

ENCICLOPEDIA

EDUCAȚIEI FIZICE

ȘI SPORTULUI DIN

ROMÂNIA

EDIȚIA A II-A

VOLUMUL II

BUCUREȘTI
MĂIASTRA • 2015

1952-2012

CAMPIONII
ROMÂNIEI

ENCICLOPEDIA

EDUCAȚIEI FIZICE

ȘI SPORTULUI DIN

ROMÂNIA

VOLUMUL II

BUCUREȘTI
2015

ENCICLOPEDIA

**EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI
DIN ROMÂNIA**

ENCICLOPEDIA EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI DIN ROMÂNIA

Ediția a II-a
Volumul II

© 2015 MINISTERUL TINERETULUI ȘI SPORTULUI

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Enciclopedia educației fizice și sportului din România / coord.:
prof. dr. Nicu Alexe, prof. Valentin Constandache. - Ed. a 2-a, rev. -
Târgu Jiu : Măiastra, 2015.

9 vol.

ISBN 978-606-516-780-3

Vol. 2. - 2015. - Bibliogr. - Index. - ISBN 978-606-516-782-7

I. Alexe, Nicu (coord.)

II. Constandache, Valentin (coord.)

81'374.2:796(498)=135.1

ISBN 978-606-516-780-3

ISBN 978-606-516-782-7

MINISTERUL TINERETULUI ȘI SPORTULUI

ENCICLOPEDIA

EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI DIN ROMÂNIA

Ediția a II-a

MĂIASTRA • 2015

VOLUMUL II

- ◆ **FEDERAȚII NAȚIONALE PE RAMURI
DE SPORT: ISTORIC, RETROSPECTIVĂ
ÎN IMAGINI, FIGURI REPREZENTATIVE**

ACTIVITATEA FEDERAȚIILOR NAȚIONALE PE RAMURI DE SPORT CUPRINDE:

- Evoluția sportului respectiv pe plan intern și internațional (date, persoane, instituții, evenimente, structuri organizatorice, rezultate)
- Retrospectiva în imagini
- Fișe pentru figurile reprezentative din sportul respectiv (sportivi, antrenori, conducători, arbitri) cu informații biografice, realizări și contribuții la dezvoltarea și afirmarea sportului

VOLUMUL al II-lea

- FR DE HOCHEI PE GHEAȚĂ
- FR DE HOCHEI PE IARBĂ
- FR DE JUDO
- FR DE KARTING
- FR DE LUPTE
- FR DE MODELISM
- FR DE MOTOCICLISM
- FR DE NATAȚIE ȘI PENTATLON MODERN
- FR DE OINĂ
- FR DE ORIENTARE
- FR DE PATINAJ
- FR DE POLO PE APĂ
- FR DE POPICE BOWLING
- FR DE RADIOAMATORISM
- FR DE RUGBY
- FR DE SCHI-BIATLON
- FR DE SCRABLE
- FR DE SCRIMĂ
- ASOCIAȚIA ROMÂNĂ DE SKANDENBERG
- FR DE SNOOKER
- FR DE ȘAH

Autori și colaboratori:

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE HOCHEI PE GHEAȚĂ

Autori: Cojocaru Mihai (ed.I și II), Constandache Valentin (ed.II), †Nicu Alexe (ed.I și II)

Colaboratori: Gliga Marius (ed.II)

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE HOCHEI PE IARBĂ

Autori: Constandache Valentin (ed.I și II)

Colaboratori: Codreanu Dan Florin (ed.II), Enciu Lazăr (ed.I)

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE JUDO

Autori: Bogdan Constantin (ed.II), Chirilă Alexandru (ed.II), Constandache Valentin (ed.II), Ion Ene Mircea (ed.II), Lașcu Grigore Vlad (ed.I), Muraru Anton (ed.II), †Nicu Alexe (ed.II)

Colaboratori: Bocioacă Laurențiu (ed.II)

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE KARTING

Autori: Groza Radu Gheorghe (ed.II), Herăscu Călin Alexandru (ed.II), Rusănescu Dumitru (ed.II)

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE LUPTE

Autori: Cojocaru Mihai (ed.I și II), Constandache Valentin (ed.I și II), †Nicu Alexe (ed.I și II), †Postolache Nicolae (ed.II)

Colaboratori: Cuc Dumitru (ed.I), Miculescu Letiția (ed.II), Pavel Nicolae (ed.I și II), Petrescu Nicolae (ed.II), Satmari Sorin (ed.I), †Toth Vasile (ed.I)

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE MODELISM

Autori: Constandache Valentin (ed.I și II), Zanciu Mihail (ed.I și II)

Colaboratori: Conu Marius (ed. II)

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE MOTOCICLISM

Autori: Cojocaru Mihai (ed.I și II), † Nicu Alexe (ed.I)

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE NATAȚIE ȘI PENTATLON MODERN

Autori: Cojocaru Mihai (ed.I și II), Constandache Valentin (ed.I și II), †Constantin Mihai (ed.II), Flora Orosz Ecaterina (ed.II), †Mureșanu Ion (ed.I), Spârlea Dumitru (ed.I și II)

Colaboratori: Boboc Virgil (ed.II), Perjaru Gereș Gheorghe (ed.I), Tileagă Octavian (ed.II), Matache Constantin (ed.II).

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE OINĂ

Autori: Cojocaru Mihai (ed.II), Dobre Nicolae (ed.II), †Nicu Alexe (ed.I), †Postolache Nicolae (ed.II)

Colaboratori: Dobrescu Ion (ed.I)

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE ORIENTARE

Autori: Alexandrescu Constantin (ed.II), Cojocaru Mihai (ed.II)

Colaboratori: Matache Constantin (ed.II), Sofian Constantin (ed.I), Tomescu Alexandru Viorel (ed.I)

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE PATINAJ

Autori: Constandache Valentin (ed.II), Miculescu Letiția (ed.I și II), †Nicu Alexe (ed.I)

Colaboratori: Lăzărescu Dan (ed. II)

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE POLO

Autori: Cojocaru Mihai (ed.II), Constandache Valentin (ed.I și II), †Nicu Alexe (ed.II),

Colaboratori: Diaconescu Radu (ed.II), †Grințescu Anatolie (ed.I și II), Pleșca Virgil (ed.II), Roibu Teodor (ed.II)

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE POPICE

Autori: Constandache Valentin (ed.I și II), Pană Elena (ed. II)

Colaboratori: Gonciar Ioana (ed.II), †Neguțoiu Constantin (ed.I), Novac Costin (ed.I), Pană Elena (ed. I), Stătescu Constantin (ed.II)

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE RADIOAMATORISM

Autori: † Ciobăniță Vasile (ed.I și II), Constandache Valentin (ed.I și II)

Colaboratori: Drăgulescu Gheorghe (ed.II)

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE RUGBY

Autori: Cojocaru Mihai (ed.I și II)

Colaboratori: †Manoileanu Dumitru (ed.I), Petrescu Nicolae (ed.II)

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE SCHI BIATLON

Autori: Cojocaru Mihai (ed.I și II), †Matei Ion (ed.I)

Colaboratori: Arghiropol Constantin (ed.I), Ionescu Gheorghe (ed.II), †Sava Ștefan (ed.II)

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE SCRABBLE

Autori: †Nicu Alexe (ed.I și II)

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE SCRIMĂ

Autori: Constandache Valentin (ed. II), Ionescu Ruxandra (ed.I și II), †Nicu Alexe (ed.I și II)

Colaboratori: Pascu Ana(ed.II), Zidaru Octavian (ed.I șiII)

ASOCIAȚIA ROMÂNĂ DE SCANDENBERG

Autori: Cojocaru Mihai (ed.II),), †Nicu Alexe (ed.II)

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE SNOOKER

Autori: †Nicu Alexe (ed.II)

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE ȘAH

Autori: Constandache Valentin (ed.II), †Nicu Alexe (ed.I), Nicula Dinu Ioan (ed.II), Vrabie Anghel (ed.I și II)

Colaboratori: Mureșan Margareta (ed.I), Polihroniade Elisabeta (ed.I), Stere Mihai (ed.I)

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE HOCHEI PE GHEAȚĂ

Jocul de hochei pe gheață a apărut în Canada. Treptat, acesta se răspândește în Anglia și Scoția, apoi și în alte țări nord-europene, unde existau condiții propice de practicare.

În 1908, ia ființă Federația Internațională de Hochei pe Gheață (IIHF). În perioada 1910-1914, au loc primele competiții europene și mondiale sub egida Ligii Internaționale de Hochei pe Gheață.

În anul 2000, conducerea Federației Internaționale de Hochei pe Gheață (cu sediul la Zürich, în Elveția) -organism recunoscut de AGFIS și de CIO - avea următoarea componență: președinte - René Fasel (Elveția); vicepreședinți - Miroslav Subrt (Republica Cehă), Shoichi Tomita (Japonia) și Walter Bush (SUA).

Hochei pe gheață s-a jucat, pentru prima dată, în țara noastră, la Brașov, la scurt timp după terminarea primului război mondial. Patinajul era cunoscut, deja, în această zonă (după unele informații, chiar din secolul XVII), așa încât folosirea unui puc și a croselor pe gheața unui teren de fotbal, transformat iarna în patinoar, a devenit, repede, un sport practicat în mod curent.

În primul deceniu al sec. XX, se constituie Comisiunea Sporturilor de Iarnă, care va ține loc, mulți ani, de federație națională de profil. În 1924, iau ființă și primele formații de hochei: «Brașovia» și «Colțea». Un an mai târziu, apare, și în București, cea dintâi formație de hochei, cu numele de «Hockey Club».

În 1927, «Hockey-Club» și «Tenis-Club Român» contactează grupările sportive din

Transilvania solicitându-le participarea la o competiție națională desfășurată sub egida Comisiunii Sporturilor de Iarnă (până la acea dată disputându-se, în 1925, la Brașov, între două echipe din localitate și două din București, o întrecere apreciată drept regională). Având ca trofeu Cupa «Neagu Boerescu», această competiție (câștigată de Hockey-Club) a fost, încă de pe atunci, considerată ca fiind prima ediție a Campionatului Național de hochei pe gheață.

În 1930, se constituie Federația Română a Sporturilor de Iarnă (afiliată, ulterior, la nou creată UFSR), iar în 1934, la 10 noiembrie, ia ființă Federația Română de Hochei pe Gheață (desprinsă din FRSI).

În Austria (1930), la cel dintâi turneu internațional unde au participat hocheiștii români, echipa de la «Tenis-Club Român» din București înregistrează două victorii și patru înfrângeri.

Primele participări la CM (1931, Krynica - Polonia) și la CE (1932 - Berlin) aduc reprezentativei române de hochei pe gheață numai înfrângeri. În 1933, la CM de la Praga, hocheiștii români se impun în fața echipelor Belgiei și Letoniei, clasându-se pe locul IX.

După cel de-al doilea război mondial, cu prilejul debutului sportivilor români la JO (1964, Innsbruck), echipa reprezentativă a României învinge naționale de hochei cu renume (5-2 cu echipa Austriei; 6-1 cu echipa Italiei și 8-3 cu echipa Ungariei) și ocupă locul IV în cadrul grupei B și locul XII în clasamentul general final.

În 1951, la Poiana Brașov, în cadrul JMU de iarnă, echipa României ocupă locul II, în competiție doar cu echipele studenților din Cehoslovacia și Ungaria; la JMU de la Torino (1966), naționala noastră obține tot locul II și medalia de argint, dar în compania mai multor reprezentative valoroase (din U.R.S.S., Canada, Finlanda, Cehoslovacia, Norvegia ș.a.).

În deceniul opt, hocheiul românesc își sporește rezultatele remarcabile. La JO de la Innsbruck (1976), ocupă locul VII, în clasamentul general final. În același an, echipa României (cu jucătorii Huțan, Netedu, Gall, Antal, Varga, Ioniță, Moroșan, Justinian, Costea, Țurcanu, Axinte, Huțanu, Pană, Pisaru, Gheorghiu, Halăucă și Mikloș, conduși de antrenorii Ștefan Ionescu și Ion Tiron) promovează în primul eșalon valoric al hocheiului mondial.

Reușitele notabile le-au dat dreptul, de 3 ori, hocheiștilor juniori din țara noastră să evolueze în grupa «A» la CE din perioada 1980-1990.

Dintre figurile reprezentative ale hocheiului pe gheață, îi amintim pe Mihai Flamaropol - jucător internațional care, în 1951, devine un antrenor cu rezultate remarcabile la «CCA», «Știința» București, «Constructorul», «Dinamo» București, precum și la lotul național - și pe Ștefan Ioan Ionescu - jucător la cluburile «Steagul Roșu» Brașov și «Steaua» București, din 1971, antrenor la echipa națională, pe care o califică în grupa «A», la CM din 1977 (în primul meci învinge SUA cu scorul de 4-3).

Rezultate obținute de loturile de hochei ale României la JO: locul XII, în 1964 și în 1968; locul VII, în 1976, și locul VIII, în 1980.

Cele mai bune rezultate obținute la edițiile CM: în grupa «A» . locul VI, în 1933, și locul VIII, în 1977; în grupa «B» . locul I, în 1976, și locul II, în 1966 și în 1967; în grupa «C» . locul I, în 1961, 1971 și 1986; în grupa «D» . locul I, în 1989.

Situația echipelor campioane ale României de hochei pe gheață, în ordinea numărului titlurilor naționale cucerite, începând din 1925: «Steaua» București (30), «Dinamo» București (7), «Tenis-Club» București (5), HC «Juventus» București (2), «Avântul» Miercurea-Ciuc (2), «Voința» Miercurea-Ciuc (2); HC «Rapid» București, «Brașovia»

Brașov, HC «Bragadiru» București, «Dragoș Vodă» Cernăuți, «Venus» București, HC «Ciocanul» București, «RATA» Târgu Mureș, «Locomotiva» Târgu Mureș, «Știința» Cluj și «Recolta» Miercurea-Ciuc (câte un titlu).

Dintre cei mai îndemânatici mînuitori ai crosei îi amintim pe Marian Costea, Dumitru Axinte, Laszlo Solyom, Doru Tureanu (toți de la Clubul «Dinamo» București), precum și pe Constantin Nistor (de la «Steaua»), care au preluat ștafeta practicării competiționale, cu har și pasiune, a jocului de hochei de la Constantin Dumitraș, Iulian Florescu, Gheorghe Huțanu, Florea Sgânca, la rândul lor continuatori ai măiestriei și succeselor sportivilor generației anilor 1944-1957: Iosif Sofian, Ludovic Pușcaș, Ioan Ferenczi, Ioan Ganga, Lajos Vakar, Ștefan Szabo, Ștefan Tomovici care, pe lângă virtuțile remarcabile probate ca jucători, și-au demonstrat și valențele de foarte buni antrenori, au slefuit talentele hocheiului pe gheață românesc.

În anul 2000, hocheiul pe gheață se practica în 6 județe ale țării (Brașov, Covasna, Galați, Harghita, Prahova, Suceava) și în municipiul București; FRHG avea 20 de secții afiliate, în care se pregăteau 1 693 de sportivi legitimați, dintre care: 1 180 copii, 277 juniori și 236 seniori, sub îndrumarea a 51 antrenori și 3 instructori, fiind asistați, pe timpul meciurilor, de 61 arbitri. Biroul federal era compus din: Marian Negoită - președinte; prof. Eduard Pană - secretar general; Iulian Florescu, Andrei Csiki, Stelian Rusu, Nicolae Vișan - vicepreședinți; prof. Florian Gheorghe - antrenor federal; 10 membri. Prof. Eduard Pană era membru al Comitetului de Dezvoltare al Federației Internaționale de Hochei pe Gheață și vicepreședinte al Consiliului de conducere al Ligii Balcanice.

În anul 2001, FRHG s-a reorganizat, în conformitate cu prevederile Legii educației fizice și sportului Nr. 69 din 28 aprilie 2000. Adunarea generală din 5 decembrie a adoptat noul Statut, a ales Biroul federal compus din 13 membri, ca organ de conducere al federației, și a stabilit componența organului de administrare și gestionare. Au fost aleși, ca președinte, Marian Negoită, care a continuat până în 2006, în 2007 a fost ales Kurko Ianoș, iar în

2008-2009 Barna Tanczos; ca vicepreședinți au funcționat , Ianoș Gyorgy Kurko (2001-2006), Iulian Alexandru Florescu (2001-2003), Boro George (2004-2005), Csiki Andrei 2007, Bencze Attila (2001-2006); secretar general, Eduard Pană (2001-2006), Bencze Iuliu (2007-2008), Gliga Marius 2009; director tehnic Hălăucă Alexandru (2001-2006), Bașa Ion (2007), Gliga Marius (2008). La 31.12.2009 existau în 7 județe (Suceava, Harghita, Covasna, Brașov, Galați, Buzău, Prahova inclusive București) 42 de structuri afiliate; sportivi legitimați 708 dintre care 197 seniori și 511 juniori și cadeți; antrenori 51 și arbitri activi 36.

ECHIPELE CAMPIOANE NAȚIONALE LA HOCHEI PE GHEAȚĂ

MASCULIN

Deși Federația Română de Hockey pe Gheață a considerat primul CN oficial cel din 1927, mulți specialiști și presa vremii au menționat, ca primă ediție a CN, competiția organizată la Brașov, în zilele de 22 și 23 ianuarie 1925, între patru echipe: „Brașovia” și „Colțea” din Brașov, „TCR” A (formată de fapt din jucătorii Hockey Clubului) și , „TCR” din București. A câștigat acest CN, nerecunoscut oficial, echipa „Brașovia”.

1927 Hockey Club Român București
1928 Hockey Club Român București
1929 Hockey Club Român București
1930 Tenis Club Român București
1931 Tenis Club Român București
1932 Tenis Club Român București
1933 Tenis Club Român București
1934 Tenis Club Român București
1935 „Telefon” Club București
1936 HC Bragadiru București
1937 „Telefon” Club București
1938 „Dragoș Vodă” Cernăuți
1939 Nu s-a disputat
1940 HC „Rapid” București
1941 HC „Juventus” București
1942 HC „Juventus” București
1943 HC „Juventus” București

1944 „Venus” București
1945 HC „Juventus” București
1946 HC „Juventus” București
1947 HC „Ciocanul” București
1948 Nu s-a disputat
1949 „IPEIL” Miercurea Ciuc
1950 „RATA” Târgu Mureș
1951 „Locomotiva – RATA” Târgu Mureș
1952 „Avântul” Miercurea Ciuc
1953 Casa Centrală a Armatei
1954 „Știința” Cluj
1955 Casa Centrală a Armatei
1956 Casa Centrală a Armatei
1957 „Recolta” Miercurea Ciuc
1958 Casa Centrală a Armatei
1959 Casa Centrală a Armatei
1960 „Voința” Miercurea Ciuc
1961 Casa Centrală a Armatei
1962 Casa Centrală a Armatei
1963 „Voința” Miercurea Ciuc
1964 CS „Steaua” București
1965 CS „Steaua” București
1966 CS „Steaua” București
1967 CS „Steaua” București
1968 CS „Dinamo” București
1969 CS „Steaua” București
1970 CS „Steaua” București
1971 CS „Dinamo” București
1972 CS „Dinamo” București
1973 CS „Dinamo” București
1974 CS „Steaua” București
1975 CS „Steaua” București
1976 CS „Steaua” București
1977 CS „Steaua” București
1978 CS „Dinamo” București
1979 CS „Dinamo” București
1980 CS „Steaua” București
1981 CS „Dinamo” București
1982 CS „Steaua” București
1983 CS „Steaua” București
1984 CS „Steaua” București
1985 CS „Steaua” București
1986 CS „Steaua” București
1987 CS „Steaua” București
1988 CS „Steaua” București

1989 CS „Steaua” București
1990 CS „Steaua” București
1991 CS „Steaua” București
1992 CS „Steaua” București
1993 CS „Steaua” București
1994 CS „Steaua” București
1995 CS „Steaua” București
1996 CS „Steaua” București
1997 SC Miercurea Ciuc
1998 CSA „Steaua” București
1999 CSA „Steaua” București
2000 SC Miercurea Ciuc
2001 CSA „Steaua” București
2002 CSA „Steaua” București
2003 CSA „Steaua” București
2004 SC Miercurea Ciuc

2005 CSA „Steaua” București
2006 SC Miercurea Ciuc
2007 SC Miercurea Ciuc
2008 SC Miercurea Ciuc
2009-2010 SC Miercurea Ciuc

FEMININ

2001 CS „Triumf” București
2002 CS „Triumf” București
2003 CS „Pragym” Gheorghieni
2004 nu s-a disputat
2005 nu s-a disputat
2006 SC Miercurea Ciuc
2007 SC Miercurea Ciuc
2008 SC Miercurea Ciuc
2009-2011 SC Miercurea Ciuc

RETROSPECTIVĂ ÎN IMAGINI

*Duelul. echipelor din București și Miercurea Ciuc a dominat istoria hocheiului nostru, încă din anii .20..30.
Pe atunci, bucureștenii jucau la .Telefoane., iar ciucanii nu renunțaseră încă la... cravată!*

1926 . Echipa. Hockey Club Român. 1

Iarna anului 1931. Hocheiști bucureșteni, pe patinoarul improvizat în Parcul Cismigiu

*Iată formația care a reprezentat hocheiul românesc la .mondialele. de la Davos, în 1935
(de la stânga la dreapta . sus: Neagu Boerescu, președintele FRHG, Paul Anastasiu,
Botez, Suck, Cantacuzino, Buia, Rabinovici, Vackar; jos: Danielopol și Maesciuc*

*Lotul României, după antrenamentul efectuat în vederea unuiu dintre meciurile internaționale
găzduite, în anii .50, de patinoarul din Parcul Sportiv .23 August. din București*

Geneva, 1960. Echipa tricolorilor, după consumarea unui moment important: câștigarea .Criteriului European.

1965. Hocheiștii români (echipament de culoare închisă) atacă, încercând să treacă de apărarea reprezentativei poloneze

În 1967, .naționala. României a învins de două ori formația RF Germania, la București și la Garmisch Partenkirchen. Dar faza surprinsă în această fotografie aparține unei înfrângeri: 1-2, la București

Lotul hocheiștilor români, la întoarcerea de la JO 1968 (Grenoble)

În anii .70, atât la .națională., cât și la echipa . Dinamo., celebra tripletă Costea-Tureanu-Axinte constituia o linie de atac puternică, greu de oprit...

Portarul echipei României . Constantin Dumitraș . a executat un veritabil balet pe gheață în meciul susținut cu formația Elveției, la JO de la Innsbruck (1976)

Lotul național (1980)

Grație antrenorului Mihai Flamaropol (stânga), tinerii hocheiști de la Clubul .Dinamo. au reușit să se impună printre cei mai buni din țară

FIGURI REPREZENTATIVE

ANTAL, ELÖD (1963), n. în Miercurea-Ciuc. Joacă în echipa locală “Avântul”, ca junior și senior, apoi se transferă la Clubul “Steaua”. Jucător internațional, exponent al generației anilor ‘80. Component al echipelor naționale de juniori și de seniori, participă la JO din 1980 (Lake Placid) și la mai multe ediții de CM. Ca antrenor al echipei orașului Miercurea-Ciuc, reușește câștigarea titlului național în sezonul 1996-1997. I s-au acordat titlurile de Maestru al sportului și de Antrenor emerit.

BAȘA, IOAN (1944), n. în Miercurea-Ciuc. Începe să joace hochei la vârsta de 8 ani. Cucerește, în 1962, titlul național la juniori, cu echipa «Avântul» Miercurea-Ciuc. În 1963, este legitimat la Clubul «Dinamo», unde joacă până în 1969. Împreună cu colegii de echipă, hocheiștii dinamoviști, sub conducerea antrenorului M. Flamaropol, câștigă un titlu de campion național și la seniori. A mai activat la echipa «Sport-Club» Miercurea-Ciuc. Selecționat în echipa națională în 1964, participă la 10 ediții de CM (grupa B), la JMU (1966, Torino) și la JO (1968, Grenoble). La Torino, reprezentativa de hochei pe gheață a României obține medalia de argint, după ce învinge echipa Canadei și pierde (cu scorul 3-8) meciul cu formația Cehoslovaciei. În perioada 1977-1989, antrenează echipa divizionară «Sport Club» Miercurea-Ciuc. Numit antrenor principal la echipa națională de tineret, participă (între 1985 și 1992) la mai multe ediții ale CM în grupa B, remarcându-se prin locul II câștigat, în 1988, la Sapporo. Ca antrenor secund, conduce și

prima echipă reprezentativă, între 1980 și 1983. Din anul 1990, activează ca antrenor în Ungaria (doi ani, la echipa “Ferencváros”, cu care câștigă de 2 ori campionatul ungar; doi ani, la echipele “Iaszbereny” și “Ujpest” Budapesta). I s-au acordat titlurile de Maestru al sportului (1967), de Maestru emerit al sportului și de Antrenor emerit (1999).

BIRO, ANTON (1939), n. în Miercurea-Ciuc. Medic stomatolog, absolvent al Institutului Medico-Farmaceutic, în 1961. Debutează în hochei pe gheață în 1954, la echipa “Spartac” Miercurea-Ciuc, transferându-se, apoi, la “Progresul” (“Avântul”) și “Recolta”, toate din divizia B, din același oraș. În perioada 1958-1962, evoluează la echipa “Știința” Cluj, din divizia A. Transferat în București, joacă la echipa Clubului “CCA” (“Steaua”), din 1962 până în 1970, cucerind, cu echipa de hochei pe gheață a acestuia, 6 titluri naționale. În echipa națională este selecționat în 1957. Până în 1971, participă la JO din 1964 (Innsbruck), la 12 ediții ale CM și la diverse turnee internaționale. I s-a acordat titlul de Maestru al sportului.

CRIHAN, VIRGILIU (1939), n. în Suceava. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF în 1964. Debutează în hochei la Clubul «Voința» Suceava (1956), pe postul de portar, avându-l antrenor pe prof. D. Țopa. În 1960, se transferă în București, la Clubul (de divizie A) «Știința» (devenit, mai târziu, «Politehnica», apoi «Sportul Studentesc»), unde activează până în 1973, când își

încheie activitatea competițională. Antrenor i-a fost Constantin Țico. În perioada 1962-1964, este selecționat în echipa națională, unde totalizează 70 de prezențe. În acest răstimp participă la JO de la Innsbruck (1964) și la CM de la Stockholm (1962), avându-i ca antrenori pe M. Flamaropol și I. Tiron. În 1964, începe să antreneze echipa «Știința» București, cu care, până în 1989, câștigă locul II, apoi locul III în campionatul diviziei A. Antrenează, în perioada 1968-1988, loturile naționale de juniori, tineret și seniori. Alături de antrenorii Șt. Ionescu și Ion Tiron, participă cu seniorii la 5 ediții de CM (grupele A, B și C). Din 1980 până în 1984, a fost antrenor federal. Cadru didactic universitar, conferențiar (din 1974) și șeful Catedrei de educație fizică a Academiei de Științe Economice (din 1996). A fost vicepreședinte al Colegiului de antrenori al FRHG. S-a preocupat de elaborarea unor lucrări metodologice de specialitate, dintre care se remarcă: Metoda unitară de pregătire (FRHG, 1980); Jocul portarului de hochei (1972); Hochei - pregătirea copiilor și juniorilor (1977); Hochei pe gheață (manual, 1982). A coordonat 13 lucrări de diplomă susținute de absolvenți ai ICF, la specializarea hochei. Are publicate 15 articole de specialitate și 2 lucrări de culturism: Modelarea reliefului muscular și Exerciții pentru întreținere. S-a ocupat intens de dezvoltarea bazei materiale sportive a ASE, de utilizarea tehnologiei moderne în cadrul catedrei sale și de permanentizarea concursurilor și competițiilor. I-au fost acordate titlurile de Maestru al sportului și de Antrenor emerit.

CRÎȘAN, ANTON (1942), n. în Sebeș, jud. Alba. Ca portar de hochei se remarcă în perioada 1961-1978, după ce devine sportiv al Clubului «Steaua». Multiplu campion național și jucător internațional, participă la o ediție a JO și la 5 ediții de CM și CE, contribuind, în 1963, la câștigarea, de către reprezentativa României, a locului III, în grupa B. Se dedică profesiei de antrenor, ocupându-se de secția de profil a Clubului «Steaua» (1983-1997), cu echipa căreia câștigă mai multe titluri naționale. Antrenează și echipa națională în perioada 1995-1996. În 1997 i s-a acordat titlul de Antrenor emerit.

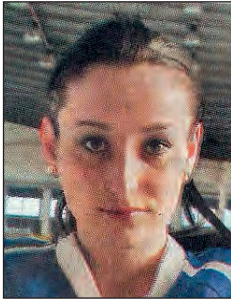

CZAKA, ZOLTAN (1932), n. în Miercurea-Ciuc. Profesor de educație fizică, absolvent CPOEF. Ajucat hochei pe gheață pe postul de fundaș. Clubul care l-a consacrat - și cu care a cucerit mai multe titluri naționale a fost «CCA» («Steaua»), unde a jucat din

1961 până în 1968. Jucător titular pe postul său și căpitan de echipă, la echipa de club și la reprezentativa României, a participat la 6 ediții de CM și de CE (37 jocuri), la 2 ediții ale JO (12 jocuri) și s-a clasat, cu coechipierii, pe locul IV la JMU din 1956. A fost antrenor al echipei Clubului «Steaua» (1968-1980) și al echipei naționale (1970-1971). I s-au acordat titlurile de Maestru emerit al sportului (1972) și Antrenor emerit (1977). " Antrenor în cadrul secției de HOCH EI PE GHEAȚĂ a CSA STEAUA în sezoanele competiționale 1967/68-1979/80 și-a desfășurat activitatea numai la nivelul seniorilor. Antrenor emerit din 1977 a contribuit substanțial la formarea celei de-a doua generații de hocheiști militari, care a reușit să se afirme puternic pe plan internațional la Jocurile Olimpice de iarnă (1976 – locul 7 și 1980 – locul 7-8), la ediția din 1977 a Campionatului Mondial/grupa A. A condus sportivii militari și în calitate de antrenor la Lotul Național de seniori la 2 ediții ale Campionatului Mondial (1970 – locul 7/grupa B și 1971 – locul 1/grupa C). De asemenea, la nivelul clubului, a condus în calitate de antrenor principal sportivii steliști la 2 ediții ale Cupei Campionilor Europeni (1977/78 – eliminare în turul 1 ; 1978/79 – locul 5-8), la 3 ediții ale Spartachiadelor Militare de iarnă (1975 – locul 4, 1977 – locul 3, 1979 – locul 4) la care s-a câștigat 1 medalie de bronz precum și la cucerirea a 8 titluri de campioană națională (1968/69, 1969/70, 1973/74, 1974/75, 1975/76, 1976/77, 1977/78 și 1979/80) cât și a 8 titluri de câștigătoare a Cupei României (1969, 1973, 1974, 1975, 1976, 1977, 1978 și 1980)

" Dintre sportivii pe care i-a condus și în calitate de antrenor la Lotul Național de seniori s-au evidențiat pe plan internațional : Anton BIRO, Anton CRÎȘAN,

Nicolae FODOREA, Ioan GHEORGHIU, Ioan IONIȚĂ, Laurențiu IORDAN, Alexandru KALAMAR, Răzvan SCHIAU, Petre SGÂNCĂ, Geza SZABO, Valentin ȘTEFANOV și

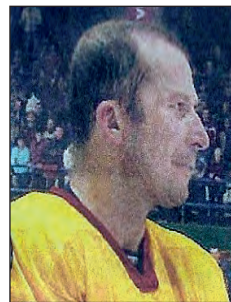
DANCIU, IOANA (1988), n. în București. Practicantă a unui sport dur, de contact, hocheiul pe gheață, puțin popularizat la noi în țară, supraviețuiește cu greu, mai ales datorită unor oameni inimoși și a unor tinere dornice de adrenalină. I.D. a început să joace de la 11 ani, dusă la patinoar de tatăl ei. De 10 ani de când îl practică, plăcerea jocului și onoarea de a face parte din echipa națională, compensează riscul de accidente și lipsurile inerente. Este componentă a echipei *CSȘ Triumf*. A mai practicat jocul de handbal, baschet, aikido și dansuri. Componentă de bază a echipei naționale încă din 2004, a participat în 2005 la CM divizia A patra din Noua Zeelandă. România a organizat și ea CM în 2007 și 2008 la Miercurea Ciuc, unde a fost prezentă pe postul titular de fundaș. Cel mai bun rezultat I.D. l-a înregistrat în 2007 când echipa României a învins Turcia cu 27-0. Urmează cursurile Facultății de drept.

FLAMAROPOL, MIHAI - vezi Personalități

Sportiv în cadrul secției de HOCHEI PE GHEAȚĂ în sezoanele competiționale 1951-1959. Maestru al sportului din 1959. 5 titluri de campion național (1953, 1955, 1956, 1958, 1959).

„Antrenor în cadrul secției de HOCHEI PE GHEAȚĂ în sezoanele competiționale 1952-1959. A contribuit substanțial la formarea primei generații de hocheiști militari împreună cu care a reușit câștigarea a unui număr de 5 titluri de campioană națională (1953, 1955, 1956, 1958 și 1959) adăugând sportivilor deja selecționați și alți tineri talentați din rândul cărora s-au evidențiat, printr-o prezență mai îndelungată în cadrul echipei, Dorin DRON, Iosif INCZE, Ștefan IONESCU, Alexandru MĂZGĂREANU, Ludovic PUȘKAȘ, Adalbert TODOR..

„ Este deosebit de important a se specifica faptul că toți acești sportivi (cu excepția celor ce au avut o longevitate sportivă deosebită) s-au impus mai ales pe plan intern deoarece sportivii români au participat la puține turnee internaționale în această perioadă. Dintre rarele participări la marile competiții internaționale se cuvine a se menționa cea de la ediția din 1956 a Jocurilor Mondiale Universitare de iarnă la care sportivii români s-au clasat pe locul 4, clasare la care au contribuit și steliștii Zoltan CZAKA și Adalbert NAGY.

GERU, CĂTĂLIN (1969). Atras să practice hocheiul pe gheață de către tatăl său, deși a cochetat pentru puțin timp cu fotbalul. În vârstă de 41, joacă pentru „Oțelul” – Galați, echipă la care a început practicarea hocheiului, în 1988 cucerind Cupa României, în 2010 fiind

pe primul loc în clasament. În cea mai mare parte a carierei sale (20 de ani) a activat la CSA Steaua, realizând 15 titluri de campion național și 17 cupe ale României, un adevărat record. Este cel mai aureolat sportiv român în activitate. A fost prezent de 14 ori la CM. S-a retras din echipa națională în 2008 și a revenit în 2009 când a fost solicitat din cauza unor probleme de efectiv. Continuând să joace pe un patinoar modernizat, când își va înceta activitatea competițională. Dorește să devină antrenor.

GHEORGHE, FLORIAN - vezi Personalități

GHEORGHIU, ION (1947), n. în București. Ofițer MApN. Profesor de educație fizică. Absolvent al CPOEF. Jucător de hochei (înaintaș), cu o mare capacitate de efort și o tehnică deosebită. A activat în cadrul Clubului «Steaua» (1964-1982), unde a cunoscut consacrarea. Cu echipa sa de club a cucerit peste 10 titluri naționale. Ca jucător în echipa României, a participat la numeroase întâlniri internaționale, la 2 ediții ale JO, la 11 ediții ale CM, în 77 de jocuri, înscriind 19 goluri. Antrenează echipa «Steaua», în perioada 1983-1990, precum și echipa

națională, în 1985 și 1989. După 1990, a fost instructor tehnic al secțiilor de jocuri sportive din cadrul Clubului «Steaua». I s-a acordat titlul de Antrenor emerit.

GLIGA, Marius (1966), n. în București. Profesor de educație fizică și sport. Master (Sport-Turism și Loisir, 2008) și Doctorat (Sport de Performanță, 2010) la Universitatea din Pitești. În prezent Secretar General și Director Tehnic al FRHG, a conceput și supervizat

Programe Naționale de dezvoltare jucători și perfecționare antrenori (Licența FRHG, Programul de Juniori Phoenix – România, Programul FOTE 2012, Programul PRO Fundași, etc), programe apreciate și de Federația Internațională. „Sportiv în cadrul secției de HOCHEI PE GHEAȚĂ a CSA STEAUA în sezoanele competiționale 1983/84-1999/2000. Maestru al sportului din 1992, Maestru emerit al sportului din 1997. A participat la 15 ediții ale Campionatului Mondial din care 14 la seniori (1986-locul 4/grupa C, 1987-locul 3/grupa C, 1989-locul 1/grupa D, 1990-locul 4/grupa C, 1991-locul 3/grupa C, 1992, 1993 și 1994-locul 6/grupa B, 1995-locul 8/grupa B, 1996-locul 6/grupa C, 1997-locul 5/grupa C, 1998-locul 8/grupa C, 1999-locul 2/grupa C, 2000-locul 6/grupa C) iar 1 la juniori/20 ani (1985-locul 6/grupa B) precum și la ediția din 1984 a Campionatului European de juniori/18 ani (locul 4/grupa B). Participant, de asemenea, la 13 ediții ale Cupelor Europene din care 11 în Cupa Campionilor Europeni, medaliat cu bronz la ediția din 1987 a Spartachiadei Militare de iarnă.

15 titluri de campion național (1983/84, 1984/85, 1985/86, 1986/87, 1987/88, 1988/89, 1989/90, 1990/91, 1991/92, 1992/93, 1993/94, 1994/95, 1995/96, 1997/98, 1998/99) și 16 titluri de câștigător al Cupei României (1984, 1985, 1986, 1987, 1989, 1990-primăvară și toamnă, 1991, 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1998-primăvară și toamnă, 1999). Castigator al Premiului SEIKO „Cel mai bun atacant” la CM Grupa B din 1992 (Austria), 1993 (Olanda), capitan al echipei naționale 1996 -2000, golgeter al CN: 1993, 1994, 1996. Antrenor

în cadrul secției de HOCHEI PE GHEAȚĂ SENIORI în sezoanele competiționale 2000/01-2005/06 activează la nivelul seniorilor în calitate de antrenor principal. A condus și în calitate de antrenor coordonator al lotului național sportivii militari la 2 ediții ale Campionatului Mondial (2001-locul 1/grupa B-divizia II ; 2002-locul 5/grupa B-divizia I) la care a reușit, împreună cu aceștia și ceilalți componenți ai Lotului Național de seniori, promovarea și menținerea în grupa B-divizia I iar în calitate de antrenor la nivelul secției la 3 ediții ale Cupei Continentale, precum și spre cucerirea a 3 titluri de campion național (2000/01, 2001/02 și 2002/03) cât și 2 titluri de câștigător al Cupei României (2000 și 2002).

Înființează în 2000 cu sprijinul CSS 3 Steaua secția de hochei copii, cu care castiga titlul de campion național la juniori U 14 (2007) și U 16 (2009), precum și Turneul Internațional de la Albertville (2006, 2007). Dintre jucătorii formați la echipa de juniori, s-au remarcat: Gliga Roberto, Dumitru Dennis, Oprea Lucian, Bocu Robert, Oniciuc Mircea, Musat Adrian, mulți dintre ei evoluând apoi cu succes la echipe din Germania și Suedia. Este importantă contribuția sa în a asigura constituirea celei de-a patra generații de hocheiști militari – pe baza unui nucleu valoros de jucători din Ucraina.

HĂLĂUCĂ, ALEXANDRU (1957), n. în București. Jucător de hochei de performanță, în perioada 1974-1983. Multiplu campion național cu echipa de hochei a CSA Steaua București, după 1976. S-a remarcat cu echipele naționale de hochei. În 1975, a fost selecționat în lotul

național de juniori, contribuind la obținerea unor victorii de prestigiu. Component al echipei olimpice care, în anul 1976, a participat la JO de la Innsbruck, o adevărată realizare, unde s-a situat pe locul al VII-lea. Tot în anul 1976, fiind component al echipei naționale, a contribuit la câștigarea Grupei B, performanță cu care, echipa României a promovat în primul eșalon al hocheiului mondial. A.H., s-a aflat în echipa olimpică care, în anul 1980, a participat la JO de la Lake Placid

unde s-a clasat pe poziția VII-VIII. După retragerea din activitatea competițională, a continuat să se afle în lumea hocheiului, în diferite ipostaze. După 2010, angajându-se în diferite funcții și responsabilități pe plan organizatoric și de management. Maestru al Sportului și Maestru Emerit al Sportului.

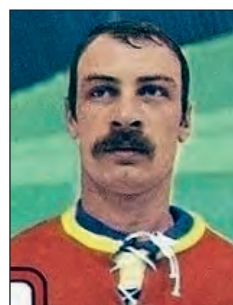
HUȚAN, GHEORGHE (1954), n. în Rădăuți, jud. Suceava. Absolvent al Școlii de antrenori de hochei pe gheață, promoția 1980. După ce debutase în sport la lupte greco-romane, în 1968, a început să joace hochei pe gheață (ca portar) la Clubul .Metalul. din

Rădăuți, avându-l antrenor pe Ștefan Tomovici. În 1970, se transferă la Clubul «Dunărea» Galați, cu echipa căruia câștigă, în 1970, titlul național la juniori. În perioada 1974- 1990, evoluează sub culorile Clubului «Dinamo» București (antrenori: M. Flamaropol, G. Kosma și E. Pană), contribuind la câștigarea a 4 titluri naționale și a 2 «Cupe ale României». În 1973, este selecționat în echipa națională, cu care susține meciuri în cadrul mai multor competiții internaționale (până în 1995), jucând în grupele A (1977), B (timp de 10 ani) și C. Începând din 1973, participă la toate edițiile de CM și la 2 ediții ale JO (1976 - Innsbruck și 1980 - Lake Placid). Începând din 1990, activează ca antrenor de categoria a II-a, la CSS 6 și «Sportul Studentesc», precum și la echipa națională de seniori, cu care ia parte la 2 ediții CM. A participat la două cursuri internaționale de specializare pentru antrenori. I s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului (1980).

IONESCU, ȘTEFAN (1935), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent ICF, promoția 1964. Debutază în hochei pe gheață în 1951, la Clubul «Steagul Roșu» Brașov, avându-l ca antrenor pe Constantin Țico. În 1954, se transferă la Clubul «CCA»

(«Steaua»), unde rămâne până în 1968, când își încheie activitatea competițională. Sub îndrumarea antrenorului Mihai Flamaropol, contribuie la câștigarea de către echipa sa de club a 9 titluri de campioană națională. În echipa națională este selecționat în 1955 și joacă în peste 150 de meciuri. Participă, în intervalul 1959- 1968, la 9 CM și 2 JO (în 1964, la Innsbruck, și în 1968, la Grenoble . grupa B). Din 1968, se dedică muncii de antrenor, aflându-se, până în 1974, pe banca tehnică a echipei IPGG-ASE, din divizia A. Ca antrenor al lotului național de juniori (1969-1973), câștigă cu acesta, în 1970, locul I în grupa B a CM. Conduce echipa reprezentativă între 1974-1980, obținând 2 calificări la JO (1976, la Innsbruck, și 1980, la Lake Placid). Sub conducerea lui, echipa realizează una dintre cele mai importante performanțe: la CM din 1976, la Bienne, în Elveția, câștigă locul I în grupa B, fapt care-i permite să participe în grupa A, la CM de la Viena, din 1977. În perioada 1980-1993, lucrează ca antrenor peste hotare . în Spania, la clubul HC «Vizcaya Bilbao», cu care câștigă, de 2 ori, titlul național (1981 și 1982); în Elveția, la HC «Morges» (1982-1984), la HC «Bienne» din divizia A (1984-1988), HC «Arosa», din liga I (1988-1989) și la HC «St» Imier (1989- 1993) - și, timp de 4 ani, la echipa națională. Antrenor federal (1974-1980), membru în Biroul federal și președintele Colegiului de antrenori. A urmat cursuri de perfecționare în SUA, Canada, U.R.S.S. și Cehoslovacia. Este primul tehnician român care stabilește «orientarea metodică a hocheiului» și «probele și normele de control». Are deosebite preocupări pentru stabilirea sistemului de desfășurare a competițiilor.

IONIȚĂ, IOAN (1951), n. în București. Ofițer MAPN. A jucat la Clubul «Steaua» (1965-1989), în a cărei echipă a cunoscut adevărata glorie. Ca fundaș a contribuit la câștigarea de către echipa sa de club a mai multor titluri. În cei 25 de ani de activitate la acest club, a câștigat cu echipa 25 de titluri naționale. Ca jucător

internațional, a participat la o ediție a JO (evoluând în 5 jocuri) și la 14 ediții ale CM (jucând în 100 de întâlniri și marcând 12 goluri). Din 1996, a fost antrenorul echipei «Steaua», cu care a cucerit, de mai multe ori, titlul național. Director tehnic al secției de hochei a CSA «Steaua». I-au fost acordate titlurile de Maestru emerit al sportului și de Antrenor emerit.

JUSTINIAN, GEORGE (1954), n. în București. Debutul în hochei se produce în 1968, la ȘS 2 București, sub îndrumarea antrenorului prof. Virgil Crihan. După un an, evoluează în echipa bucureșteană «Constructorul». În intervalul 1970-1990, joacă

în echipa Clubului «Steaua», pe postul de fundaș, și, împreună cu ceilalți hocheiști steliști, cucerește 17 titluri naționale, 18 Cupe ale României. și participă la 6 ediții ale CCE. Titularizat în prima reprezentativă a țării, în 1973, acumulează, până în 1986, 400 de selecții; evoluează la 13 ediții ale CM și 2 ediții ale JO (1976 - Innsbruck și 1980 - Lake Placid), avându-i antrenori pe M. Flamaropol, Șt. Ionescu și E. Pană. Din 1990, se dedică profesiei de antrenor (categoria I), pregătind echipa CSS 6 București. Din 1998, antrenorul lotului național de juniori. Membru al Colegiului de antrenori pentru juniori al FRHG. I s-au acordat titlurile de Maestru emerit al sportului și de Antrenor emerit. În anul 2000, a fost decorat cu Medalia națională «Pentru Merit» clasa a III-a.

KALAMAR, ALEXANDRU (1941), n. în Miercurea-Ciuc. Ofițer MFA/MApN. Debutează, în 1956, la Clubul .Progresul. Miercurea-Ciuc, apoi se transferă la echipa .Avântul. din același oraș. În perioada 1960-1973, evoluează la .CCA. (.Steaua.) București, pe post de înaintaș. Cu această echipă devine multiplu campion național. Participă, cu echipa României, la 2 ediții ale JO, la JMU (1966) și la 11 ediții de CM și CE, evoluând în 95 de jocuri și înscriind 55 de goluri. A pregătit echipa

națională în perioada 1986-1988. I-au fost acordate titlurile de Maestru al sportului (1962) și de Antrenor emerit (1997). Antrenor în cadrul secției de HOCHEI PE GHEAȚĂ a 1 1975/76, în cadrul CSS nr. 3 Steaua București. Antrenor emerit din 1997 – pentru întreaga activitate desfășurată. A activat în calitate de antrenor atât la Lotul Național de seniori pe care i-a condus la 2 ediții ale Campionatului Mondial (1986 – locul 4/grupa C și 1987 – locul 3/grupa C) cât și la Lotul Național de juniori/18 ani la 9 ediții ale Campionatului European (1976 – locul 1/grupa B, 1978 – locul 3/grupa B, 1979 – locul 2/grupa B, 1980 – locul 4/grupa B, 1981 și 1982 – locul 5/grupa B, 1983 – locul 3/grupa B, 1984 – locul 4/grupa B, 1985 – locul 1/grupa B).” Dintre sportivii pe care i-a pregătit și în calitate de antrenor la Loturile Naționale s-au evidențiat pe plan internațional : la nivelul seniorilor – Karoly ANTAL, Paul BURADA, Traian CAZACU, Cornel CHIRIȚĂ, Cristian DAIA, Gheorghe DRAGOMIR, Marius GLIGA, Alexandru HĂLĂUCĂ, Daniel HERLEA, Ludovic HORVATH, Valerian NETEDU, Constantin NISTOR, Arpad ȘOFRON și Ion ZAHARIA ; la nivelul juniorilor/18 ani – Nelu ALEXE, Karoly ANTAL, Ionuț BIRIȘIU, Traian CAZACU, Cornel CHIRIȚĂ, Cristian DAIA, Marian DOSPIN, Gheorghe DRAGOMIR, Marius GLIGA, Daniel HERLEA, Bogdan IORDĂCHIOIU, Vasile JUMĂTATE, Carol MOLDA, Stelian NEAGU, Florin NICULESCU, Mihai POPESCU, Cristian UDREA, Marian UNGUREANU, Vladimir VASILESCU.

MILITARU, VASILE (1922-1984), n. în Gura Ocniței, jud. Dâmbovița. A avut contribuții semnificative în diferite sectoare ale sportului de masă și de performanță. În perioadele 1939-1943 și 1945-1949 a lucrat în producție, iar între 1943-1945 își efectuează stagiul militar. Manifestând preocupări pentru activitatea cultural-sportivă pe care a desfășurat-o în

cadrul organizației „Muncă și lumină”, a fost promovat în cadrul secției sport a Uniunii Sindicatelor Petrol și Gaze, unde va activa între 1949-1950 și 1954-1956, iar între 1950-1954, a îndeplinit funcția de șef de serviciu, în CCFS/CM. Din 1956, până în 1958, a fost președintele AS „Energia” din București. Timp de 24 de ani, începând din 1958, a îndeplinit funcțiile de secretar federal, secretar general și secretar general adjunct în structurile organizatorice ale hocheiului pe gheață și patinajului, iar din 1968 în cadrul FR de Hochei pe gheață. Între 1958-1962 din structurile menționate a făcut parte și hocheiul pe iarbă. VM a avut o contribuție deosebită la dezvoltarea și afirmarea hocheiului pe gheață din țara noastră, în perioada menționată echipa națională înregistrând 4 participări la JO, 18 participări la CM (2 în grupa „A”, 14 în grupa „B” și 2 în grupa „C”), victorii asupra unor echipe valoroase (Austria, Anglia, Africa de Sud, Belgia, Danemarca, Elveția, Franța, Finlanda, RDG, RFG, Italia, Norvegia, Olanda, Polonia și altele). O atenție specială a fost acordată echipelor naționale de juniori și tineret, acestea participând la numeroase ediții ale CM, multe fiind organizate în țara noastră, acțiuni care au permis promovarea unor jucători în hocheiul de performanță. A cunoscut o dezvoltare semnificativă și baza materială a hocheiului. VM a realizat relații foarte bune cu IIHF, care a sprijinit dezvoltarea hocheiului din țara noastră (susținerea financiară, dotarea cu materiale și echipament sportiv, repartizarea în organizare a unor grupe ale CM). A fost membru al Comisiei de juniori a IIHF (1974-1982). La cea de-a XIII-a ediție a JO de iarnă (Lake Placid-1980), a fost membru al Directoratului IIHF.

NETEDU, VALERIAN (1953), n. în București. A evoluat, timp de 21 de ani la Clubul «Steaua», cu echipa căruia câștigă 19 titluri naționale și 20 «Cupe ale României». Prestația sa ca portar, atât al echipei de club, cât și al reprezentativei de hochei a țării, a însemnat mai mult de jumătate din potențialul formațiilor în care a evoluat. Participă, cu echipa națională, la 2 ediții ale JO (1976 - Innsbruck și 1980 - Lake Placid) unde «tricolorii» s-au clasat pe

locurile 7 și, respectiv, 8; iar parte la 13 ediții de CM (1973-1989), jucând în grupele A, B și C, precum și la 11 ediții ale CCE, unde, de două ori, a ajuns în sferturile de finală. I s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului.

NICOLAE CONSTANTIN (1945-2005), n. în Rădești, jud. Argeș. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS, din București, promoția 1971. În perioada 1964-1966, a activat ca învățător la Școala generală din com. Priseaca, jud. Argeș, după care își satisface stagiul militar (1966-1967) și urmează cursurile IEFS (1967-1971). După absolvire a fost încadrat ca asistent în cadrul IEFS (1971-1973), de unde s-a transferat în funcția de instructor în Comisia Sport a Uniunii Asociațiilor Studentești din România (1973-1981). A desfășurat o activitate deosebită pentru dezvoltarea și afirmarea sportului studentesc, pentru pregătirea și participarea loturilor sportivilor români la JMU, unde s-au obținut rezultate remarcabile: în 1973 (Moscova); 1977 (Sofia); 1979 (Mexic); 1981 (București). A avut o contribuție însemnată la organizarea în țara noastră a *Universiadei* din 1981, o acțiune reușită, apreciată de forurile studentești internaționale și de delegații participante. A fost reprezentatul organizației sportive studentești din țara noastră în FISU, în calitate de membru al Comitetului Executiv (1975-1983) și apoi ca membru de onoare al FISU (1983-2005). Timp de 11 ani (1981-1992) a îndeplinit funcția de Secretar general al FR de Hochei pe gheață, perioadă în care a contribuit semnificativ la dezvoltarea și afirmarea acestei ramuri de sport. Din 1992, până în 2005, a fost încadrat ca inspector de specialitate și consilier superior în cadrul MTS și ANS, participând activ la dezvoltarea sportului românesc pe noi baze. Pentru rezultatele și contribuția sa, a fost decorat cu ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a (1981) și cu Medalia națională *Serviciul Credincios*, clasa a II-a (2000).

PANĂ, EDUARD (1914), n. în București. Jucător internațional în sporturile de contact (rugby și hochei). Începe să joace rugby la vârsta de 16 ani, la TCR, la categoria «promoție». Foarte repede promovează la categoria «onoare», marcând puncte în aproape toate meciurile.

În 1937, este selecționat în echipa națională și joacă la turneul de la Paris (deși specializat ca jucător-aripă pe 3/4, evoluează, în finala cu echipa Franței, pe postul de înaintaș linia a III-a, marcând singurul eseu al echipei României). În anii .30, participă la aproape toate jocurile internaționale de rugby. Începând de la 19 ani, joacă și hochei pe gheață la Clubul «Telefoane», avându-l antrenor pe Sandi Botez. Ia parte la multe turnee cu echipa de club și cu echipa națională de hochei pe gheață, alături de marii jucători de atunci, P. Atanasiu, D. Dron, A. Sadowschi, I. Tiron, Băzu Cantacuzino, Pierre Grant, I. Rabinovici, C. Țico ș.a. Participă la turneele CM de la Davos, Arosa, Saint Moritz, Berna, Hamburg, Klagensfurt, Praga, Bratislava, Lvov, Helsinki, Londra etc. La vârsta de 49 de ani, după ce a activat la cluburile de hochei «Telefoane», «Juventus», «Rapid», «Avântul» Miercurea-Ciuc și «Tarom», își încheie activitatea competițională.

PANĂ, EDUARD (1944), n. în com. Brănești, jud. Ilfov. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF, promoția 1972. Debutează în hochei pe gheață în 1957, la Clubul «Constructorul» București, unde joacă până în 1967, avându-l ca antrenor pe M. Flamaropol. Anul 1961 îl găsește jucător la «Știința» București. În 1963, se transferă la Clubul «Dinamo» București, unde activează până în 1980, avându-i ca antrenori pe M. Flamaropol și G. Kosma; cu echipa «Dinamo» cucereste 7 titluri naționale și 4 «Cupe ale României», fiind și căpitanul echipei. În 1962, este selecționat în lotul național, cu care, până în 1978, susține peste 200 de

meciuri, participând la 11 CM (în 1976, reprezentativa României ocupă locul I în grupa de la Bienne, rezultat care-i dă dreptul de participare în grupa A, la CM din 1977, de la Viena) și la 3 ediții ale JO, în 1964 - la Innsbruck, în 1968 - la Grenoble și în 1976 - la Innsbruck (unde hocheiștii tricolori ocupă locul I, în grupa B). La CM din 1976, devine golgeter cu 10 goluri marcate. La numeroase întâlniri internaționale a fost căpitanul echipei naționale. După încheierea activității competiționale, se dedică muncii de antrenor la Clubul «Dinamo» (între 1980 și 1987) și la echipa națională (între 1980 și 1983). Participă la toate cursurile de perfecționare ale FRHG desfășurate sub egida IIHF. Membru al Colegiului de antrenori și, din 1993, secretar general al FRHG. Membru în Comitetul de dezvoltare al IIHF. A participat la congresele IIHF cu materiale tehnice de specialitate și cu sugestii organizatorice. Grație activității și demersurilor sale, IIHF a desemnat România pentru organizarea a 3 CE de juniori (18 ani) și 2 CM de tineret (20 ani). Din anul 1998, a fost inclus în «IIHF Hall of Fame» din Canada (o galerie sui-generis a marilor jucători de hochei pe gheață ai lumii). I s-au acordat titlurile de Maestru emerit al sportului (1973) și de Antrenor emerit. În anul 2000, a fost decorat cu Medalia națională «Serviciul Credincios» clasa a II-a.

PETER, ȘTEFAN (1932) n. în Brașov. Profesor de educație fizică, absolvent al CPOEF București în 1954. Ofițer superior (colonel-rez) în M. ApN. Sportiv multilateral, a practicat din copilărie fotbalul, patinajul și hocheiul pe gheață. În 1948 este legitimat la CS *Tractorul*

Brașov la secția de hochei. Joacă pentru acest club până în 1951, când se transferă la Clubul CCA *Steaua* unde activează până în 1968, cucerind 11 titluri de campion național. În acest interval de 17 ani, a fost și component în echipa națională de seniori, participând la peste 80 de jocuri internaționale. Cu echipa clubului *Steaua* a ocupat locul al III-lea la *Spartachiada Armatelor Prietene* (Polonia, 1960). Timp de 3 ani (1970-1973) a fost antrenorul

lotului național de juniori (împreună cu Șt. Ionescu) obținând bune rezultate printre care câștigarea Turneului celor 6 națiuni din Elveția. În perioada 1968-1988 a fost vice-președinte la *A.S Armata Brașov* având ca responsabilitate activitatea sporturilor de iarnă. Este maestru al sportului din 1959. distins cu diverse ordine militare și sportive printre care și Diploma C.I.O. pentru activitatea îndelungată în sportul de performanță ca sportiv și activist. Este secretarul Clubului Olimpic din Brașov, organizând lectorate, simpozioane și concursuri de ski în memoria marilor sportivi români.

SZABO, GEZA (1940), n. în Miercurea-Ciuc. Evoluează, mai întâi, la echipa de hochei «Avântul» Miercurea-Ciuc și, apoi, la Clubul «CCA» («Steaua») București (1961-1978). Cu echipa «Steaua» a cucerit 13 titluri naționale și 7 «Cupe ale României». Jucător cu o mare tehnicitate, participă la cele mai importante competiții internaționale, printre care: JO (1964.Innsbruck și 1968.Grenoble); CM - 10 ediții în grupele B și C; JMU din 1966, unde ocupă, cu echipa, locul II; CCE (1977). I s-a acordat titlul de Maestru al sportului (1962).

SZABO, IULIU (1940), n. în Miercurea-Ciuc. Împreună cu fratele său Geza, a format un puternic și de temut cuplu de atacanți. Joacă la «Avântul» Miercurea-Ciuc, «Steaua» și la «Dinamo» București. Cu «Steaua», unde a evoluat 2 ani, cucerește 2 titluri naționale, iar cu «Dinamo», devine de 5 ori campion național și cucerește 3 «Cupe ale României». Jucător internațional, participă la 2 ediții ale JO (1964 - Innsbruck și 1968 - Grenoble) și la 10 ediții de CM. I s-a acordat titlul de Maestru al sportului (1962).

TEODORESCU ALEXANDRU-TITINEL (1917-2002), n. în București. Inginer, absolvent al Facultății de Chimie, din cadrul Politehnicii București, promoția 1943. A îndeplinit funcția de consilier al președintelui Comitetului de Stat al Planificării și al minis-

trului Aprovizionării Tehnico-Materiale, poziții care i-au permis să sprijine acțiunile de dezvoltare a bazei materiale a sportului românesc. Conferențiar universitar la Institutul de Petrol,Gaze și Geologie, unde a predat cursul- Planificarea lucrărilor geologice. În anii '60-'70, în calitate de profesor invitat, a predat disciplina Hochei pe gheață la ICF. Jucător de hochei pe gheață, promotor și susținător al dezvoltării acestei ramuri de sport în țara noastră și pe plan internațional. A început să joace hochei în echipa Liceului „Gheorghe Lazăr” care a câștigat prima competiție a școlarilor (1934-1935). A mai jucat la „Sportul Studentesc”, „Venus”, „Juventus” și „Petrolul”. În perioada 1938-1944 a fost selecționat, de mai multe ori, în lotul național. A desfășurat o activitate susținută în cadrul forului de specialitate, fiind membru și vicepreședinte al Biroului FR de Hochei-Patinaj, ulterior al FR de Hochei pe Gheață. A făcut parte din Comitetul de organizare a celui de al LVII-lea Congres al Ligii Internaționale de Hochei pe Gheață (LIHG), care a avut loc în anul 1972, la Mamaia. A fost o personalitate activă în cadrul forului internațional al hocheiului pe gheață, unde a activat 34 de ani, fiind membru al Comisiei de statute (1956-1974) și membru al Comisiei de statistică (1974-1990). În calitate de invitat al LIHG/IIHG, a fost prezent la majoritatea CM și CE desfășurate în perioada menționată. A contribuit la elaborarea metodologiei privind indicatorii statistici în jocul de hochei pe gheață. Activitatea sa, desfășurată pe plan internațional, a fost omagiată la Congresul IIHF, din anul 1990, cu ocazia retragerii sale. A fost primul specialist care a susținut, cu argumente, că hocheiul pe gheață a apărut în Europa, contribuție menționată de Karl Adolf Scherer în lucrarea „1908-1978- 70 de ani ai LIHG/IIHF” (München 1978). În 1958, a publicat, la Editura Tehnică din București, lucrarea „Organizarea și planificarea lucrărilor geologice”, împreună cu ing. Pompiliu Anastasescu. În domeniul hocheiului a publicat : „Hochei. Tactica jocului”, editura Stadion, 1972; „Puc, crose, gheață. Momente din istoria hocheiului pe gheață”, Editura CNEFS, București, 1970 , împreună cu

Dorin Șteflea; ”Determinarea eficacității jocului unei echipe de hochei pe gheață prin folosirea metodei statistico-matematice”, articol apărut în revista „Educație fizică și sport” nr. 2, 1970.

(Informații furnizate de d-na Maria Teodorescu, dl. E. Pană senior, dl. prof. univ. Alex Forțu, C. Matache în lucrarea „Prezențe românești în organizațiile sportive internaționale”, date culese din Biblioteca Academiei, din presa vremii și alte surse documentare.)

TIRON, IOAN (1920), n. în Cernăuți (azi, în Ucraina). De la vârsta de 6 ani, începe să practice fotbalul, hocheiul pe gheață, patinajul viteză și tenisul de câmp și de masă; la 16 ani, devine campion al Bucovinei la tenis de masă și la patinaj viteză (500, 1 000 și 3 000 m). Apoi, este legitimat la echipele de fotbal și de hochei ale Clubului «Dragoș Vodă» din Cernăuți. Evoluează cu echipa de hochei în divizia A. O dată cu cedarea Basarabiei și a Bucovinei (1940), se refugiază în Germania, apoi vine la București. Se reîntoarce, în 1941, la Cernăuți, pentru ca, în 1944, după ce toate cele 8 echipe de hochei din Bucovina s-au desființat, să se stabilească la Câmpina. Aici continuă activitatea de jucător de fotbal la echipa «Astra Română» («Poiana Câmpina»), promovând până în divizia B, și contribuie la dezvoltarea bazei materiale a acestei formații (teren, pistă, vestiare). În perioada 1945-1949, joacă hochei la echipa «Petrulul» din București. Între 1951 și 1959, activează ca jucător și antrenor la echipa «Steagul Roșu» Brașov. Din 1959, devine antrenor secund la prima echipă națională, unde, timp de 13 ani, conlucrează cu M. Flamaropol pentru ridicarea hocheiului pe o treaptă superioară. În sezonul 1959-1960, câștigă, cu naționala, «Criteriul European» de la Geneva, reprezentativa României promovând în grupa B. Conduce echipa națională la 4 ediții ale JO . 1964, 1968, 1976 și 1980; ocupă, cu ea, un loc II la CMU, de la Torino; dispută 11 întâlniri în Canada, realizând, cu echipa antrenată de el, 5 victorii și un

joc egal. După CM din 1970, preia conducerea tehnică a echipei «CSM Dunărea» din Galați, pe care a promovat-o în divizia A. Colaborează cu antrenori din Cehoslovacia, U.R.S.S. și Canada, în scopul perfecționării jocului portarilor. Este considerat antrenorul care a format cei mai valoroși portari de hochei din țara noastră: L. Pușkaș, V. Crihan, I. Sofian, A. Stafie, V. Neteșu, C. Dumitraș, V. Morar, Gh. Huțan ș.a. În 1975, participă la CM de la Sapporo, unde portarii au contribuit la succesul echipei. În 1977, are merite deosebite (împreună cu antrenorul principal Ștefan Ionescu) în promovarea echipei naționale în grupa A (Viena). În anul 1983, ca antrenor principal, a promovat echipa de tineret a României în grupa B, câștigând și «Cupa Fair-Play». A depus o intensă activitate ca antrenor la echipele «Dunărea», «Galați», «Steaua», «Sportul Studentesc», «Dinamo», promovând sportivi de valoare la toate nivelurile de vârstă. Trezorier al Fundației Sporturilor de Iarnă. I s-a acordat titlul de Antrenor emerit.

TUREANU, DORU (1954), n. în București. Debutază în hochei în 1967, la ȘS 2 București, sub îndrumarea antrenorului Virgil Crihan. Talent nativ, patinând și mânuind crosă cu o deosebită dezinvoltură și având un incredibil simț al porții, ar fi putut evolua în orice echipă profesionistă din lume. Legitimat, în 1970, la «Dinamo» (antrenor: M. Flamaropol), joacă sub culorile acestui club până în 1986, pe postul de înaintaș, și contribuie la cucerirea a 2 titluri naționale. Din 1970, a totalizat peste 400 de selecții în echipa națională, participând la mai mult de 10 ediții de CM și la 2 ediții ale JO (1976 și 1980). I s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului. Din anul 2011 este inclus în *IIHF Hall of Fame*, din Canada (o galerie sui-generis a marilor jucători de hochei pe gheață ai lumii). Colaborator al revistei Sport Revolution din anul 2010.

ȚIRIAC, ION – v. Personalități

VARGA, DEZIDERIU (1939), n. în Miercurea-Ciuc. Ofițer MFA/MAPN. Profesor de educație fizică, absolvent al CPOEF. Debutază în hochei pe gheață în orașul natal, după care se transferă la Clubul “CCA” (“Steaua”), jucând, în perioada 1961-1979, ca titular pe postul de fundaș. Jucător de bază în echipa națională de seniori, participă la 14 ediții de CM și CE, între 1961 și 1977, evoluează în peste 100 de jocuri inter-țări, înscriind 40 de goluri. De asemenea, participă, în cadrul a 3 ediții ale JO, la 17 meciuri. Ocupă, cu echipa, locul II la CMU din 1966. Ca antrenor, pregătește, din 1979, echipa de juniori a Clubului «Steaua», iar din 1993, și echipa națională de juniori. I s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului (1971).

ZOGRAFI, NICOLAE (1927), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al CPOEF, promoția 1961. Debutază în hochei pe gheață în 1942, la vârsta de 15 ani, la Clubul “Juventus” (“Ciocanul – Dinamo”), unde, sub îndrumarea antrenorului Paul

Atanasiu, activează până în 1944 și contribuie la cucerirea unui titlu național de juniori. În 1944, se transferă la «Viforul Dacia», unde joacă până în 1946. Între 1948 și 1950, activează la Clubul «Steagul Roșu» Brașov. În 1950, se transferă la Clubul «CCA», unde joacă până în 1965 și contribuie la cucerirea a 8 titluri naționale. În 1949, este selecționat în echipa națională, în care evoluează până în 1961, fiind prezent în 30 de jocuri internaționale. În 1964, se dedică profesiei de antrenor și lucrează la lotul național de tineret; trece, în 1966, la echipa «Știința» București; între 1968 și 1987, îl găsim pe banca tehnică a echipei de seniori a Clubului «Steaua», cu care, alături de colegul său antrenorul Zoltan Czaka, cucerește 10 titluri «naționale». Între 1965 și 1967, a fost antrenor al echipei reprezentative, ca secund al lui M. Flamaropol și Ion Tiron. Membru al Colegiului de antrenori al FRHG (din 1975). I s-a acordat titlul de Maestru al sportului.

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE HOCHEI PE IARBĂ

Hocheiul pe iarbă este un joc sportiv dinamic, cu o tradiție îndelungată, larg răspândit pe toate continentele, fiind practicat atât de către bărbați, cât și de către femei. Se presupune că își are originea în Persia, unde, în urmă cu patru milenii și jumătate, se practica un joc asemănător, numit «sogan». Pe zidurile mai multor temple antice au fost descoperite basoreliefuli care atestă practicarea acestui joc în China, India, Egipt, Grecia și Imperiul Roman.

Printre “strămoșii” hocheiului pe iarbă, literatura de specialitate citează o mulțime de jocuri. Astfel, la greci și la romani, se vorbește de jocurile numite “paganica”; unul dintre ele, cel practicat cu o crosă și cu o minge umplută cu pene, răspândindu-se, probabil, de-a lungul secolelor, în toată Europa. În tribul Bakuha din centrul Africii, se practica un joc denumit “tehhu”, în care se foloseau crose confecționate din frunze de palmier, iar la azteci se practica un joc asemănător, numit “cineca”. În Evul Mediu, în Germania se juca “kolbe”, în Olanda “het kolven”, iar în Marea Britanie, “commock” sau “commooke”. Semnificative, în acest sens, sunt câteva imagini (datând din sec. XII) redată pe vitraliile vestitelor catedrale din Canterbury și Gloucester din Marea Britanie. În Franța, era foarte la modă jocul “crosses” (“jucătorii cu crosa”, cum se numeau cei care îl practicau, figurau pe lista corporațiilor din sec. XIII). “La crosse” (în franceză, înseamnă bastonul încovoiat la un capăt în formă de cârjă, cu care se “bate” o minge) s-a dezvoltat foarte mult și

a stat la originea multor jocuri moderne, inclusiv a hocheiului pe iarbă (cf. C. Kirițescu - Palestrica).

Primul club de hochei din epoca modernă a fost constituit, în anul 1861 (după alte surse, în anul 1840), în Marea Britanie, iar în 1875, este publicat, de către «Men Hockey Association», cel dintâi regulament al jocului.

Primul for internațional (International Board) al hocheiului pe iarbă ia ființă, în anul 1900, prin unirea celor trei organizații existente - “Men Hockey Association”, “Irish Hockey Union” și “Welsh Hockey Association”. În anul 1895, are loc primul joc internațional, între echipele Țării Galilor și Angliei, iar în 1900, meciul dintre reprezentativele Franței și Angliei.

Din anul 1908, acest joc (outdoor-teren mare) figurează în programul JO (cu două absențe, la edițiile din 1912 și 1924), pentru bărbați, iar din 1980, și pentru femei.

În anul 1924, se înființează Federația Internațională de Hochei (Fédération Internationale de Hockey/World Hockey Federation) « N.B » . Pe plan internațional, prin cuvântul «hochei» se înțelege «hochei pe iarbă».

La sfârșitul anului 2000, președintele FIHI era Juan Angel Calzado de Castro (Spania); sediul Federației se afla, la Bruxelles, în Belgia, iar în anul 2009 la Lausanne, în Elveția; FIHI cuprinde peste 120 de federații naționale afiliate.

La nivelul continentului nostru, funcționează Federația Europeană de Hochei (European Hockey

Federation) – FEHI. La sfârșitul anului 2000, sediul se afla la Dublin, în Irlanda, iar în anul 2009, la Bruxelles, în Belgia. FEHI cuprinde peste 40 de federații naționale afiliate. Organisme similare sunt constituite și pe alte continente.

Hocheiul pe iarbă a cunoscut o dezvoltare deosebită în India și în Pakistan, devenind un adevărat sport național, practicantii săi afirmându-se în mod deosebit în competițiile internaționale oficiale. De asemenea, acest joc este larg răspândit în Australia și Noua Zeelandă, dar și în țările din vestul Europei.

Cu toate că a fost admis, abia în 1980, în programul JO, hocheiul feminin are și el o îndelungată tradiție (în Marea Britanie, primele cluburi au fost înființate în 1888, iar în 1896, a fost organizat primul joc internațional, între echipele Angliei și Irlandei).

Principalele caracteristici ale jocului: se desfășoară în aer liber (outdoor), pe un teren de 91,40 m x 55 m, cu porți care măsoară 3,66 m x 2,14 m, porțile sunt prevăzute cu mantinele înalte de 46 cm așezate în spate și pe părțile laterale; meciul se desfășoară între două echipe formate, fiecare, din 11 jucători, cu un maxim de 5 rezerve; durata jocului este de două reprize a câte 35 de minute, cu o pauză de 5 minute; schimbările jucătorilor sunt nelimitate; mingea, cu o greutate de 156-163 g și o circumferință de 224-235 mm, este manevrată cu crosa (a cărei greutate este de la 340 până la 794 g); golurile sunt valabile dacă sunt marcate din interiorul unui semicerc aflat la o distanță de 14,63 m, în fața ambelor porți.

Începând din anul 1974, hocheiul se joacă și în sală (indoor), pe un teren similar celui de handbal, cu dimensiuni între 18-22m x 36-44 m, cu semicercul trasat la 9 m în fața porților; mantinela de 10x10cm este așezată pe părțile laterale ale terenului; dimensiunile porților sunt de 2x3m; meciul se desfășoară în două reprize a câte 20 de minute, cu o pauză de 5 minute, între două echipe compuse din câte 6 jucători, cu maxim de 6 rezerve; schimbările sunt nelimitate; golul este valabil numai dacă șutul la poartă se execută din interiorul semicercului de 9m. Hockeyul în sală (indoor) nu face parte din programul olimpic.

Țările ale căror echipe reprezentative au fost medaliat cu aur la competițiile internaționale oficiale: la JO - **masculin**: 1908 și 1920 - Anglia; 1928, 1932, 1936, 1948, 1952 și 1956 - India; 1960 - Pakistan; 1964 - India; 1968 - Pakistan; 1972 - Germania; 1976 - Noua Zeelandă; 1980 - India; 1984 - Pakistan; 1988 - Marea Britanie; 1992 - Germania; 1996 - Olanda; 2000 - Olanda; 2004 - Australia; 2008 - Germania; **feminin**: 1980 - Zimbabwe; 1984 - Olanda; 1988 - Australia; 1992 - Spania; 1996 - Australia; 2000 - Australia; 2004 - Germania; 2008 - Olanda; la CM - **masculin**: 1971 - Pakistan; 1973 Olanda; 1975 - India; 1978 și 1982 - Pakistan; 1986 - Australia; 1990 - Olanda; 1994 - Pakistan; 1998 - Olanda; 2002 - Germania; 2006 - Germania; **feminin**: 1974 - Olanda; 1976 - R.F. Germania; 1978 - Olanda; 1981 - R.F. Germania; 1983, 1986 și 1990 - Olanda; 1994 și 1998 - Australia; 2002 - Argentina; 2006 - Olanda. Din anul 2003 se organizează și CM indoor, câștigătorii fiind următorii: **masculin** 2003, 2007 - Germania; **feminin** 2003 - Germania, 2007 - Olanda. CE indoor (desfășurat inițial sub altă denumire): **masculin**, în 1974, 1976, 1980, 1984 și 1988 - Republicii Federale Germania; în 1991, 1994 și 1997, 1999, 2001, 2003, 2006 - Germaniei; 2008 - Rusiei; **feminin**: în 1974, 1977, 1981, 1984, 1987 și 1990 - Republicii Federale Germania; în 1993 - Germaniei; 1996 - Angliei; 1998, 2000, 2002, 2004, 2006, 2008 - Germania; CE outdoor **masculin**: în 1970 și 1978 - Republicii Federale Germania; în 1974 - Spania; în 1983 și 1987 - Olanda; în 1991, 1995, 1999, 2003 - Germania; 2005 - Spania; 2007 - Olanda; 2009 - Anglia; **feminin**: în 1984, 1987 - Olanda; în 1991 - Anglia; 1995, 1999, 2003, 2005 - Olanda; 2007 - Germania; 2009 - Olanda.

Într-o primă etapă, hocheiul pătrunde în România în deceniul 3 al sec. XX, când, prin intermediul unor studenți reînțorși de la studii din Anglia și Franța, se aduc crose și mingi, ceea ce permite introducerea acestui joc între activitățile desfășurate în cadrul Institutului Național de Educație Fizică. Astfel că, în anii 1927, 1928, câteva echipe studențești ajung să practice hocheiul pe

iarbă. Inițiatorii sunt însă nevoiți să-și abandoneze demersul început, datorită greutăților întâmpinate și a lipsei totale de sprijin (cf. E. Ghibu, I. Todan . Sportul românesc de-a lungul anilor).

În cea de-a doua etapă (1953-1962), după o întrerupere de 25 de ani, în 1953, Festivalul Mondial al Tineretului și Studenților, organizat în București, trezește interesul pentru hocheiul pe iarbă, sub impresia puternică a măiestriei echipelor participante la turneul de hochei și, în special, a reprezentativelor Indiei și Pakistanului. Drept rezultat, în același an, România se afiliază la FIHI. Au loc câteva demonstrații, iar în 1954, la ICF, se organizează un curs care va pregăti prima promoție de antrenori și arbitri de hochei pe iarbă. Se organizează și primele competiții oficiale . “Cupa Orașului București” (1954) și “Cupa Orașelor” (1955). Primii arbitri au fost Preiss și Voiuțki. În anul 1955, are loc și primul concurs republican, organizat în Oradea, cu participarea a 8 echipe din București, Cluj, Oradea, Miercurea-Ciuc și Gheorgheni, concurs câștigat de “Știința” ICF. În anul 1956, pe lângă numeroasele activități competiționale și demonstrații, se organizează cel dintâi Campionat Național, locul I fiind cucerit de echipa “Progresul” Gheorgheni. Are loc și primul joc internațional, între selecționatele din București și Praga, încheiat cu scorul de 1-4. Începe și activitatea echipelor feminine, prin organizarea unor jocuri bilaterale și a primei competiții oficiale, “Cupa Orașelor”, la care participă 5 echipe, câștigătoarea turneului fiind formația Clubului “Dinamo” București. În anul 1957, echipa “Progresul” Gheorgheni intră, din nou, în posesia titlului de campioană națională, iar unele echipe de club susțin jocuri în Cehoslovacia și în țară, cu echipe din Ungaria și Polonia.

Anul 1957 marchează și organizarea primului campionat republican feminin, cu 4 echipe, titlul fiind câștigat de echipa “Voința” Gheorgheni.

Campionatul masculin adoptă, în 1958, sistemul divizionar de desfășurare (titlul de campioană revine, în acest an, echipei CSU București). În 1959, se dispută numai campionatul republican masculin, echipa “Știința” București fiind, de data aceasta, câștigătoarea titlului. În 1960, nu se organizează

campionatul. Ediția 1961 este câștigată de echipa “Progresul” Gheorgheni. În anul 1962, are loc ultimul campionat republican, titlul revenind echipei “Voința” București.

Între 1953 și 1962, activitatea sportivă în acest domeniu a fost coordonată de Comisia Centrală de Hochei și Patinaj, iar din 1958, de către Federația Română de Hochei și Patinaj. La conducerea Comisiei Centrale de Hochei și Patinaj, în perioada 1951-1958, s-au aflat Constantin Mateescu (președinte) și Gheorghe Hapciuc (secretar general). Inspector în cadrul CCFS, care răspundea și de problemele hocheiului pe iarbă, a fost Ion Craioveanu. Între 1958 și 1968, Federația Română de Hochei și Patinaj i-a avut președinte pe Răducan Cioroiu și secretar general pe Vasile Militaru. Printre jucătorii remarcați în această etapă se aflau: Wilk, Berbecaru, frații Dulimov, Marinescu, Lado, Păscălu, Samur. De pregătirea loturilor s-au ocupat antrenorii Ion Spineanu și Erwin Wilk.

Din 1963 până în 1990, hocheiul pe iarbă nu a mai fost sprijinit oficial, fiind practic desființat, unele jocuri organizându-se doar sporadic de către unele asociații sportive și întreprinderi.

La 12 februarie 1990, s-a constituit Federația Română de Hochei pe Iarbă, care, la 18 octombrie, s-a reafiliat la FIHI, iar la 10 mai 1991, la FEHI. La conducerea FRHI s-au aflat, ca președinți, Mihai Tomescu (1990-1992), Radu Câmpăanu (1994-1995) - din 1995 până în 1998 nu a mai fost ales un alt președinte, iar ca secretari generali, Leonid Dulimov (1990-1992); Cristache Mitrea (1993) și Lazăr Enciu (din 1994). Antrenor federal a fost Lazăr Enciu (1993), postul fiind desființat, ulterior.

În perioada 1990-1998, la FRHI s-au afiliat 26 de secții din 7 județe (Bistrița-Năsăud, Covasna, Harghita, Mureș, Prahova, Suceava, Teleorman) și din municipiul București, cu 600 de sportivi legitimați, 40 de antrenori și 25 de arbitri. În anul 2009, datele statistice prezentau următoarea situație organizatorică: 15 asociații și cluburi afiliate din 7 județe, cu activitate semnificativă în hocheiul pe iarbă; 340 sportivi legitimați. Până la 28 septembrie 1997, dr. Dumitru Iliescu a fost membru în Comisia medicală a FIHI; Lazăr Enciu - membru al

Comitetului indoor, judecător internațional (outdoor), membru al Comisiei de disciplină și comisar tehnic (indoor) - toate la nivelul FEH. În perioada 2001-2008, Lazăr Enciu a fost membru în Comisia de Dezvoltare a FIH, iar din 2008, noul secretar general Dan Codreanu - membru în Comisia de Dezvoltare a FEHI.

Până în anul 2001, au fost realizate în țara noastră o serie de acțiuni importante, printre care: organizarea în 1995 a CCE – grupa C; participarea antrenorilor români la seminarul internațional din Franța; participarea la unele acțiuni oficiale în cadrul *Anului Internațional pentru Tineret* cu ocazia Congresului FIHI; desfășurarea a două importante competiții pentru juniorii de 14 și 16 ani, la care au luat parte cca 180 de jucători și altele. Dintre acțiunile deosebite ale FRHI menționăm următoarele: aplicarea unui sistem de organizare funcțional, care să stimuleze dezvoltarea hocheiului pe iarbă; organizarea unor acțiuni de perfecționare profesională a antrenorilor; adoptarea unor planuri și programare, care au ca obiect preocupările pentru dezvoltarea hocheiului în rândul copiilor și juniorilor, extinderea acestui sport în mediul școlar; crearea și stabilizarea unui sistem competițional stimulat; difuzarea unor casete video și a unor material tehnico-metodice privind pregătirea jucătorilor de hochei pe iarbă; continuarea demersurilor pentru amenajarea unui teren din material sintetic.

Echipele campioane naționale de seniori - masculin: în 1956 și 1957 - „Progresul” Gheorgheni; în 1958 - CSU București; în 1959 - „Știința” București; în 1961 - „Progresul” Gheorgheni; în 1962 - „Voința” București; în 1991 - AMIT București; în 1992, outdoor - AMIT București; indoor - „Nova” CFR Bistrița; în 1993, outdoor - AMIT București; indoor - “Constructorul” București; în 1994, outdoor - “Antilopa” București; indoor - “Constructorul-Voința” București; în 1995, outdoor și indoor - “Voința Eledur” București; în 1996, outdoor - CSȘ nr. 2 București; indoor - “Voința Eledur” București; în 1997, outdoor și indoor - “Antilopa” București. Feminin: în 1957 - “Voința” Gheorgheni; în 1991, outdoor - “Constructorul”

Miercurea-Ciuc; indoor - I.O.R. București; în 1992, outdoor - “Constructorul” Miercurea-Ciuc; indoor - “Constructorul” București; în 1993, outdoor - “Constructorul” Miercurea-Ciuc; indoor - ASC Miercurea-Ciuc; în 1994, outdoor și indoor - “Constructorul” București; în 1995 și 1996, outdoor - “Constructorul” Miercurea-Ciuc; indoor - “Constructorul” București.

În anul 1997, FRHI a organizat CN indoor pentru: juniori I (câștigător CSȘ Târgu Mureș); copii I (născuți în 1985), băieți (câștigător CSȘ Odorheiu Secuiesc) și fete (câștigător “Hockey Club” Miercurea-Ciuc); copii II (născuți în 1986) numai băieți (câștigătoare AS “Antilopa” București).

Începând din 1998, activitatea competițională internă s-a desfășurat la nivelul juniorilor, care și-au desemnat următorii campioni naționali: la junioare 16 ani - CSȘ Odorheiu Secuiesc (în 1998 și 1999); junioare 14 ani - HC Sfântu Gheorghe (în 1998 și 1999); la juniori 16 ani - CSȘ Odorheiu Secuiesc (în 1998 și 1999); la juniori 14 ani - CSȘ-LPS Târgu Mureș (în 1998 și 1999).

Începând din anul 2000, activitatea competițională outdoor și indoor, pentru seniori, tineret, juniori I, II și III s-a desfășurat în felul următor:

Outdoor: masculin, seniori 2005 – CS *Antilopa* București; 2007 - CSȘ nr.2 București; juniori I 2001, 2002, 2003 – CSȘ *Odorhei*; 2004 – CSȘ Târgu Mureș; 2009 - nr.2 București; juniori II 2001, 2007 – CSȘ *Odorhei*; 2008 – CSȘ nr. 2 București; **feminin**, seniori 2004 – HC *Sf. Gheorghe*; tineret 2005 - HC *Sf. Gheorghe*; juniori I 2001, 2002 – CSȘ *Odorhei*; 2003, 2004 – CSȘ *Rădăuți*; 2009 – CSȘ nr.4/*Antilopa* București; juniori II 2000 – CSȘ *Odorhei*; 2007,2008 – CSȘ nr.4/*Antilopa* București;

Indoor: masculin, seniori 2007 – CSȘ nr.2 București, 2008 – HC *Rapid Tools* București; tineret 2006 – CSȘ *Odorhei*; juniori I 2001,2002,2003,2004,2005 –CSȘ *Odorhei*; 2009 – CSȘ nr.2 București; juniori II 2000, 2001, 2002,2003 - CSȘ *Odorhei*; 2007, 2008, 2009 – CSȘ nr.2 București; juniori III 2000 – CSȘ *Târgu Mureș*; 2002 – CS *Antilopa* București, 2005,2006 - CSȘ *Târgu Mureș*; 2007 – CSȘ nr.2 București; 2008 - CS

Hockey System București; 2009 – CSO *Voluntari*; **feminin**, seniori 2004, 2007 – HC *Sf. Gheorghe*; 2008 – CSȘ *Rădăuți*; tineret 2005, 2006 – HC *Sf. Gheorghe*; juniori I 2001, 2002 – CSȘ *Odorhei*; 2003 – HC *Sf. Gheorghe*; 2004 – CSȘ *Rădăuți*; 2005 – CSȘ *Odorhei*; 2009 – CSȘ nr.4/*Antilopa* București; juniori II 2000, 2001, 2002, 2003, 2007, 2008, 2009 – CSȘ *Odorhei*; juniori III 2000 – HC *Sf. Gheorghe*; 2006, 2007 – CSȘ *Odorhei*; 2008, 2009 – CSȘ *Rădăuți*;

Rezultate obținute de echipele naționale ale României, în 1997, pe plan internațional: la Campionatul Sud-Est European de Hochei - locul V; la CB -locul II, cu 4 puncte, la egalitate cu prima clasată, echipa Iugoslaviei.

Participante la competițiile europene de profil desfășurate între 1992-1999, echipele de club din România s-au clasat pe locurile VI-X.

În 1999, FRHI a organizat primul CB outdoor

pentru juniorii de 16 ani (băieți și fete), reprezentativele României câștigând titlurile balcanice la ambele categorii.

La CE organizat în anul 2000, la Moscova, pentru juniorii de 16 ani, lotul României - format din Sandor Bodoni, Mihaly Burean, Csaba Ilyes, Attila Jakab, Albert Tofalvi, Levente Török, Barna Faluvegi, Csaba Lukacs, Alexandru Buda, Alexandru Mitu, Iulian Enea, Alexandru Gheorghe, Levente Hajdu, Csaba Chelbezan, Petruș Stuparu - s-a clasat pe locul III.

Tot în anul 2000, a fost organizat, la Odorheiu Secuiesc, primul CB indoor pentru juniorii de 16 ani (băieți și fete), echipele țării noastre clasându-se pe locul I.

Rezultatele obținute de sportivii români în competițiile internaționale de hochei pe iarbă în perioada 2001-2009:

OUTDOOR :

		Masculin	Feminin
2002	C.B. Juniori U16 – Sofia	loc. 2	loc.2
2006	C.E. Tineret – Bratislava (gr.B)	loc. 10	-
2008	C.B. Juniori U16 – Atena	loc. 4	-
2008	C.B. Juniori U16 – Albena	-	loc.2
2009	C.B. Juniori U18 – Albena	loc. 3	loc.3

INDOOR :

		Masculin	Feminin
2001	C.B. Juniori U16 – Odorheiu S.	loc. 1	loc.1
2001	C.B. Juniori U18 – Odorheiu S.	loc. 1	loc.1
2002	C.B. Juniori U18 – Subotica	loc. 1	loc.1
2003	C.B. Juniori U18 – Bucuresti	loc. 1	loc.1
2003	C.B. Juniori U16 – Albena	loc. 1	loc.1
2004	C.B. Juniori U18 – Belgrad	loc. 1	loc.3
2007	C.B. Seniori – Kusadasy	loc. 4	-
2008	C.B. Tineret U21 – Subotica	loc. 3	-
2009	C.B. Juniori U18 – Subotica	-	loc.3

În anul 2000, funcția de președinte era vacantă, biroul FRHI fiind compus doar din: 2 vicepreședinți - Nicolae Stănescu și Maria Lăzărescu, și 6 membri - Lazăr Enciu (care era și secretar general), Emilian Ștefan Filip, Dumitru Iordan, Cristian-Hristu Nițuică, Florin Doru Petrașcu și Carmen Trocan.

În anul 2001, FRHI s-a reorganizat, în conformitate cu prevederile Legii educației fizice și sportului Nr. 69 din 28 aprilie 2000. Adunarea generală din 17 noiembrie a adoptat noul Statut și a ales Biroul federal, ca organ de conducere al federației, format din: Iolanda Balaș-Söter -

președinte de onoare; Valentin Samungi - președinte; Lazăr Enciu - secretar general; Viorel Hintari - antrenor federal. Ca organ de administrare și gestionare a fost stabilit Biroul executiv.

În anul 2005, este ales un nou secretar general în persoana lui Dan Codreanu, iar Biroul Federal a avut următoarea componență: Anghel Lazăr – președinte; Ana Litvinchevici – vicepreședinte; Dan Codreanu - secretar general; Constantin Dârjan,

Viorel Hintari, Istvan Ban, Constantin Ionescu – membri.

În anul 2009, Federația Română de Hochei pe iarbă a fost asigurată de următorul Birou Federal: Sanda Toma – președinte; Mariana Ioniță și Ana Litvinchevici – vicepreședinți; Dan Codreanu – secretar general; Florin Grosu, Viorel Hintari, Adriana Drăgoi, Olivia Timnea, Sergiu Prundurel – membri.

RETROSPECTIVĂ ÎN IMAGINI

Echipa de hochei pe iarbă „Progresul” Gheorgheni (câștigătoarea primului campionat republican, în 1956) surprinsă în timpul meciului cu echipa „Grünwald” din Poznań, susținut în 1959 și câștigat cu scorul de 1-0

Reprezentativa de seniori a României - vicecampioană balcanică (Atena, 1997)

La CE de juniori (16 ani) de la Moscova (21-24 septembrie 2000), lotul tricolorilor a cucerit cea dintâi medalie

Echipa de junioare a României . campioană balcanică indoor (13-17 decembrie 2000, Odorheiu Secuiesc)

Echipa de juniori a României - campioană balcanică indoor (13-17 decembrie 2000, Odorheiu Secuiesc)

La fel ca în celelalte sporturi, și în perimetrele hocheiului pe iarbă, tinerele speranțe (în cel mai adevărat sens al cuvântului) sunt „flancate” de grija și îndrumarea „seniorilor”.

FIGURI REPREZENTATIVE

SPORTIVII MEDALIAȚI LA CAMPIONATELE BALCANICE HOCHEI PE IARBĂ

TINERET MEDALII DE BRONZ

2008

CSAKI GERGELY	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
SZASZ BOTOND	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
TURCANU CĂTĂLIN	HOCHEI PE IARBĂ	HC RAPID TOOLS BUC
NAUM CRISTIAN	HOCHEI PE IARBĂ	HC RAPID TOOLS BUC
BURJAN EDE	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ TÂRGU MUREȘ
STOIAN ALEXANDRU	HOCHEI PE IARBĂ	CS HOCKEY SISTEM BUC
TURCANU BOGDAN	HOCHEI PE IARBĂ	CS ANTILOPA BUC
PREDA FLORIN	HOCHEI PE IARBĂ	CS ANTILOPA BUC
GHEORGHE ALEXANDRU	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ 2 BUC
OPRINA VLAD	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ 2 BUC
PLATICA ANDREI	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ 2 BUC

JUNIORI MEDALII DE AUR

2000

BODONI SANDOR	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
JAKAB ATTILA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
TOFALVI ALBERT	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
LUKACSI CSABA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
ILYES CSABA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
HAJDU LEVENTE	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
BUREAN MIHALY	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
TOROK LEVENTE	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
CHELBEZAN CSABA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
FALUVEGI BARNA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
GIDO LASZLO	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC

KOVACS TUNDE	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
MIKLOS ZSUZSA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
TOROK ILDIKO	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
PETER KINGA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
PETER ORSOLYA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
HAJDU ENIKO	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
KOVACS KINGA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
MAGYARI MONICA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
KISS EDITH	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
SIMMA MELINDA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
2001		
HEGYI ZOLTAN	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
CHELBEZAN CSABA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
BODONI SANDOR	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
JAKAB ATTILA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
TAFALVI ALBERT	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
ILYES CSABA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
LUKACS CSABA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
HAJDU LEVENTE	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
BUREANU MIHALY	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
TOROK LEVENTE	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
FALUVEGI BARNA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
KORODI ISTVAN	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
MUTU ALEXANDRU	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ 2 BUCUREȘTI
GHEORGHE ALEXANDRU	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ 2 BUCUREȘTI
KOVACS TUNDE	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
TOROK ILDIKO	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
MIKLOS ZSUZSANNA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
PETER KINGA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
PETER ORSOLYA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
HAJDU ENIKO	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
KOVACS KINGA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
MAGYARI MONIKA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
SIPOS KINCSE	HOCHEI PE IARBĂ	AS HOCKEY CLUB SF GHE
JAKAB HAJNALKA	HOCHEI PE IARBĂ	AS HOCKEY CLUB SF GHE
ZLOTAR MARINELA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ RĂDĂUȚI
JAKOTA DANIELA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ RĂDĂUȚI
2002		
BODONI SANDOR	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
JAKAB ATTILA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
TOFALVI ALBERT	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
LUKACSI CSABA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
ILYES CSABA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
HAJDU LEVENTE	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
TOROK LEVENTE	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC

FALUVEGI BARNA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
ERDOSI BOTOND	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
KOVACS TUNDE	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
TOROK ILDIKO	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
MIKLOS ZSUZSANNA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
PETER ORSOLYA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
PETER KINGA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
KELEMEN KINGA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
HAJDU ENIKO	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
2003		
BODONI SANDOR	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
JAKAB ATTILA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
FALUVEGI BARNA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
LUKACSI CSABA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
ILYES CSABA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
HAJDU LEVENTE	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
TOROK LEVENTE	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
CHELBEZAN CSABA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
MITU ALEXANDRU	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 2 BUCUREȘTI
STUPARU PETRU	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 2 BUCUREȘTI
KOVACS TUNDE	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
TOROK ILDIKO	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
MIKLOS ZSUZSANNA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
PETER KINGA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
PETER ORSOLYA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
SIMMA MELINDA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
KELEMEN KINGA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
JAKAB-BENKE BIBORKA	HOCHEI PE IARBA	HOCKEY CLUB SF. GHE
JAKAB-BENKE HAJNALKA	HOCHEI PE IARBA	HOCKEY CLUB SF. GHE
SIPO KINCZO	HOCHEI PE IARBA	HOCKEY CLUB SF. GHE
ASOFIE DELIA	HOCHEI PE IARBA	CSȘRĂDĂUȚI
JACOTA DANIELA	HOCHEI PE IARBA	CSȘRĂDĂUȚI
2004		
DUR SERGIU CONSTANTIN	HOCHEI PE IARBA	CSȘTĂRGU MUREȘ
EGYED BARNA	HOCHEI PE IARBA	CSȘTĂRGU MUREȘ
GHEORGHE ALEXANDRU	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 2 BUCUREȘTI
HENTER ARNOLD	HOCHEI PE IARBA	CSȘTĂRGU MUREȘ
NAUM ZISU CRISTIAN	HOCHEI PE IARBA	CS ANTILOPA BUCUREȘTI
PAPUC COSMIN	HOCHEI PE IARBA	CSȘTĂRGU MUREȘ
SIMA REMUS NICOLAE	HOCHEI PE IARBA	CSȘTĂRGU MUREȘ
TURCANU IONUT CATALIN	HOCHEI PE IARBA	CS ANTILOPA BUCUREȘTI

MEDALII DE BRONZ

2004

ASOFIE DELIA
BACILA LILIANA
BUCUR NICOLETA
CIRLAN MIRELA RALUCA
JACOTA DANIELA CRISTINA
MANDIUC IONELA ANISOARA
RENDI AMALIA
SIPOS KINCISO CSILLA
ORSOLIA
TOTH GYORGYBIRO
ZLOTAR MARINELA
MOLNAR IMOLA

HOCHEI PE IARBA
HOCHEI PE IARBA C
HOCHEI PE IARBA
HOCHEI PE IARBA
HOCHEI PE IARBA
HOCHEI PE IARBA
HOCHEI PE IARBA
HOCHEI PE IARBA
HOCHEI PE IARBA
HOCHEI PE IARBA
HOCHEI PE IARBA
HOCHEI PE IARBA

CSȘRĂDĂUȚI
SS RĂDĂUȚI
CSȘRĂDĂUȚI
CSȘRĂDĂUȚI
CSȘRĂDĂUȚI
CSȘRĂDĂUȚI
HOCKEY CLUB SF. GHE.
HOCKEY CLUB SF. GHE.TOKES
HOCKEY CLUB SF. GHE.
HOCKEY CLUB SF. GHE.
CSȘRĂDĂUȚI
HOCKEY CLUB SF. GHE.

2009

BECHERU CRINA

BIRO BEATA
CALIN CLAUDIA

HIJ DANIELA
JURAVLEA IOANA
KARDOS KATA
LAZARESCU ALEXANDRA
LIFU ROXANA

SOFRONI ADRIANA
SOTARNEL ALEXANDRA

BAK ZALAN
BARDOCZI AGNES
BECHERU CRINA

BENEDEK KAROLY
BIRO BEATA
BOTH LORANT
BUCUR TOMA
BURCEA IULIA

CALIN CLAUDIA

CRISTIAN ANTONIO
CSOMOR KRISZTINA
GAVRILA ALEXANDRU
HIJ DANIELA

HOCHEI PE IARBA

HOCHEI PE IARBA
HOCHEI PE IARBA

HOCHEI PE IARBA
HOCHEI PE IARBA
HOCHEI PE IARBA
HOCHEI PE IARBA
HOCHEI PE IARBA

HOCHEI PE IARBA
HOCHEI PE IARBA

HOCHEI PE IARBA
HOCHEI PE IARBA
HOCHEI PE IARBA
HOCHEI PE IARBA
HOCHEI PE IARBA

HOCHEI PE IARBA

HOCHEI PE IARBA
HOCHEI PE IARBA
HOCHEI PE IARBA
HOCHEI PE IARBA

CSȘ 4 BUCUREȘTI
CS ANTILOPA BUCUREȘTI
CSȘ ODORHEIU SECUIESC
CSȘ 4 BUCUREȘTI
CS ANTILOPA BUCUREȘTI
CSȘRĂDĂUȚI
CSȘRĂDĂUȚI
CSȘ ODORHEIU SECUIESC
CSȘRĂDĂUȚI
CSȘ 4 BUCUREȘTI
CS ANTILOPA BUCUREȘTI
CSȘRĂDĂUȚI
CSȘ 4 BUCUREȘTI
CS ANTILOPA BUCUREȘTI
CSȘ ODORHEIU SECUIESC
CSȘ ODORHEIU SECUIESC
CSȘ 4 BUCUREȘTI
CS ANTILOPA BUCUREȘTI
CSȘ ODORHEIU SECUIESC
CSȘ ODORHEIU SECUIESC
CSȘ ODORHEIU SECUIESC
CS ORĂȘENESC VOLUNTARI
CSȘ 4 BUCUREȘTI
CS ANTILOPA BUCUREȘTI
CSȘ 4 BUCUREȘTI
CS ANTILOPA BUCUREȘTI
CSȘ 2 BUCUREȘTI
CSȘ ODORHEIU SECUIESC
CSȘ 2 BUCUREȘTI
CSȘRĂDĂUȚI

JURAVLEA IOANA	HOCHEI PE IARBA	CSȘRĂDĂUȚI
KAJAN JANKA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
KARDOS KATA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
LANGASCHEK SILVIU	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 2 BUCUREȘTI
LASZLO ZOLTAN	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
LIFU ROXANA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 4 BUCUREȘTI
MIHALY ANDRAS	HOCHEI PE IARBA	CS ANTILOPA BUCUREȘTI
NAGY TAMAS	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
OPRINA VLAD	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
ORZARU ALEXANDRU	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 2 BUCUREȘTI
		CSȘ 4 BUCUREȘTI
		CS ANTILOPA BUCUREȘTI
PLATICA ANDREI	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 2 BUCUREȘTI
POPESCU RARES	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 2 BUCUREȘTI
ROTH CARMEN	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 4 BUCUREȘTI
		CS ANTILOPA BUCUREȘTI
SOFRONI ADRIANA	HOCHEI PE IARBA	CSȘRĂDĂUȚI
SOTARNEL ALEXANDRA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 4 BUCUREȘTI
		CS ANTILOPA BUCUREȘTI
STAMATE IONELA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 4 BUCUREȘTI
		CS ANTILOPA BUCUREȘTI
TRIFU ALEXANDRU	HOCHEI PE IARBA	CS ORĂȘENESC VOLUNTARI
URDA MIHAI	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 4 BUCUREȘTI
		CS ANTILOPA BUCUREȘTI
VEIMBERGER NOEMI	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC

CADEȚI MEDALII DE AUR

2001

BODONI SANDOR	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
HRGYI ZOLTAN	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
CHELBEZAN CSABA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
JAKAB ATTILA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
TOFALVI ALBERT	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
ILYES CSABA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
LUKACS CSABA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
HAJDU LEVENTE	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
BUREAN MIHALY	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
TOROK LEVENTE	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
FALUVEGI BARNA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
KOVACS TUNDE	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
TOROK ILDIKO	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
MIKLOS ZSUZSANNA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
PETER KINGA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
PETER ORSOLYA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC

HAJDU ENIKO	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
KOVACS KINGA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
MAGYARI MONICA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
2003		
BODROGI ZSOLT	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
CSAKI GERGELY	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
DUR SERGIU	HOCHEI PE IARBA	CSȘTĂRGU MUREȘ
ERDOSI BOTOND	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
GALL ZSOLT	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
GHEORGHE ALEXANDRU	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 2 BUCUREȘTI
HENTER ARNOLD	HOCHEI PE IARBA	CSȘTĂRGU MUREȘ
NAUM CRISTIAN	HOCHEI PE IARBA	CS ANTILOPA BUCUREȘTI
PAPUC COSMIN	HOCHEI PE IARBA	CSȘTĂRGU MUREȘ
SZASZ GYULA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
TURCANU CATALIN	HOCHEI PE IARBA	CS ANTILOPA BUCUREȘTI

MEDALII DE ARGINT

2001		
GHEORGHE ALEXANDRU	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ 2 BUCUREȘTI
TOMESCU ALIN	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ 2 BUCUREȘTI
MITU ALEXANDRU	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ 2 BUCUREȘTI
TUDOR ȘTEFAN	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ 2 BUCUREȘTI
ENEA IULIAN	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ 2 BUCUREȘTI
LITVINCHEVIVI LAURENȚIU	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ 2 BUCUREȘTI
BOCRIS ALEXANDRU	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ 2 BUCUREȘTI
STUPARU PETRUS	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ 2 BUCUREȘTI
BORDIANU MIHAI	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ 2 BUCUREȘTI
NECULAIESCU IONUȚ	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ 2 BUCUREȘTI
KOZAC ALEXANDRU	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ 2 BUCUREȘTI
ULMEANU COSTEL	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ 2 BUCUREȘTI
CÂRLAN AURORA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ RĂDĂUȚI
JACOTA DANIELA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ RĂDĂUȚI
ZLOTAR MARINELA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ RĂDĂUȚI
ANTONOVICI CAMELIA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ RĂDĂUȚI
BACILA LILIANA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ RĂDĂUȚI
ASOFIEI DELIA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ RĂDĂUȚI
JURAVLEA ELENA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ RĂDĂUȚI
MANDIUC IONELA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ RĂDĂUȚI
2002		
KANDO NOEMI	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
SIMMA MELINDA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
BODO ENIKO	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
SZOKÉ ZSOFIA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
SZOKÉ EMESE	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
SANTHA KINCSE	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC

ALB ALIN-COSMIN	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ LPS TG. MUREȘ
SZASZ GYULA-ISTVAN	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ LPS TG. MUREȘ
BURJAN LAJOS-EDE	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ LPS TG. MUREȘ
PAPUC COSMIN-IONUȚ	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ LPS TG. MUREȘ
DUR SERGIU-CONSTANTIN	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ LPS TG. MUREȘ
BUDA ALEXANDRU	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ LPS TG. MUREȘ
SIMA REMUS NICOLAE	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ LPS TG. MUREȘ
OLTEAN SERGIU	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ LPS TG. MUREȘ
LAZĂR CODRUȚ-IOAN	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ LPS TG. MUREȘ
2003		
ASOFIE DELIA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ RĂDĂUȚI
CARLAN RALUCA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ RĂDĂUȚI
KANDO NOEMI	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
MOLNAR IMOLA	HOCHEI PE IARBA	HOCKEY CLUB SF. GHE
SANTHA KINCISO	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
SIPOS KINCISO	HOCHEI PE IARBA	HOCKEY CLUB SF. GHE
SZASZ ZSUZSA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
SZOKÉ EMESE	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
SZOKÉ ZSUZSANNA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
TOTH GYOGYBIRO	HOCHEI PE IARBA	HOCKEY CLUB SF. GHE
ZSEJKE TEREZIA	HOCHEI PE IARBA	HOCKEY CLUB SF. GHE
2010		
BANDAS BIANCA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ RĂDĂUȚI
BECHEAN IONELA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ RĂDĂUȚI
BECHERU CRINA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 4 BUCUREȘTI
		CS ANTILOPA BUCUREȘTI
BURCEA IULIA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 4 BUCUREȘTI
		CS ANTILOPA BUCUREȘTI
COCEA MIHAELA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 4 BUCUREȘTI
		CS ANTILOPA BUCUREȘTI
HIJ DANIELA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ RĂDĂUȚI
HIJ IULIA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ RĂDĂUȚI
JURAVLEA IOANA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ RĂDĂUȚI
JURAVLEA MARIA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ RĂDĂUȚI
LAZARESCU ALEXANDRA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ RĂDĂUȚI
LIFU ROXANA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 4 BUCUREȘTI
		CS ANTILOPA BUCUREȘTI
MOROSAN STEFANA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ RĂDĂUȚI
POPA ANDREEA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 4 BUCUREȘTI
		CS ANTILOPA BUCUREȘTI
RUSU ANDREEA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ RĂDĂUȚI
BARBULESCU IONUT	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 4 BUCUREȘTI
		CS ANTILOPA BUCUREȘTI
BOBOC ALIN	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 4 BUCUREȘTI
		CS ANTILOPA BUCUREȘTI

BOUREL AURELIAN	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 4 BUCUREȘTI
BUCUR TOMA	HOCHEI PE IARBA	CS ANTILOPA BUCUREȘTI
COJOCARU SEBASTIAN	HOCHEI PE IARBA	CS ORĂȘENESC VOLUNTARI
DACZO ATTILA	HOCHEI PE IARBA	HC RAPID TOOLS BUCUREȘTI
DUMITRU MIHAI	HOCHEI PE IARBA	HOCKEY CLUB SF. GHE
FIRU CRISTIAN	HOCHEI PE IARBA	HC RAPID TOOLS BUCUREȘTI
FIRU DANIEL	HOCHEI PE IARBA	CS ORĂȘENESC VOLUNTARI
MAMALIGA VICTOR	HOCHEI PE IARBA	CS ORĂȘENESC VOLUNTARI
NICOLAE ROBERT	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 4 BUCUREȘTI
POPA MARIUS	HOCHEI PE IARBA	CS ANTILOPA BUCUREȘTI
POPESCU RADU	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 4 BUCUREȘTI
POPESCU RARES	HOCHEI PE IARBA	CS ANTILOPA BUCUREȘTI
TESCUT MIHAI	HOCHEI PE IARBA	CS ORĂȘENESC VOLUNTARI
TRIFU ALEXANDRU	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 2 BUCUREȘTI
		CSȘ 2 BUCUREȘTI
		CS ORĂȘENESC VOLUNTARI
		CS ORĂȘENESC VOLUNTARI

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE JUDO

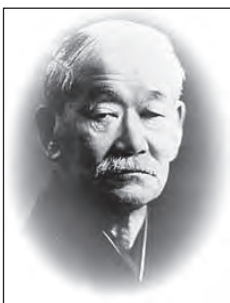
REPERE ISTORICE

Judo, sau “calea supleței”, este o artă marțială japoneză cu rădăcini în secolul al XVI-lea.

Judo-ul are valențe marțiale, educative dar și sportive. După cel de-al doilea război mondial această artă marțială tradițională este influențată tot mai mult de cultura occidentală devenind în 1964 un veritabil sport olimpic.

Conceptul “*JU*”, de pliabilitate, flexibilitate și cedare inițială stă la baza multor arte marțiale, dar este enunțat în: *JU-JUTSU* și vlăstarul său sportiv JUDO.

Judo-ul e comparat cu apa: flexibilă, cedând, ocolind obstacolele, învăluind, penetrând ca aburul, dar și dură în forma de gheață.

Jigoro Kano (1860 - 1938), fondatorul Judo-ului, pornind de la principiile tradiționalului ju-jutsu elimină procedeele tehnice periculoase și pune bazele în 1882 propriului său sistem numit *Kodokan Judo*.

Principiile sale se bazează pe folosirea supleței în locul forței brute, fiind eliminate loviturile și unele tehnici articulare periculoase. Practicantul judo-ului se numește *judoka* iar echipamentul - *judogi* este alcătuit din: bluză, pantalon și centură.

Clasificarea practicanților se realizează pe criterii tehnice, fizice și etice diferențierile făcându-se

prin culoarea centurii. (alb, galben, portocaliu, verde, albastru, maro, neagra roșu /alb și purpuriu).

Judo-ul, în afara valențelor sportive și marțiale are o profundă dimensiune spirituală în care formarea caracterelor și cristalizarea personalității practicanților este scopul final.

Suprafața de luptă se numește *TATAMI* (saltele specifice). În *judo* se folosesc proiectări, fixări la sol, strangulări și tehnici articulare, combatanții încercând să obțină victoria prin execuția unui procedeu de luptă în picioare (*NAGE – WAZA*) sau a unor procedee de luptă la sol (*NE-WAZA*).

Lupta se încheie imediat ce unul din combatanți a obținut *IPPON* (10 puncte) sau se continuă până la epuizarea timpului regulamentar de luptă, când, în funcție de punctele acumulate este desemnat câștigătorul.

Regulamentul permite organizarea competițiilor pe categorii de greutate, nivel de vârstă, individual și pe echipe, separat la masculin și feminin.

Evoluția judo-ului, ca disciplină sportivă, de la înființare și până în prezent, este strâns legată de evoluția fenomenului sportiv, perceput azi ca un fenomen social de mare anvergură.

Introducerea sa pentru prima dată în programul Jocurilor Olimpice în 1964 a determinat răspândirea acestei discipline pe întreg mapamondul.

Competițiile de *KATA* (tipar, forma) propun revenirea la tradiție și în același timp diversificarea formelor de manifestare competițională. Acestea constau în prezentarea unor structuri de procedee

purtătoare de principii pe care se bazează judo-ul.

Există șapte *KATA* acceptate de Institutul *Kodokan*, cu toate acestea se concurează doar în cinci dintre acestea: *Nage no Kata*, *Katame no Kata*, *Ju no Kata*, *Kime no Kata* și *Kodokan Goshinjutsu*.

SCURT ISTORIC AL JUDO-ULUI MONDIAL

1882 - JIGORO KANO întemeiază *Kodokan*-ul

1918 - Se înființează *Budokwai*-ul la Londra

1924 - Tatsuo Okoshi pune bazele judo-ului brazilian

1925 - Han Ho Rhi introduce judo-ul în Elveția

1928 - Începuturile judo-ului în Australia. dr. **A. Ross** în Brisbane și **Shinzo Takaji** în Sydney.

1934 - Primul campionat European individual, **Dresda / Kristallpalast**.

1948 - Se înființează la Londra **Uniunea Europeană de Judo**, englezii introduc judo în Noua Zeelandă

1950 - Andre Kolychkin elevul lui **Kawaishi** introduce judo în Cuba. Judo este introdus în Luxemburg, Republica Democrată Germană, Portugalia, Yugoslavia, Danemarca și Cehoslovacia.

1951 - Se înființează **Federația Internațională de Judo**, are loc primul Campionat European după cel de-al II-lea război mondial

1952 - Havana - Cuba, primul campionat pan American, se înființează **Federația Australiană de judo**

1956 - Japonia - primul **Campionat Mondial** Taipei - se înființează **Uniunea Asiatică de Judo**

Sydney - Australia, primul campionat al Australiei, se înființează **Federația de Judo din Noua Zeelandă**.

1960 - Roma - sesiunea a-58-a a C.I.O. include Judo în programul J.O. de la Tokyo pentru 1964

1961 - Louis Guirandou N'Diaye, înființează **Uniunea Africană de Judo**

1961 - Finlanda se afiliază la E.J.U.

1964 - Judo este pentru prima dată în programul

J.O. Tokyo - Japonia.

1966 - Manila - Filipine - primul campionat al Asiei

1968 - FRJ se afiliaza la EJU.

1968 - Se înființează **Uniunea Pan Americană**

1975 - Munchen - Germania, primul Campionat European feminin

- New York, primul Campionat Mondial feminin

- Berlin, a 90-a întrunire a C.I.O. se hotărăște introducerea în programul J.O. a judo-ului feminin și scoaterea din programul J.O. a probei "open"

2000 - În fruntea EJU este ales un român:

Marius L. Vizer

2004 - Marius L. Vizer este reales în funcția de președinte EJU

2007 - În fruntea IJF -ului este ales un român: **Marius L. Vizer**

REPERE ISTORICE PRIVIND DEZVOLTAREA JUDO-ULUI ROMÂNESC

1912 - Apare cartea scrisă de un subofițer din Jandarmeria română **Gheorghe Carapancea** *Curs complet de jiu-jitsu - Metoda practică de apărare*. Cartea se află în colecția bibliotecii Academiei Române, și a fost semnalată pentru prima dată ca făcând parte din biblioteca personală a lui Tudor Arghezi.

1923 - Românul **J. Gerota** apare într-o fotografie document împreună cu **Yukio Tani** și probabil **Keishici Ishiguro** la Clubul Budokwai din Londra. Fotografia se află în colecția particulară a lui **Mihail Donciu**.

1928 și 1929 - Keishici Ishiguro (1897-1974) predă "Jiu-Jitsu" la București în cadrul O.N.E.F., ocazie cu care ofițerul de poliție **Emilian Teacă** și ofițerul de jandarmi **Dumitru Carapancea** obțin centura neagră.

1930 - Emilian Teacă înființează un club de jiu-jitsu după metoda Kano.

1934 - Se organizează la București prima competiție de jiu-jitsu (metoda lui Kano) în România.

1934 - Pe agenda primului Campionat European care urma să aibe loc la Kristallpalast din Dresda,

apar cluburi de jiu-jitsu din România alături de cluburi din Danemarca, Germania, Franța, Italia, Austria, Suedia, Elveția, Cehoslovacia, Ungaria și chiar o echipă denumită “The New York Dojo”.

1935 - Apare în editura „E. Marvan” din București lucrarea *Arta apărării personale (jiu-jitsu)* de **Teacă Emilian**

1935-1947 - **Teacă Emilian** predă un curs de autoapărare la I.N.E.F.

1937 - Are loc Campionatul Național - open de jiu-jitsu - la Ploiești. Învingător la categoria ofițeri: **Pavel Capotă**, iar la subofițeri sergentul **Doru P. Buțiu**.

1944 - 1953 - Elemente din Judo sunt practicate doar în medii militare. Din această perioadă există mărturii fotografice reprezentându-l pe fostul ofițer de jandarmi **Pavel Capotă** practicând judo într-un grup de tineri, probabil militari.

1956 - Apar primele cercuri și secții organizate de judo în cadrul unor asociații sportive existente:

- “U.V.A.- A.M.E.F.A.” / “Vagonul” Arad - antrenor, olimpicul gimnast **Botez Mihai**. Printre primii elevi ai maestrului Botez au fost **Butiu Doru, Frentiu Mircea, Baityi Ivan, Cernusca Cezar, Bogdan Constantin**,

- Cerc judo - la liceele “Spiru Haret” și I. L. Caragiale și mai apoi Șc. Sp. Nr. 2 București - antrenor prof. **Florian Frazzei**. Printre primii elevi ai profesorului Frazzei se numarau **Adrian Vulgaris, Lucian Grigoropol, Donciu Mihail, Saramet Mihail Remus, Saremet Romulus, Dinu Pescariu, Smuca Ion, Mircea Gatea, Lascar Tuduciuc**.

- “Agronomia” București - antrenor prof. **Ioan Avram**. Printre elevi profesorului Avram îi menționăm pe **Sorin Arjoca, Marinescu Florentin, Serban Vasile, Velici Florian**.

1957 - U.C.F.S., prin Federația Română de Lupte creează un centru experimental de predare a judo-ului condus de **Florian Frazzei**.

1958 - Arad, prima competiție inter-cluburi “Vagonul” Arad și Șc. Sp. Nr. 2 București, anul următor are loc revanșa la București.

1959 - Se înființează la București secțiile de judo A.S. “Vulcan” condus de **Vasile Gotelet**.

1960 - Studentul **Constantin Bogdan** predă

judo la Institutul de Cultură Fizică București. Menționăm dintre primii săi elevi pe: **Hantău Ioan, Bucur Nicolae, Gyarmati Francisc, Barbuța Ion, Carstea Gheorghe, Dinu Kristof**.

1961 - Invitat pentru schimb de experiență de Lotul Național de Lupte, din România, antrenorul japonez **Shigeru Kasahara** predă elemente de judo în 1961, 1963 și 1964.

1962 - În organizarea U.C.F.S. București are loc primul campionat pe echipe al capitalei la judo, concurs câștigat de către echipa Institutului de Cultură Fizică (I.C.F.).

1962 - București 3 iunie, la patinoarul 23 August, are loc prima competiție internațională de judo cu echipa sindicală franceză F.S.G.T. Neexistând încă federație de specialitate, această întâlnire a avut loc sub patronajul F.R. de Lupte. Echipa F.S.G.T. a învins atunci echipa noastră cu 9-2. Arbitrul competiției a fost **Vasile Gotelet**.

1963 - se înființează secția de judo I.O.R. condus de către ing. **Urmă Liviu**. Menționăm câțiva dintre elevii lui Liviu Urma: **Ilie Marinescu, Ghita Lucian Dan Georgescu, Tosun Viorel, Ilie Gheorghe, Vasile Alexandru, Gavra Dorin, Mircea Notopol**.

1963 - Prima competiție a echipelor de judo din București ținută la Sala Floreasca.

1963 - A doua întâlnire internațională în compania echipei F.S.G.T. la București urmată de o demonstrație pe stadionul din orașul Slobozia. Mecuriile s-au desfășurat pe un “tatami” dispus pe terenul de tenis al C. S. Progresul București. De această dată echipa română învinge F.S.G.T.-ul cu 7 -2.

1964 - Bucureștiul a fost vizitat de un judoka francofon centura neagră 2 Dan - **Jaques Sirop** - care participă la antrenamentele clubului condus de Florian Frazzei.

1965 - La Mediaș se desfășoară **Cupa “Târnava”** pe echipe, cu participarea echipelor din București, Arad, Târgu Mureș și Mediaș.

1965 - Primul Campionat al Municipiului București organizat de C.M.E.F.S. - competiție desfășurată la Arena Circului de Stat.

1967 - Prin ordinul Ministrului de Interne se înființează secții de judo la asociațiile sportive ale

M.I. - "Straja" în mai multe orașe ale țării.

1967 - La Arad are loc competiția internațională de judo organizată în data de 23 august pe stadionul Constructorul (în nocturnă) între echipa „Vagonul” și „Elore Spartacus” Bekescsaba

1968 - Se desfășoară la Arad competiția internațională de judo între „Vagonul” Arad și „Judo Club Samurai” Macerata din Italia pe scena Teatrului Național iar două luni mai târziu „Vagonul” Arad luptă cu „Universitatea” Belgrad ocazie cu care are loc și o demonstrație de karate (kata și kumite) susținută de către echipa de karate care a însoțit echipa de judo italiană.

Până în 1968 - Apar secții de judo pe lângă cluburi sau asociații sportive după cum urmează: IOR – ing Urma Liviu; Institutul Agronomic București-prof. Avram Ioan; S.S.Nr.2 București - prof Frazzei Florian; I.C.F.- București – Bogdan Constantin; Universitatea București – Nicolescu Frankie; Progresul București – Zama Dumitru; Politehnica București – Marinescu I.; Tinerețea București – Danciu Nicolae; Institutul de Arhitectură București – Florian Frazzei; Antrefrig București – Vasile Nicolae; I.M.F. Iași – dr. Schekter Izu și Purtuc Mircea.; Universitatea Iași- prof Luca Gheorghe; Romana – Dr. Serban Vasile; Brașov – ing. Purtuc Nicolae; Mediaș – prof. Bucur Nicolae; Sibiu – Dr. Crisan Vasile; Oțelul Rosu – Maran Gheorghe; Arad – Mihai Botez ; Timișoara – Petroiu Dan; Cluj - Doru Butiu; Târgu Mureș – Gyarmati Francisc .

1968 - la 21 Mai, are loc Adunarea Generală de înființare a Federației Române de Judo. Se hotărăște înființarea Federației Române de Judo. Primul președinte onorific al acesteia fiind prof. **Emilian Teacă**, iar primul Secretar General a fost ales prof. **Anton Muraru**. Componenta primului birou federal a fost următoarea:

G-ral maior dr. Paul MARINESCU Comandan-
tul trupelor de securitate - Președinte între anii 1968
-1975; Alexandru SIPERCO - (vicepreședinte C.I.O.)
– Vicepreședinte; Titus DEAC –Vicepreședinte;
Anton MURARU - (șef. Comisie sport a C.O.B.) -
Secretar General; Ioan AVRAM -președintele
Colegiului de Antrenori; Radu GRUIA - președintele

Colegiului de Arbitri; Ovidiu MOȚEȚEANU - președintele Comisiei de Disciplină; Mihai BOTEZ - președintele Comisiei Centurilor Negre ; Liviu URMĂ - președintele Comisiei de Juniori.

Primii antrenori de lot:

juniori - **Bucur Nicolae** și **Urmă Liviu** 1968 - 1970
seniori - **Bogdan Constantin**, 1969 – 1975 și

Gheorghe Donciu 1969 -1977

1968 - Apare un material de uz intern intitulat *Procedee tehnice Judo*.

- Primul stagiul de perfecționare al antrenorilor români, condus de medaliatul cu bronz la Campionatele Mondiale de la Salt Lake City (1967) **T. Matsuzaka** și prof. **H. Fujita**. Acest curs de perfecționare sui-
generis a contribuit substanțial la creșterea calitativă a judo-ului competițional din România. Sunt acordate primele centuri negre din Romania

1969 - În sala "Floreasca" din București, se desfășoară prima ediție a Campionatului Republican pe echipe. Învingătoare a fost echipa C.S."Rapid" București, urmată de "Politehnica" Timișoara și I.E.F.S. București.

- prima ediție a Campionatului Republican Individual al Seniorilor. Iată și lista primilor campioni ai României la Judo: cat. 56kg. Cojocar Ovidiu (Politehnica București); cat. 63 kg. Georgescu Eugen (I.O.R. Bucurști); cat. 70 kg. Ezechil Nicolae (CS Politehnica Timișoara); cat. 80 kg. Kaupert Ioan (CS Vagonul Arad); cat. 93 kg. Herman Ioan (I.C.F. București); cat. +93 kg. Boșcu Gh. (AS Straja București).

- În editura „Consiliului Național pentru Educație Fizică și Sport”, apare *Judo* de **Ioan Avram**.

- Sub egida Institutului de Educație Fizică și Sport apare lucrarea *Judo* autori: **V. Popovici, V. Gotelet și I. Hantău**, prefața semnată de E. Teacă.

- În editura „Militară” apare lucrarea *Jiu-jitsu – Arta apărării individuale* semnată de **Florian Frazzei**.

- În editura „Consiliului Național pentru Educație Fizică și Sport” apare *Învățați Judo* de **Florian Frazzei**.

- La prima ediție a Campionatelor Internaționale de Judo ale României, într-o companie selectă

de șase reprezentative naționale, judoka români, lipsiți de experiența marilor întreceri internaționale, ocupă ultimul loc.

1970 - Prima victorie internațională, România învinge puternica echipă de tineret a Cehoslovaciei cu 3-2. Victoriile sunt obținute de **Lazăr Moldovan, Ioan Petrof și Dumitru Alexandru**.

1971 - În editura „Stadion” apare lucrarea *Judo* de **Ioan L. Avram și Anton Muraru**.

- La Campionatele Internaționale ale Bulgariei, sportivii români obțin primele medalii internaționale prin **Ionel Lazar și Gh. Boșcu** (bronz).

- Primul succes la o competiție internațională a fost obținut de arădeanul **Ionel Lazăr**, la categoria mijlocie, cu prilejul Campionatelor Internaționale de Tineret ale României, unde **Lazăr I.** a reușit să-l învingă în finală pe sovieticul Aleksei Volosov care mai târziu devine campion european, mondial și olimpic.

- **Vacklav Briza** și arbitrul **Jan Reisser** din Cehoslovacia vizitează România - eveniment important pentru înțelegerea regulamentului de arbitraj, Reisser fiind un arbitru cu experiență internațională.

- Inspectoratul General al Miliției- serviciul Studii și Documentare, editează *Judo Jiu Jitsu Karate în Lupta corp la corp* (uz intern) de lt. Maj. **I. Enache**.

1972 - Apare în editura „Militară” *Judo- de la centura albă la centura neagră* de **Florian Frazzei**, o carte de 343 de pagini cu chinograme excepțional prezentate de **Lucian Grigoropol** ca Tori.

- În editura „Stadion”, apare *Judo-centurile colorate* de **Vascul Popovici, Ion Hantău și Vasile Gotelet**. Procedeele tehnice sunt executate de **Ștefan Vodă și Lucea Sabin**.

1972-1973 - **Lucian Grigoropol** este Președintele Colegiului Central al Arbitrilor.

1973 - Echipa României ocupă locul 7 la C.E. Echipa a fost formată din **Lazăr Moldovan, Cornel Roman, Ionel Lazăr, Dumitru Alexandru**. Gheorghe Dumbravă a ajuns după terminarea competiției astfel încât echipa a luptat cu patru sportivi.

1973-1977 - **Laurențiu Dumitru Vasilescu** este Președintele Colegiului Central al Arbitrilor.

1974 - Echipa de judo a României participă

pentru prima dată la un C.E. Acolo, la Londra, reprezentantul nostru **Iacob Codrea** a ocupat un meritoriu loc 5.

- F.R.J organizează un stagiul pentru antrenori condus de sovieticul **Nicolai Filimonov**.

- Are loc stagiul tunisianului **Summer Ali** la care participă mai mult cluburi universitare, stagiul fiind organizat la I.E.F.S. de către profesorul **Ioan Hantău**, care l-a întâlnit pe specialistul tunisian la turneul de la Strassburg. Summer Ali era un expert excepțional, posesor a 5 Dan obținut la Kodokan.

- În editura „Didactică și Pedagogică” apare *Judo-pentru pionieri* de prof. **Anton Muraru**.

1975 - La Sala Floreasca, românii au posibilitatea să vadă o demonstrație excepțional susținută de **Yoshinori Takeuchi** - șeful diviziei internaționale a Kodokan - **Hidemitsu Kamisaka** și **Masatoshi Shinomaki** celebrul campion mondial de categorie grea care în 1969 la învins pe olandezul Willem Ruska iar în 1971 pe sovieticul Vitali Kuznetsov. Aceștia printre altele demonstrează pentru public pentru prima data kata. În următoarele zile cei trei măștri participă la antrenamentele lotului nostru de seniori.

1975 - General maior **Constantin Mleşniță** - Comandantul trupelor de securitate din România devine președintele F.R.J. până în anul 1982.

1975 - În editura „Sport –Turism” apare *Lecții de judo* de prof. **Anton Muraru**

1975-1977 Sensei **Han-Chang He** 6 DAN predă judo în România.

Acest episod a fost poate cel mai important din istoria judo-ului românesc. Acest maestru posesor al Dan-ului 6 încă din 1949, după care Coreea de Nord nu a mai avut legături cu Japonia, a stat la baza performanțelor excepționale din judo-ul cubanez, dar și din cel românesc.

În perioada șederii sale în România, „Sensei” a supervizat antrenamentele loturilor naționale dar a condus și stagii la centrele importante din țară: București, Brașov, Miercurea Ciuc, Oradea, Iași, Onești.

Unul din cele mai importante stagii pe care „Sensei” le-a condus în România a fost tabăra Ministerului Învățământului ținută la Făgăraș în 1975 și la care au participat cei mai buni sportivi de

la Școlile Sportive din țară împreună cu antrenorii lor. „Sensei” a clarificat aici terminologia legată de prize, *tai sabaki*, *ukemi* ș.a. Procedeele de bază din judo au fost clarificate insistându-se asupra *tai sabaki*-ului, de asemenea s-au predat combinațiile clasice din judo. A fost o adevărată școală de vară.

1977 - Echipa țării noastre câștigă Campionatul Balcanic pe echipe și 4 medalii de aur prin **Nicolae Constantin**, **Arpad Szabo**, **Cornel Roman** și **Toma Mihalache**.

1977-1982 – **Mihai Botez** este Președintele Colegiului Central al Antrenorilor

1977 - Ludwigshafen (R.F.G.) - locul 3 pe echipe, după victoriile obținute asupra Finlandei, Spaniei, Ungariei, **R.F.G.** și Angliei. Echipa României era formată din **Arpad Szabo**, **Constantin Niculae**, **Cornel Roman**, **Gheorghe Nache**, **Toma Mihalache**, **Deszo Udvari** și **Iacob Codrea**. La Ludwigshafen, **Arpad Szabo** a cucerit medalia de bronz la categoria 60 kg.

1977-1988 - **Mihai Platon** este Președintele Colegiului Central al Arbitrilor.

1978 - **Arpad Szabo** cucerește medalia de argint la Campionatele Europene de la Helsinki.

1979 - Bruxelles, **Nicolae Vlad** (la cat. ușoară) și **Toma Mihalache** (la cat. mijlocie) obțin medalia de bronz la C.E.

- F.R. Judo organizează un stagiul condus de un exponent al școlii franceze de judo - **Cloud Beaux**. Dorind să asigure condiții bune participanților, federația organizează stagiul la Hotel „Turist” din București unde lipsa unui tatami mare a umbrit valoarea stagiului.

1980 - Viena. Pentru prima dată, în scurta istorie a judo-ului nostru, un judoka din România urcă pe cea mai înaltă treaptă a podiumului. **Nicolae Vlad** devine campion european la categoria 71 kg. Vlad își învinge patru dintre adversari înainte de limită prin *ippon*. Doar un singur meci, din totalul celor cinci pe care le-a susținut, l-a încheiat printr-o victorie la puncte - *cu Waza - Ari*, în fața unuia dintre cei mai buni sportivi ai vremii, Karl Heins Lehman din fosta R.D.G. La aceeași competiție, **Frățică Mircea** obține medalia de bronz la categoria 78 kg.

1980 - Se înființează primul Centru Olimpic de judo juniori la Târgoviște, antrenor **Marinescu Nicolae**.

1981 - Campionatele Europene, Ungaria, Debrecen. **Constantin Niculae** 65 kg devine campion european, învingându-l pe campionul olimpic de la Moscova **Thyeri Rey**, **Szabo Arpad** 60 kg medalie de argint iar **Topliceanu Simion** medalie de bronz la 71kg.

1981 - La Maastricht (Olanda), în cadrul cat. 65 kg., **Nicolae Constantin** devine primul român vicecampion mondial de judo fiind învins în finală de o legendă a judo-ului japonez, Katsuhiko Kashiwazaki.

- Cu ocazia unei finale de juniori pe echipe, la Onești, federația română organizează un stagiul prin care intenționa să omogenizeze percepția tehnicilor judo în țară. Stagiul pe tatami a fost condus de prof. **Muraru Anton**, iar invitatul **Hubert Sturm** din R.D.G. a susținut cursul teoretic. Hubert Sturm, în prezent 8 Dan, originar din Frankfurt pe Oder este unul dintre pionierii judo-ului din Germania de Est alături de Horst Wolf.

- În editura Sport-Turism apare „*Judo tehnici de luptă la sol*” de **Vlad-Grigore N. Lașcu** și **Vasile Gotelet**.

1982 - La Târgoviște s-a organizat primul Campionat European de Juniori în țara noastră. Medaliile de bronz au fost obținute de **Serban Cornel Ilie** 65kg și **Polint Attila** 86 kg.

- **Mircea Frățică**, urcă pe cea mai înaltă treaptă a podiumului Campionatelor Europene, la Rostock, în R.D.G., învingându-l în finală pe Sota Habareli (U.R.S.S.), fostul campion european.

- General **Locotenet Gheorghe Lavric** - Șef al Marelui Stat Major al Ministerul Forțelor Armate devine președintele F.R.J. până în 1986, vicepreședinte **Victor Mihu** și col. **Gheorghe Olteanu** care rămâne vicepreședinte până în 1989.

1983 - Moscova, Campionatele Mondiale de Seniori două medalii de bronz: **Mircea Frățică** 78 kg și **Cioc Mihai** +95 kg.

- În editura Scrisul Românesc Craiova apare „*Antrenamentul sportiv în Judo*” de **Stelian Ștefănuț**.

1983 -1987 - Nicolae Marinescu este Președintele Comisiei Centrale de Antrenori.

1984 - Liege - Belgia, C.E. seniori, **Nagy Istavan** obține medalia de bronz la 71 kg iar **Cioc Mihai** medalia de bronz la open.

- La Jocurile Olimpice de la Los Angeles, judoka români obțin primele medalii olimpice prin **Mircea Frățică** 78 kg și **Cioc Mihai**, categoria open.

- Stagiul de la Târgoviște, a avut ca invitați pe **Toshiyuki Murata** 7 Dan, **Kazuhiro Ninomya** 6 dan, elevul legendarului Isao Okano (C. M. în 1973 și 1975), **Takafumi Ueguchi** 6 dan, învins doar de o altă legendă a judo-ului, Nobuyuki Sato și **Yas-hushiko Moriwaki** 5 dan, C.M. în 1981. La stagiul a participat lotul de juniori al României și antrenorii de la toate cluburile din țară. S-au predat elemente de bază în lupta la sol, dar și tehnici din *Nage Waza* la pas înapoi. În ultima zi a stagiului cei patru maeștri au prezentat o demonstrație, printre altele a fost demonstrată *Nage no Kata*.

1985 - Hamar- Norvegia, **Șerban Ilie Cornel** campion european la categ 65 kg, învingându-l în finală pe Mark Alexandru, iar **Dani Gheorghe** obține medalia de bronz la 60 kg.

- Kobe, CM Universitarere – **Mihai Cioc** loc. II, **Dani Gheorghe** loc III, **Serban Ilie Cornel** loc III.

1986 - Ing. **Victor Mihu** - Director al Combinatului de Oțeluri Speciale Târgoviște devine președintele F.R.J. până în 1989.

1986 - Mihai Botez este ales Președintele Colegiului Centurilor Negre din cadrul F.R.J

1986 - În editura „Sport-Turism” apare lucrarea *Judo - judo competițional* de dr. Ing. **Vlad Grigore Lașcu**.

1987 - Paris categoria „greă” **Mihai Cioc** - Campion European.

1987-1990 – Ioan Hantău este președinte al Colegiului Central al Antrenorilor.

1988 - 1989 - Ilie Papa este Președintele Colegiului Central al Arbitrilor.

1989 - la Ploiești, F.R.J. invită doi maeștri japonezi: **E. Anzai**, 7 Dan și **T. Abe**, 6 Dan. În cadrul stagiului, maeștrii japonezi au predat *Seoi*

Nage, Uchi-Mata, Harai Goshi, O Soto Gari, Ko Uchi Gari, Sasae Tsuru-Komi Ashi, Hikkomu Gaeshi atacul la pasul înapoi a lui Uke, combinații, *Sen no Sen*, dar și mult *Ne Waza*. În ultima zi a stagiului maeștrii japonezi au încântat asistența demonstrând *Nage no Kata* și *Kodokan Koshin-Jutsu*.

1990 - Prof. **Ioan Hantău** - Șef de catedră A.N.E.F.S. devine președintele F.R.J. până în 1992.

1990 - 1993 - Constantin Ciolan este Președintele Colegiului Central al Arbitrilor.

1990 - 1992 - Mihai Brăileanu este Președintele C.C. al Antrenorilor.

1990 - 1998 Dorin Gavra este Secretarul General al F.R.J.

1990 - Frankfurt - Germania, trei medalii de bronz la C.E. prin **Pătrașcu Stelian** 65kg, **Rusu Iulian** 78kg, **Grozea Marian** la open.

1990 - Editura Militară publică *Autoapărarea fizică* de **Iordache Enache**.

1991 - Praga, **Croitoru Adrian** obține medalia de bronz la C.E. la categoria 86kg.

1991 - Florin Daniel Lascău devine primul roman Campion Mondial. Acesta obține titlul suprem la categoria 78 kg la Barcelona în culorile Germaniei unde era stabilit din 1988.

1992 - Paris, **Croitoru Adrian** 86 kg și **Richter Simona** obțin medalia de argint la Campionatele Europene de seniori și senioare.

1992-1998 – Bordea Constantin este președintele Colegiului Central al Antrenorilor

1992 - În editura „Sport-Turism” apare lucrarea *Judo și Kata* de dr. Ing. **Vlad Grigore Lașcu**.

1993 - Hamilton, Canada, **Croitoru Adrian** obține medalia de bronz la 86 kg.

- Prof. **Anton Muraru** fostul secretar general până în 1989 - Șef serviciu în Ministerul Sporturilor devine președintele F.R.J. până în 1994.

- apare revista „**Judo Sport Magazin**” până în anul 2000, editată de Savu Constantin și Marinescu Nicolae.

1993 – 1995, Ionel Stoicuț este Președintele Colegiului Central al Arbitrilor.

1994 - Gdansk - Polonia, **Adrian Croitoru** obține medalia de bronz la C.E. la categoria 86 kg.

- Cairo - Egipt, **Lungu Alexandru** obține

medalia de aur la C.M. Juniori. la categoria +95 kg.

1994 - 1995 - Radu Abălaru este Președintele C.C. al Antrenorilor.

1995 - Omul de afaceri **Marius Vizer** devine președintele F.R.J. până în 2001.

- Birmingham, **Richter Simona** obține medalia de bronz la open.

1995 - 2003 Constantin Savu este Președintele Colegiului Central al Arbitrilor.

1996 - informații masive și foarte precise au fost preluate la stagiul de la Poiana Brașov de către spaniolii **Maurici Casasayas** și **Jose Marcobal Martinez**, care au trecut în revistă tehnicile *Seoi Nage*, *O Soto Gari*, *O Uchi Gari*, *Uchi Mata* și *Soto Maki Komi* într-o manieră competițională. De asemenea aceștia au arătat, pentru prima dată în România, "roza deplasărilor" în cinci direcții. O foarte bună impresie a lăsat și lecția de luptă la sol predată de cei doi profesioniști.

- Haga, Olanda, **Moise Laura** 48 kg și **Simona Richter** – open obțin medalia de bronz la C.E.

- În editura „Didactică și Pedagogică” apare *Manual de Judo* de prof.dr. **Ioan Hantău**.

- În editura Universității „Lucian Blaga” Sibiu apare *Judo în imagini și cuvinte* de prof.dr. **Dionisie Marian Turcu**.

1997 - Bercean Florin, este numit la Lotul Național de Junioare, pornind astfel un lung șir de succese internaționale culminând cu medalia de aur la J.O. Beijing obținută de **Alina Dumitru** - 48 kg.

- Ostende, Belgia, **Ivan Radu** obține medalia de bronz la categoria open în cadrul C.E.

- **Donciu Mihail** stabilit în Germania, unde a condus diferite loturi naționale ale acestei țări, la invitația F.R.J. conduce stagiul de perfecționare de la Poiana Brașov și participă ca lector la Stagiul de la Băile Felix din 2003 și 2004.

- **Lascău Daniel Florin**, - revine în țară ca lector la stagiile naționale de la Băile Felix și promovează începând cu 2005 o metodă originală de construcție a sistemelor de Tokui Waza.

1998 - Oviedo, Spania, **Radu Ivan**, obține medalia de argint la C.E.

1998 - 2000 - Lazăr Loghin este Secretarul General al F.R.J.

1998-2001 – Nicolae Marinescu este Președintele C.C. al Antrenorilor.

1999 - Tokyo, Japonia, **Croitoru Adrian** obține medalia de bronz la 90kg în cadrul C.M.

- Bratislava, **Moise Laura** obține medalia de argint la C.E. categoria 48 kg.

- Bratislava, C.E. seniori, **Lungu Alexandru** obține medalia de bronz la categoria open.

2000 - 2004 - Vizer L. Marius este președinte al E.J.U. – European Judo Union, fiind primul român care ocupă o funcție într-un for european.

2000 - 2002 - Ioan Perțe este Secretarul General al F.R.J.

2000 - Prima medalie olimpică obținută la feminin de către **Simona Richter**, sub îndrumarea antrenorului Bercean Florin.

- Wroclaw, Polonia, **Moise Laura** Campioană Europeană la 48kg, iar **Croitoru Adrian** Campion European la 90 kg, în timp ce **Dinea Ioana** 52 kg obține medalia de bronz. Echipa de fete **Moise Laura**, **Dumitru Alina**, **Dinea Ioana**, **Mihalcea Nicoleta**, **Richter Simona** și **Sandu Alina**, obțin medalia de argint pe echipe.

- În Tunis, Tunisia, **Dumitru Alina** devine Campioană Mondială la U20, categ. 48kg.

- La Oradea, s-a organizat experimental **Cupa Europei la cadeți**.

- În editura „Ștefan Lupășcu” - Iași apare lucrarea *Judo - pregătirea tehnică prin perfecționarea funcției de echilibru* de lect dr. și antrenor emerit **Constantin Bordea**.

- La Chișinău apare lucrarea *Pregătirea fizică a judocanilor de performanță* de prof.dr. **Ioan Hantău** și prof dr. hab. **Veaceslav Manolachi**.

- În editura „Primtech” apare *Structura antrenamentului la judo* de prof dr. **Ioan Hantău**.

2001- 2002 Om de afaceri orădean **Ovidiu Bârgău** devine președintele F.R.J.

2001 - Se înființează Veteran Judo Club „Phoenix Oradea” cu scopul de a polariza activitatea veteranilor orădeni. Primul președinte este orădeanul **Bondor Andrei**. Ulterior acest club devine Veteran Judo Club „Phoenix”- România gestionând activitățile veteranilor români.

2001-2009 Apare publicația cu distribuție

internă „ *Judo Spirit* ” editată de Colegiul Central al Antrenorilor și Veteran Judo Club Phoenix.

2001-2002 – C.C. Antrenori se transformă în Comisie Tehnică, avându-l ca președinte pe **Ioan Moraru**

2002 - 2003 - Orădeanul **Ioan Lascău** este președintele F.R.J.

2002 - 2003 - **Mihai Cioc** este Secretarul General al F.R.J.

2002 - La Rotterdam - Olanda la C.E Juniori **Croitoru Alina** la 78kg obține aurul.

- La București a avut loc prima ediție Masters organizată de UEJ și FRJ.

- În Jeju - Korea la C.M de juniori **Bogdan Carmen** obține aurul la 48kg, iar **Bușanu Ion** la 66kg și **Bucșa Marius** la 90kg obțin medalia de bronz.

- Prima medalie pentru mișcarea de veterani din România este obținută de arădeanul **Mureșan Ștefan** la C.M. de la Londonderry - Irlanda. Acest succes deschide o întreagă pleiadă de campioni și medaliați la Campionate Europene, Mondiale și turnee internaționale de veterani. Amintim doar câteva nume de notorietate: **Lazăr Loghin, Lazăr Ionel, Sziler Iosif, Chirazi Marin, Bodea Vasile, Pandur Dan, Petras Laszlo, Costin Adrian, Cristian Varga, Blendica Vasile, Gotca Constantin, Ciuciu Florinel, Vulpoi Nicu, Liviu Vanau, sau Stere Lena**. Este interesant de notat ca V.J.C. „Phoenix” a adunat nu numai sportivi veterani din România ci și mulți veterani din diaspora.

2003 - 2009 - **Liviu Luca** este ales președinte al F.R.J.

2003-2008 - **Savu Constantin** este Secretar General al F.R.J.

2003-2006 – **Paul Augustin** este Președintele Colegiului Central al Arbitrilor.

2003 - 2009 - **Constantin Bogdan**, revenit în țară în 1993 după 12 ani în care a antrenat în Israel, participă ca lector la stagiile F.R.J. coordonând ca președinte Colegiul Național al Centurilor Negre

2003-2009 - Se revine la denumirea de C.C. al Antrenorilor, activitate coordonată ca Președinte de **Ion Ene Mircea**.

2003 - În editura „Bren” apare *Puterea în Judo*

de lect. univ dr.**Laurențiu Bocioacă**.

- În editura „Universității Pitești ” apare *Analiza biomecanică a căderilor defectuoase din judo* de **Roșu Daniel, Bărbuceanu Mircea, Iorga Șiman Ion**.

2003 - În editura „Vasile Goldis” University Press - Arad apare *Judo fundamental* de **Constantin Bogdan și Mihai Telechi**.

- Oradea, a avut loc Campionatul European pe echipe.

2004 – Pentru prima dată în țara noastră, la București, s-a organizat **C.E. seniori** unde **Dumitru Alina** la 48kg și **Aluaș Ioana** la 52kg au obținut aurul.

2004 - În editura Fundației Universitare „Dunarea de Jos” Galați apare *Judo - instruire, temperament, stil individual de luptă* de conf. univ dr. **Mircea Ion –Ene**.

2004 - 2007 - **Vizer L. Marius**, este reales ca președinte al E.J.U. Nu își desăvârșește mandatul până în 2008, fiindcă are câștig de cauză în contestația prilejuită de fraudele din timpul alegerilor împotriva fostului președinte Yong Sung Park (Korea) și devine președinte I.J.F.

2004 - Pentru prima dată în țara noastră, la București, s-a organizat **C.E seniori** unde **Dumitru Alina** la 48kg și **Aluaș Ioana** la 52kg au obținut aurul.

- In Ljubljana - Slovenia, s-a desfășurat C.E Tineret U23 unde **Brata Daniel** la 90kg a obținut medalia de bronz.

- La Budapesta-Ungaria a avut loc C.M Juniori U20 unde **Danculea Costel** la 66kg a obținut medalia de bronz.

- Rotterdam – Olanda, s-a desfășurat CE cadeți U17 unde **Dumitru Violeta** la 40kg și **Rusu Cezar** la 50kg au obținut aurul.

2004-2009 - **Pierluigi Comino**, un enciclopedist al judo-ului, expert în kata, a studiat judo la Universitățile Tenri, Tokai și Kokusai Budo, participant la douăzeci de seminarii de kata la Kodokan, conduce mai multe stagii de kata la Oradea în perioada 2004-2009; antrenează lotul României de kata la dojo-ul său din Udine în mai multe rânduri; participă la Stagiul Național de la Felix din 2006, 2007

și 2009. Poate fi considerat sursa rezultatelor excelente la C.E. de kata din 2005, 2008 și 2009 de către judoka Surlă Iulian și Fleisz Ciprian.

2005 - Rotterdam - Olanda s-a desfășurat C.E. seniori unde **Dumitru Alina** la 48kg a obținut aurul, **Aluaș Ioana** la 52kg și **Brata Daniel** la 100kg au obținut bronzul.

- **Hiroshi Katanishi** 7 Dan, expert al Universității Tenri, probabil cel mai bun cunoscător al Tai Sabaki și al oportunităților de atac în funcție de deplasări, autorul unei metodologii promovată de Institutul de Judo din Paris prin stagiul din 2003 și 2005. Hiroshi Katanishi a condus două antrenamente la Stagiul Național de judo de la Băile Felix din 2005, unde și-a prezentat metodologia.

- Londra primul Campionat European de kata. Cuplul **Surlă Iulian** și **Fleisz Ciprian** obține medalia de argint la Ju no Kata.

- La Cairo-Egipt a avut loc CM seniori unde **Dumitru Alina** la 48kg a obținut locul III.

- După organizarea C.E. seniori, UEJ ne-a încredințat organizarea **Cupei Mondiale la seniori - București** și **T.I UEJ Cadeți - Ploiești**.

- Apare lucrarea *Judo Instruire și antrenament* de prof. univ. dr. **Ioan Hantău**.

- În Niamey-Niger s-au desfășurat **Jocurile Francofoniei unde sportivii: Aluaș Ioana** la 52kg obține aur, **Brata Daniel** la 100kg obține argint, **Baștea Claudiu** la 73kg obține bronz.

2006 - La Tampere, Finlanda, s-a desfășurat CE seniori unde **Dumitru Alina** obține aurul la categ. 48kg iar **Aluaș Ioana** obține argintul la 52kg.

- La Moscova, Rusia s-a desfășurat CE tineret U23 **Fășie Dan** obține aurul la 66kg. Tot în același an, **Fășie**, obține la CE Juniori în Tallin, Estonia aurul la 66kg.

2006-2009 - **Radu Frățeanu** este Președintele Colegiului Central al Arbitrilor.

2006 - În editura „Academica” apare *Judo – studii, analize și sinteze* de Daniel Roșu, Alexandru Chirilă, Mircea Ion-Ene, Marin Chirazi, Laurențiu Bocioacă

- În editura „Pim” apare *Inițierea în Judo – jocuri și exerciții cu partener* de conf. dr. **Marin Chirazi**.

2007 - Românul **Vizer L. Marius** devine al 9-lea președinte al Federației Internaționale de Judo.

- Rio de Janeiro-Brazilia la C.M seniori **Dumitru Alina** la 48kg a câștigat bronzul și se califică direct la J.O Beijing 2008.

-La C.E seniori din Serbia, **Dumitru Alina** la 48kg, câștigă aurul.

- În Salzburg-Austria, la CE tineret U23, **Fășie Dan** la 66kg a câștigat argintul.

- **Vasile Alexandru** stabilit în Italia, unde antrenează un club de succes, participă ca lector la Stagiul Național de la Băile Felix.

- În editura „Zigotto” apare – *Judo teorie și metodică* - de conf. univ. dr. **Mircea Ion -Ene**

2008 - În Lisabona, Portugalia, la C.E seniori **Dumitru Alina** câștigă pentru a 5-a oară consecutiv medalia de aur la 48kg, iar **Aluaș Ioana** la 52kg, obține argintul.

- Medalia de aur la J.O / **Alina Dumitru** 48 kg. Cel mai bun rezultat al judo-ului românesc din toate timpurile.

- Cuplul **Surlă Iulian - Fleisz Ciprian** obține medalia de aur la Nage no Kata la C.E. Kata de la Malta și la prima Cupă Mondială de kata.

- În Zagreb Croația la C.E Tineret U23, **Cătuna Andreea** la 52kg obține aurul, **Chițu Andreea** la 57kg obține argintul, **Fășie Dan** la 66kg și **Matei Daniel** la 100kg obțin bronzul.

- În cadrul Campionatelor Mondiale pentru veterani desfășurate la Bruxelles-Belgia, echipa României formată din, **Mureșan Ștefan**, **Lazăr Loghin** și **Iosif Sziler** devine Campioană Mondială, învingând echipele Rusiei, Angliei și Braziliei.

adjunct **Savu Constantin**.

- La Palatul Parlamentului din București are loc festivitatea prilejuită de 40 de ani de la înființarea Federației Române de judo. Festivitatea a reunit pionierii judo-ului românesc, marii campioni dar și un mare număr de antrenori, arbitrii și membrii ai federației care trăiesc în diaspora.

- În editura „Ex Ponto” apare – *Manualul Antrenorului* - de antrenor emerit prof. **Anton Muraru**

- În editura „Bremen” apare - *Antrenamentul Sportiv în Disciplinele de Combat* - de prof. univ. dr. **Dan Deliu**.

- În editura „Bremen” apare - *Metodica disciplinelor sportive de combat* - de prof. univ. dr. **Dan Deliu**.

- În editura „Zigotto” apare - *Autoapărare fizică prin tehnici de arte marțiale* - de conf. univ. dr. **Mircea Ion -Ene**

2009 - București, cuplul **Surlă Iulian – Fleisz Ciprian** obține medalia de aur la C.E. Kata și medalia de bronz la primul Campionat Mondial de Kata din La Valeta.

- Adunarea Generală alege o nouă conducere a F.R.J. Președinte omul de afaceri **Eduard Doandes**, Vicepreședinte **Florin Daniel Lascău**, Secretar General **Chirilă Alexandru**, Secretar General adjunct **Moraru Ioan**.

2010 - **Dumitru Alina** 48 kg Campioana Europeană și medalie de bronz la CM.

-**Caprioriu Corina** 57 kg Campioana Europeană

-**Chitu Andreea** Campioana Europeană U23

- **Surlă Iulian / Fleisz Ciprian** loc II la CM și loc I. la CE (Nage no Kata)

- **Alina Zaharia / Alina Cheru** loc III CE kata (Ju no Kata)

- **Echipa Romaniei seniori** (Brata D./Fasie D / Halas M / Radu V / Danculea C) medalie de bronz la C.E. echipe.

Evoluția judo-ului românesc și rezultatele notabile obținute de sportivi în competițiile naționale și internaționale nu puteau fi obținute fără aportul tuturor tehnicienilor din Cluburile și Asociațiile sportive din țară.

Din lipsa spațiului menționăm doar contribuția antrenorilor care au condus loturile naționale de-a lungul timpului, fără a garanta cronologia și exhaustivitatea acestei liste: **Bogdan Constantin, Donciu Gheorghe, Mihai Botez, Urma Liviu, Bucur Nicolae Ovidiu, Han-Ciang-Hi, Pavelescu Cristian, Ilie Gheorghe, Marinescu Nicolae, Codrea Iacob, Lucea Sabin, Georgescu Florică, Barbu Aurel, Tancos Gall Jozsef, Alexandru**

Vasile, Bordea Constantin, Hantău Ioan, Velici Florian, Arjoca Sorin, Ciolan Constantin, Petrof Ioan, Filip Alexandru, Roșu Viorel, Grecu Wilson, Sauciuc Costel, Toma Stefan, Moțiu Petre, Nicolae Constantin, Guică Cătălin, Gavra Dorin, Pop Stefan Sapta Gabriel, Frațică Mircea, Scrobotă Ana, Dumbravă Gheorghe, Pălărie Cornel, Iliescu Ioana, Bolbose Dragos, Scorbureanu Vasile, Coman Constantin, Vasilan Gicu, Stere Lena, Bercean Florin, Batkai Adalbert, Simona Richter, Vodă Ștefan, Alexandru Chirila, Rabolu Emil, Morar Emil, Domnar Ion, Crețu Octavian, Adrian Croitoru, Gianina Incezan, Stănică Grosu, Zisu Alexandru, Laura Moise, Surlă Iulian, Fleisz Ciprian, Anițoaie Petrică.

Menționam în aceeași manieră aportul arbitrilor care și-au adus contribuția la selecția celor mai „în formă” sportivi încă de la primele competiții: **Vasile Gotelet, Grigoropol Lucian, Laurențiu Dumitru Vasilescu, Mihai Platon, Tosun Viorel Donciu Florentin, Ilie Papa, Ionel Stoicuț Paul Augustin, Savu Constantin, Radu Frăteanu, Filios Eugen, Gombosiu Claudiu, Tistu Constantin, Golăescu Constantin, Mazilu Gheorghe, Rosnic Anton, Paul Frăsina, Andronic Klaus, Irimia Dumitru, Roman Ion, Popa Marcel, Ștefănuț Stelian, Ciolan Constantin, Cojocaru Petre, Pânzaru Vasile, Onea Mihai, Sziler Iosif, Jeberean Maris, Igna Ramona, Oltei Valentin, Brunchea Gh. Petre Adrian, Iortopan Gheorghe, Reisfeld Nicolae, Babiuc Ioana, Largu Constantin, Hilițeanu Liviu, Pall Gavril, Badea Valentin, Manolache Victor, Porumb Razvan, Cărcioiu Mircea, Ionescu Dan, Smoleanu Marcian, Cristea Cosmin, Cincan Dumitru, Mălăescu Ion, Coman Doina, Mirica Iulian.**

Materialul a fost elaborat cu acordul Federației Române de Judo de către grupul de veterani format din Bogdan Constantin, Chirilă Alexandru și Ion Ene Mircea.

* * *

CONDUCEREA FRJ 1968-2009

PRESEDINTII FEDERATIEI ROMANE DE JUDO

1968 – 1975 Gen. Maior Dr. PAUL MARI-
NESCU - comandantul trupelor de securitate
1975 –1982 Gen. Maior Constantin MLESNITA
- comandantul trupelor de securitate
1982 – 1986 Gen. locotenet Gheorghe LAVRIC
- sef al Marelui Stat major in
Ministerul Fortelor Armate
1986 - 1989 Ing. Victor MIHU - Director al
Combinatului de Oteluri Speciale Tirgoviste
1990 – 1992 Prof. Ioan HANTAU - Sef de
catedra ANEFS
1993 - 1994 Prof. Anton MURARU - Sef ser-
viciu Ministerul Sporturilor.
1995 – 2001 Marius VIZER (după care a fost
ales președinte de onoare) – om de afaceri
2002 - Ovidiu BARGAU
2001 - Ioan LASCAU -
2003 – 2008 Liviu LUCA (după care a fost ales
președinte de onoare) -
2009 – Doandș Eduard

VICEPRESEDINTI

1982- 1986 – Victor MIHU
1982 – 1989 – COL. Gheorghe OLTEANU
2000- Petre LAZAROIU, Stefan TACHE
2001 – Luca Liviu, Alexandrescu Ioan
2002 – Lascău Ioan, Luca Liviu, Alexandrescu
Ioan, Nistor Nicolae
2003 - Bârloiu Viorel, Alexandrescu Ion, Nistor
Nicolae, Subțirelu Gabriel, Cearapin Tudor Teodor
2004 - Bârloiu Viorel, Alexandrescu Ion, Nistor
Nicolae, Subțirelu Gabriel, Cearapin Tudor Teodor,
Lascău Ioan
2005 - Barloiu Viorel;Bondor Andrei ,Subțirelu
Gabriel; Alexandrescu Ion; Nistor Nicolae
2006- Barloiu Viorel;Bondor Andrei ,Subțirelu
Gabriel; Alexandrescu Ion; Nistor Nicolae
2007- Barloiu Viorel

2008- Primvicepresedinte: Negruzti Bogdan;
Vicepresedinte Executiv: Barloiu Viorel
2009- Lascău Florin
2010- Lascău Florin;Lazaroiu Petre; Bota
Mircea; Bondor Andrei; Marinescu Florentin

SECRETARI GENERALI/ SECRETAR FEDERAL / ANTRENOR FEDERAL/ DIRECTOR TEHNIC

1968 – 1990 - secretar general Anton MURARU
1990 – 1998 – secretar general Dorin GAVRA
1998 – 2000 – secretar general Lazar LOGHIN
– antrenor federal Marinescu Nicolae
2001 - activul federației – secretar general Cioc
Mihai, secretar federal Trifa Ioan; director tehnic
principal Moraru Ioan; directori tehnici Ioan PERTE,
Lazăr Loghin
2002 - activul federației: secretar general Cioc
Mihai; secretar federal – Babiuc Ioana; director
tehnic – Moraru Ioan
2003 - activul federației: secretar general Savu
Constantin, antrenor federal Marinescu Nicolae;
2004 - secretar general - Constantin SAVU;
antrenor federal Marinescu Nicolae, Savu Gheorghe
2005- Secretar General - Constantin Savu;
Antrenor Federal - Gheorghe Savu
2006- Secretar General - Constantin Savu;
Antrenor Federal - Gheorghe Savu
2007 - Secretar General - Constantin Savu;
Antrenor Federal - Gheorghe Savu
2008- Secretar General &General Manager:
Florin LASCAU; Secretar General Adj.si Trezorier
Sef: Constantin SAVU; Antrenor Federal: Gheorghe
Savu
2009- Secretar General Chirila Alexandru;
Secretar General Adj Savu Constantin; Antrenor
Federal Savu Gheorghe
2010- secretar general Pandeale Ion
**La desfășurarea activității federației au con-
tribuit pe parcursul anilor si numerosi voluntari
printre care și:** Andronic Klaus;Rozea Marcu;
Frasina Paul; Gheorghe Vasile și multi alții.

RETROSPECTIVĂ ÎN IMAGINI

Atracția kimonoului. Primul succes, pe tatami – campion național, la 11 ani

Concurs internațional de judo, în 1962, între – selecționata Bucureștiului și selecționata franceză FSGT. Oficiază primul arbitru român de judo, profesorul Vasile Gotelet. Întrecerea a fost organizată și în 1963, contribuind la impulsivitatea dezvoltării judo-ului în țara noastră

Mihalache Toma medaliat cu bronz la CE din 1977 (în proba pe echipe) și în 1979 (categ. 86 kg) la individual

Arpad Szabo – vicecampion european în 1978 (Helsinki) și 1981 (Debrecen); medaliat cu bronz la CE din 1977(Ludwigshafen) – individual categ. 60 kg și cu echipa

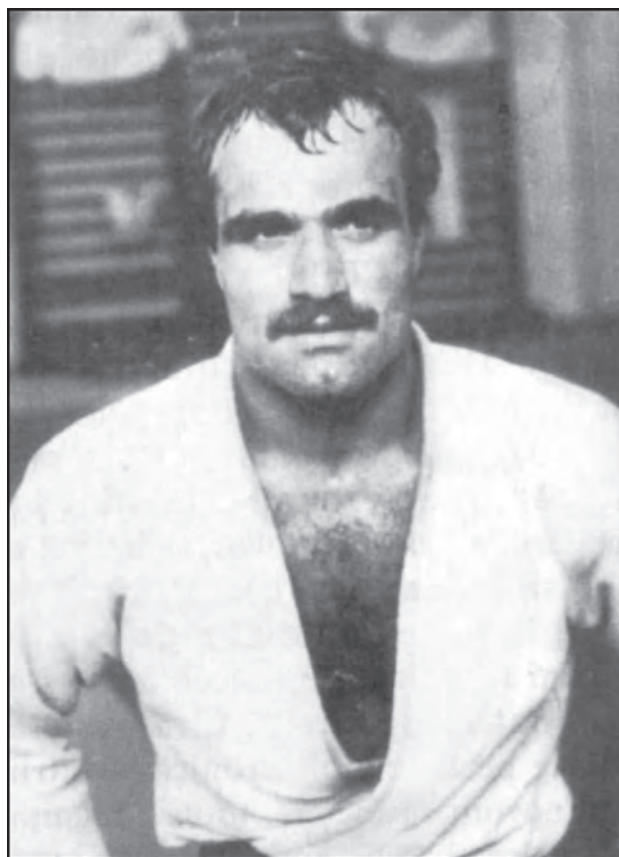
Valentin Bazon, într-o finală de campionat național cu unul dintre cei mai valoroși reprezentanți ai judo-ului românesc – Mihai Cioc – medaliat cu bronz la JO din 1984 și la CM din 1983; campion european în 1987 (Paris) categoria +95 kg; medaliat cu bronz la CE din 1984 (Liège); vicecampion european de juniori în 1978

Judoka Mihai Cioc – medaliat cu bronz la JO din 1984, de la Los Angeles – categ. open și la CM din 1983 (Moscova) – categ. +95 kg; campion european în 1987 (Paris) – categ. +95 kg; medaliat cu bronz la CE din 1984 (Liège)– categ. Open

Constantin Niculae – vicecampion mondial în 1981 (Maastricht); campion european în 1981 (Debrecen) – JO din 1984 și la CM din 1983 (Moscova); campion european în 1982(Rostock), medaliat cu bronz la CE din 1980 (Viena)

Mircea Frățică – medaliat cu bronz la categ. 65 kg; medaliat cu bronz la CE din 1977 (pe echipe) și 1980 (Viena)

Din 1991 au fost organizate competiții de judo și pentru fete, acestea remarcându-se prin performanțe deosebite și pe plan internațional (Laura Moise, Simona Richter, Ioana Dinea)

*Adrian Croitoru, campion european
la 90 kg, Wroclaw, Polonia 2000*

*Simona Richter, vicecampionă europeană în
1992 (Paris) și 1995 (Birmingham); medaliată
cu bronz la CE din 1996 (Haga); medaliată cu
bronz la JO Sydney 2000 – categ. 78 kg*

*Dumitru Alina, locul I
la CM juniori (Tunis 2000)*

*Laura Moise – campionă europeană la CE
2000 (Polonia); antrenor Florin Bercean
(UCSM-Ardaf, Cluj) – vicecampionă
europeană în 1999 (Bratislava), medaliată
cu bronz la CE din 1996 (Haga)*

Lotul feminin de judo (2000)

Lotul masculin de judo (2000)

*Simona Richter, medaliată cu bronz la JO
de la Sydney 2000 – categ. 78 kg*

Arpad Szabo, vicecampion european în 1978 și 1981

*Mihai Cioc, cotate ca cel mai bun judoka
român al acestei epoci*

*Veteranii – cei mai fideli
continuatori ai tradițiilor
judo-ului românesc*

*Surlă Iulian și Fleisz Aurelian împreună cu
mentorul lor Alexandru Chirilă, medaliați
cu argint la CE kata 2005 Londra, cu aur
în 2008 Malta și în 2009 București și cu
bronz la CM din 2009 Cottonera*

*Mihai Botez - unul dintre veteranii judo-ului
românesc, primind Diploma de Excelență din
partea Fundației Române de Arte Marțiale*

Alina Dumitru, una dintre cele mai reprezentative sportive ale judoului feminin românesc – campioană olimpică 2008, Beijing, vicecampioană olimpică 2012 Londra, multiplă campioană europeană

*Căprioriu Corina – medaliată
cu argint la JO Londra 2012*

FIGURI REPREZENTATIVE

AVRAM, IOAN - vezi Personalități

BERCEAN, FLORIN (1963), n. în Cluj-Napoca. Profesor de educație fizică, absolvent a Facultății de Educație Fizică, promiția 1983 cu specializarea judo. Antrenorul care l-a selecționat și inițiat în judo a fost Leonard Istvan. Ulterior, a fost legitimat la

CS Universitatea Cluj-Napoca, antrenat de profesorul Ștefan Vodă. În 1982 este primit în primul Centru Olimpic de Judo de la Târgoviște, concurând în cadrul categoriei 71 Kg. Activitatea de antrenor începe în 1988 în orașul natal. Din 1997 funcționează ca antrenor al lotului feminin, care de-a lungul anilor transformându-se în bastionul judoului feminin din România. În cei 25 de ani de muncă neîntreruptă în domeniu obține cu sportivele pregătite de el 850 de trofee la toate genurile de competiții – JO, CM, CE, CB, CN. Cel mai răsunător succes îl va obține cu Dumitru Alina la JO din 2008 de la Beijing unde cucerește titlul de campioană olimpică, în premieră pentru judoul feminin românesc. Uniunea Europeană de Judo îl declară ca antrenorul nr.1 al judo-ului feminin continental în anii 2008 și 2010. Purtător al centurii negre 5 dani (2008). Antrenor Emerit (1999). În anul 2012 Consiliul Local Cluj-Napoca a aprobat acordarea titlului de Cetățean de Onoare al

Municipiului. Pentru meritele sale Florin Bercean, a fost decorat cu Ordinul Național pentru Merit în grad de Cavaler (2000); Ordinul Meritul Sportiv clasa a III-a (2004); Ordinul Meritul Sportiv clasa a II-a (2008).

BOCIOACĂ, LAURENȚIU (1970), n. în comuna Provița, jud. Prahova. Absolvent al ANEFS, promoția 1996, masterand 1997, obține titlul de doctor în EFS în anul 2001 cu tema : *Optimizarea procesului de antrenament sub aspectul dezvoltării puterii în judo*.

Practica judo din anul 1978 la clubul sportiv Petrolul Campina. Antrenor de judo din 1997 în carul clubului ANEFS, obține cu sportivii săi numeroase medalii în campionatele naționale și campionatele universitare. În calitate de cadru didactic al ANEFS, contribuie permanent la formarea și perfecționarea profesorilor și antrenorilor din judo. Publică mai multe lucrări de specialitate: *Antrenamentul Sportiv în judo. Pregătire Fizică și Tehnică* (1998) în colaborare cu prof.univ.dr. Hantău Ioan; *Judo- Curs de baza* (2002) în colaborare cu prof.univ.dr. Hantău Ioan. *Puterea în Judo* (2003), *Judo, studii, analize și sinteze* (2006) în colaborare cu Ene Mircea și Rosu Daniel; *Judo-Antrenament și competiție* (2007). În perioada 1999-2009, îndeplinește numeroase funcții în comisiile de specialitate ale FRJ, FSSU, ANS, MECS.

BOGDAN, CONSTANTIN (1938), n. în com. Valea lui Mihai, jud. Bihor. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ICF București, promoția 1964. Antrenor de judo. Practicant al judoului, posesor al centurii negre 5 DAN. În perioada studiilor

liceale, a practicat gimnastica, frecventând *AS UVA-AMEFA*, îndrumat de M. Botez. Tot cu maestrul Mihai Botez s-a inițiat în tainele judoului, însușindu-și procedeele tehnice de bază, care l-au ajutat în activitatea sa ulterioară. În perioada studiilor la ICF, a participat ca instructor la inițierea și perfecționarea practicanților judoului, constituiți într-o grupă specială. După absolvire, a funcționat ca antrenor la *AS Vagonul Arad* (1964-1967). A participat la unele stagii de perfecționare în Ungaria și la diferite competiții interne și internaționale. În 1963 a făcut parte din selecționata Bucureștiului pentru întrecere cu FSGT. CB s-a remarcat prin contribuțiile sale la promovarea și dezvoltarea judoului, la formarea și perfecționarea cadrelor tehnice, la pregătirea și afirmarea unor sportivi practicanți ai acestei ramuri de sport. Reușind la concursul de asistent la Institutul Politehnic din Timișoara, devine și antrenorul secției de Judo a *CS Politehnica* (1966-1982), cu care a reușit performanțe notabile. A fost solicitat ca antrenor la Clubul Sportiv ELITZUR Natania – Izrael (1983-1993). În perioada 1987-1989, i s-a încredințat conducerea lotului de judo al Izraelului. Din 1993, a devenit cadru didactic universitar la Facultatea de Educație Fizică din cadrul *Universității Vasile Goldiș* din Arad. A făcut parte din colectivele tehnice care au pregătit lotul național de seniori în perioada 1968-1975. Pe parcursul anilor a avut mai multe responsabilități în organisme locale și ale FR de Judo. În cadrul federației i s-a încredințat responsabilitatea Comisiei pentru atribuirea centurilor negre (1970-1978), și calitatea de vicepreședinte al colegiului Central al Antrenorilor. În perioada 2002-2006 a fost membru al Biroului FR de Judo. A avut preocupări și realizări privind istoricul judoului în țara noastră. A contribuit,

alături de alți specialiști, la realizarea acestui capitol pentru Enciclopedia educației Fizice și Sportului din România. În 1995 a publicat lucrarea „Judo – bazele antrenamentului sportiv”

BOLBOSE, DRAGOȘ - GABRIEL (1967), n. în Câmpulung Muscel. Profesor de educație fizică, Absolvent al FEFS al Universității Pitești (1998-2001). Antrenor de judo. Practicant al judoului de performanță. A început să practice judoul la *C.S.M. CAMPULUNG*

(1981-1983), după care s-a transferat la *CS „Dinamo”*, avându-l ca antrenor pe Constantin Niculae. Multiplu campion național. Pe plan internațional s-a afirmat ca junior – categ. 60kg, la CE din 1986 (Leoding – Austria), unde a intrat în posesia medaliei de bronz și la ediția din 1987 (Varșovia) unde a cucerit medalia de aur. După aceste performanțe a fost selecționat în lotul de seniori, contribuind la realizarea unor performanțe de prestigiu pe plan internațional. În echipa de judo a *CS Dinamo*, a contribuit la clasarea pe locul al III-lea în Cupa Campionilor Europeni, în 1990. După retragerea din activitatea competițională s-a dedicat muncii de antrenor. Din anul 2004, DB a funcționat ca antrenor al secției de judo a *CS Dinamo* la grupele de tineret și seniori.

BORDEA, CONSTANTIN (1947), n. în com. Văleni, jud. Vaslui. Profesor de educație fizică și sport. Absolvent al FEFS- IP – Iași promoția 1969 și în completare al IEFS (1974). Doctor în Științe ale Educației titlu obținut în Republica Moldova. Antrenor

de judo. În 1974 a fost încadrat la catedra de Educație Fizică și Sport a Universității Tehnice *Ghe. Asachi* din Iași. Lector universitar (2009). A practicat din 1967 Judo, ca student în cadrul *CS Universitatea Iași*. În anul 1969 a contribuit la înființarea secției de judo la *CSS Unirea Iași*, fiind

angajat ca profesor-antrenor. A făcut parte din colectivul tehnic care a pregătit lotul național de juniori (1972-1974). Cu sportivii săi, în intervalul 1969-2004 a obținut 470 medalii din care 54 de aur în CN și 80 în competițiile internaționale (JO, CM, CE, CB, Cupa Țărilor Latine, Cupa Prieteniei). A fost ales vicepreședinte al FR Judo și membru în Colegiul Central al Antrenorilor (1995-2002). A făcut parte din Comisia Județeană de Judo Iași și îndeplinind și funcția de președinte (1969-1982). Posedă Centura neagră 5 DAN. Printre cei mai reprezentativi sportivi ai săi, care s-au afirmat în judoul de performanță se află: Mihalache Toma, Anițoie Petre, Naftică Costel, Moraru Ioan, Sauciu Costel, Pascal Mihai, Luca Mihai și alții. A publicat lucrarea *Judo – Pregătire tehnică prin perfecționarea funcției de echilibru* (2003). Antrenor Emerit (1993).

BOTEZ, MIHAI (1922-2011) n. în Oradea. De profesie fotograf. Promotor al gimnasticii românești. A practicat gimnastica sportivă. De performanță, fiind multiplu campion național, component al echipei României la JO de la Helsinki (1952) și la CM de la Roma (1954). O

perioadă scurtă a desfășurat și activitate de antrenor la Clubul *Vagonul* din Arad și la *Casa Sindicatelor* din Oradea. În 1948 devenise primul campion național absolut la gimnastică câștigând tot: individual compus, paralele, sărituri, sol, inele. Merite remarcabile are prin introducerea judo-ului în România. În 1957 a fondat la Arad prima secție de judo organizată din România, cea a Clubului *Astra*, sport interzis până atunci. Îl învățase de la prizonierii de război japonezi, italieni și nemți concentrați într-un lagăr american de lângă Paris. Peste 17 ani devenea primul antrenor emerit de judo din România. Avea două centuri negre: 8 Dan în judo și 8 Dan în Jiu-Jitsu. Federația Mondială de Judo l-a declarat oficial, cel mai venerabil practicant din lume. A devenit o legendă. A activat mulți ani ca antrenor având bune rezultate. Împreună cu prof. Fl. Frazzei organizează primele întreceri demonstrative de judo între elevii școlii sportive din

București și elevii cercului Uzinei de Vagoane Arad. În 1968 participă, ca membru fondator la constituirea FRJ. Elev i-a fost și Marius Vizer, președintele de azi a FMJ. În anul 2008, la 86 de ani, a câștigat titlul de campion mondial de veterani. A uimit o lume întreagă prin tehnică și viteză la demonstrații. Misiunea de a-i duce munca mai departe a primit-o elevii săi Pavel Milovan, George Chivaran, și Gheorghe Farcaș. Ei au organizat la Arad un Festival de Arte Marțiale în cinstea primei școlii de Jiu-Jitsu din România, pe care Japonia a recunoscut-o oficial. Școala e condusă de P. Milovan.

BUCUR, OVIDIU NICOLAE (1941-1991), n. în Mediaș. Pionier al judo-ului în cadrul Institutului de Cultură Fizică și Sport. A înființat o secție de judo la Mediaș. În 1968 participă la înființarea Federației Române de Judo. Antrenor federal, în perioada 1971-1973. În 1970 se mută la Sibiu, unde înființează cercul de judo „Șoimii Sibiului”. Printre elevii săi care continuă activitatea de judo se numără profesorul Ion Domnar, Octavian Crețu, Nicolae Drăgălău și Ionel Chioveanu. În memoria prof. Ovidiu Nicolae Bucur, elevii săi au înființat concursul „Memorialul Bucur” dotat cu o cupă.

CĂPRIORU, CORINA (1986), n. în Lugoj. Sportivă de performanță, practicantă a judo-ului. Legitimată la CSM Cluj-Napoca. Multiplă campioană și medaliată la CM de juniori și seniori. La vârsta de 16 ani se remarcă la CE de cadeți desfășurate la Gyor (UNG) din 2002 unde obține medalia de bronz la categoria 57 kg. La CE de juniori din 2004 (Sofia) intră în posesia medaliei de argint. La CE din anul 2010 (Viena) cucerește medalia de aur, iar la CM din 2011 (Paris) câștigă medalia de bronz. Tot în 2011 mai obține o medalie de bronz la CE de la Isanbul. Realizează o performanță remarcabilă la JO din 2012 (Londra) unde cucerește medalia de argint la aceeași categorie (57kg). Decorată cu Ordinul Meritul Sportiv clasa a II-a în 2012.

CHIRILĂ, ALEXANDRU (1953), n. în Salonta jud. Bihor. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al Facultății de Educație Fizică din Oradea, promoția 1975 cu specializarea natație. Antrenor de judo. Inițial a practicat sportul de performanță în echipa de lupte

a CS *Crișul* din Oradea. A început practicarea judoului în anul 1968 în cadrul activităților de premilitărie din cadrul liceului. În 1972 se legitimează la secția de judo al Clubului Sportiv *Universitar* Oradea unde obține medalii la Campionatele Universitare. Participă la stagii de perfecționare a antrenorilor de judo organizate de F.R.J., mai apoi și la stagii și cursuri în Italia, Ungaria și Japonia. L-a avut ca îndrumător în judo, pe Florentin Marinescu. Antrenează grupe de copii, juniori și mai apoi de seniori la Clubul Sportiv Școlar Oradea și C.S. *Rapid*, obținând cu sportivii săi de alungul anilor peste 200 de medalii în competiții naționale, balcanice, Turneul Prietenia și Campionate Europene. În cadrul federației s-a preocupat de activitatea sportivilor veteran. Promotor al competițiilor de kata, cu realizări în dezvoltarea unei metodologii proprii sub denumirea "RoGokyo". Activează în Colegiul central al antrenorilor și Colegiul central al centurilor negre. Posedă 5 Dani. Pentru o perioadă scurtă de timp în 2009 a îndeplinit funcția de Secretar general al FR de Judo. Din 2004 până în 2011 a fost antrenorul lotului național de kata. A avut preocupări deosebite pentru artele marțiale, în special pentru karate kyokushin (vezi Federația Română de Karate Kyokushin).

CIOC, MIHAI (1961), n. în Turnu Măgurele, jud. Teleorman. Ofițer MI. A început să practice judo în anul 1973 la Casa pionierilor din Tr. Măgurele sub îndrumarea instructoarei ing. Florica Rotaru-Enciu. Campion național de judo la categoria 95

kg, concurând sub culorile Clubului „Dinamo” Brașov (antrenor Alexandru Vasile). Pe plan internațional, debutează în anul 1978 la CE de Tineret de la Miskolc, Ungaria, cu medalie de argint la categoria +83kg. La CM din 1983, Moscova a obținut medalie de bronz la categoria open, fiind asistat de antrenorul Ilie Gheorghe. Tot medalie de bronz a cucerit, sub îndrumarea antrenorului Dorin Gavra, la CE din 1984 de la Liège (Belgia). La JO din 1984 de la Los Angeles obține medalia de bronz la categoria open, în premieră pentru judoul românesc. O performanță remarcabilă, locul III la aceeași categorie, a realizat-o la JMU din Japonia de la Kobe în 1985. În 1987, la CE de seniori, care au avut loc la Paris, a cucerit medalia de aur la categoria 95 kg, având ca antrenor pe I. Petrof. În perioada 2002-2003 a îndeplinit funcția de secretar general al FR de Judo. Maestru Emerit al Sportului a fost cotelat ca cel mai valoros judoka român al acestei epoci.

CIUPE, ALEXANDRU (1972), n. în Beiuș, jud. Bihor. A început să practice judo în anul 1980 la Clubul *Dinamo* Brașov sub îndrumarea antrenorilor Mihai Teleki și Ștefan Pop. Campion național. În 1990, la CE de juniori, obține locul III (Ankara), în 1991 obține medalia de bronz la Helsinki și în 1992 la Tel Aviv, toate la categoria 78 kg. La CM de juniori din 1992 (Buenos Aires) a obținut medalia de bronz la categoria 78 kg. Maestru al Sportului.

CLINCI, ADRIAN (1966), n. în com. Ștefănești, jud. Prahova. Legitimat la echipa de judo a Clubului „Dinamo” din București. Campion național la categoria 95 kg. A obținut locul III la categoria respectivă, la CM de juniori din 1986 de la Roma. Maestru al sportului. Este pregătit de antrenorul prof. Nicolae Marinescu.

CROITORU, ADRIAN (1971) n. în com. Tudora, jud. Botoșani. Primul său antrenor a fost Gavrilă Dondaș. S-a consacrat la CS „Dinamo” București. Campion național la categoria 86 kg. Pe plan internațional, în 1991 a ocupat locul I la CE de juniori din

Finlanda, iar în același an s-a situat, la 86 kg, pe locul III la CE de seniori de la Praga. Palmaresul său mai cuprinde și un loc III, în 1990, la CM de juniori de la Dijon (Franța), două medalii de bronz la CM de seniori din 1993 (Hamilton) și 1999 (Tokyo), o medalie de aur la CE din 2000 (Wrocław), o medalie de argint în 1992 (Paris), o medalie de bronz în 1994 (Gdansk), tot la CE. Maestru emerit al sportului. Ultimul antrenor a fost Niculae Constantin.

DANI, GHEORGHE (1960), n. în Oradea. Absolvent al IEFS, promoția 1983. Campion național la judo, categoria 60 kg, purtând culorile Clubului „Dinamo”. Rezultate de prestigiu obține în 1985, cucerind în Norvegia locul II la CE de seniori. În același an se clasează pe locul III la JMU care au avut loc în Japonia, la Kobe. Maestru al sportului.

DINEA, IOANA (1975) n. în Cluj-Napoca. Luptă la categoria 52 kg. Începe activitatea de judo-ka cu antrenorul Ion Cernat, în 1985. În prezent este componentă de bază la cluburile „U”, „CSM” și „ARDAF” Cluj-Napoca (antrenor Florin Berceanu).

Este multiplă campioană națională. A participat la mai multe CE și CM, unde a obținut următoarele rezultate: medalie de bronz în 2000 la CE (Wrocław), individual și argint cu echipa, medalie de bronz la CE din 2001 (Paris), locul VII la CM din 2001 (München). A ocupat locul 5 la JO de la Sydney 2000.

DOMNAR, ION (1958), n. în Sibiu. Practicant al judoului de performanță din anul 1974 la CSS din Sibiu sub îndrumarea antrenorului Ovidiu Bucur. Și-a continuat activitatea la CS *Carpați* Mârșa, antrenor Patriciu Petridean. Multiplu campion și medaliat la CN. Component al lotului național de tineret participă la CE din 1978, Mișkolc (Ungaria) unde intră în posesia medaliei de bronz. După retragerea din activitatea competițională s-a dedicat muncii de antrenor contribuind la pregătirea și promovarea unor noi promoții de judoka.

DONCIU, GHEORGHE MIHAIL (1943), n. în București. Primul antrenor prof. Florian Frazzei. Un împătimit al judo-ului, în 1965 devine instructor al Clubului „Tineretea”. În 1968, participă la înființarea Federației Române de Judo. Antrenor principal al

lotului național și al lotului olimpic de judo, în perioada 1968-1977. Antrenor al echipei „Rapid” București; echipa sa obține locul I la Campionatul Național din 1969. Din 1970, antrenor al echipei „Dinamo” București. În 1977 pleacă în RF Germania și, în perioada 1979-1986, este antrenorul principal al echipei de judo din landul Midersachsen. Din 1986 și până în prezent, este antrenorul lotului național al Germaniei la judo. În prezent este posesorul centurii negre 7 dan. Din 1990, membru activ în conducerea tehnică de la Kodokan. Din 1999, Antrenor emerit.

DRĂGAN, IONEL (1941), n. în Alba Iulia. Absolvent al Facultății de Arte Plastice, a Institutului Pedagogic de 3 ani din Cluj, promoția 1964. În anii studenției învață judo și devine un bun propagator al acestui sport în orașul Deva unde funcționa ca profesor de desen. În 1965 înființează prima grupă de judo din orașul Deva, care în 1968, după înființarea FRJ, devine secție. Antrenor până în 1991, este preocupat de perfecționarea sa metodică și tehnică și participă la concursurile organizate pe

plan central de FRJ cu antrenorii străini. Din 1993, funcționează la Clubul „Michelian” din același oraș.

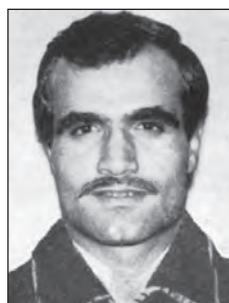
DUMITRU ALINA ALEXANDRA (1982), n. în București. Absolventă a Facultății de Educație Fizică din Pitești, promoția 2006. În 2008 a terminat masteratul la aceeași facultate. S-a inițiat în judo la vârsta de 12 ani sub îndrumarea antrenorului Em.

Câmpeanu. În 1999 este legitimată ca junioară la Clubul FTMB, în 2002 ca senioară la Clubul Steaua din București și din 2003 la Steaua-Petrom Ploiești. A concurat la categoria 48 Kg., fiind de 3 ori campioană la juniori (1998, 1999, 2001) și de 7 ori CN la seniori (2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008) având ca antrenori pe Em. Câmpeanu, V. Cian, Gendezan, St. Vada. A fost de 5 ori consecutiv campioană europeană la această categorie. În 2000 a ocupat locul I la CM juniori din Tunisia, locul II la CE juniori la Budapesta (2001), locul III la CE seniori din Slovacia-Maribor (2002), locul I la CE seniori București (2004). În 2005 a cucerit titlul european la Rotterdam și locul III la CM seniori din Egipt-Cairo. În 2006 ocupă locul II la CE de seniori la Tampere- Finlanda, pentru ca în 2007 să se claseze pe locul III la CN seniori în Brazilia, la Rio de Janeiro și locul II la CE seniori din Serbia, la Belgrad. Anul consacrării va fi 2008 când va cuceri medalia de aur la J.O. de la Beijing și locul I la CE seniori din Portugalia la Lisabona. În 2010, la CE, recucerește medalia de aur la categ. 48 kg. Antrenorul care a pregătit-o și a însoțit-o la J.O. din 2008 a fost Florin Bercean. A mai fost antrenată și de: R. Andreescu, Gh. Savu, A. Batkai, S. Richter. Maestru al sportului (2001), maestru emerit (2007), cetățean de onoare al Municipiului Ploiești. La JO din 2012 (Londra) cucerește medalia de argint la categoria 48kg. Decorată cu Meritul Sportiv cls. III (2004) și Meritul Sportiv cls. I (2008) și cu Ordinul Național pentru Merit în grad de cavaler (2012)

FRAZZEI, FLORIAN (1928-2009), n. în București. Absolvent ICF, promoția 1952. Atras de frumusețea și originalitatea exotică a judo-ului, organizează în 1957, sub auspiciile FRL, două secții cu o asemenea activitate la liceele „Spiru Haret” și „I. L. Caragiale”. În anul

următor (1958) înființează catedra de judo la ȘSE, de fapt prima secție recunoscută de CCFS și MI. Împreună cu polisportivul M. Botez, antrenorul echipei de judo al Uzinelor de Vagoane Arad, organizează în 1959 prima competiție națională de judo. În afara acțiunilor sale desfășurate în plan organizatoric, FF popularizează această ramură sportivă, publicând articole în reviste și ziare, ținând conferințe și publicând mai multe cărți: *Învățați judo* (1969), *Judo de la centura albă la centura neagră* (1972), *Ju-Jutsu, arta apărării personale* (1970). Pentru a putea să se informeze de la sursele bibliografice originale, învață limba japoneză. În 1970 obține centura neagră 3 dan. FF, împreună cu V. Gotelet, I. Avram, M. Botez, L. Urmă, și D. Hătru, au depus o activitate susținută pentru înființarea Comisiei Orășenești de Judo (București) și apariția în 1968 a FRJ. După pensionare a funcționat ca redactor la revista „Budo – Arte Marțiale”. Este considerat unul dintre pionierii judo-ului din țara noastră.

FRĂȚICĂ, MIRCEA (1957) n. în com. Pogoanele, jud. Buzău. A început activitatea în anul 1972 la CSS „Energia” București sub îndrumarea antrenorului Sorin Arjoca. Campion național la judo la categoria 78 kg (1978-1980). A concurat sub culorile clubului

„Nitramonia” Făgăraș sub îndrumarea antrenorului Gheorghe Gujbă. A cucerit locul III la CE de seniori (1980) de la Viena. În același an s-a situat pe locul V la JO de la Moscova. Realizează o mare performanță la CE de seniori din 1982, cucerind la categoria sa 78 kg medalia de aur la Rostock (Germania). În anul

următor (1983), la CM de seniori de la Moscova, ocupă locul III, fiind asistat de antrenorul Ilie Gheorghe și cea mai mare performanță o obține în anul 1984 la JO de la Los Angeles, cucerind medalia de bronz, fiind asistat de antrenorul Dorin Gavra, medalie olimpică care reprezintă o premieră pentru judoul românesc. A fost unul din cei mai reprezentativi judoka români. După retragrea din activitatea competițională a continuat să lucreze ca antrenor contribuind la selecția și pregătirea unor noi serii de judoka care să se afirme în activitatea națională și internațională. Maestru Emerit al Sportului.

GAVRA, DORIN (1946-2006), n. în Arad. Absolvent al Institutului de Cultură Fizică din București, promoția 1973, specializarea judo. A concurat ca judoka începând din 1963, fiind legitimat la Clubul IOR București, de unde în 1968 a fost transferat la Clubul „Metalul” din Capitală. Suferind un accident, a fost nevoit în 1972 să abandoneze activitatea competițională, dedicându-se muncii de antrenor la următoarele cluburi: „Metalul”, CSS nr. 5, „Energia” și clubul „Rapid”. În perioada 1976-1979 a funcționat ca antrenor la lotul național de juniori, iar între 1980-1984 și 1988-1990, ca antrenor la lotul național de seniori cu care a obținut rezultate remarcabile. Astfel, el este cel care a adus pentru judo primele medalii la JO din 1984 de la Los Angeles prin sportivii Mircea Frățică și Mihai Cioc, care s-au situat pe locurile III la categoriile lor. De asemenea, a obținut prima medalie (argint) la un CM prin Constantin Niculae și apoi medalia de aur la CE (1982) prin Mircea Frățică, și în anii următori, Mihai Cioc și Ilie Cornel Șerban. Antrenor emerit, profesor de educație fizică gr. I. Din 1990 până în 1998 a fost secretar general al Federației Române de Judo.

GHIȚĂ, LUCIAN (1937), n. în București. Absolvent IEFȘ, promoția 1978. Se inițiază în judo în 1960, sub îndrumarea antrenorului Liviu Urmă. Polisportiv, practică în paralel crosul, ciclismul (sub culorile AS „Armata” din Brașov), ciclocrosul. Pune bazele (1968)

primului centru oficial de inițiere în judo, organizat sub auspiciile FRJ. El este primul campion universitar la categoria 56 kg. Ca antrenor, selectează și pregătește sportivi ai lotului național.

GOTELET, VASILE (1913-1993), n. în Chișinău, azi în Republica Moldova. În timpul școlarității a desfășurat o intensă activitate polisportivă: practică lupte, ju-jutsu, box (campion școlar), gimnastică, înot, alpinism, scrimă, volei, schi. În 1938 absolvă „Cours

Normaux d'Education Physique de la Province de Hainaut”, obținând diploma de profesor de educație fizică (1938). Urmează un curs de judo cu profesorul Tumio Kurihara la Liège. În 1946 organizează un cerc de inițiere la Brăila, de judo și ju-jutsu, face demonstrații sub egida Inspectoratului școlar local, al OSP și primăriei. Datorită inițiativelor și însușirilor de bun organizator al activității sportive, în sportul civil și militar, este numit secretar general al OSP județean. În 1948 este adus în București, fiind cooptat în conducerea secției sportive a OSP, prilej de a acționa pentru înființarea unui cerc de judo și ju-jutsu la Clubul „Dinamo” Cotroceni, club format din elevii școlilor profesionale. În intervalul 1951-1957 profesorul VG va preda judo, ju-jutsu, boxul și sambo în cadrul unor unități militare. Împreună cu prof. univ. Vascul Popovici și conf. Dumitru Hâtru, organizează în 1957 un cerc de inițiere în judo și ju-jutsu în ICF. În 1984 primește centura neagră 6 dan. Cunoscând mai multe limbi de circulație internațională face traduceri și publică (cu uz intern) informații și metode de pregătire în aceste sporturi. În 1969 publică primul curs universitar intitulat *Judo. Istoric. Tehnica centurilor colorate*, cu o prefață semnată de E. Teacă. În 1972, publică în editura „Stadion”, în colaborare cu prof. V. Popovici și prof. I. Hantău, cartea *Judo – centurile colorate*, iar în 1981, în colaborare cu V. Grigore Lașcu, prof. V. Gotelet publică lucrarea *Judo. Tehnici de luptă la sol*. A fost primul nostru arbitru internațional. Contribuie la înființarea FRJ și a

Comisiei municipale de judo din București. Poate fi considerat unul din-tre ctitorii judo-ului românesc.

GUJBĂ, GHEORGHE (? - 1994). Inginer chimist, profesor la Liceul Industrial de Chimie din Făgăraș. Antrenor și promotor al judoului. Considerat unul dintre cei mai apreciați tehnicieni cu realizări deosebite în judoul din țara noastră. S-a aflat la originea introducerii,

practicării și afirmării judoului făgărășan pe plan intern și internațional. Împreună cu Costea Dumitru înființează o secție de judo pe lângă AS Progresul (1968-1972), care trece apoi pe lângă AS AZURII aparținând de Grupul Școlar de Chimie care în 1975 intră în Divizia A. Antrenorl Gujbă împreună cu Dragoș Vichente înființează o secție de judo la Școala Sportivă care avea ca obiectiv creștere viitorilor judoca de performanță. În 1976 echipa Divizionară A este preluată de Combinatul Nitramonia Făgăraș. După o activitate deosebită, având și sprijinul factorilor locali, judoul din această parte a țării a creat adevărate vedete care s-au impus în mod deosebit în competițiile naționale și internaționale. Elevii acestui vrednic antrenor au reușit să obțină medalii la CB, CE, CM și JO. Cei mai reprezentativi dintre aceștia au fost: Vlad Nicolae, Frățică Mircea, Iulian Mihai, Bebe Coman, Gheorghe Cențiu, Felician Lupu, Ioan Arsenoiu, Anton Vasile, Ciulifică, Mateoiu, Stângă, Codrea, Dușa, Delcea. S-au remarcat în mod deosebit: Vlad Nicolae, medalie de aur CE (1980-Viena), Frățică Mircea – medalie de bronz la CE de seniori (1980 Viena), locul V la JO (1980, Moscova), medalie de aur la CE de seniori (1982, Rostock -Germania), medalie de bronz, CM de seniori (1983, Moscova asistat de antrenorul Ilie Gheorghe), medaliei de bronz, cucerită în premieră la JO (1984 – Los Angeles, asistat de antrenorul Dorin Gavra). Antrenor Emerit. După decesul său, începând din 2011, iubitorii judoului din Făgăraș, au inițiat și organizat Memorialul *GHEORGHE GUJBĂ*, în anul 2014 desfășurându-se, cu succes cea de-a patra ediție

HANTĂU, IOAN (1939), n. în satul Țeline, jud. Sibiu. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ICF promoția 1964. Obține titlul de doctor în anul 1995 cu tema: *Studiu privind optimizarea procesului de instruire și antrenament în judo-ul de performanță*. În anii studenției, învață judo sub îndrumarea profesorului Vasile Gotelet. După înființarea FRJ, în 1968, devine antrenor de judo, fiind în același timp și component al echipei ICF, cu care la CN obține medalia de bronz în 1970 la individual și este campion în 1971 cu echipa. Publică mai multe lucrări: *Judo. Istoric. Tehnica centurilor colorate* (1969) în colaborare cu prof. Vasile Gotelet și prof. Vascul Popovici; *Judo la editura Stadion* cu aceiași colaboratori; *Judo – curs universitar* în 1974. Pregătire Fizică și Tehnică (1998) în colaborare cu lect.univ.dr. Laurențiu Bocioacă; **în anul 2000 publică la Chișinău împreună cu prof. dr. Veaceslav Manolachi, lucrarea pregătirea fizică a judokanilor de performanță**; *Judo - Curs de baza* (2002) în colaborare cu lect.univ.dr. Laurențiu Bocioacă; Cadru didactic universitar, șeful catedrei de Atletică grea la ANEFS pana în anul 2008, unde participă la formarea a numeroase promoții de antrenori și profesori din judo. În 1974 prof. I.H. a răspuns de realizarea stagiului realizat de către IEFS pentru reprezentanții cluburilor universitare, în prezența specialistului tunisian Ali Summer. Pe parcursul anilor a făcut parte din forurile de conducere ale judo-ului românesc: președinte al Colegiului Central al Antrenorilor (1987-1990); președintele FR de Judo (1990-1992). Pentru activitatea sa a primit diferite distincții din partea FRJ, MECTS, ANS.

ILIE, GHEORGHE (7/09/1947), n în Carei. Practicant al judoului și ale unor ramuri din artele marțiale. Antrenor de judo. Absolvent al cursului de 4 luni, organizat de Academia Europeană de Judo în anul 1977, cu sediul în Italia în

cadrul Centrului de pregătire olimpică din Roma. La absolvire cursantul Ilie Gheorghe a primit: Diploma de purtător al centurii negre - 3 Dan (UEJ); Diploma de maestru de judo; Diploma de profesor de judo; Diploma de purtător al centurii negre -1 Dan pentru karate. GI a practicat judoul și unele stiluri din artele marțiale. Și-a început activitatea sportivă în box, la CSS *Viitorul* București (1961-1963), apoi s-a dedicat judoului, fiind legitimat la AS *IOR* sub îndrumarea renumitului antrenor și promotor al judoului în țara noastră Luviu Urmă (1964-1968), de unde s-a transferat la CS *Olimpia* (1968-1969). Deține centura – 5Dan la judo. În paralel, a practicat și alte ramuri ale artelor marțiale, fiind posesorul centurilor negre de – 1Dan la karate, Aikido și ju-jitsu. Din 1969, se dedică activității de antrenor de judo realizând o prestigioasă carieră, având următorul traseu profesional: Clubul *Cutezători* (1969-1972); CSS *Energia* București (1972-1982); CSA *Steaua* având și funcția de antrenor coordonator (1983-1998). Din 1999 a activat ca antrenor în străinătate. Cele mai valoroase performanțe le-a obținut cu sportivii săi la CSA *Steaua*, printre acestea remarcându-se: peste 300 de titluri de campioni naționali la categoriile seniori, tineret și copii, în probe individuale și cu echipele; 4 titluri în CN pe echipe la masculin și 3 la feminin; 2 medalii de aur, 1 de argint și 5 de bronz la CM Militare ; 2 medalii de aur la CE de juniori; 7 medalii de bronz la CE de seniori. A făcut parte din colectivele tehnice care au pregătit loturile naționale de juniori și tineret (1975-1977); național de seniori și olimpic (1977-1980); stagiul de pregătire lot olimpic în Japonia (1979); lot seniori pentru CE (1985-1986); tineret pentru CM (1987). Contribuția sa la rezultatele obținute cu sportivii din loturile naționale: 1 medalie de argint și 3 de bronz la CE de juniori U20 (1978); 1 medalie de bronz la CM de juniori U20 (1986); împreună cu antrenorul Lucia Sabin 1 medalie de aur și 2 de bronz la CE de seniori din 1980, locul V la JO din 1980 (Moscova). Pentru realizările sale ca antrenor, în anul 1992, i s-a acordat titlul de Antrenor Emerit.

IVAN, RADU (1969), n. în com. Budești, jud. Călărași. Legitimat la Clubul „Liberty” din Oradea. Campion național la judo, la categoria 100 kg. La CE de seniori, la Oviedo, în Spania (1998), a cucerit medalia de argint, asistat de antrenorul Pop Ștefan. Sub pregătirea aceluiași antrenor, cucerește medalia de bronz la categoria 95 kg, la CE de la Östende din Belgia (1997). Maestru emerit al sportului.

LAȘCU, VLAD GRIGORE (1947), n. în București. Absolvent al Institutului Politehnic Iași, promoția 1971. Este doctor în științe tehnice din 1999. Practică judo din 1956, fiind elev al profesorului Vasile Gotelet. Instructor de judo din 1961, contribuie activ prin demonstrații la propagarea acestui sport. Din 1964, în calitate de instructor, înființează prima secție de judo în cadrul AS „Politehnica” Iași. Participă activ la diversele acțiuni legate de organizarea și înființarea la CJEFS – Iași a mai multor secții de judo. Are un rol important în înființarea FRJ în 1968. În paralel cu practicarea judo-ului, începând cu 1966 introduce în activitatea sportivă a Iașului practicarea ju-jutsului, a karate-ului împreună cu studentul ieșean Cornel Mohoranu și face unele demonstrații cu procedee tehnice din aikido. În anul 1968, la CJEFS Iași, este primul președinte al Colegiului de antrenori și primul președinte al Colegiului de arbitri la specialitatea judo. Publică mai multe articole despre judo, aikido, budo, küres și alte domenii din artele marțiale. Semnează cărți: *Judo. Tehnici de luptă la sol* (1981), în colaborare cu profesorul Vasile Gotelet; *Judo competițional* (1986); *Judo și Kata* (1992); *Istoria artelor marțiale*. Este redactor la revista „Budo – Arte Marțiale”.

LAZĂR, SILVIU (1964), n. în Năsăud. A concurat sub culorile Clubului „Dinamo”, la categoria de 60 kg. A cucerit de 2 ori locul III la categoria sa la CE

de juniori de la Cadiz din Spania (1984) și de la Moscova (1983), având ca antrenori pe prof. Nicolae Marinescu și Ioan Petrof. Maestru al sportului.

LUNGU, ALEXANDRU (1974) n. în Oradea. Practică judo de la 10 ani. Legitimat la CS „Steaua.” Primul antrenor: Marius Vizer. Primul sportiv al FRJ care câștigă în același an, 1994, titlul european și titlul mondial(juniori) la categoria +95 kg. A mai cucerit o medalie de bronz la CE din 1999 (Bratislava).

MARINESCU, NICOLAE (1947), n. în București. Absolvent al IEFS, promoția 1974. A concurat, începând din 1968, ca sportiv în echipa de judo, la categoria 70 kg, la Clubul „Universitatea” București. Din 1974 a funcționat ca antrenor la CSS nr. 1 din capitală. Din 1984, a lucrat ca antrenor la centrul republican de pregătire a loturilor naționale. În toată cariera de antrenor a obținut peste 40 de medalii la CN, CE și CM de juniori și seniori, inclusiv la JMU (1985) din Japonia. În 1990 a funcționat ca antrenor federal și apoi ca director tehnic la federație. A elaborat *Caietul antrenorului*, un document de evidență, pe care numai FR de Fotbal și de Haltere le-au realizat în anii '70 - '90. A publicat arti-cole cu caracter metodic și statistic în buletinele in-formative ale FRJ și în revista „Judo -Sport”.

MIHALACHE, TOMA (1955), n. în Doljești, jud. Neamț. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS. Practicant al judoului de performanță începând din anul 1972 la *As. Metalul* Roman sub îndrumarea antrenorului Dr. Șerban Vasile, de unde s-a

transferat la Iași pregătit fiind de antrenorul Constantin Bordea. În continuare a activat la CS *Dinamo* București sub îndrumarea antrenorilor Gh. Nache și I. Codrea. Multiplu campion național în perioada 1975-1980. Participă la CE de seniori în 1977(Ludwigshafen, Germania) unde contribuie la obținerea medaliei de bronz la proba pe echipe iar la ediția din 1979(Bruxelles, Belgia) câștigă medalia de bronz în proba individuală, categoria 86kg. A mai participat și la alte ediții ale CE și CM fără a accede în etapele superioare. Campion balcanic în 1978(Novisad) și 1979 (Atena). Participant la JO din 1980, Moscova categoria 86kg fără a se califica în etapele superioare. Maestru al Sportului.

MOISE, LAURA (1976), n. în București. Practică judo de la 12 ani. Primul antrenor: Gheorghe Dumbravă. În prezent legitimată la cluburile „U”, „CSM”și „ARDAF”Cluj-Napoca (antrenor Florin Berceanu). Face parte din lotul feminin de judo seniore.

Multiplă campioană națională la junioare și seniore. Medalie de bronz la CE juniori 1993; medalie de bronz la CE seniori 1996; medalie de argint la CE seniori 1999; medalie de aur la CE din 2000 la individual și de argint, cu echipa, în 2001 medalie de argint la CE, individual.

MORAR, EMIL IOAN (1961), n. în comuna Sânmartin, jud Bihor. Absolvent al Facultății de Educație Fizică și Sport, din Oradea, promoția 1982. A terminat cursurile școlii naționale de antrenori din București. A început să practice judoul de la vârsta de 14 ani sub îndrumarea profesorului Velici Florian. Legitimat la CSS Oradea în intervalul 1975-1980, când devine primul campion național de juniori. Între anii 1983-1986, este transferat la AS Spartac și apoi la AS TCI Tricolorul Oradea, cu a cărei echipă cucerește locurile

II și III în campionatul național pe echipe la seniori. Selecționat în echipa națională de juniori și tineret. A funcționat ca antrenor la cluburile orădene: AS Tricolorul TCI – Spartac (1985-1990); CS Crișul Oradea (1990-1996); CSM Liberty LPS Oradea (1996-2007). Numărul titlurilor naționale de campioni cucerite de sportivii săi – peste 250. A format la loturile reprezentative peste 50 de juniori, peste 20 tineri și 15 seniori. A funcționat ca antrenor secund și principal la Centrul Olimpic din Oradea din 2004, obținând 4 titluri de campioni europeni la cadeți, juniori 2, tineret și peste 20 medalii la CE, CM de cadeți și juniori. Antrenor Emerit (2003); 5 DAN FIJ (2001 și 2003); arbitru național categoria III.

MURARU, ANTON – vezi **Personalități**

NAGY, ISTVAN (1965), n. în Salonta, jud. Bihor. A făcut parte din echipa de judo a clubului CSȘ Oradea și apoi s-a transferat la TCI Oradea. Campion național la categoria 65 kg. A cucerit locul III la CE de juniori de la Moscova (1983) și același loc III la CE de seniori (1984) de la Liège în Belgia. Maestru al sportului. A fost antrenat de I. Petrof și N. Marinescu.

NICULAE, CONSTANTIN (1955), n. în com. Uliești, jud. Dâmbovița. Inginer, specializat în ingineria economică și managerială. Antrenor de judo. Preparador fizic la fizic. Sportiv de performanță. A început să practice judo-ul la 18 ani, la CS *Rapid*, unde a fost legitimat

până în anul 1974, când toată secția a trecut la CS *Olimpia*. Din 1975, se transferă la CS *Dinamo*, unde va activa până în anul 1984, când s-a retras din activitatea competițională. Pe plan intern, a obținut un titlu de campion la tineret și 14 titluri (din care 9 cu echipa) la seniori. Component al loturilor naționale, a participat la 16 Campionate Internaționale din diferite țări, unde s-a clasat de 7 ori pe locul 1, de 4 ori pe locul al 2-lea și de 5 ori pe locul al 3-lea. A câștigat 11 titluri balcanice în proba individuală și cu echipa. De asemenea, în

competițiile internaționale, pe linie de club, s-a clasat de 9 ori pe locul 1. În competițiile internaționale oficiale se reamarcă în anul 1981, când cucerește titlul de campion european, la Debrecen și pe cel de vicecampion mondial la Maastricht, la categoria 65kg. Participările sale la CE s-au mai soldat cu 1 medalie de bronz, în proba pe echipe și locul al 5-lea la individual, în 1977, precum și cu 1 medalie de bronz la ediția din 1980, în proba individuală. Participant la JO din 1980 și 1984 (clasat pe locul al 7-lea). A activat ca antrenor la secția de judo a CS *Dinamo* (1985-2001) și ca antrenor la loturile naționale și olimpice (1985-1989; 1993-1996). Sportivii promovați din cadrul secției (7 la tineret și 12 la seniori) au realizat performanțe deosebite pe plan internațional, printre aceștia aflându-se: Cioc Mihai (campion european); Croitoru Adrian (medaliat cu bronz la CM); Ioan Radu (medaliat cu bronz la CE) și alții. De asemenea, a contribuit la pregătirea și afirmarea unor judo-ka din lotul național de tineret (Cinci Adrian, Olteanu Stănică, Bolbose Dragoș, Lascău Florin, Iosif Nicolae și alții). Pe plan intern, cu sportivii CS *Dinamo*, a obținut 39 de titluri de campioni naționali la individuali și 17 cu echipa. În Cupa Campionilor Europeni pentru cluburi, s-a clasat pe locul al 3-lea cu echipa *Dinamo*, în 1991. În perioada 2001-2008, a activat ca preparator fizic la echipa de fotbal a FC *Dinamo*. În 2001 a contribuit la înființarea Fundației Sport Life & Diamo Judo, devenind președintele acesteia. Maestru al Sportului (1978), Maestru Emerit al Sportului (1982), Antrenor Emerit (1992). Pe parcursul anilor, a primit numeroase distincții din partea CS *Dinamo*, FR de Judo și a Uniunii Europene de Judo, care i-a acordat centura distinctivă și specifică judo-ului – 4 Dan. Decorat cu Ordinul Meritul Sportiv clasa a III-a (2004).

NICULESCU, NICOLAE (FRANKIE NOUR) (1917-1985), n. în București. Inițiază un cerc de judo, la Universitatea București, în anul 1962. Face mai multe demonstrații cu studenții, pentru popularizarea judo-ului, pe Stadionul Republicii din București, cu ocazia deschiderii anului universitar. Duce o susținută

muncă de popularizare atât a judo-ului, cât și a altor arte marțiale, în mod deosebit promovează stilul shotokan din karate. Este considerat unul dintre pionierii judo-ului din țara noastră.

PĂTRAȘCU, STELIAN (1968), n. în Roșiorii de Vede. A fost legitimat la secția de judo a Clubului „Steaua”. Campion național, cea mai bună performanță a obținut-o în 1990 la CE de seniori, care au avut loc la Frankfurt pe Main, în Germania, unde a ocupat locul III, avându-l ca antrenor pe I. Petrof. Maestru al sportului.

POLINT, ATILA (1963), n. în Oradea. A fost legitimat la echipa de judo a Clubului TCI Oradea. Campion național la categoria 83 kg. A obținut medalia de bronz la CE de juniori din 1982 de la Târgoviște, la categoria 86 kg. Maestru al sportului.

POP, ȘTEFAN (1950), n. în Văleni, jud. Mureș. Absolvent al școlii de antrenori, promoția 1979. A funcționat ca antrenor la secția de judo a Clubului „Dinamo” din Brașov. În această calitate, a format peste 45 campioni naționali și a promovat 65 juniori, cadeți și seniori în loturile naționale respective. Ca antrenor al echipei naționale, a obținut cu sportivii săi 6 medalii la CE, 6 medalii la CM, o medalie la JO și o medalie la JMU. Pentru activitatea sa sportivă a fost distins cu titlul de Maestru al sportului, iar pentru cea de dascăl, a primit titlul de Antrenor emerit. Este arbitru cat. a III-a.

RABOLU, EMILIAN (1953), n. în Miroși, jud. Argeș. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS București, specializarea judo, promoția 1979. Antrenor de judo. Cadru didactic gradul I (1993). Doctor în domeniul educației fizice și sportului –

Universitatea din Pitești (2008). După absolvirea institutului a fost încadrat ca profesor titular de educație fizică și sport la LPS din Pitești. În perioada septembrie 1990- martie 2005 a îndeplinit și funcția de director adjunct, în această calitate revenindu-i și atribuții privind organizarea, managementul și alte responsabilități de conducere executivă a unității de învățământ. Din martie 2005, devine prin concurs, cadru didactic la Universitatea din Pitești (lector universitar). Ca profesor - antrenor, în cadrul LPS – CSU – Centrul Olimpic Pitești, a contribuit la selecția, pregătirea și promovarea a numeroși sportivi care s-au afirmat în judoul de performanță, la CN, CB, CE, CM și JO. Printre aceștia au fost nominalizați: Nicolae Ivan – medaliat la CE și CM; Stelian Pătrașcu, deținător al centurii 5 Dan (2004), medaliat la Concursul *Prietenia*, cu bronz la CE și clasat pe locul al V-lea la CM. Ca antrenor al loturilor naționale și olimpice, în perioada 1990-2010, a contribuit la pregătirea superioară a sportivilor selecționați în aceste loturi și la realizarea de către aceștia a unor performanțe **valoroase la CE – peste 20 de medalii, la CM – 5 medalii, la calificarea și participarea la JO din 2004 și 2008, la CB , unde în clasamentul pe echipe ne-am clasat pe locurile I și II.** Pe parcursul anilor, a realizat mai multe studii și cercetări, a publicat lucrări și articole de specialitate, a participat cu comunicări în sesiunile științifice. Pentru realizările sale, a fost apreciat cu diferite distincții, printre care: meritul pentru Învățământ clasa I (2004); diplome de participant la JO; diplome și plachete la diferite competiții; diploma CIO pentru Solidaritatea Olimpică (1994).

RICHTER, SIMONA MARCELA (1972), n. în Reșița. Absolventă a IEFS din cadrul Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca. Campioană națională legitimată la Cluburile „U”, „CSM” și „Arda” Cluj. Primul său antrenor care a descoperit-o și a inițiat-o a fost Rusu Ion. Antrenorul care a consacrat-o

a fost Florin Berceanu. A obținut medalia de bronz la CM de juniori din 1990; la CE categoria open din 1992 și 1995, medalii de argint; și în 1996, medalie de bronz. La CE din 2000 (Wro-claw), a câștigat medalia de argint, cu echipa. A ocupat locul 3 la JO de la Sydney. A fost antrenore secundă a lotului olimpic de judo la Jocurile Olimpice de la Beijing (2008). Maestră emerită a sportului. În anul 2012 Consiliul Local Cluj-Napoca a aprobat acordarea titlul de Cetățean de Onoare al Municipiului.

ROTARU (ENCIU), MONICA (1947), n. în Turnu Măgurele. Începe să practice judo în cadrul Clubului „Olimpia” din București (antrenor Liviu Urmă). Face primele demonstrații feminine de judo. Mai târziu, ca antrenore, îl descoperă pe Mihai Cioc; înființează Secția de Judo la Asociația sportivă „Chimia” Turnu Măgurele.

SZABO, ARPAD (1957) n. în Reghin, jud. Mureș. Bacalaureat. Ofițer MI. A practicat judo, fiind legitimat la Clubul „Dinamo” București, concurând la categoria 60 kg. În 1977, a concurat la CE cucerind locul III la individual, în Germania, la Ludwigshafen,

contribuind la situarea echipei României pe locul III în clasamentul pe țări. În anul următor (1978), în limitele aceleiași categorii, la CE de seniori, care au avut loc în Finlanda, a cucerit medalia de argint, fiind antrenat de Ilie Gheorghe. În 1981 ocupă locul II la CE de seniori, desfășurat la Debrecen în Ungaria. Maestru emerit al sportului.

ȘERBAN, ILIE CORNEL (1963), n. în Făgăraș. A practicat judo la Clubul „Dinamo”. Campion național la categoria 65 kg. Pe plan internațional, a obținut, în 1985, medalia de aur la CE de seniori din Hamar (Norvegia), asistat de antrenorul Nicolae

Marinescu. În același an, la JMU din Japonia de la Kobe, a cucerit locul III. În timpul junioratului, la aceeași categorie, a cucerit în 1982 locul III la CE care au avut loc la Târgoviște. Maestru emerit al sportului.

TEACĂ, EMILIAN – vezi **Personalități**

TELEARCĂ, DAN (1960), n. în Filipeștii de Pădure. În 1980 este legitimat la Secția de Judo de la Clubul „Metalul” Filipești, unde activează până în 1991, după care întreg efectivul secției este transferat la AS „Minerul” din aceeași localitate. Rezultate remarcabile din cariera sa de antrenor: locul I la CE de tineret (1992) și locul III la CE de tineret (1993), prin judoka Gabriel Muntean; locul VI la CM – Dijon (Franța) 1990, prin judoka Vasile Muntean; trei titluri la CB din 1990, prin judoka Virginia Năstase, Gabriel Muntean și Vasile Muntean; în total circa 120 de medalii în competițiile naționale și internaționale.

TELECHI, MIHAI (1951), n. în Nădlac, jud. Arad. Absolvent al IEFS din București, promoția 1974. De la această dată, paralel cu funcția de profesor la catedră, a activat și ca antrenor și director la CȘS „Gloria”. Activitatea sa în judo se concretizează în cei 50 de

campioni naționali și 23 de campioni internaționali. A pregătit loturile naționale de fete cu care a obținut în 1986 2 locuri III și un loc IV la CB. De asemenea, sportivii săi au mai realizat performanțe notabile la marile concursuri internaționale: locul III la CE de tineret din 1984 și 1985 prin judocanul D. Drîmbe și mai ales prin „discipolul” său Alexandru Ciupe – locul III la CE de juniori din 1990, 1991 și 1992, iar la CE de seniori, locul V; locul III la CM de tineret în 1992; locul VII la CM de seniori din 1993 și 1995, locul VII la JO de la Barcelona în 1992 și participant la JO de la Atlanta în 1996. Din 1990, a activat ca membru în Biroul Federal, fiind numit și președinte al Comisiei

județene de judo. Pentru activitatea merituasă, a primit titlul de Antrenor Emerit.

URMĂ, LIVIU (1910-1985), n. în Cernăuți, azi în Ucraina. Absolvent al Institutului Politehnic din Brno promoția 1938. Începe să practice judo din 1960, organizează la IOR o grupă de judoka având ca elevi pe Lucian Ghiță, Mihai Brăileanu, Mihai D. Cristoff,

Mircea Petrescu, Ilie Gheorghe. Fiind un bun organizator, are contribuții majore la înființarea în 1962 a secției de judo, sub auspiciile FRL. După înființarea FRJ în 1968, devine primul antrenor al lotului de judo și membru al Biroului Federal. Prin activitatea de propagandă dusă pentru promovarea judo-ului înainte de înființarea federației, a fost un pionier incontestabil al practicării și organizării lui.

VASILE, ALEXANDRU (1946). Antrenor de judo. A practicat judo cu antrenorul Liviu Urmă. În timpul efectuării stagiului militar la Buzău (1966-1968) activează și ca instructor pentru judo și auto-apărare, ocazie cu care pune bazele secției militare de judo de la

As. Șoimii Buzău. După eliberare, lucrează ca instructor sportiv la As. IOR București. Între anii 1978-1980 contribuie la înființarea secției de judo de la CS Metalul București, unde funcționează și ca antrenor. Din 1972 până în 1990 este angajat ca

antrenor principal la secția de judo, CS Dinamo Brașov, unde reușește să obțină performanțe de prestigiu care impun sportivii acestei secții pe plan național și internațional. A activat ca antrenor principal la lotul național de judo. În această calitate a contribuit și la pregătirea sportivilor Cioc Mihai și Frățică Mircea care au cucerit medaliile de bronz la JO din 1984. Posedă 8 dani la judo și 5 dani la ju-jutsu. Antrenor Emerit din 1984. În anul 1990 s-a stabilit în Italia unde funcționează ca antrenor. În anul 2007 a participat ca lector la stagiul național de judo de la Băile Felix.

VLAD, MIRCEA-NICOLAE (1956-1980) n. în Măeruș, jud. Brașov. Fost student la Institutul Politehnic. Practicant al judoului de performanță. A început să practice acest sport în 1973 sub îndrumarea antrenorului Gheorghe Gujbă, la As. Nitramonia Făgăraș.

Multimply campion și medaliat la CN (ultimul titlu de campion obținut în 1980). A concurat la categoria 71kg. Component al loturilor naționale, începe să se afirme în această ramură de sport în 1979 la CE de la Bruxelles unde intră în posesia medaliei de bronz. În anul 1980 realizează cea mai bună performanță a sa cucerind titlul de campion european la Viena, acesta fiind și primul titlu european pentru judoul din țara noastră. Campion balcanic în 1979 la Atena și 1980 la Istanbul. Maestru al Sportului.

VIZER, LADISLAU - MARIUS – vezi Personalități

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE KARTING

Pe parcursul anilor, kartingul a făcut parte din structurile organizatorice ale automobilismului, care au acționat pentru promovarea și dezvoltarea acestuia ca disciplină sportivă.

A trecut mai bine de o jumătate de veac de la apariția kartingului ca sport mecanic. Originea lui este legată de numele californianului Art Ingels, care în 1956 a realizat un șasiu pe care a montat un motor în doi timpi de la o motocicletă, inventând ceea ce se va numi Kart. Această mașinuță va genera într-un timp scurt o activitate de divertisment răspândită în SUA, devenind o întrecere care în curând va fi preluată și de Europa. Spre finele anilor 60 în SUA existau deja 300 de producători de Karturi care au promovat apariția unei noi discipline sportive automobilistice viu disputate, denumite karting, sau "Mini formula 1". Prima competiție de Karting din Europa va avea loc în Franța, la Argenteuil în 1959, iar în 1961 federația franceză de specialitate a eliberat aproape 13.000 de licențe pentru piloți "încinși de febră" kartingului. În 1960 structurile federale se reunesc și stabilesc primele reglementări ale întrecerilor de karting iar în 1962 Federația internațională de Automobilism (FIA) crează Comisia Internațională de Karting (CIK). Aceste competiții de karting vor deveni pepiniere ale formării marilor piloți de formula 1. În anii 70 virtușii circuitelor de viteză – Ayrton Senna, Alain Prost, Ricardo Patresse, Michael Schumacher vor fi pregătiți în școlile de karting. În 2009 sunt organizate concursuri regionale și naționale,

susținute de producătorii de materiale sportive și de iubitorii de întreceri, kartingul fiind de departe cel mai accesibil sport din cele cu motor. Majoritatea participanților beneficiază de circuite indoor sau outdoor, pe care copiii, tinerii și adulții se pot bucura de senzațiile unice ale acestui sport.

În România, Kartingul apare între anii 1966-1968, când entuziaștii sporturilor mecanice construiesc primele karturi. Pionierul acestui sport este Jean Bobocel.

Asociația de Karting a Liceului bucureștean Ion Neculce, înființată în 1971 de către profesorul Mircea Eron Ionescu, a fost prima echipă de karting din România. Karturile erau fabricate, după un proiect al d-lui Ion Bobocel, în atelierele Centrului pentru modelism Băneasa și liceului Ion Neculce, cu participarea primilor piloți pe care îi putem vedea în această imagine de la un prim concurs național organizat pe un circuit amenajat în 1973 în parcul central din Giurgiu. Piloții: Ion Olaru, Radu Grozea, Cătălin Minovici, Ionuț Bobocel, Dumitru Paraschiv și Vladimir Biji. În extrema dreaptă este Gheorghe Ostache un pilot care se va adăuga cu succes echipei din sezonul următor. Kartul lui Vlad BIJI era construit din țevă de apă, echipat cu roți de roabă și propulsat de un motor CZ de 175cc. În scurta sa carieră de pilot, Vlad a avut evoluții chiar mai pitorești decât aceasta! În mod incontestabil, se poate spune despre el că a fost unul dintre "pionierii" acestui sport în România.

Din anul 1968 Consiliul Național pentru Educație Fizică și Sport (CNEFS) preia activitatea

în cadrul Federației Române de Modelism (președinte J. Bobocel) și organizează primele Cluburi și primele concursuri de Karting pe piste ocazionale.

5 Noiembrie 1974, imagine de la startul clasei 50 cc a primei ediții oficiale a Campionatului Național de Karting, organizată de proaspăt înființata Federație Română de Automobilism și Karting – FRAK. La această primă ediție au participat cam 30 de sportivi din București și Brașov care făceau parte din primele trei cluburi de karting: ASKALIN și Semănătoarea din București și Universitatea din Brașov. S-au disputat titlurile de campioni la clasele 50cc, 125cc și 175cc. Primele titluri de campioni la clasele 50cc și 125cc au fost cucerite de Radu Gheorghe Grozea (ASKALIN – București) și la 175cc de către Gheorghe (Dodo) Urdea (Universitatea Brașov).

Unul dintre primii piloți ai asociației ASKALIN București a construit în 1974 primul kart cu roți mici (roți de bechie de avion), în atelierul de prototipuri al Institutului de Tehnică de Calcul din București. La scurt timp după apariția acestui kart, a început și producția altor modele la Brașov, la clubul Universitatea Brașov sub conducerea profesorului Dumitru TELESCU și cu sprijinul faimosului pilot și constructor de planoare de la fabrica din Ghimbav, ing. Iosif Șilimon. La ITC – București s-au construit trei astfel de karturi care au fost pilotate de Radu Grozea, Ion Olaru și Sergiu Budu.

În perioada respectivă, Ion Olaru era membru al echipei "Felix ITC" a Institutului pentru Tehnică de Calcul din București, în atelierele căruia au fost construite primele karturi cu roți mici și care erau perfect comparabile cu karturile fabricate în Italia sau Germania.

Ion Olaru a avut o carieră scurtă dar respectabilă (3 ani), după încheierea căreia a devenit un membru important al conducerii Federației Române de Automobilism și Karting (FRAK). Actualmente dl. Olaru este director sportiv și președintele Comisiei Naționale de Automobilism și Karting CNAK din cadrul ACR.

La sfârșitul anului 1973, activitatea este preluată de către Automobil Clubul Român (ACR).

În 1974 ia naștere în cadrul ACR, Federația Română de Automobilism și Karting (FRAK) și din acel an se desfășoară Campionatul național de karting de viteză în circuit în complexul expozițional EREN de la Casa Scânteii și ulterior, campionatul național de anduranță. După înființarea FRAK se afiliau 30 de cluburi și se eliberează peste 1000 licențe de piloți. În cadrul FRAK se înființează comisiile de specialitate conduse de J. Bobocel, Alexe de Vassal, Marius Orădean, Niculae Erdely.

Au fost proiectate piste de karting în aproape toate județele țării. Prima pistă de karting a fost construită la Cluj-Napoca (1200 m), pe care s-a desfășurat prima etapă a Cupei Păcii și Prieteniei (CPP). Alte piste amenajate: Galați (900 m), Tg. Secuiesc (aprox. 1130 m) și Târgoviște (aprox. 1000 m).

În anii 70 se fac eforturi pentru alinierea activității românești de karting la normele internaționale ale automobilismului (CIK-FIA) prin scoaterea clasei de 175 cmc și apariția clasei 250 cmc. Se introduc în campionat clasele de cadeți și juniori. Consemnăm activitatea intensă a cluburilor Askalin București, condus de E. Ionescu, Semănătoarea București (președinte I. Ștefan), Universitatea Brașov (președinte D. Telescu), Pegas Arad (președinte S. Török), IPA Sibiu (președinte N. Tatu), Pescărușul Constanța (președinte Gh. Chiriac), LIA Timișoara (președinte D. Țăranu), Calculatorul IIRUC București (președinte C. Herăscu), I.T.B. Buc (președinte V. Biji), AKIRA Tecuci (președinte Gh. Mancaș), Danubius Galați (președinte T. Podașcă).

În anul 1971, sunt desemnați primii campioni naționali la viteză pe circuit la karting: Virgil Oancea la clasa 50 cmc și Ion Bobâlneanu la clasa 175 cmc, ambii din Sibiu.

Prima participare oficială a echipei de karting Unirea Tricolor – București, la inaugurarea pistei din Cluj în 1976. Componentii acestei prime echipe UTB erau, Dan Gheorghe, Ion Olaru, Ionuț Bobocel, Radu Grozea, Gheorghe Ostache și Cătălin Minovici, iar karturile erau construite în atelierele A.R.A București și aveau să fie distruse în cutremurul din 1977.

În deschiderea etapei de karting din Slobozia (1976) Ionuț Bobocel, a evoluat la volanul primei replici de Formula1, construită în 1970 de către prof. Ion Bobocel cu o echipă din care au făcut parte și Radu Grozea, Dumitru Paraschiv și alții. Mașina reproducea fidel mașinile de F1 ale vremii, era echipată cu un bicilindru IJ de 350cc și atingea 160 km/h.

Autobuzul amenajat în atelierele ITB sub coordonarea leader-ului echipei ITB - Radu Grozea și a președintelui secției ing. Florin Filip și pus la dispoziția echipei de karting a devenit faimos pe piste de karting din anii '80, fiind folosit și în numeroase deplasări în străinătate ale echipei naționale. Era echipat cu 14 locuri de dormit, pentru piloți și mecanici și cu un spațiu tehnic care putea găzdui 11 karturi! Acest mijloc de transport, foarte modern la vremea aceea, a contribuit din plin la succesele echipei ITB care a fost de mai multe ori campioană națională.

Unul dintre cei mai spectaculoși piloți din kartingul românesc a fost Doru ȚĂRANU, multiplu campion al clasei 250cc, excelent tehnician, antrenor și leader autoritar al clubului LIA – Timișoara.

Emilian Petrescu a fost membru al echipei de karting a clubului Unirea Tricolor București, a participat și a câștigat multe curse la clasa 125cc (ICC), de-a lungul unei cariere sportive respectabile de mai bine de 6 ani. A fost primul sportiv român care, la ediția 1980 a Campionatului European de Karting disputată pe pista Olomouc din Cehoslovacia și la care au participat peste 270 de piloți din toată Europa, a ocupat un excelent loc 34 la doar o singură poziție de calificarea în marea finală.

Activitatea se diversifică și apare pe lângă Campionatul Național de Viteză pe Circuit și Campionatul Național de Anduranță. În cursele Campionatului Național de Anduranță se utilizau motoare Mobra de 50 cmc fabricate la Brașov (ulterior Hoinar-50 cmc), echipajul avea trei piloți în componență, (doi conduceau kartul cu schimbul, cel de al treilea împreună cu mecanicul asigurau asistența tehnică), iar durata concursului era de 3 ore.

În 1982 la etapa de la Galați în prima linie a

grilei de start (cu 19 participanți), protagoniștii, care aveau să-și dispute de-a lungul mai multor sezoane titlul de campion, au fost: Dodo Toma (UTB), Radu Grozea (ITB) și Doru Țăranu (LIA Timiș).

Galați 1983. Startul uneia dintre manșele etapei din România a “Cupei Păcii și Prieteniei”, campionatul de karting al țărilor socialiste la care participau cei mai buni 6 piloți ai clasei 125 cc din URSS, Cehoslovacia, Ungaria, Polonia, RDG, Bulgaria și România. Lupta pentru primele locuri se dădea, de regulă între piloții din URSS și cei din Cehoslovacia (țara producătoare a motoarelor CZ care erau cele mai performante). Locurile 3-4 se disputau între piloții din RDG și Ungaria iar restul între cei din Polonia, Bulgaria și România. În pole position era cehul Milan Shimak, în centru rusul Vladimir Uhov și în extrema stângă un pilot din RDG (echipat cu motor MZ). Karturile erau de producție rusească, italiană, germană sau indigenă (pentru majoritatea concurenților). Nu era admisă decât utilizarea motoarelor de fabricație socialistă (CZ sau MZ). Dintre piloții români care au fost selecționați să reprezinte România în această competiție s-au remarcat Ștefan Lucian, Emil Petrescu, Petre Niculescu și alții.

Dacă până în 1990, kartingul s-a practicat în condiții modeste în mai multe județe ale țării. După această dată, s-au amenajat în mai multe zone kartodromuri, cu care au permis atragerea unui număr mai mare de tineri în practicarea acestui sport, desi in majoritatea situațiilor aceste structuri privesc percep anumite sume. Printre localitățile care au kartodromuri, se numără: VIK Arad (pistă construită pe lungime de 1,1 km, la standarde europene; oferă asistență tehnică); Tomis Kart Constanța (lungime aprox. 400 m); Masterkart Brașov (lungime circuit 1,05 km; lățime 7m; capacitate grid 15 karturi); Herăstrău Racing Team București (lungime de 300 m și lățime de 4, respectiv 7m; sistem propriu de iluminat și cronometraj); Road Runner Club Sibiu (circuit cu lungimea de 650m, instalație de cronometrare) ; Selena Motor Sport Bacău (considerată de specialiști una din cele mai competitive piste de karting din Europa de Est, cu o lungime de 1.25 km) și altele.

Din 2002 apar trei noi piste: Salena – Bacău de 1245 m, Amckart – București de 1256 m, Vik Arad de 1100 m.

Din 2004, România a inițiat zona de Sud-Est Europa la Karting, competiție recunoscută de către CIK-FIA. După 1989 relațiile Kartingului românesc se largesc. Astfel, în 1990 o echipă a României este invitată în Germania pentru a participa la un concurs organizat de departamentul pentru Relații Internaționale de DSMB (Federația Germană de sporturi cu motor – Karting) unde am putut cunoaște valoarea performanței românești în acest sport. În același an echipa Calculatorul București este invitată în Italia. În anii '90 apar publicații internaționale, opinii și date revelatoare despre kartingul românesc (calendar, clasamente, piste, clase din campionatul național etc).

În cadrul FRAS se înființează Comisia de specialitate de karting, dar aceasta își intră deplin în drepturi abia către sfârșitul anului 2010, sub denumirea de Comisia națională de Karting al cărei președinte a fost numit dl. Bogdan Mihăescu. Între condițiile transmise de FIA către FRAS în vederea afilierii, apare și aceea de a gestiona pe teritoriul României toate sporturile automobilistice, inclusiv kartingul, așa cum de fapt impune și Legea Sportului, ca fiecare federație sportivă națională să fie organizată și să funcționeze după modelul federației sportive internaționale corespondente. Odată cu aprobarea noului statut al FRAS, la începutul lui 2010, adoptând modelul Federației Franceze de Automobilism Sportiv, Autoritatea Națională pentru Sport și Tineret a recunoscut kartingul ca probă sportivă automobilistică gestionată de FRAS, astfel că în 2010 s-a desfășurat o primă competiție oficială „Cupa FRAS-Dunlop” urmată de CN de Karting-Dunlop 2010. FRAS a eliberat în 2010 peste 100 de licențe sportive de karting și a desemnat și prima echipă campioană națională, câștigătoare a CNKD: „Palatul Copiilor Rm. Vâlcea”, urmată de Dumagas RT și PCM Racing Team. În prezent, CN de Karting al FRAS se află la a doua ediție și este pe agenda oficială a evenimentelor sportive a ANST.

După aproape 40 de ani de existență activă,

kartingul românesc are în fine o federație proprie! La data de 1 iunie 2011, Autoritatea Națională pentru Sport și Tineret a eliberat Certificatul de Înregistrare Sportivă pentru „**FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE KARTING**”.

O dată cu apariția noii federații, o serie de cluburi s-au afiliat la F.R.K.: **A.B.A.S** Timisoara, **ASOCIATIA CLUB SPORTIV SKAT KART** Targu Secuiesc, **BADSI RACING** Bucuresti; **CLUB KARTING SELENA MOTOR SPORT** Bacau, **CLUB MAK MOTORSPORT** Braila, **DANNY RACING KARTING CLUB** Bucuresti; **DUMAGAS RACING TEAM** Craiova; **GOKART TEAM** Satu Mare; **ICS RACING** Bucuresti; **KART RACING CLUB** Ploiesti; **KARTING TEAM MOLDOVA** Rediu, Iași, **REAL RACING** Tulcea; **SINED MOTOR SPORT**, Radauti, Suceava; **SPARTACUS 2001 TOMIS KART** Constanța; **TRANSKART RACING** Turda; **TURBOSFAX** Rm. Vâlcea; **URBAN FAST** București și participă cu sportivi legitimați și licențiați la Campionatul Național de Karting viteză pe circuit.

Mulți dintre tinerii practicanți s-au afirmat în kartingul din țara noastră, o parte dintre aceștia dedicându-se ulterior automobilismului. În ultimii ani, mulți *kartiști* au atras atenția atât pe plan intern cât și pe plan internațional, printre aceștia putând fi menționați: **Doru Sechelariu** (a câștigat în 2005 Campionatul Național al României, Campionatul Ucrainei și Campionatul Europei de Sud-Est la ICA-J; a primit titlul de „Cel mai bun pilot al anului” din partea FRAK, la secțiunea karting; în 2006 participă la ultimele curse de karting trecând la automobilism legitimat la clubul Thierry Boutsen Energy Racing Team și obține dispensa de vârstă pentru a putea participa în Campionatul Belgiei, Formula Renault 1,6; obține rezultate care îl recomandă ca un sportive de perspectivă); **Andrei Atanasiu** (singurul kartist român care a participat și s-a calificat în finala europenelor de karting, la grupa KF3); **Bianca Anton** (aleasă de FIA să concureze pentru o bursă internațională de karting); **Robert Vișoiu** (locul 2 în cadrul Campionatului WSK, clasa KF3, la categoria de vârstă 13-14 ani și la master).

RETROSPECTIVĂ ÎN IMAGINI

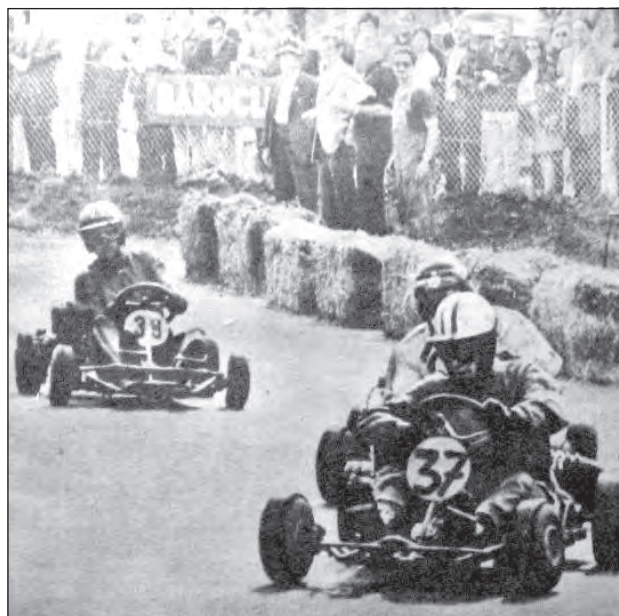
1971 - A.S.K.A.L.I.N. Prima echipă de karting din România. Piloții din imagine sunt, de la stânga la dreapta: Ion OLARU, Radu GROZEA, Cătălin MINOVICI, Ionuț BOBOCEL, Dumitru PARASCHIV și Vladimir BIJI.

1973 - Vladimir BIJI evoluând pe circuitul din Giurgiu, când încă nu devenise așa de cunoscut.

1973 – Cupa SEMĂNĂTOAREA

1970 – Cupa MOLDOVEI

*1974 - Pilot la startul primei ediții oficiale
a Campionatului Național de Karting*

*1974 - Primul kart cu roți mici
(Radu Gheorghe GROZEA)*

*1975 – Etapă a Campionatului Național, disputată
pe circuitul stradal din centrul orașului Slobozia*

*1976 – Echipa UNIREA TRICOLOR București la
prima cursă oficială pe pista de la Cluj-Napoca*

*1976 - Primul monopost construit în
România pilotat de Ionuț BOBOCEL*

*Autobuzul ITB amenajat pentru transportul
echipei de karting și apoi al echipei naționale*

Doru ȚĂRANU – unul dintre piloții de seamă din kartingul românesc al anilor '80

Primii trei ai clasei 250cc: Dodo Toma (UTB), Radu Grozea (ITB) și Doru Țăranu (LIA Timiș).

1984 – Pregătirea pentru cursă la Târgu Secuiesc (Attila). În plan depărtat în dreapta se află Marius ORĂDEAN unul dintre oamenii care au contribuit la dezvoltarea kartingului și a construcției pistelor pentru competiții.

Emilian PETRESCU – component al echipei UTB

1983 – GALAȚI – Start în etapa de Cupa Păcii și Prieteniei

1984 – Echipa campioană UNIREA TRICOLOR BUCUREȘTI (Vlad BIJI, Dorin TOMA, Puiu RUSU, Gunther GRAEF, Petrișor NICULESCU)

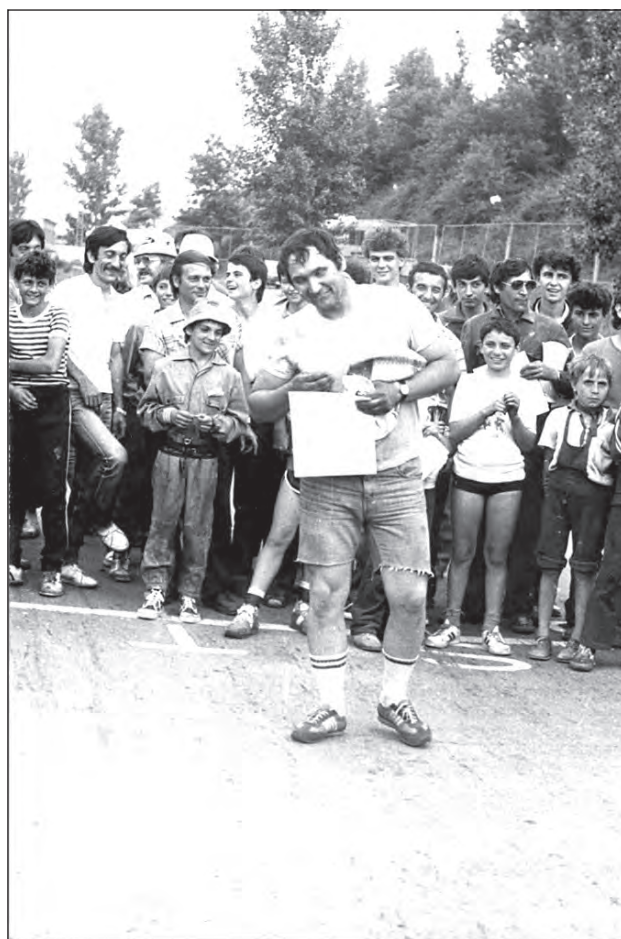
1984 – Aspect din cursa de la Galați

1986 – Festivitate de premiere a campionilor
anului 1985 (Doru ȚĂRANU, Dorin TOMA)

1986 – Pe pista din Galați

1986 – Călin HERĂSCU
premiat după cursa de la Galați

2009 - Alina BUNICA în cursă la AMC KART București

2010 – Karting - Cupa FRAS-Dunlop
- Prezentarea participanților

2010 - Pregătirea pentru start a viitorilor automobiliști

2010 - Bătălia pentru ocuparea podiumului la karting

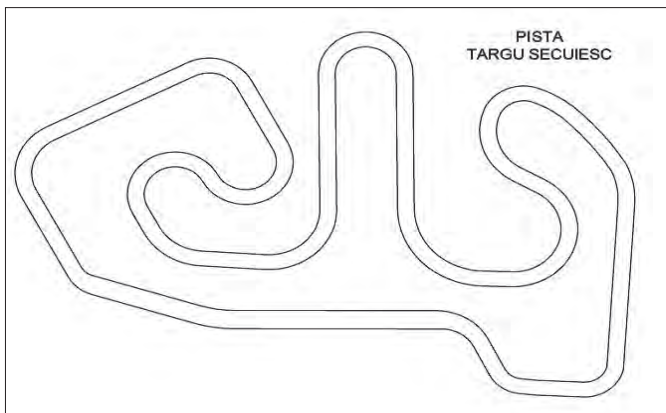

2011 – Bacău-prezentarea sportivilor înainte de
cursa din Campionatul Național de Karting
organizat de Federația Română de Karting (FRK).

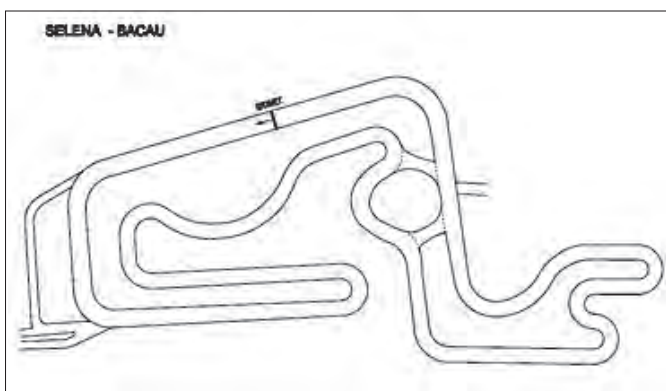

2011 – Bacău-festivitate de premiere oficiată
de dl. Lucian ȘTEFAN – președintele
Federației Române de Karting (FRK).

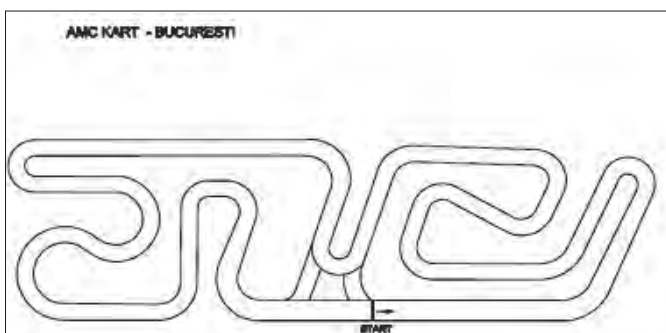
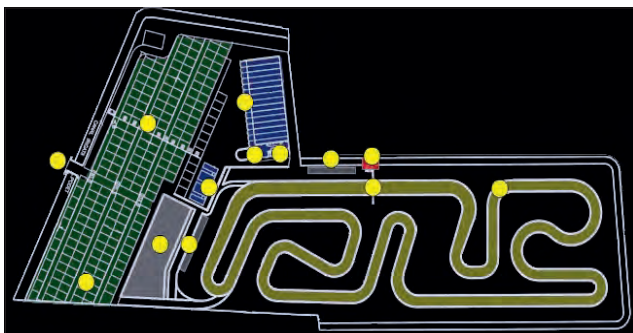
CIRCUITE OMOLOGATE

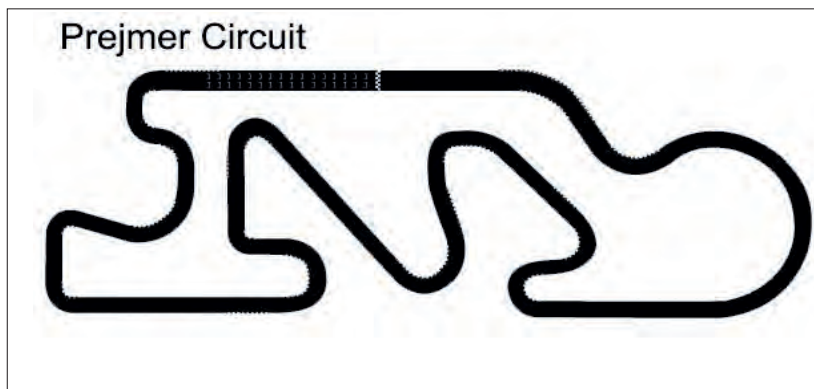
CSSK - Târgu Secuiesc: Date tehnice: Lungime 1431 metru, Latime 8-10 metri,
sensul de parcurgere: sensului acelor de ceasornic

Selena – Bacău: Date tehnice: Lungime: 1244m, Latime:8-10 m,
sensul de parcurgere: invers sensului acelor de ceasornic

AMC Kart București: Date tehnice: lungime:1246 m, latime:8-10 m,
sensul de parcurgere: invers sensului acelor de ceasornic.

*Prejmer Circuit: Pista Prejmer Circuit: Lungime: 1250 m, Latime: 10 metri
linia dreapta, 8 metri in rest, Sensul de parcurgere: Sensul acelor de ceasornic*

FIGURI REPREZENTATIVE

BIJI, VLADIMIR (1950), n. în București. A început kartingul la prima echipă din România ASKALIN, din cadrul Liceului „Ion NECULCE” București. Un fapt inedit este că V.Biji, la prima cursă organizată în țara noastră la start kartul pe care îl pilota a

pornit înapoi. Kartul său era construit din țeavă de alimentare cu apă, echipat cu roți de roabă și propulsat de un motor CZ de 175 cmc. În scurtă sa carieră de pilot, Vladimir a avut evoluții pitorești. A preluat ca șef de echipă și antrenor Unirea Tricolor București pe care a condus-o pe cele mai înalte trepte ale kartingului românesc, devenind campioană națională de nenumărate ori.

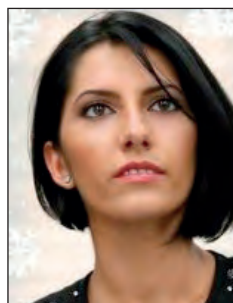
BOBOCEL, ION (JEAN) - vezi FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE MODELISM.

BOBOCEL, IONUȚ, practicant al kartingului, fiul lui Bobocel Ion cel care a înființat kartingul în România, construind și o mașină de formulă testată de către fiul lui Ionuț BOBOCEL în deschiderea etapei de karting din Slobozia în anul 1976. Mașina respectivă reproducea fidel mașinile de Formula I ale vremii, fiind echipată cu un bicalindru IJ de 350 cmc și atingea viteza de 160 km/oră.

BOȚ, STELIAN (1959), n. în Brașov. A făcut cunoștință cu kartingul în anul 1967 la cercul de specialitate din Casa Pionierilor Brașov, legitimat la C.S.U. Brașov, împreună cu care a cucerit titlul de campion național pe echipe de 3 ori (1975, 1976, 1977), iar în anul

1975 a devenit campion național individual la clasa 50 cmc. În anul 1978 i s-a acordat titlul de maestru al sportului la karting.

BUNICA, CARMINA-ALINA (1986), n. în București. Studentă. Pilot de karting și raliu. A debutat în concursuri de karting la 15 ani în anul 2001. Cucerește locul III în campionatul național de karting din anii 2003, 2005, 2006. Absolventă a școlii de

pilotaj auto Profesional Racing Club în anul 2003. În anul 2007 debutează în campionatul național de raliuri. Are copilot pe Ioan DICOI om cu experiență în activitatea de navigator, fost component al echipei OLTCIT Craiova. Concurează în CNR organizat de FRAS pe: Dacia Logan și Citroen Saxo. **Palmares Internațional, Karting:** 2006 participă la finala mondială de karting DUBAI, 2006 loc III în BILAND OPEN CHALLENGE ROMÂNIA; **Palmares Național, Karting:** 2003

locul III în Campionatul Național de Karting (CNK), 2002 locul II Cupa BILAND, 2004 locul III Cupa FRAK, 2004 Vicecampioană națională CNK, 2005 locul III în Campionatul Național de Karting (CNK), 2006 locul III în Campionatul Național de Karting (CNK) **Raliu:** 2007 debut în Campionatul României de Raliuri (CRR), 2007 loc II-Vicecampioană națională în grupa Debutanților din CRR, 2007 loc II-Vicecampioană națională în grupa Debutanților Cupa DACIA JOE, 2007 loc II-Vicecampioană națională Trofeul TINERE SPERANȚE MICHELIN, 2007 declarată „OMUL CURSEI” la R. BRAȘOVULUI, 2008 loc III clasa N2 în R. BRAȘOVULUI și R. CLUJULUI din CRR, 2008 loc III Slalom paralel Sibiu, 2009 loc III clasa N2 în R. BRAȘOVULUI din CNR, 2009 loc I clasa N2 în R. BANATULUI din CNR, 2010 loc V clas N2 în R. CLUJULUI, 2010 loc XI clasa N2 în R. Țara Bârsei, 2010 loc XI clasa N2 în R. IAȘULUI.

CEACU, MIHAELA (1958), n. în Slobozia. Legitimată la Tricolorul Călărași și Danubius Călărași. Obține titlul de campioană națională la clasa junior fete în 1972, la clasa 50 cmc fete în 1973, 1978.

De VASAL, ALEXE (1910-2006), n. în Odessa. – vezi AUTOMOBILISM SPORTIV.

GHEORGHE, DAN (1959), n. în Brașov. A descoperit kartingul pe când era elev la Liceul Industrial nr. 4 Brașov, legitimat la C.S.U. Brașov, echipă cu care a cucerit titlul de campion național în 1975, 1976, 1977. I s-a acordat titlul de maestru al sportului la karting în anul 1978.

GRAEF, GUNTHER (1967), n. în Brașov- vezi AUTOMOBILISM SPORTIV.

GROZEA, RADU GHEORGHE (1947) n. în București. În 1969, împreună cu un grup de prieteni, construiește primele două karturi din România. Absolvent al Facultății de matematică din Universitatea București. A lucrat ca

informatician la Institutul de Tehnică de Calcul București. În 1974 devine membru fondator al Federației Române de Automobilism și Karting și cucerește două titluri de campion național la cls. 50 cmc și 125 cmc, ca membru al echipei ASKALIN București, în prima ediție a Campionatului Național de Karting. A constituit al doilea club de karting Felix ITC din București, după ASKALIN. Prestigioasa carieră de pilot a fost completată de o prolifică activitate de constructor care a proiectat și construit 14 modele de kart, culminând cu o fabricație de serie la ITB în anii '80 a cca 3.800 de kart-uri, dintre care multe mai sunt în uz și astăzi. Cea mai importantă performanță realizată în toți acești ani, în karting-ul românesc, o constituie cele 5 cluburi pe care le-a înființat și pe care le-a „urcat” pe cea mai înaltă treaptă a clasamentului sportiv național.

HERĂSCU, CĂLIN ALEXANDRU (1949), n. București. Absolvent al I.C.B. Facultatea de Constructii Civile Industriale si Agrozootehnice, profesia inginer constructor. A debutat în concursurile de karting în anul 1975 în Campionatul

National de Karting. Mentor: ing. Sergiu Budu. Legitimat la ASKALIN – București și ulterior la CALCULATORUL IIRUC București. Pilot de karting la VITEZĂ pe CIRCUIT și ANDURANȚĂ. Consacrarea i-a conferit-o participarea în Campionatele Nationale de Karting – viteza pe circuit si anduranță. În anii 1992 si 1993 în Campionatul Național de Karting viteză pe circuit

s-a clasat pe locul 1 la clasa ICE 250 cmc, iar în anii 1983, 1985 și 1988 s-a clasat pe locul 1 cu echipa în Campionatul Național de Karting anduranță. În anul 1983 s-a clasat împreună cu Mike Ludovic și Bogdan Miclăuș pe locul 1 în clasamentul echipajelor în campionatul național de anduranță. Rezultate în Competiții interne de karting: CNK Viteza pe Circuit: 1984 locul 2 clasa ICE 250 cmc, 1990 locul 2 clasa ICE 250 cmc, 1992 locul 1 clasa ICE 250 cmc, 1993 locul 1 clasa ICE 250 cmc; CNK Anduranță: 1993 locul 1 echipaje, 1993, 1995 și 1998 locul 1 echipe; Competiții internaționale Karting: 1987 locul 19, Keskemet – Ungaria, clasa 125 cmc, 1988 locul 22, Nisipurile de Aur – Bulgaria, clasa 125 cmc. A avut copiloți la anduranță: Bogdan MICLAUS, Ludovik MIKE. A concurat pe karturi de producție proprie și apoi pe ZIPP de producție engleză cu motor Yamaha și CZ în campionatul de viteză pe circuit. În campionatul de Anduranță a concurat pe karturi de producție proprie cu motoare Mobra și ulterior Hoinar. Din anul 1994 încheie activitatea de pilot și se ocupă de organizarea și conducerea activității de karting din România, în cadrul FRAK. Din anul 2009 este reprezentantul României în Comisia Internațională de Karting (CIK) din cadrul Federației Internaționale a Automobilului (FIA). În anul 2011 este numit secretar general al Federației Române de Karting (F.R.K.).

ION, CONSTANTIN (1949), n. în București. Lucrând ca frezor în cadrul Institutului de Tehnică de Calcul București a avut prilejul să între în contact din anul 1976 cu kartingul din această instituție. Timp de un an a însoțit echipa Felix ITC

București pe traseele de concurs, îndeplinind munca de mecanic. Și-a încercat șansele ca pilot și a obținut licența A de pilot în cadrul secției de karting UNIREA TRICOLOR București, activând în acest club din 1978 până în anul 1982. A

concurat la clasele 125 și 175 cmc, atât în cursele de viteză pe circuit, cât și în cele de anduranță, obținând un titlu național individual la anduranță, trei titluri naționale cu echipa și numeroase locuri fruntașe. Trei sezoane consecutive a fost selecționat în lotul național de karting, participând în anul 1980 la una dintre etapele campionatului Cupei Păcii și Prieteniei și Campionatului European. În anul 1983, a obținut titlul de maestru al sportului și s-a dedicat muncii de antrenor al formației ITB, dar și ca alergător la clasa 125 cmc. În anul 1980 a fost desemnat între primii zece sportivi ai anului la karting. În perioada 1986-1989 a concurat și la automobilism viteză în coastă. Este arbitru de automobilism și karting din anul 1980. De asemenea este calificat ca antrenor de karting din anul 2006 la ICS RACING București

LUNGU, MIHAI (1950), n. în București. Prima întâlnire cu kartingul a avut-o în Liceul „Ion NECULCE” din București, în cadrul primului club de karting din România „ASKALIN”, unde a obținut cea dintâi legitimație de pilot.

A urmat un stagiu la IIRUC, după care s-a transferat la UTB, unde a rămas până la sfârșitul carierei sportive. A concurat la clasa 125 cmc, urcând treptele succesului în sportul de performanță: locul IV în 1980, vicecampion în 1981, campion național în 1982. A contribuit, prin performanțele sale, la obținerea titlurilor de campioană națională pe echipe de către UNIREA TRICOLOR BUCUREȘTI. Primind titlul de maestru al sportului în anul 1983, Mihai LUNGU a spus: „Văd în această distincție nu numai o recunoaștere a meritelor mele de până acum, ci și o obligație de a contribui în continuare la dezvoltarea kartingului din țara noastră”.

MARINESCU, MIHAI (1989), n. în Brașov, vezi FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE AUTOMOBILISM SPORTIV

MIHĂESCU, MATEI (1985), n. în București. Pregătire și formare profesională: 1992-2000 - JEAN MONNET General School, 2000-2004- JEAN MONNET High School, 2000-2002 British Council English School, 2004-2008 - Romanian - American

College, Management and European Integration. A început kartingul în 2000 când a obținut titlul de VICE-CAMPION al României la clasa 100cc Formula A, iar în 2001 ocupă locul al III-lea la aceeași clasă. Apoi câștigă titluri de campion național la clasa 125 cc Intercontinental, 2002, 2003, 2004; tot în 2003 devine Campion European al zonei Sud-Est, obține locul I în Campionatul Open al Bulgariei și locul I la Selena Grand Prix la aceeași clasă, locul I la clasa 100 cc Formula A la Winter Cup din România; 2004 - 125cc Intercontinental C Class - ITALIAN OPEN MASTERS-18 Place in FINAL, în Ugento, Italy, 12 Place în FINAL, în Jesolo, Italy; 2005 - Campion național și SOUTH-EAST EUROPEAN CHAMPION clasa 125cc Intercontinental C; 2006 - Campion național și SOUTH-EAST EUROPEAN CHAMPION la clasa 125 cc Intercontinental C (locul I în Grecia, România, Bulgaria, Turcia); locul 11 din 83 de piloți la Varennes sur Allier-Franța; în ITALIAN OPEN MASTERS clasa 125 cc Intercontinental C-locul 14 la Sarno-Italia; 2007- Campion național clasa 125cc ICC, locul I clasa 125cc ICC-South East European Championship - round 4; 2011 – locul II În Campionatul de Karting-Dunlop în etapa a VI-a. Din 2006 începe să participe și la cursele de automobilism la FORMULA RENAULT 2000: 2006 - prima oară în Formula Renault 2000 Magny Cours, France-locul IV din 24 de piloți, locul II din 11 piloți Formula Renault 2000 Ledenon, France; Formula Renault 2000 WINTER SERIES Valledlunga, Italia (locul 13 în prima cursă din 24 de piloți, locul 13 în cursa a II-a din 24 de piloți); 2007 – participă la FORMULA RENAULT 2,0 SWISS Championship-Dijon, France, Hockenheim

Ring, Germania; Varano, Italia; (după această cursă a fost desemnat cel mai bun pilot al cursei de la Varano); Most, Cehia (locul IV cursă; Magny Cours, Franța (locul 8); SalzburgRing, Austria (în cursă cedează motorul); Campionatul Elveției locul III din 33 de piloți). FORMULA MASTER 2008-în echipa Jenzer Motorsport Racing Team: Valencia, Spania, Pau, Brno, Estoril, Brands Hatch, Oschersleben, Imola, Monza, în final locul 23 din 41 piloți. Este RACING MANAGER pentru pilotul Robert VIȘOIU cu care obține rezultate semnificative (vezi Robert VIȘOIU).

NEDELCU, CONSTANTIN (1955), n. în Brașov. Debutază în karting la 11 ani, legitimat la C.S.U. Brașov. Debutază în competiții în anul 1969 și cucerește titlul de campion național de două ori la cls. 50 cmc și alte două la clasa 125 cmc seniori. A fost desemnat în

topul celor mai buni piloți de karting ai anilor 1976 și 1977. A primit titlul de maestru al sportului la karting în anul 1978.

NICOLESCU, (BEBE) ALEXANDRU (1959), n. în București. A debutat în karting în anul 1986, dar primele rezultate le-a obținut în anul 1995: locul I și campion național la clasa 100 cmc, locul I (campionă națională) cu echipa AMP AUTOKART

CLUB și titlul de cel mai bun sportiv al anului 1995. În perioada 1995-2001 a participat la cursele de automobilism sportiv, raliu și viteză în costă pe automobile Opel Kadett GSI, Ford Escort Cosworth, Mitsubishi Evo. La raliu i-a avut coechipieri pe Mihai BELDIE și Doru VRAJA. În perioada 2007-2010 a făcut parte dintre membrii Comisiei de Disciplină a Federației Române de Automobilism Sportiv (FRAS) și este arbitru în cadrul Federației Române de Karting (FRK).

NICULESCU, PETRE (), n. în Sinaia. S-a întâlnit cu kartingul de performanță în anul 1977, când a obținut licența B și primele succese. S-a impus în concursurile rezervate „tinerelor speranțe”, pentru ca după două sezoane de activitate competițională să

devină campion național de juniori. S-a legitimat la UNIREA TRICOLOR București, formație din care a făcut parte până la retragere din activitatea sportivă. Sub culorile clubului UTB și-a mai adăugat încă două titluri naționale individuale de juniori, precum și trei titluri naționale la echipe. Pășind în majorat a trecut să concureze la clasa 125 cmc, în cadrul căreia a câștigat o etapă a campionatului național, iar în alta s-a clasat pe locul secund. A primit titlul de maestru al sportului la karting în anul 1983.

OLARU, IOAN (1947), n. în București. Inginer, specialitatea TCM. A debutat în karting în anul 1973, ca membru al clubului sportiv A.S.K.L.I.N București, având coechipieri pe Radu GROZEA, Vladimir BIJI, Ionuț BOBOCEL, Cătălin

MINOVICI, Sergiu BUDU, Constantin RUSU, Petrișor NICULESCU. I-a avut ca mentori pe Ion BOBOCEL – președinte al Federației Române de Modelism și prof. Eron IONESCU de la Liceul „Ion Neculce” București. În perioada 1980-1989 a fost Antrenor Federal al FRAK pentru karting. Din anul 1977 este arbitru pentru karting, iar din 1991 este arbitru și pentru automobilism sportiv. Din 1990 a îndeplinit pe rând funcții de secretar federal, de secretar general al FRAK, iar din 2004 președinte al CNAK-ACR.

ONORIU, DANIEL (1978), n. în București– vezi AUTOMOBILISM SPORTIV.

PETRESCU, EMILIAN (1957), n. în București. A început kartingul în anul 1972, câștigând primul titlu de campion național în 1976 la clasa 50 cmc, după ce câteva sezoane a fost unul dintre „liderii” întrecerilor de juniori. În 1977, a trecut la eșalonul

superior, luând startul la clasa 125 cmc. Alegerea a fost inspirată pentru că a devenit de patru ori consecutiv campion național al clasei 125 (1977, 1978, 1979, 1980). S-a distins și prin faptul că avea un kart excelent pregătit și un pilotaj sigur și eficient. A evoluat cu succes și în Campionatul Național de Anduranță. A primit titlul de maestru al sportului la karting în anul 1983.

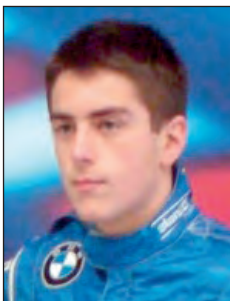

RĂILEANU, CONSTANTIN (1984), n. în Tulcea, necăsătorit. Absolvent al școlii de pilotaj La Filiere FFSA, Le Mans, Franța. A activat în karting între anii 1995-2001: Campion național al României, clasa Mini, locul 3 în Campionatul Național al României, clasa Kadet,

Campion Național al României, clasa Kadet, locul 2 la Cupa Balcanică, clasa ICA Junior, câștigător al Cupei Ucrainei, clasa ICA Junior, locul 2 în Campionatul Național al Ucrainei, clasa ICA Junior, locul 2 în Campionatul Național al României, clasa ICA Junior, Campion Național al României, clasa ICA Junior, Campion Național al Ucrainei, clasa ICA Junior, locul 3 în Campionatul Național al României, clasa FA, locul 3 în Campionatul Național al României, clasa FA, câștigător al Cupei României, clasa FA. A activat în automobilism între anii 2002-2007: Pilot La Filiere FFSA Formule Campus Renault Elf, Test Porsche Carrera Cup, Test Prototype Courage (Le Mans), Formula Ford International, locul 6, (2 podiumuri), cel mai bun debutant; Victorie și locul 2 în cadrul Bucharest Ring Cupa Dacia Logan, București, locul 3 în Raliul Iașului (cursa de debut în raliuri pe macadam). In

2006 pune bazele unei echipe de karting și în calitate de team manager participă în Campionatul României și cel European de Sud-Est. În prezent este team manager al echipei REAL RACING.

RUSU, CONSTANTIN (1962), n. în Brașov - vezi AUTOMOBILISM SPORTIV.

SECHELARIU, DORU (1992), n. în Bacău. Debutază în karting la șase ani pe pista din jurul casei. În 2001 la opt ani participă la prima cursă județeană de slalom și îndemnare, câștigând-o detașat în fața unor adversari mult mai mari ca vârstă. La nouă ani

câștigă curse la nivel național, sub culorile clubului Selenia Motor Sport Bacău, la care a fost legitimat în toate competițiile de karting la care a participat. Doru trece ca fulgerul prin diverse campionate atât în țară cât și în Europa câștigând curse și titluri peste tot. Campion național, campion în Ucraina, câștigător al Campionatului Sud-Est European, dar și a numeroase curse și cupe europene, a devenit la numai 12 ani cel mai bun pilot de karting român, palmaresul său din 2005 fiind unic în istoria kartingului românesc cu 15 curse câștigate din cele 24 alergate, restul de nouă terminându-se cu un loc doi sau trei. 2002 - Locul I, clasa Mini, Cupa FRAK; 2003 - locul al II-lea, Cupa FRAK, cadet; participă în Campionatul Italiei de Karting (cele mai bune clasări: locul al X-lea la Busolengo și locul al VIII-lea la San Michelle); 2004 - locul al IV-lea, FRAK, clasa ICA/J; 2005 - locul I Campionatul Național de Karting, clasa ICA/J, locul I în Campionatul Europei de Sud-Est, locul I în Campionatul Ucrainei, participă la Winter Cup (Germania), este desemnat cel mai bun pilot de karting din țara noastră, cu un record unic: 24 de curse, 15 victorii și alte 9 etape terminate pe locurile 2 și 3; 2006 - participă în primele două etape din Campionatul Național de Karting, la numai 13 ani, Doru Sechelariu începe cursele. În toamna lui 2006, debutează în Formula Renault 1600, devine primul pilot român care câștigă o cursă în Formula Ford

(Bari, Italia); 2007 - locul I, cu 33 pct., la Zolder, în Campionatul Internațional al Belgiei Formula Renault 1600; 2008 - două locuri I la inaugurarea circuitului de la Singapore (Formula BMW Asia Pacific). Devine primul pilot român câștigător într-o competiție de acest nivel, locul al III-lea la Montreal, în Formula BMW Americas, locul 15 în clasamentul general al Formulei BMW Europa, este desemnat sportivul anului în automobilismul românesc; 2009 - locul III la Monza, Formula BMW Europa. Doru Sechelariu este primul pilot român din istoria automobilismului românesc care urcă pe podium în această competiție, locul 14 în clasamentul general al Formulei BMW Europa, participă la ultimele patru etape din Campionatul European Open al Spaniei de Formula 3, 2010 - locul 9 în ambele manșe desfășurate la circuitul de la Istanbul, în Formula GP3. În clasamentul general al campionatului, Doru Sechelariu a ocupat poziția a 28-a.

SPUDERKA, DAN (1955), n. în Brașov - vezi AUTOMOBILISM SPORTIV.

ȘTEFAN, LUCIAN (1956), n. în Constanța. Este căsătorit și are 2 copii. Inginer, absolvent al Facultății de Mecanică, specialitatea Tehnologia Sudării-Constanța. A debutat în karting în 1974 testând kartul pe care la construit. A contribuit substanțial la înființarea în

1975 A secției de karting la A.S. HIDROTEHNICA Constanța, apoi la consolidarea A.S. METALUL Târgu Secuiesc în perioada 1984-1995. A inițiat proiectul de realizare a pistei de karting din Tg. Secuiesc finalizată în 1985. A participat la competițiile de karting în perioadele 1974-1989 și 1995-1997, cu următorul palmares: 1978 Hidrotehnica Constanța - Campion Clasa:175 cmc, 1979 Hidrotehnica Constanța - Campion Clasa:175 cmc, 1980 Hidrotehnica Constanța - Campion Clasa:175 cmc, 1985 Metalul Târgu Secuiesc - Campion Clasa:175 cmc, 1987 Metalul Târgu Secuiesc - Campion Clasa:125 cmc, 1988 Metalul

Târgu Secuiesc - Campion Clasa:125 cmc, 1996 Skat Kart Targu Secuiesc- Campion Clasa: 125 cmc, 1997 Skat Kart Targu Secuiesc- Campion Clasa: 125 cmc. Datorită și locurilor II și III ocupate în aceste perioade a fost desemnat de 12 ori în topul celor mai buni sportivi (1978, 1979, 1980, 1983, 1985, 1986, 1987, 1988, 1989, 1995, 1996, 1997). În perioada 1974-1989 a concurat numai pe karturi construite de echipa mea, care le-a utilizat în obținerea de rezultate notabile până în 1995. În anul 2010 a fost ales de către cele 13 cluburi fondatoare în funcția de Președinte al Federației Române de Karting.

TOMA, DORIN (1955), n. în Brașov - vezi AUTOMOBILISM SPORTIV.

URDEA, GHEORGHE (1954), n. în Cristian, Județul Brașov. Este mecanic auto. A debutat în karting în anul 1967 sub îndrumarea faimosului formator de sportivi de automobilism și karting Dumitru TELESCU, în cercul de specialitate de la Casa Pionierilor, legitimat la CSU

Brașov. A cucerit titlul de campion de 7 ori în anii 1972, 1973, 1975 (de patru ori la cls. 50 și de trei ori la 175 cmc) A fost desemnat în topul celor mai buni piloți de karting ai anilor 1976 și 1977. A primit titlul de maestru al sportului la karting în anul 1978. S-a stabilit în Germania.

VIȘOIU, ROBERT (1996), n. în Pitești. Elev al British School din București. Debutază în karting la 6 ani în Campionatul național la clasa PUFO. **Campionatul Național de Karting al României: la jumătatea anului 2003 a început participarea în**

cursele de karting clasa Pufo, 2004-după trei curse în clasa Pufo a avansat la clasa Mini, 2005-Vicecampion la clasa Mini, 2006-2007campion la clasa Mini, 2008-locul 3 la clasa KF3, 2009-campion la clasa KF3. În 2007 este declarat cel mai bun pilot de karting din România.

Campionatul Sud-Est European: 2008-locul 4 la clasa KF3, 2009-Vicecampion la clasa KF3.

Rezultatele Internaționale de Karting 2009: În 2009 a fost unul dintre piloții oficiali ai echipei de karting italiene CRG și a participat la cel mai important campionat de karting WSK (Winning Series Karting), Finala Campionatului European si Cupa Mondiala la Karting: 2009-Campionatul WSK-**locul 23 din 90 de piloți**, 2009-Campionatul European-**locul 16 în finala din 120 de piloți**, 2009-Finala Cupei Mondiale-**locul 14 din 90 de piloți. Rezultatele Internaționale de Karting 2010:** în 2010 a concurat pentru echipa experimentată italiană Morsicani. În 2009, a reușit să se impună și să obțină numeroase rezultate semnificative, câștigând curse și terminând sezonul ca vicecampion în două campionate: 2010-Campionatul WSK Master Series-**vicecampion din 87 de piloți**, 2010-Campionatul WSK Euro Series-**locul 6 din 84 de piloți**, 2010-Campionatul WSK World Series-**vicecampion of 62 de piloți**. În 2011 a trecut la automobilism și la vârsta de 15 ani a avansat la Formula Abarth și a concurat în Campionatul Italian Abarth și în Campionatul European Abarth. A concurat cu o echipa elvețiană de prestigiu, Jenzer Motorsport, și a obținut rezultate remarcabile în primul său an de pilot monopost. **A urcat de 4 ori pe podium: a câștigat două curse la Misano și Barcelona, a terminat pe locul 2 la Monza și pe locul 3 la Imola. În 2011 a continuat să concureze cu rezultate semnificative.**

Luptele, în marea lor diversitate (libere, clasice și în versiunea greco-romană) sunt vechi de când lumea. Ele sunt răspândite și în trecutul poporului român. Un document revelator îl reprezintă picturile murale de la Beni-Hassan, unde sunt înfățișate în două culori (roz și roșu) aproape 120 de figuri în care cei doi adversari efectuează, procedeele luptei libere, de apucare, piedică, răsucire, răsturnare, ridicare și evacuarea celui rănit, ca într-o veritabilă chinogramă.

Arta rafinată cu care este executată această frescă celebră de pe friza templului din Karnack, demonstrează atât măiestria artistului, cât și nivelul ridicat al tehnicii de luptă practicat de egipteni în timpul regatului Mijlociu (2000 - 1500 î. Hr.).

Forța și dibăcia dovedite în probele fizice, figurează în tradițiile și obiceiurile tuturor popoarelor lumii. La japonezi, de pildă, formele acestei componente a culturii populare sunt în număr de patru: sumo, judo (jiu-jitsu), kendo (scrima cu bastoane) și kyudo (tragerea cu arcu).

Sumo sau lupta corporală se distingea prin ineditul și spectaculozitatea întrecerilor. Acestea erau organizate la curtea imperială și au fost preluate ulterior de popor, care le-a păstrat, până în zilele noastre. Sumo este lupta bazată pe execuția a 48 de procedee regulamentare caracterizate prin dezechilibrări, împingeri, prize și apucări menite să răstoarne adversarul sau să-l împingă în afara covorului de luptă. Lupta avea loc între oameni puternici și cu mare exces ponderal (peste 150 kg).

Jiu-jitsu este prin excelență lupta de apărare în care se urmărește trântirea sau imobilizarea adversarului. Lupta este dominată de apucări, torsionări, trântiri și parade însoțite de lovituri, care-i provoacă adversarului dureri insuportabile, împiedicându-l să mai continue lupta. Suplețea, viteza, mobilitatea și elasticitatea asigură o superioritate asupra forței brute. Acest gen de luptă asiatică a traversat timpul, generalizându-se în lumea modernă și contemporană.

În Grecia antică, luptele aveau să cunoască o strălucire care le va consacra definitiv în istoria întrecerilor corporale, fiind considerate cele mai prețuite probe ale pentatlonului, incluse în programul JO antice. Luptele au cunoscut o evoluție rapidă, devenind dintr-o întrecere bazată pe forța și greutatea corpului, o probă tehnică, abilitatea procedeeleor căpătând ascendent asupra forței brute. De la Teseu, personaj legendar, cel care a luptat și a ucis Minotaurul, luptele au devenit o artă, în care suplețea, dibăcia și curajul se împletesc cu forța. Se cunosc trei feluri de lupte: verticală, orizontală și acrocheireismos. Folosind diferite procedee, fiind exclusă lovirea adversarului, luptătorii căutau să-și răstoarne adversarii la pământ prin procedee devenite clasice, păstrate și în prezent, printre care: centura laterală, „cravata”, apucarea capului, răsucirea brațelor, podul, piedica și apucarea picioarelor. Era considerat învins cel ce era trântit de trei ori la pământ. Lupta orizontală sau lupta de jos se deosebea de cea verticală prin faptul că

adversarii continuau lupta, deși erau culcați la pământ. De aceea, spectacolul era mai intens, ripostele dând o mare tensiune întrecerii. Adversarul răsturnat pe spate (tușul de astăzi), după ce era ținut cu umerii lipiți de pământ câteva clipe, era declarat învins.

Acrocheireismos era lupta mâinilor și degetelor. Potrivit descrierii lui C. Kirițescu (*Palestrica*, p. 106) cităm: „Adversarii nu se prindeau corp la corp, ci își prindeau palma mâinilor, încrucișându-și degetele pe care căutau a le împinge și strânge din încheieturile mâinii și brațelor; biruința era a aceluia ce silea pe adversar să ceară încetarea. Era considerat mai mult ca un exercițiu pregătitor pentru adevărata luptă, ajutând la dezmoțirea brațelor și flexibilitatea articulațiilor”. Priza brațelor a fost preluată de lupta clasică, care se practică și astăzi. Luptele au inspirat scrierile lui Homer. Astfel, lupta lui Ajax cu Ulise din *Iliada*, ca și a lui Achelous cu Heracle din *Metamorfozele* lui Ovidiu, sunt o mărturie a spectacolului creat de încheștarea luptei. De asemenea, celebrul grup statuar „Luptători Borghese” (Muzeul Uffizi, Florența) redă aceeași încheștare a luptei. Acest gen de luptă va cădea în desuetudine în epoca Romei imperiale, fiind înlocuită cu sângeroasele lupte de gladiatori. Luptele vor rămâne însă în memoria omenirii sub clasică denumire de lupte greco-romane, ale căror reguli de bază sunt păstrate în mare parte și în versiunea lor modernă. Ele se vor prelua sub forme diferite, la mai toate popoarele vechi europene. În celebrul poem scandinav *Edda*, o culegere de mituri și isprăvi eroice alcătuită pe la anul 1000 d.Hr., se amintește și de lupta bărbătească. Anglo-saxonii acordă și ei o predilecție luptelor, reflectată cu măiestrie în poemul epic popular din sec. VII-XIII, *Beowulf*. Adeseori lupta în doi, fără arme și fără lovituri cu pumnul, era aleasă să hotărască soarta unei bătălii, cum întâlnim și în isprava boierului Stroe Buzescu, care îl învinge pe hanul tătarilor, punându-se astfel capăt confruntării dintre cele două oștiri. La încoronarea regelui Arthur (sec. V-VI), în timpul serbărilor, aveau loc întreceri corporale, inclusiv lupte. În diverse manuscrise se relatează despre faptele Sfântului

Cuthbert, care în tinerețe ar fi fost neîntrecut „la jocul cu mingea și la luptă”. Este cunoscut episodul epic al trântei disputate între regele francez Francisc I și cel englez, Henric al VIII-lea în tabăra de la Drap d’Or, încheiată prin victoria monarhului francez. În Franța, lupta își are originea la popoarele celtice, urmașii lor bretoni fiind renumiți la lupte libere. De asemenea, populațiile de munte din Elveția luptau cu mare pasiune pe pajiștile înălțimilor. În Germania secolelor al XV-lea și al XVI-lea s-au păstrat numeroase manuscrise și tratate referitoare la lupte și regulile lor. Cele mai vechi datează din 1443. Pictorul Albrecht Dürer prezenta în anul 1512 un manuscris format din 112 desene, în care artistul, – cu o grafică manuală – întrucât nu se inventase încă tiparul, explica tehnica prizelor și paradelor luptei. Se presupune că artistul a executat manuscrisul la comanda împăratului Maximilian, zelos susținător al întrecerilor corporale. Treptat, luptele vor decădea și, cu tot efortul depus de școala filantropistă din sec. al XVII-lea (Basedow și Guts Muths), de a reînvia lupta ca exercițiu fizic școlar, aceasta nu se va realiza.

În viața poporului român, lupta – „harța” – a ocupat un loc deosebit. Țăranul simplu, haiducul, oșteanul, voievodul sau boierul s-au descurcat bine în lupte. Epica populară, într-o expresie artistică admirabilă, arată vocația românului pentru luptă, el devenind adeseori erou de basm sau de balade. „Făt-Frumos” îmbină armonios frumusețea corporală, forța și dibăcia în luptele sale cu zmeii. Cântecul bătrânești, doinele, legende și baladele, transmit prin cântec și vers, de la o generație la alta, locul luptei în viața românilor. Baladele populare „Radu Șerban Basarab”, „Radu Calomfirescu”, „Mihu Copilu” sunt elocvente prin mesajul lor.

Și alți autori de prestigiu s-au referit în creațiile lor la iscusința unor luptători, printre aceștia aflându-se: Dimitrie Cantemir care în poemul Preda Buzescu descrie confruntarea dintre Preda și hanul tătaresc; Mihail Sadoveanu, un excelent cunoscător al luptelor descrie în romanul său Frații Jderi lupta dintre Ionuț Păr Negru și turcul Urzun Hadâmp; Victor Vlad Delamarina, în poezia sa *Al mai tare*

om din lume, scrisă în grai bănăţean, înfăţişează lupta dintre Sandu Blegra Tăbăcaru şi neamţu./ Care-n ghinţi îş rupe lanţu.

Ca activitate sportivă, competitivă, luptele se vor manifesta mai întâi în Banat şi Transilvania, încă de la sfârşitul sec. al XIX-lea. În celelalte provincii ale ţării, luptele vor fi întâlnite mai mult sub cupola circurilor ambulante, ca numere de atracţie ale unor profesionişti. În ultimul deceniu al sec. al XIX-lea, în arena circului „Sidoli” au evoluat şi luptători străini. Astfel, luptătorul francez Doublier se bucura de o faimă deosebită, el mărind interesul spectatorilor şi prin faptul că lupta... mascat!

În 1893, în cadrul unor manifestări sporadice, se vor organiza întreceri între „oamenii puternici”. Reputaţia lor va spori o dată cu includerea luptelor în programul JO din 1896 de la Atena, reluate apoi de JO din 1908 de la Londra şi continuate în toate ediţiile ulterioare. La Saint Louis au participat doar luptătorii americani, încât concursul putând fi considerat un veritabil campionat naţional american!

Primele CE se organizează în anul 1898 la Viena, cu participarea a 11 concurenţi din 3 ţări. Ele vor fi reluate în anul 1902 la Haga (3 concurenţi din 2 ţări), în 1903 la Rotterdam (9 concurenţi din 4 ţări). Un salt remarcabil, ca participare, va fi consemnat în 1909 la Malmö (41 de concurenţi din 4 ţări), în 1910 la Budapesta (57 de concurenţi din 9 ţări). Campionatele mondiale debutează tot la Viena, în anul 1904, cu 26 de concurenţi din 6 ţări. Doar în 1911, la Helsinki, numărul concurenţilor va spori la 52, proveniţi din 5 ţări. Între 1929-1949, CM nu s-au disputat. La reluarea lor, în anul 1950, numărul participanţilor a crescut sensibil. Astfel, în anul 1955, la Karlsruhe sunt prezenţi 155 de concurenţi din 24 de ţări. Cifra de 200 va fi depăşită în anul 1971, la Sofia (216 concurenţi din 11 ţări).

Pe plan naţional, la începutul secolului al XX-lea (1902), a apărut primul luptător român, Mitică Dona. Aşa-zisul „Campionat român” (denumit astfel de presa timpului pentru a-i lărgi audienţa şi popularitatea) a fost organizat în Bucureşti, la Sala Eforie şi câştigat de Mitică Dona.

În anul 1905, unele societăţi sportive includ în

programul lor şi practica luptelor. Astfel, „Societatea **Centrală Română de arme, gimnastică şi dare la semn**” („**Tirul**”) organizează în acel an o Gală de lupte pe care o câştigă acelaşi Mitică Dona, care avusese mai multe succese la Varşovia. Un eveniment remarcabil, produs în spaţiul luptelor în anul 1906, cu ocazia expoziţiei de la „Filaret”, îl va constitui organizarea unui turneu internaţional, considerat un adevărat CM, deoarece participau luptători cu renume continental ca Paul Pons (Franţa), Podubnâi (Rusia), Zbisko (Polonia) ş.a. Dintre luptătorii români s-au remarcat N. Dumitrescu şi Gheorghe Preoteşcu, care a luat premiul de consolare. Concursul a fost câştigat de Paul Pons.

Paralel cu turneul internaţional, s-a desfăşurat şi Campionatul României, la care s-au înscris şi luptători străini. Din 26 de participanţi, 8 erau români. Titlul de campion revine lui Lurich. În programul campionatului a fost introdusă şi „trânta”, lupta dreaptă românească. Ca un ecou al bogatului sezon competiţional al anului 1906, în ianuarie 1907 la circul „Bekelow”, se desfăşoară un concurs internaţional pentru premiul „Bucureşti”. În 1908 are loc, la circul „Sidoli”, un alt concurs internaţional, nu de aceeaşi amploare, unde se remarcă luptătorul român N. Dumitrescu, în timp ce la „Arenele Romane” este declarat campion Gheorghe Preoteşcu.

Şi la Craiova, în cadrul Societăţii „Viitorul”, se vor desfăşura întreceri de lupte greco-romane. Însă o mare agitaţie competiţională se va semna în Transilvania şi Banat. Dar în activitatea luptătorilor s-a resimţit absenţa unui for de conducere, pe care FSSR nu a reuşit să-l înfiinţeze, cu toate încercările sale, începând din 1912, decât în anul 1921 (vezi capitolul Forurile de conducere). După război, în 1919, câţiva luptători participă la „Jocurile internaţionale” de la Paris. În 1921, are loc un mare concurs la Satu Mare, luptele fiind repartizate pe patru categorii de greutate. Câştigătorii: Pătraşcu (Timişoara) – categ. pană, Takacs (Timişoara) – categ. uşoară, dr. Hodor (Cluj) – categ. mijlocie şi Mureşan (Cluj) – categ. grea. În acelaşi an, luptătorul Petre Sonda participă la Campionatele de

la Paris și Buenos Aires, unde se clasează pe locul al IV-lea. În luna decembrie 1921, clubul timișorean „Chinezul” organizează primul CN la scara României Mari și întregite. În anul următor, Comitetul FSSR – regionala Brașov – organizează la Brașov CN pe 6 categorii. În paralel, la București vor avea loc „Concursuri de luptători profesioniști” premiate cu „Centura de aur”, la care se afirmă și câțiva luptători români, printre care - Petre Sonda și P. Mamuth, care obținuseră peste 40 de victorii în marile orașe ale lumii. Înființată în 1921, „Comisia de lupte”, în 1923, va iniția campionatele regionale și orășenești. La Campionatul regional din București, de pildă, meciurile durau 2 reprize a 10 minute, cu 1 minut, pauză. La categoria pană, titlul revine lui Gr. Furtună, la ușoară lui Gh. Enescu, la mijlocie lui A. Ihm, iar la semigrea faimosului J. Chirtop. În anul 1923, cluburile transilvane au organizat campionate orășenești, foarte reușite, ca de exemplu cel de la Oradea. În același an, Comisia, anunța desfășurarea unui CN cu etape eliminatorii și cu finale. Nu există deocamdată documente care să ofere detalii cu privire la desfășurarea acestui campionat. O acțiune important desfășurată în anul 1923, se referă la aprobarea de către Comitetul central al FSSR al Regulamentului de Box, Lupte și Haltere („Altere”) pregătit de Comisia de specialitate (sursa Ecoul Sportiv 14/04/1923). În anul 1924, cele mai mediatizate concursuri de lupte, au fost campionatele orașului Oradea și „întrunirea luptătorilor”, ținută în luna octombrie tot la Oradea, reprezentând cercurile sportive muncitorești, care au avut ca scop, intensificarea activității competiționale. La Oradea și Timișoara se vor organiza în 1925 Campionatele orășenești, cu participarea luptătorilor din localitățile organizatoare și a celor din Petroșani și Arad. Luptătorii din această zonă a țării întrețin un contact sportiv mai strâns cu luptătorii maghiari, participând la competițiile organizate de ambele părți ale Tisei. La Timișoara se va organiza CN pe anul 1925, la care sunt înscrși 53 de luptători din Brașov, Reșița, Arad, Petroșani, Oradea, Timișoara. În 1926 sunt puține acțiuni. La București, aceeași Societate

Sportivă „Tirul” invită sportivi din capitală, Constanța și Târgoviște. În acest oraș va lua ființă și un club de lupte și box. În anii următori, cluburile orădene „Amateur” și „Stăruința” inițiază organizarea a două concursuri, la care iau parte luptători din toate orașele mari ale Transilvaniei. În 1929, Clubul „Jiul” din orașul Vulcan inițiază primul concurs pentru juniori. Se organizează meciuri între echipele reprezentative ale orașelor bănățene și ardeleni ca Lugojul, Aradul, Oradea, Caransebeș. Echipa „Vulturii” din Lugoj obține o victorie de prestigiu asupra echipei din Budapesta, deși în componența acesteia se aflau 3 campioni europeni și naționali. Bucureștiul își va manifesta din nou opțiunea pentru marile concursuri de amatori, la care vor fi prezenți luptători din mai toate orașele țării. Aceste concursuri vor accelera apariția în anul 1930 a Federației Române de Lupte și Haltere, având ca președinte pe Camil Manuilă (vezi capitolul Foruri de conducere). În 1931 se afiliază la Federația Internațională de Lupte Amatoare (FILA), iar în 1978 la Comitetul European de Lupte Amatoare (CELA).

În 1932 luptătorii români obțin rezultate notabile într-un meci bilateral cu o renumită echipă maghiară; câștigă 2 titluri balcanice și ocupă locul II pe echipe, la Balcaniada de la Istanbul, după renumita echipă turcă. Printre campionii naționali ai anului 1932, se aflau reductabilii luptători: Denderle la categ „aer”, I. Töjler la pană, I. Levai la ușoară, D. Mayer la semimijlocie și faimosul Fr. Cicoș la mijlocie, A. Schwitzenbach la semigrea și Z. Kondorossi la grea. Numele campionilor reflectă nivelul superior de organizare și de pregătire al cluburilor ardeleni și bănățeni. În 1933, CN se va desfășura la Lugoj. Consemnăm participarea unui luptător român la Cupa Europei de la Budapesta și la Concursul Miciei Antante de la Zagreb. În 1934 CN se desfășoară la București. Echipa României va participa pentru prima oară la un CE la Roma și se va clasa pe locul VII, iar la categoria muscă, luptătorul Horvath va cuceri medalia de bronz. În anul următor, CN se va desfășura la Reșița, iar la București se va organiza un Turneu internațional profesionist, (la care se vor

disputa și meciuri de „catch”) și o competiție pentru categoria grea. Din nou, și tot la Istanbul, în 1935 echipa țării va participa la Balcaniadă, ocupând locul II și cucerind prin Iosef Töjer titlul de campion balcanic. CN din 1936, disputate la Timișoara, confirmă valoarea luptătorilor, de acum consacrați (Töjer, Horvath, Cocoș, Kondorossi ș.a.). La JO din 1936 de la Berlin, I. Töjer se va situa pe locul V. În 1937, trei luptători români iau parte la CE de la Paris (Töjer, Borlovan și Cocoș). În următorii trei ani activitatea înregistrează un ușor regres pe plan internațional, CN fiind totuși organizate. În anul 1940, se realizează triumful București – Reșița – Timișoara, iar la CB de la Istanbul, echipa României se clasează pe locul II iar I. Töjer cucerește primul loc. În anii războiului activitatea luptelor se reduce, continuând să mai pâlpâie încă în orașele de tradiție din vestul și sud-vestul țării. În anul 1945, o dată cu apariția OSP, în colaborare cu Confederația Generală a Muncii (CGM), interesată să sprijine sportul muncitoresc, se organizează la București un Centru de lupte și haltere. În anul 1947 au loc mai multe concursuri, la Lugoj organizându-se pentru prima dată CN de juniori, iar la Arad „Cupa României”, competiție cucerită de echipa Clubului „Dermata” Cluj. Anul 1947 este bogat în competiții și rezultate. Echipele noastre se deplasează în Iugoslavia și Cehoslovacia, iar în București (la Circul Palladium) participă echipe din Ungaria și Cehoslovacia, aceasta din urmă pierzând cu 3-5 la echipa română. În anul 1948, activitatea devine mai bogată și mai variată: la București se deschide un Centru de lupte, la Oradea se organizează CN de juniori, la Baia Mare – Campionatele sindicale, iar la Timișoara – Cupa României. În anul 1949 se inaugurează CN pe echipe, care a fost câștigat de CS „Dinamo” București. Succesul va fi reeditat și în anii 1950 și 1951. Sunt tot mai frecvente întâlnirile internaționale cu Bulgaria, Cehoslovacia, Polonia, RD Germană, la care luptătorii noștri cuceresc primele locuri. În anul 1952, luptătorii români participă la JO de la Helsinki (Cuc Dumitru, Șuli Alexandru și Marin Belușică), care aduc 4 puncte la zestrea de 27,75 puncte ale României.

STRUCTURILE ORGANIZATORICE INTERNAȚIONALE

FEDERAȚIA INTERNAȚIONALĂ DE LUPTE ASOCIATE

Istoria Forului Internațional al luptelor, a început, cu primul nucleu organizatoric care a stat la baza constituirii viitorului for internațional, în anul 1905 sub denumirea Federația Internațională pentru Dezvoltarea Luptelor și Ridicarea Greutăților, fondată la Duisburg. Cu această ocazie a fost constituit un comitet format din: Monticelli (ITA), frații Van Elt (NED), Koettgen (GER) și Stolz (GER).

În continuare, sursele de informare prezintă următoarele momente principale privind denumirile și conducerile organismelor care au funcționat pe parcursul anilor.

1912 – Uniunea Internațională de Lupte (IWU). Președinte dr. Peter Tatis (Ungaria); secretar general – Mor Csanadi (Ungaria)

1913 – Uniunea Internațională de Athletică Grea. Președinte dr. Peter Tatis (Ungaria); secretari generali – James Borg (Elveția) și F. Koller (Austria).

1921 – Federația Internațională de Lupte Amatoare (FILA/IAWF) președinte - Einar Raberg (până în 1924 când a demisionat); președinte – Alfred Brüll (Ungaria) 1924-1929.

1929 – FILA/IAWF – președinte Viktor Smeds (Finlanda) 1929-1952; secretar general – Roger Coulon (Franța) 1946-1952.

1952 – 2002 FILA/IAWF – în 1994 se redenumesc – Federația Internațională de Lupte Asociate (Federation Internationale des Lutttes Associées / International Federation of Associated Wrestling Styles). Președinte Roger Coulon (Franța)- 1952-1971(când a decedat); secretar general – Milan Ercegan (Jugoslavia) - 1952-1972. Președinte Milan Ercegan (Jugoslavia) – 1972-2002.

2002 – președinte Raphael Martinetti (Elveția) fost membru al Biroului din 1980; secretar general Michel Dusson (Franța).

Sediul FILA s-a aflat - Lausanne (Elveția). România s-a afiliat la FILA în 1931 (sursa – Situl FILA; Anuarele sportului).

COMITETUL EUROPEAN DE LUPTE ASOCIATE

În 1978 se înființează la Oulu, în Finlanda, Comitetul European de Lupte Amatoare, ulterior Comitetul European de Lupte Asociate (CELA). Primul președinte a fost Hermann Schwindling (Germania), funcție îndeplinită până în 1925 când a decedat. În 1996, în această funcție a fost ales Tzeno Tzenov (Bulgaria). Sediul Comitetului se află la Sofia în Bulgaria. FR Lupte, s-a afiliat la CELA în 1978.

COMITETUL BALCANIC DE LUPTE

A fost constituit în 1937 și a jucat un rol important în organizarea Campionatelor Balcanice și sprijinirea dezvoltării luptelor din această zonă.

Pe parcursul anilor, FR de Lupte a avut o prezență activă în cadrul FILA, mulți reprezentanți ai acestei federații, făcând parte din diferite organisme cu responsabilități importante. **Ion Corneanu** – vicepreședinte al t(1978-1984), membru al Biroului FILA (1962-1992), președinte al Comisiei de antrenori (1978-1992), secretar al Departamentului tehnic (1982-1992), membru al Comisiei medicale (1960-1972), membru al Comisiei de asistență tehnică (1975-1992), membru al comisiilor de cercetări științifice, de interpretarea regulilor, întocmirea calendarului internațional al FILA, membru al colegiului de redacție al revistei FILA „Teoria și practica luptelor” (anii ,70 - ,80). **Valentin Bati** – membru al Comisiei de arbitri (1972 – 1976). **Nicolae Lazăr** – secretar al Comisiei medicale (1982-1990), membru al Comisiei medicale (1972-1990). **Gheorghe Iacobini** – membru al Comisiei de calendar (1972-1976). **Ion Cernea** – membru al Comisiei de arbitri (1979-1986), membru al Comisiei sportivilor (1986-1990). **Constantin Bușoi** – membru al Comisiei de arbitri (1992-2000). **Nicolae Ploieșteanu** – membru al Subcomisiei medicale (1996-2004). **Gheorghe Cismaș** - membru al Subcomisiei pentru cercetări științifice (1996-2004). **Vasile Andrei** – membru al Comisiei sportivilor (1996-2000). **Victor Dolipschi** – membru al Comisii de organizare și calendar (1996-2000). **Cristian Poteraș** - membru în Comisia

de marketing - din 2006(surse – prezențe românești în organizațiile sportive internaționale – C. Matache – 2006; Anuarele sportului).

PRINCIPALELE DATE PRIVIND EVOLUȚIA STRUCTURII ORGANIZATORICE DIN ROMÂNIA SPECIFICE LUPTELOR

În 1930 federația avea afiliate 8 grupări sportive, iar în 1939 – 36 de grupări sportive, 71 de arbitri calificați. În anul 1993, erau afiliate la FRL 96 de secții de lupte greco - romane și 78 de lupte libere, cu un efectiv total de 2 400 de sportivi. În 1997 erau organizate în 29 de județe, luptele greco-romane cu 68 de secții în care erau legitimați 1 779 de sportivi, din care 163 seniori, 534 juniori și 1 082 copii; luptele libere cu 72 de secții în care erau legitimați 1 945 de sportivi, din care 241 seniori, 550 juniori și 1 154 copii. Din structura organizatorică, făceau parte 245 de antrenori pentru ambele stiluri și 193 de arbitri. În anul 2000 luptele greco-romane aveau 60 de secții organizate în 26 de județe, cu 1 397 de sportivi legitimați, din care 116 seniori, 364 juniori și 917 copii, pregătiți de 114 antrenori, și 65 de arbitri. Luptele libere aveau afiliate 67 de secții organizate în 27 de județe în care sunt legitimați 1 744 de sportivi din care 165 seniori (130 bărbați + 35 femei), 544 juniori (434 băieți + 110 fete) și 1 035 copii (858 băieți + 192 fete), pregătiți de 114 antrenori. În anul 2009, la greco-romane: 66 de structuri afiliate în 24 de județe, cu 935 de sportivi legitimați (139 seniori, 599 tineret, juniori și cadeți, 197 copii); 89 antrenori, 28 arbitri. La lupte libere 64 de structuri afiliate din 29 de județe, cu 3294 de sportivi legitimați, din care: seniori 308 (124 feminin și 188 masculin), 1466 tineret, juniori și cadeți, 1516 copii(464 fete și 1052 băieți), 125 antrenori, 30 arbitri.

FORURI DE CONDUCERE

Constituirea forului de conducere a sportului luptelor s-a prelungit peste 30 de ani folosindu-se numeroase formule organizatorice care, sub

influența mai multor factori, de cele mai multe ori au fost improvizate, neadecvate și cu foarte scurte perioade de funcționare. Deși există puține surse de informare, iar cele existente sunt de multe ori contradictorii, prezentăm în această ediție a Enciclopediei, o sinteză a evoluției structurilor organizatorice, care au funcționat pe parcursul anilor, având în vedere faptul, că unele dintre acestea, precum și o mare parte din persoanele care au făcut parte din forurile de conducere, au avut rolul și contribuția lor la dezvoltarea și afirmarea luptelor din țara noastră.

Cu toate încercările noului for de conducere a sportului românesc – FSSR, în 1912, 1914 și 1919 de a înființa, așa cum o făcuse pentru alte sporturi, o comisie și pentru sportul luptelor, acțiunea nu s-a putut finaliza decât în 1921. În acel an, la 21 iunie, Adunarea generală a FSSR, înființează și Comisia Centrală de Lupte, avându-l președinte pe Mihail Savu (sursa: G. Costescu, FSSR 1912 – UFSR 1937. Douăzeci și cinci de ani de viață sportivă în România, pag. 162-163); În .1923 – aprilie/iunie se confirmă existența Comisiunii de Lupte și Box din cadrul FSSR (sursa – Ecoul Sportiv 14/04/1923; Ecoul Sportiv 2/06/1923). În luna iulie a aceluiași an se menționează decizia Adunării Generale a FSSR din 8/07/1923 prin care dr. Hodor (fost luptător din Cluj), a fost numit președintele Comisiei Centrale de Lupte.

1924 prin Hotărârii Adunării generale a FSSR din aprilie, L.Răchitan este numit președintele Comisiei Centrale de Lupte (sursă Ecoul Sportiv, 19/04/1924).

1925 Adunarea generală a FSSR din 18 aprilie, prezidată de Principele Carol, numește ca președinte al Comisie Centrale de Lupte pe Mihail Savu (sursa Ecoul Sportiv nr.76 din 7/04/1925).

1926 Adunarea generală a FSSR din 18 aprilie alege ca președinte al Comisiei centrale de Lupte, pe Neagu Boerescu (sursa Gazeta Sporturilor 20/04/1926).

1927 președinte al Comisiei Centrale de Lupte este numit Teodor Roxin (sursa Gazeta Sporturilor 27/03/1927).

1928 președinte al Comisiei Centrale de Lupte

este numit Gheorghe Moraru (sursa Gazeta Sporturilor 10/04/1928).

1930 – Adunarea Generală a FSSR, din 16 februarie, adoptă o nouă formulă organizatorică, înființând Comisia de Lupte și Greutăți – președinte Camil Manuilă (Manoilă).

1930 – 1940 – la 23 noiembrie 1930, grupările de lupte din țară, s-au întrunit în Adunarea generală de constituire, la Oradea înființând Federația Română de Lupte și Haltere, avându-l ca președinte pe Camil Manuilă. Inițial sediul a fost la Oradea, iar în 1931 s-a mutat în București. La data de 25 aprilie 1931, Federația a obținut personalitate juridică. Tot în 1931, se afiliază la AWF (Amateur Wrestling Federation) din Londra (FILA în versiune franceză). Federația avea afiliate 36 de structuri sportive (sursa – Anuarul Sportului 1939-1940). Componenta federației în 1938-1939: președinte Camil Manuilă; secretar federal – Zoltan Arsenovici; 9 membri. Componenta federației în 1939-1940: președinte Camil Manuilă; vicepreședinți – Atanasie Barbon, Romulus Roja; secretar federal – M. Gușacov; casier Tr. Teodorescu; 6 membri.

1940 – în locul federației se înființează Directoratul pentru Box, Lupte și Popice, condus de Ion Ionescu Bambulete (sursa – Gazeta Sporturilor 24/11/1940).

1941 – prin Decizia OSR din 26 aprilie, se revine la organizarea pe federații, creându-se Federația Lupte Atletice (inclusiv boxul), președinte fiind numit – dr. D. Gerota – (sursa Universul Sport 26/04/1941). În cadrul federației a fost creată Comisia de Lupte formată din Petre Sonda, Gheorghe Preoteșcu, Ioan Bâdea (sursa Universul Sport 7/06/1941)

1942 – prin Decizia OSR Nr. 21 din 12 ianuarie, Federația de Lupte Atletice, se scindează în FR de Box și FR de Lupte și Popice.

1943: este menționată Federația de Box și Lupte Atletice - președinte C. Stoicescu, conform Buletinului OSR nr.2/1943. Prin Decizia OSR nr. 84/22.11.1943, „se înființează în cadrul OSR, Federația Română de Lupte și Haltere, cu sediul provizoriu la Lugoj, numindu-se președinte ing. Iosif Radoslav (Buletinul OSR nr. 7-8/nov.-dec. 1943).

1944, toamna: se înființează Federația Română de Lupte, în funcția de președinte interimar fiind numit ing. Jean Constantinescu (sursa: Gazeta sporturilor, 13 nov. 1944).

1945 – se creează o Comisia Interimară de Lupte, având ca președinte pe Camil Manuilă (sursa Gazeta Sporturilor 5/03/1945), iar în a doua parte a anului 1945 a fost numită o nouă conducere a FR de Lupte

1946 – Jean Constantinescu este numit de către comisia interimară a UFSR, președinte al Federației Române de Lupte și Haltere (sursa Sportul Popular 2/03/1946). În luna aprilie OSP a fost recunoscut ca unic organ de conducere a sportului a trecut în subordinea sa toate federațiile și a numit noi conduceri, astfel prin Decizia OSP, Jean Dociulescu, este numit președinte, care la rândul său este înlocuit prin Anton Ionescu de la Ministerul Educației; secretar general A. Poenaru (sursa Sportul Popular 11/04/1946)

1946 – 1949 – își continuă activitatea Federația Română de Lupte și Haltere, în Comitetul federal numit de OSP, funcționând ca secretar federal Alexandru Ionescu (sursa ANEFS –apare prof.univ. Alexandru Ionescu ca președinte al FR Lupte, care în perioada 1951-1952 a predat luptele la ICF), iar ca responsabil tehnic pentru haltere - Ștefan Petrescu (sursa Sportul Popular 18/07/1948)

1949 – 1950 – se creează noi organisme, Comisiile Centrale pe ramuri de sport, iar în cadrul CCFS/CM, inspecțiile pe ramuri de sport, conduse de un inspector și un antrenor de stat.

1950 – prin Decizia CCFS/CM în conducerea Comisiei Centrale de Lupte sunt numiți președinte Mihai Mujic (secretar al Consiliului General al Sindicatelor din România), gen. Oreste Alexandrescu, Gh. Ancuța și alții. Comisia era format din aproximativ 30 de persoane (sursa Sportul Popular 27/06/1950). În perioada 1955-1958, în funcția de inspector pentru lupte (asimilată cu cea de secretar general) a fost încadrat Gheorghe Iacobini.

1957 – 1958 – UCFS, pe baza unor noi reglementări, hotărăște reînființarea federațiilor pe

ramuri de sport, măsură consfințită în 1958, când pentru prima dată, apare de sine stătător, Federația Română de Lupte, având ca președinte pe Mihai Mujic – eliberat din această funcție în 1960 și secretar general pe Gheorghe Uță - până în 1962 (sursa Sportul popular 23/01/1958)

1960 –1962 – se adoptă noi măsuri organizatorice, aprobate de către Conferința pe țară a mișcării sportive, care alege noul Birou al FRL – președinte Miron Olteanu; secretar general Gheorghe Iacobini; antrenor federal Ion Corneanu

1967 – președinte – Alexandru Crăciunescu; vicepreședinți – Pius Covaci, Constantin Săvescu; secretar general – Gheorghe Iacobini; antrenor federal – Ion Corneanu; membri – Ion Cernea, Ion Crâșnic, Dumitru Petrică, Alexandru Brana, Ladislau Bandi; Gh. Uță, Ion Vascul Popovici, Constantin Popescu.

1975 – președinte –Alexandru Crăciunescu; vicepreședinți – Pius Covaci și Cioacă Romulus; secretar general – Victor Dona; antrenori federali – Ion Corneanu, Ion Crâșnic; membri – Ion Cernea, Gh. Ilie, Paven Romulus, Ion Vascul Popovici, Constantin Popescu, Traian Predețeanu, Nicolae Ploieșteanu, Gh. Șuteu, Viorel Visureanu.

1982 – președinte – Alexandru Crăciunescu; vicepreședinți – Tiberiu Țiganu, Traian Predețeanu, Stelian Popescu; secretar general – Romulus Cioacă; antrenori federali - Ion Corneanu, Ion Crâșnic; membri – Ion Cernea, Nicolae Ion, Vasile Iorga, Nicolae Ploieșteanu, Vasile Toth, Ion Vascul Popovici.

1989 – cu ocazia Conferinței pe țară din luna iulie, este ales noul Birou Federal având ca președinte pe Alexandru Crăciunescu și secretar general Romulus Cioacă

1990 – după revoluție este ales un nou Birou Federal - președinte Ion Draica și secretar general – Gheorghe Urianu

1993 – președinte – Ion Draica; vicepreședinți – Gheorghe, Constantin Bușoi, Victor Dolipschi; secretar general – Gheorghe Urianu; secretat – Vasile Toth; antrenori federali – Nicolae Pavel (greco-roman), Petre Coman, Ion Crâșnic (Libere).

1994 – președinte – Ion Draica; vicepreședinți

– Gheorghe Cismaș, Constantin Bușoi, Victor Dolipschi; secretar general – Gheorghe Urianu; secretar general adj. – Vasile Toth; antrenori federali – Nicolae Pavel (greco-roman), Petre Coman, Ion Crâșnic (Libere); membri – Ion Vascul Popovici, Vasile Bulancea, Ioan Bătrân, Simion Popescu, Vasile Andrei, Vasile Pușcașu; Gh. Berceanu, Vasile Iorga, Ladislau Șimon, Nicolae Ploieșteanu.

1995 – la componența din 1994, s-au mai adăugat următorii membri: Romulus Petrescu, Dănuț Oprea, Cristian Ivan, Florea Goagă, Marin Ungureanu, Constantin Ofițerescu.

1996 – au intervenit următoarele modificări organizatorice: Gheorghe Urianu și-a încetat mandatul de secretar general la 1/10, fiind numit antrenor federal pentru lupte; Ion Crâșnic a devenit membru al Biroului, nemaifiind antrenor federal. Tot de la 1 octombrie, a fost numit în funcția de secretar federal – Victor Dolipschi.

1997 – președinte – Ion Draica; vicepreședinți – Tudor Amza, Constantin Bușoi, Gh. Cismaș; membri: secretar general – Victor Dolipschi, antrenor federal greco-romane – Nicolae Pavel, antrenor federal lupte libere – Gh. Urianu, Mărțișor Hondrilă, Adrian Mitu, Gh. Carniciu, Marin Ungureanu, Dănuț Oprea, Nicolae Ploieșteanu, Vasile Bulancea, Ladislau Șimon, Gabriel Popescu, Florea Goagă, Spiridon Stanciu, Romulus Petrescu. Secretar federal – Vasile Toth.

1998– 1999 – modificări organizatorice: în locul vicepreședintelui Tudor Amza, a fost ales Gabriel Popescu; este numit un nou secretar general – Silviu Bădău în locul lui Victor Dolipschi, din septembrie 1998; în 1999 a fost eliberat din calitatea de membru al Biroului, Romulus Petrescu.

2000 – modificări organizatorice: la 15 februarie este numit în funcția de secretar general – Vasile Pușcașu, în locul lui Silviu Bădău; sunt eliberați Gabriel Popescu – vicepreședinte, Marin Ungureanu și Dănuț Oprea - membri ai Biroului.

2001 – 2002 – președinte de onoare – Sergiu Sechelariu; președinte – Gheorghe Cismaș; vicepreședinți – Viorel Popa, Ion Dragomir;

membri – Vasile Pușcașu – secretar general, Nicolae Pavel – antrenor federal, Daniela Ioniță, Adrian Mitu, Ion Draica, Nicolae Ploieșteanu, Ladislau Simon, Florea Goagă, Marin Pârcălabu, Nicolae Zamfir, Dumitru Ghețu, Mircea Constantin.

2003 – 2005 - președinte de onoare – Sergiu Sechelariu; președinte Gheorghe Cismaș; vicepreședinți – Viorel Popa și Constantin Iancu; membri – Vasile Pușcașu – secretar general, Nicolae Pavel – antrenor federal, Daniela Ioniță, Nicolae Ploieșteanu, Ladislau Simon, Marin Pârcălabu, Nicolae Zamfir, Dumitru Ghețu, Mircea Constantin, Alexandru Motorga, Andrei Liviu, Dorin Arădăvoaicei.

2006 – 2008 – președinte de onoare – Gheorghe Cismaș; președinte – Constantin Cristian Poteraș; vicepreședinți – Viorel Popa și Mircea Constantin; secretar general – Vasile Pușcașu; membri – Nicolae Pavel, Vasile Andrei, Dumitru Bărbulescu, Gheorghe Berceanu, Mihai Boțilă, Ion Butucaru, Adrian Dacica, Lucian Luca, Marin Pârcălabu, Nicolae Zamfir.

2009 -2010 – președinte de onoare – Gheorghe Cismaș; președinte – Constantin Cristian Poteraș; vicepreședinți – Mihai Boțilă, Răzvan Lucian Pârcălabu; membri – Vasile Pușcașu – secretar general, Adrian Dacica, Lucian Luca, Gheorghe Berceanu, Ferenc Gyarmati, Ovidiu Lazăr, Ion Butucaru.

BILANȚUL PERFORMANȚELOR REALIZATE LA JO, CM ȘI CE 1934 – 2009

Până în anul 2009 luptătorii români (greco-romane și libere) au cucerit la JO 32 de medalii (7 de aur-8 de argint-17 de bronz), acumulând 238,25 puncte. La CM și CE, de seniori, 166 de medalii (40-64-62) la lupte greco-romane și 71 de medalii (4-30-37) la lupte libere. La CM și CE de tineret, juniori și cadeți au fost obținute 195 de medalii (38-66-91). În această perioadă, luptătorii români s-au clasat constant pe locurile I-II la CB.

MEDALIAȚII LA JO

LUPTE GRECO-ROMANE

- Ștefan Rusu 3 (1-1-1)
- Gheorghe Berceanu 2 (1-1-0)
- Dumitru Pârvulescu 2 (1-0-1)
- Nicolae Martinescu 2 (1-0-1)
- Vasile Andrei 2 (1-0-1)
- Ion Draica 1 de aur
- Ion Cernea 2 (0-1-1)
- Valeriu Bularcă, Ion Baci, Nicu Gingă, Constantin Alexandru – câte o medalie de argint
- Victor Dolipschi – 2 medalii de bronz
- Francisc Horvath, Ion Țăranu, Simion Popescu, Roman Codreanu, Petre Dicu, Ioan Grigoraș - câte o medalie de bronz

LUPTE LIBERE

- Vasile Pușcașu 2 (1-0-1)
- Vasile Iorga, Stelian Morcov și Ladislau Șimon – câte o medalie de bronz

MEDALIAȚII LA CM ȘI CE

LUPTE GRECO- ROMANE

CM de seniori	69 medalii	(17-26-26)	perioada 1961– 2007
CE de seniori	97 medalii	(23-38-36)	perioada 1934 – 2009

Total CM +CE	166	(40-64-62)
--------------	-----	------------

CM de tineret	5	(0-2-3)	perioada 1991– 1992
CM de juniori	29	(9-10-10)	perioada 1973 – 2008
CM de cadeți	9	(2-2-5)	perioada 2000 – 2009
CE de juniori	53	(12-19-22)	perioada 1970 – 2009
CE de cadeți	9	(2-2-5)	perioada 2000 – 2009

Total tineret, juniori	105	(27-36-42)
Cadeți CM+CE		

LUPTE LIBERE

CM de seniori	14	(1-5-8)	perioada 1965 – 1987
CE de seniori (Masc)	51	(3-23-25)	perioada 1966 – 2006
CE de seniori (Fem)	6	(0-2-4)	perioada 2005 – 2009

Total CM+CE seniori	71	(4-30-37)
---------------------	----	-----------

CE de juniori (Masc)	49	(8-18-23)	perioada 1970 – 2009
CE de juniori (Fem)	16	(1-3-12)	perioada 2002 – 2008
CE de cadeți (Masc)	6	(0-2-4)	perioada 2000 – 2009
CE de cadeți (Fem)	19	(2-7-10)	perioada 2000 – 2008
CE jun. și cadeți (M+F)	90	(11-30-49)	

Total seniori CM+CE greco-romane	166	(40-64-62)
CM+CE libere	71	(4-30-37)
Total JO greco-romane	27	(6-8-13)
libere	5	(1-0-4)

Total general **269** **(51-102-116)**

Total tineret,		
juniori și cadeți CM + CE greco-romane	105	(27-36-42)
libere	90	(11-30- 49)

Total general **195** **(38-66-91)**

PERFORMANȚE REALIZATE ÎN PREMIERĂ DE CĂTRE LUPTĂTORII ROMÂNI

LUPTE GRECO-ROMANE

- Valeriu Bularca (categ. 73 kg) – prima medalie de aur la CM de seniori, 1961 Yokohama,
- Dumitru Pârvulescu(52 kg) și Ion Cernea (57 kg) – primele medalii de argint la CM, 1961 Yokohama
- Valeriu Bularca – prima medalie de bronz la CM seniori, 1958 Budapesta
- Nicolae Martinescu (97 kg) – prima medalie de aur la CE seniori, 1966 la Essen
- Ion Țăranu (78 kg) – prima medalie de argint la CE seniori, 1967 Minsk
- Iosif Horvath (56 kg) – prima medalie de bronz la CE de seniori, 1934 la Roma.

LUPTE LIBERE

- Ladislau Simon (+100 kg) – prima și singura medalie de aur la CM de seniori, 1974 la Istanbul
- Francisc Bola (87 kg) – prima medalie de argint la CM de seniori, 1965 la Manchester
- Vasile Iorga (82 kg) – prima medalie de bronz la CM de seniori, 1970 la Edmonton
- Ladislau Simon (+100 kg) – prima medalie de aur la CE de seniori, 1976 la Leningrad
- Francisc Bola (87 kg)– prima medalie de argint la CE de seniori, 1967 la Istanbul și Nicolae Cristea (57 kg) și Petre Coman (62 kg) primele medalii de bronz la CE de seniori, 1967 la Istanbul
- Estera Dobre (51 kg) – prima medalie de argint la CE seniori fem. 2007 la Sofia
- Ana-Maria Pavăl (51 kg) și Mihaela Sadoveanu (63 kg) – primele medalii de bronz la CE de seniori fem. 2005 la Varna

TOPUL MEDALIAȚILOR

GRECO - ROMANE

Ștefan Rusu	15medalii	(8-4-3) la seniori și 2 (1-1-0) la juniori
Nicolae Martinescu	11	(2-2-7) la seniori
Constantin Alexandru	10	(7-3-0) la seniori și 1 aur la juniori
Ion Draica	10	(5-3-2) la seniori și 1 aur la juniori
Nicu Gingă	10	(2-5-3) la seniori și 1 aur la juniori
Marian Sandu	10	(2-4-4) la seniori și 1 argint la juniori
Vasile Andrei	8	(1-4-3) la seniori
Simion Popescu	6	(2-2-2) la seniori
Ștefan Negrișan	6	(1-4-1) la seniori
Ion Păun	6	(1-2-3) la seniori
Eusebiu Diaconu	6	(1-1-4) la seniori și 4 (0-2-2) la juniori
Roman Codreanu	5	(1-1-3) la seniori și 2 (0-1-1) la juniori
Ion Cernea	4	(1-2-1) la seniori
Victor Dolipschi	4	(0-0-4) la seniori

Câte 3 medalii (1-1-1) au mai obținut Dumitru Pîrvulescu și Valeriu Bularca

LIBERE

Vasile Iorga	9 medalii	(0-2-7) la seniori
Vasile Pușcașu	8 medalii	(1-2-5)
Petre Coman	7	(0-4-3)
Ladislau Simon	6	(2-1-3)

LIBERE FEMININ

Estera Dobre	4 medalii	(0-4-0) la seniori și 1 de bronz la juniori
Ana Maria Pavăl	3 medalii	(0-0-3)

MAESTRI EMERIȚI AI SPORTULUI

Pîrvulescu Dumitru – 1963 (Steagul Roșu Brașov); Bularca Valeriu – 1963 (Steagul Roșu Brașov); Cernea Ion – 1963 (CS Dinamo București); Bolla Francisc – 1966 (CS Mureșul Tg. Mureș); Baci Ion – 1967 (CSA Steaua); Martinescu Nicolae – 1968 (CS Dinamo București); Popescu Simion – 1968 (CSA Steaua); Berceanu Gheorghe – 1968 (CSA Steaua); Turturea Cornel – 1968 (CS Dinamo București); Coman Petre – 1972 (CSA Steaua); Iorga Vasile – 1972 (CS Progresul Brăila); Țăranu Ion – 1973 (CS Dinamo București); Popovici Gheorghe – 1973 (CS Dinamo București); Dolipschi

Victor – 1973 (CS Dinamo București); Simon Ladislau – 1975 (Mureșul Tg. Mureș); Enache Ion – 1975 (CS Dinamo București); Gingă Nicu – 1975 (CS Dinamo București); Alexandru Constantin – 1980 (CSA Steaua); Andrei Vasile – 1980 (CSA Steaua); Boțilă Mihai – 1980 (Dacia Pitești); Păun Ion - 1980 (CS Dinamo București); Draica Ion – 1980 (Farul Constanța); Dicu Petre – 1980 (CS Dinamo București); Neagu Aurel – 1980 (Nicolina Iași); Pușcașu Vasile – 1980 (CSA Steaua); Rusu Ștefan – 1980 (CS Dinamo București); Morcov Stelian – 1980 (CS Dinamo Brașov); Cristian Emilian – 1980 (CS Dinamo Brașov); Zamfir Nicolae – 1983 (CS Dinamo București); Ciubotaru

Gheorghe – 1983 (CS Dinamo București), Matei Ilie – 1985 (CSM Suceava); Herțea Sorin – 1986 (CS Dinamo București); Arghira Anton – 1986 (Muscelul C Lung); Cărare Petre – 1986 (CS Dinamo București); Strubert Radu – 1986 (CS Dinamo București); Savu Gheorghe – 1986 (CS Dinamo București); Păcuraru Alin Romulus – 1986 (CSA Steaua București); Grigoraș Ion – 1988 (CS Dinamo București); Sandu Marian – 1991 (CS Dinamo București); Rebegea Valentin – 1991 (ALRO – Slatina); Constantin Mircea – 1991 (ALRO – Slatina);

Dăscălescu Iliuță – 1992 (CSA Steaua); Pârcălabu Marin – 1992 (CSA Steaua); Cismaș Mihai – 1992 (CSA Steaua); Tămăduianu Claudiu – 1992 (CSA Steaua); Dumitru Ion – 1992 (CSA Steaua); Gabor Ion – 1992 (CSA Steaua); Memet Ender – 1996 (CS Dinamo București); Sudureac Petre – 1997 (CS Dinamo București); Stoiciu Gheorghe – 1997 (CSA Steaua); Rașovan Romică – 1999 (CS Dinamo Brașov); Ianko Andrei – 1999 (CS Dinamo Brașov); Stângu Ștefan – 2000 (CSA Steaua);

ANTRENORI EMERIȚI

Pârvulescu Dumitru - C.S. Progresul Buc (1992); I. Popescu Simion - C.S. Rapid Buc. (1991); Batrân Ioan - C.S.Dinamo Bv (1984); Belușica Marin - C.S. Rapid Buc (1980); Topârjan Constantin - C.S.S.Nr.4 Suceava (1992); Dragomir Ion - C.S.Muscelul C-Lung (1991); Gherasim Virgil - C.S.Rădăuți (1980); Ofițerescu Constantin - C.S. Farul C-ta (1980); Constantinescu Vasile - C.S.Progresul Buc. (1992); Gyarmathi Francisc - C.S.S. Tg-Mureș (1993); Ene Ilie - C.S.M. Reșița (1993); Ștefănescu Voicu - C.S.S. Reghin (1992); Ruszi Alexandru - C.S.Dinamo (1992); Tomescu Dumitru C.S.M. Dunărea GL (1992); Artenie Dumitru - SS.Roman (1992); Berceanu Gheorghe - C.S.A. Steaua (1992); Badea Carol CSS Nr.5 Buc (1992); Tughel Valeriu - CSS Unirea Iași (1992); Iorga Vasile - C.S.Progresul Br (1992); Chenan Ismail - Hidrotehnica C-ta (1992); Ludu Ioan CSS C-ta (1992); Isfache Ștefan - C.S.M.Buzău (1995);

Rada Marian - CSS C-ta (1995); Stan Constantin - Dacia Pitești (1988); Coman Petre - C.S.A.Steaua (1991); Urian Gheorghe - C.S.A. Steaua (1991); Pavei Nicolae - C.S.A.Steaua (1980); Geanta Alexandru - C.S.A. Steaua (1988); Simon Ladislau - C.S. Tr-Mures (1996); Andrei Vasile - C.S.A Steaua (1996). Suteu Gheorghe - C.S.A Steaua (1977); Marinescu Ilie - Electroputere Craiova (1975); Cernea Ion - C.S.Dinamo (1975); Martinescu Nicolae - C.S.Dinamo (1991); Muresan Ion- Steagu Roșu Bv. (1971); Cuc Dumitru - C.S.Dinamo (1973); Hatru Dumitru - ANEFS Buc. (1991); Ilie Gheorghe - Metalu Buc. (1988); Crasnic Ion - F.R. Lupte (1971); Baci Victor - LPS Botoșani (1996); Covataru Mircea - Ceahlăul P. Neamț (1996); Bărbulescu Dumitru - Alro Slatina (1996); Nemesi Petre - CSS 3 Steaua Buc. (1996); Cristuș Cornel - C.S.M.Onești (1991); Petrescu Corneliu - Dacia Pitești (1991); Coman Lucian - Muscelul C-lung (1991); Iamcau Ion - C.S.Dinamo Bv (1992); Zamfir Nicolae CS Dinamo Buc. (1998); Boțilă Mihai - Dacia Pitești (1999); Butucaru Ion - S.C.Bacau (1999); Stanciu Spiridon - CSS Gloria Arad (1999); Dusu Vasile - Hidrotehnica C-ta (1999); Chirilă Ilie - Vulcan Buc. (1999); Munteanu Ilie - CSS Radauti (1999); Badiu Mircea - CS Nicolina Iași (1999); Matefi Arpad - CSM. Sf. Gheorghe (2000); Poalelungi Petre - CSS Galați (2000); Grigorescu Ticu - SC Bacău (2000); Stefanica Florea - LPS Pitești (2000); Mocanu Gheorghe - CSS Bacău (2000); Gabor Ion - CSS3 Buc (2001); Radoi Luca - CSS Lugoj (2000); Motorga Alexandru - CSM Panduri Tg. Jiu (2001); Sorban Ion - CS Letea Bacău (2001); Barjac Valentin - CSS CFR Brașov (2001); Ursu Gavril - CSS Viitorul Cluj (2001); Suteu Aurel - CSS Viitorul (2004); Moisin Viorel - CSS4 Buc. (2004); Cornea Cornel - CS Târgoviște (2005); Zaharia Cornel - CS Rapid Buc (2005); Carciumaru Eugen - CS Petreche Triscu Craciova (2005); Dacica Adrian - CSM Reșița (2007); Visan Vasile - CSS Viitorul Cluj (2007); Tămăduianu Claudiu - CSA Steaua (2007); Nicoara Emil - CS Hunedoara (2009); Pirvu Nicolae - CSM Slobozia (2008);

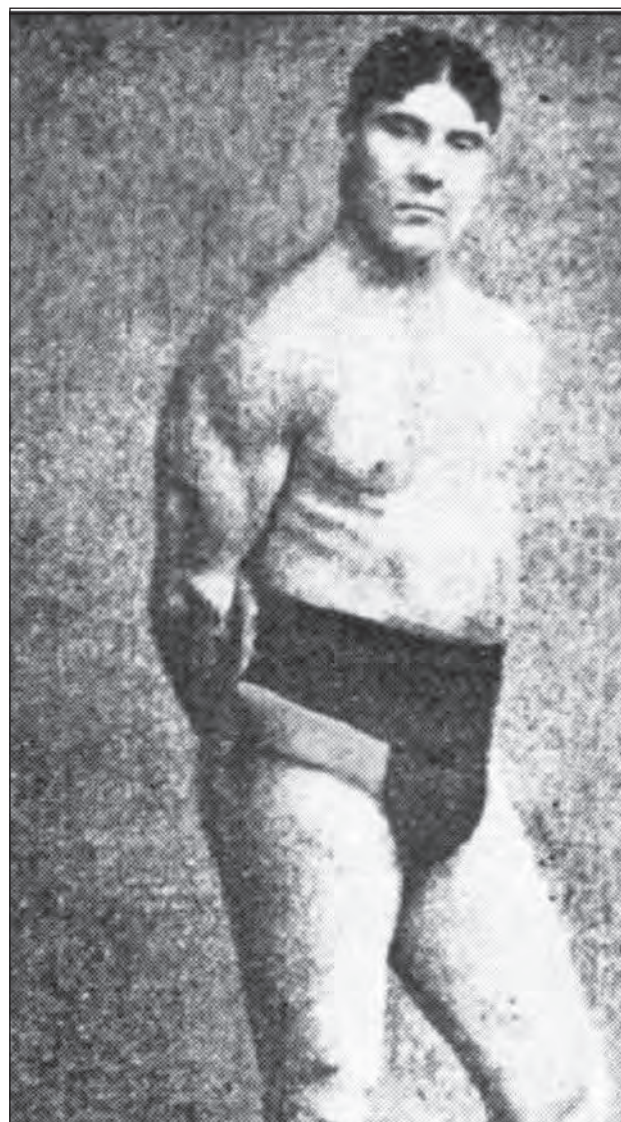
RETROSPECTIVĂ ÎN IMAGINI

„Luptători Borghese” (Muzeul Uffizi, Florența)

Medaliile Federației Române de Lupte și Haltere pentru Campionatul Național din 1936

1908 - Luptătorul Mitică Dona. Unul dintre primii luptători profesioniști care s-au afirmat pe plan intern și internațional

Tözser (Töjer) Iosif-unul dintre cei mai longevici luptători cu activitate competițională în perioada '30-'50, campion balcanic în 1935 și 1940.

Revista Din Lumea Sporturilor, apărută în 1909 și având ca director proprietar Mitică Dona

Renumiții luptători profesioniști:
Chirtop Jean și Petre Sonda.

Participanții la Concursul de lupte, organizat în 1920 la Arad.

Lotul luptătorilor români care au participat la JO din 1952 Helsinki: D. Pârvulescu, I. Popescu, F. Horvath, D. Cuc, M. Belușica, O. Forai, A. Șuli

Dumitru Pârvulescu, campion olimpic în 1960, la JO de la Roma

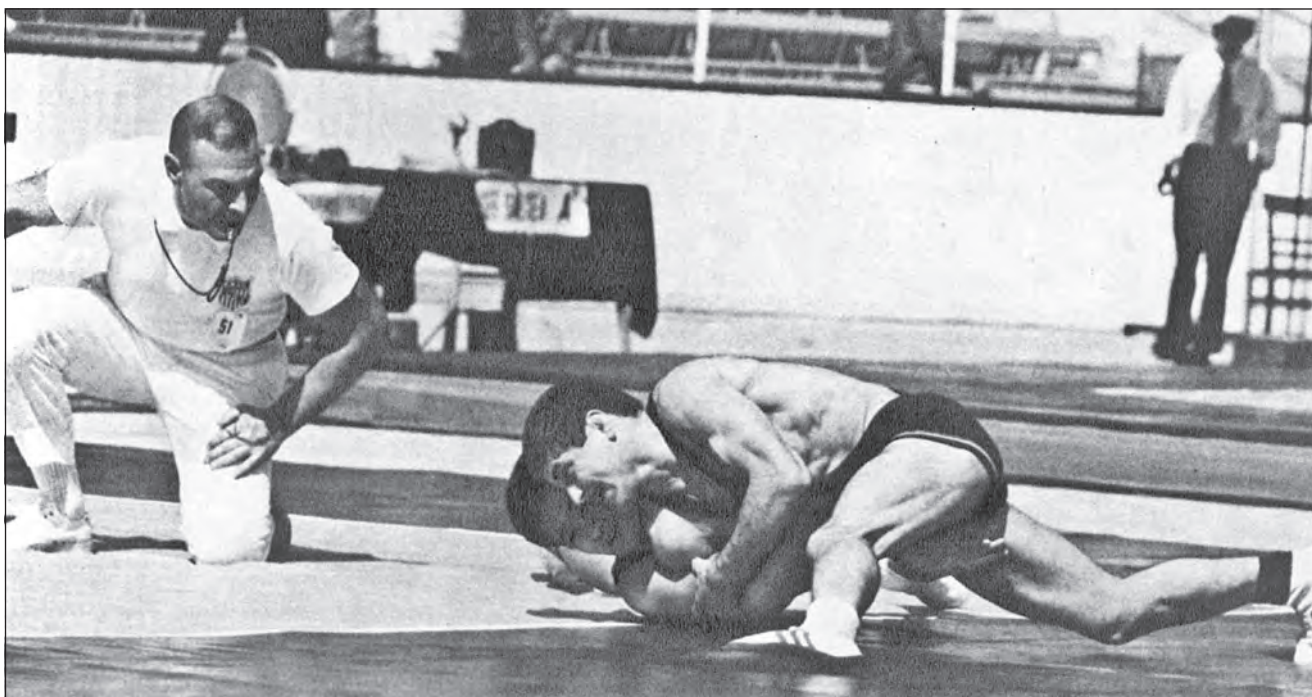
Valeriu Bularca, campion mondial la Yokohama în 1961

*Ion Cernea, vicecampion olimpic
la Roma (1960) și Tokyo (1964)*

*Valeriu Bularca, medaliat cu
argint la JO din 1964 de la Tokyo*

Ion Baci, campion mondial la București în 1967

*Sosirea lotului de
lupte din Argentina,
de la CM din 1969*

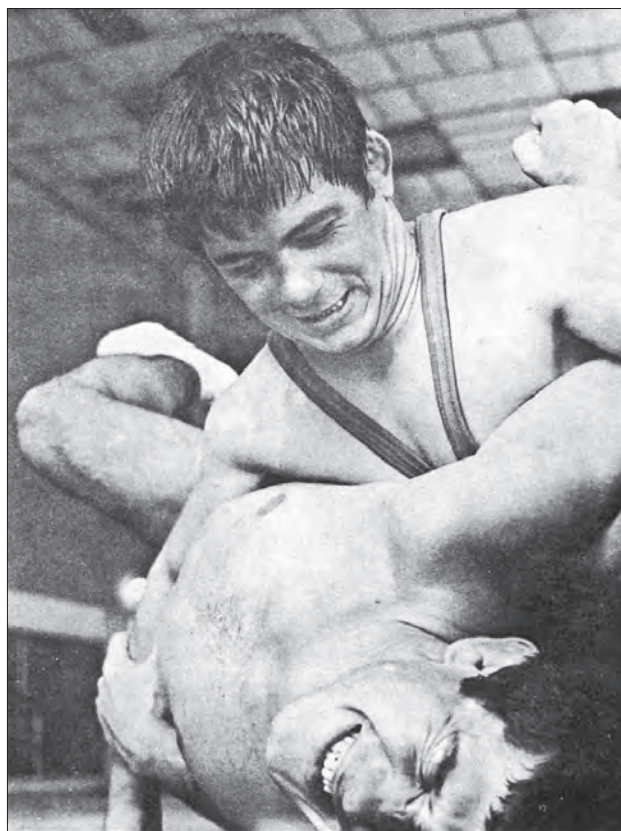
*Nicolae Martinescu, campion olimpic
în 1972 la München*

Ștefan Rusu, multiplu medaliat la JO, CM și CE

Ion Păun, campion european, în 1977

*Gheorghe Berceanu, medaliat cu
aur la JO de la München (1972)*

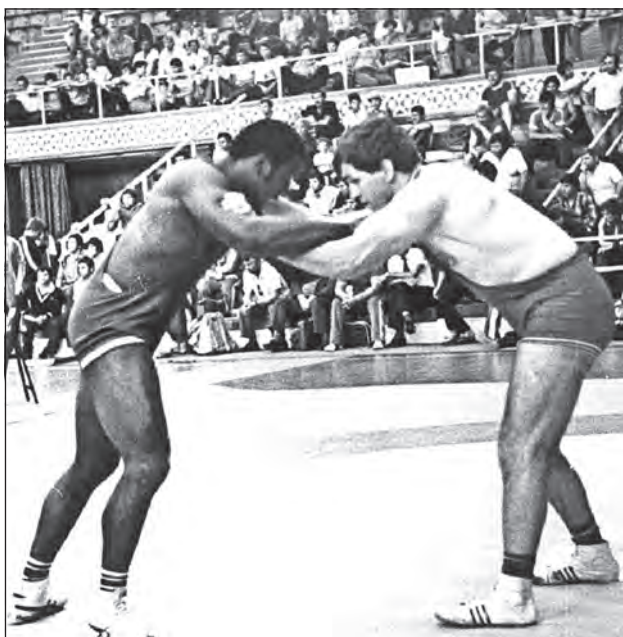
*Ștefan Rusu, medaliat cu aur
la JO din 1980, de la Moscova*

*Constantin Alexandru, vicecampion
olimpic, la Moscova, în 1980*

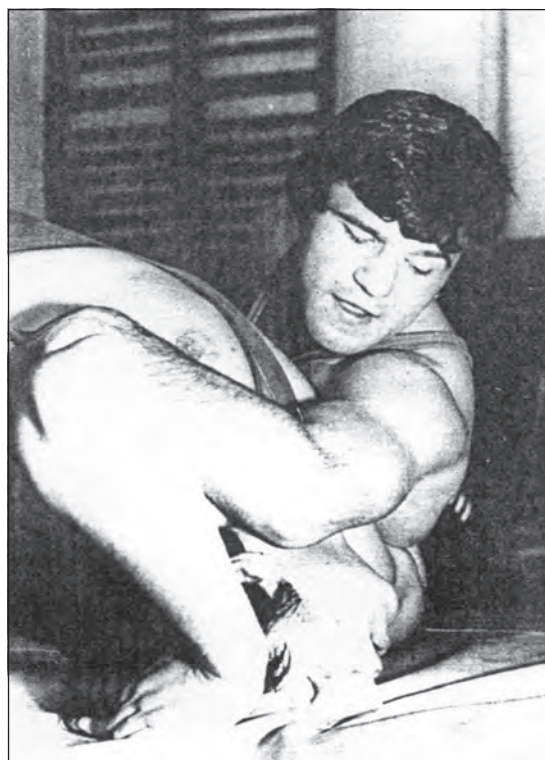
*Vasile Andrei,
vicecampion
mondial (1982)*

Vasile Pușcașu – campion olimpic, în 1988

*Vasile Andrei, campion olimpic la JO
din 1984, de la Los Angeles*

În 1984, Ion Draica devenea campion olimpic

FIGURI REPREZENTATIVE

ALEXANDRU, CONSTANTIN (1953), n. în Constanța. Ofițer. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane. Primii pași în luptele greco-romane i-a făcut sub îndrumarea antrenorului emerit Constantin Ofițerescu, la Clubul *Farul* din

Constanța. A fost transferat și s-a consacrat la CSA *Steaua* din București (1973-1983). Campion național în perioada 1973-1981, la categoria 48 kg, cucerind 11 titluri naționale. Participant la JO din 1976, unde s-a accidentat și la ediția din 1980 (Moscova) unde a cucerit medalia de argint. A participat la 8 ediții ale CM și a cucerit medalii la edițiile din: medalie de argint în 1974 (Katowice); medalii de aur în 1978 (Mexic) și 1979 (San Diego). A mai obținut o medalie de aur la CM de juniori în 1973 (Miami Beach). La CE a obținut medalii de aur la edițiile: 1974 (Madrid), 1975 (Ludwigschafen), 1977 (Bursa), 1978 (Oslo), 1979 (București) și medalie de argint, în 1976 (Leningrad). În palmaresul său a mai obținut o medalie de aur în 1979 și una de argint 1981 la JMU, o medalie de bronz la Spartachiada Militară (1981) și o medalie de aur la JB de tineret (1973). Procedee folosite: tur de cap, aruncat peste piept, salt, șurub. Antrenor în perioada 1986-1991, cu activitate la nivelul juniorilor în cadrul CSS nr.3 *Steaua* București. A făcut parte în anumite perioade și din colectivele tehnice care au pregătit loturile naționale. În perioada 1991-1992, a fost angajat ca antrenor al

reprezentativei de lupte a Guatemalei, în vederea participării acesteia la JO. Revenit în țară în perioada 1992-1996, a oficiat ca arbitru la competițiile interne și internaționale. A mai activat ca antrenor la reprezentativele de lupte ale Namibiei (1996) și Venezuelei (1997-2003). Pentru activitatea sa, i s-a decernat titlul de Maestru al Sportului (1974) și Maestru Emerit al Sportului (1980). Antrenor la CSA *Steaua* București. Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (1977), Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a I-a (1981) și Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a (1982).

ANDREI, VASILE (1955), n. în Albești, jud. Ialomița. Profesor de educație fizică și sport, absolvent IEFS, promoția 1989, specializarea lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane. Inițiat, și pentru prima oară legitimat, la CS *Progresul*

București, secția de lupte, (antrenor Dumitru Pârvulescu, Staicu Olteanu), s-a consacrat la CSA *Steaua* București (antrenor Gh. Șuteu, 1983 - 1990). A cucerit 6 titluri de campion național (1983-1988) la categoria 100 kg. Participant la 3 ediții ale JO: 1980 (Moscova) a cucerit medalie de bronz la greco-romane (categ.+100kg); 1984 (Los Angeles) medalia de aur la greco-romane (categ.+100kg) iar la ediția 1988 (Seul) a fost eliminat în turul 5. A participat la 4 ediții ale CM: 1982 (Katowice) medalie de argint; 1986 (Budapesta) medalie de argint; 1987 (Clermont-

Ferrand) medalie de bronz. Participat la 8 ediții ale CE unde a cucerit: 1979 (București) medalie de bronz; 1980 (Prievizda) medalie de argint; 1987 (Tampere) medalie de argint. S-a mai clasat de 3 ori pe locul al IV-lea în 1982, 1983, 1984, în 1988 s-a clasat pe locul al V-lea iar în 1986 a fost eliminat în turul 3. La JMU din 1981 (București) a obținut o medalie de argint. Medaliat cu aur la finala Cupei Mondiale din 1987. Procedeele tehnice folosite cu predilecție: tur de cap, rebur și centură laterală. A fost selecționat de 2 ori în Echipa Europei (1986 și 1987). După retragerea din activitatea competițională a activat ca antrenor pentru stilul greco-romane în perioada 1989-2000 având și atribuții de coordonator al activității secției. A răspuns de pregătirea sportivilor militari, în calitate de antrenor la lotul național de seniori, pentru 6 ediții ale CM și 7 ediții ale CE, la care s-au realizat o medalie de aur și 2 de argint. Pe plan intern, sportivii la a căror pregătire a contribuit au obținut peste 40 de titluri de campioni naționali. Printre sportivii remarcați s-au aflat: Iliuță Dăscălescu, Mircea Constantin, Petru Sudureac, Constantin Bourăscu, Leonard Frâncu, Cristian Brânze, Florin Ungureanu și alții. Antrenor al lotului olimpic al Tunisiei (2000-2006) cu realizări deosebite la Campionatele și Jocurile Arabe, Mediteraniene și ale Africii. Membru al Biroului federal din 2005, antrenor federal pentru lupte greco-romane, din martie 2007. Mastru al Sportului și Mastru Emerit al Sportului (1982). Antrenor Emerit (1996). În anul 2000, i s-a decernat Ordinul Național Pentru Merit în grad de Ofițer, Ordinul Meritul Sportiv clasa I (2004).

ARGHIRA, ANTON (1963), n. în Aninoasa, jud. Argeș. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane. Orașul Câmpulung Muscel a fost locul în a făcut primii pași la lupte greco-romane la CS Muscelul. Multiplu campion național la categoria 74 kg. Component al loturilor naționale, a contribuit la realizarea unor performanțe de prestigiu pe plan internațional. Debutază în 1986, în Elveția

la Martiny, unde cucerește medalia de aur la CM de juniori (74kg). și în Suedia (Malmö), cu medalie de bronz la CE de juniori. Vicecampion mondial în 1989 (Martiny). Tot în 1989 la CE de la Oulu se clasează pe locul al IV-lea, iar la ediția din 1990 (Poznan) pe locul al VI-lea. Participat la JO din 1992 (Barcelona) și 1996 (Atlanta) în categoria 82 kg, nu reușește să se califice în fazele superioare. Mastru Emerit al Sportului (1986). Decorat cu Medalia Meritul Sportiv clasa I (2004).

BACIU, ION (1944-2007), n. în Tunari, jud. Ilfov. Antrenor de lupte, absolvent al Școlii Sportiv de Antrenori, promoția 1991. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane. S-a inițiat în această ramură de sport la CS Rapid (1958-1965), avându-i ca antrenori pe Dumitru Hâtru și Marin Belușică. În perioada 1965-1977, a activat la CSA Steaua, (antrenor G. Șuteu). Multiplu campion național și medaliat la CN. În intervalul 1965-1971, a obținut 6 titluri de campion la individual și 2 cu echipa. Component al loturilor naționale, a realizat performanțe de prestigiu pe plan internațional. La CM de seniori: 1966 (Toledo) – locul V; 1967 (București) – medalia de aur; 1969 (Mar del Plata) – eliminat în turul trei; 1970 (Edmonton) și 1971 (Sofia) – locurile V. Performanțe obținute la CE: 1966 (Essen) – medalie de bronz; 1967 (Minsk) – eliminat în turul doi; 1970 (Berlin) – medalie de argint; 1972 (Katowice) – medalie de bronz. Medaliat cu argint la Spartachiada Militară de vară din 1969. Participat la JO din 1968 (Mexico) – unde a cucerit medalia de argint și la ediția din 1972 (München) clasat pe locul al VI-lea. Procedeele tehnice prin care a excelat au fost turul de braț, turul de cap și de șold, executate cu o mare viteză. S-a remarcat printr-o pregătire exemplară, având o puternică motivație pentru marea performanță. Mastru al Sportului (1966) și Mastru Emerit al Sportului (1967). Decorat cu Ordinul Meritul Sportiv clasa a II-a (1968).

BATI, VALENTIN (1920-1986), n. în Timișoara. Antrenor și promotor al luptelor, arbitru de lupte. Sportiv de performanță practicant al luptelor greco-romane. Și-a început activitatea la CS CFR (*Locomotiva*) din Timișoara și apoi la CS CFR București. Campion național în 1934 și 1940 la categoria semimijlocie. Medaliat cu bronz la JB din 1935 (Istanbul). A activat ca antrenor la CS CFR Timișoara, printre elevii săi aflându-se și luptătorul și antrenorul Nicolae Pavel, mulți ani antrenor federal și antrenor al loturilor naționale. S-a remarcat ca arbitru internațional între 1954-1982, având reputația unui arbitru competent și onest. A oficiat ca arbitru la mai multe ediții ale JO, CM și CE. Decorat cu *Medalia Muncii* (1960).

BĂLĂNESCU, EMIL (1939), n. în com. Muereasca, jud. Vâlcea. Antrenor de lupte cu merite deosebite, în dezvoltarea luptelor greco-romane în județul Argeș. Antrenor la CS *Dacia* Pitești, unde a selecționat, pregătit și promovat, luptători care s-au

afirmat pe plan internațional. Printre aceștia s-au aflat și luptătorii: M. Boțilă, J. Dulică, N. Zamfir și alții, promovați în secțiile unor cluburi fruntașe. Antrenor coordonator la Centrul Național Olimpic de la Pitești (1993-1995). În anumite perioade, a făcut parte din colectivele de tehnicieni care au pregătit loturile naționale de juniori. Antrenor Emerit

BĂTRÂN, ION (1925-2009), n. în Olari, jud. Arad. Antrenor de lupte. A practicat luptele fiind legitimat până în 1951 la CS *Dinamo* București, iar apoi la CS *Dinamo* Brașov din 1952 (antrenor Ioan Vărdău), cu participări în Campionatul Național. În 1956 secția de

lupte este preluată de CS *Steagul Roșu* Brașov, iar în 1971, stilul – libere – revine la CS *Dinamo*

Brașov, Ion Bătrân, devenind antrenorul acestei secții. În 1950, se situa pe locul al III-lea în topul celor mai valoroși luptători la categoria pană. În campionatul național din 1951 se clasează pe locul al III-lea (categoria ușoară) la individual și pe locul I (categoria pană) în CN pe echipe pentru CS *Dinamo* București. A desfășurat o activitate deosebită ca antrenor, ajutat de secunzii săi Tudor Oană și Ioan Iancău, reușind să selecționeze și să pregătească numeroși luptători la stilul – libere, care s-au afirmat pe lan național și internațional, printre care: Stelică Morcov – medaliat cu bronz la JO din 1976; Andrei Ianko – medaliat la CM și CE; Romică Rașovan – multiplu medaliat cu aur, argint și bronz la CE de juniori și seniori; Gh. Mătu – medaliat la CM și CE; Dorinel Bârcu – medaliat la CM; Emilian Cristian – medaliat la CE; alți luptători cu rezultate semnificative – Traian Marinescu, Grigore Condrat, Gheorghe Fodore, Iulian Râșnoveanu, Ion Marton, Petre Iancău. Antrenor la loturile naționale și olimpice de lupte între 1965 și 1980. Antrenor Emerit (1984). Decorat cu *Medalia Meritul Sportiv* cls I (1973), *Ordinul Meritul Sportiv* cls a III-a (1976) și *Ordinul Meritul Sportiv* cls a II-a (2004).

BELUȘICĂ, MARIN (1928), n. în Tecuci. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță practicant al luptelor greco-romane. A fost legitimat și a reprezentat în competiții, până în 1950 CS *Dinamo* Brașov și apoi CS *Dinamo* București (1951-1961). A obținut 8

titluri de campion național, - 1951-1953 în categoria 73 kg, 1954-1957 și 1959 în categoria 79 kg. În topul celor mai buni luptători din anul 1951 s-a clasat pe locul al II-lea în categoria 73 kg. Component al lotului național de lupte greco-romane în perioada 1951-1960. La JMU din 1951, a obținut medalia de bronz la semimijlocie. Tot în 1951, câștigă prin tuș la categoria mijlocie, în cadrul întrecerii internaționale dintre CS *Dinamo* București și Gornic Polonia. În 1952 în cadrul

întâlnirii internaționale România-Cehoslovacia a câștigat prin tuș la semimijlocie și tot o astfel de victorie a obținut și la întrecerea cu luptătorii din RD Germană. Participant la JO din 1952 (Helsinki), a reușit să aducă delegației 2 puncte, prin clasarea pe locul al V-lea la categoria 73 kg. La CM de seniori din 1953 (Napoli) s-a clasat pe locul al IV-lea la categoria 73 kg. Ca luptător la categoria 79 kg, a folosit cu predilecție saltul, reburul și supleul de jos. Antrenor la Clubul *Rapid*, unde a selecționat sportivi remarcabili ca: Nicu Gingă, Victor Dolipschi, Ion Baci, Ion Enache, Gheorghe Minea – multipli campioni naționali, medaliați în competițiile internaționale, promovați în secțiile unor cluburi fruntașe. Antrenor Emerit (1980).

BERCEANU, GHEORGHE (1949), n. în satul Cârna (fost Dunăreni), com. Goicea, jud. Dolj. Profesor de educație fizică și sport, antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane, cu rezultate remarcabile pe plan intern și

internațional. Ofițer superior. Se inițiază în luptele greco-romane la Clubul *Electroputere* din Craiova, unde este descoperit de antrenorul Ilie Marinescu în perioada în care era elev în anul I la *Grupul Școlar Electroputere* (1963-1968). Se transferă la Clubul *Steaua* din București, unde va activa în sezoanele competiționale 1969-1978 și 1983 (antrenor coordonator Gheorghe Șuteu). De 8 ori campion național la categoria 48 kg. **G. B.** se va consacra ca unul dintre cei mai reprezentativi luptători români în arena internațională. La prima sa participare olimpică, în 1968 (Mexico) a fost eliminat în turul al treilea. Campion olimpic în 1972 la München, vicecampion olimpic la Montreal în 1976. Campion european în 1970 (Germania), 1972 (Polonia), 1973 (Finlanda). Campion mondial în 1969 (Argentina) și 1970 (Canada) și vicecampion în 1975 (URSS). Medaliat cu aur în 1969 la Spartachiada Militară de vară și la JB de tineret, iar în 1973, cu aur la JMU.

La a patra sa participare la JO, în 1980 (Moscova) nu se califică în fazele superioare. Procedeele sale făcute în „cascadă” erau următoarele: dublu salt, șurub, tur de cap, supleu. După retragerea din activitatea competițională, s-a dedicat muncii de antrenor la CSA Steaua, la nivelul juniorilor (1978-1980 și 1987-1988) în cadrul CSS Nr.3 Steaua, precum și la nivelul seniorilor (1981-1983 și 1989-1993). A răspuns de pregătirea sportivilor militari la lotul național, făcând parte din colectivul tehnic. A contribuit la obținerea de către sportivii militari, a 30 de titluri de campioni naționali (17 la seniori și 13 la tineret). Printre sportivii la a căror pregătire a contribuit, s-au aflat: Iliuță Dăscălescu – multiplu medaliat la CM și CE de juniori și seniori; Ștefan Negrișan – medaliat la CE și CM; Mircea Constantin – campion european; Vasile Andrei, Constantin Alexandru, multipli medaliați la competițiile internaționale oficiale și alții. Din anul 2006 a fost ales membru al FR de Lupte, iar din 2007 și președinte al Colegiului Central al Arbitrilor. Maestru Emerit al Sportului (1968). Antrenor Emerit (1992) Decorat cu: *Ordinul Muncii* clasa I (1973); *Ordinul Meritul Sportiv* clasa a II-a (1976); *Ordinul Național Pentru Merit* în grad de Cavaler (2000); *Ordinul Meritul Sportiv* clasa I (2004).

BLIDARU, TEODOR (1928), n. în Mișca, jud. Arad. Antrenor de lupte cu merite semnificative, în selecția și pregătirea unor luptători. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane. S-a inițiat în tainele luptelor în structurile organizatorice locale, iar în anii '50 a activat la CS *Dinamo* București. Pe baza rezultatelor obținute, în anul 1950, s-a situat pe locul al III-lea în topul celor mai valoroși luptători, la categoria muscă, în anul 1951 a fost câștigător în CN pe echipe, iar în 1952 de asemenea campion național cu echipa. După retragerea din activitatea competițională, s-a dedicat muncii de antrenor la AS *Vagonul* Arad, contribuind la selecționarea pregătirea și promovarea unor noi promoții de luptători. Cel mai reprezentativ sportiv al său a fost Roman Codreanu – medalie de bronz la JO; 2 medalii de bronz la CM; medalie aur și de argint la CE.

BOLA, FRANCISC (1932), n. în com. Păuleni - Șoimeni, jud. Harghita. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor libere. Legitimă la CS *Mureșul* din Târgu Mureș. Campion național la lupte libere în intervalul 1956-1965 și apoi

în 1967, 1968 și 1969, la categoria 87 kg. Component al loturilor naționale a realizat următoarele performanțe: CM 1962 (Toledo) locul V ; CM 1965 (Manchester) – medalie de argint; CE 1967 (Istanbul) – medalie de argint; CM 1967 (New Delhi) – medalie de argint; CE 1968 (Scopje) – medalie de bronz; CM 1969 (Mar del Plata) – locul al VI-lea. Procedee folosite: intrare la coapse, tur de braț, centură laterală și rostogolire cu ridicarea coapsei apropiate. După retragere a din activitatea competițională s-a dedicat muncii de antrenor la CS *Mureșul* din Tg. Mureș. Maestru Emerit al Sportului (1966). Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1966).

BORLOVAN, FILIP (1909 - ?), n. în Lugoj. Promotor și practicant al luptelor, în perioada de început a dezvoltării acestui sport în țara noastră. A reprezentat în competiții CS *Vulturii* Lugoj. Campion național la lupte greco-romane, categoria 66 kg, în 1930, 1933, 1934 și 1936, categoria 72 kg în 1939, categoria 73 kg 1947. Pe lângă cele 6 titluri naționale obținute în cei peste 17 ani de participări în activitatea competițională, palmaresul său mai cuprinde: medalie de aur cucerită la JB din 1932 (Istanbul), medalie de argint la JB 1935 (Istanbul). A făcut parte din lotul luptătorilor români care a participat, pentru prima dată, la JO evenimentul înregistrându-se în 1936 Berlin. La această întrecere F. Borlovan a rezistat până în turul al treilea. În 1937, a participat la CE de la Paris. Pentru rezultatele obținute și contribuția sa la dezvoltarea luptelor, în anul 1933 i s-a acordat Medalia *Meritul Cultural pentru Sport* clasa a II-a.

BOȚILĂ, MIHAI (1952), n. în Grozești, jud. Mehedinți. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, inițiat în lupte greco-romane la școala de lupte a Clubului *Dacia* Pitești, club ale cărui culori le-a apărut de-a

lungul carierei sale de luptător. A fost descoperit de antrenorii - Emil Bălănescu și Cornel Petrescu. A obținut consecutiv, 9 titluri de campion național la 57 kg între anii 1973-1981. Component al loturilor naționale, a participat la numeroase competiții internaționale, la JO, CM și CE. Se remarcă la Ce de juniori din 1970 (Huskvarna) și 1972 (Hvar) la care cucerește medaliile de aur în categoria 56 kg. Participă la Ce din 1976 (Leningrad) cu medalie de argint, la ediția din 1977 (Bursa) cu medalie de bronz și în 1978 (Oslo) cu medalie de argint, toate în categoria 57 kg. Concurează la JO din 1976 (Montreal) unde se clasează pe locul al V-lea și la ediția din 1980 (Moscova) unde se clasează pe locul al IV-lea. Procedee eficiente folosite: șurub, tur de brațe, tur de cap. După retragerea din activitatea competițională s-a dedicat muncii de antrenor, tot la CS *Dacia* Pitești. A fost numit antrenor principal (coordonator) la Centrul Național Olimpic Pitești, cu rezultate deosebite la cadeți și juniori. În anul 2006, a fost ales în Biroul FR de Lupte, iar în 2009 a fost promovat în funcția de vicepreședinte al acestui for. Maestru al Sportului. Maestru Emerit al Sportului (1980). Antrenor Emerit (1999). Decorat cu: Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (1976 și 2004).

BULARCĂ, VALERIU (1931), n. în Întorsura Buzăului. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor. A învățat luptele greco-romane sub îndrumarea antrenorului emerit Ion Mureșan, la Clubul *Steagul Roșu* Brașov. A fost campion

național de 7 ori la categoria 73 kg (1957-1961,

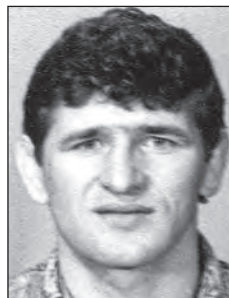
1963, 1964), la greco-romane și o dată la libere (1955). Cucerește prima medalie de aur a luptelor greco-romane din țara noastră devenind, în premieră, campion mondial în 1961 la Yokohama. O altă premieră este și medalia de bronz, obținută la CM din 1958 – (Budapesta), fiind totodată și prima medalie a luptelor la mondiale. După o participare mai puțin reușită la JO 1960 (Roma) unde a fost eliminat în turul trei, la ediția din 1964 (Tokio), cucerește medalia de argint, devenind vicecampion olimpic. Campion balcanic în 1964. S-a remarcat prin procedeul său de dezechilibrare a adversarului, denumit „urajai”, ceea ce denotă forța și viteza sa de acțiune, ridicări din parter, centură laterală. După retragerea din activitatea competițională, s-a dedicat muncii de antrenor la același club care l-a format. Maestru Emerit al Sportului (1963). Decorat cu: *Steaua Republicii Populare* clasa a III-a (1961) și *Ordinul Meritul Sportiv* clasa a III-a (2004).

BUȘOI, CONSTANTIN (1941), n. în com. Mogoșani, jud. Dolj. Absolvent al Facultății de Matematică din Craiova, promoția 1964. Profesor de matematică, la Liceul Electroputere. Director de școală. Sportiv de performanță, a practicat luptele greco-romane

la Clubul *Electroputere* din Craiova, unde s-a pregătit cu antrenorul emerit Ilie Marinescu. Campion național (1964, 1967) la categoria +95 kg. Component al loturilor naționale, a participat la numeroase concursuri internaționale. Participant la CE din 1967 (Minsk) s-a clasat pe locul al VI-lea și la ediția din 1968 (Vasteras) – eliminat în turul al doilea. La JO din 1968 de la Mexico City, s-a clasat pe locul al V-lea, obținând două puncte pentru clasamentul general pe țări. Arbitru internațional FILA, a oficiat la patru ediții ale JO (1980, 1984, 1992 și 1996) și la mai multe ediții ale CE și CM. Pe parcursul anilor a îndeplinit și alte funcții importante în cadrul județului Dolj, printre care: Primar al Craiovei – 1990; Inspector general școlar al județului. După 1990, a fost ales, vicepreședinte al FR de

Lupte. Maestru Emerit al Sportului. Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (1968).

CĂRARE, PETRE (1963), n. în com. Ivănești, jud. Vaslui. Ofițer MI. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane. Antrenor de lupte. S-a inițiat în lupte la Clubul *Dunărea* Galați și s-a transferat la Clubul *Dinamo* București, unde s-a

consacrat. Campion național la greco-romane, categoria 68 kg (1987-1989; 1991-1992). Pe plan internațional, a avut o prestație meritorie. Debutează cu medalie de aur la CE de juniori din 1986 (Malmö). Ocupă locul IV la JO din 1988 de la Seul, câștigă medalia de argint la CE din 1988 (Kolbotn -NOR), câștigă o nouă medalie de argint la CE din 1990 (Poznan), iar la ediția din 1992 (Copenhaga) se clasează pe locul al IV-lea. Începând din anul 2000, activează ca antrenor la CS *Dinamo*. Maestru Emerit al sportului (1986). Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

CHINTOAN, RAREȘ - DANIEL (1983), n. în Cluj-Napoca. Studii liceale. Sportiv de performanță. Practicarea luptelor libere a început-o la 14 ani, în cadrul CSȘ *Viitorul*, unde a fost legitimat în perioada 1993-2003, selecționat de antrenorul

Vasile Roputa, asistat în pregătire și de antrenorul Aurel Suteu. Din 2003 s-a transferat la CS *Municipal* (antrenor Vasile Vișan). A concurat la categoriile superioare de greutate. Multiplu campion național la cadeți (1996-1997), la juniori (198-2000) și la seniori începând din 2001. În concursurile internaționale confirmă rezultatele din țară în turneele la care participă: locul I în Italia, Germania, România, Ucraina, Bulgaria și Polonia (2004-2005). În competițiile oficiale realizează următoarele performanțe: 2000 – medalie de argint la CE de

cadeți din Slovacia (categ. 100 kg) și locul IV la CE de juniori (97 kg); 2001 – locul VI la CM de juniori (130 kg); 2002- locul IV la CE de juniori (120 kg); 2003 – medalie de argint la CM de juniori (Turcia), locul IV la CE de seniori și locul XIII la CM de seniori; 2004 – locul VIII la CE de seniori; 2005 – locul VII la CM de seniori și locul VIII la CE de seniori; 2006 – medalie de bronz la CE de seniori (Rusia) și locul XVI la CM de seniori; 2007 – locul XIV la CE de seniori; 2008 – locul V la CE de seniori (Finlanda). Participant la J.O din 2004 (Atena) și 2008 (Beijing) fără a se clasa în faza superioară a competiției. La toate competițiile din perioada 2003-2010 a concurat la categoria 120 kg. Maestru al Sportului.

CHRILĂ, MIHAI - vezi Personalități

CEARNĂU, PETRE (1943), n. în com. Husasău de Tinca, jud. Bihor. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor libere. Legitimă la Clubul *CFR* Timișoara, ulterior la UM Timișoara. Campion național la lupte libere în 1967, 1969, 1970, 1971, 1974 pentru (CFR) și 1979 (pentru UMT), la categoria 52 kg. Component al loturilor naționale, cucerește 2 medalii de bronz, la CE din 1969 (Sofia) și 1970 (Berlin), iar la ediția din 1973 (Lausanne) se clasează pe locul al VI-lea. La CM din 1971 (Sofia) se situează pe locul al V-lea, iar la ediția din 1974 (Istanbul) pe locul al IV-lea. A participat la JO din 1972, obținând locul V, după ce a realizat 3 victorii, un meci nul și o înfrângere. În 1998 și-a început activitatea ca antrenor la UM Timișoara. Maestru al Sportului. Decorat cu Medalia Meritul Sportiv clasa I (2004).

CERNEA, ION (1935), n. în com. Râul Alb, jud. Dâmbovița. Ofițer MI. Profesor de educație fizică și sport – absolvent IEFȘ București. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță. A activat la cluburile *Carpați* Sinaia și *Dinamo* București. A obținut opt titluri de campion

național la lupte greco-romane în 1956 și 1958-1964, la categoriile 52, 57 și 63 kg. Campion mondial în 1965 (Tampere -Finlanda); medaliat cu argint la CM din 1961 (Japonia). Medalia de argint obținută la CM din 1961 reprezintă o premieră pentru luptătorii noștri. Vicecampion olimpic în 1960 (Roma); medaliat cu bronz la JO din 1964 (Tokio). Campion balcanic în 1964. Luptător suplu și în permanent atac, folosind centura laterală, saltul și reburul. Antrenor la lotul național de lupte (1968-1987). Arbitru internațional de lupte. A avut o carieră deosebită ca antrenor la secția de lupte a CS Dinamo, atât prin longevitate, cât și prin numărul mare și valoarea remarcabilă a luptătorilor selecționați, pregătiți și promovați în loturile naționale și olimpice. A colaborat cu antrenorul Dumitru Cuc, ulterior și cu alți antrenori din noile promoții de tehnicieni, contribuind la realizarea unui bilanț de excepție în competițiile internaționale oficiale. Printre sportivii cu merite deosebite, în cucerirea de medalii la JO, CM și CE, care au beneficiat și de condițiile de pregătire ale maestrului Ion Corneanu la loturile naționale, s-au aflat: Nicolae Martinescu, Nicu Gingă, Ion Enache, Ion Păun, Petre Dicu, Victor Dolipschi, Gheorghe Ciobotaru, Ion Grigoraș, Sorin Herțea, Ion Ieremiciuc, Nicolae Zamfir și alții. Maestru Emerit al Sportului (1963). Antrenor Emerit (1975). Decorat cu: *Ordinul Muncii* clasa a II-a (1960); *Ordinul Meritul Sportiv* clasa a II-a (1976); *Ordinul Meritul Sportiv* clasa I (1977); *Ordinul Meritul Sportiv* clasa a II-a (1981); *Ordinul Meritul Sportiv* clasa I (1982); *Ordinul Național Serviciul Credincios* în grad de Ofițer (2001) și *Ordinul Meritul Sportiv* clasa I (2004).

CHIRTOP (KIRTOP), JEAN (?-?). Considerat un celebru luptător, una din figurile legendare, din perioada în care era prezent în arenă. Mai întâi s-a afirmat ca amator, a fost campion al Bucureștiului în 1923 la categoria semigrea. A devenit luptător profesionist afirmându-se pe parcursul anilor prin succese

răsunătoare obținute la unii dintre cei mai valoroși luptători ai epocii. Avea o forță ieșită din comun. A fost unul dintre cei mai longevivi luptători, activ și prezent în arene, până prin anii imediat următori celui de-al doilea război mondial. Prezența sa în arenă, trezea un interes deosebit în rândul publicului dornic să-l revadă luptând. Peste ani avea să-și exprime regretul, că s-a grăbit să treacă la profesionism, considerând că avea toate calitățile necesare să devină campion olimpic sau mondial. S-a simțit capabil să realizeze un astfel de obiectiv. A fost atașat și ridicării greutăților (halterelor). S-a remarcat ca unul dintre cei mai competenți arbitri de haltere de la noi din țară. Foarte îndrăgit de sportivi, cărora de fiecare dată le adresa cuvinte de încurajare. Spre sfârșitul vieții Jean Chirtop, s-a dedicat mai mult sportului cu greutate, timp de un deceniu activând ca arbitru.

CIOBOTARU, GHEORGHE (1953), n. în Galați. Ofițer MI. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane. S-a inițiat în lupte la Clubul *Dunărea* din Galați (antrenor Ion Donose). S-a transferat la Clubul *Dinamo* din București, unde s-a consacrat sub îndrumarea antrenorilor Ion Cernea și Dumitru Cuc. Campion național la categoria 74 kg în 1975, 1976, 1978, 1979 și 1981. Debutază cu medalie de bronz la CM de juniori din 1973 (Miami Beach): Component al echipei olimpice a țării, prezintă la JO de la Montreal din 1976, unde a ocupat locul al VI-lea. A cucerit medalia de bronz la CM din 1978 (Mexic), iar la CE se clasează pe locurile: IV 1976 (Leningrad), locul V în 1977 (Bursa); IV în 1978 (Oslo); V în 1979 (București); IV în 1980 (Prievidza); VI în 1981 (Göteborg). Palmaresul său mai cuprinde: 2 medalii de bronz obținute la JMU în 1977 (Sofia) și 1981 (București) și o medalie de aur la JB 1975. Maestru Emerit al Sportului (1983). Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (1976); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a (1977 și 1982).

CIORCILĂ, FLORIAN – FLOREA (1944-1987), n. în com. Micșunești, jud. Ilfov. Luptător de greco-romane, component al echipei *Dinamo* din București. Campion național la categoria 78 kg (1966) și la 87 kg (1967). Debutază fără succes în

1965 (Tampere), fiind eliminat în turul al treilea. În schimb realizează o performanță deosebită cucerind medalia de argint la CM din 1966 (Toledo - SUA). Maestru al Sportului. Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa a II-a (1968).

CISMAȘ, GHEORGHE- vezi Personalități

CISMAȘ, MIHAI (1962), n. în Piatra Neamț. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane. Descoperit și pregătit de antrenorul Mircea Covătaru, și legitimat la Clubul *Ceahlăul* Piatra Neamț. S-a remarcat la CN de juniori din 1979, la categoria 48 kg și la Turneul *Prietenia* din Cuba. În continuare a activat CS *Dinamo* București (1981-1983). Își continuă cariera la Clubul *Steaua* (1984-1992). Cinci titluri de campion național la categoria 52 kg în intervalul 1985-1988 (ultimul la categoria 57 kg). Pe plan internațional a realizat următoarele performanțe: JO 1984 (Los Angeles) – eliminat în turul al treilea; CE de seniori 1981 (Göteborg) necalificat în fazele superioare; CE de juniori din 1982 (Leipzig) – bronz; ; CE din 1984 (Jönköping) – medalie de argint; 1985 CE (Leipzig) – locul V; CE 1986 (Atena); 1986 (Atena) – argint; CE 1988 (Kolbotn) locul IV. La CM: din 1985 (Kolbotn) – bronz; 1986 (Budapesta) – eliminat în turul doi; 1987 (Clermont Ferrand) – locul VI. Procedee preferate: tur de braț, salt, tur de cap, centura laterală și rebur la parter. Maestru al Sportului. Maestru Emerit al Sportului (1992).

COCOȘ, FRANCISC (1912-1975), n. în com. Vinga, jud. Arad. Promotor activ al dezvoltării luptelor în țara noastră. Luptător și antrenor din prima generație a anilor '30. A debutat la Clubul *CFR* Timișoara. Exemplu de longevitate, cu 9 titluri de

campion național într-un interval de 18 ani (1932-1950). Titlurile au fost obținute în: 1932, 1933, 1936, 1938, 1940, 1943, 1946, 1948 și 1950, cele mai multe la categoria mijlocie. În anul 1950, se situa pe primul loc în topul celor mai buni 10 luptători, la categoria grea, iar în 1951 pe locul al II-lea. Participant în echipa României la JO din 1936 de la Berlin, concurând la categoria 79 kg, eliminat în turul IV, după 2 victorii și 2 înfrângeri. Participant la CE din 1937 de la Paris. La JB desfășurate la Istanbul, obține medalia de bronz în 1935 și de argint în 1940, la categoria mijlocie. A început activitatea de antrenor la Clubul *Dinamo* în 1949, fiind în același timp și component al echipei, la categoria grea. În 1951, la 39 de ani, a participat la întrecerile internaționale cu luptătorii din RDG (a câștigat la categoria sa prin tuș), cu cei din URSS (a fost învins), iar în bilaterala *Dinamo-Gornic* (Polonia) a câștigat tot prin tuș. Din 1960 până în 1971, a funcționat ca antrenor la școala experimentală *Viitorul* a CNEFS. A activat mai mulți ani ca antrenor la lotul național. A fost o perioadă în care și cu contribuția sa, luptătorii din țara noastră, au început să se afirme puternic pe plan internațional. Printre sportivii pregătiți de el se află: I. Cernea, I. Țăranu, Gh. Popovici, D. Cuc, M. Belușică, A. Șuli, M. Schultz și alții.

CODREANU, ROMAN (1952-2001), n. în Vața de Sus, jud. Hunedoara. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane. A fost descoperit de antrenorul Teodor Blidaru și a fost legitimat la Clubul *Vagonul* Arad și apoi la CS Arad.

Campion național la lupte greco-romane, de 6 ori, în anii 1975, 1976, 1978, 1979, 1980 și 1982 la categoria +100 kg. Cucerește medalia de bronz la JO din 1976 (Montreal) și se clasează pe locul al VI-lea în 1980 (Moscova). La competițiile internaționale oficiale, realizează următoarele performanțe: CM 1975 (Minsk) – medalie de bronz; CM 1978 (Mexico) – medalie de bronz; CE 1974

(Madrid) – medalie de bronz; CE 1975 (Ludwigshafen) – clasat pe locul V; CE 1976 (Leningrad) – locul VI; CE 1978 (Oslo) – medalie de aur; CE 1979 (București) – medalie de argint. A folosit ca procedee tehnice: tur de braț, centură laterală de jos. După retragerea din activitatea competițională, a activat ca antrenor la Clubul Vagonul Arad. Maestru Emerit al Sportului. Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1976).

COMAN, PETRE (1944), n. în com. Fântâna, jud. Brașov. Profesor de educație fizică și sport, absolvent IEFS, promoția 1977, specializarea lupte. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane și în special al stilului libere. A

început luptele la Clubul *Steagul Roșu* Brașov sub îndrumarea Ion Mureșanu. În perioada 1964-1976 a activat la CSA *Steaua* București (antrenor coordonator Gheorghe Șuteu). A obținut 23 de titluri de campion național, din care 10 la individual și 13 cu echipa, în perioada 1966-1976. Component al loturilor naționale, a cucerit la CE 7 medalii din care 4 de argint și 3 de bronz. Participant la JO din 1968 (Mexico) – clasat pe locul al V-lea, iar la ediția din 1972 (München) – pe locul al VI-lea. A participat la 7 ediții ale CM, fără să acceadă în fazele superioare, decât în 1975 (Minsk), când s-a clasat pe locul V – VI. Rezultatele obținute la CE: 4 medalii de argint în 1968 (Scopje), 1969 (Sofia), 1974 (Madrid), 1976 (Leningrad); 3 medalii de bronz în 1967 (Istanbul), 1970 (Berlin), 1972 (Katowice); clasat pe locul al IV-lea în 1975 (Ludwigshafen). La CE din 1970, a participat și la concursul de greco-romane, unde s-a clasat pe locul al VI-lea. Medaliat cu bronz la Cupa Campionilor Europeni din 1973 și la Spartachiada Militară de Vară din 1969. Vicecampion balcanic în 1966. Procedee tehnice preferate: atac la ambele picioare cu trântire, șurub și cheia de la parter. După retragerea din activitatea competițională, a activat ca antrenor de lupte libere la CSA *Steaua* (1977-1978), având în responsabilitate pregătirea juniorilor

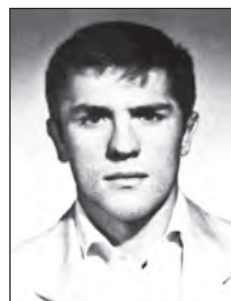
în cadrul CSS Nr.3 Steaua. Unul dintre sportivi pe care i-a pregătit, Nicu Hâncu – a reușit să cucerească, titlul de campion european la juniori. Începând din 1977, pe parcursul anilor a fost antrenor la loturile naționale și olimpice de lupte libere. A funcționat ca antrenor federal pentru lupte libere, iar în anumite perioade a fost membru al Biroul FR de Lupte. A contribuit la pregătirea unor sportivi care au obținut performanțe de prestigiu la JO, CM și CE. Maestru al Sportului (1967). Maestru Emerit al Sportului (1972). Antrenor Emerit (1991). Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (1968) și Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

CONCIU, GHEORGHE (1932), n. în Galați. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ICF, promoția 1956. După absolvire, a fost repartizat la Comitetul Regional de educație fizică și sport Galați, iar din 1958 a funcționat ca șef al acestui comitet. Traseu

profesional: profesor la Grupul Școlar Profesional al Combinatului Siderurgic (1962-1965); profesor la liceul nr.7 din Galați (1965-1967); vicepreședinte al Consiliului județean pentru Educație Fizică și Sport (1967-1972); inspector școlar de educație fizică (1968-1971); asistent (din 1977 director la catedra de educație fizică a Institutului Politehnic Galați). În cadrul activității didactice a predat boxul, halterele, judo-ul și luptele. Ca vicepreședinte al CJEFS a avut în responsabilitate îndrumarea tehnico-metodică a ramurilor sportive individuale. A contribuit în mod deosebit la dezvoltarea luptelor participând direct la înființarea unor centre sătești de lupte în localitățile Șandreni, Tulucești, Pechea, Grivița, Tg. Bujor, Munteni, Braniștea și Ivești. Timp de peste 15 ani, a fost președintele Comisiei Județene de lupte Galați. A avut calificare de arbitru internațional de lupte, oficiind la numeroase competiții interne și internaționale în țară și peste hotare. A sprijinit dezvoltarea sportului studențesc și organizarea competițiilor dedicate studenților. A realizat mai multe studii și lucrări în domeniul

sportului universitar și al sportului de performanță galățean. A contribuit la elaborarea Monografiei Sportive a Municipiului Galați. Pe parcursul anilor a îndeplinit mai multe funcții obștești. Activitatea sa a fost deosebit de apreciată de FR de Lupte, fiind ales membru al acestui for de conducere a luptelor din țara noastră.

CORDUNEANU, CONSTANTIN (1969), n. în Iași. Seleționat la secția de lupte libere CSS *Unirea* Iași, preluat după afirmare de Clubul *Dinamo* Brașov. Campion național la 52 kg de mai multe ori (1989, 1990, 1991, 1992, 1993 și 1994); a ocupat locul II

în 1989 și locul III în 1988 la CE de juniori (Italia), locul II la CE din 1992 (Ungaria) și locul IV la CM din 1989 (Turcia). Maestru al Sportului.

CORNIANU, ION – vezi **Personalități**

COVĂTARIU, MIRCEA (1946) n. în Boroaia, județul Neamț. Sportiv de performanță. Antrenor de lupte, absolvent al Școlii de antrenori (1971). După cursurile primare din comuna natală a absolvit școala profesională auto de la Dorohoi. A practicat atletismul și voleiul

la Fălticeni și CS *Suceava*, dar la 18 ani s-a îndreptat spre lupte, la CSM *Rădăuți* (1964-1968). În scurt timp, a fost cooptat în lotul național de seniori, iar la Clubul *Dinamo* București (1968-1971), perioadă în care este medaliat la CN, la categoria semigrea. Activitatea sa competițională i-a fost curmată de un accident, după care a început să pregătească copii și juniori, la Școala Sportivă *Rădăuți* (1971-1973), apoi la *Farul* Constanța (1973-1977). A urmat un curs internațional de perfecționare antrenori de la Olsztyn (Polonia). Din 1977 s-a stabilit la Piatra Neamț și a fost încadrat ca antrenor la CS *Ceahlăul* (Piatra Neamț). Acolo cât și la filialele din Borlești

și Roznov i-au trecut prin mână pentru selecție, mii de copii. Mulți dintre ei au devenit campioni. În 1981, echipa sa de lupte s-a clasat pe locul II pe țară la juniori. Printre aceștia s-a aflat și luptătorul Mihai Ciumaș, care a cunoscut consacrarea podiumurilor CE. Între 1981-1989 a fost cooptat în colectivul tehnic al lotului național de juniori. În 1990 a plecat în Italia, unde a reușit să formeze mai mulți luptători care s-au situat pe primele locuri în CN ale acestei țări. Unele surse informează că în perioada 1993-1994 a intrat în lumea afacerilor. În anul 1996 a primit titlul de Antrenor Emerit.

CRÂȘNIC, ION (1929), n. în com. Glimboca, jud. Caraș Severin. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță. A început să practice luptele greco-romane la Clubul CFR (Locomotiva) Timișoara (1950-1951). Campion național în 1950 și în 1951. În 1951 se situează pe locul al II-lea în topul celor mai bune rezultate la lupte greco-romane, categoria 67 kg. S-a afirmat prin munca de antrenor, începută în 1961, când a fost selecționat la conducerea lotului național de lupte libere. Începând din acest an a fost membru al Biroului Federal și a îndeplinit funcția de antrenor federal pentru lupte libere, până în 1996 când a rămas doar membru al Biroului Federal. În această lungă perioadă ca antrenor federal, a contribuit la realizarea de către luptătorii noștri a unui bilanț deosebit, exprimat prin cele 5 medalii obținute la JO, 14 la CM și 48 la CE. Împreună cu ceilalți antrenori de la lot și de la cluburi, a contribuit la performanțele luptătorilor Vasile Iorga, Petre Coman, Ludovic Ambruș, Francisc Bola, Nicolae Pavel. Pentru îndelungata sa activitate, i s-a acordat distincția de Antrenor Emerit (1971). Arbitru internațional. A fost antrenorul lotului olimpic marocan pentru Sydney 2000. Decorat cu: Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (1968); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1973); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a (1977); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

CRISTUȚ, CORNEL (1938-2008), n. în Stârciu, jud. Sălaj. Antrenor de lupte. Antrenor cu mari merite în dezvoltarea luptelor libere în județul Bacău. Antrenor la CSM Onești, unde a selecționat și pregătit mai mulți luptători pe care i-a promovat în luptele de performanță, printre care și sportivi care au realizat performanțe deosebite: Maricel Popa –Nanu, medalie de argint la CM de juniori (Los Angeles -1983) – categoria 57 kg, Mircea Gutuș, medalie de argint la CE de juniori (Bursa -1989) – categoria 46 kg. Una dintre cele mai mari realizări ale sale, o constituie descoperirea și pregătirea luptătorului, Vasile Pușcașu – primul campion olimpic la lupte libere. Antrenor Emerit (1991).

CUC, DUMITRU (1928), n. în com. Calea Mare, jud. Bihor. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță. Începe să practice luptele la CSM Reșița și se consacră sub culorile CS *Dinamo* București (din 1950). În repetate rânduri campion național la lupte greco-romane la categoria 82 kg în 1949, 1952, 1953, 1955, 1956 și 1957. În 1950 a fost pe locul III, iar în 1951 pe locul II iar în etapa finală a CN pe echipe, s-a clasat I loc la categoria ușoară. A participat în 1951 la întrecerea internațională cu RDG - câștigând la categoria ușoară, cu URSS, unde a fost învins iar la întâlnirea *Dinamo*-Gornic (Polonia), a câștigat prin tuș, la categoria ușoară. În topul celor mai valoroși luptători, din 1951, se clasează pe locul I, la categoria ușoară. În cadrul întrecerii cu RDG, în 1952 câștigă categoria ușoară. Se clasează locul V la JO de la Helsinki din 1952, pe locul IV la CM de seniori din 1953 (Napoli). La CMU se clasează pe locul al III-lea în 1949 și pe locul al II-lea în 1951 și 1953. Ca luptător, a folosit cu predilecție procedeele tehnice: șurub, rebur, centură laterală din parter. Ca antrenor la CS *Dinamo* în perioada 1960-1986, a obținut 25 de titluri de campion pentru echipa *Dinamo* și a contribuit la pregătirea unui mare număr

de luptători componenți ai loturilor naționale. Printre aceștia aflându-se: Nicolae Martinescu, Nicu Gingă, Ion Enache, Ion Păun, Petre Dicu, Victor Dolipschi, Gheorghe Ciobotaru, Ion Grigoraș, Sorin Herțea, Ion Ieremiciuc, Nicolae Zamfir și alții. Antrenor la lotul reprezentativ de seniori, tineret și juniori în intervalul 1960-1981, cu contribuții deosebite la pregătirea și afirmarea unor luptători pe plan internațional. Coautor la lucrarea *Sportul luptelor de la A la Z* (1992). Maestru al Sportului. Antrenor Emerit. Decorat cu: Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1968); Ordinul *Muncii* clasa a III-a (1973); Ordinul *Național Serviciul Credincios în grad de Ofițer* (2001); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a (2004).

DĂSCĂLESCU, ILIUȚĂ (1972), n. în Vulcan, jud. Hunedoara. Sportiv de performanță. A început luptele greco-romane la CSS Roman, după care a fost legitimat la CSA *Steaua* București (1989-1994) Gheorghe Șuteu - antrenor coordonator și Vasile Andrei. Campion național în 1990 și 1992,

la categoria 48 kg. Palmaresul său internațional este notabil: aur la CE de juniori din 1990 (Lapua); argint la CE de seniori 1990 (Poznan); bronz – la CM de juniori în 1990 (Tel Aviv) – categoria 50kg; bronz la CE de juniori din 1991 (Prievdza); bronz la CM de tineret din 1991 (Prievdza); argint la CE de seniori 1992 (Copenhaga) și locul V - CM de seniori din 1991 (Varna). La JO din 1992 de la Barcelona s-a clasat pe locul al V-lea la categoria 48 kg. Palmaresul său mai cuprinde: 3 medalii de aur la JB de tineret 1989, 1990 și 1991. Maestru Emerit al Sportului (1992).

DIACONU, EUSEBIU – IANCU (1981), n. în Bacău. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al Facultății de Științe ale Mișcării, Sănătății și Sportului, din cadrul Universității Bacău. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane. Și-a început activitatea la CSS, apoi cu dublă

legitimare și la SC Bacău, iar la seniori la SC (SCM) Bacău. Campion și medaliat la CN de juniori și seniori. Component al loturilor naționale de juniori și seniori. Ca reprezentat al noii promoții de luptători la stilul greco-romane, a obținut performanțe deosebite la CM și CE de juniori și seniori: 1999 – CE de juniori de la Budapesta medalie de bronz (categ 58 kg); 2000 – CE de juniori de la Sofia medalie de bronz; 2000 – CM de juniori (Nantes) – medalie de argint (58 kg); 2001 – CM de juniori (Tașkent) – medalie de argint (58 kg); 2001 – CE de seniori (Seinaejoki-FIN) – locul VIII (60 kg); 2002 – CM de seniori (Moscova) și 2003 – CE de seniori (Belgrad) clasat pe locul IX (60 kg); 2003 CM de seniori (Creteil –FRA) – medalie de bronz; 2005 – CM de seniori (Budapesta) – bronz; 2005 – CE de seniori (Varna) – medalie de argint; 2007 – CM de seniori (Baku) – medalie de bronz; 2009 – CE de seniori (Vilnius) – medalie de bronz – toate la categ. 60 kg. Prin performanțele obținute și-a îndeplinit normele de maestru și maestru emerit al sportului. Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2009).

DICU, PETRE (1954), n. în Gostavățu, jud. Olt. Profesor de educație fizică și sport. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță. A învățat luptele greco-romane la Clubul *Drobeta* din Turnu Severin, avându-l ca antrenor pe Tudor Gaiță. S-a transferat la CS

Dinamo București (Ion Cernea, Dumitru Cuc), devenind campion național în anii 1976, 1978 și 1981, la categoria 90 kg. Participant la JO din 1976 (Montreal) – necalificat în fazele superioare și la JO din 1980 (Moscova) unde a cucerit medalie de bronz. Alte rezultate de prestigiu pe plan internațional: argint la CM din 1977 (Göteborg); locul V la CM 1978 (Mexico); bronz la CE din 1978 (Oslo); bronz la CE 1979 (București); locul al IV-lea la CE din 1980 (Prievdza). Medaliat cu bronz la JMU din 1977. Maestru Emerit al Sportului (1980). Decorat cu: Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1977); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1981); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

DOBRE, ESTERA (1987), n. în municipiul Rm. Vâlcea. Sportivă de performanță, practicantă a luptelor libere. Primul ei antrenor a fost Virgil Cornel Bobârcău, care o legitimează la 15 ani, la CSS Jimbolia (2002-2003). În 2004 se transferă la CSA *Steaua* București cu dublă

legitimarea cu CSS nr.1 Jimbolia (2004-2007, antrenor Radu Ciprian). În 2007 luptă sub culorile CSM Sf. Gheorghe (antrenor Arpad Matofi), iar în 2008 se reîntoarce la CSS Jimbolia. Între 2003-2008 obține 10 titluri naționale: 4 la cadeți la categoria 49 kg (2003-2004), 2 la juniori, la categoria 54 kg (2005-2006), iar între 2005-2008 se afirmă la CN de seniori (48 kg). La competițiile internaționale oficiale se clasează pe locul VIII la CE de cadeți în 2003 la 49 kg, locul V la CE de cadeți în 2004, la aceeași categorie de greutate. La CE de juniori din 2005 (Wroclaw) – obține medalia de bronz la 51 kg, iar în 2006, locul V (51 kg). La CE de seniori din 2007 (Sofia) și în 2009 (Vilnius) - obține 2 medalii de argint. A mai obținut încă 3 medalii de argint la CE din 2010 (Baku) , 2011(Dortmund) și 2012 (Belgrad). A participat la JO din 2008 de la Beijing la 48 kg, eliminată din primul tur. Maestră a Sportului.

DOLIPSCHI, VICTOR (1950-2009), n. în București. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS (1981), specializarea lupte. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță. A debutat în secția de lupte greco-romane a Clubului *Rapid* (antrenor: Marin Belușică). Din

1969, a fost legitimat la Clubul *Dinamo* din București (antrenor Ion Cernea, Dumitru Cuc), sub culorile căruia a concurat până la sfârșitul carierei de sportiv (1988), la categoria grea. Campion național de 7 ori 1971-1973, 1977, 1979, 1981 și 1983). Participant la JO din 1972 (München) unde a cucerit medalia de bronz la categoria 130 kg și la ediția din 1984 (Los Angeles) unde obține o nouă medalie de bronz la

aceiași categorie. La CM din 1971 (Sofia) – se clasează pe locul VI, iar la ediția din 1973 (Teheran) pe locul V. Rezultate obținute la CE: 1972 (Katowice) – medalie de bronz; în 1977 (Bursa) – medalie de bronz; 1984 (Jönköping) se clasează pe locul V. La JMU din 1973 (Moscova) obține medalia de bronz, iar în 1981 la ediția organizată în București, devine campion mondial universitar. A folosit cu predilecție procedeele: tur de cap și aruncările laterale. Din 1984 a funcționat ca antrenor la CS *Dinamo*. În anumite perioade a funcționat ca antrenor la lotul național. După 1990 a fost ales vicepreședinte al FR de Lupte. Secretar general al FR de Lupte (1996-1998). Maestru Emerit al Sportului (1973). Decorat cu: *Ordinul Meritul Sportiv* clasa a III-a (1973); *Ordinul Meritul Sportiv* clasa I (1982).

DONA, VICTOR (1937- 1985) n. în București. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ICF, promoția 1960, specializarea lupte. A practicat sportul luptelor. Și-a început activitatea profesională, ca tehnician chimist la Uzinele Chimice din Plopieni și laborant

chimist la Uzina metalurgică din Târgoviște (1952-1953). În 1960-1961, a fost încadrat ca profesor de educație fizică la școala generală nr. 3 din Oltenița. Din 1961, până în 1970, a activat ca metodist și antrenor de lupte la CS *Dinamo* București, contribuind la pregătirea și afirmarea unor luptători pe plan intern și internațional. A mai lucrat aproape 2 ani, 1970-1972, ca antrenor de lupte și metodist la Centrul republican de Pregătire a Loturilor Naționale, după care s-a transferat la Centrul de Cercetări Științifice pentru Sport, în calitate de cercetător științific (1972-1975). În această activitate s-a remarcat în acțiunile organizate pentru asigurarea asistenței metodico-științifice în selecția și pregătirea loturilor naționale de lupte. În 1975, a fost promovat în funcția de secretar general la FR de Lupte, unde a activat până în 1980 când s-a pensionat pe motiv de boală. Activitatea desfășurată de VD, în perioada 1972-1980, a favorizat obținerea unor performanțe deosebite ale luptătorilor români

medaliați la JO, CM și CE. Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1976).

DONA, MITICĂ (1882 - ?)

Promotor și practicant al luptelor. Se numără printre primii participanți la întrecerile între puternici, care se desfășurau, la acea vreme între profesioniști, în cadrul spectacolelor de circ la **ridicări de greutate și la lupte**,

considerate forme ale **atleticii grele**. În documentele vremii se menționează faptul, că M.D alături de alți luptători valoroși se pregătea cu pasiune în sala *Societății Tirul*, sub îndrumarea lui Gheorghe Moceanu și Nicolae Velescu. În pregătirea sa pentru lupte, folosea și exercițiile cu greutatea care l-au ajutat foarte mult în performanțele sale. Mitică Dona, devine adoratul arenei Circului Sidoli, care, în 1902, câștigă întrecerea, organizată în premieră, denumită **Championatul român**, la care au participat și câțiva luptători din alte țări. Dona se impune și în alte turnee, între 1902-1906, obținând mai multe succese internaționale, câștigându-și renumele de stea a luptelor din acea perioadă. Realizările sale, au fost răsplătite cu medalia de aur, acordată în 1904, de către Societatea de gimnastică din București. În 1905 – *Societatea Centrală de Arme Gimnastică și Dare la Semn (Tirul)*, organizează pentru prima dată, în cadrul serbării sale anuale și un concurs de lupte, la care medalia de aur este obținută de Mitică Dona iar în 1905, cu medalia de aur și Diploma de Onoare acordate de către societatea din Iași. În continuare, va participa la numeroase turnee și demonstrații în țară și în străinătate, printre turneele pe care le efectuează se află și Campionatele Internaționale de lupte de la Paris și Petersburg din 1912. Acționând pentru popularizarea luptelor, în 1907, va edita o revistă proprie denumită **Din lumea sporturilor**, în care ponderea principală o reprezenta tematica luptelor și care va lansa, diferite acțiuni inclusiv cea privind înființarea unei Școli speciale de lupte în Capitală. Informațiile din acea perioadă, subliniază

contribuția remarcabilă a lui Mitică Dona, în răspândirea luptelor în țara noastră, printre care și cea privind organizarea mai multor **Championate**, care au înlesnit afirmarea unor luptători ca Nae Dumitrescu, Gheorghe Preoteșcu și alții.

DONOSE, ION (1951) n. în Vinderei, jud. Vaslui. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor. Legitimă la CS *Dunărea Galați*, cu participări în CN. După retragerea din activitatea competițională, s-a dedicat muncii de antrenor tot la CS *Dunărea Galați*, unde a selecționat și pregătit numeroși luptători de valoare, care s-au afirmat pe plan intern și internațional, mulți dintre aceștia fiind promovați în secțiile unor cluburi fruntașe. Printre aceștia s-au aflat: Gheorghe Ciobotaru, Nicolae Horniceanu, Zaharia Felea, Ion Gabor și alții.

DRAGOMIR, ION (1951-2002), n. în com. Izvoru Mare, jud. Constanța. Antrenor de lupte. Și-a desfășurat la CS *Muscelul Câmpulung Muscel*, unde a pregătit numeroși luptători valoroși, multipli campioni naționali, medaliați la JO, CM și CE, promovați în secțiile CSA Steaua și CS Dinamo. A făcut parte din colectivele tehnice, care au pregătit loturile de juniori și seniori în perioada 1992-1996. S-a dovedit un bun selecționar și priceput antrenor, printre sportivii pe care i-a pregătit aflându-se: Marian Sandu, Constantin Uta, Anton Arghira, Marian Ștefan și alții. În calitate de arbitru internațional a oficiat la numeroase competiții. Antrenor Emerit (1991).

DRAICA, ION (1958), n. în Constanța. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS, specializarea lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane. A fost selecționat și pregătit de antrenorul emerit Constantin Ofițerescu, la

Clubul *Farul* din Constanța, pe care nu l-a părăsit niciodată. Campion național în 1977, 1980, 1981 și 1982 la categoria 82 kg. Participant la JO 1980 (Moscova), fără a se califica în fazele superioare și la ediția din 1984 (Los Angeles), unde a cucerit medalia de aur și titlul de campion olimpic. La CM a realizat următoarele performanțe: 1977 (Göteborg) – medalie de argint; 1978 (Mexico) – medalie de aur; 1979 (San Diego) – locul IV; 1981 (Oslo) – medalie de bronz; 1982 (Katowice) – medalie de argint. La CE a realizat: trei medalii de aur cucerite în 1977 (Bursa), 1978 (Oslo) și 1979 (București); 1980 (Prievizda) – locul VI; 1983 (Budapesta) – medalie de argint; 1984 (Jönköping) – locul V. Campion mondial universitar în 1977 (Sofia) și 1981 (București). A folosit cu predilecție: turul de cap, saltul, iar din parter, supleu și centura laterală. După 1990 până în anul 2000 a îndeplinit funcția de președinte al FR de Lupte. În aceeași perioadă a intrat în lumea afacerilor. A îndeplinit funcția de vicepreședinte al forului de conducere a sportului constănțean și de președinte a CS *Farul* Constanța. Maestru Emerit al Sportului (1980). Decorat cu: Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (1977, 1982 și 2004).

ENACHE, ION (1947), n. în com. Finta, jud. Dâmbovița. Sportiv de performanță. A început să practice luptele în 1963 fiind descoperit și pregătit de antrenorul Marin Belușică la CS *Rapid*. Și-a continuat activitatea la CS *Dinamo* (antrenori Ion Cernea și Dumitru Cuc). Multiplu campion național în 1968, 1971, 1974 -1976, 1978 și 1979 la categoria 82 kg. Participant la JO 1968 (Mexico) și la ediția din 1976 (Montreal) fără a se califica în fazele superioare. A cucerit medalia de argint la CE din 1975 (Ludwigshafen) și s-a clasat pe locul IV la ediția din 1976 (Leningrad). La CM a obținut medalia de bronz în 1974 (Katowice) și medalia de argint în 1975 (Minsk). Campion balcanic în 1970. Procedeele sale favorite: turul de braț, turul de cap, rebur și centură laterală. Calificat ca arbitru a oficiat la numeroase competiții. Maestru al Sportului.

Maestru Emerit al Sportului (1975). Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004)

GABOR, ION (1943), n. în Galați. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță. Primii pași în lupte i-a făcut în 1959 la secția de lupte a clubului gălățean *Dunărea* (antrenor Ion Donose), după care s-a transferat la CSA *Steaua* (1964-1974, antrenor coordonator Gheorghe Șuteu). Pe parcursul anilor a luptat în categoriile 70, 74 și 82 kg. A obținut 7 titluri de campion național, din care 5 la individual (1965, 1966, 1969, 1970, 1972) și 2 cu echipa (1969, 1970). A participat la JO din 1972 (München) – unde s-a clasat pe locul al V-lea. Participant la CE din 1966, 1970 și 1973, unde nu s-a calificat în fazele superioare și la ediția din 1972 (Katowice) unde cucerește medalia de argint. Medaliat cu bronz la Spartachiada Militară de vară din 1969. A continuat să lucreze ca antrenor la clubul care l-a consacrat CSA *Steaua* în cadrul CSȘ nr. 3. În calitate de arbitru internațional a oficiat la numeroase competiții. Maestru al Sportului. Maestru Emerit al Sportului (1992). Antrenor Emerit (2001). Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

GAIȚĂ, TEODOR (1927), n. în Mehadica, jud. Caraș-Severin. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane. A activat la CS *CFR* Timișoara (1945-1949), după care a continuat la CCA/CSA *Steaua* București (1949-1952). Vicecampion național la individual în 1950 și cu echipa în 1952 (categoria 67 kg). După retragerea din activitatea competițională s-a dedicat muncii de antrenor la CS *Drobeta* Turnu Severin. A contribuit la selecția, pregătirea și promovarea mai multor serii de luptători. Cel mai reprezentativ sportiv al său, pe care l-a inițiat, pregătit și promovat la CS *Dinamo*, a fost Petre Dicu – multiplu campion național, medaliat la JO, CM și CE.

GEANTĂ, ALEXANDRU (1939), n. în Râsuceni, jud. Giurgiu. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant a luptelor greco-romane și libere (1960-1972). Legitimă la CCA/CSA Steaua (1960-1972). A concurat în

sezoanele competiționale la greco-romane (1960-1961) și libere (1960-1972), în categoriile 57, 62 și 68 kg. Campion național la lupte libere 1960, 1961, 1964, 1965 și 1968. A mai contribuit la câștigarea a 13 titluri cu echipa. Participant la CM din 1962 și 1963 fără a se califica în fazele superioare. Medaliat cu aur la JB din 1961, cu bronz în 1962 și cu argint în 1963. Antrenor la CSA Steaua la nivelul juniorilor (1973-1976) și a lotul seniori (1977-1999). A făcut parte din colectivele tehnice care au pregătit loturile naționale de juniori pentru CM (1985, 1986 și 1989) și pentru CE (1982, 1984 -1988 și 1990). În realizarea performanțelor cu sportivii militari a colaborat cu antrenorii: Gheorghe Șuteu, Ioan Vascul Popovici, Gheorghe Urianu, Vasile Pușcașu, Claudiu Tămăduianu și Radu Ana. Ca rezultat al activității acestui colectiv de antrenori au fost obținute 135 de titluri de campioni naționali, din care 106 la seniori. Dintre sportivii cu rezultate deosebite pe plan internațional la a căror pregătire a contribuit, pot fi menționați: Dănuț Prefit, Nicu Hâncu, Petrișor Cruceanu, Alin Păcuraru, Cătălin Băjenaru, Alexandru Ballay – la juniori, iar la seniori – Vasile Pușcașu, Marin Pârcălabu, Claudiu Tămăduianu și alții. (Surse: Secția de lupte CSA Steaua 1949-2007 – Horia Șiclovan, Sportul luptelor de la A la Z – Sorin Satmari și Alexandru Cuc). Maestru al Sportului (1961). Antrenor Emerit (1987).

GHERASIM, VIRGIL (1942), n. în com. Grănicești, jud. Suceava. Antrenor de lupte. A activat în această calitate la CS Metalul, IPROFIL, CSS și CSM Suceava. Are merite deosebite în promovarea luptelor în această zonă, în selecția și pregătirea unui mare număr de luptători, printre aceștia aflându-se și o serie de sportivi, printre care

- Ștefan Rusu, cel mai bine cotate dintre luptătorii la greco-romane din istoria luptelor românești, multiplu medaliat la JO, CM și CE, precum și Gheorghe Savu, L. Amariei. A fost antrenor la lotul național de juniori și seniori în anii 1985, 1987 și 1993. Recunoscându-i se competența, FR de Lupte i-a încredințat misiunea de antrenor coordonator la Centrul Olimpic Național din Rădăuți. Antrenor Emerit (1980). Decorat cu Ordinul Meritul Sportiv clasa I (1981).

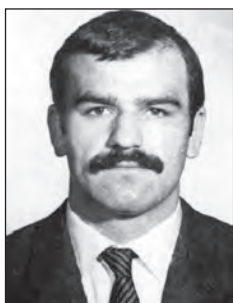
GHIȚĂ, NICOLAE (1967), n. în com. Tărtășești, jud. Dâmbovița. Sportiv de performanță. Practică luptele libere la CS Rapid din București (1990-1997) sub culorile căruia, câștigă titlurile campion național la 90 kg, în 1990, 1992, 1993, 1994, 1995 și 1997. Participant la JO 1992 (Barcelona) clasat pe locul al VII-lea. Ocupă locul V la CM din 1991 (Varna) și cucerește medalia de argint la CE din 1997 (Varșovia). Maestru al Sportului.

GINGĂ, NICU (1953), n. în com. Gostinu, jud. Giurgiu. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane. A fost descoperit de antrenorul M. Belușică și legitimat la CS Rapid București. S-a transferat la CS Dinamo București (antrenori

Ion Cernea, Dumitru Cuc). A fost campion național de 8 ori, în anii 1973, 1974, 1975 și 1977-1981, la categoria 52 kg. Participant la JO din 1976 (Montreal) unde cucerește medalia de argint și la ediția din 1980 (Moscova) unde se clasează pe locul IV. Debutază la CE de juniori în 1972 (Hvar) cu medalie de aur iar în anul 1973 la CM de juniori (Miami Beach) tot cu medalia de aur și titlul de campion mondial la juniori. La CM de seniori realizează următoarele performanțe: 1973 (Teheran) – medalie de aur; 1974 (Katowice) – medalie de

bronz; 1977 (Göteborg) medalie de aur; 1978 (Mexico) – medalie de argint. Participă la 7 ediții ale CE, cu următoarele rezultate: 1973 clasat pe locul al IV-lea; 1974 (Madrid) – medalie de bronz; 1976 (Leningrad) – clasat pe locul V; 1977 (Bursa) – medalie de argint; 1978 (Oslo) – medalie de bronz; 1979 (București) – medalie de argint și 1980 (Prievizda) – clasat pe locul V. Vicecampion mondial universitar în 1973 și 1977 și 1981. A folosit cu eficiență maximă procedeele: salt, tur de cap, de șold, centură laterală și supleu la parter. Maestru Emerit al Sportului (1975). Decorat cu: Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a (1976 și 1982) și Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

GRIGORAȘ, ION (1963), n. în com. Verești, jud. Botoșani. Profesor de educație fizică și sport. Ofițer MI. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane. A fost selecționat de antrenorul Constantin Tăpîrjan, legitimat inițial la CSM Suceava.

Și-a continuat activitatea la CS *Dinamo* din București (antrenori Ion Cernea și Dumitru Cuc), unde s-a consacrat. Campion național de 8 ori între 1984 - 1990 și în 1992 la categoria grea (130 kg). Debutază la CM de juniori în 1983 (Kristiansund) – medalie de aur. La CM de seniori realizează următoarele performanțe: 1985 (Kolbotn) – medalie de bronz; 1986 (Budapesta) – locul V; 1987 (Clermont Ferrand) – locul IV. La CE de seniori: 1985 (Leipzig) – locul V; 1986 (Atena) și 1987 (Tampere) – locul VI; 1988 (Kolbotn) – locul V; 1990 (Poznan) – medalie de bronz; 1992 (Copenhaga) – medalie de argint. La JO din 1992 de la Barcelona cucerește medalia de bronz. Maestru Emerit al Sportului (1988). Decorat cu: Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

HANTĂU, IOAN – vezi **FR Judo**

HÂTRU, DUMITRU – vezi **FR de Culturism și Fitness**

HERȚEA, SORIN (1964), n. în Hârșova, jud. Constanța. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane. Descoperit de antrenorul emerit C. Ofițerescu și legitimat la Clubul *Farul* din Constanța, transferat ulterior la CS *Dinamo* din București. Multiplu campion național la 82 kg la greco-romane (1982 -1989) și la 90 kg -2 titluri (1990 1992). Pe plan internațional a realizat următoarele performanțe: 1983 (Kiev) și în 1985 (Kolbotn) calificat până în turul al treilea; medalie de bronz la CM din 1986 (Budapesta); 1987 (Clermont Ferrand) – locul IV. La CE : 1985 (Leipzig) – locul IV; 1986 (Atena) - locul V ; 1987 (Tampere) - locul IV; 1988 (Kolbotn) – locul VI; 1989 (Oulu) – locul VI.

Maestru Emerit al Sportului (1986). Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

HORVATH, FRANCISC (1928-1980), n. în Lugoj. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane. Primii săi pași în domeniul luptelor i-a făcut la CS *Vulturii* Lugoj. Transferat la CS *Dinamo* din București (antrenor Francisc Cocos). Campion național, la categoria 57 kg, între anii 1952 și 1953, 1955 și 1957. În 1950 se clasează pe locul II în topul celor mai valoroși luptători la categoria –cocos, în 1951 - pe locul I - la campionatul național pe echipe, iar în topul din 1951 pe primul loc (57 kg). În 1951 participă la întrecerile internaționale România –RDG (câștigă la puncte); URSS-România (a fost învins) și la bilaterala Dinamo București – Gornic (Polonia) învingător la puncte. Medaliat cu bronz la CMU din 1951. În 1952 participă la întâlnirile internaționale România-Cehoslovacia și România –RDG, ambele câștigate la puncte. La CM: 1953 (Napoli) – eliminat în turul doi; 1955 (Karlsruhe) - locul VI. La JO: 1952 (Helsinki) - eliminat în turul doi; 1956 (Melbourne) realizează o performanță cu rezonanță istorică pentru luptele românești, cucerind medalia de bonz la categoria 57 kg, prima medalie olimpică. Decorat cu *Ordinul Muncii* clasa a III-a (1956).

HORVATH, IOSIF (1912-1983), n. în Lugoj. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-

romane. A învățat luptele greco-romane și le-a practicat la CS *Vulturii* Lugoj. Campion național în 1934, 1936 și 1939, la categoria 61 kg. În 1934, cucerește medalia de bronz la CE (Roma), obținând prima medalie la un astfel de concurs din istoria luptelor din țara noastră.

IACOBINI, GHEORGHE (1917- 2010), n. în București. A lucrat ca mecanic motoare cu explozie la Centrul de instrucție al aviației din Tecuci (1938-1947). După 1948 își începe activitatea în cadrul organizațiilor sportive, fiind încadrat la OSP Tecuci, până în 1949 când este promovat la CCFS/CM . Și-a completat studiile, urmând cursurile ICF (secția fără frecvență), pe care le-a absolvit în anul 1958. În perioada 1955-1958 a îndeplinit funcția de inspector pentru lupte (funcție asimilată cu cea de secretar general). Între 1958-1962 a fost numit șeful sectorului federației din UCFS, iar din 1962 până în 1973 a fost ales secretar general al FR de Lupte. În cei peste 15 ani cât a activat în cadrul luptelor a adus o contribuție însemnată la dezvoltarea și afirmarea luptelor greco-romane și libere pe plan național și internațional. Un mare număr de luptători au cucerit în această perioadă, medalii la JO, CM și CE. Decorat cu *Ordinul Muncii* clasa a III-a (1966).

IANCĂU, IOAN (1941-2009) n. în Brașov. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor. Elev la Grupul Școlar *Steagul Roșu* a început luptele la CS *Steagul Roșu*. La 17 ani a câștigat primul titlu național la juniori la lupte libere, dar cu evoluții bune și la cele clasice, ocupând locul III la CN din 1960. A luptat în categoria 57 kg. În 1961, alături de V. Bularca, D. Pârvulescu și alte nume cu rezonanță, a contribuit la câștigarea titlului național pe echipe. Deși a dovedit calități, nu a fost selecționat pentru a participa la concursuri internaționale oficiale. După satisfacerea stagiului militar la CS *Steaua București*, a trecut la ASA Brașov, dar refluxul de formă, în urma unei accidentări, l-a determinat să renunțe la activitatea competițională. Odată cu absolvirea școlii de antrenori, în 1971, a început colaborările cu CS Dinamo Brașov, CSS Brașovia și ASA Brașov. A

activat la CS Dinamo Brașov împreună cu antrenorul emerit Ion Bătrân până în 1985, când a devenit antrenorul principal. În aceste calități, a contribuit la obținerea unor performanțe de prestigiu, sportivii pregătiți în cadrul acestei secții, obținând până în 2004 circa 100 de titluri de campioni naționali, iar din 2000 și pe acela pe echipe. Pe plan internațional au fost obținute numeroase medalii la JO, CM și CE. Printre sportivii medaliați, aflându-se: Traian Marinescu, Dorinel Bârcu, Gheorghe Mîțu și în mod deosebit Romică Rașovan cu 4 medalii de aur, una de argint și alta de bronz la CE. Între anii 1984-1985 și 1990-1992 a făcut parte din colectivele tehnice care au pregătit loturile naționale. Ioan Iancău s-a pensionat în anul 2004, dar a continuat să-l sfătuiască pe succesorul său. Antrenor Emerit (1992).

IANKO, ANDREI (1958), n. în com. Băgara, jud. Cluj. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor. A început să practice luptelor libere la vârsta de 15 ani la CSM și apoi la CSS *Viitorul* din Cluj-Napoca. Pe timpul satisfacerii stagiului

militar, a reprezentat CS *Dinamo* Brașov, unde și-a continuat activitatea de performanță, până în 1990, când s-a transferat la CS *Voința* Cluj Napoca. A obținut 7 titluri de campion național la lupte libere, categoria +100 kg în: 1978, 1980, 1984, 1987, 1988 – pentru CS *Dinamo* Brașov, 1990 și 1991 – pentru CS *Voința* Cluj-Napoca. A participat la mai multe competiții internaționale în: Polonia, Ungaria, Turcia, Mongolia, Italia și în alte țări, unde s-a clasat pe primele poziții Performanțe realizate în competițiile internaționale oficiale: 1 978 CE de juniori (Oulu) – medalie de argint; 1979 CE de seniori (București) – eliminat în turul trei; 1979 CM de seniori (San Diego) – medalie de bronz; 1980 CE de seniori (Prievizda) – locul V; 1982 CE (Varna) – locul IV; 1983 CE (Budapesta) – locul V; 1985 CE (Leipzig) – eliminat turul trei. Participant la JO din 1980 (Moscova) acumulează 2 puncte pentru clasamentul general prin clasarea pe locul al V-lea. În perioada

1990 -1993, a activat ca antrenor de lupte libere la CS Voința Cluj-Napoca, reușind să promoveze o serie de tineri valoroși. După această dată s-a încadrat în producție la o firmă. Maestru al Sportului (1984). Maestru Emerit al Sportului (1999). Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

IEREMICIUC, ION (1960), n. în Calafindești- Șerbăuți, jud. Suceava. Sportiv de performanță, practicant al luptelor. Ofițer MI. Inițiat în luptele greco-romane la CSM Suceava. În 1988 CS *Rulmentul* Suceava. Campion național, categoria 100 kg: 1989-1992 – pentru CSM Suceava; 1993 – pentru CS *Farul* –CS CFR Constanța; 1994-1995 – pentru CS *Dinamo* București. Pe plan internațional, realizează următoarele performanțe: 1985 CE juniori (Bologna) – medalie de aur; 1986 CE de juniori (Malmö) medalie de bronz; 1989 CM seniori (Martigny) – eliminat în turul al treilea; 1989 CE (Oulu) – medalie de argint; 1990 CE (Poznań) – clasat pe locul IV; CE 1992 (Copenhaga) - locul V La JO de la Barcelona 1992 ocupă locul VI. Maestru Emerit al Sportului. Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

ILIE, GHEORGHE (1927), n. în Tărtășești, jud. Ilfov. Antrenor de lupte. A activat la CS *Metalul* București (1958-1989), unde a pregătit luptători valoroși care s-au afirmat pe plan intern și internațional, printre care: Gheorghe Stoiciu, Nicolae Neguț, Eugen Hupcă, Nicolae Cristea, Alexandru Geantă, Dumitru Crăciun. În perioada 1986-1989 a fost ales în funcția de președinte al Comisiei de lupte din Municipiul București, contribuind la buna organizare a activității competiționale și sprijinirea activității secțiilor de lupte. Pentru rezultatele obținute în activitatea sa de antrenor, în anul 1988, i s-a acordat titlul de Antrenor Emerit.

IORGA, VASILE (1945-2003), n. în com. Mărașu, jud. Brăila. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor. Legitimă la CS *Progresul* Brăila, sub culorile căruia s-a consacrat și pe care le-a apărut până la sfârșitul carierei sale sportive în lupte libere. Descoperit de antrenorul Alexandru Tătaru. A obținut 8 titluri de campion național (1969-1977) la categoria 82 kg. Pe plan internațional a realizat următoarele performanțe: CM seniori 1970 (Edmonton) – medalie de bronz; CM 1971 (Sofia) – medalie de bronz; 1973 CM (Teheran) – medalie de argint; CM 1974 (Istanbul) și 1975 (Minsk) – medalii de bronz; 1969 CE (Sofia) - locul IV; CE 1970 (Berlin) și 1974 (Madrid) – medalii de bronz; CE 1973 (Lausanne) – locul IV; CE 1975 (Ludwigshafen) - medalie de argint; CE 1976 (Leningrad) – locul IV. Participant la JO 1972 (München) cucerește medalia de bronz la categoria 82 kg. A folosit cu succes următoarele procedee tehnice: intrare la coapsă, morișca, intrare la ambele coapse, cheie la parter. În perioada 1990-1992, a îndeplinit funcția de președinte la CS *Progresul* Brăila. Maestru Emerit al Sportului (1972). Antrenor Emerit (1992). Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1973).

KONDOROSY (KONDOROSI), ZOLTAN (1906 - ?), n. în Arad. Sportiv de performanță. Practicant al luptelor, înotului și canotajului. A participat la întrecerile de canotaj organizate pe Mureș și la concursurile de înot de pe Mureș și Bega. În 1925 înregistrează primul său succes sportiv, câștigând concursul de înot de fond (10 km) desfășurat pe canalul Bega. Luptele l-au atras însă în mod deosebit, devenind unul din reprezentanții semnificativi ai sportului arădean. A activat la secția de lupte al Clubului *Töldi* (ulterior Vulturul). A intrat în posesia titlurilor de campion național la categoria +87 kg, în 1932, 1933 și 1936. (sursa – Sportul luptelor de la A la Z – Sorin Satmari,

Dumitru Cuc, 1992). După alte surse, titlurile de campion ar fi fost obținute în anii, 1930, 1931, 1934, 1935 și 1936 (surse – Olimpici Arădeni – Tiberiu Țiganu, Gheorghe Biriș, 2004). Interpretările diferite ale unor surse, provin probabil din faptul că și unele competiții regionale, erau considerat drept campionate naționale. ZK, a reprezentat luptele din țara noastră, la mai multe competiții internaționale, cu unele performanțe în premieră: la JB din 1932, desfășurate la Istanbul cucerește titlul de campion balcanic și contribuie la clasarea echipei pe locul al II-lea. A făcut parte din lotul luptătorilor români, care a participat la JO din 1936 (Berlin) o premieră pentru luptele din țara noastră. Kondorossy a fost eliminat în turul al doilea. În anul 1937, s-a retras din activitatea competițională.

LAZĂR, BUJOR (1926 - ?), n. în Lugoj. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane. A reprezentat în competiții CS *Vulturii* Lugoj și CS *Dinamo* București. Campion național în 1947 (CS *Vulturii* Lugoj), 1949 - 1955, 1958, (CS *Dinamo*), 87 kg. Component al loturile naționale, a participat la mai multe concursuri internaționale. Medaliat cu argint la Festivalul Mondial al Tineretului și Studenților din 1949 și 1953. Participant la CM din 1955 (Karlsruhe), 1958 (Budapesta) fără a se califica în fazele finale. După retragerea din activitatea competițională a activat ca antrenor. Maestru al Sportului.

LAZĂR, NICOLAE vezi **Personalități**

LOVASZ, IACOB (1901-1993), n. în Reșița. Antrenor de lupte. Face parte din generația de luptători a anilor '20. Campion național în anii 1925, 1926, 1928, 1929. Din acest ultim an, devine antrenor la Clubul *UDR* (Uzinele Domeniilor Reșița), iar în perioada 1947-1957 a fost antrenor la lotul național. A selecționat și a pregătit sportivi de mare valoare, viitorii medaliați la JO și la CM: Simion Popescu, Dumitru Cuc, Cornel Turturea, Ion Alionescu, Marin Bolocan, Mihai Schultz. Antrenor Emerit (1975).

MARINESCU, ILIE (1926-2009), n. în Craiova. Antrenor de lupte. A activat în anii 1969-1975 la *Electroputere* Craiova, unde a selecționat și pregătit numeroși luptători de valoare, campioni naționali, componenți ai loturilor naționale, medaliați la JO, CM și CE, printre care: C. Bușoi, M. Vlad, I. Popa, Șt. Șerban, Aurel Stoica. Cel mai reprezentativ sportiv al său a fost Gheorghe Berceanu – medaliat cu aur și argint la JO, dublu campion și vicecampion mondial, triplu campion european. În perioada 1972-1980, a făcut parte din colectivele tehnice care au pregătit tivi de valoare. Antrenor Emerit (1975). Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

MARTINESCU, NICOLAE (1940), n. în com. Vișani, jud. Brăila. Sportiv de performanță, practicant al luptelor. Antrenor de lupte. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS (1977). Ofițer MI. Și-a început activitatea de luptător

în 1959 la CS *Dunărea* Galați (antrenor Ștefan Babin,) și a continuat activitatea de performanță din anul 1961, la CS *Dinamo* București (antrenori Ion Cernea, Dumitru Cuc). A cucerit 18 titluri de campion național la categoria grea în perioada 1961-1978. Participant la JO din 1964 (Tokio) – clasat pe locul al IV-lea, la ediția din 1968 (Mexico) – medaliat cu de bronz iar în 1972 (München) – medaliat cu aur și titlu de campion olimpic. Performanțe obținute la CM: 1963 (Helsingborg) – medalie de argint; 1965 (Tampere) – clasat pe locul VI; 1966 (Toledo) și 1967 (București) – medalii de bronz; 1969 (Mar del Plata) – locul V; 1970 (Edmonton) – medalie de bronz; 1971 (Sofia) – medalie de argint; 1973 (Teheran) – clasat pe locul IV; 1974 (Katowice) – medalie de bronz; 1975 (Minsk) – clasat pe

locul V. La CE a realizat următoarele performanțe: 1966 (Essen) – medalie de aur; 1968 (Vasteras) – clasat pe locul IV; 1972 (Katowice) și 1973 (Helsinki) – medalii de bronz; 1976 (Leningrad) – clasat pe locul VI. Camion balcanic 1963-1967. Cu cele 11 medalii (2-2-7) cucerite la JO, CM și CE se situează pe locul al doilea în topul celor mai valoroși luptători de greco-romane din toate timpurile. În diferite perioade a făcut parte din colectivele tehnice care au pregătit loturile naționale. După retragerea din activitatea competițională s-a dedicat muncii de antrenor la secția CS *Dinamo*. Maestru Emerit al Sportului (1968). Antrenor Emerit (1991). Decorat cu: Ordinul Național *Pentru Merit* în grad de Cavaler (2000); Ordinul Meritul Sportiv clasa a III-a (1966, 1968); Ordinul Muncii Clasa I (1973); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

MATEI, ILIE (1960), n. în com. Râșca, jud. Suceava. Profesor de educație fizică și sport. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor. Depistat și inițiat în luptele greco-romane de către renumitul antrenor Constantin Tăpârjan.

A fost legitimat la CSM Suceava. Campion național la categoria 90 kg, în anii 1982, 1984-1988. A fost selecționat în lotul țării și a făcut parte din delegația care a participat la JO din 1984 de la Los Angeles, unde a cucerit medalia de argint. La CM din 1982 (Katowice) - locul IV, iar la ediția din 1987 (Clermont Ferrand) locul V. Participant la CE de juniori din 1980 (Bursa) - clasat pe locul V. La CE de seniori: 1983 (Budapesta) – medalie de argint; 1984 (Jönköping) – clasat pe locul IV; 1985 (Leipzig) – medalie de argint; 1987 (Tampere) – clasat pe locul VI. Campion balcanic de juniori în 1978 și la seniori în 1982. Campion mondial universitar 1981. Maestru Emerit al Sportului (1985). Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (1982).

MEMET, ENDER (1967), n. în Constanța. Profesor de educație fizică și sport. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane. Și-a început activitatea la CS *Farul* din Constanța, sub îndrumarea antrenorilor C. Ofițerescu și M.

Rada. În perioada 1986-1992 a fost legitimat la CSA Steaua, cu clasări pe locurile II-III în CN. (participant Campion și medaliat la CN (categoria 68kg) pentru următoarele unități sportive: locul III – 1993, 1994 (CS *Farul* + CFR din Constanța); locul II - 1995 (CS *Farul*); campion național-1996 (CS *Farul*+AS *ALRO* Slatina), 1997 (CS *Farul*), 1998 și 1999 (CS *Dinamo*). Pe plan internațional a cucerit medalia de argint la CM din 1993 (Stockholm) iar la ediția din 1997 (Wroclav) - medalie de bronz. A mai cucerit o medalie de aur la CE de juniori din 1987 (Katowice), două medalii de bronz la JB din 1987 și la Cupa Campionilor europeni din 1991. La alte competiții internaționale la care a participat nu s-a calificat în zona medaliilor. Maestru Emerit al Sportului (1996).

MORCOV, STELICĂ (1951), n. în com. Mitoc, jud. Botoșani. Sportiv de performanță, practicant al luptelor. A început să practice luptele libere în 1969 la CS *Unirea* și apoi la CS *Nicolina* Iași, (antrenor Mircea Badiu). Și-a continuat activitatea la CS *Dinamo*

Brașov (antrenor Ion Bătrân). Campion național în 1975 și 1976 și medaliat la alte ediții ale CN. A concurat la categoria 90 kg.. Component al loturilor naționale cu performanțe deosebite pe plan internațional. Participant la JO din 1976 (Montreal) unde a cucerit medalia de bronz. La CM în 1975 (Minsk) a ocupat locul V. Performanțe obținute la CE: 1972 (Katowice) – eliminat în turul II; 1976 (Leningrad) medaliat cu bronz; 1979 (București) eliminat în turul al IV. Campion balcanic în 1974.

Maestru al Sportului. Maestru Emerit al Sportului (1980). Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1976 și 2004).

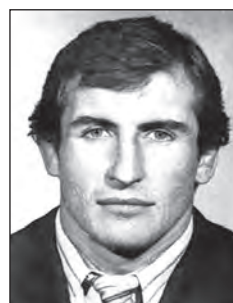

MUREȘAN, ION (1928), n. la Petroșani. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor. A fost legitimat inițial la CS *Dinamo* Brașov și apoi la CS *Steagul Roșu*. În 1951 s-a situat pe locul al III-lea în topul celor mai valoroși luptători ai anului, la categoria semimijlocie -73 kg (fiind la CS *Dinamo* Brașov). Tot la același club devine campion la faza de zonă în 1952 (la greco-romane). A fost campion național în 1954 (73 kg, CS *Dinamo* Brașov) și în 1958 (79 kg, CS *Steagul Roșu* Brașov). S-a remarcat în activitatea de antrenor selecționând și pregătind sportivi, de mare valoare, care au realizat performanțe remarcabile, unele în premieră pentru luptele din țara noastră. Printre sportivii la a căror pregătire a contribuit s-au aflat: Valeriu Bularca (prima medalie de aur la CM – 1961, și prima medalie de bronz la CM 1958), Dumitru Pârvolescu, Petre Coman (multiplu medaliat), Ludovic Ambruș, Alexandru Tompa, Andrei Maiendt, Gheorghe Urianu. În perioada 1950-1959 a fost antrenorul lotului național. Pentru merite deosebite, i s-a acordat titlul de Antrenor Emerit (1971).

NEAGU, AUREL (1954), n. în com. Văcăreni, jud. Tulcea. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor libere. Inginer, absolvent al Institutului Politehnic din Iași. A fost descoperit de antrenorul Ștefan Babin din Galați și fost legitimat inițial la CS *Dunărea* Galați, unde s-a pregătit și cu antrenorul Ion Popescu. Și-a continuat pregătirea la CS *Nicolina* Iași (antrenor Toma Popescu). A obținut 6 titluri de campion național la categoria 57 kg în: 1978, 1981, 1983, 1984, 1986,

1987. Component al loturilor naționale, a participat la numeroase competiții internaționale, iar la competițiile oficiale a obținut următoarele rezultate: JO din 1980 (Moscova) clasat pe locul V; CM 1978 (Mexico) locul IV; CM 1979 (San Diego) locul V; CM 1981 (Skopje) locul VI; CM 1982 (Edmonton) locul V; CE 1978 (Sofia) medaliat cu argint; CE 1979 (București) medaliat cu argint; CE 1980 (Prievidza) medaliat cu bronz; CE 1981 (Lodz) medaliat cu argint; CE 1982 (Varna) locul V; CE 1984 (Jönköping) locul IV; JMU din 1981 medalie de bronz. După retragerea din activitatea competițională, s-a dedicat muncii de antrenor la CS *Nicolina* Iași contribuind la pregătirea unor luptători valoroși cu performanțe semnificative pe plan intern și internațional. Maestru Emerit al Sportului (1980). Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1982) și cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

NEGRIȘAN, ȘTEFAN (1953), n. în com. Pecineaga, jud. Tulcea. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane. Și-a început activitatea la CS *Farul* Constanța, sub îndrumarea antrenorului Constantin Ofițerescu. Și-a continuat pregătirea la CSA *Steaua* București (1980-1986) – antrenori Gheorghe Șuteu și Gheorghe Berceanu. Campion național în 1979 și 1982 pentru CS *Farul* Constanța și în 1985 și 1986 pentru CSA *Steaua* (68 kg). Debutază la CE de juniori în 1978 (Oulu - FIN) – cu medalie de argint (categoria 62kg). Participant la JO din 1984 (Los Angeles) unde s-a clasat pe locul al IV-lea. Performanțe obținute la CM din : 1979 (San Diego) – eliminat în turul trei; 1982 (Katowice) – medaliat cu bronz; 1983 (Kiev) – eliminat în turul patru; 1985 (Kolbotn) medaliat cu aur – a fost ultimul titlu mondial cucerit de un luptător român; 1986 (Budapesta) – clasat pe locul V. La campionatele europene a obținut următoarele performanțe: 1982 (Varna) – medaliat cu argint; 1983 (Budapesta) – locul IV; 1984 (Jönköping) și 1985 (Leipzig) – două medalii de argint. Medaliat cu aur la Spartachiada

Militară de vară 1981. A folosit cu succes următoarele procedee tehnice: turul de cap, șurubul, centura laterală din parter cu ridicare. Maestru Emerit al Sportului.

NEGUȚ, NICOLAE (1945), n. în București. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane. A fost legitimat la CS *Progresul* (1962) antrenor Vasile Constantinescu – Martac. A continuat pregătirea la CSA *Steaua*, în perioada 1965-1976 (antrenor Gheorghe Șuteu). A obținut 9 titluri de campion național în anii, din care 3 cu echipa și 6 la individual : 1966 (78kg); 1968(87 kg); 1969, 1971,1974 și 1975 (90kg). Component al loturilor naționale, a reprezentat cu rezultate semnificative sportul luptelor pe plan internațional. Participant la JO, a reușit să acumuleze 4 puncte pentru clasamentul general pe țări, prin clasarea pe locul al IV-lea la greco-romane în 1968 – Mexico (a participat și la libere unde a fost eliminat în turul al III-lea) și pe locul al VI-lea în 1972 –München. Rezultate obținute la CM: 1969 (Mar del Plata) medalie de bronz; 1970 (Edmonton) – locul VI; 1971 (Sofia) și 1973 (Teheran) locurile IV. La CE s-a clasat pe locul V la edițiile din 1968 (Vasteras) și 1972 (Katowice) și a fost eliminat în turul patru în 1970 (Berlin) și 1973 (Helsinki). Medaliat cu bronz la JMU din 1973. Maestru Emerit al Sportului. Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (1968).

OFIȚERESCU, CONSTANTIN (1936-2007), n. în Lugoj. Profesor de educație fizică și sport. Antrenor de lupte. A practicat luptele la Lugoj și Timișoara. A reprezentat la campionatele naționale din 1958- CS *CFR* Timișoara, câștigând titlul național la categoria 52 kg la greco-romane. Pe parcursul anilor a mai fost clasat pe locurile II și III

în CN. Component al lotului național, a participat la mai multe competiții internaționale. S-a dedicat muncii de antrenor, activând la CS *Farul* din Constanța, unde a reușit să consolideze o secție puternică de lupte, care a promovat numeroși luptători de valoare loturilor naționale și secțiilor cele mai reprezentative – Dinamo și Steaua. Printre sportivii cu rezultate remarcabile, selecționați, pregătiți și promovați de Constantin Ofițerescu, s-au aflat: Alexandru Constantin, situat pe locul al III-lea în topul celor mai valoroși luptători din toate timpurile, 10 medalii (7-3-0) obținute la JO, CM și CE; Ion Draica, situat pe locul al IV-lea în același clasament – 10 medalii (5-3-2); Ștefan Negrișan, locul 10 cu 6medalii (1-4-1); Sorin Herțea; Ender Memet; Ion Hanu, și mulți alții. Pe parcursul anilor, a făcut parte din colectivele tehnice care au pregătit loturile naționale. În 1995, a fost ales membru al Biroului FR de Lupte. Maestru al Sportului. Antrenor Emerit (1980). Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1977) și Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

OLTEANU (OLTEAN) MIRON – vezi Personalități

PAVĂL ANA-MARIA (1983), n. în municipiul Onești. Sportivă de performanță, practicantă a luptelor. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a Facultății de Educație Fizică și Sport din cadrul Universității Babeș-Bolyai. Inițiată în lupte libere de antrenorul Alexandru Simon la 14 ani. Se legitimează la Clubul Sportiv Municipal din Onești în perioada 1998-2000. Din 2001 s-a transferat la CS *Municipal* din Cluj-Napoca, (antrenor Vasile Vișan). A concurat în limitele categoriei 55 kg. A obținut titlul de campioană națională la juniori în 2004, iar în 2005 pe cel de seniori, repetat și în anii 2006, 2007, 2008. La CE de seniori din 2005 (Varna) – cucerește medalia de bronz, iar în 2008 sub îndrumarea aceluiași antrenor, la CM (Tokio) se

clasează pe locul V. Pe un loc meritoriu se va clasa și la JO de la Beijing, câștigând puncte pentru delegația noastră în clasamentul general, prin situarea pe locul al V-lea, în cadrul categoriei de 55kg. A obținut 2 medalii de bronz la CE din 2009 (Vilnius) și în 2010, (Baku - la 55 kg). Maestră a Sportului. Decorată cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa a II-a (2009).

PAVEL, NICOLAE (1939), n. în Timișoara. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS, promoția 1975, specializarea lupte. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță. S-a inițiat în lupte la Clubul *CFR* Timișoara în 1956, având ca prim antrenor

pe renumitul specialist și arbitru internațional Valentin Bati. În perioada 1960-1974 a activat la *CSA Steaua*, (între 1960-1963 a concurat și la lupte libere) antrenor Ioan Vascul Popovici. A obținut titlul de campion național la lupte libere în 1962 la categoria +97 kg. A mai contribuit la clasarea pe locul I a echipei clubului *CSA Steaua*, în CN pe echipe de 6 ori. Participant la CM de lupte libere din 1963, se clasează pe locul V. Medaliat cu argint la JB din 1961 la lupte libere. Participant la Spartachiada Militară de vară din 1969. O dată cu încheierea carierei sportive, a devenit antrenor, activitate care l-a consacrat în luptele românești. În perioada 1970-1996, a făcut parte din conducerea tehnică a loturilor naționale de lupte libere și greco-romane, alături de alți specialiști, colectiv condus de antrenorul emerit Ion Corneanu. Ca antrenor federal și antrenor în colectivele tehnice care au pregătit loturile naționale a contribuit la realizarea de către luptătorii noștri a unui bilanț remarcabil la JO, CM și CE – peste 150 de medalii, la ambele stiluri de luptă. Printre sportivii care au beneficiat și de îndrumările sale, s-au aflat: Nicu Gingă, Constantin Alexandru, Ștefan Rusu, Gheorghe Berceanu, Ștefan Negrișan, Ion Draica, Ion Păun, Roman Codreanu, Ladislau Simon, Vasile Iorga, Vasile Pușcașu, Alin Păcuraru, Claudiu Tămăduianu,

Romică Rașovan, și mulți alții. O foarte lungă perioadă de timp a îndeplinit funcția de antrenor federal pentru greco-romane, fiind și membru al Biroului FR de Lupte până în 2007. Maestru al Sportului (1964) și Antrenor Emerit (1980). Decorat cu: Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (1973); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1976); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a (1981); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (1982); Ordinul Național *Serviciul Credincios* în grad de Ofițer (2001); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

PĂCURAR, ALIN ROMULUS (1966), n. în Reghin, jud. Mureș. Sportiv de performanță, practicant al luptelor. Se inițiază în luptele libere la *CSS* și *Voința* Reghin. În anul 1985 a activat la *CSA Steaua* (antrenor Gheorghe Urian). A revenit la *Voința*

Reghin, pentru care a concurat în perioada 1985-1987. Iar în continuare a activat la *CS Mureșul* din Târgu Mureș. Multiplu campion național la lupte libere. Medaliat cu bronz la CM de juniori, din 1985, de la Colorado Springs (USA) la 48 kg; în 1985 CM de seniori (Budapesta) – locul VI; CM seniori 1987(Clermont Ferrand) – eliminat turul trei. La CE de seniori 2 medalii de bronz în 1985 (Leipzig) și 1986 (Atena) și a obținut medalia de argint în 1987 (Veliko Tîrnovo). La CB a obținut 4 medalii. Maestru al Sportului. Maestru Emerit al Sportului (1986). Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

PĂUN, ION (1954-2005), n. în com. Drăganu, jud. Argeș. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS, specializarea lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane, Și-a început activitatea la CS Câmpulung Muscel, 1968 sub

îndrumarea antrenorului Constantin Stan. S-a

transferat la CS *Dinamo*, antrenori Ion Cernea și Dumitru Cuc. Campion național în 1973, 1974 și între 1976-1981, la categoria 62 kg (7 titluri). Component al loturilor naționale, a obținut pe plan internațional următoarele performanțe la CE: 1972 (Katowice) și 1973 (Helsinki) clasat pe locul V; 1974 (Madrid) medalie de bronz; 1976 (Ludwigshafen) loc IV; 1976 (Leningrad) medaliat cu argint; 1977 (Bursa) medaliat cu aur; 1978 (Oslo) medaliat cu argint; 1979 (București) eliminat turul trei; 1980 (Prievidza) medaliat cu bronz. Rezultate obținute la CM: 1973 (Teheran) locul IV; 1974 (Katowice) eliminat turul patru; 1975 (Minsk) locul V; 1977 (Göteborg) medaliat cu bronz; 1978 (Mexico) eliminat turul patru; 1981 (Oslo) eliminat turul trei. Participant la trei ediții ale JO în 1972 (München) clasat pe locul VI, 1976 (Montreal) clasat pe locul V și 1980 (Moscova) eliminat turul doi. La JMU din 1977 (Sofia) și 1981 (București) a cucerit medaliile de aur, iar în 1973 (Moscova) medalia de argint. Campion balcanic în 1970. A aplicat eficient procedeele: salt, tur de cap, tur de brațe, ridicări din parter, centură laterală. Maestru al Sportului. Maestru Emerit al Sportului (1980). Decorat cu: Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (1976); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (1977, 1982 și 2004).

PÂRVULESCU, DUMITRU (1933-2007), n. în București. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane și libere, cu rezultate deosebite pe plan internațional. A făcut primii pași în activitatea sportivă, la CS Știința București, practicând aproape

un an boxul și apoi luptele. În continuare, a fost legitimat la CS *Steagul Roșu* Brașov (antrenor Ion Mureșan), perioadă care a coincis cu cucerirea titlului de campion olimpic în 1960. A mai activat și la CCA/CSA Steaua în perioadele (1951-1957 și 1962-1968) antrenori Aurel Ihm, Ioan Vascu Popovici, Gheorghe Șuteu. Multiplu campion național la greco-romane: – 1951 la Știința București, 1953-1954 la CCA, 1961 la Steagul Roșu, 1962-

1964 și 1966 -1997 la CSA Steaua; la lupte libere 1954 și 1955 la CCA. Participant la 4 ediții ale JO din: 1952 (Helsinki) – eliminat în turul doi; 1956 (Melbourne) – clasat pe locul IV; 1960 (Roma) – medaliat cu aur – primul campion olimpic al luptelor din țara noastră; 1964 (Tokio) – medaliat cu bronz. La CM de seniori: 1953 (Napoli) – locul IV; 1958 (Budapesta) – locul V; 1961 (Yokohama) – medaliat cu argint; 1962 (Toledo) eliminat turul trei și 1963 (Helsingborg) – eliminat turul patru. Procedee folosite: șurub, salt, tur de braț, centură laterală din parter, rebur. În 1968 se retrage din activitatea competițională, dedicându-se muncii de antrenor. În această calitate a activat la CS *Progresul* București, unde îl descoperă și promovează pe Andrei Vasile – multiplu campion și medaliat la JO, CM și CE. A mai funcționat ca antrenor la AS *Vulcan* București. Maestru al Sportului (1952). Maestru Emerit al Sportului (1963). Antrenor Emerit (19912). Decorat cu: Medalia *Muncii* (1956); Ordinul *Muncii* clasa I (1960); Ordinul Național *Pentru Merit* în grad de Ofițer (2000); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

PETRESCU, CORNELIU (1940) n. în com. Priboieni, jud. Argeș. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane din 1957 la *Tânărul Dinamovist*, CS *Dinamo*, CSM Pitești și CS *Dinamo* Pitești sub îndrumarea antrenorilor

Dumitru Hâtru, Constantin Popescu, Dumitru Cuc. A activat ca antrenor de lupte la CS *Dacia* și CSM Pitești (1986-2001) contribuind la pregătirea unor sportivi valoroși care s-au afirmat pe plan intern (141 de medalii din care 38 de titluri la CN de juniori și 118 medalii, din care 33 de titluri la CN de seniori) și internațional (5 medalii la CM și CE de juniori și cadeți și 6 medalii la CM și CE de seniori). Antrenor la Centrul Olimpic de lupte greco-romane de la Pitești. Și-a adus contribuția la promovarea unor luptători în loturile naționale – 31 la juniori, 7 la tineret și 24 la seniori. Dintre sportivii pregătiți în cadrul secției s-au remarcat Mihai

Boțilă, Nicolae Zamfir, Ion Dulică, Ion Păun, Gheorghe Bică și alții. Antrenor în cadrul colectivului tehnic la loturile naționale de juniori (1971-1985), antrenor secund la loturile olimpice și naționale (1985-2005). În aceste calități, a contribuit la pregătirea și afirmarea celor mai reprezentativi luptători români care au cucerit medalii la JO, CM, CE, în această perioadă. A făcut parte din comisiile de competiții, disciplină și din colegiul central al antrenorilor din cadrul F.R. de Lupte. Antrenor Emerit, din 1991. A fost decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II - a (2004).

PETRESCU, ȘTEFAN - vezi Personalități

PÎRCĂLABU, MARIN (1952), n. în com. Daia, jud. Ilfov. Colonel MAPN. Sportiv de performanță, practicant al luptelor libere. A fost descoperit de antrenorul Vasile Constantinescu-Martac și pregătit într-un centru sătesc, în comuna Călugăreni. A activat o

scurtă perioadă la. CS *Progresul* și apoi la CSA *Steaua* București (1972-1981) – antrenori Ioan Vascu Popovici, Gheorghe Șuteu și Alexandru Geantă. Campion național în 1972 la juniori și în 1976 la seniori, categoria 74 kg și de 9 ori în campionatul național pe echipe. . La JO din 1976 (Montreal) cucerește locul V și eliminat în turul trei în 1980 (Moscova). Debutază în 1970 în CE de juniori de la Huskvarna unde obține medalia de bronz (categoria 70 kg), iar la ediția din 1972 (Hvar) o nouă medalie de bronz la categoria 81kg. La CE de seniori cucerește 2 medalii de argint în 1976 (Leningrad) și 1978 (Sofia), iar la ediția din 1980 (Prievizda) a fost eliminat în turul trei. La CM din 1975 (Minsk) se clasează pe locul V, iar la ediția din 1978 (Mexico) este eliminat în turul patru. Medaliat cu bronz la Cupa Campionilor europeni din 1973. Medaliat cu aur la JB de tineret în 1973 și 1974. O perioadă a funcționat ca instructor în cadrul compartimentului Instruirii Sportive al CSA *Steaua*. În anul 2001 a fost ales membru al Biroului FR de Lupte. Maestru al

Sportului (1973). Maestru Emerit al Sportului (1992). Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

PLOIEȘTEANU, NICOLAE - vezi Personalități

POALELUNGI, PETRE (1941), n. în com. Slivna, jud. Galați. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță la luptele libere, sport pe care a început să-l practice din 1960 la CS *Dunărea* Galați, antrenor Ștefan Babin. După o scurtă trecere la CSA *Steaua* (1962-

1963) și-a continuat activitatea la CS *Dunărea* Galați, căruia îi rămâne devotat până la sfârșitul carierei sale competitive. Campion național în 1962, 1963, 1964, 1966, 1968, 1969 și 1972. La CM 1965 (Manchester) și 1971 (Sofia) eliminat în turul IV. La Ce în 1966 (Karlsruhe) și 1968 (Skopje) – clasat pe locul IV, în 1972 (Katowice) – medaliat cu argint (categoria 68 kg), în 1973 (Lausanne) – eliminat turul trei. Participant la JO 1972 (München) – eliminat turul IV. După retragerea din activitatea competițională, din 1998, a funcționat ca antrenor la CSM *Dunărea* Galați. Maestru al Sportului. Antrenor Emerit (2000). Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

POPESCU, CONSTANTIN (1925), n. în Moldova Nouă, jud. Caraș-Severin. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor. A fost legitimat la CS *Dinamo* București în perioada 1949-1956. Campion național la lupte libere în 1954 și 1955 (87 kg).

Pe plan internațional s-a clasat pe locul al II –lea la Festivalul Mondial al Tineretului și Studenților în 1949 și pe locul al III-lea în 1951. A făcut parte din colectivul tehnic care a pregătit lotul de juniori în perioada 1956-1958. Arbitru de lupte. A fost membru al Biroului FR de Lupte și președintele Colegiului Central de arbitri în intervalul 1979-1994.

POPESCU, SIMION (1940), n. în com. Cuptoare, jud. Caraș - Severin. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor. A fost depistat și inițiat în luptele greco-romane de antrenorul Iacob Lovas și legitimat la CSM Reșița. Își continuă activitatea la CS *Steaua*, 1961-1974 (antrenor coordonator Gheorghe Șuteu). Campion național de juniori în 1958 și 1959. A obținut consecutiv 10 titluri de campion național la seniori, în perioada 1964-1973 (categoria 63 kg) și 4 titluri în clasamentul campionatului național pe echipe. Participant la JO 1968 (Mexico) unde obține medalia de bronz și la ediția din 1972 (München) – eliminat în turul doi. La CM obține următoarele performanțe: 1965 (Tampere) și 1966 (Toledo) – eliminat în turul IV; 1967 (București) – medaliat cu argint; 1969 (Mar del Plata) – medaliat cu aur; 1970 (Edmonton) – medaliat cu argint; 1971 (Sofia) – eliminat turul patru. Rezultate la CE din: 1966 (Essen) – medaliat cu bronz; 1967 (Minsk) – medaliat cu aur; 1968 (Vasteras) – eliminat turul patru; 1970 (Berlin) – eliminat turul trei. Vicecampion balcanic în 1963 și medaliat cu aur la Spartachiada Militară de vară 1969. După retragerea din activitatea competițională a activat ca antrenor la CS Rapid. Pe parcursul anilor a făcut parte din colectivele de tehnicieni care au pregătit loturile naționale. În 1981, ca antrenor la lotul universitar a contribuit la obținerea unor performanțe deosebite. În 1984 a fost ales membru în Biroul FR de Lupte. Maestru al Sportului (1966). Maestru Emerit al Sportului (1968). Antrenor Emerit (1991). Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1968); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a (1982); Ordinul Național *Pentru Merit* în grad de Cavaler (2001).

POPOVICI, GHEORGHE (1935), n. în Chișinău (Republica Moldova). Ofițer MI. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ICF din București, promoția 1966. Sportiv de performanță, practicant al luptelor. Și-a început activitatea în secția de

lupte a Clubului *Vulturii* Lugoj, având ca antrenori pe A. Finkelstein, I. Horvath, V. Bati și Fr. Cocoș. A continuat la CFR Timișoara. A fost legitimat în 1956 de CS *Dinamo* care l-a consacrat. Campion național de 13 ori la seniori și de 2 ori la juniori, concurând de-a lungul timpului la mai toate categoriile (67, 73, 79, 87, 90, 97 și peste 100 kg). A participat la JO de la Roma din 1960 și de la Tokyo din 1964, ocupând același loc VII. La CM din 1958 (Budapesta) clasează pe locul IV; 1961 (Yokohama) – medaliat cu bronz; 1962 (Toledo) – locul VI; 1963 (Helsingborg) – locul IV; 1965 (Tampere) – eliminat turul doi; 1967 (București) – locul V. Participant la CE 1967 (Minsk) unde cucerește medalia de bronz. Campion balcanic de 4 ori. Maestru al Sportului. Maestru Emerit al Sportului (1973). Decorat cu: Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1968) ; Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

POPOVICI, NICOLAE (1928-1994), n. în Chișinău (Republica Moldova). Ofițer MI. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ICF, promoția 1960. A început luptele greco-romane *Vulturii* din Lugoj, având ca antrenor pe I. Horvath. Ca senior s-a transferat la Clubul *Locomotiva* din Timișoara, iar din 1949 a concurat la CS *Dinamo-Pompieri* din București, în limitele categoriei 79 kg și 87 kg. A fost de 6 ori campion național la greco-romane (1950 și în 1953) și la libere (1954 – 1957) la categoria 79 kg. A cucerit locul III la Festivalurile Tineretului din 1953 de la București și din 1955 de la Varșovia. A aplicat cu predilecție procedeul tehnic reburul de jos. Maestru al Sportului.

POTERAȘ, CONSTANTIN CRISTIAN (1965), n. în București. Inginer, absolvent al Politehnicii București (1996), 2004- 2006 Colegiul Național Superior de Securitate; Masteratului (2007) și Doctoratului în administrație (2010). A practicat luptele libere, legitimat la cluburile Rapid și Steaua. Campion național la lupte

libere în 1992 și clasat în primele 3 locuri ale clasamentului categoriei sale (100kg) în intervalul 1985-1998. A mai obținut 4 titluri în clasamentul național pe echipe (1984-1987). Component al lotului olimpic lărgit, timp de 8 ani (1986-1992). Integrat adânc în activitatea acestui sport, îl regăsim ca arbitru național și internațional, de 8 ori în campionatele mondiale și continentale (1998-2003). Are calificare de antrenor, categoria a III-a. După retragerea din activitatea competițională C.P. a rămas atașat luptelor, a fost ales în diferite organe de conducere ale federației de resort. Din 2006, a fost ales președinte al Federației Române de Lupte. Pe parcursul anilor a condus Colegiului Central al arbitrilor. Pe plan internațional face parte din Comisia de Marketing a FILA (din 2000). A înființat și conduce *Asociația luptătorilor sportivi*, care sprijină financiar activitatea luptelor de performanță (2005). Pe plan concepțional îl întâlnim ca autor și finanțator al mai multor cărți, din care cu valoare didactică – *Metodica pregătirii în ciclul olimpic 2004-2008 și cu perspectiva JO din 2012*. Om politic, ales primar al sectorului 6 din București (2004). Maestru al Sportului (1991).

PREOȚESCU, GHEORGHE (1888 - ?), n. în București. Promotor și practicant al luptelor, cu contribuții directe la răspândirea și afirmarea acestei ramuri de sport. Maestru de lupte ca profesionist, a participat la numeroase turnee în țară și în străinătate. Este interesant că Gh. Preoțescu alături de alți luptători de primă mărime a acelor timpuri, printre care și Mitică Dona, se pregăteau în sala *Societății Tirul*, adesea sub îndrumarea Gheorghe Moceanu și Nicolae Velescu. Un astfel de turneu cu participarea unor luptători valoroși din alte țări, s-a organizat în 1906, în paralel cu expoziția internațională de la Filaret. Datorită acestei participări selecte, unii au denumit acest concurs *Championatul lumii*. Dintre români, cel mai bun rezultat l-a obținut Gheorghe Preoțescu care a câștigat turneul de consolare. În 1908, la Arenele Romane se desfășoară un nou *Championat* unde Gh.P. este declarat *champion* – în terminologia timpului. Aici luptă cu Dona Mitică cu Petre Sonda,

Nicolae Șerbănescu și alții, cu prilejul sărbătorilor organizate de Liga Culturală. Începând din 20 noiembrie 1910 – galele organizate la Circul Sidoli cu câțiva vestiți luptători din alte țări, au cunoscut un eveniment care a produs senzație. A apărut un luptător, care și-a oferit serviciile cu condiția să lupte mascat. Succesele sale repetate, au sporit interesul pentru spectacol, dar și curiozitatea de a afla identitatea acelui luptător mascat. Oficial acest lucru nu a fost dezvăluit, în schimb, din relatările unor veterani ai luptelor se bănuiește că acesta ar fi fost maestrul de lupte Gheorghe Preoțescu (sursă – Sportul luptelor de la A la Z – Sorin Satmari, Dumitru Cuc, 1992). În 1912 – luptătorii bucureșteni Mitică Dona, Gheorghe Preoțescu și N. Dumitrescu participă la Campionatele Internaționale de lupte de la Paris și Petersburg. Prin calitățile sale și rezultatele obținute, Gh.Preoțescu rămâne o figură emblematică, care ocupă pe merit un loc în istoria luptelor din țara noastră.

PUȘCAȘU, VASILE (1956), n. în com. Bârsănești, jud. Bacău. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al Facultății de Educație Fizică și Sport din cadrul Universității Bacău, promoția 1983. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptele libere, la categoria 100 kg. A început activitatea la CSM Onești antrenor Cornel Cristuț (până în 1976). Și-a continuat activitatea la CSA *Steaua* (1976-1988 și în 1990) antrenori Gheorghe Șuteu, Alexandru Geantă și Ioan Vascu Popovici. A obținut un titlu de campion la juniori în 1976, 12 centuri de campion național la individual între 1977-1988 și 11 clasări pe locul I cu echipa. Participant la JO: 1980 (Moscova clasat pe locul VI; 1984 (Los Angeles) medaliat cu bronz; 1988 (Seul) medaliat cu aur, prima și singura medalie de aur la lupte libere. În palmaresul său se mai înscriu 2 medalii de bronz la CM din 1977 (Lausanne) și 1979 (Dan Diego), una de argint la CM din 1987 (Clermont Ferrand). Rezultate obținute la CE din: 1977 (Bursa) locul VI;

1978 (Sofia) medalie de bronz; 1979 (București) medalie de bronz; 1980 (Prievizda) locul V; 1981 (Lodz) locul V; 1982 (Varna) locul V; 1984 (Jönköping) locul V; 1985 (Leipzig) eliminat turul patru; 1987 (Veliko Tîrnovo) medaliat cu argint; 1988 (Manchester) eliminat turul trei. Medaliat cu bronz la JMU din 1977 (Sofia) și vicecampion balcanic la tineret în 1976 și 1977. Stilul său de luptă s-a caracterizat prin acțiuni rapide și repetate, urmare a unei pregătiri fizice și tehnice deosebite, prin dezechilibrări și răsturnări laterale cu fixare la parter a adversarului. După retragerea din activitatea competițională s-a dedicat activității de antrenor la secția de lupte a CSA *Steaua* la grupa seniorilor în perioada 1990-1993. A făcut parte din colectivele tehnice având în responsabilitate pregătirea sportivilor militari. A contribuit în colaborare cu ceilalți antrenori la obținerea a 24 de titluri de campioni naționali (14 la seniori, 10 la tineret) Printre sportivii la a căror pregătire a contribuit s-au aflat: Claudiu Tămăduianu, Dănuț Prefit, Laurențiu Ciucă, Paul Mare, Șerban Mujiev și alții. După 1990 a fost ales ca membru în Biroul FR de Lupte, iar în anul 2000 este ales Secretar general. Maestru al Sportului. Maestru Emerit al Sportului (1980). Decorat cu: Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1977); Ordinul Național *Pentru Merit* în grad de Cavalier (2000); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

RAȘOVAN, GHEORGHE (1955), n. în com. Gârliște, jud. Caraș - Severin. Sportiv de performanță, practicant al luptelor. Ucenicia în luptele libere și-a făcut-o la CSM Reșița (până în 1980). Și-a continuat activitatea la CSA *Steaua* din București (1980-1981). Campion național în anii 1977, 1978 pentru CSM Reșița și în 1980 pentru CSA *Steaua* (48 kg). Pe plan internațional se remarcă la CE din: 1977 (Bursa) medaliat cu bronz; 1978 (Sofia) medaliat cu argint; 1980 (Prievizda) ocupă locul VI. Participant la JO din 1980 (Moscova) unde a fost eliminat în turul trei. Medaliat cu argint în 1977 la JMU (Sofia) și medaliat cu bronz la JMU din 1981. Maestru al Sportului.

RAȘOVAN, ROMICĂ (1967), n. în Reșița. Sportiv de performanță. Se inițiază în luptele libere la CSM Reșița. Și-a continuat activitatea la CS *Dinamo* Brașov (din 1987) antrenori Ion Bătrân și Ion Iancău, unde a realizat și cele mai valoroase performanțe ale sale. Campion național la categoria 48 kg în 1987, 1988, 1989 și 1991. Participant la JO din 1992 (Barcelona) clasat pe locul IV. La CE de juniori: obține medaliile de aur 1987 (Katowice) și 1988 (Walbrzych); medalia de argint 1985 (Roma); de bronz în 1986 (Linköping). Medaliat cu aur la CE de seniori 1990 (Poznan) și 1992 (Kaposvar); medaliat cu argint în 1988 (Manchester); 1989 (Ankara) locul IV. La CM de seniori din 1989 (Matgny) a fost eliminat în turul trei; 1991 (Varna) locul V. Medaliat cu aur la JB 1987 și 1988. Maestru al Sportului. Maestru Emerit al Sportului (1999).

RUSU, ȘTEFAN (1956), n. în Rădăuți. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane. Primul său antrenor a fost Virgil Gherasim în 1965. A reprezentat în competiții CS *Metalul*, *I PROFIL*, *Mobila* din Rădăuți, CSA *Steaua* (1975-1976) și CS *Dinamo* București (din 1982-1987). A concurat la categoriile 68 kg și 74 kg. În perioada 1974-1987 a obținut 13 titluri de campion național; 1974-1975 *Metalul* Rădăuți; 1976 CSA *Steaua*; 1977-1978, 1980-1981 CS *Metalul* și I PROFIL; 1982-1987 CS *Dinamo*. Component al loturilor naționale, a realizat pe plan internațional performanțe remarcabile cucerind 15 medalii la seniori (8-4-3) și 2 la juniori (1-1-0), bilanț care îl situează pe primul loc în topul celor mai valoroși luptători, de lupte greco-romane din țara noastră. Debutază la CE de juniori din 1974 (Haparanda) unde cucerește medalia de aur (62 kg), în anii următori la CE de seniori realizează următoarele performanțe: 1975 (Ludwigshafen) –locul VI; 1976

(Leningrad) – medaliat cu argint; 1977 (Bursa) – medaliat cu argint; 1978 (Oslo), 1979 (București), 1980 (Prievidza) și 1981 (Göteborg) - patru medalii de aur; 1982 (Varna) – locul V; 1983 (Budapesta) – medaliat cu bronz; 1984 (Jönköping) – eliminat turul patru; 1985 (Leipzig) – medaliat cu aur; 1986 (Atena) – locul V. Realizările sale la CM încep în 1975 la juniori la ediție desfășurată la Haskovo, unde intră în posesia medaliei de argint. La CM de seniori, obține următoarele rezultate: 1975 (Minsk) – neclasat în fazele superioare; 1977 (Göteborg) - locul V; 1978 (Mexico) – medaliat cu aur; 1979 (San Diego) – neclasat în fazele superioare; 1981 (Oslo) – medaliat cu bronz; 1982 (Katowice) – medaliat cu aur; 1983 (Kiev) și 1986 (Budapesta) – neclasat în fazele superioare; 1985 (Kolbotn) – medaliat cu argint. Participant la 3 ediții ale JO, în 1976 (Montreal) – medaliat cu argint, 1980 (Moscova) – medaliat cu aur și 1984 (Los Angeles) – medaliat cu bronz. Palmaresul său mai cuprinde o medalie de argint la JMU din 1977 (Sofia) și o medalie de aur obținute la aceeași competiție desfășurată în 1981 la București. Campion balcanic la tineret în 1975. A folosit cu mare eficiență procedeele tur de braț și aruncarea laterală. După retragerea din activitatea competițională s-a dedicat muncii de antrenor. În această calitate și a funcționat la CSM *Bucovina* Rădăuți. În anumite perioade a făcut parte din colectivele tehnice care au pregătit loturile naționale. O anumită perioadă a activat ca antrenor și în Turcia. Maestru al Sportului. Maestru Emerit al Sportului (1980). Decorat cu: *Ordinul Meritul Sportiv* clasa a II-a (1976 și 1977); *Ordinul Meritul Sportiv* clasa I (1981 și 1982); *Ordinul Național Pentru Merit* în grad de Ofițer (2000); *Ordinul Meritul Sportiv* clasa I (2004).

RUSZI, ALEXANDRU (1928-2004), n. în Târgu Mureș. Antrenor de lupte. Practicant al luptelor. A activat la CCA/CSA *Steaua* în perioada 1949-1954 (antrenor Aurel Ihm). Din 1954, și-a continuat activitatea la CS *Dinamo*. În anul 1951 se clasează pe locul II în CN,

categoria muscă reprezentând CCA, se situează pe locul II în topul celor mai valoroși luptători ai anului la aceeași categorie. A obținut două titluri de campion național la greco-romane în 1952 și 1955, și 6 la lupte libere în perioada 1954 - 1959, la 52 kg. Component al lotului național în intervalul 1951-1957. În 1951 participă la întâlnirea internațională România-URSS la categoria muscă. Participant la CM de greco-romane în 1955 (Karlsruhe) și la CM de lupte libere din 1957 (Istanbul) fără a se califica în fazele superioare. Medaliat cu bronz la JMU din 1954 la greco-romane și la libere. După retragerea din activitatea competițională, în 1960, a activat ca antrenor la CS *Dinamo* București, la grupa de juniori, contribuind la pregătirea unui mare număr de sportivi valoroși. Maestru al Sportului (1953).

SANDU, MARIAN (1972), n. în Ploiești. Ofițer MI. Sportiv de performanță, practicant al luptelor. Primii pași în lupte îi face la Clubul *Muscelul* din Câmpulung sub îndrumarea antrenorului care l-a depistat, Ion Dragomir. Este preluat de Clubul *Dinamo* din București (antrenor Nicolae Martinescu), unde reușește să devină campion național în 1996, 1997 și 1998 la categoriile 57 kg și 63 kg. Devine campion mondial la juniori în 1990 (Tel Aviv). Vicecampion mondial la tineret în 1992 (Szekesfehervar) iar în 1991 (Prievidza) - locul V. Medaliat cu argint la CM de seniori -1998 (Gavle - SWE); 1990 (Roma) – locul IV; în 1994 – locul X. Participant la CE de seniori: medalii de argint în 1991 (Aschaffenburg), 1992 (Copenhaga) și 1996 (Budapesta); medalii de bronz în 1993 (Istanbul), 1994 (Atena), 1998 (Minsk) și în 2001 (Istanbul); medalii de aur în 2000 (Moscova) și în 2003 (Belgrad). Participant la JO din: 1992 (Barcelona) unde s-a clasat pe locul al VI-lea; la edițiile din 1996 (Atlanta), 2000 (Sydney) și 2004 (Atena) – neclasat în fazele superioare. Maestru Emerit al Sportului (1991). Decorat cu: *Ordinul Meritul Sportiv* clasa I (2004).

SAVU, GHEORGHE (1960), n. în com. Frătăuții Vechi, jud. Suceava. Sportiv de performanță, practicant al luptelor. S-a inițiat în luptele greco-romane la Rădăuți, depistat și pregătit de antrenorul Virgil Gherasim. Și-a continuat activitatea la CS *Dinamo* București. Campion național la categoria 62 kg. Reușește în 1982 (Leipzig) să cucerească medalia de aur și devine campion european de juniori (62 kg). La CE de seniori realizează: 1985 (Leipzig) – locul IV; 1986 (Atena) – eliminat în turul trei; 1987 (Tampere) – locul VI. La CM de seniori: 1983 (Kiev) – eliminat turul trei; 1985 (Kolbotn) - medalie de bronz; 1986 (Budapesta) - eliminat turul trei. Maestru Emerit al Sportului (1986). Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

SIMON, LADISLAU (1951-2005), n. în Târgu Mureș. Profesor de educație fizică, absolvent al FEFS din cadrul Institutului Pedagogic din Târgu Mureș. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor libere. A activat la *Voința* (1973 -1978), Electromureș și CS *Mureșul* Tg. Mureș. Primul său antrenor a fost Ștefan Gyorgy. La pregătirea sa a contribuit și de maestrul emerit al sportului Francisc Bola. A obținut trei titluri de campion național la categoria + 100 kg în 1973, 1975 și 1977 (reprezentând CS *Mureșul* Tg. Mureș). Participant la JO din 1976 (Montreal) - medaliat cu bronz (reprezentând Electromureș). A realizat următoarele performanțe la CM: 1973 (Teheran) - medaliat cu bronz; 1974 (Istanbul) – medaliat cu aur; 1975 (Minsk) – eliminat în turul doi; 1978 (Mexico) – eliminat în turul patru. La CE a realizat următoarele performanțe: 1973 (Lausanne) – locul VI; 1974 (Madrid) – medaliat cu argint; 1975 (Ludwigshaffen) – medaliat cu bronz; 1976

(Leningrad) – medaliat cu aur; 1977 (Bursa) – locul V; 1978 (Sofia) – locul VI. Palmaresul său mai cuprinde 2 medalii la JMU: argint în 1973 și bronz în 1977. Procedee folosite: intrare la coapsă, morișca din parter, rostogolire cu cheia simplă și centura laterală. După retragerea din activitatea competițională s-a dedicat muncii de antrenor la CS *Mureșul* Tg. Mureș. După 1990 până în 2005, a fost ales membru în Biroul FR de Lupte. Antrenor principal al lotului național și olimpic de lupte libere între 1996-1999. Maestru Emerit al Sportului (1975). Antrenor Emerit (1996). Decorat cu: Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a (1976); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1977); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

SONDA, PETRE (1895 - ?), n. în Copăceni. Promotor și practicant al luptelor în țara noastră, un continuator al acțiunilor și realizărilor predecesorului său Mitică Dona. Va deveni curând un component important al trupelor de profesioniști. A debutat la Arenele Romane în 1908. A activat în cadrul *Societății Tirul*, unde s-a pregătit cu renumiții profesori Gheorghe Moceanu și Nicolae Verescu. A participat la numeroase demonstrații de lupte la turnee organizate prin țară cu colegii săi de echipă și apoi cu circul *Russieri*. Din inițiativa sa, se amenajează o sală într-o anexă a Teatrului de Comedie din București unde inițiază cursuri de atletică grea. Participă la o serie de turnee în Europa și apoi devine membru al *Athletic Club* din Chicago, de unde va reveni curând la Paris, intrând în trupa lui Petersen și apoi în trupa condusă de renumitul Constant le Marin. În 1922, se reîntoarce la circul Sidoli. A luptat pe arenele din toată lumea, până în 1927, culegând aplauze și aprecieri pentru forța sa incredibilă și acuratețea stilului său, așa cum se comenta în publicațiile timpului. În acest an s-a retras din activitatea competițională.

ȘTÂNGU, ȘTEFAN (1941-2009), n. în com. Jupalnic–Orșova, jud. Mehedinți. Ofițer în MAPN. Sportiv de performanță, practicant al luptelor. Legitimat inițial în lupte libere la CSM Reșița (antrenor Iacob Lovas), unde s-a format ca luptător. Foarte dotat din punct de vedere

fizic. În continuare a activat la CSA *Steaua* București - în perioada 1961-1976, specializat în luptele libere (în intervalul 1961-1962 a luptat și la greco-romane), antrenor Ioan Vascul Popovici. A obținut 9 titluri de campion național la individual, în 1963-1968, 1971, 1972 și 1974, la categoria +97 kg și a contribuit la situarea de 18 ori, pe locul I, în clasamentul pe echipe. Participant la JO din: 1964 (Tokio) unde s-a situat pe locul VI; 1968 (Mexico) clasat pe locul IV; 1972 (München) neclasat în fazele superioare. La CE de senioria înregistrat următoarele performanțe: 1966 (Karlsruhe) accidentat; 1968 (Skopje) locul VI; 1972 (Katowice) bronz. La CM de seniori: 1965 (Manchester) neclasat; 1971 (Sofia) locul V. Palmaresul sau mai cuprinde: medalie de bronz la CCE din 1973, două medalii de argint și două de bronz la cele patru ediții ale JB din perioada 1963-1966. Maestru al Sportului (1966). Maestru Emerit al Sportului (2000). Decorat cu: Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (1968); Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

SUDUREAC, PETRU (1974), n. în Botoșani. Ofițer MI. Sportiv de performanță, practicant al luptelor. A fost selecționat și inițiat în luptele greco-romane la LPS Botoșani, de către antrenorul V. Baci. A apărut culorile ambelor cluburi militare CSA *Steaua* și CS

Dinamo, devenind campion național în 1992 și 1997 la categoria 67 kg. La CSA *Steaua* a activat în perioada 1993-1998, antrenori Gheorghe Berceanu și Vasile Andrei. A obținut 2 titluri de campion național la tineret (1993 și 1994) și 5 la seniori (1993-1997). Participant la CM de juniori 1993

locul VI. La CM de seniori: 1995 (Praga) medalie de argint; 1997 (Wrocław) locul VIII; 1998 (Gavle) locul IV. La CE de juniori 1994 locul IX. A obținut următoarele rezultate la CE de seniori: 1994 (Atena) și 1998 (Minsk) neclasat în fazele superioare; 1995 (Besançon) locul V; 1997 (Kouvola) locul IV; 1999 (Sofia) și 2001 (Istanbul) medalii de bronz. Participant la JO din anul 2000 (Sydney) și 2004 (Atena) neclasat în fazele superioare. Medaliat cu aur la Jocurile Mondiale Militare (CISM) în 1995. Maestru al Sportului. Maestru Emerit al Sportului (1997).

ȘTEFAN, GHEORGHITĂ (1986), n. în București. Sportiv de performanță, practicant al luptelor libere. A început să practice luptele la 12 ani la CS *Rapid* București. A fost legitimat și la CSM Lugoj. Multiplu campion național la juniori, la categoria 74 Kg.

Medaliat la CN de seniori (2007 și 2008 cu dublă legitimare Rapid+Steaua). Component al loturilor naționale, a câștigat mai multe concursuri internaționale. S-a remarcat la CE de juniori din 2006 în Ungaria (Szombathely) unde a cucerit medalie de argint (74kg). Rezultate obținute pe plan internațional: CE 2007(Sofia) neclasat în fazele superioare; CM de la Baku (2007) locul V; CE 2008 (Tampere) neclasat în fazele superioare; La JO 2008 (Beijing) se clasează pe locul V. În 2009 emigrează în Germania și se legitimează la clubul de lupte ASV Mainz 88, ieșind învingător în 18 meciuri, la categoria 84 kg.

ȘUTEU, GHEORGHE (1933), n. în com. Gepiu, jud. Bihor. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ICF, specializarea lupte, promoția 1959. Ofițer MAPN. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor. A activat la

Progresul (Progresul – ICO) Oradea, de unde s-a transferat la *CSA Steaua*. Participă la CN în 1951 situându-se pe locul II în topul celor mai valoroși luptători ai anului, la categoria 57 kg, reprezentând *Progresul – IC Oradea*. În 1953 se clasează pe locul I la CN, categoria 62 kg (*Progresul Oradea*) și în anul următor și-a continuat participarea la numeroase concursuri inter CN. Component al lotului național în perioada 1952-1960, a participat la diferite competiții internaționale. A realizat o carieră deosebită ca antrenor. Timp de 29 de ani (1961-1990), a îndeplinit funcția de antrenor coordonator al secției de lupte a *CSA Steaua*. Pe parcursul anilor a făcut parte din colectivele tehnice care au pregătit loturile naționale, pentru participarea la JO, CM și CE. În aceste calități, împreună cu ceilalți antrenori care au funcționat în cadrul acestei puternice secții de lupte și în colectivele tehnice ale loturilor naționale a contribuit la selecția, pregătirea și promovarea în loturile naționale a unora dintre cei mai reprezentativi luptători ai țării noastre, multipli campioni naționali, medaliați la JO, CM și CE, printre care: Gheorghe Berceanu, Vasile Andrei, Constantin Alexandru, Ion Baci, Simion Popescu, Dumitru Pârvulescu, Ștefan Negrișan, Mihai Cismaș, Gheorghe Stoiciu, Nicolae Neguț, Ion Gabor, Vasile Pușcașu, Petre Coman, Marin Pârcălabu, Claudiu Tămăduianu, Nicolae Cristea, Ștefan Stângu și mulți alții. Acestora li se adaugă noile promoții de tineri talentați, chemați să ducă mai tradițiile luptelor românești. La nivelul clubului, a coordonat pregătirile pentru participarea la CCE din 1973 (libere) și 1991 (libere și greco-romane) la care au fost obținute 2 medalii de bronz, precum și la Spartachiadele Militare de vară la care au fost cucerite 14 medalii (4aur-3argint-7bronz). În perioada mandatului său sportivii militari au obținut 289 titluri de campioni naționali, din care 231 la seniori. În anul 1975 a fost ales membru al Biroului FR de Lupte. O perioadă a funcționat ca instructor în cadrul compartimentului Instruirii Sportive al *CSA Steaua*. Pentru realizările sale în 1977 i-a fost acordat titlul de Antrenor Emerit.

TAMĂDUIANU, CLAUDIU (1962), n. în Roșiori de Vede, jud. Teleorman. Sportiv de performanță, practicant al luptelor. Ofițer MApN. Se inițiază în tainele acestui sport (luptele libere) la Școala experimentală *Viitorul* a CNEFS (sub îndrumarea antrenorului Gheorghe Urianu). Și-a continuat activitatea la *CSA Steaua* (1979-1982), antrenori Gheorghe Șuteu (coordonator), Gheorghe Urianu. A obținut 10 titluri individuale de campion național (1982-1991) și a contribuit la situarea de 10 ori pe locul I, în clasamentele pe echipe (1979-1980 și 1984 -1991) la categoria 74 kg. Participant la JO din 1988 (Seul), necalificat în fazele superioare. Debutează la CE de juniori din 1982 (Leipzig) cu medalie de bronz. La CE din 1982, 1983, 1984, 1987 și 1991 nu s-a clasat în fazele superioare. La edițiile din 1988 (Manchester) se clasează pe locul VI, iar în 1989 (Ankara) pe locul V. La CE din 1986 (Atena) și 1990 (Poznan) cucerește medaliile de argint și titlurile de vicecampion al Europei. A participat la 4 ediții ale CM în 1986 (Budapesta) clasându-se pe locul V iar în 1990 (Tokio) pe locul IV. Palmaresul său mai cuprinde: medalie de bronz la CCE 1991; medalie de bronz la Spartachiada de vară 1989; 2 medalii de aur la JB de tineret în 1980 și 1981. În perioadele 1996-1998 și din 1999 în continuare a activat ca antrenor în cadrul secției de Lupte a *CSA Steaua* (grupa lupte libere). Împreună cu antrenorii Alexandru Geantă și Radu Ana au contribuit la obținerea a peste 50 de titluri de campioni naționali. De asemenea, a contribuit la pregătirea și promovarea unei noi promoții de luptători, printre care: Marius Ivanciu, Petru Toarcă, Aurel Cimpoeru, Mihai Stroia, Răzvan, Pârcălabu și alții. Antrenor la lotul național de juniori (2000-2003). Maestru Emerit al Sportului (1992). Antrenor Emerit (2007). Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

TĂPÎRJAN, CONSTANTIN (1946), n. în Valea Salciei - Buda, județul Buzău. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al Facultății de Educație Fizică și Sport din Galați, promoția 1973. A fost repartizat la Colegiul Tehnic S. Isopescu din Suceava. A

practicat luptele greco-romane, fiind legitimat la CS *Dunărea* din Galați (antrenor I. Donose) și ulterior la CS *Tractorul* și Metalul din Rădăuți (antrenor Virgil Gherasim). S-a dedicat muncii de antrenor, fiind promotorul acestui sport clasic în Suceava, angajat inițial la AS *Constructorul* și apoi la CSȘ, Liceul nr.4, LPS și CSM Suceava. A dovedit multă dăruire pentru dezvoltarea acestui sport, promovând în condiții materiale modeste luptători de valoare, printre care: Matei Ilie, clasat pe locul II la J.O. de la Los Angeles, pe locul II la CE seniori (1985) și locul III (1983), locul I la CM Universitar, locul IV la CM (1982) și locul VI (1987); Grigoraș Ion, locul II la CM din 1985, locul II la CE din 1992 și bronz în 1990, locul III la JO de la Barcelona (1992); Ieremicu Ion- locul VI la JO de la Barcelona, medalii de aur în 1985 și bronz în 1986 la CE de juniori, argint la CE seniori din 1989; Croitoru Ovidiu - locul III la CM de juniori (1990). În 1985 a fost antrenor la lotul național de juniori. În perioada 2001-2005, a îndeplinit funcția de Director al CSM Suceava. Antrenor Emerit (1990). Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa a II-a (2004).

TOARCĂ PETRU (1975), n. în Ozernof (Ucraina). Profesor de educație fizică și sport, absolvent al Facultății de Educație Fizică din Odessa. Practică luptele libere de la 9 ani, descoperit și pregătit inițial în Ucraina de antrenorul Stoianov Nicolae. Din anul

2000, a fost legitimat la CSA *Steaua* din București, avându-i antrenori la secția de lupte libere pe Radu Ana și Claudiu Tămăduianu. În România obține

zece titluri de campion național consecutiv, la categoria 60 kg. În concursurile internaționale a obținut la CE din 2003 (Riga) o medalie de bronz, iar la ediția din 2006 (Moscova) locul V. La celelalte 4 ediții din perioada 2001-2007 necalificându-se în fazele superioare. Din cele 6 participări la CM, cel mai bun rezultat l-a realizat în 2002 (Teheran) – locul IV. La CM Militar din Azerbaidjan (Baku) în 2006 a obținut medalia de aur și în 2007 clasat pe locurile V-VIII. Este maestru al sportului de clasă internațională din 1999, titlu decernat în Ucraina și Maestru al Sportului în România din 2006.

TOTH VASILE (1932 – 2006)

, n. în comuna Coroi, jud. Mureș. Studii liceale. Antrenor și arbitru de lupte. În perioada 1947 – 1959 a practicat mai multe ramuri de sport, reprezentând diferite asociații și cluburi din București: AS "Godeanu" și CS "Flacăra" –

atletism; CS "Voința" – canotaj; CS "Știința", Centrul Olimpic de Lupte, CS "Dinamo" (1948 – 1952), CS "Progresul" (1953 – 1960) – lupte libere și greco – romane. Participant la numeroase competiții și la CN organizate la sporturile menționate. Pe parcursul a peste 45 de ani (1953 – 1998) a îndeplinit diferite funcții în mișcarea sportivă, printre care: secretar la Inspekția de natație și schi, în cadrul Direcției instruirii sportive din CCFS/CM (1953 – 1955); antrenor coordonator la lupte, instructor în cadrul Direcției Pregătire fizică și Sport a Comandamentului infanteriei și tancurilor din M.Ap.N (1965 – 1990). A fost o prezență activă atât în domeniul luptelor din țara noastră cât și pe plan internațional, fie ca practicant al luptelor libere și greco – romane, fie ca absolvent al Școlii de antrenori, în 1965, practicând această meserie. Devine, mai apoi, membru al Biroului federal al FRL, din 1982, îndeplinind diverse responsabilități în Comisia Centrală de Competiții și în Colegiul Central al arbitrilor. În perioada 1990 – 1998 a fost încadrat ca secretar general adjunct și secretar federal al FR de

Lupte. A desfășurat o activitate cu rezultate deosebite în calitate de arbitru național, din 1963, și internațional din 1970 și ulterior, arbitru internațional FILA, categoria Excepțională. A arbitrat la J.O. din 1980 – Moscova, la 12 CM de seniori, 2 CM de juniori, 7 CE seniori și 2 CE de juniori, 7 CB de seniori – tineret, la 31 de competiții internaționale organizate în România și 19 organizate în alte țări ș.a. A participat la diferite stagii de perfecționare și avansare, printre care: Modena(1969), Berlin(1970), Husgvarna (1970), Varna (1971), Constanța(1972), Dubrovnik(1979), Livorno(1979), Atena(1980). A contribuit la pregătirea și promovarea unor arbitri, pe plan internațional, formați din rândul luptătorilor de performanță. Pentru realizările sale deosebite, ca arbitru, a primit numeroase distincții din partea forurilor internaționale: "Premiul de onoare" al Comitetului Olimpic Italian (1973); "Steaua de aur" a FILA (1981), "Diploma de onoare" cu insigna de aur a FILA (1976), "Steaua de argint" A FILA (1997).

TÖZSÉR (TÖJÉR), IOSIF (1911 - 1992), n. în Oradea. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane, considerat unul dintre cei mai longevivi luptători, o adevărată performanță pentru acele timpuri. A început luptele, ca

tânăr ucenic, în 1927, la 16 ani la *Stăruința* Oradea, sub îndrumarea maestrului Gustav Mansberger, la sala aparținând clubului. Întrecerile de lupte erau organizate la Liceul Pedagogic. În 1950, a reprezentat în competiții CS *Progresul* Oradea. Pe parcursul a 18 ani, a obținut 7 titluri de campion național în perioada 1932 – 1950 (1932, 1933 – categoria 60 kg reprezentând - Oradea; 1936 – categoria 56 kg – Timișoara; 1940 – categoria 61 kg; 1948, 1949, 1950 – categoria 57 kg – toate pentru Oradea. A participat și în Campionatul național al Ungariei. Component al loturilor naționale, a reprezentat luptele din țara noastră la numeroase competiții internaționale. Obține performanțe deosebite la JB

de la Istanbul din: 1932 – medalii de argint categoria 61 kg și cu echipa; 1935 – medalie de aur pe categorii și argint cu echipa; 1940 – medalie de aur pe categorii și argint cu echipa. Participant la JO din 1936 (Berlin) realizează o performanță în premieră clasându-se pe locul al V-lea – fiind primul luptător român care se situează în zona punctelor la JO. În 1937, participă la CE de la Paris, clasându-se pe locul VI. Deși trecut de 40 de ani, în 1951 a făcut parte din lotul național, care a participat la mai multe competiții internaționale, printre care și România-RDG, la care Iosif Tözsér, câștigă prin tuș la categoria pană. Încă înainte de retragerea din activitatea competițională, a început să activeze și ca antrenor. A fost antrenor la lotul național de lupte în perioada 1947 – 1955, contribuind la afirmarea luptelor din țara noastră. A activat ca antrenor la diferite unități sportive din Oradea, împărțind din bogata sa experiență tinerilor luptători. A reușit să formeze o echipă puternică de lupte libere, dar o hotărâre, din 1968, a conducerii CS Crișul, prin care desființa secția de lupte libere, îl afectează atât de puternic, încât se retrage și nu va mai apărea niciodată în lumea atât de dragă lui pe care a slujit-o, aproape jumătate de secol. În amintirea sa, se organizează anual, în sala de lupte a *LPS Bihorul*, *Memorialul Tözsér*, ajuns la a XVII-a ediție în 2010, acțiune susținută financiar de fiica, fiul și soția antrenorului. Decorat cu Medalia *Meritul Cultural pentru Sport* în 1940.

TURTUREA, CORNEL (1941), n. în com. Cislău, jud. Buzău. Ofițer MI. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane. Descoperit de antrenorul Iacob Lovas. A fost legitimat la CS *Dinamo* București. Campion național la categoria 52 kg, în anul 1965. Component al loturilor naționale, a realizat următoarele performanțe, la competițiile oficiale: CM din 1967 (București) medalie de argint; CM din 1969 (Mar del Plata) medalie de argint; CE din 1966 (Essen)

clasat pe locul V; campion balcanic în 1961. Procedeele sale preferate: șurubul, turul de braț, centura laterală din parter. Maestru Emerit al Sportului (1968). Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (1968).

ȚĂRANU, ION (1938-2005), n. în Turnu Măgurele, județul Teleorman. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS din București, specializarea lupte, promoția 1971. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane. A fost depistat la 15 ani

de prof. Dumitru Hâtru, când era elev la școala profesională din cadrul Rezervelor de muncă. A fost transferat ca senior la Clubul *Progresul*, iar din 1958 a purtat culorile clubului *Dinamo* până în 1972, când și-a încheiat activitatea competițională. A concurat la categoria 78 kg, fiind campion național în anii 1960, 1964, 1967, 1968, 1970. Pe plan internațional, a cucerit medalia de bronz la JO din 1960 (Roma), iar la edițiile din 1964 (Tokio) și 1968 (Mexico) s-a clasat pe locurile V. La CM obține următoarele performanțe: 1961 (Yokohama) locul IV; 1962 (Toledo) eliminat turul patru; 1963 (Helsingborg) locul V; 1966 (Toledo) locul VI; 1967 (București) locul VI. La CE: 1967 (Minsk) medaliat cu argint; 1968 (Vasteras) eliminat locul III. Medaliat cu aur la JB în 1961, 1964 și 1966. A excelat în folosirea reburului și saltului pe spate. Maestru Emerit al Sportului (1973). Decorat cu: *Ordinul Muncii* clasa a III-a (1960), *Ordinul Meritul Sportiv* clasa a III-a (1968) și Medalia *Meritul Sportiv* clasa a III-a (2004).

URIANU, GHEORGHE (1944), n. în com. Vad, jud. Brașov. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS, promoția 1977, specializarea lupte. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor. A fost inițiat în lupte

libere de antrenorul Ion Mureșan, în cadrul secției CS *Steagul Roșu* din Brașov, unde a concurat între 1959-1965. În perioada 1965-1973 și-a continuat activitatea de performanță, la CSA Steaua, la secția de lupte, (grupa lupte libere) în categoriile de la 87 kg, până la +100 kg (antrenor coordonator Gheorghe Șuteu. Campion național la lupte libere, la individual în 1965 – categoria 87 kg și 1969 – categoria +100 kg. A contribuit la situarea de 9 ori, pe locul I în clasamentele generale pe echipe (1965-1973). Înainte de 1965, a mai obținut și 3 titluri de campion național la juniori. A fost component al loturilor naționale, participând la diferite concursuri internaționale, între care și CE din 1969. Procedeele folosite cu eficiență au fost: morișca, rebur din parter și salt cu cârlig. După 1973 și-a început activitatea de antrenor, debutând în această calitate la Școala experimentală *Viitorul*, unde a pregătit luptători valoroși, între care și Claudiu Tămăduianu, promovat în marea performanță. În perioada 1979-1982 a funcționat ca antrenor la CSS nr.3 Steaua, iar între 1983-1990 la nivelul seniorilor în secția de lupte a CSA Steaua. A făcut parte din colectivele tehnice care au pregătit loturile naționale pentru CE și CM începând din 1985, având în responsabilitate luptătorii aparținând clubului, care până în 1990 au cucerit 3 medalii de argint și 1 de bronz. În colaborare cu antrenorii Alexandru Geantă și Vasile Pușcașu a contribuit la obținerea unui număr de 48 de titluri de campioni naționali, din care 38 la seniori. Printre sportivii la a căror pregătire a contribuit și s-au afirmat pe plan internațional, s-au aflat: Claudiu Tămăduianu, Vasile Pușcașu, Alin Păcurar, Dănuț Prefit, Nicu Hâncu precum și alți tineri de perspectivă. După 1990 l continuat să facă parte din colectivele tehnice care au pregătit loturile naționale. În 1990, a fost ales secretar general al FR de Lupte pe care a îndeplinit-o până în 1996, fiind numit antrenor federal pentru lupte libere, ulterior secretar federal. A îndeplinit și funcția de președinte al Colegiul Central al Antrenorilor. Maestru al Sportului (1966). Antrenor Emerit (1991). Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa a II-a (2004).

UȚĂ, CONSTANTIN (1962), n. în com. Căpăcelu, județul Vâlcea. Ofițer MI. Sportiv de performanță, practicant al luptelor. Inițiat în luptele greco-romane la CS *Muscelul* din Câmpulung (antrenor Ion Dragomir). Și-a continuat activitatea de performanță la

CS *Dinamo* din București. Multiplu campion național (1982, 1983, 1988, 1989 și 1990) la categoria 62 kg. Component al loturilor naționale a realizat pe plan internațional următoarele performanțe: CE de seniori 1983 (Budapesta) medalie de argint; CE 1984 (Jönköping) medalie de bronz; CM de seniori 1982 (Katowice) eliminat în turul trei.

Participant la JO din 1984 (Los Angeles) neclasat în fazele superioare. Maestru al Sportului. Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

UȚĂ, GHEORGHE (1914 - ?), n. în Cluj. Meșter coafor. Din 1936 și-a făcut stagiul militar și a urmat diferite cursuri pe linie militară, în 1953 fiind avansat la gradul de locotenent major. Din 1948, activează la Consiliul Central al Sindicatelor, până în 1956 când a fost transferat la Comitetul Central al Sindicatelor agricole. În această perioadă, a avut în responsabilitate și activitățile sportive organizate în structurile sindicatelor. În ianuarie 1958, a fost promovat în funcția de secretar general la Federația Română de Lupte, funcție pe care a îndeplinit-o până în martie 1962, când a fost încadrat ca instructor în compartimentul organizatoric din UCFS. În continuare a făcut parte din Biroul federal, fiind confirmat și cu ocazia Conferinței pe țară din 1967. Dintre performanțele deosebite obținute de luptătorii români, în mandatul său, sunt de reținut: medaliile de aur (Dumitru Pîrvulescu), argint (Ion Cernea) și bronz (Ion Țăranu) la JO din 1960 (Roma); medaliile de aur (Valeriu Bularcă), argint (Ion Cernea și Dumitru Pîrvulescu) și bronz (Gheorghe Popovici) la CM din 1961 (Yokohama).

VASCUL POPOVICI, IOAN (1929-2002), n. în Petroșani. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ICF, promoția 1954, specializarea lupte. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor. Din 1956 ca asistent universitar, a activat

în cadrul structurilor organizatorice, create pentru disciplinele din atletica grea îndeplinind în anumite perioade, funcția de șef al catedrei, până la pensionare în 1998. A început să practice luptele la Clubul *CFR* Timișoara, obținând în anul 1949 primul său titlu de campion național, pentru acest club, la categoria 73 kg. În perioada 1950-1959 a activat CCA/CSA *Steaua* sub îndrumarea, antrenorului Aurel Ihm. Campion național în 1954, 1955 (la 73 kg). Pe plan internațional a obținut o medalie de bronz la FMTS din 1949 și 2 medalii de bronz la FMTS 1954 atât la libere cât și la greco-romane. Clasat pe locul IV la Spartachiada Militară de vară din 1958. În paralel cu activitatea didactică (a ajuns până la gradul de profesor universitar la ANEFS), a desfășurat o susținută muncă de antrenor la CSA *Steaua* din București (1956-1980), la loturile de lupte greco-romane (1956-1960) și de lupte libere (1961-1980) numai la nivelul seniorilor. S-a numărat printre promotorii cu contribuții deosebite la dezvoltarea și afirmarea luptelor din țara noastră, la formarea și perfecționarea cadrelor de specialitate. A avut contribuții deosebite la fundamentarea teoretică a disciplinei, dar și la obținerea unor rezultate de excepție pe plan internațional de către sportivii români, activând mulți ani și ca antrenor la loturile naționale și olimpice. Antrenor la lotul național de seniori la 4 ediții ale JO 1964 -1980, la 14 ediții ale CM (1958-1979) – 2 medalii de bronz, la 14 ale CE (1966-1980) – cu performanțe deosebite exprimate prin cele 15 medalii cucerite. Pe linia clubului a răspuns de pregătirea sportivilor militari pentru participarea în CCE și la Spartachiadele Militare de vară. În colaborare cu ceilalți antrenori ai secției a contribuit la obținerea a peste 130 de titluri, de campioni naționali. Printre sportivii care

s-au afirmat pe plan internațional, la a căror pregătire a contribuit, s-au aflat: Vasile Pușcașu, Marin Pîrcălabu, Ștefan Stângu, Enache Panaite, Aurel Șuteu, Octavian Dușa, Nicolae Pavel, Ion Ivanov, Nicolae Cristea și alții. În cadrul catedrei a avut o contribuție substanțială, la formarea profesorilor de educație fizică, mulți dintre aceștia proveniți din rândul luptătorilor, medaliați la JO, CM și CE. A activat cu rezultate deosebite, ca membru al Biroului FR de Lupte, timp de peste 30 de ani (1967-1997). A activat și ca arbitru de lupte și-a pus întreaga experiență în slujba demersurilor întreprinse de FRL, mai ales pentru perfecționarea pregătirii antrenorilor de lupte. Mastru al Sportului (1953). Antrenor Emerit (1967). Decorat cu: *Medalia Muncii* (1960 și 1962); *Ordinul Meritul Sportiv* clasa a III-a (1972 și 1976).

ZAMFIR, NICOLAE (1958), n. în com. Picior de Munte, jud. Dâmbovița. Ofițer MI. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor. Debutul său în luptele greco-romane a avut loc la Clubul *Dacia* Pitești, selecționat și inițiat de antrenorul E. Bălănescu. Se

afirmă luptând sub culorile CS *Dinamo* București (antrenori Ion Cernea și Dumitru Cuc). Campion național în 1982, 1983, 1984, 1986, 1987, 1988 la categoria 57 kg. Component al loturilor naționale, debutează la CE de juniori din 1978 (Oulu), unde cucerește medalia de argint. La CE de seniori se clasează pe locurile IV la edițiile din 1982, 1983 și 1986, iar în 1985 (Leipzig) intră în posesia medaliei de argint și a titlului de vicecampion european. La CM se clasează pe locul V în 1986, iar în 1982 (Katowice) câștigă medalia de argint. A mai obținut o medalie de aur la JMU din 1981 (București). Participant la JO din 1984 (Los Angeles) unde s-a clasat pe locul al IV-lea. Încheindu-și cariera de competitor, a devenit antrenor la juniori și apoi la seniori în cadrul secției de lupte a Clubului *Dinamo*. În anumite perioade, a funcționat ca antrenor la loturile naționale. Mastru al Sportului. Mastru Emerit al Sportului (1983). Antrenor Emerit (1998). Decorat cu *Ordinul Meritul Sportiv* clasa I (1982).

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE MODELISM

Modelarea a constituit o preocupare din cele mai vechi timpuri, oamenii simțind nevoia să redea, să reproducă și să creeze cele mai diverse chipuri, obiecte și modele legate de viața și activitatea lor. Datorită acestor îndeletniciri ale omului preistoric, s-au putut descoperi primele figurine din lut ars, care reprezentau oameni, animale și păsări. În mormintele faraonilor au fost găsite modele ale bărcilor de pe Nil, iar primul model de car cu 4 roți a fost realizat din bronz, tot înaintea erei noastre. La curțile împărătești din evul mediu s-au descoperit elegante modele, la scară, care reprezentau corăbii, trăsură și care, unele dintre acestea fiind acționate mecanic.

Modelismul reprezintă o acțiune complexă de informare, documentare, proiectare, experimentare care are ca scop construcția unor modele, machete, prototipuri sau tipuri de aparate de zbor, ambarcațiuni, mașini sau alte mijloace de locomoție, care valorifică superior factorii de mediu, soluțiile constructive și dotarea tehnico-materială, urmărindu-se întrecerea sportivă și obținerea unor caracteristici și performanțe mai înalte. Dorința oamenilor de a se înălța în aer, de a imita zborul păsărilor, s-a concretizat în numeroase încercări și soluții. Se poate spune că istoria aviației începe cu nașterea aeromodelismului, aceste aparate, de dimensiuni reduse, stând la baza experimentărilor și investigărilor tehnico-științifice, care au dus la construirea aparatului de zbor mai greu decât aerul. Chiar Leonardo da Vinci (1452-1519), acest „titan universal” al Renașterii, a efectuat diferite studii

asupra rezistenței materialelor, frecării și căderii corpurilor și a lucrat la construcția unor aparate de zbor, emițând ideea parașutei, anticipări și contribuții care-i asigură un loc între cei care au pus bazele dezvoltării *aeronauticii*. Modelismul în accepțiunea modernă a apărut în secolul al XIX-lea, o dată cu dezvoltarea industrială și cu apariția primelor motoare, când modelarea a devenit una din metodele de studiu și cercetare tehnico-științifică. Inginerul – pilot Gh. Rado, în *Manualul aeromodelistului* (Editura Gorjan – 1944), ne prezintă o adevărată istorie a modelismului. Astfel, în 1843, englezul W. S. Henson realizează prima mașină zburătoare, care însă nu a reușit să îndeplinească acest obiectiv. Reconstruit de americanul J. Stringfellow, un colaborator al lui Henson, în 1848, acest aparat a făcut primul salt. În 1865, un ceasornicar, pe nume Julien, a construit un aeromodel de 1 m lungime, 36 de grame și 2 elici acționate de o panglică de cauciuc, care parcurge un zbor de 12 m în 5”. Alphonse Pénaud pune în practică ideea transformării răsucirii firelor de cauciuc în lucru mecanic, realizare care va impulsiona, în mare măsură, dezvoltarea aeromodelismului. Un aeromodel construit de el, în acest sistem, a zburat 60 m în 13”. În 1879, M. T. Tatin creează primul aeromodel acționat de un motor cu aer comprimat, care a decolat cu o viteză de 8 m/sec, dar s-a distrus la aterizare. Din lipsă de fonduri, abia în 1896, acesta, ajutat de Richet, construiește un nou aparat de 33 kg, care parcurge cca 90 m, iar

în 1897 o distanță de 140 m. L. Hargrave construiește un aeromodel cu aripi batante și motor cu aer comprimat, cu care, în 1891, la Sydney (Australia) a parcurs 156,5 m în 23", precum și un model dotat cu o mașină cu vapori de 0,2 CP, de 636 de grame, care parcurge în 1896 distanța de 1 600 m în 1'42". Sunt menționate experiențele interesante ale inginerului german Otto Lilienthal (1848-1896), considerat precursorul aviației moderne, care, folosind aeromodelele (a construit numeroase planoare), a contribuit la fundamentarea teoretică a zborului cu aparate mai grele decât aerul.

Istoria modelismului din România îl consemnează pe Ion Stoica din com. Ormindea, de lângă Deva, ca fiind primul român care a construit un aparat cu care a participat, în 1896, la expoziția Societății „Astra”, organizată la Sibiu, unde a demonstrat calitățile de zbor ale aparatului său. România se poate mândri cu personalități de talie mondială, cum au fost Traian Vuia, Aurel Vlaicu și Henri Coandă care, înainte de a-și construi aparatele de zbor, au făcut experiențe tot cu ajutorul unor modele la scară redusă. În 1891 și 1892, Traian Vuia experimentează aeromodelele sale construite cu tren de aterizare „pe roți”, această soluție constituind o prioritate pe plan mondial. Aurel Vlaicu concepe aeromodelul original cu aripi batante în timpul studiilor sale tehnice la Universitatea din München, demonstrația având loc în 1903, chiar în aula Universității. Vlaicu a mai construit aeromodele cu motor acționate prin răsucirea panglicii de cauciuc și a organizat mai multe demonstrații, inclusiv în Parlament, în 1905, în scopul obținerii de fonduri pentru aparatul său „Vlaicu I”. Constantin Bălăceanu-Stolnici este considerat unul dintre promotorii aeromodelismului și aviației naționale (în 1895 a construit primul său aeromodel).

Henri Coandă a fost un precursor, atât la aero cât și la rachetomodele. În 1907, el a experimentat rachetele, urmărind propulsia aparatelor mai grele decât aerul. Pe baza rezultatelor obținute a construit macheta unui avion cu reacție. Cu contribuții deosebite se prezintă și savantul Oberth Julius Hermann, care a folosit construcția de modele în experimentele sale științifice.

În ultimii ani ai sec. al XIX-lea, au apărut și în țara noastră preocupări pentru construcția și pilotarea navelor în miniatură. George Ghika, în 1894, prezintă pe lacul Căldărușani un navomodel propulsat de un motor cu aburi, iar în 1898, Grigore Sturdza realizează demonstrații pe lacul Cișmigiu, cu un navomodel acționat de un motor cu aburi pe care-l adusese din Marea Britanie.

Printre promotorii modelismului în țara noastră, literatura mai consemnează pe prof. Ion Stroeșcu de la Politehnica din București, care a utilizat machetele pentru studii aerodinamice și care, în 1908, construiește un aeromodel cu motor cu reacție, precum și pe celebrul romancier, om de teatru, dramaturg și un mare iubitor al aviației Victor Ion Popa care, în perioada când era elev la Liceul Internat din Iași, a organizat primul cerc de aeromodele de la noi, iar în romanele sale *Sfârlează cu fofează* și *Maistorașul Aurel, ucenicul lui Dumnezeu*, scrise în perioada interbelică, a făcut o frumoasă popularizare aviației și modelismului. Nu poate fi omisă nici activitatea desfășurată, începând din 1928, în cadrul Cercului Aerotehnic București, de către A. Popovici și Gh. Negrescu, aviatori cu bogată experiență, precum și de o serie de oameni de știință și tehnicieni ca: ing. Elie Carafoli (cu realizări de excepție, devenit mai târziu academician, primul român distins cu diploma „Paul Tissandier” de către Federația Aeronautică Internațională pentru contribuția deosebită în aviație și aeronautică), ing. Aurel Perșu, ing. Ramiro Gabrielescu și alții, care au realizat studii și lucrări științifice în domeniul aviației.

O dată cu realizarea avionului și dezvoltarea aviației, aeromodelismul își câștigă statutul de ramură sportivă. Dezvoltarea sporturilor modelistice a fost stimulată și de înființarea organizațiilor internaționale, care coordonează și organizează activitatea în aceste domenii. Prima și cea mai veche organizație care reprezintă autoritatea mondială în sporturile aviatice, inclusiv pentru aeromodelism și rachetomodelism, este Federația Aeronautică Internațională (FAI) înființată în 1905 în Paris, cu sediul la Lausanne, organism recunoscut de către CIO, care în 2010 număra 100 de federații naționale

afiliate. Între cele 10 comisii care intră în structura organizatorică a FAI, una reprezintă aeromodelismul: Comisia Internațională de Aeromodelism – CIAM. Aceasta are în structura sa subcomisii, din care 8 pentru aeromodele și una pentru rachetomodele. România este afiliată la FAI din 1923. În urma obținerii personalității juridice și a Certificatului de Identitate Sportivă, Federația Română de Modelism s-a afiliat la FAI, în 2002, ca membru asociat cu drepturi depline pentru aeromodelism și rachetomodelism, iar Federația Aeronautică Română a rămas membru cu drepturi depline pentru sporturile aviatice.

Pentru navomodelism funcționează Organizația Mondială pentru Construcția de Navomodele și Sportul cu Navomodele – NAVIGA – înființată în 1957, cu sediul în Viena, care coordonează activitatea navomodelilor cu motor, radiocomandate, de curse, veliere și machete. NAVIGA are 35 de federații naționale afiliate. România s-a afiliat la NAVIGA în 1969.

Federația Internațională de Yachting – ISAF, înființată în 1907, cu sediul în Marea Britanie, are peste 120 de federații naționale afiliate. În cadrul ISAF (fostă IYRU), începând din 1960 s-a creat Divizia Internațională de Navomodele Velier Radiocomandate – MYRD, care se ocupă numai de navomodelele radiocomandate – clasa 1 metru. MYRD are sediul tot în Marea Britanie și are afiliate 26 de federații naționale. România s-a afiliat în 1991. Pentru automodelism există Federația Mondială de Modele de Automobil – WMCR, înființată în 1952, cu sediul în Australia, care are peste 20 de federații naționale afiliate. Federația Europeană de Modele de Automobil – FEMA, funcționează din 1952, are sediul în Germania și 17 federații naționale afiliate. Federația Internațională de Automodele Radiocomandate – IFMAR, înființată în 1958, are sediul în SUA și 35 de federații naționale afiliate. Pe plan european activează Federația Europeană de Automodele Radiocomandate – EFRA, creată în 1959, cu sediul în Anglia și cu 27 de federații naționale afiliate.

Prin afilierea, în 1990, la cele două federații europene (FEMA și EFRA), FRMd a devenit

automat și membră a celor două organizații mondiale: WMCR și IFMAR.

În toate ramurile modelismului se organizează CM și CE la seniori și juniori. Membrii delegați ai țării noastre, reprezentanți în organismele internaționale FAI – CIAM: Ion Bobocel (1968-1978), Dumitru Cerchezeanu (1978-1985), Mihail Zanciu (din 1987), Marius Conu (din 1993); NAVIGA: amiral Gheorghe Sandu (1980-1989), Mihail Zanciu și Leontin Ciortan (din 1991); MYRD: Mircea Kirițescu (1991-1993); FEMA: Constantin Dinu (din 1992); EFRA: Victor Manolache (din 1995). Deosebit de onorantă pentru România a fost funcția de președinte al FAI, exercitată de prințul George Valentin Bibescu în perioada 1930-1941 (anterior îndeplinise funcția de vicepreședinte).

Începuturile constituirii organismelor de conducere a activității modelistice din România aparțin aero-modelismului, ramura cu cea mai îndelungată activitate. În 1936, în cadrul Federației Aeronautice Regale Române (FARR), se înființează Comisia de Aeromodelism condusă de ing. Gheorghe Negruzzi și, mai târziu, de prof. Nicolae Hangea. În perioada 1939-1944, aeromodelismul se dezvoltă tot în structurile organizatorice ale aviației sportive, în cadrul ARPA (Asociația Română pentru Propaganda Aviației), Asociației Aviatice CFR, aerocluburilor din Brașov, Prahova și Oltenia, altor asociații, cercuri și școli aviatice. Activitatea este serios diminuată în timpul și după cel de-al doilea război mondial, revenind în atenție în jurul anului 1950 și bucurându-se de sprijinul Comisiei Centrale de Aviație. Din 1954 până în 1962, modelismul, cu ramurile sale aero și navo, intră în cadrul AVSAP (Asociația Voluntară pentru Sprijinirea Apărării Patriei). În 1962, modelismul trece în structura UCFS (ulterior CNEFS), menținându-se tot în sfera sporturilor aviatice, mai întâi prin Aeroclubul Central și apoi prin Federația Aeronautică Română – FAR, până în 1968, când s-a înființat Federația Română de Modelism, ca autoritate sportivă națională în domeniul modelismului. Se organizează centre de modelism, se pun bazele metodice în pregătirea instructorilor și sportivilor, se stimulează

performanța. La început, FRMd cuprindea aero și navomodelismul, ulterior fiind incluse în structura sa și rachetomodelismul (1969), apoi automodelismul (1972). În perioada 1983-1990, a fost cooptat în cadrul federației și modelismul feroviar, care a înregistrat unele rezultate notabile. Din 1991, acesta s-a desprins din federație, constituindu-se în „Tren Clubul Român”, afiliat la MOROP (Federația Internațională de Modelism Feroviar). Președinții federației: prof. Nicolae Hangea (1968-1980), general locotenent dr. ing. Ștefan Ispas (1980-1991), Nicolae Coman Ștefănescu (1992-1993), ing. Radu Berceanu (din 1996). Secretari generali: Ion Bobocel (1968-1978), Dumitru Cerchezeanu (1978-1985), Mihail Zanciu (din 1985). Secretari federali: Marius Conu (din 1991). Antrenor federal – Georges Craioveanu (1968-1978). Modelismul se practică în toate județele, foarte mulți pasionați ai ramurilor modelistice desfășurându-și activitatea pe plan local. În anul 2000, activitatea de modelism înregistra următoarea situație organizatorică: 97 de secții și cercuri active, în 29 de județe și în municipiul București; peste 750 de sportivi legitimați (seniori și juniori) participanți la finalele CN; 272 de maeștri ai sportului; 27 de maeștri emerți ai sportului; 16 antrenori emerți; 340 de arbitri.

Situația la nivelul anului 2009 era următoarea: 42 de județe; 56 structuri afiliate cu activitate în domeniul performanței, la care se adaugă foarte multe cercuri pentru copii; 525 sportivi legitimați (seniori, tineret, juniori) la care se adaugă copii cuprinși în centre; 55 antrenori; 19 instructori; 216 arbitri; 159 Maeștri ai Sportului; 38 Maeștri Emerți ai Sportului; 15 Antrenori Emerți.

La CN din 1997, au obținut medalii 74 de secții (cercuri) situate pe primele 6 locuri în clasamentul efectuat pe baza punctajului realizat la cele 4 ramuri: 1. – CS „Jiul” Petroșani (1 180 p); 2. – ASA București (1 120 p); 3. – CS „Sportul Studentesc” (1 042,50 p); 4. – Clubul de Modelism Constanța (582,50 p); 5. – AS „Voința” Arad (582,50 p); 6. – CSS Palatul Copiilor București (429 p). Clasamentul pe județe: locul I – București (3 436,50 p), II – Hunedoara (1 406 p), III – Buzău (852,50 p), IV

– Constanța (787,50 p), V – Arad (592,50 p), VI – Cluj (540 p).

După CN din 1999, în clasamentul unităților sportive s-au situat în ordine: „Jiul” Petroșani, CSM Arad, Palatul Copiilor Vaslui, CSTA Suceava, SC Bacău, „Sportul Studentesc” București, iar în cel al județelor: Hunedoara, București, Arad, Bacău, Vaslui, Suceava.

La CN din 2009, a obținut puncte în clasament 38 de unități, situația primelor clasate fiind următoarea: 1.

CSM Timișoara (428,50 p); 2. CS Sportul Studentesc București (319 p); 3. SC Municipal Bacău (267,50 p); 4. CSTA București (252,50 p); 5. CS Farul Constanța (244 p); 6. CSTA Suceava (205,50 p). Clasamentul pe județe: 1. București (646, 50 p); 2. Timiș (502,50 p); 3. Bacău (325,50 p); 4. Buzău (269,50 p); 5. Constanța (244 p); 6. Suceava (205,50 p).

Pe plan internațional, situația privind numărul medaliilor obținute de sportivi nostri, la CM și CE de aero-, navo-, racheto- și automodelism până în anul 2009 inclusiv, se prezintă astfel: **A. Seniori.** CM – 253 medalii (29 aur, 85 argint, 139 bronz); CE – 287 medalii (44 aur, 79 argint, 164 bronz); total general - 540 medalii (73 aur, 164 argint, 303 bronz). **B. Juniori.** CM – 69 medalii (20 aur, 20 argint, 29 bronz); CE – 61 medalii (16 aur, 17 argint, 28 bronz); total general - 130 medalii (36 aur, 37 argint, 57 bronz).

Amatorii și constructorii de modele au beneficiat, la toate ramurile, de o bogată literatură de specialitate, de numeroase articole, schițe, planșe, proiecte publicate în revistele „Pentru Apărarea Patriei”, „Sport și Tehnică”, „Tehnium”, „Modelism” și altele. Un bogat material documentar privind activitatea de modelism din România și a ramurilor acesteia găsim în lucrarea *România în lumea sportului* (capitolul *Modelism* fiind elaborat de Dinu Costescu), București, Editis, 1995.

În anul 2000, Biroul FRMd avea următoarea componență: Radu Berceanu – președinte; Crîngu Popa, Silvestru Morariu, Leontin Ciortan, Constantin Dinu – vicepreședinți; Mihail Zanciu – secretar general; Marius Conu – secretar federal; Aurelian

Popa, Ioan Șerban, George Arghir, Lucian Dan, Petrică Vasile, Ioan Radu – membri. În cadrul federației, funcționează 4 comisii pentru coordonarea activității de aero-, navo-, racheto- și automodele.

În anul 2001, federația s-a reorganizat în conformitate cu prevederile Legii educației fizice și sportului nr. 69, din 28 aprilie 2000. Adunarea generală din 18 noiembrie a adoptat noul Statut și a ales Biroul federal, ca organ de conducere al federației (format din 11 membri), având ca președinte pe Radu Berceanu. A fost stabilită, de asemenea, componența Biroului executiv, ca organ de administrare și gestionare al federației, format din: Radu Berceanu – președinte; Mihail Zanciu – secretar general; Marius Conu – secretar federal; Georgeta Pelin – contabil; 5 membri.

La sfârșitul anului 2009, Biroul Federal avea următoarea componență: președinte – Berceanu Radu Mircea; vicepreședinți – Popescu Marian, Constantinescu Ion, Dan Lucian, Guzu Ion; secretar general - Zanciu Mihail; secretar federal – Conu Marius, membri - Arghir George, Săliștean Viorel, Mălescu Nicolae, Ciortan Leontin, Mutu Gabriel, Constantinescu Gabriel.

AEROMODELISMUL are ca obiectiv proiectarea, construcția și lansarea aeromodelelor. Înregistrează cea mai îndelungată activitate, comparativ cu celelalte ramuri ale modelismului, dezvoltându-se concomitent cu celelalte sporturi aviatice. Primul concurs în acest sport a fost organizat de Aeroclubul Regal în Parcul Carol în 1926, fiind intitulat „Concursul național cu zmeu și planoare”; printre premianți s-a aflat și Radu Manicatide, viitor inginer și constructor, cu modelul RM1, precum și frații Alexandru și Gheorghe Negrescu, viitori aviatori. Un rol pozitiv în promovarea acestui sport l-a avut Comisia de Aeromodelism din cadrul FARR. În 1935, la atelierele CFR Grivița și în unele unități din țară, se organizează centre de aeromodelism. Un rol stimulator l-au avut concursurile de genul „Ceferiadei”, organizate la sfârșitul anilor '30. În 1938, aeromodeliștii din Brașov, realizează cu aparatele lor, la concursul de la Sânpetru, o înălțime

de 800 m și o durată de 3'27". Tot la Sânpetru, în 1939, aeromodeliștii de la Cercul CFR Turnu Severin stabilesc două recorduri naționale, iar un aeromodelist de la ARPA București, un record de distanță (900 m). În același an, un participant de la ARPA Pitești, a atins altitudinea de 1 000 m, în cadrul unui concurs de la Someșeni Cluj, după 62' de zbor (cu doar 4' mai puțin decât recordul mondial din acea vreme), folosind un aeromodel cu „motor de cauciuc”. Prima competiție internațională de aeromodele este considerată „Ceferiada balcanică” din 1939, organizată de Asociația Aviatică CFR, la care au participat sportivi din Bulgaria, Grecia, Turcia, Iugoslavia, con-structorii români situându-se printre protagoniștii acestei competiții. Activitatea oficială se întrerupe în timpul celui de-al doilea război mondial, ea fiind reluată după 1950, perioadă în care sportul se afla în plin proces de reorganizare. Se înființează cercuri de aeromodelism în principalele orașe, în școli și asociații. Preocupările aeromodeliștilor sunt îndreptate, inițial, spre construirea de micromodele, denumite astăzi *modele de interior (indoor)* – clasa FID, precum și a aparatelor specializate în două categorii de zbor: liber și captiv. În anul 1950, se organizează primul CN de micromodele, unde se înregistrează 8 recorduri naționale, stabilite de Otto Hints, Alex. Bedö, Ștefan Benedek, Iosif Ujvari, Ioan Uvegheș (toți din Cluj) și Andrei Budai din Târgu Mureș, câte un record, precum și Ernest Kiss din Cluj cu 2 recorduri. Campioni naționali au fost Andrei Budai și Ioan Uvegheș. Tot în 1950, Ionel Georgescu (ASPTT) construiește un model care s-a menținut în aer 3h15', timp care depășea recordul național de durată la aeromodele planoare (Ștefan Benedek – 1h14'), precum și recordul mondial deținut de elvețianul Trangott Haslach (2h21'6" – stabilit la 4 iunie 1944). Reprezentanții de seamă ai aeromodelismului au contribuit la relansarea acestei ramuri și a modelismului în general. Printre aceștia se numără: Anania Moldoveanu (CEA Câmpina), care stabilește o suită de 7 recorduri în perioada 1951-1955, cu unele aparate construite după concepție proprie; Georges Craioveanu (CEA Câmpina), cu 4 recorduri (1953-1955) și precursor

al aeromodelor radiocomandate; Ion Bobocel, Ioan Radu, Otto Hints și alții, care au realizat, de asemenea, recorduri cu modele originale. Printre cei cu realizări deosebite s-au aflat și soții Elvira și Ștefan Purice, acesta din urmă stabilind în 1962 și 1963 două recorduri mondiale la aeromodele monoplane cu motor mecanic, fiind distins cu titlul de Maestru Emerit al Sportului. Federația organizează CN de seniori, juniori I și juniori II, la care participă sportivi din peste 40 de secții și cercuri, din 28 de orașe. Din 1956, se participă la Criterii europene și CE, printre primii medaliați numărându-se Otto Hints și Anania Moldoveanu. La CM din 1970 și 1972, Aurel Popa, Otto Hints, Vasile Nicoară obțin medalii de bronz, iar primele titluri mondiale vor fi cucerite în 1982 la clasa F1 D (indoor) de către Aurel Morar (individual) și echipa Aurel Morar, Aurel Popa și Nicu Bezman. La CE, primele medalii de aur vor fi cucerite de Anania Moldoveanu (individual) în 1954 și la echipe de către Crîngu Popa, Gheorghe Guță și Marian Popescu în anul 1992. Printre sportivii cu merite deosebite în aeromodelism se mai află: Popa Aurel (3 medalii de aur, 4 de argint și 5 de bronz la CM, 2 de argint și 2 de bronz la CE); Mangalea Corneliu (2 medalii de aur, 2 de argint și 1 de bronz la CM, 2 de argint și 1 de bronz la CE); Popa Crîngu (2 medalii de argint și 3 de bronz la CM, 2 de aur, 1 de argint și 2 de bronz la CE); Amorăriței Dan (2 medalii de aur și 1 de argint la CM, 1 de argint la CE); Morar Alin (2 medalii de aur și 1 de bronz la CM, 1 argint la CE); Drăghici Florian (2 medalii de aur și 3 de bronz la CM, 1 de aur și 2 de argint la CE); Popescu Marian (2 medalii de aur la CM, 3 de aur, 1 de argint la CE); Bozman Nicolae (1 medalie de aur și 1 de bronz la CM); Petcu Daniel (1 medalie de aur la CM, 3 de aur și 1 de argint la CE); Nicoară Vasile (1 medalie de argint și 3 de bronz la CM); Moldoveanu Anania (2 medalii de aur la CE); Guță Gheorghe (1 medalie de aur și 1 de argint la CE).

În perioada 1970-2009, la CM, seniorii au obținut 22 medalii (6 de aur, 6 de argint, 10 de bronz), iar juniorii, în perioada 1991-2000, 36 medalii (13 de aur, 10 de argint, 13 de bronz). La Criteriile și CE de aeromodele (1956-2009), seniorii

cuceresc 22 medalii (7 de aur, 9 de argint, 6 de bronz), iar juniorii (1954-2008), 22 medalii (5 de aur, 9 de argint, 8 de bronz).

Maestri Emeriți ai Sportului și Antrenori Emeriți. Maestri Emeriți ai Sportului și Antrenori Emeriți: Nicu Bezman, Ion Bobocel, Otto Hints, Aurel Morar, Crîngu Popa, Eugen Pop și Marian Popescu, Daniel Petcu; Maestri Emeriți ai Sportului: Gheorghe Guță, Anania Moldoveanu, Vasile Nicoară, Dandu Petrescu, Aurel Popa, Ștefan Purice, Daniel Bildea, Draghici Florian Aurel; Antrenori Emeriți: George Arghir, Georges Craioveanu, Paul Bere.

FRMd a organizat următoarele CM și CE de aeromodelism din calendarul FAI: aeromodele indoor - CM Mina Slănic Prahova, în anii '70, 1982, 1994, 1998, 2000, 2002, 2004 și 2006; CE din 1973, 1991, 1997; aeromodele zbor liber - CE seniori Pitești (1986), Sibiu (1992), Buzău (2000, 2004), CM juniori Sibiu (1998) și CE juniori Sibiu (2001), Suceava (2005) și Salonta (2009); aeromodele cu orientare magnetică - CM Cluj-Napoca (1991), Turda (2003, 2007) și CE Turda (1996, 2000, 2006); aeromodele planoare radiocomandate - CM Brașov (1995) și CE Deva (1999, 2003); aeromodele machete radiocomandate și captive - CE Suceava (1997); aeromodele radiocomandate cu motor electric - CM Pitești (2006) și CE Cisnădie (2009); aeromodele elicoptere radiocomandate - CE Pitești (2002).

Federația Aeronautică Internațională a decernat Federației Române de Modelism „Diploma de Onoare FAI” în anul 2007” pentru că a organizat 36 de CM și CE în România, din care 14 CM și 22 CE, la care a obținut un mare număr de medalii.

NAVOMODELISMUL, sport tehnico-aplicativ care are ca obiectiv proiectarea, construirea și pilotarea de navomodele (glisoare de viteză, machete, veliere liber lansate, propulsate, teleghidate). Cu toate preocupările care au existat pentru construcția de nave în miniatură încă din secolul trecut (demonstrațiile din 1894 de la Căldărușani și din 1898 de pe lacul Cișmigiu), precum și mai recent, când Mihai Koteschweller înregistrează o premieră românească, realizând primul navomodel teleghidat din lume, model

experimentat tot pe lacul Cișmigiu, acestea rămân niște performanțe izolate ale amatorilor din acest domeniu. Un alt moment important, care a contribuit la promovarea navomodelismului a fost consemnat în anul 1935, când în planul de lucru al Comitetului Federației Române de Sporturi Nautice fusese cuprinsă și această ramură ca “o bună propagandă în materie de sporturi nautice și aplicațiuni practice marinărești pentru tineret”, care să ducă la recrutarea de viitori marinari și la formarea unei generații de susținători ai marinei naționale. Din îndemnul generalului adjutant Paul Teodorescu, Ministrul Aerului și Marinei, s-a constituit *Centrul de navemodele*, unde sub îndrumarea FRSN-ului s-au desfășurat cursuri teoretice și practice despre: construcția modelelor elementare de ambarcațiuni (arhitectură navală); construcția modelelor perfecționate; construcția machetelor cu pânze și propulsie mecanică. Cursurile erau fără bani și urmate de concursuri cu premii. În 1939 și 1940 navomodelismul s-a practicat printre elevii liceelor din București și ucenicii diferitelor fabrici și uzine. Pe lacul Herăstrău s-au desfășurat două demonstrații, iar la debarcaderul Asociației Sportive *Aeronautică și Marină* 30 de tineri și-au prezentat creațiile. O demonstrație de lucru practic la atelier s-a făcut și la pavilionul Aero-Maritim, cu ocazia expoziției *Muncă și Voe Bună*. În perspectiva imediată urma să se înființeze 12 subcentre în diferite orașe. Această ramură a modelismului cunoaște o dezvoltare după anul 1950, iar adevărata afirmare se produce după înființarea federației în 1968. Constructorii români s-au evidențiat în mod deosebit, pe plan internațional, la grupa machete statice, clasele din grupa teleghidatelor fiind abordate doar sporadic, datorită costurilor foarte ridicate ale aparaturii.

Pe plan intern se organizează CN pentru seniori (navomodele mecanice și electrice, veliere radiocomandate și machete), juniori I (navomodele mecanice, electrice și machete), juniori II (clasa Evoluție, EK militare, submarine și viteză). La aceste întreceri, participă 17 secții din 12 orașe, printre care ASA și CS „Sportul Studențesc” din București; Clubul de Modelism și AS „Marina” din

Constanța; AS „Jiul” Petroșani; AS „Voința” Sibiu; AS „Aerostar” Bacău; CS „Oțelul” Galați.

În perioada 1981-2008, navomodeliștii români au obținut medalii la 14 ediții ale CM și la 9 ediții ale CE, în intervalul 1992-2009. La seniori, au fost obținute la CM, 195 medalii (17-67-111), iar la CE 226 (30-57-139); juniorii au cucerit la CM și CE 11 medalii (medalii de bronz).

Primele titluri europene s-au realizat în 1994 de Ilie Goga și Romeu Andrei. La singura participare a juniorilor la CE (1992), Ion Piscati a obținut medalia de bronz la F3V (teleghidate).

Navomodeliștii (seniori și juniori) au acumulat la CM și CE – 232 de medalii (46 de aur, 86 de argint, 100 de bronz). S-au remarcat: Romeu Andrei – 61 de medalii (4 medalii de aur, 16 argint, 10 bronz la CM; 8 aur, 12 argint, 11 bronz la CE), Corneliu Costiniuc – 47 de medalii (7 medalii de aur, 11 argint, 7 bronz la CM; 6 aur, 10 argint, 6 bronz la CE), Ilie Goga – 43 de medalii (4 medalii de argint, 15 bronz la CM; 5 aur, 3 argint, 16 bronz la CE), Marius Cheșcu – 28 medalii (4 medalii de aur, 10 argint, 1 bronz la CM; 5 aur, 7 argint, 1 bronz la CE), Lucian Dan – 24 medalii (3 medalii de argint, 7 de bronz la CM; 2 de aur, 2 argint și 10 bronz la CE), Dan Emilian – 18 medalii (1 medalie de aur și 1 de argint la CM; 2 de aur, 4 argint și 10 bronz la CE), Ion Lăzărescu – unul din promotorii acestui sport - 7 medalii (3 medalii de argint, 4 de bronz la CM), Balca Costin – 2 medalii (1 medalie de aur la CM și CE), Daniela Ciortan – 2 medalii de bronz la CM din 1983.

Maestru Emerit al Sportului și Antrenor Emerit: Lucian Dan. Maeștri Emeriți ai Sportului: Romeu Andrei, Corneliu Costiniuc, Marius Cheșcu, Ilie Goga, Ioan Lăzărescu, Helmuth Orban și Ion Marinescu, Emilian Dan, Alin Artene, Cristian Georgescu, Chibulcutean Ion, Bălca Costinel, Niculina Dan, Cristina Dan, Răzvan Gherga, Ioan Palcea.

Antrenori emeriti: Gheorghe Aldea, Cristian Mircea, Vasile Petrică, Petrea Zaharioaia.

FRMd a organizat campionate europene de navomodele machete grupa C NAVIGA la Constanța, în 1995, 2005 și la Timisoara în 2009.

RACHETOMODELISMUL, sport apărut după dezvoltarea pe plan mondial a rachetelor. Obiectivul acestui sport constă în construirea și lansarea în spațiu a unor rachetomodele. Deși ca sport s-a impus mai recent, preocupările pentru lansarea unui aparat de zbor propulsat, prin reacție directă, au frământat mulți oameni de știință din cele mai vechi timpuri. În legătură cu prioritățile privind descoperirile și realizările din acest domeniu, sunt încă multe păreri și discuții con-troversate. Este consemnată existența unor documente în arhivele Sibiului, din care reiese rolul important al României în construcția și experimentarea rachetelor, datorită lui Hans Conrad și Ion Românul, care au conceput, inițial, o rachetă cu 2 trepte. În 1536, au construit o rachetă cu 3 trepte, iar în 1555 una cu 4 trepte, care au fost experimentate cu bune rezultate.

O mare personalitate cu contribuții remarcabile la dezvoltarea științei rachetelor și astronauticii a fost Oberth Julius-Hermann (1894-1989), născut în Sibiu, care elev fiind, la vârsta de 14 ani a construit primul său model de rachetă (vezi Personalități).

De asemenea, aportul lui Henri Coandă este de necontestat în acest domeniu. România se află printre promotorii dezvoltării rachetomodelismului, ca sport, pe plan internațional. Prima lansare cu caracter sportiv la noi în țară este menționată în 1959 și aparține elevilor Liceului „Nicolae Bălcescu” din București. Folosind racheta „Pionier”, ei reușesc o altitudine de 123 m, iar ulterior, cu alte rachete, au depășit 250 m. O contribuție deosebită la dezvoltarea rachetomodelismului a avut-o prof. Ioan Radu din Târgoviște, unul dintre organizatorii primelor concursuri de rachetomodele din țara noastră (Cupa „Chindia” din 1967), deținătorul a 16 recorduri naționale și a 5 recorduri mondiale, a primului titlul de campion mondial la rachetomodele în 1972, în Iugoslavia și a unei medalii de argint cu echipa. Este autorul a 4 lucrări de specialitate în acest domeniu și redactorul revistei „Astronautica”, editată din 1968. Printre pionierii acestui sport se mai numără Elena Balo, care, în 1971, realizează două recorduri mondiale și este medaliată la Criteriul european și CM din 1972. Valerian Constantinescu, de asemenea, obține medalia de aur la Criteriul european din 1973,

unde prezintă cel mai original rachetoplan, cu aripile pliabile, care s-a ridicat la 200 m altitudine, și alte 6 medalii la CM și CE.

Pe plan intern, federația organizează CN de seniori și juniori I la 6 clase/subclase, precum și la juniori II la 2 subclase. La aceste întreceri participă sportivi din 7 secții reprezentând 5 județe și municipiul București. Municipiul Buzău s-a profilat ca un centru puternic de rachetomodele prin cele 3 secții (AS „Contactoare”, AS „Chimia” și Clubul elevilor), care, alături de Clubul Sporturilor Tehnico-Applicative (CSTA) din Suceava, promovează o serie de sportivi valoroși în loturile naționale. Rachetomodeliștii au cucerit medalii la 14 ediții ale CM seniori (1972-2008), cu 36 medalii (6-12-18) și la 12 ediții ale CE de seniori (1971-2009) cu 37 de medalii (7-12-18). Juniorii au cucerit 28 de medalii (7-10-11) la CM și 33 de medalii (11-8-14) la CE.

Medaliile de aur au fost obținute de: Ioan Radu (ASA „Aeronautica” Târgoviște) în 1972; Petre Nicolae (AS „Metalul” Târgoviște) și Dorin Torodoc (CSTA Suceava) în 1994; echipa CSTA Suceava (Ioan Catargiu, Sorin Zaharoaie, Dorin Torodoc, Petre Nicolae) în 1996, echipa Ioan Catargiu, Antonel Prihotin, Marius Costache – în 1998 și Gabriel Constantinescu - 2008. La juniori, în perioada 1994-2008, au fost medaliați cu aur: Florin Rațu, Dragoș Oțelea, Ionuț Mihalache, Dănuț Mihalache, Lucian Obrete, Gabriel Halip, Narcis Moroșan, Ion Nedelcu, Răzvan Dragomir, Vlad Feyer, Dan Popa, Mihai Constantinescu. Cele mai multe medalii au fost cucerite de: Gabriel Constantinescu – 19 medalii (12 la CM și 7 la CE); Ion Catargiu – 17 medalii (8 la CM și 9 la CE); Dorin Torodoc - 12 medalii (7 la CM și 5 la CE); Lucian Șercăianu - 9 medalii (6 la CM și 3 la CE); Petre Nicolae - 6 medalii (3 la CM și 3 la CE).

Maeștri Emeriți ai Sportului și Antrenori Emeriți: Ioan Catargiu, Valerian Constantinescu, Gabriel Constantinescu, Lucian Șercăianu. Maeștri Emeriți ai Sportului: Elena Balo, Marian Coșoveanu, Iosif Kőköși, Petre Nicolae, Ioan N.Radu, Gheorghe Toxin, Gica Constantinescu, Dan Popa, Florica Șercăianu (Nedelcu), Dorin Torodoc, Costache Marius. Antrenori Emeriți: Silvestru Morariu, Ovidiu Nica.

FRMd, în colaborare cu CSTA Suceava a organizat 4 competiții oficiale ale FAI în România la rachetomodelism: CE în anii 1984, 1988 și 1993; CM pentru seniori și juniori în 1998, care a avut o participare record de 275 de concurenți din 18 țări și 3 continente, precum și CE din 2005 la Buzău, în colaborare cu CSM Buzău.

AUTOMODELISMUL, sport cu caracter tehnico-aplicativ în care practicanții au ca obiectiv construirea de automodele și pilotarea lor în competiții. Aceste vehicule în miniatură se împart în mai multe categorii și clase, în funcție de sistemul de propulsie, tracțiune și cilindree. Literatura de specialitate citează SUA ca una din primele țări unde au existat preocupări pentru dezvoltarea automodelismului, tot aici înregistrându-se, în 1927, recordul de viteză (275 km/oră). În următorii ani acest sport a pătruns și în alte țări, pe toate continentele. Cu toate că au existat amatori și au apărut lucrări de specialitate încă din 1950 și 1952, automodelismul nu a cunoscut în România o dezvoltare la nivelul celorlalte ramuri ale modelismului, datorită și costurilor foarte ridicate ale pieselor și materialelor specifice, de regulă fabricate în alte țări. După 1968, se înregistrează o preocupare mai organizată pentru lărgirea ariei de practicare. În 1970 are loc primul CN.

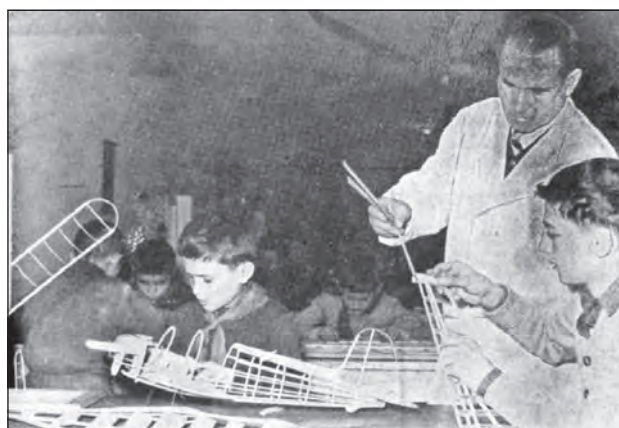
În această perioadă de început, activitatea competițională internațională s-a limitat doar la unele concursuri cu caracter zonal. CN se organizează pentru seniori la 4 clase, la captive și la 7 clase (individual și echipe), la radiocomandate (RC). Pentru juniori I la 2 clase, la captive și la 8 clase, la RC, iar pentru juniori II la 3 clase – la RC, în probe individuale. Participă la CN de automodele 16 secții din 11 județe. Printre secțiile cu rezultate mai deosebite la CN s-au remarcat: AS „Voința” Arad (cu 5 titluri la seniori și 10 la juniori în 1997), „Automodel – club”, CS „Sportul Studențesc”, ASA și CS Palatul Copiilor din București. Sunt meritorii eforturile pentru promovarea și afirmarea juniorilor din secțiile CSTA Bacău, CS Onești, CSTA București și cluburile elevilor din Vaslui, Hunedoara, Brăila, Cluj, Gorj și Harghita.

S-au impus, prin rezultatele obținute la CN, sportivii Fănel Faur (unul din promotorii acestui sport) și fiul său, Cristian Faur, care au cucerit peste 35 de titluri de campion național, precum și numeroase locuri II și III la diferite clase din categoria automodelism RC. La CM de Automodele captive de viteză de la Lyon (1995), echipa națională s-a clasat pe locul 10. Antrenor Emerit: Ion Constantinescu. Faur Cristian a obținut primele medalii ale României la CE de automodele radiocomandate: medalie de bronz (2004) și argint (2006).

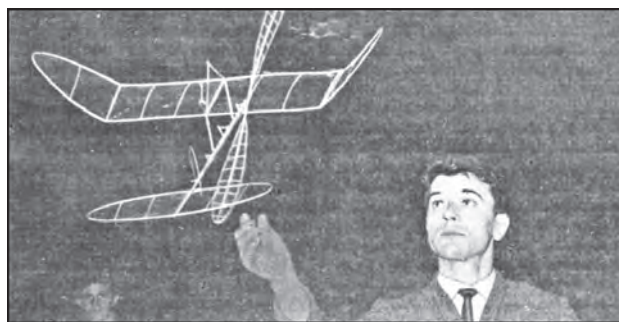
RETROSPECTIVĂ ÎN IMAGINI

*Aeromodelismul, una din ramurile
larg răspândite în rândul tineretului*

*Cunoștințele privind construcția
aeromodelelor sunt însușite încă din copilărie*

*Aurel Morar, un specialist în aeromodel
clasa F1D, a cucerit 2 medalii de aur și
1 de bronz la CM și 1 de argint la CE*

Aeromodelistul Ștefan Purice a realizat în 1962-1963 două recorduri mondiale: de altitudine (3 750 m) și de durată (3h12') clasa F1F

Aeromodelistul Ștefan Purice a realizat în 1962-1963 două recorduri mondiale: de altitudine (3 750 m) și de durată (3h12') clasa F1F

Unul dintre navomodelele expuse la „Salonul Național ,87”

Participanți la CE de rachetomodele Suceava – ediția 1984

Model de navă fluvială, construit de Gheorghe Pricop

Machetele avioanelor A. Vlaicu II (stânga) și T. Vuia, construite de modelistul Ion Botezatu

Muzeul de miniaturi aviatice „Henri Coandă” din orașul Pucioasa

LANSARE DE RACHETOMODEL CLASA S7

CM AERO PLANOARE TURDA 2007

*PILOTI DE AEROMODELE
RADIOCOMANDATE PLOIESTI 2005*

*NAVOMODEL LA CE MACHETE
CONSTANTA 2005*

FIGURI REPREZENTATIVE

ANDREI, ROMEU (1954), n. în Constanța. Specialist în navomodelism, ofițer șef mecanic naval. A activat la AS a Institutului de Marină, la Clubul de Modelism Constanța și la CS „Farul” Constanța. Campion național la navomodele și medaliat cu aur

la diferite concursuri internaționale. În perioada 1987-2000, a fost selecționat în loturile naționale cu care a participat la 7 CM și 3 CE, obținând 28 medalii. La CM a cucerit: 3 medalii de argint la clasa C1 (navomodel machetă cu vele) în 1987, 1989 și 1997; o medalie de aur și 3 medalii de argint la clasa C3 (colecții de navomodele) în 1993, 1997 și 2000; 2 medalii de argint la clasa C4 (navomodel machetă miniaturi) în 1997; 2 medalii de bronz la clasa C1 în 1991; 2 medalii de bronz la clasa C4 în 1991 și 1993. La CM din 1998 (Gdansk – Polonia) realizează un buchet de performanțe deosebite: medalie de aur (clasa C3), 2 medalii de argint (clasa C4) și o medalie de bronz (clasa C1). La CE a obținut: 2 medalii de aur la clasa C3, în 1994 și 1995; 3 medalii de argint la clasa C4, una în 1994 și 2 în 1995; 2 medalii de bronz la clasa C1, în 1994 și 1995; o medalie de bronz la clasa C3, în 1995. La CE din 1999 cucerește o medalie de aur (C3A), una de argint (C4A) și una de bronz (C4A). La CE 2003, a obținut o medalie de aur, una de argint și una de bronz; la CM 2004, o medalie de aur și 2 de argint; CE 2005 2 medalii de aur, 2 de argint, 1 de bronz, CM 2006

o medalie de aur, 2 de argint, CE 2007 2 medalii de aur, 2 de argint, CM 2008 1 medalie de aur, 3 de argint, 1 de bronz, CE 2009 1 medalie aur, 4 argint. Palmaresul său cuprinde 61 de medalii, din care 30 la CM (4-16-10) și 31 la CE (8-12-11). Membru în Comisia tehnică a FRMd. Maestru al Sportului și Maestru Emerit al Sportului. Calificat ca antrenor și arbitru în ramura navomodelismului. Decorat cu Ordinul Meritul Sportiv clasa a III-a (2004).

ARGHIR, GEORGE (1937), n. în Broșteni, jud. Vrancea. Profesor doctor inginer. A absolvit Facultatea de Mecanică din cadrul Institutului Politehnic Cluj, Facultatea de Fizică - Universitatea Cluj, Facultatea de Fizică - Universitatea București și

doctoratul la Universitatea Notre Dame, Indiana, SUA. În 1955, a devenit instructor de aeromodele format la Centrul Experimental de Aeromodele din București. Ca absolvent al Școlii de antrenori de pe lângă IEFS București, în 1972, a obținut calificarea de antrenor de aeromodele. Ca sportiv aeromodelist, a fost legitimat la: Știința Cluj (1951-1955), Stațiunea Experimentală de Aeromodele Cluj (1955-1961), Tehnofrig Cluj (1961-2002), CS Politehnica Cluj (din 2002). Ca senior a obținut 10 titluri de campion național la individual și 10 pe echipe. A fost selecționat în lotul național de 9 ori. A activat de 8 ori la lotul național de seniori și

juniori. A obținut medalia de bronz la CE aeromodele planoare Cehoslovacia 1992 și medalia bronz la CM Polonia 2001, precum și 5 locuri 1-3 în Cupele Mondiale. Membru al Biroului federal, vicepreședinte al Federației și președinte al Comisiei de Aeromodelism timp de 4 ani. Maestru al Sportului (1970). Antrenor Emerit (1995).

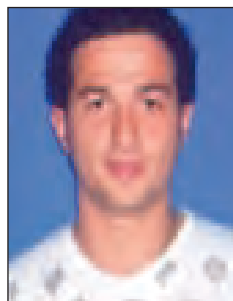
BĂLĂCEANU-STOLNICI, CONSTANTIN (1849-1934), n. în Viena, fiul marelui logofăt Iancu Bălăceanu și al baroanei Maria Ștefania du Mont de Beaufort. Voluntar în războiul de Independență (1877-1878). Senator conservator, membru fondator și apoi vicepreședinte al Jockey-Clubului Român. Inventator în diverse domenii: televiziune, foraje petoliere, construcții de submarine (plecând de la modelul lui Buchnel), perfecționarea fonografiei. Cele mai originale cercetări le-a întreprins în domeniul aeromodelismului, construind aeromodele în 1895. Inițial, creează un model „Canard”, cu cârma în față. Ulterior, a construit un aeromodel atestat în Țara Românească. La Stolnici s-au mai păstrat resturi ale acestor două modele. CBS poate fi considerat unul din promotorii aeromodelismului și aviației naționale.

BALO, ELENA (1939), n. în Deva. Funcționară. A debutat la Clubul „Voința” din Deva. Acti-vitatea ei nu poate fi despărțită de a celorlalți membri ai familiei, întrucât soțul său, Ladislau Balo, maestru al sportului, și fiica lor au aceeași preocupare comună, aeromodelismul. În 1971, la Dubnica cucerește titlul de campioană europeană la rachetomodele. Tot în 1971, a realizat performanțe de nivel mondial, atât la rachete cu parașuta, cât și la rachetoplane. Sportivă fiind, a îndrăgit și meseria de antrenore, conducând, alături de soțul său, activitatea cercului de modelism de la Casa Pionierilor din Deva. La CM de la Vrsac (Iugoslavia), din 1972, a ocupat locul II în proba pe echipe la clasa S3A. Maestră a Sportului. Maestră Emerită a Sportului.

BEZMAN, NICU (1936-2004), n. în Galați. Aeromodelist. A activat ca sportiv și antrenor, începând din 1966, la CS „Oțelul”, iar din 1972, la CS Universitar din Galați. A funcționat ca antrenor la Palatul Copiilor din Galați. Ca sportiv, a obținut 9 titluri de campion național la aeromodele. În 1982, a fost selecționat în echipa națională cu care a obținut titlul de campion mondial la clasa F1D. Este unul din promotorii dezvoltării modelismului în județul Galați și pe plan național. În cei peste 30 de ani de activitate la cele 2 cluburi, reușește să cucerească cu sportivii săi 82 de titluri naționale, 5 medalii de aur la concursuri internaționale, 2 cupe ale României la micromodele și alte trofee. A promovat în loturile naționale 16 sportivi. Între 1978-1986, a activat ca antrenor la loturile naționale de radiocomandă, zbor liber și micromodele, aducându-și contribuția la afirmarea pe plan internațional a modelismului, clasa micromodele. Între aceste succese se înscrie și titlul mondial din 1982, la clasa F1D, prin A. Morar, A. Popa, N. Bezman, precum și performanțele unor sportivi, ca: V. Nicoară, C. Mangalea, D. Voinescu și alții. Între 1980-1986 a fost membru în Comisia Centrală de Aeromodele. A oficiat ca arbitru internațional la unele CM și CE, între 1992-1998. Maestru Emerit al Sportului. Antrenor Emerit.

BÎLDEA, DANIEL (1987), n. în Pitești. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al FEFS, din cadrul Universității Pitești. Antrenor de modelism, absolvent al ȘNFPA. Activează ca director tehnic la SC Romwaclea Grup SRL. Practicant al aeromodelismului de performanță, specializat în clasa FIE (aeromodele planoare cu orientare magnetică). Și-a început activitatea sportivă la 11 ani, fiind legitimat la CS *Arpechim* Pitești (1998-2007), antrenor Marian Popescu. Din anul 2007, activează la CSU Pitești,

sub îndrumarea aceluiasi antrenor. A obținut 16 titluri de campion național la juniori și 3 la seniori. Component al loturilor naționale de juniori și seniori. Toate performanțele sale internaționale au fost obținute la aeromodele clasa FIE. Ca junior, a participat la CM de aeromodele din: 2001 (Polonia) – medalie de aur cu echipa; 2003 (România) - argint cu echipa; 2005 (Slovacia) – argint la individual și bronz cu echipa. La CE de aeromodele juniori din 2002 (Slovacia) - medalie de aur cu echipa, iar la ediția din 2004 (Cehia) - două medalii de argint la individual și cu echipa. A participat la CE de aeromodele pentru seniori din 2008 (Germania) și la CM din 2009 (Germania), unde a obținut, cu echipa, două medalii de argint. A câștigat două Cupe Mondiale la juniori. Maestru al Sportului (2002) și Maestru Emerit al Sportului (2009).

BOBOCEL, ION (1917-2010), n. în Ploiești. Instructor de zbor. Atras încă din tinerețe de tehnică, de sporturile aviatice și de aeromodelism în special, pe parcursul anilor a îndeplinit următoarele funcții principale: instructor de aeromodelism în cadrul ARPA din orașul Pitești

(1937-1939); șef de laborator la Centrul Național de Aeromodele pe lângă Direcția Aviației Civile – DAC din București (1939-1945); comandantul Centrului de Aeromodele al DAC din Câmpina (1948-1949); șeful secțiunii de aeromodele din Comisia Centrală a Aviației Sportive de pe lângă OSP (1950-1952); șeful secției aeromodele din AVSAP (1954-1957) și din cadrul FAR (1966-1968); secretar general al FRMd – FRM (1968-1978). A activat ca sportiv în cadrul ARPA din Pitești și Câmpina, precum și la CSTA din București. A adus o contribuție deosebită la dezvoltarea modelismului în țara noastră, numărându-se printre primii realizatori de proiecte și constructori de modele speciale (motomodele, hidromodele, modele de cameră și automodele R/C), modele originale cu care a stabilit, în premieră, o serie de recorduri naționale. În perioada 1969-1975 a îndrumat pregătirea sportivilor din loturile

naționale de aero și navomodele. Ca secretar general al FRMd, are meritul de a fi pus bazele dezvoltării ramurilor modelismului, creșterea ariei de practicare a acestora, lărgirea activității competiționale interne și internaționale. Încă din 1966 a avut o contribuție însemnată în proiectarea și construirea de kartinguri, activitatea în această ramură a sportului, oficializată și integrată în FRM în 1969, înregistrând rezultate semnificative. A mai contribuit, în 1949, la proiectarea și construirea primelor ambarcațiuni din placaj în cadrul atelierului nautic Floreasca. În calitate de arbitru, a oficiat la numeroase competiții ale ramurilor modelismului. În perioada 1968-1978, a activat ca membru delegat – reprezentant în CIAM din cadrul FAI. Pentru activitatea sa deosebit de apreciată în subcomisia educație-informare, a fost desemnat, în 1971, ca reprezentant al acesteia pentru Europa de est. Ca o recunoaștere a contribuției sale la dezvoltarea modelismului în țara noastră, a fost ales președinte de onoare al FRMd, iar FAI i-a acordat, în 1995, Diploma „Paul Tissandier” pentru servicii în aeronautică și sporturi aviatice. Maestru Emerit al Sportului. Antrenor Emerit la aeromodelism.

CATARGIU, IOAN (1957), n. în Câmpulung Moldovenesc, jud. Suceava. Rachetomodelist. Ca sportiv a activat, începând din 1976, la Clubul Sporturilor Tehnico-Aplicative din Suceava. Din 1978 este antrenor – profesor maistru, cu gradul didactic I – la Clubul

Elevilor (fosta Casă a Pionierilor) din Câmpulung Moldovenesc, iar din 1992 funcționează și ca antrenor pentru juniori la Clubul Sporturilor Tehnico-Aplicative din Suceava. În perioada 1983-1996, a obținut 8 titluri de campion național și 2 recorduri naționale la rachetomodele. Selecționat de 13 ori în loturile naționale de rachetomodele, a participat la 11 CM și CE, la 7 dintre acestea obținând medalii. La CM de rachetomodele a obținut: medalia de argint, în 1985, la clasa S3A pe echipe; medalia de argint, în 1987, la clasa S3A

individual; medalia de argint, în 1990, la clasa S1B pe echipe; medalia de aur la mondialele din 1996 la clasa S3A pe echipe. La CM din 1998, a cucerit medalia de aur cu echipa și argint la individual, ambele la clasa S1B și o medalie de bronz cu echipa, la clasa S3A. La CE a avut următoarele rezultate: în 1984, 2 medalii de aur la clasa S4C la individual și pe echipe și medalia de bronz la clasa S3A la individual; în 1988, medalia de argint la clasa S3A pe echipe; în 1991, medalia de bronz la clasa S1A pe echipe; în 1993, medalia de argint la clasa S4B la individual; în 1995, la clasa S4B, s-a clasat pe locul V cu echipa. La Balcianiada din 1995, din Turcia, obține 3 medalii de aur, una de argint și una de bronz. A mai obținut rezultate deosebite: la CM din 2002 (Sazena - CZE) medalie de argint cu echipa, clasa S3B; 2004 (Deblin - POL) medalie de bronz în aceeași probă; 2006 (Baikonur - RUS) medalie de argint în proba pe echipe clasa S3A și la CE din 2001 (Ankara) medalie de bronz cu echipa S3B; 2003 (Sremska Mitrovica – S&M) medalie de bronz cu echipa la clasa S4B. A funcționat ca antrenor principal al federației pentru rachetomodele clasice juniori, perioadă în care a contribuit la cucerirea a 4 medalii de aur, 4 de argint și o medalie de bronz. Astfel, la CE de juniori din 1995, cu sportivii legitimați la Clubul Sporturilor Tehnico-Aplicative din Suceava, de a căror pregătire s-a ocupat, a obținut 2 medalii de aur la rachetomodele clasa S4B la individual – F. Rațu și pe echipe – F. Rațu, I. Miron, E. Prihotin, și medalia de argint la clasa S3A, cu aceeași echipă. La CM de juniori din 1996, sportivul M. Costache de la AS „Contactoare” Buzău, de a cărei pregătire a răspuns în cadrul lotului, a cucerit medalia de argint la rachetomodele clasa S4B la individual. La CM din 1998, juniorii pregătiți de el au obținut un număr record de medalii: Gabriel Halip, medalia de aur la clasa S1B individual și, împreună cu Narcis Moroșan și Ion Nedelcu, medalia de aur pe echipe. Florin Rațu - medalia de argint la clasa S6A și împreună cu echipa Alexandru Torodoc și Adrian Apostol - medalia de argint. La CM din 2000, juniorii de la CSTA Suceava: Dragoș Checherița, Narcis Moroșan și Alexandru Torodoc, au obținut medalia de bronz la

clasa S4B. Din 1992, este membru în Comisia de Rachetomodele a FRMd. Inventator de rachetoplanoare și rachete cu parașută pentru categoria juniori. Maestru Emerit al Sportului. Antrenor Emerit. Decorat cu Ordinul Meritul Sportiv clasa a III-a (2004).

CHEȘCU, MARIUS (1965), n. în Sibiu. Inginer, absolvent al Facultății de Mecanică (secția nave) din Galați. Practicant al modelismului de performanță, specializat în navomodele. Legitimă la AS „Voința” Sibiu. A obținut peste 10 titluri de campion național la navomodele machete. Începând din anul 1987, a fost selecționat permanent în loturile naționale, participând la toate CM și CE. Este sportivul care, în 1989, obține la concursul internațional de navomodele din Cehoslovacia prima medalie de aur pentru navomodelismul românesc. Până în anul 2009, a cucerit la CM și CE 28 de medalii, din care 15 la CM (4-10-1) și 13 la CE (5-7-1). Specializat în navomodele machete miniaturi (clasa C4), realizează la CM următoarele rezultate: 1987 (Franța), medalie de argint; 1989 (Germania), 2 medalii de argint; 1993 (Cehia), medalie de argint; 1997 (Elveția), o medalie de aur și una de bronz; 1998 (Polonia), medalie de argint; 2000 (Belgia), medalie de aur; 2002 (Hanovra), o medalie de aur, una de argint; 2004 (Chateaulin) 2 medalii argint; 2006 (Dubrovnic), o medalie de aur, una de argint; 2008 (Jablonec) o medalie de argint. Tot la aceeași clasă, cucerește la CE din 1994 (Ucraina), medalia de argint și 1995 (România), 2 medalii de argint. La CE din 1999 (Spania) obține 2 medalii de argint la clasele C2A și C4B; 2001 (Kromeritz) o medalie de aur și una de bronz; 2003 (Gdansk), 2 medalii de argint; 2005 (Constanța), 2 medalii de aur; 2007 (Kavarna), o medalie de aur; 2009 (Timișoara), o medalie de aur. Ca arbitru de categorie națională, a oficiat la toate campionatele naționale, iar din 1995, de când a primit și calificarea de Arbitru internațional NAVIGA, a fost programat și la unele

competiții oficiale. Activează ca profesor de navomodele la „Clubul copiilor și elevilor” din Cislădie. Mastru al Sportului (1987) și Mastru Emerit al Sportului (1990).

CIORTAN, LEONTIN(1938), n. în Constanța. Proiectant în minerit la Petroșani. Antrenor de navomodelism și sportiv de performanță. A obținut Brevetul de instructor de navomodelism în 1955 de la AVSAP, iar în 1967 titlul de antrenor. A fost legitimat la CS *Jiul Petroșani* (din 1955) și apoi la CS *Minerul Aninoasa*. A construit prima bază de navomodele de viteză și evoluție din țară la Petroșani, care a găzduit 35 de ani CN până când a fost retrocedată. Ca sportiv, a obținut 150 de titluri de campion național și 30 de recorduri naționale, iar ca antrenor, timp de 43 de ani, a câștigat de mai multe ori titlul de campioană cu echipa pentru cluburile din Petroșani și Aninoasa. Fetele lui, Daniela și Cristina, în perioada junioratului, au obținut locurile II și respectiv III la CE de navomodele de la Stara Zagora (BUL) în 1983. A format și promovat zeci de sportivi juniori din Valea Jiului în loturile naționale. Este de 20 de ani membru al Biroului federal, timp de 16 ani președinte al Comisiei de Navomodelism, iar 4 ani vicepreședinte al federației. Cetățean de Onoare al municipiului Petroșani și al orașului Aninoasa. Mastru al Sportului (1972). Decorat cu Medalia Meritul Sportiv clasa a II-a (2004).

CONSTANTINESCU, GABRIEL (1966), n. în Buzău. Inginer constructor de mașini. Absolvent al Facultății de Tehnologie Construcțiilor de Mașini din cadrul Institutului Politehnic din București. Constructor de aeromodele și rachetomodele machete. A activat ca sportiv și antrenor la AS „Chimia” Buzău. A obținut 11 titluri de campion național și a fost

selecționat de 18 ori în loturile naționale. Antrenor la lotul național de rachetomodele machete și constructor de motoare. La CM a obținut 12 medalii (1-5-6), iar la CE 7 (0-2-5). A participat la 3 CM și la 2 CE, obținând 6 medalii și mai multe clasări în primele 6 locuri. În 1981, la CM (Cehoslovacia), a intrat în posesia medaliei de argint la clasa S6A și a medaliei de bronz la clasa S3A, în probele pe echipe, iar în 1995 la CE (Sremska Mitrovica), a câștigat medalia de argint la clasa S7 și s-a clasat pe locul VI la clasa S5C, tot cu echipele. La CM din 1994 (Polonia), a ocupat locul III, clasa S7 – echipe și locul IV cu echipa la clasa S5C, iar la „mondialele” din 1996 (Slovenia), a cucerit medalia de bronz la clasa S7 pe echipe și două locuri VI la clasa S5C pe echipe și S7 individual. La CM din 1998 (România), medalie de argint pe echipe, la clasa S7, iar la CM din 2000 medalie de bronz pe echipe la clasa S7. La CM 2002 (Sazena), a obținut 2 medalii de argint la individual și cu echipa la clasa S7 și medalie de bronz la clasa S5C; la CM 2004 (Deblin), a cucerit medalie de argint clasa S7 echipe și medalie de bronz la S5C echipe; CM 2006 (Baikonur) medalie de bronz clasa S5C echipe. La CM 2008 (Leyda) a cucerit medalie de aur individual la rachetoplanor S4A, iar fiul său, Mihai, a obținut titlul de campion mondial la juniori, clasa S9A girocopter. În 1997, la Jocurile Mondiale Aeronautice, organizate în Turcia, în care a fost inclus și CE de rachetomodele, s-a clasat, pe echipe, pe locul V la clasa S5 și pe locul VI, la clasa S7. La CE 2007(Kosice) a obținut medalie de bronz la S7. A avut o contribuție importantă la afirmarea tinerilor rachetomodeliști selecționați în loturile naționale. Mastru al Sportului, Mastru Emerit al Sportului. Antrenor Emerit (2009).

CONSTANTINESCU, GICA (1968), n. în Vâlcelele, jud. Buzău. Inginer energetician. Practică rachetomodelismul de performanță la clasele de machete zburătoare S7 și machete de altitudine S5C (din 1996) la CS *Chimia* Buzău, unde s-a pregătit cu antrenorii

emeriti Constantinescu Valerian, până în 2004 și în continuare cu Constantinescu Gabriel. La CM din 2002 obține o medalie de argint la clasa S7 și o de bronz la clasa S5C, în proba pe echipe; în 2004 (Deblin) locul III pe echipe la S5C; 2006 (Baikonur) locul III pe echipe la S5C. La CE din 2001 (Ankara), a obținut locurile II și III la clasele S7 și S5C pe echipe, în 2005 (Buzău) locurile III individual și II echipe la clasa S7, în 2007 (Kosice) și 2009 (Irig) locul III pe echipe la clasa S7. A mai obținut și o medalie de argint la individual în Cupa Mondială de Rachetomodele (2005) clasa S7. Maestră a Sportului (2001). Maestră Emerită a Sportului (2006).

CONSTANTINESCU, VALERIAN (1933-2004), n. în Buzău. Tehnician chimist. A activat ca sportiv și antrenor voluntar la secția de modelism a AS „Chimia” Buzău. În perioada 1968-1996, a obținut numeroase titluri de campion național la rachetomodele și a

stabilit noi recorduri în această ramură a modelismului, dovedindu-se un iscusit constructor de motoare și rachetomodele. A activat ca antrenor la loturile naționale de seniori și juniori, în perioada 1970-2000, fiind totodată și sportiv de performanță. În cei peste 20 de ani, de când este implicat în construcția rachetomodelor, a participat la 2 CM și la 5 CE, obținând 7 medalii. În 1973, în Cehoslovacia, la Criteriul European (asimilat cu CE) a cucerit medalia de aur, la clasa S5C. Aici a prezentat cel mai original racheto-plan, cu aripile pliabile, care s-a ridicat până la 200 m altitudine. La celelalte 4 CE la care a mai participat, a înregistrat următoarele rezultate: argint la clasa S6A pe echipe, în 1981, în Bulgaria; bronz la clasa S5 pe echipe, în 1988, în România; argint la clasa S5C individual, în 1993, în România; argint la clasa S7 pe echipe, și locul VI la clasa S5C pe echipe, în 1995, în Slovacia. În 1974, la CM din Cehoslovacia și la cele din Ucraina din 1990, a câștigat câte o medalie de bronz la clasa S5C pe echipe. Ca antrenor a pregătit mulți juniori la clasele de rachetomodele, machete S5C și

S7 care au luat numeroase medalii pe echipe și individual la CM și CE: Ionuț Mihalache – 2 medalii de aur, una de argint și una de bronz la CM din 1994, 1996 și la CE din 1995; Dănuț Mihalache – un aur, un argint și un bronz la CE din 1995 și CM 1996; Dan Popa – o medalie de aur și două de argint la CM din 1998; Vlad Feyer – aur și argint la CM din 1998; Răzvan Dragomir – o medalie de aur și 2 de argint la CM din 1998; Lucian Obrete – aur, argint și bronz la CM 1996; Dragoș Oțelea – aur și bronz la CM 1994; Eugen Popescu – o medalie de argint la CE din 1995; Ionuț Brânză și Radu Georgescu – câte o medalie de argint la CM 2000. Arbitru internațional la rachetomodele. A desfășurat o bogată activitate în calitate de membru în Comisia de rachetomodelism a federației. Regele Juan Carlos al Spaniei i-a conferit o medalie de aur, pentru sprijinul acordat Aeroclubului Spaniei în dezvoltarea rachetomodelismului. Maestru al Sportului și Maestru Emerit al Sportului. Antrenor Emerit. Decorat cu Medalia Națională pentru Merit clasa a III-a (2002).

CONU, MARIUS (1952), n. în Roșiori de Vede, jud. Teleorman. Subinginer, absolvent al Facultății de Transporturi, secția automobile subingineri, din cadrul Institutului Politehnica București (1972-1975). Absolvent al Școlii de ofițeri în rezervă, Lipova (1975-1976), al

Cursului de formare în tehnica încheierii și derulării contractelor de comerț exterior la MCECEI (1976) și al Cursului de perfecționare în asamblarea flap-surilor aeronava BAC-111, la British Aviation Corporation and Aviation Tools Corporation din Anglia. Activitate profesională: Uzinele Roman Brașov - subinginer proiectant (1975-1976); Întreprinderea de Comerț Exterior *Auto-Dacia* București - serviciul export autoturisme de oraș și asistență tehnică (1976-1978); *Automecanica* București - subinginer proiectant autovehicule speciale cu destinație civilă și militară (1978-1981); Întreprinderea *ROMAERO* București - atelier proiectare

elemente structură și subansamble pentru aeronava Rombac-111 (1981-19991). Din 1991 și-a desfășurat activitatea în cadrul Federației Române de Modelism, în funcția de secretar federal. În această calitate a contribuit semnificativ la orientarea și organizarea activității în cele 4 ramuri de bază ale modelismului. În perioada 1992-2009, a participat ca organizator, director de concurs și membru în juriile FAI la 38 de CM și CE organizate în România. Arbitru internațional FAI la CM și CE de aeromodel machete clasa F4C (1995 - Polonia; 1996 - Franța; 2003 - Austria; 2008 - Polonia; 2009 - Norvegia). Membru al Comisiei de machete zburătoare F4 din cadrul FAI - CIAM. Delegat alternativ la Adunările generale și ședințele de Birou ale FAI - CIAM, Paris și Lausanne, în perioada 1993-2009. Prin implicarea sa în realizarea acțiunilor tehnice și organizatorice al FRM ale județelor, cluburilor și ale sportivilor a contribuit la realizarea de către sportivii practicanți ai celor 4 ramuri ale modelismului a unor rezultate de prestigiu, pe plan internațional. În perioada 1992-2008, aceștia au cucerit 186 medalii (25 de aur, 64 de argint și 97 de bronz) la CM de seniori și 222 de medalii (35 - 59 - 130) la CE. Pentru realizările sale, FAI i-a acordat Diploma *Paul Tissandier*. Decorat cu Ordinul *Meritul sportiv clasa a III-a* (2004).

COSTINIUC, CORNELIU (1952), n. în București. Ofițer activ, absolvent al Institutului de Marină. Navomodelist, specialist în machete miniaturi. Arbitru internațional NAVIGA. A activat la AS „Marina” din Constanța, apoi la CS „Farul” Constanța. A obținut 8 titluri de campion național. În perioada 1989-2009, cucerit 47 de medalii, din care 25 la CM (7-11-7) și 22 la CE (6-10-6). La CM de navomodel – clasa C4 (navomodel machete miniaturi) din 1989 și 1991, a obținut câte o medalie de argint și una de bronz, la fiecare ediție; în 1993, medalii de aur și de argint, iar în 1997, 2 medalii de argint și câte una de bronz, la clasele C4 și C1 (navomodel machetă cu vele).

În 1998, la CM de la Gdansk (Polonia) cucerește 2 medalii de aur (clasa C4), una de argint (clasa C4) și una de bronz (clasa C1). La CM 2004 (Chateaulin) a obținut o medalie de aur și una de argint, CM 2006 (Dubrovnic) o medalie de aur și una de argint, CM 2008 (Jablonec) 2 medalii de aur. La CE a obținut la clasa C4 2 medalii de argint și una de bronz în 1992, 2 medalii de argint în 1994, iar în 1995 o medalie de aur și titlul continental, o medalie de argint și una de bronz la clasa C4 și o medalie de bronz la clasa C1. La CE din 1999 (Spania), cucerește medalia de argint și pe cea de bronz cu modele la clasa C4A, iar la CM din Belgia 2000, 2 medalii de bronz, de asemenea, cu 2 modele la clasa C4A. La CE 2003 (Gdansk) a câștigat 2 medalii de aur și una de argint, CE 2005 (Constanța), 2 medalii de aur, CE 2007 (Kavarna), o medalie de aur și una de argint, iar la CE 2009 Timișoara 2 medalii de aur. Maestru al Sportului (1991). Maestru Emerit al Sportului (1994). Decorat cu Ordinul Meritul Sportiv clasa a III-a (2004).

CRAIOVEANU, GEORGES-NICOLAE (1934), n. în Piatra Neamț. Proiectant. Sportiv și antrenor de modelism și deltaplanism. A activat la: Aeroclubul central din București – la Centrul Experimental de Aeromodelism, în calitate de instructor (1953-1960); AS „CCA” (1960-1962); AS „Grivița Roșie”, 1962; FRMd, ca antrenor federal (1968-1977); Clubul Sporturilor Tehnico-Aplicative (1978-1982); Institutul Național de Motoare Termice – aeronave ultraușoare „Aero Delta” Club „ICAR”, între 1983-1986; Institutul Național de Cercetare Dezvoltare Turbine – Aeroclubul „Comoti”, între 1996-1997. A cucerit, ca sportiv, 36 de titluri de campion național la aeromodel și 8 titluri la deltaplanism și motodeltaplanism. A stabilit 16 noi recorduri naționale la aeromodel și 5 recorduri la motodeltaplanism și deltaplanoare. A obținut titlurile de campion internațional în Cehoslovacia, Bulgaria și România la acrobație aeromodel. A cucerit peste

30 de cupe și trofee la aeromodele. În 1974, a fost declarat cel mai bun sportiv al anului. În calitate de antrenor, a promovat peste 30 de sportivi în loturile reprezentative de aeromodele, rachetomodele și deltaplanism, aducându-și contribuția la afirmarea lor. A funcționat în calitate de coordonator la loturile naționale, în perioada 1968-1977, la micromodele, contribuind la cucerirea de medalii de aur, argint și bronz la CM, medalii de aur la aeromodele, la diferite întreceri internaționale, iar la rachetomodele medalii de aur și argint la mondiale. Cu toate greutățile întâmpinate, a perseverat și a contribuit esențial la înființarea și dezvoltarea în teritoriu a deltaplanismului, începând din 1978, prin înființarea de noi secții și atragerea de practicanți ai acestui sport și organizarea în fiecare an a unor tabere naționale pentru pregătirea cadrelor. A activat ca antrenor la loturile naționale de deltaplanism și motodeltaplanism, reușind să determine îmbunătățirea recordurilor naționale și participarea la CE și diferite concursuri internaționale. Ca instructor de aeromodelism, între 1950-1960, a contribuit la formarea a peste 450 de instructori pentru cluburi și case de pionieri, iar între 1968-1977 la pregătirea a 175 de antrenori de modelism. A publicat numeroase articole tehnice în revistele: „Tehnum”, „Aripile Patriei”, „Sport și Tehnică”. A elaborat lucrarea *Lecții de aeromodelism – AVSAP*, 1954, *Planșe didactice pentru modelism – CNEFS*, 1976. A proiectat pentru execuție la cluburi, modele de deltaplan (tip „Baby” și „Danubius”) și motodeltaplan („Carpați” – monoplas și „Patriot” – biplas). A realizat, cu rezultate deosebite, motorășele de aeromodele CRAG-5 și IOR-2,5, primele din România cu bujie incandescentă sau de serie pentru aeromodele. A contribuit efectiv la organizarea a peste 200 de mitinguri și demonstrații pe stadioane (în 78 de orașe), filmări în timpul zborului, expoziții tehnico-aplicative și alte acțiuni pentru propagarea acestor sporturi. I s-au acordat numeroase premii: Premiul Național TAROM, Aeroclubul României, al Ministerului Apărării Naționale și altele. Maestru al Sportului. Antrenor Emerit. Decorat cu Medalia Meritul Sportiv clasa a III-a (2004).

DAN, EMILIAN (1984), n. în Giurgiu. Medic veterinar, absolvent al Facultății de Medicină Veterinară din Timișoara, promoția 2009. Navomodelist clasa C (modele), cu performanțe deosebite pe plan național și internațional. A practicat navomodelismul la

Timișoara, sub îndrumarea antrenorului: Lucian Dan, fiind legitimate la AS *Voința* (1996-1997); CSM-AS *Voința* (1998-2001); CSM (din 2002). În CN de navomodele, a obținut 16 titluri de campion la juniori și 7 la seniori. A fost selecționat de 4 ori în lotul național de juniori și de 7 ori în cel de seniori. În CM și CE de navomodele seniori a câștigat 28 de medalii (3 de aur, 8 argint, 17 bronz). La CE a intrat în posesia următoarelor medalii: 1998 (Gdansk-POL) - medalie de bronz C8, C6; 2001 (Kramertitz - SVK) - medalie de bronz C6B; 2003 (Gdansk-POL) - 2 medalii de bronz C3B și C6B; 2005 (Constanța) - medalie de argint C3B și 3 medalii de bronz C3D, C6B și C7B; 2007 (Kavarna-BUL) - medalie de aur C6B, medalie de argint C3B, 2 medalii de bronz C3D și C6B; 2009 (Timișoara) - 1 medalie de aur C6B, 3 de argint (C3A, C3B, C5) și 2 de bronz (C3D, C6B). S-a remarcat la CM din 2002 (Hanovra - GER) - medalie de argint C6A și bronz - C3D; 2004 (Chateaulin - FRA) - medalie de bronz C3B; 2006 (Dubrovnik - CRO) - medalie de argint C3B și 2 medalii de bronz C3B și C3D; 2008 (Jablonek - CZE) - medalie de aur al C6B, medalie de argint C3A, 2 medalii de bronz C3B și C6B. Pentru performanțele sale sportive, în anul 2003, i s-a acordat titlul de Maestru Emerit al Sportului.

DAN, LUCIAN (1956), n. în Timișoara. Căpitan de marină, absolvent al Institutului de Marină, din Constanța (1982). Antrenor de modelism – specialist în navomodele. Practicant al navomodelismului de performanță. Și-a început activitatea sportivă la 19 ani, fiind legitimat la ASIM Constanța (1975-1983), sub

îndrumarea antrenorului Corneliu Oprescu. A mai activat la CS *Fulgerul* - Liceul de marină Giurgiu (1983-1994), AS *Consing* Giurgiu (1995), AS *Voința* Timișoara (1996-1997), cu dublă legitimare la AS *Voința*-CSM Timișoara. (1998-2001), iar din anul 2002 la CSM. La CN de navomodele a obținut 24 de titluri de campion național de seniori și numeroase clasări pe locurile II și III. Peste 25 de selecții în lotul național de seniori. În perioada 1991-2008, a participat la 6 CM unde a obținut 11 medalii (3 de argint și 8 de bronz), iar între 1992-2009 la 7 CE unde a cucerit 14 medalii (2 de aur, 2 de argint și 10 de bronz). A activat ca profesor-antrenor la Liceul de marină din Giurgiu (1983-1994), iar din 1995 la Palatul Copiilor din Timișoara. A îndrumat pregătirea și activitatea tuturor navomodeliștilor din Timișoara care au realizat performanțe deosebite, la CM și CE, între aceștia aflându-se: Emilian Dan – 28 de medalii; Crisitina Dan – 7 medalii; Niculina Dan – 12 medalii; Alin Artene - 8 medalii; Ion Palcea - 6 medalii; Nicolae Pargea - 6 medalii; Răzvan Gherga - 5 medalii; Ion Chibulcutean - 3 medalii; George Popa - 2 medalii. În total, a obținut cu sportivii săi, la CM și CE, 76 de medalii (4 se aur, 21 de argint, 51 de bronz). Pe plan intern, a câștigat, cu aceștia, 108 titluri de campioni naționali, iar în loturile reprezentative a promovat 11 sportivi. În calitate de arbitru internațional – categoria B, a oficiat la numeroase competiții. În perioada 2005-2009, a îndeplinit funcția de vicepreședinte al FR de Modelism și șef al Comisiei de navomodelism. Pentru rezultatele sale deosebite, a primit următoarele distincții: titlurile de Maestru al Sportului (1993), Maestru Emerit al Sportului (1995) și de Antrenor Emerit (1996); titlul de Cetățean de Onoare al Municipiului Timișoara. Decorat cu medalia *Meritul Sportiv* clasa a III-a (2007).

DRĂGHICI, FLORIAN (1958), n. în București. Electronist. Aeromodelist. Arbitru internațional. A activat la AS „Grivița Roșie”, CSU Ploiești și AS „Comoti” București. A obținut 2 titluri de campion național. În competițiile internaționale de

Cupă Mondială, s-a clasat de 5 ori pe locul I, o dată pe locul II și de 3 ori pe locul III. La CM de aeromodele din 1995, a obținut medalia de bronz la F1E pe echipe, iar la CE din 1996, a cucerit titlul continental la F1E în proba pe echipe. În 1998, la CE din Polonia, câștigă medalia de argint în proba F1E pe echipe, unde, de asemenea, Adrian Drăghici, fiul său, obține medalia de argint în proba pe echipe juniori. La CM 2007 (Turda) a obținut medalia de aur pe echipe clasa F1E, împreună cu fiul său Adrian Drăghici și cu Marian Popescu. La CM 2009 (Rhön) a intrat în posesia medaliei de bronz pe echipe la F1E. La CE 2002 (Liptovsky Mikulas) a obținut locul II individual la aceeași clasă. Membru în Comisia de Aeromodele a FRMd. Maestru al Sportului.

FAUR, CRISTIAN (1960), n. în Arad. Licențiat în matematică și marketing. Director general la o firmă constructoare de piese pentru automobile în Arad. Practică *automodelismul* radiocomandat de la vârsta de 4 ani, sub îndrumarea tatălui său, Faur Fănel Vasile, sportiv de performanță și antrenor de automodelism la CSM Arad. Sub culorile acestui club, Cristian a devenit cel mai performant sportiv al țării la automodelele radiocomandate. A obținut peste 200 de titluri de campion național și 25 de recorduri naționale. A fost declarat de 15 ori consecutiv *primul sportiv automodelist al anului*. Pe plan internațional a obținut locul III la CE 1/12 track în 2004 (Kapfenberg) și locul II la CE 1/10 235 în 2006 (Bourg en Brese), acestea fiind singurele medalii obținute în automodelism din țara noastră. De trei ori locul I *Serpent Challenge* în perioada 2006-2008, precum și 50 de locuri I în concursuri internaționale și *Grand Prix*. Maestru al Sportului (1990). Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

GOGA, ILIE (1931), n. în Bociu, jud. Cluj. Inginer geolog, absolvent al Facultății de Geologie, din cadrul Institutului Politehnic București. Navomodelist, arbitru internațional. A activat la AS „Aeronautica” București, între 1980-1988, AS „Dinamo”

între 1988-1990, iar din 1991 la Clubul „Sportul Studențesc”. Considerat cel mai prodigios constructor român de navomodele machete, multe dintre acestea medaliat la CM și CE. Prin construcțiile sale, este deținătorul unor colecții de nave istorice, formate din sute de piese. A realizat studii și o documentare unică asupra navelor primitive și populare din mările și oceanele sudului, construind două colecții unicate în lume, medaliat la CE „NAVIGA”. Autor al unor studii, documentații și colecții de machete ale navelor din mările nordului din Liga Hanseatică, precum și nave din timpul războiului de secesiune și nave celebre ale fostului imperiu britanic. Începând din 1980, a obținut peste 110 clasări pe locurile I, II și III la CN, numeroase medalii la concursurile internaționale, 19 medalii la CM (0-4-15) și 25 la CE (5-3-17). La CM câștigă o medalie de bronz în 1981 la clasa C1 (navomodele machete cu vele), o medalie de bronz în 1987, la clasa C4 (miniaturi), în 1991, o medalie de argint și 2 de bronz, toate la clasa C4, iar în 1997, o medalie de argint și 2 de bronz la clasa C4, 3 medalii de bronz la clasa C1 și 3 medalii de bronz la clasa C3 (colecții). În 1998, la CM de la Gdansk (Polonia) câștigă 2 medalii de argint (clasa C4) și 3 medalii de bronz (2 la clasa C1 și una la clasa C3). La CE obține: în 1992, 2 medalii de bronz la clasa C3 și 2 medalii de bronz la C4; în 1994, o medalie de aur la C3, 2 medalii de bronz la C1 și 2 medalii de bronz la C4; în 1995, 2 medalii de aur și o medalie de argint la C3, 2 medalii de argint și o medalie de bronz la C4, 2 medalii de bronz la C1 și o medalie de bronz la C4D. A mai obținut medalie de bronz în 1999 și câte 2 în 2001 și 2005. Maestru al Sportului (1998). Maestru Emerit al Sportului (1992).

GUȚĂ, GHEORGHE (1950), n. în Mediaș, jud. Sibiu. Aeromodelist. A activat la AS „Gaz Metan” Mediaș. În perioada 1986-1991, a obținut 2 titluri de campion național și a realizat de 15 ori norma de Maestru al Sportului. Între 1986-1993, a fost selecționat în

loturile naționale de aeromodele. La CE de aeromodele din 1992 (Sibiu), a făcut parte din echipa care, la clasa F1A (aeromodele planor, zbor liber), a câștigat medalia de aur, iar în proba individuală, la aceeași clasă, devine vicecampion european. La CM din 1993 (SUA), se clasează pe locul VI în proba pe echipe, la clasa F1A. Din anul 1985, în calitate de arbitru internațional, a oficiat la mai multe CM, CE și CB. Maestru al Sportului (1988), Maestru Emerit al Sportului (1992).

HINTS, OTTO (1929-2009), n. în Târgu Mureș. Profesor de științe naturale. Sportiv și antrenor specializat în aeromodele. A activat la CS „Voința” și AS „Lemnarul” din Târgu Mureș. Posesor a 28 de titluri de campion național și 6 recorduri naționale la

aeromodele. Unul din pionierii dezvoltării modelismului în țara noastră. În perioada 1953-1990, a condus cercul de aeromodele la Casa Pionierilor din Târgu Mureș, desfășurând o activitate deosebită pentru inițierea tinerilor în tainele modelismului. Între anii 1949-1978, a fost component al loturilor naționale la categoriile: propulsoare, motomodele și micromodele. Ca sportiv, a participat la 5 CE, 5 CM și 8 concursuri internaționale, în perioada de început a dezvoltării acestei ramuri în România. În 1949, a participat la primul concurs internațional în Ungaria, clasându-se pe locul II la planoare șes și pe locul III la propulsoare. În 1956, la CE de motomodele clasa F1C, obține medalia de bronz la hidromotomodele, iar în 1958, cucerește titlul de vicecampion european la F1C. La CM de aeromodele indoor din 1970

(România), intră în posesia medaliei de bronz pe echipe, la micromodelele clasa F1D, performanță pe care o repetă și în 1972 (Anglia). A primit Diploma *Paul Tissandier*, din partea FAI, în anul 2007. Maestru al Sportului, Maestru Emerit al Sportului și Antrenor Emerit.

KONTESCHWELLER MIHAI – vezi Federația Română de Radioamatorism

MANGALEA, CORNELIU (1961), n. în Albești, jud. Vaslui. Inginer, absolvent al Facultății de Transporturi din București. Sportiv aeromodelist, specializat în aeromodelele indoor clasa F1D. A activat la CSU Galați din 1975, de 3 ori campion național

în perioada 1997-1999. De 11 ori membru al lotului național de aeromodele indoor, cu care a câștigat 5 medalii la CM (2-2-1) și 3 la CE (0-2-1). La CM a obținut următoarele rezultate la clasa F1D: 1994 (România) – medalie de argint pe echipe; 1996 – locul IV pe echipe; 2000 (Slovacia) – medalie de bronz; 2002 (Slănic Prahova) – medalie de argint; 2004 și 2006 (Slănic Prahova) – medalii de aur. La CE a cucerit: 1991 (România) – medalie de argint la F1D pe echipe; 1997 (România) – medalie de bronz pe echipe în aceeași probă; 2005 (Suceava) – medalie de argint la clasa F1E pe echipe; 2007 (Belgrad) – medalie de bronz individual la proba F1D. A contribuit la perfecționarea continuă a aeromodelor indoor clasa F1D, prin metode tehnice originale. Maestru al Sportului.

MOLDOVEANU, ANANIA (1924-2002), n. în Sânpetru, jud. Brașov. Operator chimist. Este considerat unul dintre fondatorii aeromodelismului din România. Debutează în acest sport în 1934. După multă trudă și încercări, el creează primul motor pulso-reactor cu care doboară, în 1952, recordul mondial cu 206 km/h, record deținut până atunci de americanul Beker. Câștigător al medaliei de aur la Criteriul European din 1954 (Moscova). În 1957,

reușește performanța de a cuceri titlul de campion european la motomodele cu motor de 2,5 cm. AM deține și azi recordul național absolut de viteză, cu 267 km/h. Legitimat la CEA „Petrul” Câmpina, continuă, ca antrenor, să îndrume în acest sport tinerii și să creeze noi modele. Maestru Emerit al Sportului.

MORAR, AUREL (1938), n. în Târgu Mureș, jud. Mureș. Maistru mecanic. Sportiv, antrenor și arbitru, specializat în aeromodele. A funcționat ca instructor sportiv între 1953-1955 și ca antrenor între 1975-1997. Din 1968 a activat la CS „Voința” Târgu Mureș și

a fost campion național la individual în 1983 și 1984 cu echipa „Voința” Târgu Mureș. Campion național la individual între 1970-1980 și cu echipa între 1982-1996. Deține recordul național de sală la categoria I (1974). A fost selecționat în loturile naționale de micromodele (aeromodele indoor), clasa F1D, în perioada 1975-1994. Dublu campion mondial la micromodele, clasa F1D în 1982, la individual și în proba pe echipe. La CM, tot la clasa F1D, mai obține: în 1984 și 1986 – locul V, iar în 1988 – locul VI pe echipe; în 1990 – medalie de bronz pe echipe. La CE de micromodele, clasa F1D din 1991, cucerește medalie de argint în proba pe echipe și se clasează pe locul IV la individual. În perioada 1990-2005, a activat ca antrenor la lotul național de micromodele (juniori și seniori), printre rezultatele obținute evidențiindu-se Levente Bölönyi la F1D și echipa de juniori (Doagă Valentin și Doagă Daniel), care au fost medaliați cu aur la individual și echipe la CM din 1994, precum și Cristian Romonți, Aurelian Vaida și Horațiu Someșanu, medaliați cu aur la CM din 1998. La CM din 2000, echipa de juniori antrenată de el (Cătălin Dorobanțu, Horațiu Someșanu și Aurelian Vaida) devine campioană mondială, iar Cătălin Dorobanțu, vicecampion mondial. La CE din 1997, Romonți Cristian a obținut locul II individual, împreună cu echipa Papuc Liviu și Vaida Aurelian, au obținut titlul continental, iar Vaida Aurelian s-a clasat pe

locul III individual. La CE din 2005, Sâmpetean Aurel, Somodi Zoltan și Pop Dan Viorel au obținut medalia de bronz pe echipe. Arbitru internațional de aeromodele. Maestru al Sportului, Maestru Emerit al Sportului și Antrenor Emerit.

MORARIU, SILVESTRU (1935-2007), n. în Mitocul-Dragomirnei, jud. Suceava. Sportiv specializat în aeromodele și rachetomodele, arbitru internațional și antrenor de modelism. A activat ca sportiv și antrenor la Clubul Sporturilor Tehnico –

Aplicative din Suceava. Campion național la aeromodelism viteză 10 cmc și rachetomodele. Autor al unui record național și mondial la rachetomodele clasa S3C. A făcut parte din echipa națională care, la CM de rachetomodele din 1972, a cucerit medalia de argint la clasa S3A (rachetomodel cu parașută). Între 1981-2000, a activat ca antrenor la lotul național de rachetomodele, aducându-și contribuția la realizarea unor performanțe de prestigiu la CE, prin medalia de aur obținută în 1984, 2 medalii de argint, în 1988 și 1993, și medalia de bronz în 1991, precum și la CM, prin medaliiile de argint și bronz în 1987, aur în 1994 la individual clasa S4B, aur în 1996 pe echipe clasa S3A. Sportivii clubului care au realizat aceste performanțe sunt Dorin Torodoc, Ioan Catargiu, Sorin Zaharioaie. Juniorii Checheriță Dragoș, Moroșan Narcis și Torodoc Alexandru au obținut medalia de bronz la clasa S4B, la CM din Slovacia 2000, iar Brătianu Bogdan, Moroșan Andrei și Vaman Adrian - medalia de bronz clasa S7, la CM de la Baikonur din 2006. A îndeplinit funcțiile de: președintele al Clubului Sporturilor Tehnico-Aplicative Suceava; președintele Comisiei tehnice de rachetomodele și vicepreședintele FRMd. A desfășurat o activitate susținută pentru răspândirea rachetomodelismului în România, producând la CSTA Suceava micromotoare cu reacție și truse de rachetomodele pentru cluburile participante la CN și pentru loturile naționale. Clubul său a fost

principalul organizator, alături de federație, al celor 3 CE din 1984, 1988 și 1993, al CM de rachetomodele din 1998 și al CE de aeromodele zbor liber pentru juniori 2005 și machete radiocomandate și captive din 1997. Maestru al Sportului. Antrenor Emerit. Decorat cu Medalia Națională pentru Merit clasa a III-a (2002) și cu Ordinul Meritul Sportiv clasa a III-a (2004).

NICA OVIDIU, (1955) n. în Buzău. Antrenor de aero și rachetomodele la Palatul Copiilor Buzău. A practicat modelismul din 1973, la Clubul *Cutezătorii* Buzău, până în 1990, când s-a transferat la CS *Voința* Buzău, iar din 2002 la CSM Buzău. Începând din 1973

a obținut 22 de titluri de campion național și s-a clasat de 20 de ori pe locul al II-lea și de 19 ori pe locul al III-lea în CN de rachetomodelism și aeromodelism. La CE de rachetomodelism a obținut în 2003 și 2009, 2 medalii de bronz la clasele S4B și S7, iar la CM de rachetomodelism o medalie de bronz în 2006 (Baikonur) la clasa S5C. Clasat de mai multe ori pe locurile I-III în etapele Cupei Mondiale. Ca antrenor, a pregătit zeci de juniori de la Palatul Copiilor Buzău și de la alte cluburi, care au obținut peste 100 medalii la CN de rachetomodelism. Juniorii pregătiți de el au obținut 11 medalii la CE (5 aur) și 7 la CM (2 aur). Membru al Comisiei Federale de Rachetomodelism. Arbitru internațional. A contribuit la organizarea a numeroase concursuri interne și internaționale. Maestru al Sportului (1990). Antrenor Emerit (2004).

NICOARĂ, VASILE (1952), n. în Cozma, jud. Mureș. Inginer, absolvent al Facultății de Meca-nică din Galați. Sportiv și antrenor, specializat în construcția de aeromodele. Între 1968-2000, a activat la CS *Universitar* Galați și la *Voința* Târgu

Mureș. Multiplu campion național la individual și pe echipe, recordman național la micromodele. Începând din 1970, a fost selecționat în loturile naționale. La CM de aeromodele indoor, clasa F1D, câștigă medaliile de bronz pe echipe, la edițiile din 1972, 1990 și 2000, iar în 1994 medalia de argint. În 1996, se clasează pe locul IV pe echipe și pe locul VI la individual. La CE de aeromodele indoor, clasa F1D din 1997, cucerește medalia de bronz în proba pe echipe și medalia de argint la individual. Ca antrenor și component al lotului național de seniori, a pregătit echipa formată din Dan Amorăriței, Corneliu Mangalea și Aurel Popa care a obținut medalia de bronz la CM din 2000 și medalia de argint la CE din 2005. A oficiat ca arbitru la numeroase competiții. Maestru al Sportului și Maestru Emerit al Sportului.

NICOLAE, PETRE (1961), n. în Târgoviște, jud. Dâmbovița. Rachetomodelist. A activat la AS *Metalul* Târgoviște între 1977-1995, iar din 1996 la AS *Contactoare* Buzău. Deține 17 titluri de campion și 4 recorduri naționale. A fost

selecționat în loturile naționale începând din 1979, de peste 15 ori. Medaliat cu aur la numeroase concursuri internaționale de rachetomodele. În 1984, campion european în proba individuală la clasa S5C, iar la CE din 1993 este medaliat cu bronz, în proba S6A pe echipe. La CM a obținut medalia de bronz în 1987 cu echipa, la clasa S4B, iar în 1994 devine campion mondial, în proba individuală, la clasa S3A. La Balcaniada din 1995 obține medalia de argint la S7 și medalia de bronz la S6A. Din 1992 este membru în Comisia Tehnică de Rachetomodele a FRMd. Maestru al Sportului și Maestru Emerit al Sportului.

OBERTH, JULIUS - HERMANN – vezi Personalități

POPA, DAN (1984), n. în Buzău. Studii liceale. Antrenor de modelism, absolvent al ȘNFPA. Activează ca secretar personal, în cadrul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii. Practicant al rachetomodelismului de performanță. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 13 ani (1997), la CS *Chimia* din Buzău. Multiplu campion național și medaliat la CN de rachetomodelism. A reprezentat rachetomodelismul românesc la CM de juniori din: 1998 (Suceava) - medalie de aur clasa S7 și argint clasa S5B cu echipa, bronz individual clasa S5B; 2000 (Liptovsky Mikulas - Slovacia) - argint clasa S7 echipe, bronz individual clasa S7, locul al IV-lea echipe S5B; 2002 (Sazena - Cehia) - argint echipe S7, bronz echipe S5B, locul al IV-lea individual S5B. La CE de rachetomodelism pentru juniori, din 2001 (Ankara-Turcia) – aur clasa S5B și argint clasa S7 în probele pe echipe. Ca senior a participat la CE de rachetomodelism din 2003 (Sremska Mitrovica – Serbia) – aur clasa S7 și bronz clasa S5C cu echipa și locul al IV-lea S7 individual, precum și la ediția din 2005 (Buzău) – argint clasa S7, bronz S5C cu echipa, argint la individual S5C, locul al IV-lea la individual S7. Activează ca profesor – antrenor în cadrul Cercului de aeromodelism/rachetomodelism, în baza unui contract de voluntariat, la Palatul Național al Copiilor. Are calificare de arbitru judecător, calitate în care a oficiat la CN (2006, 2008, 2009) și la CE de aeromodelism - zbor liber din 2004. Pentru rezultatele sale sportive, i s-au acordat titlurile de Maestru al Sportului (1998) și de Maestru Emerit al Sportului (2005).

PETCU, DANIEL (1955), n. în Câmpina. Inginer doctor, șef de lucrări la Universitatea de Petrol și Gaze din Ploiești. A activat la AS „Petrolul” Câmpina, „INTEX” Păulești și CSU Ploiești. Specialist în aeromodele cu orientare magnetică (F1E), este

deținătorul a 2 titluri de campion național. În concursurile internaționale de Cupă Mondială, s-a clasat de 4 ori pe locul I, de 2 ori pe locul II și o dată pe locul III, iar în clasamentul general la concursurile de Cupă Mondială s-a clasat pe locul I în 1999, 2001, 2002 și pe II în 2000. La CE din 1996 și 2000, a cucerit împreună cu echipa, de 2 ori, titlul continental la F1E, în 1998 medalia de argint, în 2004, locul I individual. La CM din 2001 a obținut locul III și în 2003 locul I, ambele în proba pe echipe. Membru în Comisia de Aeromodele a FRMd. Antrenor de modelism la CSU Ploiești. Dintre juniorii antrenați de el la CSU Ploiești s-au remarcat: Horia Selegean cu locul, I echipe clasa F1A și locul III echipe clasa F1B la CM din 1994, iar la clasa F1E, Ioniță Sebastian, locul I echipe și locul III individual la CM 2001, Victor Săliștean locul, I echipe și locul II individual la CE din 2002, Răzvan Corodea locul II echipe la CE din 2004 și locul III echipe la CE din 2006, Vlad Cristea locul III echipe la CE din 2006 și Iulia Petcu care a obținut locul I pe echipe la CM din 2007. A contribuit la obținerea unor performanțe de prestigiu pe plan internațional prin creatia tehnico-științifică în domeniul aeromodelor planoare de pantă cu pilot magnetic clasa F1E, domeniu în care a publicat 10 articole originale în revistele internaționale. Maestru Emerit al Sportului (2000). Antrenor Emerit (2009).

PETRICĂ, VASILE (1951), n. în Constanța. A activat ca antrenor la AS „Portul”, la Clubul „Farul” (1970-1990), Clubul de Modelism din Constanța (1990-2000), iar în continuare din nou la CS „Farul” Constanța, care a preluat și Clubul de Modelism

Constanța. A inițiat un număr foarte mare de tineri în tainele modelismului, mulți dintre ei fiind promovați în loturile naționale. Din 1987, a activat ca antrenor la loturile naționale, aducându-și contribuția la obținerea unor performanțe de prestigiu la CM și CE de navomodele. Printre sportivii clubului care s-au remarcat, în mod

deosebit, se numără: Romeu Andrei cu 30 medalii la CM și 31 la CE; Florian Geza cu 3 medalii de bronz la „mondiale” și „europene”; Ion Marinescu cu o medalie de argint și 2 de bronz la „europene” și 4 medalii de bronz la „mondiale”; Zoltan Sipos – o medalie de argint și 2 de bronz la CM. Membru în Biroul federal și în Comisia de Navomodelism a FRMd. Antrenor Emerit. Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (2004).

POPA, AUREL (1951), n. în com. Cerghid, jud. Mureș. Inginer, absolvent al Facultății de Mecanică din Institutul Politehnic București. Practicant al aeromodelismului. A activat la CS „Voința” Târgu Mureș din 1967, „Politehnica” București (1973-1975), când

s-a transferat la, după care a revenit la „Voința”. Specializat în aeromodele indoor clasa F1D, la care a obținut 14 titluri de campion național la individual, 25 de titluri pe echipe și a stabilit 6 recorduri naționale. Începând din 1969, a fost selecționat permanent în loturile naționale. În cei peste 27 de ani de activitate în echipele reprezentative, a obținut la CM și CE 17 medalii, din care 13 la CM (4-4-5) și 4 la CE (0-2-2). La CM seniori de aeromodele indoor clasa F1D, a obținut următoarele rezultate: medalii de aur - 1982 (România) individual și cu echipa, 2004 și 2006 (Slănic Prahova) cu echipa; medalii de argint – 1994 (România) cu echipa, 2002 (Slănic Prahova) individual și cu echipa, 2006 (Slănic Prahova) individual; medalii de bronz – 1970 (România) individual și cu echipa, 1972 (Anglia), 1990 (SUA) și 2000 (România) toate cu echipa. La CM seniori de aeromodele indoor clasa F1D, a obținut următoarele rezultate: medalii de argint – 1991 (România) și 2005 (Suceava) la clasa F1E, ambele cu echipa; medalii de bronz – 1975 (Anglia) la individual și 1997 (România) cu echipa. Ca arbitru internațional de aeromodele, a oficiat la numeroase competiții. Membru al Biroului FRMd. Maestru al Sportului și Maestru Emerit al Sportului.

POPA, CRÎNGU (1946-2001), n. în Pitești, jud. Argeș. Inginer, absolvent al Facultății de Aviație din cadrul Institutului Politehnic București. Practicant al aeromodelismului. Antrenor de modelism. A activat la Clubul „Avia” București, CSU

Ploiești și AS „Comoti” București, reușind, în cei 26 de ani de participări în competiții, să obțină 58 de titluri de campion național. Din 1969, a fost selecționat în loturile naționale de aeromodele. Campion balcanic în 1979 la F1C și în 1995 la F1A și F1B. În concursurile internaționale de Cupă Mondială, desfășurate între 1987-1996, s-a clasat de 4 ori pe locul I, o dată pe locul II și de 3 ori pe locul III, în probele individuale și pe echipe, iar în 1996 s-a situat pe locul secund în clasamentul final, la clasa F1E (aeromodel cu orientare magnetică). La CE de aeromodele cucerește împreună cu echipa titlul continental în 1992 la F1A, iar în 1996 la F1E, o medalie de argint în 1998 la F1E și 2 medalii de bronz în 1980 la F1A și 1992 la F1E. La CM din 1995 și 1997, obține 2 medalii de argint la individual la F1E, 2 medalii de bronz cu echipa la F1A și F1E, în 1995 și din nou o medalie de bronz la individual (F1E) în 1999. A activat ca antrenor la lotul național de aeromodele, seniori, între 1980-2000 și la lotul național de aeromodele, juniori, între 1994-2000, aducându-și contribuția la cucerirea a 3 titluri mondiale și continentale, a unei medalii de argint și a 4 medalii de bronz. A fost antrenor și președinte la Clubul „Avia” București, lector la cursurile de antrenori și arbitri de modelism. A realizat numeroase planuri originale de aeromodele zbor liber, a adus perfecționări și numeroase inovații la aeromodelele din clasa F1A, F1B și F1C, care au fost preluate de numeroși sportivi de performanță din țară și străinătate. Din 1985, președinte al Comisiei de Aeromodele din cadrul FRMd, iar din 1990 vicepreședinte al federației. Maestru Emerit al Sportului și Antrenor Emerit.

POPA CRÂNGU, ALEXANDRU (1984), n. în București. Aeromodelist. A activat din 1993 la AS „Avia” București, din 1996 la Aeroclubul „Comoti” București, iar din 2001 la CS Arpechim Pitești. În perioada 1994-2000, a obținut 11 titluri de campion

la diferite clase de aeromodele de zbor liber. S-a specializat în clasa F1E, aeromodel cu orientare magnetică, cu care a obținut la CM de juniori 3 medalii de aur (1997 și 1999) și una de bronz (1997), iar la CE de juniori 6 medalii (1-3-2). Campion mondial de juniori individual în Cehia 1997, dublu campion mondial individual și cu echipa în Slovacia 1999. Campion european de juniori pe echipe, în România 2000, vicecampion european individual, în România 1996 și vicecampion european pe echipe, în Polonia 1998. A mai obținut medalia de bronz pe echipe la CE din 1994 (Italia) și bronz pe echipe la CM din Cehia 1997. În 2001, la CE de la Sibiu, a obținut la clasa F1J locul II echipe și locul III individual. În 1999, a fost, desemnat de către FRMd, primul sportiv al anului. Maestru al Sportului (1996).

POP, EUGEN (1952), n. în Cluj-Napoca. Aeromodelist. Antrenor de modelism. Legitimă la AS „Tehnofrig” Cluj Napoca, din 1966. A obținut 9 titluri de campion național la diferite clase de aeromodele zbor liber. La CE din 1980 (Iugoslavia) a obținut medalia de bronz la clasa F1A

pe echipe, în Cehia (1992) medalia de bronz pe echipe la clasa F1E, iar la CE din 2000 (România) medalia de aur pe echipe, la clasa F1E. A activat ca antrenor la AS *Tehnofrig*, iar dintre juniorii pregătiți de EP la clasa F1E, s-au remarcat Simona Pop și Radu Gânga, cu medalia de bronz pe echipe la CM din 1991 și Claudiu Alexoia, cu 2 medalii de aur pe echipe la CE și CM de juniori din 2000 și respectiv 1999. Maestru al Sportului (1973), Maestru Emerit al Sportului (1984) și Antrenor Emerit (1998).

POPESCU, MARIAN (1951), n. în Săpata, jud. Argeș. Aeromodelist. Ca sportiv, a activat la „Dacia” Pitești, „Avia”, „Comoti” București și CS *Arpechim* Pitești. În perioada 1973-1980, a fost profesor maestru la Casa Pionierilor din Pitești, iar din

1980, a activat ca antrenor la AS „Arpechim” (fostă „Petro-chimistul”) Pitești. Campion național la aeromodele. Peste 20 de selecții în loturile naționale. În 1992, face parte din echipa de aeromodele clasa F1A, care cucerește medalia de aur la CE. La CM din 1995, câștigă medalia de bronz la aeromodele clasa F1A pe echipe, iar în 2000 a obținut medalia de aur pe echipe și argint la individual la CE, clasa F1E. Maestru emerit al sportului (2000). Palmaresul său mai cuprinde: 2 medalii de aur la CM din 2003 și 207 (F1E echipa) și o medalie de aur la CE din 2008 (individual). Din 1994, a activat ca antrenor la lotul național de aeromodele zbor liber. A participat efectiv la construirea de modele pentru CM de juniori din 1994 de la Kiev și din 1996 de la Cracovia. A contribuit la pregătirea sportivilor Horațiu Constantinescu, Alexandru Variu, Horia Selegean – medaliați cu aur (clasa F1B) și cu bronz (F1A) în 1994 (Kiev); a sportivului Viorel Ciucu, component al echipei de aeromodele clasa F1A, medaliată cu bronz la CM de seniori din 1995; a sportivului H. Selegean, medaliat cu aur la CM de juniori din 1996; a echipei formate din Crîngu Popa, Florian Drăghici, Daniel Petcu, campioană europeană în 1996, la clasa F1E seniori. În 2000 a fost desemnat cel mai bun sportiv al FRMd. Autorul unor dispozitive pentru aeromodele zbor liber, care permit performanțe superioare, preluate și de sportivi din alte țări. Președintele Comisiei Federale de Aeromodele și vicepreședintele federației (2002). Arbitru internațional. Antrenor Emerit (1996). Maestru Emerit al Sportului (2000). Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (2004).

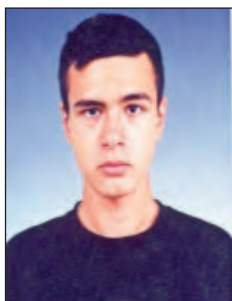
RADU, IOAN (1935), n. în Târgoviște, jud. Dâmbovița. Profesor de matematică. Rachetomodelist. A activat la AS „Astronautica” din Târgoviște. A obținut 11 titluri de campion național, a stabilit 16 recorduri naționale și 6 recorduri mondiale. În 1970, campion internațional în

Iugoslavia, la clasa S3A, stabilind și un nou record mondial la rachetomodele, clasa S3A. Campion mondial în 1972 în Iugoslavia, în proba individuală la rachetomodele clasa S3A, medaliat cu argint (echipă), la aceeași clasă. În 1971, la Criteriul European (asimilat cu CE), a câștigat medalia de aur, la clasa S3A. Ca sportiv, a fost selecționat în loturile naționale în perioada 1969-1975, iar în unele perioade a activat și ca antrenor. S-a remarcat ca unul dintre susținătorii dezvoltării rachetomodelismului, fiind organizatorul primelor concursuri de rachetomodele din țara noastră. Între 1967-1998, a participat efectiv la organizarea principalelor competiții de rachetomodele. În calitate de arbitru internațional, a oficiat la 5 CM, 2 CE și numeroase concursuri internaționale. A fost președinte (1970-1978) și vicepreședinte (1980-1998) al Comisiei Tehnice de Rachetomodele a federației; membru al Biroului FRMd. Începând din 1968, a editat revista de specialitate „Astronautica”. A publicat 4 lucrări de specialitate: *Rachetomodele*, 1972; *ABC Rachetomodelistic*, 1974; *Rachetomodele* (ediția a II-a), 1977; *Istoria rachetei în România – secolele XIII – XIX*, 1997. Pentru activitatea sa deosebită a primit Diploma *Paul Tissandier* din partea FAI în 2003. Maestru al Sportului și Maestru Emerit al Sportului.

RAȚU, FLORIN (1980), n. în Câmpulung Moldovenesc, jud. Suceava. Rachetomodelist. Sportiv cu rezultate de prestigiu pe plan internațional, în perioada junioratului. Din 1992, activează la Clubul Sporturilor Tehnico-Aplicative din Suceava, unde a reușit să obțină mai multe titluri de campion național de

juniori. La CM de rachetomodele de juniori din 1994, din Polonia, cucerește medalia de aur la clasa S5C pe echipe și medalia de bronz la clasa S7 pe echipe, iar la ediția din 1998, 2 medalii de argint în proba individuală și în cea pe echipe, la clasa S6A. Se afirmă la CE de juniori din 1995 din Slovacia, unde cucerește 2 titluri de campion european la individual și cu echipa, la clasa S4B, iar la clasa S3A, pe echipe, obține medalia de argint. Maestru al Sportului (1995).

SĂLIȘTEAN VICTOR (1984), n. în Galați. Inginer, absolvent al Facultății de Aeronave, specialitatea aviație generală. Activează ca inginer șef de compartiment la Aeroportul București Otopeni. Aeromodelist de performanță legitimat la CSU Ploiesti,

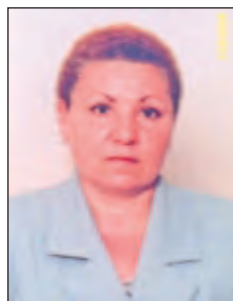
membru al loturilor naționale în perioada 2000-2004. De 2 ori campion național la planoare de pantă cu pilot magnetic clasa F1E. A cucerit titlul european de juniori echipe și titlul de vicecampion la individual la CE din Slovacia (2002) și a obținut numeroase locuri pe podium în etapele de Cupa Mondială la planoarele de pantă. Arbitru internațional la CM de aeromodele indoor din 2000, 2002, 2004, 2006 de la Slănic Prahova și la CM de planoare de la Turda (2007). Maestru al Sportului (2003).

SELEGEAN, HORIA (1978), n. în București. Aeromodelist cu performanțe de prestigiu la vârsta junioratului, o mare speranță a acestui sport. A activat la: „Avia” și Clubul Sporturilor Tehnico-Aplicative din București, CSU Ploiești și „Comoti” București. A obținut

12 titluri de campion național la individual și 10 titluri cu echipa la clasele F1A, F1B, F1E, F1G și F1H, în perioada 1990-1996. În cei 6 ani de selecție în loturile naționale a participat la 5 CM și un CE pentru juniori. Evoluția rezultatelor la CM de

juniori: 1991 – medalie de bronz la F1E pe echipe; 1994 – medalie de bronz la F1A pe echipe și medalie de aur la F1B pe echipe; 1995 – medalie de bronz la F1E la individual; 1996 – medalie de aur la F1A la individual. La CE de juniori din 1994, a obținut medalia de bronz la F1E pe echipe. În 1995, la campionatul balcanic de seniori, aeromodel clasa F1B, devine campion balcanic la individual. Maestru al Sportului.

ȘERCĂIANU (NEDELCU), FLORICA (1958), n. în Dîmbroca, jud. Buzău. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a FEFS din cadrul Universității Alexandru Ioan Cuza din Iași. Antrenoare de atletism și modelism. Încadrată ca profesoară de

educație fizică și sport la Școlile (cu clasele I-VIII) din Lipia și Pogoanele, din jud. Buzău. Practicantă a rachetomodelismului, cu performanțe la nivel internațional. Legitimată la CSM Buzău. Din 1998 până în 2009, a obținut, în CN de rachetomodelism, 71 de medalii (36 de aur, 20 de argint și 15 de bronz). La CE de rachetomodel, a câștigat 11 medalii (1 de aur, 3 de argint, și 7 de bronz): 2001 (Ankara) - medalie de bronz cu echipa - clasa S3B și argint cu echipa - clasa S7; 2003 (Sremska Mitrovica) – medalie de argint la individual clasa S7, aur cu echipa clasa S7, 2 medalii de bronz cu echipa la clasele S5C și S4B; 2005 (Buzău) - bronz clasa S5C și argint clasa S7 ambele cu echipa; 2007 (Kosice) - bronz cu echipa clasa S7; 2009 (Irig - Serbia) - 2 medalii de bronz clasa S1B și clasa S7 cu echipa. Participantă la CM de rachetomodelism a cucerit 6 medalii (3 de argint și 3 de bronz): 2002 (Sazena - Cehia) - medalie de bronz la individual clasa S7, medalie de bronz clasa S5C și argint clasa S7 cu echipa; 2004 (Deblin – Polonia) – argint clasa S7 și bronz clasa S5C cu echipa; 2006 (Baikonur – Rusia) – medalie de argint cu echipa clasa S3A. La finalele Cupei Mondiale de rachetomodelism, de la Lausanne, a obținut 3 medalii: 2004 - aur individual clasa S7; bronz cu echipa clasa S7; argint individual

clasa S9A (medaliile de aur și argint la individual au constituit premiere naționale). Calificată ca arbitru internațional, a oficiat la CE de aeromodele – zbor liber, la CM și Cupele Mondiale de rachetomodele. S-a situat pe locul I în topul celor mai buni sportivi rachetomodeliști ai FRMd de 6 ori (2003-2007 și 2009). Maestră a Sportului. Maestră Emerită a Sportului (2002).

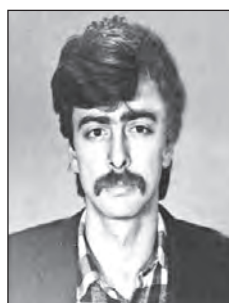
ȘERCĂIANU, LUCIAN (1960), n. în Buzău. Rachetomodelist. Antrenor de modelism. A început rachetomodelismul la AS „Chimia” Buzău din 1971, a continuat la AS „Contactoare” Buzău din 1990, iar din 2000 a activat la CSM. Pe plan intern,

a realizat 30 titluri de campion național la rachetomodelism. La CE a obținut medalia de bronz în 1988 la clasa S5C pe echipe, iar la CE din 2009 medalia de bronz la clasa S1B echipe și medalia de bronz la clasa S7 echipe. La CM a obținut 5 medalii în clasamentul pe echipe: 1981, argint la clasa S6A; 1990, bronz la clasa S5C; 1994, bronz la clasa S7; 1998, argint la clasa S7 și bronz, la aceeași clasă, în 2000. În anul 2004 (Deblin), a obținut medalia de argint cu echipa și pe cea de bronz la individual clasa S7. Antrenor de modelism la CSM Buzău. Dintre juniorii pregătiți de LȘ, s-au remarcat la CM din 1998 Ion Nedelcu, medalie de aur la clasa S1B pe echipe, Marius Costache, medalie de aur clasa S1B și Adrian Apostol, medalie de argint la clasa S6A pe echipe și medalia de argint clasa S3B echipe la CM din 2002. La CE din 2009, Nica Alexandru a obținut locul I individual și locul II echipe la clasa S5B și locul I echipe la clasa S1A. Dintre seniorii antrenați de LȘ, s-au remarcat: Vioreanu Adrian - 2 medalii la CE; Laurențiu Tudor - 2 medalii la CM; Ovidiu Nica cu 3 medalii la CM și CE; Florica Șercăianu (soția sa) - 17 medalii la CM și CE. LȘ a avut o contribuție originală în construcția rachetomodelelor și a motoarelor cu reacție pentru acestea. Maestru al Sportului (1979). Maestru Emerit al Sportului (1998). Antrenor Emerit (2002).

TORODOC, DORIN (1957), n. în Bălușeni, jud. Botoșani. Rachetomodelist, proiectant și constructor de motoare cu reacție. Legitimat la Clubul Sporturilor Tehnico-Aplicative din Suceava. A obținut 15 titluri de campion național și a stabilit 5 recorduri naționale. A fost

declarat de 4 ori cel mai bun sportiv al Federației de Modelism, iar în 1994 s-a situat pe locul VIII în clasamentul celor mai buni 10 sportivi ai României. A fost selecționat în loturile naționale începând din 1971. Ca sportiv, debutează în 1980 la Cupa Europei, unde obține medalia de bronz la rachetomodele spațiale clasa S6A, iar în 1981 devine campion balcanic la aceeași clasă. A obținut medalii la 3 CE și 6 CM totalizând 12 medalii. La CE a obținut titlul continental cu echipa, la clasa S3A și o medalie de argint la S6A pe echipe, în 1984, alte 2 medalii de argint la clasa S3A, individual și cu echipa în 1988 și o medalie de bronz cu echipa la clasa S1A, în 1991. La CM de rachetomodele cucerește în probele pe echipe medalia de bronz, în 1983 la S6A, medalia de argint, în 1985 la S3A și medalia de bronz la S4B, în 1987, precum și 2 titluri de campion mondial, în 1994 la S4B (individual) și în 1996 la S3A (echipe). La CM din 1998, obține medalii de bronz, la individual (S4B) și cu echipa (S3A). A avut o contribuție deosebită la construirea motoarelor pentru loturile naționale, în perioada 1985-1996. Maestru al Sportului și Maestru Emerit al Sportului. Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa a III-a (2004).

ZAHARIOAIE, SORIN (1965), n. în Iacobeni, jud. Suceava. Rachetomodelist. A activat la Clubul Sporturilor Tehnico-Aplicative din Suceava, unde a reușit să câștige 5 titluri de campion național la rachetomodele – clasele S3A, S4B, S1B și să stabilească 2 recorduri naționale la clasa S1B. La

Jocurile Balcanice din 1995, cucerește 2 titluri balcanice la clasele S3A – individual și S4B pe echipe și 2 medalii de argint clasele S3A și S6A pe echipe. A fost selecționat în loturile naționale începând din anul 1992. Campion mondial la rachetomodele clasa S3A pe echipe, în 1996, la Ljubljana. S-a remarcat prin inovarea unor tipuri noi de rachetomodele și rachetoplanoare, clasele S3A și S4B. Maestru al sportului (1996).

ZANCIU, MIHAIL (1947) n. în Râmnicu Vâlcea, jud. Vâlcea. Profesor de fizică-chimie gradul I, absolvent al Facultății de Fizică-Chimie din Institutul Pedagogic București, promoția 1971. În perioada 1971-1980 a funcționat în învățământ, la școli din jud.

Dâmbovița și din București, unde a organizat și condus numeroase cercuri de aero- și rachetomodele pentru elevi, mulți dintre aceștia remarcându-se prin creații valoroase. În 1983, a primit titlul de „Profesor evidențiat”. Între 1980-1985, și-a desfășurat activitatea la Consiliul Municipal București al Organizației Pionierilor, ca instructor și ca șef al secției învățământ, știință și tehnică. A avut în răspundere și activitatea de modelism de la Casele pionierilor și din școlile din București, contribuind la obținerea unor rezultate deosebite în concursurile organizate la nivel național. Ca urmare a experienței acumulate, din 1985 a fost ales secretar general al FRMd, funcție în care a reușit

să determine o îmbunătățire substanțială a activității federației și a unor centre de modelism din țară. A acordat o atenție specială formării unor noi generații de antrenori, atragerii, pregătirii și organizării întrecerilor la nivelul juniorilor, precum și participării acestora la CM și CE, unde au fost obținute rezultate deosebite. România a devenit o forță la aero-, navo- și racheto-modele. Mărturie sunt cele 502 medalii, din care 62 de aur, cucerite la CM și CE de seniori și 128 de medalii, din care 35 de aur, la cele de juniori, toate obținute în perioada 1987-2009. În anul 2009, modelismul se situa pe primele locuri în topul ramurilor de sport, având 48 de maeștri emerți ai sportului și 23 de antrenori emerți. Din 1970 până în 2009, au fost organizate în România 15 CM și 25 CE, MZ fiind principalul organizator al acestora, îndeplinind funcția de director general la 37 campionate mondiale și europene FAI și NAVIGA. A făcut parte din numeroase jurii internaționale la CM și CE. A desfășurat o intensă activitate în cadrul CIAM (Comisia Internațională de Aeromodelism) din Federația Aeronautică Internațională (FAI), fiind membru delegat din 1987, iar din 1991 și la NAVIGA (Federația Mondială pentru Construcția și Sportul cu Navomodele). A fost unul dintre promotorii organizării CM și CE pentru juniori din 1992 la aeromodele și din 1994 la rachetomodele. În anul 1993, a primit din partea FAI – Diploma „Paul Tissandier”, pentru servicii deosebite în dezvoltarea aeromodelismului în lume. Decorat cu Ordinul Națională *Pentru Merit* clasa I (2000) și cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa a II-a (2004).

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE MOTOCICLISM

Motociclismul, ca activitate cotidiană înscrisă în peisajul urban, determinat de posibilitatea circulației mai ușoare și mai rapide a oamenilor, a antrenat apariția concursurilor stimulate de tentația vitezei. Motocicleta, ca mijloc mecanic de deplasare, a apărut în 1885, construită de germanul Gottlieb Daimler, iar primele concursuri care au creat un nou sport au loc la începutul secolului al XX-lea, stimulând și dezvoltarea industriei în acest domeniu.

În 1904, se înființează la Paris Federația Internațională de Motociclism (FIM). România va fi printre primele țări care va organiza concursuri de motociclete. Ele au debutat în anul 1903, pe velodromul de la Șosea din București, unde s-au desfășurat „mari alergări de biciclete și motoare”. În anul următor (1904), mai multe velodromuri au găzduit curse motocicliste cu caracter internațional (I. Todan, 1979). De fapt, aceste concursuri erau mai mult demonstrații pe care motocicliști străini le făceau pentru a atrage spectatori la cursele de ciclism, pentru că în România, primele motociclete au fost aduse în anii 1906-1907. În acești ani au apărut în presa vremii primele articole, care prezintă vehiculul (solo sau cu ataș) și dau instrucțiuni pentru conducerea și întreținerea acestuia. Primele întreceri cu motociclete, în sensul adevărat al cuvântului, au loc în 1909 la Brăila, cu ocazia unei serbări sportive, ele fiind asociate cu probe de alergări și curse de biciclete. Iar o cursă de amploare va fi efectuată în anul 1913, pe traseul București – Sinaia – București. Participă șase concurenți, între care un englez, Er.

Parker, ca reprezentant al uzinei BSA. Cursa a fost câștigată de A. Jenistea, care are meritul de a fi condus de-a lungul cursei, cu o singură mână, deoarece cu cealaltă sprijinea o piesă defectă să nu se detașeze de la locul ei. De reținut că media orară atinsă a fost de 44 km/h. A doua cursă, menționată de sursele de informație, s-a desfășurat pe traseul Gheorgheni – Târgoviște – Gheorgheni, la care au participat nouă concurenți. Concursurile se desfășurau pe categorii, stabilite în funcție de caii-putere (CP) ai motoarelor. La prima categorie, învingător a fost I. Constantinescu, iar la a doua, S. Dumitrescu. Media orară a fost aproape de 65 km/h, iar traseul a măsurat 83 km. În 1914, are loc un concurs pe ruta București – Pitești – București, la startul căruia s-au prezentat 13 concurenți. La categoria I, I. C. Silișteanu, cu o motocicletă de 4 C P, realizează o medie de 63 km/h. La categoria a II-a, C. Chirițescu este învingător cu o motocicletă de 2,5 CP cu timpul de 5h11' pe cei 216 km ai traseului. Primul război mondial întrerupe activitatea motociclistă, ca de altfel și a altor sporturi, care se afirmaseră deja. Federația Societăților Sportive din România (FSSR) nu avea în componența sa nici o Comisie de motociclism. În 1920, activitatea își reia firul, prin organizarea primului concurs postbelic pe ruta București – Brașov – București. Aceasta a fost o cursă de regularitate, divizată în 3 etape, la care au participat opt concurenți, același I. C. Silișteanu fiind învingător. În 1921, con-cursurile se înmulțesc la București, unde se organizează două întreceri, iar

în provincie – una. În concursul de regularitate desfășurat pe traseul București – Brașov – București, disputat pe o ploaie torențială, învingător a fost T. Săvulescu. În toamna aceluiași an, pe traseul București – Târgoviște – București, ziarul „Ecol sportiv” organizează concursul la care participă 14 motocicliști, dintre care, din cauza vremii nefavorabile, abia trei termină cursa. Primul loc revine lui M. Moraru, cu o medie orară de 64,666 km/h. În provincie, la Galați în 1921, se vor întrec 9 concurenți pe traseul Galați – Tecuci – Galați, cursă dominată de bucureșteanul Mayer. Se constată astfel că numărul concurenților crește de la un an la altul. În 1922, cursa anuală de regularitate își prelungește traseul: București – Pitești – Râmnicu Vâlcea – Brașov – Câmpulung – Pitești – București. Ca urmare a apariției Moto-Clubului Român în anul 1922, viața motociclistă se va intensifica. Se organizează mai multe genuri de concursuri. În primul rând, se desfășoară cursa de viteză pe „kilometru lansat”. Pentru prima dată concursurile se organizează pe categorii, solo sau cu ataș, și clase determinate de capacitatea cilindrică. Anterior, departajarea se făcea în funcție de puterea motorului. Astfel, se organizează la categoria solo concursuri pentru motociclete de 300 cmc, 500 cmc, 1 000 și peste 1 000 cmc. Concurentul M. Moraru domină întrecerile. În anul 1924, are loc Cupa „Negel” pe un traseu de 420 km, acesta fiind și primul concurs în care, la Bran, este inclusă o cursă de viteză în coastă. De asemenea, au participat și motociclete cu ataș. În 1927, o dată cu înființarea Federației Române de Motociclism (FRM) și afilierea ei la FIM, înregistrăm prima ieșire peste graniță a motocicliștilor români, pentru a concura în Cupa „Balcanică”, disputată în Bulgaria, câștigată de motociclistul nostru M. Moraru. Apar și concursurile de turism pe motocicletă, care în același an reunesc 14 concurenți, printre care și un francez. În 1927, în Capitală se înființează un nou club de profil „Uniunea motociclistă română”. În ziua de 15 iulie 1928, P. Assan câștigă prima reuniune motociclistă pe pistă, organizată pe hipodromul Floreasca. În luna septembrie, în același an, s-a disputat pe un parcurs de 400 de km Cupa „Negel”, probă dotată

de B. B. Assan cu un trofeu confecționat din argint masiv. De fapt, familia Assan, proprietara celei mai mari fabrici de pâine și paste făinoase din capitală, s-a implicat mult în dezvoltarea sporturilor și îndeosebi a motoci-clismului, sponsorizându-le. Astfel, în 1930, familia Assan a înființat o secție moto, a importat motociclete performante, piese de schimb, combustibil și lubrifianți, oferindu-le cu generozitate tinerelor talente, care au dominat întrecerile motocicliste interne și in-ternaționale până la declanșarea celui de-al II-lea război mondial. În anul 1928, activitatea se intensifică. Cursa de viteză în circuit Cupa „Negel” se reeditează, având ca invitați un alergător german (Ecker care a și câștigat) și un bulgar. În această perioadă se evidențiază și un motociclist de excepție, Marin Mareș care, pilotând o motocicletă Triumph, realizează o medie orară de 71 km/h, performanță remarcabilă dacă ținem seama de starea drumurilor țării la acea vreme. În 1930, se inaugurează velodromul din șoseaua Ștefan cel Mare, unde, săptămânal, se organizează curse cicliste și mai ales motocicliste, în care vor fi invitați motocicliști din Austria, Bulgaria, Ungaria și Germania. În anul 1931, motocicliștii noștri vor participa la raliurile din Ungaria, Polonia și Bulgaria obținând rezultate notabile. În 1934, se înregistrează curse pentru amatori și profesioniști. Se construiește pe șoseaua Oltenița un nou velodrom pentru profesioniști. Cursele de șosea se reduc ca număr. Clubul „Gloria” din Timișoara amenajează o pistă de zgură, unde are loc prima cursă de dirt-track din țară. În 1934, are loc la București Cupa „Balcanică”, dominată de alergătorii noștri. Dar cursele de viteză se reduc ca număr, mai ales cele desfășurate pe velodrom. Prima cursă de viteză pe șosea a sezonului va fi câștigată de Al. Papană. Apare apoi renumitul concurent Nicolae Ionescu Cristea, care câștigă câteva importante întreceri. Din cauza neînțelegerilor din sânul forului de conducere (FRM), cursele de viteză pe șosea se vor rări. Vor avea loc concursuri de viteză în coastă și, din când în când, pe velodrom. Războiul întrerupe aproape total activitatea motociclistă, reluată în 1944 și cu un spor de intensitate în 1945, când N. Sădeanu câștigă mai

multe curse de viteză la Șosea. Anul 1947 va aduce revitalizarea motociclismului românesc. Cursele de viteză pe șosea, în Bucu-rești și în alte orașe, vor consacra numele unor motocicliști de elită: N. Niculici și W. Agaton, care vor domina campionatul de viteză în coastă. Întrecerile de viteză se înmulțesc sub formă de Cupe sau premii ale diferitelor orașe (Cluj, Brașov, Târgu Mureș, Timișoara, Arad, Reșița, Oradea, Ploiești). Sportivii români de valoare (N. Sădeanu, N. Buescu, I. Spiciu, N. Nicolici, C. Udrescu, Gh. Ioniță, N. Ștefan, V. Szabo, M. Antonescu, G. Mormoce, G. Gall, M. Dănescu) participă anual la concursuri internaționale în Ungaria, RD Germană, Cehoslovacia, Bulgaria, Mongolia, Iugoslavia, URSS, Austria. După 1970, lipsa de dotare cu mașini performante, create îndeosebi de industria postbelică japoneză, i-a împiedicat pe motocicliștii români să participe la CE și CM și să se consacre pe măsura talentului lor. Dar ei au participat totuși la CB, unde au obținut 11 titluri (în perioada 1960-1998). Se aleargă la cursele de 4 și 6 zile din Cehoslovacia și RD Germană, la care motociclistul L. Szabo a ocupat locul I, iar echipa, locul II. În 1957, la circuitul de la Riga, se obține, la concursul individual, o medalie de aur și una de argint. M. Cernescu, V. Szabo, N. Sădeanu, Al. Lăzărescu, M. Dănescu, I. Popa, A. Hun sunt, la vremea respectivă, motocicliștii de elită ai țării. În 1958, la concursul de la Erfurt, echipa națională ocupă locul II pe națiuni, N. Sădeanu câștigă la 500 cmc sport și la 500 cmc curse la Budapesta. Rezultate de prestigiu s-au obținut în anii următori în URSS, Bulgaria, RD Germană, Austria și Polonia în cursele de viteză, de motocros, de regularitate de 6 zile și de dirt-track. În 1965-1966, M. Dănescu câștigă titlurile balcanice la clasele 250 cmc motocros. În anul 1967, echipa noastră (Otto Ștefani, Șt. Chițu, Cr. Dovitz, P. Paxino) a de-venit campioană balcanică la motocros.

Cluburile „Steaua”, „Dinamo”, „Metalul”, „Rapid” și „Voința” au dominat viața motociclistă a țării. Începând din anul 1948, când a fost înființată, secția de moto a Clubului „Steaua” a cucerit 5 titluri naționale prin sportivii Ion Spiciu și Nicolae Sădeanu. Din păcate, în anii '90 secția mai are doar

doi sportivi și un singur antrenor (P. Paxino). Dotarea, tot mai precară, fără motociclete de valoare, lipsa de sponsorizare și concurența sporită pe plan internațional, unde marile firme, constructoare de asemenea mașini, investesc sume colosale, nu au mai stimulat pe plan național apariția de talente, de care acest sport nu a dus niciodată lipsă în trecut. Marile performanțe ale anilor '50 și '60 aparțin trecutului, atunci când a câștiga un mare premiu internațional era o izbândă similară cu cele obținute în marile circuite actuale. În 1950, N. Sădeanu câștiga Marele premiu al Ungariei, Gh. Ioniță, M. Dănescu și I. Gheorghe cucereau medalia de aur la concursul de la Erfurt. Sunt memorabile cel 8 medalii de aur dobândite în cursele de regularitate și rezistență de „6 zile” (Six Days) denumite și „Olimpiadele motocicliștilor”. Din generația '80 și '90 s-au detașat „alergătorii” Ernest Mülner și Florian Pop, talente autentice, care s-au evidențiat pe plan național și internațional, fiind multipli campioni la motocros și dubli campioni balcanici. Primul concurează sub culorile Clubului „Steaua” și „Vectra – BK” din Zărnești, iar cel de-al doilea este legitimat la Clubul „Steaua” și ISECO Târgu Mureș.

Rally-ul Dakar. Din Dakar a rămas doar numele. La început, cel mai important raliu-raid se numea Paris-Dakar, concurenții traversând în traseu ce lega capitalele Franței și Senegalului. În timp, parcursul s-a mai schimbat. În 1992, de pildă, sosirea a avut loc la Cape Town, iar în 2000 s-a plecat din Dakar și s-a ajuns la Cairo. Apoi, startul s-a dat din Madrid și Lisabona, iar din 2009, întrecerea a fost mutată în America de Sud, din cauza amenințărilor teroriste venite din partea unor grupări radicale din Africa. În ciuda acestor schimbări, raliul-raid e numit și acum Dakar. În 2012, raliul s-a desfășurat pe ruta Mar del Plata-Lima, trecând prin Argentina, Chile și Peru.

Componenta Biroului federal în anul 1997 era următoarea: Traian Bobeanu – președinte executiv; Gheorghe Ioniță – prim-vicepreședinte și antrenor coordonator; Ernest Mülner, Laszlo Ferenczi, Mihai Dănescu, Adrian Dumitrescu, Bella Barabaș, Zoe Jurian, Constantin Goran, Dan Florea –

vicepreședinți; Gabriel Olariu – secretar general. În anul 2000, președintele ales a fost Traian Bobeanu, ca prim-vicepreședinte Gheorghe Ioniță; ca vicepreședinți – Ernest Mülner, Laszlo Ferenczi, Mihai Dănescu, Adrian Dumitrescu, Bella Barabaș, Zoe Jurian, Constantin Goran, Dan Florea, Vlad Haralambie, iar ca secretar general, Gabriel Olariu. Secțiile de moto, în număr de 42, ființează în 18 județe, având un total de 229 de sportivi legitimați, din care 178 seniori (7 femei + 171 bărbați), 30 juniori (29 băieți + 1 fete) și 21 copii (20 băieți + 1 fete). Numărul antrenorilor este de 21, al instructorilor de 14 și al arbitrilor de 89.

În anul 2001, federația s-a reorganizat în conformitate cu prevederile Legii educației fizice și sportului Nr. 69, din 28 aprilie 2000. Adunarea generală din 15 decembrie a adoptat noul Statut și a ales Biroul federal (format din 9 membri), ca organ de conducere al federației, având în funcția de președinte pe Ioan Alexe. În calitate de președinți de onoare ai federației au fost aleși Traian Bobeanu, Constantin Niță și Ion Șoricică. De asemenea, a fost stabilită componența Biroului executiv (organul de administrare și gestionare al federației): Gabriel Olariu – secretar general; Lucian Mnatacanian – contabil; Larisa Glesnea – membru.

Componența organului de conducere, în 2003,

al Federației Române de Motociclism: președinte de Onoare: Bobeanu Traian, Soricică Ion, președinte: Alexe Ioan; vicepreședinte: Mureșan Cristian, Popescu Ciprian, Duță Cătălin, Niță Nicu, Haralambie Vlad, Voiculescu Gheorghe, Tompa Csaba, Olariu Nicoleta. Componența organului de administrare al Federației: secretar general: Gabriel Olariu; contabil: Mnatacanian Lucian; membri: Glesnea Larisa. În 2004 componența biroului federal și a organului de administrare a fost aceeași, iar ca președinte de onoare a fost ales Mihoc Gheorghe Dan.

În anii 2005-2007, biroul federal a avut următoarea componență: președinte de onoare: Bobeanu Traian, Soricică Ion, Niță Constantin și Mihoc Gheorghe Dan; președinte: Mureșan Ioan Cristian; prim-vicepreședinte: Alexe Ioan; vicepreședinte: Popescu Ciprian, Voiculescu Gheorghe, Enceanu Alexandra, Haralambie Vlad, Niță Nicu,, Olariu Nicoleta, Vrăjitoru Octavian; secretar general: Gabriel Olariu.

În 2008 au avut loc următoarele modificări, în locul vicepreședintelui Popescu Ciprian, a fost ales Tompa Csaba; a fost înființată funcția de secretar general adjunct, pe care a fost încadrat Glesnea Larisa-Mirela, iar în 2009, a fost ales, în funcția de vicepreședinte, Popoviciu Lucian.

RETROSPECTIVĂ ÎN IMAGINI

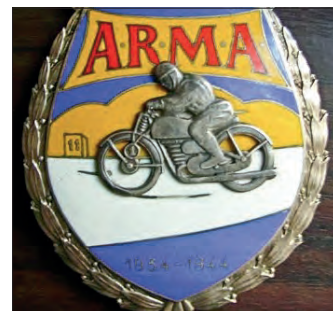
1907 - Motocicletă cu ataș în București

Sosirea din cursa de motociclete Brașov-București, 1920. Primii sosiți în parcul FSSR: I. C. Silișteanu (dreapta) și I. I. Georgescu - Ploiești (stânga), pe motociclete Harley-Davidson 10-12 CP

Cunoștințele privind construcția Cursa de motociclete București-Pitești, 1914

Placheta A.R.M.A. I

Teren de pregătire improvizat în zona Lacului Sarac

Constantin Sădeanu

Marin Mareș

Gheorghe Nadu

Theodor Porojan

Constantin Popescu

Motocicliști din anii ,20

Galeria motocicliștilor români ai anilor ,30

Marin Moraru, împreună cu cele două fiice ale sale, după victoria din concursul România-Bulgaria

1928 - Curse motocicliste pe hipodromul Floreasca

Comitetul Moto-Clubului Român din anul 1933

O parte din concurenții celei de a patra „Cupe Negel”, după proba de viteză, în coasta de la Vârful cu Dor. Nr. 4 Marin Moraru, Nr. 9 Marin Mareș, Nr. 11 N. Ionescu-Cristea, Nr. 13 Theodor Porojan, Nr. 14 Emilio Pessi. Jos: I. T. Dumitrescu (în stânga) și Hans Krack (în dreapta). Pe motocicletă în spatele lui Moraru, germanul Ecker, câștigătorul concursului

Un grup de motocicliști în primul raliu național de la Brașov, 1931

Simina Mezincescu-Caracas I

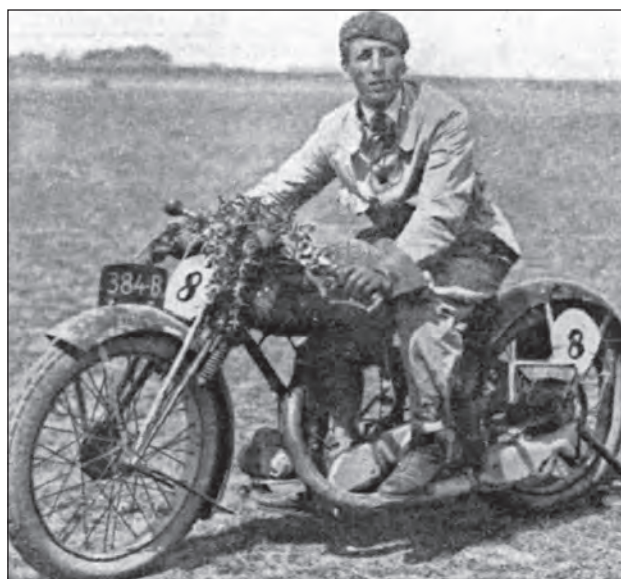
Toma Iancovici (Sârbul). Câștigător a numeroase curse pe moto-velodrom în anul 1930

Cursa motocicletelor cu ataș - probă deosebit de atractivă

Marin Moraru, fost șef al motocicliștilor români. Câștigătoarea 12 trofee în diferite concursuri naționale și internaționale

Constantin Sădeanu, câștigătorul primului Circuit Băneasa

Motocicliștii Constantin Bâzu Cantacuzino și Ovidiu Ionescu. În spatele lui Cantacuzino: Meynier și Killmeyer, 1932

Campionii și membrii lotului României de automobilism: Ion Bolony Puiu Aurel, Viorel Marin și Marin Dumitrescu care a debutat ca motociclist

1962 – București – circuit internațional de motociclism în zona Arcului de Triumf

Petre Paxino - campion balcanic de motocros (1967)

Mihai Dănescu și Gheorghe Voiculescu („Steaua”), în duel direct pentru întâietate la clasa 500 cmc

E. Kerestes și Al. Huhn, talonați îndeaproape de echipajul M. Dănescu și C. Udrescu, în proba rezervată motocicletelor cu ataș

*Placheta
Moto Club
Român*

Gh. Ioniță („CCA”) a reușit frumoasa performanță de a cuceri, în cadrul concursului de motocros organizat de Clubul „Constructorul”, două importante victorii: primul loc la clasele 250 și 350 cmc

Ștefan Bonciulescu, pe turnanta moto-velodromului

Start în proba de motocros

Motocros la Câmpina, în anii '80

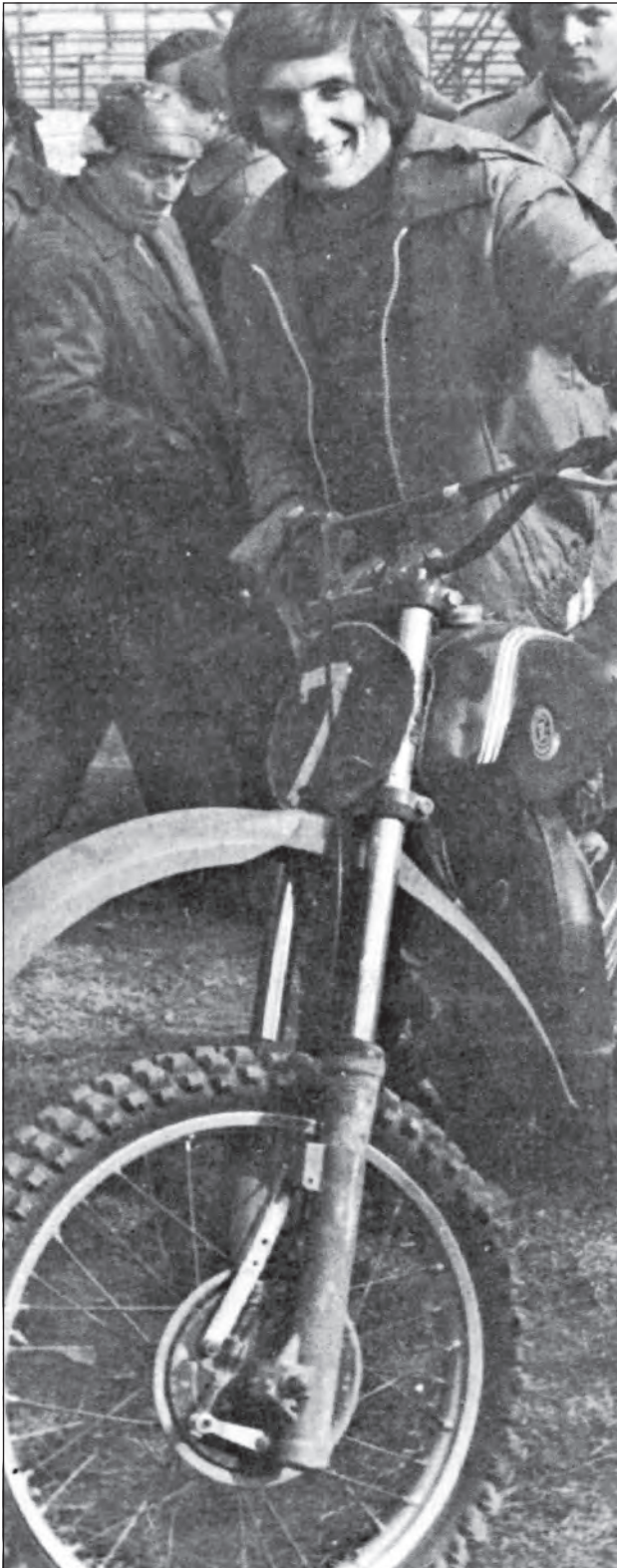
Campionatele din 1983 de motocros

*Medalia Cupei
Negel (1927 –
semnată Huguenin)*

*Medalia acordată câștigătorului
cursei de o jumătate de
kilometru lansat, W. Appel (10.
VI. 1925 – semnată Huguenin)*

*Ernest Mülner, component al
echipei României, clasată pe
locul 1 la CB din 1993*

Placheta Moto Club Român (M.C.R.)

SPORTIVII MEDALIAȚI LA CAMPIONATELE BALCANICE

SENIORI
MEDALII DE AUR

1997		
CORNEL HOLSCHWANDNER	VITEZĂ CLASA 50 CC	RAUDIES FAN CLUB REȘIȚA
1998		
CORNEL HOLSCHWANDNER	VITEZĂ CLASA 125CC	RAUDIES FAN CLUB REȘIȚA
CORNEL HOLSCHWANDNER	VITEZĂ CLASA 50CC	RAUDIES FAN CLUB REȘIȚA
2002		
OCTAVIAN VRĂJITORU	VITEZĂ SUPERBIKE	AS CL L VEGAS RACING ARAD
2005		
ZOLTAN FAZEKAS	MOTOCROS 250CC	CLUB LIDO CĂMPINA
FARAGO ROBERT	VITEZA 125GP AS	CL. LAS VEGAS RACING TEAM ARAD
PASCOTA IONEL	VITEZA 600CC SUPERSPORT	CS UCM REȘIȚA
2006		
PASCOTA IONEL	VITEZA 1000CC	CS UCM REȘIȚA
VRĂJITORU MIRCEA	VITEZA 125CC	AS CS WIZARD RACING BUC
PASCOTA IONEL	VITEZA 600CC	CS UCM REȘIȚA
HAPLEA CALIN	VITEZA CLASA SBK	AS.CL. LUPO RACING TIMISOARA
2008		
KOVACS ERVIN ZSOLT	ENDURO CLASA E2	CL. IVAN MOTO RACING ODORHEI
GYENES EMANUEL	ENDURO CLASA E3	AS PERPETUUMOBILE
ENDURO CLUB SATU MARE		
SANDU SORINA	ENDURO CLASA FEMININ	CS COMEXIM LUPENI
PANDREA MIREL	ENDURO ECHIPE	AS. CL. VECTRA ZĂRNEȘTI
KOVACS ERVIN ZSOLT	ENDURO ECHIPE	CL. IVAN MOTO RACING ODORHEI
PETER TOROK	ENDURO ECHIPE	ASOC.MOTOCUB SMART BRAȘOV
EMANUEL GYENES	ENDURO ECHIPE	AS PERPETUUMOBILE
ENDURO CLUB SATU MARE		
GARBACEA ALEXANDRU	ENDURO ECHIPE	AS. CL. VECTRA ZĂRNEȘTI
SANDU SORINA	ENDURO ECHIPE	CS COMEXIM LUPENI
VRĂJITORU MIRCEA	MOTOCROS 125CC	CSM BUCUREȘTI
2009		
CIOLAN CATALIN	VITEZA 125sp	CSM BUCUREȘTI
ELEK ANDRAS	ENDURO clasa e3 AS SP.	OUTRIDERS MOTO CL. SF. GHE.
KOVACS ERVIN ZSOLT	ENDURO clasa e2	CL. IVAN MOTO RACING OD.
SECUIESC		
RADUTA VALENTIN	MOTOCROS mx1	CS TOP CROSS TCS CIOLPANI
SANDU SORINA	ENDURO enduro	CS COMEXIM LUPENI
SZILVESTER MARTON	ENDURO clasa e1	AS PERPETUUMOBILE
ENDURO CLUB		

CRISTEA TUDOR MIRCEA MOTO CLUB SF. GHEORGHE	ENDURO echipe	AS SP. OUTRIDERS
ELEK ANDRAS MOTO CLUB SF. GHEORGHE	ENDURO echipe	AS SP. OUTRIDERS
EMANUEL GYENES ENDURO CLUB	ENDURO echipe	AS PERPETUUMOBILE
KOVACS ERVIN ZSOLT SECUIESC	ENDURO echipe	CLB IVAN MOTO RACING OD.
SANDU SORINA SZILVESTER MARTON	ENDURO echipe ENDURO echipe	CS COMEXIM LUPENI AS PERPETUUMOBILE
ENDURO CLUB TARA IOAN	ENDURO echipe	AS AMC BOGDAN SIBIU
2010		
RADUTA ADRIAN VALENTIN TOMPA CRISTIAN ROBERT	MOTOCROS motocro mx1 MOTOCROS motocros mx65	CS TOP CROSS TCS CIOLPANI ASC SUGAS SFANTU GHEORGHE

MEDALII DE ARGINT

1997		
OCTAVIAN VRĂJITORU	VITEZĂ CL SUPER BIKE	ASMC POLIȚIEI RUTIERE B
1998		
OCTAVIAN VRĂJITORU	SUPER BIKE	MC POLIȚIEI RUTIERE
2003		
BUITUZA MARCEL RADUTA JULIAN ELIAS COCIU MIHAIL BACESCU LAJOS BRASOV (SCHULTZ) COCIU NIKOLAI LEVESQUE STEVE LUCACI CIPRIAN RADUTAVALENTIN PASCOTA IONEL	MOTOCROS ECHIPE MOTOCROS ECHIPE MOTOCROS ECHIPE MOTOCROS ECHIPE MOTOCROS ECHIPE MOTOCROS ECHIPE MOTOCROS ECHIPE MOTOCROS ECHIPE VITEZA 600CC	AS. CL. VECTRA ZĂRNEȘTI CS TOP CROS TCS CIOLPANI CS TOP CROS TCS CIOLPANI ASOC.MOTOC CLUB SMART CS TOP CROS TCS CIOLPANI CS DUAL RACING TEAM BUC CS ASTRAAUTOCAMIOANE BV CS TOP CROS TCS CIOLPANI AS CLUBUL LAS VEGAS RACING TEAM ARAD AS CLUBUL LAS VEGAS RACING TEAM ARAD AS CLUBUL LAS VEGAS RACING TEAM ARAD AS CLUBUL LAS VEGAS RACING TEAM ARAD CSA STEAUA BUCUREȘTI AS CLUBUL LAS VEGAS RACING TEAM ARAD
FARAGO ROBERT	VITEZA ECHIPE	
MUREȘAN ROBERT	VITEZA ECHIPE	
BALASZ CSABA	VITEZA ECHIPE	
PASCOTA IONEL	VITEZA ECHIPE	
GACYI PETER VRAJITORU OCTAVIAN	VITEZA ECHIPE VITEZA ECHIPE	
2004		

PASCOTA IONEL	VITEZA 600CC	AS CLUBUL LAS VEGAS RACING TEAM ARAD
2005		
RADUTA ELIAS	MOTOCROS 125CC	CS TOP CROS TCS CIOLPANI
NARCIS ENESCU	MOTOCROS 250CC	CLUB LIDO CĂMPINA
ENCEANU ALEXANDRU	MOTOCROS ECHIPE	MOTOCROS ASOC.MOTOCLUB
SMART BRASOV (SCHULTZ)		
DEMENY SZABOLOCS	MOTOCROS ECHIPE	MOTOCROS CS TOP CROS TCS
CIOLPANI		
RADUTA ELIAS JULIAN	MOTOCROS ECHIPE	MOTOCROS CS TOP CROS TCS
CIOLPANI		
RADUTA ADRIAN-VALENTIN	MOTOCROS ECHIPE	MOTOCROS CS TOP CROS TCS
CIOLPANI		
CHIRIȚĂ PETRU	VITEZA 125GP	CS UCM REȘIȚA
2006		
FAZAKAS ZOLTAN	MOTOCROS SM 250	CLUB LIDO CĂMPINA
GAGYI PETER	MOTOCROS SM 450	ASOCIATIA CS GAGYI
MOTORSPORT TÂRGU MUREȘ		
BAR VLAD ALEXANDRU	VITEZA 125GP	ASOC.CLUBUL LUPO
RACING TIMISOARA		
2007		
CAZACU CATALIN	MOTOCROS ECHIPE	ASOC.CLUBUL LUPO
RACING TIMISOARA		
GARBACEA LUCIAN	MOTOCROS ECHIPE	ASOCIATIA CLUBUL VECTRA ZĂRNEȘTI
RADUTA JULIAN	MOTOCROS ECHIPE	CS TOP CROS TCS CIOLPANI
TOMPA CRISTIAN	MOTOCROS ECHIPE	ASOC.CLUB SUGAȘ SF. GHE.
GEORGE CABAL	MOTOCROS ECHIPE	AS. CL. VECTRA ZĂRNEȘTI
KANTOR CATALIN	MOTOCROS ECHIPE	ASOC.MOTOCLUB SMART BV(SCHULTZ)
BUTUZA MARCEL	MOTOCROS ECHIPE	AS. CL. VECTRA ZĂRNEȘTI MARIANOV
CIPRIAN	MOTOCROS ECHIPE	CLUB BRITMAR CĂMPINA
IONESCU ALEXANDRU	MOTOCROS ECHIPE	CS MOTOSTAR BUZĂU
STEVE LEVESQUE	MOTOCROS ECHIPE	AS. CL. VECTRA ZĂRNEȘTI STOICHESCU
MIHAI	MOTOCROS ECHIPE	CLUBUL MOTO EXTREM LUGOJ
BARA ALEXANDRU	MOTOCROS ECHIPE	AS.CL. LUPO RACING TIMISOARA
ZOLTAN FAZAKAS	MOTOCROS ECHIPE	CLUB LIDO CĂMPINA
GAGYI PETER	MOTOCROS ECHIPE	CSA STEAUA BUCUREȘTI
HAIKOVSKI EDUARD	MOTOCROS ECHIPE	CS METAL BOX ARAD
DELIMAN DANIEL	VITEZA 600SBKS	AS.CL. LUPO RACING TIMISOARA
2008		
TOROK PETER	ENDURO CLASA E2	AS.MOTOCLUB SMART BV
GARBACEA ALEXANDRU	ENDURO CLASA E3	AS. CL. VECTRA ZĂRNEȘTI
CABAL GEORGE	MOTOCROS 85CC	AS. CL. VECTRA ZĂRNEȘTI
VRAJITORU OCTAVIAN	MOTOCROS ECHIPE	CSM BUCUREȘTI
CIOLAN CATALIN	MOTOCROS ECHIPE	ACS XTREME RACING BUCUREȘTI
BRAESCU DENIS	MOTOCROS ECHIPE	AS.CL. LUPO RACING TIMIȘOARA

PASCOTA IONEL	MOTOCROS ECHIPE	CS UCM REȘIȚA
CAZACU CATALIN	MOTOCROS ECHIPE	CS TAIFUN RACING TIMIȘOARA
VRAJITORU OCTAVIAN	MOTOCROS ECHIPE	CSM BUCUREȘTI
HAPLEA CALIN	MOTOCROS ECHIPE	CS MOTORACING CLUJ NAPOCA
VRAJITORU BOGDAN	MOTOCROS ECHIPE	CS MOTORACING CLUJ NAPOCA
MISTODE IONUȚ	MOTOCROS ECHIPE	ACS FIREMOTORSPORT BUCUREȘTI
PETER GAGYI	MOTOCROS ECHIPE	AS. S GAGYI MOTORSPORT
SUPER MOTO	TG. MUREȘ	
BRAESCU DENIS	MOTOCROS ECHIPE	ASOC.CLUBUL
	SUPER MOTO	LUPO RACING TIMIȘOARA
ZSOLTAN FAZEKAS	MOTOCROS ECHIPE	CLUB LIDO CÂMPINA
SUPER MOTO		
BAR VLAD	MOTOCROS ECHIPE	ASOC.CLUBUL
	SUPER MOTO	LUPO RACING TIMIȘOARA
POPOVICI LUCIQN	MOTOCROS ECHIPE	ASOC.CLUBUL
	SUPER MOTO	LUPO RACING TIMIȘOARA
HAIKOVSKI EDUARD	MOTOCROS ECHIPE	CS METAL BOX ARAD
	SUPER MOTO	
CRISTEA TUDOR MIRCEA	ENDURO clasa e3	AS SP. OUTRIDERS MOTO CLUB SF.
GHEORGHE		
NEDELCU MADALIN	MOTOCROS echipe	ACS MTP RACING TARGU MUREȘ
TARA IOAN	ENDURO clasa e2	AS AMC BOGDAN SIBIU
GAGYI PETER	MOTOCROS echipe	ACS GAGYI MOTORSPORT TG. MUREȘ
HAIKOVSKI EDUARD	MOTOCROS echipe	CS METAL BOX ARAD
PERTE BOGDAN	MOTOCROS echipe	ASC LUPO RACING TIMISOARA
CAZACU CATALIN	VITEZA echipe	CS TAIFUN RACING TIMISOARA
CIOLAN CATALIN	VITEZA echipe	CSM BUCUREȘTI
HAPLEA CALIN	VITEZA echipe	CS MOTORACING CLUJ NAPOCA
MADUTA CRISTIAN	VITEZA ECHIPE	ACS CARAS MOTO RACING REȘIȚA
UDRESCU ALINA	VITEZA echipe	ASOCIATIA CS WIZARD RACING BUC
VRAJITORU BOGDAN	VITEZA echipe	CSM BUCUREȘTI
VRAJITORU MIRCEA	VITEZA echipe	CSM BUCUREȘTI
BASESCU LAJOS	MOTOCROS echipe	CS TOP CROSS TCS CIOLPANI
BENEDER KADAR	MOTOCROS echipe	ASC SUGAS SFANTU GHEORGHE
CABAL GEORGE	MOTOCROS echipe	ASC VECTRA ZĂRNEȘTI
CORBEA IONUT	MOTOCROS echipe	AS MOTOCLUB SMART BV (SCHULTZ)
GRADINARU ALEX	MOTOCROS echipe	AS MOTOCLUB SMART BV (SCHULTZ)
LOGIGAN RARES	MOTOCROS echipe	CS MOTOSPORT XTREME MEDIAS
PATRASCOIU CRISTIAN	MOTOCROS echipe	CLUB MOTOSPORT MARATON TG. JIU
RADUTA JULIAN	MOTOCROS echipe	CS TOP CROSS TCS CIOLPANI
SANDU EDUARD	MOTOCROS echipe	ASC VECTRA ZĂRNEȘTI
2010		
SARAFOLEAN OVIDIU	MOTOCROS super moto s3	ASC LUPO RACING TIMISOARA
IRIMESCU RAZVAN	MOTOCROS motocros mxarv	CS SPEED RACING TIMISOARA
CORBEA VIRGIL	MOTOCROS echipe motocros	CS TOP CROSS TCS CIOLPANI
GRADINARU ALEX FLORIN	MOTOCROS echipe motocros	CS TOP CROSS TCS CIOLPANI
IRIMESCU RAZVAN	MOTOCROS echipe motocros	CS SPEED RACING TIMISOARA
RADUTA ADRIAN	MOTOCROS echipe motocros	CS TOP CROSS TCS CIOLPANI

RADUTA JULIAN	MOTOCROS echipe motocros	CS TOP CROSS TCS CIOLPANI
TOMPA ROBERT	MOTOCROS echipe motocros	ASC SUGAS SFANTU GHEORGHE
BACIU ALEX	MOTOCROS echipe super moto	CSA STEAUA BUCUREȘTI
CATANA DAVID	MOTOCROS echipe super moto	CSA STEAUA BUCUREȘTI
CONTRA REMUS	MOTOCROS echipe super moto	ASC LUPO RACING TIMISOARA
HAIKOVSKI EDUARD	MOTOCROS echipe super moto	CS METAL BOX ARAD
NEAGA VLAD	MOTOCROS echipe super moto	CS AUTO MOTO ISECO TARGU MUREȘ
SARAFOLEAN OVIDIU	MOTOCROS echipe super moto	ASC LUPO RACING TIMISOARA
TRAISTARU SORIN	MOTOCROS echipe super moto	CS METAL BOX ARAD

MEDALII DE BRONZ

1997

ERNEST MULNER	CROS CLASA 125CC	AS VECTRA BK ZĂRNEȘTI
THEODOR RADA	VITEZĂ ATAȘ	AS PEGAS ARAD
IOAN ASLAU	AS PEGAS ARAD	
LUCIAN POPOVICIU	VITEZĂ CL SUPER BIKE	AS LIPO RACING TIMIȘ

1998

GHEORGHE STANCU	ATAȘ	MC POLIȚIEI RUTIERE
MARTHA STANCU	MC POLIȚIEI RUTIERE	

2002

LASZLO PENTEK	VITEZĂ 125 CC	MOTO CL ROZSDAS T ORADEA
---------------	---------------	--------------------------

2003

LUKACS CIPRIAN	MOTOCROS 250CC	CS ASTRAAUTOCAMIOANE BRASOV
GAGYI PETER	VITEZA SUPERBIKE	CSA STEAUA BUCUREȘTI

2005

PETER GAGYI	MOTOCROS 450CC	AS. CS GAGYI MOTORSPORT TG. MUREȘ
BALAZS CHABA	VITEZA 600CC SUPERSPORT	AS CL LAS VEGAS RACING TEAM ARAD

2006

CHIRITA PATRU	VITEZA 125GP	CS UCM REȘIȚA
---------------	--------------	---------------

2007

GAGYI PETER	MOTOCROS OPEN	CSA STEAUA BUCUREȘTI
VRAJITORU MIRCEA	VITEZA ECHIPE	ASOCIATIA CS WIZARD RACING BUC
VRAJITORU BOGDAN	VITEZA ECHIPE	ASOCIATIA CS WIZARD RACING BUC
VRAJITORU OCTAVIAN	VITEZA ECHIPE	ASOCIATIA CS WIZARD RACING BUC
CAZACU CATALIN	VITEZA ECHIPE	ASOC.CLUBUL LUPO RACING TM
CSABA BALASZ	VITEZA ECHIPE	CSA STEAUA BUCUREȘTI
CACOVEANU BOGDAN	VITEZA ECHIPE	ACS XTREME RACING BUCUREȘTI
DELIANIS VALENTIN	VITEZA ECHIPE	ACS EZNA RACING TEAM TIMISOARA
NISTODE IONUT	VITEZA ECHIPE	ACS FIREMOTORSPORT BUCUREȘTI
POP FLORIAN	VITEZA ECHIPE	CSA STEAUA BUCUREȘTI
HAPLEA CALIN	VITEZA ECHIPE	ASOC.CLUBUL LUPO RACING TM

DELIMAN DANIEL
CUN TITUS
COSTESCU COSMIN

VITEZA ECHIPE
VITEZA ECHIPE
VITEZA ECHIPE

ASOC.CLUBUL LUPO RACING TM
AS CLUB PASCOTA IOAN ILIE - GI
ACS EZNA RACING TEAM TIMISOARA

2008

PANDREA MIREL
SANDU EDUARD
BUTUZA MARCEL
NADRE GREGOIRE
RADUTA ELIAS
RADUTA ADRIAN
BALAZS ISTVAN
GAGYI PETER

ENDURO CLASA E1
MOTOCROS ECHIPE
MOTOCROS ECHIPE
MOTOCROS ECHIPE
MOTOCROS ECHIPE
MOTOCROS ECHIPE
MOTOCROS ECHIPE
MOTOCROS OPEN

AS. CLUBUL VECTRA ZĂRNEȘTI
ACS HUMI RACING TEAM REGHIN
AS. CLUBUL VECTRA ZĂRNEȘTI
CS MOTO VERDE TIMIȘOARA
CS TOP CROSS TCS CIOLPANI
CS TOP CROSS TCS CIOLPANI
CL. IVAN MOTO RACING OD. SECUIESC
AS. CS GAGYI MOTORSPORT TG. MUREȘ

2009

GAGYI PETER
GYENES EMANUEL
UDDRESCU ALINA

MOTOCROS clasa s
ENDURO clasa e3
VITEZA 125sp

ACS GAGYI MOTORSPORT TG. MUREȘ
AS PERPETUUMOBILE ENDURO CLUB
ASOCIATIA CS WIZARD RACING BUC.

2010

CONTRA REMUS
CORBEA VIRGIL
GRADINARU ALEXANDRU
CAZACU CATALIN
CIOLAN CATALIN
CIUJDEA ADRIAN
COSTESCU COSMIN
MARIN VLAD
UDRESCU CRISTINA
BUCUREȘTI

MOTOCROS super moto s3
MOTOCROS motocros mx2
MOTOCROS motocros mx65
MOTOCROS echipe
MOTOCROS echipe
MOTOCROS echipe
MOTOCROS echipe
MOTOCROS echipe
MOTOCROS echipe

ASC LUPO RACING TIMISOARA
CS TOP CROSS TCS CIOLPANI
CS TOP CROSS TCS CIOLPANI
CS TAIFUN RACING TIMISOARA
CSM BUCUREȘTI
CSA STEAUA BUCUREȘTI
CS TAIFUN RACING TIMISOARA
ACS AMKART BUCUREȘTI
ACS WIZARD RACING

TINERET MEDALII DE AUR

2004

MUREȘAN ROBERT

VITEZA 125CC

AS CL. LAS VEGAS RACING TEAM ARAD

2006

RADUTA ELIAS JULIAN

MOTOCROS 125CC

CS TOP CROSS TCS CIOLPANI

2007

VRAJITORU MIRCEA

VITEZA 125SP

ASOCIATIA CS WIZARD RACING BUC

MEDALII DE ARGINT

2003

FARAGO ROBERT

VITEZA 125CC

AS CL. LAS VEGAS RACING TEAM ARAD

2004

FARAGO ROBERT

VITEZA 125CC

AS CL. LAS VEGAS RACING TEAM ARAD

MEDALII DE BRONZ

2004

LEVESQUE STEVE

VITEZA 125

CS DUAL RACING TEAM BUC

BALASZ CSABA

VITEZA 125CC

AS CL. LAS VEGAS RACING TEAM ARAD

JUNIORI MEDALII DE AUR

2010

CIUJDEA ADRIAN

MOTOCROS clasa sp

CSA STEAUA BUCUREȘTI

MEDALII DE ARGINT

2005

BUTUZA MARCEL JR.

MOTOCROS ECHIPE

AS. CL. VECTRA ZĂRNEȘTI

CABAL GEORGE

MOTOCROS ECHIPE

AS. CL. VECTRA ZĂRNEȘTI

IONESCU ALEXANDRU

MOTOCROS ECHIPE

CS MOTOSTAR BUZĂU

BACESCU LAJOS

MOTOCROS ECHIPE

ASOC.MOTOCUB

SMART BRASOV (SCHULTZ)

2010

CIOLAN CATALIN

MOTOCROS clasa sp

CSM BUCUREȘTI

MEDALII DE BRONZ

2005

BUTUZA MARCEL

MOTOCROS 65CC

AS. CL. VECTRA ZĂRNEȘTI

2009

SZEREDAY DOMINIK

ENDURO enduro

AS PERPETUUMOBILE

ENDURO CLUB

CADEȚI MEDALII DE AUR

2006

BUTUZA MARCEL

MOTOCROS 65CC

AS. CL. VECTRA ZĂRNEȘTI

MEDALII DE BRONZ

2006

CABAL GEORGE

MOTOCROS 80CC

AS. CL. VECTRA ZĂRNEȘTI

FIGURI REPREZENTATIVE

AGATON, WALTER (1925-1949), n. la București. Un motociclist de elită al anilor '40, specialist în probele de viteză pe șosea la clasa 500 cmc. Legitimă la Clubul „ARMA” (Asociația Română a Motocicliștilor Amatori). A murit într-un stupid accident de circulație.

ANTONESCU, MIRCEA (1927), n. la Focșani. Debutază în motociclism în 1948. În anul următor este legitimat la Clubul „CCA”. Printre performanțele sale de multiplu campion național, se înscrie și câștigarea clasei de 350 cmc în concursul internațional de viteză în circuitul București (1952).

BUESCU, NICOLAE (1923-1998), n. în com. Făurei, jud. Brăila. A purtat tricoul Clubului „Rapid” București. Multiplu campion național la clasa 500 cmc, în concursurile de viteză pe șosea și în coastă. A obținut locul I la concursul de viteză pe șosea de la Liberec (Cehoslovacia), în 1953. Maestru emerit al sportului.

BUTUZA, MARCEL (1966). Este principalul finanțator al echipei brașovene Vectra, pentru care și concurează. A participat în ediția 2011 în raliul Dakar (pentru prima oară) alături de Gyenes Emanuel, în cea mai dificilă întrecere de rali-raid, ajungând la sosire și ocupând locul 6 la clasa maraton și locul 56 la general. În ediția din 2012, raliul s-a desfășurat pe o distanță de 8 368km, pe ruta Mar del Plata-Lima, trecând prin Argentina, Chile și Peru. Alături, din nou, de Emanuel Gyenes,

precum și de doi membri ai echipei de asistență tehnică (Liviu Butuza și Romeo Duicu) au stabilit obiectivul de a termina competiția. Concurează pe motorul KTM 450 Rally, folosit pentru prima oară într-o competiție.

CANTACUZINO, CONSTANTIN (BĂZU) – vezi Personalități

CHIȚU, ȘTEFAN (1944), n. la Breaza, jud. Prahova. Activitatea sportivă a început-o în anul 1963 în secția de motociclism a Clubului „Poiana” din Câmpina, în probele de motocros. În 1964, este transferat la „Steaua” unde activează până în 1972, după care revine la „Poiana”, de unde se retrage din sportul de performanță în 1975. În cariera sa sportivă și-a înscris în palmares 7 titluri de campion național la motocros, clasa 250 cmc, în perioada 1968-1971, două titluri de campion balcanic în 1969 și 1972, Cupa orașului Barcelona în 1971 și locul XI la Marele Premiu al Spaniei, în 1969. Maestru al sportului (1968). Maestru emerit al sportului (1972). În anii 1988 și 1989 a fost antrenor al echipei naționale de motociclism. A practicat și bobul de performanță, în perioada 1970-1982, când a câștigat un titlu de campion național la bobul de două persoane împreună cu Gh. Lixandru, fiind și component al lotului olimpic. Din anul 1979 și-a extins activitatea și în domeniul fotbalului, devenind

vicepreședinte și apoi, din 1990, președinte al AS „Poiana” Câmpina, pe care a reușit să o readucă în 1992 din Divizia C în eșalonul secund, echipa de fotbal cu același nume fiind una dintre cele mai vechi din fotbalul românesc (75 de ani de existență). Personalitate de marcă a sportului nostru, a fost cooptat după 1990 și în conducerea fotbalului ca membru în Comitetul Executiv al FRF, calitate în care și-a adus o reală contribuție la afirmarea competiției naționale.

DĂNESCU, MIHAI (1932-2001), n. la București. Absolvent IEFS, promoția 1970, profesor de educație fizică, ofițer superior MApN. A purtat tricoul Clubului „Steaua”. De 28 de ori campion național în perioada 1954-1970 (cu excepția anilor 1960, 1961), în probele de viteză pe șosea, la clasele 500 și 750 cmc, în probele cu ataș (500, 750 cmc și nelimitat). De asemenea, a fost campion național la motocros la clasele 175, 250, 350 și 750 cmc (în anii 1957-1958 și 1960-1967). Deținător a 6 recorduri ale motociclismului românesc la clasa 750 cmc ataș în probele de viteză-coastă (Feleac). De 3 ori campion balcanic la motocros (1965, 1966, 1967). Deținător al medaliei de aur la Cupa Mondială – concursul internațional de regularitate și rezistență (“Six Days”), organizat de Federația Internațională de Motociclism la Bad Aussee în Austria (1960); situat pe locul I la concursurile internaționale din 1957, 1960, 1965. Maestru emerit al sportului; antrenor categoria a II-a. Prin numărul de victorii și varietatea probelor la care a concurat, cu rezultate de prestigiu, este apreciat ca cel mai bun motociclist român din toate timpurile. După încheierea carierei de sportiv, timp de 10 ani, a fost șeful secției de moto a Clubului „Steaua”. Distins cu ordine și medalii militare și sportive.

FLORIAN, ȘTEFAN (1938-1975), n. la Ploiești. A debutat în cadrul secției de moto la AS „Locomotiva” Ploiești, în cursele de viteză pe șosea la clasa 250 cmc. Transferat la Clubul „Steaua”, a cucerit de 3 ori titlul de campion național. A decedat la Reșița în timpul desfășurării unei etape a campionatului național de viteză pe șosea, în urma unui accident.

GYENES, EMANUEL-MANI (1984) n. în Satu Mare. Prezent în raliul Dakar, alături de brașoveanul Marcel Butuza în cea mai dificilă întrecere rali-raid din câte se organizează în lume. În 2009, acest rali-raid a fost mutat din Africa în America de Sud (Argentina și Chile). GM

se află, în ediția 2010, la a patra participare. Etapele sunt între 400-600 km desfășurate în deșert, pe un teren arid și o căldură sufocantă. GM este românul cu cea mai bună clasare în acest rali-raid (locul 46 în 2007). În 2008 a ocupat locul al II-lea la clasa 450cm, la Dakar Series Central Europe Rally. Motocicleta folosită este KTM 690 Rally și cântărește 200 de kilograme cu rezervorul plin. În ciuda problemelor tehnico-mecanice și cele de mediu, comportamentul lui a fost satisfăcător, Gyenes Mani și Marcel Butuza n-au ratat nici un punct de control, reușind să fie printre cei 116 motocicliști care au trecut peste primele șase etape. Finalul acestui dur rali-raid, de aproape 10 000km îl situează pe GE cu cel mai bun rezultat din istoria participărilor românești la Dakar și cea mai bună performanță cu care această disciplină se poate lăuda în România: victoria la clasa Maraton și ocuparea locul 18 la general (Marcel Butuza a obținut cel mai bun rezultat din palmaresul său – locul 56). Pe plan național, GE este campion al României la Enduro în 2005 2007 și 2008 și campion național la Endurocross în 2006, 2007, 2009 și 2010. În ediția din 2012, unde traseul a măsurat 8368km, probele speciale având o lungime de 4406km a fost însoțit, din nou, de Marcel Butuza și mecanicii Liviu Butuza și Romeo Duicu. Au străbătut Pampasul, desertul Atacama și Anzii. Problema a fost folosirea pentru prima oară a motorului KTM 450 Rally. În această cursă s-a clasat pe locul 17 – cea mai bună performanță a unui sportiv român în celebra cursă de duranță. Este capabil să urce în Top 10 în viitorul apropiat. Concurează pentru echipa Vectra din Brașov.

IANCOVICI, ȘTEFAN (1935-1989), n. la Recaș, jud. Timiș. Debutează în motociclism la 15 ani la Timișoara, avându-l ca antrenor pe Bela Kiss. Pal-

maresul său la acest sport este bogat: 3 titluri de campion național la motocros, 3 titluri la cursele de viteză, 2 titluri de campion național pentru regularitate, 2 medalii de aur la cursele de „6 zile” din Cehoslovacia și Austria. Maestru al sportului la moto. În automobilism debutează în 1966, la „Raliul București”, unde ocupă locul I, avându-l coechipier pe C. Radovici. În anul 1968, la „Raliul Transbalcanic” în echipaj cu M. Dumitrescu, ocupă locul I la clasă și locul II la general, după Ilia Ciubrikov. La „Raliul Dunării” din 1971, ocupă locul X în clasamentul general, iar la „Raliul Balcanic” – locul I la clasă și locul IV la general, avându-l coechipier pe I. Gârjoabă. În cei 23 de ani de carieră sportivă automobilistică, a obținut 20 de titluri de campion național, din care 6 absolute (2 raliuri, 2 viteză de coastă, 2 viteză pe circuit). În anii 1976 și 1979, este declarat cel mai bun automobilist din România. Maestru al sportului din anul 1977. Cel mai valoros coechipier pe care l-a avut, în cele mai importante raliuri, a fost ing. Petre Vezeanu. Maestru al sportului.

ILYEȘ, ALEXANDRU (1961), n. în Brașov. Legitimă în 1982 la Clubul „Steaua”, a fost de 6 ori campion național la cursele de motocros, clasele: 125 și 250 cmc, în 1982 și 1983, la individual, clasa 125 cmc, în 1993 și 1994 clasa 250 cmc pe echipe, iar în 1995 și 1996 la individual și pe echipe. Participă la CB și obține 2 medalii de bronz la probele de motocros clasele 125 și 250 cmc, iar în anul 1993 cucerește medalia de argint pe echipă. Maestru al sportului din 1992.

ION, GHEORGHE (1928), n. la București. A concurat pentru Clubul „Steaua” în perioada 1951-1970 la probele de viteză, motocros și de regularitate. Medaliat cu argint la cea de a XXXIV-a ediție (1959) a Cupei Mondiale de „6 zile”, cursă de regularitate și rezistență. În 1965, împreună cu echipa țării, ocupă locul I la JB. Maestru al sportului din 1954.

IONESCU-CRISTEA, ALEXANDRU (1939), n. la București. Absolvent al ICF, promoția 1962. Debută în motociclism în 1960 urmând exemplul tatălui și fratelui său, purtând culorile Clubului „Voința” din București până în 1970, când s-a transferat la Clubul „Steaua” și apoi la CSM Galați (1974). Maestru al sportului în 1967. Concurant la motocros la clasele 125, 175, 250 și 400 cmc și la cursele de viteză pe șosea (125, 250, 350 și 500 cmc ataș). Multiplu campion național la aceste probe. De asemenea, campion balcanic cu echipa Șt. Chițu, P. Paxino și M. Dănescu.

IONESCU-CRISTEA, NICOLAE (1909-1983), n. la București. Contabil, absolvent al Școlii Superioare de Comerț. Primii pași în sport îi face în ciclism în 1923, iar în 1927 își face debutul în motociclism. Asistase la prima cursă moto în mai 1928, pe virajele Păduchiosului, unde se desfășura confruntarea dintre piloții de elită M. Moraru, Gh. Nadu, C. Sădeanu. În aceeași lună, „Moto-Club Român” organizează circuitul Băneasa, la care se va înscrie, dar nu va lua startul. Va reveni însă la un concurs de viteză pe șosea în fața aeroportului Băneasa, clasa 500 cmc, cursă constând din 8 ture, pe o distanță de 138 km, pe care o va domina C. Sădeanu. În septembrie 1928, participă la Cupa „Negel”, cu caracter internațional, lungă de 400 km la care se înscriu 24 de concurenți, **N. I. C.** se situează al VIII-lea. Prima sa victorie o va obține în 1930, la Sinaia, la clasa 350 cmc, cursă de 6 zile de coastă, în care îi va depăși pe așii vremii: C. Sădeanu, M. Moraru, M. Mareș. În concursul de la Rusciuc, organizat în august 1930, va ocupa locul I la clasa 350 cmc. În 1931, va câștiga prima probă de campionat pe 50 de tururi, deschisă categoriei de 500 cmc, de data aceasta pe o mașină de 350 cmc specială. Debutul său ca internațional îl va face în august 1931, la maratonul Ungaria – România, pentru Cupa ziarului „Universul”. În 1932, în întrecerea București – Graz, câștigă în fața fraților

austrieci Hubmann; același loc I îl va ocupa în cea de a III-a confruntare cu motocicliștii bulgari la București. În luna mai a aceluiași an (1932), „Moto – Clubul Român” a organizat întrecerea București – Graz – Sofia, parcursă în 3 serii, desfășurată în fața Marelui Voievod Mihai, cursă care l-a situat pe locul I pe faimosul motociclist român **N. I. C.** În mult mediatizată întrecere Austria – Germania – Austria – România, se clasează după cele-brul alergător Băzu Cantacuzino, pe care **N. I. C.** îl considera a întruni toate calitățile unui veritabil as motociclist. Sezonul 1932 se încheie cu întrecerea moto Anglia – România, dominată de români; pe locul I se clasează **N. I. C.**, urmat de Gh. Leu. Motociclistul **N. I. C.** a rămas în istoria acestui sport ca un mare concurent, de certă valoare internațională.

IONIȚĂ, GHEORGHE (1927), n. în com. Butimanu, jud. Ilfov. Ofițer superior. A debutat în motociclism în 1949 la Clubul „Steaua”, având ca antrenori pe C. Sădeanu și I. Spiciu, în probele de motocros la care a obținut 15 titluri de campion național, în cele de

viteză în coastă și pe șosea, motocros, în probele de regularitate și rezistență la clasele 98 cmc, 250 cmc și 350 cmc, în perioada 1949-1962. De 8 ori recordman republican la probele: km lansat, la 98 cmc și 250 cmc, la km cu start de pe loc, de viteză în coastă. A obținut 4 medalii de aur și una de argint la probele de rezistență, în cursele din Austria, în anul 1960. A concurat cu performanțe notabile (locul I) la cursele de regularitate din Cehoslovacia și Germania și a obținut o medalie de aur la Cupa Mondială de „Six Days” (1959) din Cehoslovacia (Gottwaldov). Maestru emerit al sportului. Antrenor la secția moto a Clubului „Steaua” și la lotul național, activitate în care s-a remarcat, formând și perfecționând cei mai talentați sportivi din motociclismul românesc: Mihai Dănescu, Șt. Chițu., P. Paxino, E. Mülner, Fl. Pop etc. Antrenor emerit. A fost distins cu „Ordinul Muncii” clasa I, „Merite

Sportive” clasa I și ordine militare. În anul 2001, a fost numit prim-vicepreședinte de onoare al FRM și i s-a acordat titlul de antrenor al secolului al XX-lea pentru motociclismul românesc.

LĂZĂRESCU, ALEXANDRU (1926), n. în com. Mătăsari, jud. Dâmbovița. Legitimat la Clubul „CCA”. Campion național la clasa 750 cmc, proba de viteză pe șosea. A concurat cu succes în concursurile de motocros, regularitate și de rezistență.

MATEEVICI VICTOR – vezi Personalități

MATEI, TRAIAN (1921-1974), n. în București. Inițial a fost legitimat la CS „Voința”, apoi s-a transferat la Clubul „Dinamo”. Multiplu campion național la clasa 250 cmc, în concursurile de viteză pe șosea și în coastă, în perioada 1949-1960.

MORMOCEA, GEORGIU (1927), n. la Brăila. Ofițer superior MAPN. Inițial, a concurat ca moto-ciclist pentru clubul brăilean, iar din 1949 a fost legitimat la Clubul „Steaua”. A concurat în probele de motocros, de viteză și regularitate la clasele 500, 750 și 1000 cmc, cu ataș, pe km lansat și cu start de pe loc. Campion național de 12 ori la motocros, viteză și regularitate, în intervalul 1951-1959. A câștigat proba de viteză la clasa 500 cmc, desfășurată la Budapesta în anul 1951. Maestru al sportului. Secretar general al FRM în intervalul 1962-1983, răstimp în care sportivii români au obținut rezultate valoroase. Antrenor al secției moto de la „Steaua” și al lotului național. Sportivii pregătiți de el, M. Dănescu, L. Szabo, M. Pop și Gh. Ioniță, făcând parte din echipa României, au obținut 7 medalii de aur în concursul de regularitate al Cupei Mondiale din Austria. În perioada 1963-1977, a fost membru al Comisiei Tehnice a Federației Internaționale de Motociclism și al Comisiei de Motocros și Trial.

MUNTEANU, ARMAND (1927-1957), n. la București. Legitimă la CS „CCA”. Recordman al concursurilor de viteză în coastă, în intervalul 1949-1957. A murit într-un accident suferit cu ocazia tentativei de stabilire a unui nou record pe Dealul Feleacului din Cluj-Napoca.

MÜLNER, ERNEST (1959), n. în Brașov. Alergător, de la vârsta de 12 ani, la motocros. Din 1982 legitimă la Clubul „Steaua” până în 1988, la secția de motocros, la clasa 250 cmc. A mai activat la ISECO din Târgu Mureș (1993) și la AS „Vectra BK” din Zărnești (1997)

devenită din anul 2000 Moto Club „Vectra BK.”. Până în anul 1988, a câștigat un număr de 14 titluri de campion național la clasele 50 cmc (1), 125 cmc tineret (1), 12 la 250 cmc. Participă la clasele 125 cmc și 250 cmc la motocros, câștigând încă 8 titluri de campion național în perioada 1993-2000. Campion balcanic în 1993 la clasa 250 cmc individual și cu echipa. Este cel mai tânăr participant la etapa de Cupa Mondială de motocros de la Maribor (Iugoslavia), locul XVII – 1976. În perioada 1997-2000 a activat ca antrenor la lotul național de motocros. Maestru al sportului.

MÜLNER, PAUL (1931), n. la Târgu-Mureș. Sportiv din anul 1963 la „Astra” Brașov și antrenor din anul 1972 la „Astra” Brașov și „Torpedo” din Zărnești. A obținut, ca antrenor, cu sportivii săi peste 50 de titluri naționale la viteză și motocros, la clasele Side-Car, 50 cmc, 80 cmc, 125 cmc tineret și 250 cmc seniori. A promovat multe tinere talente în loturile naționale de motocros. Este cel care a inițiat competiția internațională „Trofeul Carpaților” la motocros. Stabilite în Germania, la Ulm.

NEDELCU, CONSTANTIN (1928-1970), n. la București. Multiplu campion național la concursurile de viteză pe șosea și în coastă la clasa 125 cmc. A concurat pentru Clubul „Dinamo” București.

PASCOTĂ, IONEL (1979), n. în Timișoara. Este motociclistul român cu cele mai multe titluri pe plan intern și internațional. Considerat cel mai bun motociclist român din toate timpurile. Provine dintr-o familie cu mare tradiție în sportul pe două roți. Bunicul

Ioan Ilie Pascotă a fost campion național patru ani la rând (1948-1951), vice campion balcanic în 1948. Unchiul Petrică Pascotă are în palmares două titluri de CN și șase de vice campion. Tatăl, Ionel Pascotă, maestru al sportului, a cucerit 6 titluri de CN la clasele 250 cmc și 500 cmc, 12 titluri de vice campion și 20 de medalii de bronz. La 12 ani P.I. era deja obișnuit cu motocicleta. Din 1993 până în 2004 a câștigat tot ce se putea pe plan intern. Legitimă la C.S. UCM Reșița, în decurs de cinci ani a cunoscut cele mai mari performanțe din tot motorsportul românesc. A câștigat 14 titluri naționale. Din motive financiare U.C.M.R. renunță la el, dar nu abandonează propunându-și să concureze și la 600 cmc, la CN pe Aeroport și Circuit, în Campionatul Europei de Est și Romanian Superbike. Performanțele sale sunt deosebite: 3 titluri continentale (Campion European Alpe Adria 2007, Campion European AEM, Cup 2008, Campion European de Est 2009), trei titluri de C.B., cinci titluri de CN un titlu de campion al Austriei în 2007 și două titluri de campion Romanian Super Bike în 2008 și 2009. A mai alergat în 2009 și sub licență austriacă. În sezonul 2010 va reprezenta clubul tatălui său *Pascotă Racing Timișoara* unde reușește să-și îmbogățească palmaresul cu alte 6 trofee.

PAXINO, PETRE (1941), n. la București. A debutat în ciclism în 1958 și a trecut la motociclism în 1961, la secția Clubului „Steaua”, primii săi antrenori fiind G. Mormoceea și Gh. Ioniță. Campion național la viteză și la motocros, la clasa 250 cmc, de 4 ori. Campion balcanic, la individual (1966) și de 2 ori cu echipa (1966, 1967), avându-i coechipieri pe M. Dănescu, Șt. Chițu, A. Ionescu și antrenor pe Gh. Ioniță. A participat la concursul de motocros din

Franța, într-un concurs internațional cu sportivi din 16 țări participante, ocupând locul II. Maestru al sportului.

PHENINGS, OTTO (1923-1988), n. la Sibiu. Deși avea ambele membre inferioare paralizate a concurat și a câștigat numeroase concursuri naționale și internaționale în proba de motocicletă cu ataș. A fost mentorul lui I. Spiciu, urmașul său în această probă.

POP, FLORIAN (1967), n. la Târgu Mureș. Alergător la motocros și viteză din anul 1980. Legitimat inițial la ISECO din Târgu-Mureș, apoi la „Steaua” București. În 1995, a câștigat titlul de campion național pentru AS „Motostar” Buzău, iar în 1997 pentru CS „Steaua”. În anul 2001, a devenit campion național la viteză, clasa super sport, fiind legitimat la AS „General Turbo” din București. Peste 20 de titluri de campion național la motocros la clasele 50 cmc, 125 cmc tineret și 250 cmc. Campion balcanic, individual și cu echipa, la motocros în 1993, la clasa 125 cmc. Maestru al sportului.

POP, MIHAI (1934-1975), n. la Satu Mare. Legitimat la Clubul „Dinamo” București. Campion național la clasa 125 cmc la viteză pe șosea și motocros. A obținut medalia de aur la concursul inter-național de „6 zile” din Austria (1966). Maestru al sportului.

POPA, IOSIF (1935-1975), n. la Târgu Mureș. Legitimat la CS „Dinamo” București. Campion național la motociclism. A făcut parte din echipa care a cucerit medalia de aur la concursul internațional de „6 zile” din Austria (1960). Maestru al sportului.

POPA, TUDOR (1936), n. la București. Legitimat la CS „Dinamo” București. A fost animatorul curselor clasei 125 cmc la probele de viteză pe șosea, motocros, regularitate și rezistență din anii

1960-1970. Selecționat în lotul național de motocros care a participat la concursuri internaționale atât în țară, cât și în străinătate.

RADOVICI, CONSTANTIN (1930), n. în com. Mircea Vodă, jud. Brăila. A reprezentat culorile „Voința” București. Multiplu campion național la clasa 350 cmc, în concursurile de viteză pe șosea.

SĂDEANU, NICOLAE (1926-1957), n. la București. A debutat în 1948 ca sportiv, legitimat la Clubul „Steaua”, unde l-a avut antrenor pe tatăl său, C. Sădeanu, fost motociclist de valoare națională. A fost de 5 ori campion național de viteză pe șosea și în coastă la clasele 350 cmc, 500 cmc, 750 cmc cu ataș și o dată campion la motocros, clasa 350 cmc. A deținut recorduri republicane la 250 cmc, la 500 cmc, start de pe loc, pe km lansat și în coastă (pe Feleac). În 1950, a câștigat Marele premiu al Budapestei. Maestru al sportului. Ca antrenor, a activat la CS „Dinamo”.

SCHULLER, ALEXANDRU (1940), n. la Brașov. Component al secției de moto a Clubului „Steaua” în perioada 1961-1970. Specializat în probele de viteză și de motocros. În 1963, este de 2 ori campion național la viteză în circuit la clasele 350 cmc și 750 cmc cu ataș, performanță pe care o repetă în 1965. În 1968, obține titlul de campion național la proba de viteză în circuit la clasa 175 cmc. Ocupă cu echipa țării locul I la JB în 1965, când este distins și cu titlul de Maestru al sportului.

SOMLO, EMERIK (1925), n. la Timișoara. Debutază în probele de motociclism în 1948, impunându-se în cursele de 350 cmc. S-a remarcat prin stilul său spectaculos de abordare a virajelor, determinând dinamizarea curselor de viteză pe șosea. În 1950, se transferă la secția de moto a Clubului „CCA”, unde va cunoaște consacrarea în cursele de 500 cmc, obținând titlul de campion

național și trofee în urma multiplelor concursuri și cupe naționale și internaționale. A fost component al lotului național în perioada 1950-1986. S-a stabilit în Australia.

SPICIU, IOAN (1915-1986), n. la Păpăuți, jud. Harghita. Alergător, legitimat din 1948 la Clubul „CCA” („Steaua”), sub culorile căruia obține 11 titluri de campion național și recordman la concursurile de viteză și coastă (Feleac), în perioada 1948-1955. Specialist în întrecerile cu ataș la clasa 600, 750 și 1000 cmc, cu start de pe loc, km lansat. Antrenor, coordonator al secției de motociclism a Clubului „Steaua” până în 1958, după care, ca antrenor, a preluat conducerea secției respective la „Poiana” Câmpina. Antrenor emerit.

SZABO, LUDOVIC (1932-1980), n. la Târgu Mureș. A concurat pentru Clubul „Dinamo” București, devenind campion național al clasei de 250 cmc în concursurile de viteză pe șosea și în coastă. Redutabil în probele de regularitate și de rezistență. Câștigător al medaliei de aur la concursurile de regularitate și rezistență din Cehoslovacia, Germania și Austria. Maestru al sportului.

SZABO, VASILE (1932), n. la Târgu Mureș. Component al secției moto de la Clubul „Dinamo” București. Multiplu campion în probele de viteză pe șosea și în coastă, sportiv selecționat în loturile naționale de mai multe ori. Participant, cu rezultate merituoase, în întrecerile internaționale de regularitate și de rezistență din Austria, Germania și Cehoslovacia. Maestru al sportului.

ȘERBĂNESCU, ȘTEFAN (1920), n. la Timișoara. Protagonist de frunte al motociclismului românesc interbelic. Concurent redutabil în cursele de dirt-track. A obținut rezultate remarcabile în concursurile internaționale din Austria, Ungaria, Iugoslavia și Germania.

TEODORESCU, ALEXANDRU (1929), n. la București. A concurat sub culorile CS „Voința” București. A fost de 2 ori campion național la clasa

250 cmc, în probele de viteză pe șosea.

VOICULESCU, CORNEL (1950), n. la București. A fost inițiat în tainele motociclismului de tatăl său, Gheorghe Voiculescu, de la Clubul „Steaua”. A alergat la dirt-trak. A obținut un titlu de campion național în intervalul 1970-1980. A participat la concursuri internaționale (interne și peste hotare) de dirt-trak, cu rezultate notabile. Antrenor la Clubul „Metalul” București, iar în perioada 1978-1982 conducător al lotului național. Secretar general al FRM, între anii 1983-1990. Maestru al sportului.

VOICULESCU, GHEORGHE (1928-1999), n. la București. Ofițer superior în MAPN. Încă din 1947 a concurat pentru Clubul „Steaua” la probele de viteză pe șosea, la motocros și viteză în coastă, fiind campion național de 4 ori la clasele 350 cmc și 500 cmc, în perioada (1952-1957). A fost promotorul curselor dirt-trak în țara noastră. Are 4 recorduri republicane la clasa 250 cmc și la km lansat clasa 350 cmc. A luat parte la cursele de „6 zile” din țară. Un titlu de campion național la dirt-trak. A concurat la mai multe competiții internaționale, cum ar fi Marele Premiu al Cehoslovaciei, al RD Germane și al României, între anii 1945-1965. Maestru emerit al sportului. A activat ca antrenor categoria III-a la Clubul „Steaua”.

VRĂJITORU, OCTAVIAN (1967), n. la București. Alergător la motocros și viteză din 1982, la IMGB București și apoi la AS „General Turbo” (1994-1996), Motoclubul Poliției Rutiere din România (1997-2000) și IMGB (din 2001). Deține 10 titluri de campion național la clasele 125 cmc, 250 cmc și Super-Bike, de 3 ori vicecampion balcanic la clasa Super-Bike și campion balcanic la clasa 125 cmc în 1992. Maestru al sportului.

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE NATAȚIE ȘI PENTATLON MODERN

NATAȚIE

Apa, din cele mai vechi timpuri, a constituit, pentru oamenii care trăiau în apropierea ei, o mare atracție. Ei au simțit nevoia să-și însușească o serie de mișcări pentru a se putea deplasa în apă, rezolvând astfel unele probleme legate de existența lor, cum ar fi: salvarea în caz de pericol, procurarea hranei (pescuit) și chiar distracția. În realizarea acestor *trebuițe* ne spun istoricii, înotul a fost asociat cu vâslitul în unele ambarcațiuni improvizate. Mai târziu, înotul a devenit o practică obligatorie pentru pregătirea de luptă. După studii îndelungate, istoricii și specialiștii în domeniu au ajuns la concluzia că înotul s-a născut o dată cu apariția omului. Mai multe surse (C. Kirițescu – *Palestrica*; Ad. Vasiliu – *România în lumea sportului*; M. Olaru – *Înotul*) oferă mărturii despre apariția înotului încă din antichitate (papirusuri, hieroglife, basoreliefuri, vase ceramice, monede, obiecte de podoabă etc.) și ilustrează practicarea acestuia cu 3 000 de ani î. Hr. (după alte surse, cu 1 500 de ani î. Hr.). Hieroglifile egiptene înfățișează o figură de înotător, care datează din anul 3 000 î. Hr., iar pe pereții unor peșteri din deșertul Libiei au fost descoperite scene ale unor activități acvatice, care datează de cca 1 500 de ani î. Hr.

Egiptenii, grecii, romanii și alte popoare antice au lăsat multe dovezi privind importanța pe care au acordat-o înotului. În lumea antică, înotul era considerat un mijloc de instrucție și civilizație, o

artă, iar cei ce nu stăpâneau această practică erau considerați ignorați.

În China, împărații organizau cu supușii lor diferite jocuri în apă. În Persia, înotul se practica încă din anul 480 î. Hr., ca mijloc de pregătire a luptătorilor. Japonia este o țară cu tradiție în practicarea înotului încă din secolul I î. Hr. Din Era Creștină, s-a situat printre primele țări organizatoare de competiții naționale de înot, iar prin Edictul imperial din anul 1 606 d. Hr., înotul a fost introdus în școlile japoneze.

Vechii greci puneau mare preț pe însușirea cunoștințelor de înot în bazinele gimnaziilor, sub îndrumarea unor instructori. La romani, înotul se practica în mod obișnuit, chiar împărații, oamenii politici, scriitorii ofereau nenumărate exemple în acest sens. Romanii sunt printre primii din Europa care au construit bazine cu apă caldă, iar vestitele terme romane (băile publice), unde se practica și înotul, au ajuns cunoscute în toată lumea. Înotul era obligatoriu în pregătirea soldaților romani. La curțile marilor conducători ai Orientului au fost descoperite bazine, care atestă preocuparea pentru înot. Toate aceste mărturii confirmă faptul că înotul, care nu trebuie privit numai ca o ramură a natației, are o veche și bogată tradiție, el regăsindu-se practic în toate țările lumii. Ideile, tradițiile și preocupările privind învățarea și practicarea înotului au continuat să se dezvolte, la nivel superior și pe baze științifice și în lumea modernă. De-a lungul timpului înotul a cunoscut însă atât perioade de progres, cât și de

regres, din cauza influențelor politice, economice, sociale, religioase și militare.

În lucrarea *Înotul pe înțelesul tuturor*, autorii (M. Cerchez, C. Ciobanu, T. Munteanu) au adunat mărturiile referitoare la *măsurile și acțiunile aberante* împotriva activităților fizice desfășurate în Evul Mediu. Necesitatea cultivării spiritului, igiena și activitățile corporale erau considerate ca imorale, ca *practici diavolești* și, ca urmare, au fost interzise. Din cauza acestor concepții a fost interzis scăldatul în aer liber, practicarea înotului și chiar folosirea apei. Desigur că filozofii, scriitorii și pedagogii secolelor al XVII-lea și al XVIII-lea s-au ridicat împotriva acestor teorii și practici, considerate chiar inumane, susținând și militând pentru aplicarea unor sisteme pedagogice care să impulsioneze dezvoltarea educației fizice și sportului.

Natația, ca disciplină sportivă, cuprinde următoarele ramuri (practicate în apă): *înotul, săriturile, jocul de polo, înotul sincron*. Înotul, ca sport de bază, și-a lărgit aria de aplicabilitate determinând o clasificare proprie în care intră: *înotul sportiv* – practicat în bazine acoperite și descoperite, cu activitate competițională oficială; *înotul de fond și de mare fond*, practicate în ape deschise; *înotul ca exercițiu fizic*, cu caracter igienic, practicat în scopul păstrării sănătății, călirii organismului, sub influența factorilor naturali; *înotul în scop terapeutic*, practicat pentru ameliorarea sănătății, ca mijloc și metodă de tratament și recuperare; *înotul pentru salvarea de la înec*; *înotul în scop utilitar-aplicativ*.

Fiecare ramură a natației se conduce după norme și regulamente proprii, în funcție de specificul lor.

Însușirea înotului reprezintă o necesitate vitală, iar practicarea lui sistematică are un efect benefic asupra organismului. Pe lângă efectele pozitive asupra psihicului, înotul reprezintă un excelent mijloc de formare și educare a unor calități deosebite (curajul, perseverența, dăruirea, dorința de a învinge greutățile ș.a.). Oferă cadrul unui permanent control și armonizarea mișcărilor complexe ale corpului.

Salvarea de la înec presupune însușirea unei tehnici specifice de înot și a unor procedee și

manevre speciale. Aceasta a devenit o meserie, *salvatorii* fiind prezenți la ștranduri, lacuri, mare.

Înotul utilitar-aplicativ urmărește realizarea unor obiective specifice, printre care: instruirea militarilor; pregătirea specială a marinarilor, navigatorilor, scafandrilor, constructorilor de nave, poduri, baraje, a pescarilor, în vederea practicării unei meserii. Practicanții unor sporturi (canotaj, kaiac-canoa, yachting, slalom nautic, înotul subacvatic) trebuie să știe să înoate și să cunoască regulile salvării de la înec, ca o cerință de bază.

Însușirea acestui sport este o preocupare generală, de aceea oficialitățile au recunoscut importanța sa și au sprijinit procesul de inițiere și practicare a înotului.

Apariția înotului ca sport și dezvoltarea lui în mai multe țări, construirea unor bazine, crearea primelor norme și structuri organizatorice naționale au constituit baza favorabilă pentru dezvoltarea jocului de polo și a săriturilor în apă, acestea consacrandu-se ca ramuri de sine stătătoare. A apărut și necesitatea înființării unui organism internațional cu autoritate, care să coordoneze și să organizeze, în mod unitar, activitatea în domeniul natației (mai ales că se organizaseră deja 3 ediții ale JO moderne, în care au fost incluse cele 3 ramuri ale natației).

În 19 iulie 1908, Hotelul Manchester, din Londra, a găzduit reuniunea la care s-a hotărât înființarea Federației Internaționale de Natație Amatori – FINA. În 1940, FINA număra 50 de federații naționale afiliate, iar în 1998, ca urmare a dezvoltării ramurilor natației, numărul acestora a ajuns la 171. În anul 2000, sediul FINA era la Lausanne (Elveția) și avea ca președinte pe Mustapha Larfaoui (Algeria). În 2007 a fost ales ca președinte dr. Julio Maglione (Uruguay) Directorul executiv al Oficiului FINA era românul Cornel Mărculescu. Federația organiza: CM de înot, de sărituri, de polo, de înot sincron (artistic), de înot de fond și de mare fond; Cupa Mondială de înot și polo; Grand Prix la sărituri; CM de sărituri și polo pentru juniori.

În 19 august 1926, la Hotelul Bristol din Budapesta, s-a constituit Liga Europeană de Natație

– LEN. În anul 2000 sediul ligii se afla la Roma și număra 50 de federații afiliate, avându-l ca președinte pe Bartolo Consolo (Italia). În anul 2008 a fost ales ca președinte Norykruchten (Luxemburg). LEN organiza: CE de înot, de sărituri, de polo și înot sincron (artistic); CE de înot și sărituri pentru veterani; CE de înot, sărituri, polo și înot sincron pentru juniori; CE de sprint; Cupa Europei la sărituri; Cupa Campionilor, Cupa Cupelor și Cupa LEN de polo, pentru echipe de club; Cupa Europei, pentru supercluburi; Cupa Europei la polo, pentru femei; Cupa Europei la înot sincron.

Conform informațiilor din publicația *Histo* FINA (1908-2000), anii 1923 și 1930 sunt consemnați ca date ale afilierei (reafilierei) organismelor natației din România la FINA. FRN s-a afiliat la LEN în anul 1930.

România a fost reprezentată în diferite organisme internaționale de: N. Nicolaescu – membru în Comitetul tehnic de polo al FINA (1964-1968); dr. I. Drăgan – membru în Comitetul medical FINA (1973-1974, 1979-1981, 1987-1992 și reales în 1996); C. Mărculescu – membru în Comitetul tehnic de polo al FINA (1976-1979, 1980-1984); A. Grințescu – membru în Comitetul tehnic de polo al LEN din 1998; dr. Marian Anghelescu – membru în comitetul medical al LEN din anul 2004 (din 2009 secretar al acestui comitet).

Primul CM s-a organizat în 1973, la Belgrad, până în anul 1998 desfășurându-se încă 7 ediții. În continuare CM s-au desfășurat astfel: 2001 – Fukuoka; 2003 – Barcelona; 2005 – Montreal; 2007 – Melbourne (2158 de sportivi participanți); 2009 – Roma (record de participare 2556 de sportivi). Începând din 1993, se organizează și CM în bazin scurt (25 m), prima ediție desfășurându-se în Palma de Mallorca, iar următoarele în: 1995 – Rio de Janeiro; 1997 – Göteborg; 1999 – Hong Kong; 2000 – Atena; 2002 – Moscova; 2004 Indianapolis; 2006 – Shanghai; 2008 – Manchester; 2010 – Dubai. În 1926 a fost organizat primul CE care a cuprins probe de înot, sărituri și polo – pentru bărbați. Din 1927 au fost incluse în programul CE probele feminine de înot și sărituri, din 1974, înotul sincron și din 1985, polo feminin. Până în anul 2010 au fost

organizate 30 de ediții ale CE. Din 1991 până în 1994 s-au organizat 4 ediții ale CE de înot sprint, iar din 1996 până în 2010, 14 ediții ale CE în bazin scurt (25 m).

Istoricii au descoperit în țara noastră mărturii ce demonstau practicarea înotului de către oamenii care trăiau în apropierea apei, în scop utilitar, ca mijloc de supraviețuire, ca necesitate igienică, distractivă sau ca sport. S-a făcut referire la înotul *voinicesc*, folosit de localnici, care are unele asemănări cu craulul de astăzi. Multe misiuni și fapte de luptă, din secolele al XV-lea și al XVI-lea, ale ostașilor și oamenilor așezați pe lângă ape și, mai ales, de-a lungul Dunării, dovedesc cunoașterea tainelor înotului. Dacă la greci și romani înotul era considerat un act de cultură, la români apare *vrednicia* ca impuls pentru a demonstra curajul, puterea, dibăcia în a înfrunta forța apelor. Adesea pregătirea era stimulată de întreceri ale căror *performanțe* intrau în legende. Sunt balade în care se arată că *el înoată ca un pește* sau admirația pentru *isprava lui Vâlcă*, care a înotat de-a lungul Dunării până la Sulina pentru a scăpa de turci. Apare, de asemenea, prețuirea oamenilor față de cei care știau să înoate, mai ales, a fetelor care puneau la încercare flăcăii: *manifestând dispreț pentru cei nevolnici în acest exercițiu indispensabil în regiunea dunăreană* (C. Kirițescu – *Palestrica*).

Din datele culese de N. Postolache (*Istoria Sportului în România* – 1995) s-au reținut câteva momente semnificative: în anul 1769 – se vorbește în *Cronica Hotinului* despre înotul *iepurește* la români; în 1820, la Arad, pe malul Mureșului, funcționa o baie publică care avea și o școală de înot; în 1840-1841, Gheorghe Asachi (referent al școlilor din Moldova) include în programul școlar al Academiei Mihăilene din Iași, ca materii obligatorii, exercițiile de gimnastică, scrimă și înot; în 1845 se publică la Arad cartea *Maestrului de înot arădean*; în 1850 se amenajează primul bazin natural pe malul Mureșului, la Arad. Sfârșitul sec. al XIX-lea și începutul sec. al XX-lea au fost marcate de preocupările pe plan organizatoric și competițional pentru răspândirea înotului, în special în orașele Timișoara, Oradea, Cluj, Târgu Mureș,

Arad, București (aici Societatea *Tirul* va juca un rol deosebit).

S-au organizat diferite întreceri, care aveau ca scop principal efectul spectacular și distractiv, dar și recunoașterea caracterului utilitar al înotului. Aceste acțiuni au însemnat primii pași în afirmarea înotului, ca sport, ai începutului jocului de polo și săriturilor în apă. S-au făcut eforturi pentru organizarea primelor CN de înot, de sărituri și de polo. Multe din competițiile locale sau regionale, organizate după 1920, au fost declarate *Campionate Naționale*. Denumirea nu era justificată, deoarece au participat sportivi doar din câteva localități. De aici, s-a creat confuzia referitoare la data organizării primei ediții a Campionatului și a primilor campioni ai României. O lungă perioadă de timp, cele 3 ramuri ale natației au avut o evoluție comună, întrecerile organizându-se concomitent.

La începutul sec. al XX-lea apăruse și la noi necesitatea constituirii unui for central de coordonare și organizare a acestui sport. Dar, greutatea începutului, lipsa de experiență și de suport organizatoric în teritoriu, condițiile materiale precare și alte cauze au făcut ca o serie de organisme și formule organizatorice folosite pe parcurs, să se dovedească a fi neviabile.

La 1 decembrie 1912 s-a înființat *Comisiunea de natațiune* în cadrul FSSR (Federațiunea Societăților Sportive din România), având ca președinte pe Th. Davila. Apariția acestui nucleu organizatoric a însemnat prima încercare de *organizare a viitoarei federații*. Această comisiune s-a autodizolvat și s-a reînființat în 1915, sub titulatura *Comisia de Înot*, ce avea următorii membri: Alex. D. Florescu – președinte; Theodor Davila, Mihail Savu, Gheorghe Iconomu și Virgil Bădulescu. La 1 decembrie 1919, FSSR organizează o nouă Comisie al cărei președinte devine Theodor Davila, iar ca membri: Gogu Dragomirescu, C. Dumitrescu-Kiki, Mihail Savu și lt. Țane Săvulescu.

Perioada 1920-1930 a fost deosebit de încărcată în modificări organizatorice, urmărindu-se mai mult obiective curente în fruntea noilor structuri situându-se numeroase personalități ale timpului. Din informațiile apărute în această perioadă, reținem

următoarele: 1921 – *Comisia de Sporturi Nautice*, care din 1919 sub titulatura de *Comisia de Canotaj* (președinte pe dr.ing. C. Sabu și ca membri pe Gogu Dragomirescu și Nicolae Iliescu Brânceni), a preluat și înotul. Între anii 1923-1927, în cadrul FSSR, funcționa *Comisia Sporturilor de Apă*, care includea natația și canotajul, apoi, rămâne profilată numai pe natație. În 1923 - dr. ing. C. Sabu este ales președinte al *Comisiei Centrale de Sporturi de Apă*; 1924 – Adunarea generală a FSSR confirmă ca președinte al Comisiei pe dr. Samuel Ritter, iar adunările generale din 1925 și 1926 îl reconfirmă pe Samuel Ritter în această funcție. În intervalul 1928-1929, Comisia Centrală a Sporturilor pe Apă a FSSR avea următoarea componență: președinte – Grigore Siligeanu, iar ca membri pe Ilie Ciurel, Rudolf Koncz, ing. Cornel Viola, dr. Simion Hațieganu (sursa- Buletinul oficial al FSSR 18.10.1928).

În martie 1930, Mihail Savu a fost desemnat să pregătească constituirea federației (în conformitate cu Legea educației fizice din 1929). Astfel, în 21 decembrie 1930, se constituie Federația Română de Înot (o vom găsi și sub denumirea de FR de Natație), care se afiliază la UFSR în 1933. Anuarul Sporturilor din 1938-1939 prezenta componența Comitetului federal: președinte – M. Savu; vicepreședinți – A. Siligeanu, B. Negoescu; secretar federal – V. Catina; casier general – R. Hetasch; membri - N. Albușescu, P. Angelescu, H. Krack, C. Leoveanu, M. Marinescu și V. Vranialici; membri supleanți - L. Lăzărescu și P. Stroescu. În octombrie 1940, se constituie Directoratul Sporturilor Nautice, condus de Victor Catina (Gazeta sporturilor, 24.10.1940); în aprilie 1941, se înființează Federația de Sporturi pe Apă (FRSA), președinte – cpt. M. Bârzănescu (Universul Sport, 28.04.1941). În 1943, în fruntea federației a fost numit Eugen Săvulescu (Buletinul OSR nr. 2/1943). În noiembrie 1943, Secțiunea Înot a FRSA era condusă de Aurel Siligeanu (Buletinul OSR nr. 7-8/1943, pag. 19). Instructor federal șef pentru înot era Florin Brătan. Între anii 1944-1946, federația este supusă mai multor schimbări: 1944, toamna – Federația Interimară de Înot, președinte interimar

- Dan Brătianu, membri – Eugen Floru, V. Firoiu (Gazeta sporturilor, 23.11.1944), iar o lună mai târziu, Gazeta sporturilor din 23.12.1944 anunța ca președinte interimar al F.R. Natație pe contraamiralul Preda Fundățeanu; în 1945 – Comisia Interimară de Natație, președinte interimar – A. Siligeanu (Gazeta sporturilor, 5.03.1945). În 1946, în cadrul OSP este organizată FR de Înot, în care apar noi membri: președinte – comandor I. Dumitrescu, secretar – N. Băiașu, funcția de inspector și secretar onorific fiind îndeplinită ulterior de Robert Podlaha. Mai apare menționat în programul Campionatelor naționale din 1946 Emerich Freund ca secretar general, numire pe care nu o găsim reflectată în activitatea din acea perioadă. În mai 1948, federația se restructurează devenind secție a Direcției Tehnice a OSP. În vara anului 1948, a fost numit noul comitet al FR Natație în următoarea componență: secretar federal și responsabil administrativ – Radu Toroceanu, responsabil organizatoric – Henri Iacobini, responsabil tehnic – Teo Krantz, responsabil cu propaganda – Nelu Blidaru, membru – Arthur Vogel (Sportul popular, 16.07.1948), dar la sfârșitul aceleiași luni, întregul comitet a fost demis, în funcția de secretar federal interimar fiind numit Adalbert Balint, ajutat de Fischer, cărora li s-a cerut să prezinte propuneri pentru noul comitet (Sportul popular, 29.07.1948). Între anii 1949-1957 a funcționat *Inspekția de Natație* în cadrul Direcției instruirii sportive din CCFS de pe lângă Consiliul de Miniștri și Comisia Centrală de Natație, organ voluntar care colabora cu Inspekția în vederea organizării și conducerii acestui sport. În 1950, ca președinte al Comisiei Centrale de Natație a fost numit Paul Cornea (Sportul popular, 4.07.1950). În funcția de inspector pentru natație au activat: B. Orenstein, E. Fischer și C. Vârgolici (1950-1957). După 1950, a fost înființată funcția tehnică de *antrenor de stat*.

Din 1958 se ajunge practic la finalizarea lungului drum al modificărilor organizatorice, constituindu-se Federația Română de Natație. Aceasta a funcționat pe parcursul anilor în condițiile existenței următoarelor foruri de conducere: UCFS (1957), CNEFS (1967), Ministerului Sporturilor

(1990), Ministerul Tineretului și Sportului (MTS, 1990- 2003), ANS (2003-2009), ANST (2010). În 1990, polo s-a desprins din structura FRN constituindu-și propria federație. Din 1964 s-a înființat funcția de *secretar general adjunct* și de *antrenor federal specializat pentru înot* (1964), *polo* (1971) și *sărituri în apă* (1990).

De-a lungul anilor, conducerea federației a avut următoarea componență:

Președinți: Mihail Savu (1927-1939), Victor Catina (1940), Mircea Bârzănescu (1941-1942), Eugen Săvulescu (1942-1944), Dan Brătianu (interimar, 1944), contraamiral Preda Fundățeanu (interimar, 1944-1945), A. Siligeanu, interimar, 1945), comandor I. Dumitrescu (1946), Paul Cornea (1950-1953), Ladislau Ady (1953-1955), Ion Tutoveanu (1955-1957), Manea Mănescu (1958-1961), Avram Lăptoiu (1962-1967; 1978-1992); Ionel Simion (1967-1973), Traian Pop (1973-1974), Maria Stănescu (1975-1978), Matilda Raiciu (1992-1996), Mirică Dimitrescu (1997-2000), Gheorghe Calu - Leoca (2001- 2009), Viorel Păunescu (din 2009).

Secretari generali:

Victor Catina (1931-1939), Nicolae Băiașu (1946), Robert Podlaha (1947-1948), Radu Toroceanu (1948), Zorel Filipescu (1950-1954), Valentin Constandache (1958-1962), Constantin Mihai (1962-1964; 1967-1977), Cornel Răduț (1964-1967), Valeriu Maltopol (1978-1982), Lucian Dumitrescu (1982-1990), Dan Ionescu (1990-2000), Ștefan Iamandi (din noiembrie 2000).

Secretari generali adjuncți: Constantin Mihai (1964-1966; 1978-1986); Nicolae Dragne (1966-1967), Mihai Cojocaru (1968-1970), Ștefan Iamandi (1987-2000).

Antrenori de stat și federali – a) pentru toate ramurile natației: Henri Iacobini (1950-1954), Valentin Constandache (1954-1958), Octavian Mladin (1958-1964), Alexandru Popescu (1966-1971); **b) pentru înot:** Aurel Urmuzescu (1964-1974), Tiberiu Munteanu (1974-1982), Mircea Olaru (1982-1985), Dan Ionescu (1985-1990), Mihai Gothe (1990), Viorel Vasiliu (1990-1991), Radu Diaconescu (1990-1994),

Gheorghe Perjaru (1991-2005), Octavian Tileagă (din 2005) ; **c)** *pentru polo*: Cornel Mărculescu (1971-1980), Anatol Grințescu (1980-1990); **d)** *pentru sărituri*: Ion Ilieș (1990-1993), Virgil Boboc (1994 - 2010).

Au contribuit la dezvoltarea natației un număr mare de voluntari printre care: Ștefan Kostyal, Valeriu Buzea, Eugenia Țicaliuc, Radu Grigore, Radu Torocanu, Frederic Rothe, Gheorghe Boboc, Dan Ioniță și alți colaboratori, care au activat în cadrul federației, în comisiile teritoriale (Gavrila Orosz – Cluj, Nicolae Sonenwirth – Oradea, Ion Borza – Arad, Dumitru Mititelu – Galați, Teodor Spânu – Constanța, Dorian Covaliuc – Câmpina, Adalbert Stănescu – Timișoara, Vasile Ionescu – Reșița și mulți alții), în cluburile sportive, ca profesori de educație fizică, antrenori, instructori, arbitri, cadre medicale, ziariști, reporteri radio și TV, fotoreporteri și bineînțeles, miile de sportivi care au reprezentat toate ramurile natației.

Numeroși profesori și antrenori au publicat manuale și lucrări de specialitate, printre care amintim: Teodor Angelescu, Aurel Aslău, Mihai Cerchez, Corneliu Ciobanu, Remus Drăgușanu, Nicolae Dumitrescu, Ioan Drăgan, Norbert Hatzack, Alexandru Lascu, Eugenia Magda, Gheorghe V. Marinescu, Octavian Mladin, Stelian Mociunski, Tiberiu Munteanu, Mircea Olaru, Irina Oprișescu, Teodor Spânu, C. Țurcaș, Adrian Vasiliu, Herbert Wittenberger .

Specialiști, profesori, antrenori și cercetători au contribuit la orientarea teoretică și metodică, la fundamentarea științifică a procesului de selecție și pregătire a sportivilor din ramurile natației, la formarea și perfecționarea cadrelor specializate în natație și a antrenorilor: Nicolae Dumitrescu, Irina Oprișescu, Constantin Bucur, Gheorghe Crețuleșteanu, Ioan Jivan, Alexe Nicu, Pierre de Hillerin, Ioan Drăgan, Aurel Urmuzescu, Cornel Răduț, Vladimir Schor, Ilie Stupineanu, Dorel Tocitu, Maria Șerban, Petre Voicu, Rodica Cornianu - Drăgan, Mircea Olaru, Tiberiu Munteanu, Ioan Schuster, Gheorghe Demeca, Carol Corcec, Henri Iacobini, Valentin Constandache, Octavian Mladin, Alexandru Popescu, Iohan Frâncu, Emeric Freund, Iosif Enăceanu, Iosif

Toth Pall, Tiberiu Munteanu, Dan Ionescu, Mihai Gothe, Viorel Vasiliu, Gheorghe Perjaru, Octavian Tileagă, Ion Ilieș, Virgil Boboc, Cristina Șopterian, Remus Drăgușanu, Gustav Fischer, Pantelimon Decuseară, Dumitru Sârbu și alții.

În 1998, în structura federației a fost preluat și pentatlonul modern, devenind Federația Română de Natație și Pentatlon Modern (FRNPM).

În anul 2000, Biroul FRNPM era compus din președinte: Mirică Dimitrescu; vicepreședinți: Mihai Banu, Marian Fulga, Gheorghe Calu; membri: Dan Ionescu (secretar general până în noiembrie), Gheorghe Perjaru și Virgil Boboc (antrenori federali), Pantelimon Decuseară, Viorel Niculescu, Cornel Săvoiu, Lucian Antoniu, Ion Bădescu, Toma Mirițescu, Miroslov Artucov, Gheorghe Dinu, Nicolae Sparios, Andrei Găvozdea, Dumitru Iliescu, Gheorghe Poroineanu. În noiembrie 2000, Ștefan Iamandi a fost numit secretar general și membru al Biroului FRNPM.

În anul 2001, federația s-a reorganizat conform prevederilor Legii educației fizice și sportului Nr. 6, din 28 aprilie 2000. Adunarea generală din 9 noiembrie a adoptat noul Statut și a ales Biroul federal, compus din 9 membri. În calitate de președinte a fost ales Gheorghe Calu-Leoca. S-a stabilit componența Consiliului director (organul de administrare și gestionare al federației): Ștefan Iamandi – secretar general, Gheorghe Perjaru, Virgil Boboc, Dumitru Spârlea – antrenori federali, Daniela Ilieș – contabil.

Componența Biroul federal până în 2 noiembrie 2009: președinte Viorel Păunescu; vicepreședinte Gheorghe Calu-Leoca; membri - Ștefan Iamandi (secretar general), Octavian Tileagă (antrenor federal); Doina Sava, Tudor Pendiuc, Ion Miclăuș, Ana Popescu, Constantin Călina.

Componența din 2 noiembrie 2009: președinte Viorel Păunescu; vicepreședinte Matei Giurcăneanu; membri - Ștefan Iamandi (secretar general), Octavian Tileagă, Ilieș Daniela, Salgău Silviu, Bădescu Ion, Macovei Romeo, Manta Felix, Avasiloaie Florin, Călina Constantin. Antrenori coordonatori: Octavian Tileagă – înot; Virgil Boboc – sărituri în apă, Dumitru Spârlea – pentatlon modern.

BILANȚ 1966 – 2009**ÎNOTĂTORII ROMÂNI MEDALIAȚI LA JO - CM - CE
SENIORI- FEMININ**

Loc	Numele prenumele	JO			CM			CE			Total			Total medalii
		Aur	Arg	Br	Aur	Arg	Br	Aur	Arg	Br	Aur	Arg	Br	
1	POTEC CAMELIA	1	-	-	-	1	2	4	3	10	5	4	12	21
2	CÂȘLARU COADĂ BEATRICE	-	1	1	-	-	2	3	9	4	3	10	7	20
3	MOCANU DIANA	2	-	-	1	1	-	-	3	2	3	4	2	9
4	LUNG NOEMI	-	1	1	-	-	1	1	1	1	1	2	2	5
5	DOBRESCU LUMINIȚA	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	2	2	4
6	BUNACIU CARMEN	-	-	-	-	-	1	-	-	3	-	-	4	4
7	COSTACHE TAMARA	-	-	-	1	-	-	1	-	1	2	-	1	3
8	PĂDURARU SIMONA	-	-	-	-	-	1	-	2	-	-	2	1	3
9	DIACONESCU LORENA	-	-	-	-	-	-	1	-	2	1	-	2	3
10	PĂTRĂȘCOIU ANCA	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	1	1	2
11	LĂCUSTĂ LARISA	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	1	1	2
12	HEREA CARMEN	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	1
14/15	BALABAN CRISTINA	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	1
14/15	UDROIU RALUCA	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	1

**ÎNOTĂTORII ROMÂNI MEDALIAȚI LA JO - CM - CE
SENIORI - MASCULIN**

Loc	Numele prenumele	JO			CM			CE			Total			Total medalii
		Aur	Arg	Br	Aur	Arg	Br	Aur	Arg	Br	Aur	Arg	Br	
1	COMAN DRAGOȘ	-	-	-	-	-	2	-	2	6	-	2	8	10
2	GHERGHEL IOAN ȘTEFAN	-	-	-	-	1	1	-	1	4	-	2	5	7
3	FLOREA RĂZVAN	-	-	1	-	-	-	-	1	3	-	1	4	5
4	BUTACU NICOLAE	-	-	-	-	-	1	-	3	-	-	3	1	4
5	IVAN NICOLAE	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	2	2
6	BĂDIȚĂ CEZAR	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	1
7-8	IOANOVICI ALEXANDRU	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	1
7-8	PETCU RĂZVAN	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	1

CM TINERET – FEMININ

COZMA IONELA – 1 de aur, 2 de argint , total 3 medalii

CE JUNIORI – FEMININ

1. POTEC CAMELIA	6 de aur, 3 de bronz
2. MOCANU DIANA	6 de aur
3. DIACONESCU LORENA	2aur, 4 argint,3 bronz
4. PURA STELA	2 de aur, 3 argint, 1 bronz
5. PĂDURARU SIMONA	2aur, 3 argint

6. CĂȘARU CĂTĂLINA	1 aur, 2 argint, 4 bronz
7. HEREA CARMEN	1 aur, 2 argint, 2 bronz
8. NAGHI IOANA	1 aur, 2 argint, 1 bronz
9. COPARIU LIVIA	1 aur, 1 argint, 3 bronz
10. ZISU LORENA	1 aur, 1 argint, 2 bronz
11. LĂCUSTĂ LARISA	1 aur, 1 argint
12. COSTACHE TAMARA	1 aur
13. SZIGYARTO ANDREEA	4 argint, 2 bronz
14 – 15. ENACHE ADRIANA	2 argint, 1 bronz
	2 argint, 1 bronz
14 – 15. TERSANSCHI RAMONA	1 argint, 2 bronz
	1 argint, 2 bronz
	2 argint
	2 argint
16 – 17. DOBRESU LUMINIȚA	2 argint
	1 argint, 1 bronz
16 – 17. COZMA IONELA	1 argint, 1 bronz
	1 argint
18 – 20. PĂTRĂȘCOIU ANCA	1 argint
	1 argint
18 – 20. BAKA GABRIELA	3 bronz
	2 bronz
18 – 20. BUCIU ILEANA	2 bronz
	1 bronz
21 – 22. CROITORU ALEXANDRINA	1 bronz
	1 bronz
21 – 22. DUMITRU CORINA	1 bronz
	1 bronz
23 – 25. SICĂ MARIANA	1 bronz
	1 bronz
23 – 25. MOCANU IOANA	1 bronz
	1 bronz
23 – 25. BRAT VALENTINA	1 bronz
26. MATEESCU IULIA	
27 – 28. STĂNESCU CLAUDIA	
27 – 28. URECHE DIANA	
29 – 35. CERBEANU GEORGETA	
29 – 35. ORĂȘTEANU PATRICIA	
29 – 35. HANCERIU SIMONA	
29 – 35. VINTILĂ CRISTINA	
29 – 35. TRUFAȘU ANDREEA	
29 – 35. TĂȚAR CRISTINA	
29 – 35. BĂROIU NINA	

CE JUNIORI – MASCULIN

1. TRANDAFIR NORBERT	1 aur, 1 argint
2. COMAN DRAGOȘ	1 aur, 1 bronz
3-4. PONTA CRISTIAN	1 aur
3-4. PINTER ROBERT	1 aur
5. FLOREA RĂZVAN	2 bronz
6-7. MAESTRU FELIX	1 bronz
6-7. CACIUC VLAD RĂZVAN	1 bronz

SĂRITURI ÎN APĂ**CM de JUNIORI**

CHEREȘ GABRIEL	1 aur, 1 bronz
COMAN MIHAELA	1 argint
CIOCAN CLARA ELENA	1 argint

CE de JUNIORI - FEMININ

CIOCAN CLARA ELENA	2 aur, 3 bronz
COMAN MIHAELA	1 aur, 1 bronz
NICOLAESCU LUIZA	1 argint, 1 bronz
NEMȚEANU LUIZA	2 argint
DINU OANA	1 argint
POPA DANIELA	1 argint
CIOBANU RAMONA	1 argint
OPINCĂ ANDRA	1 argint
AIACOBIAIE MARA	1 argint
OPRIEA ANIȘOARA	2 bronz
TIMAR CRISTINA	1 bronz
VOICU IOANA	1 bronz
UDVESCU ANCA	1 bronz

CE de JUNIORI - MASCULIN

CHEREȘ GABRIEL	2 aur, 2 argint, 1 bronz
VASILESCU DRAGOȘ	1 aur
ARDELEANU CORNEL	1 bronz
POPOVICI CONSTANTIN	1 bronz

ÎNOTUL

Înotul sportiv a fost promovat prima dată de școala engleză, după cum susțin foarte mulți specialiști. Astfel, în 1828, la Londra se construiește prima piscină acoperită, cu apă încălzită; în 1837, la Londra, John Strachan a înființat *Asociația Națională de Înot*; în 1869 s-a organizat primul campionat național al Angliei; în 1874 s-a creat *Asociația de Înot a Marii Britanii* (prima federație națională din lume); în 1892, la Glasgow, s-a înregistrat prima întrecere feminină. Toate acestea sunt argumente puternice ce susțin rolul de promotor al Marii Britanii în practicarea înotului de performanță. A. Vasiliu, în lucrarea *România în lumea sportului* prezenta și alte date semnificative ale începuturilor înotului de performanță. În 1774, la Frankfurt pe Main apare prima piscină din Europa, iar în 1818 la Paris se construiește primul bazin cu apă încălzită. În Australia (care pe parcursul anilor se va dovedi o forță în această ramură de sport) s-a organizat în 14 februarie 1846, la Robinson Bath din Sydney, primul campionat al natației moderne, unde W. Redman a câștigat cursa de 440 yarzi (8'43"0). În 1858, tot în Australia, se organizează prima cursă cu caracter internațional, la proba de 100 yarzi (unii au considerat-o chiar un campionat mondial), desfășurată în bazinul din Saint-Kilde (Melbourne), probă la care înotătorul australian Jo Bennet îl învinge pe englezul Charles Stedman. S-a consemnat data primelor organizări ale campionatelor naționale: SUA (1877), Franța (1899); primul record feminin oficial, stabilit de Anette Kellermann, la Sydney (în 1902), la proba de 100 yarzi (1'22"00); primul record masculin realizat de ungurul Zoltan Halmay, în 1905, la Viena, la proba de 100 m liber (1'05"8) – record recunoscut după înființarea FINA, precum și recordul lui Johnny Weissmüller, primul înotător din lume care a înotat 100 m sub 1 minut, în 1932.

Includerea înotului în programul primei ediții a JO moderne, din 1896, reprezintă dovada că această ramură a sportului s-a dezvoltat, permițând sportivilor să participe la concursuri internaționale oficiale. În 1896, la cele 4 probe masculine incluse în program, lupta pentru medalii s-a dat între

reprezentanții Ungariei, Greciei și Austriei, cei ai SUA clasându-se pe locurile IV-V. La ediția din 1900, Europa a fost reprezentată de 8 țări (M. Britanie, Germania, Franța, Ungaria, Austria, Danemarca, Olanda, Italia), care au cucerit medalii și mai multe locuri IV-VI, iar Australia a câștigat două medalii de aur. Această situație s-a confirmat la edițiile următoare ale JO atât la bărbați, cât și la femei, la care au participat înotători de pe toate continentele lumii.

La JO din anul 1996 (Atlanta), s-au obținut medalii de aur, argint și bronz la cele 32 de probe ale concursului (la masculin și feminin). Situația clasamentului țărilor participante era următoarea: SUA – 26 de medalii (13 de aur, 11 de argint, 12 de bronz); Rusia – 8 (4, 2, 2); Ungaria – 6 (3, 1, 2); Irlanda – 4 (3, 0, 1); Australia 12 (2, 4, 6); Africa de Sud – 3 (2, 0, 1); Noua Zeelandă – 2 de aur; China – 6 (1, 3, 2); Belgia și Costa Rica – câte o medalie de aur; Germania – 12 (0, 5, 7); Canada și Brazilia – câte 3 (0, 1, 2); Cuba și M. Britanie – câte 2 (0, 1, 1); Suedia și Finlanda – câte o medalie de argint; Olanda – 2 medalii de bronz; Italia – o medalie de bronz.

La JO de la Sydney, 2000, performanțele celor 18 țări medaliat: SUA – 33 de medalii (13, 9, 11); Australia – 18 (5, 9, 4); Olanda – 8 (5, 1, 2); Italia – 6 (3, 1, 2); Ucraina – 4 (2, 2, 0); România – 4 (2, 1, 1); Suedia – 4 (1, 2, 1); Ungaria – o medalie de aur; Japonia – 4 (0, 2, 2); Slovacia – 2 de argint; Rusia și Africa de Sud – câte o medalie de argint și una de bronz; Franța – o medalie de argint; Germania – 3 medalii de bronz; Costa Rica – 2 medalii de bronz; Spania, Canada și Brazilia – câte o medalie de bronz.

Situația la JO –2004 (Atena), performanțele celor 14 țări medaliat la feminin: aur – Australia (4), SUA (3), Ucraina (2), câte o medalie – China, Franța, Olanda, Polonia, România, Japonia, Zimbabwe; argint – SUA (4), Australia (3), Franța (2), Polonia (2), câte o medalie – China, Italia, Olanda, Rusia, Zimbabwe; bronz – Germania (4), SUA (3), câte 2 – Australia, Franța, Olanda, Japonia; câte o medalie – Argentina, Zimbabwe. La masculin (15 țări au luat medalii: aur – SUA (9), Australia (3),

Japonia (2), câte o medalie – Africa de Sud, Olanda; argint – SUA (5), Australia (2), Austria (2), Olanda (2), câte o medalie – Africa de Sud, Croația, Germania, Japonia, Ungaria; bronz – SUA (4), câte două – Marea Britanie, Japonia, câte o medalie – Africa de Sud, Australia, Franța, Italia, România, Ucraina, Ungaria, Trinidad –Tobago.

La JO de la Beijing, 2008, performanțele celor 15 țări medaliate: la feminin 8 țări, au cucerit medalii de aur –Australia(6), câte 2 medalii – Germania și Marea Britanie, câte 1- Olanda, Ungaria, Rusia, SUA, Zimbabwe; 7 țări medalii de argint – SUA(7), Zimbabwe (3), Australia(2), China (2), câte 1 – Italia, Marea Britanie, Slovenia; 8 țări medalii de bronz - SUA (5), Australia (4), câte 2- China, Marea Britanie, câte 1 – Austria, Danemarca, Norvegia, Japonia. La masculin 15 țări au cucerit medalii: 8 țări aur - SUA (9), Japonia (2) câte o medalie – Australia, Brazilia, Coreea, Franța, Olanda, Tunisia; 10 țări medalii de argint – Australia (4), Ungaria (3), SUA (2), câte o medalie - China, Norvegia, Marea Britanie, Rusia, Serbia; 7 țări medalii de bronz – SUA (5),câte 2 –Japonia, Rusia; câte o medalie –Coreea, Germania.

La prima ediție a CM din 1973 (Belgrad), în cele 15 probe masculine, medaliile au fost cucerite astfel: SUA 19(8,8,3); RDG 7 (2,1,4); Australia 5 (1,2,2); Ungaria 2 (1,1,0); GBR 2 (1,0,1); Suedia 2 (1,0,1); CAN 2 (1,0,1); FRA 1 (0,1,0); URSS 2 (0,2,0); RFG 1 (0,0,1); JPN 2 (0,0,2). În cele 14 probe feminine, medaliile au fost cucerite astfel:RDG 18 (10,5,3); SUA 13 (3,7,3); ITA 3 (1,0,2); Olanda 2 (0,1,1); URSS 1 argint; Germania 2 (0,0,2); Ungaria, Canada, Japonia – câte o medalie de bronz.

În programul ediției CM din 1986 (Madrid), a cuprins câte 16 probe atât pentru bărbați cât și pentru femei. Medaliile de aur la masculin au fost cucerite de: SUA - 5; Germania - 4; Ungaria - 3; URSS - 2; Canada și RDG câte o medalie. Medaliile de aur în probele feminine, au fost obținute de: RDG 13; SUA 2 și pentru prima dată la un CM, România cu o medalie de aur.

La ediția a VIII-a a CM de la Perth (Australia), din 1998, au participat 1 371 de concurenți (față de

1 400, în 1994) reprezentând 121 de țări (față de 102). La probele masculine au cucerit medaliile de aur concurenții din următoarele 6 țări: SUA (6 medalii), Australia (6), Belgia, Olanda, Rusia și Ucraina (câte o medalie). La probele feminine cele 16 medalii de aur au fost obținute de: SUA (9), China (3), Costa Rica, Franța, Germania și Ungaria (câte o medalie).

La cea de-a IV-a ediție a CM de la Hong Kong, din 1999, desfășurată în bazin scurt, au participat 501 sportivi, care reprezentau 61 de federații naționale. La feminin au cucerit medalii de aur – Japonia (5), SUA (3), Slovacia (3), China (2), Danemarca, Germania, Marea Britanie, Olanda, Rusia, Suedia, Ucraina – câte o medalie; la masculin – Australia (7), Marea Britanie (3), Suedia (3), Cuba (2), SUA (2), Finlanda, Olanda, Ucraina – câte o medalie.

CM din 2009, s-a desfășurat la Roma, și a cuprins câte 20 de probe la feminin și la masculin. La probele feminine au obținut medalii 17 țări, astfel: Australia 10 medalii (2 aur, 3 argint, 5 bronz); SUA -8 (2,3,3,); China – 7 (3, 2, 2); Marea Britanie - 6 (1, 3, 2); Germania – 5 (2, 2, 1); Italia 4 (3, 0, 1) și Rusia – 4 (1, 3, 0); Ungaria – 3 (1, 0, 2); câte 2 medalii (1, 1, 0) – Danemarca , Suedia, Zimbabwe; Austria – 2 (0, 0, 2); Serbia - 1 medalie de aur; Canada – 1 medalie de argint; câte o medalie de bronz – Norvegia, Olanda și România. La probele masculine au obținut medalii 17 țări, astfel: SUA – 14 (8, 3, 3); Franța – 6 (0, 3, 3); Germania – 4 (2, 2, 0); Japonia – 4 (1, 2, 1); Australia – 4 (1, 1, 2); Brazilia – 3 (2, 1, 0); Tunisia – 3 (1, 2, 0); Ungaria – 3 (1, 1, 1); China și Africa de Sud – câte 3 (1, 0, 2); Rusia - 3 (0, 2, 1); Spania – 3 (0, 0, 3); Serbia – 2 (1, 1, 0) și Canada – 2 (0, 1, 1); Marea Britanie – 1 medalie de aur; Polonia – 1 medalie de argint; Lituania – 1 medalie de bronz.

La edițiile CE, de la Istanbul, din 1999 și de la Helsinki – 2000 au obținut medalii, la probele masculine: Germania – 15 medalii (7, 7, 1); Olanda – 12 (7, 3, 2); Italia – 15 (6, 6, 3); Rusia – 14 (6, 3, 5); Ucraina – 8 (2, 4, 2); Suedia – 7 (2, 2, 3); Franța – 8 (2, 0, 6); Spania – 4 (2, 0, 2); Croația – 4 (1, 3, 0); Finlanda – 3 (1, 1, 1); Ungaria – 2 (1, 0, 1);

România – 6 (0, 3, 3); Marea Britanie – 5 (0, 1, 4); Israel – 3 (0, 1, 2); Lituania – 1 (0, 1, 0); Polonia, Austria, Elveția și Turcia – câte o medalie de bronz; la probele feminine: Suedia – 18 (7, 5, 6); România – 17 (5, 7, 5); Germania – 16 (5, 5, 6); Ungaria – 6 (5, 1, 0); Ucraina – 9 (4, 2, 3); Spania – 7 (3, 3, 1); Olanda – 7 (2, 3, 2); Marea Britanie – 7 (1, 2, 4); Danemarca – 5 (1, 2, 2); Slovacia – 4 (1, 2, 1); Polonia – 4 (1, 1, 2); Belarus – 3 (1, 1, 1); Elveția – 2 (1, 1, 0); Franța – 4 (1, 0, 3); Italia – 2 de argint; Belgia – una de argint și 3 de bronz; Cehia – 2 de bronz; Rusia și Slovenia – câte o medalie de bronz.

În următorii ani, s-au mai organizat CE în anii: 2000 - Helsinki; 2002 – Berlin (bazin 50 m) și Riesa (bazin 25 m); 2003 – Dublin (bazin 25 m); 2004 – Madrid (bazin 50 m) și Viena (bazin 25 m); 2006 – Budapesta; 2007 – Debrecen (bazin 25 m); 2008 – Eindhoven (bazin 50 m) și Rijeka (bazin 25 m); 2009 – Istanbul (bazin 25 m).

CE din 2008, a cuprins câte 20 de probe la feminin și la masculin. La probele feminine au obținut medalii 17 țări, astfel: Olanda – 9 (4, 3, 2) și Rusia – 9 (3, 4, 2); Franța – 7 (3, 2, 2); Spania – 6 (1, 3, 2); Italia – 5 (3, 1, 1); Ungaria – 5 (0, 3, 2); Suedia – 4 (1, 0, 3); Austria – 3 (1, 1, 1); România – 3 (0, 1, 2); Marea Britanie – 2 (1, 1, 0); Slovenia, Elveția, Germania – câte o medalie de aur; Finlanda – o medalie de argint; Belarus, Croația și Danemarca – câte o medalie de bronz. La probele masculine au obținut medalii 21 țări, astfel: Rusia – 10 (5, 2, 3); Italia – 8 (1, 3, 4); Franța – 5 (2, 2, 1); Grecia – 4 (2, 2, 0); Austria – 4 (2, 1, 1); Suedia – 4 (1, 1, 2); Ungaria – 3 (3, 0, 0); Norvegia – 3 (1, 2, 0); Ucraina – 3 (1, 1, 1); Croația – 2 medalii de argint; Polonia – 2 (0, 1, 1); România și Spania câte 2 medalii de bronz; Germania și Serbia – câte o medalie de aur; Marea Britanie, Elveția, Slovenia – câte o medalie de argint; Lituania, Olanda și Slovacia – câte o medalie de bronz.

În istoria FINA (ediția a III-a, din septembrie 1999) s-au înregistrat recordurile mondiale obținute numai în bazin de 50 m (între 1957 și 1999), acestea fiind în număr de 902 (din care 433 sunt la probele feminine și 469, la cele masculine). Cele mai multe recorduri au fost obținute de: SUA – 435 (160

feminine + 275 masculine); RDG – 160 (136+24); Australia – 84 (41+43); URSS – 42 (14+28); Japonia – 31 (12+19). Repartiția recordurilor pe continente: America – 462 (168 feminine + 294 masculine); Europa – 302 (190+112); Oceania – 85 (42+43); Asia – 42 (22+20); Africa – 11 (11+0).

În perioada 2000 – 2007 situația noilor recorduri mondiale și europene, a fost următoarea: recorduri mondiale în bazin de 50 m la feminin 20 (SUA - 6; Australia – 5; Olanda, Franța și Germania – câte 2; Ungaria, Suedia și China câte 1); la masculin 20 – (SUA – 12; Australia – 3; Rusia, Olanda, Germania, Ucraina și RSA – câte 1). În bazin scurt s-au realizat câte 22 de noi recorduri mondiale, la feminin și la masculin.

În aceeași perioadă, au fost realizate câte 21 noi recorduri europene, la feminin și masculin în bazin de 50 m și câte 22, în bazin scurt.

În acest context internațional s-a dezvoltat și înotul românesc. Încă de la jumătatea sec. al XIX-lea au existat preocupări pentru amenajarea unor bazine, pentru înființarea unor școli de înot și pentru organizarea concursurilor. La sfârșitul secolului funcționau în București mai multe *stabilimente particulare* (băile Meltzer, Mitrasevski, Erdreich, Grivița), cu scopuri igienice și medicale (*hidroterapie*), care aveau amenajate mici bazine pentru înot. În anul 1900 funcționa, la *Băile Eforiei*, București, un bazin acoperit pentru înot și au fost inițiate cursuri pentru învățarea acestui sport. (C. Kirițescu – *Palestrica*).

Lucrările istorice ale vremii au subliniat rolul important pe care l-a avut *Societatea Centrală română de arme, gimnastică și dare la semn* (cunoscută sub denumirea de *Tirul*) în promovarea înotului. Înființată în 1867, după câțiva ani Societatea își adaugă în titlu și cuvântul *natațiune*. În 1875, Societatea editează, la București, manualul *Instrucția practică pentru învățământul elementar al înotăriei*. În 1880, construiește primul bazin de înot (30/15 m) căptușit cu bârne din lemn, înființează secția de natație și o școală de înot. În anul 1882, Gheorghe Moceanu, profesor la Societatea *Tirul* publică lucrarea *Școala de patinaj și de înot*. În anul 1888, s-a desfășurat primul concurs cu premii din

cadrul serbărilor anuale ale Societății *Tirul*, următorul s-a organizat abia după 1893. Începând din 1904, concursurile de înot (în special cele cu caracter demonstrativ) au figurat în program cu mai multă regularitate. În 1905, apar probele de *înot sub apă* și *înotul de iuțeală*; iar în 1906, *înotul pe fundul apei* și *înotul pe deasupra apei*.

La sfârșitul sec. al XIX-lea, sunt organizate întreceri de *înot* la Constanța, cu prilejul regatelor tradiționale militare. În 1912, are loc prima cursă de *mare fond* pe Dunăre, între Măcin și Ghecet (13 km). În țară sunt de reținut câteva inițiative și acțiuni care au evidențiat preocupările pentru practicarea înotului: în 1895, la Brăila, apare o școală pentru înotat (de inițiere) situată pe malul stâng al Dunării; în 1899, la Timișoara, Clubul Athletic înființează o secție de natație; secții de înot au mai existat în 1911 la Arad (cluburile *AMEFA* și *Gloria*), în 1923 la Lugoj (*Vulturii*) și la Timișoara (*Chinezul*, *Rapid* și *ILSA*). În 1921, la Timișoara, cu ocazia deschiderii noului ștrand, s-au organizat mai multe concursuri și campionatul *Bega*. S-a desfășurat a doua ediție a curselor de fond Măcin–Ghecet (1922) și Brăila–Galați (1923). În 1922 s-a înființat *Clubul Nautic Bucureștean* (considerat primul club al înotătorilor din București), ce avea sediul la Societatea *Tirul* și număra 125 de membri. La conducerea clubului se aflau: Neagu Boerescu, Theodor Davila, Mihail Savu, care făceau parte și din Comisia de natație (forul oficial din acea vreme). Din acțiunile importante ale acestui club s-au reținut: întocmirea unor regulamente; organizarea întrecerilor de înot și a jocurilor de water-polo; *cele dintâi interveniri pe lângă autoritatea superioară școlară pentru obligativitatea învățării înotului la școlari*; primul cod de punctaj al săriturilor în apă, elaborat de Neagu Boerescu. În 1923 s-a înființat *Clubul Nautic Floreasca*.

Iau amploare concursurile locale, la care participă și sportivi din alte localități. Astfel s-au anticipat Campionatele Naționale. Cluburile din unele localități au organizat și întâlniri internaționale. Apar noi asociații și cluburi cu secții de natație. La unele concursuri au fost percepute taxe de participare (40 de lei pentru probe individuale, 120

de lei pentru ștafete). După organizarea mai multor concursuri publice de înot (după anul 1917) în bazinul Societății *Tirul* (București) și de către alte 9 asociații polisportive din Timișoara, Lugoj, Arad, Cluj, Oradea, Târgu Mureș, are loc în 1922 *primul campionat regional* de la Sovata, pe Lacul Ursului. În 1923 la Băile Felix, lângă Oradea, s-a desfășurat un *Concurs național de înot* care cuprindea probe pentru copii, juniori, bărbați și femei, cu sărituri și jocuri de polo. Au participat 120 de concurenți, din tot Ardealul. În 1924, la bazinul *Tir* s-au desfășurat *primele campionate ale regiunii Muntenia* ce conțineau mai multe probe de înot: 30 m liber (Pațac și Perlman), 60 m liber (Dezideriu), 60 m piept (Ionescu), 60 m spate (Felberbaum), 300 m liber (Perlman), 300 m spate (Florescu). Anuarul sporturilor (1939-1940) a consemnat organizarea în 1924 a *celor dintâi concursuri pentru Campionatele Naționale*, la Târgu Mureș, iar în program au figurat probele: 50 m liber (Pusztazi – Cluj), 200 m liber (Felicides–*Stăruința* Oradea), 400 m liber (Berges – *Gloria* Arad). Alte surse au citat organizarea unui CN la Cluj (în 1925), care a cuprins, pe lângă probele masculine – și pe cele feminine și de juniori. Dintre câștigători au fost amintiți: Felicides (100 și 200 m liber și 200 m bras), Berges (100 m pe o parte, 500 m liber), Devici (100 m spate), Smarits (100 m liber femei), la proba 3x50 m– MSE Târgu Mureș și la 3x50 m mixt – *Stăruința* Oradea. Ambele competiții s-au desfășurat fără participarea înotătorilor din București și din alte localități. În 1926 și 1927 nu s-au organizat CN. În 1928 s-a *reglementat organizarea sportului natației și sunt înființate legitimările și licențele naționale oficiale*. S-a menționat în mod expres angajarea *Comisiunii Centrale a FSSR în organizarea CN de la Cluj, în bazinul regulamentar de curând construit (50 m)*. La acest campionat au participat înotători din Cluj, Oradea și Târgu Mureș și au fost desemnați campioni: Felicides (100 m liber), Ballo (200 m bras), Horacek (400 m liber), Schönberger (100 m spate), Orosz (800 m liber), KAC (3x100 m liber), Oradea (4x100 m liber), Martha Erdős (100 m). Începând din acest an s-au înregistrat și primele recorduri naționale: 100 m liber (f) 1'45"2 – M.

Erdős; 100 m liber (m) 1'21"0 – Ludovic Felicides; 400 m liber (m) 6'35"4 – Arthur Horacsek; 100 m spate (m) 1'31"0 – Schönberger. Urmează o perioadă importantă pentru dezvoltarea natației din Capitală.

În anul 1928, Werner Borck a înființat o școală de înot. În 1929 intră în funcțiune Ștrandul Kiseleff, iar în 1930, bazinul *Lido*, acestea au oferit condiții pentru inițierea și organizarea competițiilor. La Federația Română de Natație (FRN), constituită în 1930 (vezi cap. Natație), s-au afiliat, în 1931, 24 de asociații cu secții de natație, ce aveau 1500 de legitimări, iar în 1938 s-au afiliat 59 de asociații, cu 3 800 de sportivi. Dintre grupările care au activat în acea perioadă reținem: *Clubul Nautic Român; Stadiul Român; Vîforul Dacia; Tennis Club Român; Macabi; Sportul Studentesc; Sparta; FC Sectorul Albastru (București); Clubul Athletic și Universitatea (Cluj); MSE Târgu Mureș; AS Oradea; Armin Sibiu; Marina Constanța* și altele. Printre centrele cu activitate sportivă recunoscută, se află și cele din: Călărași, Giurgiu, Craiova, Constanța, Iași, Buziaș, Oltenița, Galați, Brăila, unde se organizau diferite întreceri și acțiuni de inițiere în înot. În 1929, la Cluj, s-a desfășurat prima ediție a Campionatelor universitare, la care au participat studenți din București și Cluj, iar în 1931, la București, are loc prima ediție a Campionatelor școlare, câștigătorii fiind recompensați cu diplome și cu brevetul de înotător școlar.

FRN a publicat regulamentul de înot, a constituit o Comisie medicală, a introdus fișa individuală a înotătorului, iar din 1932 timpii în concurs se înregistrau cu cronometre oficiale. În 1933 s-a înființat secția de înot din Liga Navală Română (LNR). În 1932 are loc, în București, la bazinul Kiseleff, competiția internațională cu sportivii clubului MTK Budapesta. CN începe să se desfășoare cu regularitate: în 1929 (Cluj) au participat sportivii din Cluj, Târgu Mureș și Reghin și a cuprins probe pentru juniori și copii; cel din 1930 (București) poate fi considerat, primul campionat cu participare mai largă, inclusiv a înotătorilor din București. Programul campionatului a inclus și probe pentru juniori. S-au cucerit titluri

și s-au stabilit noi recorduri: Rosenfeld – 100 m bras (f) 1'48"2, Traian Petruț – 100 m liber (m) 1'13"0. La campionatul din 1931 (București) au participat concurenți din București, Cluj, Târgu Mureș și Oradea, iar 11 dintre campioni au stabilit noi recorduri. La CN din 1932 (București) s-au înregistrat 9 noi recorduri naționale; în 1933, CN de seniori s-a desfășurat în București, iar cel pentru juniori, la Târgu Mureș. În continuare, CN se organizează la Eforie (în 1935, 1936), unde ONEF construieste un bazin, la Sibiu (în 1937, 1938), la București (în 1939, 1940, 1943). În 1941, 1942 și 1944 nu s-au organizat CN. În 1940, la CN, Bohunitski (din Timișoara) a câștigat 4 titluri de campion național, la toate probele de liber, iar în 1943 I. Slăvescu a obținut 4 titluri și Gh. Popescu 2 titluri. La probele feminine L. Bauer și Fulvia Grigoriță au obținut câte 2 titluri. Din 1945, CN s-au ținut anual, până în 1998, organizându-se, astfel, 54 de ediții, majoritatea desfășurate în București. Din 1952, campionatele de juniori încep să se organizeze separat, iar în 1965 a avut loc primul CN pentru copii. După această dată, până în anul 2010, CN s-au desfășurat cu regularitate în fiecare an, de regulă în bazin acoperit și în bazin descoperit, cele mai multe în municipiul București.

După 1940, un rol deosebit de important în dezvoltarea natației în selecția și pregătirea unor înotători valoroși, care s-au afirmat pe plan internațional, au avut secțiile de natație ale cluburilor Dinamo, Steaua, Rapid, Știința, unitățile sportive școlare (Școlile Sportive, Cluburile Sportive Școlare, Liceul Emil Racoviță – profilat pe natație), Progresul, Voința și alte unități din capitală, puternicele centre de natație, susținute de structurile organizatorice din Reșița, Baia Mare, Pitești, Bacău, Cluj, Brașov, Ploiești, Timișoara, Brăila, Constanța, Mureș, Sibiu și din alte localități.

Dintre sportivii care, în perioada de început, au devenit campioni naționali și recordmeni ai țării se amintesc: A. Horacsek (1928-1931), D. Gherman (1933-1936), E. Püllök (9 titluri, în 1933-1939), A. Kelemen (1934-1939), V. Aranyosi (1932-1951), iar la femei: Perlaki (10 titluri, în anii 1935-1940), E. Rafael (6 titluri, în anii 1938-1940), E. Treybal (5

titluri, în anii 1938-1940).

Probele de bras au fost dominate, în anii 1951-1960, de un trio deosebit de valoros, format din Mihai Mitrofan (10 titluri), Felix Heitz (8) și Adrian Oanță (3), cel care, în 1958, se afla doar la câteva zecimi de recordul european.

Înotătorii și jucătorii de polo Zoltan Hoszpodar și Vladimir Marchițiu au participat la probele de crawl, mixt și fluture, cucerind numeroase titluri și stabilind noi recorduri (1952-1955), iar Iosif Novak a devenit multiplu campion și recordman, în special la 100 m crawl (1947-1955). Un veritabil campion a fost Alexandru Popescu, care a adunat 22 de titluri, din care 10 au fost consecutive, la 200 m fluture, iar peste 10 dintre acestea au constituit recorduri naționale (1954-1964).

La probele feminine, s-au evidențiat Ecaterina Orosz, deținătoarea unui record la 50 m bras încă de la 14 ani, a obținut recorduri la toate probele de bras și fluture (junioare și senioare), dar și în celelalte procedee tehnice, de asemenea, a realizat peste 30 de titluri și peste 20 de recorduri (1948-1956); Sanda Eftimiu Platon, multiplă campioană națională și autoare a peste 10 recorduri naționale la probele de crawl (1952-1955); Elisabeta Bock a obținut 14 titluri (1948-1955).

Cele mai multe titluri, în probele masculine, au fost cucerite de către: Coman Dragoș-Cristian, (în perioada 1997-2007, a câștigat 138 de titluri de campion național, dintre care 114 la seniori, în bazin descoperit și acoperit, și a stabilit 12 recorduri naționale la juniori și 10 la seniori); Gherghel Ștefan-Ioan (110 titluri din care, 80 la seniori și 35 de recorduri naționale); Slavic Marian (66 de titluri de campion național, din care 50 - în bazin descoperit și 16 în bazin acoperit precum și 26 de noi recorduri); Butacu Nicolae, (peste 60 de titluri naționale, în bazin acoperit și descoperit, și peste 20 de recorduri naționale); Bădiță Cezar-Alexandru (55 din care 30 la seniori și a stabilit 13 recorduri naționale); Florea Ionuț-Răzvan (peste 30 de titluri de campion și 41 de recorduri naționale la juniori și seniori); Flavius Vișan (27). Cele mai multe titluri câștigate într-un campionat aparțin lui Vladimir Moraru – 10 titluri (individuale și la ștafete), în anul

1966.

La feminin, pe primul loc în ceea ce privește numărul titlurilor de campioană națională se situează înotătoarea Potec Camelia, care în perioada 2001-2009, a obținut 130 astfel de titluri, din care 59 în bazin descoperit, 56 în bazin acoperit și 15 în bazin acoperit de 25 m. În cariera sa sportivă a realizat și un nou record al numărului de titluri de campioană obținut la aceeași ediție a CN (10 titluri în 2007, câte 11 titluri în 2008 și 2009). În continuare se află: Păduraru Simona (peste 110 titluri de campioană națională și 22 de recorduri naționale în bazin scurt și bazin lung), la toate categoriile de vârstă - copii, juniori, seniori; Carmen Bunaciu (70 de titluri de campioană națională în probele individuale și 39 de recorduri naționale); Diaconescu Loredana (peste 75 de titluri de campioană națională, din care peste 40 la seniori); Mocanu Diana (peste 30 de titluri și peste 100 de recorduri ale României, la juniori și seniori; Pătrășcoiu Anca (peste 100 de titluri la toate categoriile); Luminița Dobrescu (30), Cristina Balaban (28 de titluri și 36 de recorduri naționale).

Au mai realizat un număr mare de recorduri naționale, în probele individuale: Anca Groza Miclăuș (45) Flavius Vișan (câte 26). Primii care au coborât sub 1 minut la 100 m liber au fost: Titus Groza (59''2) la 12 aprilie 1952, în bazinul Floreasca (33,33 m) și Carmen Bunaciu (59''90) la 17 decembrie 1977, în bazinul de la Baia Mare (50 m).

În ultimii ani, a fost structurat un sistem competițional pentru toate categoriile de vârstă (adaptat pentru înotul în bazin acoperit și descoperit): CN pentru seniori (m + f); CN pentru juniori I, pe 2 grupe la băieți (15-16 ani) și 2 la fete (14-15 ani); CN pentru juniori II, pe 3 grupe la băieți (13-15 ani) și 2 la fete (12-13 ani); CN pentru copii, cu 4 grupe la băieți (9-12 ani) și 3 la fete (9-11 ani).

Ca urmare a dezvoltării bazei sportive, înotul (la sfârșitul anului 2000) era reprezentat în 20 de județe, cu 36 de secții active, însumând 2 625 de sportivi legitimați, din care 1 675 copii (986 m + 689 f), 772 juniori (380 m + 392 f), 178 seniori (79 m + 99 f), 143 de antrenori și 352 arbitri. Pe baza punctelor obținute la CN din anul 2000, clasamentul

unităților sportive era următorul: 1) CSM Pitești, 959 pct.; 2) CSA Steaua, 715,23 pct.; 3) CSS- LPS *Emil Racoviță*, 698,29 pct.; 4) CSS *Triumf* București, 523,00 pct.; 5) SCM Bacău, 468,50 pct.; 6) CSM Baia Mare, 404,50 pct.

Clasamentul pe județe: 1) București, 2434,07 pct.; 2) Argeș, 1112,00 pct.; 3) Brăila, 666,24 pct.; 4) Bacău, 568,50 pct.; 5) Maramureș, 518,50 pct.; 6) Constanța, 387,54 pct.

În anul 2009, situația organizatorică pentru înot se prezenta astfel: 25 de județe, cu 76 structuri afiliate, din care 54 participante în competițiile naționale, peste 2500 de sportivi legitimați; 141 antrenori; 39 instructori; peste 350 arbitri; 36 maeștri ai sportului; 5 maeștri emerți ai sportului; 20 antrenori emerți. Pe baza punctelor obținute la CN din anul 2009, **clasamentul unităților sportive** era următorul: 1) CSA – *Steaua* București, 1999,75 pct.; 2) CSM Brașov, 946,50 pct.; 3) CSM Pitești, 845,50 pct.; 4) CS *Dinamo* - București, 745, 25 pct.; 5) CS *Farul* - Constanța, 539 pct.; 6) *Sport Club Municipal* - Bacău, 360,50 pct.; 7) CSM Cluj-Napoca, 291,75 pct.; 8) LPS *Emil - Racoviță*, 284,25 pct.; 9) CSȘ Ploiești – 248,50 pct.; 10) CS *Petrolul* – Ploiești, 231,50 pct. **Clasamentul pe județe:** 1) București - 3555,50 pct.; 2) Brașov – 946,50 pct.; 3) Argeș – 910 pct.; 4) Constanța – 662,25 pct.; 5) Prahova – 480 pct.; 6) Bacău – 360,50 pct.; 7) Cluj – 326 pct.; 8) Brăila – 294,50 pct.; 9) Maramureș – 285,25 pct.; 10) Sibiul 239,50 pct.

După 1950, sportivii au participat la numeroase concursuri internaționale, la campionate balcanice și la competițiile oficiale: JO, CM, CE (seniori și juniori). Toate aceste acțiuni au contribuit la perfecționarea sportivilor și antrenorilor, la îmbunătățirea procesului de pregătire și la realizarea unor performanțe superioare, cele mai multe fiind în premieră. Pentru a se ajunge aici, s-a depus o muncă deosebită pentru introducerea unui sistem de lucru specific înotului de mare performanță. Printre artizanii acestei perioade s-au numărat: Emeric Freud, Paul Stroescu, Ioan Frâncu, Constantin Vasiliu, Paula și Iosif Enăceanu, Iosif Toth Ball, Adalbert Iordache, Leo Ungur, Gheorghe Marinell, împreună cu antrenorii federali. Aceștia au fost

urmați de cei care au desăvârșit acest proces: Ion Schuster, Carol Beer, Gheorghe Demeca, Carol Corcesc, Peter Lovaș, Alexandru Schmaltzer, Cristian Vlăduță, Anca Mitrofan, Mihai Mitrofan, Felix Heitz, Remus Drăgușanu, Cristina Șopterian, Ștefan Ionescu, Mihai Gothe, Octavian Mladin, Dan Ionescu, Magda Cristescu, Gica și Petre Deac, Viorel Vasiliu, Toma Mirițescu, Ion Ionescu, Gabriela Stoicescu, Dumitru Valeriu Stoicescu, Mircea Hohoiu, Mugur Tomescu, Nicolae Tat, Sergiu Tănase, Doina Sava, Carmen Bunaciu, Octavian Tileagă, Mihai Costiniu, Viorica Marineci, Dragoș Aldea, Silviu Șalgău, Angela Covic, Gheorghe Perjaru, Neculai Aciobăniței, Aurel Șeicar, Mariana Pop, Dumitru Lungu, Laura Sachelar, ș.a.

Trebuie amintiți și cei care au activat în acțiunile pentru învățarea înotului, pregătind noi generații de copii și juniori, ce au fost promovați în secțiile de natație și în loturile naționale de înot. Dintre aceștia, îi menționăm pe: Alexandru Szatmari, Teodor Spânu, Dumitru Mititelu, Dorian Covaliuc, Justinian Caracăș, Bogdan Koloman, Hella Löbel, Iosif Szigheti, Ladislau Block, Maria Baci, Anca Mitrofan, Horațiu Droc, Adina și Cristina Schuster, Anca și Ion Miclăuș, Gheorghina și Ianoș Bachner, Franz König și ș.a.

În 1952, la JO de la Helsinki a participat primul român la o competiție oficială: Iosif Novak, la proba 100 m liber (1'00"6), clasându-se pe locul XXVI. Edițiile altor JO s-au încheiat cu rezultatele: Melbourne (1956) – Al. Popescu primul finalist român la proba 200 m fluture (2'31"0, – locul VIII), Moscova (1980) – Carmen Bunaciu la 100 și 200 m spate (locul IV) și ștafeta 4x100 m mixt (locul VII); Los Angeles (1984) – Anca Pătrășcoiu (obține locul III – prima medalie olimpică pentru înotul românesc) la proba 200 m spate (2'13"29), Carmen Bunaciu – 100 m spate (locul IV), Anca Pătrășcoiu – 100 m spate (locul V), Carmen Bunaciu – 200 m spate (locul VII); Seul (1988) – Noemi Lung la 400 m mixt cu 4'39"46 (locul II – prima medalie de argint), Noemi Lung – 200 m mixt – 2'14"85 (locul III), Stela Pura – 200 m fluture (locul IV), Tamara Costache – 50 m liber (locul VI), Anca Pătrășcoiu

– 200 m mixt (locul VI); Barcelona (1992) – Luminița Dobrescu, 200 m liber (locul V), Robert Pinter – 200 m fluture (locul VII); Atlanta (1996) – Beatrice Coadă – 400 m mixt (locul VI) și ștafeta 4x200 m liber fete (locul VII), Luminița Dobrescu – 200 m liber (locul VIII); Sydney (2000) – Diana Mocanu cucerește, pentru prima dată în istoria natației românești, *două medalii de aur*, la proba 100 m spate (1'00''21), probă în care stabilește în premieră un nou record olimpic (în același timp și record european), și la 200 m spate (2'08''16); Beatrice Coadă-Cășlaru – medaliată cu argint la 200 m mixt (2'12''57) și cu bronz la 400 m mixt (4'37''18); locul IV cu ștafeta 4x200 m liber feminin (C. Potec, S. Păduraru, L. Diaconescu, B. Cășlaru, C. Herea); locul V – Dragoș Coman la 400 m liber; locul VI – Răzvan Florea la 200 m spate. În finalele întrecerilor olimpice de la Sydney au mai fost: Camelia Potec (locul VII, la 200 m liber), Cezar Bădiță (VII, la 400 m mixt) și Diana Mocanu (VIII, la 100 m fluture). La JO – Atena, 2004: Camelia Potec medalie de aur la 200 m liber (1'58''03); Răzvan Florea – medalie de bronz la 200 m spate (1'57''56); Camelia Potec locul IV la 400 m liber; Ioan Gherghel, locul V la 200 m fluture. La JO – Beijing, 2008: Camelia Potec – locul IV la 800 m liber, locul V la 200 m liber și locul VI la 400 m liber.

Medaliații la **CM: medalii de aur** Madrid, 1986, – Tamara Costache, la 50 m liber (0'25''28 – prima campioană mondială); Fukuoka 2001, – Diana Mocanu, la 200 m spate (2'09''94); **medalii de argint** - Göteborg, 1997(bazin scurt)– Larisa Lăcustă, la 200 m bras (2'25''60); Fukuoka, 2001, – Diana Mocanu, la 100 m spate (1'00''68); 2008, Manchester (bazin scurt) – Camelia Potec, la 400 m liber (4'01''06); 2004, Indianapolis (bazin scurt) – Ioan Gherghel, la 200 m fluture (1'54''06); **medalii de bronz**, 1982, Guayaquil - (prima medalie obținută la mondiale) Carmen Bunaciu, la 200 m spate (2'15''40); 1986 Madrid - Noemi Lung, la 400 m mixt (4'45''44); Rio de Janeiro, 1995(bazin scurt), ștafeta masculină de 4x100 m liber (3'17''40); 2001Fukuoka - Beatrice Cășlaru, la 400 m mixt, (4'39''33) și Camelia Potec, la 200 m liber,

(1'58''85); 2002 Moscova (bazin scurt) – Ioan Gherghel, la 200 m fluture (1'54''16); 2003 Barcelona, - Cășlaru Beatrice - Nicoleta, la 400 m mixt (4'41''86) și Dragoș Coman, la 400 m liber (3'46''87); 2004 Indianapolis (bazin scurt) – Dragoș Coman, la 1 500 m liber (14'56''74); 2009 Roma – Camelia Potec, la 1 500 m liber (15'55''63).

Medaliații la **CE** în probele feminine: **Aur** – Tamara Costache la 50 m liber (25''50) și Noemi Lung la 400 m mixt (4'40''21) – Strasbourg, 1987; Camelia Potec la 200 m liber (1'58''79) și 400 m liber (4'08''09) – Istanbul, 1999; **Argint**: la 4x200 m liber fete (8'09''15) – L. Dobrescu, S. Pura, N. Lung, A. Pătrășcoiu – Strasbourg, 1987; Beatrice Cășlaru Coadă, la 200 m mixt (2'16''68), 400 m mixt (4'44''67), 400 m liber (4'12''33), 200 m bras (2'32''00), – Atena, 1991; Luminița Dobrescu – 200 m liber (2'00''39) – Sheffield, 1993; Beatrice Coadă-Cășlaru, 400 m mixt (4'41''06) – Rostock, 1996 -*bazin scurt*; Beatrice Coadă-Cășlaru, 200 m mixt (2'15''12), 400 m mixt (4'40''98), la 200 m bras (2'27''80) – Istanbul 1999; **Bronz**: Cristina Balaban, 100 m spate (1'09''6) – Utrecht, 1966 a obținut prima medalie la *europene*; Carmen Bunaciu, 200 m spate (2'17''98) – Jönköping, 1977; 100 m spate (1'03''34) – Split, 1981; 100 m spate (1'03''08) – Roma, 1983; Tamara Costache, 100 m liber (0'56''11); Noemi Lung, 200 m mixt (2'15''84); Luminița Dobrescu, 200 m liber (2'00''87); Stela Pura – 200 m fluture (2'11''56); și 400 m liber (4'09''65) – Strasbourg, 1987; Luminița Dobrescu, 200 m liber (2'01''77) – Atena, 1991; Camelia Potec, 200 m liber (2'00''17) – Sevilla, 1997; Diana Mocanu, 100 m fluture (1'00''02) și 4x200 m liber (8'07''75); C. Potec, B. Cășlaru, L. Diaconescu, S. Păduraru; – Istanbul, 1999. În perioada 2000 – 2008 au mai fost cucerite următoarele medalii: *în probele individuale*, Beatrice Cășlaru – Coadă – 2 medalii de aur, 1 argint, 1 bronz; Diana Mocanu – 3 argint; Camelia Potec – 1 aur, 3 argint, 6 bronz; *la ștafete* – (4x200 m liber) 1 aur, 1 bronz ; la 4x100 m mixt – 1 bronz.

La probele masculine: **Argint** – Nicolae Butacu, 100 m liber (0'49''49) și 200 m spate (1'56''29) – Rostock, 1996 – bazin scurt; Dragoș Coman, 1500

m liber (15'13"10) – Istanbul, 1999; **Bronz** – Nicolae Ivan, 100 m liber (0'49"56) – Rostock, 1996 -bazin scurt; Dragoș Coman, 400 m liber (3'49"04) – Istanbul, 1999. În perioada 2000 – 2008 au mai fost cucerite următoarele medalii: *în probele individuale*, Coman Dragoș – 1 argint, 5 bronz; Cezar Bădiță – 1 argint; Ioan Gherghel – 1 argint, 4 bronz; Răzvan Ionuț Florea – 1 argint, 2 bronz.

Trebuie remarcate în mod deosebit performanțele obținute la CE de la Helsinki, din anul 2000, unde au fost cucerite 14 medalii (3 de aur, 6 de argint și 5 de bronz). **Medaliile de aur** au fost obținute: de Beatrice Coadă-Cășlaru, 200 m mixt (2'12"57) și 200 m bras (2'26"76) și la ștafeta de 4x200 m liber (8'03"17), în componență cu Camelia Potec, Simona Păduraru, Lorena Diaconescu, Beatrice Coadă-Cășlaru, Carmen Herea. **Medalii de argint**: Beatrice Coadă-Cășlaru, 400 m mixt (4'41"64); Diana Mocanu, 50 m spate (28,85), 100 m spate (1'01"54) și 200 m spate (2'11"62); Dragoș Coman, la 400 m liber (3'48"69); Cezar Bădiță, 400 m mixt (4'19"42). **Medalii de bronz**: Camelia Potec, 200 m liber (2'00"32) și 400 m liber (4'11"76), la ștafeta 4x100 m mixt feminin (4'10"05) în componență – B. Cășlaru, D. Mocanu, C. Potec, L. Diaconescu; Ioan Gherghel, 200 m fluture (1'58"54); Dragoș Coman, la 1 500 m liber (15'10"97).

La CE pentru juniori din anii 1967-2000 au fost cucerite - 94 de medalii (28 de aur, 29 de argint și 37 de bronz). La junioare, prima medalie (**bronz**) a fost obținută de Georgeta Cerbeanu, la 100 m fluture – în 1967. Medalii de **aur** au câștigat: Camelia Potec (6), Diana Mocanu (6), Stela Pura, Beatrice Coadă, Simona Păduraru (câte 2), Tamara Costache, Livia Copariu, Ioana Naghi, Lorena Diaconescu, Cătălina Cășaru, Raluca Udriou și ștafeta 4x100 m liber (câte o medalie). La *juniori* au fost cucerite 3 medalii de **aur** (Cristian Ponta, Robert Pinter, Dragoș Coman) și 4 medalii de **bronz**. De remarcat performanțele din anul 2006 (Rio de Janeiro), la CM de tineret realizate de Ionela Cosma – o medalie de aur și 2 de argint. La CE de juniori între 2001 - 2005 (la fete) - 2 medalii de argint și 3 medalii de bronz , iar

la băieți în 2006 și în 2008 – o medalie de aur, 1 de argint și 1 de bronz.

Toate medalii obținute de înotătorii români la JO, CM și CE sunt prezentate în Cartea de Aur (Volumul IX).

Lau a **JMU**, până în anul 2007, înotătorii din țara noastră, au obținut 42 de medalii (19 de aur, 11 de argint, 12 de bronz). Medalii de **aur**: Noemi Lung (5), Carmen Bunaciu (5), Camelia Potec (3), Anca Pătrășcoiu (2), Sanda Iordan (1), Lorena Diaconescu (1), Cezar Bădiță (1), Dragoș Coman (1).

În premieră pentru natația românească, Tamara Costache a figurat cu primul record mondial, la 50 m liber (25»28), stabilit la 23 august 1986 și omologat de FINA și cu încă 4 recorduri europene (24»50; 25»34; 25»31; 25»28) la proba de 50 m liber, stabilite în perioada 14 iunie - 23 august 1986 și omologate de LEN.

Peste 200 de înotători și înotătoare au primit titlul de Maestru al sportului. Au primit titlu de Maeștri emerți ai Sportului: Noemi Lung, Anca Pătrășcoiu, Tamara Costache, Carmen Bunaciu, Luminița Dobrescu, Beatrice Coadă-Cășlaru, Lorena Diaconescu, Camelia Potec, Simona Păduraru, Diana Mocanu, Ionuț Mușat, Flavius Vișan, Nicolae Ivan, Nicolae Butacu, Dragoș Coman, Răzvan Florea, Larisa Lăcustă, Ștefan Gherghel.

Au fost distinși cu titlul de Antrenori Emerți: Ioan Schuster, Gheorghe Demeca, Mihai Gothe, Mihai Mitrofan, Octavian Mladin, Cristina Șopterian, Sergiu Tănase, Mihai Costiniu, Ion Ionescu, Carmen Bunaciu, Petre Deac, Neculai Aciobăniței, Gica Deac, Gabriela Stoicescu, Magda Cristescu, Mugur Tomescu, Toma Mirițescu, Remus Drăgușanu, Dragoș Aldea, Dan Ionescu, Silviu Șalgău, Nicolae Tat, Doina Sava, Octavian Tileagă, Ghiorghița Handrea, Viorica Marineci, Angela Covic, Ștefan Ionescu, Aurel Șeicar, Mariana Pop, Dumitru Lungu, Gheorghe Perjaru, Laura Sachelarie.

* * *

Este de menționat și faptul că, în ultimii 10 ani, au sporit în toate țările, inclusiv în România, preocupările pentru dezvoltarea înotului în rândul persoanelor de vârstă înaintată – așa numita

activitate „Masters” - veterani. Pentru această categorie de mai mulți ani se organizează și competiții cu caracter local și național precum și competiții internaționale oficiale.

ÎNOTUL DE FOND ȘI DE MARE FOND

Înotul practicat în ape deschise are o îndelungată tradiție, acesta a stat la baza dezvoltării înotului sportiv. În toate țările, inclusiv la noi, începutul practicării acestui sport s-a făcut în apele râurilor și lacurilor lângă care trăiau oamenii. Sunt cunoscute exemplele din istorie: în 1815 Jean Sallati, soldat în armata franceză, a traversat Canalul Mânecii, după bătălia de la Waterloo, în 30 h, iar în 1875, căpitanul Mathew Webb, din marina engleză, a trecut prin Canalul Mânecii de la Dover la Calais în 21h39».

În 1912, a fost organizată în România prima ediție a concursului de fond pe Dunăre, între Măcin – Ghecet (13 km), iar în 1923, cursa s-a desfășurat între Brăila – Galați, care a devenit tradițională.

Au mai fost organizate numeroase concursuri de fond pe diferite distanțe, ca de exemplu: Constanța – Techirghiol, pe Dunăre, la Călărași, Brăila, pe Bega la Timișoara, pe lacul Floreasca – cursa anuală, denumită *Traversarea lacurilor*. Printre câștigătorii curselor de fond s-au numărat la proba masculină: Nicolae Băncilă, G. Bacagioglu, Teodor Spănu, Emanuel Florescu, Adalbert Iordache, Gheorghe Cociuban, Eugen Csordas, Iosif Szillasy, Gavrilă Moraru, iar la proba feminină: V. Rusu, Lucia Cucu, Gabriela Mangezius, Sanda Platon, V. Rotaru, Gica Manafu, Daniela Coroiu. Pe parcursul anilor au mai existat o serie de acțiuni menite să promoveze înotul de fond în ape deschise. În perioada 1980 -1991 au fost organizate anual astfel de competiții pe Lacul Buftea, dotate cu *Cupa Buftea*.

Din 1989, a fost organizat CE la 2 probe – mare fond (până la 25 km) și fond (până la 5 km). La proba masculină, câștigători la proba de mare fond au fost reprezentanții Iugoslaviei (1989), Germaniei (1991) și Italiei (1993), iar la cea de fond cei ai Iugoslaviei (1989) și Italiei (1991 și 1993). La proba

feminină, câștigătoare la proba de mare fond au fost reprezentantele Ungariei (1989), Elveției (1991), Franței (1993), iar la cea de fond, ale Iugoslaviei (1989), Ungariei (1991), Cehiei (1993). În continuare au fost organizate Cupe europene pentru probele de 5 km și 10 km. În anul 2007 a fost organizat în Italia, cel de-al V-lea CE în ape deschise pentru juniori.

CM de mare fond (25 de km) a început să se organizeze din 1991, iar câștigători au fost reprezentanții Australiei (1991, 1994) și SUA (1998), la proba feminină, precum și cei ai SUA (1991), Canadei (1994) și Rusiei (1998), la proba masculină. În CM (25 de km) pe echipe s-au clasat: SUA (1991), Australia (1994) și Italia (1998). În anul 1998 s-a organizat și CM pe distanța de 5 km, iar titlurile au fost cucerite de Erika Rose (SUA) și Aleksei Akatiev (Rusia).

La CM din 2007 (Melbourne) s-au înregistrat următoarele rezultate: feminin 5 km – 1. Ilchenko Larisa (RUS); 2 Seliverstova Ekaterina (RUS); 3 Brookespeterson Kate (AUS); 10 km – 1. Ilchenko Larisa (RUS); 2 Patten Casandra (GBR); 3 Brookespeterson Kate (AUS); la 25 km – 1. Kamrau –Corestein Britta (GER); 2. Keller Kalyn (SUA); 3. Popova Ksenia (RUS). La masculin – 5km – 1. Lurz Thomas (GER); 2. Drattsev Evgeny (RUS); 3. Gianniotis Spyridon (GRE); 10 km – 1. Dyatchin Vladimir (RUS); 2. Lurz Thomas (GER); 3. Drattsev Evgeny (RUS); la 25 km – 1. Kudinov Yuri (RUS); 2. Formentini Marco (ITA); 3. Zanaty Mohamed (EGY).

ÎNOTUL SINCRON

Reprezintă o ramură a natației, care cuprinde 3 probe: solo, duet și pe echipe.

Înotul sincron s-a practicat după 1950, mai întâi sub formă de demonstrații. În 1952 a avut loc primul concurs. Cu ocazia primei ediții a CM (1973), acest sport s-a oficializat, programul concursului includea toate cele trei probe. La primele 7 ediții ale concursului, victoriile obținute la cele 3 probe au fost împărțite între reprezentantele SUA și Canadei, iar la CM din 1998 (Perth), reprezentantele Rusiei

au câștigat toate cele 3 probe.

După nouă ani, la CM din 2007 (Melbourne) – câștigătoarele concursului de înot sincron au fost următoarele: Natalia Ischenko (RUS) la execuția tehnică și Virginie Dedieu (FRA) la execuție liberă în proba de – solo; Anastasia Davidova și Anastasia Ermakova (RUS), la execuție tehnică și la execuție liberă – în proba de duet; echipa Rusiei atât la execuție tehnică cât și la execuția liberă, clasată pe locul I în proba pe echipe.

Din 1974, în programul CE, înotul sincron figura cu toate cele 3 probe, iar la cele 11 ediții desfășurate au participat, până în 1997: M. Britanie, Franța, URSS, Rusia, Austria, Olanda, Grecia, Elveția, Italia. Titlurile de campioane au fost câștigate de: M. Britanie (5), Rusia (3), URSS (2), Franța (1) – la solo; M. Britanie (4), Rusia (3), Franța (2), Austria (1), URSS (1), – la duet; M. Britanie (3), Franța (3), Rusia (3), Olanda (1), URSS (1) – la echipe.

CE din 2008 (Eindhoven) au evidențiat superioritatea Spaniei, care a cucerit 4 medalii de aur, urmată de Italia cu 3 medalii de argint și 1 de bronz, Rusia cu câte o medalie de argint și de bronz și Ucraina cu 3 medalii de bronz.

La JO din 1984 (pentru prima dată), 1988 și 1992, în program au fost incluse probele de solo și duet. În 1996 s-a desfășurat numai proba pe echipe, iar la Sydney (2000) probele de duet și pe echipe. La cele 4 ediții organizate până în anul 2000, medaliile au fost împărțite între SUA, Canada și Japonia. La JO de la Sydney s-au clasat pe primele trei locuri: Rusia, Japonia, Franța (la duet) și Rusia, Japonia, Canada (pe echipe). Clasamente la JO din 2004 (Atena) – duet 1. RUS; 2.JPN; 3. SUA; la echipe – 1. RUS, 2.JPN; 3. SUA; iar la JO din 2008 (Beijing), duet -1.RUS; 2.ESP; 3.JPN; la echipe – 1.RUS; 2.ESP; 3. CHN.

În țara noastră au fost mai multe încercări de a dezvolta înotul sincron, acest frumos sport care îmbină armonios tehnica înotului cu execuțiile gimnastice acrobatice și cu prezentarea artistică. În perioada 1956-1960 au fost inițiate primele acțiuni de pregătire a unor înotătoare și de popularizare a înotului artistic, sprijinite de Comisia Centrală,

respectiv Federația Română de Natație. De aceste acțiuni s-au ocupat inginerul Petre Blazian, sprijinit de neobositul Radu Torocanu. Au fost prezentate mai multe demonstrații de înot artistic, cum se numea în acea vreme. O nouă încercare de a pregăti o echipă de înot artistic a avut loc între anii 1965-1973, sub îndrumarea antrenorului Gheorghe Marinel, care a realizat și un film. Între 1970-1984 și după 1994, antrenarea Eleonora Vitan a pregătit câteva echipe de înot artistic, realizând mai multe demonstrații și spectacole. Ea este și coautoare la realizarea a două filme și a unui videoclip. Demonstrațiile echipelor pregătite în perioada 1973-1979 au fost incluse în spectacolele prezentate, în fiecare seară, la bazinul Lido. Practicantele înotului sincron, așa cum era firesc, au fost selecționate dintre cele mai iscusite înotătoare, printre acestea aflându-se: Mihaela Popescu, Astrid Göbel, Eleonora Vitan, Henrieta Țincoca, Măriuca Rotaru, Antoaneta Frâncu (Fischer) și multe altele. Condițiile materiale modeste și în principal lipsa bazinelor nu au permis dezvoltarea acestei ramuri artistice a natației, care a căpătat o mare amploare pe plan internațional, inclusiv prin organizarea unor competiții oficiale.

SĂRITURILE ÎN APĂ

Deși nu există prea multe date referitoare la momentele apariției și organizării primelor concursuri de sărituri în apă, cu siguranță ele sunt legate de evoluția înotului ca sport și se plasează în a doua jumătate a sec. al XIX-lea. *Aruncatul în apă* și săriturile de pe maluri și poduri au constituit o tentație, o plăcere, dar și un act de curaj. Dezvoltarea înotului ca sport și construirea unui număr tot mai mare de bazine au contribuit la crearea unui nou sport, în care apa înlocuiește saltelele de gimnastică, iar trambulina (platforma) – *aparatură* de lansare (elan, bătaie, desprindere, după caz). Faptul că, încă din 1904, săriturile au fost incluse în a III-a ediție a programului JO moderne, confirmă că acest sport era cunoscut și practicat, iar sportivii erau apți să participe la o întrecere sportivă de amploare.

Din 1904 JO, la proba masculină și din 1912,

feminină, au constituit principala competiție mondială, până în 1973, când s-a organizat prima ediție a CM. Prezența săriturilor în programul JO a făcut ca această ramură de sport să fie *adoptată* de multe țări. Așa se explică faptul că, încă de la primele ediții ale JO, la întrecerile de sărituri au luat parte sportivi din SUA, Suedia, Germania, Marea Britanie, Finlanda, Franța, Anglia, Canada ș.a.

JO din 1904 (Saint Louis) au cuprins, pentru prima dată, și un concurs de sărituri numai pentru bărbați: sărituri la distanță, învingător fiind W. E. Dickey (SUA), și sărituri de la platformă, primul campion olimpic fiind G. E. Sheldon (SUA). La ediția din 1908 (Londra) s-au introdus săriturile de la trambulină, câștigător fiind A. Zürner (Germania). În 1912 (Stockholm), au fost introduse probele feminine la platformă (Greta Johansson – Suedia), în 1920 (Anvers), la trambulină (Alleen Riggins – SUA). În continuare, la toate edițiile JO au fost prezente aceste două probe (trambulina și platforma), cu excepția anilor 1912 – când a mai figurat pentru bărbați un concurs acrobatic special la platformă (Erik Adlerz – Suedia); 1920 – (Clarence Pinkston – SUA); 1924 – (Albert White).

Până în anul 2000 inclusiv, titlurile de campioni olimpici au fost cucerite astfel: a) la masculin – *trambulină* – SUA (15 titluri); Germania (2); URSS (2); China (2); *platformă* – SUA (10); Suedia (3); Italia (3); China (2); Australia, Mexic, RDG, Rusia (câte un titlu); b) feminin – *trambulină* – SUA (11); China (4); Germania (2); URSS, Canada – câte un titlu; *platformă* – SUA (9); China (4); Suedia (2); Danemarca, Germania, Cehoslovacia, URSS, RDG – (câte un titlu). La JO de la Sydney 2000, titlurile la sărituri sincron au fost câștigate de reprezentantele Rusiei, la trambulină și de cele ale Chinei, la platformă, iar la masculin, de reprezentanții Rusiei, la platformă și de cei ai Chinei, la trambulină.

Campionii olimpici de la JO 2004 (Athena) – **feminin:** *trambulină* – Guo Jingjing (CHN); *platformă* – Newbery Chantelle (AUS); *trambulină sincron* – Wu Minxia – Guo Jingjing (CHN); *platformă sincron* – Lao Lishi – Li Ting (CHN); **masculin** – *trambulină* – Peng Bo (CHN); *platformă* – Hu Jia (CHN); *trambulină sincron* – Siranidis

Niklaos – Bimis Thomas (GRE); *platformă sincron* – Tian Liang – Yang Jinghui (CHN); la JO 2008 (Beijing) – **feminin:** *trambulină* – Guo Jingjing (CHN); *platformă* – Chen Ruolin (CHN); *trambulină sincron* – Guo Jingjing – Wu Minxia (CHN); *platformă sincron* – Wang Xin – Chen Ruolin (CHN); **masculin** – *trambulină* – He Chong (CHN); *platformă* – Mitcham Matthew (AUS); *trambulină sincron* – Wang Feng – Qin Kai (CHN); *platformă sincron* – Lin Yue – Huo Liang (CHN).

Începând din 1926 (bărbați) și 1927 (femei), săriturile au figurat în programul CE și s-au desfășurat 25 de ediții până în 2000. Germania și URSS (ulterior Rusia) s-au dovedit cele mai puternice la ambele probe masculine, iar la feminin, URSS (ulterior Rusia) și RDG (Germania). La CE de la Helsinki (2000), Rusia a câștigat 7 titluri, iar Germania 3.

După 8 ani titlurile de campioni europeni au fost împărțite în anul 2008 (Eindhoven) astfel: la *feminin* – Rusia 2 titluri; Suedia, Italia și Germania câte un titlu; la *masculin* – Rusia 2, Ucraina, Marea Britanie și Germania câte un titlu.

În perioada 1973-1998, au fost organizate 8 ediții ale CM, care au cuprins în program probele de sărituri. La *trambulină* 6 titluri au revenit SUA și câte unul, Chinei și Rusiei, iar la *platformă*, SUA (3), Italia (2), Rusia (2) și China un titlu (*masculin*). La *trambulină*, China (3), URSS (2), SUA, RDG și Rusia – câte un titlu, iar la *platformă*, China (3), SUA (2), URSS, Suedia și Ucraina – câte un titlu (*feminin*). Titlurile mondiale la trambulina de 1 m, probă introdusă în program începând din 1991, au revenit la cele 3 ediții desfășurate până în 1998 sportivilor din Olanda, Zimbabwe și China – la masculin, iar la feminin sportivelor din China (1991 și 1994) și Rusia (1998).

Săriturile sincron au fost introduse la CM în 1998, iar China a câștigat ambele titluri (trambulină și platformă) la masculin, iar la feminin acestea au revenit sportivelor din Rusia, la trambulină și celor din Ucraina, la platformă.

După o perioadă de peste 10 ani, la ediția CM din 2009 (Roma) titlurile de campioni mondiali au fost împărțite astfel: la *feminin* – China 3 titluri,

Rusia și Mexic câte un titlu; la *masculin* – China 4 titluri și Marea Britanie un titlu.

Dintre săritorii care s-au remarcat prin performanțe de excepție și au rămas în istoria acestui sport, îi amintim pe: Peter Desjardins – SUA (1924-1928) cu 2 medalii de aur și 1 de argint la JO; Samuel Lee – SUA (1948-1952), cu 2 medalii de aur și 1 de bronz, la JO; Robert Webster – SUA (1960-1964), cu 2 titluri olimpice; Philip Boggs – SUA (1973-1978), cu 1 titlu olimpic și 3 mondiale; Klaus Dibiasi – Italia (1964-1976), cu 3 medalii de aur și 2 de argint la JO, 2 medalii de aur și 2 de argint la CM, 3 medalii de aur și 2 de argint la CE; Greg Louganis – SUA (1976-1988), cu 4 medalii de aur și 1 de argint la JO, 5 titluri de campion mondial; Dorothy Poyton Hill – SUA (1928-1936), cu 2 medalii de aur, 1 de argint și 1 de bronz la JO; Patricia Mc Cormick – SUA (1952-1956), cu 4 titluri olimpice; Ingrid Kramer-Engel – RDG (1960-1964), cu 2 medalii de aur, 1 de argint și 1 de bronz la JO, dublă campioană europeană; Ulrika Knappe – Suedia (1969-1976), cu 1 medalie de aur și 2 de argint la JO, 1 medalie de aur, 1 de argint și 1 de bronz la CM, 2 titluri de campioană europeană la junioare și 2 la senioare; Irina Kalinina – URSS (1973-1981) – campioană olimpică la trambulină, 3 medalii de aur și 1 de argint la CM, 2 medalii de argint și 3 de bronz la CE; Min Gao – China (1986-1992) – dublă campioană olimpică și triplă campioană mondială; Mingxia Fu – China (1991-2000) – patru titluri de campioană olimpică și dublă campioană mondială; Dimitri Sautin – Rusia (1990-2000) – 2 medalii de aur, 1 de argint și 2 de bronz la JO, 3 medalii de aur și 1 de argint la CM, 8 de aur, 2 de argint și 1 de bronz la CE.

După anul 2000 s-au remarcat la competițiile oficiale JO, CM, CE următorii săritori: Guo Jingjing, Wu Minxia, Chen Ruolin, Wang Feng, Qin Kai (China); Pakhalina Yulia (Rusia); Newbery Chantelle (Australia); Lindberg Anna (Suedia); Cagnotto Tania (Italia); Kvasha Illya (Ucraina); Sautin Dimitry (Rusia); Daley Thomas (Marea Britanie).

După înființarea în 1908 a Federației Internaționale de Natație – FINA (vezi cap. Natație),

în structura căreia funcționează și Comitetul Tehnic pentru Sărituri, au fost aduse în decursul anilor precizări și perfecționări privind regulamentul de concurs. Acestea au avut în vedere: stabilirea coeficienților de dificultate, introducerea de noi probe în programele CM și CE, a unor noi sărituri, îmbunătățirea instalațiilor de concurs, toate acestea contribuind la creșterea gradului de spectaculozitate a concursurilor de sărituri. Săriturile folosite în concurs sunt nominalizate în regulamentul FINA (5 grupe pentru trambulinele de 1 m și 3 m, 6 grupe pentru platformă), precizându-se coeficienții de dificultate și pozițiile de execuție (A – întins, B – echer, C – grupat, D – liber). Competițiile sunt organizate în două faze: preliminarii și finala, cu primii 12 săritori. La JO și CM oficiază 7 judecători (arbitri), care acordă note de la 0 la 10.

Apariția și dezvoltarea săriturilor în România au fost influențate de răspândirea înotului și consacrarea sa ca sport, de construirea unor bazine dotate cu trambuline și platforme, de exemplele oferite de alte țări, precum și de evoluția acestui sport în întrecerile internaționale. Dezvoltarea lor nu a fost spectaculoasă, pentru că nici condițiile materiale (bazine, instalații specifice) nu le-au permis acest lucru. Începuturile datează de la jumătatea sec. al XIX-lea, însă abia spre jumătatea secolului următor s-au înregistrat unele succese, mai ales pe plan intern și, foarte *timid*, pe plan internațional. S-au găsit date referitoare la acest sport în numeroase lucrări. Nicolae Postolache, în *Istoria sportului românesc* – date cronologice – consemnează editarea cărții *Maestrul de înot arădean* în 1845, la Arad. Era considerat un *manual modern de specialitate care cuprindea metodică învățării diferitelor stiluri de înot, a săriturilor în apă, igiena înotului, salvarea de la înec* etc. În 1922, au apărut primul cod de punctaj al săriturilor în apă și clasificarea pe categorii a săriturilor, elaborate de Neagu Boerescu. În lucrarea *Sportul Românesc de-a lungul anilor* (E. Ghibu, I. Todan) se găsesc date referitoare la antrenamentele săriturilor în apă, desfășurate în București, în anul 1916. În 1923, săriturile sunt prezente în *concursul național de înot*, organizat la Băile Felix, lângă

Oradea, iar programul cuprindea (în terminologia vremii) *salturi* (3 impuse și unul ales). Programul campionatului regiunii București, din 1924, cuprindea, alături de probele de înot, și următoarele sărituri: săritura dreaptă cu elan; săritura înainte cu elan; săritura înapoi fără elan, în echer; salt și jumătate înainte cu elan; salt înapoi fără elan. Referitor la locul apariției săriturilor, acesta este foarte greu de precizat. Unii susțin că Sibiul ar fi prima localitate unde *s-a sărit*, urmând alte localități și, apoi, Bucureștiul. Este clar însă că acolo unde se organizau concursurile de sărituri (Oradea, București, Cluj, Sibiu etc.) existau bazine și unele instalații specifice, sportivi inițiați în acest sport, și specialiști în domeniu (organizatori, instructori, arbitri). Aproape toate ștrandurile care se construiau erau dotate cu trambulină, ceea ce constituia un punct de atracție pentru tineri. Ștrandurile din București (Obor, Bragadiru, Tirul, Kiseleff) și cele din Sibiu, Oradea, Cluj, Lugoj, Eforie au oferit condiții pentru practicarea și organizarea unor competiții de sărituri. După 1950 au apărut bazinele acoperite (*Floreasca*, ulterior abandonat de săritori), bazinul special pentru sărituri de la Complexul Național București, și cele din Oradea, Cluj, Sibiu, Bacău (aici s-a creat un puternic centru de sărituri).

După 1952 începe o etapă de consolidare și afirmare pe plan intern a acestui sport, asigurându-se condiții necesare de practicare. Începând din 1970 se pune mai mare accent pe antrenarea copiilor și juniorilor (obiectiv realizat după 1980), în vederea obținerii unor rezultate superioare la competițiile oficiale (obiectiv realizat după 1990). CN au reprezentat, într-un fel, *oglinzi* acestor etape parcurse. În 1928 a început CN pentru bărbați și a suferit multe schimbări în programul de concurs. Începând din 1952, CN s-a desfășurat la 2 probe: trambulină și platformă. CN de femei începe în 1937, după unele surse și în 1946, după altele. În 1969 se introduc în program săriturile de la trambulina de 1 m, iar din 1995, probele de sărituri sincron (perechi) de la trambulina de 3 m și de la platformă. În prezent, CN se organizează în fiecare an (de regulă în bazin acoperit și descoperit), pentru seniori (m + f), juniori I și II (băieți și fete) și pentru

copii, pe 4 categorii de vârstă (băieți și fete), la trambulinele de 1 m și 3 m și la platformă, iar pentru seniori, juniori I și, parțial, juniori II se desfășoară și la probele de sărituri sincron.

Primul campion național a fost săritorul Török, care în 1928, la CN de la Cluj, a câștigat titlul cu 105 puncte. Alexandru Lascu a dominat proba de trambulină peste 20 de ani (1930-1953), ultimul titlu de campion obținându-l în anul 1952 (la 41 de ani). Alți săritori care s-au impus în perioadele următoare au fost: frații Herbert și Klaus Wittenberger cu 8 și, respectiv, 5 titluri (1952-1958); Gheorghe Banu (7 titluri); Pantelimon Decuseară (5 titluri); Ion Ganea (peste 15 titluri, în perioada 1965-1976); Radu Udvescu (20 titluri, între 1994-1997); Gabriel Cherecheș (18 titluri, între 1991-1997); Cornel Pop (16 titluri, între 1980-1988); Alexandru Bagiu (13 titluri, 1977-1982); Mathias Kaiss (12 titluri, între 1979-1986); Vasile Nedelcu (10 titluri, între 1976-1980); Tarși Csaba (7 titluri, între 1992-1997). La juniori s-au remarcat în ultimii ani: Adrian Gavrilu (13 titluri) și Gabriel Cherecheș (11 titluri).

La CN feminin, prima câștigătoare, după unele surse, datează din anul 1938, care în presa vremii apare sub numele Livia Chișan (sursa Universul Sport 17.08.1938), iar Gazeta sporturilor din august 1938, o menționează pe domnișoara Chișianu, care a fost singura participantă în competiția, a câștigat titlul național. Alte surse (Sportul Popular, august 1946), consideră că prima campioană națională A. Dumitrescu, a câștigat titlul la CN din 1946, desfășurate la Ștrandul Obor din București. Au cucerit mai multe titluri de campioană următoarele sportive: Emilia Lupu-Negulescu (12 titluri, 1955-1963); Melania Trăistaru-Decuseară (peste 15 titluri, 1965-1974); Ibolia Viorica Kelemen (5 titluri, 1956-1959). După 1970, dintre sportivele care au realizat cel puțin 5 titluri de campioană, au fost: Clara Ciocan (21 titluri, 1994-1997); Ecaterina Dumitru (11 titluri, 1970-1972); Ileana Pârjol (11 titluri, 1981-1991); Isabela Bercaru (9 titluri, 1980-1987); Ioana Voicu (8 titluri, 1988-1995); Oana Dinu (8 titluri, 1994-1997); Ruxanda Hociotă (7 titluri, 1975-1984); Felicia Cârstea (7 titluri, 1979-1983); Anișoara Oprița (7 titluri, 1993-1997); Georgiana

Săcăleanu (5 titluri, 1975-1978); Ionica Tudor (5 titluri, 1989-1993); Anca Tilea (5 titluri, 1995-1997).

La junioare au obținut titluri: Clara Ciocan (15 titluri), Oana Dinu (8 titluri), Anișoara Opriea (6 titluri). În perioada 2000 – 2009, s-au remarcat la CN (senioare) săritoarele : Ciobanu Ramona cu 21 titluri de campioană (8 la platformă, 5 la platformă sincron, câte 4 la trambulină 1 m și trambulină sincron); Popovici Corina cu 15 titluri (câte 5 la trambulină și platformă sincron, câte 2 la trambulina de 1 m și 3 m, unul la platformă); Ciocan Clara – 5 titluri în anul 2000; Topolinschi Adina și Opincă Andra – câte 4 titluri; Coandă Adriana, Curtuneanu Cristina, Aiacoboea Mara – câte 3 titluri.

În aceeași perioadă, cei mai reprezentativi săritori în apă la CN de seniori, au fost: Ardeleanu Cornel (SCM Bacău) cu 27 titluri (câte 6 la trambulina de 1 m, 3 m și platformă sincron, 5 la platformă și 4 la trambulină sincron); Popovici Constantin (CSS – LPS *Emil Racoviță*) cu 22 de titluri (9 la platformă sincron, 5 la trambulină sincron, 4 la platformă, câte 2 la trambulină 1 m și 3 m); Ioniță Marian (CSS *Triumf*, SCM Bacău) cu 6 titluri; Cherecheș Gabriel (SCM Bacău) cu 4 titluri; Șerbu Ilie (CSS *Triumf*) cu 3 titluri ; Udvescu Radu (CSM *Sibiu*), Gavrilu Adrian (SCM Bacău) și Preda Cătălin (CSA *Steaua*) câte 2 titluri.

Activitatea competițională internațională a debutat cu Balcaniada din 1946, desfășurată la Split. Alexandru Lascu a fost primul care a cucerit un titlu balcanic la sărituri. Balcaniada a rămas și în continuare o competiție importantă pentru săritorii români. Dintre cei care au intrat în posesia medaliilor de aur îi menționăm pe: Ion Ganea (2 titluri, în 1969); Gerhard Fabich și Sorana Prelipceanu (1973); Georgiana Săcăleanu (trambulină și platformă), Vasile Nedelcu (trambulină) și Ion Ganea (la platformă, al IX-lea titlu balcanic, în 1976); Magdalena Toth, Felicia Cârstea, Alexandru Bagiu (1979). La probele pe echipe, seniorii s-au clasat pe locurile I, în 1982, 1983, 1986, 1988, iar juniorii, din 1981 până în 1989, au ocupat tot locul I. În 1996, junioarele au cucerit 3 titluri balcanice. Din 2001 au fost organizate numai JB pentru juniori și cadeți, la

care sportivii noștri au obținut numeroase medalii: **2001** - aur - Opincă Andra Maria și Ioniță Marian; argint – Ioniță Marian (2) și Opincă Andra Maria; bronz – Radu Simona (2); **2002** – aur – Ioniță Marian (2), Codrea Ana –Maria; argint – Radu Simona (2), Petcu Mihai Virgil, Lăzărescu Delia, Ioniță Marian; bronz – Petcu Mihai Virgil (2); **2003**, aur - Popovici Corina, Opincă Andra – (2); argint - Popovici Constantin și Opincă Andra, Ardeleanu Cornel (2); bronz - Popovici Constantin (2) și Coandă Adriana; **2004** - aur - Popovici Corina, Ardeleanu Cornel; argint - Popovici Corina, Ardeleanu Cornel (2), Popovici Constantin și Mangu Ancuța; bronz – Popovici Constantin (2) și Coandă Adriana; **2005** – aur – Popovici Corina (2), Afrentoiaie Mădălina; argint – Popovici Corina (2), Coandă Iuliana, Coandă Adriana; bronz – Popovici Constantin (3), Coandă Adriana (2), Popovici Corina, Hodea Andreea și Preda Cătălina; **2007** - argint - Preda Cătălin; Topolinschi Adina. În această perioadă, s-au desfășurat și JB pentru cadeți, competiții la care s-au evidențiat: Tancau Cristinel, Baca Maria, Ichim Antonela.

Săritorii români au debutat la Olimpiada din 1972 (München), prin Melania Decuseară-Trăistaru și Ion Ganea, care nu au depășit faza calificărilor. La JO din 1980 (Moscova), Ruxanda Hociotă a ocupat locul XV, la trambulină, Felicia Cârstea locul XXIII la trambulină, iar Alexandru Bagiu locul XIII la platformă și locul XXIII la trambulină. În 1992 (Barcelona), Ioana Voicu s-a calificat în finala de 12, clasându-se pe locul IX la platformă, iar la ediția din 1996 (Atlanta), Clara Ciocan a ocupat locul X la platformă, Anișoara Opriea locul XXII la platformă și Gabriel Cherecheș locul XXIV, la aceeași probă. La JO 2000 – Sydney, Clara Ciocan locul 21 platformă; Gabriel Cherecheș locurile 30 platformă și 53 trambulină; Anișoara Opriea loc 36 platformă. La JO 2004 – Atena, Ramona Ciobanu, loc 24 platformă; la JO 2008 – Beijing Constantin Popovici, loc 23 platformă; Ramona Ciobanu, loc 24 platformă.

Săritorii români s-au clasat până în prezent la CE de seniori în primele 8 locuri: în 1966, pentru prima dată au intrat în finală, prin Pantelimon

Decuseară care s-a situat pe locul VI; în 1983, Cristina Szakacs, locul VI la platformă, performanță repetată în 1985 de Ileana Pârjol-Gheorghe, iar Isabela Bercaru ocupă locul V la trambulină; în 1991, Ileana Pârjol, locul VI la trambulină; Ioana Voicu, locul VIII la platformă; în 1993, Clara Ciocan, locul V și Mihaela Coman, locul VII, ambele la platformă; Clara Ciocan, locul VI la platformă; 1995, Oana Dinu, locul X la trambulină; 1997, Clara Ciocan, locul VII la platformă și locul XX la trambulină – 1 m. Cupa Europeană la seniore s-a finalizat cu clasarea pe locul III pe echipe în anii 1979, 1983 și 1992.

La CM de juniori, Gabriel Cherecheș aduce prima medalie de bronz, în 1991, la platformă și a ocupat locul V la trambulină, iar în 1993, la juniori, locul I. G. Cherecheș cucerește prima medalie de aur, la platformă, iar Anișoara Opricia s-a clasat pe locul VI la aceeași probă. Juniorii mici obțin, în 1993, 2 medalii de argint: Clara Ciocan (trambulină – 1 m) și Mihaela Coman (platformă), și alte două locuri V și un loc VI. În 1994, la CM de juniori desfășurat în China, Clara Ciocan și Gabriel Cherecheș reușesc câte două clasări pe locurile VI.

Un bilanț valoros realizează juniorii (I și II) la CE, unde cuceresc 6 medalii (3 de aur, 2 de argint, 1 de bronz). Prima medalie a aparținut lui G. Cherecheș – bronz, la platformă, în 1991. Medaliații cu **aur** au fost: G. Cherecheș în 1992 (II), 1995 (I) și D. Vasilescu în 1993 (II). Cu **argint**: G. Cherecheș în 1992 (II) și 1993 (I). Cu **bronz**: G. Cherecheș în 1991 (II). La CE de junioare (I și II) au fost obținute 18 medalii (3 de aur, 5 de argint și 10 de bronz), Luiza Nicolaescu a fost prima medaliată, în 1982, la platformă, obținând medalie de bronz. Medaliatelor cu **aur**: M. Coman în 1993 (II), Cl. Ciocan, în 1995 și 1996 (I). Cu **argint**: L. Nicolaescu, în 1983 (I), D. Popa, în 1987 (I), O. Dinu, în 1993 (II), L. Nemțeanu, în 1997 și în 1998 (I), R. Ciobanu, în 1999 (II). Cu **bronz**: L. Nicolaescu, în 1982 (I), Cr. Timar, în 1983 (I), I. Voicu, în 1989 (I), A. Opricia, în 1993 și 1995 (I), M. Coman, în 1994 (I), A. Udvescu, în 1991 (II), Cl. Ciocan, în 1992 și 1993 (II) două medalii. La rezultatele menționate, se adaugă cele obținute la CE: **2000** (Istanbul), junioara

Andra Opincă a câștigat medalie de argint la platformă, iar juniorul Cornel Ardeleanu, pe cea de bronz, la aceeași probă; **2001**- loc VI Ciobanu Ramona Maria; **2002** (Geneva), săritorul Constantin Popovici obține medalie de **bronz** la platformă; **2009** (Budapesta) - Mara Aiacoboaie, medalie de **argint** la aceeași probă.

La întrecerile de sărituri din cadrul Universiadelor (JMU), au fost obținute medalii: în 1961, Gh. Banu medalie de bronz, la trambulină și platformă, iar Emilia Negulescu – medalie de bronz la platformă; în 1981, Ruxanda Hociotă cucerește medalie de bronz la trambulină.

Numeroși antrenori au contribuit la inițierea, pregătirea și participarea în competițiile internaționale a sportivilor români: Alexandru Lascu, Herbert Wittenberger, Norbert Hatzack, Klaus Wittenberger, Arthur Horacek, Gustav Fischer, Viorica Kelemen, Emilia Negulescu, Minodora Florian, Melania Trăistaru, Elena Timar, Dumitru Popoaie, Gavril Roger, Ioan Ilieș, Nicolae Sparios, Pantelimon Decuseară, Ildiko Toth, Ruxanda Hociotă, Ana Popescu, Claudia Țiu, Florin Avasiloaie și alții. Dintre aceștia, Alexandru Lascu, Gustav Fischer, Pantelimon Decuseară, Nicolae Sparios, Melania Trăistaru și Ana Popescu au primit titlul de Antrenor Emerit, ca o recunoaștere a implicării în afirmarea acestui sport. Al. Lascu a fost distins cu titlul de Maestru Emerit al Sportului, iar peste 50 de sportivi și sportive au primit titlul de Maestru al Sportului. În prezent, o nouă generație de antrenori se află în plin proces de afirmare. Un cuvânt de apreciere se cuvine pentru recunoașterea muncii arbitrilor și activului obștesc (în majoritatea cazurilor, părinții săritorilor), care au sprijinit cu pasiune această ramură a sportului.

Trebuie menționată și contribuția cunoscutului cronicar sportiv Dumitru Stănculescu care a prezentat de-a lungul anilor, în *Gazeta Sporturilor*, problemele cu care s-a confruntat acest sport.

Pe lista arbitrilor la sărituri, ai FINA au fost incluși: Ioan Ilieș, Pantelimon Decuseară, Nicolae Sparios, Andrei Găvozdea, Angela Mărginean, Adrian Cherciu, Claudia Roxana Ursea, Cătălin Gheorghe Cazan și alții.

La sfârșitul anului 2000 săriturile în apă se practicau în 7 secții afiliate, din Bacău, Bihor, Sibiu și București, de 401 sportivi legitimați (360 copii, 33 juniori, 8 seniori), îndrumați de 17 antrenori, iar în 2009 săriturile în apă se practicau în 8 secții

afiliate, din Bacău, Sibiu și București, de peste 200 sportivi legitimați, îndrumați de 14 antrenori. Cele mai productive secții au fost cele ale: CSS *Triumf*, SCM *Bacău*; CSS - LPS *Emil Racoviță*; CSA *Steaua*; CSM *Sibiu*.

RETROSPECTIVĂ ÎN IMAGINI

NATAȚIE

1939 – demonstrație de înot, polo și sărituri susținută de reprezentanții Clujului la Râmnicu Vâlcea

Bazinul de înot din Sighișoara construit în 1892 și un turn de sărituri de 7.5m, loc de pregătire al viitorilor înotători de performanță

Doi dintre reprezentanții celei mai numeroase familii de înotători din țara noastră: Orosz Gavril și Orosz (Ujhelyi) Irina – campioni naționali

*Doi reprezentanți ai înotului din țara noastră
dr. Kelemen Attila dar și Bekeş László –
multipli campioni și recordmeni naționali*

**Kelemen Attila és Békés László az MSE kiváló
fiatal úszói több országos rekordot javítottak
meg a Targu-Mures-Marosvásárhelyt rendezett**

*Întâlnirea de natație
Bulgaria – România (1949)*

Echipa feminină de natație la întâlnirea România-Polonia 1949

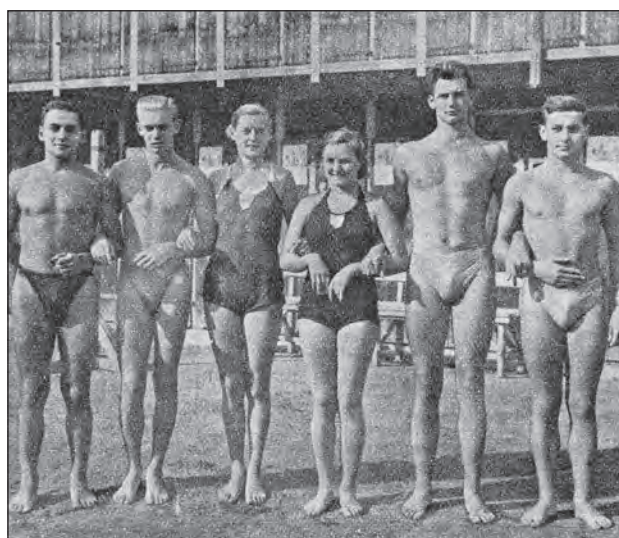

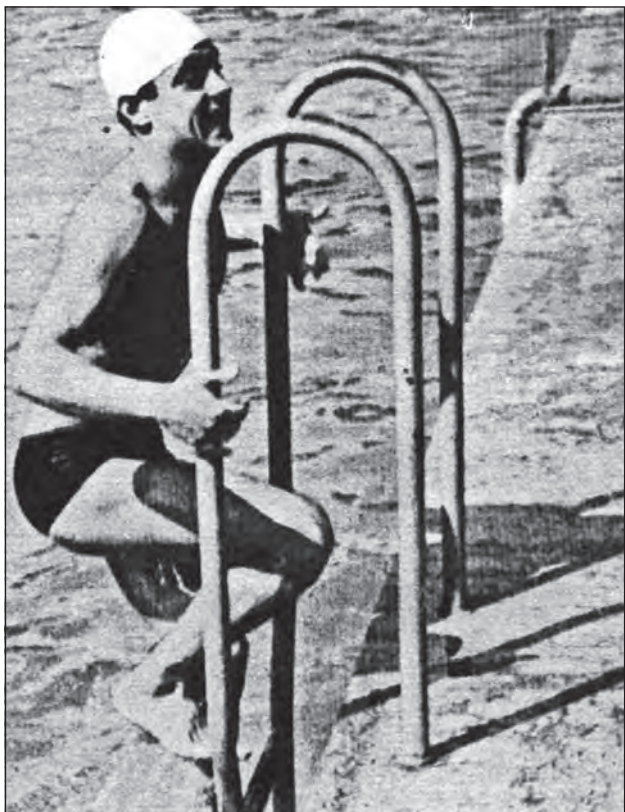
*Întâlnirea
de natație
România
– Polonia
(1950)*

Școli-centre – cursuri de învățare a înotului pentru copii, o preocupare importantă de-a lungul anilor

Un grup de înotători ai Asociației Sportive Târgu Mureș, protagoniștii campionatelor naționale de înot de la Eforie (): Daroczi Ladislau – înotător și jucător de polo, viitor antrenor al echipei naționale de polo; Toth Pall Iosif – înotător, viitorul antrenor al lotului național de înot; înotătoarele Kaha K. – campioană la 100 m spate; Perlaki K. – campioană la 200 m bras; Kelemen Attila – campion național la 200, 400 și 800 m liber, component al lotului național de polo; Bekes Laszlo – component al ștafetei care a realizat un nou record național.

Alexandru Popescu – multiplu campion și recordman național la probele de 100 și 200 m delfin – primul înotător român finalist la JO din 1956 (Melbourne), la 200 m fluture

Cristina Șopterean-Balaban – multiplă campioană și recordmană națională – prima înotătoare care a cucerit o medalie la CE din 1966 (Utrecht), la 100 m spate (1'09''00)

Sanda Iordan – multiplă campioană națională – prima înotătoare campioană mondială universitară în 1961 (Sofia), la 200 m bras (2'59''6)

Marian Slavic, multiplu campion național, un înotător român într-o finală europeană, în 1970, la 200 m liber

Carmen Bunaciu – multiplă campioană și recordmană națională – multiplă campioană mondială universitară – prima înotătoare româncă medaliată la CM, în 1982 (Guayaquil) – medalie de bronz la 200 m spate – de 3 ori medaliată cu bronz la CE din 1977, 1981 și 1983

Tamara Costache – singura înotătoare româncă deținătoare a unui record mondial realizat la proba de 50 m liber (0'25''28) la Madrid, în 1986. A realizat și 4 recorduri europene la 50 m. Campioană mondială (1986) și europeană (1987) la 50 m liber

Stela Pura – medaliată cu bronz la CE din 1987 (Strasbourg), la 200 m fluture și 400 m liber

*Marian Slavic, Șerban Huber și Ion Ganea
primesc trofeele acordate pentru câștigarea
Campionatului Balcanic la înot, polo și sărituri*

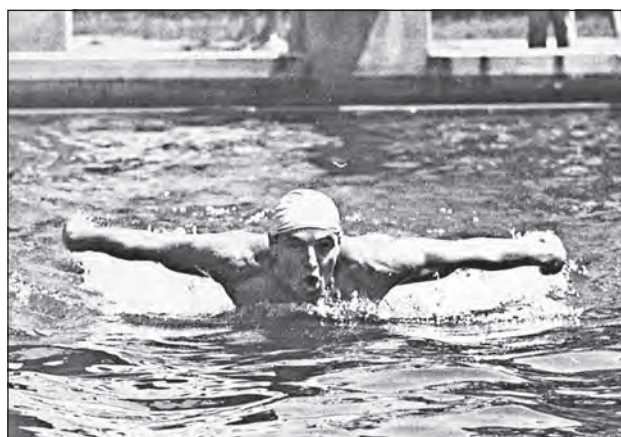
*Luminița Dobrescu – vicecampioană europeană în 1993
(Sheffield), la 200 m liber; – medaliată cu bronz la 200
m liber la CE din 1987 (Strasbourg) și 1991 (Atena)*

Anca Pătrășcoiu – cucerește prima medalie olimpică pentru înotul românesc, la JO din 1984 (la Los Angeles), la 200 m spate.

Noëmi Lung – vicecampioană olimpică (prima medalie de argint) la 400 m mixt – 4'39''46 și medaliată cu bronz la 200 m mixt – 2'14''85 – la JO din 1988 (Seul) – campioană europeană (400 m mixt) și medaliată cu bronz (200 m mixt) la CE din 1987 (Strasbourg) – medaliată cu bronz (400 m mixt) la CM din 1986 (Madrid) – a stabilit un record european în 1987 (Paris), la 400 m mixt

Patrichi Ernest, unul din reprezentanții înotului românesc, specializat în probele de fluture și bras, cu contribuții semnificative la dezvoltarea acestei ramuri de sport

Lotul national de natație al României participant la Balcaniada din 1946 Split. Printre participanți s-au aflat: E. Grellneth, M. Ballo, E. Mărgineanu, F. Grigoriță, S. Eftimiu, I. Novac. T. Groza, A. Kelemen, E. Patrichi. F. Șimon., G. Torok, Z. Norman, B. Iordache, A. Stănescu, Al. Lascu și alții.

Lotul national de natație al României participant la Balcaniada din 1946 Split. Printre participanți s-au aflat: E. Grellneth, M. Ballo, E. Mărgineanu, F. Grigoriță, S. Eftimiu, I. Novac. T. Groza, A. Kelemen, E. Patrichi. F. Șimon., G. Torok, Z. Norman, B. Iordache, A. Stănescu, Al. Lascu și alții.

Familia săritorilor în apă reunită la Campionatul național din 1992. **Rândul I** (de la stânga la dreapta): Vasilică Cerbuță, Adrian Cosma, Adrian Gavrilu, Dragoș Vasilescu (campion european de juniori în 1993 – Istanbul), Clara Ciocan (vicecampionă mondială de junioare în 1993 – Londra; campioană europeană de junioare în 1995 – Geneva și 1996 – Copenhaga; 3 medalii de bronz la CE de juniori din 1992 și 1993), Ramona Marinaș, Călin Găvozdea, Oana Dinu (vicecampionă europeană de junioare în 1993 – Istanbul), Carmen Dinu. **Rândul II:** Ana Popescu-Neicu, Anca Mihalache, Mihaela Coman (vicecampionă mondială de junioare în 1993 – Londra; campioană europeană de junioare în 1993 – Istanbul; medaliată cu bronz la CE de junioare din 1994 – Pardubice), Ana Maria Dragomirescu, Mihaela Gurlui, Anișoara Opriea (medaliată cu bronz la CE de junioare din 1993 – Istanbul); Ionica Tudor (Maestră a sportului). **Rândul III:** Luiza Nicolaescu (prima medaliată a săriturilor din România – bronz la CE de juniori din 1982 – Innsbruck; vicecampionă europeană de junioare în 1983 – Mulhouse), Crina Necula, Gabriel Cherecheș (campion mondial de juniori în 1993 – Londra; medaliat cu bronz la CM de juniori din 1991; 2 medalii de aur, 2 de argint și una de bronz la CE de juniori), Valeriu Dumitriu, Marian Sucher, Csaba Varabees, Radu Udvescu, Daniel Neagu. **Rândul IV:** Dorin Zisu, Anca Udvescu (medaliată cu bronz la CE de juniori din 1991), Nicolae Sparios (Antrenor emerit), Camelia Bistriceanu, Claudia Ursea, Pantelimon Decuseară (Antrenor emerit), Ildiko Toth (antrenor), Victoria Ștefănoiu (antrenor), Gavril Rogge (antrenor), Oliviu Lăzău (antrenor), Ioan Ilieș (antrenor federal).

*Wittemberger Herbert, Hatzak Nordert, Wittemberger Klaus –
3 sportivi care au reprezentat cu rezultate deosebite țara noastră*

*Gabriel Cherecheș – primul român medaliat cu aur la
CM de sărituri al juniorilor, din 1993 (Londra) –
medaliat cu bronz la CM de juniori din 1991 (Orebro)
– campion european la juniori în 1992 (Leeds) și 1995
(Geneva), la platformă – medaliat cu argint la CE de
juniori din 1992, la trambulină 1 m și în 1991-1993, la
platformă, și cu bronz la platformă*

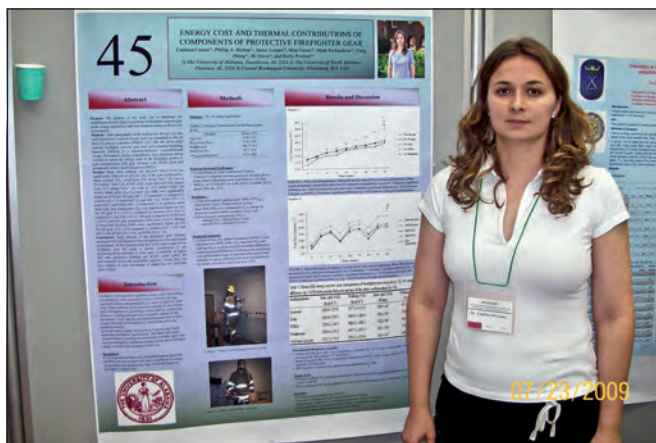
*Diana Mocanu – campioană olimpică la 100 m
spate 1'00''21, la 200 m spate 2'08''16 la JO de la
Sydney (2000). Palmares CE: medalie de bronz în
1999 (Istanbul), la 100 m fluture, 3 medalii de
argint, în 2000 (Helsinki) la 50, 100 și 200 m spate*

Camelia Potec – 3 medalii de aur la CE din 1999 (Istanbul), la 200 și 400 m liber și din 2000 (Helsinki), la 4x200 m – 5 medalii de bronz la CE din 1977, la 200 m liber, din 1999, la 4x200 m liber, din 2000, la 200 și 400 m liber și 4x100 m mixt

*Beatrice Cășlaru, (prima din stânga) a obținut la JO Sydney – 2000: medalie de argint la 200 m mixt (2'12''57) și medalie de bronz la 400 m mixt (4'37''18).
Palmares CE: 4 medalii de argint în 1991 (Atena), la 400 m liber, 200 m bras, 200 și 400 m mixt; medalie de argint în 1996 (Rostock), la 400 m mixt; 3 medalii de argint în 1999 (Istanbul), la 200 m bras, 200 și 400 m mixt; 2 medalii de aur la 200 m bras și 200 m mixt și o medalie de argint la 400 m mixt, în anul 2000 (Helsinki)*

Antrenorii Gabriela Stoicescu Clinciu și Valeriu Stoicescu cu contribuții semnificative în dezvoltarea și afirmarea înotului brăilean și una dintre elevele lor, Cătălina Cășaru, cu studii masterale în fiziologie sportivă la Universitatea din Alabama și prezintă cu numeroase lucrări în cadrul unor sesiuni științifice și publicații de specialitate (2007-2009)

*Bazinul olimpic de înot din
Complexul sportiv național „Lia Manoliu”*

Bazinul olimpic de înot din Pitești (interior)

Bazinul olimpic de înot de la CS „Dinamo”

*Bazinul și instalațiile de sărituri de la
Complexul sportiv „Tineretului”*

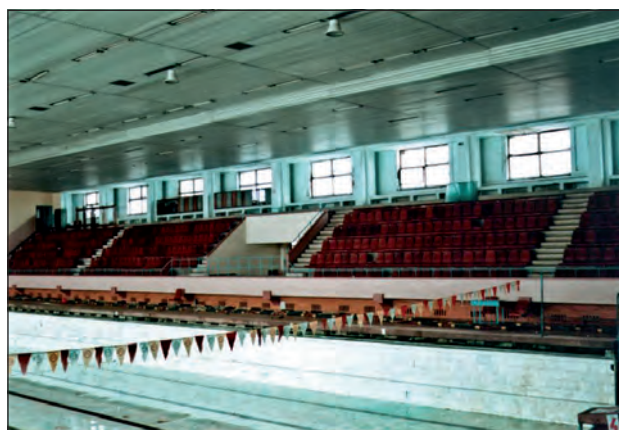
Bazinul de înot din Complexul sportiv „Tineretului”

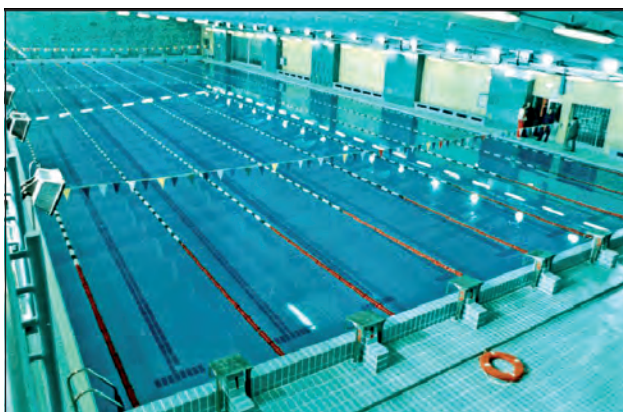
Bazinul acoperit de sărituri din Bacău (interior)

Bazinul acoperit de înot din Pitești

Bazinul acoperit de înot din Baia Mare

*Bazinul acoperit de înot din
Complexul sportiv național „Lia Manoliu”*

Bazinul descoperit de înot din Baia Mare

Unul din bazinele acoperite de la Reșița – puternic centru al natației românești

AGE GROUP 75-79										CR :	45.62	WR :	42.06
QUALIFYING STANDARD: 1:09.30													
1	FLORA Katharina	ROU	1934	75-79	Oren Swimming Club Cluj								46.26
2	JAROSOVA Eva	CZE	1936	75-79	Bohemians Praha								47.97
3	MEYER-TONNDORF Ursula	GER	1936	75-79	Duesseldorf Sc 1898								48.33
4	JORDAN Betsy T	USA	1937	75-79	San Diego Swim Masters								48.46
5	WALDIE Mae	CAN	1935	75-79	Team Quebec								48.68
6	LANGE Ingrid	GER	1937	75-79	Duesseldorf Sc 1898								50.39
7	GRAUE Annelies	GER	1937	75-79	Hannoverscher SV 1892								51.89
8	NAGAYA Miesko	JPN	1937	75-79	Asahikawa Ss								55.06
9	HIROOKA Fusako	JPN	1937	75-79	St Kansai								55.72
10	HOHLFELD Liselotte	GER	1935	75-79	Sc Magdeburg								57.69
11	GREGOIRE Eugenia	USA	1936	75-79	Forster Master Swim Team								58.79
12	HIROKO Sasaki	JPN	1936	75-79	Youth Machida								58.97
13	PETRI Gisela	GER	1937	75-79	Mainzer SV 1901								59.77
14	TANOUE Nobu	JPN	1937	75-79	Osc Chiba								1:01.13
15	MORTON Barbara	GBR	1933	75-79	Southport Swimming Club								1:02.90
16	KAI Toshiko	JPN	1936	75-79	Team Step								1:03.06
17	AENLE Irma	ARG	1937	75-79	Vecinal+Actitud								1:03.53
18	JEANNE-MARIE Berthier	FRA	1937	75-79	Sens Natation								1:04.58
19	HAGER Claire	FRA	1934	75-79	Troyes Omni Sports Natation								1:09.27

*pers
desqualificata*

Riccione - Italy, 3-17 June 2012
Data processing by Italian Swimming Federation

Report RE0-MAS.6.5.0 / 1
(Printed on 6/17/2012 at 11:35)

Flora Orosz Ecaterina - la 14 ani campioană națională la 50m bras. - la 78 de ani campioană mondială la Masters, cat. 75-79 ani la 50m spate (46.26) la CM din 2012 de la Riccione, Italia.

Întâlnirea amintirilor – reuniunea înotătorilor, jucătorilor de polo și a prietenilor din alte sporturi: scrimă, fotbal, motociclism, automobilism veniți din toate colțurile lumii la Ibiza (Spania) 9-16 octombrie 2006.

FIGURI REPREZENTATIVE

INOT

ACIOBĂNIȚEI, NECULAI (1948-2012), n. în com. Arsura, jud. Vaslui. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS, promoția 1974, specializarea natație. La vârsta de 13 ani, a început să practice kaiacul sub îndrumarea antrenorului Virgil Ștefănescu.

A fost legitimat la CNU (1961-1967) și la CS *Steaua* (1967-1969) unde a avut antrenori pe Maria și Nicolae Navasart. Ca sportiv, a obținut 3 locuri III la CN de juniori și locul II la cel de seniori, în proba de mare fond de la Snagov. A activat ca profesor-antrenor de înot, la Colegiul Național *Emil Racoviță* (începând din 1984). Cu sportivii pe care i-a pregătit a obținut: peste 480 de locuri pe podium la CN; peste 25 de medaliați la CB; un loc I, două locuri II și 3 locuri III în probe individuale și 4 locuri I, 2 locuri II și 3 locuri III în probe de ștafetă, la CE de juniori; locuri pe podium la CM militare; 160 de titluri de campioni naționali, 16 recorduri naționale; 8 înotători promovați în loturile de juniori și 3 în cele de seniori. În perioada 2001-2003, a fost antrenor coordonator la Centrul Olimpic de înot din București, iar în 2004-2005 antrenor la lotul olimpic. Cea mai reprezentativă sportivă a sa Loredana Diaconescu, pe care a pregătit-o în perioada 1989-1995, după care a promovat-o la alt antrenor, a cucerit titlul de campioană europeană de juniori în

proba individuală și la ștafetă, 4 medalii de argint și 3 de bronz la CE de juniori și o medalie de aur și 2 de bronz la CE de seniori. Este deținătoarea a 3 recorduri balcanice. Din 1996, a fost președintele comisiei de natație a municipiului București. A fost ales membru în Colegiul central al antrenorilor, din cadrul FRN. Are calificare de arbitru de înot de categorie superioară, oficiind la majoritatea competițiilor cu caracter intern și internațional. Pentru rezultatele obținute și contribuția sa la afirmarea înotului românesc, a primit titlul de Antrenor Emerit.

AGACHE, DRAGOȘ (1984), n. în Constanța. Specialist în managementul sistemelor informatice, absolvent al Universității din Iowa (SUA), în perioada 2004-2009. Plecat la studii cu o bursă, a fost totuși nevoit să muncească la depozitul de cărți și echipament

al Facultății, pentru a se putea întreține. Înotător de performanță și-a început activitatea la bazinul de la Palatul Copiilor din Constanța, la vârsta de 6 ani. După o serie de întreruperi și-a continuat activitatea, dovedindu-se un înotător cu calități pentru marea performanță. Pe parcursul anilor, a reprezentat în competiții: CS *Farul- Palatul Copiilor*, iar apoi CS *Farul* din Constanța; CS *Dinamo* (2007 și 2008); CS *Farul* din 2009 în continuare. A avut ca antrenori pe: Octavian Tileagă (până în 2004); Gheorghita

Handrea (2009-2010); Laura Sachelarie (o scurtă perioadă în 2010); Eduard Cîșlaru (din ianuarie 2011). Multiplu campion național de juniori și seniori, în probele de 50, 100 și 200 m bras. În perioada studiilor, a devenit liderul echipei de înot a Universității, stabilind mai multe recorduri în probele de bras (antrenorul echipei de înot fiind Robert Pinter). În anul 2009, a participat la CN pentru salvamari câștigând cu echipa locul I. Pe plan internațional, debutează la CE din 2001(Malta) la juniori, apoi la ediția din 2002 de la Linz(AUT), unde se clasează pe locul al VIII-lea, în proba de 100 m bras, tot în același an devenind și campion balcanic la juniori (50 m bras). Dacă la CE din 2006 și la CM din 2009 nu reușește să depășească faza calificărilor, se impune la CE din 2010 (Budapesta), unde cucerește medalia de argint și titlul de vicecampion european în proba de 50 m bras, deși se clasase cu ultimul timp în finală și a înotat pe culoarul 8, considerat nefavorabil. Dragoș Agache devine astfel primul înotător român medaliat la CE într-o probă de bras. DA a făcut dovada calităților sale în cadrul concursurilor din circuitul *Mare Nostrum* din 2010, de la Barcelona, locul al II-lea la 50 m bras și în mod deosebit în etapa Canet (Franța) unde a câștigat proba de 50 m bras, învingându-l pe recordmanul mondial al acestei probe, Camerun van der Burg, din Africa de Sud, campionul mondial din 2009. La nivelul anului 2010, DA avea al doilea timp european și al cincilea mondial. Maestru al Sportului, care prin rezultatele obținute a îndeplinit și normele pentru acordarea titlului de Maestru Emerit al Sportului.

ANDREI, ANCA (1951), n. în Reșița. Profesoară, absolventă a Universității din Bremen (Germania), secția Engleză-Sport, promoția 1976. După absolvire, s-a încadrat ca profesoară la o școală din Bremen, unde a desfășurat o activitate didactică foarte apreciată, predând engleza și sportul. Înotătoare de performanță. Prin anii 1957, 1958 a început să se

inițieze în tainele înotului și ale gimnasticii. Doi antrenori de marcă Ioan Schuster (înot) și Andrei Kerekeș (gimnastică) au purtat tratative cu părinții pentru a-i convinge să accepte realizarea unui program organizat de pregătire. A fost ales înotul, în 1959 remarcându-se în grupa începătorilor, iar în 1960 evidențiindu-se ca un nou talent. A fost legitimată la ȘSE din Reșița. A obținut în concursurile republicane și CN 11 titluri de campioană la junioare și 9 la senioare, în perioada 1965-1969 (100 și 200m spate, 200m mixt și 4 ștafete). A stabilit 5 noi recorduri naționale, la categoria junioare și 2 la senioare. În 1969, la concursul de mare fond pe lacul Siutghiol, s-a clasat pe locurile II la 1500 și 3000m. A participat la numeroase competiții internaționale în URSS, CSR, Germania, Italia, Anglia, Austria, Turcia, Iugoslavia. În 1966 participă la *Criteriul European* pentru juniori (un CE neoficial), din Italia, se clasează pe locurile I la 100 și 200m spate, iar la CE de seniori, de la Utrecht, pe locul la III-lea în finala B (la numai 15 ani), la 100m spate. La CI ale României din 1968 (Cluj-Napoca) ocupă locul I, la 100m spate, cu un nou record de junioare (70,2 sec.). Participantă la JO din 1968 (Mexic). Dublă campioană balcanică la senioare, în 1969 (Izmir – Turcia). A făcut parte din echipa națională la Cupa Europei din 1969 (Dubrovnik), în grupa B. În 1967, i s-a acordat titlul de Maestră a Sportului. Datorită unui incident, în 1969, pentru deținere de valută la deplasarea peste graniță, i s-a retras titlul de maestră a sportului și a fost suspendată pe timp de 5 luni. Cu ocazia participării la un concurs, în Austria în 1971, a refuzat să se mai întoarcă în țară stabilindu-se în Germania. Din declarațiile sale, rezultă că a fost judecată în lipsă și condamnată la 14 ani, iar după recurs la 7 ani.

ARANYOSSY LADISLAU (1917-1988), n. în Cluj. Înotător de performanță, jucător de polo și antrenor de natație. A început să practice înotul la 14 ani la Cluj, apoi și-a continuat activitatea la Oradea, Târgu Mureș și din nou la Cluj, unde a concurat pentru CS *Ferar*,

KAC (Klubul Athletic Cluj) *Universitatea și Metalul*. A avut un rol important în dezvoltarea natației românești, fiind un participant activ la CN de înot și polo, timp de peste 20 de ani. Începând din 1931, până în 1951 a cucerit peste 20 de titluri de campion național și a stabilit peste 100 noi recorduri, în probele de 100 și 200m bras și spate. Participant la CN de mare fond pe Dunăre-Brăila-Galați - în 1950, 1951 și 1953. A activat ca antrenor de natație, în special la polo pe apă, pregătind echipele Știința și CSM din Cluj-Napoca. A promovat, în lotul național de polo seniori, 7 jucători valoroși care au contribuit la o bună reprezentare a acestui sport pe plan internațional. Rezultatele sale obținute la CN depășeau, cu mult, normele de maestru al sportului, clasificare introdusă după anul 1950. A fost recompensat cu numeroase plachete, diplome și trofee sportive.

BĂDIȚĂ, CEZAR-ALEXANDRU (1979), n. în București. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ANEFS, București. A activat cu dublă legitimare la liceul *Emil Racoviță* – CSA *Steaua* (1995-2004). București sub îndrumarea antrenorei emerite

Doina Sava. A câștigat peste 55 de titluri de campion național și a stabilit 13 recorduri naționale, din care peste 30 la seniori. La CE de juniori din 1997 – locul VI la 400 m mixt, X la 4x100 m liber și XI la 200 m mixt. Participant la 4 ediții a CE din: 1999 (Istanbul locul 10 la 4x100 m liber și XIX la 400 m mixt; 2000 (Helsinki) cucerește titlul de vicecampion european la proba de 400 mixt (4'19''42 – nou record național), la 200 m mixt s-a clasat pe locul IV (2'02''44), iar la ștafeta 4x200 m liber pe locul V, cu două noi recorduri naționale; 2002 (Berlin) locul IX la 400 m mixt și XI la 200 m liber; 2004 (Madrid) locul VIII la 200 m mixt și XII la 400 m mixt. Participant la CM (2003), ocupă locul IX la 200 m mixt și la 400 m mixt. Participant la 2 ediții ale Jocurilor Mondiale Militare: 1999 bronz la 4x200 m liber; 2003 aur la 400 m mixt și

argint la 200 m mixt și la 2 ediții ale Campionatelor Mondiale Militare din: 1998 (Roma) a obținut - medalia de aur la 200 m mixt (2'06''02) și medalia de argint, la 400 m mixt, bronz la 4x100 m liber, 4x200 m liber și 4x100 m mixt; 2002 - aur la 400 m mixt, argint la 200 m mixt. La JB a obținut 3 medalii de aur și 7 de argint. Participant la JO de la Sydney 2000, se califică în finala probei de 400 m mixt (ocupă locul VII, cu 4'20''91); a stabilit un nou record național cu timpul de 4'17''11. S-a clasat pe locul IX la 200 m mixt cu timpul de 2'02''02 (nou record național). Maestru al Sportului la înot (1998).

BALABAN (ȘOPTERIAN), CRISTINA (1947), n. în București. Profesoară de educație fizică. Absolventă a IEFS, București, specializarea natație, promoția 1972. A activat la Clubul *Dinamo*. A câștigat 28 de titluri de campioană națională și a stabilit

36 de recorduri naționale. A fost componentă a lotului național și a obținut numeroase medalii la diferite concursuri internaționale. La CE din 1966 (Utrecht) a cucerit medalia de bronz la proba de 100 m spate (1'09''7) – *prima medalie pentru înotul românesc obținută într-o competiție oficială*. Înainte de această performanță a obținut 2 medalii de bronz la JMU din 1965 (Budapesta), la probele de 400 m liber și 100 m spate. După retragerea din activitatea competițională, a funcționat ca antrenore de înot la Clubul *Dinamo*, pregătind sportivii care s-au afirmat pe plan intern și internațional. A fost promovată ca antrenore la loturile naționale și olimpice, reprezentând, cu sportivii săi, înotul românesc la JO, CM, CE și JMU. Printre sportivii care au devenit campioni și recordmeni, componenți ai loturilor naționale, medaliați la diferite competiții internaționale, maeștri și maeștri emeriti ai sportului, s-au numărat: Irinel Pănulescu, Mariana Paraschiv, Anca Georgescu, Mihai Mandache, Flavius Vișan, Adrian Horvath. O perioadă a lucrat și cu Anca Pătrășcoiu, prima înotătoare care a cucerit o medalie olimpică. Cea mai importantă sportivă a sa a fost

Carmen Bunaciu, care a realizat: 70 de titluri de campioană și 39 de recorduri naționale; prima înotătoare care a înotat sub un minut la 100 m liber (59'90'', în 1977); *prima medalie la un CM* (bronz – în 1982); medalie de bronz la CE din 1977; 3 locuri IV la JO; 10 medalii (din care 5 de aur) la JMU. S-a preocupat permanent de selecția, pregătirea și perfecționarea sportivilor. A colaborat cu specialiștii de la Centrul de Cercetări pentru Problemele Sportului, în vederea elaborării unor lucrări metodice. În 1978 a participat la un schimb de experiență în SUA. După 1990, s-a stabilit în Germania. Maestră a Sportului (1963) și Antrenoare Emerită la înot. Decorată cu: Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (1982); Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

BANFFY, EVA (1943-2009), n. în Cluj, de profesie decorator pe sticlă și ceramică. A început să practice înotul la vârsta de 12 ani, sub îndrumarea antrenorului Adalbert Iordaky. În perioada 1955-1959, a fost legitimată și a concurat pentru AS *Locomotiva* (ulterior *CFR*) și CSM din Cluj, unde a fost pregătită de același antrenor. În cariera sa sportivă a cucerit 3 titluri de campioană națională de junioare și 3 de senioare și a stabilit 3 recorduri naționale de junioare și 2 de senioare. A fost selecționată de 9 ori în loturile naționale, câte 3 în echipele de juniori, tineret și seniori. La lotul național s-a pregătit cu antrenorii Adalbert Iordaky și Iohan Frâncu. A participat la mai multe competiții internaționale, cele mai bune rezultate fiind obținute la întâlnirea internațională România-Polonia (1958) unde s-a clasat pe locurile I la 100 și 200m spate cu noi recorduri naționale de junioare și senioare, realizând a IV-a performanță mondială și norma de maestru al sportului. Activitatea sa de performanță s-a întrerupt în septembrie 1958, înaintea CE de la Budapesta, când a fost exclusă din lotul național, pe motiv de origine socială nesănătoasă, fiind descendentă dintr-o familie de nobili din Ardeal.

BENEDEK (BALLO, BUCUR), MARIA (1917-1985), n. în Cluj. Studii liceale. Antrenoare de natație. Înotătoare de performanță, cu contribuții semnificative la dezvoltarea înotului pe plan local (Cluj și Târgu Mureș) și național. Și-a început activitatea la CS *Universitatea Cluj* (1935-1936), unde înregistrează și primele rezultate: campioană națională în 1936. Fără a avea posibilitatea de a participa la competiții internaționale, se remarcă pe plan național. La CN din 1937, reprezintă CS (SS) *Mureș* din Tg. Mureș, devenind campioană națională la: 50m (34,9), nou record național care a fost valabil până în 1949; 100m liber (1:23,9) nou record național valabil până în 1946; 400m liber (7:19,6); 4x100m liber, 3x100m mixt. Sub culorile aceluiași club, la CN din 1938, contribuie la câștigarea titlurilor naționale la 4x100m liber și 3x100m mixt. Revine la Cluj, la CS *Ferar* participând la CN din 1945 unde obține, din nou, două titluri naționale cu ștafetele 4x100m liber și 3x100m mixt finalizate cu 2 noi recorduri naționale cu echipa de club și la CN din 1946, desfășurate la bazinul *Obor* din București, prezentă în probele de 100m liber (locul al III-lea), 400m liber, 4x100m liber și 3x100m mixt. În 1947, contribuie la realizarea unui nou record național cu ștafa 4x100m liber (F. Grigoriță, M. Ballo, E. Grenelt, S. Eftimiu). Încă din 1946, se dedică activității de antrenoare, având rezultatele deosebite la inițierea copiilor la înot, dar și în pregătirea și promovarea unor înotători în sportul de performanță. A activat la centrele de învățare a înotului, și la secțiile de natație ale CS *Progresul*, ȘSE și la CSM din Cluj.

BOCK, ELISABETH-LISBETH (1930), n. în Sibiu. Antrenoare de înot, calificare obținută în 1956. Înotătoare de performanță. Și-a început activitatea sportivă în Sibiu, fiind legitimată la CS *Avântul Tineresc*, pe care-l reprezintă la CN din 1948, unde obține titlul

de campioană națională la 400m liber. Se remarcă la CN din 1949, cu 3 noi titluri naționale la 100, 200 și 400m liber. În 1950, concurează pentru CS *ILSA* Timișoara fiind protagonista CN cu 6 titluri naționale care a contribuit decisiv la ocuparea locului I, de către CS *ILSA* în clasamentul senioarelor. În perioada 1951-1953, a activat la CCA (antrenor Iohan Frâncu) unde obține 5 noi titluri de campioană națională. Ultimul club pe care l-a reprezentat la CN a fost *Voința* București în 1954 (2 titluri de campioană la 400 și 800m liber și 2 de vicecampioană la 200m liber și 400m fluture și 2 locuri II la 400m și 800m liber). A fost înotătoarea care a obținut titluri naționale timp de 7 ani. S-a numărat printre puținele înotătoare care au realizat multe recorduri naționale. În 1979 a stabilit 5 recorduri naționale în probele individuale și 3 la ștafete, la categoria juniori. La seniori, în perioada 1949-1954 a deținut 13 recorduri naționale în probele individuale și 7 la ștafete. Recordul național la 400m liber, stabilit în 1950, a fost valabil până în 1954. În topul celor mai bune performanțe naționale s-a clasat de 3 ori pe locul I în 1950 și de 2 ori în 1951. Pe plan internațional, a participat la numeroase competiții, contribuind semnificativ la afirmarea înotului românesc. În 1950, la Concursul internațional organizat cu ocazia Congresului UIS, la Praga, s-a clasat pe locul I la ștafetă 3x100m mixt, II la 100m liber și III la 400m liber. În 1951, locul al III-lea la 200m liber, la concursul internațional de la Viena și locul al IV-lea la 400m liber, la Festivalul Mondial al Tineretului de la Berlin. În concursurile internaționale, din 1954 și 1955, trei locuri I, un loc II și un loc III. După retragerea din activitatea competițională, a activat în producție și ca instructor-antrenor. Maestră a Sportului (1955). S-a stabilit în Germania.

BUNACIU, CARMEN (1961), n. în Sibiu. Profesoară de educație fizică. Absolventă a IEFS din București. Una din cele mai reprezentative înotătoare din România. Și-a început activitatea la CSS Sibiu (1968-1974), sub îndrumarea antrenorului Nicolae

Dembițchi. S-a consacrat la Clubul *Dinamo* București (1974-1986), unde s-a pregătit cu antrenorul Cristina Șopterian. A câștigat 70 de titluri de campioană națională în probele individuale și a stabilit 39 de recorduri naționale. Prima înotătoare care a coborât recordul țării sub un minut la 100 m liber (59''90) la 17 decembrie 1977, în bazinul din Baia Mare (50 m). Componentă a loturilor naționale, în perioada 1975-1986, a reprezentat înotul românesc la 3 ediții ale CE, 3 ediții ale CM, 2 ediții ale JO și la numeroase competiții internaționale, realizând un palmares impresionant. A obținut: 10 medalii (5 de aur, 3 de argint și 2 de bronz) la JMU din 1979 (Mexic), 1981 (București), 1983 (Canada), 1985 (Japonia); 30 de titluri de campioană balcanică; 2 medalii de aur la concursul preolimpic din 1979 (Moscova). La CE cucerește prima sa medalie în 1977 (Suedia) clasându-se pe locul III, la 200 m spate și pe locul VI, în finală, la 100 m spate, precum și două medalii de bronz, la 100 m spate, la *europenele* din 1981 (Iugoslavia) și 1983 (Italia). La CM din 1978 (Berlin) se califică în două finale, clasându-se pe locul IV, la 200 m spate și pe locul VII, la 100 m spate. La ediția *mondialelor* din 1982, de la Guayaquil (Ecuador), cucerește medalia de bronz la 200 m spate (2'15''40), prima medalie obținută pentru înotul românesc la un CM, și se clasează pe locul V la 100 m spate, iar în 1986 (Madrid) ocupă locul VI în finala probei de 100 m spate. S-a calificat la 3 finale ale JO din 1980 (Moscova), unde se clasează pe locurile I V, la 100 și 200 m spate și pe locul VII, cu ștafeta de 4x100 m mixt. La ediția din 1984 (Los Angeles) s-a clasat pe locurile IV, la 100 m spate și VII, la 200 m spate. Prin rezultatele obținute, intră în topul celor mai bune sportive cu performanțe mondiale, ocupând următoarele locuri: în 1978 – locul VIII, la 200 m spate și XII, la 100 m spate; în 1979 – locul II, la 200 m spate și III, la 100 m spate; în 1980 – locurile VII, la ambele probe. În topul celor mai bune performanțe europene a ocupat locurile I la 100 și 200 m spate, în anul 1979. După 1986 s-a dedicat muncii de antrenor, reușind să pregătească o serie de sportivi cu performanțe notabile pe plan intern și internațional.

În anii 1989-1992, a făcut parte din colectivul tehnic care s-a ocupat de pregătirea lotului olimpic și național de înot. Prezintă marile competiții internaționale de înot CM și CE în emisiunile televizate. S-a implicat în organizarea competițiilor pentru categoria *masters* (veterani), la care participă și în calitate de concurentă. Maestră a Sportului, Maestră Emerită (1977) a Sportului și Antrenoare Emerită la înot. Decorată cu: Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (1981); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (1982) și (2004).

BUTACU, NICOLAE (1974), n. în București. Legitimă la liceul cu profil de înot *Emil Racoviță* și la Clubul *Steaua* București (1992-1998). S-a pregătit cu antrenorul Nicolae Tat. A câștigat peste 66 de titluri naționale, în bazin acoperit și descoperit, și a stabilit peste 20 de recorduri naționale. Multiplu campion balcanic și medaliat la numeroase concursuri internaționale. La CM din 1994 (Roma) se clasează pe locul XIV, la 200 m spate, la ediția din 1995 (Rio de Janeiro bazin scurt) contribuie la câștigarea primei medalii (de bronz), într-o probă masculină la *mondiale*, cu ștafeta de 4x100 m liber în bazin scurt (3'17"40), iar la proba de 200 m spate se clasează pe locul VIII. La CE: din 1995 (Viena) cucerește prima medalie românească (argint), la 200 m spate (1'59"96) și se clasează pe locul VII cu ștafeta de 4x100 m liber și XIV la 100 m spate; 1996 - Rostock (în bazin scurt), unde cucerește 2 medalii de argint, la 200 m spate și 100 m liber și se clasează pe locul VIII la 100 m spate; 1997- locul XX la 100 m liber, XXIV la 200 m spate. La Jocurile Mondiale Militare din 1995 medalie de bronz la 200 m liber și locul V la 100 m spat. Tot în 1993 la Campionatul Mondial Militar (Roma), câștigă medalie de argint la 200 m spate și 1998 argint la 100 m spate și la 200 m liber și 3de bronz la 4x100 m liber, 2x200 m liber 2x100 m mixt. La JB (din 1992 până în 1996) a obținut 11 medalii (3,7,1). La JO din 1996 (Atlanta) obține locul X cu ștafeta de

4x100 m liber – un nou record național și locul XVI, la 200 m liber – de asemenea un record național. Maestru și Maestru Emerit al Sportului.

CĂȘARU, CĂTĂLINA (1979), n. în Brăila. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a FEFS, din cadrul Universității din Bacău, promoția 2003. Studii de masterat în fiziologie sportivă la Universitatea din Alabama - SUA (2007). Urmează și studiile de doctorat pe care le va absolvi în anul 2011. Activează ca director pentru natație, în cadrul YMCA. Sportivă de performanță la înot și triatlon. A fost legitimată la CSS Brăila unde s-a pregătit cu profesorii Lucian Teodoru (1982-1984) și Viorica Predescu (1984-1985). În perioada 1985-2004, a reprezentat în competiții CSS, LPS și CSM din Brăila, având ca profesori – antrenori pe Gabriela Stoicescu Clinciu și Valeriu Stoicescu, tehnicieni cu care s-a pregătit și în cadrul loturilor naționale. A obținut 15 titluri de campioană națională la juniori și 35 la seniori și a stabilit un nou record național la seniori. A fost selecționată de câte 10 ori în loturile naționale de juniori și în cele de seniori. A realizat performanțe valoroase la CE de juniori din anii: 1992 (Leeds-GBR) – argint în proba de 400m mixt; 1993 (Istanbul – TUR) – argint cu ștafeta 4x100m mixt și bronz la 200m mixt; 1994 (Pardubice – CZE) – aur la 200m mixt și 3 medalii de bronz la 100m spate, 400m mixt și ștafeta 4x100m mixt. În anul 1995 a participat la CE de seniori, de la Viena, unde s-a clasat pe locul VIII în finala probei de 100m spate. Participantă la JO din 1996 (Atlanta). Medaliată cu argint, la JMU din 1999 (Spania) în proba de 400m mixt. Multiplă campioană și medaliată cu argint la JMU din 1999 (Spania) în proba de 400m mixt. Multiplă campioană și medaliată la CB de juniori și seniori. Distincții: cel mai bun sportiv al județului Brăila; Cetățean de Onoare al municipiului Brăila; diplome de merit pentru rezultatele obținute ca sportivă și Diploma de Excelență în Cercetare, acordate de Universitatea

din Alabama. A făcut parte din colective de autori care au publicat 8 lucrări de specialitate în diferite reviste internaționale cu caracter sportiv, medical, ergonomic, de igienă. De asemenea, 8 lucrări cu caracter științific au fost prezentate în diferite sesiuni. Maestră a Sportului, titlu acordat în 1995.

CÂȘLARU - COADĂ, BEATRICE (1975), n. în Brăila. Profesoară de educație fizică. Absolventă a IEFS din București, promoția 1990. A început să practice înotul la CSS (devenit ulterior Liceul cu Program Sportiv din Brăila), sub îndrumarea antrenorei

Gabriela Stoicescu. Multiplă campioană națională. Primele rezultate internaționale le-a obținut la CE de juniori din 1989: medalie de bronz la 200 m liber, în 1990 – 2 medalii de aur la 200 și 400 m mixt și 2 de argint la 200 și 800 m liber. La CE de seniori din 1991 (Atena) a realizat o performanță deosebită – 4 medalii de argint (200 și 400 m mixt, 200 m bras și 400 m liber). În 1996 la CE de la Rostock (bazin scurt) – o nouă medalie de argint la 400 m mixt. Finalistă la JO din 1996 (Atlanta), la 400 m mixt (locul VI) și la ștafeta de 4x200 m liber (locul VII). La CE din 1997 (Sevilla) s-a clasat pe locurile VI la probele de 200 și 400 m mixt. În 1999 (legitimată la CSM Pitești) a cucerit la CE (Istanbul) 3 medalii de argint, la probele de 200 și 400 m mixt și 200 m bras, și o medalie de bronz la ștafeta 4x200 m liber. A realizat performanțe remarcabile la CE Helsinki 2000 (antrenor fiindu-i Eduard Câșlaru): 3 medalii de aur la 200 m mixt (2'12"57), 200 m bras (2'26"76) și cu ștafeta de 4x200 m liber (8'03"17), o medalie de argint la 400 m mixt (4'41"64) și o medalie de bronz cu ștafeta 4x100 m mixt (4'10"05). La CE 2004 (Madrid) – medalie de bronz la 200 m mixt și încă una de bronz la 4x200 m liber. La CM 2001 (Fukuoka), medalie de bronz la 400 m mixt, iar la ediția 2003 (Barcelona) – o nouă medalie de bronz la aceeași probă. La JO 2000 (Sydney), medalie de argint la 200 m mixt (2'12"57), medalie de bronz la 400 m mixt (4'37"18) și locul IV cu

ștafeta de 4x200 m liber (8'01"63). La JO 2004 (Atena) – locul al VIII-lea la 200 m mixt, locul al XI-lea 4x200 m liber, locul XIV la 400 m mixt. În 1999, la JMU, a câștigat medalia de argint la proba de 400 m mixt. Maestră Emerită a sportului la înot. Decorată cu: Ordinul Național *Pentru Merit* în grad de ofițer (2000); Medalia *Meritul Sportiv* clasa a II-a cu o baretă (2004).

CERBEANU, GEORGETA (1952), n. în București. Profesoară de educație fizică, absolventă a IEFS București, specializarea natație. Înotătoare de performanță și profesoară-antrenoare de înot. A început să practice înotul la vârsta de 6 ani, la CSS *Triumf* București,

sub îndrumarea profesoarei Valentina Vladar (1958-1960), a continuat, în aceeași unitate sportivă, cu antrenorii Mihai Mitrofan (1961-1965) și apoi cu Gheorghe Demeca (1966-1970). Între 1971-1972 a fost legitimată la CS *Steaua*, avându-l antrenor pe Gheorghe Demeca. A cucerit 62 de titluri de campioană națională la juniori și 11 la seniori și a stabilit 21 de recorduri naționale la juniori și 3 la seniori. A fost selecționată de 17 ori în lotul național de juniori și de 28 de ori în cel de seniori. Multiplă campioană și medaliată cu argint și bronz la CB de natație pentru juniori și seniori. În 1967, la CE de juniori de la Linköping (Suedia) a cucerit medalia de bronz în proba de 100 m. fluture, cu 1'10"50, aceasta fiind prima medalie a juniorilor și a doua medalie a natației românești, într-o competiție oficială, după medalia de bronz cucerită de Cristina Balaban, în 1966, la CE de senioare. La lotul național, a fost pregătită de antrenorul Gheorghe Demeca. Pentru performanțele obținute, a primit titlul de maestru al sportului, în anul 1968. Începând din 1977, activează ca profesoară de educație fizică-antrenoare de înot la Colegiul Național *Emil Racoviță* din București. Până în anul 2008, a cucerit cu înotătorii pe care i-a pregătit 426 de titluri de campioni naționali, 426 locuri II și 561 locuri III la CN de juniori. De asemenea, la CB de juniori a

obținut 6 titluri balcanice, 6 locuri II și 9 locuri III. A promovat în loturile naționale de juniori 14 înotători. Din 1996 până în 2001, l-a pregătit pe înotătorul Paul Păvăloaie, care a realizat: 38 de titluri de campion național și 6 recorduri naționale de juniori; 2 titluri balcanice, 6 clasări pe locul al II-lea și 4 pe locul al III-lea la CB de juniori; participant la CE de juniori în anul 2000 (locul XI) și în anul 2001 (locul IX). Maestră a Sportului (1970). A fost numită antrenor coordonator la Centrul Național Olimpic pentru pregătirea juniorilor. Arbitru de înot categoria I din 1997 (secretar șef și cronometror șef de concurs). Pentru activitatea desfășurată, a primit numeroase diplome și medalii.

COMAN, DRAGOȘ-CRISTIAN (1980), n. în București. Profesor de educație fizică și sport. Absolvent al FEFS Bacău. A practicat înotul la CS *Dinamo* (1986-1990), la liceul *Emil Racoviță* (1990-1999). La CS *Steaua* între 1995-2007 (o perioadă cu

dublă legitimare cu *LPS Emil Racoviță*), unde s-a pregătit cu antrenoarea emerită Doina Sava. Pe plan intern, în perioada 1997-2007, a câștigat 138 de titluri de campion național, dintre care 114 la seniori, în bazin descoperit și acoperit, și a stabilit 12 recorduri naționale la juniori și 10 la seniori. A înregistrat rezultate deosebite și pe plan internațional. CE de juniori a obținut: în 1997 (Glasgow) - medalia de bronz la 400 m liber și locul V la 1 500 m liber și în 1998 (Anvers) medalia de aur la 400 m liber - 3'55"06, și locul IV la 1500 m liber. La CM de seniori: 2001 (Fukuoka) - locul VI la 400 m liber, XI la 800 m liber și XIII la 1500 m; CM 2003 (Barcelona), medalie de bronz la 400 m liber, locul V la 800 m liber și XIX la 1 500 m; 2004 (Indianapolis - bazin scurt) medalia de bronz la 1500 m liber; locul VII la 400 m liber; 2005 (Montreal) locul V la 400 m liber; 2007 (Melbourne) locul XV la 800 m liber, și XVII la 400 m liber. Participant la 6 ediții ale CE de seniori din: 1999

(Istanbul) - medalie de argint la 1500 m liber bronz la 400 m liber, locul V la 4x200 m liber; 2000 (Helsinki) argint la 400 m liber (3'48"69) bronz la 1 500 m liber și locul V la 4x200 m liber; 2002 (Berlin) - bronz la 400 m liber, locul IV la 1 500 m liber și 4x200 m liber; 2004 (Madrid) - bronz la 400 m și 1 500 m liber, locul IX la 4x200 m liber; 2006 (Budapesta) - locul V la 1 500 m liber; 2008 (Eindhoven) - bronz la 800 m liber. La CB a obținut 27 de medalii din care 18 de aur. La JMU 2001 (Beijing) - argint la 400 m liber; 2003 (Daegu) - bronz la 400 m liber; 2007 (Bangkok) - aur la 400 m liber. Participant la 2 ediții ale Jocurilor Mondiale Militare (1999 și 2007) - unde a obținut 6 medalii (1-2-3) și la 2 ediții ale Campionatelor Mondiale Militare unde a cucerit 5 medalii (2-1-2). A participat la 5 edițiile JB (3 la juniori și 2 la seniori). La edițiile JB din 1998 și 2000 de seniori a cucerit 7 medalii de aur și 3 medalii de argint. La JO 2000 (Sydney), locul al V-lea în proba de 400 m liber, locul al IX-lea la 1500 m liber și XVII la 200 m liber; în 2004 (Atena), locul al VII-lea la 1500 m liber, locul al XVI-lea la 400 m liber; în 2008 (Beijing), locul al XVII-lea la 400 m liber, locul 28 la 1500 m. Mastru al Sportului (1998). Mastru Emerit al Sportului (2007). Decorat cu: Medalia *Meritul Sportiv* clasa a II-a cu o baretă (2004).

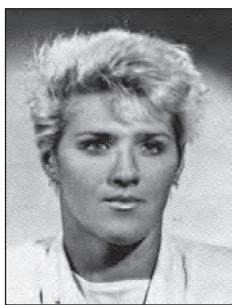
CONSTANDACHE, VALENTIN - vezi **Personalități**

CONSTANTIN, MIHAI (1925), n. în com. Vlădeni, jud. Botoșani. Absolvent a cursului fără frecvență al IEFS în 1972. A urmat cursul de schi de la Diham (1947) și Școala Centrală a OSP (1949). A practicat boxul, luptele și schiul și a participat la diferite concursuri, clasându-se pe poziții fruntașe. În timp, s-a angajat efectiv în diferite structuri ale sportului: responsabil cultural-sportiv în organizația de tineret și apoi secretar al OSP la Fălticeni (1948); instructor în centrula OSP, în CCFS/CM, la secția sport a

sindicatelor, la AS *Energia* (1949-1958); inspector, apoi șef al secției organizatorice din UCFS (1958-1961); secretar general al FR de Natație din 1962. În 1947 a contribuit la înființarea AS *Maraton* din Iași, care avea secții de box, lupte și atletism. La FRN a îndeplinit funcțiile de secretar general (1962-1964, 1967-1977), secretar general adjunct (1964-1966, 1978-1986). A fost membru al CG al UCFS și CNEFS și membru COR (1961-1970). A acordat o atenție specială dezvoltării bazei materiale a natației, construirii unor noi bazine (Cluj, Baia Mare, Ploiești, Brăila, Constanța, București), modernizării celor existente și perfecționării sistemelor de funcționare. A contribuit la afirmarea înotului românesc, în acest interval realizându-se primele medalii: CM (1982) și JO (1984); prima medalie de aur la CM (1986); 4 medalii de bronz la CE de seniori (1966-1983); 20 medalii la CE de juniori, dintre care 5 de aur (1967-1986). A acordat atenție și sprijin practicării săriturilor în apă, juniorii obținând primele succese internaționale. A participat la 11 conferințe anuale ale *LEN* și a contribuit la organizarea în țară a unor importante manifestări internaționale de natație desfășurate în România. După pensionare a continuat să colaboreze și să sprijine activitatea FRN și FR de Polo. A contribuit la procurarea unor date și informații necesare elaborării materialelor cuprinse în cele două ediții ale *Enciclopediei Educației Fizice și Sportului* din România.

CORCEC, CAROL - vezi **FR Polo**

COSTACHE, TAMARA (1970), n. în Ploiești. A activat cu dublă legitimare la CSS și la *Petrolul Ploiești*. A fost pregătită de antrenorul emerit Mihai Gothe. În activitatea competițională internă a obținut 15 titluri de campioană națională și a stabilit 8

recorduri naționale. A debutat la CE de juniori din 1985 (Geneva), unde a câștigat, în premieră, medalia de aur și titlul continental la junioare,

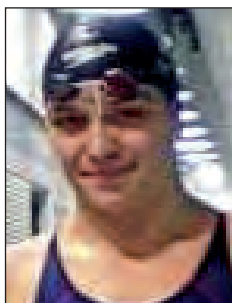
la proba de 100 m liber (56''69). Pe plan internațional, a deținut cea mai valoroasă performanță a înotului românesc, fiind campioană mondială în anul 1986 (Madrid), la proba de 50 m liber, în care a stabilit și un nou record mondial cu timpul de 25''28. La proba de 100 m s-a clasat pe locul V. La CE din 1987 (Strasbourg) a cucerit primul titlu de campioană europeană, la proba de 50 m liber – 25''50 (proba introdusă pentru prima dată în programul *europenelor*), iar la proba de 100 m liber, cu 56''11, a intrat în posesia medaliei de bronz. A fost prima înotătoare care și-a înscris numele pe lista recordurilor mondiale la 50 m liber, timpul de 25''28 fiind superior față de cel limită stabilit de FINA (25''30). Toate cele 4 recorduri europene stabilite în anul 1986, la 50 m liber, au fost omologate de *LEN*. A activat o perioadă ca antrenore la grupele de copii. Deși a avut o activitate relativ redusă, TC rămâne în istoria natației din țara noastră prin cele câteva performanțe unicat realizate în premieră. Maestră a Sportului (1982). Maestră Emerită a Sportului la înot (1986).

COSTA (KOSZTA), VASILE (1947) n. în Timișoara. Inginer, absolvent al Facultății de Electrotehnică din Timișoara, promoția 1971. Înotător de performanță. și-a desfășurat activitatea în structurile organizatorice din Timișoara, sub îndrumarea primului său

antrenor Theodor Schaed, după care a continuat să se pregătească cu Peter Lovas. Multiplu campion național, în probele de 100 și 200m bras, în perioada 1966-1970. A realizat mai multe recorduri naționale. Rămâne în istoria înotului românesc prin recordul său stabilit la 13 aprilie 1968, la 100m bras, cu timpul de 1'08'',5, record care a rezistat timp de 18 ani, până la 12 iunie 1986, când reșiteanul Ovidiu Băcuieți, legitimat la CS *Dinamo*, a înotat 1'08'',41. A participat la numeroase concursuri internaționale și la CE. În 1968, a concurat în probele de 100 și 200m bras la JO din

Mexico, calificându-se până în faza semifinalelor. La CB din 1969, devine dublu campion balcanic în cele două probe de bras. A fost un înotător care a constituit un exemplu de conștiinciozitate în pregătire și care a contribuit la îmbunătățirea continuă a performanțelor în procedeul tehnic în care s-a specializat. În anul 1966 i s-a acordat titlul de Maestru al Sportului. După 1970, s-a stabilit în SUA, zona New-York.

COZMA, IONELA (1989, n. în Baia Mare, jud. Maramureș. Studii liceale. Înotătoare de performanță. Și-a început activitatea la vârsta de 8 ani, la LPS din Baia Mare, sub îndrumarea antrenorului Marin Cuceu (1997-2000). În perioada 2000-2008, s-a

pregătit la CSM Pitești, cu antrenarea Gica Deac, iar din anul 2008 la CS Dinamo București cu Carmen Radu. În cei peste 12 ani de activitate competițională, a obținut un mare număr de titluri și clasări pe locurile II și III la CN de copii, juniori și seniori și a stabilit 14 recorduri naționale la juniori și 2 la seniori. Componentă a loturilor naționale de juniori și seniori (antrenori Gica Deac și Carmen Radu) începe să se remarcă în anul 2003, la Festivalul Olimpic al Tineretului European (FOTE), organizat în Franța, unde cucerește medalia de aur în proba de 200m liber cu un nou record național de juniori și se clasează pe locul al IV-lea la 400m liber. În 2004, realizează următoarele rezultate: campioană națională la seniori (100 și 200m liber); campioană balcanică la juniori (100, 200 și 400m liber); medalie de bronz la CE de juniori la 100m liber (Lisabona), locul al VIII-lea la CE de seniori la 200 m liber (Viena). Medaliată cu argint (800m liber) și cu bronz (100m liber) la CE de juniori din 2005 (Budapesta). La prima ediție experimentală a CM de tineret din 2006 (Rio de Janeiro), cucerește medalia de aur la 800m liber și 2 medalii de argint la 50 și 100m liber. Participantă la CM din 2005, 2007 și 2009 nu a reușit să se califice în fazele

superioare. La CE din 2006 (Budapesta) a ocupat locul al VII-lea la 800m liber. S-a clasat pe primele poziții la mai multe concursuri internaționale, printre care: 2006 – 7 Coline (Italia) – locul I (800m liber) și concurs internațional (Franța) – locul I; 2007 – Campionatul Francofoniei – locul I la 50, 100 și 800m liber și Grand Prix (Suedia) – locul II la 400m mixt și 800 m liber. Pe parcursul anilor s-a situat, de mai multe ori, în topul celor mai bune 10 rezultate la nivelul clubului și pe plan național. Maestră a Sportului (2004).

CRISTESCU-NEGREA, MAGDALENA (1934-2001), n. în București. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a IEFS. În anii 1960-1989 a activat ca antrenore de înot la Clubul *Dinamo* și a făcut parte din colectivul de tehnicieni care a

contribuit la dezvoltarea secției de înot și la perfecționarea pregătirii sportivilor. A reușit să inițieze peste 10 000 de copii în tainele înotului. A promovat cu curaj metodele moderne pentru selectarea și pregătirea copiilor și juniorilor, obținând rezultate deosebite în competițiile interne. A cucerit peste 150 de titluri și a stabilit peste 80 de recorduri naționale la copii, juniori și seniori, în anii 1964-1989. Peste 15 sportivi pregătiți au fost promovați în loturile naționale. Din grupa de înotători pe care a antrenat-o a făcut parte și Vlad Hagi, care a fost promovat în lotul de polo. Acesta s-a afirmat ca jucător valoros, apreciat pe plan intern și internațional. Dintre înotătoarele devenite multiple campioane naționale, le menționăm pe: Cristina Stănescu, Lucia Radu și Anca Groza, cea care a dominat peste 12 ani probele fluture, mixt individual, 400 și 800 m liber, cu zeci de recorduri și titluri naționale, cu 16 titluri balcanice, clasată pe locul IV în 1971, la CE de juniori (Amsterdam), participantă la JO din 1972. Timp de 29 de ani a activat ca arbitru de înot la numeroase competiții interne și internaționale. Antrenoare Emerită.

CUCU, LUCIA (1931-1966), n. în Timișoara. Profesoară de biologie, absolventă a Facultății de biologie, începută la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj și continuată la Universitatea din București, promoția 1955. A activat ca profesoară de biologie la liceul

Gheorghe Lazăr din București și apoi la Cluj la un laborator. A început să practice înotul la vârsta de 12 ani, îndrumată de antrenorul Adalbert Iordaky. A fost legitimată la CS *Universitatea Cluj*, unde s-a pregătit cu același antrenor, iar o perioadă a activat la CS *Progresul București*. Medaliată și campioană națională la cursa de mare fond pe Dunăre-Brăila-Galați, în perioada 1951-1953. În același interval, a fost medaliată de mai multe ori la CN de înot. Pentru cele 3 titluri de campioană și rezultatele obținute la CN de înot. A fost selecționată în echipa națională de înot, pentru participare în competiții internaționale. În 1953 i s-a acordat titlul de Maestră a Sportului (1955).

DEAC, (MANAFU) GICA (1951), n. în com. Martinești, jud. Vrancea. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a IEFS din București. A practicat înotul de performanță la CS Galați și *Steaua București*, cucerind mai multe titluri de campioană

națională și stabilind noi recorduri naționale la junioare și senioare, la probele de bras (1965-1970). A activat ca antrenore la Baia Mare (1979-1982) unde s-a ocupat de pregătirea juniorilor și seniorilor selecționați în loturile naționale și la CS *Municipal Pitești* (1983). Sportivii antrenați au câștigat peste 100 de titluri de campioni naționali și au stabilit 30 de recorduri naționale, la juniori și seniori. A promovat peste 30 de înotători la loturile naționale. A răspuns de pregătirea sportivei Larisa Lăcustă (medaliată cu aur și argint la *europenele* de juniori, vicecampioană mondială la 200 m bras, clasată pe

locurile II și IV în Cupa Mondială). Pentru perfecționarea procesului de pregătire a conlucrat cu *Centrul de Cercetări pentru Problemele Sportului*. A contribuit la dezvoltarea natației în județul Argeș și la consolidarea secției de înot a CSM Pitești, îndeplinind funcția de vicepreședintă a acestui club. A fost membră a Biroului FR de Natație și a Colegiului Central al antrenorilor. Antrenoare Emerită la natație (1995). A lucrat împreună cu soțul său la pregătirea și promovarea unor înotători valoroși în loturile reprezentative. În anul 2000 i s-a conferit Medalia Națională *Pentru Merit* clasa a III-a și Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

DEAC, PETRE (1940 - 2007), n. în com. Rovinari, jud. Gorj. A practicat înotul și pentatlonul modern. A activat și ca arbitru de înot. Este membru al Colegiului central al antrenorilor și al Biroului CS *Municipal Pitești*. A fost membru al Biroului FR de

Natație. În 1959-1960 a fost selecționat în lotul național de pentatlon modern. A activat ca antrenor la Centrul de înot din Turda (1964-1974) și la CS *Municipal Pitești* (din 1983). La Baia Mare s-a ocupat de pregătirea înotătorilor selecționați în loturile de juniori și seniori (1979-1983), iar la Pitești, de sportivii din lotul de juniori (începând din 1987) și de cei din lotul de seniori (din 1990). A contribuit la organizarea activității de natație, la construirea noului bazin la Pitești și la perfecționarea sistemului de selectare, pregătire și perfecționare a sportivilor secției de înot de la CS *Municipal* și ai *Centrului olimpic* Pitești. A promovat în loturile naționale 30 de juniori și 10 seniori, iar sportivii pregătiți împreună cu soția sa au cucerit numeroase titluri de campioni naționali, aceștia impunându-se și pe plan internațional. A contribuit la pregătirea și perfecționarea unor sportivi ca: Robert Pinter și Stela Pura – campioni europeni la juniori; Andreea Szigartyo, Ileana Buciu, Ramona Terșanschi, Nina Băroiu, Cristina Vintilă – toți fiind medaliați la CE

de juniori. În 1999 a pregătit-o pe înotătoarea Beatrice Câșlaru, care a cucerit 3 medalii de argint și una de bronz la CE (Istanbul). A colaborat cu *Centrul de Cercetări pentru Problemele Sportului* cu scopul perfecționării pregătirii înotătorilor. Antrenor Emerit la natație (1994). În anul 2000 i s-a conferit Crucea Națională *Serviciul Credincios* clasa a III-a și Medalia *Meritul Sportiv* clasa a II-a cu 2 barete (2004).

DEMECA, GHEORGHE – vezi **Personalități**

DIACONESCU, IOANA – LORENA (1979), n. în București. A activat cu dublă legitimare la liceul *Emil Racoviță* și *Steaua* (1992-2001), fiind pregătită de antrenorul Nicolae Tat. Multiplă campioană națională la junioare și senioare, cucerind

peste 75 de titluri de campioană națională, din care peste 40 la seniori. La CE de junioare II din 1992 (Leeds) argint la – 200 m liber; la juniori 1993 (Istanbul) câștigă 2 medalii de argint (200 m liber și 4x100 m mixt) și 2 de bronz (100 m liber și 4x100 m liber), iar la ediția din 1994 juniori (Pardubice), 2 medalii de aur (100 m liber și 4x100 m liber), 2 de argint (200 m liber și 4x200 m liber) și una de bronz (4x100 m mixt). Finalistă la CM din 1994 (Roma) la 4x200 m liber (locul VI) și 4x100 m liber (VIII); 1997 (Göteborg bazin scurt) locul XII la 200 m liber; 1998 (Perth) locul VII la 4x200 m liber; XII la 200 m liber. La 6 ediții ale CE de seniori realizează următoarele performanțe: 1993 (Sheffield) – locul VIII la 4x100 m și XVI la 4x200 m liber 1995 (Viena) – locul VI, 4x200 m liber și VIII la 4x100 m liber; 1996 (Rostock, bazin scurt) – locurile V la 200 m liber și VI la 100 m liber; 1997 (Sevilla) – locul IV la 4x200 m liber, X 4x100 m liber, XI la 4x100 mixt; 1999 (Istanbul) – medalie de bronz la 4x200 m liber, XI la 100 m liber; 2000 (Helsinki) - medalie de aur cu ștafeta 4x200 m liber (8'03"17), a contribuit la calificarea în finală a ștafetei de 4x100 m mixt, intrând în posesia medaliei de bronz

și s-a clasat pe locul IV la ștafeta 4x100 m liber. Participantă la JO 1996 (Atlanta) – locul VII la 4x200 m liber și XI la 4x100 m liber; (2000) Sydney, locul IV, cu ștafeta de 4x200 m liber (8'01"63) și XII la 4x100 m liber. La JMU din 1999 (Palma de Majorca) a cucerit o medalie de aur la 100 m liber, o medalie de argint la 200 m liber. La Jocurile Mondiale Militare (1995 Roma) – 2 medalii de bronz, iar la Campionatele Mondiale Militare (1998) o medalie de argint și o medalie de bronz. La JB 3 de juniori și 3 de seniori 40 de medalii (37 de aur și 3 de argint). Maestră a Sportului (1993) și Maestră Emerită a Sportului la înot (1997).

DIACONESCU, RADU (1951), n. în Oradea, jud. Bihor. Antrenor de înot, categoria I, absolvent al Școlii postliceale de antrenori, promoția 1976 și al cursurilor de perfecționare, organizate de FINA în 1991 (Atena), 1995 și 1997 (Tunis).

A practicat înotul de la vârsta de 8 ani, sub îndrumarea antrenorilor Paula și Iosif Enăceanu. A fost legitimat la CS *Progresul* (1959-1960), CS *Viitorul* (1960-1961), CSȘ nr. 2 (1961-1974) și CS IEFS (1974-1976). A cucerit 6 titluri de campion la juniori și a stabilit 3 recorduri naționale. A fost selecționat de 10 ori în lotul național de juniori și de 2 ori în cel de seniori. Ca antrenor a activat la CS *Rapid* (1980-1981), pentru înot și concomitent la CS *Olimpia*, pentru pregătirea la înot a pentatloniștilor. A contribuit la pregătirea, pentru proba de înot, a loturilor naționale de pentatlon seniori (1979-1980) și de juniori (1981-1983), iar în perioada 1983-1990 a fost încadrat ca antrenor de înot la secția de pentatlon a CS *Olimpia*. În anul 1991, a activat, o scurtă perioadă, ca organizator la FR de Polo și apoi ca antrenor federal pentru înot juniori, la FR de Natație, până în 1994. Dintre rezultatele obținute de sportivii pe care i-a pregătit se remarcă Dragoș Pătrui - legitimat la CS *Olimpia*, medaliat cu bronz, la CM de juniori din 1984, la pentatlon modern. Sunt de menționat și rezultatele deosebite obținute de înotătoarele

junioare, la CE între 1991-1994. În perioada 1994-1998, a activat ca antrenor de înot în Tunisia. Cu sportivii pe care i-a pregătit a cucerit 30 de titluri de campioni și a stabilit 40 de recorduri naționale ale Tunisiei, iar reprezentanții acestei țări s-au clasat pe locul I în Campionatul Arab de juniori (1996) și au cucerit 3 medalii de bronz la Campionatul African de juniori (1997). A fost arbitru de înot (1970-1994) care a obținut titlul de arbitru internațional FINA (1986-1994), calitate în care a oficiat la JMU de la București (1981), CE din 1991 și 1993. A fost secretarul Colegiului Central al Antrenorilor (1991-1994) la FR Natație. În anul 2001, a activat ca antrenor angajat de către Federația Kuweitiană de Natație. Din 2002 a fost încadrat ca expert pe probleme de relații sportive internaționale la Fundația Pro Polo.

DOBRESCU, LUMINIȚA (1971), n. în Reșița, jud. Caraș Severin. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a FEFS din cadrul Universității de Vest din Timișoara. Și-a desfășurat activitatea și s-a pregătit sub îndrumarea antrenorului emerit Ioan

Schuster, la CSȘ din Reșița. În perioada 1981-1988 a beneficiat de îndrumarea prof Mircea Hohoiu. În cei peste 14 ani de înot a realizat performanțe deosebite pe plan intern și internațional, fiind una dintre sportivele reprezentative ale natației românești. A obținut peste 30 de titluri de campioană și a stabilit numeroase recorduri naționale. Campioană națională de junioare (1984-1987), și la senioare timp de 11 ani (1987-1997) în probele de 100, 200, 400 m liber și 100 m fluture. Pe plan internațional a participat la CE de juniori (1985-1986), la 5 ediții ale CE de seniori, la 4 ediții ale CM, la 3 ediții ale JO (1988, 1992, 1996) și la JMU din 1997. A câștigat 7 titluri de campioană balcanică (1986-1998), medaliată la diferite concursuri internaționale. A debutat la CE de juniori din 1985 (Geneva), însă abia la ediția următoare din 1986 (Berlin) intră în posesia medaliei: una de argint, cu ștafeta de 4x200 m liber

și 2 medalii de bronz, la 100 m liber și la ștafeta de 4x100 m liber. La CE de seniori a realizat performanțele: 1987 (Strasbourg) – argint (4x200 m liber) și bronz (200 m liber); 1991 (Atena) – bronz (200 m liber); 1993 (Sheffield) – argint (200 m liber); 1995 (Viena) – locurile VI (4x200 m liber), VII (100 m liber), VIII (200 m liber și 4x100 m liber). Finalistă la CM din 1994 (Roma) – locurile VI (4x200 m liber) – VIII (4x100 m liber) și din 1997 (Göteborg) – locul VII (200 m liber). La JO din 1988 (seul) locul XI la 100 m liber și XII la 200 m liber, în 1992 (Barcelona) – locul V în finala de 200 m liber, iar în 1996 (Atlanta) s-a clasat în finale, cu ștafeta de 4x200 m liber (locul VII) și a obținut la proba de 200 m liber locul VIII. La JMU din 1997 a obținut 2 medalii de argint, la 50 m și 100 m liber și o medalie de bronz la 200 m liber. S-a retras din activitatea competițională în anul 1999, la CN de la Pitești, ocazie cu care MTS și COR i-au acordat *Diploma de Excelență*. În perioada 1997-2001 a activat ca profesor antrenor în cadrul structurilor organizatorice ale înotului reșițean, după această dată s-a angajat cu contract în Spania. După declarațiile sale din 2009 și 2011 își desfășoară activitatea la bazinul de înot al Primăriei din Girona, unde coordonează cursurile de inițiere pentru copii (începând de la 3 ani) și de agrement pentru persoane de diferite vârste. A devenit componentă a *Clubului Sportiv de Înot Reșița 07* și se pregătește să participe la competițiile și activitățile de înot *Masters* (Veterani). În anul 2008, a primit titlul de *Cetățean de Onoare* al municipiului Reșița. Maestră a Sportului (1986) și Maestră Emerită a Sportului (1991).

DRĂGAN, IOAN – vezi **Personalități**

DRĂGUȘANU, REMUS (1931), n. în Bistrița Năsăud. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ICF, promoția 1955. A debutat în atletism, în 1947, avându-l ca îndrumător pe prof. Mihai Nedef, iar în handbal, la Liceul *Al. Odobescu*. Deși a avut

specializarea atletism, a practicat rugby-ul de

performanță (fiind jucător la Clubul *Progresul* București) și, în paralel, pentatlonul modern (din 1954 până în 1959). Cariera de antrenor, prin care, de fapt s-a afirmat, a început-o la Clubul *Dinamo* București, la secția de înot – polo pentru copii și juniori (din 1960 până în 1970). Printre înotătorii la a cărei pregătire a contribuit s-au aflat: Emil Voicu, Tiberiu Șerban, Cristina Balaban (medaliată cu bronz la CE din 1966, la proba de 100 m spate) și alții. A cucerit cu sportivii săi peste 30 de titluri de campioni naționali. În anii 1970-1972 antrenează echipa de rugby a Clubului *Dinamo* (divizia A). În anul 1981 a condus echipa națională de înot a Coastei de Fildeș, la Campionatele Africii și a organizat un curs cu antrenorii de înot ai acestei țări. De asemenea, a ținut cursuri de pregătire metodologică cu antrenorii Clubului *Dinamo*, având o activitate bogată în cabinetul metodic al acestui club, în special la secțiile de jocuri sportive (până în 1992). Preocupat de orientarea științifică a pregătirii sportivilor de performanță, a editat lucrările *Importanța ciclului săptămânal în desfășurarea pregătirii* și *Curs de tehnică în înot* – material difuzat în Africa. Antrenor Emerit la înot, în 1995.

DUMITRESCU, LUCIAN (1942), n. în Urziceni. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ICF, promoția 1964. În anii 1975-1982 a fost șeful comisiei sport-turism la Consiliul Național al Organizației Pionierilor. Între 1982-1990 a fost ales în funcția de secretar general al Federației Române de Natație. În 1990 a fost instructor al MTS, până în 1995 când s-a transferat ca profesor de educație fizică la Școala nr. 54 din București. Ca profesor și șef al Comisiei sport-turism, a contribuit la dezvoltarea activităților sportiv-recreative ale copiilor și la organizarea acțiunilor specifice acestora. În calitate de secretar general al federației, s-a preocupat de dezvoltarea bazei materiale a natației, de asigurarea unor condiții mai bune de pregătire a sportivilor și de organizarea

la un nivel superior a acțiunilor interne și internaționale. A sprijinit direct activitatea unor centre în care se practica înotul la Baia Mare, Reșița, Bacău, Pitești, Brăila, Ploiești, etc. În perioada 1982-1990 a contribuit la obținerea unor rezultate de valoare: 3 medalii la JO; o medalie de aur și una de bronz la CM; 9 medalii, dintre care 2 de aur, la CE de seniori; 34 de medalii (dintre care 8 de aur), la CE de juniori; la CE de sărituri, juniorii au obținut 2 medalii de argint și 2 de bronz, multe dintre aceste performanțe fiind obținute în premieră pentru natația românească. A fost membru al CNEFS și al COR. Pentru contribuția sa la promovarea și dezvoltarea sportului, pe parcursul anilor a primit diferite diplome și distincții.

DUMITRESCU, NICOLAE (1923-2010), n. în Constanța. Profesor de educație fizică și sport, absolvent ANEF, promoția 1948. A fost încadrat ca asistent la ICF, remarcându-se în organizarea și desfășurarea întregii activități de natație. Ca șef de catedră (conferențiar) a contribuit la fundamentarea și realizarea procesului de învățământ, la cursurile de bază și de specializare. A fost implicat în întreaga activitate profesional-științifică a ICF, ca membru al Senatului și al Biroului acestuia, contribuind la ridicarea prestigiului natației și la formarea viitorilor profesori de educație fizică. A fost remarcat ca înotător, la Constanța, de antrenorul Paul Stroescu și a fost selecționat pentru LNR din București. A participat la concursuri interne și la JB. În 1943 a primit calificarea de instructor de înot al Federației. S-a implicat efectiv în promovarea și dezvoltarea pe plan național a natației și a ramurilor acesteia. A contribuit la formarea unor profesori-antrenori de natație, din diferite asociații și cluburi. A fost antrenor-consultant al loturilor naționale de natație. Antrenor la lotul național de pentatlon modern, la proba de înot (1953-1954). Pe plan științific și publicistic a susținut peste 30 de referate și comunicări științifice, a publicat numeroase articole

tehnicometodice în presa de specialitate; a elaborat primul curs de natație, numeroase lucrări de orientare și îndrumare metodică pentru studenți, profesori și antrenori; un caiet de lucrări practice pentru înot și sărituri în apă. În 1973 a publicat, în colaborare, lucrarea *Înotul*, considerată primul manual de specialitate românesc. A contribuit la realizarea și apariția publicației *Caiete de natație și sporturi nautice*. În calitate de arbitru a oficiat la numeroase competiții interne și internaționale. În 1977 s-a stabilit în Germania și s-a specializat în activitatea de recuperare morfo-funcțională. A fost o lungă perioadă președinte al Colegiului Central al Antrenorilor și membru al Biroului Federației Române de Natație. Decorat cu: Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (1972).

EFTIMIU (PLATON), SANDA (1930) n. în București. Economistă. Înotătoare de performanță cu contribuții deosebite la dezvoltarea natației din țara noastră. În cei peste 12 ani de activitate a obținut numeroase titluri de campioană, a stabilit mai multe recorduri

naționale și a reprezentat înotul feminin românesc în competițiile internaționale situându-se constant printre fruntașele procedului liber. După ce și-a însușit tainele înotului, sub îndrumarea unor valoroși instructori și tehnicieni ai timpului, stăpânind toate procedeele tehnice, la 15 ani a intrat în circuitul de performanță reprezentând în competiții unele dintre cele mai cunoscute unități sportive. Participă la CN din 1946, la 100 și 400m liber, sub culorile prestigioasei Societăți *Tirul*. Tot în 1946, se clasează pe locul al II-lea la 100m liber, în Cupa regiunii Muntenia. Din 1947, reprezintă în competiții unitatea sportivă aparținând Primăriei Municipiului București (PMB), contribuind la clasarea pe locul I a ștafetei. În același an, realizează cu echipa națională un nou record cu ștafeta 4x100m liber (Fulvia Grigoriță, Maria Balo, E. Grelneth, Sanda Eftimie). În 1949, stabilește un nou record în proba de 300m liber (5'19"8) rămas valabil și în 1950. În

topul celor mai bune performanțe din 1950 se clasează pe locurile II la 100 și 200m liber. În perioada 1950-1958, și-a desfășurat activitatea la CCA/CSA *Steaua* (antrenor Iohan Frâncu) reușind să-și înscrie în palmares 13 titluri de campioană națională și alte rezultate de prestigiu. Cele 13 titluri din intervalul 1950-1958, au fost obținute astfel: 4 la 100m.l.; 3 la 200m.l.; câte unul la 400 și 800m.l.; 2 la ștafeta 4x100m.l.; 2 în clasamentul pe echipe. În 1951 a câștigat și competiția Traversarea lacurilor, iar în 1957 cursa de mare fond pe Dunăre (11 km). A stabilit 13 noi recorduri naționale în perioada 1952-1955, în toate probele de liber. Pe plan internațional realizează următoarele performanțe: JB din 1946 (la numai 16 ani) medalie de argint cu ștafeta 4x100m liber; 1949 – întâlnirea internațională România-Polonia – clasări pe poziții fruntașe; 1950 – concurs internațional –Praga – locul IV la 400m liber; 1952 – concurs internațional – București – locul I la 100m.l. și II la 400m liber; 1955 –concurs internațional România-Bulgaria (locul I la 400m.l., 4x100m.l. și 4x100m mixt, locul II la 100m.l.) și România-Cehoslovacia (locul II la 100 și 400m.l.) . După retragerea din activitatea competițională s-a dedicat activității profesionale. Maestră a Sportului, titlu acordat în 1952.

ENĂCEANU (EMINGER), IOSIF, WILHELM, WALTER (1913-1968), n. în București. Inginer metalurg, absolvent al Institutului Politehnic din Charlottenburg (Germania). Pe plan profesional, a activat ca inginer metalurg în cadrul Uzinelor Reșița, la serviciul

Laboratoare (1948-1952) și în cadrul Ministerului Industriei Grele (1952-1968). A început să practice înotul din copilărie și a participat la numeroase competiții ale Regiunii Muntenia și la CN (1929-1949), reușind mai multe titluri de campion și recorduri naționale. Considerat un mare talent, a debutat într-un concurs, la 3 august 1929, într-o probă de ștafetă a Sportului Studentesc, pe care a câștigat-o. Ca sportiv a reprezentat *Sportul*

Studentesc; unitatea militară unde și-a efectuat stagiul militar, Liga Navală Română și Societatea Sportivă Muncitorească din Reșița (SSMR). A înotat în toate procedeele tehnice, remarcându-se în proba de spate. În anii '30 obține victorii la 100 m. spate, învingându-l pe valorosul înotător Werner Borek de la TCR. În 1933, câștigă titlurile de campion național în probele de *salvare de la înec* și de 3x100m. mixt. În 1948 (la 35 de ani) participă la CN din Capitală, pentru SSMR, în probele de 100 m. spate (locul II) și 150 m. mixt. Pentru ultima dată, la CN din 1949 se clasează pe locul al II-lea, la 100 m. spate. A fost component al lotului național de înot, participând la JB din 1946 (Split) și la JB și ale Europei Centrale din 1947 (Budapesta). În 1949, a absolvit cursurile Școlii de antrenori, dedicându-se acestei activități, pe care a desfășurat-o, împreună cu soția sa Paula Enăceanu, în următoarele unități sportive: SSMR, din 1950 AS *Metalul* (1948-1952); Știința București (1952-1958); *Progresul* București (o scurtă perioadă în 1958); ȘSE Nr. 2 București (1958-1968). După 1952, a activat o perioadă, la lotul național de pentatlon modern, pentru proba de înot. În perioada cât au activat la Reșița, soții Paula și Iosif Enăceanu au selecționat un mare număr de copii talentați, cu care au desfășurat o pregătire în perspectivă. În acei ani, Reșița reușise să reprezinte a 3-a forță din țară. Printre înotătorii care s-au remarcat, în acea perioadă, s-au aflat: Mihai Arcan, Tiberiu Luska, Hugo și Adalberth Böhr, Victoria Spineanu, Hilde Bucker, Vasile Ionescu, Maria Simion și alții. În 1949, înotătoarele reșițene cuceresc primul titlu de campioane ale României, în cursa de mare fond Brăila- Galați. Antrenorul IE și-a adus contribuția și la pregătirea echipelor reșițene de polo pe apă, seniori și juniori. În 1951, echipa de polo juniori s-a clasat pe locul al III-lea în CN. Aceiași activitate rodnică au desfășurat antrenorii Paula și Iosif Enăceanu la CS Știința și ȘSE Nr. 2 din București, unde au pregătit promoții valoroase de înotători și jucători de polo. În perioada 1952-1968, secțiile celor două unități sportive au fost printre cele mai puternice din țară, dominând la categoria copii și juniori. Printre cei mai reprezentativi sportivi ai CS

Știința s-au aflat: Wächter Ingrid, Wittgenstein Margareta, Rothe Ingrid, Popescu Mihaela, Wächter Astrid, Dodan Veronica, Göbel Astrid, Blajec Gavril, Kroner Ștefan, Chirvăsuță Constantin, Marinescu Constantin, Ștefănescu Victor, Kovats Claus, Varlam Toma și mulți alții. S-au remarcat de la ȘSE Nr. 2 Țurcan Dragoș și maeștrii ai sportului Belea Vladimir și Marinescu Emil. Un succes important al antrenorului IE îl reprezintă câștigarea titlului național cu echipa de polo juniori a CS Știința în 1954. Din această echipă au făcut parte unii dintre viitorii jucători ai reprezentativelor naționale de juniori și seniori, precum și cei care au devenit mai târziu maeștrii emeriti ai sportului - Blajec Gavril și Kroner Ștefan. Un alt reprezentant al înotului și jocului de polo, de la CS Știința, Ștefănescu Victor a primit titlul de Antrenor Emerit. Înotătoarele de la CS Știința au fost prezente și în experimentul făcut, în acea vreme, pentru introducerea jocului de polo feminin și organizarea unor demonstrații de înot artistic. Antrenorul Iosif Enăceanu a făcut parte, timp de peste 15 ani (1952-1968) din colectivele tehnice care au pregătit loturile naționale de juniori și seniori.

ENĂCEANU (COPUZEANU), PAULA CORNELIA (1924), n. în București. Absolventă a Institutului Politehnic, Facultatea Chimie Industrială, specializarea metalurgie, din București, promoția 1948. Pe linie profesională a activat în cadrul Uzinelor Reșița, la serviciul Laboratoare (1948-1952), la Institutul de Cercetări Metalurgice din București (1952-1968) și la două firme străine de import-export (1968-1980). A început să practice înotul la vârsta de 14 ani sub îndrumarea antrenorului Paul Stroescu. A mai practicat patinajul, voleiul la *Stadiul Român* și schiul (participantă la Campionatele Universitare). În 1949, a absolvit cursurile Școlii de antrenori. A activat ca antrenoare, împreună cu soțul său Iosif Enăceanu (Eminger) în următoarele unități sportive: SSMR (Societatea Sportivă Muncitorească Reșița),

din 1950 AS *Metalul* (1948-1952); Știința București (1952-1958); *Progresul* București (o scurtă perioadă în 1958); ȘSE Nr. 2 București (1958-1968). Contribuția și meritele deosebite ale antrenorii Paula Enăceanu sunt de nedespărțit de cele ale soțului său Iosif Enăceanu, cu care a format o adevărată echipă, realizând împreună performanțe care au susținut dezvoltarea și afirmarea natației românești, pe plan intern și internațional. Activitățile și rezultatele obținute de această echipă sunt prezentate în fișa care îl prezintă pe Enăceanu (Eminger) Iosif, Wilhelm, Walter.

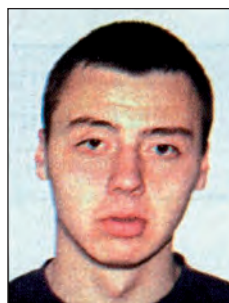

FILIPESCU, FABIU-ZOREL (1924-1996), n. în Sighișoara. Medic, absolvent al Facultății de Medicină din Cluj și Sibiu. Medic primar chirurg, anestezișt și terapie intensivă. Absolvent al Cursului superior de anestezie și reanimare din Institutul de Anesteziologie al Facultății de

Medicină din Paris (1957-1958) și al stagiilor de perfecționare în anestezie-reanimare, în clinici din Germania. Doctor în medicină și chirurgie (Cluj 1948), doctor în științele medicale (1966), doctor docent în științe medicale (1973). A lucrat la Cluj, ca extern și intern la Clinicile universitare de urologie, ginecologie, chirurgie (1945), iar în 1946 a fost preparator la Institutul de Anatomie. Cadru didactic la IMF și Facultatea de Medicină Militară din București (din 1950). A desfășurat o bogată activitate în cadrul Spitalului *IC Frimu* din București și ulterior la Spitalul de Urgență *Floreasca*, în calitate de medic primar gr. I-șef secție Anestezie și Terapie Intensivă. A îndeplinit numeroase funcții de conducere în cadrul SSM- pe linia cercetării științifice (1958-1960), anesteziei și reanimării (din 1962) și a Societății de Chirurgie (1964-1968). A fost președinte al Societății de Chirurgie (1964-1968). A fost președinte al Societății Române de Anestezie și Terapie Intensivă (1980-1990), vicepreședinte al Federației Mondiale a Societăților de Anesteziologie (1982-1986), precum și membru în mai multe comisii și organisme de specialitate interne și internaționale. A fost un mare

iubitor și susținător al sportului. A practicat mai multe ramuri de sport ca elev și student și a continuat să joace tenis până la o vârstă înaintată. Această pasiune a transmis-o și fiilor săi Doru Filipescu (medic) și Radu Filipescu (inginer) care au fost jucători de polo de performanță la CS *Dinamo* (ca juniori) și la CNU (ca seniori). Pe parcursul anilor, a ajutat numeroși sportivi de performanță cărora le-a acordat consultații, recomandări, îngrijiri medicale și tratamente pentru refacerea și recuperarea lor. S-a remarcat, în mod deosebit, în perioada 1950-1954, când a îndeplinit funcția de secretar general onorific, în cadrul Comisiei Centrale de Natație, organism care exercita atribuțiile Federației Române de Natație. În această calitate a contribuit la punerea bazelor dezvoltării natației românești. Pe linie profesională, a desfășurat o bogată activitate științifică și publicistică, fiind autorul a 6 monografii și 270 de lucrări comunicate, o mare parte dintre acestea fiind publicate în țară și în străinătate.

FLORA (OROSZ), ECATERINA – vezi **Personalități**

FLOREA, IONUȚ-RĂZVAN (1980), n. în Constanța. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al Facultății de Educație Fizică și Sport, a Universității *Ovidius* din Constanța. Înotător de performanță. A activat cu dublă legitimitate la *Clubul Elevilor* și

CS *Farul* din Constanța. S-a pregătit cu antrenorul Octavian Tileagă. A câștigat 29 de titluri campion și a stabilit 41 de recorduri naționale la juniori și seniori. Din 1995 devine component al loturilor reprezentative de juniori și seniori. La JO ale tineretului european (Bath), 1995, s-a clasat pe locul III la ștafeta de 4x100 m mixt. Finalist la CE de juniori din 1996 și 1997; două medalii de bronz la CE de juniori din 1998 (Anvers) la probele de 100 m spate (0'56"81) și 200 m spate (2'01"40). Performanțele realizate în competițiile oficiale de seniori: CE din 1998 (Sheffield), în bazin de 25 m – locul IV la 200 m spate; CE din 1999 (Istanbul) – locurile V și VI, la

4x200 m liber și 200 m spate; CE din 2000 (Helsinki) locul V la 200 m spate; 2004 (Madrid) – medalie de argint la 200 m spate; trei medalii de bronz în 2006 (Budapesta) la 200 m spate, 2008 (Eindhoven) – 200 m spate. CM din 2000, în bazin de 25 m (Atena) – locul VI la 200 m spate. La JO din 2000 (Sydney) – locul VI la 200 m spate (1'59"05 – probă în care a realizat 3 noi recorduri naționale), locul IX la 4x200 m liber și locul XXI la 100 m spate – 56"35 (nou record național); **JO din 2004 (Atena) – medalie de bronz la 200 m spate**, locul X la 100 m spate;); JO din 2008 (Beijing) – locul al VII - lea la 200 m spate, locul al XIII –lea la ștafeta 4x100 m liber. Până în anul 2000, a câștigat 22 de titluri de campion balcanic de juniori și seniori. Maestru al Sportului la înot (1997) fiind singurul reprezentant al înotului masculin din țara noastră medaliat la JO. În anul 2010 s-a retras oficial din activitatea competițională, având în proiect diferite activități în domeniul sportului. Decorat în 2004 cu: Medalia Meritul Sportiv clasa a II-a și Ordinul Meritul Sportiv clasa a III-a cu 2 barete .

FRÂNCU (FISCHER), JOHAN-HEINZ (1915-1982), n. în Galați. Economist, absolvent al Academiei Comerciale din București (1937). A funcționat ca expert contabil în diferite întreprinderi și instituții. La vârsta de 14 ani a început să practice înotul, iar

ulterior și jocul de polo pe apă. Calificat ca antrenor de înot și polo pe apă, absolvent al Școlii de antrenori. A fost legitimat ca sportiv la ACS *Viforul Dacia* (1933-1947), la AS *PMB* (Primăria Municipiului București) în 1948 și la *CSCA – CCA* (1949-1952). Începând din 1935 până în 1948 a participat la majoritatea competițiilor de natație, situându-se pe primele poziții în clasamentele acestora. Se clasează pe locurile I în CN: 100 m bras și în proba salvare de la înec în 1935; 4 x 100 și 4 x 200 m liber- în 1938; 3x100 m – în 1941; 100 m spate, 4 x 100 m liber și 3 x 100 m mixt – în 1943. Mai obține în Campionatul și cupele regiunii Muntenia: 6 locuri I în 1941; un loc I în 1945; 2

locuri I și câștigarea definitivă a Cupei regiunii Muntenia (ca urmare a faptului ca fusese obținută de 5 ori alternativ) cu echipa ACS *Viforul Dacia* în 1946. În 1945 a făcut parte din selecționata Bucureștiului pentru meciul București-Timișoara. Cu echipa *Viforul Dacia* a câștigat două titluri de campion național (1938 și 1939) la polo pe apă, iar în 1947 s-a clasat pe locul al IV-lea în noua formulă divizionară. În 1948, cu echipa *PMB* ocupă locul al III-lea, iar în sezoanele competiționale 1949-1952 s-a aflat în lotul jucătorilor de polo al *CSCA* (ulterior *CCA*) care s-au clasat de 3 ori pe locul al IV-lea și au câștigat titlul național în 1952. Tot în 1949 își începe cariera de antrenor de înot și polo, desfășurată timp de 27 de ani la *CSCA* (ulterior *CCA* și *CS Steaua*). A fost primul antrenor al secției de natație, ca antrenor principal și coordonator pentru înot la nivelul seniorilor (1949-1965) și al juniorilor (1966-1975). În perioada 1949-1950 și 1967-1970 a fost și antrenorul echipei de polo. Ca prim antrenor de polo a pus bazele construirii echipei de aur a clubului care și-a început dominația în 1952, iar în cel de-al doilea mandat a pregătit echipa care a promovat numeroși jucători în lotul național, pe care l-a și pregătit pentru CE din 1970 - Barcelona (locul VI) și pentru 2 ediții ale JB (1968-locul I și 1970 –locul II). A avut contribuții deosebite în pregătirea unor înotători cu rezultate competitive pe plan național și internațional și crearea uneia dintre cele mai puternice secții de natație. În toată această perioadă, a funcționat și ca antrenor la lotul național, participând efectiv la afirmarea înotului românesc. A câștigat cu înotătorii *steliști* 106 titluri de campion național (97 în probele individuale și 9 cu echipa), în perioada 1949-1965. Printre sportivii campioni naționali, medaliați la diferite competiții internaționale, maeștri ai sportului, pe care i-a pregătit, s-au aflat: Felix Heitz, Mihai Mitrofan, Gavril Blajec, Ștefan Ionescu, Aurel Măndoiu, Sanda Eftimiu-Platon, Elisabeta Bock, Iosif Novac, Alexandru Schmaltzer, Hubert Bock, Ovidiu Gherman, Florin Uleu și multi alții, printre care și jucătorii de polo din cadrul secției. A oficiat ca arbitru de înot și polo atât în competiții interne, cât și în cele internaționale. În anii 1967 și 1968, a pregătit pentru proba de înot, sportivii din lotul

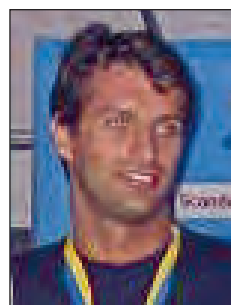
național de pentatlon modern. În 1980, s-a stabilit în Germania unde a activat ca antrenor pregătind echipa de polo seniori din Düsseldorf, pe care a promovat-o din liga C în A, până în 1982 când a decedat. Nea Piciu, cum era cunoscut în lumea natației, a fost un antrenor competent și exigent, dar și un apropiat prieten al sportivilor, care și-a dăruit întreaga viață dezvoltării și afirmării natației românești. Pasiunea sa pentru natație a transmis-o și copiilor săi: Antoaneta, care a practicat înotul, scrima, tirul, baschetul și mai ales înotul artistic, remarcându-se în activitatea sa profesională de reputat medic stomatolog și Dan, care a obținut titlurile de Maestru și Maestru Emerit al sportului la polo pe apă, devenind un apreciat om de afaceri.

FREUND, EMERICH-IMRE (1909-1992), n. în Timișoara A lucrat în producție la Industria Lânii (Flamura Roșie) din Timișoara. Antrenor de înot și polo, cu contribuții deosebite la dezvoltarea natației din țara noastră. A început să practice sportul la Timișoara, îndrăgind

fotbalul, înotul și polo pe apă. Component al primei echipe de polo ILSA, care s-a format între 1930-1940 și în care a jucat ca apărător. La începutul anilor '30, a preluat pregătirea acestei echipe, fiind considerat unul dintre tehnicienii cu contribuții semnificative la creșterea reputației clubului. A jucat în echipa care, la CN din 1933, s-a clasat pe locul al II-lea. În aceeași perioadă, a antrenat și înotători, legitimați la ILSA. A fost implicat și în structurile organizatorice: în 1938-1939, a activat ca membru al Comisiei regionale *Banat*, organism al FR de Natație; începând din anul 1945, a contribuit la organizarea competițiilor naționale de natație fiind de multe ori și arbitru general al CN; în 1946 a funcționat o perioadă ca secretar general al FR de Natație. A arbitrat și multe jocuri de fotbal din Divizia A, competiții de înot și jocuri de polo pe apă. Principalele sale realizări le-a înregistrat ca antrenor de înot și polo. La sfârșitul anului 1950 și începutul lui 1951 a fost angajat ca antrenor la CS

Dinamo București, unde va reuși să formeze una dintre cele mai puternice secții de natație. Adept al metodelor folosite de antrenorii maghiari și în special al sistemului de pregătire al antrenorului Imre Saroși, a reușit, în scurt timp, să selecționeze și să pregătească numeroși tineri care s-au afirmat, ca înotători și jucători de polo, pe plan intern și internațional. Printre aceștia s-au aflat: Aurel Zahan (campion național la 14 ani, component de bază al echipei naționale de polo); Aurel Ionescu, Nicolae Rujinski, Alexandru Popescu (primul finalist român la JO de la Melbourne), Gheorghe Cociuban, Mircea Olaru, Adrian Oanță, Andrei Bank, Cristian Vlăduță și mulți alții. A contribuit la formarea și afirmarea echipei de polo, promovând, în 1954 *Tânărul Dinamovist* în Divizia A (locul al VI-lea), devenită *Dinamo* în 1955 (locul al III-lea, poziție repetată și în 1956), care în 1957 cucerește titlul de campioană. După 1957, se adoptă o serie de măsuri pentru reorganizarea secției de natație a CS *Dinamo*, fiind promovați o serie de antrenori tineri. Antrenorul EF se transferă la CS *Crișul* Oradea unde contribuie la îmbunătățirea activității secției de natație. În anii următori echipa de polo, a acestui club, s-a afirmat constant pe plan intern și internațional. În 1970, s-a stabilit în Germania. Fiul său, Roland Freund – medic, a fost un valoros jucător de polo pe apă.

GHERGHEL, ȘTEFAN-IOAN (1978), n. în Baia Mare, jud. Maramureș. A urmat cursurile liceului cu Program Sportiv din Baia Mare (1992-1996). Absolvent al Facultății de Științe Umane – Universitatea Alabama (2006). Antrenor de natație, absolvent

al Școlii Naționale de Antrenori (2000). Înotător de performanță. A învățat înotul la vârsta de 6 ani, sub îndrumarea antrenorului Ladislau Nagy, cu care s-a pregătit timp de 4 ani la CSM Baia Mare, unde a activat în perioada 1984-1997. Pe parcursul anilor, s-a mai pregătit cu antrenorii Francisc Iacob, Marian Slavic, Dorel Pricop, Geta Bachner, Andreea Komaroni, Enikő Palencsar. Începând din 1989, până

în 1997, s-a pregătit cu antrenorul Ioan Bachner, cel care a avut o contribuție semnificativă la formarea sa ca sportiv de performanță. La CS *Dinamo* s-a pregătit cu antrenorul Mugur Tomescu (1997-2000). În perioada cât a urmat cursurile la Universitatea din Alabama, s-a pregătit cu Don Wagner (2001-2003), iar din 2003 cu Sonya Porter. În același timp, pentru perioadele cât se afla în țară, a fost legitimat la CSM Pitești (2001-2006) și CSM Brașov (2006-2007) avându-l ca antrenor pe Petre Deac. Multiplu campion și record național, care și-a înscris în palmares circa 30 de titluri naționale la juniori și 80 la seniori, precum și 35 de recorduri naționale. În 2002 și 2003, a câștigat Campionatele Universitare Americane și cele ale Conferinței de Sud Est. Component al loturilor olimpice și naționale, în perioada 1999-2008, a participat la 3 ediții ale JO, 7CM și 10 CE, fiind specializat în probele de fluture. Cel mai bun rezultat al său la JO l-a realizat în 2004 (Athena), unde s-a clasat pe locul al V-lea, la 200m fluture, cu un nou record național. Rezultatele sale la CE: 1999 (Istanbul) – locul V cu ștafeta 4x200m liber și VI la 200m fluture; 2000 (Helsinki) – medalie de bronz (200m fluture), locul IV (100m fluture) și V la 4x200m liber; 2002 (Berlin) – locul IV (200m fluture); 2003 (Dublin) – locul V (200m fluture) în bazin scurt; 2004 (Viena) – 2 medalii de bronz (100 și 200m fluture) în bazin scurt; 2004 (Madrid) – medalie de argint (200m fluture); 2005 (Trieste) – locul VII (100m fluture) în bazin scurt; 2006 (Helsinki) – locurile VI (100m fluture) și VIII (200m fluture) în bazin scurt; 2006 (Budapesta) – locul IV (200m fluture) și VI cu ștafeta (4x100m mixt); 2008 (Eindhoven) – locul VI (200m fluture). Rezultate obținute la CM: 2000 (Athena) – locurile VI și VIII în bazin scurt; 2001 (Fukuoka) – locul IX (200m fluture); 2002 (Moscova) – medalie de bronz (200m fluture), în bazin scurt; 2003 (Barcelona) – locurile X la cele două probe; 2004 (Indianapolis) – medalie de argint (200m fluture), în bazin scurt; 2007 (Melbourne) – locul VIII (4x100m mixt); 2008 - (Manchester) - locul VI (200m fluture), în bazin scurt. Din 2006, a activat ca antrenor secund de înot la Universitatea din Alabama. Maestru al Sportului și Maestru Emerit al Sportului.

GHERMAN, OVIDIU-DANTE (1915-1941) n. în Pistyan (Cehoslovacia), fiul avocatului dr. Dante Gherman din Arad. Se remarcă încă de pe timpul când era elev, luându-și bacalaureatul, cu mențiunea excepțională. Tot din această perioadă, desfășoară și alte

activități cu caracter social-cultural, fiind ales ca președinte al diferitelor asociații școlare, calitate în care prezintă și o serie de expuneri publice. Începând din 1932, urmează cursurile Facultății de Drept din București, absolvind cu rezultate deosebite studiile juridice și examenul de doctorat. Activează cu succes în calitate de avocat, iar apoi la Judecătoria mixtă din Brad, unde se face remarcat și propus pentru magistratura din București. Concomitent cu studiile universitare, s-a dovedit și un valoros sportiv, practicând înotul de performanță. Deși a avut o carieră sportivă scurtă, și-a înscris numele în istoria natației românești prin câteva performanțe și recorduri naționale realizate în cadrul CN de natație, astfel: 1933, reprezentând TCR se clasează pe locul I la 200m bras (înot pe piept) – junior și pe locul II la 100m bras – seniori; 1934 – locul I la 100m bras 1':23'',6, nou Record Național (TCR); 1935 – reprezentând CFR-ul –devine vicecampion național la 100 și 200m bras; 1936 – locul I la 100m bras 1':21'',1 – nou Record Național. La 1 ianuarie 1937, Dante Gherman figura pe lista recordurilor regiunii București la: 100m bras DG-CFR - 1':21'',1 – realizat la 16/08/1936 la Eforie – bazin 50m; 200m bras DG-CFR 3'.05''.6 realizat la 10/08/1935 bazin Lido - 25m. Trimis pe front, își găsește sfârșitul în timpul unei misiuni, în anul 1941, fiind înmormântat la Arad. În semn de recunoaștere pentru realizările și contribuția sa la dezvoltarea natației, bazinul Kiseleff, unde în 1933 cucerea titlul de campion național, s-a numit *Dante Gherman*. Prin Decizia UFSR, din 30 noiembrie 1938, Dante Gherman a fost citat pe Ordinea de zi a UFSR. În 1940, i s-a acordat Medalia *Meritul Cultural pentru Sport* clasa a II-a. În memoria sa, a fost organizată Cupa Locotenent erou "Dante Gherman".

GHERMAN OVIDIUS (1931) n. în Zlatna, jud. Alba. Bacalaureat, tehnician, proiectant de mașini unelte. Înotător de performanță, fiind un exemplu de longevitate prin rezultatele deosebite obținute la competițiile internaționale oficiale ale veteranilor. A

început să practice înotul, la Cluj, la vârsta de 15 ani, sub îndrumarea antrenorului Francisc Leitesdorfer. A activat la *BEAC* (1945-1946), *Metalul Cluj* (1947-1951), *CCA* (1951-1954), *Locomotiva* (Metalul) Cluj (1954-1963), cluburi la care s-a pregătit cu antrenorii: Iosif Györffy, Ioan Meszaroș, Ladislau Aranyossy, Adalbert Iordaky și Iohan Frâncu. A cucerit 4 titluri de campion național de înot, la juniori și 2 la seniori. În 1952, la CN de la Sibiu, a devenit campion național cu ștafeta 4x200m liber a *CCA* (O. Gherman, D. Covaliuc, Z. Hoszpodar și I. Novac). S-a clasat de mai multe ori pe locurile II și III la CN de seniori. A stabilit 3 recorduri naționale de înot, la juniori. A jucat și polo pe apă, clasându-se, în 1950, pe locul II, în divizia națională de seniori. Timp de 6 ani a fost selecționat în loturile naționale de seniori, participând la diferite concursuri internaționale. A obținut performanțe remarcabile în competițiile internaționale oficiale, ale veteranilor: campion european, la 100m spate, în 2001 (Spania); vicecampion european la 100m spate, în 2003 (Franța); medaliat cu bronz la CM din 2004 (Italia), la aceeași probă; medaliat cu argint la 100m spate și cu bronz la 50m spate, la CE din 2005 (Suedia). În 1961, a absolvit cursul de antrenori de natație, aducându-și contribuția la inițierea copiilor în tainele înotului.

GOTHE, MIHAI (1939 - 2005), n. în Ploiești. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS, specializarea natație, promoția 1970, profesor gradul I. În anii 1954-1964 a activat ca jucător de baschet în diviziile A și B, la *CS Petrolul* din Ploiești. Profesor-antrenor

la *SSE* (1970-1980); Școala gen. nr. 25 cu profil de înot, unde a îndeplinit și funcția de director (1980-1982); *CSȘ C.D. Gherea* și *CS Petrolul* (1982-1990). Sportivii pe care i-a selecționat și pregătit au obținut rezultate remarcabile: peste 100 de titluri de campioni și peste 200 de recorduri naționale (copii, juniori și seniori), 15 juniori și 10 seniori promovați în loturile reprezentative; 80 de locuri I în competiții internaționale; 34 de medalii balcanice; 8 medalii la CE de juniori și seniori; 7 recorduri mondiale și 4 europene. Sportivele cu rezultate deosebite: Tamara Costache și Livia Copariu (performanțe în premieră pentru natația românească). Tamara Costache, maestră emerită a sportului, a cucerit primul titlu de campioană mondială în 1986, la proba de 50 m liber, a stabilit 1 record mondial și 4 europene, a câștigat primele medalii de aur la CE de junioare din 1985 și la CE de senioare din 1987. Livia Copariu a stabilit 3 recorduri mondiale în bazin de 25 m și a cucerit medalia de aur la CE de junioare din 1988, o medalie de argint și 3 de bronz în 1987. Iulia Mateescu a cucerit 3 medalii de bronz la CE de junioare din 1984. În anii 1982-1989 M. G. a fost antrenorul loturilor naționale de junioare și senioare. În anul 1990 a fost angajat antrenor federal al FR de Natație. Între 1996-1999 a activat ca antrenor al echipei naționale și olimpice de înot din Malta. Sportivii pe care i-a pregătit au stabilit peste 230 de noi recorduri naționale ale acestei țări, la juniori și seniori. Antrenor Emerit la înot din 1986. Pentru rezultatele obținute, în anul 2000, i s-a conferit Medalia națională *Serviciul Credincios* clasa I.

GRIGORIȚĂ, (CALIGARI) FULVIA (LUȘCA) (1923-2010) n. în Constanța. Studii liceale. Ca studentă, a frecventat parțial cursurile Facultății de Drept (3 ani) și ale ANEF (2 ani). A îndeplinit funcția de funcționară în diferite instituții din București. A fost o polisportivă, practicând în paralel cu înotul – sportul ei îndrăgit, baschetul, voleiul (legitimata la *Start Club* printre coechipiere aflându-se Rodica Sădeanu, Livia

Thomas, Ioana Odobescu, Despina Mavrocordat), tenisul și patinajul. A participat în competițiile universitare de schi ale ANEF. A practicat bobul concurând la Sinaia, împreună cu surorile Assan și Simina Caracaș. A luat parte la concursurile de vele, în 1947 clasându-se pe locul al IV-lea la Regata de yole olimpice, reprezentând Yacht Club București. A început să înoate la vârsta de 5 ani, la *LNR Constanța* (1928-1936). La vârsta de 18 ani s-a stabilit în București, reprezentând în competițiile de înot următoarele unități sportive: *LNR* (antrenor Paul Stroescu); *Vîforul Dacia* (îndrumători Ion Slăvescu și Gheorghe Popescu-Zgrembus); *PMB* (Primăria Municipiului București); *Cetatea lui Bucur*. S-a pregătit și a participat la competițiile organizate la Strandul *Obor*. La 13 ani se întrecea, la Constanța, cu ceilalți copii înotând *voinicește*. În 1938, a avut satisfacția să întrecă o Olandeză, pe 50 m. La București s-a impus ca cea mai *iute* înotătoare, cu un stil frumos, care a dominat probele de liber în prima jumătatea anilor '40. Multiplă campioană a regiunii Muntenia în probele de 100, 400m liber, și la ștafetă, probe în care va deveni și campioană națională în 1943, 1945 și 1946. A deținut numeroase recorduri naționale și ale regiunii Muntenia în aceleași probe fiind supranumită la vremea respectivă *zeița natației românești*. Componentă a selecționatei Bucureștiului la diferite competiții interregionale organizate la Timișoara și Cluj. A făcut parte din lotul național feminin participant la prima ediție a CB, organizate la Split în 1946, unde țara noastră a ocupat locul al II-lea pe națiuni, după valoroasa echipa a Jugoslaviei. S-a retras din activitatea competițională în anul 1953. A fost căsătorită cu fostul rugbyst internațional Alexandru Caligari. În anul 1979, s-a pensionat.

GROZA, TITU (1927-1952), n. în Târgu Mureș. Inginer, absolvent al Institutului Politehnic din București și Leningrad. În anul 1949, aflându-se la Budapesta a urmat cursurile Facultății de Litere. Înotător de performanță, unul dintre cei mai valoroși

sprinteri din România și din Budapesta. A început să practice înotul la vârsta de 13 ani. A fost legitimat și a participat în competiții pentru *RATA* (1948) și *Progresul* (1950-1951) din Târgu Mureș. În anul 1949, a fost legitimat la CS *Elöre* din Budapesta, perioadă în care s-a pregătit cu vestitul antrenor federal maghiar Bela Rajki. În 1952, a reprezentat în competiții *CCA*. A început să se remarce la CN din 1948, desfășurate la Ștrandul *Obor* din București, unde a înotat în 3 probe individuale (100 și 200m liber- locul al II-lea și 100 m spate) și în 2 probe de ștafetă (3x100 m mixt și 4x200 m liber). Înregistrează mari progrese, în anul următor, când s-a pregătit și a concurat la Budapesta unde a realizat mai multe recorduri naționale. La CN din 1951 se clasează pe locurile I la 200, 400 și 4x100 m liber și pe locul al II - lea la 100 m. liber, iar la Campionatele interdepartamentale, din același an, pe locurile I la 100, 400 și 1500m. liber și la ștafeta 3 x100 m. mixt. În topul celor mai bune performanțe, s-a situat pe primul loc la 100, 200 și 400 m. liber în 1950, la 100, 200, 400 și 1500 m. liber în 1951 și la 100 m. liber în 1952. Deținătorul recordurilor naționale: în probele de 100 și 200 m. liber (1949); în probele de 100, 200, 300, 400, 500, 800, 1000 m. liber și în ștafetele 4x100 și 4x200 m. liber (1950); în probele de 100, 200, 400, 800 și 1500 m. liber (1951). În anul 1952, realizează o performanță în premieră, care va rămâne înscrisă pentru totdeauna în istoria natației românești, parcurgând 100m. liber sub un minut. Rezultatul său, 59,2 a fost înregistrat la 12 aprilie 1952, în bazinul *Floreasca* din Capitală. Pe plan internațional, în puținele competiții la care participă în acea perioadă, cucerește medalia de bronz, în 1949, în proba de 100 m. liber la JMU, iar în concursul internațional de natație România-Polonia se clasează pe primul loc în probele de 100 și 200 m. liber. În 1950, la concursul internațional de la Praga, organizat cu ocazia Congresului UIS, ocupă locul IV în proba de 100 m. liber. Presa timpului a evidențiat calitățile înotătorului Titu Groza, stilul său frumos și eficient, precum și rezultatele deosebite pe care le-a obținut în perioada de început a afirmării natației românești.

HARASZTHY (MÜHSAM), MAGDALENA-ETELKA (1927), n. în Sighișoara. Contabilă, absolventă a unui curs comercial. Antrenoare de înot, absolventă a Școlii centrale de antrenori (1951). Înotătoare de performanță. Deși, încă din 1892, în

Sighișoara a fost dat în folosință un bazin de înot, dotat cu un turn înalt de 7,5m, M. Haraszthy a fost prima înotătoare care a reprezentat orașul său natal, cu rezultate semnificative, la CN și unele competiții internaționale. Și-a început activitatea la 15 ani, la AS *Locomotiva* din Sighișoara. La CN din 1943, reprezentând Grupul Etnic German, contribuie la obținerea titlurilor naționale în probele de ștafetă 4x100m liber și 3x100m mixt. S-a mai remarcat la CN din 1948 (bazinul *Obor* București), unde câștigă titlul de campioană cu record național la 200m bras (3:30,0) și pe cel de vicecampioană la 100m bras (1:38,2), concurând pentru CS *Unit Rata* Tg. Mureș. În topul celor mai bune performanțe, în probele de bras, s-a situat pe locurile II și III în 1950, V și VII în 1951 și VIII-IX în 1952. În competițiile din anul 1952 a reprezentat AS *Spartac* Sighișoara. Pe plan internațional, a participat la CB și ale Europei Centrale din 1947 (Budapesta), CB din 1951 (Sofia) și la Concursul Internațional, organizat cu ocazia Congresului UIS din 1950 (Praga) – locul al VI-lea la 200m bras și locul al III-lea cu echipa a II-a de ștafetă 3x100m mixt. Pe parcursul anilor, s-a pregătit sub îndrumarea antrenorilor A. Ganga, A. Marinescu, I. Hociung și V. Daroczi. În perioada 1951-1958, a activat cu rezultate bune ca instructor-antrenor la centrele de inițiere pentru înot a copiilor și adulților, organizate de OSP, la Sighișoara. În anul 1953, s-a retras din activitatea competițională. Din 1983, s-a stabilit în Germania. Pentru rezultatele sale și contribuția la dezvoltarea natației, a fost distinsă cu diferite trofee, medalii și cu placheta *Merite sportive*.

HEITZ – FELIX – GÜNTER (LIXI), (1929-2008), n. în Sibiu. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF din București, promoția 1968. Ofițer activ, eliberat din armată cu gradul de căpitan (1958). Antrenor de înot. A practicat înotul de

performanță, specializat în probele de bras. A învățat înotul la vârsta de 6 ani, la bazinul deschis pe *Pășunea măcelarilor* unde avea acces gratuit, părinții săi fiind acționari asociați. FH a avut o contribuție deosebită ca sportiv, instructor, antrenor, profesor, formator a multor promoții de copii ca înotători, în Sibiu, Brăila și pe plan național. La vârsta de 13-14 ani s-a antrenat cu înotătorii și jucătorii de polo de la U Cluj, refugiat în Sibiu. În 1948, a fost legitimat la *Avântul Tineresc*, din Sibiu, de unde se transferă la CS *ILSA* Timișoara. În perioada 1951-1957, a activat la CCA București (antrenor Iohan Frâncu). Campion național de juniori (100 și 200m bras). La seniori, a obținut 8 titluri de campion național, în probele de 100m bras (1952, 1954) și 200m bras (1950, 1952, 1954, 1955, 1956), 2 titluri la ștafete (1952 și 1954) și 2 în clasamentul pe echipe (1954). A realizat, în perioada 1949-1955, un număr de 15 recorduri naționale. Începând din 1950 până în 1955, s-a situat de 4 ori pe locul I și de 5 ori pe locul al II-lea, în topul celor mai bune performanțe naționale, la 100 și 200m bras. A reprezentat înotul românesc la 19 concursuri internaționale (1950-1955) clasându-se constant pe locurile I-II. În 1956, i s-a refuzat, pe considerente politice, participarea la JO de la Melbourne. În 1958, a activat în producție în București și în Sibiu, îndeplinind funcțiile de administrator la bazinul municipal, instructor și antrenor. În 1971, a fost angajat ca antrenor de înot, în Brăila, fiind solicitat să sprijine dezvoltarea acestei ramuri de sport. A conceput și a participat efectiv la realizarea unui complex sportiv de înot, în incinta LPS (bazin acoperit, bazin descoperit, cămin, cantină și condiții de studii școlare). A fost

șeful catedrei de natație la LPS Brăila unde, împreună cu ceilalți tehnicieni brăileni, a promovat sisteme și metode moderne de pregătire care au asigurat condițiile obținerii performanțelor de excepție de mai târziu. În 1978, a obținut gradul I didactic. Fiind considerat *părintele* înotului brăilean, la inițiativa profesorilor – antrenori Gabriela și Valeriu Stoicescu, în 2008, a fost instituit Trofeul *Felix Heitz*, acordat sportivului cu cel mai mare număr de puncte, realizate la CN pentru copii (11-13 ani). A fost un foarte bun gospodar și organizator, contribuind, de mai multe ori, la îmbunătățirea condițiilor de pregătire la bazinul din Sibiu, precum și la organizarea Universiadei din 1981 (București). Maestru al Sportului (1951). În ultimii ani, a locuit, în anumite perioade, în Germania, acolo unde a decedat în anul 2008.

HEREA, CARMEN-FLORINA (1979), n. în Ploiești. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a ANEFS din București. Legitimată la CS *Petrolul* din Ploiești. S-a pregătit cu antrenorul emerit Dragoș Aldea. A câștigat 96 de titluri

de campioană și a stabilit 8 recorduri naționale de juniori și seniori. La CE de juniori din 1993 (Istanbul), a câștigat medalia de bronz la ștafeta de 4x100 m liber, iar la ediția din 1994 (Pardubice), o medalie de aur (4x100 m liber), 2 medalii de argint (100 m liber și 4x200 m liber) și o medalie de bronz (200 m liber). La CE de seniori din 2000 (Helsinki) a înotat în seriile probei de ștafetă 4x200 m liber, contribuind la calificarea acesteia în finală, unde a cucerit medalia de aur, iar cu ștafeta 4x100 liber s-a clasat pe locul IV – un nou record național. Prima sa participare la JO, din 1996 (Atlanta), nu i-a adus rezultate semnificative, dar la ediția din anul 2000 (Sydney) s-a calificat în finală, ștafeta de 4x200 m liber obținând locul IV, iar cu ștafeta de 4x100 m liber a ocupat locul XII. Maestră a Sportului la înot (1994).

HOHOIU, MIRCEA (1953), n. în Reșița. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS București, promoția 1980. Înotător de performanță și antrenor de natație. A învățat înotul la vârsta de 5 ani. A activat la ȘSE (CSȘ) din Reșița, iar din

1969 la CS *Olimpia* din aceeași localitate. S-a pregătit cu antrenorul emerit Ioan Schuster. În perioada 1973-1976 a reprezentat la CSA *Steaua*, sub îndrumarea antrenorului emerit Gheorghe Demeca. Pe plan intern, s-a afirmat în probele de spate și în ștafetele de mixt, cucerind 4 titluri de campion național de juniori (1967-1971) și 10 titluri de seniori (1970-1975). S-a situat pe locul al V-lea în topul celor mai bune performanțe din toate timpurile, în proba de 200m spate (clasament întocmit până în anul 2004). A fost selecționat în loturile naționale însă a avut puține participări peste hotare deoarece i s-a refuzat acordarea vizei. S-a aflat la CE de juniori, de la Linköping (Suedia), în 1967 unde s-a clasat pe locul al VII-lea la 100m spate. Campion balcanic în 1971 cu ștafeta 4x100m mixt. Din 1976, și-a continuat activitatea ca antrenor, în Reșița, la început la grupele de învățare a înotului, iar apoi la grupele de performanță. A contribuit la formarea unor înotători valoroși care s-au afirmat pe plan intern și internațional. A fost arbitru de înot. În 1988, s-a stabilit în Germania, unde și-a continuat activitatea ca antrenor de înot, la EOSC din Offenbach (1988-2007), iar apoi la SC Wiesbaden (din 2007). A pregătit numeroși înotători valoroși, multipli campioni naționali ai Germaniei, 17 dintre aceștia fiind promovați în loturile reprezentative ale acestei țări. Printre înotătorii pe care i-a pregătit s-a aflat și renumitul sportiv Michael Gross, medaliat cu aur, argint și bronz la CM din 1991. Maestru al Sportului (1970).

HOSZPODAR, ZOLTAN – vezi FR de Polo

IAMANDI, ȘTEFAN (1946), n. în București. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS din București, specializarea natație, promoția 1972. Profesor antrenor la Casa Pionierilor (1975-1977), instructor sportiv la CMEFS București, din 1984

a îndeplinit funcția de președinte al sectorului I. În 1986 a fost promovat secretar general adjunct al FR Natație, până la 1 noiembrie 2000, când a fost numit secretar general al FR de Natație și Pentatlon Modern. În cei peste 16 ani de activitate în federație, a fost implicat direct în rezolvarea problemelor organizatorice și materiale, precum și în cele de dezvoltare și afirmare a înotului, săriturilor în apă, iar din 1998 și a pentatlonului modern (care a fost preluat în structura federației). În această perioadă a răspuns nemijlocit de toată problematica săriturilor în apă. Alături de activul federației, a contribuit la sprijinirea activității secțiilor de natație, loturilor naționale, sportivilor și antrenorilor pentru realizarea performanțelor internaționale. Între anii 1986-1999 s-au obținut: 2 medalii la JO; o medalie de aur, una de argint și 2 de bronz la CM; 29 de medalii la CE de seniori (4 de aur, 14 de argint și 11 de bronz) și 78 de medalii la CE de juniori (22 de aur, 24 de argint și 32 de bronz). Anul 2000 a fost unul remarcabil pentru înotul românesc: 3 medalii de aur și una de argint la CE de juniori; 3 medalii de aur, 6 de argint și 5 de bronz la CE de seniori; 9 finaliști la JO de la Sydney (2000), care au cucerit 2 medalii de aur și un record olimpic (în premieră), o medalie de argint, o medalie de bronz, câte un loc IV, V și VI. La sărituri în apă, juniorii au obținut între anii 1987-2000: o medalie de aur, 2 de argint și una de bronz la CM; 24 de medalii (6 de aur, 8 de argint, 10 de bronz) la CE. La CE din 2000, la pentatlon modern s-au obținut în premieră, la proba individuală, o medalie de argint și una de bronz, iar la CM o medalie de bronz. Între 2001-2009 au mai fost obținute: 11 medalii (1-3-7) la CM seniori; 22 (1-5-16) la CE seniori; 10 (1-4-5) la CE de juniori; 1 de aur și 2 argint la CM de tineret; la JO 2004 o

medalie de aur și o medalie de bronz. A participat direct la elaborarea strategiilor naționale și a programelor de dezvoltare a ramurilor natației, precum și a regulamentelor și anualelor federației. Pentru activitatea desfășurată, i-a fost conferită în anul 2000, Medalia Națională *Serviciul Credincios* clasa a III-a și Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a din 2004.

IOANOVICI, ALEXANDRU (1974), n. în Ploiești. Legitimă la Clubul *Dinamo* București. Multiplu campion și recordman național. Component al ștafetei de 4x100 m liber, a realizat cea mai bună performanță – medalie de bronz – la CM din 1995 (Rio de Janeiro), prima

medalie românească la o probă masculină, obținută într-un CM. Finalist la aceeași probă, la CE din 1995 (Viena) și locul X la JO din 1996 (Atlanta), ambele cu noi recorduri naționale. Maestru al Sportului la înot.

IONESCU, DAN (1936-2009), n. în Constanța. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ICF din București, promoția 1958, profesor gr. I (1980). A activat la LNR, *Constructorul*, CFR *Grivița Roșie* și CCA din București. A obținut 4 titluri de campion

național la pentatlon modern și 3 la scrimă. În anii 1957-1964 a fost selecționat în lotul de pentatlon modern. A câștigat competițiile internaționale de pentatlon de la Varșovia, Sofia și Halle și s-a clasat pe locurile II și III la concursurile de la Budapesta și Praga. La CM de pentatlon modern (1957) a obținut locul XX, iar la ediția din 1963, locul XII. A activat ca antrenor de înot la Clubul *Steaua*, CS Școlar nr. 1, iar la liceul Emil Racoviță a îndeplinit funcția de șef de catedră (1967-1984). Alături de ceilalți tehnicieni, a contribuit la pregătirea unor sportivi care au cucerit peste 120 titluri de campioni

naționali și au stabilit peste 80 de recorduri naționale. A promovat 20 de juniori și 18 seniori în loturile naționale. În anii 1970-1975 a pregătit sportivii din lotul național de juniori, în 1975-1984 pe cei din lotul național de seniori. Mulți dintre sportivii săi au obținut titlurile de campioni balcanici, la seniori și juniori, și medalii la diferite concursuri internaționale (Octavian Resler, Adrian Horvath, Horia Lucaciu, Mihai Mandache, Marian Slavic). Unii dintre componenții loturilor naționale au obținut rezultate deosebite la CE, Cupa Europei și JMU. În 1984, a fost numit antrenor federal la FR de Natație, iar din 1990 până la 1 noiembrie 2000 a îndeplinit funcția de secretar general. În anii 1984-1999, a contribuit la realizarea următoarelor rezultate în competițiile internaționale oficiale: 2 medalii la JO; 3 medalii la CM (una de aur); 29 medalii la CE de seniori (4 de aur); 79 de medalii la CE de juniori (23 de aur). În anul 2000 înotătorii au obținut performanțe deosebite: 2 medalii de aur și una de argint la CE de juniori de la Dunkerque; 3 medalii de aur, 6 de argint și 5 de bronz la CE de seniori de la Helsinki; 9 finaliști la întrecerile de înot la JO Sydney – (2000), 2 medalii de aur – un nou record olimpic, o medalie de argint și o medalie de bronz. Tot în premieră, pentatloniștii au obținut în probele individuale o medalie de bronz la CM. Maestru al Sportului la pentatlon modern (1958) și la scrimă (1961). Antrenor Emerit la înot (1995). I-a fost decernat Ordinul *Meritul Sportiv*. Pentru activitatea desfășurată în anul 2000, i s-a conferit Ordinul Național *Pentru Merit* în grad de Cavaler.

IONESCU, ION (1949), n. în com. Dorobanți, jud. Călărași. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS din București. Profesor cu gradul I didactic. A fost încadrat la CSȘ *Brăila* (Liceul cu Program Sportiv) – șef de catedră. Antrenor coordonator la Centrul

olimpic de pregătire a înotătorilor. Din 1977, sportivii săi au obținut numeroase titluri de campioni și recorduri naționale, la toate categoriile de vârstă

(copii, juniori mici și mari, seniori). Unii dintre sportivi au devenit maeștri ai sportului, iar Camelia Potec, maestră emerită a sportului. A promovat în loturile naționale peste 25 de sportivi, care au câștigat peste 10 titluri balcanice și numeroase medalii la diferite concursuri internaționale (Laura Sachelarie, Alexandrina Croitoru, George Știrbei, Carmen Roșioru, Camelia Potec). Din 1982 a făcut parte din colectivele tehnice care au pregătit loturile naționale de juniori și seniori, iar din 1996 a fost promovat la lotul olimpic. Dintre sportivii pe care i-a pregătit, s-au remarcat în mod deosebit: Alexandrina Croitoru – medaliată cu argint și bronz la CE (j) din 1987; Camelia Potec – 4 medalii de aur la *Zilele Olimpice* (1995 și 1997), 3 medalii de bronz la CE (j) (1996), 3 medalii de aur la CE (j) (1997) și 3 medalii de aur la CE (j) (1998), o medalie de bronz la CE de seniori (1997), 2 medalii de aur și una de bronz la CE de seniori din 1999 (Istanbul). La ediția din anul 2000 a CE (Helsinki), sportiva Camelia Potec a cucerit medalia de aur la ștafeta 4x200 m liber (8'03"17) și 3 medalii de bronz la 200 și 400 m liber și cu ștafeta 4x100 m mixt, la JO de la Sydney – (2000), Camelia Potec a contribuit la clasarea pe locul IV a ștafetei de 4x200 m liber și s-a clasat pe locul VII la 200 m liber. A făcut parte din colectivele de specialiști ale Centrului de Cercetări pentru Problemele Sportului (CCPS) din București, care au elaborat o serie de lucrări privind selecția și pregătirea înotătorilor din loturile naționale. Antrenor Emerit la înot (1993). În anul 2000 i s-a conferit Medalia Națională *Pentru Merit* clasa a III-a.

IONESCU ȘTEFAN (1937), n. în Mărășești, jud. Vrancea. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS (1971). Subinginer, antrenor de înot și polo, A început să practice înotul la vârsta de 12 ani, sub îndrumarea antrenorului Mihai Mitrofan. A

fost legitimat la CCA ulterior CSA *Steaua* (1953-1962), avându-i ca antrenori la înot pe Gheorghe Marinell și Johan Frâncu (Fischer), iar la polo pe

Francisc Krișan și Adalbert Balint. În perioada 1962-1964, a jucat polo la *Universitatea Cluj-Napoca* (antrenor Aurel Ardeleanu). În cariera sa sportivă, a cucerit 20 de titluri de campion național de înot la juniori și 30 de titluri la seniori și a stabilit 10 noi recorduri naționale, de înot, la juniori și peste 25 de seniori (1955-1961). De asemenea, a fost de 3 ori campion național la juniori și de 2 ori la seniori, cu echipa de polo a CCA. A fost unul din înotătorii de bază al echipelor naționale înregistrând 3 selecții în lotul de juniori și 20 de selecții în cel de seniori. A contribuit la câștigarea unor competiții internaționale, de înot, inter-țări, a obținut un titlu de vicecampion al Campionatelor Internaționale ale Armatei Prietene, locul III la Festivalul Mondial al Tineretului de la Moscova și alte rezultate de prestigiu la diferite concursuri internaționale. Pentru rezultatele obținute a primit titlul de Maestru al Sportului (1959). După 1964 s-a dedicat muncii de antrenor activând la CSA *Steaua* până în 1967, la CS Școlar *Triumf* (1967-1973) și la Șc. Generală nr. 54, ulterior Liceul cu program de înot *Emil Racoviță* unde a îndeplinit funcția de șef de secție și director adjunct al liceului (1974-1997). În perioada 1975-1997, a făcut parte din colectivele tehnice care au pregătit loturile naționale de juniori și seniori. A îndeplinit, o scurtă perioadă, funcția de antrenor de înot în cadrul colectivului de tehnicieni care a pregătit lotul național de pentatlon modern. Cu sportivii la a căror pregătire a contribuit a reușit să cucerească circa 400 de titluri de campioni și să stabilească 100 de recorduri naționale, la categoriile copii, juniori și seniori. Printre sportivii la a căror pregătire a contribuit s-au aflat numeroși maeștri ai sportului, componenți ai loturilor naționale, care s-au afirmat pe plan internațional. Pe plan obștesc, a îndeplinit funcția de președinte al Comisiei de Natație a municipiului București și a fost membru al Colegiului central al antrenorilor din cadrul Federației Române de Natație. În decursul activității sale a primit numeroase medalii, diplome și trofee. Maestru al Sportului (1959). Pentru contribuția sa la dezvoltarea natației românești, în anul 2002, i s-a acordat titlul de Antrenor Emerit.

IONESCU, VASILE (1933), n. în Reșița. Înotător, jucător de polo, promotor al natației reșițene. S-a apropiat de tainele înotului la vârsta de 14 ani, beneficiind de îndrumările a doi reputați antrenori – soții Paula și Iosif Enăceanu care, în perioada 1947-1951, au activat

în Reșița. A făcut parte din prima generație de înotători reșițeni care prin activitatea desfășurată și rezultatele lor au contribuit la impulsivizarea dezvoltării acestui sport în această zonă. A activat la AS *Metalul* din Reșița. În 1950, la CN de la Cluj, se clasează pe loc I cu ștafa 10x100m liber juniori, înscriind și un nou record național. Concomitent joacă polo în echipa de juniori a AS *Metalul*, clasându-se pe locul al III-lea la CN pentru această categorie de vârstă. În 1951, absolvă un curs obținând calificarea de instructor de înot. În 1954, câștigă cursa tradițională de înot *Cupa Bega*, organizată la Timișoara. După satisfacerea stagiului militar, în 1956 și-a reluat antrenamentele. În acest an, obține un frumos succes câștigând concursul popular de înot – *Spartachiada de vară a tineretului*. A făcut parte din echipa de polo a AS *Olimpia* cu care a participat la turneul de calificare pentru Divizia A și a susținut mai multe jocuri între care și cel din 1960 cu divizionara A Știința Cluj. A obținut rezultate bune și ca instructor la centrele de învățare a înotului (1962-1972). În perioada 1962-1973, în calitate de membru al comisiei județene de natație, a răspuns de activitatea corpului de arbitri, rezultatele obținute fiind apreciate atât pe plan local, cât și pe plan național. Din 1973, până în 1996, a condus activitatea Comisiei județene de natație, reușind să atragă și să pună în mișcare toate forțele capabile să contribuie la afirmarea înotului reșițean – sprijinul consistent al președintelui de onoare Mircea Popa, contribuția unor valoroși profesori și antrenori, activitatea deosebită a unui număr mare de părinți ai înotătorilor, implicarea organelor locale și naționale. Rezultatele nu au întârziat, înotul reșițean situându-se pe poziții fruntașe pe plan național și internațional – peste 100 de înotătoare și

peste 120 de înotători au participat în sistemul competițiilor naționale, un număr mare de înotători au luat parte la competițiile internaționale de juniori și seniori, unii dintre aceștia făcând parte din elita înotătorilor printre care: Brigitte Prass, Luminița Dobrescu, Carla Negrea, Gabriela Baka, Oliviu Băcuieți, Eugen Almer și alții. Toate acestea au fost posibile datorită unei organizări exemplare, devenită la timpul respectiv model și pentru alte centre din țară. Datorită acestui fapt, a fost posibil ca, în perioada 1984-1996, Reșița să găzduiască cu bune rezultate și activitatea Centrului Olimpic de înot în care s-au pregătit peste 20 de înotători din mai multe localități. VI, rămâne în istoria natației reșitene pentru serviciile sale, în cei peste 50 de ani, dăruieți dezvoltării și afirmării acestei ramuri de sport. A fost distins cu diferite *Diplome de onoare* și de merit de către forurile locale și naționale. În 1977, a primit *Diploma de Onoare* a CNEFS.

IORDAKY (IORDACHI), ADALBERT (1919-1995), n. în Cluj Napoca. Licențiat în economie, absolvent al Facultății de Științe Economice, din Cluj Napoca. Înotător și jucător de polo de performanță, antrenor de natație. A practicat înotul din copilărie și în mod

deosebit în anii studenției. A concurat pentru Klubul Athletic Cluj (KAC), *Ferar*, *Metalul*, *Știința* și *Locomotiva* din Cluj Napoca. A participat la campionatele de înot ale regiunii Cluj și la CN din 1948 pentru *Ferar* (locul al II-lea la 1500m. liber și locul I la 4x200m. liber), la CN din 1952 (*Știința*)-locul al II-lea la 1500 m liber și campionatele naționale interasociații, din 1952- locul I la 1500 m liber și la 4x200 m. liber și locul al II-lea la 400m. liber. S-a situat în topul celor mai bune performanțe la 400 și 1500m liber reprezentând *Metalul* (1950-1951), *Știința* (1952) și *Locomotiva* (1954). A fost un specialist al curselor de mare fond, câștigând 4 titluri de campion național în cursa de mare fond Brăila-Galați, între 1949-1952. A jucat polo pe apă la *Ferar*, echipă clasată pe locul II (1946), la *BEAC*-

locul II (1947), din nou la *Ferar* (1948-1949) și la *Metalul*, locul II și III (1950 și 1951). A fost component al lotului național de polo pe apă, participând la 10 jocuri internaționale oficiale, interțări, înscriind 5 goluri. A participat cu echipa de polo la JB din 1946 (Split), la JB și ale Europei Centrale din 1947 (Budapesta) și la JO din 1952 (Helsinki). Paralel cu activitatea de sportiv a activat și ca antrenor de înot și polo, începând din 1950, la *Metalul*, *Știința* și *Locomotiva*. A contribuit la selecția și pregătirea mai multor promoții de înotători și jucători de polo. A participat direct la organizarea centrelor de învățare a înotului pentru copii. Printre sportivii, pe care i-a pregătit și s-au afirmat pe plan intern și internațional s-au aflat: Müller Geza, Erdelyi Zita, Morar Gavrilă, Toth Nicolae, Daroczi Ladislau, Csordas Ildiko, Gherman Ovidius, Bogdan Zoltan, Erdelyi Nicolae, Csiky Alexandru, Banffy Eva, Boroș Enikő, Orosz Judith, Orosz Ecaterina și alții. A făcut parte din colectivul de tehnicieni care a pregătit loturile naționale. A avut merite deosebite în construirea primului bazin acoperit de înot, de 25 m. la Cluj în anul 1954, de către CS *Locomotiva*. S-a remarcat în calitate de administrator și antrenor coordonator, în cadrul acestui bazin. Pentru rezultatele sale și contribuția la dezvoltarea natației, a fost răsplătit cu numeroase diplome, medalii și trofee sportive. Maestru al Sportului la polo (1952).

IORDAN, SANDA (1943), n. în București. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a ICF din București, promoția 1965. Legitimată la Clubul *Dinamo* București. În anii 1958-1961 a câștigat 6 titluri de campioană națională la probele de 100 și 200 m bras.

Componentă a lotului național, a contribuit la obținerea unor victorii ale echipei naționale feminine. La Jocurile Mondiale Universitare de la Sofia (1961), *cucerește prima medalie de aur pentru înotul românesc, la proba de 200 m bras (2'59''6 – nou record național)*. În perioada 1966-1976 a

funcționat ca antrenore la Clubul *Dinamo*, unde a pregătit mai mulți campioni naționali și componenți ai loturilor naționale. După 1990, s-a stabilit în Canada unde a activat ca profesoară de înot. Maestră a Sportului la înot (1961).

IVAN, NICOLAE (1975), n. în Constanța. A început să practice înotul din 1983 la Clubul pionierilor și CS Școlar nr.1 din Constanța, iar din 1992 la Liceul *Emil Racoviță* și Clubul *Steaua* din București, sub îndrumarea antrenorului Nicolae Tat. Multiplu campion

și recordman național la copii, juniori și seniori. Are în palmares 50 de titluri de CN, 5 participări la CE, 4 CM. Din 1989 a fost selecționat în loturile naționale. La CE din 1995 (Viena) – finalist la probele de 100 m liber (locul V) și 4 x100 m liber (locul VII); 1997 (Sevilla) – locul VIII la 100 m liber și IX la 50 m liber. În 1995, la CM de la Rio de Janeiro, desfășurat în bazin scurt, a cucerit medalia de bronz la ștafeta 4x100 m liber (prima medalie obținută la o probă masculină într-un CM) și se clasează pe locul VI în finala probei de 100 m liber. Tot în 1995, la CM militar de la Roma câștigă medalia de aur la 100 m liber și pe cea de bronz la 50 m liber. La CE din 1996 (Rostock), în bazin scurt, a cucerit medalia de bronz la 100 m liber. La JO din 1996 (Atlanta) a ocupat locul X la 4x100 m liber. Maestru al Sportului (1994) și Maestru Emerit al Sportului (1997).

KELEMEN, ATTILA - vezi **FR Polo**

KETH (PRASS), BRIGITTE (1963), n. în Reșița. Medic stomatolog cu studii de specialitate absolvite în Germania. Înotătoare de performanță, reprezentantă a înotului reșițean. A fost legitimată la CSS Reșița, unde s-a pregătit cu antrenorul emerit

Ioan Schuster. Primele performanțe le realizează în 1975, iar în 1976, la numai 13 ani se anunța o mare speranță a înotului românesc prin rezultatele obținute la 200 m bras 2.50.08 (a doua performanță românească din toate timpurile) și 1.19.8 la 100 m bras (record național la categoria A), performanțe cu care s-a clasat pe locul al II-lea în topul celor mai buni sportivi ai județului Caraș-Severin. Înregistrează rezultate deosebite și în anul 1977- dublă campioană balcanică (Antalya-Turcia) la junioare (100 m bras și ștafetă) și vicecampioană balcanică (200 m bras), 4 recorduri naționale de junioare și unul de senioare. Datorită unei hepatite recidivate întrerupe activitatea revenind după un an și jumătate, în 1979 impunându-se la 100 și 200 m bras la CN de juniori și apoi la cele de seniori. Tot în 1979, devine vicecampioană balcanică la 100 și 200 m bras și la ștafetă 4x100m mixt. În acest an, deținea 11 recorduri naționale de senioare, junioare și copii. Este declarată cea mai bună sportivă în topul jud. Caraș-Severin. În 1980, stabilește noi recorduri naționale la senioare, în probele de 100 și 200 m. bras, precum și la 50 m. bras, probă organizată în premieră la noi în țară. Participă la JO de la Moscova (1980), unde nu se califică în finale, însă stabilește două noi recorduri naționale la 100 m. bras (1.15.10) și 200 m. bras (2.39.90), contribuie la calificarea în finală a ștafetei de 4x100 m. mixt cu care se clasează pe locul al VII-lea. După JO, devine campioană națională la 50, 100 și 200 m. bras (cu noi recorduri naționale și balcanice) și la 4x100 m. mixt. În 1980, era cea mai valoroasă înotătoare din țară și deținea 7 recorduri naționale. Realizează performanțe deosebite și în anul 1981 (4 titluri de campioană națională, 3 titluri de vicecampioană balcanică la Vrața în Bulgaria, locul I la numeroase concursuri internaționale) deținând în continuare, cele mai bune performanțe la 100 și 200 m. bras și 6 recorduri naționale. Tot în 1981, își aduce contribuția la cucerirea medaliei de argint în proba de ștafetă 4x100 m. mixt la JMU de la București. Se menține în topul celor mai bune performanțe și în anul 1982 (2 titluri de campioană națională, 1 titlu de campioană și două de vicecampioană balcanică), deținătoare a 9 recorduri

naționale la toate categoriile. În perioada 1980-1981 a lucrat ca antrenore la grupele de inițiere a copiilor. În 1978 a primit titlul de Maestră a Sportului, iar în 1978 a fost decorată cu Ordinul Meritul Sportiv clasa a III-a. După 1982, pe baza aprobării obținute se stabilește în RF Germană.

KÖNIG, FRANTZ (1938 - ?), n. în Reșița. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFȘ, specializarea natație, promoția 1970. A activat ca profesor la Școala Sportivă din Reșița, unde a obținut și gradul I didactic.

Antrenor de înot categoria I. Pe parcursul anilor, a avut de suferit datorită unor restricții și măsuri cu caracter politic. Tatăl său fost deportat, în 1945, la muncă în URSS, reîntorcându-se din RDG în 1957. În 1950, a fost exclus din UTC. Accesul său la învățământul superior și Școala de antrenori a fost mereu restricționat. Perseverent și muncitor a reușit să depășească unele dintre aceste opreliști. Provenit dintr-o familie atașată sportului, a practicat mai multe sporturi, însă cele care s-au soldat cu performanțe au fost tenisul de masă (participant în divizia națională 1956-1958) și mai ales înotul de care s-a atașat ca sportiv, instructor, antrenor și profesor. A învățat înotul pe canalul Bârzava, în 1951, cu ajutorul prietenilor. Tot în această perioadă, obține și prima Diplomă, fiind câștigătorul probei de 50m liber copii de 13 ani, la un concurs între Lugoj și Reșița. O performanță notabilă în activitatea sa o reprezintă clasarea pe locul I, cu un nou record național în proba de ștafetă 10x100m liber juniori în 1956. Datorită unor accidentări și îmbolnăviri, nu și-a putut continua activitatea ca înotător. În perioada 1956-1962, a activat ca instructor la Centrele de învățare a înotului. Din 1962, a fost încadrat cu 6 ore pe săptămână, ca antrenor la Școala Sportivă, unde după primirea licenței în 1970, a funcționat ca profesor. Timp de 20 de ani, a lucrat împreună cu antrenorul emerit Ioan Schuster, în diferitele formule organizatorice și cu începători și cu avansați. În

toate situațiile, și-a adus consistent și conștiincios contribuția la afirmarea înotătorilor la numeroase competiții interne și internaționale. Acest fapt trebuie apreciat și mai mult cu cât o lungă perioadă FK a lucrat și în producție ca lăcătuș. A însoțit înotătorii la numeroase competiții interne și internaționale. A avut calificarea de arbitru de înot oficiind la competițiile organizate pe plan local și național. La cererea sa, începând cu 1 septembrie 1976, prof. Franz König s-a transferat la Liceul metalurgic, după declarațiile sale „... cu amărăciune în suflet, dar fără regret ...”. O importantă realizare a sa o reprezintă realizarea și publicarea celor două volume intitulate *”Cronica înotului sportiv reșițean* (1924-1984; 1985-2004) – o valoroasă monografie cuprinzând date și informații privind apariția, evoluția și afirmarea înotului reșițean pe plan intern și internațional. În acest cadru, sunt de remarcat aprecierile autorului privind contribuția sportivilor, instructorilor, antrenorilor, profesorilor, arbitrilor, structurilor organizatorice locale și centrale, părinților, sportivilor, a tuturor celor care au constituit marea familie a înotului de pe meleagurile cărășene. În anul 1977, a primit Distincția „Merite în activitatea sportivă” din partea CNEFS. S-a stabilit în Germania unde și-a continuat activitatea.

KRANTZ, TEODOR (TEO) – vezi **Federația Română de Rugby**

KRAUSHAAR (REISER), MARGARETA (1929), n. în Orțișoara, jud. Timiș. Profesoară de matematică și fizică, absolventă a Facultății de Matematică – Fizică, din Timișoara. A început să practice înotul la vârsta de 17 ani, sub îndrumarea lui Titus Groza.

Înotătoare de performanță, componentă a uneia dintre cele mai puternice secții de natație ILSA din Timișoara. A activat și a concurat pentru ILSA - ulterior Flamura Roșie (antrenor Gavrilă Török), CS *Progresul* (antrenor Enric Bader) și pentru CS

Știința, toate din Timișoara. Specialistă în probele de spate și de ștafetă, care s-a afirmat în perioada 1949-1954. A cucerit 8 titluri de campioană națională la 100m. spate, 4x100m.liber și 3x100 m mixt și s-a clasat de mai multe ori pe locurile II și III la CN reprezentând ILSA (ulterior Flamura Roșie) în 1949-1953, iar în 1952 și 1954 la Campionatele interdepartamentale AS *Progresul*. Titulara recordurilor naționale în probele de 200 și 400m. spate (1949), în probele de 100m. spate și 3x100m. mixt-echipă națională, 3x100m mixt și 4x100m. liber cu echipa ILSA (1950) și 4x100m. mixt-echipă națională (1953). S-a situat permanent în topul celor mai bune cinci performanțe. În aceeași perioadă, a fost selecționată în loturile naționale de seniori, reprezentând țara noastră în diferite competiții internaționale, contribuind la câștigarea acestora, între care și România - Bulgaria (1949) și România -Polonia (1950). S-a mai remarcat și la concursul internațional, organizat în 1950, cu ocazia Congresului UIS (locul II la 100m spate), la Concursul Internațional UIS, din 1952 (locul II la 100m spate) și la întâlnirea internațională Bulgaria-România din 1954 (locul II la 100m. spate). La loturile naționale s-a pregătit cu antrenorii: A Iordaky, E. Freund, J. Frâncu, N. Dumitrescu, B. Rajki. În 1972, s-a stabilit în Germania unde a activat ca profesoară. Pentru rezultatele obținute și contribuția sa la afirmarea înotului, a primit medalii, plachete trofee sportive și diploma *Merite Sportive* (1948).

LĂCUSTĂ, LARISA (1979), n. în Pitești. Profesor de educație fizică și sport, absolventă a *FEFS* din cadrul Universității Bacău, specializarea înot, promoția 2002. Absolventă a programului de masterat, specializarea activităților recreative și de timp liber, Universitatea Bacău (2004-2006). Legitimată la CSM Pitești (1991 -2003) și antrenată de Gica Deac și la CSM Bacău (2003-2007.) Multiplă campioană națională la juniori și peste 20

titluri de campioană națională la seniori (la CN 2006 aur la 200 m bras, argint la 50 m bras și bronz la 100 m bras, iar la ediția din 2007 locul I la toate cele trei probe.). Multiplă campioană balcanică, (medaliată cu aur, argint și bronz la CB din 1993 Bulgaria – Sandanski); medaliată cu aur 1996 (Belgrad – Serbia). Medaliată la numeroase concursuri internaționale. Debutază la CE de juniori din 1994 (Pardubice - Cehia), unde a obținut medalia de aur cu ștafeta 4 x100 m liber și de argint la 4x200 m liber. Participă la CE din 1997 (Sevilla) unde a ocupat locurile XI cu ștafeta 4x100 m mixt și XII la proba 200 m bras. CE 2004 (Madrid) – medalie de bronz cu ștafeta 4x200 m liber. La CM de la Göteborg (1997), desfășurat în bazin scurt, a cucerit medalia de argint la proba 200 m bras. În anul 2007 a participat la CM (Melbourne) – la probele de 200 m mixt și 4x200 m liber, fără a accede în fazele superioare. Participantă la JO 1996 – (Atlanta) și 2004 (Atena)- locul al XI-lea la ștafeta 4x200 m liber. Medaliată cu aur, argint și bronz la concursurile din cadrul Cupei Mondiale din 1995 și 1996. *Cetățean de Onoare* al Municipiului Pitești 1998. Concomitent cu activitatea sa ca sportivă a mai desfășurat și alte activități printre care: stagii de pregătire CAEN Club – Franța (1996-1998) și MULHOUSE OLYMPIC NATATION – Franța (1998-2007); președinte și antrenor coordonator la Sport Club *ENERGIC LL* din Pitești (din 2004) și altele. Distincții: *Diploma de Onoare* a localității Lyon 1999; titlul *Fiica Argeșului* (2007); *Diploma de Excelență* a Universității Vasile Alecsandri Bacău (2009). Maestră a Sportului (1995). Maestră Emerită a Sportului (1997). Decorată cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa a II-a (2004).

LĂPTOIU, AVRAM (1928), n. în com. Buda, jud. Buzău. Absolvent al Facultății de Istorie și Filozofie din Iași (1965) și al Facultății de Drept din București (1975). Vicepreședinte al UCFS (1962-1967), președinte al FR de Natație (1962-1967 și 1978-

1992). Ca vicepreședinte, responsabil cu problemele economice și membru al conducerii UCFS, a contribuit la îmbogățirea patrimoniului sportiv cu noi obiective, printre care: bazele sportive, căminul și cantina de la Complexul Național; modernizarea complexelor sportive *Snagov* și *Tineretului* din Capitală; realizarea bazei sportive de la Piatra Arsă; bazinele de înot din Brăila, Reșița, Sibiu, Brașov; sălile de sport din Onești, Bacău, Constanța, Cluj, Hunedoara, Botoșani, Iași ș.a., realizate cu efortul organelor locale. A fost director adjunct și director al Administrației de Stat loto-pronosport (1967-1990). În această calitate și ca membru în organele de conducere ale mișcării sportive, a continuat să sprijine sportul organizând competiții, acordând trofee și premiind sportivii, sponsorizând acțiunile federațiilor de box, natație, atletism, gimnastică, ciclism, lupte, handbal, tenis de masă, patinaj. Ca președinte al FR de Natație, a participat la aplicarea unor măsuri organizatorice și tehnice pentru dezvoltarea și afirmarea ramurilor natației. A contribuit, împreună cu colectivul federației, la obținerea unor performanțe de prestigiu la JO, CM, CE și JMU (unele fiind în premieră). A fost membru COR din 1982. Pentru activitatea sa a fost răsplătit cu numeroase diplome de onoare, ordine și medalii.

LOVAS, PETER (1934-2001) n. în Timișoara. Antrenor de natație. Înotător de performanță cu participări la CN de juniori și seniori, specializat în probele de bras și fluture. A activat la ILSA (Flamura Roșie) din Timișoara, cu o scurtă perioadă în intervalul 1954-1955, la

CCA. S-a remarcat la vârsta de 16 ani, la CN de juniori din 1950, când câștigă titlurile de campion la 100m fluture și cu ștafeta 3x100m mixt, legitimat la ILSA. În topul celor mai bune performanțe ale anului 1950 ocupă următoarele poziții: III la 100m bras juniori; IV-V la 200m bras seniori și I la 200m bras juniori; III la 200m fluture seniori; II la 100 m fluture juniori. Tot în 1950, deține două recorduri naționale la 200m fluture juniori și la ștafeta 4x50m

fluture juniori. Din 1951, sub denumirea de Flacăra Roșie, mai obține locul II la CN de seniori în proba de 200m fluture, iar în 1952 locul I la 200m bras la CN de juniori, locul I la 100m fluture juniori, la interasociații și locul II la 200m fluture la CN de seniori. În continuare, participările sale în competiții nu se soldează cu rezultate deosebite. După 1955, se întoarce în Timișoara dedicându-se muncii de antrenor, reușind să ducă mai departe tradițiile Timișoarei. A selecționat și pregătit numeroase promoții de înotători care s-au afirmat la CN, iar unii dintre aceștia și pe plan internațional. Unul dintre cei mai reprezentativi elevi ai săi a fost Costa Vasile – multiplu campion și recordman național, participant la CE și la JO din 1968 (Mexic). Acesta a realizat un record național care a rezistat 18 ani (din 1968 până în 1986). În 1970, rămâne în Austria, însă se stabilește la Freiburg în Germania. Aici își va continua cariera de antrenor timp de peste 30 de ani, obținând rezultate apreciate de forurile locale. Tot aici, își găsește sfârșitul în anul 2001.

LUNG (ZAHARIA), NOEMI-ILDIKO (1968), n. în Baia Mare. Înotătoare de performanță. După 1990, a primit o bursă în SUA, unde a continuat să se pregătească ca înotătoare. A absolvit Facultatea de Management din Miami, în 1995. A făcut parte din echipa

Colegiului - Florida Atlantic University. A învățat înotul și s-a perfecționat la Clubul *Sportiv Municipal Școlar* din Baia Mare sub conducerea antrenorului emerit Gh. Demeca. A câștigat peste 20 de titluri de campioană și a stabilit numeroase recorduri naționale, în special la probele de 200 și 400 m mixt (le-a dominat între anii 1986-1988). A obținut performanțe remarcabile în competițiile oficiale internaționale, unele în premieră. Multiplă campioană balcanică și medaliată la diferite concursuri internaționale. A debutat la CM din 1986 (Madrid), unde obține medalia de bronz la proba de 400 m mixt, locul IV la proba de 200 m mixt și locul V la 400 m liber. S-a afirmat la CE din 1987

(Strasbourg), obținând medalia de aur și titlul de campioană europeană la 400 m mixt (4'40"21), medalia de argint la ștafeta de 4x200 m liber și medalia de bronz la proba de 200 m mixt. A obținut rezultate deosebite la JMU de la Zagreb (1987): 5 medalii de aur (la probele de 200, 400 și 800 m liber; 200 și 400 m mixt) și o medalie de bronz la 200 m fluture. La JO de la Seul (1988), cucerește medalia de argint la 400 m mixt și pe cea de bronz la 200 m mixt, fiind prima înotătoare din țara noastră care obține două medalii la aceeași Olimpiadă. Casătorită cu hanbalistul Cristi Zaharia, în anul 2002 s-au stabilit în SUA. N.L. a funcționat ca antrenor principal la Universitatea Internațională Florida, iar din 2010 este director la Centrul Acvatic și de Fitness din Miami (Acvatic and Fitness Center). Soții Zaharia dețin și o firmă de consultanță Five Stars Sports care se ocupă de organizarea evenimentelor sportive. Maestră a Sportului. Maestră Emerită a Sportului la înot.

MAGER, SORIN (1931), n. în Arad. Chimist, profesor universitar, absolvent al Facultății de Chimie din Universitatea Victor Babeș din Cluj - Napoca, promoția 1953. Doctor în chimie, titlu obținut la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj, în anul 1964. În 1971-

1972 a beneficiat de o bursă post-doctorală, la Universitatea Notre Dame din Indiana (SUA). La Universitatea Babeș-Bolyai a activat ca profesor universitar la Facultatea de Chimie, șef al catedrei de Chimie organică, prodecan (1990-1992) și decan (1992-2000) al Facultății de Chimie și inginerie chimică, membru al Senatului Universității (1990-2000). După anul 2000, a continuat să activeze, în cadrul Universității, ca profesor consultant. A început să practice înotul la vârsta de 14 ani, la Cluj. A fost legitimat la *Universitatea* (U), ulterior *Clubul Sportiv* Universitatea Cluj (CSUC) în perioada 1946-1950, avându-i ca antrenori pe Titus Cernăuțeanu (1947-1948) și pe I. Meszaroș (din 1948). Ca înotător de performanță, specializat în

probele de bras, a cucerit 4 titluri de campion național la juniori și 3 la seniori, în anii 1948 și 1949 (100 și 200m bras și ștafeta 3x100m mixt) și a stabilit 7 recorduri naționale la juniori și 3 la seniori. A fost selecționat, de câte 2 ori în loturile naționale de juniori și de seniori (1948-1949), unde a fost pregătit de antrenorul Rajki. Datorită contactării unei hepatite care a recidivat, a fost nevoit să abandoneze activitatea de performanță. Pe plan profesional a primit Premiul *CD Nețescu* (Chimie) al Academiei Române (1984) și Diploma de Onoare și medalia *CD Nețescu* a Societății de Chimie din România, iar pe plan sportiv a fost distins cu cupe, plachete și medalii.

MALTOPOL, VALERIU – vezi **Personalități**

MANDACHE, MIHAI (1960), n. în Ploiești, jud. Prahova. Profesor de educație fizică și sport, licențiat al IEFS din București, specialitatea natație, promoția 1985. Antrenor de natație, absolvent al cursurilor pentru formarea antrenorilor (1982). Înotător de performanță,

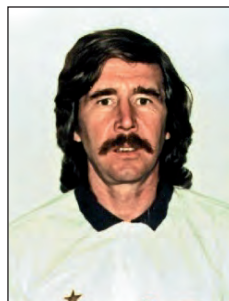
sport în care s-a inițiat la vârsta de 8 ani. A fost legitimat și a reprezentat în competiții CS *Petrolul* din Ploiești (1968-1979), unde s-a pregătit cu antrenorul Mihai Mitrofan. În perioada 1979-1985, a activat la CS *Dinamo* București (antrenor Cristina Șopterian). Multiplu campion și recordman național la juniori și seniori. A dominat CN de seniori în perioada 1978-1985, cucerind titlurile de campion și situându-se pe locul I în topurile celor mai bune performanțe anuale, în probele de 100 și 200m spate. Selecționat de peste 20 de ori în loturile reprezentative de juniori-tineret și de peste 70 de ori în cele de seniori. În intervalul 1976-1979, fiind selecționat în lotul național de juniori, s-a pregătit în cadrul *Liceului nr. 37* din București (antrenori Dan Ionescu, Ștefan Ionescu și Tiberiu Munteanu). A contribuit la reprezentarea înotului românesc la numeroase competiții internaționale, Cupa Europei (1978), JMU (1981), Grand Prix-uri și CB. Campion

balcanic în 1978 (Iugoslavia) la 200m spate și în 1980 (Grecia) la 100 și 200m spate. În 1980 a participat la JO de la Moscova nereușind să se califice în fazele superioare ale competiției. La lotul național s-a pregătit cu antrenorii Dan Ionescu și Cristina Șopterian. În 1984 și-a început cariera de antrenor de înot, inițial în cadrul structurilor organizatorice pentru juniori la CS *Dinamo* (1984-1987) și apoi la CSS nr. 1 București (1987-1989). A mai activat ca antrenor la CS *Petrolul Ploiești* și în Turcia. Din anul 2002, a fost angajat ca antrenor pentru performanță în Noua Zeelandă (COAST SWIMMING CLUB). Pentru perfecționarea sa profesională, în 2003-2004, a urmat cursurile Academiei de Sport, din această țară. Maestru al Sportului (1979).

MARINEL, GHEORGHE (1929-2008), n. în București. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al CPOEF, promoția 1964. A practicat înotul din 1941, la *LNR* (antrenor Gh. Husărescu). Din 1949 s-a transferat la *CCA*, unde (sub supravegherea

antrenorului J. Frâncu) concurează până în 1954, când și-a încetat activitatea competițională. A înotat la toate probele de craul și de mare fond, câștigând peste 60 de titluri naționale și realizând un record la proba de 1 000 m liber. Paralel, a jucat și polo la *LNR* și la *CCA*. Din 1955 a devenit antrenor și a pregătit sportivii cluburilor: *CCA – Steaua* (1955-1983), unde a îndeplinit funcțiile de șef de secție și antrenor principal; *CSM Suceava* (1984-1985); *CSS Drobeta* (1989-1991); *CSS București* (1991-1993); *Liceul E. Racoviță* (1995-1998). În 1974 a fost numit antrenorul echipei naționale de seniori. A pregătit sportivii: Marian Slavic, Eugen Almer, Zeno Oprețescu, Octavian Ressler, Adrian Adam și alții. Ca antrenor, a obținut cu sportivii săi peste 150 de titluri naționale. A fost secretarul Colegiului de antrenori și membru în Comisia municipală de natație București. A fost decorat: cu Ordinul *Muncii* și ordine militare.

MIRĂTESCU, TOMA (1948), n. în Buzău. Profesor de educație fizică și sport absolvent al IEFS, (profesor gradul I). Antrenor, din 1974, la *CSS – Petrolul Ploiești*. Prin sportivii săi (juniori și seniori) a obținut 360 de titluri de campioni naționali, 40 de recorduri naționale, 22 de titluri de campioni balcanici la seniori și 17 la juniori. Din 1976 a făcut parte, în permanență, din colectivele tehnice care au pregătit loturile naționale. Sportivii săi, promovați în loturile naționale, au realizat următoarele rezultate: la CE din 1983 (Mulhouse–Franța), Cristian Ponta a cucerit titlul de campion european și prima medalie de aur la juniori, la proba 200 m fluture (2'07''00 – nou record european) și s-a clasat de 3 ori pe locul IV; Răzvan Petcu calificat în 3 finale ale CE pentru seniori cu ștafa 4 x100 m liber, probă la care a obținut medalie de bronz la CM (Rio de Janeiro). La JO 1996 de la Atlanta - locul X cu ștafa 4 x100 m liber. Antrenor Emerit la înot din anul 1985. În anul 2000 i s-a conferit Medalia Națională *Pentru Merit* clasa a III-a (2000).

MITROFAN (TROHANY), ANCA (1945), n. în București. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a ICF (1964). A obținut licența în 1970. Antrenoare de înot, absolventă a Școlii de antrenori. Înotătoare de performanță. A învățat înotul la vârsta de 10 ani, sub îndrumarea antrenorului Walter Müller. A fost selecționată de prof. Carol Beer și legitimată la AS *Recolta*. În anul 1957, participă la CN de juniori, de la Lugoj. Se transferă la CS Școlar *Triumf*, în anul 1958, unde va activa până la retragerea din activitatea competițională (1966). Începând din 1959 s-a pregătit cu antrenorul Mihai Mitrofan. Multiplă campioană națională la junioare și senioare. În 1960 – 3 titluri naționale la juniori. La CN de

senioare a intrat în posesia titlului național în 1961 (200m liber), 1962 (100m spate) și 7 titluri în perioada 1963-1966, în probele de ștafetă. Componentă a loturilor naționale, participă la diferite competiții internaționale contribuind la buna reprezentare a înotului românesc. La unul din aceste concursuri, organizat în fosta Uniune Sovietică în 1965, a câștigat proba de 400 m mixt individual, îndeplinind norma de maestru al sportului. În anul 1965, se căsătorește cu antrenorul Mihai Mitrofan, cu care se stabilește, în anul 1966, la Ploiești. Împreună vor activa la Centrul de înot CS *Petrolul*, până în anul 1979, reușind să organizeze o secție puternică de natație, pregătind înotători valoroși care s-au afirmat pe plan intern și internațional (Irinel Pănulescu, Mihaela Georgescu, Dragoș Aldea, Mihai Mandache, Adrian Alexandru și alții). Au reușit să creeze o adevărată școală de campioni (circa 80 de medalii obținute anual la CN de copii, juniori și seniori), punând bazele viitoarelor rezultate deosebite obținute de înotătorii ploieșteni. În 1979, Anca și Mihai Mitrofan s-au transferat la Brașov unde, beneficiind de noul bazin dat în folosință în 1977, au desfășurat o activitate deosebită în cadrul secției de înot (pe lângă CJEFS 1980-1986, ulterior pe lângă *Astra* 1986-1996). Au pregătit sportivi valoroși care s-au afirmat la CN (peste 25 de titluri de campioni, peste 800 de medalii la CN) și pe plan internațional (JB, CE, CM, JO). Începând din 1992, a susținut cursurile de natație la facultățile de profil din cadrul Universităților *George Barițiu* și *Transilvania* din Brașov, unde a pregătit 12 promoții și 50 de studenți cu specializarea natație. În anul 2005 s-a retras din activitățile didactice și de antrenor. Maestră a Sportului (1966).

MITROFAN, MIHAI (1931 - 2012), n. în București. A învățat înotul la 11 ani la Ștrandul Floreasca, având acces la CS *Telefoane*. La 17 ani, descoperit la bazinul *Obor* de renumitul sportiv și antrenor Costi Herold, a fost selecționat de CS *Progresul*. În 1948 a reușit

să câștige primul său titlu de campion național la juniori, cu echipa de ștafetă *nou record național*. Ulterior, s-a transferat la CCA (1952-1957), unde va fi pregătit de antrenorul Iohan Frâncu. A cucerit peste 10 titluri de campion la seniori și a stabilit mai multe recorduri naționale. A câștigat diferite concursuri internaționale, contribuind la succesele echipei naționale de înot. După 1954 obține performanțe la proba de 100 m bras, (perioadă în care regulamentul permitea înotul pe sub apă). A deținut recordul național la 100 m bras (1'12"1) și la 200 m (2'39"0). În 1960, la 200 m bras, intră în topul mondial, ocupând locul IX. Participă la JO de la Roma (1960), clasându-se pe locul XI (2'40"0). La 30 de ani se retrage din activitatea competițională. Începe activitatea de antrenor din 1957, mai întâi la grupele de copii de la CS *Progresul*, apoi la CSȘ *Triumf* București, unde își formează o echipă de juniori cu care obține numeroase titluri naționale de juniori și seniori. În perioada 1960-1963 antrenorii secției de înot a acestui club au obținut 48 de titluri de campioni la juniori și 15 la seniori. Din 1965, împreună cu soția sa Anca Trohany, fostă înotătoare, maestră a sportului și antrenoare, a dezvoltat o puternică secție de înot la Ploiești. A format numeroși înotători campioni și recordmeni naționali, componenți ai loturilor reprezentative, participanți la CE și la diferite concursuri internaționale. Aici i-a selecționat și promovat pe Marian Slavic, Irinel Pănulescu, Mihai Mandache, Dragoș Aldea și mulți alții. În cei 13 ani a obținut cu sportivii pregătiți peste 1000 de medalii la CN de copii, juniori și seniori și 20 de medalii la CB. Activitatea desfășurată la Ploiești a pus bazele viitoarelor structuri organizatorice, care au format numeroși înotători de valoare internațională. În 1978 se stabilește la Brașov, dedicându-se activității de selecție și pregătire a înotătorilor, a campionilor naționali la toate categoriile de vârstă, participanți la competițiile internaționale oficiale, inclusiv la JO. În cadrul secției, care a funcționat inițial pe lângă CJEFS (1980-1986) și apoi pe lângă *Astra* (1986-1996), au fost obținute peste 800 de medalii la CN de copii, juniori și seniori. Dintre sportivii pregătiți și promovați s-au remarcat: Corina Dumitru

(participantă la CE, CM și JO); Adriana Șerban, Akoș Raduch, Bogdan Sorica, Alina Hristov – participanți la CE, 12 sportivi participanți la CB. Din 1990 a activat ca antrenor în Turcia, fiind deosebit de apreciat pentru seriozitatea și rezultatele obținute. A activat 6 sezoane la clubul *DSI-Edire*, obținând numeroase titluri de campioni naționali ai Turciei. Pentru rezultatele sale, a primit Premiul Asociației Ziariștilor din presa scrisă și audiovizuală din Turcia. A fost membru al Colegiului Central al Antrenorilor din cadrul FR Natație. Maestru al Sportului (1952) și Antrenor Emerit de înot (1992). Pentru rezultatele sale, MAN, i-a acordat, în 1953, o distincție.

MLADIN, OCTAVIAN (1929), n. în Arad. Profesor de educație fizică și sport, absolvent ICF, specializarea natație. În perioada 1949-1955, a activat ca sportiv în cadrul secției de natație a Clubului *Dinamo*, obținând în 1951 primele titluri și recorduri naționale la 100 și 200 m spate. A făcut parte și din echipa de polo pe apă a clubului. În perioada 1956-1958 a funcționat ca antrenor la CPOEF, unde a predat lecții teoretice și practice de înot. Din 1958 a fost antrenor federal în cadrul FR de Natație, unde a avut o contribuție însemnată la dezvoltarea și afirmarea pe plan intern și internațional a înotului, săriturilor în apă și a jocului de polo. În 1963 s-a mutat la Cluj-Napoca, fiind metodist în Consiliul Județean al UCFS; în 1963 se transferă la CS *Municipal* ca antrenor de înot. Între anii 1963-1969 a îndeplinit funcția de asistent la catedra de educație fizică a IMF din Cluj-Napoca. În cei peste 27 de ani de activitate ca antrenor, împreună cu soția sa Ana Mladin (antrenoare de înot la CSM), a inițiat, pregătit și promovat un număr însemnat de înotători, care s-au afirmat pe plan sportiv și profesional, mulți dintre aceștia fiind campioni și recordmeni naționali, componenți ai loturilor reprezentative, medaliați la diferite concursuri internaționale: Gabriela Gonos, Arina Boroș, Zeno Oprițescu, Ioan Vlad, Alexandru

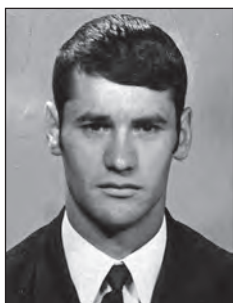
Szabo, Anca Câmpeanu, Octavian Mladin, Cristina Seidel și mulți alții. Între anii 1963-1977, a făcut parte din colectivele tehnice care au pregătit sportivii din loturile naționale de juniori și seniori. În 1962 publică, împreună cu dr. I. Drăgan, lucrarea *Învățați înotul*, pe care o reeditează în 1966. Este coautor la manualul *Polo pe apă*, editat în 1970. Maestru al Sportului (1952) și Antrenor Emerit la înot (1995).

MOCANU, IULIANA-DIANA (1984), n. în Brăila. Absolventă a Liceului cu Program Sportiv din Brăila. Profesoară de educație fizică și sport. Absolventă a Facultății de Științe ale Mișcării, Sportului și Sănătății din Universitatea Bacău. Prima înotătoare din

România, campioană olimpică, prin cele două medalii de aur cucerite la JO de la Sydney 2000. Activează cu dublă legitimare la LPS – CSM Brăila. A câștigat 30 de titluri de campioană națională și a stabilit peste 100 de noi recorduri ale României, la juniori și seniori. S-a pregătit cu antrenoarea emerită Laura Sachelarie. S-a afirmat pe plan internațional în anul 1999 la CE de juniori (Moscova), unde a obținut 3 medalii de aur la probele de 50, 100 și 200 m spate. La ediția din 2000 a CE de juniori (Dunkerque – Franța) a câștigat, din nou, 3 medalii de aur la probele de 100 m spate (1'01''85), 200 m mixt (2'14''42 – nou record european și național) și 100 m fluture (1'00''19), precum și o medalie de argint la 200 m fluture (2'12''75 – nou record național). În 1999, a participat pentru prima dată la CE (Istanbul) de seniori, unde a obținut medalia de bronz la proba 100 m fluture. La ediția din 2000 (Helsinki), a obținut 3 medalii de argint la 200 m spate (2'11''62), 100 m spate (1'01''54) și 50 m spate (28'85'') – toate noi recorduri naționale, o medalie de bronz la ștafeta 4x100 m mixt (4'10''05 – nou record național) și s-a clasat pe locul IV la ștafeta 4x100 m liber (3'46''45 – nou record național). La JO de la Sydney (2000) s-a impus prin performanțele de excepție realizate în premieră

pentru natația românească. Obține primele medalii de aur la 100 m spate (1'00"21), probă în care a stabilit 3 noi recorduri naționale și un nou record olimpic (primul din istoria înotului românesc) și la 200 m spate (2'08"16), probă în care a stabilit și 2 noi recorduri naționale. De asemenea, s-a mai clasat pe locul VIII în finala probei de 100 m fluture (0'59"43 – cu două noi recorduri naționale) și pe locul XII cu ștafeta de 4x100 m liber. Pentru performanțele realizate i-a fost acordat titlul de *Cetățean de Onoare* al municipiului Brăila și a fost declarată, în anul 2000, cea mai bună sportivă a României. Maestră Emerită a sportului la înot (2000). Prin Decret Prezidențial i s-a conferit Ordinul Național *Serviciul Credincios* în grad de Comandor (2000).

MORAR GAVRILĂ (1946), n. în Cluj. A început să practice înotul la vârsta de 10 ani, sub îndrumarea antrenorului Adalbert Iordaky. A fost legitimat la CSM din Cluj-Napoca, continuând să se antreneze cu A. Iordaky și apoi cu Octavian Mladin. A fost

campion național la 100 și 200m spate și recordman la 400 și 1500m liber. Specialist în probele de mare fond, în ape deschise, a realizat performanțe deosebite, printre care: campion național în cursa de mare fond pe Dunăre-Brăila Galați în 1964, 1968 și 1969; 2 locuri I în cursa Mamaia-Siutghiol, în 1969 (12 și 17 km); 8 locuri I în campionatul veteranilor, în SUA – Columbus, Cleveland, Chicago, Atlanta. A fost component al loturilor naționale. În 1964, a primit titlul de Maestru al Sportului, la înot.

MORARU, VLADIMIR (1947), n. în Buzău. Profesor de educației fizică și sport, absolvent al IEFS din București, specializarea natație, promoția 1972. Antrenor de înot și polo pe apă. Înotător de performanță. A început să învețe înotul la vârsta de 9 ani, sub îndrumarea antrenorului Alexandru Szatmari. A fost legitimat la CSS din București (antrenor Gh. Demeca), iar între 1966-1969 a activat

la CSA *Steaua* (antrenori Gheorghe Marinel, Iohan Frâncu și Gheorghe Demeca). S-a remarcat prin performanțele sale obținute la CN, soldate cu 16 titluri de campion național la juniori și 25 la seniori, precum și cu 10 recorduri naționale la juniori și 25 la seniori. Este posesorul unui record realizat de un înotător câștigând 10 titluri de campion național în aceeași competiție – la CN din 1966 în probele: 100, 200 și 400 m liber, 100 și 200 m fluture, 200 și 400 m mixt și ștafetele 4x100 și 4x200 m liber și 4x100 m mixt. A mai practicat handbalul și jocul de polo pe apă. În 1969, a participat la: CE din Olanda în probele 400 m liber și 400 m mixt, nedepășind faza seriilor de calificare; Cupa Europei (echipe naționale grupa B) contribuind la situarea pe locul al III-lea în clasamentul general; Spartachiada Militară de Vară unde a câștigat 2 medalii de bronz. A mai reprezentat înotul românesc și la alte concursuri internaționale. În perioada 1973-1981, a activat ca antrenor de polo pe apă la SȘE nr. 2 din București, unde a reușit să câștige 3 titluri de campioni naționali cu echipa de copii (1978-1980) și 2 titluri cu cea de juniori (1980-1981). Ca antrenor de polo a reușit să promoveze în lotul național o serie de jucători valoroși printre care Bogdan Geambașu care a participat la 3 CE și 2 CM și Mihai Oprea afirmat ca un foarte apreciat antrenor de polo pe apă în SUA. După 1984, V. Moraru s-a stabilit în SUA unde a activat ca antrenor de polo la *Water Polo Club* (Dallas) și ca antrenor de înot la *Marllins Club* (New York). Pentru performanțele sale ca înotător, în 1966 i s-a acordat titlul de Maestru al Sportului.

MUNTEANU, TIBERIU-SILVIU (1940), n. în Oradea. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ICF, specializare natație, promoția 1966. A activat ca înotător și jucător de polo la CS *Crișul* din Oradea și la CS *Dinamo* București. A practicat și pentatlonul modern, pregătindu-se în cadrul lotului național. A funcționat ca metodist al FR de Natație în cadrul Centrului Republican de Pregătire a

Loturilor Naționale (1966-1968), profesor-antrenor la SSE nr. 2 (1968-1973), antrenor federal pentru înot (1974-1982), profesor-antrenor la CSS nr. 2 (1982-1983), iar din 1993, profesor asociat și antrenor la CS al Universității Mării Egee din Izmir. A pregătit numeroși sportivi campioni și medaliați la CN, componenți ai loturilor naționale de înot din România și Turcia. În decursul anilor, a răspuns de pregătirea la proba de înot a sportivilor din lotul național de pentatlon modern, contribuind la obținerea unor rezultate de prestigiu, printre care și locul III pe echipe la proba de înot, la CM. În cei 9 ani cât a activat ca antrenor federal pentru înot a contribuit, pe plan metodic, la perfecționarea procesului de selecție și pregătire a înotătorilor de performanță. În 1972 a colaborat la publicarea lucrării *Înotul pe înțelesul tuturor*. Activează în domeniul turismului. Antrenor Emerit la pentatlon modern.

MUREȘAN (BEJU), DELIA (1933), n. în Cluj-Napoca. După absolvirea liceului, a început la Cluj-Napoca, studiile la Secția de biologie a Facultății de Științe Naturale din Universitate, pe care le-a continuat la București absolvindu-le în 1958. Biolog

specializat în microscopie electronică. Tot în București obține în 1970, titlul de doctor în biologie. În același an, se stabilește în SUA – Oklahoma – Tulsa, unde a lucrat ca șefă de laborator la un spital și a ținut cursuri la Facultatea de Medicină. Concomitent și-a continuat studiile de specializare în biologia celulară-microscopie electronică. În acest domeniu, a publicat peste 40 de articole de specialitate și a prezentat peste 30 de intervenții la diferite conferințe și sesiuni științifice naționale și internaționale. A practicat înotul de performanță începând din 1946, contribuind prin performanțele sale la dezvoltarea și afirmarea acestei ramuri de sport pe plan local și național. A fost legitimată la CSU (Știința) din Cluj-Napoca, pe care l-a reprezentat până în 1951 când s-a transferat la

Progresul. A avut ca antrenori pe Titus Cernăuțeanu, Iosif Gyorffy, Adalbert Iordaky și Coloman Bogdan. Din 1948 participă la CN de natație, situându-se pe poziții fruntașe în întrecerile junioarelor și senioarelor. În 1950 cucerește 5 titluri de campioană națională de junioare (100, 400 și 4x100 m liber, 100 m fluture, 3x100 m mixt) și stabilește 5 recorduri naționale de junioare (50, 300 și 4x100 m liber, 4x50 m fluture, 3x100 m mixt) și unul de senioare (4x50 m fluture). Și în anul 1951 obține 3 titluri de campioană națională și unul de vicecampioană de juniori. S-a remarcat și în cursele de fond în 1951, clasându-se în competiția *Traversarea lacurilor* pe locul al II-lea la individual și pe locul I cu echipa *Progresul* la junioare, iar în 1952 repetă aceleași performanțe în proba rezervată senioarelor. În topul celor mai bune performanțe, din perioada 1948-1953, s-a situat constant pe poziții fruntașe în probele de 100, 400 liber și 100 m fluture la junioare și senioare. În 1953, a făcut parte din ștafeta (L. Drăgănescu, L. Cucu, E. Orosz, D. Mureșan) care a stabilit un nou record național la 4x100 m mixt, rămas în vigoare și în 1954. A fost selecționată în lotul național, participând la diferite concursuri internaționale între care și întâlnirea bilaterală România – Polonia din 1949 și Festivalul Mondial al Tineretului și Studenților din 1953 (București). Pentru performanțele sale a primit diferite medalii, plachete și trofee sportive.

NEGREA (TRONER), CARLA (1974), n. în Reșița. Profesor de educație fizică și sport. Înotătoare de performanță la CSS din Reșița. S-a pregătit cu antrenorii Horațiu Droc și Cristina Schuster (de la 9 ani), Ioan Schuster (până în 1994), Mugur Tomescu (până în sept.

1996), Ioan Schuster (sept. 1996-1998), Horațiu Droc (din 1998). Participă la competițiile pentru copii de la 9 ani (1983). Campioană națională de juniori 1985, 1987, 1988. Campioană națională de seniori timp de 7 ani (1990-1996) la 200, 400 și 800m.l., 4x100m.l., 4x200m.l. și la 4x100m.mixt.

Componentă a loturilor naționale de juniori și seniori, reprezintă înotul românesc în competițiile internaționale timp de 11 ani. Se anunță o speranță încă din 1987 (13 ani), când la Concursul speranțelor olimpice – *Prietenia*, organizat la Phenian, obține 2 medalii de argint (4x100m.l. și 4x100m.mx) și 5 medalii de bronz (100, 200 și 400m.l., 200m.s. și 4x200m.l.). La CE de juniori din 1988 (Amsterdam) se clasează pe locurile VI la 200m.l. și pe al VII-lea la 400m.l., iar la ediția din 1989 (Leeds) are o participare bogată, concurând în finale la 200m.l.(locul al VI-lea), 4x100m.l. (locul al VI-lea), 4x200m.l. (locul al VIII-lea), la 100 și 200m. s. (locurile 16) și 100m.l. (locul 25). La CE de seniori realizează următoarele performanțe: 1991 (Athena) – finalistă la 4x200m.l. (locul al V-lea), 200m.l. (locul 14), 100m.l. (locul 23); 1993 (Scheffield) – finalistă la 200m.l.; 1995 – (Viena) – 4x200m.l. –locul al VI-lea, 400m.l. – locul al VIII-lea. Participantă la CM din 1994 (Roma), contribuie la clasarea în finală la 4x200m.l. (locul al VI-lea) și la 4x100m.l. (locul al VIII-lea) și se clasează pe locurile 13 la 200m.l. și pe 14 la 400m.l. Este prezentă la JO din 1992 (Barcelona) – locul al XI-lea la 800m.l. și al XII-lea la 400m.l., precum și la ediția din 1996 (Atlanta) – finalistă la 4x200m.l. (locul al VII-lea), locul 16 la 400m.l. și 20 la 800m.l. Palmaresul său mai cuprinde: 7 titluri de campioană balcanică la juniori în 1988; 2 titluri de campioană balcanică la juniori (1990); 3 titluri la CB de seniori din 1992; 1 titlu în 1994; 2 titluri de vicecampioană în 1996. Încă din 1994, a fost încadrată la CSS ca profesoară suplitoare. După retragerea sa din activitatea competițională internațională, în 1997, a activat ca antrenore. Maestră a Sportului (1989).

NOVAC, IOSIF (1922 0 1995), n. în Timișoara. Fotograf. Înotător și jucător de polo de performanță. Și-a început activitatea sportivă la ILSA din Timișoara, participând la diferite concursuri de înot. La CN din 1943, câștigă primul său titlu de campion național cu

echipa de ștafetă ILSA, la 4x100 m. liber. La CN din 1948, concurează sub culorile AS "PMB", obținând titlul de campion la 100 m. l. (1.04.8), performanța repetată și în 1949. În intervalul 1950 – 1951, revine la ILSA, concurând, la CN, în proba să favorită 100 m. liber. Tot în anul 1951, se transferă la CCA unde va câștiga, până în anul 1955, un număr de 13 titluri de campion național, în probele de viteză: 3 la 100 m. l.; 1 la 200 m. l., 1 la 4x100 m. l., 4 la 4x200 m. l.; câte unul la 100 m. s., 3x100m. mx. și 4x100m. mx; un titlu în clasamentul pe echipe. În intervalul 1949 – 1955, stabilește 16 noi recorduri naționale: 1 la 50 m. l. – 27.0 (1949); 2 la 100 m. l. – 59.1 (1954) și 58.3 (1955); 6 cu echipa de ștafetă a clubului; 7 cu echipa națională de ștafetă. Deși a existat o concurență foarte puternică, în perioada activității sale, în probele de 100 m. l., în 1951 și 1952 s-a situat pe locul al II-lea în topul celor mai bune performanțe, iar în 1954 și 1955 pe locul I. Component al loturilor naționale de înot, s-a dovedit un valoros om de echipă, acoperind nevoile de reprezentare în probele de 100 m. l. și de ștafete, la numeroase competiții internaționale, printre care: concursul bilateral cu Polonia (1949) Festivalul Mondial al Tineretului 1951 – Berlin (locul IV-lea 4x200 m.l.); Concursul UIS 1952 – București (loc II 100 m.l.); concursuri bilaterale cu Bulgaria (loc I la 100 m.l și 4x100 m.l.) și cu RDG (loc II 100 m. l. și loc I 4x100 m.l.) – în 1954; concursurile internaționale din Belgia (locurile I și III la 100 m.l.) – 1955; concursuri bilaterale cu CSR (locurile I și III la 100 m.l. și 4x100 m.l) și cu RDG (locurile I la 100 m.l. și 4x100 m. mx) – 1955 și multe altele. A fost primul înotător roman participant la JO în anul 1952 (Helsinki), clasându-se pe locul 26, în proba de 100 m.l. (1.00.6). Concomitent cu activitatea sa ca înotător a fost și un valoros jucător de polo pe apă, cu contribuții semnificative la dezvoltarea și afirmarea acestui joc sportiv în țara noastră. Și-a început activitatea de jucător tot la ILSA. În anul 1943, în perioada de început a încercărilor de organizare a CN, se clasează cu echipa ILSA, pe locul al II-lea. În 1946, face parte din echipa de aur a ILSA (antrenată de Gavril Török) care se impune

câștigând primul titlu național, performanță pe care o repetă până în anul 1951, aducând 6 titluri consecutive. În 1948, Iosif Novac a activat la PMB, grupare sportivă cu secție de înot și polo, a cărei echipa se clasează, în acest an, pe locul al III-lea. Din 1950, revine la ILSA unde își continuă activitatea până în 1951 când se transfera la "CCA". Cu echipa "CCA" (antrenor Adalbert Balint) va obține 5 titluri consecutive de campion național (1952 – 1956), și se va clasa pe locurile III în 1957 și II în 1958. Component al echipei reprezentative susține 30 de jocuri internaționale inter – țări, în care marchează 18 goluri. Participă în premieră la JO din 1946 (Split) unde echipa României se clasează pe locul al II-lea. Component al echipei care a participat, pentru prima dată, la CE din 1954, de la Torino (antrenor Vasile Daroczi), unde s-a clasat pe locul IX. A participat la numeroase turnee și jocuri inter-țări, printre care: jocurile cu Polonia, RDG, Bulgaria, Ungaria și altele; turneele din Belgia, URSS, Iugoslavia, Ungaria, Italia, București; festivalul Mondial al Tineretului și Studenților din 1955 (Varșovia), unde a fost cucerită medalia de bronz. După retragerea din activitatea competițională, a profesat ca fotograf, fiind angajat la Centru de Cercetări și Documentare, unde a contribuit la amenajarea unor laboratoare la Centru și la bazinul Tineretului, care i-a permis să aproprie realizările sale de cerințele și nevoile pregătirii sportivilor de performanță. Maestru al sportului la înot și polo (1952)

OLARU, MIRCEA (1937), n. în Bolgrad, Ucraina. Profesor de educație fizică, gradul I. Absolvent al ICF, specializarea natație, promoția 1963. A activat ca înotător la CS Universitatea din Cluj (1949-1953) de unde s-a transferat la CS Dinamo (antrenor Emeric Freund). A început să intre în topurile celor mai bune rezultate ale juniorilor încă din 1952. În 1953 contribuie la realizarea unui record național la juniori (18 ani) cu ștafeta clubului Dinamo, la 4x200

m liber (valabil 1954). În anul 1954 la seniori a ocupat locul al III-lea la 100 m fluture și locul al IV-lea la 200 m fl. (fiind încă jun.-18 ani). Rezultate în topul anului 1954- la juniori I, la 100 m liber loc V, la 200 m liber locul al VI-lea, și la 100 m fluture locul I. La CN (1954- juniori I) locul al IV-lea la 100 m liber. În topul celor mai bune rezultate ale anului 1955 (la seniori) a ocupat următoarele poziții: locul al II-lea la 100 m fl. și locul al III-lea 200 m fl. , iar la CN s-a clasat pe aceleași poziții. Multiplu medaliat la CN de juniori și seniori. Component al loturilor naționale începând din (1955), a contribuit la obținerea unor performanțe la competițiile internaționale. Pe plan internațional, la întâlnirea România-RDG (juniori, 1954) obține medalia de bronz la 100 m fluture iar la întâlnirile din 1955, se clasează pe locul al II-lea la 100 m fluture în întâlnirea România –Bulgaria, și pe locul al III-lea la aceeași probă la întâlnirea RDG – România. A deținut a V-a performanță europeană la proba 100 m fluture-delfin. A activat în funcții de specialitate: antrenor la CSȘ Viitorul (1963-1968); profesor-antrenor la CSȘ nr. 1 (1968-1974; 1985-1990; 1995-1998); tehnician în Turcia, antrenor la IYIK din Istanbul (între 1974-1975 și 1978); consilier la Federația de Natație (1990-1991); antrenor la *Heybeliada* din Istanbul (1992-1995); profesor-antrenor la *Liceul cu Program de Natație* din București (1976-1982). În perioada 1982-1985 a fost numit antrenor federal de înot în FRN, contribuind la pregătirea de specialitate a înotătorilor fruntași, care s-au afirmat la CM și CE. A realizat experimente, studii, cercetări și a elaborat unele teste privind învățarea înotului și pregătirea înotătorilor de performanță. A publicat diferite articole tehnice și metodice în revistele de specialitate și a prezentat lucrări de sinteză în cadrul unor manifestări științifice. Lucrări de specialitate editate: *Lecții de înot* (1970), în colaborare; *Învățarea înotului* (1970); *Ghidul instructorului de înot* (1984); *Să nu ne temem de apă* (1988). În anul 2007 a publicat o nouă lucrare intitulată *Despre înot*, editura SSE/Mica Enciclopedie Sportivă. În 1982 a publicat manualul *Înot*, valoroasă lucrare de sinteză. A făcut parte din comitetul de inițiativă pentru

reînființarea, în anul 1990, a Societății Profesorilor de Educație Fizică, fiind ales în funcția de secretar al societății. A îndeplinit de mai multe ori normele de Maestru al Sportului.

OPREȘESCU, IRINA (1931), n. în Făgăraș. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a ICF din București, specializarea natație, promoția 1953. În 1967 a fost asistentă universitară la catedra de natație și sporturi nautice, fiind și șefă de lucrări. Din anul 1976, a fost

numită șefă de secție pentru disciplinele natație și sporturi nautice, până în 1986, când s-a pensionat. Pe parcursul anilor a mai predat și schiul. În perioada 1954-1956, a pregătit sportivii din lotul național de pentatlon modern pentru JO de la Melbourne. S-a dedicat cu toată responsabilitatea inițierii și pregătirii viitorilor profesori de educație fizică, cu specializare înot (ramură de bază absolut necesară fiecărui specialist). A participat la organizarea și conducerea celor peste 35 de cursuri de înot aplicativ și vâslit, desfășurate cu studenții pe litoral, în Deltă și la Râmnicu Vâlcea. După 1967, a condus lucrările de licență la specialitatea natație, pentru obținerea gradului I de profesor și pentru calificarea antrenorilor la diferite categorii. A organizat și a predat lecții teoretice și practice pentru cursurile de formare și perfecționare a antrenorilor. La Institut și în organisme tehnice ale FR de Natație, a elaborat singură sau în colaborare peste 35 de lucrări de specialitate: manualul *Înotul*, editat în 1973, la editura *Stadion*, în colaborare cu N. Dumitrescu; *Manualul de natație pentru cursul de bază*; *Bazele generale ale teoriei și metodicii antrenamentului sportiv de înot* (1977). A participat, împreună cu colective de specialiști, la elaborarea programelor școlare, iar la FR de Natație, la orientările metodice ale procesului de antrenament al înotătorilor de performanță. Pentru activitățile profesionale, educative și științifice, desfășurate în cei 36 de ani, i s-au acordat numeroase diplome și a fost evidențiată pe linie universitară.

OROSZ, GAVRILĂ (Ă) (1905-1980) n. în Cluj. A activat în învățământ ca profesor de limba română și educație fizică, având Gradația de Merit. În învățământ a îndeplinit mai multe funcții: director de școală generală, director adjunct la Liceul

Sportiv din Cluj, inspector școlar. A fost un mare iubitor și susținător al natației, un promotor al înotului și jocului de polo la nivelul județului Cluj și pe plan național. A practicat înotul, jocul de polo pe apă, fotbalul și atletismul. A fost legitimat la Clubul *Atletic* (KAC) și CS *Universitatea* din Cluj. A fost campion național și medaliat de 9 ori în probele de 400, 800 și 1500m liber și în cursa de mare fond pe Dunăre-Brăila-Galați. A făcut parte din echipa de polo *Universitatea* care a câștigat titlul de campioană în perioada 1929-1932. Familia Orosz a fost una dintre cele mai mari familii de înotători: Gavrilă-tatăl, Irina-soție, Clara-soră, Ecaterina și Judith - fiice, toți fiind campioni și medaliați la CN. Soția sa, Irina Orosz (Ujhelyi) – legitimată la KAC și *Universitatea* din Cluj – a fost vicecampioană în 1928 și campioană în 1931 (cu un nou record național) și în 1936, în proba de 100m bras. În 1939, Orosz Gavrilă, Irina și Clara au participat la diferite demonstrații concursuri și serbări sportive reprezentând Societatea sportivă a studenților de la *Universitatea* Cluj. Ca profesor antrenor a inițiat și pregătit mai multe promoții de elevi la înot, dar și la atletism, mulți dintre aceștia afirmându-se în sportul de performanță. Din 1946, s-a ocupat de inițierea și pregătirea fiicelor sale care au fost promovate în înotul de performanță. A organizat numeroase serbări și demonstrații sportive, culminând cu cea din 1948, o mare serbare a gimnasticii elevilor din Cluj. A fost arbitru de înot, sărituri în apă și polo, fiind și lector la mai multe cursuri de formare și perfecționare a arbitrilor. Datorită pregătirii sale polisportive, a îndeplinit funcția de secretar al CS *Universitatea* din Cluj. Timp de 30 de ani (1950-1980) s-a aflat, în calitate de președinte, în fruntea Comisiei

județene de natație Cluj, având merite incontestabile în promovarea, susținerea și afirmarea natației clujene. În anumite perioade, a făcut parte și din organismele de conducere ale FRN. În 1953, a făcut parte din Comisia de organizare, a concursurilor internaționale de natație, din cadrul Festivalului Mondial al Tineretului și Studenților de la București. Pentru contribuția sa la dezvoltarea natației românești, i-au fost acordate diferite medalii, trofee și diplome.

PARASCHIV (MANDACHE), MARIANA (1962), n. în București. Antrenoare de înot, absolventă a Școlii de antrenori (1993). Deține și calificarea de *antrenor personal* obținută pe baza cursurilor *Sport Training and Developement* din Noua Zeelandă. Înotătoare de

performanță, sport în care s-a inițiat de la vârsta de 6 ani, sub îndrumarea antrenorului Emanoil Vasiliu, la CS *Rapid*, unde a fost legitimată (1968-1972). În perioada 1973-1979, s-a pregătit în cadrul *Liceului nr. 37* cu profilul de înot, din București (antrenori Dan Ionescu, Mihai Cerchez, Ștefan Ionescu, Nicolae Tat). Din anul 1979, a activat în cadrul secției de natație a CS *Dinamo* București (antrenor Cristina Șopterian). S-a remarcat în toate procedeele tehnice de înot îmbunătățindu-și constant performanțele, începând din 1975, în probele de 200 și 400m mixt, 100 și 200m fluture, 100m spate și 100m liber. Multiplă campioană națională și numeroase clasări pe locurile II și III la CN de juniori și seniori. La CN de seniori se impune în anul 1978 obținând titlurile la 200m și 400m mixt și în anul 1979 la 400m mixt, 100m și 200m delfin. A stabilit mai multe recorduri naționale, printre care și cel de la 400m mixt (4.56.99) realizat la CB din 1979 (Istanbul). Componentă a loturilor naționale de juniori și seniori, cu contribuții semnificative la reprezentarea înotului românesc pe plan internațional. Multiplă medaliată la CB cu 3 titluri de campioană la juniori în 1979 (Izmir) în probele de 400m mixt, 100 și

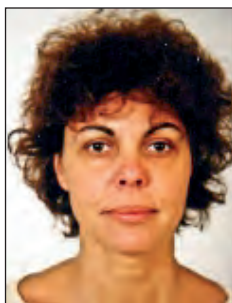
200m fluture. Participantă la JO din 1980 (Moscova) a concurat în serii la 100m fluture și 400 mixt, precum și la ștafeta 4x100m mixt probă în care s-a calificat în finală unde a ocupat locul VII. A contribuit la obținerea unei performanțe deosebite la JMU din 1981 (București) prin cucerirea titlului de vicecampioană mondială universitară în proba de ștafetă 4x100m mixt. La loturile naționale s-a pregătit cu antrenorii Dan Ionescu, Gh. Demeca și Cristina Șopterian. Căsătorită cu înotătorul Mihai Mandache a continuat să activeze ca antrenoare la CS *Petrolul* Ploiești și în Turcia. Din 2002, s-a angajat ca antrenoare de înot, în Noua Zeelandă la *COAST SWIMMING CLUB*. Maestră a Sportului (1979). Decorată cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1982).

PĂDURARU, SIMONA (1981), n. în Bacău. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a Facultății de Educație Fizică și Sport – *Universitatea Bacău*. Ofițer în cadrul MAI. A început să practice înotul în 1986 fiind legitimată la CSS *Luceafărul*

Bacău, unde s-a pregătit cu antrenorul emerit Silviu Șalgău, iar din anul 2004 s-a transferat la CS *Dinamo* București, avându-l antrenor Eduard Căslaru. A obținut peste 110 titluri de campioană națională și a stabilit 22 de recorduri naționale (bazin scurt și bazin lung), la toate categoriile de vârstă - copii, juniori, seniori. Începe să se remarcă din 1995 la Geneva - medalie de argint la 400 m mixt, devine dublă campioană continentală în 1996 (Copenhaga) la CE de juniori în probele de 200 m și 400 m mixt iar la ediția din 1997 (Glasgow) – 2 medalii de argint la aceleași probe; în 1999 a debutat la CE de seniori (Istanbul) în componența ștafetei de 4x200 m liber, cu care a câștigat medalia de bronz, iar la ediția din anul 2000 a CE (Helsinki) a devenit campioană europeană cu ștafeta de 4x200 m liber (8'03''17 – nou record național), bronz cu ștafeta 4x100 m mixt, și s-a clasat pe locurile: V la 400 m liber și VII la 200 și 400 m

mixt. La edițiile următoare CE: 2002 (Berlin) s-a clasat pe locurile: IV la 400 m liber și VI la 800 m liber și 400 m mixt iar în 2004 (Madrid) – medalie de bronz la 4x200 m liber și locul IV la 400 m liber. La CM din 2003 (Barcelona) se clasează pe locurile VII la 400 m liber și IX la 800 m liber. La JO de la Sydney 2000, s-a clasat pe locul IV cu ștafeta 4x200 m liber (8'01''63 – nou record național) și pe locul XVI la 400 m liber; JO 2004 (Athena) - locurile VIII la 800 m liber și XI la 400 m liber, 4x200 m liber. Palmaresul său mai cuprinde: 6 titluri de campioană balcanică la juniori; 4 medalii la CB de seniori; 3 medalii în etape la Cupe Mondiale; 5 titluri de campioană internațională a Franței, Germaniei, Italiei, Austriei și Belgiei. În anul 2006 s-a retras oficial din activitatea competițională. Maestră a Sportului (1997). Maestră Emerită (2000). Decorată cu: medalia *Meritul Sportiv* clasa a II-a (2004).

PĂNULESCU (ȘOPTERIAN)-IRINEL-ADELA (1964), n. în Ploiești, jud. Prahova. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a IEFȘ București (secția fără frecvență) specializare natație. Antrenoare de înot. Înotătoare de performanță, sport în care s-a

inițiat la vârsta de 6 ani, sub îndrumarea antrenorilor Anca și Mihai Mitrofan care au pregătit-o în cadrul CS *Petrolul* Ploiești (1970-1979). Din 1981, până în 1984, a activat la CS *Dinamo* București (antrenoare Cristina Șopterian). Multiplă campioană și deținătoare de recorduri naționale la copii, juniori și seniori. În perioada sa de vârf (1978-1982) a obținut 30 de titluri naționale la seniori (18 în bazin descoperit și 12 în bazin acoperit), remarcându-se în probele de 100, 200, 400 și 800m liber, 100 și 200m fluture, 200 și 400m mixt. Și-a adus contribuția la câștigarea a numeroase titluri de campioană în probele de ștafetă. Această perioadă a coincis și cu selecționarea sa în loturile reprezentative de juniori și seniori, precum și cu participarea la competițiile internaționale. La

loturile naționale s-a pregătit cu antrenorii Mihai Mitrofan, Dan Ionescu și Cristina Șopterian. În 1977, realizează cele mai bune performanțe la concursurile internaționale de înot din Austria și Italia. Participantă la CE de juniori de la Florența (1978) unde s-a clasat pe locurile VI (200m mixt) și VII (100m liber). La Cupa Europei, desfășurată în Spania, a câștigat medalia de bronz (400m mixt). Triplă campioană balcanică în 1978 (Iugoslavia) la 100m liber, 4x100m liber și 4x100m mixt și dublă campioană în 1979 (Turcia) la 200 și 800m liber. La numai 16 ani participă la JO din 1980 (Moscova) concurând în probele de 200m liber și 400m mixt fără a se califica în fazele superioare, iar cu ștafeta de 4x100m mixt accede în finală ocupând locul al VII-lea cu 4:21.27. Realizează o performanță deosebită la *Universiada* din 1981 (București), unde cucerește 2 titluri de vicecampioană mondială universitară în probele de 400m mixt individual și cu ștafeta 4x100m mixt. După retragerea din activitatea competițională (1985) a activat o scurtă perioadă ca antrenoare, iar în perioada 1987-1989 a fost angajată ca metodist la Centrul de Cercetări pentru Sport. În 1990 se stabilește în Germania unde a continuat să participe în competițiile de *Masters*. În anul 2000, la München, se clasează pe locul I în proba de 50m bras, la CM de *Masters*, iar în 2001 pe locul al III-lea, în proba de 200m mixt, la CE. A activat ca antrenoare de înot la TSU Muhldorf. S-a specializat și a activat în domeniul recuperării sănătății (mai ales prin terapie acvatică). Maestră a Sportului (1978). Decorată cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a (1982).

PĂTRĂȘCOIU, ANCA (1967), n. în Baia Mare, jud. Maramureș. Înotătoare de performanță care și-a început cariera sportivă la vârsta de 9 ani. A activat la CSM *Baia Mare*, sub îndrumarea antrenorului emerit Gh. Demeca și a altor antrenori, iar pe perioada cât a activat la CS *Dinamo* București, s-a pregătită cu antrenoarea Cristina Șopterian.

Multiplă campioană națională și medaliată la numeroase concursuri internaționale de juniori și seniori, a obținut peste 100 de titluri de campioană națională. În 1982 a cucerit primele medalii la CE de juniori (Viena), unde a obținut 2 titluri de vicecampioană europeană la proba de 100 m spate (1'04''89) și 200 m spate (2'20''15). În 1984 a participat la JO (Los Angeles), unde cucerește medalia de bronz la proba de 200 m spate (2'13''29) – *prima medalie olimpică pentru înotul românesc*, și s-a clasat pe locul V la 100 m spate (1'03''28). La Olimpiada de la Seul (1988), se califică în finala probei de 200 m spate (2'16''70) clasându-se pe locul VI. La CM din 1986 (Madrid) ocupă locul VII în finala probei de 200 m spate (2'16''60). În 1987 (Strasbourg) - devine vicecampioană europeană cu ștafeta de 4x200 m liber. Realizează performanțe deosebite la JMU din 1987 (Zagreb) unde cucerește 4 medalii – 2 de aur (100 și 200 m spate) și 2 de argint (200 m fluture și 400 m mixt). După retragerea din activitatea competițională, s-a dedicat exclusiv familiei. În ultimii ani, a susținut și s-a implicat în organizarea activității de înot pentru categoria *Masters* (Veterani). A participat la întâlnirea înotătorilor maramureșeni, iar în 2010 a fost prezentă la Maratonul de 24 ore de la Brașov. Maestră Emerită a Sportului la înot (1980).

PER JARU - G E R E A , GHEORGHE (1944), n. în Iași. Profesor de educație fizică și sport, cu specializarea natație, absolvent al IEFS, promoția 1970. Profesor-antrenor de înot la CSȘ Nr. 2 (1970-1975), apoi la Liceul nr. 37 (1975-1984). Antrenor la

Centrul republican al loturilor naționale din cadrul CNEFS (1984-1985) și, din 1985, profesor la Liceul nr. 37. Antrenor federal de înot la FR de Natație din 1991. În cei 20 de ani cât a lucrat cu copiii și juniorii, a contribuit la selecția și pregătirea a peste 150 de campioni naționali și peste 140 de recordmeni. Dintre aceștia, mai mult

de 40 au fost promovați în loturile naționale. În perioada 1982-1984 a făcut parte din colectivele de antrenori care au pregătit loturile naționale de juniori. În calitate de antrenor federal a sprijinit direct pregătirea loturilor reprezentative, contribuind la obținerea celor 22 de medalii (2 de aur) – la CE de seniori, iar în perioada 1991-2000 a celor 50 de medalii (14 de aur) – la CE de juniori. În anul 2000 a contribuit, în aceeași calitate de antrenor, la realizarea performanțelor înotătorilor: 3 medalii de aur și una de argint la CE de juniori (Dunkerque); 3 medalii de aur, 6 de argint și 5 de bronz la CE de seniori (Helsinki); 2 medalii de aur și un record olimpic (în premieră pentru înotul românesc), o medalie de argint și o medalie de bronz la JO (Sydney). A colaborat la elaborarea orientărilor metodice ale FRN (1980-2000), a Anuarelor și Buletinelor tehnice ale Federației. A fost secretarul Comisiei de Natație a municipiului București, membru al Colegiului central al antrenorilor și al Biroului FRN și a oficiat ca arbitru la majoritatea competițiilor naționale de înot. A colaborat la elaborarea materialelor referitoare la înot pentru capitolele FR Natație și Pentatlon Modern și cartea de Aur, cuprinse în ediția I a Enciclopediei Educației fizice și Sportului din România. A activat ca antrenor federal pentru înot până în anul 2005. În anul 2000 i s-a conferit Medalia națională *Pentru Merit* clasa a II-a.

PETCU, RĂZVAN (1973), n. în Ploiești, jud. Prahova. Înotător de performanță. A concurat pentru CSȘ și CS Petrolul din Ploiești. S-a pregătit cu antrenorul Toma Mirișescu. A câștigat 13 titluri de campion național și a stabilit noi recorduri naționale cu

ștafeta 4x100 m liber. Participant la CE din 1993 (Sheffield) - locul XXI la 50 m liber și 1995 (Viena) – (finalist cu ștafeta 4x100 m liber). La CM din 1994 s-a clasat pe locul XXVI la 50 m liber și XXX, la 100 m liber, iar la ediția din 1995, desfășurată în bazin scurt la Rio de Janeiro, a contribuit la

cucerirea medaliei de bronz la proba de ștafetă 4x100 m liber (3'17"40), aceasta fiind prima medalie românească obținută la o probă masculină într-un CM. La JO din 1996 (Atlanta) s-a clasat pe locul X la aceeași probă, înregistrând un nou record național. Maestru al Sportului la înot.

PETELEY, ATILA-ANDREI (1950) n. în Nazna, jud. Mureș. Profesor de educație fizică și sport, gradul didactic I, absolvent al Institutului Pedagogic de 3 ani din Târgu Mureș (1979) și al ANEFS (1992), specializarea natație. A practicat înotul, fiind legitimat

la CS *Mureșul* din Tg. Mureș (1962-1970 și 1972-1978) fiind pregătit de antrenorii Kiss Andrei și Toth Pall Iosif și la CS *Dinamo* București (1970-1972) unde s-a pregătit cu antrenorii Grințescu Anatolie și Iordan Sanda. Multiplu campion național de înot, în probele de fluture, în perioada 1970-1972. Profesor antrenor la CSS Tg. Mureș, catedra de natație și director al CSS Tg. Mureș din anul 2003. A obținut rezultate deosebite cu sportivii pe care i-a pregătit în cadrul clubului: peste 100 de sportivi participanți la CN, concursurile republicane și internaționale oficiale; peste 700 de medaliați cu aur, argint și bronz la CN și concursurile republicane oficiale, din care 300 de titluri de campioni naționali la toate categoriile de vârstă (seniori, juniori și copii); 10 sportivi promovați în loturile naționale ale României (olimpic, seniori, juniori I și juniori II). Antrenor la loturile olimpic și național de seniori și juniori începând din anul 2000. Pe plan internațional, sportivii săi: Andreea Gaboș s-a clasat pe locul VI la CE de juniori de la Malta (2001) și pe locul VII la CE de juniori de la Linz (2002) la 200 m bras, iar înotătorul Norbert Trandafir a cucerit la CE de juniori de la Palma de Mallorca (2006) medalia de aur, la 50m liber și medalia de argint la 100m. liber. Maestru al Sportului (1970) și Antrenor Emerit la înot, titlu conferit în anul 2006. Decorat cu medalia *Meritul Sportiv* clasa a II-a în anul 2004.

PINTER, ROBERT- DORU (1968), n. în Baia Mare, jud. Maramureș. Legitimă la CSM Baia Mare. Multiplu campion național. La club și la lotul național s-a pregătit cu antrenorul Gheorghe Demeca. La CE de juniori din 1984 (Luxembourg), cucerește

medalia de aur la proba de 200 m fluture. După 1990, a urmat cursurile de la *Wisconsin University* din SUA, unde și-a continuat și pregătirea la înot, sub îndrumarea antrenorului Jack Rettinger. La JO din 1992, de la Barcelona, a reușit să se califice în finala probei de 200 m fluture ocupând locul VII. În SUA a activat și ca antrenor, printre elevii săi aflându-se și vicecampionul nostru european Agache Dragoș. Maestru al Sportului (1984). Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

POP, MARIANA (1951), n. în București. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a IEFS București, promoția 1974, specializarea natație. A practicat înotul, începând de la 5 ani (antrenor Constantin Dima). A fost legitimată la secția de înot a

SȘE Nr. 1 (antrenor Paul Stroescu) și la CS *Rapid* București (antrenor Constantin Vasiliu), obținând performanțe de nivel național. Din 1978 a activat ca profesor-antrenor la Colegiul Național *Emil Racoviță* din București. Antrenoare la *CSA Steaua* (1992 – 1993). Cu cele patru promoții de sportive pe care le-a pregătit a obținut peste 160 de titluri de campioni și a stabilit 17 recorduri naționale. A promovat în loturile naționale 12 juniori, 14 tineri și 5 seniori. A contribuit la pregătirea și promovarea înotătorilor Nicolae Butacu și Nicolae Ivan, foști elevi ai Colegiului *Emil Racoviță*, care s-au afirmat pe plan european și mondial. De asemenea, a contribuit la pregătirea sportivului Nicolae Papuc, component al lotului național de pentatlon modern, medaliat cu bronz la CM și la CE din anul 2000. În

perioada 1992-1993 a activat ca antrenor la *CSA Steaua*, contribuind la pregătirea sportivilor cu dublă legitimare LPS *Emil Racoviță*-*CSA Steaua*. A făcut parte din colectivul de antrenori care a pregătit lotul național de juniori (1990-1992) și lotul național de seniori (1992-1996). A fost membră a Colegiului Central al Antrenorilor din cadrul FRNPM și a Comisiei de natație a m. București. Arbitră de înot. În anul 2000, i s-a acordat titlul de Antrenor Emerit. Pentru rezultatele sale, a fost distinsă cu medalii și diplome de onoare din partea FRNPM, IEFS și Primăriei sectorului 2 al Capitalei.

POPESCU, ALEXANDRU (1935), n. în București. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ICF din București, promoția 1958. Înotător de performanță. A concurat la Clubul *Dinamo*. A început înotul sub îndrumarea antrenorului Emerich Freund,

fiind sportivul care a folosit în premieră *delfinul*, noul procedeu tehnic cu care a dominat competițiile interne în perioada 1954-1964. A câștigat 22 de titluri de campion național, din care 10 consecutive la 200 m fluture, stabilind și 10 recorduri naționale. Este primul înotător român care a reușit să se califice într-o finală olimpică, în 1956, la JO de la Melbourne, la 200 m fluture. La Festivalul Mondial al Tineretului de la Varșovia (1955), s-a clasat pe locul I la 200 m fluture, performanță pe care a mai repetat-o și la alte competiții din anii '60. Paralel cu înotul, a practicat și jocul de polo, participând la unele jocuri ale echipei *Dinamo* și ale echipei naționale, cu care a susținut 3 meciuri internaționale inter-țări. A fost inclus în componența lotului de polo la JO din 1956 (Melbourne). În perioada 1966-1971, a fost antrenor federal pentru toate ramurile natației. În 1967-1968 a fost antrenor principal la lotul național de polo pe apă. Din 1971 s-a stabilit în Germania, urmând o carieră didactică universitară la Institutul de Educație Fizică din München. Maestru al Sportului la înot (1957). Decorat cu *Medalia Muncii* în 1956.

POTEC, CAMELIA (1982), n. în Brăila. Înotătoare de performanță. Specialistă în domeniul turismului, a absolvit, cu notă maximă, Facultatea de Economia Turismului Intern și Internațional, din cadrul Universității Româno-Americane, promoția 2010, unde urmează și programul de masterat Administrarea Afacerilor în Turism. A pus în practică și primul său proiect – lansarea hotelului plutitor *Camelia* – o navă special amenajată, introdusă în circuitul turistic pentru croaziere în Insula Mică a Brăilei și alte trasee. A început înotul la 9 ani. A activat la LPS *Brăila* și ulterior LPS – CSM *Brăila*, cu dublă legitimare (1991-2001) fiind pregătită de profesorul Ion Ionescu. În anul 2001 a reprezentat în competiții CSS LPS *Emil Racoviță* – *CSA Steaua* București, iar ulterior *CSA Steaua*, aflându-se în pregătirea profesor- antrenor Doina Sava. După 2007 și-a continuat pregătirile în Franța cu antrenorul Philippe Lucas. Multiplă campioană națională la junioare și senioare. S-a impus pe plan internațional prin performanțe remarcabile obținute ca junioară. În perioada 1995-2000 a realizat mai multe clasări pe locurile I-III la CN și titluri de campioană la juniori. În perioada 2001-2009, a obținut 130 de titluri de campioană națională, din care 59 în bazin descoperit, 56 în bazin acoperit și 15 în bazin acoperit de 25 m. În cariera sa sportivă a realizat și un nou record al numărului de titluri de campioană obținut la aceeași ediție a CN (10 titluri în 2007, câte 11 titluri în 2008 și 2009). La CE de juniori din perioada 1996-1999 realizează 9 medalii, din care 6 de aur și 3 de bronz. Debutază la CE de juniori din 1996 (Copenhaga) cu 3 medalii de bronz la 100, 200 și 400 m liber, probe pe care le-a dominat autoritar la *europenele* juniorilor din 1997 (Glasgow), unde a cucerit 3 medalii de aur; în CE1998 (Anvers) își confirmă valoarea cu alte 2 medalii de aur (100 m liber, 200 m liber). La CE de seniori 1997 (Sevilla) - bronz la 200 m liber clasarea pe locul IV cu ștafeta de 4x200 m liber; 1999 (Istanbul) – 2 medalii de aur (200 și 400 m liber),

bronz la 4x200 m liber cu ștafeta ; 2000 Helsinki – aur cu ștafeta 4x200 m liber, bronz la 200m și 400 m liber și ștafeta 4x100 m mixt; CE 2002 (Berlin) argint 200 m liber, bronz la 400 m liber; CE 2004 (Madrid) –aur la 200 m liber și argint – 400 m liber, bronz la 800 m liber și la 4x200 m liber cu ștafeta; 2008 (Eindhoven) argint la 200 m liber, 2 de bronz la 800 m și 400 m liber. La CM 2001 (Fukuoka) – bronz la 200 m liber ; CM 2008 (Manchester) argint la 400 m liber; CM 2009 (Roma) bronz la 1500 m liber. Participantă la JO Sydney (2000), a contribuit la clasarea pe locul IV cu ștafeta de 4x200 m liber (8'01"63) și s-a clasat pe locul VII la proba de 200 m liber 2004 (Atena) – titlul olimpic și medalie de aur la 200 m liber, locul al IV-lea la 400 m liber; la 2008 (Beijing) – locul al IV-lea la 800 m liber, locul al V-lea la 200 m liber și locul al VI-lea la 400 m liber. La JMU a realizat următoarele performanțe : 2001(Beijing) – 2 medalii de aur la 200 și 400 m liber; 2003 (Daegu-Coreea Sud) – locul X la 200 m liber; 2005 (Izmir) – aur la 400 m liber și bronz la 800 m liber. Participantă la 3 ediții 2002+2007 ale Jocurilor - Campionatele Mondiale Militare (CISM) cu 11 medalii (6-3-2). În competițiile internaționale oficiale ale seniorilor (JO, CM, CE, JMU) a obținut 25 de medalii, (8-4-13). Maestră a Sportului. Maestră Emerită a Sportului la înot (1998). Decorată cu: Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III- a cu 2 barete (2004) și Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

PURA, STELA (1971), n. în Baia Mare. Studii liceale. Înotătoare de performanță. A învățat înotul la 4 ani, sub îndrumarea instructoarei Talmayer, iar de la 9 ani s-a pregătit cu antrenorul emerit Gheorghe Demeca, fiind legitimată la CSM din Baia Mare. Multiplă campioană națională și deținătoare a numeroase recorduri la junioare și senioare. Debutază cu rezultate de prestigiu la CE de juniori din 1986 (Berlin), unde obține 2 medalii de aur (200 m liber și 200 m fluture), 3 medalii de argint (400

și 800 m liber, ștafeta 4x200 m liber) și o medalie de bronz (ștafeta 4 x100 m liber). La CE de seniori din 1987 (Strasbourg) cucerește medalie de argint cu ștafeta 4x200 m liber și 2 medalii de bronz la 200 m fluture și 400 m liber. În 1986, la CM (Madrid), reușește 2 calificări în finalele de 400 m liber (locul VII) și 800 m liber (locul VIII). O performanță valoroasă realizează în 1988, la JO de la Seul, unde se clasează pe locul IV în finala probei de 200 m fluture. În ultimii ani s-a alăturat acțiunilor pentru organizarea activității înotătorilor din categoria *Masters* (Veterani), în anul 2010 participând la întâlnirea înotătorilor maramureșeni organizată la Baia –Mare. Maestră a Sportului la înot.

RĂDULESCU, DINU (1932), n. în București. Inginer mecanic, absolvent al Facultății de mecanică, din cadrul *Politehnicii* București și Timișoara, promoția 1957. Înotător și jucător de polo de performanță, promotor și organizator al activității înotătorilor și jucătorilor de polo din categoria veteranilor (masters). În perioada 1956-1995 a îndeplinit mai multe funcții (tehnician motoare, proiectant, redactor, inginer principal, director) la diferite întreprinderi din București. A fost un practicant fidel al sportului - scrimă și box ca junior, dar în mod deosebit al înotului și jocului de polo pe apă, sub influența favorabilă a familiei. Bunicul său, Dimitrie Dimitriu, a fost în perioada 1909-1943, Directorul SS *Tirul*, iar tatăl său, Rădulescu Vasile, Directorul aceleiași Societăți, între 1943-1949. S-a inițiat în tainele înotului, la vârsta de 9 ani, la SS *Tirul*, avându-l îndrumător pe renumitul Toma Panaitescu. A participat în competiții reprezentând SS *Tirul* la înot și polo pe apă (copii și juniori), *Constructorul* și Știința București, la înot (1949-1955) și CS *Voința* la polo pe apă (1952-1953). A participat la campionatele regionale, din perioada 1942-1945, clasându-se pe locurile I și II în probele de spate, la copii și juniori. Tot pentru SS *Tirul* a concurat și în 1948 la CN, ocupând poziții fruntașe

în probele de juniori. În 1949, deține recordul național a 200 m spate juniori (CSUB), iar în 1950 a fost titularul recordurilor naționale de juniori, la 400 m spate și 10x50m liber echipe de club - *Constructorul*. A fost o prezență activă și la CN din perioada 1951-1955, precum și la cursele de mare fond Brăila - Galați, în 1952 clasându-se pe locul VI, reprezentând clubul Știința (antrenor Iosif Enăceanu). În 1953, a câștigat cursa de 10 km pe Dunăre-Silistra-Călărași. A continuat să practice cu regularitate înotul și în anul 2008, la vârsta de 76 de ani. Printre acțiunile în care a fost implicat direct pentru promovarea activităților înotătorilor din categoria veteranilor, se numără: continuarea organizării Cupei *Buftea* pentru cursele de înot fond (1980-1991); organizarea anuală, începând din anul 2000, a *Concursului Național Masters*; numirea sa de către forul european de natație (LEN) în funcția de *Chairman Masters România*. În acest scop, a fost creată o Comisie de specialitate, care l-a ales ca președinte. După 1990, DR a făcut demersuri la forurile în drept pentru recuperarea bunurilor și reînființarea SS *Tirul*, însă eforturile sale nu au fost încununuate de succes.

RĂDUȚ, CORNELIU – vezi **Personalități**

SACHELARIE, LAURA-GABRIELA (1968), n. în Brăila. Studii liceale. Profesoară de educație fizică și sport. Absolventă a Facultății de Științe ale Mișcării, Sportului și Sănătății din Universitatea Bacău. A practicat înotul de performanță

în Brăila, sub îndrumarea antrenorului Ion Ionescu, obținând rezultate notabile pe plan intern și internațional A activat ca antrenore de înot la LPS Brăila, iar din 1998 și la CSM Brăila, sportivii având dublă legitimare. Sportivii pe care i-a pregătit au obținut peste 50 de titluri și au stabilit 100 de recorduri naționale, de la copii până la seniori. Dintre aceștia, s-a remarcat Diana Mocanu care la numai 16 ani a înregistrat un palmares impresionant.

La CE de juniori din 1999 (Moscova), a obținut 3 medalii de aur la 50, 100 și 200 m spate, iar la ediția următoare, din anul 2000 (Franța) – 3 medalii de aur la probele de 100 m spate, 200 m mixt (cu un nou record european) și 100 m fluture, precum și o medalie de argint la 200 m fluture. La CE de seniori din 1999 (Istanbul), a câștigat medalia de bronz la 100 m fluture, iar la ediția din anul 2000 (Helsinki) – 3 medalii de argint (50, 100 și 200 m spate – toate noi recorduri naționale) și o medalie de bronz la ștafeta 4x100 m mixt. Diana Mocanu a obținut, la JO de la Sydney (2000), în premieră pentru natația românească, primele medalii olimpice de aur la proba de 100 m spate (1'00''21), probă în care a stabilit 3 noi recorduri naționale și un nou record olimpic (primul din istoria înotului românesc), și la 200 m spate (2'08''16), probă în care a stabilit și două noi recorduri naționale. În finala probei de 100 m fluture s-a clasat pe locul VIII (59''43', cu două noi recorduri naționale), iar cu ștafeta de 4x100 m liber pe locul XII. Pentru performanțele obținute, Diana Mocanu a fost declarată cea mai bună sportivă a anului 2000 din România. Laura Sachelarie a făcut studii referitoare la selecția și pregătirea înotătorilor de performanță. Maestră a Sportului (1984). Antrenoare Emerită la înot (2000). Pentru rezultatele obținute în anul 2000, a primit *Premiul de Excelență* din partea MTS, iar prin Decret Prezidențial i s-a conferit Ordinul Național *Serviciul Credincios* în grad de cavaler și Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2008).

SAVA, DOINA-GABRIELA (1951), n. în București. Profesoară de educație fizică și sport absolventă IEFS, promoția 1974, specializare natație. Din 1975 profesoară-antrenoare (gradul I didactic) la Liceul cu program de înot *Emil Racoviță* din București, șef de catedră (1985-2000), membru în consiliul de administrație al liceului (1992-2000), antrenor coordonator din 2001. În 1999 a încheiat un contract de colaborare cu CS *Steaua*. Din 1982-

1996 a făcut parte din colectivul de tehnicieni care s-a ocupat de pregătirea sportivilor din loturile naționale de natație, precum și la lotul olimpic din 1997. A demonstrat competență, perseverență și interes pentru aplicarea unor noutăți rezultate din diferite experimente științifice. Sportivii pe care i-a pregătit au obținut numeroase titluri de campioni naționali, precum și 28 de recorduri naționale la juniori și 18 la seniori. Pe plan internațional, în perioada 1982-1999 a cucerit cu juniorii 6 medalii de aur și 6 de argint la JB, o medalie de aur și 3 de bronz la CE juniori, o medalie de argint și 1 de bronz la CE seniori. La CM militar (1999), Dragoș Coman, cel mai bun înotător pe care l-a pregătit, a obținut o medalie de aur, 2 de argint și una de bronz. Acesta a deținut și titlul de campion european de juniori, medaliat cu argint și bronz la CE de seniori, performanțe în urma cărora s-a calificat pentru JO Sydney (2000). Performanțe realizate de sportivul Dragoș Coman în anul 2000: medalie de argint la 400 m liber (3'48''69), medalie de bronz la 1 500 m (15'10''97) și locul V cu ștafeta de 4x200 m liber la CE 2000 (Helsinki); locul V la 400 m liber (3'47''38) și locurile IX la 1 500 m liber și cu ștafeta de 4x200 m liber la JO (Sydney). Cea mai valoroasă înotătoare a sa este Camelia Potec, care în perioada 2001-2009 cât a reprezentat CSA Steaua, a obținut 130 de titluri de campioană națională, iar pe plan internațional în competițiile oficiale ale seniorilor (JO, CM, CE, JMU) a obținut 25 de medalii, din care (8-4-13), campioană olimpică în 2004 (la 200 m liber), 4 titluri de campioană europeană (și 3 medalii de argint și 10 de bronz), medaliată cu argint și bronz la campionatele mondiale. Un alt înotător care s-a aflat în pregătirea sa și care s-a remarcat pe plan internațional a fost Coman Dragoș – 7 medalii de bronz, (la 400m și 1500 m liber). La CE din 2002, 2004 și 2008 și la CM din 2003, 2004, finalist la JO din 2004 (la 1 500 m liber). În pregătirea sa s-au mai aflat înotătorii: Cezar-Alexandru Bădiță, Alexandru –Felix Maestru, Bogdan-Andrei Urechianu și alții ca re au realizat performanțe semnificative în competiții internaționale. În

cadrul secției CSA *Steaua*, a contribuit la realizarea unor performanțe deosebite la CN de natație împreună cu ceilalți antrenori din cadrul secției, sportivii reușind în perioada 1999-2007 să obțină peste 500 de titluri de campioni naționali la juniori și seniori. Din 1982 a fost membră a Colegiului Central al antrenorilor din cadrul FR de Natație (1982). Antrenoare Emerită la înot, din 1998. În anul 2000 i s-a conferit Crucea Națională *Serviciul Credincios* clasa a II-a; Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a cu 2 barete (2004); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

SĂVULESCU (DOBRI-CEANU) JEANINE (1931), n. în București. Studii liceale. Înotătoare de performanță. Face parte dintr-o familie de sportivi, tatăl ei practicând jocul de rugby. Începe să înoate de la vârsta de 2 ani. Remarcată la Ștrandul Tineretului

(Kiseleff) de către înotătorul și antrenorul Gh. Popescu-Zgrembus. A fost legitimată în 1946 la clubul *Vișorul Dacia*. Aici este condusă și supravegheată de doctorul Matei Balș care o perfecționează pentru stilul *crawl*. În 1947 participă la primul ei campionat național la ștafeta 4x100 m liber (Fulvia Grigoriță, Nuți Dumitrescu, Ioana Odobescu, Jeanine Săvulescu), unde cucerește titlul național. Urmează o nouă legitimare la clubul P.M.B. (Primăria Municipiului București). A mai activat și în secția de înot a clubului CCA între 1950 -1951, unde a concurat în probele de liber, fluture și ștafetă. Ultimul titlu de campioană națională îl obține în 1951 cu ștafeta 4x100 m liber. Începând cu anul 1948 a fost selecționată în lotul național. În 1950 a participat la concursul internațional UIS la Praga, unde este remarcată de antrenorul echipei naționale a Ungariei și solicitată să participe într-o ștafetă internațională de 3x100 m mixt, alături de două mari sportive olimpice din Ungaria la bras, fluture, JS la liber. În 1952 se retrage din activitatea competițională. Este stabilită în Franța.

SCHIER, HERMAN (1947 - 2007), n. în Reșița. Înotător de performanță. Antrenor de înot. Și-a început activitatea în 1956 (9ani) la Reșița fiind legitimat la AS *Olimpia*. S-a pregătit cu antrenorul Ioan Schuster. În 1958, participă la concursul de înot pentru elevi, la Lugoj, iar

în 1959 se remarcă în grupa înotătorilor avansați – obținând insigna de înotător școlar – bronz. La 15 ani devine campionul regiunii la juniori, în proba de 4x200m.l. A întrerupt activitatea de înotător, pentru o perioadă de 3 ani fiind elev la Școala profesională, unde s-a calificat ca strungar. Revine în activitatea competițională în 1963 când obține primul său titlu de campion regional la 100m liber. În continuare își va îmbunătăți an de an performanța în proba de 100m liber (59,2 în 1965, 57,8 în 1966 – al II-lea rezultat românesc din toate timpurile, 57,6 tot în 1966). În 1966, la prima sa participare la un concurs peste hotare (Belgrad) se clasează pe locul al IV-lea la 100m fl. În 1967, cu timpul de 56,2 stabilește un nou record național în bazin scurt. Tot în 1967 devine campion național, la 100m.l. cu 57,2, iar la Concursul Internațional de la Berlin se clasează pe locul al II-lea la 100m.l. cu 56,9, rezultat pe care îl înregistrează și la Concursul Internațional din Franța. În 1968 se clasează pe locul I la Campionatele Internaționale ale României (56,2), iar la CN stabilește un nou record național cu 55,6. În 1969, se clasează pe locul I cu ștafeta 4x100m.l., devenind primul camion balcanic reșițean. Din 1970, se dedică muncii de antrenor, angajându-se, împreună cu soția sa Georgeta Calotă la CS *Crișul* din Oradea. În cei câțiva ani de activitate, până la decesul său, a reușit să redreseze activitatea din Oradea remarcându-se la nivelul copiilor și juniorilor, unde la anumite categorii a reușit să se situeze pe locul I în clasamentele pe echipe, iar unii înotători concureau de la egal la egal, cu cei mai valoroși înotători din țară. Spre exemplu la CN al copiilor de categoriile A și B, din 1973, *Crișul* Oradea s-a clasat pe locul I, la fete și băieți – categoria A și pe locul I - la băieți categoria B,

situându-se înaintea SȘ Reșița CSM Cluj, CSȘ București, SȘ nr.2 București și SȘ Ploiești. În anul 1968, HS a primit titlul de Maestru al Sportului.

SCHMALTZER, ALEXANDRU (1937 - 2012), n. în București. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ICF din București, specializarea natație. A început să practice atletismul, sub îndrumarea profesorului A. Torje, la CS *Metalul* din Târgoviște (1943-

1952). Din 1949, a activat și ca înotător la CS *Progresul* din Târgoviște, până în 1953 perioadă în care a luat parte la competițiile de înot, rezervate juniorilor. S-a transferat la secția de natație a AS *Voința-Textile-Confecții* din București (1953-1954) avându-l antrenor pe Paul Stroescu, iar între 1954-1965 a activat la CCA (antrenor Johan Frâncu). Multiplu campion de juniori și 10 titluri de campion național de seniori precum și numeroase locuri pe podium la CN și campionatele interdepartamentale (1953-1961) în probele de bras și fluture. Titular al unor recorduri naționale de juniori și seniori. A fost selecționat de 12 ori în loturile naționale, participând la diferite competiții internaționale. După retragerea din activitatea competițională a activat o scurtă perioadă (1965-1968) ca antrenor în cadrul secției de natație a clubului *Steaua*, iar apoi ca profesor - antrenor la SȘE Nr. 2 (Clubul Sportiv Școlar Nr. 2) până în 1982. Cu sportivii pe care i-a pregătit a câștigat 80 de titluri de campioni naționali școlari. Doi dintre sportivii săi au obținut titlul de maeștri ai sportului. De asemenea, a cucerit 16 titluri de campioni naționali și a promovat 11 sportivi în loturile naționale. A fost arbitru internațional de înot. A îndeplinit funcția de președinte al Colegiului de antrenori din cadrul Comisiei de natație a municipiului București. A realizat mai multe filme tehnice despre înot, contribuind la îmbogățirea cunoștințelor tehnico-metodice ale specialiștilor și sportivilor din acest domeniu. În perioada 1970-1976, a făcut parte din colectivul de antrenori care a pregătit sportivii din loturile naționale. După 1982,

s-a stabilit în Germania, unde a continuat să lucreze în domeniul natației. A activat la Clubul Sportiv al *Universității* din Maintz (1988-1997), unde a obținut rezultate semnificative, reușind să promoveze 3 sportivi în echipa națională a Germaniei. În perioada 1998-2006, a lucrat la Sport Club Schwelm, unde printre realizările sale deosebite se află rezultatele sportivului său Steinkölter Uwe care a câștigat 6 titluri mondiale și 5 europene la categoria *Masters*. A activat, o perioadă, în calitate de crainic și comentator TV, pentru competițiile de înot. Maestru al Sportului.

SCHUSTER, IOAN – vezi **Personalități**

SLAVIC, MARIAN (1946), n. în Ploiești. Operator chimist, absolvent al Școlii profesionale de specialitate, promoția 1964. După absolvire, s-a încadrat în producție, iar în timpul liber a activat ca instructor de înot pentru inițierea copiilor, la AS *Rafinorul* în Ploiești. Deși a

fost familiarizat cu apa încă de la vârsta de 3 ani, mergând cu părinții la ștrand, MS a fost o excepție intrând relativ târziu în circuitul înotului de performanță. Prima pasiune a fost tenisul însă realizările sale au fost întrerupte de un accident la mâna dreaptă. Abia în 1967, antrenorul Mihai Mitrofan îi descoperă calitățile și îl recomandă antrenorului Gheorghe Demeca care îl legitimează la CSA *Steaua*. Devine un înotător de bază pentru echipa națională. La 6 luni după începerea antrenamentelor, la 21 de ani, obține 2 titluri de campion național și primul său record național, la 200 m liber. La CSA *Steaua* a activat o perioadă de 10 ani fiind pregătit de antrenorii Gh. Demeca (1967-1974) și Gh. Marinell (1974-1977). Pe plan național a realizat 66 de titluri de campion național (50 în bazin descoperit și 16 în bazin acoperit) și a stabilit 26 noi recorduri naționale, numai în probele individuale). Din 1969, apar și primele rezultate pe plan internațional – 4 locuri I și 2 recorduri naționale la întâlnirea internațională cu RS Cehoslovacia,

aceleași performanțe repetându-le și la revanșa din 1970. Participant la 7 ediții ale JB unde obține 35 de medalii (24 de aur, 8 de argint și 3 de bronz). La CE de seniori, din 1970 (Barcelona), devine primul înotător român calificat într-o finală europeană (locul al VIII-lea la 200 m liber) iar la CE din 1974 (locul XIV la 400 m liber și XV la 200 m liber). La JO din 1972 (München) concurează în 3 probe fără a depăși faza calificărilor. A făcut parte din lotul înotătorilor români care a participat la prima ediție a CM (Belgrad – 1973) – locul al III-lea în finala B ștafetă 4x100 m liber (XI la general). Participant la 5 ediții ale Cupei Europei, pentru echipe naționale – grupa B (1969-1976), unde s-a clasat de 3 ori pe locul I, de 2 ori pe locul al II-lea și de 7 ori pe locul al III-lea. Fiind un înotător care concura la mai multe probe a contribuit semnificativ la realizarea unor performanțe care au stimulat dezvoltarea acestei ramuri de sport, în perioada 1967-1977. A fost declarat, de mai multe ori, sportivul nr.1, în clasamentele anuale. Începând din 1979, s-a angajat ca antrenor de înot la CSM Baia Mare. Maestru al Sportului (1967). În anul 2004, a fost decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I.

STOICESCU (CLINCIU), GABRIELA CONSTANȚA (1954), n. în Brăila. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al FEFS din *Universitatea* Bacău, specializarea natație, promoția 2003. Din 1975 a funcționat ca antrenoare de înot la CSS

Brăila – Liceul cu Program Sportiv. Se numără printre antrenorii care au contribuit la dezvoltarea înotului în Brăila și la realizarea unor performanțe de prestigiu, pe plan intern și internațional. În cei peste 35 de ani de activitate sportivă de performanță, împreună cu soțul său, prof. Valeriu Stoicescu, au asigurat pregătirea unor sportivi, care au cucerit peste 120 de titluri de campioni naționali și au stabilit numeroase recorduri naționale la copii, juniori și seniori. Începând din 1985, a activat ca antrenoare la lotul național de juniori, iar din 1991,

la lotul național și olimpic de seniori. Sportivii pe care i-a pregătit au cucerit peste 25 de titluri balcanice, iar în competițiile oficiale s-au remarcat în mod deosebit Beatrice Cășlaru-Coadă: medalie de bronz (CE de juniori din 1989), 2 medalii de aur (200 și 400 m mixt) și 2 medalii de argint (CE de juniori din 1990), 4 medalii de argint (CE de seniori din 1991 – Atena), medalie de argint (CE de seniori din 1996 – în bazin de 25 m, locul VI la JO din 1996); Cătălina Cășaru – 2 medalii de argint și 1 medalie de bronz la CE (j) din 1993, medalie de aur (200 m mixt) și 3 medalii de bronz la CE din 1994, locul VIII la CE din 1995, medaliată la JMU din 1999 (Spania). A oficiat, în calitate de arbitru, la numeroase competiții de nivel național. A fost membră a Biroului FR de Natație și a Colegiului central al antrenorilor. Din 1989 a făcut parte din colectivul interdisciplinar al Centrului de Cercetări pentru Problemele Sportului, unde a realizat diferite studii și cercetări privind pregătirea înotătorilor din loturile naționale. Antrenoare Emerită la înot din anul 1991. În anul 2000 i s-a conferit Medalia națională *Pentru Merit* clasa a III-a.

STOICESCU, DUMITRU – VALERIU (1948), n. în București. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS București, specializarea natație, promoția 1972. A fost încadrat ca profesor – antrenor la Școala Nr.30 /CSȘ Brăila (din 1972) și LPS Brăila. În cei

peste 35 de ani de activitate sportivă, împreună cu soția sa, a selecționat și pregătit numeroși înotători, care au fost promovați în activitatea sportivă de performanță. La CN înotătorii pregătiți de VS au obținut rezultate foarte bune clasându-se pe locurile 1-3 la toate categoriile (copii, juniori). Pentru anumite perioade a pregătit înotători din loturile naționale. Aceștia au participat și obținut rezultate bune și foarte bune la CN, CE de juniori și de seniori, JB, JMU, și JM Tineret. Printre sportivi care s-au remarcat la competițiile menționate, se află: Sătnoianu Gabriela, (prima maestră a sportului

din Brăila - 1980), Vasile Emanuela, Policarp Laura, Dumitru Horațiu, Petrea Mihai-Dan, Tache Laurențiu (participant la JMU București 1981 – a făcut parte din lotul pentru CE), Artimon Alin la CE juniori 2010 (s-a clasat pe locurile V,VI VIII). Începând din 1990 a condus activitatea colectivului de antrenori la Centrul Olimpic de juniori la înot din Brăila, unde a pregătit și pe sportivi Malacu Constantin din Galați, care la JM Tineret de la Moscova-1998 s-a clasat pe locul 3 la 200 m mixt și pe Nistor Cătălin (locul VI la ștafa 4x100 mixt). A făcut parte din colectivul de tehnicieni care au pregătit pe anumite perioade pe: Coadă Cășlaru Beatrice multiplă medaliată la competițiile internaționale oficiale, Cășaru Cătălina – medaliată la CE de juniori și la JMU din 1999 (Spania), Sătnoianu Marian (participant la JO 1992-Barcelona) și alții. Din inițiativa soților Stoicescu, în anul 2008 a fost instituit *Trofeul Felix Heitz*, unul din promotorii înotului brăilean. Este arbitru de înot și a oficiat, la numeroase competiții de nivel național.

SZASZ (BOTH), MARIA (1941), n. în Târgu Mureș. Înotătoare de performanță. Antrenoare de înot. A început să practice înotul la vârsta de 10 ani, sub îndrumarea antrenorului Toth Pall Iosif. A concurat pentru CS *Progresul* și CS *Mureșul* unde a continuat

să se pregătească cu același antrenor. Multiplă campioană (peste 30 de titluri) și deținătoare a numeroase recorduri naționale în probele de spate, în care s-a afirmat în perioada 1954-1961. A cucerit 14 titluri de campioană națională de senioare și junioare și alte 10 locuri pe podium în CN și campionatele interdepartamentale (1954-1961). În 1955 a realizat 7 recorduri naționale de senioare și junioare la 100 și 200m. spate, 100m. bras și ștafa 4x100m. mixt. Componentă a loturilor naționale, fiind titulara probelor de spate, în care s-a impus în competițiile internaționale. A fost prima sportivă care a reprezentat înotul feminin din țara noastră la JO, în 1956, la Melbourne, ocupând locul al II-lea

în seriile de calificare, cu un nou record al României (1:15.8). În 1961, a primit titlul de Maestră a Sportului. A activat ca antrenore de înot la grupele de copii și juniori. După 1980 s-a stabilit în Germania.

ȘALGĂU, SILVIU (1952), n. în com. Gohor, jud. Galați. Profesor de educație fizică și sport. Absolvent al Facultății de Litere și Științe, specializarea educație fizică și sport a Universității din Bacău în 1995. Din 1997 este profesor gradul didactic I., a fost lector universitar (1998-2005), la catedra de sporturi individuale din cadrul Universității Bacău, conf. univ. dr. (până în 2007), profesor univ. dr. din 2007 și a deținut funcția de prodecan la FSMSS în 2008. Anterior, a activat ca profesor la Școala Vultureni (1977-1979), la Școala Râcătau com. Horgești, jud. Bacău (1979-1990). După 1990 a fost profesor-antrenor LPS – CSȘ *Luceafărul* Bacău, și antrenor coordonator la SCM Bacău (din 1999), antrenor la lotul național de juniori la înot (1994-1997), antrenor la lotul național de seniori (1997-2000), la lotul olimpic (2000-2004). A obținut performanțe deosebite cu înotătoarea Simona Păduraru (componentă a loturilor reprezentative din anul 1995), cu care a câștigat peste 25 de titluri de campioană și a stabilit 6 noi recorduri (junioare și senioare). Aceasta a obținut următoarele rezultate pe plan internațional: la CE de juniori – medalie de argint la 400 m mixt (Geneva – 1995), 2 medalii de aur la 200 m mixt (2'20"13) și 400 m mixt (4'52"28 – Copenhaga – 1996), 2 medalii de argint la 200 și 400 m mixt (Glasgow – 1997); la CE de seniori – medalie de bronz cu ștafeta de 4x200 m liber (Istanbul – 1999), medalie de aur cu ștafeta 4x200 m liber (8'03"17) și locul V la proba 400 m liber (Helsinki – 2000). A participat la JO de la Sydney (2000), unde se clasează pe locul IV cu ștafeta de 4x200 m liber (8'01"63 – nou record național) și pe locul XVI, la proba 400 m liber. După 2003 a continuat

să se ocupe de pregătirea sportive Larisa Lăcustă promovată de la CSM Pitești, care la CE din 2004 (Madrid) a contribuit la obținerea medalie de bronz cu ștafeta 4x200 m și a altor performanțe semnificative în cadrul Cupei Mondiale. Ca membru al colectivelor tehnice și-a adus contribuția și la pregătirea altor sportivi din loturile naționale și olimpice care au obținut rezultate la JO, CM și CE. U sportivii la a căror pregătire a contribuit a mai obținut: 10 medalii la CB de juniori și seniori din care 8 titluri de campioni balcanici; 5 titluri de campioni internaționali obținute în Franța, Germania, Italia, Austria, Belgia; 3 medalii în diferite etape ale Cupei Mondiale; peste 100 de titluri de campioni naționali și 22 de recorduri naționale; 12 sportivi promovați în loturile naționale. Pe parcursul anilor, a făcut parte din numeroase organisme și foruri de conducere, printre care: membru în Consiliul Științei Sportului din România (din 1998); președintele comisiei de natație din cadrul DJTS Bacău (1994); membru în Colegiul central al antrenorilor și membru în Biroul FRNPM (2003). A publicat articole în revistele de specialitate privind modelul de pregătire a înotătorilor sprinteri și dezvoltarea prin mijloace specifice a calităților motrice la juniori. Antrenor Emerit la înot (1997). Pentru rezultatele obținute, în anul 2000 i s-a conferit Medalia Națională *Pentru Merit* clasa a III-a.

ȘARKADY, ARCADIE- vezi **FR Polo**

ȘIMON, FRANCISC- vezi **FR Polo**

TAT, NICOLAE, (1946-2010), n. în Reșița, jud. Caraș-Severin. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS din București, specializarea natație. Antrenor de înot. Profesor gradul I. A activat, ca sportiv, la *Olimpia* Reșița (1958-1966), la Clubul *Steaua* (1967 – 1968) și din nou la *Olimpia* Reșița (1968-1970). Campion național de juniori și seniori

la probele de fluture, recordman național la 200 m fluture și 400 m mixt. Selecționat în loturile de juniori (1964-1965) și seniori (1966-1969) a contribuit la reprezentarea înotului românesc în numeroase competiții internaționale. Profesor-antrenor la CSS din Reșița (din 1968), la CS Nautic Universitar (din 1974) și la CSS *Emil Racoviță* (din 1975) care, din 1993, devine CSȘ *Emil Racoviță-Steaua*. Din 1993, a activat ca antrenor și la CSA *Steaua*. Înotătorii pe care i-a pregătit au obținut 22 titluri de campioni la copii, 32 la juniori și 68 la seniori și au stabilit 18 noi recorduri naționale la copii, 11 la juniori și 49 la seniori. A promovat în loturile naționale 13 juniori și 26 de seniori. Antrenor la lotul național (1978-1980 și din 2000) și la lotul olimpic (1993-1999). Dintre sportivii pregătiți s-au remarcat pe plan internațional: Nicolae Butacu – 3 medalii de argint și una de bronz la CE, medalie de bronz la CM, peste 30 titluri de campion și peste 20 recorduri naționale, Maestru Emerit al Sportului; Nicolae Ivan – medalie de bronz la CM, finalist la CE, CB, 11 recorduri naționale, Maestru Emerit al Sportului; Tudor Ignat – campion balcanic, 12 recorduri naționale; Lorena Diaconescu – medaliată cu aur, argint și bronz la CE de juniori, finalistă la CM de seniori și JO, medaliată cu aur și argint la JMU din 1999, campioană balcanică la seniori, numeroase titluri și recorduri naționale, Maestră Emerită a Sportului. În anul 2000, sportiva Lorena Diaconescu a obținut următoarele rezultate: medalie de aur cu ștafeta de 4x200 m liber (8'03"17), locul III cu ștafeta 4x100 m mixt și locul IV cu ștafeta de 4x100 m liber (CE de la Helsinki); locul IV la ștafeta 4x200 m liber (JO de la Sydney). A activat ca arbitru internațional în competițiile de înot. S-a preocupat concret de perfecționarea metodicii pregătirii înotătorilor, colaborând în acest scop cu specialiști din Centrul de Cercetări pentru Problemele Sportului. A publicat diferite articole metodice în revistele și buletinele de specialitate. Pentru rezultatele obținute, în 1997 i s-a acordat titlul de Antrenor Emerit. În anul 2000 i s-a conferit Medalia Națională *Pentru Merit* clasa a III-a.

TANASĂ, SERGIU (1934–1999), n. în Dorohoi, jud. Botoșani. Absolvent al Institutului Pedagogic de 3 ani, specializarea contabilitate. Antrenor de înot, format la Școala de antrenori. S-a remarcat prin preocupările sale pentru promovarea, dezvoltarea și afirmarea înotului pe plaiurile sucevene. La început ca agrement, la ștrandul orașului, în sezonul de vară, apoi pregătirea pe uscat și practicarea altor sporturi complementare, până au fost create condițiile materiale de dezvoltare a înotului. Concomitent, antrenorul ST a contribuit la sensibilizarea factorilor locali pentru construirea unui bazin și apoi pentru rezolvarea elaborării proiectului și construirii propriu-zise, devenind un adevărat *șef de șantier*. Practic, secția de înot a luat ființă, în cadrul CSM Suceava, în luna mai 1983, odată cu inaugurarea noului bazin acoperit de 25 m, cu 5 culoare, de pe lângă Școala generală nr.3, care a însemnat și actul de naștere a înotului de performanță în această zonă. Calitățile sale reale de antrenor, părinte și prieten, precum și cele manageriale au stat la baza succeselor obținute, în scurt timp, de înotătorii suceveni. Împreună cu ceilalți antrenori au organizat testarea și selecția elevilor din clasele a II-a și a III-a, gruparea acestora într-o singură clasă, organizarea pe baze moderne, a însușirii procedeele tehnice și a pregătirii. În 1985, înotătorii secției au participat la primul concurs cu caracter național, ocupând locul al V-lea la poliathlon. În 1986, a apărut și primul înotător cu performanțe deosebite Romeo Macovei, care a fost promovat în secția de natație a CS *Dinamo*, multiplu campion și medaliat la proba de 100 m liber. La îmbunătățirea performanțelor elevilor săi a contribuit și permanenta sa preocupare pentru perfecționarea cunoștințelor profesionale, pentru realizarea unor studii și cercetări metodice și metodico-biologice, pentru crearea unor condiții de refacere și recuperare. În 1987, au realizat primele recorduri: Iuliana Pantilimon la 200 m fluture; Radu Doroftei la 200 m bras, precum și la ștafetele 4x100 m mixt,

4x100 m și 4x200 m liber. La categoriile 13 ani și apoi la 14 ani, înotătorii suceveni au dominat probele la care au concurat. Pe total, la CN de copii, juniori și seniori, înotătorii din Suceava au obținut peste 100 de titluri de campion, 29 de locuri II și 35 locuri III. Concomitent, mulți dintre acești campioni au fost selecționați în loturile naționale, contribuind la obținerea unor performanțe de prestigiu pe plan internațional. Printre sportivii pregătiți de Sergiu Tănase s-au aflat: Iuliana Pantilimon – maestru al sportului, multiplă medaliată la CN de juniori și seniori, medaliată la CB, participantă la JO din 1992 – Barcelona (locul XIV la 200 m future), la CM și CE de juniori din 1991 (Belgia) la proba de 800 m liber; Ramona Talpalariu – maestru al sportului, multiplă medaliată la CN și CB; Tudor Ignat – maestru al sportului, multiplu campion și recordman național și balcanic, semifinalist la CE din 1996 și 1999, medaliat la CM de natație Master; Dumitru Bogdan Drișcu, Cezar Moscaliuc, Sorin Pînzaru, Daniela Isar, Alin Prisăcariu și alții, componenți ai loturilor naționale. Pentru contribuția sa la dezvoltarea și afirmarea natației din țara noastră, i s-a acordat titlul de Antrenor Emerit.

TILEAGĂ, OCTAVIAN-CORNELIU (1950), n. în Oradea, jud. Bihor. Profesor de educație fizică și sport, absolvent IEFS din București, specializarea natație, promoția 1973, gradul didactic I. Din 1973 și-a desfășurat activitatea ca profesor-antrenor la secția de

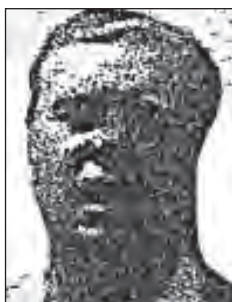
înot a CSS nr. 1 Constanța (din 1991, secția a fuzionat cu cea a Clubului elevilor sub denumirea *Clubul elevilor* Constanța). Din 1999 a funcționat ca antrenor și la secția de înot a CS *Farul*. A fost și director adjunct la CSS nr. 1 Constanța. Înotătorii pe care i-a pregătit au câștigat 68 de titluri de campioni și au stabilit 58 de noi recorduri naționale de juniori și seniori, 8 dintre aceștia fiind promovați în loturile reprezentative. Sportivi cu rezultate pe plan internațional: Loredana Viniși (medaliată la CB), Dinu Efrim și Elena Catană (medaliați cu aur, argint

și bronz la CB), Mirela Mersciuc (medaliată cu bronz la JO ale tineretului european în 1995, locul IX la CE de juniori 1996, multiplă campioană balcanică). În mod deosebit, s-a remarcat Răzvan Florea, care a reușit să intre în eșalonul fruntaș al înotătorilor europeni și mondiali: locul III la JO ale tineretului european (1995); finalist la CE de juniori din 1996 și 1997; două medalii de bronz la CE de juniori din 1998 (Anvers) la probele de 100 și 200 m spate; locul IV la CE de seniori, în bazin de 25 m în 1998 (200 m spate); locurile V și VI la CE de seniori din 1999 (4 x200 m liber și 200 m spate) și locul V la ediția din 2000 (200 m spate); locul VI la CM în bazin de 25 m din 2000 (200 m spate); locul VI la 200 m spate (1'59''05 – cu 3 recorduri naționale) și locul IX, la 4x200 m liber, la JO de la Sydney (2000); 22 de titluri de campion balcanic de juniori și seniori. A oficiat în calitate de arbitru de înot la diferite competiții interne și internaționale. A fost membru al Colegiului central al antrenorilor și membru al Biroului FRNPM. A contribuit la elaborarea unor programe și materiale tehnico-metodice. A fost membru al unor colective de specialiști pe linie de învățământ. În perioada 2005-2010 a fost numit antrenor federal pentru problemele de înot în cadrul federației de natație. În această funcție a avut o contribuție importantă, în organizarea pregătirii loturilor naționale și reprezentarea natației din țara noastră pe plan internațional, în sprijinirea activității unor secții de natație și a antrenorilor, în special a colectivelor tehnice desemnate să pregătească loturile reprezentative. Din perioada aceasta se remarcă performanțele realizate de: Camelia Potec la CM și CE; Ionela Cozma la CM de Tineret; Dragoș Coman și Răzvan Florea la CE; precum și unele rezultate obținute de juniori. După anul 2010, revenind ca antrenor la clubul său a continuat să desfășoare concomitent și activitatea de antrenor federal în mod voluntar. Pentru activitatea desfășurată a primit Diplome de Excelență și alte distincții din partea MTS, federației și organelor administrației publice locale. Antrenor Emerit (2000). Decorat cu: Medalia Națională *Pentru Merit* clasa a III-a. (2000); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a cu 2 barete și Medalia *Meritul Sportiv* clasa a II-a cu o baretă (2004).

TOMESCU, MUGUR (1950), n. în București. Profesor de educație fizică și sport, absolvent IEFS, promoția 1980, cu specializarea natație, profesor gradul I. A activat ca înotător la CSA *Steaua* București (1966-1968). Campion național la juniori, în

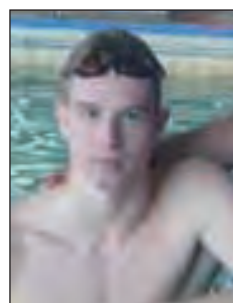
1966 (4x200 m liber) și 1968 (4x100 m mixt). A funcționat ca profesor-antrenor la CSS Ploiești (1980-1990), la CSS- *Centrul Olimpic* Reșița (1990-1997), iar din 1997 la CSS nr. 7 *Dinamo* din București. Sportivii pe care i-a pregătit au câștigat peste 50 de titluri de campioni și au stabilit numeroase recorduri naționale la juniori și seniori. Începând din 1991 a făcut parte din colectivele de antrenori care au pregătit sportivii din loturile naționale. A contribuit la pregătirea înotătoarei Luminița Dobrescu, medaliată cu bronz la CE din 1991 (Atena) și cu argint la ediția din 1993 (Sheffield), clasată pe locul V la JO din 1992 (Barcelona), precum și a altor sportivi situați în primele 6 locuri la CE din 1999 și 2000. Antrenor Emerit la înot în 1992. În anul 2000 i s-a conferit Medalia Națională *Pentru Merit* clasa a III-a.

TOTH, PALL, IOSIF (1917), n. în Budapesta (Ungaria). Tehnician dentar. Antrenor de înot. A început să practice înotul la vârsta de 14 ani. A fost legitimat la MSE din Târgu Mureș (1940-1944) unde s-a pregătit cu antrenorul Kalman Meszőj. Din 1944 se dedică

muncii de antrenor, la început în cadrul MSE, apoi la CS *Progresul* (1944-1956) și la CS *Mureșul* (1956-1978). A fost unul dintre antrenorii cu contribuții deosebite la dezvoltarea înotului de performanță din Târgu Mureș și afirmarea acestuia pe plan național și internațional. Cu sportivii pe care i-a pregătit a cucerit peste 200 de titluri de campioni și a stabilit peste 100 de recorduri naționale, de juniori și seniori. A promovat permanent în loturile

naționale un mare număr de sportivi, campioni și recordmani naționali, care au reprezentat cu rezultate de valoare înotul românesc, în competițiile internaționale. Printre sportivii care s-au remarcat, în mod deosebit, se află: Maria Both, Carol Meder, Iosif Czimbalmos, Dionisie Nagy, Adalbert Kovacs, Maria Klosz, Francisc Fülöp, Gheorghe Pasat, Attila Peteley și alții, toți fiind maeștri ai sportului și componenți ai loturilor reprezentative. Maria Both (multiplă campioană și recordmană națională) a fost prima sportivă care a reprezentat înotul feminin din țara noastră la JO, de la Melbourne, în 1956, unde s-a clasat pe locul II în seriile de calificare, cu un nou record național. Peste 20 de ani ITP a făcut parte din colectivele tehnice care au pregătit înotătorii din loturile olimpice și naționale. A avut contribuții semnificative la perfecționarea cunoștințelor tehnice și metodice privind pregătirea înotătorilor de performanță, publicând numeroase articole și participând cu lucrări la consfăturile tehnice ale cadrelor de specialitate. Rezultatele și contribuția sa au fost evidențiate atât pe plan local, cât și pe plan național, fiind răsplătite cu diplome, medalii și trofee sportive.

TRANDAFIR, NORBERT (1988), n. în Târgu Mureș. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al FEFS din cadrul Universității din Bacău, promoția 2009. Înotător de performanță. A învățat înotul la vârsta de 5 ani, sub îndrumarea instructoarei Ana-Maria Nagy.

Își continuă activitatea la CSS Târgu Mureș, avându-l ca antrenor pe profesorul Francisc Fülöp, iar de la 8 ani, pe profesoara Sanda Ștefănescu, cu care se pregătește timp de 2 ani și jumătate. După o întrerupere de 6 luni, din cauza unui accident, își reia pregătirea cu antrenorul Attila Peteley. Cu toate că la vârsta de 11 ani va fi nevoit să facă o altă pauză de 6 luni, datorită unui nou accident, la 12 ani câștigă primele titluri de campion național. Pe parcursul anilor a reprezentat în competiții: CSS *Târgu Mureș* (1998-2006), CS *Mureșul* (2006-2008),

CS *Farul* Constanța (cu dublă legitimare 2005-2007); CS *Dinamo* București (2009); CS *Universitatea* Târgu Mureș (2009). Până în 2009, obține 32 de titluri la copii și juniori, peste 20 la seniori și numeroase clasări pe locurile II și III la CN, în probele de 50 și 100 m liber, fluture și spate. În aceeași perioadă a stabilit 18 noi recorduri naționale de juniori și 10 de seniori. Este primul înotător român care stabilește recordurile naționale la 100 m liber, sub granița celor 50 de secunde și mai apoi sub 49 de secunde (48.75 – performanță înregistrată la CM). În anul 2004, obține prima medalie (bronz la 50 m liber) la Concursul Țărilor Central-Europene, iar în 2005, la CB de juniori, 6 medalii (4 de aur și 2 de argint). Dacă la prima sa participare la CE de juniori din 2005 (Budapesta) nu se califică în nici o finală, la ediția din 2006 (Palma de Mallorca) cucerește titlurile de campion european la 50 m liber și pe cel de vicecampion la 100 m liber. Participant la CM din 2007 (Melbourne) și la cele din 2009 (Roma), precum și la JO din 2008 (Beijing). La CB din 2006 și cele din 2007, s-a clasat pe locurile I în 4 probe (50 și 100 m liber, 50 și 100 m fluture). La loturile naționale s-a pregătit cu antrenorul său - Attila Peteley. În anul 2005, i s-a acordat titlul de Maestru al Sportului. A fost declarat cel mai bun sportiv al municipiului Târgu Mureș și al Județului Mureș în anii 2007 și 2008.

ULEU FLORIN (1926), n. în Lunca Bradului, jud. Mureș. Medic primar, medicină generală, absolvent al Facultății de medicină din Cluj - Napoca (2 ani) și București promoția 1952. Și-a desfășurat activitatea ca medic militar, fiind pensionar M.Ap.N din 1990. Înotător de performanță. A început să practice înotul la vârsta de 17 ani, la Cluj, sub îndrumarea antrenorului Titus Cernăuțeanu. A fost legitimat, ca înotător la CS *Universitatea* Cluj (antrenori T. Cernăuțeanu și Ioan Meszaros), în perioada 1943-1949 și la CCA (antrenor Johan Frâncu) între 1949-1954. A contribuit la dezvoltarea înotului de performanță din țara

noastră. A fost un participant activ la CN din 1948, înscris în probele de 100, 200 - locul III și 400m liber, 4x200m liber, 150m mixt și ștafetă 3x100m mixt pe care a câștigat-o. La ediția din 1949 campion național la 200m. Fluture, iar în 1950 și 1951 campion național în probele de ștafetă 4x200m liber. În 1954, s-a clasat pe locul VII în CN de mare fond pe Dunăre-Brăila-Galați. Component al echipelor de ștafetă 4x50, 5x50, 10x100 și 4x200 m liber titulare ale recordurilor naționale reprezentând CCA (1950). Selecționat în echipele naționale de înot, în anii 1946, 1947, 1948 și 1950. Clasat pe locul III la prima Balcaniadă de natație, din 1946 (Split-Iugoslavia) și la Jocurile Balcanice și ale Europei centrale (Budapesta 1947). A mai reprezentat înotul românesc și în alte competiții internaționale printre care și Concursul organizat cu ocazia Congresului UIS din 1950 (Praga). În perioada 1946-1949, a fost secretarul secției de natație, de la *Universitatea* Cluj. A devenit membru al Societății Române de Istoria Medicinii (din 1995), al Societății Medicilor Scriitori și Publiciști din România (din 1996), membru al Clubului Epigramiștilor din București (din 1998) și al Uniunii Epigramiștilor din România (din 2001).

UNGUR (WÄCHTER), INGRID (1944-2008), n. în Reghin, jud. Mureș. Inginer, absolventă a Institutului Politehnic, Facultatea Electronică industrială, din București, promoția 1966. Specialistă în software. Înotătoare de performanță, și-a început activitatea sportivă în 1955, sub îndrumarea soților Paula și Iosif Enăceanu. A fost legitimată ca înotătoare la AS Știința București (1955-1957) fiind pregătită de soții Enăceanu, iar din 1958 la CS *Universitar* avându-l antrenor pe Leo Ungur, care în 1961, va deveni soțul său. În perioada 1966-1967, a fost legitimată la CS *Steaua* din București. A fost una dintre înotătoarele reprezentative ale natației românești care, în 1959, deținea recordurile naționale la 100, 200, 400, 800 și 1500m. liber. Campioană națională la junioare (7 titluri) și

senioare (peste 15 de titluri) și titulară a cca 20 de recorduri naționale la junioare și peste 25 la senioare. A făcut parte din mai multe tabere de înot și a numărat peste 25 de selecții în loturile naționale participante la competițiile internaționale. A realizat cele mai bune performanțe în 1959 la 400m liber și 1965 la 100 m. liber. A activat ca arbitru de înot (1968-1975). Din 1977, s-a stabilit în Germania, având reședința la München. S-a specializat în computere Siemens, firmă la care a fost angajată și a lucrat până în anul 2004, când s-a pensionat. În 1966, a primit titlul de Maestră a Sportului.

UNGUR LEO (1921-1996), n. în Nochrich, jud. Sibiu. Economist, absolvent al ASE, din București, promoția 1947. După câțiva ani de activitate în producție, se dedică muncii de antrenor de înot, ca urmare a cursurilor absolvite în 1952 și 1953. Activează, în această

calitate, la CS *Progresul* București (1952-1957), după care pregătește mai mulți înotători de la Știința (1958-1960). În continuare, a fost încadrat ca antrenor de înot la CS *Steaua* București (1961-1967) și CS *Rapid* (1967-1975). Cu sportivii pe care i-a pregătit, a realizat peste 100 de titluri și recorduri naționale. A făcut parte din colectivele tehnice, care au pregătit loturile naționale de înot. Printre sportivii care i-a pregătit s-au remarcat Dumitru Caminschi, Ingrid Wächter, Petre Teodorescu, Ingrid Rothe, Helga Geiser, Lia Nedelea, Cornel Georgescu, Mircea Olaru, Constantin Chirvăsuță, multipli campioni și recordmeni naționali, maeștrii ai sportului. Cea mai reprezentativă înotătoare, pe care a pregătit-o, a fost Ingrid Wächter (în 1961 a devenit soția sa) cu peste 20 de titluri și peste 40 de recorduri naționale de junioare și senioare, Maestră a Sportului. A fost arbitru de înot, categoria I. A răspuns de activitatea arbitrilor de natație din București. În 1977, s-a stabilit, cu familia, în Germania, având reședința la München. A fost angajat al firmei de asigurări *Bayern Versicherung*, având sub control sala de sport și bazinul de înot.

URMUZESCU, AUREL DAN – vezi **Personalități**

ZISU, LOREDANA (1979), n. în Galați. Înotătoare de performanță. În 1993, s-a transferat de la CSM Pitești, la Centrul Olimpic – CSS din Reșița. Campioană națională la juniori în 1993 (1 titlu) și 1994 (5 titluri) și la seniori în 1994 (6 titluri), 1995 (3 titluri), 1996 (4) și 1997 (1 titlu). La CE de juniori din 1993 (Istanbul) cucerește medalia de argint la 4x100m mx și se scalsează pe locurile IV la 100 și 200m fl., V la 400m mx, 15 la 200m mx și 17 la 4x200m.l., iar la ediția din 1994 (Pardubice) pe locurile I la 4x100m.l., II la 4x200m.l. și III la 200m.fl., și 4x100m.mx. La CE de seniori din 1995 (Viena) se clasează pe locul al VIII-lea în finală la 4x100m.l. și pe locurile 27 la 100 și 200m.fl. Participantă la JO din 1996 (Atlanta) s-a clasat pe locurile VII la 4x200m.l., XI la 4x100m.l., iar la 100 și 200m.fl. și 4x100m.mx - nu s-a calificat în fazele superioare. Palmaresul său mai cuprinde: 5 titluri de campioană balcanică și 2 de vicecampioană la CB de juniori din 1994 (București), 2 titluri de campioană (100m.fl, 4x100m.mx) și unul de vicecampioană (200m.fl) la CB de seniori din 1996 (Belgrad). Maestră a Sportului (1994).

WEINREICH, LAZĂR – vezi **FR Polo**

WEINREICH (WIENER), MARGARETA (1931), n. în Timișoara. Profesoară de gimnastică, absolventă a SMTCF și a Școlii Sportive cu profil de gimnastică din Timișoara, înotătoare de performanță, componentă a uneia dintre cele mai puternice

secții de natație din perioada 1945-1955, *ILSA* din Timișoara. A început să practice înotul la vârsta de 14 ani, sub îndrumarea antrenorilor Szigeti Iosif și Török Gavril. S-a afirmat ca junioară, în 1948 participând la CN, desfășurate la Ștrandul Obor din București în probele de 100 și 400 m liber și în ștafa de 3x100m. mixt, probă în care cucerește titlul de campioană națională. A fost o specialistă a

probelor de ștafetă de liber și mixt cu care a câștigat 5 titluri naționale, reprezentând ILSA (ulterior *Flamura Roșie*) în perioada 1948-1954. La campionatele interdepartamentale din 1952, s-a clasat pe locul I, cu ștafeta 4 x100 m liber, reprezentând Asociația Sportivă *Progresul*. În 1950 a stabilit două recorduri naționale cu echipa ILSA și cu echipa națională la 4x100 m liber. Tot în 1950 a făcut parte din lotul de senioare a CS *ILSA*, care a câștigat locul I în campionatul național de înot pe echipe. În perioada 1950-1954, s-a situat în topul celor mai bune performanțe, în probele de 100, 200 și 400 m liber. A fost selecționată în loturile naționale de tineret și de senioare, cu care a participat la diferite competiții internaționale. La lotul național s-a pregătit cu antrenorii Török Gavril, Frâncu Iohan și Freund Emerich. S-a stabilit în Germania unde a activat ca profesoară de gimnastică până în 1990 când s-a pensionat. A continuat să practice înotul, schiul și tenisul.

WITTGENSTEIN (VARLAM), MARGARETA (1940), n. în Cernăuți (astăzi în Ucraina). Studii liceale. Antrenoare de înot. Animatoarea și organizatoarea reuniunilor înotătorilor și jucătorilor de polo, din toate colțurile lumii, începând cu cea

de la Ibiza (Spania), 9-16 octombrie 2006. Fiica Despinei Mavrocordat, cea mai reprezentativă sportivă polivalentă, a țării noastre, din sec. al XX-lea, ale căror realizări remarcabile sunt consemnate în EEFSR. MW a început să practice înotul la 11 ani sub îndrumarea antrenorului Iosif Enăceanu. A fost legitimată la CS Știința *București* (1951-1958) și AS *Cetatea Bucur* (1958-1960) avându-i antrenori pe soții Paula și Iosif Enăceanu. A mai practicat: orientarea turistică la clubul *Progresul Sănătatea* (1953-1961); voleiul la CS *Sănătatea* (1954-1960) – antrenoare Despina Mavrocordat; atletismul la CS *Progresul* (1956-1960) – antrenor Nicolae Gurău. S-a remarcat în mod deosebit la înot, obținând 35 de titluri

naționale și 44 de recorduri la categoria junioare, numeroase locuri II și III la CN și 15 recorduri naționale la senioare, fiind încă la vârstă junioratului. În 1957, se clasează pe locul I la senioare în cursa *Traversarea lacurilor* (Herestrău-Floreasca). A avut peste 10 selecționări în loturile reprezentative, unde s-a pregătit cu aceeași antrenori. A contribuit semnificativ la câștigarea unor competiții internaționale în perioada când nu se participa la CE, iar CM nu se organizau. S-a situat constant în topul celor mai bune înotătoare, la toate procedeele tehnice (liber, spate, fluture și bras. Căsătorită cu fostul înotător de performanță și antrenor de înot Toma Varlam. În 1965 a plecat în Germania. A jucat în echipa națională de volei a Germaniei cu care a susținut meciuri în Brazilia și în Finlanda. În perioada 1965-1990 a activat ca antrenoare de înot la SC Neu Isenburg. A avut o Școală de înot pentru bebeluși și copii până la 6 ani (1985-2004).

SĂRITURI ÎN APĂ

AIACOBEOE MARA-ELENA (1994), n. în Bacău. Elevă la Colegiul Național *Vasile Alecsandri* din Bacău. Sportivă de performanță la sărituri în apă. A început să se inițieze în tainele înotului și ale săriturilor în apă, la vârsta de 5 ani, sub îndrumarea părinților

săi. Din anul 2000, și-a desfășurat activitatea la *Sport Club Municipal* Bacău, unde s-a pregătit cu antrenoarea Neagu (Coman) Mihaela. Începe să participe la CN din anul 2006, când obține primul său titlu, la categoria juniori 1, la trambulina de 3m și se clasează de 2 ori pe locul al III-lea. Vicecampionă națională în 2007, la seniori și juniori 2, campioană națională la seniori în 2008 (trambulină sincron), 3 titluri naționale, un loc II și un loc III, la seniori în 2009. Componentă a lotului național de juniori (antrenori Mihaela Neagu și Florin Avasiloe), participă la CE de juniori mici

(categoria B), în anul 2008, unde se clasează pe locul al V-lea. Realizează o performanță valoroasă la CE de juniori din 2009 (Budapesta), unde cucerește medalia de argint la platformă. Tot în 2009, participă la competițiile internaționale ale seniorilor clasându-se pe locul al IV-lea la Grand Prix și pe locul al XIII-lea la CM, în proba de platformă sincron, împreună cu Corina Popovici. La CE de seniori din 2010, se situează pe locurile X la platformă și pe VIII la platformă sincron, iar la CB de juniori (A) obține titlul de campioană balcanică la trambulină de 1m și medalia de bronz la trambulina de 3m. Performanțele sale o recomandă ca pe o sportivă de perspectivă pentru săriturile în apă din țara noastră.

BANU (BAN) GHEORGHE (1939-2001), n. în Sibiu. Antrenor de sărituri în apă. A practicat săriturile în apă la nivel de performanță remarcându-se în competițiile interne și internaționale. S-a inițiat în această ramură de sport sub îndrumarea antrenorului Hatzag Friedman și ulterior a lui Hatzag (Hatzack) Norbert. A activat la următoarele asociații și cluburi din Sibiu: *Constructorul; Energia; Progresul; Metalul; CSM*. În perioada stagiului militar a făcut parte din secția de natație a CS *Dinamo* București și s-a pregătit cu antrenorul emerit Alexandru Lascu. La 16 ani (1955), devine campion național, la juniori, în proba de trambulină, performanță pe care o repetă și în 1956, iar în anul următor (1957) câștigă ambele titluri, la trambulină și platformă. Se remarcă la CN de seniori începând din 1959 (campion național la platformă) și 1960, 1961 și 1962 (trei titluri de dublu campion național la trambulină și platformă). Component al loturilor naționale de juniori și seniori, și-a adus contribuția la obținerea unor rezultate de prestigiu la competițiile internaționale. A cucerit, în premieră, două medalii de bronz la JMU din 1961 (Sofia), în probele de trambulină și platformă, acestea fiind primele medalii ale unui săritor român într-o competiție mondială oficială. După retragerea din activitatea competițională, a activat ca antrenor la CSM din Sibiu. În anul 1960, i s-a acordat titlul de Maestru al Sportului.

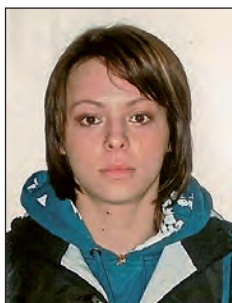

BOBOC, VIRGIL-ALEXANDRU (1955), n. în București. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS din București, specializarea natație, promoția 1985. A activat ca antrenor de înot la CS *Rapid* (1980-1982), *Casa Centrală a pionierilor* (1983-1985), CSȘ *Triumf* (1985-1987), contribuind la selecția și promovarea unor copii și juniori în activitatea de performanță. După 1982, în calitate de arbitru internațional, a oficiat la numeroase competiții de înot. În 1987 a fost ales președinte al colegiului central al arbitrilor de înot. Între anii 1987-1989, a fost încadrat la Centrul Republican de Pregătire a Loturilor Naționale, având ca atribuții organizarea pregătirii loturilor reprezentative și sprijinirea colectivelor tehnice ale loturilor de juniori la înot și sărituri în apă. Din 1990, a fost promovat în activul salariat al FR de Natație, inițial ca instructor, iar din 1994 ca antrenor federal, răspunzând direct de săriturile în apă, contribuind la asigurarea condițiilor de pregătire a sportivilor din această ramură de sport. În acest context antrenorii săriturilor în apă au reușit între anii 1993-2000, să câștige 17 medalii, dintre care 5 de aur și câte 6 de argint și de bronz. Din promoțiile următoare s-au remarcat: Constantin Popovici – medaliat cu bronz în proba de platformă la CE de juniori din 2002 (Geneva) și Mara Aiacoboaie cu argint la CE de juniori din 2009 (Budapesta) tot la platformă. A avut o contribuție importantă la sprijinirea secțiilor de sărituri și a antrenorilor, în selecția și pregătirea juniorilor pentru competițiile internaționale oficiale. A participat direct la elaborarea unor programe, materiale tehnico-metodice și anualele federației. A colaborat la pregătirea materialelor pentru sărituri în apă, publicate în cele două ediții ale Enciclopediei Educației Fizice și Sportului din România.

CHERECHES, GABRIEL COSMIN (1977), n. în Bacău. Din 1993 și-a continuat studiile la o școală internațională din Houston (Texas), iar în 1997 a obținut o bursă la Universitatea din Knoxville. Unul dintre cei mai buni săritori care s-a impus prin rezultate sale în

competițiile internaționale oficiale ale juniorilor. A activat la *Sport Club* Bacău, antrenat de Pantelimon Decuseară. A câștigat peste 30 de titluri de campion național la juniori și seniori. A participat la 3 CM, în întrecerea juniorilor, și a obținut: în 1991 - bronz la platformă (prima medalie a juniorilor români) și locul V la trambulina de 3 m; în 1993 (Londra) prima medalie de aur la platformă; în 1995 locurile VI la 3 m și platformă și XIII la 1 m. A participat la 5 CE de juniori, unde a cucerit 5 medalii (2 aur, 2 argint, 1 bronz): 1991 bronz la platformă; 1992 (Leeds) aur la platformă și argint la 1 m; 1993 argint la platformă; 1994 locurile IV la platformă și IX la 3 m; 1995 (Geneva) aur la platformă și locurile IV la 1 m și VIII la 3 m. La 17 ani, în 1994, a participat la CM de seniori, unde s-a clasat pe locul XVIII. În 1996 a concurat la JO de la Atlanta (locul XXIV), iar în 2000 la Sydney. Maestru al Sportului la sărituri în apă.

CIOBANU, RAMONA-MARIA (1984), n. în Hârlău, jud. Iași. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă de Facultatea de Științe ale Mișcării, Sportului și Sănătății din Bacău, unde a urmat și programul de master. Sportivă de performanță la sărituri în

apă. A început să practice gimnastica la vârsta de 5 ani, fiind legitimată la CSȘ Triumf (1990-1995), unde s-a pregătit sub îndrumarea antrenorilor de gimnastică Paula și Mihai Borș. La gimnastică a realizat performanțe corespunzătoare vârstei copiilor. În 1995, se transferă la secția de sărituri în apă a aceluiași club, unde va activa în continuare și

se va afirma printre cele mai valoroase săritoare în apă, din țara noastră. La club și la lotul național a fost pregătită de antrenorea Tiu (Ursea) Claudia. La CN de juniori, organizate în bazin acoperit și în bazin descoperit s-a clasat de 49 de ori pe locurile I, II și III, dintre care 30 de titluri de campioană națională, iar la seniori deține peste 60 de titluri naționale, la trambulină și la platformă, precum și 6 Cupe ale României. Componentă a loturilor naționale de juniori și de seniori începând din 1999. Ca junioară, a câștigat 4 medalii de argint și 2 de bronz la diferite campionate internaționale, medalia de argint la CE de juniori B la platformă, în 1999 la Aachen (Germania), locul VI la platformă și locul VIII la trambulină sincron, la CE de juniori din 2001 (Malta) și locul al V-lea la platformă în 2002 la CE de juniori I (Berlin). A participat la CM de seniori din 2001 (Fukuoka-Japonia) - locul al IX-lea în preliminarii la platformă sincron și la CM de juniori I din 2001 (Aachen) - locul al 17-lea la platformă. La CE de seniori de la Budapesta, din 2006 s-a clasat pe locul al IV-lea la platformă și pe locul al V-lea la platformă sincron. A făcut parte din lotul olimpic și a participat, la sărituri-proba de platformă, la JO din 2004 (Atena) și 2008 (Beijing) unde s-a clasat pe locurile 24. Ca senioară a mai participat: la Grand Prix în 2003 (locul al III-lea) și în 2005 (locurile III și V); la Cupa Campionilor Europeni - locul al IV-lea în 2001 și al VI-lea în 2002 ambele la platformă sincron; la Super Cupa Mondială - locul al VIII-lea la platformă individual. Pentru rezultatele obținute în anul 1999, a primit titlul de Maestră a Sportului.

CIOCAN (GHERASIM), CLARA-ELENA (1978), n. în Bacău. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a FEFS Bacău, promoția 2001, antrenore de sărituri în apă. A fost una dintre cele mai valoroase săritoare, cu performanțe remarcabile

obținute în competițiile internaționale oficiale ale junioarelor. Legitimată la *Sport Club Municipal*

Bacău, unde s-a pregătit cu antrenorul Pantelimon Decuseară. A câștigat 15 titluri de campioană națională la junioare și peste 20 la senioare. A participat la două CM pentru juniori: în 1993 (medalie de argint la trambulina de 1 m, locul V la platformă și X la trambulina de 3 m) și în 1995 (2 locuri VI, la 1 m și platformă, X la 3 m). La cele 5 CE pentru juniori a cucerit 5 medalii (2 de aur și 3 de bronz), 1992 (bronz la platformă), 1993 (2 de bronz, la 1 m și platformă), 1994 (locurile VIII la 3 m și XIII la 1 m), 1995 (medalie de aur la platformă, locul V la 1 m și XI la 3 m), 1996 (medalie de aur la platformă și locurile V la 3 m și VI la 1 m). Junioară fiind, a participat la 3 CE pentru seniori în 1993 (locul V), 1995 (locul VI) și 1997 (locul VII), toate la platformă. Participantă la 3 ediții ale JO: din 1992 (Barcelona) – locul XV la platformă; 1996 (Atlanta) s-a clasat pe locul X la platformă și 2000 (Sydney) – locul XXI platformă. La Cupa Europei pentru senioare s-a clasat pe locurile II la platformă și III, cu echipa, la platformă în 1992, iar în 1995, pe locul II cu echipa, la platformă. După o perioadă în care a locuit în București, s-a reîntors în Bacău, din 2009 dedicându-se activității de antrenor de sărituri la SCM Bacău, având în pregătire grup de copii și juniori. Maestră a Sportului la sărituri în apă.

DECUSEARĂ, PANTELIMON (1940), n. în com. Manoilești (Republica Moldova). Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ICF, promoția 1965. În anul 1953 și-a început activitatea la sărituri la *AS Flamura Roșie* la bazinul *Meltzer*, sub

supravegherea antrenorului Arthur Horacsek. Concurează, până în 1968, la cluburile *Flamura Roșie*, *Recolta*, *Rapid* și *Progresul* București. Face pregătire în bazinele: de la *CS Olimpia*, Dante Gherman (Tineretului) și bazinul acoperit Floreasca. A debutat în sport ca gimnast, la liceul *Matei Basarab*, fiind campion școlar pe Capitală. În toată această perioadă de 15 ani de săritor în apă,

cucerește 6 titluri de campion național la juniori și 5 la seniori. Este selecționat în echipa națională în 1961 și o reprezintă până în 1967. Câștigă titlul de campion balcanic și medalii la multe concursuri internaționale desfășurate în URSS, Polonia, Bulgaria, Cehoslovacia, Italia, însă cel mai bun rezultat obținut într-o competiție oficială internațională îl reprezintă obținerea locului V la CE (1965 - Utreht) din Olanda. Din 1965 activează ca antrenor la *CSȘ Triumf* București (1965-1978), *Progresul* București (1978-1986). A continuat să activeze ca antrenor de sărituri în apă la *SCM Bacău*, care a dominat activitate de sărituri în apă prin rezultatele obținute o lungă perioadă de timp. După primii 5 ani de activitate la Bacău, cucerește numeroase titluri naționale și promovează în lot săritori care s-au afirmat pe plan internațional. Socotit ctitorul acestei frumoase baze sportive de înot și sărituri, creează în acest oraș un centru de specializare dotat cu sală de gimnastică și de forță, cu aparatură corespunzătoare pentru secția de sărituri în apă. De peste 15 ani este antrenorul lotului național de sărituri în apă, cu care a participat la numeroase ediții ale CE, CM și JO. Sportivii săi de referință au fost selecționați în echipa națională: Gabriel Cherecheș, Clara Ciocan, Mihaela Coman și Anișoara Oprița, medaliați la CE și CM de juniori. Dintre sportivii cu rezultate deosebite s-au făcut remarcăți: Gabriel Cherecheș - a obținut prima medalie de aur la CM de juniori (1993), după bronzul câștigat în 1991 și 5 medalii la CE, dintre care 2 de aur (1992 și 1995); Clara Ciocan - medaliată cu argint la CM din 1993 și 5 medalii (2 de aur și 3 de bronz) la CE. A mai obținut următoarele rezultate: 4 medalii în Cupele Europene de seniori; 7 calificări în finalele CE de seniori; 8 medalii în concursurile de Grand Prix. Sportivii săi au participat la 5 ediții JO din 1972 până în 2000. A contribuit de asemenea la pregătirea sportivilor: Melania Trăistaru, Luiza Nicolaescu, Ioana Voicu, Felicia Cârstea, Elena Cârștică, Cornel Pop precum și alți sportivi care s-au pregătit în cadrul loturilor naționale. Arbitru FINA și LEN. Președintele Colegiului central al antrenorilor (12 ani) și membru în Biroul FR de Natație (10 ani). A participat la

cursurile organizate de Academia Olimpică în Grecia, la simpozionul organizat de FINA, cu o lucrare de specialitate. A contribuit la pregătirea a 3 noi promoții de antrenori. În decembrie 2000 a ieșit la pensie. Maestru al Sportului și Antrenor Emerit la sărituri în apă. În anul 2000 i s-a conferit Medalia Națională *Pentru Merit* clasa a III-a.

HATZACK (HATZAG), NORBERT (1931-2002), n. în Sibiu. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF din București, specializarea natație. Antrenor de sărituri în apă. A practicat săriturile în apă de performanță, începând cu înotul de la vârsta de 15 ani. A activat,

până în 1952, la AS *Metalul* de unde s-a transferat la CS *Dinamo* din București fiind cel mai titrat reprezentant al clubului în această ramură de sport (1952-1954). Debutază în competițiile de juniori, iar în 1951 în CN de seniori (locul al III-lea pentru *Metalul* Sibiu). Împreună cu frații Witternberger Herbert și Klaus a reprezentat trioul care a dominat săriturile în apă din țara noastră în perioada 1951-1958. În această companie valoroasă s-a clasat constant pe locurile II și III în CN și a ocupat poziții fruntașe la competițiile internaționale la care a participat în perioada 1949-1957, când a făcut parte din loturile naționale de juniori și seniori. S-a pregătit și a beneficiat de îndrumările antrenorului emerit Alexandru Lascu. Datorită studiilor și preocupărilor de a aprofunda cunoștințele sale în acest domeniu a devenit unul dintre antrenorii care au contribuit la fundamentarea progresului acestui sport în țara noastră. A activat ca antrenor la ȘSE din Sibiu și la loturile naționale, contribuind la pregătirea și promovarea unor promoții de săritori în apă care s-au afirmat în această ramură de sport. În 1971, a publicat în editura *Stadion* lucrarea *Sărituri în apă*. Pentru rezultatele obținute, în anul 1955, i s-a acordat titlul de Maestru al Sportului. A emigrat în Germania în anul 1976, unde a lucrat ca

profesor de educație fizică în școală și ca antrenor de sărituri în apă. A oficiat ca arbitru de sărituri la CN ale Germaniei și la unele competiții internaționale.

HOCIOTĂ (CHERECHES), RUXANDA-LUCIA (1959), n. în Sibiu. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a IEFS, din București, promoția 1985. După absolvire, a fost încadrată ca profesor-antrenor, pentru sărituri în apă, la CSS din Sibiu. A practicat săriturile

în apă, la nivel de performanță, impunându-se pe plan intern și internațional. A fost legitimată și a reprezentat în competiții: CSS – Sibiu (1966-1975); CSM-Sibiu (1978-1985). În perioada 1975-1978, fiind componentă a lotului național, s-a pregătit în cadrul Liceului de Filologie Istorie nr. 2 din București (actualul Colegiu Național *Emil Racoviță*). Campioană națională de juniori, până în 1975, la trambulină. În perioada 1975-1985, a obținut peste 15 titluri naționale în bazin acoperit și descoperit la categoria seniori. Componentă a loturilor naționale, a participat la numeroase concursuri internaționale, palmaresul său cuprinzând și titlurile de campioană internațională a Poloniei, Bulgariei și României. Participantă la JO din 1980 (Moscova) s-a clasat pe locul al XV-lea la trambulina, iar în 1983, la CE juniori (Roma) pe locul al XIII-lea în aceeași probă. Tot în anul 1983, obține medalia de bronz la Cupa Europei pe echipe la Brno. Realizează o performanță deosebită 1981, la JMU de la București, unde cucerește medalia de bronz la trambulină, aceasta fiind cea de-a doua medalie a unei săritoare din țara noastră într-o competiție oficială de seniori, obținută după 20 de ani (Emilia Negulescu – bronz platformă – JMU 1961). În anii 1979 și 1980, s-a situat pe primul loc, în topul celor mai bune săritoare în apă din țara noastră. Pe parcursul anilor, la club și la loturile naționale, s-a pregătit cu antrenorii: Nora Miss (1966-1974); Norbert Hatzack (1974-1975); Ioan Ilieș (1975-1978); Dumitru Popoaie (1978-1985). În calitatea sa de profesor-antrenor la CSS

Sibiu a contribuit la dezvoltarea săriturilor în apă, selecționând și pregătind numeroși sportivi, campioni naționali, componenți ai loturilor reprezentative. Printre cei care s-au remarcat s-au aflat Luana Chercheș, Marius Ani, Anca Tilea și alții. Maestră a Sportului (1980). Decorată cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1982) și cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa a II-a (2004).

HORACSEK, ARTHUR.

Antrenor de natație specializat în săriturile în apă. Sportiv de performanță, practicant al înotului, săriturilor în apă și a jocului de polo pe apă. S-a numărat printre promotorii dezvoltării celor trei ramuri ale natației, încă de la începuturile

organizării campionatelor naționale. A început să practice înotul din 1924. În 1928 participă la CN de natație organizat în Cluj, unde cucerește primul său titlu de campion național în proba de 400 m.l. (6'35"4) stabilind și primul său record național, o adevărată performanță pentru acele timpuri. Participă și la concursul de sărituri în apă clasându-se pe locul al II-lea. În această perioadă a reprezentat în competiții KAC (Klubul Athletic Cluj). În anul 1929, obține două noi titluri de campion național în probele de 800m.l. – cu un nou record național și la 1500 m. În continuare, a reprezentat culorile clubului *Universitatea Cluj*. În 1930, devine campion cu ștafeta 4x100m liber și vicecampion în alte 4 probe individuale și în 2 ștafete. În 1931 – 2 titluri cu 2 noi recorduri naționale în probele de 800 și 1500m liber și vicecampion la 400m.l. În 1932, 1933 și 1934, reprezentând *TCR București*, mai obține un titlu de campion și patru de vicecampion. În 1941, concurează în culorile *CS Metropola București*. Pe parcursul anilor a mai participat și în concursurile de sărituri și polo pe apă. În 1930-1931, a fost component al echipei de polo *Universitatea Cluj*, contribuind la câștigarea titlurilor de campioane naționale. După retragerea din activitatea competițională s-a dedicat muncii de antrenor de

sărituri, într-o perioadă când funcționau foarte puțini tehnicieni, în această ramură de sport. Atașamentul și perseverența sa au contribuit la punerea bazelor pentru dezvoltarea și afirmarea săriturilor în apă, din țara noastră. Deși condițiile materiale erau nesatisfăcătoare, s-a adaptat situațiilor existente reușind să mențină interesul pentru practicarea acestei ramuri de sport. Rezultatele au început să apară după 1950, în condiții de cele mai multe ori improvizate, la Băile Meltzer, AS *Recolta*, ulterior CS *Olimpia*, AS *Avântul*, la Ștrandul Tineretului, Ștrandul Bragadiru și la Bazinul Floreasca. A selecționat, pregătit și promovat sportivi valoroși care s-au afirmat pe plan intern și internațional, printre care: Pantelimon Decuseară, Emilia Lupu, Aurelia Manache, George Baican, Gh. Ungureanu, Francisc Kiss, Avram Rotman și alții. Printre cei mai reprezentativi elevi ai săi pe care i-a promovat și s-au afirmat în săriturile de performanță, s-au aflat: Pantelimon Decuseară, - multiplu campion național, campion balcanic, câștigător a numeroase concursuri internaționale, clasat pe locul V la CE din 1965, maestru al sportului și antrenor emerit; Emilia Lupu – multiplă campioană națională, medaliată la numeroase concursuri internaționale, medaliată cu bronz la JMU din 1961 (Sofia), maestră a sportului. Mulți dintre elevii săi s-au dedicat muncii de antrenor contribuind la dezvoltarea și afirmarea în continuare a săriturilor în apă, din țara noastră.

ILIEȘ, GHEORGHE-IOAN

(1951), n. în București. Profesor de educație fizică. Absolvent al FEF (1973) și al ANEFS (1999). Legitimă ca sportiv la sărituri în apă la CS *Progresul* din București (1962-1970). Campion național la copii, juniori și seniori,

component al loturilor naționale, participant la Cupa Europei, JB și la alte competiții internaționale. Medaliat la JB de juniori și seniori. În anii 1973-1976 a activat ca antrenor de sărituri în apă la CS *Progresul* și profesor de specialitate la *Liceul nr. 37* (cu profil natație). În 1977 obține definitivatul în

învățămant. Între 1977-1980 a făcut parte din colectivele de tehnicieni care au pregătit sportivii din loturile naționale și olimpice, contribuind la afirmarea acestora pe plan intern și internațional. Din 1980 până în 1989 a fost încadrat ca antrenor, instructor sportiv și șef al cabinetului metodic la CSS *Triumf*. Între 1990-1993 a fost numit antrenor federal pentru sărituri în apă în FR Natație, contribuind la obținerea unor rezultate deosebite la CM și CE de juniori. În perioada 1993-1996 a activat ca antrenor la un club din Salonic și la lotul de juniori al Greciei. În 1996 a fost angajat instructor de specialitate în COR. Din 1997 până în martie 1998 a îndeplinit diferite funcții de răspundere în MTS. După această dată a fost încadrat la COR/COSR unde îndeplinește funcția de expert sportiv. Ca arbitru internațional a oficiat la diferite competiții internaționale, inclusiv la finalele CE. Maestru al Sportului la sărituri în apă.

KELEMEN (LAJCSAK), VIORICA (1937), n. în Brașov. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a Institutului de Cultură Fizică, București, specializarea natație - sărituri în apă, promoția 1960. Săritoare în apă și gimnastă de performanță. Și-a început

activitatea sportivă la vârsta de 12 ani, instruindu-se în săriturile în apă sub îndrumarea antrenorului György Fried. Până în anul 1955 a reprezentat la CN - CS *Constructorul* Oradea, iar între 1956-1959 CS *Știința* București. Fiind studentă la ICF, a practicat și gimnastica de performanță, în anul 1959 câștigând titlul de campioană națională cu echipa *Știința* București. A făcut parte din lotul olimpic lărgit de gimnastică care se pregătea pentru JO din 1960 (Roma), însă nu a fost selecționată pentru participare. În anul 1955, a obținut titlurile de campioană la junioare - în probele de sărituri de la trambulină și de la platformă, iar la CN de senioare, desfășurate în perioada 1954-1959, s-a clasat de 5 ori pe locul I (de 4 ori la platformă), de 3 ori pe locul II-lea și o dată pe locul al III-lea. A fost

componentă a loturilor naționale participând la diferite competiții internaționale (antrenor Norbert Hatzack). A avut o contribuție semnificativă ca antrenoare de sărituri în apă participând, alături de ceilalți tehnicieni, la selecția, pregătirea și promovarea unor sportivi valoroși. Printre aceștia s-au aflat: Sorana Prelipceanu – participantă la JO din 1972 (München); Magdalena Toth – multiplă campioană națională, clasată pe locul VI la CE de juniori; Daniela Popa – medaliată cu argint la CE de juniori (1987); Iosif Lajcsak – campion național la juniori și seniori și alții. În 1990, s-a stabilit în Ungaria, devenind om de afaceri.

LASCU, ALEXANDRU (1911-1988), n. în Slănic, jud. Prahova. Între anii 1951-1958 a funcționat ca asistent la sărituri în apă, la catedra de natație a ICF, inițiind studenți (viitoare cadre didactice) în această ramură a natației, la cursurile organizate la Eforie. În anii

1953-1971, a activat ca antrenor al lotului național de sărituri în apă. Ca sportiv, a reprezentat, în competiții, *Tenis Clubul Român* (TCR), *Sportul Studențesc*, *CFR* și *Locomotiva*. Atras de înot de la vârsta de 7 ani, primele sale încercări au fost de a trece Dâmbovița. Apoi a participat la întrecerile de la *Hagi Tudorache*, la marginea Bucureștilor. A fost un bun gimnast, un sportiv curajos, atras de săriturile la trambulină, sport în care a deținut supremația 23 de ani. Începând din 1930, după obținerea a 3 titluri de vicecampion, reușește, cu o singură excepție (1935), să cucerească toate titlurile de campion național la trambulină, până în 1952. Participă la primul concurs internațional, organizat în 1931, între România și Ungaria, unde se clasează pe locul II. În 1936 a participat, ca invitat, la JO de la Berlin. După sfârșitul războiului a reprezentat săriturile în apă la numeroase concursuri internaționale, organizate în diferite țări, unde, pe lângă rezultatele sportive obținute, s-a remarcat și ca interpret al săriturilor comice. În 194, cucerește titlul de campion balcanic la sărituri, la Balcaniada de natație organizată la Split

(Iugoslavia). Ultimul său titlu de campion național l-a obținut în 1952, la vârsta de 41 de ani, când s-a retras din activitatea competițională, dedicându-se muncii de antrenor. În această calitate, a promovat în diferite loturi naționale peste 20 de sportivi, mulți dintre aceștia realizând performanțe valoroase. Săritorii care s-au remarcat: frații Herbert și Klaus Wittenberger, Norbert Hatzag, Gheorghe Banu, Pantelimon Decuseară, care au cucerit numeroase titluri de campioni naționali și medalii la diferite concursuri internaționale. Majoritatea dintre ei au devenit valoroși antrenori. A scris manualul *Sărituri în apă*, publicat la Editura *Cultură Fizică și Sport* (1952). În anii 1953-1973, ca arbitru internațional a oficiat la numeroase concursuri de sărituri. A îndeplinit diferite sarcini în organismele federației. Pentru bogata, îndelungată și valoroasă sa activitate, i s-au acordat titlurile de: Maestru al Sportului (1954), Maestru Emerit al Sportului (1967) și Antrenor Emerit (1981). În anul 1938 a primit medalia *Meritul Cultural pentru Sport* clasa a II a.

NEAGU (COMAN), MIHAELA-LUMINIȚA (1978), n. în Bacău. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a FEFS, din cadrul Universității Bacău. Antrenoare de natație, specializare sărituri în apă, absolventă a Școlii Naționale de Antrenori.

Sportivă de performanță la sărituri în apă. A început să se inițieze în această ramură de sport la vârsta de 8 ani, sub îndrumarea antrenorilor Pantelimon Decuseară și Ildiko Toth. A fost legitimată la *Sport Club Municipal* Bacău, în perioada 1987-1996, avându-l ca antrenor pe Pantelimon Decuseară cu care s-a pregătit și la lotul național. A obținut 13 titluri de campioană națională de juniori. Componentă a loturilor naționale de juniori, a realizat performanțe în premieră pentru săriturile din țara noastră. După un loc IV la CE de juniori (B), cucerește prima medalie de aur la CE de juniori din 1993 (Istanbul), în proba de platformă, în același an obținând tot în premieră, medalia de argint la CM

de juniori (B), de la Londra, tot la platformă. Palmaresul său mai cuprinde o medalie de bronz la CE de juniori (A), din 1994 (Pardubice). Din 1997, și-a început activitatea de antrenor de sărituri în apă, la *SC Municipal* Bacău, contribuind, alături de ceilalți tehnicieni, la asigurarea continuității pregătirii unor sportivi de valoare în această ramură de sport. Cu sportivii săi a obținut peste 90 de titluri și clasări pe locurile II și III la CN de copii, juniori și seniori. Mulți dintre aceștia au început să se afirme și pe plan internațional. Cea mai valoroasă s-a dovedit a fi Aiacoboaie Mara Elena care, în 2009, la 15 ani, a cucerit medalia de argint la CE de juniori (B), la platformă, precum și alte rezultate care o recomandă ca sportivă de perspectivă. În perioada 2008-2010, a făcut parte din colectivele tehnice care au pregătit loturile naționale. În anul 1996, MN a obținut calificarea de arbitru de sărituri, calitate în care a oficiat la mai multe concursuri. Maestru al Sportului (1994).

NICOLAESCU (CADÂR), LUIZA-MIOARA (1966), n. în București. Inginer, absolventă a Facultății de Management și Agroturism, din cadrul Universității Bioterra, din București. Antrenoare de natație - sărituri în apă, absolventă a școlii de antrenori.

Sportivă de performanță, practicantă a săriturilor în apă. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 7 ani. A fost legitimată și a reprezentat în competiții CS *Progresul* București, unde s-a pregătit cu antrenorii Melania Trăistaru și Pantelimon Decuseară. Pe plan intern, la CN de juniori, s-a clasat de 4 ori pe locul I în perioada 1979-1982 și de mai multe ori pe locurile II și III, iar la CN de seniori a devenit de 4 ori campioană națională, la platformă (1980-1983). A fost selecționată în loturile naționale de juniori și seniori, reprezentând săriturile în apă din țara noastră la numeroase competiții, pregătitoare și oficiale, în perioada 1979-1984. La loturile naționale s-a pregătit cu antrenorii Melania Trăistaru, Pantelimon Decuseară și o scurtă

perioadă, în 1982 cu Nicolae Sparios. S-a clasat pe poziții fruntașe la concursurile internaționale din Germania, Polonia, Bulgaria, URSS, Ungaria și România. A câștigat 3 titluri de campioană balcanică la juniori (1982 și 1983) și 2 de vicecampioană (1979 și 1981). A fost sportiva care a cucerit prima medalie, într-o competiție oficială, pentru săriturile în apă din țara noastră, intrând în posesia medaliei de bronz la CE de juniori din 1982 (Innsbruck). În anul 1983, la CE de juniori, de la Mulhouse (Franța), câștigă medalia de argint, tot la platformă. Pentru rezultatele obținute și contribuția sa la afirmarea săriturilor în apă, în anul 1982 i s-a acordat titlul de Maestru al Sportului, iar în 1983 a fost declarată sportiva nr. 1 a CS *Progresul* și a FR de Natație.

OPRIEA (ȘUFARIU) ANIȘOARA (1977), n. în Bacău. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a FEFS, din cadrul Universității Bacău. Antrenoare de sărituri în apă, absolventă a Școlii Naționale de Antrenori. Sportivă de performanță la

sărituri în apă, sport pe care a început să-l practice de la vârsta de 9 ani, sub îndrumarea antrenorilor Pantelimon Decuseară și Ildiko Toth. A fost legitimată la *Sport Club Municipal* Bacău, din 1987, avându-l antrenor pe Pantelimon Decuseară cu care s-a pregătit și la lotul național. A obținut 6 titluri de campioană națională la juniori și 15 la seniori. Componentă a lotului național de juniori, începând din 1992 și a celui de seniori din 1996. S-a remarcat pe plan internațional în săriturile de la platformă, la CE de juniori din 1993 (Istanbul), la ediția din 1995 (Geneva) unde a cucerit medaliile de bronz, la CM de juniori din 1993 (Londra) la platformă și la cele de seniori din 1998 (Perth – Australia) – la platformă sincron (împreună cu Clara Ciocan) unde s-a clasat pe locul VI. Participantă la JO din 1996 (Atlanta) și 2000 (Sydney). Începând din 1996, activează ca antrenoare de sărituri în apă, la *SC Municipal* Bacău. A reușit să selecționeze și să pregătească mai mulți sportivi care s-au impus la CN de sărituri în apă,

aceștia obținând peste 70 de titluri de campioni naționali de juniori și seniori. Pentru început, a promovat în loturi 2 juniori și 1 senior care s-a situat la CE de juniori din 2002 pe locul V, iar la ediția din 2004 pe VI. În perioada 2001-2004 a fost cooptată în colectivul tehnic care a pregătit lotul național de juniori, iar între 2004-2006 la lotul de seniori. Pentru rezultatele sale, în anul 1994 i s-a acordat titlul de Maestru al Sportului, iar în 2004 a fost decorată cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa a II-a.

POPESCU (NEICU), ANA (1956), n. în București. Economist, Absolventă a ASE București, specializare economia industriei construcțiilor și transporturilor, promoția 1982. Antrenoare de natație – sărituri în apă, absolventă a Școlii Naționale

de Antrenori, promoția 1980. A practicat baschetul și handbalul la nivel de juniori, în cadrul Liceului *Alexandru Sahia*, din București. Și-a început activitatea ca instructor sportiv pentru sărituri în apă la CSȘ *Triumf* București (1976-1980), apoi ca antrenoare plata cu ora (1980-1982), iar între 1982-1997, cu normă întreagă ca antrenoare la același club. Din 1997, activează ca antrenoare de sărituri în apă la CS *Olimpia* din București. Pe parcursul anilor, a făcut parte din colectivele tehnice care au pregătit loturile naționale de juniori (1993-1994; 2000-2005). În cei peste 30 de ani de activitate, a contribuit la selecția, pregătirea și afirmarea unor sportivi valoroși. Peste 500 de clasări pe locurile I-III la CN de copii și juniori, din care peste 250 de titluri de campioni, 25 de juniori și 3 seniori promovați în loturile naționale. Contribuții la câștigarea a 14 medalii la CB de juniori și la afirmarea unor săritori în apă la CE și CM de juniori, printre care: Dragoș Vasilescu - campion european de juniori în 1993 (Istanbul) și locul al VI-lea la CM de juniori din același an (Londra); Luiza Nemțeanu - vicecampioană europeană de juniori; Adriana Coandă, Simona Radu, Cătălin Vișan - clasați pe locurile VIII-XI la CE de juniori.

Are calificarea de arbitru internațional de sărituri în apă. Din anul 2005, este membră în Biroul FR de Natație și Pentatlon Modern. Pentru rezultatele obținute, în anul 1998, i s-a acordat titlul de Antrenor Emerit.

POPOAIE, DUMITRU (1946) n. în Sibiu. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS București, specializarea natație. Antrenor de sărituri în apă. A practicat, ca sportiv de performanță, săriturile în apă. În 1959 a fost legitimat la ȘSE din Sibiu unde s-a pregătit cu

antrenorul Norbert Hatzack. Câștigă competiția *Micul săritor* (1961), titlul de campion național de juniori, la platformă (1964) și Cupa României la seniori (1970). A fost component al lotului național de sărituri în apă participând la unele competiții inter-țări. Pentru performanțele sale a primit titlul de *maestru al sportului* (1970). După absolvirea facultății a activat ca profesor de educație fizică la Grupul Școlar *Textil* Cislădie – Sibiu (1972-1976), iar în perioada 1976-1990 ca profesor- antrenor la CSS Sibiu, secția sărituri în apă. A contribuit la continuarea afirmării unor săritori în apă cum au fost Ruxanda Hociotă, Dan Oprean, Matias Kaiss, Elisabeta Kopatz, Bogdan Cibu, Sigfrid Fredl, Arina Manta, multipli campioni naționali, medaliați la CB și la diferite concursuri internaționale. În anul 1979, a fost numit antrenor la lotul național obținând cu echipa de fete locul al III-lea în Cupa Europei și locul I la CI ale României cu Ruxanda Hociotă. Tot la Cupa Europei desfășurată, în 1980 la Brno, a câștigat cu echipa de fete o nouă medalie de bronz. Ca antrenor al lotului olimpic a participat cu sportivii R. Hociotă (locul al XV-lea la trambulină), Alexandru Bagiu (locul al XIII-lea la platformă) și Felicia Cârstea (locul al XXIII-lea) la JO din 1980 (Moscova). La JMU din 1981 (București) obține o performanță de prestigiu – medalie de bronz prin R. Hociotă la trambulină de 3 m. A inovat un dispozitiv (aparatură cu bule) pentru protecția sportivilor care execută noi sărituri cu grad mare de dificultate pe care l-a realizat cu sprijinul CJEFS, al

CSM și al întreprinderilor *Independența* și ICMENERG din Sibiu. În anul 1982 a primit ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a. În 1990 s-a retras din performanță activând ca profesor la Școala Nr. 24 până în 2005 când s-a transferat la Grupul Școlar Energetic din Sibiu.

POPOVICI, CONSTANTIN (1988), n. în București. Studii liceale. Sportiv de performanță care s-a afirmat la săriturile în apă. Și-a început activitatea la Liceul *Emil Racoviță* (CSS; LPS), practicând înotul și săriturile în apă (1997-2002).

Neavând condiții minime de pregătire în București, s-a transferat la *SC Municipal* Bacău (2003-2005), unde a continuat să se pregătească cu antrenorul său, Adrian Cherciu. Din anul 2006, activează la CSA *Steaua* București, sub îndrumarea antrenorului Florin Avasiloe. Face parte din personalul civil angajat cu contract. Multiplu campion național – peste 30 de titluri obținute la juniori și peste 50 de seniori, precum și numeroase clasări pe locurile II și III, realizate în probele trambulină 1m și 3m, platformă și sincron, la CN în bazin acoperit și descoperit (la vârsta de 15 ani a intrat în posesia primelor titluri de campion la seniori). Debutează în competițiile internaționale oficiale, în anul 2002, la CM pentru juniori II (locul al X-lea la platformă) și la CE de juniori II unde obține medalie de bronz, la aceeași probă. Participă la CE din 2003 (locul al IX-lea), 2005 (locul al X-lea) și 2006 (locul al IV-lea). La jocurile Mondiale Militare (CISM), din anul 2007, câștigă medalie de argint la platformă, iar la Cupa Campionilor, din anul 2008 (Stockholm), se clasează pe locul al II-lea, în proba sa favorită. La JO din 2008 (Beijing), aflat la prima sa participare la o competiție de asemenea anvergură, nu reușește să depășească faza calificărilor. Realizează cea mai bună performanță a unui săritor român într-un CM de seniori – calificarea în finală și clasarea pe locul al VIII-lea la platformă, la ediția din 2009 a acestei competiții, organizată la Roma. Rezultatul său a câpătat un plus

de apreciere și pentru faptul că, datorită condițiilor precare de pregătire, a fost nevoit să se deplaseze periodic la bazele din Sibiu și Bacău, iar în București să se antreneze, în mod original, pe uscat, cu aterizări în groapa cu bureți. În anul 2002, i s-a acordat titlul de Maestru al Sportului.

SPARIOS, NICOLAE (1947-2007), n. în com. Potcoava, jud. Olt. A practicat săriturile în apă la nivel de performanță. Din 1970 activează ca antrenor de sărituri la CSS *Triumf*, unde îndeplinește și funcția de coordonator al colectivului de antrenori. Pe plan intern,

împreună cu ceilalți antrenori, a reușit să selecționeze și să pregătească sportivi care au obținut peste 800 de titluri de campioni naționali la copii, juniori și seniori, 20 dintre aceștia au primit titlul de maeștri ai sportului. Dintre sportivii pregătiți în cadrul clubului, au fost promovați în loturile naționale 30 de juniori și 15 seniori. Din 1974 a fost cooptat în colectivele de tehnicieni care au pregătit loturile naționale de juniori. A contribuit la obținerea unor rezultate deosebite pe plan internațional, unele în premieră pentru săriturile în apă. La CE de juniori din 1982 (Innsbruck), Luiza Nicolaescu cucerește medalia de bronz la platformă (prima medalie obținută într-o competiție oficială), iar la ediția din 1983 (Mulhouse) intră în posesia medaliei de argint la aceeași probă. S-au remarcat prin rezultate deosebite junioarele: Oana Dinu medalia de argint, la trambulina de 3 m, (CE de juniori din 1993) și locurile I V, V (CM de juniori); Luiza Nemțeanu – 2 medalii de argint (CE de juniori din 1997 și 1998); Ileana Pîrjol – locul IV și Isabela Bercaru – locul V (CE de seniori din 1985). În calitate de arbitru internațional (categ. B) a oficiat la numeroase competiții. A mai contribuit la pregătirea sportivelor Ramona Ciobanu (locul II la CE de juniori din Germania-Aachen) și locul VI la CM de tineret (Paradubice) și a sportivei Alina Capră (locul V la CM de tineret din Malaezia). Din 1980, a fost ales membru în Biroul FR de Natație,

iar din 1985 a îndeplinit funcția de președinte al Comisiei de Natație din București. Maestru al Sportului (1970). Antrenor Emerit la sărituri în apă.

TIU (URSEA), CLAUDIA-ROXANA (1977), n. în București. Profesoară de educație fizică, absolventă a Facultății de Științe ale Mișcării, Sportului și Sănătății din Bacău. Antrenoare de sărituri în apă. A început să practice gimnastica, la vârsta

de 5 ani, sub îndrumarea antrenoarei Marilena Vlădărău. A fost legitimată la CSS *Triumf* (1984-1990) unde a continuat să se pregătească cu antrenoarea de gimnastică Eliza Stoica. Din 1990, trece la secția de sărituri în apă a CSS *Triumf*, (antrenor Nicolae Sparios). Se clasează pe locuri fruntașe în CN de juniori, fiind selecționată și în lotul național de juniori. În 1991, a cucerit la junioare, un titlu balcanic și o medalie de bronz. Începând din 1995, va lucra ca antrenoare împreună cu Nicolae Sparios. Se afirmă în această activitate, pregătind mai mulți sportivi care s-au consacrat ca săritori de performanță. Până în anul 2007 cu sportivii pe care i-a pregătit a cucerit peste 400 de titluri de campioni naționali la categoriile copii, juniori și seniori. Dintre sportivii promovați în loturile naționale s-au afirmat pe plan internațional 3 juniori și 2 seniori. A contribuit la pregătirea sportivilor aflați sub îndrumarea antrenorului Nicolae Sparios, care au realizat performanțe deosebite în competițiile internaționale oficiale. A fost antrenoare la lotul național de juniori (1998-2002) și la lotul național și olimpic de seniori (2002-2008) contribuind la menținerea unui nivel competitiv la categoria juniorilor, ținând seama de condițiile modeste de care dispune această ramură de sport în țara noastră. A activat ca arbitru de sărituri în apă, obținând categoria B a LEN și categoria G a FINA, calitate în care a oficiat la numeroase competiții de nivel național, la CE de juniori, la finala Cupei Mondiale și la Grand Prix-uri.

TRĂISTARU (DECUSEARĂ), MELANIA (1945), n. în București. Studii liceale. Antrenoare de înot și sărituri în apă, absolventă a Școlii de antrenori (1968). Sportivă de performanță la sărituri în apă. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 14 ani, fiind

legitimată la CS *Progresul* București unde s-a pregătit cu antrenorii Gustav Fischer (1959-1964) și cu Pantelimon Decuseară (1965-1975). Pe plan intern, a realizat la CN performanțe care o situează printre cele mai valoroase săritoare din țara noastră - 3 titluri de campioană națională la juniori și 24 la seniori, atât la trambulina de 3m, cât și la platformă. În perioada 1962-1975, a fost componentă a loturilor naționale, unde s-a pregătit cu antrenorul Pantelimon Decuseară. La CB, desfășurate între 1963-1973, a câștigat 22 de titluri, la trambulină și platformă, iar la Campionatele Internaționale, organizate în 9 țări europene, s-a clasat de 18 ori pe locul I. La concursul preolimpic din 1968 a ocupat locul al III-lea la platformă, iar la Criteriul European, din 1970, locul al II-lea la aceeași probă. A făcut parte din lotul sportivilor care au participat la JO din 1972 (München), aceasta marcând prima prezență a săritorilor români la Olimpiadă fără a reuși însă calificarea în finală. După 1975, și-a început activitatea ca antrenoare la CS *Progresul*, contribuind la pregătirea și promovarea unor sportive valoroase, în această ramură de sport. În perioada 1976-1989 a fost promovată în colectivul de tehnicieni care a pregătit loturile naționale de juniori și seniori, iar între 1990-1992 la lotul olimpic. A contribuit la pregătirea săritoarei Luiza Nicolaescu, clasată pe locurile III la CE de juniori din 1982 și II la ediția din 1983, ambele la platformă, precum și a sportivei Ioana Voicu, medaliată cu bronz la CE de juniori din 1989, participând la JO din 1992 (Barcelona) unde s-a clasat pe locul al VIII-lea la platformă. A fost prima sportivă din lume care a executat, într-un concurs oficial, săriturile dublu salt și jumătate grupat înapoi (205C) și răsturnat (305C) în 1968, salt și jumătate răsturnat cu dublu șurub și jumătate

(5335D) în 1971 la trambulina de 3m și dublu salt și jumătate echer înapoi (205B) în 1970 la platforma de 10m. Pentru rezultatele sale sportive, în 1968, i s-a acordat titlul de Maestră Emerită a sportului, iar pentru realizările și contribuția sa ca antrenoare titlul de Antrenor Emerit, în 1993. În 1995, s-a stabilit în SUA, dedicându-se producerii unor obiecte de ceramică pictată.

WITTENBERGER, HERBERT (1939), n. în Sibiu. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ICF din București, specializarea natație, profesor gradul didactic I, S-a remarcat prin performanțe deosebite obținute la sărituri în apă. A început să practice înotul

și ulterior săriturile în apă la vârsta de 15 ani, sub îndrumarea unor instructori și profesori de educație fizică. A activat, ca sportiv de performanță, la AS *Progresul* și *Metalul* din Sibiu până în anul 1952, de unde s-a transferat la CCA din București (1952-1954) și din nou în Sibiu la AS *Constructorul* și Știința Gh. Lazăr (1954-1958). După ce se evidențiază în competițiile juniorilor, debutul său în CN ale seniorilor se soldează cu clasarea pe locul al IV-lea la trambulină, iar din 1952 până în 1958, împreună cu fratele său Klaus, vor domina aceste competiții, atât la trambulină, cât și la platformă. A cucerit 8 titluri de campion național din care 2 la trambulină și 6 la platformă, precum și numeroase titluri de vicecampion. În anul 1958, a devenit campion național absolut, câștigând ambele probe. A fost component al loturilor naționale de juniori și seniori, în perioada 1949-1958 când participările la competițiile internaționale erau foarte reduse. Se clasează pe locul al II-lea la Concursul internațional al UIS din 1952, pe locul I la trambulină și al II-lea la platformă în 1954 și pe locul I la platformă și al II-lea la trambulină în 1955 la dubla întâlnire internațională România Bulgaria, locul al III-lea la trambulină în 1954 (România-RDG) și pe locul al II-lea la trambulină în 1955 (România - Cehoslovacia). În 1958, deși se află într-o formă

foarte bună, i s-a refuzat viza de participare la CE de la Budapesta. S-a pregătit cu antrenorul emerit Alexandru Lascu și cu antrenorul Norbert Hatzack. După absolvire ICF, a activat ca profesor de educație fizică, catedra de natație, la ȘSE din Sibiu. A îndeplinit și funcția de director al acestei unități sportive școlare, calitate în care a introdus învățarea organizată a înotului la unele clase din orașul Sibiu. A publicat lucrarea Înotul și săriturile în apă pentru școlari în editura *Stadion* în anul 1972. Pentru rezultatele obținute, în 1955, i s-a acordat titlul de Maestru al Sportului. În anul 1973, a emigrat în Germania unde a lucrat ca profesor de educație fizică în școală. La CN de seniori ale Germaniei, categoria de vârstă 50-55 de ani, a câștigat titlurile naționale în 1984 la Berlin și în 1985 la Bonn.

WITTENBERGER, KLAUS (1930-1996), n. în Sibiu. Absolvent al Liceului Gheorghe Lazăr din Sibiu. Antrenor de natație. A fost sportiv de performanță afirmându-se la săriturile în apă. A început să practice înotul și ulterior săriturile în apă, la vârsta de 14 ani, sub îndrumarea unor instructori. A activat la AS *Metalul* din Sibiu, până în 1952, după care s-a

transferat la CCA din București (1952-1957). După ce s-a afirmat în competițiile de juniori, în 1951 a debutat în CN de seniori pentru *Metalul* Sibiu (locul al II-lea la trambulină). Ca reprezentant al CCA a obținut: locul al IV-lea la trambulină (1952); locul I la platformă (1953); locul I trambulină și al II-lea la platformă (1954); trei titluri naționale (1955, 1956, 1957) la trambulină. Pe plan internațional: locul al II-lea la concursul internațional al UIS din 1952; locul I la platformă și al II-lea la trambulină în 1954 și locul I la trambulină și al II-lea la platformă în 1955 în dubla întâlnire România-Bulgaria; locul al II-lea la trambulină în 1954 (România-RDG); locul al III-lea la trambulină în 1955 (România-Cehoslovacia). În 1958, i s-a refuzat viza pentru a participa la CE de la Budapesta. În perioada 1950-1958, când a făcut parte din lotul național s-a pregătit cu antrenorul emerit Alexandru Lascu și cu antrenorul Norbert Hatzack. Din activitatea sa profesională este de reținut perioada 1972-1983 când a fost încadrat ca antrenor de natație la ȘSE din Sibiu. Pentru rezultatele obținute, în anul 1955, a primit titlul de Maestru al Sportului. În anul 1984, a emigrat în Germania unde a continuat să activeze în acest domeniu. În același an, la CN de sărituri artistice ale Germaniei (categoria de vârstă 50-55 ani), de la Berlin, s-a clasat pe locul al III-lea.

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE NATAȚIE ȘI PENTATLON MODERN

PENTATLON MODERN

Pentatlonul modern are un trecut dintre cele mai ilustre, crearea sa datorându-se renovatorului Jocurilor Olimpice, baronul Pierre de Coubertin. La 23 iunie 1894, cu ocazia Congresului Sportiv Internațional, când s-a aprobat reluarea JO, Coubertin a propus ca în cadrul acestora să fie inclusă o competiție principală, un nou pentatlon adaptat, evident, concepției sale de modernizare a sportului. Spre deosebire de pentatlonul antic – ce data din anul 708 î.Hr. în programa JO antice și care cuprindea probe din atletism (aruncarea discului, a suliței, săritura în lungime, alergarea unui stadiu cu o lungime de 192 m și lupta), Coubertin propune 5 probe din 5 sporturi total diferite: călăria, scrima, tirul, natația și atletismul. El considera, astfel, că structura, conținutul și modul de desfășurare a concursurilor de pentatlon modern vor contribui mai eficient la dezvoltarea armonioasă a personalității omului.

Proiectul său a fost mult timp respins, dar la Congresul CIO de la Berlin (1909), a fost acceptată introducerea pentatlonului modern în programul JO. În 1910, la Paris, Coubertin a prezentat programul său Comitetului de organizare a celei de-a V-a ediții a JO din 1912 (Stockholm), care a inclus pentatlonul printre celelalte sporturi prezente la edițiile JO de vară. De atunci, el va figura permanent la această grandioasă manifestare sportivă.

Este semnificativ faptul că pentatlonul este

singurul sport care a fost luat direct sub patronajul Comitetului Internațional Olimpic (CIO). Așa se face că, în perioada 1912-1948, CIO, prin intermediul unei comisii speciale, a administrat direct pentatlonul modern. În perioada 1925-1942, s-a creat un *Comitet Internațional de Pentatlon Olimpic*, cu sediul la Lausanne (Elveția), avându-l ca președinte pe contele Henri de Baillet-Latour (Belgia) și ca secretar pe maiorul Thor Wibon (Suedia).

La 3 august 1948 a fost creată *Federația Internațională de Pentatlon Modern*. La 19 octombrie 1949 FIP se transformă în *Uniunea Internațională de Pentatlon Modern*. Președinții care s-au succedat la conducerea acestui for au fost: mr. Thor Wibon (Suedia), 1942-1948; general Gustaf Dryssen (Suedia), 1949-1960; general Swen Thofelt (Suedia), 1961-1988; Igor Novikov (URSS, ulterior Federația Rusă), 1989-1992; Klaus Schormann (Germania), 1993-2010.

În perioada 1910-1911 au fost elaborate, în detaliu, regulile pentatlonului modern. Primii care au propus un regulament au fost suedezii, care introdu-seseră în armata lor acest sport.

La baza apariției pentatlonului modern se află, firește, o legendă. Se spune că un ofițer din armata lui Napoleon, care trebuia să transmită un mesaj dincolo de liniile inamice, a învins tot felul de obstacole pentru a-și îndeplini misiunea. Mai întâi, încalcă un cal necunoscut și galopează pe un teren accidentat și cu obstacole; învinge, într-un duel cu

spada, dușmanul care i-a răpus calul, iar pe altul îl doboară cu pistolul; trece înot un curs de apă; apoi, alergând pe un teren variat, ajunge la destinație. Se mai spune că mesajul a ajuns la timp, astfel că efortul ofițerului a fost decisiv pentru victoria finală! *Ați îndeplinit perfect misiunea și fiecare ofițer va trebui să ia exemplul de la dumneavoastră a spus generalul tânărului căruia îi predase mesajul.*

Conform legendei, mesagerul a parcurs cele 5 probe *aproape fără întrerupere*, fapt pentru care Pierre de Coubertin – cu imaginația sa romantică – ar fi dorit ca și probele să semene cu o ștafetă cu 5 schimburi (necunoscute sportivului), pe care să le parcurgă, firește, într-o singură zi ! Dar pentru elaborarea Regulamentului de concurs, din rațiuni organizatorice, era necesar să se ocolească puțin legenda și să se țină seama de regulile specifice celor 5 sporturi. Rezultatul s-a materializat într-un model de concurs, care ulterior a devenit *tradițional*.

Până în 1949, regulamentul pentatlonului modern nu permitea decât ofițerilor să participe în concursuri. După această dată, au fost admiși și civilii, ceea ce a determinat popularizarea și dezvoltarea pentatlonului modern. Menținerea restricției inițiale ar fi influențat probabil negativ popularizarea și dezvoltarea acestui sport.

După JO de la Seul (1988) și, mai ales, după cele de la Barcelona (1992), CIO a acționat pentru modernizarea JO și, mai ales, pentru scurtarea timpului de concurs al sporturilor. Pentatlonul a fost vizat, în special, deoarece ocupa mult timp din totalul de desfășurare a JO. Rezolvarea acestei situații a revenit UIPM, care a modificat radical regulamentul de concurs prin reducerea numărului de concurenți (32) și a duratei, la o zi (*one day competition*). Ca urmare, la JO de la Atlanta din 1996, pentatloniștii s-au conformat acestei cerințe, acceptând numai clasamentul individual. Sistemul a continuat să fie folosit și în concursurile oficiale UIPM. Desigur, modelul nu este perfect, fapt pentru care UIPM a făcut noi propuneri CIO, care să fie luate în considerație la JO din anul 2004.

Așadar, pentru a înțelege diferența dintre sistemul de desfășurare a competițiilor *pentatlonului modern tradițional* și cel al *pentatlonului modern*

-într-o zi- vom face o comparație succintă a celor două programe.

Pentatlonul modern tradițional: durată 5 zile, număr de concurenți nelimitat; ordinea probelor: călăria, scrima, tirul, înotul, crosul. Prima zi: *călăria* – parcurs 5 000 m în teren variat, minimum 5 obstacole fixe pe 1 km, viteză maximă 500 m/min; se acordă bonificație de timp, caii se trag la sorți, încălzire 15 min. A II-a zi: *scrima* – trage fiecare cu fiecare, spadă electrică, o tușă decisivă în 5 min. A III-a zi: *tirul* – pistol calibru 5,6 mm, 20 de cartușe în 4 serii de câte 5, ținte mișcătoare 3 sec cu fața/10 sec, cu muchia spre trăgător, distanța 25 m, reglaj = 2 cartușe. A IV-a zi: *înotul* – 300 m în orice stil. A V-a zi: *crosul* – parcurs 4 km teren variat, suma denivelărilor minimum 100 m, necunoscut concurenților, plecarea individual 1 la 1 min interval, schița traseului se dă cu o oră înaintea startului. *Clasa-mente:* până în 1954, numai pe baza locurilor, apoi pe puncte – corespunzătoare rezultatelor obținute la fiecare probă; individual și pe echipe.

Pentatlonul Modern într-o zi: durată 1 zi, numărul concurenților - 36; ordinea probelor: înotul, scrima, călăria și proba combinată (tir+ cros). Înotul 200m. orice stil. *Scrima* - trage fiecare cu fiecare, spadă electrică, o tușă decisivă la 1 minut. *Călăria* - parcurs de 12 obstacole, viteză maximă de 350m/min, parcursul având între 350 - 450 m, nu se acordă bonificație dacă fugi mai tare, caii se trag la sorti, încălzirea 20 min (4 sărituri). *Proba Combinată* - începând din anul 2009 s-a introdus această „probă combinată”, pentru a mări spectaculozitatea pentatlonului modern și este compusă din alergare și tir, numai ca se trage cu pistol de aer comprimat, calibrul 4,5 mm. pe discuri care au un diametru de 59,5 mm. și sunt puse la 10 m distanță și la o înălțime de 1,4 m de la sol, iar acestea când sunt lovite se acoperă. Proba se desfășoară astfel: 50 m. alergare - se trage 5 ținte - 950 m alergare - se trage 5 ținte - 1 km alergare - se trage 5 ținte - 1 km alergare. Deci practic se aleargă 3 km și în acest timp se trage de 3 ori prin poligon și se trage de 3 ori la ținte. Trebuie să le dobori pe toate 5 într-un timp cât mai scurt. Dacă nu, trebuie să stai în

poligon, din momentul în care ai pus mâna pe pistol, 1 min și 10 secunde la seniori sau 1 min și 30 de secunde la juniori, kvatriatlon (4 probe) și triatlon. Este într-adevăr un spectacol sportiv deosebit și nu se poate ști câștigătorul decât atunci când trece linia de sosire, pentru că se pleacă la handicap, primul în clasament după trei probe va pleca cu handicap 0, iar următorii la diferența de puncte care există între ei (4p = 1 sec). *Concursul de Ștafetă* - se organizează din 2004, cu echipe formate din 3 sportivi, (3 baieti, 3 fete) sau echipe mixte formate din 2 sportivi: 1 fată + 1 băiat. Și aceste ștafete au devenit deosebit de spectaculoase. Se organizează ștafete la triatlon și kvatriatlon, atât cu trei sportivi cât și ștafete mixte. Durata 1 zi, numărul de echipe - 16; ordinea probelor : înot, scrimă, călărie, proba combinată. Înotul - 3 x 100m ștafeta normală de 3 sportivi (B sau F) și 2 x 100 m la ștafeta mixtă. *Scrima* - numărul membrilor echipei: trage XI contra Y1, X2 contra Y2, X3 contra Y3, spadă electrică, câte 3 tușe dar având la dispoziție câte 1 min pentru fiecare tușă în parte. La ștafeta mixtă trag băieții contra băieților și fetele contra fetelor. *Călăria* - parcurs de 9 obstacole, fără combinații, 3 x 350 m, viteză 350 m/min, caii se trag la sorți, încălzirea 20 min de echipă (maxim 3 sărituri fiecare concurent). La ștafeta mixtă 2 x 350 m fata pleacă prima. *Proba Combinată* - 3x2 km - se pleacă la handicapul echipelor, după cele trei probe disputate (la ștafeta mixtă 2x2 km fetele pleacă primele) și se aleargă 2 km, cu câte 2 trageri în poligon, a 5 ținte, pentru fiecare concurent. Se preconizează ca din 2011 să se tragă cu pistoale care au sistem laser. În momentul în care unda laser lovește punctul negru, deasupra se va aprinde un bec verde și tot așa până ajungi la 5 becuri verzi.

Din istoria acestui sport consemnăm câteva evenimente mai importante:

- la Congresul din 8-9.X.1968, cu ocazia JO de la Mexico, prin aderarea Biatlonului, titulatura a devenit *Uniunea Internațională de Pentatlon Modern și Biatlon* (UIPMB), dar din 1993, cele două sporturi s-au separat, Biatlonul constituindu-se în *Uniunea Internațională de Biatlon* (UIB);

- instituirea și organizarea anuală a CM de pentatlon modern. Primele ediții: Stockholm – 1949

- (seniori); Leipzig – 1965 (juniori); Londra – 1981 (senioare); Gallarate (Italia) – 1989 (junioare)

- prima ediție a Cupei Mondiale de pentatlon modern pentru bărbați și femei, cu finala într-o singură zi – în 1990, la Frankfurt;

- prima ediție a Jocurilor Pan-Americane a avut loc în 1965, iar a Jocurilor Asiatice, în 1986;

- prima ediție a Campionatului European(până la organizarea CE -după 1990-, CM era considerat neoficial și CE -CME-);

- în 1987, la Moulins (Franța), are loc un eveniment cu totul special: în cinstea celei de a XXX-a ediții a CM de pentatlon modern, a fost ridicat, în piața *Jean Molin* (ca urmare a unor idei originale a lui Jean Claude Biau), un monument de 8 m, operă a sculptorului Jean Palau;

- în 1988, Casa de Filme 4 (director Titi Popescu) realizează documentarul *Rezerva la start*, în regia lui Anghel Mora (Mihai Diaconescu), consultant tehnic – col. Ioan Mureșanu, având drept subiect pentatlonul modern.

Prima încercare de a introduce pentatlonul modern în România a avut loc în toamna anului 1938, din inițiativa forului sportiv UFSR. Acțiunea a rămas numai la stadiul de intenție, din cauza imediatei declanșări a celui de-al doilea război mondial.

A doua încercare a avut loc în 1947, pe baza deciziei Comitetului executiv al OSP din acel an, care a hotărât ca pe lângă Federația Equestră Română să funcționeze și o Comisie de Pentatlon Modern. Și această încercare rămâne la stadiul de intenție.

Despre pentatlonul modern din țara noastră a început să se vorbească din nou abia în anul 1950, dar eforturile de constituire se vor concretiza în anul 1953. Comitetul pentru Cultură Fizică și Sport de pe lângă Consiliul de Miniștri (CCFS/CM), pe baza prevederilor art. 4 din Decretul 329 – din 9 august 1949, a dispus, prin Decizia nr. 1312 din 11 noiembrie 1953, instituirea Pentatlonului Modern în România. La baza acestei decizii au stat două considerente principale: 1 – contribuția pe care acest sport o poate avea la formarea tineretului, 2 – era sport olimpic (din 1912). A fost creată Inspecția de

Pentatlon Modern, atașată Inspecției de Călărie și celei de Scrimă. Aceste trei inspecții erau coordonate de inspectorul prof. Dumitru Nedelea. În 1958 ia ființă Federația de Călărie și Pentatlon Modern, prin desprinderea Federației de Scrimă. Secretar general al federației va rămâne D. Nedelea. Debutul activității de pentatlon modern a ridicat probleme foarte dificile inițiatorilor lui, deoarece nu exista, ca material documentar, decât regulamentul de concurs. Primii antrenori au fost nevoiți să elaboreze, pentru disciplinele pe care le predau, planuri de antrenament cu un sistem propriu, original, fundamentând, astfel, științific bazele teoretice și metodice de pregătire ale pentatlonului modern. Aceleași probleme inovatoare le încercau și organizatorii competițiilor – în special Inspecția de pentatlon modern, care urma să asigure condiții optime pentru probele de călărie, scrimă, tir, înot și alergare. Deși, organizatoric, cele trei federații erau reunite într-o singură „Inspecție”, trebuie specificat că, de la început, acestea și-au avut propriile lor organigrame și Birouri federale cu activ voluntar. De-a lungul anilor, președinții Federației de Pentatlon Modern au fost: general Corneliu Mănescu (1953), general Alexandru Vasiliu (1954-1957), general Marcu Stan (1958-1964), ing. I. Balomirii (1962), general Dumitru Constantinescu (1963-1964), general Petre Constantinescu (1965-1971), general Victor Stănculescu (1971-1990), col. r. Ioan Mureșanu (1990-1997).

Tandemul călărie–pentatlon modern a durat până în anul 1990, când a fost constituită Federația Română de Pentatlon Modern (FRPM), organ de specialitate, autonom, cu personalitate juridică și statut propriu. Președinte – col. r. Ioan Mureșanu, secretar general – cpt. Sorin Soveja.

După 35 de ani de la constituire, mai exact la 1 ianuarie 1998 – în urma unor divergențe cu MTS, în anii 1995-1996 – denumirea federației s-a modificat în *Federația Română de Natație și Pentatlon Modern* (FRNPM) prin fuziunea cu federația de natație. La conducerea FRNPM au fost aleși: Mirică Dumirescu – președinte (fost președinte al FRN), Dan Ionescu – secretar general. Tot cu acest prilej au fost cooptați încă 3 noi membri: Sorin

Stănescu (fost ministru MTS), col. r. Ioan Mureșanu (fost președinte al FRPM) ca președinți de onoare și George Calu – vicepreședinte.

Instituirea pentatlonului modern în România, finalizată în anul 1953, s-a soldat, într-o perioadă relativ scurtă de timp, cu rezultate pozitive.

În toamna acestui an, un anunț modest, apărut în *Sportul Popular*, anunța inițierea unui concurs de triatlon modern (tir, înot, alergare), la care au răspuns 34 de tineri (majoritatea studenți la ICF), ce pot fi considerați pionierii pentatlonului modern românesc. Au fost selecționați 16 tineri, care pe parcursul anilor au devenit adevărați pentatloniști, precum: Cornel Vena, Victor Teodorescu, Dumitru Țintea, Viorel Manciu, Erich Kimakovitz, Wilhelm Roman, Dumitru Popescu, Sergiu Moraru, Alexandru Stoenescu, Alexandru Bruja, Anton Biro, Alexandru Imre, Ion Petcu, Aurel Neagu, Remus Drăgușanu și Ion Pam-bucol care, împreună cu antrenorii Ioan Mureșanu (coordonator și antrenor pentru atletism), Nicolae Zidaru și Ion Bârloiu (călărie), Gheorghe Nițu (scrimă), Sorin Dumitrescu și Grigore Ioanide (tir), Nicolae Dumitrescu și Irina Oprișescu (înot), au pornit la un drum lung și pavat cu toate dificultățile inerente specifice pionieratului.

În cadrul cursului de perfecționare în educație fizică a ofițerilor (CPOEF) de la București (1954), s-a organizat un concurs de triatlon modern, pe baza căruia s-a constituit o grupă de pentatloniști. Dintre ofițerii-elevi au fost selecționați: Gheorghe Alexandrescu, Ion Ciucă, Constantin Cioroiu, Iuliu Farcaș, Gheorghe Ionescu, Gheorghe Marton, Gheorghe Săraru. Sportivii au fost legitimați la CCA București, secția pentatlon modern și au absolvit cursurile CPOEF, devenind instructori de pentatlon. Pregătirea lor a fost asigurată de prof. maior Ioan Mureșanu și de căpitan Gheorghe Nițu.

Treptat, pentatlonul modern, *sportul celor cinci sporturi*, a cucerit tot mai mulți adepți, în țară constituindu-se mai multe secții. De la înființarea federației (1953) și până în 1998, în țară au funcționat peste 30 de cluburi și asociații sportive, din care 10 în unități militare (CCA, CSA, Steaua, Dinamo, Academia Militară, ASA Grănicerul, ASA Craiova, Casa Ofițerilor din Brașov etc.), precum

și în numeroase unități școlare sau institute superioare (CSS *Emil Racoviță*, Școala sportivă nr. 1, ICF, Știința, *Universitatea* (București): CSS București, CS *Universitatea, Politehnica* (Timișoara), CSU I. Pedagogic (Târgu Mureș), la care se adaugă și cluburi de întreprinderi ca *Olimpia, Voința, CSM* (Sibiu), *Recolta, Progresul, Sănătatea* etc. din principalele orașe ale țării. La înființarea secțiilor de pentatlon modern în cadrul Asociațiilor Sportive ale Armatei și la introdu-cerea triatlonului modern în programul Spartachiadelor de vară (începând din 1960) o contribuție importantă a avut-o generalul Alexandru Crăciunescu, de la Ministerul Forțelor Armate. Dificila organizare a competițiilor interne și internaționale de pentatlon modern a găsit un sprijin eficient (care a constatat în asigurarea condițiilor materiale necesare) în orașele: București, Sibiu, Timișoara, Brașov, Cluj, Predeal, Oradea, Craiova, Giurgiu și Târgu Mureș.

Sportivii considerați *nucleul* pentatlonului modern din România, componenți ai lotului național timp de mai mulți ani, care au reprezentat țara noastră în majoritatea competițiilor internaționale au fost: Victor Teodorescu, Cornel Vena, Erich Kimakovitz, Dumitru Țintea, Viorel Manciuc, Dan Ionescu, Wilhelm Roman, Nicolae Marinescu, Gheorghe Tomiuc, Cristu Lichiardopol, Dumitru Spârlea, Marian Cosmescu, Constantin Călina, Adalbert Covaci, Constantin Zamfir, Andrei Moraru, Iuliu Galovici, Ștefan Cosma, Eugen Pop, Cezar Răducanu, Bogdan Vladu, Sorin Crăciuneanu, Vasile Nemțeanu, Marian Gheorghe, Lucian Țintea, Dragoș Pătrui, Adrian Toader, Nicolae Papuc. Dintre aceștia – majoritatea campioni naționali – au fost selecționați participanții la JO, CM, CE, Cupa Mondială, Cupa Țărilor Latine etc. O mare parte dintre cei menționați au devenit antrenori competenți ai acestui sport complex. A urmat participarea pentatloniștilor români la CM de la Budapesta, din toamna anului 1954. Debutanți într-o competiție de asemenea anvergură, echipa (C. Vena, V. Teodorescu și E. Kimakovitz) s-a clasat totuși pe locul VIII. La concursul bilateral de la Sibiu, din 1955, echipa română (13 547 puncte) și Victor Teodorescu (4 742 puncte) s-au situat pe locurile I. În același an, la CM

de la Macolin (Elveția), echipa formată din C. Vena, V. Manciuc și V. Teodorescu s-a clasat pe locul VII, între cele 17 țări participante, care aveau experiență în domeniu. La JO de la Melbourne, din 1956, echipa formată din C. Vena, D. Țintea, V. Teodorescu s-a clasat pe locul VI. În 1958, la CI (*Spartachiada armatelor prietene*) de la Leipzig, echipa (D. Țintea, Alex. Stoenescu, C. Lichiardopol, D. Ionescu) s-a clasat pe locul II. După un salt de peste un deceniu, în 1969, echipa de juniori (D. Spârlea, C. Călina, Ad. Covaci) a participat la CM de juniori de la Budapesta, clasându-se pe locul VI. Participarea la CM de juniori din anul 1970, de la Fontainbleau (Franța), va situa echipa (M. Cosmescu, D. Spârlea, C. Zamfir) pe locul V. Experiența acumulată la astfel de com-petiții va da roade la CM de juniori din 1971 de la Upsala (Suedia), unde echipa (D. Spârlea, M. Cosmescu, Ad. Covaci) va cuceri medalia de bronz, rezultat reeditat și la CM de la Moscova, din 1974, cu echipa D. Spârlea, C. Călina și A. Kovacs. În același an, la Cupa Țărilor Latine, echipa română cucerește locul II, iar în anii următori, sportivul care se va afirma – la aceeași competiție – va fi Dumitru Spârlea: locul I, în 1975 (același loc l-a obținut echipa română în 1975 și 1978), locul I – D. Spârlea, în 1980 și 1981 – respectiv locul III, România. La Cupa Europei din 1978, echipa CS *Olimpia* a ocupat locul III, iar în 1983, echipa *Steaua* se va situa pe locul II. La CM de juniori din 1984, de la București, echipa (M. Gheorghe, L. Țintea, D. Pătrui) a cucerit medalia de bronz. La JO din 1992, de la Barcelona (Spania), Marian Gheorghe s-a clasat pe locul VII, iar la CE de triatlon modern din 1995, de la Perpignan (Franța), echipa (Alex. Leca, Valentin Roșu, Virgil Mirea) s-a situat pe locul V. Anul 2000 aduce performanțe în premieră pentru pentatlonul modern românesc: prima medalie obținută la proba individuală de Nicolae Papuc, care s-a clasat pe locul III la CM de la Pesaro, intrând în posesia medaliei de bronz; medalia de argint cucerită de Nicolae Papuc și cea de bronz de către Adrian Toader, ambele în proba individuală, la CE de la Szekesfehervar. Tot la CE, echipa formată din Adrian Toader, Nicolae Papuc și Cristian Cațichi s-a clasat pe locurile V la proba pe echipe și la ștafetă.

La JO de la Sydney 2000, pentatlonistul Nicolae Papuc, ratând proba de călărie, s-a clasat pe locul XXI, cu 4 174 puncte. Aceste rezultate au fost realizate cu contribuția colectivului tehnic format din Constantin Călina, Gheorghe Tomiuc, Gheorghe Ghipu (antrenori) și Marian Anghelescu (doctor), colectiv coor-donat de antrenorul federal Dumitru Spârlea.

CN de pentatlon modern au debutat la Sibiu, la 24-28 august 1955, unde clasamentul s-a făcut individual și pe echipe. Prin urmare, primul campion național a fost Cornel Vena și echipa – *Progresul* București (V. Teodorescu, D. Țintea, V. Manciu).

Titluri de *campion național individual – seniori* au fost deținute de: Dumitru Spârlea, 11 titluri de campion național, în 1968 și în perioada 1971-1980; Marian Gheorghe, 8 titluri, în perioada 1984-1989 și 1991,1992; Dumitru Țintea, 3 titluri, în 1956, 1957, 1961; Gheorghe Tomiuc, 3 titluri, în 1962, 1964, 1965; Adrian Toader, 3 titluri, în 1994, 1996, 1997; Dan Ionescu, campion național, în 1958, 1959; Marian Cosmescu, campion național, în 1967,1969, Iuliu Galovici, campion național, în 1978, 1983; Cornel Vena, campion național, în 1955; Cristu Lichiardopol, campion național, în 1960; Nicolae Marinescu, cam-pion național, în 1963; Peter Ivan Baneth, campion național, în 1970; Eugen Pop, campion național, în 1982; Lucian Țintea, campion național, în 1990; Marian Ioan Stoide, campion național, în 1995.

Titluri de *campion național pe echipe: Progresul* București (1955, 1956); CCA *Steaua* – 24 titluri (consecutiv: 1957-1965 și 1967-1994); CFR Timișoara – 1971; CS *Olimpia* București – 9 titluri (1972, 1973, 1975-1980, 1993); CSU Timișoara – 1996; în 1966 nu s-a organizat CN; în 1971 secția de pentatlon modern de la CS *Steaua* a fost transferată la CS *Olimpia* București și s-a reînființat la CS *Steaua* în 1982; în 1982 nu s-a acordat titlul.

Titluri de *campion național – ștafetă*: CS *Steaua* – 6 titluri (1990-1996); CSU-AS *Ilsa* Timișoara – 1997.

Titluri de *campion național individual – juniori*: Adrian Toader (1990-1992), Iuliu Galovici (1976, 1977), Laurențiu Mosor (1987, 1988), Nicolae

Papuc (1993,1994), Valentin Roșu (1996, 1997), Tamaș Halasz (1978, 1980), Lucian Țintea (1983, 1984), Bogdan Vladu (1986, 1989), Marius Alexandrescu – 1995, Ștefan Cosma – 1974, Alexandru Grozescu –1981, Vasile Nemțeanu – 1975, Eugen Pop – 1979, Dragoș Pătrui – 1982.

Titluri de *campion național echipe-juniori*: CS *Steaua* – 8 titluri (1982-1985 și 1989, 1992-1994); CSU *Timișoara* – 5 titluri (1975-1979); CS *Olimpia* București – 3 titluri (1974, 1980, 1981); CS *Steaua* – Liceul *E. Racoviță* – 2 titluri (1996, 1997); CSU – *Industria Lânii* Timișoara – 1995.

Antrenorii care au asigurat pregătirea pentatloniștilor: Ion Bârloiu, Ivan Petre Baneth, Costică Bărăgan, Vasile Chelaru, Constantin Călina, Gheorghe Corbescu, Marian Cosmescu, Zoltan Deac, Radu Diaconescu, Raul Dristoreanu, Sorin Dumitrescu, Nicolae Dumitrescu, Irina Oprișescu, Iosif Enăceanu, Iohan Frâncu, Emil Gabrielescu, Aristide Galimir, Alexandru Grozescu, Adalberth Gurath, Dumitru Hering, Nicolae Marinescu, Gheorghe Marinell, Mihai Măinescu, Tiberiu Munteanu, Ioan Mureșanu, Gheorghe Nicolae, Gheorghe Nițu, Mihai Popa, Nicolae Prescure, Ion Rădulescu, Ștefan Slăvescu, Dumitru Spârlea, Calistrat Smarandache, Sorin Soveja, Gheorghe Tomiuc, Ion Tripșa, Dumitru Țintea, Nicolae Zidaru.

Doctorii care s-au îngrijit de sănătatea și condiția sportivă a sportivilor: Ionel Stănescu, Rudolf Brandtsch, Remus Teodorescu, Ciprian Popescu, Liviu Cariadi, Anca Rosetti, Marian Anghelescu.

Specialiști din alte domenii de activitate, care au contribuit la pregătirea pentatloniștilor: Remus Ludu, Alexandru Partheniu, Constantin Neacșu, Ion Ștefan, O. Oprean, Constantin Perovici, Gheorghe Haralambie, Ileana Tincu, Adrian Gagea, Constantin Tiron, Mihai Epuran.

Instituții de medicină sportivă: dispensarul de medicină sportivă – dr. Miron Georgescu; Institutul de medicină sportivă – dr. Ioan Drăgan.

Pentru rezultatele sportive deosebite realizate în marile competiții, sportivilor li s-au acordat distin-țiile de Maestru al sportului în 1968: Ivan Peter Baneth, Marian Cosmescu, Iuliu Galovici, Dan

Ionescu, Nicolae Marinescu, Eugen Pop, Dumitru Țintea, Gheorghe Tomiuc, Cornel Vena, iar în 1970 – Dumitru Spârlea; Maestru emerit al sportului, în 1974 – Dumitru Spârlea, Constantin Călina, Adalbert Covaci; Maestru internațional al sportului în 1984 – Marian Gheorghe, Dragoș Pătrui, Lucian Țintea.

Antrenori emerți la pentatlon modern, din 1993: Constantin Călina, Ioan Mureșanu, Tiberiu Munteanu, Sorin Soveja, Dumitru Spârlea, Gheorghe Tomiuc.

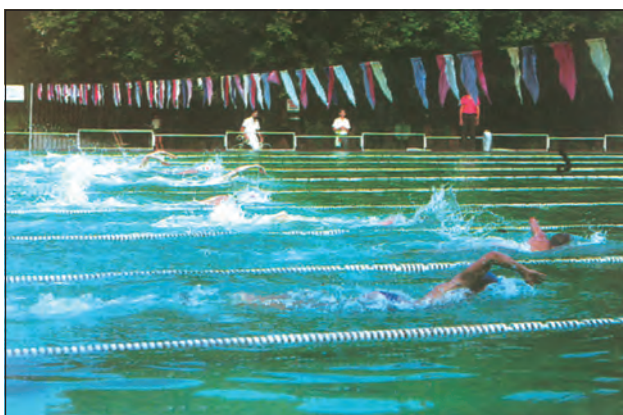
Primul CN de Biatlon Modern (înot și alergare) a avut loc în 1976, la București; primul CN de Triatlon Modern (tir, înot, alergare) a avut loc în 1958, la București; primul CN de Quadriatlon Modern (scrimă, tir, înot, alergare) a avut loc în 1956, la București; primul concurs internațional de quadriatlon modern în 1956, la Cluj; primul CN de Pentatlon Modern pentru femei a avut loc în 1992, la București; prima legitimație (cu numărul 1) a fost emisă de Federația Română de Călărie și Pentatlon Modern (FRCPM) în anul 1959 și înmănată sportivului Traian Croitoru, de la CS „Steaua” București.

Contribuția FRPM la elaborarea primului Regulament de concurs UIPMB s-a materializat prin: reguli privind organizarea, desfășurarea și modul de stabilire a clasamentelor, controlul

antidoping etc. – ediția 1974 și prin modificările care au determinat apariția edițiilor din 1981 și 1985. Printre propuneri s-au aflat: reducerea duratei unui match la scrimă de la 5 minute la 3, la 2 și în final la 1 minut; reducerea pauzei la tir de la 10 secunde la 7 secunde; schimbarea ordinei probelor, astfel ca ultima sau penultima să fie cea de călărie (la alegerea organizatorului); reducerea parcursului de călărie de la 5 000 – 2 500 m la 350 – 450 m. Regulamentele au fost editate – cu contribuția FRCPM – în limbile franceză și engleză, în condiții grafice deosebite, la Editura Militară, tehnoredactor fiind Andrei Duță. Autorii ediției 1974: col. r. Wille Gruth (Suedia) și col. r. Ioan Mureșanu, iar edițiile 1981 și 1985 – Ioan Mureșanu.

La sfârșitul anului 2000, pentatlonul se practica în 5 secții afiliate din județul Timiș și municipiul București, de către 100 sportivi legitimați (44 copii, 40 juniori, 16 seniori) îndrumați de 5 antrenori. Conducerea FR de Natație și Pentatlon Modern a fost asigurată în anul 2000 de către: Mirică Dimitrescu – președinte; M. Banu, M. Fulga și G. Calu – vicepreședinți; Ștefan Iamandi – secretar general; Gh. Perjaru (înot), Virgil Boboc (sărituri în apă), Dumitru Spârlea (pentatlon) – antrenori federali.

RETROSPECTIVĂ ÎN IMAGINI

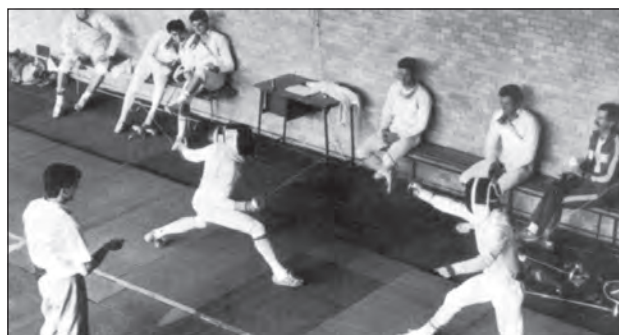
Întreceri disputate în cadrul probei de înot pentru acumulare de puncte

Tirul – proba de foc a pentatlonului. Dumitru Spârlea, Maestru emerit al sportului, a obținut medalia de bronz cu echipa în 1974, la CM de la Moscova

Călăria – una dintre probele spectaculoase ale pentatlonului. În fotografie pentatlonistul Lucian Țintea, după terminarea probei de obstacole, împreună cu antrenorul Dumitru Țintea. Lucian Țintea împreună cu Marian Gheorghe și Dragoș Pătrui au obținut medalia de bronz pe echipe, la CM de juniori organizat la București, în 1984

Scrima – o altă probă care solicită din partea pentatloniștilor cunoștințe și calități specifice deosebite. În fotografie, întrecerile de scrimă din cadrul concursului internațional de pentatlon organizat în 1989

FIGURI REPREZENTATIVE

CĂLINA, CONSTANTIN (1950), n. în București. Absolvent al IEFS din București, promoția 1980. Profesor de educație fizică și sport, antrenor categ. I. Ca sportiv – pentatlonist a activat la cluburile: CSA *Steaua* București (1960-1969) și CS *Olimpia* București (1969-

1981), avându-i antrenori pe Gheorghe Tomiuc și Gheorghe Marinel. Pe plan competițional a avut următoarele rezultate: campion național, cu echipa – în 1968, 1972, 1973, 1975, 1976. La Campionatele Mondiale și Europene (CME) de seniori: locul V la CM, respectiv locul IV pe plan european (1973); la ediția 1974, medalie de bronz; Cupa Europei (1978), medalie de bronz. În anul 1974, primește titlul de Maestru al sportului, iar în 1975, pe cel de Maestru emerit al sportului. A continuat activitatea sportivă, ca antrenor, la clubul CS *Olimpia* București. În această calitate, se poate mândri cu rezultatele elevilor săi: Dragoș Pătrui (medalie de bronz la CM (j) – 1984), Vasile Neamțu (campion național – 1975), Alexandru Grozescu (campion național – 1981) și Marian Stoide (campion național – 1995). Ca antrenor al sportivului Nicolae Papuc și membru al colectivului tehnic al lotului național, a contribuit la obținerea unor performanțe în premieră pentru pentatlonul modern românesc de către sportivul său, legitimat la CS *Olimpia*. Astfel, pentatlonistul N. Papuc a cucerit pentru prima dată medalia de bronz la proba individuală la CM de la Pesaro, din anul 2000. De asemenea, tot în premieră, N. Papuc a devenit

vicecampion european la proba individuală la CE de la Szekesfehervar (2000). La CE au mai fost obținute locurile V la proba de ștafetă și la echipe, în componența N. Papuc, Adrian Toader și Cristian Cațichi. Pentru rezultatele obținute, i s-a conferit, în anul 2000, Medalia națională *Pentru Merit* clasa a III-a.

COSMESCU, MARIAN (1950), n. în București. Absolvent al Facultății de Educație Fizică – Timișoara. Antrenor categoria a II-a. Pentatlonist. A activat la cluburile *Steaua* și *Olimpia* din București și la *Universitatea* Timișoara. Campion individual național în anii 1967 și 1969, iar

cu echipa a obținut 7 titluri naționale. În 1970, la CM de juniori din Franța, ocupă locul VIII, la individual, iar în 1971, locul IX la CM de juniori din Suedia. Cu echipa s-a clasat pe locul VI la CM de la Budapesta, din 1969, locul V la CM din Franța, în 1970 și locul III la CM din Suedia, în 1971. Maestru al sportului din 1970. După retragerea din activitatea competițională, a continuat să lucreze ca antrenor de pentatlon modern la Universitatea Timișoara. Elevii săi au obținut rezultate meritorii la CN (G. Gallovits – 2 titluri, E. Pop și L. Țintea – câte un titlu, iar echipa a realizat 7 titluri). La CM de juniori din Polonia, din 1976, G. Gallovits și echipa au obținut locul VII, iar la CE, Gallovits a obținut locul V la individual și locul V, cu echipa.

DUMITRESCU, NICOLAE – vezi FRNPM

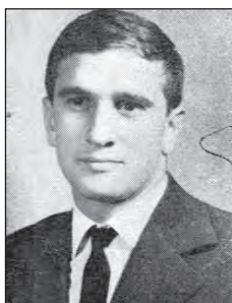
DRĂGUȘANU, REMUS – vezi FRNPM

ENĂCEANU, IOSIF – vezi FRNPM

GHEORGHE, MARIAN (1963), n. în Galați. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS, promoția 1987. Ca sportiv (pentatlonist) a activat la Clubul *Steaua*, în perioada 1982-1993, avându-l ca antrenor pe Gheorghe Tomiuc. Deține 8 titluri de campion

național (individual), 10 titluri cu echipa de pentatlon modern și 3 titluri cu echipa, la ștafetă. Rezultate internaționale: JO din 1992 – locul VII; CM de juniori din 1984 – locul V (individual) și locul III (echipe); Spartachiada militară din 1987 – locul III (echipe); Cupa Europei 1983 – locul II (echipe); Cupa Mondială 1993 – locul II. A lucrat ca antrenor coordonator la pentatlon modern în Guatemala (1993-1995), iar din 1995, în Mexic. Maestru emerit al sportului.

KOVACS (Covaci) ADALBERT (1949-2001), n. în Târgu Mureș. Profesor de educație fizică, absolvent al Facultății de Educație Fizică a Institutului Pedagogic de 3 ani, din Târgu Mureș (1975). A practicat înotul și apoi pentatlonul modern, fiind

legitimant la CS al Institutului Pedagogic (CSU din 1974). S-a remarcat la CM de juniori din 1971 (Upsala –Suedia) unde a câștigat medalia de bronz, proba pe echipe (D. Spârlea, M. Cosmescu, A. Kovacs). În 1972, a participat la JO, de la München (locul XII în proba pe echipe și locul 48 la individual) Își aduce contribuția la cucerirea, în premieră, a medaliei de bronz, la CM din 1974 (Moscova), în proba pe echipe (D. Spârlea, C. Călina, A. Kovacs). Pentru performanțele realizate i s-a acordat titlul de maestru emerit al sportului. În 1976 se stabilește în Canada, unde a funcționat

ca potcovar pentru caii de concurs.

MANCIU, VIOREL - vezi FRTS

MUNTEANU, TIBERIU - vezi FRNPM

MUREȘANU, IOAN – vezi Personalități

PAPUC NICOLAE (1973), n. în Trivalea-Moșteni, jud. Teleorman. Profesor de educație fizică, absolvent al Facultății de Educație fizică și sport din cadrul Universității Timișoara, specializarea natație, promoția 1998. A activat ca sportiv la cluburile *Universitatea*

Timișoara, *Steaua*, *Olimpia* din București. A câștigat 10 titluri de campion național (individual și cu echipa). Peste 50 de selecții în echipele reprezentative. În anul 2000 a realizat, pentru pentatlonul modern românesc, cele mai bune performanțe, care reprezintă premiere în proba individuală: la 18 iunie, la Pesaro, câștigă medalia de bronz la CM, iar în luna iulie, în Ungaria, devine vicecampion european în proba individuală și se clasează pe locul V în proba pe echipe și la ștafetă. Participant la JO de la Sydney – 2000, ratând proba de călărie, a ocupat locul XXI (4 174 puncte) în proba individuală. S-a situat pe locul V în clasamentul anului 2000 al Cupei Mondiale. Antrenor la secția de pentatlon a CS *Olimpia* București. Maestru al sportului (1993) și Maestru emerit al sportului (2000).

SPÂRLEA, DUMITRU (1950), n. în București. Absolvent al IEFS din București, promoția 1984. Ca sportiv – pentatlonist a activat la CSA *Steaua* București (1966-1970) și CS *Olimpia* București (1971-1983). Campion național – de 11 ori (individual) și de 12 ori cu echipa. Pe plan internațional obține la: CME (j) – locul VI (1969), locul V (1970), medalie de

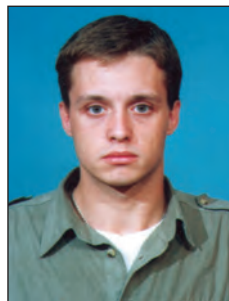
bronz (1971); CME (s) – locul V la CM, respectiv locul IV pe plan european (1973), medalie de bronz (1974); Cupa Țărilor Latine – 3 titluri individuale și 3 titluri cu echipa. Ca antrenor, a activat în perioada 1983-1987 la CSA *Steaua*, unde a lucrat cu sportivii: Dragoș Pătrui, Lucian Țintea, Gheorghe Marian – medalie de bronz la CM (j) în 1984, Bogdan Vladu – 2 titluri la CN (j) și Laurențiu Mosor – 2 titluri la CN (j). Este tatăl jucătoarei de tenis, de talie internațională, Irina Spârlea. În calitate de antrenor federal, a coordonat activitatea colectivului tehnic care a pregătit lotul național și a participat direct la realizarea unor per-formanțe în premieră pentru pentatlonul modern românesc: la CM de la Pesaro (Italia), din anul 2000, medalie de bronz la proba individuală, iar la CE de la Szekesfehervar, medalie de argint, medalie de bronz la proba individuală (Adrian Toader) și la CE locurile V la ștafetă și echipă. Maestru al sportului în 1970, Maestru emerit al sportului în 1974, Antrenor emerit. Pentru contribuția adusă la dezvoltarea și afirmarea pentatlonului modern din țara noastră, în anul 2000 i s-a conferit Medalia națională *Pentru Merit* clasa a III-a.

TEODORESCU, VICTOR (1925), n. în Oltenița. Licențiat al Institutului de Științe Economice și Planificare (ISEP), promoția 1949 și al IEFS, promoția 1963. A profesat ca economist la BNR și Ministerul de Finanțe (1948-1969), apoi ca antrenor de

scrimă la lotul național și la CS *Progresul* (1970-1985). Ca sportiv, a făcut parte din primul nucleu de pentatloniști din țara noastră (disciplină apărută în 1953), participând în *premieră* la toate competițiile interne și internaționale organizate în perioada 1953-1957. Astfel, la prima participare la CM de pentatlon modern, în 1954, la Budapesta, s-a clasat cu echipa pe locul VIII; la CI de la Sibiu (1955), cu 4 742 puncte s-a situat pe locul I (individual), apoi la CM din 1955, de la Macolin (Elveția), împreună cu C. Vena și V. Manciu, a

ocupat locul VII (din 17 țări), iar la JO din 1956, de la Melbourne – în echipă cu C. Vena și D. Țintea – locul VI. Paralel cu pentalonul, a participat și la competițiile de scrimă (spadă), devenind în anii 1957, 1958, 1960 campion național cu echipa *Progresul* București, apoi, în 1961 și 1963, cu echipa Știința. A lucrat cu doi antrenori: Aristide Galimir (1953-1960) și Ion Rădulescu (1961-1963). Ca antrenor de spadă, a activat la lotul național (1976-1980), contribuind efectiv la obținerea medaliilor de la JMU – Sofia, 1977 (aur) și JMU – Mexic, 1979 (bronz); locul IV (echipa) la JO Mos-cova – 1980 și locul VI al elevului său, Ion Popa (individual); locul II (1979) și I (1980) la CCE de la Heidenheim ocupate de echipa *Steaua* (antrenată la lot) și locul I, cucerit de 4 ori consecutiv (1976-1979) la CI de la Greiswald (Germania). Ca antrenor la CS *Progresul* a obținut succese meritorii cu elevii săi (C. Nicolae, T. Bălănescu, L. Herescu, Ad. Calcișcă ș.a.) atât pe plan intern, cât și internațional. În 1998. Federația de Scrimă i-a recunoscut meritele de antrenor acordându-i titlurile de Antrenor emerit și Maestru emerit al sportului. Pentru eforturile sale i-a fost decernată distincția *Meritul Sportiv*, în 1977.

TOADER, ADRIAN (1972), n. în București. Ca sportiv – pentatlonist a activat la CSA *Steaua* în perioada 1987-1998, avându-i antrenori pe: Gheorghe Tomiuc (coordonator și antrenor de atletism), Mihai Popa (scrimă), Dumitru Spârlea (tir), Tiberiu Munteanu

(înot), Nicolae Gheorghe (călărie). Rezultatele realizate: CN (j) – 3 titluri, CN (j) echipe – 3 titluri, CN (s) – 4 titluri (individual) și 2 cu echipa; CN ștafetă – 6 titluri. Pe plan internațional: Cupa Mondială – UIPM din 1996, locul VII; JO de la Atlanta, 1996 – locul XII. La CE de la Szekesfehervar, din anul 2000, a cucerit medalie de bronz la proba individuală și a contribuit la clasarea pe locurile V la proba de ștafetă și la echipe. Maestru al sportului, 1992.

TOMIUC, GHEORGHE (1939), n. în Cernăuți, azi Ucraina. Absolvent al ICF, promoția 1966. Profesor de educație fizică și sport. Ca sportiv – pentatlonist a activat la CSA *Steaua* (1960-1965), pregătit de antrenorii: Ioan Mureșanu (coordonator și

atletism), Dumitru Hering și Ion Bârloiu (călărie), Vasile Chelaru și Adalbert Gurath (scrimă), Nicolae Prescure și Gheorghe Corbescu (tir), Iosif Enăceanu și Iohan Frâncu (înot). A obținut de 3 ori titlul de campion național (ind.) și de 9 ori cu echipa; la Spartachiada militară a armatelor prietene – medalie de argint cu echipa la Leipzig (1958), iar la primul CI de Pentatlon Modern al armatelor prietene – medalie de bronz cu echipa, la București (1960). Ca antrenor de pentatlon modern a activat la CSA *Steaua* (1967-1970 și 1982-1998), precum și la CS *Olimpia* București (1971-1982). Rezultatele realizate ca antrenor: CME (j) 1969- locul VI pe echipe și 1984-medalia de bronz; CME (s) 1974 – medalie de bronz; Cupa Europei – medalii de bronz (1979, 1981, 1983); Gheorghe Marian la JO – Barcelona (1992) – locul VII; Adrian Toader la JO – Atlanta (1996) – locul XII. A contribuit la pregătirea sportivului Adrian Toader, care în anul 2000, la CE de la Szekesfehervar, a cucerit medalie de bronz la proba individuală și a făcut parte din componența ștafetei și echipei care s-au clasat pe locurile V. Maestru al sportului în 1976. Antrenor emerit în 1991. Pentru contribuția sa ca sportiv, antrenor și coordonator al colectivelor tehnice la dezvoltarea și afirmarea pentatlonului, în anul 2000 i s-a conferit Medalia națională *Pentru Meri*” clasa a III-a.

ȚINTEA, DUMITRU (1936), n. în București. Antrenor de călărie și tir. Ca sportiv a activat în Clubul *Progresul* București (1954-1956), Clubul CCA București (1957-1961) și CSA *Steaua* București (1962-1971), având ca antrenori pe: Mureșanu Ion, coordonator și

antrenor de atletism; Aristide Galimir, Raul Dristorianu și Vasile Chelaru, scrimă; Grigore Ioanide și Nicolae Prescure, tir; Nicu Dumitrescu, Iosif Enăceanu și Iohan Frâncu, înot; Nicolae Zidaru și Ion Bârloiu, călărie. Membru al echipei României care a participat pentru prima oară la JO din 1956 de la Melbourne, locul VI pe echipe, la prima Sparta-chiadă de Vară a Armatelor Prietene de la Leipzig, din 1958 – medalie de argint pe echipe, la primul Campionat Internațional al Armatelor Prietene, din 1960, de la București – medalie de bronz pe echipe. Campion național: 3 titluri (1956, 1957, 1961) și 5 cu echipa (1957-1961). Ca antrenor, are o contribuție directă la pregătirea lui Lucian Marian Țintea, care a devenit Maestru internațional al sportului din 1984, și a cucerit medalie de bronz pe echipe la CM de pentatlon modern de juniori, în 1984, 2 titluri de campion național (1983, 1984), la juniori și 3 titluri la echipe juniori (1982, 1983, 1984). Antrenor emerit de pentatlon modern.

VENA, CORNEL ADRIAN (1932), n. în Sibiu. Absolvent al ICF din București, promoția 1956. Obține în 1968 diploma de profesor de educație fizică și sport (echivalentă celei de la ICF), la Melbourne (Australia). Licențiat în Educație fizică în 1974, la *Le Tobe University* din Melbourne, unde activează ca profesor de educație fizică și sport. În țară, ca sportiv – pentatlonist, a activat la clubul Știința București (1953-1956), avându-i ca antrenori pe: Ion Mureșanu (coordonator și antrenor de atletism), Aristide Galimir (scrimă), Nicolae Zidaru (călărie), Iosif Enăceanu (înot) și Grigore Ioanide (tir). În Australia a frecventat cluburile: Victorian Railway Institute (la scrimă) și Victorian Modern Pentathlon Association (la pentatlon modern). A fost câștigătorul primului Campionat de pentatlon modern al României din 1955, de la Sibiu. Căpitan al echipei naționale care a participat pentru prima dată la un CM de pentatlon modern (1954), unde s-a clasat pe locul VIII. Alte competiții la care a mai participat: CME (1955) - locul VII la CM, respectiv VI pe plan european, în proba pe echipe; JO din 1956, Melbourne – locul VI (echipe), XIV (individual),

câștigător al probei de spadă, cu 1 100 puncte, rezultat care nu a mai fost realizat de vreun sportiv până în prezent. Din anul 1956 s-a stabilit în Australia, unde a devenit campion național la spadă (Brisbane – 1957); campion la spadă al Statului

Victoria, în 1958; campion național, cu echipa de floretă, la Melbourne, în 1982; campion al Australiei la pentatlon modern (veterani), în perioada 1971-1979. Maestru al sportului, titlu acordat retroactiv, în 1997, de MTS din România.

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE OINĂ

În ansamblul manifestărilor tradițional-populare ale neamului românesc există un joc a cărui natură ludică se topește în istoria agrară și pastorală. Este vorba de *OINĂ* – un joc al pământului românesc, joc izvorât din adâncul ființei noastre, o întrupare deplină a geniului acestui popor. Este o creație unică, un vechi joc numai al poporului român, ce păstrează în structura sa amintirea unor manifestări și evenimente mai puțin cunoscute, ale căror semnificații, astăzi, sunt mai greu de precizat. Practicat din fragedă copilărie de către cei care ne-au apărut cu brațele lor zdravene pământul, obiceiurile, credința, limba, precum și nevoile și neamul, acest joc milenar purcede de la același izvor din care curg prin veacuri Doina, Dorul și Miorița – adevărate rădăcini ale poporului român. Originea oinei pune în continuare probleme delicate istoricilor și filologilor. Oinomania creată în urma unor exagerări și sofisme cu iz patriotard sau din scrieri pur gazetărești și, în cel mai fericit caz literare, nu slujește adevărului istoric. Enigmaticul joc al plaiurilor românești, cu o tradiție atât de îndelungată, este un izvor istoric și totodată un produs al mediului nostru geografic și climatic. Mai toate îndeletnicirile, probele de voinicie, jocurile și întrecerile care s-au cultivat și apoi s-au impus la noi, alcătuind sistemul național de educație/cultură fizică și sport, sunt legate de aspectele teritoriului și ale climei sale temperat - continentale, înfrățindu-se cu pământul țării. Mediul, cu cele două coordonate ale istoriei (spațiul

și timpul/durata), au fost complice la producerea fenomenului ludic și un factor prielnic răspândirii sale. Acest joc este sinteza cea mai autentică, mai specifică a spațiului mioritic, este un decupaj din fluxul existenței noastre: un joc profund solidar cu peisajul interior al poporului român, cu ancestralul suflet românesc. Câmpia Română, șesurile Bărăganului, Dobrogei, Moldovei - până la Nistru, dar și plaiul -acel plan înalt, deschis, verde - din întreaga Transilvanie - constituie orizontul răspândirii oinei -un joc de echipă a cărui temă este un model redus al realității pe care o reprezintă, un model al unor experiențe specifice. Oina pare a fi și un joc războinic, din care nu lipsesc momentele de atac și apărare. Dar, după ritmul de desfășurare, după felul de așezare a jucătorilor pe teren, cât și după materialele folosite (bățul, mingea din piele, umplută cu păr de animal) ar reprezenta mai curând o transplantare pe plan competițional a celor două anexe ale agriculturii - ocupația de bază a oamenilor locului - și anume: creșterea vitelor și păstoritul. Jucătorii echipei "stătătoare" sunt dispuși în nouă cercuri, aflate la distanțe regulate, asemenea unor case statornice, chemate parcă, prin spațiul verde dintre ele, să marcheze niște silabe neaccentuate. Dispunerea caselor de odinioară din satele noastre de la șes seamănă întrucâtva cu cea a cercurilor din câmpul de joc. Din aceste spații de apărare sunt atacați cei care încearcă să treacă printre ele și care alcătuiesc echipa adversă: echipa călătoare (sau migratoare), cea aflată momentan la bătaia mingii.

Structura motrică a jocului este și ea destul de amplă și dinamică: prinderea și pasarea mingii, lovirea ei cu bățul cât mai puternic, alergarea și pararea loviturilor, pe scurt mișcări cât mai precise, fără arabescuri. Deci, un destin uman pus în joc, cu deplasări măsurate de pericolul de a fi lovit la trecerea printre cercuri (case), dispuse asemenea unor obstacole ale sorții. Nimic nu este în plus și nimic nu-i lipsește acestui joc al vechilor șesuri românești, al bărăganelor, joc de echipă, semn că destinul pus în joc nu este de înfruntat de unul singur. Cei 9-11 jucători ai unei echipe indică faptul specific poporului român, stabil de milenii pe aceleași meleaguri: viața de societate, caracterul comunizator. În jocul de oină avem de a face cu forțe egale între opuși și cu o armonie rațională caracterizată prin alternarea efortului cu odihna, a atacului cu apărarea, a aruncării și lovirii mingii cu prinderea ei ș.a.m.d. JOC pastoral la origine (oierii, oierie, păstorit), în care e prezentă ideea arhaică a ciclicității, a întoarcerilor, o echipă se află la *păscare* (în cercuri) și apoi la *bătaie*, căpitanul formației purtând numele de *baci*, oina nu indică o sărăcie motrică și nici ideatică, ci dimpotrivă. Totul se reîntoarce. Nu există atacuri și propășiri continue, infinite. Este ușor de înțeles și practicat acest joc, întrucât rădăcinile sale, ca și ale doinei se contopesc cu istoria noastră. O descriere sugestivă a modului cum a fost sărbătorită, la Iași și în împrejurimi ziua de 1 Mai 1857, ziua turmelor, serbare pastorală păstrată de la daco-romani sub numele de *Armindenea*, din programul căreia nu a lipsit oina, o aflăm în *Gazeta de Moldova* (XXVIII, p.138). “A oina” rămâne totuși un verb a cărui semnificație încă nu-i lămurită îndeajuns. Dacă un străin ar dori să ne cunoască și să ne găsească ar trebui să-l îndrumăm către acele locuri și momente unde se joacă oina noastră - un joc românesc, al societății pastorale de odinioară, unul desăvârșit, în care armonia dintre gând și faptă este perfectă. *Izvoarele* care atestă vechimea îndelungată a oinei sunt puține la număr; majoritatea sunt lingvistice și literare. Cele de natură topografică și hidrografică mai mult încurcă decât clarifică lucrurile. Izvoarele nescrise, provenite din etnografie și folclor, sunt însă mai numeroase. Căci

oina, ca și doina, hora, călușarii purced de la același izvor; prin ele durăm și din ele ne tragem forța și dorința de a trăi nestingheriți pe aceste meleaguri.

Istoria oinei nu-i mai săracă în evenimente reprezentative decât datele și documentele care evocă începuturile fotbalului în Anglia sau ale baselball-ului în S.U.A. Prin urmare, să nu-i cerem mai multe antecedente istorice decât acestora, deoarece nu ni le poate oferi. Pretinsa continuitate în istorie a unei practici sportive, pentru a umple golurile existente și a obține istorii anuale, riscă să introducă trasee frauduloase. Chiar logica istorică ne obligă să afirmăm, de pildă, că alergarea, înotul, deplasarea pe apă și pe zăpadă, ca și oina (unde apar aruncarea, prinderea, lovirea și respingerea mingii) sunt manifestări ludice primare, istorice. Începuturile lor se confundă cu apariția gândirii și limbajului. Folosirea multiplă a bățului și a mingii par să fie una dintre primele trepte pe care a pășit omul de la stadiul de natură la cel de cultură. **Bățul**, mingea și, în general, fiecare unealtă creată de om întruchiează, într-un anume fel, un joc, o întrecere sau intră în alcătuirea acestora. Așa stau lucrurile și cu bățul și mingea de oină. Acolo unde arheologii au descoperit prezența ambarcației, arcului cu săgeți, sulitei, a schiului, săniei etc. este sigur că au existat și practicile ca atare: utilitare și ludice. Pentru a merge cât de cât pe urmele vechii oine e de făcut apel și la *etimologia* acestui cuvânt neaș. Ea, și în primul rând antroponimia și toponimia hidrografică, joacă un rol de seamă în acest demers. Argumentele de natură lingvistică stau adesea la îndemâna cercetătorului, când e vorba de a determina vechimea unui fenomen sau proces. Dicționarele noastre au consemnat în dreptul cuvântului “oină”, fie că ar proveni din turcescul *oyun* “joc”, *oynamak* (verb tranzitiv cu prezentul oinar) “a/se juca” în general (și îndeosebi jocuri de salon: zaruri, cărți etc.), fie că ar avea o etimologie necunoscută. În stadiul actual al documentării, poziția ultimă pare mai corectă, deoarece până la venirea turcilor în contact cu Țările Române, unde vor fi văzute pentru prima dată practicându-se acest joc pe care ei nu îl au în fondul tradițional - popular nici astăzi, populația din aria vastă traco-geto-dacă nord și sud dunăreană era

familiarizată cel puțin cu rădăcina cuvântului, dacă nu cu cuvântul „oină” în întregime. *Oinos* în grecește însemna “vin”, iar *oine* “viță de vie”. Deci nu în limba și în antichitatea greacă sunt de căutat urmele acestui joc. Pasa în doi și mai mulți jucători, ca și “mingea în triunghi” sunt structuri și jocuri atestate în epocile elenistică și romană. Erau și alte jocuri cu mingea. Ele își aveau rolul lor educativ, distractiv și igienic - ca și oina noastră, de altfel - și nu-i de trecut cu vederea că un medic celebru de talia lui Galenus (130-210) le-a consacrat un adevărat tratat. Totuși, jocurile cu mingea nu figurau în programul jocurilor de la Olympia, Nemea, Corint, Atena sau Roma și nu se asemănau cu oina noastră. Prin *oinensi* se desemnau atunci locuitorii țărmului vestic al Pontului Euxin, mai sus de *crobi* (trăitori printre locuitorii Dobrogei încă din sec. VI î.Hr.) și menționați de Dion Chrysostomos (sec. I d.Hr.) în *Discursurile* sale, iar prin *oinopes* - unul dintre cele șase triburi care alcătuiau corpul cetățenesc din Tomis până în epoca romană. Rezultată nemijlocit din evoluția latinei populare în aria vastă de locuire a traco-geto-dacilor, limba română aducea ea însăși către noi unele cuvinte păstrate azi în lexicul ei de bază. Este posibil ca, între termenii de uz militar, agrar, pastoral etc., din limba strămoșilor noștri, care care au înrăurit latina orientală (baci, țarc, zăr, urdă etc.) să se afle și (h) oina, doina și altele. Cuvinte pe care cei din Peninsula Balcanică nu le cunosc, exceptându-i pe aromâni, bineînțeles. În unele zone din centrul Transilvaniei, jocul oina apare cu numele de *pila*, ceea ce în antichitatea greco-romană constituia o grupă mare de jocuri: *pila trigonalis*, *pila follis*, *pila panganica*, *pila ovina* etc. Sunt numeroase dovezi de natură lingvistică ce conduc către sublinierea vechimii și a caracterului național ale acestui joc care face parte din comoara culturii noastre populare. Și Radu S. Corbu, un colaborator apropiat al lui Spiru Haret în edificarea acestui joc în învățământ, susținea în cartea sa originea latină a oinei, care ar proveni din *ovina* sau *ovillina* care înseamnă “oiesc”, făcând legătura cu terminologia folosită pe atunci: “(h) oinari”, “baci”, “păscare” etc. Prin desfășurarea sa, jocul amintește de o foarte veche îndeletnicire a daco-romanilor: păstoritul, oieritul, oieria. A “oina”

oile, a le coborî primăvara la șes, într-o zonă din apropierea unui (pâ) râu - fenomen rămas în etnografie cu numele de transhumanță, iată de unde ar începe istoria veche a acestui joc adevărat românesc. Indirect, arealul și istoria oinei se constituie și în argument al continuității noastre pe aceleași meleaguri. Dacă românii ar fi venit din sudul Dunării sau de undeva din dreapta fluviului, ar fi trebuit ca oina lor să o aflăm în arsenalul de jocuri tradițional-populare greco-bizantin sau în cel al slavilor. Ori, nu-i de găsit, ceea ce denotă că patria oinei nu-i de căutat în afara granițelor țării. Jocul lipsește din manifestările tradițional-populare și din vocabularul Imperiilor Bizantin și Otoman al secolelor IX-XIX, dar și din cel al bulgarilor și maghiarilor din aceeași perioadă. Populația slavă din secolul VII-XII va fi întâlnit cu siguranță la populația daco-romană (apoi românească) nord-dunăreană și cuvântul oină, ce desemna jocul răspândit în această zonă, însă ea nu l-a putut traduce, cum a făcut cu unele denumiri locale: Repedea, Repede în *Bistrița* etc. Cât despre un eventual împrumut din limba pecenegilor și cumanilor, datorat contactelor acestor migratori cu populația românească din Câmpia Munteană și sudul Moldovei, deocamdată nu avem știință. Punctul nostru de vedere este că patria oinei rămâne, mai departe, în vechile zone de *oinare* a oilor și de pășunare a lor, care în Dacia ocupau o suprafață întinsă. Așa au stat lucrurile și mai târziu, când oina putea fi întâlnită nu doar ca joc în toată Moldova și în celelalte zone ale țărilor române, dar și în toponimie și hidronomie, ceea ce confirmă adevărul din versurile lui Martin Opitz (fost profesor la Academia din Alba Iulia în 1621/2, un bun cunoscător al poporului român): “Și jocul chiar e martor c-aveti tulpină veche” (Poetul se referea la jocul popular în genere, o creație cu caracter bărbătesc, vitejesc etc).

Una din zonele de oinare a oilor, respectiv de trecere a lor către șes, în preajma unor meleaguri care de secole poartă acest nume este *Oinac* (Oinacu). În aceeași veche localitate de pe malul stâng al Dunării, în apropiere de Giurgiu (la 6 km), ce formează un triunghi echilateral cu Oltenița și Glina, arheologii au descoperit o necropolă ce

conține două niveluri distincte din punct de vedere etnic și cronologic, datând din secolele III-IV d. Hr. Semnalată în Dacia în vremea romanilor, *Oinacu* făcea parte în vremea războiului de cucerire a independenței din plasa Marginea, județul Vlașca. Oinești sau Iazul Vechiu este numele unui sat vechi din fosta plasă Cârlișău, județul Iași. *O* localitate cu acest nume, contopită apoi cu satul Ulmi, a existat și în fosta regiune București, iar altele purtând numele de *Hoinari*, existau în județele Buzău, Brăila și Ialomița, numirile vechi fiind înlocuite cu vremea. Cu numele de *Hoyna* este menționat un râu de către istoricul italian (episcop de Nocera la 1528) Paul Giovio în vol. III al lucrării sale *Historiarum sui temporis ab anno 1494 ad annum 1548*. libri XLV, Basileae 1560, din care cităm: “Iară spre Răsărit [Valahia] are un lac cu pești (*piscosus*) care-l formează râul Hyerasus, numit de cei ce locuiesc în preajmă, Prut. La miazănoapte se hotărăște [are ca hotar n. n.] prin râul neînsemnat *Hoyna* și îndreptându-se prin ținuturile țarmurene până la Istru, ocolind astfel capul țării, revărsându-se prin nenumărate guri în Istru, în fața insulei Peuce...”. Un râu sau poate o localitate (neidentificată) cu numele *Oina* apare în descrierea Valahiei superioare făcută la sfârșitul secolului al XVI-lea de către teologul și cosmograful italian Gian Lorenzo d’Anania. În lucrarea sa *Sistemul universal al lumii sau Cosmografia* (Veneția, 1569) autorul face mențiunea că Valahia superioară “merge de-a lungul Dunării până la insula Brăilei și la râul Prut și la <Oina> nu se mai găsește alt oraș...”. În sfârșit, o descriere anonimă olandeză, din anul 1668, a Țării Românești și Moldovei, tipărită în anul 1687, prezintă interes documentar, îndeosebi prin pasajul: “La miazănoapte dăm de râul Hoina sau de principatul Moldovei [...], care și-a luat numele său de acum de la unul din râurile sale sau de la castelul Moldavien ce se află în țară”. În Transilvania, cu excepția comunei *Oaia*, situată la circa 7 km de Tg. Mureș, o localitate sau o apă cu numele de oină nu există, semn că oinarea oilor și patria vechiului joc de care ne ocupăm vizează în principal Moldova și Câmpia Dunării. Ca și variantele Mioriței, diferitele denumiri date oinei jucate în Transilvania nu aduc schimbări în scenariul

și fondul structural al jocului. O însemnare din anul 1763 a lui Nicolae Stoica din Hațeg pe o cazanie, de la Râmnic, descoperită de Nicolae Iorga, enumera printre jocurile practicate de copii “lapta mică” - o altă denumire sau o variantă a oinei. În zona Blajului, oinei i se spunea “lapta lungă” sau “de-a lungă”, în regiunea Brașovului “Baciul”, “Fuga”, în cea a Dejului “Halca”, “Hapâciu”, iar în alte zone “Matca mare”, “Pila”, “Bata” etc. Despre începuturile oinei aflăm câte ceva și în *Istoria Moldovei* a lui Ion Neculce. În schimb, în Moldova descrisă de Dimitrie Cantemir, pe lângă sensul de învechit, neobișnuit, oina mai avea și sensul de carne de oaie: “... și carnea mea în oină să nu o prefacă” - nota distinsul cărturar aflat pentru puțină vreme pe tronul domniei. Cu numele de hoină, jocul este menționat și în însemnările unor călugări, prin 1852, când la Piatra Neamț începuse a se construi, în vremea lui Grigore Ghica, Școala Domnească. În cunoscuta-i piesă “Vlaicu Vodă”, dramaturgul Al. Davila plasa jocul în vremea domnului muntean, de la 1364 până la 1377, Vladislav I, cel care a cunoscut prima incursiune a turcilor otomani, fără a-i exagera vechimea: “Și de ce? Că fug de curte, că-n ogoi mă joc de-a hoina? / Și că-n loc de liturghie, pun să mi se cânte doina?”. La aceeași manifestare tradițional-populară se referea și folcloristul Tudor Pamfile: “Și Oină, haină: joc de copii/ Copii care nu stau acasă, ci joacă hoina”. Oina, străvechi joc românesc ce poartă numele unor locuri anume, așa cum în istoria universală localitățile Rugby și Badminton, din Marea Britanie, au dat nume și sporturilor respective. “Acestor jocuri tradiționale și pitorești - oina și haiducii - le-am fost părtaș credincios în toate duminicile frumoase de toamnă” - scria Mihail Sadoveanu. În amintirile sale literare, marele romancier mărturisea: “Nu se știe oare că avem o tradiție a jocului de oină? Că l-au jucat și părinții noștri și l-am jucat și noi? Și douăzeci și cinci de generații de școlari...? Nu cumva cei ce se ocupă de educația fizică a tineretului socotesc sport numai foot-ball-ul și alte vocabule anglo-saxone?... Oina însă este a noastră și n-o mai are nimeni”. În preajma Jocurilor Olimpice de la Atena, inaugurate ca Jocuri Internaționale (25 mart./6 apr. 1896), presa din

România relata despre demersurile Bucureștiului pentru a se trimite două echipe de oină la această primă ediție modernă în vederea unor demonstrații și a popularizării sportului nostru național. Cum sporturile de echipă încă nu figurau în programul J.O. este lesne de aflat rezultatul acestui demers. Practicat la scara întregii țări, precum și în Basarabia, Bucovina până la Lwow (în Polonia), Banatul sârbesc, Dobrogea și sudul ei (fostul Cadrilater), acest joc sportiv ce vine din antichitatea daco-romană constituie o cucerire a latinității și unității noastre de evoluție istorică. Un joc care ni se potrivește ca și doina - comori de neprețuit ale culturii poporului român. Un predicator al unității culturale a românilor de pretutindeni. Unitatea și continuitatea culturii își dovedesc valabilitatea și în cazul ariei oinei - un cuvânt așa de românesc precum doina și dorul. Ori “un cuvânt e un arbore - scria C. Noica (*Creație și frumos în rostirea românească*). Că s-a născut pe pământul tău ori a căzut ca o sămânță din lumea altora, un cuvânt este, până la urmă o făptură specifică. A prins rădăcini în lumea țării tale, s-a hrănit din ploile ei, a crescut și s-a resfirat sub un soare ce nu e nicăieri același, iar așa cum este nu poate fi lesne mutat din loc, transplantat, tradus”. Cât privește asemnarea sa cu basse-ball-ul, joc foarte popular astăzi în S.U.A. și, de aici, răspândit până în Cuba, Australia, Japonia etc., nu riscăm prea mult dacă avansăm ideea că ambele își au sorginea pe pământ românesc. De aici va fi fost luat jocul și dus pe continentul american de către transilvănenii care au emigrat, în sec. al XVIII-lea, în Statele Unite ale Americii. Aceste două jocuri cu mingea bătută cu bățul, abia dacă se deosebesc între ele, fiind de fapt unul singur. Oina, hoina sau cu denumirile ei transilvănene (“de-a lungă”, “de-a patru să stăm”, “de-a fuga” etc.) reprezintă un bun cultural ale cărui simboluri (bățul și mingea) apar frecvent în cultura poporului nostru. Modernizat la sfârșitul secolului XIX, când îl practica și Mihail Sadoveanu, care considera că “Orice om vrednic trebuie să învețe întâi și întâi a juca oina. Fără aceasta nu-i bun de nimic și nu face două parale”, jocul a căpătat reguli unice, iar terenul a dobândit dimensiunile și marcasele apropiate de cele din zilele noastre. Jocul respectă și traduce o

realitate românească reamintind că nu oricine e pregătit să facă un efort, chiar și pentru joc, fie el Oină, Călușul, Sârba, Țăcul, Țurca etc. S-a jucat oină până și în Grădina lui Știrbei Vodă, respectiv în Cișmigiu, cum s-a numit după inaugurare (1852). Pentru populația școlară din zonă, și în primul rând pentru elevii liceelor Gh. Lazăr și Sf. Sava, Grădina Cișmigiu a constituit terenul ideal pentru practicarea și modernizarea oinei, pentru verificarea regulilor și apropierea ei de sporturile autentice. Cu trecerea timpului, școala a promovat în programele sale jocul de oină găsim-l capabil să slujească procesul instructiv-educativ. Jocul, desfășurat până atunci pe terenuri fără margini bine conturate cu mingi și bastoane de forme și dimensiuni diferite, avea să-și fixeze în scris primele reguli și regulamente pentru stabilirea învingătorilor după aceleași criterii. După descrierile literaților și folcloriștilor A. Lambrior (*Convorbiri Literare*, din aprilie 1875), G. I. Pitiș (*Revista Nouă*, 1888), P. N. Papahagi-Vulduna (1893), Tudor Pamfile (1913), cât și ale măștrilor de gimnastică Dimitrie Ionescu (1894) și Radu S. Corbu (1894, 1898, 1899), jocul tradițional-popular s-a ales apoi cu primul Regulament (20 decembrie 1898) după care s-a desfășurat cel dintâi campionat național anual la această ramură începând din mai 1899. Este meritul lui Spiru Haret, pe atunci ministru al Învățământului de a valoriza o tradiție ludică strămoșească și de a fi înălțat-o la rangul de disciplină școlară, la care s-a organizat apoi cel dintâi campionat național – o premieră în viața sportivă a României. Oina ar fi putut fi prezentă la prima ediție a Jocurilor Olimpice moderne cea din anul 1896, de la Atena, dacă organizatorii ar fi dat curs propunerii forului olimpic român. Totuși, dacă oina noastră nu a fost inclusă în programul J.O. nici la edițiile următoare, preferându-se baseball-ul, eșecul reflectând, indirect, nivelul spectacular al acestui simbol tradițional-popular cu caracter sportiv, care nu a mai evoluat prea mult de la vremea lui Spiru Haret, încremenind în dinamica originală. Introducând oina în programa școlară, Spiru Haret a devenit astfel garantul ei ca mijloc instructiv-educativ în *paideea* românească, iar școala a devenit principalul agreat al modernizării și afirmării oinei încă din primele decenii ale secolului XX.

Câștigătoarele Campionatului Național școlar de la începuturi până în anul 1918

1899	- Liceul N. Bălcescu din Brăila (la București, la Șosea, pe terenul unde ulterior s-a construit Institutul de geologie)
1900	- Liceul Mihai Viteazu din București (susținut numai în Capitală)
1901	- Liceul Mihai Viteazu din București (susținut numai în Capitală)
1902	- Liceul N. Bălcescu din Brăila (Brăila)
1903	- Liceul N. Bălcescu din Brăila (Brăila)
1904	- Liceul N. Bălcescu din Brăila (Buzău, Brăila)
1905	- Seminarul Central din București (Câmpulung Muscel)
1906	- Școala Normală din Câmpulung Muscel (București)
1907	- Școala Normală din Câmpulung Muscel (Ploiești)
1908	- Școala Normală din Câmpulung Muscel (Iași)
1909	- Școala Normală din Câmpulung Muscel (Galați)
1910	- Școala Normală din Galați (Bârlad)
1911	- Liceul Gheorghe Lazăr din București (Turnu Severin)
1912	- Liceul Internat din Iași (Craiova)
1913	- Liceul Internat din Iași (Constanța)
1914	- Seminarul Nifon (susținut numai în Capitală)
1915	- Seminarul Nifon (susținut numai în Capitală)
1916	- Seminarul Nifon (susținut numai în Capitală)
1917	- Nu s-a desfășurat
1918	- Liceul Matei Basarab (susținut numai în Capitală).

Oina a atras în mrejele ei numeroși tineri de la orașe și sate care au devenit apoi oameni de știință și cultură, personalități de marcă ale României: Ion Creangă, Petre Ispirescu, Barbu Ștefănescu Delavrancea, Al. Davila, Calistrat Hogaș, I.L. Caragiale, C-tin Kirițescu, M. Sadoveanu, Elena Farago (prima femeie arbitru de oină), Demostene Botez, Grigore Popescu-Băjenaru, Eugen Barbu, Marin Preda, Fănuș Neagu și alții. După Marea Unire, finala pe țară a campionatelor interșcolare avea să fie programată și în teritoriile realipite

Țării, semn că jocul oinei era cunoscut și acolo, numai că se dorea ca unirea să se înfăptuiască cât mai grabnic și în viața sportivă a României întegrite. În perioada interbelică oina a pătruns în toate categoriile populației: studenți, militari, seminarii teologice, muncitori, etc. elementul stabil în mișcarea oinistică, chiar și după crearea Federației de specialitate, îl reprezintă campionatul național școlar, cu fazele sale locale, zonale și finale, competiție care a avut un vajnic susținător în Ministerul Învățământului.

Echipele campioane naționale în perioada interbelică

1919	- Liceul Matei Basarab din București (susținut numai în Capitală)
1920	- Liceul de băieți din Craiova (Brașov)
1921	- Liceul Spiru Haret din București (Timișoara)
1922	- Seminarul Nifon (Cernăuți)
1923	- Liceul Gh. Lazăr din București (Cluj)
1924	- Liceul Gh. Lazăr din București (Oradea)
1925	- Liceul Gh. Lazăr din București (Galați)
1926	- Liceul Gh. Șincai din București (Chișinău)
1927	- Seminarul Central din București (Turnu Severin)
1928	- Seminarul Central din București (susținut numai în Capitală)

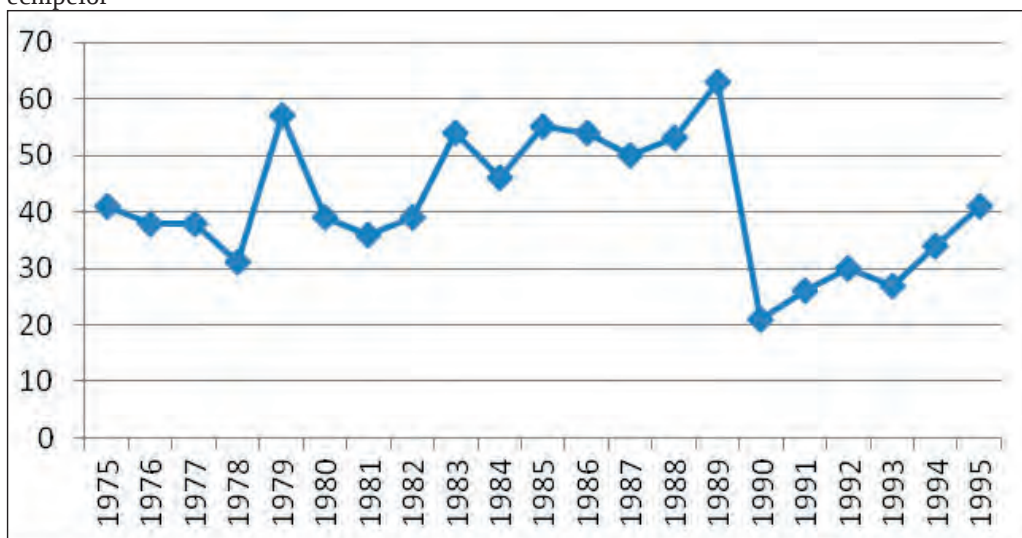
1929	- Seminarul Nifon (campionă pe oraș)
1930	- Seminarul Central din București (Iași)
1931	- Seminarul Central din București (Ploiești) (susținut numai în Capitală)
1932	- Universitatea din Chișinău (Timișoara) (campionat universitar)
1933	- Nu posedăm date
1934	- Seminarul Veniamin din Iași (programat la Craiova, dar susținut numai în Iași)
1935	- Seminarul Central din București
1936	- Seminarul Nifon din București (Buzău)
1937	- Seminarul Central din București (Brașov)
1938	- Liceul de băieți Bacău (Cupa Societatea Tinerimea Română - București)
1939-1944	- Din cauza celui de al Doilea Război Mondial nu s-au desfășurat competiții oficiale.

În acest interval probabil o stradă din cartierul bucureștean Dămăroaia, situată în spatele actualei Case a Presei, a primit numele de strada Oinei. În

perioada care a urmat Campionatul național avea să rămână competiția dominantă a întregii activități de performanță la oină.

Numărul echipelor participante la turneele finale ale campionatelor naționale

Anul competițional	Campionatul național					Total echipe
	de seniori	de juniori I	de juniori II	Școlar	al liceelor agroind.	
1975	10	10	21	-	-	41
1976	10	8	10	-	10	38
1977	10	8	10	-	10	38
1978	10	4	8	-	9	31
1979	10	9	30	-	8	57
1980	10	10	10	-	9	39
1981	10	10	8	-	8	36
1982	10	8	10	7	4	39
1983	10	10	16	8	10	54
1984	10	8	10	8	10	46
1985	10	10	18	7	10	55
1986	10	10	16	8	10	54
1987	10	10	16	6	8	50
1988	10	10	16	7	10	53
1989	10	9	16	8	10	63
1990	10	11	-	-	-	21
1991	8	8	10	-	-	26
1992	9	10	11	-	-	30
1993	6	3	6	7	5	27
1994	8	4	5	11	6	34
1995	7	8	7	13	6	41

Dinamica participării echipelor la Campionatele NaționaleNumărul
echipelor**Câștigătoarele Campionatului național de seniori**

Anul	Echipa	Localitatea unde s-a desfășurat tuneul final	Obs
1951	Dinamo București	București	
1952	Dinamo București	Sibiu	
1953	Știința București	Craiova	
1954	Știința București	Arad	
1955	Dinamo București	Cluj	
1956	Știința București	Brasov	
1957	Recolta Av. Curcani	Timisoara	
1958	Av. Curcani /Șt. București	București	Nu s-a acordat titlul
1959	Dinamo București	București	
1960	Nu s-a disputat		
1961	C.P.B.	București	
1962	C.P.B.	Buzau	
1963	C.P.B.	Baia Mare	
1964	Dinamo București	Giurgiu	
1965	Dinamo București	Suceava	
1966	Dinamo București	Roman	
1967	C.P.B.	Craiova	
1968	C.P.B.	Piatra Neamț	
1969	C.P.B.	Arad	
1970	C.P.B.	Câmpulung Muscel	
1971	C.P.B.	Botoșani	
1972	C.P.B.	Craiova	
1973	C.P.B.	Alba Iulia	
1974	C.P.B.	Alexandria	

1975	C.P.B.	Tulcea	
1976	Dinamo București	Focșani	
1977	Dinamo București	Oradea	
1978	Univ. București	Brăila	
1979	Dinamo București	Targoviște	
1980	Dinamo București	Alexandria	
1981	C.P.B.	București	
1982	Dinamo București	București	
1983	Dinamo București	București	
1984	Dinamo București	București	
1985	C.P.B.	București	
1986	C.P.B.	București	
1987	Dinamo București	București	
1988	Dinamo București	București	
1989	Dinamo București	București	
1990	C.P.B.	București	
1991	C.P.B.	București	
1992	Coresi București	București	
1993	Straja București	București	
1994	Siretul Bacău	Bacău	
1995	Granicerul Constanța	Constanța	
1996	Straja București	București	
1997	Siretul Bacau	Bacău	
1998	Siretul Bacau	Bacău	
1999	Victoria Dej	București	
2000	Straja București	București	
2001	Straja București	București	
2002	Siretul Bacau	Bacău	
2003	Straja București	Bacău	
2004	Frontiera Tomis C-ța	Câmpina	
2005	Siretul Bacau	Câmpina	
2006	Frontiera Tomis C-ța	București	
2007	Frontiera Tomis C-ța	Constanța	
2008	Frontiera Tomis C-ța	București	
2009	Biruinta Gherăiești	Tg.Lăpuș-Mm	

În afara campionatului național, câștigat uneori și de echipe comunale, s-au desfășurat numeroase alte competiții dotate cu cupe (Cupa Satelor, Cupa

UNCAP, Cupa Păcii, Cupa UGSR, Cupa UTC, Cupa Pionierilor, Cupa FRO etc.), dintre care cea mai însemnată rămâne Cupa României.

Câștigătoarele Cupei României

Nr. crt	Anul	Echipa	Localitatea unde s-a desfășurat turneul final	Observații
1.	1955	Știința București	Iași	
2.	1956	Dinamo București	Ploiești	
3.	1957	Dinatno București	Galați	
4.	1958	Reprezentativa or. București	București	

5.	1959	Reprezentativa or. București	Cluj	
6.	1960	Nu s-s disputat		
7.	1961	Reprezentativa or. București	Galați	
8.	1962	Reprezentativa or. București	Curcani-Ilfov	
9.	1963	Avîntul Curcani	Curcani-Ilfov	
10.	1964	Biruința Gherăiești	Gherăiești	
II.	1965	C.P.B.	Mangalia	
12.	1966	C.P.B.	Mangalia	
13.	1967	C.P.B.	Mangalia	
14.	1968	C.P.B.	Mangalia	
15.	1969	C.P.B.	Mangalia	
16.	1970	C.P.B.	Mangalia	
17.	1971	C.P.B.	Mangalia	
	1972	C.P.B.	Mangalia	
19	1973	C.P.B.	Mangalia	
20	1974	C.P.B.	Mangalia	
21	1975	C.P.B.	Mangalia	
22	1976	Dinamo București	Mangalia	
23.	1977	Betonul Roman	Mangalia	
24.	1978	Dinamo București	Mangalia	
25.	1979	Dinamo București	Mangalia	
26.	1980	Dinamo București	Mangalia	
27.	1981	Dinamo București	Mangalia	
28.	1982	Dinamo București	Mangalia	
29.	1983	Dinamo București	Mangalia	
30	1984	Dinamo București	Mangalia	
31	1985	Dinamo București	Mangalia	
32	1986	C.P.B.	Mangalia	
33.	1987	Dinamo București	Mangalia	
34	1988	Dinamo București	Mangalia	
35	1989	C.P.B.	Mangalia	
36.	1990	Dinamo București	Mangalia	
37.	1991	C.P.B.	București	
38.	1992	Coresi București	București	
39.	1993	Straja București	București	
40.	1994	Straja București	Costinești	
41.	1995	Straja București	Costinești	
42.	1996	Straja București	Constanța	
43.	1997	Siretul Bacău	Constanța	
44.	1998	Grănicerul Constanța	Constanța	
45.	1999	Victoria Dej	Constanța	
46.	2000	Straja București	Constanța	
47.	2001	Straja București	Constanța	
48.	2002	Siretul Bacău	Constanța	
49.	2003	Frontiera Tomis C-ța	Constanța	
50.	2004	Siretul Bacău	Constanța	

51.	2005	Straja București	Constanța	
52.	2006	Frontiera Tomis C-ța	Constanța	
53.	2007	Frontiera Tomis C-ța	Constanța	
54	2008	Frontiera Tomis C-ța	Constanța	
55	2009	Frontiera Tomis C-ța	Constanța	

Structuri organizatorice

- **Comisia de Oină** - una dintre cele 13 care compuneau Federația Societăților Sportive din România (FSSR), federație creată la începutul lunii decembrie 1912, având sediul central în București.

- **Comisia este reorganizată** în anul 1923. odată cu FSSR, forul central al mișcării sportive de după Marea Unire, mișcare care se întregea **crucea** existentă în Transilvania, Basarabia și Bucovina.

- **Comisia centrală de oină** - reorganizată în decembrie 1925.

- **Federația Română de oină** - creată în iunie 1932.

În septembrie 1940, UFSR și cele 21 de federații ale sale au fost transformate în *Organizarea Sportului Românesc* - for central al mișcării sportive până la 7 noiembrie 1944.

- **Federația Română de Rugby și Oină**- fondată în septembrie 1940.

- **Federația Română de Gimnastică și Oină**- creată în anul 1942.

- **Federația Română de Gimnastică și Jocuri Naționale** - întemeiată în februarie 1944.

În structura Organizației Sportului Popular - for central al mișcării sportive în perioada 1946 - 1949 - oina nu apare cu federație distinctă. Abia din 26 iunie 1949 reappare, ca Inspecție (federație), în cadrul Comitetului de Cultura Fizică și Sport, alături de alte patru ramuri.

- **Federația Română de Rugby, Scrimă, Tenis de masă, Popice și Oină** - creată în vara anului 1949.

- **Federația Română de Oină**(pentru scurt timp s-a numit Comisie Centrală) creată la 6 septembrie 1950. Președinte - N. Popescu - Doreanu, pe atunci ministrul învățământului.

În structurile *UCFS* (creată în 2 iulie 1957), *CNEFS* (fondat la 28-29 iulie 1967), *Ministerului Sportului* (creat în decembrie 1989) *Ministerului Tineretului și Sportului* - Federația Română de Oină

a funcționat fără întrerupere cu această denumire, pe care o poartă și în prezent.

Președinți ai Federației Române de Oină

1. Nicolae Popescu-Doreanu	1950-1951
2. Gheorghe Pricop	1955-1958
3. Mihail Roșianu	1951-1954
4. Constantin Ciurea	1958-1963
5. Gheorghe Pricop	1964-1976
6. General Marin Dragnea	1976-1978
7. General Luigi Martiș	1978-1990
8. Marin Cristescu	1990-1992
9. Eugen Vasilescu	1992-1997
10. Col. Ion Dobrescu	1997-1999
11. Marin Cristescu	2000 -2004
12. Marcel Ursu	2005-2007
13. Cms. Șef Nicolae Dobre	Din 2007

Secretari generali ai Federației

Până în 1958 de problemele oinei, s-au ocupat Inspecțiile de pe ramuri de sport în cadrul CCFS/CM, de cele mai multe ori acestea făcând parte din Inspecțiile care îndrumau mai multe ramuri de sport. Printre cei care au răspuns și de oină în perioada 1951-1959 s-au aflat și Constantin Vîrgolici și Eduard Denitchi. În această perioadă a funcționat ca organism voluntar Comisia Centrală de oină. După reînființarea federațiilor, funcția de secretar general a fost îndeplinită de:

1. Mihail Georgescu	1959-1960
2. Petre Darie	1960-1963
3. Constantin Oprițescu	1964-1976
4. Gheorghe Stoica	1976-1985
5. Cristian Costescu	1985-1990
6. Eugen Vasilescu	1990-1992
7. Marin Pârvan	1992-1999
8. Col. Ion Dobrescu	1999-2002
9. Aurel Buleu	2002-2008
10. Eveline Lisenco	Din 2008

Oiniști laureați

1970	- Dacău Ilie (Combinatul Poligrafic București)
1971	- Dacău Ilie (Combinatul Poligrafic București)
1972	- Cocuț Eugen (Biruința Gherăești, Neamț)
1973	- Georgescu Marin (Viața Nouă-Olteni, Teleorman) - tatăl lui Mihai
1974	- Eftimie Ștefan (Avântul Curcani, Ilfov)
1975	- Păsărică Nicolae (Dinamo București)
1980	- Andrușca Mihai (Dinamo)
1981	- Păsărică Nicolae - Dinamo București
1982	- Păsărică Nicolae - Dinamo București
1983	- Păsărică Nicolae - Dinamo București
1984	- Păsărică Nicolae - Dinamo București
1985	- Gălățeanu V - CPB
1986	- Purice Simion - AS A Constanța
1987	- Perişanu Tratan - Dinamo
1988	- Păsărică Nicolae - Dinamo
1990	- Jerlăianu Radu - CPB
1992	- Păsărică Nicolae - Dinamo București
1993	- Păsărică Nicolae - Dinamo București
1994	- Păsărică Nicolae - Dinamo București
1995	- Burcică Ion - Grănicerul Constanța
1999	- Târnoveanu Ion - Victoria Dej
2005	- Georgescu Mihai - ACS Frontiera Tomis Constanța
2006	- Georgescu Mihai - ACS Frontiera Tomis Constanța
2007	- Georgescu Mihai - ACS Frontiera Tomis Constanța
2008	- Georgescu Mihai - ACS Frontiera Tomis Constanța
2009	- Georgescu Mihai - ACS Frontiera Tomis Constanța

Maeștri emeriti ai sportului

Iancu Costel (C.P.B., 1969)

Oina este unul din jocurile întemeietoare ale vieții sportive românești, de la Maramureș la Dunăre și Mare,

un joc care a rezistat la proba timpului, strecurându-se cum a putut, printre jocurile sportive moderne, dintre care unele mediatizate excesiv în circuitul valorilor culturii noastre *nu numai ca sport* strămoșesc, ci *și ca atitudine* în România de mâine.

RETROSPECTIVĂ ÎN IMAGINI

Stadionul Tineretului, aprilie 1990: după un meci demonstrativ de oină, sportivii români s-au fotografiat cu ministrul american al sportului

*Jocul nostru național, bărbătesc,
solicită concentrare, forță, precizie*

Echipa de oină a Combinatului Poligrafic București – 5 oct. 1986

FIGURI REPREZENTATIVE

BERESCU THEODOR – vezi Personalități

COCUȚ, EUGEN (1932-1990) n. în com. Mircești, jud. Neamț. Jucător, antrenor și promotor al jocului de oină. În timpul efectuării stagiului militar a făcut parte din echipa de oină a CS *Dinamo* București. A mai jucat 3 ani la AS *Recolta* Curcani. Stabilite în comuna Gherăiești

își începe activitatea de promovare a oinei în această zonă. În 1958, în cadrul AS *Biruința* se înființează secția de oină a cărei echipă, creația sa, care devine pe parcursul anilor, modelul și emblema comunei. Eugen Cocuț a fost jucător și antrenor al acestei echipe, reușind să atragă numeroși tineri și vârstnici din localitate, cu care a obținut următoarele rezultate: locul I la Spartachiada de vară a tinerețului (1962); finalistă în Cupa României și vicecampioană națională (1969); câștigarea Cupei Tineretului (1970); câștigarea Cupei Moldovei și a titlului de campioană națională (1973). Distincții: în perioada 1969-1973, EC s-a situat constant în topul celor mai buni sportivi ai județului Neamț; în 1972, a câștigat trofeul de Cel mai tehnic jucător, cu 15 ani de activitate competițională; în 1973 a cucerit titlul de Cel mai bun jucător al anului. Este printre primii jucători de oină cărui i s-a acordat titlul de Maestru al Sportului. În 1962, a fost ales membru în Consiliul General al UCFS.

CORBU S. RADU – vezi Personalități

DOBRE NICOLAE, (26 decembrie 1972), n. în comuna Tătaru, județul Brăila. Venit în contact cu oina în anul 2004, pe când era ofițer superior în cadrul Poliției de Frontieră Constanța, Nicolae Dobre a preluat apoi, președenția Federației acestui sport de la fostul mare oinist

bucureștean Marcel Ursu, transferând acest for central în orașul de la malul Mării Negre. O premieră organizatorică făcută cu intenția de a se schimba destinul mișcării oiniste din țara noastră. Noul președinte din anul 2007 a reușit să declanșeze câteva manifestări, îndeosebi pe litoral și să reactiveze unele centre de tradiție amenințate cu dispariția, din cauza a numeroși factori, dominanți fiind cei de ordin material. Ratând șansa de a deveni sport olimpic la J.O. din anul 1896, oina a căpătat an de an fonduri mereu diminuate și numai gloria de a fi un joc identitar, și pasiunea unor iubitori ai tradițiilor sportive ale românilor au făcut ca Federația de specialitate să supraviețuiască, organizându-se campionate naționale anuale, încă de la sfârșitul secolului al XIX-lea. Nicolae Dobre în calitatea sa de al XIII-lea președinte a contribuit la dinamizarea și modernizarea acestui sport, organizând competiții pe teren redus, în săli, în noaptea, transmise ăm direct la radio și TV, atât în țară, cât și în străinătate. Oina din noul mileniu a găsit în Nicolae Dobre omul de care avea nevoie pentru a străbate anii ce vin cu mândria de a fi cel mai vechi și mai românesc dintre sporturi.

DRĂGHICI, GHEORGHE – născut la 30 mai 1945 în comuna Mitreni, jud. Călărași. Valoros jucător, antrenor și arbitru de oină la echipa sa de suflet, Combinatul Poligrafic București, alături de care a îmbrăcat de nenumărate ori tricoul de campion al Româ-

niei. Se afirmă în acest sport ca un jucător original, până și spectatorii supranumindu-l, începând din anii 1967, "Cel mai bun jucător al finalelor", "Cel mai complet jucător de oină" – aprecieri care l-au purtat ani în șir printre cei mai buni 10 oiniști ai țării. Condiția sa fizică deosebită i-a permis ca la finalul campionatului național din anii 1969 și 1970, de pildă, să reziste la un maraton de 12 și, respectiv, 14 meciuri, într-un răstimp de numai două zile. A rămas celebru careul necruțător de la "prindere" format pe culoarul de întoarcere din Gh. Drăghici, Gh. Gruianu, Ilie Dacău și Ion Anton, oiniști și poligrafi, deopotrivă. În anul 1971, printr-o hotărâre a Biroului CNEFS, i se conferă lui Gh. Drăghici titlul de Maestru al Sportului și "Diploma Jubiliară" – semne ale recunoașterii meritelor deosebite în activitatea competițională. În calitate de antrenor Gh. Drăghici a condus echipele CPB, iar din anul 1975 pe cea a Clubului Sportiv "Universitatea" București. A participat apoi la cursurile de formare și perfecționare a antrenorilor și arbitrilor organizate de FRO, punându-și în valoare experiența metodică și cunoștințele tehnico-tactice.

GHEORGHE ST. VLASE, născut la 7 mai 1949 la Râminicelu, jud. Buzău, comuna cu îndelungate tradiții în practica-jocului de oină și numeroase performanțe. De la echipa de juniori a comunei a fost promovat în anul 1966, la echipa CPB.

Viitorul jucător și apoi antrenor al echipei Dinamo București Gh. Vlase a devenit, în anul 1969, un jucător de bază al echipei Dinamo, cu care a cucerit numeroase Cupe ale României și 7

titluri de campion național. Gh. Vlase este cel mai tânăr Maestru al sportului din țara noastră. Timp de 17 ani (până în anul 1997) a fost antrenorul echipei Dinamo, de unde a fost onorat cu titlu de Antrenor Emerit. Din anul 1997 și până în 2001 (la pensio-nare), Gh. Vlase a îndeplinit funcția de director tehnic al echipei pe care a antrenat-o predându-i conducerea marelui jucător Nicolae Păsărică.

IONESCU DIMITRIE – vezi Personalități

JERLĂIANU, RADU – (26.09.1968), născut la București, unde urmează Liceul Poligrafic și se afirmă ca mare jucător de oină. În 1985 cucereste titlul de campion național de juniori cu echipa bucureșteană Vulturii I.M.P. Timp de un deceniu (1987-1997) a jucat la cunoscuta echipă de oină Combinatul Poligrafic București ("Coresi", după anul 1990 și până la desființare - 1997), cucerind de șase ori titlul de campioni ai României și tot de atâtea ori, Cupa României. În anul 1994 Radu Jerlăianu obține distincția de Maestru al Sportului. Începând din anul 1990 specialiștii acestui sport l-au evaluat ca fiind "cel mai tehnic jucător de oină", conferindu-i-se numeroase diplome și trofee cu aceste aprecieri. Nemaivând echipă, Radu Jerlăianu s-a încadrat din anul 1999 la echipa de oină Straja București (fostă Dinamo) pe care o și antrenează din anul 2007. Este un apreciat antrenor, arbitru (din anul 2000) și animator al acestui sport pur românesc. În prezent, Radu Jerlăianu are gradul de plutonier major.

MARTIȘ, LUIGI (?-?), General român de poliție. În perioada 1975-1984, a îndeplinit funcția de șef al Comandamentului Trupelor de Securitate (corespondentul Jandarmeriei Române), avansat la gradul de general-locotenent în 1989. A introdus practicarea jocului de oină în cadrul unităților militare, în scopul

îmbunătățirii performanțelor fizice și tehnice, considerând că acest sport este util în munca desfășurată de jandarmi, îmbunătățind viteza de deplasare, de țintire, de evitare, de reacție și forță. Lui i se datorează și înființarea echipei *Straja* București, care a realizat performanțe semnificative și a contribuit la popularizarea jocului de oină. Martiș Luigi a îndeplinit funcțiile de vicepreședinte (1967), prim vicepreședinte (1975) și președinte (1978-1990) al Federației Române de Oină. În această calitate a avut contribuții deosebite la promovarea jocului de oină, din țara noastră și la organizarea impecabilă a unor campionate naționale și competiții cu caracter național sau zonal.

MATEI, MIHAI – născut la 12 iulie 1949 în comuna Curcani, jud. Călărași, fosta tabără a vitejilor dorobanți ai lui Peneș Curcanul, încreștinată de însuși regele Carol I la 24 septembrie 1878, localitate care avea să devină un focar al oinei din țara noastră. După absolvirea Școlii generale din Curcani (1963), unde a primit botezul intrării în echipa de oină care, la 5 octombrie 1957, cucerise titlul de campioană națională, fiind cea dintâi echipă din mediul rural care obținea o asemenea performanță. Mihai Matei urmează Liceul din Oltenița (1967), apoi Academia de Poliție, pe care o absolvă în 1975, dar continuă să rămână un pasionat al oinei și un slujitor al ei, sprijinind acest sport, inclusiv cu mijloace materiale. Demersurile sale menite să trezească și să deștepte simțămintele contemporaneității pentru exaltarea acestui sport național, ca și eforturile materiale și organizatorice au fost evocate până de curând de oameni de litere, corespondenți de presă, radio și televiziune, în cadrul unor congrese ale Francofoniei etc. La apelul consătenilor și, în primul rând, al lui Ion Gruianu, fostul său profesor, Maestru al Sportului la oină, Mihai Matei a găsit timp și fonduri să organizeze, în anii 2007-2010, competiții aniversare, cupe și meciuri demonstrative pentru revigorarea oinei la Curcani și în împrejurimi. "Domnul Mihai Matei, prietenul

nostru și al oinei, a oferit atâtea daruri [cupe, tricouri, mingi, bastoane, medalii etc. echipelor participante, familiilor jucătorilor decedați din Curcani], cât a oferit FRO în toată activitatea sa de după 1990", declara presei fostul secretar al Federației, Aurel Buleu. Atras în Biroul federal de președinte Nicolae Dobre, inimosul organizator de mari competiții, autorul unor soluții viabile și rapide de edificare a oinei, distins cu titlul de "Cetățean de onoare" și de "Mândria comunei Curcani", fostul expert internațional pe linie de Apărare și Siguranță națională, Mihai Matei este astăzi reprezentantul Biroului de presă al FRO.

PĂSĂRICĂ, NICOLAE – născut la 28 august 1955 în comuna Olteni, jud. Teleorman. Este considerat, unanim, cel mai mare jucător de oină al tuturor timpurilor. Încă nu împlinise 20 de ani când își începea cariera de jucător de performanță la echipa Dinamo București, ca centru-mijlocaș și, ulterior, căpitan și antrenor al echipei. Talentul său, seriozitatea în pregătire, calitățile psihofizice, dăruirea în meciurile din care nu a lipsi ca titular, vreme de peste două decenii, i-au atras din partea specialiștilor, a mass-mediei și a spectatorilor cele mai originale superlative: "Eroul meciurilor...", "un centru-mijlocaș inspirat", "cel mai tehnic jucător", "virtuos în mănuierea bastonului", "excelent la prindere", "Dobrin al oinei", "cel mai inspirat dispecer", "cel mai bun jucător de oină din țară", "cel mai bun jucător de oină al tuturor timpurilor din țara noastră" etc. Și toate acestea, în condițiile când din cei 11 jucători ai echipei Dinamo aflați în teren, cel puțin 9, erau Maeștri ai Sportului: Andrușcă, Bobeică, Chițu, Dincă, Sârbu, Perșinaru, Fundățeanu, Minac, Ghergut ș.a. Din anul 1997 Nicolae Păsărică era nu numai jucător al echipei, devenită *Straja* București, ci și antrenor al ei, înlocuindu-l pe Gh. Vlase, ieșit la pensie. Din anul 2005, Maestrul Sportului Nicolae Păsărică a dobândit și calitatea de arbitru de oină, calitate în care îl întâlnim la fel de mediatizat ca perofrmerul de odinioară.

RAFFAILESCU, ALEXANDRU (1902-1979) n. în comuna Crevedia – Ilfov. A început să joace oina în comuna sa natală (Crevedia), unde de timpuriu și-a manifestat și calitățile de organizator închegând o echipă satească. Cu această echipă participă la întreceri între comune, ajungând prin a disputa o adevărată finală la Bolintinul din Vale, pe malul Argeșului, unde se adunau echipe de pe o rază de zeci de kilometri și chiar din București. Între anii 1919 și 1932 a jucat în formațiile liceelor bucureștene „Sf. Sava” și „Gh. Lazăr”, precum și în asociațiile sportive „Venus” și „Turda”. Din 1950 devine antrenor și împreună cu Popescu-Buftea a pregătit echipa de oină a clubului „Dinamo” București, cu care a câștigat titlul național. De-a lungul anilor a mai antrenat echipa „Știința București” cu care a cucerit în repetate rânduri titlul de campioană națională și Cupa României, a mai pregătit echipa Combinatului Poligrafic București, de asemenea, 5 ani campioană națională. Timp de peste 20 de ani a făcut parte din biroul F.R.O și cu mici întreruperi din Comisia Municipală. Este autor a mai multor volume închinare acestui sport dintre care se remarcă: „Oina, trecut și prezent” (1976), „Caracteristicile tehnice și tactica jocului” (1974), „Oina” (1970). Este distins cu titlul de antrenor emerit.

URSU, ANDREI (1914), n. în Cimișlia, jud. Tighina-Basarabia. Termină clasele primare și gimnaziale în comuna natală și Școala Normală la Chișinău, unde începe pregătirea organizată pentru oină, sub îndrumarea lui Roman Jaloceanu. Oina începe să ocupe un loc important în educația școlară și sportivă, în Campionatul Școlar al Basarabiei din anul 1930, participând 8 echipe ale liceelor și seminariilor, printre jucători remarcându-se și elevul Andrei Ursu. Absolvă Școala Normală ca șef de promoție și este numit învățător în satul Olteanca-Teleorman. În anul 1941, la 27 de ani, este mobilizat pe front cu gradul de sublocotenent. Luptă la Odesa

și Stalingrad, este rănit și decorat cu Coroana și Steaua României. Demobilizat în 1945, se mută, din 1950, în satul Crângu-Teleorman, unde oina era la loc de cinste pentru că predecesorul său învățătorul Mihai Marinescu, care predase între 1926-1940, era un mare iubitor al oinei. Acest sport înflorește, în acest sat, AU creând echipe la toate nivelurile școlare și de juniori, acordând nenumărate titluri și premii, descoperind sportivi de valoare, selecționați de către marile echipe. Toate aceste realizări și evenimente le găsim consemnate într-o carte a lui, publicată în 1995, intitulată *O viață în slujba unei pasiuni*. Învățătorul AU reușește să-i transmită această pasiune și fiului său, Marcel.

URSU, MARCEL (1951), n. în com. Crângu, jud. Teleorman. Face prima cunoștință cu jocul de oină sub îndrumarea tatălui său, Andrei, la Școala gen. din comună. Urmează Liceul teoretic Unirea, din Turnu Măgurele, un loc prielnic pentru practicarea și dezvoltarea Oinei. Student la Politehnica din București, continuă să facă oină la nivel de performanță, unde existau 3 echipe universitare divizionare: Politehnica, Agronomia și Universitatea, plus Dinamo și Casa Scânteii. În perioada anilor 1970-1990 este prezent pe terenul de oină, cucerind numeroase titluri naționale, în special cu echipa Universitatea. După 1989, familia Ursu a făcut tot ce le-a stat în posibilități pentru renașterea și menținerea oinei. Din anul 2004, inginerul Marcel Ursu devine președintele FR Oină, contribuind cu priceperea sa, dar și din punct de vedere material, la revigorarea acestui sport. Decorat cu Medalia Meritul Sportiv clasa I, 2004.

VASILESCU, EUGEN STELIAN (1941), n. în București. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS, promoția 1969, cu specializarea atletism. Antrenor de atletism și fotbal categ a II-a, ulterior și de oină. Întrucât a urmat cursurile post universitare ale IATC, facultatea de cinematografie

și TV, în anii 1983-1984, a făcut parte din colectivul tehnic al echipei naționale de fotbal, în calitate de expert video, contribuind direct la calificarea naționalei noastre de fotbal la Campionatul European de la Paris din 1984. Între anii 1957-1964, a practicat atletismul de performanță la CS *Voința* și *Dinamo* București, făcând parte din lotul național de atletism, juniori, în anul 1958. ESV are categ I la proba de triplu salt. În perioada 1983-1988, a funcționat ca antrenor la Centrul Republican de pregătire loturilor naționale. În perioada 1988-1990 a fost inspector în MTS, apoi Secretar General al FR Oină (1990-2001). Între anii 1991-1998 a fondat și condus editura *Divertis Star*, prin intermediul căreia a editat și tipărit 22 de cărți și reviste cu tematică sportive: *101 Fotbaliștii români*, *Coppa del Mono 90*, *Revenire între stele*, *Dobrin la clipa adevărului*, *Tenisul românesc la clipa adevărului*

etc. În publicațiile editurii a făcut o bună propagandă a oinei. A finanțat Cupa *Divertis Star*, desfășurată între anii 1990-1993, contribuind decisiv la transformarea oinei din sport de masă într-un adevărat sport de performanță. În 1991, la Chișinău, a pus bazele Federația de Oină a Republicii Moldova. A realizat pentru Televiziunea română o serie de emisiuni de prezentare a unor mari personalități din sportul românesc: Emilian Cristea, Ioan Söter, Carol Corbu, Gicu Epuran, Coco Dumitrescu. În 1993, cu ocazia aniversării a 100 de ani de la primul campionat de oină în România, ESV a realizat machetele timbrului poștal aniversar, dedicat acestui eveniment. Tot el, a organizat la IEFS, în anul 1990, primul curs de pregătire a antrenorilor, curs absolvit de 5 foști oiniști, care au dobândit astfel această calificare și specializare: oină.

„Crampoanele scrâșnesc pe stânca umeda. După câteva minute se afundă în lutul alunecos ce se lipește de tălpi. Alerg prin desișul pădurii la limita certitudinii. Printre copaci zăresc pătratul alb-roșu al postului de control. Perforez fișa, schimb direcția, alerg mai departe, sar peste șanțuri, ocolesc stânci, trec ape prin vad, instinctiv privesc harta, iau decizie după decizie. Sudoarea îmi curge pe față, pe spate, pe piept, se usucă, rămâne sarea, inima îmi zguduie pieptul, mușchii mă dor, aerul este prea puțin. Nu simt acele urzicilor și nici colții măceșului. Umbra adversarului mă gonește. Trec linia de sosire: medalii, diplome, onoruri, nu mai contează. Am învins! Cine nu a trecut prin toate acestea, niciodată nu va înțelege”.

Ramura sportivă Orientare a avut o evoluție specifică în țara noastră, desprinzându-se din activitatea de Turism, datorită evoluției ei, ca activitate sportivă competițională. De la începuturi până în prezent, această activitate sportivă a avut diverse denumiri: Orientare Turistică, Orientare Sportivă și în prezent Orientare.

„Cel căruia îi place alergarea și dorește să-și consolideze atenția prin exerciții mentale, este născut pentru sportul Orientării. Aici i se cere concentrarea gândirii, în timp ce corpul este absorbit de cel mai bun și cel mai natural exercițiu fizic – alergarea.

„Orientarea prin suprapunerea lucidității mentale, cu condiția fizică athletică, oferă o ideală recreere pentru toți cei care preferă îmbinarea

efortului muscular cu ingeniozitatea și abilitatea tehnică” – John Disley, medaliat cu bronz în proba de 3000 m obstacole, Jocurile Olimpice de la Helsinki.

Orientarea este sportul ce constă în parcurgerea unui traseu, într-un teren necunoscut, materializat printr-o succesiune de posturi de control ce trebuie atinse. Sportivul alege ruta între posturile de control, cu ajutorul hărții și al busolei.

Performanța se stabilește prin evaluarea celor două componente și anume: timpul în care sportivul parcurge traseul; atingerea tuturor posturilor de control din traseu, în ordinea stabilită de către organizator.

Câștigătorul este desemnat dintre sportivii care realizează cel mai mic timp pe traseul de concurs. Sportivul trebuie să se orienteze și să ia decizii rapide în timp ce se deplasează cu o viteză mare.

Orientarea este un sport în care se îmbină armonios calitățile fizice cu cele intelectuale. Orientarea se adresează ambelor sexe și tuturor vârstelor și necesită cheltuieli reduse de organizare și participare la competiții. Concursurile de Orientare se clasifică după:

a) Modul de deplasare: în alergare, pe schiuri, pe bicicletă, trail-Orienteering (destinată persoanelor cu handicap, în funcție de tipul de handicap), alte moduri de deplasare.

b) Timpul de desfășurare: de zi (pe lumină), de noapte (pe întuneric).

c) Tipul probelor: individual (sportivii

concurează independent), ștafetă (doi sau mai mulți membri ai echipei aleargă consecutiv curse individuale), echipă (doi sau mai mulți sportivi concurează individual, rezultatul cumulându-se).

d) Modul în care se determină rezultatele: concursuri cu o singură etapă (rezultatul etapei este rezultatul final); concursuri cu mai multe etape (rezultatul cumulat a două sau mai multor etape reprezintă rezultatul final), concursuri de calificare (rezultatul obținut reprezintă criteriul de participare într-o etapă următoare sau finală).

e) Ordinea în care sunt atinse posturile de control: în ordinea specificată (stabilită de organizator); în ordinea nespecificată (concurentul este liber să aleagă singur ordinea).

f) Lungimea traseului: lungă distanță, medie distanță; scurtă distanță, semimaraton, alte distanțe.

Probele Orientării sunt determinate în principal de lungimea traseului și de caracteristicile tehnice ale acestora: Ultra Lungă Distanță, Lungă Distanță, Medie Distanță, Sprint și Ștafetă.

Federația Internațională de Orientare a fost înființată la 20 mai 1961, la Congresul desfășurat la Copenhaga cu 10 membri fondatori, numărul acestora crescând an de an, în 2009 ajungând la 72, reprezentând toate continentele. Ramura sportivă Orientare, respectiv Federația Internațională de Orientare au fost recunoscute în 20 iunie 1977, la sesiunea a-79-a a Comitetul Internațional Olimpic, desfășurată la Praga, când s-a hotărât ca începând cu anul 1984, Orientarea să fie acceptată ca unul din sporturile electiv, care pot fi introduse în programul Jocurilor Olimpice de către organizatori. Principalele competiții sportive internaționale anuale sunt: CM de seniori, tineret și veterani; Cupa Mondială; Campionate regionale care se desfășoară în 5 zone geografice: Europa (CE – seniori și juniori), Asia, America de Nord, America de Sud și Oceania. De asemenea, Orientarea este cuprinsă în programul Jocurilor multisport, cum ar fi: Jocurile Mondiale și Jocurile Mondiale ale Veteranilor. Federația Internațională a Sportului Universitar organizează CMU la fiecare 2 ani. Consiliul Internațional al Sportului Militar (CISM) organizează anual Campionatul Mondial Militar de Orientare în

alergare, iar orientarea-schi a fost inclusă în programul Jocurilor Mondiale Militare de iarnă și de vară. Orientarea cuprinde 4 ramuri oficial recunoscute: Orientare în alergare, Orientare-schi, Orientare-Mountain Bike (MTB-O), Orientare pentru persoane cu handicap.

Câteva repere privind istoricul Orientării pe plan mondial:

- ca sport, după unele surse, Orientarea a luat naștere în jurul anului 1850 în mediile militare scandinave, care o foloseau ca mijloc de pregătire;

- 1897 (13 mai) în apropiere de Bergen – Norvegia a avut loc primul „Concurs sportiv de Orientare”;

- 1898 la Oslo are loc prima competiție de Orientare-Schi;

- 1904 cu ocazia concursului de la Helsingfors, Orientarea este consideră o disciplină sportivă civilă;

- 1919 (25 martie) are loc prima competiție oficială „Concursul de la Stockholm”, care a reunit 220 concurenți, împărțiți în trei categorii;

- 1932 prima competiție internațională bilaterală între Norvegia – Suedia;

- după 1932 se desfășoară primele concursuri și campionate în Elveția, Finlanda, URSS, iar după cel de-al Doilea Război Mondial în SUA, Canada, Marea Britanie, Belgia, Brazilia, Australia, Spania, Franța;

- 1962 (22-23 septembrie), se organizează la Loten – Norvegia primul CE;

- 1966 (2 octombrie), primul CM de Orientare s-a desfășurat în Finlanda, iar în 1975 se organizează primul CM de Orientare-Schi;

- în 1986 se organizează prima ediție a Cupei Mondiale de Orientare în Alergare, iar în 1987 prima ediție a Cupei Mondiale de Orientare-Schi;

În România primul concurs de Orientare Turistică (exercițiul de teren cu hartă și busolă) s-a desfășurat la 26 octombrie 1947, în zona munților Zarand, județul Arad, organizat de profesorul Davidhazy Coloman (competiție la care au participat 15 echipe a trei sportivi, toți din orașul Arad) cel care a organizat și primul concurs din țară cu temă de noapte, la data de 31 octombrie 1948.

Activitatea din perioada 1947 – 1953 s-a desfășurat, după Regulamente întocmite de organizatorii fiecărui concurs, aceștia fiind de regulă, cei care activau în cadrul structurilor cu activitatea turistică.

Primul Regulament oficial al concursurilor de Orientare Turistică, apare în anul 1953, cu valabilitate pe întreg teritoriul țării, editat de „Asociația Turiştilor” din România, regulament care a contribuit la eliminarea handicapului, datorat faptului că fiecare organizator avea propriul Regulament. Regulamentele au fost îmbunătățite în anul 1958.

În perioada care a urmat, Orientarea, a făcut parte din diferite structuri organizatorice alături de: Turism, Alpinism, Salvamont, Speologie. Activitatea, din perioada 1947 – 1949, a fost sprijinită de *Organizația Sportul Popular*, iar în perioada 1950 – 1957, în cadrul Uniunii pentru Cultură Fizică și Sport a funcționat Comisia de Turism, în componența căreia intra și activitatea de Orientare Turistică, structură care ulterior s-a transformat în Comisia Centrală de Turism și Alpinism. În cadrul Consiliului Național pentru Educație Fizică și Sport, începând din 1967 până în 1989, Comisia Centrală de Turism și Alpinism se transformă în Federația Română de Turism și Alpinism (FRTA), secretar general prof. Mircea Mihăilescu, fiind astfel prima țară socialistă care reușește introducerea Orientării în cadrul unei structuri sportive care coordona sportul la nivel național (CNEFS).

De activitatea de Orientare Turistică din cadrul FRTA se va ocupa Comisia Tehnică de Turism Sportiv (1970-1972, președinte Marius Constantinescu), în anul 1970 se numea Comisia Centrală Tehnică de Turism, iar în anul 1974 apare pentru prima dată, Comisia Centrală Tehnică de Orientare, președinte Florescu Ion, vicepreședinte Istrate Ilie, secretar Simionescu Paul. În anul 1978 Comisia Centrală Tehnică de Orientare se transformă în Comisia Centrală de Orientare (CCO), secretar Simionescu Paul, iar în perioada 1987-1989, secretar va fi Ignat Neculai. CCO se transforma, în februarie 1989, în Comisia Centrală de Orientare Sportivă,

secretar Alexandrescu Constantin.

Repere mai importante din istoricul activității de Orientare din țara noastră:

- Concursul interregional, ediția a III-a a Cupei Zarandului, primul concurs, în anul 1949, cu etape de zi și noapte, la care au participat echipe din București, Brașov, Timiș și Bihor.

- Primul concurs din București, organizat în Pădurea Pusnicul în anul 1949, de Ioja Ion, Bucurescu Cristian, ambii muncitori la IOR, urmat de primul concurs de noapte organizat de bucureșteni, la 18 octombrie 1951, la Sinaia în Masivul Gârbova;

- Anul 1950 – are loc primul concurs de Orientare, la Timișoara (organizator Oscar Kepecs) și concursurile organizate de clujeni, cu schițe de hărți și instrucțiuni de parcurs, sub formă de text, care se dădeau în plic la începutul sau pe parcursul concursului.

- În 1951, Gh. Pânzaru împreună cu Dumitru Mănăilă și Valentin Pânzaru, cu sprijinul tehnic al arădeanului Coloman Davidhazy, organizează, în pădurea Repedea, de la Iași, primul concurs la care participă un număr de 114 concurenți.

- 1952 (28 septembrie) primul concurs oficial interregional, la cabana Diham.

- În 1953 (decembrie) – timișorenii organizează primul concurs de Orientare – Schi la Poiana Mărului.

- Concursurile interregionale se dezvoltă după apariția primului Regulament la nivel național și în alte zone, cum ar fi: Baia Mare, Oradea, Târgu Mureș, Pitești, Craiova și Ploiești, care organizează concursuri de Orientare Turistică și participă cu sportivi la competițiile din alte zone.

- *Cupa 23 August*, competiție devenită tradițională, organizată, în anul 1953, la Plaiul Foi, din munții Piatra Craiului se desfășoară cu etape de zi și de noapte, competiție care ulterior se transformă în „Cupa României”, prima ediție, probă individuală, a avut loc în anul 1966 la Cheile Bicazului, câștigător fiind Liță Georgeta și Iosif Eugen.

- 1953, se organizează tot mai multe competiții de către asociațiile sportive din București, cum ar fi: Metalul, Progresul, Spartac, Voința, Constructorul

etc.

- 1957 - primul concurs de Ștafetă masculin și feminin, la Păltiniș, județul Sibiu.

- 1958 - prima participare a unor sportivi din România la competiții internaționale, ocazie cu care profesorul Davidhazy Coloman, conduce o echipă a României la un concurs organizat în Ungaria, în apropiere de lacul Balaton, căpitan al echipei fiind Neagu Alexandru.

- 1964 (octombrie), primul Campionat Republican pe echipe și noapte, la Pârâul Rece.

- 1966 (decembrie), primii 41 de arbitri trasatori atestați, absolvă cursul organizat la Căminul Alpin din Bușteni.

- 1967, primul concurs de Orientare – Schi de noapte, la Gărâna, munții Semenici, organizat de timișoreni.

- 1967, se acordă primele titluri de Maestru al Sportului sportivelor: Georgeta Liță și Mariana Abrudan, iar în 1969 sportivilor Iosif Eugen, Schuller Richard și Schuller Klaus.

- 1968, s-au tipărit primele 2 hărți de orientare în culori: Oradea - Cupa Poligrafiei (2 culori) și Bușteni - Cupa României (concurs internațional), ediția a III-a (4 hărți în 4 culori).

- 1968, primul CN individual la orientare în alergare la Poiana Brașov pentru: seniori, tineret și juniori. Se acordă primele titluri de campioni naționali la individual lui: Constantin Alexandrescu – juniori, Ileana Chivu (Sculy) și Scarlat Rosetti – tineret, Mariana Abrudan și Klaus Schuller – seniori și Heintz Dezideriu – old boys.

- 1969 (21 septembrie), primul campionat republican de ștafetă la Olănești, cu 25 de ștafete participante și ediția a III-a a campionatului republican pe echipe.

- 1969, prima ediție a campionatului republican de juniori pe echipe la Frasin-Bucșoia, campioni naționali fiind: Mariaș Ana-Maria – Mariaș Elena (feminin), Enyedi Andrei-Horvathy Peter (masculin).

- 1971 (25 iunie) sportivii români participă la prima ediție a CB, organizată în stațiunea Slănic Moldova (concomitent cu ediția a-VI-a a Cupei României);

- 1972 (28 – 30 aprilie) se organizează la

Predeal prima ediție a Campionatului Republican Universitar de Orientare Turistică, cu participarea echipelor reprezentative din 10 centre universitare (București, Brașov, Cluj, Craiova, Galați, Iași, Petroșani, Ploiești, Timișoara și Tg.Mureș). Această competiție a înlocuit Cupa „Uniunii Asociațiilor Studenților din România” care s-a organizat în perioada 1966 – 1971.

- 1979, primul campionat republican la orientare-schi, individual în stațiunea Izvoare, județul Maramureș, care a desemnat primii campioni: Orosz Maria (feminin) și Petrișor Costică (masculin).

- 1980 (21 – 24 iulie) are loc la Făget, județul Cluj, cea de-a III-a ediție a CB, cu participarea Bulgariei, Iugoslavia României, precum și Cupa României ediția a XV-a.

- 1987, se desfășoară cel mai mare concurs internațional de Orientare, „Trofeul Valea Prahovei” (organizator dr.Stroescu Nicolae), unde sunt înscrși 1150 concurenți din 10 țări. Cu acest prilej participă din partea Federației Internaționale de Orientare (IOF), vicepreședintele Josef Krch, suedezul P.O.Bengtson - promotor al Orientării pe plan mondial și viitorul președinte a I.O.F. Sue Harvey.

- 1990 (5 februarie) se înființează Federația Română de Orientare, continuatoare a activității competiționale de Orientare dinainte de 1989, având ca președinte dr. Nicolae Stroescu, secretar general prof. Constantin Alexandrescu,

- 1990 (24 iulie), cu prilejul Congresului IOF Cambridge (Marea Britanie), FRO se afiliază la Federația Internațională de Orientare.

- 1990 (2-3 iunie) cu ocazia cele de-a XXV-a ediție a Cupei României, organizate în Sinaia, cu 409 sportivi participanți, se consemnează prezența, pentru prima dată, a președintelui I.O.F., Heinz Tshudin (Elveția).

- 1990 (7-15 iulie) prima participare a sportivilor români, la ediția I, a CM de tineret, organizată la Alvsbyn (Suedia), cu o delegație din care a făcut parte: Pop Larisa, Cioban Iulia, Kerekcs Kinga, Muțiu Ovidiu, Țântar Liviu, Simon Andras – sportivi, Alexandrescu Constantin – antrenor.

- 1990 (30 iulie - 4 august), participarea la

CMU Riga (Letonia) cu o delegație formată din: Cioban Iulia, Covaciu Luminița, Banyai Reka (Gambos), Kerekés Kinga, Duca Ovidiu, Apli Ștefan, Gartner Gerhard, Coman Ciprian (sportivi), Lucian Gălășteanu (antrenor) și Constantin Alexandrescu (conducător).

- 1991 (20 – 25 august) participare la CM de Orientare în alergare (Marianske Lazne-Cehoslovacia), cu delegația formată din Revesz Elisabeta, Banyai Reka, Roșca Dionisie, Duca Ovidiu, Reves Andras, Vereș Mihai-sportivi, Barkasz Daniel – antrenor, Stroescu Nicolae și Alexandrescu Constantin - conducători.

- 1992 (25 ianuarie – 4 februarie) participarea sportivilor seniori la CM de Orientare – Schi (Pontarlier-Franța), cu: Zete Luminița, Jeler Ileana, Pop Larisa, Csucs Monika, Hecico Emil, Csucs Andras, Pop Eftimie, Csucs Peter – sportivi, Petrișor Costică – antrenor și Alexandrescu Constantin - conducător.

-1992 Orientarea este cuprinsă ca activitate competițională, în calendarul sportiv al MAPN, pentru început participând doar instituțiile militare de învățământ

-1993 (28 – 21 iulie) participarea sportivilor militari la CM de Orientare în alergare (Ungaria);

- 1993, primul CN de orientare, organizat de Ministerului de Interne, la Plopeni (jud. Prahova)

- 1994 (11 iunie) primul CN Militar de Orientare pentru sportivii militari din unitățile operative în Craiova

- 1995 (13 – 15 octombrie) cu contribuția președintelui federației, prof.Constantin Alexandrescu se organizează prima ediție a Cupei Țărilor Latine, la Poiana Pinului (Buzău), concomitent cu Cupa României, ediția a XXX-a.

- 1995 (9 -12 iulie) primele rezultate semnificative la CM tineret (Danemarca) în probele individuale: Clasic - Fey Eniko locul IV, Fey Zsuzsa-Scurtă Distanță loc V și echipa Fey Eniko, Fey Zsuzsa și Gall Eniko – Ștafetă locul V.

- 1996 (8 – 14 iulie) prima competiție internațională oficială a IFO organizată în România – CM de tineret (Govora, județul Vâlcea) cu 387 de participanți, din 35 de țări.Sportivii noștri au obținut

5 medalii - 4 aur: Fey Eniko (scurtă distanță și clasic), Fey Eniko, Fey Zsuzsa, Gall Eniko (ștafetă), Olaru Maricel (clasic) și 1 de bronz: Grecu Horațiu (scurtă distanță).

- 1998 (28 septembrie – 2 octombrie) participarea sportivilor polițiști, la CE al polițiștilor (Tampere – Finlanda),la care au participat sportivi din 13 țări.

- 1998 (13 – 18 iulie) CM de tineret, orientare în alergare (Franța) locul VI ocupat de Gall Eniko, în proba individuală - Clasic.

- 2000 (decembrie), din structura FRO făceau parte 55 de secții, situate în 25 de județe. Numărul total al sportivilor legitimați era de 1.114 (565 copii, 335 juniori și 214 seniori), iar al celor clasificați de 881, pregătiți de 76 antrenori, 52 instructori și asistați în concurs de 244 arbitri. Componenta Biroul Federal: președinte - Constantin Alexandrescu; vicepreședinți (pentru probele de orientare de vară) - Gheorghe Dinu; (orientarea pe schiuri) - Ioan Tăutu; secretar general - V.Tomescu; 6 membri.

- În anul 2001 Federația Română de Orientare s-a reorganizat în conformitate cu prevederile Legii educației fizice și sportului nr.69 din 28 aprilie 2000; Adunarea Generală din 8 decembrie la care au participat 14 membri fondatori

a aprobat noul Statut al FRO și a ales Consiliul Director format din 9 membri, ca organ de conducere al federației: președinte - Constantin Alexandrescu, vicepreședinte cu orientarea de vară - Lucian Gălășteanu, vicepreședinte cu orientarea pe schiuri - Dinu Gheorghe; membri – Viorel Tomescu (secretar general), Gabriel Amărescu, Romică Chiriac, Gabriela Iosub, Gabriel Maiorescu, Nicolae Stroescu.

- 2001, la CM de tineret Miskolcs (Ungaria), sportivul Popa Ciprian s-a clasat pe locul V în proba individuală – Clasic, iar ștafeta formată din Paul Brăbiescu, Ciprian Popa și Ionuț Zincă pe locul VI. În perioada 20 – 23 septembrie, s-a organizat Cupa Țărilor Latine, în orașul Victoria, jud Brașov.

- 2002 (28 ianuarie – 02 februarie), la CE juniori, Orientare schi, Jablonec (Cehia) s-au obținut medalii de bronz la ștafetă feminin (Monica Auer,

Mihaela Petruț, Melinda Nagy), ștafetă masculin(Sorin Chiuzbaian, Ciprian Marian și Klaus Csucs) și un loc VI în proba de scurtă distanță prin Csucs Klaus.

- 2003 (18 – 22 februarie 2003) St.Petersburg (Rusia), CE de juniori orientare-schi, s-au obținut: 1 loc III în proba de ștafetă (Suciu Simion, Marian Ciprian și Csucs Klaus) și un loc VI prin sportivul Klaus Csucs. La Govora, jud Vâlcea și Baia de Fier, jud Gorj, a fost organizat Campionatul Balcanic, sportivii români cucerind cele mai multe medalii (8 medalii aur, 15 medalii argint și 10 medalii bronz).

- 2004 (19 – 24 ianuarie), Finlanda - CE de juniori orientare-schi, s-au obținut următoarele rezultate: 1 loc IV ștafetă feminin (Melinda Nagy, Andreea Dănilă și Monica Auer), 1 loc IV ștafetă masculin (Sorin Chiuzbaian, Simion Suciu și Klaus Csucs) și 1 loc VI scurtă distanță prin sportivul Klaus Csucs.

- 2005, FRO avea 39 de structuri sportive (14 cluburi de drept public, 21 cluburi de drept privat și 4 asociații județene), 346 sportivi legitimați, 22 antrenori, 13 instructori și 119 arbitri.

- 2005 (01 – 04 septembrie) Bulgaria – la Campionatele Balcanice s-au obținut un număr de 35 medalii: 12 aur, 11 argint și 12 bronz

-2005 (26 noiembrie) Componența Consiliului Director, rezultat după desfășurarea Adunării Generale de alegeri din: președinte – Constantin Alexandrescu, vicepreședinți – Gheorghe Dinu și Florin Patraș, membri – Ileana Jeler, Gheorghe Urdea, Horațiu Grecu, Gabriel Maiorescu, Lucian Gălățeanu, secretar general – Viorel Tomescu.

- 2006 – 41 structuri sportive afiliate, 371 sportivi legitimați (215 juniori și 156 seniori). La

CB (Macedonia, 31 august – 03 septembrie) s-au obținut 28 medalii (7 aur, 14 argint și 7 bronz).

- 2007 – 45 structuri sportive, 401 sportivi (240 juniori și 161 seniori). La Campionatele Balcanice din Turcia (Istanbul, 11 – 15 septembrie) s-au obținut următoarele rezultate: 28 medalii (11 aur, 7 argint și 10 bronz). În perioada 30 august -2 septembrie 2007) s-a organizat Cupa Țărilor Latine, ediția a XIII-a, în Alba Iulia, jud Alba, una din cele mai reușite ediții ale acestei competiții.

- 2008 – 49 structuri sportive afiliate (7 asociații județene, 15 cluburi de drept public, 27 cluburi de drept privat), 373 sportivi legitimați (209 juniori și 164 seniori). La CB, Baia Sprie, jud Maramureș, sportivii români au câștigat 27 medalii.

- 2009 – 46 de structuri afiliate (de drept public sau privat), în 42 județe, inclusiv Bucureștiul; sportivi legitimați 463, din care seniori 197, juniori, tineret, cadeți 142 și copii 124; antrenori 28, instructori sportivi 17 și arbitri 131. La data de 25.04.2009 organul de conducere este urmatorul Consiliul Director: presedinte Alexandrescu Constantin, vicepresedinte cu probleme de orientare schi: Dinu Gheorghe, vicepresedinte de Orientare in Alergare si Orientare pentru persoane cu handicap;Ileana Jeler, secretar general (cu delegatie)Alexandrescu C-tin; din Consiliul Director mai fac parte 5 membri: Marius Curcă, Emilian Minoiu; Iosif Hecico, Titel Caosan și Ștefan Șuteu; de asemenea au fost stabilite conducerile celor 10 comisii sau colegii federale.

-2009 (13 – 24 august) s-au obținut următoarele rezultate la CB în Serbia (02 – 06 septembrie): 26 medalii (4 la seniori, 7 la tineret și 15 la juniori) și la CM de orientare în alergare (Ungaria), locul 8 în proba de medie distanță - Zincă Ionuț

RETROSPECTIVĂ ÎN IMAGINI

Competițiile de orientare necesită o temeinică pregătire fizică, cunoștințe teoretice și practice din diferite domenii și multă inteligență. Studiu înainte de plecarea în cursă

Pregătire pentru start

Orientare pe traseu

Zsuzsa Fey - 27 titluri de campioană națională de junioare și senioare, la orientare pe schiuri și în alergare; campioană mondială de junioare în 1996, la Govora, în proba de ștafetă

Soluții în căutarea trofeului

Enikő Fey . 30 de titluri de campioană de junioare: 11 la orientare pe schiuri și 19 la orientare în alergare; 7 titluri de campioană națională la categoriile tineret și senioare; triplă campioană mondială la junioare în 1996, la Govora; 2 titluri individuale în probele de distanță scurtă și traseu clasic și unul la ștafetă, împreună cu Zsuzsa Fey și Enikő Gall

*Campioni naționali
- 1996, Seciu, Prahova,
printre care se află: Fey
Zsuzsa, Mușiu Ovidiu,
Grecu Horațiu, Fey
Eniko, Stupu Anca*

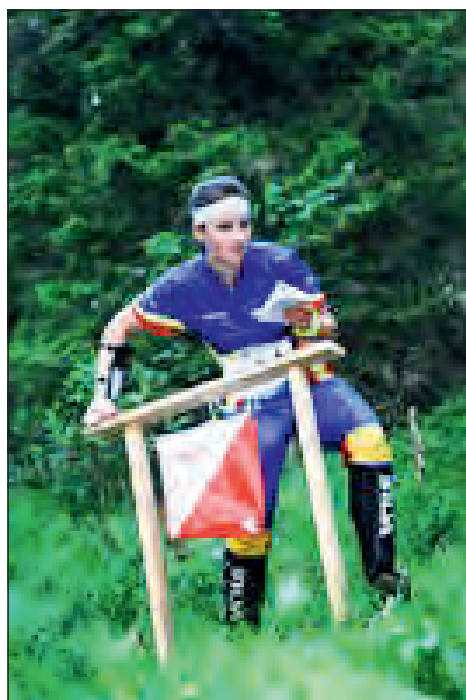
*Minoiu Veronica, multiplă
campionă națională și
balcanică (1990-2010)*

Lotul național de juniori, Campionatul European de Orientare în alergare, Serbia – 2009

Loturile naționale de Orientare în alergare, Campionatele Balcanice, Bulgaria, 2-6.09.2010

Anghel Andra – vicecampioană europeană de juniori, Spania, 2010

Orientare-schi, Cupa Mondială, Miercurea-Ciuc, 2010

FIGURI REPREZENTATIVE

ALEXANDRESCU, CONSTANTIN (1950), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS, promoția 1977. Cursuri postuniversitare: Academia de Poliție „Alexandru Ion Cuza” specializarea Științe Polițienești (1999); Facultatea militară de

educație fizică, specializare în Managementul activităților de educație fizică și sport (2001); Academia de Poliție - Curs de inițiere în informatică (2000). Are calificarea de antrenor la orientare (cat I), schi (cat a-III-a) și judo (cat. a-III-a). Traseul sportiv îl începe în activitatea de orientare în anul 1961, iar în 1968, devine primul campion național individual la juniori și apoi campion național universitar în 1976, proba de ștafetă. Participă la cursuri de perfecționare ale antrenorilor, în calitate de cursant și de lector, susținând de asemenea prelegeri la Facultățile de Educație Fizică ale Universităților Spiru Haret și Ecologică. Asistent universitar la catedra de educație fizică și sport a Institutului Politehnic București (1992-1994), conferențiar universitar, catedra de educație fizică a Academiei de Poliție (1994-2005) din care, în anii 1997-1999, șeful catedrei. A contribuit la înființarea unor secții sau cluburi de orientare. Autor sau coautor la elaborarea sau actualizarea Statutului, Regulamentelor și instrucțiunilor FRO. A contribuit la organizarea unor competiții de nivel național și internațional. De asemenea, a elaborat și a contribuit

la întocmirea unui număr de peste 22 lucrări cu caracter științific, articole și referate de specialitate publicate sau comunicate în sesiuni științifice. A fost implicat în activitatea metodică și de conducere, astfel: responsabil comisia metodică și de regulamente din cadrul Comisiei Centrale de Orientare (1987-1989); secretar Comisia Centrală de Orientare Sportivă (1989-1990); primul secretar general al FR Orientare (1990-1992); președinte al FRO (1992-1995 și 1996 – 2012). A inițiat competiția internațională „Cupa Țărilor Latine”, prima ediție în 1995, Buzău. Arbitru de categ. I, membru în Comitetul Executiv al COSR (2004-2008, 2008 - 2012). Decorat cu Medalia Meritul Sportiv clasa I (2004).

CHIURLEA, PAULA – vezi FR Atletism

CSUCS, ANDRAS (1960), n. în Gheorghieni, jud Harghita, studii universitare, de profesie inginer. Multiplu campion național la orientare-schi, în anii: 1984, 1996, 1998, 2002. Este tatăl și antrenorul sportivului Csucs Klaus, multiplu campion național de

orientare-schi, cel mai bun sportiv de orientare-schi, din ultimii ani, pe care l-a îndrumat spre marea performanță. A fost organizatorul principal al multor CN de orientare-schi și al competițiilor internaționale oficiale, din anul 2010, de la Miercurea Ciuc. Decorat cu medalia „Meritul Sportiv” clasa a-III-a.

DAN, ALEXANDRU (1929), n. în București, de profesie funcționar, un veteran al orientării, cu o bogată experiență acumulată în îndelungata activitate în calitate de sportiv, instructor, antrenor, arbitru republican, conducător de asociație și club sportiv, organizator de competiții, de cursuri pentru arbitri, lector la cursurile pentru formarea antrenorilor, organizator de expoziții, promotor neobosit al popularizării acestui sport, cu precădere în rândul copiilor și tinerilor. A întocmit numeroase materiale de popularizare și inițiere finalizate cu redactarea a 6 lucrări, sub genericul *File de istorie din „Sportul pădurilor”*- orientare în alergare.

DINU, GHEORGHE (1951), n. în Brăila, studii universitare, de profesie inginer. Ca instructor de orientare a pregătit sportivi de la CS *Voința* Brașov, antrenor de orientare la CSU Brașov din anul 1990. Vicepreședinte al FRO din anul 2001. Colaborator al Facultății de Educație Fizică și Sport din Universitatea Transilvania, Brașov. Multiplu campion național în perioada 1996-2004. A executat și desenat hărți pentru concursurile de orientare din Poiana Brașov, pasul Bratocea, orașul Victoria. Organizator de competiții, inclusiv cu caracter internațional. A inițiat, pregătit și format sportivi de înaltă performanță în orientare și atletism. Sportiv categ I, fost component al lotului național de seniori în perioada 1982 - 1986, clasat pe primele trei locuri la CN și concursuri internaționale din Bulgaria, Cehia, Elveția, Franța, Italia, Moldova și Ungaria. Decorat cu medalia „Meritul Sportiv” clasa a-III-a (2004).

FEY, ENIKO (1977) n. în Cluj-Napoca, domiciliul actual în Elveția. Absolventă de studii universitare. 30 de titluri de campioană națională de juniori (11 la orientare-schi și 19 la orientare în alergare), tineret, seniori (7 la orientare în alergare și orientare-schi).

Componentă a loturilor naționale de juniori, tineret și seniori, participantă la CM de tineret în perioada

1992-1997, triplă campioană mondială de tineret-Govora 1996 (2 titluri la probele de scurtă distanță și clasic și unul la proba de ștafetă, împreună cu Eniko Gall și Fey Zsuzsa). Participantă la CM de seniori 1997 Norvegia, cel mai bun rezultat locul XVII. Maestru al Sportului din anul 1996.

FEY, ZSUZSA (1976), n. la Cluj-Napoca, domiciliul actual în Norvegia. Absolventă de studii universitare. 27 de titluri de campioană națională de junioare, tineret, seniori la orientare în alergare și orientare-schi. Componentă a loturilor naționale de juniori, tineret și seniori, participantă la CM de tineret în perioada 1992-1996, campioană mondială de tineret, Govora 1996. Participantă la multiple ediții ale CM de seniori (1995-2011), cel mai bun rezultat locul VIII la CM din Japonia 2005, campioană mondială de veterani orientare-schi, Norvegia 2011. Maestru al Sportului din anul 1996.

GHEUCĂ, ION (1949) n. în Comarnic, jud Prahova. Absolvent al IPGG București, Facultatea de Geologie, de profesie geolog. Multiplu campion național de seniori în anii 1970, 1974, 1977. Arbitru și organizator de competiții interne și internaționale, realizator în calitate de arbitru cartator a numeroase hărți de orientare folosite la importante competiții din țară și străinătate. Maestru al Sportului din anul 1977. Decorat cu medalia „Meritul Sportiv” clasa a-III-a (2004).

HECICO, EMIL (1966), n. în Câmpina, jud Prahova. Absolvent de studii universitare, de profesie ofițer MAPN. Multiplu campion național în anii 1991, 1997, 2000, 2001, 2002, 2003. Component al delegației militare române prezentă pentru prima dată la un CM Militar și CM de orientare-schi. „Maestru al

Sportului” din anul 2002. Decorat cu „Semnul Onorific în serviciul armatei pentru ofițeri” și cu medalia „Meritul Sportiv”clasa a III-a (2004).

HEINTZ, DEZIDERIU (1926 - 2008) n. în Sibiu. Unul din cei mai buni specialiști în domeniul orientării, cu un vast bagaj de cunoștințe, bun traducător, autor al principalelor cărți de specialitate din domeniul orientării („Orientarea Sportul Pădurilor” și „Orientarea – Trecut, prezent și viitor”, 22 de „Caiete” despre Orientare, articole în presa internă și internațională). Participant activ la mari confruntări și dezbateri internaționale, delegat pe lângă forurile internaționale de specialitate. Fost sportiv de elită, arbitru de categorie superioară, antrenor al loturilor naționale, metodolog al Comisiei Centrale Tehnice de Orientare. Organizator al unor importante competiții de nivel național, cu precădere de popularizare, organizatorul celui mai mare concurs de orientare pe plan mondial („Chemarea toamnei”), cu un nou record mondial – 1980 (neoficial) de participanți – 37.759, vechiul record era din 1979 – 19.320 participanți, a fost inițiatorul „Zilei Orientării”. A fost distins în 1969 cu insigna „Merite în activitatea sportivă”, în 1978 cu „Diploma de Merit”, iar în 1981 cu Diploma și Insigna „Merite deosebite în dezvoltarea activității sportive în România” , de către CNEFS.

IGNAT, NECULAI (1927), n. în comuna Zvoriștea, jud Suceava. Absolvent de studii superioare, economist. Arbitru republican, cu o bogată activitate în domeniul promovării acestei ramuri de sport, organizator de competiții, susținător al activității de orientare în rândul studenților, a „Cupei UASR” și a Campionatului Republican Universitar de Orientare. A condus activitatea Comisiei Centrale de Orientare, din cadrul Federației Române de Turism - Alpinism, în calitate de secretar, în perioada 1987-1989.

MAIORESCU, GABRIEL NICOLAE (1953), n. la Ploiești, jud Prahova. Absolvent al Institutului Politehnic București – Facultatea de Automatică, de profesie inginer calculatoare. Multiplu campion național în anii 1980, 1983. Antrenor, arbitru și

organizator de competiții interne și internaționale. Maestru al Sportului (1991). Decorat cu medalia „Meritul Sportiv”clasa a-III-a (2004).

MAIORESCU, NICULINA (1955), n. în comuna Bucșani, jud Dâmbovița. Absolventă a Facultății de geologie – geografie, de profesie analist programator geofizician. Campioană națională în anii 1981, 1983 și 1985, antrenor, arbitru și organizator de competiții interne și internaționale. „Maestru al Sportului”(1995). Decorat cu medalia „Meritul Sportiv”clasa a-III-a (2004).

MIHĂILESCU, MIRCEA DAN – vezi Turism

MINOIU, EMILIAN (1957), n. în comuna Zănoaga, jud Dolj. Absolvent al Facultății de Mecanică și al Facultății de Educație Fizică și Sport (specializări: atletism, orientare, schi) din cadrul Universității din Craiova. Antrenor la CSU Craiova (din 1996), antrenor al loturilor naționale de seniori și senioare (1999-2001; 2007-2010). Membru al Consiliului Director și președinte al Colegiului Antrenorilor. A selecționat și pregătit sportivi de valoare (Mușiu Ovidiu Mugurel, Minoiu Veronica, Zină Ionuț, Brăbiescu Paul, Anghel Andra și alții), cu care a obținut numeroase medalii la CN, CB și CE (1 titlu de vicecampioană europeană de juniori, 170 titluri de campioni naționali și 19 Cupe ale României, 1990-2010). Decorat cu medalia „Meritul Sportiv” clasa a-II-a (2004).

MINOIU, VERONICA (1972), n. în comuna Nicolae Titulescu, jud Olt. Profesor de educație fizică și sport, absolventă de studii universitare cu specializarea: atletism, orientare și schi. Lector universitar dr. la Universitatea din Craiova.

Componentă a CS Universitatea Craiova, multiplă campioană națională (49 titluri în perioada 1990-2010) și balcanică (2007, 2008, 2009), câștigătoare de 9 ori a Cupei României, 158 medalii obținute la competițiile internaționale. Cea mai bună sportivă a anului la Orientare – 2007, 2008, 2009, prezentă în finalele CM, CE, Cupei Mondiale, între anii 2000 – 2011 și la Jocurile Mondiale (2005), „Maestru al Sportului” din 1997. Decorată cu medalia „Meritul Sportiv” clasa a-II-a (2004).

MUȚIU, OVIDIU MUGUREL (1970), n. în Baia Sprie, jud Maramureș. Absolvent de studii medii, de profesie militar. Component al CS Universitatea Craiova, multiplu campion național între anii 1996 - 2010 și balcanic în anii 1998, 2003, 2008. Medaliat la competiții internaționale în perioada 1998 – 2010, prezent la prima ediție a CM de tineret din 1990, „Maestru al Sportului” (1997). Decorat cu medalia „Meritul Sportiv” clasa a-II-a (2004).

PAVEL, GLIGOR-ALEXANDRU (1957), n. în Beliș, jud Cluj. Inginer electronist, absolvent al Institutul Politehnic Cluj, Facultatea de Electrotehnică. Multiplu campion național în perioada 1977 - 1985, campion balcanic în anii 1982, 1983 și 1984. „Maestru al Sportului” la orientare, 1991. Antrenor, arbitru și organizator de competiții interne și internaționale. Decorat cu medalia „Meritul Sportiv” clasa a-II-a (2004).

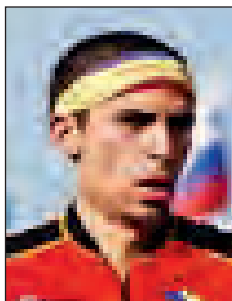

ROȘCA DIONISIE (1964), n. în comuna Dobrețu, jud Olt. Absolvent de studii universitare, profesor de educație fizică. Multiplu campion național și medaliat, în perioada 1985 – 2005, component al lotului național, care a reprezentat România

pentru prima dată la un CM de orientare în alergare (1991). Arbitru, realizator de hărți de orientare, organizator a numeroase competiții interne și internaționale. „Maestru al Sportului” din anul 1997.

SIMIONESCU PAUL SIMICEL (1929 - 2006), n. în Silistra, Bulgaria. De profesie grafician. Activitate îndelungată în orientare, unul din principalii promotori ai orientării și dezvoltării acesteia în cadrul Cooperăției meșteșugărești. A contribuit la înființarea secțiilor de orientare în 81 de cluburi și asociații sportive *Voința*, existente înainte de 1989. Artizanul organizării unor importante competiții naționale cum ar fi: Cupa României, a unor prime ediții de campionate republicane, printre care: Campionatul Republican de orientare-schi 1979. A contribuit la înființarea și organizarea Balcaniadei, ediția I-1971 (cartare și trasare), la organizarea primului Campionat al Asociațiilor Sportive Meșteșugărești „Voința” la orientare pe schiuri (1984 - cabana „Trei Brazi”) și a primelor competiții internaționale desfășurate în țara noastră, în perioada 1970 – 1987. Antrenor și conducător al lotului UCECOM de orientare. Arbitru republican cu activitate îndelungată, organizator de cursuri naționale pentru formarea arbitrilor și antrenorilor, a susținut și contribuit la realizarea unui număr mare de hărți de orientare, în zone și localități noi. A avut un rol important în activitatea de conducere a acestei ramuri de sport, în perioada 1970 – 1987, îndeplinind și funcția de secretar al Comisiei Centrale Tehnice de Orientare.

STROESCU NICOLAE (1940), n. în București. Absolvent de studii superioare, medic ortoped. A contribuit semnificativ la promovarea și dezvoltarea orientării ca ramură de sport. Arbitru republican, arbitru trasator, realizator al majorității hărților de orientare din județul Prahova, organizator a numeroase competiții la nivel local, județean și național, organizator al concursului internațional „Trofeul Valea Prahovei”, ediția I-1987, Bușteni. Președinte al Asociației Club Sportiv de Orientare „Valea Prahovei” și al Asociației Județene de Orientare. Membru în Comitetul de inițiativă pentru înființarea Federației Române de Orientare, primul președinte al acesteia (1990 – 1992) participant la congrese ale Federației Internaționale, recompensat cu „Diploma și Insigna de Bronz” a IOF (1992).

ZINCĂ IONUȚ (1983), n. în Ploiești. A început să practice orientarea la vârsta de 11 ani la CS Metalul Ploeni. A fost legitimat la CS *Universitatea* Craiova, Club Orientacion Araba (Spania) și la G.D. 4 Caminhos (Portugalia). Component al loturilor naționale de juniori, tineret și seniori, cu rezultatele: locul VI în proba de ștafetă la CM de tineret (2001, Ungaria), locul VIII în proba de medie distanță, la

CM de seniori (2009, Miskolc-Ungaria), locul XII în proba de lungă distanță la CM (2007, Kiev-Ukraina), locul V în proba de medie distanță în Cupa Mondială (2009, Ungaria), locul 28 în clasamentul general al Cupei Mondiale (2009), fiind cele mai bune rezultate obținute de un sportiv, la masculin, la CM și Cupă Mondială de Orientare în Alergare. Component al lotului național de atletism - alergare montană, participant la CM din 2009 (Italia) cu locul 32 la individual și locul 19 cu echipa, precum și la Balcaniada de Orientare din 2009, medalie de aur în proba de sprint și argint în proba de ștafetă.

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE PATINAJ

Cele mai vechi dovezi despre primele încercări de deplasare pe apele înghețate au fost descoperite în provincia olandeză Friesland și aparțin epocii de piatră. În Franța, ca și în multe alte zone din țările europene, au fost descoperite patine din os, datând de cca 20 000 de ani. La Muzeul Sportului din Cluj pot fi văzute două patine din oase de cal, descoperite cu prilejul unor săpături pentru amenajarea *Pieței Păcii* de pe malul Someșului. Asemenea patine se află și la Muzeul Sportului din Brașov, la sediul Asociației sportive *Societatea de Patinaj* – Brașov, precum și la Muzeul Sportului din București. Se pare că, inițial, a existat preocuparea oamenilor pentru a se deplasa mai repede pe timpul iernilor lungi. Mai târziu, descoperirile au dovedit încercările de perfecționare a patinelor, de modificare a materialelor din care erau confecționate, pentru a corespunde cerințelor de viteză și de ușurință în deplasare.

Ulterior patinele din os au fost înlocuite cu cele din lemn. La început patinele din lemn erau formate dintr-o talpă lată și netedă, acestora li s-a adăugat o tijă metalică cu vârful curbat. Așa a început perfecționarea patinei, prin combinarea lemnului cu metalul.

În anul 1660, în Anglia au apărut primele patine cu lamă îngustă din metal. După anul 1880, patinatorii erau preocupați de cum să-și țină patina mai strânsă pe picior. Se obișnuia ca talpa patinei să fie prevăzută cu un cuiascuțit, ce se înfîșea în gaura de pe talpa încălțăminte, împiedicând în felul acesta

alunecarea patinei. Acest cui a fost înlocuit cu un șurub. Apoi, apare un procedeu denumit *patina englezească* (adică patina era în întregime din metal). După anul 1890, patinei din metal (se înșuruba pe toată talpa încălțăminte, inclusiv pe toc) i se fixează o piesă metalică în partea din față, chiar în vârful încălțăminte, denumită *dinte de fierăstrău*.

Până în zilele noastre, patina din metal a suferit mai multe perfecționări. S-au realizat patinele din metal pentru patinajul artistic, ale căror lame erau diferite în funcție de proba de patinaj (dans pe gheață, patinaj individual și pe perechi, cu figuri libere sau figuri obligatorii). La patinajul viteză, lamele diferă în funcție de probele de viteză, de fond și de cele pe pista redusă (Short-Track).

De aici, până la începutul primelor *figuri* pe gheață a fost o altă perioadă de dezvoltare. A apărut deplasarea în *narcuri de cerc* desfășurându-se concursuri în Olanda și în Anglia. Numeroși artiști au fost interesați de patinaj și au creat lucrări literare, picturi sau sculpturi. S-au înființat cluburi de patinaj. În 1772, Robert Jones a scris un *Tratat de patinaj*, care a fost reeditat în 1865. În acest tratat apar primele descrieri ale unor figuri de patinaj. La sfârșitul secolului al XVII-lea, organizatorii de spectacole au fost fascinați de patinajul artistic, de aceea s-a conturat și dezvoltat mai bine această ramură a patinajului, chiar dacă existau preocupări pentru patinajul viteză sau pentru hocheiul pe gheață.

Pentru că era pasionat de *figurile de patinaj*, francezul Jean Garcin (lipsit de posibilitatea de a se antrena pe gheață) inventează în anul 1810 *rolele*, pe care le-a atașat la o pereche de ghete (așa au apărut patinele cu role, respectiv *patinajul pe role*).

Primul club de patinaj a fost atestat în 1742, în Edinburg (Scoția). În 1830 ia ființă, la Londra, un club de patinaj, exponent al *stilului englezesc în patinajul artistic*. Există date care dovedesc dezvoltarea patinajului în diferite colțuri ale lumii: 1849 *Philadelphia Skating Club*; 1860 *New York Skating Club*; 1864 *Amsterdamsche IJclub*; 1864 *Kristiania Skøite-klub* (Oslo) și *Skating Club* (Petersburg); 1865 *Cercle des patineurs* (Paris); 1867 *Eislauf-Verein* (Viena); 1868 *Ledni Klub* și *Troppauer Eislaufe-rein* (Praga); 1869 *Korcsolyázó Egylet* (Budapesta) și *København's Skjteløber Forening*; 1875 *Helsingfors Skridskoklubb*; 1883 *Eislauf-Verein* (München); 1884 *Almänna Skridskoklubb* (Stockholm); 1893 *Schlittschuh-Club* (Berlin); 1894 *Internationaler Schlittschuh* (Davos – Elveția).

În 1868 numeroși patinatori americani devin vedete europene în Finlanda, Austria (Viena), Germania (Berlin) și Rusia (Petersburg). S-au amenajat locuri speciale care au permis organizarea unor demonstrații pe patinoare. În anul 1876, la Londra s-a construit primul patinoar cu gheață artificială, apoi au apărut și la Paris, Viena, Lyon, Berlin etc.

Perioada de dinaintea de JO de la Chamonix (1924), până în anul 1930, a marcat începutul *erei patinoarelor artificiale*. După o statistică a Federației de Patinaj din Franța, în anul 1994 s-au înregistrat în întreaga lume 5 235 de patinoare artificiale: 3 500 în America, 1 200 în Europa, 20 în Asia, 500 în Oceania și 15 în Africa. Pentru competițiile europene, mondiale sau olimpice s-au folosit sălile multifuncționale, prevăzute cu instalații pentru patinoare artificiale.

Prima mare competiție de patinaj viteză poate fi considerată cea organizată la Hamburg (Germania) în 1885, pe o pistă de 3 800 m lungime, iar la patinaj artistic, cea organizată la St. Petersburg (Rusia), unde au participat și concurenți străini ca Louis Rubenstein din Canada.

În România (ca și în celelalte țări menționate mai sus), patinajul era considerat o activitate recreativă, de călire și de întărire a sănătății, care s-a dezvoltat treptat și a ajuns să aibă caracterul unei „activități organizate”. S-au desfășurat concursuri cu caracter demonstrativ, apoi de întrecere, pentru ca în deceniul al III-lea al secolului trecut să aibă loc primele CN. În 1849 se patina pe gheața de sub Tâmpa – Brașov. La Cluj, un larg cerc de adepți ai *Asociației plimbărilor* au amenajat, în anul 1866, într-un parc, un lac de dimensiuni reduse (care iarna se menținea înghețat timp de 40-50 de zile), alături de malurile înghețate ale Someșului. În 1870 s-a făcut prima referire în presă la practicarea patinajului în capitală, deși autorul W. Derblich preciza că în anii 1854-1856 „...iarna, se adună tinerimea bucureșteană pe lac ca să învețe arta nobilă a patinajului (*Land und Leute der Moldau und Walachie* – Praga, 1859)”. Pe perioada iernii, în parcul Cișmigiului se practica patinajul. Ziarul *Informațiunile bucureștene* menționa în nr. 46 din 23/24 ianuarie 1870, că „*Cișmigiul e voios la orele de amiază cu numeroșii săi patinatori*”, iar în 29 ianuarie, al aceluiași an, anunța: „...aseară pentru prima oară s-a văzut în România o petrecere ca aceea de pe lacul Cișmigiului. O sumă de patinatori, doamne și domni, pe la orele opt, armați cu lămpi, dădeau cu exercițiile lor lacului Cișmigiului un aspect straniu, fantastic și frumos”. În 1879 s-a organizat o serbare populară, primii patinatori și-au demonstrat măiestria. Un an mai târziu, spectacolul s-a repetat, presa anunțând „mari serbări de patinaj cu iluminare și muzică”, joia și duminica, iar în celelalte zile *patinaj liber*. Era considerat un act de îndrăzneală pentru cei care-l practicau, chiar de sfidare a bunei cuviințe.

Patinajul s-a organizat la început în cadrul asociațiilor sportive ale *Societăților de patinaj*. Astfel, prima societate de patinaj s-a constituit la 20 februarie 1872, la Cluj. Apoi, noi asociații de patinaj s-au înființat sub aceeași denumire: 1873 – Arad; 1876 – Timișoara, și Sibiu; 1878 Târgu Mureș; 1879 – Turda; 1880 – Oradea; 1881 – Brașov, Aiud și Odorheiul Secuiesc; 1882 – Miercurea-Ciuc și Ditrău; 1884 – Zalău și Secuieni; 1885 – Gheorgheni,

Dej, Deva, Hațeg, Sf. Gheorghe, Orăștie, Gherla și Mediaș; 1886 – Baia Mare și Alba Iulia; 1889 – Galați (Sursa -*O sută de ani de patinaj* – Gheorghe Ștefănescu, Dorin Șteflea).

Interesați de acest sport, membrii acestor societăți de patinaj au construit patinoare și sedii realizate din bugetul personal. Acestea se găsesc și în zilele noastre, cele mai importante fiind la Cluj-Napoca (o impunătoare clădire și lacul din fața clădirii), la Brașov (o construcție în stil austriac și un teren de patinaj de peste 7 000 m²), la Sibiu și la Târgu Mureș – terenuri de patinaj etc. În 1894, Clujul avea 4 patinoare naturale (în parcul orașean, în grădina Bamfii, la Mânăsturi; în incinta băilor Diana), iar în 1896 au mai fost date în folosință încă 2 patinoare naturale.

În statutul asociației din Cluj stătea scris: *propagarea și răspândirea sportului de patinaj*, ceea ce demonstra practicarea acestui sport. Patinajul, atât de fermecător și de atractiv, începe să se extindă în țara noastră din a doua jumătate a secolului al XIX-lea. Treptat, numărul celor ce aveau să practice acest sport pe gheața lacurilor din localitățile de baștină, dar mai puțin pe patinoare special amenajate, creștea vertiginos. De la divertisment, s-a trecut treptat la stabilirea și respectarea unor reguli, ca în restul Europei. Un ziar clujean anunța că „s-a recrutat o mică societate pentru îndrăgirea patinajului”. La 17 februarie 1874, membrii Asociației de patinaj din Cluj au participat la primul concurs public.

Europa, între timp, descoperise patinajul artistic. În anul 1892, asociația olandeză a invitat conducătorii cluburilor țărilor interesate să participe la competiții internaționale și la o întrunire organizată (luna iulie) la Scheveningen. Astfel, s-a desfășurat primul Congres – prilej de înființare a Uniunii Internaționale de Patinaj, adică *International Skating Union (ISU)*. Au participat conducători ai cluburilor din: *Nederlandsche Schaatsenrijders-Bond* (Olanda); *National Skating Association of Great Britain* (Anglia); *Deutscher und Österreichischer Eislauf-Verband* (Germania și Austria); *Stockholms/ Göteborgs Skridskoklubb* (Suedia); *Budapesti Korcsolyázó Egylet* (Ungaria).

Primul președinte ales al ISU a fost olandezul Willem J.H. Mulier (1892-1895). Creativi și dornici de a se afirma, patinatorii au inventat *săriturile* (se desprindeau de pe gheață și se întorceau în aer, apoi alunecau din nou pe patine).

Denumirea săriturilor a fost dată după numele celor care le-au executat pentru prima dată, istoria lor prezentându-se astfel:

- 1882 Axel (cu o rotație și jumătate), norvegianul Axel Paulsen, la Viena;
- 1909 Salchow – suedezul Ulrich Salchow la Stockholm;
- 1910 Rittberger – germanul Werner Rittberger, la Berlin;
- 1913 Lutz – austriacul Alois Lutz, la Engelman;
- 1925 Dublu Rittberger – austriacul Karl Schäffer, la Engelman;
- 1928 Dublu Salchow – suedezul Gillis Grafström;
- 1944 Dublu Lutz – americanul Richard Button, în SUA;
- 1952 Triplu Rittberger – tot Richard Button;
- 1962 Triplu Lutz – americanul Donald Jackson, la Praga;
- 1978 Triplu Axel – canadianul Vary Taylor, la CM de la Ottawa;
- 1986 Quadruplu Toe Loop – cehul Josef Sabocik, la CE de la Copenhaga; performanța i-a fost contestată, săritura fiind considerată imperfect realizată (gheața atinsă cu piciorul liber, la aterizare);
- 1988 Quadruplu Toe Loop perfect – canadianul Kurt Browning, la CM de la Budapesta.

Tineretul din țara noastră, îndeosebi cel care își făcea studiile în Occident, a încercat să organizeze și să dezvolte acest sport. După 1910, în România, patinajul a atras tot mai mulți adepți ai *aventurii alunecării* și a început să se dezvolte. Treptat, mai multe știri despre serbări pe gheață pot fi citite în ziarele vremii. Accesul la patinoare se făcea contra unui taxă. După 1910, deși nu au existat condiții meteorologice prea bune, au fost reținute numele unor patinatori autohtoni. S-a remarcat Andrei Somodi (un bun cunoscător și executant al

săriturilor), care s-a antrenat și la Berlin, alături de marii campioni, ca faimosul Rittberger. În *Gazeta Transilvania* (martie 1913), a apărut articolul *O patinatoare distinsă, română*: „... Din Viena ni se scrie că la mitingul de patinaj, a obținut primul premiu domnișoara Miși de Lemeny din Brașov”. Maria Pop a fost campioana României mulți ani, iar locul ei a fost luat chiar de fiică - Romica Pop. La sfârșitul sec. al XIX-lea, începutul sec. XX, bucureștenii patinau pe gheața de pe lacul Cișmigiu, unde adesea erau prezenți Titu Maiorescu, Theodor Aman, Ionel Teodoreanu, aceștia introducând ideea de *concursuri de patinaj*. Treptat, numărul celor care practicau acest sport pe gheața diferitelor lacuri sau pe patinoarele special amenajate creștea. Acest fenomen va duce la apariția primelor CN, la tipărirea primelor manuale de inițiere în acest sport, la amenajarea magazinelor dotate cu materiale pentru patinaj, la constituirea organismelor care să se ocupe de organizarea și participarea la competițiile interne și internaționale. Acum își fac apariția primele societăți de patinaj – naționale și internaționale. Odată cu înființarea FSSR, în 1912, începe și lunga istorie a forurilor de conducere ale patinajului din țara noastră, subiect care va fi prezentat în continuarea istoricului.

În anii care au urmat (1921-1922), a existat o dispută între Comisia sporturilor de iarnă și unele societăți de patinaj, în mod deosebit cea din Cluj, în special în legătură cu organizarea campionatelor naționale de patinaj. Deși organizațiile care practicau patinajul din Transilvania, cea din Cluj aflându-se în fruntea acestora, aveau o anumită experiență în organizarea lor, o parte din Societățile sportive bucureștene și mai ales Cercul Athletic Bucureșten (CAB) înființat în 1922, organizează în Cișmigiu un apreciat concurs de patinaj, inițiativă repetată și în anul următor. Și Comisia sporturilor de iarnă, în frunte cu N. Carabatescu își intensifică activitatea în special în ceea ce privește organizarea patinajului și a activității competiționale. Activitatea depusă în acest sens avea să fie finalizată în zilele de 26-27.01.1924, când a fost organizat, în București, prima ediție a campionatului național. A continuat să se dezvolte patinajul și în alte zone ale țării, astfel

în anul 1923, amploarea activității de patinaj este marcată de organizarea unui *bal mascat pe gheață*. Patinajul este practicat în localitățile Sibiu, Târgu Mureș, Cluj, Arad, Lupeni și Petroșani. Patinajul în Transilvania și Banat era coordonat de o Comisie de patinaj.

Astfel, în 1924 se organizează Campionate regionale, disputate în localitățile București, Brașov și Cluj, iar prima ediția CN din 1924, de la București, menționat mai sus a avut următorii câștigători: la individual, a existat doar un reprezentant – E. Hirsch, la perechi au câștigat *soții Vincent* din Cluj, iar la proba de vals, un cuplu din Brașov – Leman și Navrea. S-au organizat și concursuri pentru viteză și fond (500, 1000m, – Ludovic Marczinkewitz, 1500m și 5000m – Zoltan Marczinkewitz). În anul 1925, Clujul devine centrul de activitate al patinajului. Aici au fost organizate concursuri pentru patinaj artistic și patinaj viteză pentru copii, apoi campionate regionale și campionate naționale, în timp ce activitatea din București regresa. Ca o dovadă a potențialului organizatoric al Clujului în continuare CN se organizează astfel: -1926 – Cluj, 1926 – Cluj, 1927 – Cluj, 1928 – Cluj; 1930 – Cluj; 1931 – Brașov (un alt centru cu contribuții însemnate în dezvoltarea patinajului, după înființarea Societății de Patinaj 1980); 1932 – Cluj; 1933 – București; 1934 – Cluj (pentru titlurile feminine și de perechi) și București pentru titlurile masculine.

În perioada 1935- 1972 campioni naționali la **patinaj artistic**, au fost următorii: **masculin** -Roman Turușanco (Brașov, București)- 9 titluri (1940, 1946, 1949, 1953, 1954, 1955, 1956, 1958 și 1959); Bela Horosz (Cluj) -5 titluri (1930, 1931, 1933, 1934, 1935); Maxim Bindea (Cluj) – 4 titluri (1937, 1938, 1952, 1957); György Fazekas (București) – 4 (1969, 1970, 1971, 1972); Marcel Comănici (București) -3 (1965, 1966, 1968); Elemer Hirsch (Cluj) -3 (1924, 1925, 1927); Ludovic Beke (Cluj) – 1932); Victor Linul (Cluj – 1928); Mihai Stoenescu (București -1967); **feminin**–Elena Moiş (București)-7(1963, 1964, 1965, 1966, 1967, 1968, 1971); Maria Pop (Brașov) – 5 (1925, 1927, 1928, 1930, 1931); Marieta Paltan (Cluj -5 (1955, 1956, 1957, 1958,

1959); Ecaterina Pusztai (Cluj) – 4 (1949, 1952, 1953, 1954); Clara Csorba (Cluj) – 3 (1932, 1933, 1934); Cristina Patraulea (București) – 3 (1960, 1961, 1962); Beatrice Huștiu (București) – 2 (1969, 1970); Romica Pop (Brașov) – 1938, 1940); Trude Gruber (Brașov -1937); Borbala Kovacs (Cluj 1946); Irina Leman (București – 1924); Doina Mitricică (București – 1972-1976); Gerda Papp (Cluj – 1935); **la perechi** –Ana Manouschek Ludovic Beke - 7 titluri (1925, 1927, 1928, 1930, 1931, 1932, 1934); Trude Konnerth – Barbu Herescu -6 titluri (1938, 1940, 1949, 1952, 1953, 1957); Irca (Tymcik) Minculescu –Alfred (Eisenbeisser) Fieraru – 6 titluri (1933, 1935, 1937, 1954, 1955, 1957); Cristina Patraulea – Radu Ionian (București) – 5 (1960, 1961, 1962, 1963, 1964); Ecaterina Pusztai - Ștefan Balasz (Cluj) -2(1958, 1959); L.Păcuraru – R. Ionian -2 (1965, 1966); L.Păcuraru-Dan Săveanu -4 (1969, 1970, 1971, 1972); Daniela Popescu –Marian Chiosea (1968);Ana Radeș - Bela Horosz (Cluj -1946); soții Vincent (1924).

La patinaj viteză între 1952 - 1972:**feminin**– campioane absolute:1952 – Ghizi Kahane (Miercurea Ciuc); 1953 – Vera Iakabfy (Cluj); 1954(M.Ciuc), 1955 (Cluj) – Magda Fazekas; 1956 (M.Ciuc); 1957 (Lacul Roșu) – Eva Farkas; 1959 (M.Ciuc) – Magda Udrea; 1960, 1961, 1962, 1963 (Tușnad), 1964, 1965, 1967 (Miercurea Ciuc) – Eva Farkas; 1967 (M.Ciuc), 1968, 1969(Tușnad) – Maria Tașnadi.

La masculin– campioni absoluți(1924 - 1972): Vladimir Bulat (M.Ciuc, Cluj) -5 titluri (1952-1956); Emilian Papuc (Tușnad și M. Ciuc) – 5 (1961-1964 și 1966); Adalbert Pop (Cluj) – 4 (1933 -1935 și 1937); Paul Gardos (Cluj, Brașov) – 3 (1926, 1927 și 1931); Andrei Okos (M.Ciuc, Tușnad) – 1967, 1970, 1971); Carol Gall (Cluj) -1938, 1940); Gheorghe Katona (M.Ciuc 1959, 1960); Zoltan Marcinkiewicz (București- 1924, 1925); Ladislau Kormos (Cluj-1928); Dan Lăzărescu (Tușnad – 1968); Francisc Nagy (1946); Ladislau Papp (Cluj -1930); Sorin Pascu (Lacul Roșu -1957); Victor Sotirescu (Tușnad -1972);Gheorghe Wartenberg (Cluj -1932) (sursa *O sută de ani pe patine*, Gheorghe Ștefănescu, Dorin Șteflea)

În același interval de timp **pe plan internațional** au avut loc următoarele evenimente principale: în 1936, la prima participare la JO (Garmisch-Partenkirchen), cuplul Tymcik – Eisenbeisser a ocupat locul XIII din 20 de perechi înscrise în concurs, iar Roman Turușanco locul XIX la individuale din 25 de concurenți, în 1937 la CE de la Praga, perechea Tymcik – Eisenbeisser s-a clasat pe locul VII, din 13 perechi; în 1937 la Cluj s-a desfășurat a treia ediție a unui concurs de viteză, între patinatorii din Cehia și România; în 1939 s-a participat la CE (Zakopane) de patinaj artistic, unde perechile Gruber – Heuchert și Moldovan – Fieraru au ocupat locurile VIII și respectiv IX, iar la CE (Budapesta), pentru probe individuale, M. Bindea a ocupat locul X. În 1951, la Poiana Brașov au fost organizate JMU de Iarnă, prilej cu care au fost admirați marii patinatori ai timpului, unde patinatorii români au participat la probele individuale cu următoarele rezultate: locul VIII – Ecaterina Pusztai, locul IX – Marieta Weinrich, iar la băieți loc IV – Mircea Sadoveanu, loc VI – Teodor Cristiani și locul VII Ștefan Balasz (ultimii clasăți). La patinaj viteză Ghizi Kahane s-a clasat pe locul IX, iar la masculin: Vladimir Bulat (XIV), Vasile Boldiș (XV) și Sandor Palfi (XVIII).

Încă din 1956, au fost selecționați mai mulți patinatori care s-au pregătit în cele 4 centre de copii (subvenționate de syndicate) conduse de: Roman Turușanco, la Brașov, Bela Horosz, la Miercurea-Ciuc, Ludovik Beke, la Cluj și Mauriciu Kahane, la București. Aceștia au contribuit la formarea unor noi patinatori români: Seiwarth Imola, Cristina Patraulea, Marcel Comanici, Roxana Găbunea, Carol Hertl ș.a.

În 1959, patinatorii noștri de viteză au beneficiat de o pregătire la Alma Ata care s-a concretizat cu rezultate superioare pe plan intern și internațional.

În anul 1968, Beatrice Huștiu (11 ani și 5 luni) participă la JO de la Grenoble și se clasează la proba de *figuri libere* pe locul XX, din 31 de participante. Elena Moiş evoluează la CE de la Vesteraas (Suedia) ocupând locul XXI, din 25 de participante. Pe bază de reciprocitate se realizează stagii de pregătire, între acestea aflându-se și cel din perioada 1966-

1970 în Cehoslovacia, ocazie cu care antrenorii lotului Bella Horosz, Radu Ionian, Nicolae Gliga, au realizat utile schimburi de experiență. Au intrat în funcțiune noi patinoare artificiale printre care: patinoarul Floreasca din București (1965); patinoarul din Galați (1970), patinoarul din Mirecurea Ciuc (1971) care au contribuit la o mai bună pregătire și afirmarea patinatorilor. În aceeași perioadă a început amenajarea pistei naturale pentru patinajul viteză în Miercurea Ciuc.

Patinajul artistic participă la mai multe competiții internaționale. Juniorii de la probele de viteză încep să-i depășească pe seniori, dintre ei detașându-se: Zoltan Sandor, Ion Opincariu, Carmen Dragoman, apoi Sanda Frum, Roxana Salade, Ladislau Foct, Anca Vârbănescu. Se participă la *Cupa Prietenia*. La JO de la Sapporo (Japonia) din 1972, Gyorgy Fazekas s-a clasat pe locul XVII la patinaj artistic.

Pentru a-i atrage pe copii să practice patinajul, federația împreună cu unele cluburi sportive au inițiat mai multe acțiuni de popularizare și valorificare a unor spectacole în care au evoluat ansambluri de patinaj artistic: *Parisul pe gheață*, *Stelele polare*, au editat reviste de patinaj pe gheață; au avut loc spectacole și demonstrații internaționale, pe patinoarele artificiale din București și Miercurea Ciuc, la care au participat campionii europeni, mondiali și olimpici. S-au realizat schimburi de cunoștințe între antrenorii și arbitrii români și specialiștii din țările cu tradiție în patinajul artistic și de viteză. S-au organizat concursuri internaționale în România, prilej cu care s-au făcut importante schimburi de experiență. O însemnată contribuție la dezvoltarea patinajului artistic pe plan internațional a constituit-o organizarea celor 11 ediții ale *Campionatelor internaționale ale copiilor până la 12 ani*, la care au participat patinatori din aproape toate federațiile de patinaj din Europa. FR Patinaj a contribuit la perfecționarea regulamentelor internaționale de patinaj viteză și artistic, prin propunerile prezentate la diferitele Congrese ale ISU. Una din cele mai apreciate propuneri a fost introducerea probei de dans pe gheață în programul olimpic.

În toamna anului 1972 a avut loc o frumoasă sărbătoare a patinajului românesc, prilejuită de aniversarea a *100 de ani de patinaj în România și 50 de ani de la înființarea Federației Române de Patinaj*. Istoria îndelungată a patinajului românesc consemnează în paginile sale, la loc de frunte, anul 1972 ca dată memorabilă. Acest eveniment, ce marchează 100 de ani de practicare a patinajului, este legat de înființarea la Cluj a primei *Societăți de Patinaj* și a primei școli de patinaj din țara noastră. *100 de ani de patinaj românesc și 50 de ani de la înființarea Federației de specialitate* au fost aniversări importante în viața sportivă românească, dar și un moment de bilanț al realizărilor. Toate acestea nu ar fi fost posibile fără munca susținută a tuturor specialiștilor, conducătorilor, secretarilor federali, membrilor birourilor federale, profesorilor – antrenorilor, coregrafilor și a altor iubitori și sprijinitori ai acestui sport.

După 1972 o altă promoție de patinatori artistici, au reprezentat această ramură de sport pe plan intern și internațional. **La CN de patinaj artistic feminin:** Doina Mitricică (ASCPMB, IEFS București-5 titluri, 1972-1976); Gabriela Voica (IEFS București (1977, 1980); Cornelia Picu (IEFS, 1978); Irina Nichiforov (IEFS, 1979); Mariana Chițu (1981 CS Tractorul Brașov, 1982, 1984- IEFS); Viorica Nicu (IEFS, 1983); Kinga Sallasy Naghy (Cluj, 1985); Gretti Marton (Cluj, 1986, 1988); Anca Cristescu (ASICEMENERG, 1987); Codruța Moiseanu (CS Triumf București, 1989; 1990-1992); Beatrice Kurceakovszky (CSS nr.1 Timișoara, 1993); Danciu Oana (CSS Miercurea Ciuc, 1995); Luca Roxana (AS Unirea Tricolor – Obor București, 1996 – 1997); Bedo Noemi (CSS Miercurea Ciuc, 1998); Luca Roxana (ASELAN București, CS Triumf București, CS Tractorul Brașov, 1999-2002 CSS Trimf Buc + CS FOREX Bv, CS FOREX Brașov 2006 -2008); Boamfă Roxana (LPS Brașov, 2003); Luca Roxana (CSS Trimf București, 2004); Paquier Sabina (ACS Dream Skate București, 2009), Sabina Măriuța (CSS Miercurea Ciuc, 2010). **La masculin,** : Fazekas Gyorgy (CS Dinamo București 1973); Mircea Ion (CSS Nr.2 București 1974 - 1975); Leonard Azzola (Cluj, 1977, 1978);

Bogdan Kruti (CS Tractorul, 1979, 1981); Adrian Vasile (IEFS, 1980, 1982, 1983, AS ICEMENERG, 1984-1986). Cornel Gheorghe (AS Unirea Tricolor – Obor Buc, 1987-1991 și 1993-1995); Marius Negrea (CS Tractorul Brașov, 1992); Chiper Gheorghe (CS Tractorul Brașov și CS FOREX Brașov, 1999 - 2004), Chiper Gheorghe (SC Miercurea Ciuc, 2006); Zsolt Kelemen (CS și SC Miercurea Ciuc, 2007-2008, 2010); Ionescu Vlad (LPS Constanța, 2009). **La perechi** eforturile de a menține și această probă în concurs s-au materializat doar în câțiva ani: Moiseanu Codruța-Lang Ștefan (CSTriumf Buc – Viitorul Cluj, 1985); Corina Vaștag – Felix Sinitean (CSS Nr.1 Timișoara1991); Cosmina Ciuhandu – Cătălin Frățilă (CSS Nr.1 Timișoara1992); Cosmina Ciuhandu – Cătălin Frățilă (CSS Nr.1 Timișoara1993).

La CN de viteza feminin: - în intervalul 1970-1989, la CN de poliatlon s-au clasat pe primul loc: 1970-1972 Crista Tracer Dinamo-Brașov; 1973 Maria Tașnadi SC Miercurea-Ciuc; 1974 Sanda Frum SSP Sibiu; 1975 Eva Szegeti SSP Miercurea Ciuc; 1976 Liana Cardaș SC Tg. Mureș; 1977 Eva Molnar SC Miercurea Ciuc; 1978-1981 Agnes Rusz IEFS București; 1982 Simona Todorut CSS V. Cluj-Napoca; 1984 Gabriela Voina CS Tractorul Brașov; 1985-1986 Simona Cerasela Hordobețiu AS Voința Sibiu; 1987 Mihaela Dascălu CS Tractorul Brașov; 1989 Emese Antal CS Mureș Tg. Mureș; după 1990 s-au înregistrat următoarele rezultate la CN: 1991 Vagasi Gabriela/CS Tractorul Brașov (500m, general), Maria Blanka Balasz/SC Miercurea Ciuc (1500m); 1993 Maria Blanka Balasz/SC Miercurea Ciuc (500, 3000, 5000m , poliatlon), Camelia Nicolae/CS Petrolul Ploiești (1000m), Dana Ionescu/CS Petrolul Ploiești (1500m); Maria Blanka Balasz/SC Miercurea Ciuc (Sprint general); 1994 -Maria Blanka Balasz/SC Miercurea Ciuc (500, 1000, 3000m și general); 1995 Erika Koos/ CS Tractorul Brașov (500m, 3000, 5000m, poliatlon), Daniela Oltean/CSS Viitorul Cluj (1000m), Andreea Jakab/CS Mureș TgMureș (1500m); 1996 Gina Dima/ ASSOimii COMPA Sibiu (500m, general), Cerasela Hordobețiu/ ASSOimii COMPA Sibiu (1000m); 1997 Dana Stroescu/ CS petrolul Ploiești (500m), Andreea

Jakab /CS Mureș Tg.Mureș (1000m), Daniela Oltean/CSS Viitorul Cluj (1500, 3000m, general poliatlon), Simona Rauca/ SC Miercurea Ciuc (500, 1000m, sprint general); 1998 Anghel Bianca Elena/ CSPetrolul Ploiesti (500m), Kinga Covacs/ SC Miercurea Ciuc (1000m), Anghel Bianca Elena/ CSPetrolul Ploiesti(3000, 5000m și general); 1999 Oltean Daniela/CSS Viitorul Cluj //proba a II-a Oltean Daniela/CSS Viitorul Cluj (500, 1000, 3000m și general), Jakab Andrea/CS Mureșul Tg Mureș (1500m); 2000 Oltean Daniela/CSS Viitorul Cluj (500, 1000m), Jakab Andrea/CS Mureșul Tg Mureș (1500, 3000m , general) 2001 Anghel Bianca Elena/ CSPetrolul Ploiesti (1000, 1500m, 2x500m); 2002 Anghel Bianca Elena/ CSPetrolul Ploiesti (500, 1000m), Oltean Daniela/CSS Viitorul Cluj (1500, 3000m, general); 2003 Anghel Bianca Elena/ CSPetrolul Ploiesti (500, 1000, 1500, 3000m, general); 2004 Anghel Bianca Elena/ CSPetrolul Ploiesti (500, 1000m, 2x500m), Oltean Daniela/CS Mures Tg Mureș (1500, 3000m, general; 2005 Anghel Bianca Elena/ CSPetrolul Ploiesti (500, 1000, 1500, 3000m, 2x500m, general); 2006 Oltean Daniela/CS Mures Tg M (500, 1500, 3000m, Poliatlon); 2007 Anghel Bianca Elena/ CSM Brașov (500, 1500m, general); Oltean Daniela/ SC Miercurea Ciuc (3000m) 2008 Anghel Bianca Elena/ CSM Brașov (500, 1500m, Open) Oltean Daniela/ SC Miercurea Ciuc (3000m) 2009 Dumitru Daniela/ CSM Brașov (500, 1000, 1500, 3000m, general). **La masculin:** în intervalul 1973-1989, la CN de poliatlon s-au clasat pe primul loc 1973-1974 Coroș Vasile Dinamo București; 1975-1976 Sotirescu Victor Dinamo București; 1977-1978 Erdelyi Andrei CSTR Brașov; 1979 Munteanu Cornel IEFS București; 1980 Opincariu Ion CSTR Brașov; 1981 Jenei Dezideriu IEFS București; 1982 Kopcz Tibor SC Miercurea Ciuc; 1984 Jenei Dezideriu IMASA SFG; 1985 Miclos Emeric SC Miercurea Ciuc; 1986 Opincariu Ion CSP Petrolul Poloiești; 1987 Kopcz Tibor SC Miercurea Ciuc; 1989 Sandu Nicolae CS Tractorul Brașov; după 1990 s-au înregistrat următoarele rezultate la CN: 1991 Tiberiu Mate /CS Mureș Tg Mureș (500m), Nicolae Sandu/ CS Tractorul Brașov (1000m, general); 1993 Zsolt Balo/

CSTractorul Brașov (500m, 1000m, poliatlon general), Dezideriu Horvath/SC Miercurea Ciuc (1500, 5000, 10000m); 1994 Antal Laszlo/SC Miercurea Ciuc (500, 1000, 1500m, 3000m general), Antal Laszlo/SC Miercurea Ciuc (1500, 3000m), Zsolt Balo /CS Tractorul Brașov (500, 1000m, ziua a II-a); 1995 Tibor Mate /CS Mureșul Tg Mureș (500m), Laszlo Antal/ SC Miercurea Ciuc (1000, 1500, 5000, 10000m, poliatlon); 1996 Tibor Mate /CS Mureșul Tg Mureș (500m, prima si aIIa zi, general), Adrian Stroescu/ CS petrolul Ploiești (1000m prima si aII-a zi); 1997 Dezideriu Horvath/SC Miercurea Ciuc (poliatlon), Adrian Stroescu/ CS Tractorul Brașov (sprint); 1998 Zsolt Czibalmos /SC Miercurea Ciuc (500, 1000m), Claudiu Grozea/CS Petrolul Ploiești (1500, 3000, 5000m, general); 1999 Woicik Filip-Mhail/CSM Dunărea Galați// Proba a II-a-Chiujdea Ioan/CSTractorul Brașov (500m), Woicik Filip-Mhail/CSM Dunărea Galați/ (1000m), Chiujdea Ioan/CSTractorul Brașov (1500, 3000, 5000m, general); 2000 Chiujdea Ioan/CS Tractorul Brașov (500, 1500m), Băcilă Marius/CSȘ Sibiu general), Grozea Claudiu/CS Petrolul Ploiesti (3000, 5000m); 2003 Băcilă Marius/CSȘ Sibiu (500m), Ionescu Radu/ CS Petrolul Ploiesti (1500m), Grozea Claudiu/CS Petrolul Ploiesti (3000, 5000m, general); 2004 Kristo Zoltan/SC Mierc Ciuc (500, 2x500m), Grozea Claudiu/CS Petrolul Ploiesti (1000, 1500, 5000m, general); 2005 Băcilă Marius/CSM Brașov (500, 2x500m), Grozea Claudiu/CS Petrolul Ploiesti (1500, 3000, 10000m, general); 2006 Băcilă Marius/CSM Brașov (500, 5000, 10000m, 2x500m), Ionescu Bogdan Gb/ACS UZTEL Ploiești (1500m, Poliatlon); 2007 Băcilă Marius/CSM Brașov (500m), Ioan Marian Cristian CS Petrolul Ploiești (1000m, 5000m, 10000m, individual); 2008 Mustățea Cristian/CS Petrolul Ploiești (500m, 2x500m), Ioan Marian Cristian CS Petrolul Ploiești (1000, 1500m, 5000, 10000m, Open) 2009 Ion Marian Cristian/CS Petrolul Ploiești (500, 5000m, general), Grozea Claudiu/CS Universitatea Brașov (1500, 3000m).

La CN rolefeminin: 1998 – 400m , 800, 1200, 2000m general - Simona Raluca/CSȘ Viitorul Cluj; 2000 la 400m , 1000m , 1600m,

general- Oltean Daniela/CSȘ Viitorul Cluj; 2001 la 500m, 1000m, 1500m, 3000m general Oltean Daniela/CSȘ Viitorul Cluj; 2002 la 500, 1000, 1500m și general Oltean Daniela/CSȘ Viitorul Cluj; 2003 la 500, 1000, 1500m , 3000mși general Anghel Bianca Elena/CS Petrolul Ploiești; 2004 la 500m Oltean Daniela/CSMureșul Tg Mureș, 1000m, 1500m, 3000mși general Anghel Bianca Elena/CS Petrolul Ploiești; 2005 la 500, 1000m, 1500m și general Oltean Daniela/CSMureșulTg Mureș; 2006 la individual Oltean Daniela / CS Mureșul Tg Mureș; 2007 nu s-a desfășurat; 2008 la 500m, 1500m, 3000m, 5000m și general Dumitru Daniela Georgiana/Universitatea Brașov; 2009 la individual Oltean Daniela / CS Mureș Tg Mureș.**Masculin:** 1998 – 400m , 1200, 3000, 3200m-Adrian Stroescu/CS Tractorul Brașov, David Peter/CSȘ Miercurea Ciuc 1000m ; 2000 la 400m , 1200m , 2000m, 3200m, 1200m- Grozea Claudiu/CS Petrolul Ploiesti și la 1000m David Peter/CSȘ Miercurea Ciuc; 2001 la 400m, 1000m, 1600m, general Grozea Claudiu/CS Petrolul Ploiesti; 2002 la 500, 1000, 1500m și general Grozea Claudiu/CS Petrolul Ploiesti; 2004 la 500m Moldovan Radu/CSȘ Viitorul Cluj-Napoca, 1000m, 1500m și general Băcilă Marius/CSM Brașov, 3000m Grozea Claudiu/CS Petrolul Ploiesti; 2005 la 500, 1000m, 1500m și general Duka Szilard/Cs MureșTg. Mureș; 2006 la individual Duka Szilard/Cs Mureșul Tg. Mureș; 2007 nu s-a desfășurat; 2008 la 500m, 1500m, Duka Szilard/CS Muresul.Tg Mureș, 300m, 5000m și general Grozea Claudiu/Universitatea Brașov; 2009 la individual Grozea Claudiu/Univ. Brașov.

La CN de Short Track feminin: 1998 - Kristo Katalin/ SC Miercurea Ciuc (500, 1500, 3000m , general); 1999 - Nu s-a desfășurat; 2000 - Kristo Katalin/ SC Miercurea Ciuc (500, 1000, 1500, 3000m, general); 2001 - Kristo Katalin/ SC Miercurea Ciuc (500, 1000, 1500, 3000m, 3x200m); 2002 –juniori; 2003 - Kristo Katalin/ SC Miercurea Ciuc (Open); 2004 -Szekely Ildiko/ SC Miercurea (500m), Kristo Katalin/ SC Miercurea Ciuc (1000, 1500m, superfinala și open); 2005 -

Kristo Katalin/ SC Miercurea Ciuc (500, 1000, 1500, 3000m și general); 2006 - Kristo Katalin/ SC Miercurea Ciuc (500, 1000, 1500, 3000m și general); 2007 – NU; 2008 Kristo Katalin/SC Miercurea Ciuc (500, 1000m general), Covaci Kinga/CSHC FELCICK M.Ciuc (1500m). **Masculin:** 1998- Attila Csiszer/CSS Miercurea Ciuc (500, 1000, 1500m, general); 2000 -Peter David/SC Miercurea Ciuc(500m), Szabo Laszlo/SC Miercurea Ciuc (3000m), Patki Zsolt/CSS M.Ciuc (1000, 1500m, general); 2001- Peter David/SC Miercurea Ciuc (500, 1000, 1500, 3000m și 3x200m; 2002 nu s-a desfășurat; 2003 – Patki Zsolt/SC M.Ciuc(Open); 2004 - Vrancean Laszlo/SC Mierc Ciuc (500, 1000, 1500m și general, Kalamar-Kertesz Zsolt/CSS Miercurea Ciuc (3000m); 2005 - Vrancean Laszlo/SC Mierc Ciuc (500, 1500, 3000m și general), Patki Zsolt/SC Miercurea Ciuc (1000m); 2006 - Vrancean Laszlo/SC Mierc Ciuc (500, 1000, 1500m și general), Krito Zoltan/SC Miercurea Ciuc (3000m); 2008 - Patki Zsolt/SC Miercurea Ciuc (500, 1000, 1500m și general).

În 1984 s-a inaugurat **Centrul olimpic pentru juniori**, unde s-au antrenat patinatorii, selecționați din ambele ramuri, cu cei mai buni antrenori ai țării. La proba artistică, coordonatorii au fost Cornel Munteanu și Gabriela Voica-Munteanu, iar la viteză Adrian Ciobanu, urmat de Horia Timiș.

Rezultate obținute pe plan internațional:

La patinaj artistic: Cornel Gheorghe s-a pregătit în verile anilor 1991 și 1992 la Centrul de la Ice Castell din California (SUA) și din Mexic. S-a clasat pe locul III la *Concursul Prietenia* de la Phenian din Coreea (1986), a participat la câteva ediții ale CM juniori și la 9 ediții ale CE de seniori: a ocupat locul XI la CE de la Leningrad (1990), locul XIV la CE – Sofia (1991); locul XI 1994 (Copenhaga); locul X 1995(Dortmund); 1996 (Sofia) locul IX. A participat la 10 ediții CM de seniori, cele mai bune rezultate: 1992 (San Francisco) locul XI; 1993 (Praga) – IX; 1995 (Birmingham –GBR, loc IX), 1996 (Edmonton – CAN, loc IX), 1997(Lausanne -SUI) – XIV și la doua ediții ale JO 1994 (Lillehammer) locul XIV și în 1998 (Nagano) s-a clasat pe locul XXI. Marius

Negrea, după anul 1990 a beneficiat de o pregătire mai îndelungată în Germania și Elveția, devenind în 1992 campion național. A participat la CE de la Lausanne (1992), la JO de la Albertville (Franța – 1992, XXVI), JO din Norvegia (locul XIX) și la alte concursuri internaționale. Luiz Mariano Taifas – la CM de juniori 1991 (Hull – Quebec -CAN) locul V la programul scurt și XI în clasamentul final. Gheorghe Chipere: locul XV la CM de juniori Seul din 1997; la CE de seniori locul IX la edițiile 2003 (Malmö - SWE), 2004 (Budapesta)și 2006 (Lyon) și locul VIII în 2005 (Torino).La CM, cele mai bune rezultate: locul 18 în 2003 (Washington) și 2005 (Moscova -RUS), locul 17 în 2004 (Dortmund)și XIV în 2006 (Calgary). A participat la doua ediții ale JO 2002 (Salt Lake City) locul XXIII și în 2006 (Torino) - locul XIV.

La patinaj viteză este de menționat performanța lui Tibor Kopacz care după ce în 1983 s-a situat pe locul V la CE de la Haga, în 1984, a obținut prima medalie la CE- bronz de la Larvic (Norvegia), la 5000 m.

La patinaj viteză fete s-a remarcat Mihaela Dascălu la toate starturile de Cupă Mondială, JO 1992 (Albertville) locul VI (1000m); CM 1991 (Heerenveen) loc VI (500m); JMU 1991 (Sapporo) loc II (3000m); CM 1993 (Berlin) loc V (500m); CM 1992 (Japonia) VI(1000m); CE 1992 (Heerenveen) loc IV (500m); CE 1994 (Hamar) loc VII în clasamentul general; loc II (500m);CM 1994 (Butte) – locul II (1500m), locurile III (3000m si poliatlon);JO 1994 (Lillehammer) locul VIII (1500 și 3000m);la CE 1996 si 1997locurile III (500m);JO 1998 (Nagano, locul XXIV - 3000m).Cerasela Hordobețiu: CE 1993 (Heerenveen) bronz (500m); locul VIII pentatlon; JMU 1991(Sapporo) loc VII (500m). La băieți, mai sunt de menționat realizările lui: Dezideriu Horvathcare a reușit un loc VII la CE de la Heerenveen (1992) și un loc IX la CM de la Hamar (1994, IX în clasamentul general). Alături de el au mai obținut rezultate bune: Zsolt Balo (Brașov), Laszlo Antal (Miercurea-Ciuc), Tibor Mate (Târgu Mureș), deținătorul locului III la *Concursul Prietenia* de la Ulan Bator (1988), la 500 m.

FORURI DE CONDUCERE

Primul semnal al organizării activității în sporturile de iarnă a fost dat de Federațiunea Societăților Sporturilor de Iarnă (FSSI), înființată în dec.1911 care chiar dacă nu a avut preocupări directe în domeniul patinajului, a creat premise pentru viitoarea organizare a acestei ramuri de sport. La 1 dec.1912, anul înființării Federației Societăților Sportive din România (FSSR) a fost creată și o Comisiune a sporturilor de iarnă având ca președinte pe H.O Schalwe. Dar această comisie s-a preocupat prea puțin de dezvoltarea patinajului, în atenția sa fiind într-o măsură mai mare sau mai mică schiul, bobul și sania. Abia în 1915 această comisie reorganizată elaborează și unele reglementări legate în special de desfășurarea concursurilor de patinaj. Concursurile de patinaj, conform reglementărilor de atunci erau împărțite în 3 categorii: a) concursul de iuțelă; b) concursul de fond; c) concursul de figuri. Tot de atunci există primele informații despre cum erau organizate competițiile de figuri pentru femei și separat pentru bărbați, dar și referiri la întrecerile de viteză.

În 1920 președinte Comisiei Sporturilor de Iarnă era ing. George Pascu. În 1921, FSSR oficializează patinajul în cadrul Comisiei Sporturilor de Iarnă, dar fără rezultate deosebite. În mod similar și în anul 1922 este menționată existența unei subcomisii pentru patinaj delegat fiind Alexandru Voiutschi.

Adunarea generală a FSSR din 8.07.1923 a confirmat Comisia Centrală de Patinaj, condusă de Nicolae Carabatescu, membri – col. Ciolac, cpt. Săvulescu, col. Lupașcu, Barbu Matak (sursa: Ecoul sportiv 14.07.1923). În continuare, patinajul este inclus împreună cu hocheiul în Comisia Centrală a Sporturilor de Iarnă a FSSR. 1924: președinte – N. Carabatescu (Ecoul sportiv, 19.04.1924); 1925: președinte – prof. Dragoș Navrea (Gazeta sporturilor, 7.04.1925); în noiembrie 1925, conducerea Comisiei este încredințată lui Iorgu Arsenie; 1927: președinte – Neagu Boerescu – în cadrul comisiei funcționa și o structură organizatorică pentru sporturile pe gheață (Gazeta sporturilor, 28.03.1927); 1928: Comisia

Centrală a Sporturilor pe Gheață, președinte – cpt. Giurgiuț (Gazeta sporturilor, 10.04.1928). În 1930, Federația Sporturilor de Iarnă (cu 3 secțiuni: bob, hochei și patinaj), președinte – Neagu Boerescu (Buletinul oficial al FSSR nr. 4/aprilie-mai 1930). În 1933, s-a constituit Federațiunea Societăților de Patinaj din România (președinte – prof. univ. Silviu Dragomir, din Cluj) afiliată la UFSR în 1934, care în același an s-a afiliat la Uniunea Internațională de Patinaj (ISU). Sub această denumire federația a figurat în evidența ISU până în 1946, iar în perioada 1949-1957, sub denumirea de Comitetul pentru Cultură Fizică și Sport.

În deceniile IV și V, patinajul a fost inclus în următoarele structuri organizatorice: Directoratul Sporturilor de Iarnă (alături de hochei și bob) (oct. 1940 - apr. 1941), director – Virgil Popescu (Gazeta sporturilor, 24.10.1940); Federația Sporturilor de Iarnă (apr. 1941- febr.1943), președinte – ing. Grigore Socolescu (Universul Sport, 28.04.1941); FR de Patinaj și Hochei (febr. 1943), președinte – Virgil Popescu (Buletinul OSR nr.2/1943). În toamna anului 1944, – FR Hochei-Patinaj, președinte interimar – Băzu Cantacuzino, membri – Arthur Vogel și Nonel Racoviță (Gazeta sporturilor, 17.11.1944); în primăvara lui 1945, FR de Patinaj apare ca federație de sine stătătoare, președinte interimar – Maxim Bindea (Sportul popular, 5.03.1945). În aprilie 1946, OSP, devenit unicul organ de conducere a sportului din România, a trecut la organizarea federațiilor și la numirea conducătorilor acestora. Se constituie F.R. de Hochei și Patinaj, președinte – Gh. Vântu (ministru Lucrărilor Publice), iar ca secretar – Arthur Vogel (Sportul popular, 11.04.1946). În 1950, se înființează Comisia Centrală de Hochei și Patinaj, președinte – Constantin Mateescu; din comisie mai făceau parte Ion I. Marovici, Samuilă Barani, Arthur Vogel, Olga Holzer, Iosif Lupan, Ion Bunescu ș.a. (Sportul popular, 23.01.1950). În 1958, se înființează FR de Hochei pe Gheață, Hochei pe Iarbă și Patinaj, președinte – Răducanu Cioroiu, vicepreședinte – Constantin Mihai, secretar – Vasile Militaru (Sportul popular, 23.01.1958). În 1968 FR Patinaj a devenit federație de sine stătătoare.

CONDUCERILE STRUCTURILOR ORGANIZATORICE ALE PATINAJULUI

Președinți: Al. Voiutschi (1922-1923), N. Carabatescu (1923-1925), prof. Navrea (1925), Iorgu Arsenie (1925-1927), Neagu Boerescu (1927-1928 și 1930), cpt. Giurgiuț (1928), Silviu Dragomir (1933-1940), Virgil Popescu (1940-1941, 1943-1944), Grigore Socolescu (1941-1943), Băzu Cantacuzino (1944-1945), Gheorghe Vântu (1946-1948), Constantin Mateescu (1950-1958), Răducanu Cioroiu (1958-1966), N. Marinescu (1966-1967), M. Popovici (1967-1968), T. Bărbulescu (1968-1974), Virgil Radulian (1974-1975), C. Pestișanu (1975-1980), V. Văcaru (1980-1983), Constanța Niculescu (1983-1989), Marcela Dan (1989-1990), Florin Gămulea (1990-1998), Adrian Dragnea (1998-2000), Marian Streche (2001- 2010), Adrian Ciobanu (ales în 2010).

Secretari generali: O. Langer (1933-1937), St. Somodi (1937-1940), Arthur Vogel (1946- -?), G. Hapciuc (1951-1958), Vasile Militaru (1958-1968), Florin Gămulea (1968-1974), Grigore Arjoca (1974-1983), Gheorghe Dunărințiu (1983), Marian Nedulescu (1983-1989), Letiția Miclescu (1989-1994), Mihai Timiș (1994-2006), Mitrea Cristache (2006-2009).

COMPONENȚA ORGANISMELOR DE CONDUCERE ALE PATINAJULUI ÎN PERIOADA 1997-2009

1997 - Florin Gămulea – președinte, Dan Lăzărescu (viteză) și Mariana Chițu (artistic) – vicepreședinți, Mihai Timiș – secretar general.

1998 – 1999 Adrian Dragnea - președinte, Dan Lăzărescu (viteză) și Mariana Chițu (artistic) – vicepreședinți

2000 - Adrian Dragnea – președinte, Mihai Timiș – secretar general, Nicole Belu și Dan Lăzărescu; vicepreședinți; Marius Negrea și Horia Timiș – antrenori federali și 5 membri.

2001 - 2002 Florin Gămulea – președinte de

onoare; Marian Streche – președinte; Dan Lăzărescu și Nicolae Bellu – vicepreședinți; Mihai Timiș – secretar general, Lucia Cojocaru, Manuela Cristudor, Adriana Ordeanu, Vasile Coroș și Bicz Ionescu – membri.

2003 – Președinte de onoare: Gămulea Florea, Președinte Streche Marian, Vicepreședinte Lăzărescu Dan, Bellu Nicolae; Membri: Cojocaru Lucia, Coros Vasile, Cristudor Manuela, Ionescu Bicz, ordeanu Adriana, Timis Mihai

2004 - Președinte de onoare Streche Marian, Președinte Streche Marian, Vicepreședinte Lăzărescu Dan, Bellu Nicolae; Membri: Cojocaru Lucia, Coros Vasile, Cristudor Manuela, Ionescu Bicz, Ordeanu Adriana, Timis Mihai

2005 - Președinte Streche Marian, Vicepreședinte Bellu Nicolae, Secretar general Timis Mihai, Membri: Ordeanu Adriana, Coros Vasile, Ionescu Bicz

2006 - 2007 Președinte Streche Marian, Vicepreședinte Lăzărescu Dan, Bellu Nicolae, Secretar general Mitrea Cristache, Membri: Fisca Sebe Oana, Coros Vasile, Cilip Arpad, Boia Marin, Nagy Olga

2008 - Președinte Streche Marian, Vicepreședinte Lăzărescu Dan, Coros Vasile, Bellu Nicolae, Secretar general Mitrea Cristache, Membri: Fisca Sebe Oana, Coros Vasile, Cilip Arpad, Boia Marin, Nagy Olga

2009 - Președinte Streche Marian, Vicepreședinte Coros Vasile, Bellu Nicolae, Timis Mihai, Secretar general Mitrea Cristache, Coros Vasile, Membri: Fisca Sebe Oana, Dascălu Mihaela, Csilip Arpad, Boia Marin, Nagy Olga

Membri de onoare ai FR Patinaj: dr. Alexandru Voiutschi, Vera Curceag, Carol Gall, Roman Turuşanco. Președinte de onoare: prof. Florin Gămulea. Arbitru de onoare ISU: Ecaterina Pusztai. Maestru Emerit al Sportului: Mihaela Dascălu. Antrenori Emeriți: Adrian Ciobanu, Carol Gall, Florin Gămulea, Dan Lăzărescu, Ernest Petric Ulrich

DATE STATISTICE COMPARATIVE PRIVIND SITUAȚIA ORGANIZATORICĂ

	1993	1997	2002	2009
Număr de județe în care se practică patinajul	10	8	8	10
Număr de secții afiliate	17	17	16	28
Sportivi legitimați -Total	195	404	236	232
din care: – seniori	32	14	8	47
– juniori, copii	163	390	228	109
Număr antrenori	26	24	20	32
Număr arbitri	-	31	65	74

CLASAMENTUL PE CLUBURI PE BAZA REZULTATELOR OBTINUTE LA CN (2009)

Loc	Unitatea sportiva	SENIORI				TINERET				JUNIORI I				JUNIORI II				RN		TOTAL PUNCTE
		I	II	III	Puncte	I	II	III	Puncte	I	II	III	Puncte	I	II	III	Puncte	Nr.	Puncte	
1	CS PETROLUL PLOIESTI	3	3		61.50					11	1		73.00	4	4	2	24.50			159.00
2	CSM BRASOV	5	1	1	78.50					1	10	3	60.00			1	1.00			139.50
3	CS MURESUL TARGU MURES	1	5	6	106.50					1	1		2.25	6	4	5	22.25			131.00
4	CS UNIVERSITATEA BRASOV	3	3		60.00															60.00
5	CSM DUNAREA GALATI										7		22.00	1	4	4	21.50			43.50
6	CSS MIERCUREA CIUC		1		12.00					1	3		13.25	3		1	9.50			34.75
7	CSS VIITORUL CLUJ NAPOCA									3	1		3.50	7	4	5	23.50			27.00
8	ACS DREAM SKATE BUCURESTI	1			15.00					1			8.00							23.00
9	LPS CONSTANTA									1	1		12.00							12.00
10	LPS BRASOV													1	2		11.00			11.00
11	CSS TRIUMF BUCURESTI			1	10.00															10.00
12	SPORT CLUB MIERCUREA CIUC									2	1		7.25	1			2.50			9.75
13	CSS SIBIU										1		2.00	1			1.50			3.50
14	CS SKATING CLB CORTINA CLUJ NAPOCA									1		1.25	1			1.25				2.50

CLASAMENT PE JUDETE LA CAMPIONATELE NAȚIONALE

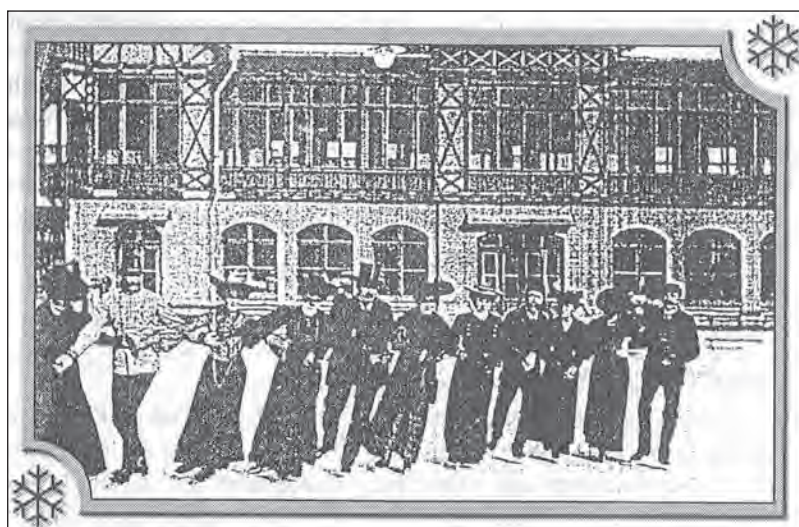
Loc	JUDETUL	SENIORI				TINERET				JUNIORI I				JUNIORI 2				RN		TOTAL PUNCTE
		I	II	III	Puncte	I	II	III	Puncte	I	II	III	Puncte	I	II	III	Puncte	Nr.	Puncte	
1	BRASOV	8	4	1	138.50					1	10	3	60.00	1	2	1	12.00			210.50
2	PRAHOVA	3	3		61.50					11	1		73.00	4	4	2	24.50			159.00
3	MURES	1	5	6	106.50					1	1		2.25	6	4	5	22.25			131.00
4	HARGHITA		1		12.00					1			20.50	5		1	12.00			44.50
5	GALATI										7		22.00	1	4	4	21.50			43.50
6	BUCURESTI	1		1	25.00					1			8.00							33.00
7	CLUJ									3	1		4.75	8	4	5	24.75			29.50
8	CONSTANTA									1	1		12.00							12.00
9	SIBIU									1			2.00	1			1.50			3.50

RETROSPECTIVĂ ÎN IMAGINI

Patinajul a constituit încă de la apariția sa o temă preferată pentru pictură, gravură și literatură, astfel încât operele create au devenit martorii care au confirmat vechimea acestui sport. În fotografie o gravură pe "post de martor".

1900 – grup de patinatori, membrii ai societății de patinaj Brașov.

1913 – Patinatori în Cișmigiu

1913 – Patinatori în Cișmigiu

Victor Linul (Universitatea Cluj), campion național la patinaj artistic(1928), învingătorul campionului național din 1924, 1925 și 1927- Elmer Hirsch.

Un „trio” care a onorat palmaresul campionatelor –Cristina Patraulea, Roman Turușanco și Marieta Paltan, multipli campioni naționali.

*Două campioane:
mama (Maria) și
fiica (Romica Pop).
Cea dintâi nu a
părăsit gheața decât
în ziua când fiica sa
a câștigat primul
titlu de campioană
națională - 1938.*

*După cinci titluri la individual, Bella Horosz a
Preferatproba de perechi: cu Mița Zăpărățeanu*

*Ludovik Beke(campion național 1932) într-un
exercițiu impus, acum mai bine de treizeci de ani.*

Primul campion de viteză al țării noastre: Ludovic Marczinkewitz (1924)

*Campioana de viteză Eva Farkas, într-un concurs desfășurat pe renumitul patinoar de la Alma-Ata (URSS).
Palmaresul Evei: 29 titluri pe probe și 8 la poliatlon*

Vasile Boldiș, campion de viteză, apoi antrenor și animator al patinajului pe roțile (în fotografie, un moment pe gheață).

Emilian Papuc, unul dintre cei mai reprezentativi patinatori de viteză – 3 titluri naționale (1962, 1963, 1964 - la 500m), 5 titluri la 1500m (1961 - 1966), 3 titluri la 5000m, 4 la 10000m.

O mare „stea” a patinajului artistic, Peggy Fleming, alături de una din speranțele noastre, Beatrice Huștiu, la Grenoble (1968)

Florin Gămulea, în concursul de la Berlin, 1963.

Beatrice Huștiu, Maestră a Sportului, într-un antrenament pe patinoarul din București

Elena Moiş, multiplă campioană națională (1963-1968,1971)

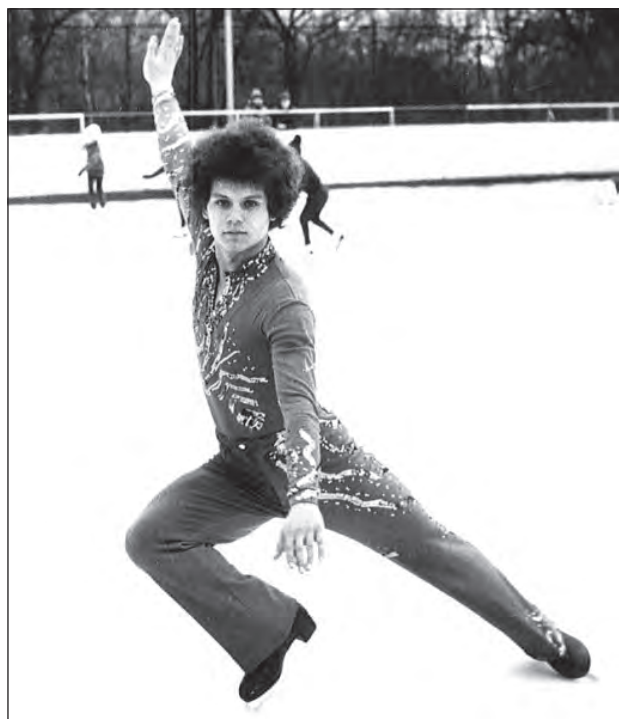
*Letiția Păcuraru – Dan Săveanu,
campioni naționali în 1968-1972.*

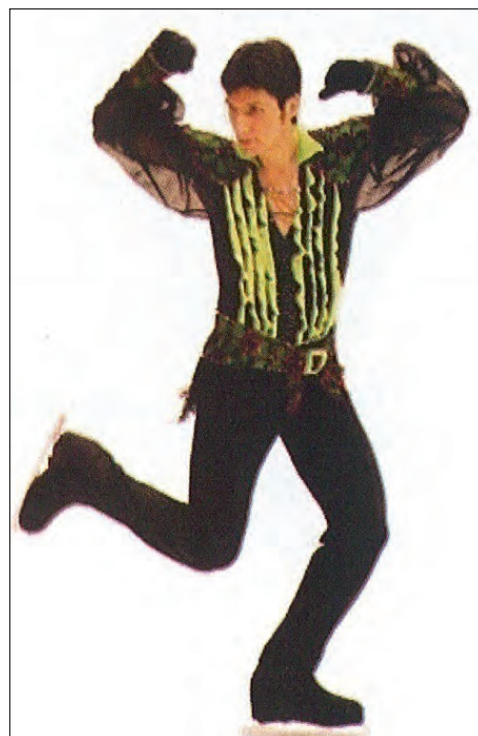
*Emilian Papuc, unul dintre cei mai reprezentativi
patinatori de viteză – 3 titluri naționale
(1962,1963,1964 - la 500m), 5 titluri la 1500m
(1961 -1966), 3 titluri la 5000m, 4 la 10000m.*

Cornel Gheorghe, multiplu campion de seniori, a reprezentat patinajul artistic românesc cu rezultate de prestigiu pe plan internațional. Maestru al Sportului.

Vasile Adrian –multiplu campion național, Maestru al Sportului, locul VI la Universiada de iarnă - Sofia 1983

Chiper Gheorghe – multiplu campion național, locul VIII la CE –Torino, 2005. Maestru al Sportului.

Cerasela Horobeșiu cucerește medalia de bronz la proba de 500 m, la CE de la Heerenveen – Olanda (1993), locul VII JMU Sapporo (1991).

Mihaela Dascălu, vitezistă, nume de rezonanță al patinajului nostru cu cel mai valoros palmares pe plan internațional, , medaliată cu argint (1500m) și cu bronz (3000m și poliatlon) la CM din 1994 Butte; argint (500m) la CE din 1994 Hamar, bronz (500m) la CE din 1996 și 1997 (Heerenveen)

Zoltan Kelemen, unul dintre reprezentanții noii generații ai patinajului artistic

Patinoarul din Brașov

*Patinoarul
din Galați*

FIGURI REPREZENTATIVE

ARJOCA, GRIGORE – vezi **Personalități**

ARMENCIU, ION (26/02/1949), n. în Sibiu. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS București, specializarea patinaj, promoția 1971. În anul 2008, a urmat un curs de perfecționare a antrenorilor în Italia. Antrenor de patinaj viteză și role. A activat ca profesor-antrenor la CSȘ Sibiu unde a îndeplinit și funcția de șef al catedrei de patinaj. Patinajul l-a cunoscut din copilărie. La vârsta de 7 ani a primit o pereche de patine care se prindeau pe ghetă cu cheie. A mai practicat atletismul, fotbalul și handbalul. În condiții deosebit de grele, fără patinoar, cu mijloace improvizate, IA a reușit încă din primul sezon (1974/1975) să obțină cu elevii săi, primele medalii, iar în 1976-1977 a câștigat Cupa Federației pe echipe, performanță repetată și în următoarele două sezoane, dar și peste alți 38 de ani. După propriile declarații, a reușit să câștige cu elevii săi peste 700 de medalii la toate categoriile de vârstă și să stabilească numeroase recorduri naționale, dintre care mulți au fost selecționați în loturile naționale. Prof. IA s-a ocupat cu grijă părintească ca elevii săi să-și facă un rost în viață. Meritele acestui antrenor, atașamentul său pentru sportul îndrăgit este cu atât mai mare, cu cât județul Sibiu nu dispune de un patinoar funcțional (bătrânul și modestul patinoar fiind închis de 8 ani), sportivii se pregătesc cu role pe asfalt, iar când timpul este nefavorabil la sală prin

simularea mișcărilor, având doar scurte perioade de pregătire pe gheață, pe patinoarele din Miercurea Ciuc și Brașov. Una dintre realizările sale deosebite a fost promovarea sportivei Cerasela Hordobețiu, care la 15 ani câștiga titlul de campioană națională la seniore. Aceasta fost selecționată în loturile naționale, unde s-a pregătit cu colectivele de antrenori stabiliți de federație, participantă la CE, CM și JO medaliată cu bronz la CE din 1993- în proba de 500m. Prin realizările și contribuțiile sale IA s-a situat pe parcursul anilor în topul celor mai apreciați antrenori ai Sibiului și ai patinajului din țara noastră.

BĂDIȚOIU (CRISTUDOR), MANUELA (1961), n. în Brașov, jud. Brașov. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă IEFS, promoția 1984, specializarea patinaj. Antrenoare de patinaj. Practicantă a patinajului artistic. A început să patineze la

6 ani, locuind în vecinătatea patinoarului de la Rafinăria "Muntenia". Remarcată de antrenorul Roman Turușanco și legitimată la C.S Dinamo, urcă rapid treptele măiestriei. A câștigat titlul național de juniori (1978, 1979 și 1980/ Clubul Tractorul). Vicecampioană la seniore în 1981. A participat la trei ediții ale Concursului internațional *Cupa Prietenia*. A activat ca antrenoare la C.S. Tractorul în Brașov, apoi s-a transferat la C.S. Voința în 1987, care deținea Complexul de Agreement de sub Tâmpa,

unde se afla și un patinoar care a asigurat condiții mai bune de pregătire până în 1990, când s-a desființat. A trecut la CSS Tractorul și la LPS (1990-1996). Treptat s-a specializat în pregătirea patinatorilor pentru patinajul în grup, probă în plină dezvoltare datorită atenției acordate de federația internațională. Această probă denumită ”patinajul sincron”, a fost introdusă în calendarul competițional internațional din 1994. În 1997 a pregătit un ansamblu de fete aceasta fiind prima și singura încercare din țara noastră. În 7 ani cât a pregătit ansamblul *Edelweiss*, a participat la 4 competiții internaționale, cu rezultate bune (cu sacrificii enorme, mai ales financiare) au urcat și pe podium. Din acest an un suflu nou există în Brașov datorat construcției Complexului sportiv și a patinoarului acoperit care permite antrenamentul pe durata a 11 luni din an și în special pe durata verii. Membră a Biroului Federal (din anul 1994).

BEKE, LUDOVIC. Fost polisportiv, practicând la nivel de performanță, atletismul, gimnastica și patinajul artistic. La primul campionat național de patinaj artistic, din 1924, organizat în București, pe lacul Cișmigiu, s-a clasat pe locul al IV-lea, apoi pe locul al II-lea la

CN din 1925 (Brașov), reprezentând *Societatea de patinaj* Cluj. În 1932 (Cluj), câștigă titlul de campion național în proba individuală. A dominat proba de perechi, câștigând 7 titluri de campioni naționali în 1925 (Brașov), 1927 și 1928 (Cluj) împreună cu Ana Bojaki, 1930 (Cluj), 1931 (Brașov), 1932 (Cluj) și 1934 (București), tot cu Ana Bojaki devenită Manouschek. În 1933, perechea Ana Manouschek – L. Beke se clasează pe locul al II-lea, după cele 7 titluri câștigate până atunci, fiind învinsă de o nouă pereche Irca Timciuc – Alfred Eisenbeisser. La campionatul din 1946 (primul organizat după război), la 21 de ani de la câștigarea primului titlu 1925, acest cuplu se clasează pe locul al II-lea fiind învins de perechea Ana Radeș - Bela Horosz. Tot pe locul al II-lea se clasează la CN din 1949. După CN din 1928, LB este

trimis împreună cu Bela Horosz la Budapesta la un concurs al „juniorilor” (în acea vreme la concursul juniorilor, putea participa orice patinator, indiferent de vârstă, care nu câștigase nici un concurs cu caracter național). Era prima sa deplasare în străinătate, care urmărea în principal scopul de a viziona și învăța de la valoroșii patinatori străini, experiență pe care a trebuit s-o împărtășească colegilor din secția de patinaj. În 1929, participă, tot împreună cu BH la Concursul internațional de la Budapesta, care aniversa 60 de ani de la înființarea primei societăți de patinaj, cu care ocazie a fost organizat și CM feminin. LB s-a clasat pe locul al VIII-lea în concurs. Cu acest prilej, LB l-a „secondat” pe Bela Horosz pe post de ziarist, cu care i-au luat un interviu celebrei patinatoare Sonja Henie. LB a desfășurat și o prestigioasă activitate de antrenor. În 1956 lui LB i s-a încredințat unul din cele 4 centre de copii, cel de la Cluj, având ca obiectiv, pregătirea și promovarea de noi performeri în patinaj. Sunt de remarcat și performanțele semnificative, realizate de Ludovic Beke, în celelalte două sporturi practicate cu pasiune, gimnastica și atletismul. Pentru meritele sale și realizările pe plan sportiv, în 1936 a fost decorat cu Medalia *Meritul Cultural pentru Sport* clasa a II-a.

BINDEA, MAXIM . Reprezentant al patinajului artistic cu performanțe deosebite în perioada 1934-1958. În cei aproape 30 de ani de activitate, s-a situat în permanență în plutonul fruntaș al patinatorilor. Debutează promițător la CN din 1934, unde devine vicecampion național. A câștigat patru titluri de campion național în proba individuală în anii: 1937 (Brașov) și 1938 (Lacul Roșu) – pentru *Universitatea Cluj*; 1952 (Miercurea Ciuc) – pentru *Progresul Cluj*; 1957 (Miercurea Ciuc) – pentru *Dinamo Cluj*. La primul CN, organizat după război, în 1946, se clasează pe locul al II-lea, fiind învins de valorosul Roman Turușanco. Și în perioada 1953-1956, s-a menținut pe primele poziții în clasament, pentru ca în 1957 să facă o nouă dovadă a calităților sale, câștigând un nou titlu de campion. A con-

curat și la CN din 1958, organizat pe *proaspătul* patinoar artificial, unde conform remarcilor presei a prezentat „...o tehnică avansată în combinațiile piruetelor”, însă nu a reușit să-l depășească pe Roman Turușanco. A reprezentat patinajul din țara noastră la mai multe competiții internaționale. În 1934, în concursul internațional organizat în Cluj „pentru juniori” (putea participa orice patinator, indiferent de vârstă, care nu câștigase nici un concurs internațional)” MB, s-a clasat pe locul al IV-lea după doi concurenți maghiari și patinatorul nostru Bela Horosz. A participat la CM din 1938 (Budapesta), unde s-a clasat pe locul al X-lea. A participat împreună, cu Romica Popp, Roman Turușanco și Tymcek - Eissenbeiser la *Concursurile Săptămânei de Iarnă* de la Garmischpartenkirchen (1-6 februarie 1940), având o prestație apreciată de organizatori. De asemenea echipa română a participat la „exibiții” organizate în Viena. A avut calificarea de antrenor și a funcționat în această calitate în unități sportive din Cluj. Pentru meritele sale sportive, în 1938 a fost decorat cu Medalia *Meritul Cultural pentru Sport* clasa a II-a.

CHIPER, GHEORGHE (1978), n. în Miercurea Ciuc, jud. Harghita. Profesor de educație fizică și sport, absolvent la FEFS din Universitatea Transilvania Brașov. A practicat patinajul artistic. Fiul gazetarului Gheorghe Chiper din Miercurea

Ciuc care a urmărit numeroase jocuri de hochei cu „scânteii” a dorit ca fiul său să practice patinajul artistic. A început patinajul sub îndrumarea antreorei Marika Löfler la CSȘ Miercurea Ciuc, remarcat încă din perioada junioratului. A fost legitimat la CS Tractorul Brașov și a trecut în pregătirea lui Marius Negrea. Între 1992 și 1996, s-a clasat pe primul loc la CN (juniori și seniori). A fost selecționat în lotul național de juniori pregătit tot de Marius Negrea. La prima participare la un concurs internațional, turneul pentru juniori de la Brno (Cehia) în 1994 s-a clasat pe primul loc, apoi la „Trophé de la Côte de Nacre” pe locul secund. În

1997 a ocupat locul 15 la CM de juniori de la Seul (Coreea de Sud). În decembrie 1998 la CN pentru 1999 Chiper l-a învins pe Gheorghe Cornel, iar între 2000-2004 și în 2006 a devenit din nou Campion național. La CE a ocupat locul: 20/1999 la Praga; locul 28/ 2000 la Viena; locul 15/2001 la Bratislava; 18/2002 – Lausanne; 9/2003 – Malmö; 9/2004 – Budapesta și 8/2005 – Torino (cea mai bună clasare a unui patinator român în istoria patinajului). La CM a obținut următoarele locuri: 25/1999 – Mineapolis; 21/2001 – Vancouver; 18/ 2003 la Washington; 17/2004 - Dortmund. Cu prilejul unui cantonament de pregătire în străinătate, Chiper a întâlnit-o și pe viitoarea sa soție, Sandra Schär – coregrafă care l-a și îndrumat și cu care s-a căsătorit din 2000. Stabilizat în Elveția activează ca antrenor. Maestru al Sportului.

CHIȚU, MARIANA (1962 - 1999), n. în Brașov. Inginer constructor. Absolventă a Facultății de Construcții Căi Ferate, Drumuri și Poduri București. Practicantă a patinajului artistic. A început să practice patinajul la 4 ani, la îndemnul părinților sub

îndrumarea antrenorului Roman Turușanco care a selecționat-o în grupa de inițiere a C.S. Dinamo Brașov. Deosebit de harnică și serioasă atât la pregătirea școlară cât și sportivă. La 14 ani a reprezentat România la CM de juniori de la Mégeve – Franța. A câștigat titlul de campioană națională între 1981-1983. În perioada cursurilor la facultate ea s-a transferat la IEFS București. La terminarea facultății a devenit arbitru de note, dovedindu-se foarte exigentă și serioasă. A promovat rapid treptele ierarhiei arbitrajului, devenind arbitru internațional din 1994. A însoțit delegațiile de patinaj artistic și a arbitrat în marile concursuri internaționale și campionate oficiale ISU, (CE, CM și JO). Stăpânind 5 limbi de circulație internațională, a făcut parte din juriul care a oficiat la Jocurile Olimpice de la Nagano 1998. Pentru prestația sa a fost felicitată de ISU și CIO fiind vizată să ocupe

una din cele mai importante funcții în cadrul ISU. A oficiat în peste 50 de țări ale lumii. A făcut parte din Colegiul Central al Arbitrilor, contribuind la perfecționarea cunoștințelor arbitrilor din țară, participând la traducerea articolelor și a modificărilor regulamentului ISU și la elaborarea regulamentelor concursurilor naționale. Membru fondator al Fundației de ajutorare a patinajului „Patina de cristal”. A fost solicitată de ISU și federațiile din Grecia și Cipru să participe la elaborarea regulamentelor de funcționare a respectivelor federații. Vicepreședinte a FR de Patinaj (1991-1999). Viața acestei prestigioase personalități a patinajului artistic românesc a fost curmată în ianuarie 1999 – într-un tragic accident de circulație. Societatea de patinaj din Brașov a decis organizarea anuală a competiției „Memorialul Mariana Chițu” începând cu anul 2003.

CIOBANU, ADRIAN (1952), n. în Iablanița, jud. Caraș - Severin. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS București, cu dublă specializare, patinaj și fotbal. Antrenor de patinaj viteză și fotbal. A practicat patinajul viteză (vicecampion național),

reprezentând *AS Mecanica* Sibiu, *Agronomia* Cluj-Napoca și *IEFS* București. A jucat fotbal la echipele CSM Sibiu, și Medicina București. Din 1978, s-a dedicat muncii de antrenor de patinaj viteză, contribuind la pregătirea mai multor sportive, unele dintre acestea reușind să obțină rezultate de prestigiu și pe plan internațional. În 1984, a funcționat la Centrul Olimpic (viteză și artistic) de pregătire a patinatorilor pentru juniori, înființat de CNEFS și FR Patinaj, AC fiind desemnat antrenor coordonator pentru patinaj viteză. În acest Centru, au continuat pregătirea și au realizat cele mai valoroase și rapide performanțe, patinatoarele Mihaela Dascălu (de la *Tractorul* Brașov) și Simona – Cerasela Hordobețiu (de la *CSȘ* Sibiu), sub îndrumarea antrenorului Adrian Ciobanu. Beneficiind de condiții bune de pregătire, inclusiv la unele baze de iarnă recunoscute

(Alma Ata, Berlin, Inzell, etc) aceste reprezentante ale patinajului viteză au realizat următoarele performanțe: Mihaela Dascălu, multiplă campioană, deținătoare a 64 de recorduri naționale, medaliată cu argint la JMU din 1991 (Sapporo), la proba de 3000 m și cu bronz la 5000 m, medaliată cu argint la 1500 m, cu bronz la 3000 m și poliatlon la CM din 1994 (Butte), medaliată cu argint la 500 m la CE din 1994 (Hammar) și cu bronz la 500 m, la CE din 1996 și 1997, ambele la Heerenveen, locul al VII-lea la poliatlon la CM – juniori din 1987, clasată de mai multe ori pe locurile III – VIII la CE, CM și Cupe Mondiale în perioada 1991-1994, locul al VI-lea la 1000 m la JO din 1992 (Albertville) – cea mai bună performanță românească, locul al VIII-lea la 1500 m, la JO din 1994 (Lillehammer), Maestră Emerită a Sportului; Cerasela Hordobețiu – 4 titluri de campioană și 4 recorduri de junioare, 14 titluri și 6 recorduri la senioare, în perioada 1984-1990, medaliată cu bronz la 500 m, la CE din 1998 (Heerenveen), mai multe clasări pe locurile IV-XII la CE și Cupe Mondiale, în perioada 1990-1994, locul al XIV-lea la 5000 m, la JO din 1994 (Lillehammer), locurile V la 5000 m și VII la 500 m la JMU din 1991 (Sapporo), Maestră Emerită a Sportului. Această activitate a fost umbrită de suspectarea de folosire a unor substanțe interzise, sportivele nefiind admise la CM din 1988. După 1994, AC a activat ca antrenor în SUA până în 2004, când a revenit în țară și a funcționat ca antrenor la CSM Brașov. În anul 2010, a fost ales în calitate de președinte, la FR Patinaj. În anul 1992 i s-a acordat titlul de Antrenor Emerit.

COROȘ, VASILE (1951), n. în Târgu Mureș. Profesor de educație fizică. Sportiv de performanță. Practicant al patinajului viteză. Antrenor și arbitru de patinaj. Membru în Consiliul FR Patinaj în perioada 1990-1998. A activat la cluburile: *Mureșul* Târgu Mureș, *IEFS* București, *CS Dinamo* București. A obținut 20 de titluri de campion național la patinaj

viteză, în perioada 1975-1978, și 34 de recorduri naționale de seniori. A participat la CM de sprint de la Inzzel din 1979 – ocupând locurile XV la 500 m și XVII în clasamentul general. La JO de iarnă de la Lake Placid (1980) s-a clasat pe locul XXVII la 500 m. A continuat activitatea în funcția de președinte la CSM Tg. Mureș (2004 -2009). Vicepreședinte la FR de Patinaj în 2008. În perioada 1.10. 2009-iunie 2010 a fost secretar general la FR Patinaj. Maestru al Sportului.

CSORBA, CLARA. Patinatoare de performanță, specializată în proba patinajului artistic. A reprezentat în competiții *Societatea Universitatea Cluj* și *CS Tg Mureș*. Debutază promițător încă din 1931 când se clasează pe locul al II-lea la CN organizat în Brașov, după valoroasa patinatoare Maria Popp. Tot la CN de seniore a câștigat 3 titluri de campioană națională în 1932 (Cluj), 1933 și 1934 (București). A fost componentă a loturilor naționale și a participat la unele competiții internaționale. Pentru rezultatele sale obținute în competițiile interne, a câștigat definitiv „Cupa Grete Kenyeres” (oferită în 1932 pentru premiarea campioanei naționale de *patinaj de figuri*), datorită victoriilor sale obținute la CN 1932-1934, ca membră a *Societății Universitatea* și a *Clubului Sportiv Tg Mureș*. Pentru contribuțiile și rezultatele sale, în 1934, a fost decorată cu Medalia *Meritul Cultural pentru Sport* clasa a II – a.

DASCĂLU, MIHAELA (1970), n. în Brașov. Sportivă de performanță la patinaj viteză cu cel mai valoros palmares pe plan internațional (o medalie de argint și 2 de bronz la CM, o medalie de argint și 2 de bronz la CE). Profesor de educație fizică și sport,

absolventă a ANEFS, promoția 1994. Antrenoare și arbitră la patinaj viteză, membră în Consiliul FR Patinaj din 1998. Începe patinajul în 1977. Cea mai mare parte a activității a desfășurat-o ca sportivă la Clubul *Tractorul* Brașov (antrenor Ulrich Petric). În perioada 1984-1994 se pregătește cu antrenorul

Adrian Ciobanu la Centrul de pregătire a lotului olimpic de patinaj. Multiplă campioană națională la juniori și seniori (1985-1987). Deținătoare a 64 de recorduri naționale. Debutază la CM de poliatlon-juniori de la Stromsund (1987) unde se clasează pe locul VII în clasamentul general. Participantă la JMU de la Sapporo (1991), obține locul II la proba de 3 000 m și locul III la proba de 5 000 m; Performanțe obținute la CE : de poliatlon seniore – Sarajevo (1991), locul V la proba 500 m; Heerenveen (1992), locul IV la 500 m, locul VIII în clasamentul general de poliatlon; la Heerenveen (1993), locul V la 500 m, locul VI la poliatlon în clasamentul general; la Hamar (1994), vicecampioană europeană la 500 m, locul IV la 1 500 m, locul VIII la 3000 m, locul X la 5000m, VII în clasamentul general; la Heerenveen (1996), locul III la 500 m, locul VII la 1500m, locul VII la poliatlon; la Heerenveen (1997), locul III la 500 m, locul VI la 5 000 m. La CM de poliatlon din perioada 1992-1998 a obținut următoarele rezultate: Heerenveen (1992), locul VI la 500m; Berlin (1993), locul V la 1 500 m; Butte (1994), Vicecampioană mondială la 1 500 m, locul III la 3 000 m și la poliatlon, Calgary (1994), locul V la 1 000 m; Savalen (1995), locul VI la 500 m. La CM pe probe seniore de la Hamar (1996), locul VIII la 5000 m, la Varșovia (1998) locul VII la 1 500 m. La CM de sprint la Ikaha (1993) locul VI la 1000m; la Calgary (1994) locul V la 1000m. JO de iarnă Albertville 1992, locul VI la 1 000 m (cea mai bună performanță românească și un punct pentru clasamentul țării), la Lillehammer (1994), locul VIII la 1 500 m și 3 000 m. În 1998, s-a retras din activitatea competițională dedicându-se activității de antrenor de patinaj viteză, inițial la CS Tractorul, iar după desființare la CSM Brașov. În sezoanele 2003-2005 a cunoscut și primele succese cu copiii săi. La CSM Brașov a îndeplinit funcțiile de director adjunct din 2004 și director din 2009. Vicepreședinte și membru în Consiliul de Administrație la CS Societatea de Patinaj Brașov (2004). Vicepreședinte la FR de Patinaj (din 2009). Maestră Emerită a Sportului. Decorată cu *Medalia Națională pentru Merit* clasa a III-a (2000).

DRAGOMIR, SILVIU - vezi Personalități,

EISENBEISSER FIERARU (FERARU), ALFRED (1908-1991), n. în Cernăuți (azi, în Ucraina). Polisportiv cu rezultate deosebite în fotbal și patinaj artistic. Din 1923, a început să joace fotbal la Societatea Sportivă *Jahn* din Cernăuți, de unde, în 1930, se

transferă la Dragoș Vodă din același oraș. În 1932, vine la *Venus* din București, echipă cu care câștigă 4 titluri de Campion național (1934, 1937, 1939, 1940). A participat la primul CM de fotbal din 1930 (Uruguay). Internațional la fotbal în perioada 1930-1939, a susținut cu echipa națională 9 jocuri. După 1944, s-a retras din activitatea competițională fotbalistică, activând o scurtă perioadă ca antrenor la echipe de categoria a doua. În paralel cu fotbalul, încă de la începutul anilor '30, a fost atras de patinajul artistic, sport în care va înregistra performanțe în premieră, pentru țara noastră. Evoluează în proba de perechi, împreună cu Irca Timciuc (Tymcik), ulterior Minculescu, cucerind titlurile de campioni naționali în 1933, 1935 și 1937, fiind legitimați la Cercul de Patinaj București. În 1934, participă la CE, de la Praga, pentru proba de perechi, organizate împreună cu întrecerile feminine (cele masculine s-au desfășurat la Innsbruck), fiind primii patinatori români prezenți într-o astfel de competiție, care reușesc și o performanță meritorie- locul VII din 13 perechi. Același cuplu, participă, în 1936, la JO de iarnă, de la Garmisch Partenkirchen, unde se clasează pe locul XIII, din 18 perechi. În 1938, AE, cu o nouă parteneră- Ileana Moldoveanu (Moldovan), participă la CE, de la Zakopane, unde ocupă locul VII, înaintea celui de-al doilea cuplu român- Trude Gruber- Barbu Heuchert- Herescu, clasat pe locul VIII. În 1939, nu se organizează CN, în schimb se desfășoară un mare concurs, cu caracter național, pe gheața Lacului Roșu, unde perechea Moldoveanu- Eisenbeisser se situează pe locul I. Urmează o pauză de 14 ani, timp în care

AE se ocupă de fotbal. În 1953, reia antrenamentele împreună cu Irca Minculescu, cu care mai cucerește titlurile de campioni naționali în 1954 (pentru *Metalul* București), 1955 și 1956 (pentru CCA din București). Acest sportiv, dotat cu calități deosebite, a dăruit fotbalului și patinajului artistic 33 de ani din viața sa. Primul titlu de campion, în proba de perechi l-a cucerit la 23 ani (1933), iar ultimul titlu la 48 de ani (1956). Între cel de-al 3-lea titlu și al 4-lea a avut o întrerupere de 17 ani, din care 13 ani de absență de la competiții. În 1935, i s-a acordat gradul *meritul Cultural pentru Sport*-medalia cl. a II-a. Pentru aceste realizări unicate, AE va rămâne în istoria celor două ramuri de sport ca o personalitate de referință. A decedat la 1 iulie 1991, la Berlin.

FARKAȘ, EVA (15/06/1935), n. în Teiuș. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă Institutul de Educație Fizică (ICF), specializarea patinaj. Polisportivă, a practicat din 1948 gimnastica și schiul, după care s-a dedicat cu pasiune patinajului, specializată în

probele de viteză. Este considerată una dintre cele mai reprezentative sportive a acestei ramuri de sport din țara noastră, care a activat în perioada 1950-1967. A reprezentat în competiții *AS Progresul* și *CS Mureșul* Tg Mureș. S-a pregătit cu reputatul antrenor Carol Gall. A câștigat titlurile de campioană națională în probele individuale de: 500m – 7 titluri în 1958 și 1960-1965; 1000m – 8 titluri în 1956, 1957, 1960-1965; 1500m – 6 titluri în 1957, 1960-1964; 3000m – 8 titluri în 1956, 1957, 1960-1965; 5000m – 1 titlu în 1956. A fost campioană absolută și la poliatlon, câștigând 8 titluri în 1956, 1957, 1960-1965. În total, a câștigat 30 de titluri în probele individuale și 8 titluri de campioană absolută. Pe parcursul activității sale, a realizat numeroase recorduri naționale. Unul dintre aceste recorduri a fost stabilit la CN din 1956, la proba de 5000m. A fost componentă a loturilor naționale, participând la mai multe stagii de pregătire în străinătate, în spe-

cial la altitudine (Alma-Ata), precum și la numeroase concursuri internaționale. A fost prima patinatoare, din țara noastră, care a obținut titlul de Maestru al Sportului. Pentru rezultatele sale remarcabile a fost declarată, de mai multe ori, cea mai bună patinatoare din țară. În anul 1975, a fost aleasă membră în CNFS și totodată membră în Biroul FR de Patinaj.

FAZEKAȘ, GHEORGHE (1956-2009), n. în București. Patinator de performanță specializat în patinajul artistic. A debutat la CN din 1967 la categoria juniori unde s-a clasat pe locul I, iar la CN din 1969 s-a impus ca cel mai valoros patinator al țării. La CN de seniori

a câștigat 4 titluri de campion național la individual, reprezentând CS Dinamo București, în perioada 1969-1972. A fost component al loturilor naționale, participând la diferite competiții internaționale. În 1969 participă la CE (...), unde se clasează pe penultimul loc (22 din 23). La CE din 1970 obține un rezultat asemănător. Ca urmare a progreselor înregistrate, la CE din 1971, reușește să se claseze pe locul al XVIII-lea din 22 de participanți, iar la CE din 1972 (Göteborg), la vârsta de 16 ani ocupă tot locul al XVIII-lea, depășind alți cinci concurenți. tot în 1972, la JO de la Sapporo, concurând în condițiile unei crize abdominale, n-a reușit să depășească ultimul loc (al XVII-lea). În anii 1970 și 1971 i-a fost atribuită Cupa Federației, fiind apreciat ca cel mai bun patinator din țara noastră. Maestru al Sportului. A fost stabilit o perioadă în Ungaria unde a avut o afacere.

FAZEKAȘ, MAGDALENA (), Fostă patinatoare de performanță, cu rezultate semnificative în patinajul de viteză, în perioada 1951-1956. A câștigat 7 titluri de campioană națională în probe individuale la: 500m – în 1952; 1500m în 1955; 3000m - 3 titluri în 1952, 1954 și 1955. A mai câștigat și 2 titluri de campioană națională absolută în 1954 și 1955 în clasamentul general la poliatlon. A fost componentă

a loturilor naționale, participând la diferite stagii de pregătire și concursuri internaționale în mai multe țări.

GALL, KAROLY- CAROL (16/07/1912- 12/2004), n. în Tg. Mureș. Antrenor de patinaj, absolvent al Școlii de antrenori. Sportiv de performanță, practicant al patinajului viteză (din 1923) și al hocheiului pe gheață. A practicat hocheiul la începutul anilor '30, când s-a introdus

hocheiul pe gheață în Tg. Mureș. Din 1934 legitimat la echipa de hochei din cadrul *Societății Sportive MSE*. Cu această echipă a participat la mai multe jocuri. În competițiile de patinaj a reprezentat *CS Tg. Mureș*. A câștigat 6 titluri de campion național, în probe individuale la: 500m – 4 titluri în 1932, 1934, 1938 și 1940; 1500m – 2 titluri în 1938 și 1940. A mai câștigat 2 titluri de campion național absolut, la poliatlon în 1938 și 1940. Pe parcursul activității sale a stabilit mai multe recorduri naționale. A fost primul patinator, din țara noastră, care a coborât sub 50 secunde, în proba de 500m (49,2), în 1943 record care a rezistat 13 ani. A fost component al lotului național, participând la mai multe concursuri internaționale. A activat ca antrenor la *CS Mureșul* din Tg. Mureș, fiind considerat părintele patinajului din această zonă a țării. A selecționat, pregătit și promovat, numeroși tineri talentați, printre aceștia, aflându-se și fiul său, care a practicat și el patinajul de performanță, preluând și ștafeta de îndrumător al tinerilor patinatori. CG a contribuit la pregătirea și afirmarea celei mai valoroase patinatoare de viteză – Farkas Eva – câștigătoare a 30 de titluri de campioană națională, în probe individuale și a 8 titluri la poliatlon. Pentru realizările sale, i s-a acordat titlul de *Antrenor Emerit*. Pentru *răsplătirea faptelor sportive îndeosebi, meritorii, înregistrate în mișcarea sportivă românească*, în anul 1938, a fost citat pe Ordinea de Zi a Sportului. Românesc. Rezultatele sale deosebite au fost răsplătite pe parcursul anilor cu numeroase distincții acordate de forurile de conducere ale sportului și oficialitățile timpului.

GĂMULEA, FLORIN (1929 - 2005), n. în Brașov. Profesor de educație fizică și sport. Absolvent al IEFS. A practicat patinajul viteză începând din 1945 la AS *Societatea de Patinaj* Brașov, CS *Steagul Roșu* Brașov, CS *Dinamo* București. După retragerea din

activitatea competițională și-a continuat-o ca antrenor, într-o perioadă când în țară erau doar câteva nuclee de patinaj, la Cluj, Brașov și București. A contribuit la dezvoltarea patinajului viteză și artistic din țara noastră. La începutul activității a practicat patinajul artistic în Brașov, obținând rezultate modeste, iar din 1949 a continuat practicarea patinajului viteză ca sportiv la CS *Dinamo* București. Autodidact, s-a instruit singur atât ca patinator, cât și ca antrenor. În paralel cu activitatea de sportiv a desfășurat și munca de antrenor din 1952, la CS *Dinamo*, până în 1968, când a fost promovat ca antrenor federal și apoi ca secretar general al FR Patinaj (funcție pe care a deținut-o până în 1974). În perioada 1954-1968 a fost antrenor al lotului național, formând numeroși campioni și recordmeni la patinaj viteză. A predat patinajul la IEFS până în anul 1961. În anul 1962 devine arbitru internațional la patinaj viteză și la patinaj artistic, desfășurând o intensă activitate atât în țară, cât și în străinătate, până în anul 1998. A arbitrat la două CE de patinaj viteză, la Inzell, ca arbitru de sosire, la două CM de juniori la patinaj artistic, la Megève (Franța) în 1978, la probele individuale (masculin) și la proba de perechi, la Sarajevo (1986) la masculin. A arbitrat la două ediții ale JMU de iarnă, la patinaj artistic în 1983 și în 1989, la Sofia, ca arbitru de note, precum și la prima ediție a JB la patinaj artistic din 1991 de la Atena. A fost inițiatorul JB și a deținut funcția de vicepreședinte al Consiliului Balcanic de patinaj. A reprezentat România la mai multe congrese ale Uniunii Internaționale de Patinaj, la care a prezentat numeroase propuneri privind perfecționarea Statutului și a regulamentelor internaționale de patinaj artistic și viteză. Una dintre propuneri se referea la introducerea dansului pe gheață în cadrul

programului JO de iarnă. A contribuit la creșterea numărului de secții de patinaj și la construirea de patinoare artificiale. Face parte din conducerea FR Patinaj din anul 1950, deținând diferite funcții: din 1990 până în 1998 a fost președinte al FR Patinaj. Pentru contribuția sa de-a lungul celor 50 de ani de activitate, Uniunea Internațională de Patinaj i-a acordat una din cele mai importante distincții, medalia *George Haesler*. Decernarea s-a făcut într-un cadru festiv la Muzeul Olimpic din Lausanne, în prezența delegațiilor federațiilor naționale de patinaj, a conducerii ISU, la care a fost invitat și dl. Juan Antonio Samaranch. În anul 1998 i s-a acordat diploma de onoare a MTS, pentru contribuția sa la dezvoltarea sportului românesc. De asemenea i s-a acordat titlul de președinte de onoare al FR Patinaj. Antrenor Emerit (1997). Decorat cu *Medalia Națională pentru Merit* clasa I – 2000.

GHEORGHE, CORNEL (1971), n. în Galați. Unul dintre sportivii reprezentativi ai patinajului artistic. A început să patineze în 1975. A participat la primul concurs în 1977. A fost legitimat la CSS nr. 2 Galați, unde s-a pregătit cu Nicolae Sandu. Din 1984 a fost

selecționat la Centrul Olimpic de pregătire a juniorilor și i-a avut ca antrenori pe Gabriela și Cornel Munteanu. A deținut titlul de campion la juniori în 1984, 1986, 1987, 1988, 1989. La seniori a deținut titlul de campion național între anii 1987-1991 și 1993-1998. A participat la numeroase competiții internaționale. La *Cupa Prietenia* locul III în 1986 (Coreea). Rezultatele altor concursuri internaționale de juniori: în 1986 loc III, în 1987 locul I, în 1988 locul III, la Gdansk, în 1988, locul II la Banska-Bistrica (Cehoslovacia). La concursuri internaționale de seniori: în 1987, locul III la Leningrad (URSS), locul VI la Skate America (SUA), în 1992, locul V la Skate (Canada) și în 1997, locul VI, în 1993 locul V la NHK-Trophy, în Tokyo (Japonia), în 1996, 1997 locul IV la Skate (Israel). Campion balcanic în anii 1994 și 1995. A participat la CE, unde a obținut următoarele rezultate: în 1995,

locul X la Dortmund, în 1996, locul IX la Sofia. La CM: în 1992 locul XI la San Francisco (SUA); în 1993 locul IX la Praga. La JMU a obținut locul II, în 1997, în Coreea de Sud; la Jocurile Olimpice de iarnă, locul XVI la Lillehammer (Norvegia – 1994). Campionatul Mondial de la Nisa din anul 2000 a fost ultimul concurs oficial. După retragerea din activitatea competițională a început să antreneze în statul California din Statele Unite la Centrul Internațional Ice Castle (2000 - 2003). Din anul 2003 i s-a propus să preia funcția de antrenor la lotul național de patinaj artistic. A condus loturile naționale de novice și de juniori. În 2004 a introdus "Moves in the Field" inspirându-se din regulamentele Federației Americane de Patinaj. Aceste Moves au înlocuit în multe țări figurile impuse, cele care stăteau la baza patinajului artistic. Astfel patinatorii mici au reînceput să descopere ce înseamnă și cum se învață pașii și întoarcerile din patinaj. Printre sportivii selecționați atunci, s-a numărat și Zoltan Kelemen cel care printr-o tenacitate și o voință, extraordinară a reușit în septembrie 2009 la Concursul de la Oberstdorf să se claseze pe locul 5/23 clasificându-se pentru Jocurile Olimpice de Iarnă de la Vancouver 2010. Între anii 2003 și 2009 a participat cu sportivii la aproape toate edițiile CM de juniori și la CE și CM de seniori. Între anii 2002 și 2006 cele mai notabile rezultate au fost obținute de Gheorghe Chiper. Între anii 2001 și 2008 ISU a finanțat prin programul său de dezvoltare organizarea de Training Camp-uri în România la Miercurea Ciuc, la care Gheorghe Cornel era moderator pentru aceste tabere de vară (2003 și 2007). A fost membru al Biroului federal, iar din 2010 vicepreședinte, Maestru al Sportului.

HEUCHERTH, BERT, devenit ulterior HERESCU, BARBU.

Sportiv de performanță, specializat în patinajul artistic, cu rezultate semnificative, în proba de perechi – împreună cu Trude Conerth Guber, în perioada 1938-1957. A reprezentat în competiții unități sportive din București și

Brașov. A câștigat, în proba de perechi, 6 titluri de cam-

pioni naționali în anii: 1938 și 1940 reprezentând *Cercul de patinaj* București; 1949- *Societatea de patinaj* Brașov; 1952 – *Energia* Brașov; 1953 și 1957 *Metalul* Brașov. De remarcat că, la CN din 1949, acest cuplu câștigă titlul de campion, învingând valoroasa pereche Ana Manouschek – Ludovic Beke. Dintre participările la competițiile internaționale, este de reținut performanța obținută la CE de perechi, din 1938, de la Zakopane, unde s-a clasat pe locul al VIII-lea. După reorganizarea mișcării sportive, când Societatea de patinaj Brașov, cu patrimoniul său, au fost preluate de OSP, unii dintre foștii membri ai acestei societăți, printre care și multipla campioană Maria Popp, au avut contribuții deosebite, pe plan organizatoric, încă din 1946, pentru salvarea acestei unități sportive. Tot în această perioadă patinatorul Bert Heuchert (Barbu Herescu) stabilit în Brașov, se implică în acțiunile și încercările de a reanima activitatea acestei instituții sportive prestigioase. Acesta a reușit să mobilizeze mai mulți patinatori talentați, între care se afla și Roman Turușanco (din 1949 ca sportiv și antrenor la *Steagul Roșu*). În această perioadă a OSP, se înființează *Clubul Popular de Patinaj* Brașov, din comitetul de conducere făcând parte și unii dintre foștii patinatori ai SSPB, printre care: Florea Gămulea (secretar), Maria Popp, Barbu Herescu și alții, din dorința de a sprijini dezvoltarea patinajului, sport cu o bogată tradiție în Brașov. În decembrie 1948, cu ocazia deschiderii patinoarului de sub Tâmpa, fostul campion național în proba de perechi, Barbu Herescu, încă patinator activ, și totodată instructorul și îndrumătorul tinerilor brașoveni, care practicau patinajul, au făcut o demonstrație foarte apreciată de publicul spectator. Au urmat și pentru el, cele 3 titluri de campion la perechi în anii 1952, 1953 și 1957. A avut și calitatea de arbitru. După 1960 s-a stabilit în Germania.

HIRSCH, ELEMER

(14/05/1885-17/05/1953), n. în Cluj. Doctor în drept. Polisportiv, a practicat la nivel de performanță patinajul artistic, hocheiul și fotbalul. În fotbal a avut realizări deosebite. Desfășoară o activitate deosebită ca jucător de fotbal, activând la AC (At-

letic Club Cluj) în perioada 1919 -1923 și la *Universitatea Cluj* – 1923-1926, unde se va impune prin performanțe semnificative, pe plan intern și internațional. Cu echipa Universității se clasează pe locul I în Campionatul Districtual 1923-1924 și 1924-1925, precum și pe locul al II-lea în ediția 1925-1926. Înregistrează o bogată activitate pe plan internațional. Cu echipa clubului efectuează un turneu în Franța, în 1923, iar la întoarcere mai susține două jocuri în Torino și Zagreb. În 1926, susține cu Universitatea un joc contra echipei maghiare BEAC – Budapesta. A fost component al echipei naționale în perioada 1922-1924. A făcut parte din echipa României care a jucat, în 1923 cu Cehoslovacia și Polonia. Component al lotului olimpic de fotbal al României, a participat, în premieră, la JO din 1924, de la Paris. Nu s-a putut bucura de participarea sa la această competiție importantă, deoarece nu a apucat să joace fiind rezervă la primul meci, unde echipa noastră, învinsă de reprezentativa Olandei, a fost eliminată din competiție. În drum spre JO echipa țării noastre a susținut 3 jocuri în Bratislava, Praga și Viena. S-a retras din activitatea competițională în 1927. În intervalul 1947-1949, a funcționat ca antrenor de fotbal la CS –CFR Cluj. Din informațiile existente, rezultă că în această perioadă, a fost solicitat la anumite acțiuni de selecție pentru loturile naționale. Fiind inclus în lotul jucătorilor internaționali de fotbal, FR de Fotbal /Asociație i-a eliberat Permisul de liberă intrare la toate jocurile, în toată țara, această facilitate permițându-i să-și îndeplinească atribuțiile privind observarea posibilităților jucători pentru selecționare. Ca un adevărat polisportiv, după moda vremii, Elemer Hirsch a fost un admirator al automobilismului, fiind membru al *Automobil Club Regal Român*, filiala Cluj (din 1932). A avut realizări deosebite și în patinajul artistic. Debutul său s-a produs în Campionatul Regional, reușind să câștige trei titluri în perioada 1924-1927. Pe plan național, a câștigat trei titluri de campion: în 1924 în București (reprezentând Societatea de Patinaj Cluj) – acesta fiind primul titlu de campion național din istoria patinajului din țara noastră; 1925 – în Brașov; 1927 –în Cluj (*Universitatea Cluj*). La CN din 1925 a participat și în proba de perechi împreună cu Go-

lescu. În paralel cu patinajul a jucat și în echipa de hochei a *Universității Cluj*, cu care a susținut mai multe jocuri, fiind de reținut victoria obținută în 1928 în fața echipei *Hochei Club Român* din București. După 1938, Dr. Elemer Hirsch, a devenit conducătorul echipei de hochei a *Universității Cluj*. A avut și calitatea de arbitru internațional de hochei pe gheață, atestat de Liga Internațională de Hochei pe Gheață (1938-1939). EH a desfășurat și o importantă activitate de antrenor în patinajul artistic. După cele 3 titluri de campion național cucerite în 1924, 1925 și 1927 reușește să-l promoveze pe elevul său Victor Linul (*Universitatea Cluj*) pe treapta I, de campion în 1928, acesta fiind considerat unul dintre cei mai talentați elevi ai săi. Acesta însă, datorită sănătății sale precare este nevoit să abandoneze patinajul. În schimb, a rămas, pe parcursul anilor un susținător și promotor al patinajului. Îl regăsim pe Victor Linul (Dr. magistrat) în comisia Cenzorilor a FR de Patinaj, în calitate de arbitru, dar și în numeroase acțiuni de promovare a patinajului pe plan local. În 1939, Dr. Elemer Hirsch, a oferit *Cupa Dr. Hirsch Elemer*, care urma să fie câștigată de Societatea care obținea cele mai multe puncte la un concurs de patinaj de figuri, la care participă cu 3 numere de seniori(bărbați, femei și perechi) și 3 juniori. „...Câștigătoare era desemnată asociația care acumula cele mai multe puncte la 3 concursuri la rând sau la 5 în mod sporadic”. În 1939 câștigătoare a fost *Societatea de patinaj* din Cluj. EH s-a aflat și în forurile de conducere ale patinajului pe plan național. În perioada 1937-1940 a fost membru în Comitetul Federației Române de Patinaj (numit de OETR), apoi membru ales în 1938-1939 și în funcția de casier 1939-1940. A avut calitatea de arbitru pentru patinajul de figuri atestat de FR de Patinaj. În 1951 a avut calitatea de oficial, membru în Juriul de patinaj, la Jocurile Mondiale Universitare de Iarnă, organizate în Brașov. Pentru meritele și contribuția sa, în 1935, a fost decorat cu Medalia *Meritul Cultural pentru Sport* clasa a II-a. Surse: *Anuarele Sportului* 1938-1939 , 1939-1940; *O sută de ani pe patine* - Gh. Ștefănescu și Dorin Șteflea; *125 de ani de patinaj la Brașov* - Ștefan Banaru; Informațiile furnizate de fiica sa Amalia Hirsch).

HORDOBEȚIU, CERASELA-SIMONA (1968), n. în Sibiu. Profesor de educație fizică și sport, absolventă ANEF, promoția 1992. Antrenor de patinaj. Sportivă de performanță la patinaj viteză. Își începe activitatea la CSS Sibiu (antrenor I. Armenciu.), apoi o

continuă la Centrul Olimpic București și *AS Șoimii Compa Sibiu*. S-a antrenat cu prof. Adrian Ciobanu. A fost Campioană națională la proba de patinaj viteză, în perioada 1984-1990, obținând 4 titluri la junioare și 14 la senioare, 6 recorduri naționale la categoria senioare și 4 la categoria junioare. Debutază la CM de juniori (Stromound 1987) – locul XIV în clasamentul general. La JMU de iarnă – Sapporo (1991), locul V la 5 000 m, locul VII la 500 m. Rezultate la CE: Heerenveen (1992) – locul XI, la 500 m; Heerenveen (1993) – locul III (medalie de bronz) la 500 m; Hamar (1994) – locul IV, la 500 m și locul VIII la 1500 m, locul XI (în clasamentul general); Heerenveen (1995) – locul VI, la 500 m, locul XII (în clasamentul general); Heerenveen (1996) – locul VIII la 500 m, locul XII (în clasamentul general); Heerenveen (1997) – locul IX la 500 m – locul XII (în clasamentul general). La CM: Heerenveen (1992) – locul XI la 500 m, Berlin (1993) – locul XIV la 500 m; Butte (1994) – locul VIII la 500 m și locul XV (în clasamentul general); Savalen (1995) – locul VIII la 500 m. La JO de iarnă de la Lilehammer (1994), locul XIV la 5.000 m. Calificată ca arbitru, a oficiat la diferite competiții. Maestră Emerită a Sportului. Decorată cu *Medalia Națională pentru Merit* clasa a III-a (2000).

HORVATH, DEZIDERIU (1970), n. în Huedin, jud. Cluj. Sportiv de performanță, practicant al patinajului viteză. Patinator activ, deține cele mai bune rezultate tehnice la 5 000 m și 10 000 m din întreaga istorie a patinajului românesc. În 1978 începe să patineze

la Miercurea-Ciuc, fiind legitimat la *Sport Club*. Campion național la juniori și seniori, în perioada 1987-1998 obține 16 titluri de campion național. A participat la numeroase competiții internaționale și campionate oficiale. Rezultatele obținute: la CE de la Heerenveen (1993) locul V la proba de 10 000 m, Heerenveen (1998) locul XII la 5 000 m. La CM, de poliatlon seniori de la Hamar (1993) locul VII la 5 000 m și 10 000 m și locul IX la poliatlon în clasamentul general. La JO de iarnă de la Lilehammer (1994) locul XX la 5 000 m și la Nagano (1998) locul XXX la 5 000 m. A realizat 13 recorduri naționale la seniori. Maestru Emerit al Sportului.

HOROSZ, ADALBERT-BELA. Unul dintre reprezentanții de seamă ai patinajului artistic din țara noastră, cu contribuții importante în promovarea și dezvoltarea acestui sport. A început să practice patinajul în 1927, pentru ca numai după 3 ani să câștige titlul de campion

național. Reprezentând Societatea de Patinaj Cluj, a câștigat cinci titluri de campion național, în anii: 1930 (Cluj); 1931 (Brașov); 1933 și 1934 (București); 1935. Mai deține un titlu de campion în proba de perechi cu Ana Radeș la CN din 1946, organizat la Cluj. Pentru a putea concura la CN din 1931, organizat în Brașov, BH aflându-se în efectuarea stagiului militar, a fost nevoit să solicite învoirea de la comandantul Batalionului de vânători de munte. BH reușește o demonstrație a calităților sale de patinator valoros la concursul cu caracter național din 1939 (Lacul Roșu), unde cu partenera sa Mița Zăpârțeanu se clasează pe locul al III-lea în proba de perechi, după numai cinci antrenamente, valoare confirmată și la CN din 1946. După CN din 1928, Societatea de patinaj Cluj, l-a trimis, împreună cu Ludovic Beke, la un concurs de „juniori” de la Budapesta (în acea vreme la concursurile rezervate juniorilor, putea participa orice patinator, indiferent de vârstă, dacă nu câștigase nici un concurs internațional). Era prima sa deplasare în străinătate, având ca scop să învețe de la

patinatorii străini. Conform obiceiului timpului, această experiență a fost împărtășită colegilor din secția de patinaj. În 1929, în aceeași formație, a participat la Concursul internațional de la Budapesta, care aniversa 60 de ani de la înființarea primei Societăți de patinaj din Ungaria. BH s-a clasat în acest concurs pe locul al VII-lea. Cu prilejul organizării acestei competiții, a avut loc și CM feminin, ocazie cu care Bela Horosz împreună cu Ludovic Beke, i-au luat un interviu, celebrei patinatoare Sonja Henie. La concursul internațional pentru „juniori” organizat în Cluj, în 1934, Horosz s-a clasat pe locul al III-lea, după doi concurenți maghiari, iar la Concursul organizat în cadrul „Săptămânii festive a sporturilor de iarnă” din același an cu ocazia CE de la Innsbruck, a ocupat locul al III-lea, după un englez și un austriac, depășind alți 6 concurenți din Elveția, Austria și Cehoslovacia. La Concursul internațional de la Praga, din 1935 Horosz (concurând accidentat) s-a situat pe locul al VI-lea. BH a avut și calificarea de antrenor contribuind în mod semnificativ, la selecția, pregătirea și promovarea unor noi promoții de patinatori valoroși, în sportul de performanță. Încă din 1956, i s-a încredințat conducerea Centrului de copii de la Miercurea Ciuc, care avea ca obiectiv – formarea și promovarea viitorilor performeri ai patinajului. După 1960, a funcționat o perioadă la CS *Dinamo* București. Apoi la AS CPM București (1970-1972). A continuat să activeze în Timișoara unde a realizat o bază de date statistice în fotbal. Pentru meritele sale sportive a fost decorat cu Meritul *Sportiv Cultural pentru Sport* clasa a II-a în anul 1936. (Surse: o sută de ani pe patine-Gheorghe Ștefănescu și Dorin Ștefleă, 1973; ALMANAH Aniversar 1919-1994 Cluj – U 75 – editat 1995).

HUȘTIU, BEATRICE (1956), n. în București. Profesor de educație fizică și sport. Absolventă a IEFS. Antrenor de patinaj. Sportivă de performanță, practicantă a patinajului artistic. A început să patineze în 1961 la CS *Dinamo* București. A fost campioană

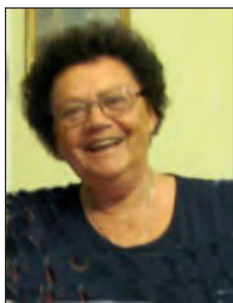
națională la individual în 1969 și 1970. A participat la numeroase competiții internaționale de patinaj artistic. La CE de patinaj artistic de la Leningrad (1970) ocupă locul XXIII, și XVII la Zürich (1971). A participat la JO de iarnă din 1968; avea 11 ani și 5 luni, fiind a treia sportivă din lume în ceea ce privește vârsta unei participante la JO. A fost cea mai tânără concurentă la ediția de la Grenoble. Ocupă locul XX din cele 31 de participante la proba de *figuri libere*. Presa sportivă a elogiat evoluțiile ei. A activat ca antrenore la CSȘ Timișoara până în 1993. După retragerea din activitatea competițională a fost angajată ca antrenor în Danemarca (1994) unde a pregătit mai multe grupe de copii. După expirarea contractului a funcționat ca antrenor în Austria. Maestră a Sportului (1968).

IMRE, EMIL (8/03/1996), n. în Miercurea Ciuc. Elev. Sportiv de performanță în patinaj. A început să practice patinajul la vârsta de 9 ani, în Miercurea Ciuc, specializându-se în patinajul viteză pe pistă scurtă (short track). Legitimat la CSȘ Miercurea Ciuc, iar din anul

2008, având dublă legitimitate, a reprezentat în competiții ambele structuri sportive – CSȘ și SC Miercurea Ciuc. Debutază în CN de short-track la categoria juniori II, în 2006, clasându-se pe locul al II-lea în probele de 500, 1000 și 1500m, precum și în clasamentul general. În anul 2008, se clasează pe locurile I în clasamentul general la CN de juniori II și în proba de ștafetă 2000m la CN de juniori I, debutând totodată și la CN de seniori unde se clasează pe locul al III-lea la 1500m. La CN seniori din anul 2011, câștigă titlurile de campion la 500, 1500m și în clasamentul general, iar la ediția din 2012, se clasează pe locul I în clasamentul general la juniori II și pe locul al III-lea în clasamentul general la seniori. Component al loturilor naționale, participă la diferite concursuri internaționale înregistrând progrese semnificative. Realizează o performanță valoroasă în anul 2012, la finala Cupei Europei la short-track, categoria juniori, organizată în Brașov (16-18mar-

tie), unde câștigă o medalie de bronz în proba de ștafetă 3000m, împreună cu István Gál-Oravecz, Tamas Rusz și Tamas Antal. Se remarcă, în mod deosebit, în anul 2013, la Festivalul Olimpic al Tineretului European (FOTE), organizat de țara noastră în Brașov. După medalia de argint câștigată în proba de 500m la short-track, cucerește în premieră, medalia de aur în proba de 1000m, având o evoluție care îi confirmă valoarea: locul I în serie și în sfer-turi de finală, locul al II-lea în semifinală și locul I în finală. Medalia de aur, cucerită de EI, este primul aur din istoria participărilor țării noastre la cele 11 ediții ale FOTE. La Campionatele Mondiale de short track, pentru juniori, organizat în Erzurum (Turcia, 7-9martie 2014), Emil Imre, a fost cel mai bine clasat patinator din țara noastră, ocupând locul 25 (din 88participanți) la 1500m - 2:25.680. Atât la club cât și la lotul național, Emil Imre s-a pregătit cu antrenoarea Maria Bögyö .

KAHANE - GOLDENSTEIN, GHIZI (19/02/1935), n. în București. Tehnician proiectant de instalații cu activitate la ISPE și ICPA din București și la Societatea de Electricitate din Israel (Israel Electric Corporation). Polisportivă, legitimată la CS *Dinamo* București

cu activitate de performanță la gimnastică, ciclism și în mod deosebit la patinaj viteză. Participantă la mai multe competiții de ciclism, a reușit în probele de 400 și 500m. cu plecare de pe loc la velodrom să stabilească recorduri naționale la junioare. Cu echipa CS *Dinamo* a participat la diferite concursuri de gimnastică. A desfășurat o activitate cu rezultate deosebite la patinaj viteză în perioada 1950-1956. A participat în competițiile junioarelor, iar la CN de seniore a câștigat 5 titluri de campioană națională în probele individuale la: 500m – 2 titluri (1952și 1954); la 1000m – 2 titluri (1952 și 19954); 1500m în 1952. De asemenea, a mai câștigat 1 titlu de campioană națională în clasamentul general la poliatlon în 1952. A fost componentă a loturilor naționale și a participat la unele stagii de pregătire și concursuri

internaționale. Participantă la Jocurile Mondiale Universitare de Iarnă, organizate în țara noastră în 1951, unde a ocupat locul al IX-lea în clasamentele absolute ale întrecerilor de viteză. Atât la CS *Dinamo*, cât și la lotul național s-a pregătit cu antrenorul Florin Gămulea. După 1960, s-a stabilit în Israel în localitatea Haifa, unde, în paralel cu activitatea profesională, a continuat să practice diferite ramuri de sport. Începând din 1996 a participat la Concursul Național al Sindicatelor – SPORTIADA, organizat anual pentru vârstnici. La aceste întreceri s-a remarcat la înot, reușind să câștige, titlurile de campioană, la categoria sa de vârstă, în probele de 50 și 100m bras și 50 și 100m liber.

KONNERTH (CONERT) – GUBER, TRUDE – GERTRUDE. Patinatoare cu performanțe semnificative la CN, în perioada 1937-1957. Provine de la SS Iahn din Cernăuți. A reprezentat în competiții unități sportive din București și Brașov. În 1937, reprezentând *Societatea de patinaj* Brașov, câștigă titlul de campioană națională în proba individuală. În continuare se afirmă în proba de perechi, împreună cu Heuchert – Herescu Bert – Barbu, cu care va câștiga 6 titluri de campioni naționali în anii: 1938și 1940 reprezentând *Cercul de patinaj* București; 1949- *Societatea de patinaj* Brașov; 1952 – *Energia* Brașov; 1953 și 1957 *Metalul* Brașov.

De remarcat că, la CN din 1949, acest cuplu câștigă titlul de campion, învingând valoroasa pereche Ana Manouschek –Ludovic Beke. Tot la acest campionat Trude Gruber a participat și în proba individuală, clasându-se pe locul al II-lea, în condiții regulamentare discutabile, menționate în presă, față de câștigătoarea titlului. În 1954 și 1955 perechea TG – BH, se clasează pe locul al II-lea, fiind învinsă de valorosul cuplu Irca Tymcik- Alfer Eissenbaiser. În 1938, cuplul TG – BH, participă la Campionatul european de perechi, organizat la Zakopane, unde se clasează pe locul al VIII-lea. După 1948, Trude Conert a continuat să activeze la *Clubul Sportiv Steagul Roșu* (ulterior sub alte denumiri) participând la diferite demon-

strații și competiții, reușind să se claseze pe primele poziții. În perioada 1949-1957 a reușit să-și demonstreze valoarea, prin câștigarea celor 4 titluri de campioană națională la perechi. În 1949 la CN la seniore se clasează în proba de simplu pe locul al II-lea. TC a avut calificare de arbitru internațional, oficiind la numeroase competiții în această calitate. După 1960 s-a stabilit în Germania. Pentru realizările sale sportive, în 1938, a fost decorată cu Medalia *Meritul Cultural pentru Sport* clasa a II-a.

KOPACZ, TIBOR (1967 - 2008), n. în Miercurea-Ciuc. Sportiv de performanță la patinaj viteză, mdaliat cu bronz la CE din 1984 – singurul medaliat în această ramură sportivă. A început patinajul la *Sport Club* Miercurea-Ciuc. A realizat numeroase

performanțe: 21 de titluri de campion național în perioada 1981-1987; 21 de recorduri naționale la seniori și 6 recorduri la juniori. A participat la CE de poliatlon la Den Haag (1983) – locul V la 5 000 m, locul VIII la 1 500 m și locul X în clasamentul general; la Larvic (1984) – locul V la 500 m, locul III la 5 000 m, locul VIII la 1 500 m și locul V în clasamentul general. La CM de poliatlon de la Oslo Bislet (1983) – locul XXV la 5 000 m. La JO de iarnă de la Sarajevo (1984) – locul XIX la 5 000 m. Maestru al Sportului.

KRISTO, KATALIN (1983) n. în Miercurea Ciuc. Sportivă de performanță în probele de shost-track, legitimată la SC Miercurea Ciuc. A obținut 32 de titluri de Campioană națională în probele de short-track, în perioada 1998-2008. Componentă a lotului național din 2003, când a debutat la „Pannonia Maple Open” în ștafeta de short-track a României. Cel mai bun rezultat din carieră în Cupa Mondială a fost realizat la Vancouver în 2008, calificându-se până în faza sferturilor de finală. Participantă la trei ediții ale JO din: 2002- Salt Lake City, clasată pe locurile 20 la 1500 și 1000m și 22 la 500m; 2006 – Torino, loc 18 la 1500m, 22 la 1000m și 23 la

500m; 2010 – Vancouver, fără a se clasa în fazele superioare.

LĂZĂRESCU, DAN (1937), n. în București. Inginer, absolvent al Institutului de Petrol Gaze și Geologie, curs fără frecvență, promoția, 1963. Absolvent al cursului de doctoratură (FC la Institutul de Petrol și Gaze Ploiești - 1973-1977).

Traseul profesional: tehnician metrolog la Uzinele Chimice Române București (1955-1956); tehnician CTC la Întreprinderea de Prototipuri și Construcții de mașini (1957-1965); inginer proiectant la IAUPS București (1965-1966); inginer proiectant la IPCUP (1966-1980); inginer proiectant la IELIF Miercurea Ciuc (1980-1982); antrenor la SC Miercurea Ciuc (1982-1986); inginer proiectant la Întreprinderea de tractoare Miercurea Ciuc (1986-1990); Secretar adjunct (1990-1991); președinte la SC Miercurea Ciuc (1991-1998); Inspector Sport la DTSJ Harghita (1998-2001); Director adjunct la SC Miercurea Ciuc (2002-2007); antrenor la CS Mureșul Tg. Mureș după 2007. Sportiv și antrenor de patinaj. A practicat atletismul (1954-1960) și patinajul viteză (1960-1975). A fost legitimat la CS *Dinamo*. Campion național la patinaj viteză, a deținut 6 titluri în perioada 1965-1972 la categoria seniori. Campion absolut în 1968. A realizat 3 recorduri naționale. În paralel cu activitatea de sportiv a activat ca antrenor de patinaj la CS *Dinamo* (1965-1970) și la CSU IEFS (1975-1980). Ca antrenor a format patinatori valoroși, care au devenit campioni naționali și au reprezentat România în competițiile internaționale. În aceeași calitate, la lotul național și olimpic a obținut rezultate deosebite la CE, CM și JO. În perioadele 1975-1984 și 1994-1995 a funcționat ca antrenor la loturile național și olimpic de patinaj viteză, iar din 1996 antrenor la lotul olimpic de schi fond fete. A participat ca antrenor la trei ediții ale JO 1980-1984-1988. Printre cele mai semnificative rezultate obținute cu sportivii pe care i-a pregătit au fost: medalie de bronz T. Copacz CE

1984 patinaj viteză, în proba de 5000m; clasări în primele 10 locuri la CE în competițiile din perioada 1983-1984 la patinaj viteză; locul IV la CM Universitare la schi fond cu ștafeta feminină în 1987; locul VII-la CM junioare la schi fond cu ștafeta în 1988. Arbitru internațional de patinaj viteză din anul 1988. În perioada 1969-1990, a realizat unele studii și cercetări în domeniul său profesional și în domeniul activității sportive, lucrări pe care le-a publicat în calitate de autor sau coautor. A colaborat cu Centrul de cercetări științifice, la realizarea unor lucrări pe linia sportului de înaltă performanță, în patinajul viteză și schi. Pasionat de statistică este deținătorul unor date și informații privind patinajul, sporturile de iarnă și din alte ramuri de sport și Membru al Consiliului federal din anul 1985. A fost vicepreședinte la FR de Patinaj din anul 1992. Maestru al Sportului. Pentru meritele deosebite în dezvoltarea patinajului i s-a acordat în anul 1997 titlul de Antrenor Emerit. Decorat cu *Medalia Națională pentru Merit* clasa a III-a (2000) și cu *Medalia Meritul Sportiv* clasa I (2004). A colaborat la realizarea celor două ediții al Enciclopediei Educației Fizice și Sportului din România.

LEHMANN, IRENE. Patinatoare de performanță, cu rezultate realizate în premieră pentru patinajul din țara noastră. Tot în 1924, IL, devine prima campionă națională din istoria patinajului românesc, titlu câștigat la prima ediție a CN organizat în București. Pe locul al II-lea se clasează tot o reprezentantă a Societății din Brașov, Irene Moser. În cadrul programelor acestor campionate naționale, au fost organizate și două probe, denumite în terminologia vremii *concurs de figuri pentru perechi* și *concurs de vals*, fiind însă considerate neoficiale, neacordându-se titlurile de campioni, concurând doar două cupluri – Irene Lehmann – Dragoș Navrea, clasat pe locul al II-lea în concursul de figuri pentru perechi, locul I în această probă fiind ocupat de soții Vincent (cetățeni străini). În proba de vals, locul I a revenit cuplului Irene Lehmann – Dragoș Navrea iar locul al II-lea soților Vincent. Astfel reprezentanții Brașovului, au câștigat pentru prima dată un concurs într-o probă care

mai târziu a devenit proba de perechi. De remarcat că Dragoș Navrea (profesor), s-a clasat pe locul al III-lea în proba individuală, iar peste ani a devenit președintele Societății de Patinaj Brașov. La CN din 1925, Irene Lehmann s-a clasat pe locul al III-lea fiind învinsă de colega sa de club Maria Popp și de clujeanca Ana Bojaki, iar în proba de perechi a ocupat locul al III-lea cu un nou partener, Suci Sibianu (medic).

MANOUSCHEK – BOJAKI, ANA . Patinatoare de performanță, cu rezultate deosebite în patinajul artistic, în proba de perechi, împreună cu Ludovic Beke. Comentatorii timpului, menționează calitățile acestui cuplu, care a dominat proba de perechi, în perioada 1925-1934. A câștigat 7 titluri de campioană națională în proba de perechi, împreună cu Ludovic Beke, reprezentând Societatea de patinaj Cluj, în anii 1925 (Brașov), 1927 și 1928 (Cluj) sub numele Ana Bojaki, 1930 (Cluj), 1931 (Brașov), 1932 (Cluj) și 1934 (București) devenită Ana Bojoki - Manouschek. În 1933, perechea Ana Manouschek – L. Beke se clasează pe locul al II-lea după cele 6 titluri câștigate anterior, fiind învinsă de un nou cuplu Irca Timcik- Fredy Eisenbeisser, însă vor reveni pe locul I, pentru ultima dată la CN din 1934. Deoarece la primul CN din 1924, această probă s-a desfășurat în afară de concurs, la CN din 1925 s-a acordat primul titlu de campioni naționali în proba de perechi. A fost un cuplu valoros, care a dominat această probă, la 7 ediții ale CN, timp de 9 ani. La CN din 1925, AB a concurat și în proba de simplu, unde s-a clasat pe locul al II-lea, nereușind să o depășească pe Maria Popp. A fost componentă a lotului național, participând cu rezultate meritorii la unele concursuri internaționale, organizate în marile centre ale patinajului, Garmisch Partenkirchen, Berlin, Viena, Praga, Budapesta și altele. Cuplul A.Manousek-L.Beke au înscris în palmaresul lor o victorie asupra perechii fraților Marianne și Laszlo Nagy, câștigători mai târziu a medaliei de aur la CE din 1950 și argint la CE din 1949 și 1953. Pentru realizările sale sportive deosebite, în 1936, a fost decorată cu *Medalia Meritul Cultural pentru Sport* clasa a II-a.

MINCULESCU (TYMCIK), IRCA (1915), n. în Cernăuți (azi, în Ucraina). A practicat patinajul în localitatea natală, apoi la Cercul de patinaj din București, *Metalul* București și *CCA* București. A fost campioană națională la perechi cu A. Eisenbeisser-Fieraru în

anii 1933, 1935, 1937, 1954, 1955 și 1956. A participat la CE de la Praga (1934), la perechi, ocupând locul VII, din 13 perechi participante. La JO de iarnă de la Garmisch-Partenkirchen (Germania) 1936, obține la perechi cu F. Eisenbeisser locul XIII din 18 perechi participante (prima participare românească la această probă). Între anii 1960-1980 a funcționat ca arbitru de note și arbitru principal la CN de patinaj artistic pentru copii, juniori și seniori, la competițiile internaționale organizate în România și la cele internaționale, la care au fost prezenți patinatorii români. Ca arbitru internațional de note a oficiat la CE de la Zürich (1971), Köln (1973), Helsinki (1977) și la CM de la Bratislava (1973) și Megève (1976). Din 1962 a făcut parte din Colegiul Central al arbitrilor de patinaj artistic și din Biroul FR Patinaj.

MITRICICĂ, DOINA-NARCISA (22/06/1958), n. în București. Inginer, absolventă a Institutului Politehnic București, promoția 1982, cu competențe profesionale în mecanică, optică, fizică și desen tehnic. Sportivă de performanță, practicantă a patinajului artistic. Traseu profesional: inginer tehnolog mecanic –

Întreprinderea 6 martie Zărnești (1982-1985); inginer tehnolog de montaj la SC IOR SA București (1985-1990); inginer proiectant la SC PRO OPTICA SA București (1990-1995); director general și acționar și la SC TEEN TRANS RO SRL București (1996-1999); inginer administrator la Universitatea Titu Maiorescu București (1999-2007); inginer proiectant la Întreprinderea OPTICA ROMÂNĂ (2007-

2011); cercetător științific de mecanică fină la SC IOR SA București (din 2011). A început patinajul la SȘE Nr. 2 București în 1964 (antrenor Gliga Nicolae), *Asociația Sportivă a Consiliului Popular al Municipiului* București (ASCPMB 1970- 1973, antrenori B.Horosz, Daria Crăciun, Letiția Miculescu); *CSU-IEFS* București (antrenor L. Miculescu 1973-1977). Debutază în competiții în decembrie 1964 și apoi în 1965, la categoria copii sub 7 ani, în concursuri pentru începători. La Campionatul Republican din 1966 (categ.8-10 ani) se clasează pe locul al II-lea, iar la ediția din 1967 devine campioană la această categorie de vârstă. La CN de juniori II din 1968 se clasează pe primul loc, iar la CN de juniori I pe locul III (1969) și pe locul I (1970). Participă la 6 ediții ale CN de seniori unde se clasează de două ori pe locul al II-lea (1971 și 1974) și de 4 ori pe locul I, câștigând titlurile de campioană națională în 1972, 1973, 1975 și 1976. În Cupa României pentru juniori s-a clasat pe locul al II-lea în 1969 și pe locul I în 1970. A câștigat 3 Cupe ale României pentru seniori 1971, 1975 și 1976. În perioada 1967 -1976, a participat la peste 30 de competiții internaționale de juniori și seniori, organizate în țară și peste hotare. S-a remarcat prin rezultatele obținute la: *Cupa București*, concurs internațional pentru juniori sub 12 ani clasată pe locul al IX-lea (1967), al VIII-lea (1968), al IV-lea (1969) și al III-lea (1970); *Pirueta de aur* seniori Zagreb, locul al VII-lea (1971); *Trofeul Carpați* juniori locul I (1972); *Concurs Internațional seniori Miercurea Ciuc*, locul al V-lea (1972); *Concurs Internațional seniori Riga*, locul al VI-lea (1972); *Concurs internațional seniori Cerepoveț*, locul al V-lea (1973); *Cupa Prieteniei internațional seniori*, locul IV-lea (1973); *Concurs Internațional seniori Miercurea Ciuc*, locul I (1973); *Pirueta de aur –seniori Zagreb*, locul al IV-lea (1974); *Concurs Internațional seniori București*, locul al V-lea (1975); *Concurs Internațional seniori Bratislava*, locul al IV-lea (1975); *Concurs Internațional seniori -Riga*, locul III (1975); *Concurs Internațional seniori Miercurea Ciuc*, locul al II-lea (1976); *Concurs Internațional seniori - Bratislava*, locul I (1976); *Concurs Internațional seniori –Katowice*, locul al III-lea 1976. În 1977 a participat la

CE de la Helsinki, unde s-a clasat pe locul al XXI-lea din 25 de participante.

MOIȘ, ELENA (1952), n. în București. Profesor de educație fizică și sport, absolventă IEFS, promoția 1975. Antrenoare de patinaj. Patinatoare de performanță, specializată în patinaj. La CN din 1961 (categoria sub 14 ani), reprezentând *CS Dinamo* București, a câștigat proba

de simplu. În 1962, devine campioană la junioare, pentru ca în 1963, la doar 11 ani să câștige titlul de campioană la senioare. S-a aflat pe primul loc în topul câștigătoarelor de titluri naționale în proba individuală. Are în palmares 7 titluri de campioană națională în anii: 1963 – 1966 (toate organizate în București, fiind legitimată la *CS Dinamo*); 1967, 1968 și 1971 (București, fiind legitimată la *ICF/IEFS*). La CN din 1969, s-a retras din concurs după ce-a de-a treia figură a impuselor, iar la CN din 1970, s-a clasat pe locul al II-lea. Participă la *CE* din 1968 (Västerrass) unde se clasează pe locul 24 la exercițiile impuse, locul 16 la proba de figuri libere și locul 21 în final (din 25 concurente). La *CE* din 1969 (Garmischpartenkirchen), s-a clasat pe ultima poziție în întrecerea cu 23 participante).

MOSER, IRENE (1891 -1984), n. în Brașov. Una dintre sportivele reprezentative ale Societății de Patinaj Brașov. Practicantă a patinajului artistic, cu realizări în premieră și contribuții pentru popularizarea și dezvoltarea acestui sport. Brașoveanca Irene Moser, a reprezentat în competiții Societatea de Patinaj Brașov. În 1924, Societatea organizează prima competiție oficială – Campionatul Regional Brașov, la care Irene Moser, câștigă în premieră locul I, înscriindu-și astfel numele în istoria patinajului brașovean. Participantă la prima ediție a CN din 1924, organizată în București, IM se clasează pe locul al II-lea, devenind vicecampioană națională, după o altă reprezentantă a Societății de patinaj Brașov, Irene Lehmann. La CN din 1931, IM, câștigă titlul de vicecampioană națională, în proba de perechi cu Karl Habermann.

MUNTEANU-VOICA, GABRIELA (1958), n. în București. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă IEFS. Antrenor de patinaj. Absolventă a Liceului de coregrafie (ceea ce a contribuit foarte mult la prezența ei plină de grație pe

gheață). A început să patineze în 1965 la *CS Dinamo* București, îndrumată de antrenorul Bella Horosz, apoi a continuat cu Victor Neagu, iar în 1969 s-a transferat la *CSU IEFS* București, unde s-a pregătit cu Radu Ionian și Letiția Miclescu. A participat la numeroase competiții internaționale și spectacole organizate în țară. În 1984, împreună cu soțul ei, Cornel Munteanu, sunt numiți antrenori la Centrul Olimpic de pregătire a juniorilor. În această perioadă se consacră și obține rezultate deosebite cu elevii la concursurile de juniori și seniori, iar după 1994 s-a stabilit în Mexic. Unul dintre cei mai reprezentativi elevi ai săi a fost patinatorul Cornel Gheorghe, multiplu campion național, participant cu rezultate meritorii la *CE*, *CM* și *JO*.

NAVREA, DRAGOȘ. Profesor. Practicant al patinajului artistic, cu performanțe notabile la campionatele naționale. Promotor și susținător cu atribuții în forurile de conducere ale patinajului la nivel local și național. Participant la prima ediție a CN, din 1924, organizat în București, Dragoș Navrea, reprezentând Societatea de patinaj Brașov, se clasează pe locul al III-lea, în proba individuală a seniorilor. La același campionat DN a mai participat împreună cu Irene Lehmann, (câștigătoarea primului titlu de campioană națională în proba individuală) și la alte două probe, organizate în cadrul acestei prime ediții din 1924, considerate neoficiale, datorită numărului restrâns de concurenți. În *proba de figuri pentru perechi* – cuplul Irene Lehmann – Dragoș Navrea s-a clasat pe locul al II-lea după soții Vincent (cetățeni străini), iar în proba de *vals* au ocupat locul I, urmați de soții Vincent. Se poate spune că această pereche brașoveană a fost deschizătoare de drum pentru aceste două probe, care

au devenit ulterior – proba de perechi și – proba de dans. Profesorul Dragoș Navrea a rămas în continuare profund atașat patinajului, participând la o serie de acțiuni privind popularizarea și dezvoltarea acestui sport. De asemenea DN a îndeplinit mai multe funcții importante, atât în organizațiile locale cât și în forurile centrale, printre care: șeful Comisiei de Patinaj din cadrul Comitetului Teritorial al Federației Societăților Sportive din România (1921-1946); membru al Comitetului Federației Societăților de Patinaj din România (1938-1939); vicepreședinte al Federației Române de Patinaj 1939-1940. Dragoș a avut calificarea de arbitru. Presa vremii și cei care l-au cunoscut, relatează, faptul că Dragoș Navrea a promovat în familia sa *un adevărat cult* pentru patinaj, sport practicat în continuare de urmașii săi, strănepoții acestuia concurând sub numele de Comănici. Unele surse evidențiază rolul lui DN în promovarea hocheiului pe gheață în țara noastră. În acest scop, acesta a înființat în Brașov prima echipă de hochei pe gheață, în cadrul Societății Brașovia. (sursă: 125 de ani de patinaj la Brașov - Ștefan Banaru, - 2005).

NEDELESCU MARIAN (1948), n. în comuna Râmești-Beica (Șușani), jud. Vâlcea. Absolvent al Facultății de Educație Fizică și Sport de 3 ani (1973) și al Institutului de Educație Fizică și Sport din București (1976). Repartizat la Consiliul Municipal pentru

Educație Fizică și Sport (1976). Transferat curând la CNEFS. Secția sport de performanță, pregătire olimpică, răspunzând de problematica sporturilor de iarnă și de atletism. În 1983 este ales secretar al Federației Române de Patinaj. În 1989 a fost numit la Secția sport de masă (sporturi tehnico-aplicative), iar din 1990 a preluat conducerea Federației de Badminton, nou înființată de unde se va pensiona medical (1993). În intervalul 1990-1993 a susținut și a obținut ca la București să aibe loc concursul de calificare a echipelor reprezentative de badminton la Jocurile Olimpice de la Barcelona. A organizat în Capitală primul Congres balcanic de badminton

(1991). În anul 2000, în urma accidentului rutier a creat Asociația victimelor de circulație, cu implicații și efecte sesizabile în diminuarea accidentelor înregistrate ca număr. Din 1998 a inițiat Premiul Nedelescu pentru stimularea concursurilor de cros din satul natal (Râmești-Beica), care în 2008 a ajuns la a 18-a ediție. Atmosfera de sărbătoare, de șezătoare creată de Fundația care-i poartă numele a creat conceptul de „fiii satului”, care se întrec la învățătură, în concursurile de alergare și în manifestări tradiționale (folclor, costume țărănești, clacă, etc.) ce-au provocat o intensificare a vieții satului oltenesc. În timpul mandatului său de secretar al FR de Patinaj s-a obținut prima medalie de bronz la CE de către Kopacz Tibor în proba de 5000m. În același interval de timp Gh. Cornel a dobândit prima medalie tot de bronz la patinaj artistic masculin la concursul *Prietenia* de la Phenian (R.P.D. Coreeană). În mandatul său s-a organizat primul Centru olimpic de copii și juniori la patinaj (la Asoc Sp. *Mecanica Fină* din București, a cărei președinte a fost Nadia Comaneci). Membru al COR (1990-1992).

NEGREA, MARIUS-CRISTIAN (1964), n. în Brașov. A început să patineze în 1969 la CS *Dinamo* Brașov, cu antrenorul Roman Turușanco. Din 1977 s-a transferat la *Tractorul* Brașov, unde i-a avut ca antrenori pe Atanasie Bulete, Dezideriu Czeisner, Manuela Bădițoiu-Cristudor. În timpul pregătirii la lotul național antrenorii săi au fost: Nicolae Gliga, Alexandru Bărbălău, Letiția Miclescu, Cornel Munteanu. A participat la concursuri din anul 1971 (primul concurs național). A fost campion la juniori în 1978 și 1980 și campion național la seniori, în 1992, după mai multe încercări în întrecerea directă cu Cornel Gheorghe. A participat la numeroase concursuri internaționale de juniori și seniori (din 1980 până în 1997, la concursuri de seniori). Rezultatele deosebite obținute: locul III la Sofia (1989), locul IV la Zagreb (1990), locul III la Viena

– Karl Schäfer-Pokal (1990), locul I la Pinzolo – Italia, *Cupa Europei* – 1991, 1992, locul III la Zagreb (1994) și locul I în 1995. Locul IV la St. Gervais – Franța, în *Cupa Alpilor*. A participat din partea Federației de patinaj din Elveția la Campionatul elvețian (1995), clasându-se pe primul loc (deoarece s-a antrenat pe perioade îndelungate în Elveția între 1992-1996, unde a fost atât sportiv, cât și antrenor la Eisclub Uzwil). A participat la numeroase ediții ale JB, obținând locul I la Atena (1993), locul III la Miercurea-Ciuc (1994), locul II la Belgrad (1996), locul III la Sofia (1997). La CE de la Lausanne (1992) și de la Paris (1997) locurile XXVII. A ocupat locul XV la JMU de iarnă de la Sofia (1989). La JO de la Albertville (1992), locul XXVI, iar la ediția JO de la Lillehammer (1994) a obținut locul XIX. Își încheie cariera sportivă și competițională la 33 de ani, după o perioadă de 28 de ani de patinaj activ, dintre care 26 de ani au fost de competiții și 19 ani de participări competițiile internaționale. Din 1997, a activat antrenor la CS *Tractorul* Brașov. Unul dintre cei mai reprezentativi sportivi ai săi are s-a afirmat pe plan intern și internațional a fost Gheorghe Chepler. Federația i-a încredințat funcția de antrenor al lotului de juniori, iar după JO din 1998 a fost promovat ca antrenor la lotul de seniori. Datorită cunoștințelor sale în domeniul patinajului, a comentat la TV transmisiuni de la CE, CM și JO de patinaj artistic și viteză.

OPINCARIU OANA-ANESIA (1989), n. în Sibiu. Studentă la FEFS din cadrul Universității "Valahia" din Târgoviște. Sportivă de performanță, practicantă a patinajului viteză. S-a inițiat în acest sport de la vârsta de 9 ani, sub îndrumarea antrenorului Dorin Zărnescu. Legiti-

mată la CS "Petrolul" din Ploiești, unde s-a pregătit cu tatăl său, antrenorul de patinaj, Ion Opincariu. În anul 2005, la CN de patinaj pe role, categ. jun. II, a obținut 5 titluri de campioană, iar în 2006, la CN de jun. I, alte 5 titluri în probele de patinaj pe gheață, și unul în proba individuală pe role. În același an, la CN

de seniori, se clasează pe locul al III-lea în 6 probe. A fost selecționată în loturile naționale de juniori și seniori, avându-l ca antrenor tot pe tatăl său. În 2006 debutează la Cupele Mondiale (grupa B) din Berlin – locul VI și din Heerenveen – locul VIII, la CM de jun. (Erfurt) – locurile 30, 31 și 36 și la CM de seniori (Salt Lake City) – locul 23 la 3000m. Tot în anul 2006, a câștigat Concursul Internațional "2 Prova Grand Prix" (Baselga di Pine - ITA) pentru junioare, precum și "Cupa Gaal" la întrecerea de la Târgu Mureș. În 2007, la CM de jun. (Innsbruck) obține 2 rezultate onorabile – locul X în proba de 3000m și XV la 1500m, la CE de seniori (Collalbo) locurile 16 la 3000m, 22 la 1500m și 24 la 500m, iar la Cupa Mondială (grupa B), de la Torino, locul IV. La Jocurile Europene ale juniorilor, din 2007 (Alkmar – NED), cucerește medalia de aur în proba de 3000m cu record de pistă la junioare categoria B și pe cea de argint la 1500m. Rezultatul de 4'15.00 realizat pe distanța de 3000m, în anul 2007, era doar cu o secundă inferior baremului de participare la JO de iarnă din 2010, de la Vancouver, însă acest vis s-a spulberat. Aflându-se la antrenament pe bicicletă în zona Boldești-Scăieni, la 3 iunie 2007, a avut un grav accident, în urma căruia a început o altă cursă – cea pentru supraviețuire. A intrat în comă de gradul IV, fiindu-i afectate grav funcțiile vitale, nu mai putea să se miște, să vorbească, avea probleme cu vederea și memoria. Dar Oana s-a dovedit o mare luptătoare, cu o voință ieșită din comun. Au urmat operația, terapia intensivă, ieșirea din comă după 3 săptămâni, procedurile de recuperare, timp de 5 luni, în clinici din Austria, Olanda, Germania. Specialiștii susțin că sunt șanse pentru o recuperare cât mai deplină. Oana a pus patinele în picioare, dar nu are încă echilibru. "Trebuie să concurez iar" – spune Oana. Cazul său, plin de învățăminte, atât ca sportivă, cât și ca luptătoare pentru a reveni la viață și în lumea sportului, merită să rămână în memoria celor care iubesc sportul.

PAPUC, EMILIAN (1939), n. în București. Antrenor de patinaj. Practică patinajul viteză, din 1956 la CS *Dinamo*. Campion național la patinaj viteză (1961-1967), perioadă în care a obținut 20 de titluri de campion la categoria seniori, din care: 3 la

500m (1962 – 1964); 5 la 1500m (1961 – 1964 și 1966); 3 la 500m (1961 – 1964 și 1966); 4 la 10 000m (1961 -1964, 1966 și 1967); 5 de Campion absolut (1961 – 1964 și 1966). Din 1968, a oficiat ca arbtru la CN de patinaj viteză. S-a stabilit în Australia, iar după 1989 a obținut un contract permanent cu FR Patinaj. Maestru al Sportului.

PATRAULEA, CRISTINA (1942), n. în Cernăuți. Profesor de educație fizică și sport, absolventă a ICF, promoția 1964. Patinatoare de performanță, specializată în patinajul artistic. A început să se remarce la VN din 1958, unde s-a clasat pe locul al II-lea la categoria fete

peste 15 ani, confirmând în 1960 când câștigă primul său titlu de campioană. Are în palmares 3 titluri de campioană națională de seniori, în proba individuală, în anii: 1960, 1961 și 1962, toate organizate în București, în primele două reprezentând *CS Constructorul București*, iar în cel de-al treilea *CS Știința ICF*. În perioada 1961-1964, împreună cu Radu Ionian, s-au impus în proba de perechi, înscriindu-și în palmares 4 titluri de campioni naționali.

PĂCURARU (MICLESCU), LETIȚIA – vezi **Personalități**

POPP – DÂMBOIANU, ROMICA (18/11/1919), n. în Tg. Mureș. Studii liceale absolvite în Brașov. A urmat Facultatea de Drept și Litere la București (între 1938-1942). A fost un model de polisportivă practicând, cu bune rezultate, tenisul, gimnastica, călăria,

schitul, înotul, alpinismul și bine înțeles patinajul – moștenire scumpă de la mama sa. După spusele sale, a făcut cunoștință cu gheața încă de la 3 ani când se afla în Tg. Mureș. La 7 ani o data cu transferul tatălui său la Brașov, la Curtea de Apel, în paralel cu frecventarea cursurilor școlare și liceale își continuă

și activitatea sportivă. A continuat tradiția familiei, mama sa Maria Popp fiind câștigătoare a 5 titluri de campioană în perioada 1925-1931. Afirmarea patinatoarei Romica Popp, a început încă din 1932, când a câștigat titlul de campioană la junioare, în Brașov. A câștigat 2 titluri de campioană națională la seniori în 1938 (Lacul Roșu) și 1940 (Cluj) – ambele pentru Societatea de patinaj Brașov. Rămâne unicat pentru patinajul artistic din țara noastră, titlul de campioană națională câștigat în 1938 în fața mamei sale, multipla campioană Maria Popp. În 1939 în locul CN s-a organizat un concurs cu caracter național, tot la Lacul Roșu, câștigat de Romica Popp. Dotată cu calități deosebite RP a beneficiat și de îndrumarea unui reputat antrenor Nicholson Howard (fusesse antrenorul Sonjei Henie), în stagii de pregătire la Londra, în Austria, în Germania (1940-1942), dar și în Brașov cu antrenorul maghiar Z. Szekelyi. A continuat să mai concureze, inclusiv la unele competiții internaționale, deși activitatea în anii celui de-al Doilea Război Mondial a fost mult restrânsă. A participat, împreună cu R. Turușanco, M. Bindea și perechea Tymcek - Eissenbeiser la *Concursurile Săptămânei de Iarnă* de la Garmischpartenkirchen (1-6 februarie 1940), având o prestație apreciată de organizatori. De asemenea echipa română a participat la „exibiții” organizate în Viena. Mare amatoare de alpinism, turism, excursii (practicate încă de la 16 ani), în anul 1942, aflată în excursie în munții Bucegi se prăbușește de pe *Colții Morarului*, suferind un grav accident, în urma căruia medicii au fost nevoiți să-i amputeze un picior. Acest nefericit accident a însemnat și sfârșitul patinajului, oprind ascensiunea și afirmarea unui veritabil talent. Dar Romica Popp nu s-a depărtat de patinaj, ea revenind la patinoar în calitate de arbitru, oficiind la numeroase competiții. Ca o recunoaștere a meritelor sale în sportul românesc, în anul 2013, Romica Popp - Dâmboianu, a aprins Flacăra Olimpică la Brașov, cu ocazia Festivalului Olimpic European pentru Tineret ediția de iarnă. *Pentru răsplătirea faptelor sportive îndeosebi, meritorii, înregistrate în mișcarea sportivă românească, în anul 1938, a fost citată pe Ordinea de Zi a Sportului Românesc (Deciziunea Biroului Permanent al UFSR, din 30 noiembrie 1938).*

POPP – LEMENY, MARIA (1883-1954), n. în Brașov. Doctor în Filozofie. Absolventă a unor școli particulare (după practicile timpului), absolventă a Facultății de Filozofie și a celei de Litere și Limbi Romanice, din cadrul Universității din Viena (1913). A urmat un semestru

și un curs la Sorbona. A fost considerată una dintre cele mai talentate patinatoare din acea vreme. A cucerit 5 titluri de campioană națională în : 1925 – în Brașov (reprezentând Societatea de Patinaj Brașov); 1927, 1928 și 1930 – în Cluj (reprezentând Brașovia); 1931 – în Brașov (reprezentând Societatea de Patinaj). La CN din 1932 și 1933 s-a clasat pe locul al II-lea. Pentru prima dată, la CN din 1938, mama – Maria Popp concursa alături de fiica sa – Romica, rezultatul fiind favorabil fiicei care devenea astfel, pentru prima dată, campioană națională. Încă din 1913, Maria Popp, născută Lemeny, era considerată „... o patinatoare distinsă, o patinatoare artistă....de o eleganță aparte”, acestea fiind aprecierile presei din Viena, consemnate și la noi în Gazeta Transilvaniei din 13/26 martie 1913. Cea care avea să devină de 5 ori campioană a României, începând din 1925, participase „...la mitingul de patinat artistic”, organizat de Reuniunea de Patinaj din Viena, unde a obținut primul premiu, răsplătit de juriu cu un lanț de aur și o medalie de argint. Aceiași Gazetă a Transilvaniei, în forma cititorii că domnișoara Lemeny a reprezentat Reuniunea la întrecerile din Praga, unde a obținut un premiu important. În 1936, a făcut parte din delegația olimpică a României care a participat la JO de iarnă desfășurate la Garmisch-Partenkirchen. MP a avut calificarea de arbitru, atestată de FR de Patinaj. MP a fost ultimul președinte al Societății de Patinaj din Brașov, îndeplinind această funcție până în 1948, când o dată cu reorganizarea mișcării sportive, Societatea a fost desființată fiindu-i confiscat întreg patrimoniul. Au fost lăudabile preocupările sale ulterioare, de a repune în stare de funcțiune această societate. Apreciindu-se realizările sale sportive, Forurile de conducere ale sportului i-au acordat, în anul 1933, Medalia Meritul Cultural pentru Sport clasa a II-a.

RĂDULESCU (VASILE), GHEORGHE - ADRIAN (1961), n. în București. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al Facultății de Educație Fizică și Sport, din București, promoția 1986. A început să practice patinajul artistic de la vârsta de 6 ani cu

antrenorul Bella Horosz și apoi cu Daria Crăciun. Legitimat la ASCPMB (Asociația Sportivă a Consiliului Primăriei Municipiului București) în intervalul 1967-1972 și la Clubul Sportiv Universitar – IEFS între 1972 – 1983 cu profesor Letiția Miclescu. Din 1984 s-a pregătit cu profesoara Anca Tănase la AS ICEMENERG (1984 – 1986). Între 1972 -1978 a făcut parte din lotul național de juniori, iar între 1978-1986 din cel de seniori (antrenori: Letiția Miclescu, Alfred Korâtec din URSS, antrenor la lot între 1974-1976 și Anca Tănase). De 6 ori Campion național de juniori (1972-1978), de 8 ori la seniori (1978 -1986). A participat la numeroase concursuri internaționale de juniori și seniori. Câștigătorul Concursului internațional de juniori organizat în Miercurea Ciuc în 1976. La seniori a ocupat locuri onorabile în mari concursuri internaționale, care astăzi s-au transformat în Grand Prix-uri (Praga, Moscova, Zagreb, Budapesta), 8/Praga 1977, locul 3/ Sofia 1979, 6/ JMU Sofia 1983. Participant la prima ediție a CM de juniori 1976, locul 16. În 1986 a început activitatea de antrenor la AS ICEMENERG și apoi la lotul național (1988-1989 și 1994-1996), pregătind mulți patinatori care s-au afirmat pe plan intern și internațional, printre care: Zsolt Kerekes, Luiz Taifas, Roxana Luca, Carol Brăileanu, Mădălina Matei (participantă la CM juniori din Hall-Canada 1991). Între anii 1992-1994 și din 1996 până în 2004 a activat ca antrenor în Grecia, având în pregătire sportivi ai cluburilor și lotului național elen. Ca antrenor al lotului național elen a participat la CE 1998, CM juniori, zilele Olimpice ale Tineretului European și diferite competiții internaționale. Maestru al Sportului din 1986.

SALLAK, GHEÖRGY – IMRE (16/05/1952), n. în Gherla, jud. Cluj. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS, promoția 1975, specializarea sporturi de iarnă (patinaj și hochei pe gheață). Antrenor de patinaj artistic. După absolvire a funcționat ca

antrenor la ȘSE din Timișoara (1975-1977) și apoi la CSM Cluj-Napoca (1977-1986). În perioada 1979-1985 a activat ca antrenor la lotul național de patinaj artistic al României. În activitatea sa de antrenor la CSM Cluj-Napoca, a obținut rezultate deosebite în selecția și pregătirea unor patinatori cu care a obținut 25 de titluri de campioni naționali la categoriile juniori și seniori și numeroase titluri în clasamentele pe echipe în Cupa României. Pe plan internațional a contribuit la pregătirea și afirmarea unor patinatori, printre care Istvan Lang, clasat pe locul al VIII-lea la CM de juniori, precum și sportiva Grety Marton, clasată pe locul al XII-lea la Cupa Prieteniei, ambii sportivi fiind legitimați la CSM din Cluj-Napoca. După 1987 s-a stabilit în Ungaria unde a desfășurat o bogată activitate ca antrenor de patinaj artistic și a deținut diferite funcții importante în forurile maghiare de conducere a sportului și în cadrul ISU. În perioada 1989-2013 a fost numit în funcția de secretar general al Federației Maghiare de Patinaj. În 1989 a fost ales membru în Comitetul Olimpic Maghiar, iar din 2013 a îndeplinit funcția de Director General a Federației Maghiare de Patinaj. În 1998 a fost numit Coordonator pentru problemele de Dezvoltare în Federația Internațională de Patinaj. A avut contribuții deosebite, în concordanță cu funcțiile îndeplinite în cadrul Federației Maghiare de Patinaj., în perioada mandatului său fiind organizate peste 20 de competiții ale Federației Internaționale, printre care: 5 CM de patinaj viteză; 2 CE de patinaj artistic; 1 CE de patinaj viteză – short-track; 1 CE de patinaj viteză; 2 CM de patinaj artistic juniori; 2 CM de patinaj viteză short-track de juniori. Pentru meritele și contribuția sa la dezvoltarea și afirmarea patinajului în Ungaria, în anul 2006, i s-a acordat Ordinul de Merit al Republicii Ungaria.

SZEKELY, ZOLTAN (12/06/1936) n. în Tg. Mureș. Studii liceale cu calificare de tehnician. Antrenor de patinaj viteză, absolvent al Școlii de antrenori (în 1977 a obținut Categoria I de calificare). Patinator de performanță, specializat în probele de viteză. A activat în

perioada 1951-1963. Și-a început activitatea la Progresul Cluj. A debutat la campionatul național organizat la M.Ciuc în 1952, ca junior, legitimat la *Progresul* Cluj (antrenor Pusztay Béla). Efectuând stagiul militar, în perioada 1955-1957 a activat la *CS Dinamo* București (antrenor prof. Gámulea Florin). În anii 1958-1964, s-a pregătit și a reprezentat în competiții *CS Muresul* Tg.Mures(antrenor Gáll Carol). În perioada junioratului a devenit de mai multe ori campion național la această categorie de vârstă. La seniori a câștigat 5 titluri de campion național în probele individuale la: 5000m -3 titluri în 1959, 1960 și 1963; 10000m – 2 titluri în 1959 și 1960. În 1961 se clasează pe locul al II-lea în clasamentul general. În intervalul 1955-1958 a făcut parte din lotul național (antrenor Gámulea Florin). În această perioadă a participat la pregătire în localitatea de mare altitudine Alma-Ata. A participat la mai multe concursuri internaționale și a stabilit recorduri naționale. În 1972 i s-a acordat titlul de Maestru al Sportului. După retragerea din activitatea competițională, s-a dedicat muncii de antrenor, inițial ca voluntar apoi angajat din 1964 la Știința Cluj ulterior la *Agronomia* Cluj. În perioada 1974-1980, a făcut parte din colectivul tehnic, alături de antrenorul principal Uhrich Ernest, care a pregătit lotul național de patinaj viteză. Printre patinatorii la a căror pregătire a contribuit se află sportivi cu performanțe notabile, mulți dintre ei, maștri ai sportului, printre care se află: Pop Gheorghe, Pârv Gheorghe, Jenei Dezideriu, Komjatszeghi Carol, Ciobanu Adrian, Roșca Romulus, Timiș Horia, Timiș Mihai, Spitzer Alexandru, Jenei Niculae, Pîrv Constantin, Imeci Eugen, Varga Gheorghe, Laurențiu Eleonora și alții. După 1990 s-a stabilit în Ungaria, unde și-a continuat activitatea de antrenor, specializat în probele de short-track. A

funcționat și ca antrenor al naționalei maghiare, participând la JO de la Albertville.

TAȘNADI – LĂZĂRESCU, MARIA – MAGDOLNA

(01/02/1949), n. în Miercurea Ciuc. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a IEFS București, specializarea patinaj, promoția 1971. Antrenoare de patinaj. Patinatoare de performanță, specializată în probele de viteză. După absolvire, a îndeplinit următoarele funcții și responsabilități, profesor – antrenor la CSS Miercurea Ciuc (1971-1975); antrenoare la Sport Club Miercurea Ciuc (1975-1995); consilier DJTS Harghita (1995-2002); Director DJTS Harghita (2002-2003); consilier DJTS Harghita (2003-2006). A câștigat 7 titluri de campioană națională în probele individuale: la 1500m -3 titluri (1968-1970); 3000m -4 titluri (1968-1970 și 1972); campioană absolută –poliatlon , 3 titluri (1968-1970). În 1970, a obținut *Cupa Federației*, trofeu atribuit celor mai buni patinatori ai anului. Pentru performanțele sale sportive, în 1968, i s-a acordat titlul de Maestru al Sportului. În calitate de antrenoare la CSS și SC Miercurea Ciuc a contribuit la selecția, pregătirea și promovarea unor noi promoții de practicanți ai patinajului. MT a făcut parte din colectivul tehnic care a pregătit lotul național de juniori (1975-1983), a îndeplinit această responsabilitate în calitate de antrenor principal în perioada 1983-1989, iar în intervalul 1990-1993, a făcut parte din colectivul tehnic care a pregătit lotul de seniori (masculin). A avut calitatea de arbitru internațional la patinaj viteză, atestată de ISU, în perioada 2000-2012. Pe parcursul anilor a avut și alte responsabilități în forurile de conducere locale și naționale, printre care: membru în biroul FR de Patinaj (1982); membru în comisiile de specialitate ale Consiliului județean/ Direcției județene pentru sport; vicepreședinte al biroului FR pe Iarbă (1997- 2000); membru în Comisia de organizare a CM de short track juniori – organizat în Miercurea Ciuc 2006. De remarcat că toți cei cinci membri ai familiei Lăzărescu s-au dovedit iubitori și susținători

ai patinajului, având contribuții directe: Dan Lăzărescu, soț și tată, multiplu campion național, Antrenor Emerit, care a pregătit patinatori cu rezultate deosebite pe plan intern și internațional; Maria Tașnady, soție și mamă, multiplă campioană, antrenoare și responsabilități în conducerea sportului; Lăzărescu Cristina, fiică, antrenoare de short-track în Canada; Lăzărescu Silvia, fiică, arbitru de short-track pe lista ISU din 1996; Lăzărescu Andreea, fiică, arbitra de short-track din 2010.

TIMIȘ, MIHAI (1946), n. în

Tg. Mureș. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS (1968-1972), specializare patinaj. Mutat în Cluj Napoca la vârsta de 7 ani, începe să se inițieze în diferite ramuri de sport. Practică înotul în perioada 1956-1958, apoi atletismul, sub îndrumarea antrenorului Gheorghe Biro (1958-1960). Începând din 1960, iarna practică și patinajul viteză avându-l ca antrenor pe prof. Sorin Pascu, iar ulterior pe Zoltan Szekey la CS Agronomia. După absolvirea IEFS, a fost repartizat ca profesor la Liceul din Gilău, unde a funcționat în intervalul 1972-1976. În aceeași perioadă, îl înlocuiește pe antrenorul Szekey asigurând continuitatea pregătirii patinatorilor de la CS Agronomia. În 1976 MT este încadrat ca profesor-antrenor la Catedra de patinaj a CSS *Vitorul* Cluj-Napoca, secție nou înființată. În activitatea sa, MT a obținut rezultate notabile, în selecția, pregătirea și promovarea unor sportivi valoroși în patinajul de performanță. Printre sportivi pe care i-a pregătit, mulți dintre ei campioni naționali și maeștri ai sportului la patinaj viteză, s-au aflat: frații Jenei Micloș și Dejő, Todoruț Simona, Timiș Mihaela, Pârv Gheorghe și alții. A cucerit cu sportivi săi peste 250 de titluri de campioni naționali, la toate categoriile de vârstă și a stabilit 146 noi recorduri naționale. A fost antrenor la loturile naționale de patinaj viteză, în perioadele 1977-1983 și 1990-1994. În această calitate, a contribuit la pregătirea unor sportivi dintre care 6 au reușit să se situeze între primii 10 patinatori la CM de juniori, organizate

1980-1990. În 1994, a fost promovat ca secretar general la FR de Patinaj, funcție pe care a îndeplinit-o până în anul 2006. A avut calificarea de arbitru internațional, specializat ca starter la patinaj viteză și short-track. Între 2006 și 2011, a fost numit antrenor coordonator al tuturor loturilor de patinaj viteză, short-track și artistic. A fost membru în Comitetul federal în perioadele 1977-1990 și 1994-2011. A îndeplinit funcția de președinte al Comitetului de short-track în Consiliul Balcanic de patinaj (2000). Decorat cu Medalia *Națională pentru Merit* clasa a III-a (2000).

TRACHER, CRISTA (1944), n. în Brașov. Studii liceale. Sportivă de performanță, specializată în probe de patinaj viteză, cu rezultate deosebite la CN în perioada 1965-1968. A fost legitimată la *AS Voința Brașov* (1960-1964) și la *CS Dinamo Brașov* (1964-1971).

S-a pregătit cu antrenorul Ernest Ulrich Petric. Se remarcă în competițiile junioarelor înscriindu-și în palmaresul său 16 titluri de campioană națională în probe individuale, la această categorie de vârstă. Continuă să-și demonstreze valoarea și în competițiile senioarelor, situându-se pe poziții fruntașe. La CN de senioare a câștigat 11 titluri de campioană națională în probe individuale la: 500m – trei titluri (1966-1968); 1000m – trei titluri (1966-1968); 1500m – trei titluri (1965-1967); 3000m – două titluri (1966-1967). În anii 1966 și 1967 s-a situat pe primul loc și în clasamentul general la poliatlon. În total, CT a câștigat la CN de junioare și senioare 27 de titluri de campioană națională și a stabilit 17 recorduri naționale. A fost componentă a loturilor naționale, participând la diferite stagii de pregătire și concursuri în mai multe țări. Crista Tracher rămâne în istoria patinajului viteză din țara noastră prin performanțele sale, care au contribuit la stimularea și dezvoltarea acestei ramuri de sport. În anul 1972, s-a stabilit în Germania, unde a îndeplinit diferite funcții în unități specializate în educarea copiilor de grădiniță.

TURUȘANCO, ROMAN (1918- 2003), n. în Praga. Unul dintre cei mai titrați reprezentanți ai patinajului artistic din țara noastră, care a câștigat cele mai multe titluri de Campion Național. Cu cele 9 titluri obținute în perioada 1940 – 1959, se situează, la

mare distanță, pe locul I, în topul deținătorilor titlurilor naționale. A fost legitimat la : *CS Venus București* (pentru care a devenit Campion Național în 1940); *CS Progresul București* (1946 și 1949); *CS Steagul Roșu Brașov* (campion în 1953, 1955, 1956, 1958 și 1959). Component al loturilor naționale, a participat la diferite competiții internaționale. Și-a înscris numele, pentru prima dată, ca participant al patinajului din țara noastră, la JO, concurând la ediția din 1936 (Garmisch Partenkirchen), unde s-a clasat pe locul al XIX –lea din 26 de concurenți. Din anul 1949, concomitent cu activitatea de sportiv, își începe și cariera de antrenor la CS Steagul Roșu Brașov. După retragerea din activitatea competițională s-a dedicat în exclusivitate muncii de antrenor. În 1956, federația i-a încredințat conducerea Centrului de copii, organizat în Brașov. Din anul 1969 își desfășoară activitatea de antrenor la CS Dinamo Brașov, reușind, pe perioada existenței secției de patinaj artistic să obțină, pentru acest club, cu sportivii pe care i-a pregătit, 23 de titluri de Campioni Naționali. Printre aceștia s-au aflat mai mulți patinatori care aveau să se afirme în sportul de performanță, precum: Mariana Chițu, Manuela Bădițoiu, Bogdan Kruti, Marius Negre și alții. În 1976, secția de la CS Dinamo se desființează, activitatea fiind preluată de CS Tractorul Brașov, unde din 1977 funcționează și secția de patinaj artistic. Având în vedere capacitatea și experiența sa profesională, de mai multe ori, a funcționat ca antrenor la loturile naționale. Întreaga sa carieră și rezultatele obținute, îl confirmă ca pe unul dintre cei mai prestigioși antrenori. Membru de onoare al FR de Patinaj (1998). Maestru al Sportului. Decorat cu Medalia *Meritul Cultural pentru Sport* în 1936.

UDREA, MAGDALENA (01/09/1938), n. în București. Antrenoare de patinaj viteză. Fostă patinatoare de performanță, specializată în probe de viteză. A activat la CS *Constructorul* și la CS *Dinamo* București, unde s-a pregătit cu antrenorul Florin Gămulea. Se remarcă la CN de juniori din 1957, când câștigă titlul de campioană la această categorie de vârstă. La CN de senioare, a câștigat 5 titluri de campioană națională – 4 titluri în probe individuale la 1000m în 1959, 1500m -2 titluri în 1958 și 1959, 3000m în 1959 precum și un titlu de campioană națională în clasamentul general la poliatlon în 1959. A fost componentă a loturilor naționale, participând la unele stagii de pregătire în diferite țări.

ULRICH PETRIC- ERNEST (1938) n. în Brașov. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ICF, specializarea patinaj, promoția 1962. Tainele patinajului a încercat să le deslușească singur. În 1955 s-a legitimat la CS *Dinamo* Brașov. Înainte de a se dedica

patinajului, jucase fotbal în echipa de pitici de la *Locomotiva* Brașov, ajungând chiar într-o finală pe țară. Baschetul, de asemenea, l-a atras jucând și la clubul *Steaua* pe post de pivot, în timpul stagiului militar. Și chiar după adeziunea sa totală la patinaj, baschetul i-a rămas a doua mare dragoste, păstrând legătura cu el ca arbitru, conducând 120 de partide internaționale, ca oficial și mai ales ca cel mai apropiat suporter al soției sale, Cornelia Adriana Petric, Maestră a Sportului (cu 75 de prezențe în echipa națională). În 1961 a organizat o secție de patinaj la AS *Voința* și la scurt timp, unii dintre sportivii săi au devenit Campioni naționali la juniori. În 1963 secția s-a transferat la CS *Dinamo* Brașov, iar în 1974 a trecut la CS *Tractorul*. Elevii săi au cucerit peste 230 de titluri naționale la patinaj viteză seniori și juniori și au depășit 200 de recorduri naționale. Sub atenta sa îndrumare la club sau la loturile naționale unii sportivi și în primul rând Mihaela Dascălu, au reușit să atingă recunoașterea internațională. În 1997 i s-a acordat

titlul de Antrenor Emerit. După pensionare a continuat să împărtășească bogata sa experiență unor patinatori tineri de viteză și patinaj artistic, iar ca președinte, să conducă, o anumită perioadă, destinele clubului *Societatea de Patinaj* din Brașov. Imboldul în prelungirea activității sale i l-au dat cele 550 de titluri de Campioni naționali și cele 8 medalii la CE și CM, cucerite de sportivii săi în îndelungata și rodnică sa carieră. Antrenor Emerit (1997).

VELLMAN - PUSZTAI,

ECATERINA (17/09/1927 – 2010), n. în Cluj. Sportivă de performanță, practicantă a patinajului artistic și al tenisului. A învățat să patineze la vârsta de 7 ani, în condițiile unui patinoar improvizat, lângă fabrica DELMATA, ajutată de tatăl său. La

10 ani, a primit primele patine „adevărate” și a beneficiat de îndrumarea antrenorului Ludovic Beke, iar na la patinaj și vara la tenis. În 1941, tatăl său a reușit s-o trimită, pentru două săptămâni la un stagiul de pregătire, în Budapesta. A început și participările în concursuri care, în 1949, reprezentând CS *Progresul* Cluj, au culminat cu câștigarea primului titlu de campioană națională. Această reușită a continuat cu noi titluri de campioană câștigate în anii 1952, 1953 și 1954, fiind legitimată tot la CS *Progresul* Cluj. În 1955, s-a clasat pe locul al doilea fiind învinsă de mai tânără Marieta Weinrich, aceeași situație înregistrându-se și în 1956 când EVP a fost dezavantajată de o accidentare. S-a remarcat și în proba de dublu, cu Ștefan Balazs, intrând în posesia titlurilor de campioni naționali în 1958 și 1959. În 1951, la Jocurile Mondiale Universitare de Iarnă, organizate în Brașov în compania unor puternici concurenți din alte țări EVP, s-a clasat pe locul al VIII-lea. După retragerea din activitatea competițională s-a calificat și a oficiat ca arbitru în competițiile interne și internaționale. A avut calitatea de arbitru internațional, calitate în care a făcut parte din juriile unor importante competiții oficiale, desfășurate în Franța, Canada, Danemarca, Suedia, Germania și alte în țări.

WEINRICH –PALTAN, MARIETA (16/10/1934 – 21/05/2009), n. în Cluj. Profesoară de matematică și fizică absolventă a Facultății de Matematică și Fizică din cadrul Universității Babeș-Bolyai din Cluj. În 1959 a fost încadrată ca profesoară de matematică și fizică în

Miercurea-Ciuc. Patinatoare de performanță, specializată în proba de patinaj artistic. La CN din 1952 -1954, se clasează pe locul al II-lea pentru ca începând din 1955 să-și îndeplinească marele obiectiv, câștigarea titlului de campioană națională. Are în palmares cinci titluri de campioană națională, în anii: 1955 (Cluj)-

pentru *Universitatea* ; 1956 (Cluj), 1957 (Miercurea Ciuc), 1958 (București) – reprezentând *AS Recolta* Miercurea Ciuc; 1959 (Cluj) – pentru *AS Avântul* Miercurea Ciuc. A fost componentă a lotului național, participând la diferite concursuri internaționale. În 1951 a participat la Jocurile Mondiale Universitare de iarnă, organizate în țara noastră, unde s-a clasat pe locul al IX-lea în proba individuală. A fost antrenore la Avântul Miercurea Ciuc 1958-1961, apoi a plecat în Tg. Mureș. A fost arbită la competițiile naționale și internaționale însoțind loturile reprezentative de patinaj artistic între 1970 - 1990. După 1991 s-a stabilit în Ungaria la Budapesta unde a continuat să officieze ca arbitru internațional până în anul 2003. A decedat la 21 mai 2009, în Budapesta la vârsta de 75 de ani.

Dezvoltarea înotului ca sport a constituit una din premisele importante care au favorizat apariția jocului de polo pe apă, unul dintre cele mai vechi jocuri, pe care-l găsim prezent și în programul ediției a II-a a JO moderne din 1900, de la Paris. Anglia este considerată țara de origine a jocului de polo, inițiatorii și practicanții fiind înotătorii stimulați de William Wilson, membru al *London Swimming Club*, căruia documentele vremii îi atribuie inițiativa dezvoltării acestui sport. (Ad. Vasiliu – *Polo de la A la Z*).

Se pare că prima încercare a avut loc în 1869, între două echipe formate din câte 11 jucători, care foloseau o minge de fotbal. Jocul a purtat diferite denumiri – fotbal pe apă, handbal pe apă, baseball pe apă – care denotă preocupările din epocă de a crea și alte jocuri în apă. În 1870, se menționează o primă încercare de a elabora regulile noului joc, încercări pe care le vom întâlni pe tot parcursul dezvoltării acestui sport. În lucrarea amintită ni se spune că în Anglia există documente care atestă că primul joc de polo pe apă (numit *aquatic handball*) s-a desfășurat la 14 iulie 1876, la *Bournemouth Premier Rowing Club*. S-a jucat până când s-a spart mingea! O dată cu acceptarea ideii că nu este vorba de un simplu divertisment, ci despre un nou sport, acțiunea a fost luată în serios. Au apărut mai multe echipe, s-a înmulțit numărul jocurilor, dar dificultatea consta în faptul că echipele nu se înțelegeau între ele, fiecare respectându-și propriile reguli de joc. În perioada 1879-1880, echipele au

început să cadă de acord cu interpretarea comună a unor reguli (echipa de 7 jucători, folosirea mingii de fotbal, condițiile înscrierii unui gol etc.). În 1884, Asociația Națională de Înot din Anglia a aprobat regulamentul de joc, care ulterior va mai cunoaște numeroase modificări. Reținem pentru istoria jocului de polo că Anglia a fost țara care a organizat, în 1888, primul campionat de polo din lume. Echipa de polo Manchester Osborne Club, care s-a dovedit cea mai bună din campionatul Angliei, între 1894-1901, a reprezentat Marea Britanie la turneul olimpic din 1900, cucerind primul titlu olimpic.

Eforturile Marii Britanii de organizare și dezvoltare a jocului de polo nu rămân fără ecou, multe țări din Europa și de peste Ocean arătându-se interesate de acest nou joc sportiv. Belgia, Austria, Germania, Franța, Italia, Ungaria, SUA au trecut, începând din 1888, la înființarea unor echipe, organizarea primelor jocuri și, mai apoi, a propriilor campionate. Numai că multe din echipele care au luat ființă în diferite țări nu au preluat regulile britanice, folosind propriile reglementări, situație care a creat o serie de neînțelegeri și măsuri nedorite (Germania și-a retras participarea de la turneul olimpic din 1904, pentru că urma să se joace după regulile americane *Softball Water polo*).

În 1908, ia ființă FINA – autoritatea mondială care coordonează toate ramurile natației, inclusiv jocul de polo, iar pe plan european, în 1926, LEN (vezi FRNPM).

Ținând seama de interpretarea neunitară a regulilor de joc, în 1911 FINA a obligat toate țările afiliate să adopte regulile anglo-saxone, însă aplicarea acestei hotărâri s-a făcut greoi, menținându-se încă interpretări diferite. În 1928 s-a înființat IWPC (International Water Polo Board), comisie care a propus corecții și interpretări clare ale regulilor de joc, modificări incluse în noul regulament, care a intrat în vigoare de la 1 ianuarie 1930. Acest regulament a cunoscut, în continuare, amendamente impuse de evoluția acestui sport, care urmăreau renunțarea la unele prevederi *antisportive*, dinamizarea și sporirea spectaculozității jocului.

Din 1900 până în 1973, JO au reprezentat unica competiție mondială pentru jocul de polo pe apă. Includerea acestui sport în programul olimpic (până în 1968 ca ramură distinctă, iar din 1972 ca ramură a natației) a contribuit la dezvoltarea și realizarea unor progrese care au permis unor țări să participe la JO, începând din 1900 (Marea Britanie, Belgia și Franța), în 1904 SUA, în 1908 – Suedia și Olanda, în 1912 – Austria și Ungaria, iar în 1920 – Brazilia, Grecia, Spania, Italia, Elveția și Cehoslovacia. La primele două ediții ale JO au participat echipe de club, iar din 1908, pentru prima dată la turneul olimpic au luat parte echipe reprezentative: 4 în 1908, 6 în 1912, 12 în 1920, 13 în 1924, 14 în 1928, 18 în 1948, 21 în 1952. Începând din 1976 participă 12 echipe, calificate după anumite criterii. În cele 22 de turnee olimpice (1900-1996) au participat 7 echipe de club și 45 de reprezentative, 15 dintre acestea cucerind medalii, dintre care 8 au intrat în posesia titlului olimpic. În total, Ungaria a obținut 12 medalii (6 de aur), Marea Britanie 4 (de aur), Iugoslavia 7 (3 de aur), Italia 6 (3 de aur), URSS 7 (2 de aur), SUA 8 (1 de aur), Germania 3 (1 de aur), Spania 2 (1 de aur), Franța 3 (1 de aur), Belgia 6, Suedia 3, Olanda, Croația, RF Germania și CSI câte o medalie. Primele trei clasate la JO de la Sydney 2000 au fost: Ungaria – Rusia – Iugoslavia, la ediția din 2004 (Atena) Ungaria-Serbia-Rusia, iar în 2008 (Beijing) Ungaria-SUA-Serbia.

Abia în 1973, FINA organizează, în Iugoslavia, prima ediție a CM de natație, la turneul de polo participând, constant, 16 echipe, cu excepția anului

1986 când au fost prezente 15. Situația echipelor clasate pe primele trei locuri: 1973 (Belgrad) Ungaria – URSS – Iugoslavia; 1975 (Cali – Columbia) URSS – Ungaria – Italia; 1978 (Berlin) Italia – Ungaria – Iugoslavia; 1982 (Guayaquil – Ecuador) URSS – Ungaria – RF Germania; 1986 (Madrid) Iugoslavia – Italia – URSS; 1991 (Perth – Australia) Iugoslavia – Spania – Ungaria; 1994 (Roma) Italia – Spania – Rusia; 1998 (Perth) Spania – Ungaria – Iugoslavia. În continuare primele 3 clasate la CM au fost următoarele: 2001- Fuku Oka, Spania-Iugoslavia-Rusia; 2003- Barcelona Ungaria-Italia-Serbia; 2005 - Mont Real Serbia - Ungaria - Grecia; 2007 - Melbourne Serbia - Ungaria - Spania; 2009 - Roma Serbia - Spania - Croația.

Din 1979, FINA organizează Cupa Mondială, din care până în 1999 s-au desfășurat 11 ediții, trofeul revenind de 3 ori Ungariei, de câte două ori echipelor din URSS, Iugoslavia și SUA, iar echipelor RF Germania și Italiei, câte o dată. În continuare primele 3 clasate au fost următoarele: 2002- Ungaria-SUA-Canada; 2006 – Australia-Italia-Rusia; 2010 – SUA-Australia-Canada.

Începând din 1926, din inițiativa Ungariei, se organizează CE, la prima ediție participând doar 4 echipe. Pe parcurs numărul acestora a crescut, făcând din CE una dintre cele mai puternice competiții, care a impulsionat semnificativ dezvoltarea și perfecționarea jocului de polo. În intervalul 1926-1999 s-au desfășurat 24 de ediții, la care au luat parte 30 de echipe, peste 20 de participări acumulând Ungaria, Italia și Olanda. Dintre echipele participante, 15 au obținut medalii, dar numai 6 au intrat în posesia medaliilor de aur: Ungaria – 17 medalii (12 de aur); URSS – 10 (5); Italia – 8 (3); RF Germania – 3 (2); Iugoslavia – 13 (1); Olanda – 2 (1); Germania – 5; Suedia și Spania – câte 3; Franța, Croația și RDG câte o medalie de argint; Belgia – 3 de bronz; Austria și Rusia – câte o medalie de bronz. La următoarele 4 ediții ale CE de seniori cele 12 medalii au fost împărțite astfel: 2001- Budapesta Iugoslavia-Italia-Ungaria; 2003- Kranj Serbia Muntenegru-Croația-Ungaria; 2006- Belgrad Serbia-Ungaria-Spania; 2008- Malaga Muntenegru-Serbia-Ungaria.

Pentru juniori, FINA a organizat 10 ediții ale CM, în perioada 1981-1999, la care au participat peste 40 de țări (România a participat la edițiile din 1993 – locul VI și 1999 – locul IX). Au obținut medalii 11 țări: Spania – 4 medalii (3 de aur); URSS – 3 (2); Ungaria – 6 (1); Iugoslavia – 5 (1); Italia – 3 (2); Croația – una de aur; Cuba – 3; Grecia – 2; Australia, RF Germania și Slovacia – câte o medalie. În cele 5 ediții ale CM de juniori organizate în perioada 2001-2009 au obținut medalii : Croația 4 (1-2-1); Ungaria 3 (1-1-1); Serbia și Macedonia 2 de aur; Grecia 1 aur, 1 argint; Italia 1 argint, 1 bronz; Spania și Serbia câte o medalie de bronz. Începând din 1995 până în 2009, FINA a organizat 8 ediții ale CM pentru junioare, la care au participat 25 de țări. Cele mai multe prezențe au avut: Australia, SUA, Canada, Grecia, Brazilia cu câte 8 participări; Germania cu 7; Rusia, Olanda, Ungaria și Italia cu câte 6. Cele 24 de medalii au fost obținute de Australia 6(2-3-1); SUA 6 (2-1-3), Rusia 3(1-1-1), Olanda și Canada câte o medalie de aur și argint, Grecia o medalie de aur, China o medalie de argint, Ungaria 2 medalii de bronz, Spania o medalie de bronz. Pe plan european, în perioada 1970-1998, LEN a organizat 16 ediții ale CE de juniori (20 de ani), la care au participat 33 de echipe, 10 țări obținând medalii, 6 dintre acestea pe cele de aur. România, din 10 participări, a câștigat o medalie de argint. În perioada 2000-2009 au mai fost organizate 7 ediții ale CE de juniori. De asemenea, au avut loc 7 ediții ale CE de juniori (18 ani), între 1983-1997, cu 28 de echipe participante, dintre care 8 au cucerit medalii și doar 3 pe cele de aur. România a fost prezentă la 5 ediții.

În țara noastră, ca și în alte țări, înotul a constituit o premisă pentru apariția și dezvoltarea jocului de polo. Aceste acțiuni au avut mai mult un caracter de divertisment și propagandistic, apariția unor echipe fiind semnalată, mai ales, în al treilea deceniu al secolului al XX-lea, perioadă când se dau în folosință o serie de bazine și se înființează noi cluburi. În 1921, cu ocazia unor întreceri în cadrul campionatului *Bega* din Timișoara, au loc și jocuri de polo. În același an, astfel de jocuri mai sunt semnalate și la Oradea. În 1922 ia ființă *Clubul*

Nautic Bucureștean, considerat cel dintâi club al înotătorilor, unde se întocmesc *regulamentele sportului*. Se organizează concursuri de înot și de water-polo în bazinul Societății *Tirul* (*Anuarul Sporturilor* 1938/1939). Tot în anul 1922, după unele surse, s-au înființat echipe de polo în cadrul cluburilor *Aletic* și *Universitatea*, iar din 1923 la Cluj, Oradea, Târgu Mureș, Arad, Timișoara și București. Jocurile de polo, care continuă să fie organizate mai mult în scop demonstrativ și propagandistic, se desfășoară în cadrul concursurilor de înot și sărituri. Un astfel de concurs este organizat în 1923, la Băile Felix (lângă Oradea), în program figurând și water-polo, dar asemenea acțiuni mai au loc și în alte orașe. Între echipele din orașele Cluj, Oradea și Târgu Mureș au loc jocuri, inclusiv internaționale (cu echipe de club din Ungaria). Numărul echipelor de polo crescând, se face tot mai mult simțită nevoia de organizare a unor competiții, separate de înot. Începea etapa în care jocul de polo se impunea ca ramură distinctă a sportului. În 1924 se face un mic pas, la Constanța (cu ocazia Zilei Marinei), prin desfășurarea primului turneu de polo – cum considera presa vremii – la care participă 3 echipe (*Victoria*, *Tricolor* și *Zmeul* – echipa canoneriei). Trofeul a fost câștigat de echipa *Victoria*. Anii 1927 și 1928 marchează o intensificare a activității în această ramură de sport și în București. Se înființează o secție de înot în cadrul Asociației CFR, care după 1930 își constituie și o echipă de polo, în care îi vom găsi și pe viitorii jucători, antrenori și animatori ai acestui sport: Teodor Pătulea, Radu Grigore și Alexandru Szatmari. În 1928, are loc la Oradea o reuniune de natație la care participă și sportivi din Arad și Cluj. Aici, se pare pentru prima dată, au participat la jocurile de polo și echipe de juniori. Cu ocazia CN din 1928, de la Cluj, s-a disputat și meciul de polo Cluj – Oradea (scor 3 – 3), el fiind considerat primul joc oficial între orașe. În 1929, apar în București echipe de polo la TCR și *Sportul Studentesc*. Tot în acest an se pun bazele unei competiții tradiționale intercluburi. Pentru prima dată, la campionatul regiunii Muntenia se dispută un meci de polo între TCR I și TCR II. Deși sunt multe discuții în privința

organizării CN de polo, după părerea noastră, având în vedere greutatea începutului, eforturile echipelor și ale organizatorilor de a realiza o astfel de acțiune, merită toată lauda. În cadrul acestor preocupări, care au durat peste 15 ani, unele concursuri regionale sau Cupe au primit denumirea de CN, deși ele nu întruneau condițiile unui campionat. Însă numele acestor echipe, considerate de mulți *campioane*, merită a fi reținute, ca o dovadă că acest joc era practicat și în țara noastră. Dificultățile prin care treceau echipele autohtone (numărul lor redus) erau asemănătoare celor întâlnite în organizarea primelor turnee olimpice unde, în 1900, au participat 4 echipe de club, dintre care 2 din Franța, iar în 1904 au fost numai 3 echipe de club (toate din SUA). Abia din 1908, JO s-au desfășurat cu reprezentative naționale de polo. Revenind la echipele noastre, literatura de specialitate și Anuarul Sporturilor menționează că au fost declarate campioane următoarele echipe: 1928 – AS Oradea; 1929, 1930, 1931 și 1932 – *Universi-tatea* Cluj; 1933 – CS Târgu Mureș; 1934, 1935 – CFR București; 1936 – CS Târgu Mureș; 1937 – nu s-a disputat; 1938, 1939 – *Vișorul Dacia* București; 1940 – CFR București; 1941, 1942 – nu s-a disputat; 1943 – CFR București; 1944 – nu s-a disputat; 1945 – CS Târgu Mureș.

După 1945, au apărut noi competiții (Cupa României, Cupa Orașelor, CN categoria B, turnee de calificare, CN pentru juniori etc.) și se adoptă diferite formule perfecționate de disputare a CN (meciuiri tur-retur, divizie, mai multe serii, turneu final, mai multe tururi, play-off etc.). S-a asigurat o activitate competițională internațională mai bogată, atât pentru seniori, cât și pentru juniori. De asemenea, au luat ființă echipe de polo la cluburile puternice din București și din alte orașe. Au fost organizate cursuri de formare și de perfecționare a antrenorilor, ca o preocupare a federației pentru constituirea unui corp valoros de specialiști. După primul curs de arbitri, organizat în 1934, preocuparea pentru pregătirea și perfecționarea acestora a devenit o constantă în activitatea federației. Arbitrii români s-au bucurat de aprecieri și pe plan internațional, un număr însemnat dintre aceștia devenind arbitri internaționali, precum: Cornel Mărculescu, Ioan

Drăgan, Nicolae Nicolaescu, Victor Nestor, Radu Timoc, Henri Iacobini, Nelu Blidaru și alții.

Începând din 1946, CN s-a desfășurat după toate normele performanței, contribuind la afirmarea unor jucători atât pe plan intern, cât și internațional.

Echipele campioane naționale și antrenorii care le-au pregătit: *ILSA* Timișoara (antrenor Gavril Török) 1946-1949; *Fl. Roșie* Industria Lânei – Timișoara (Gavril Török) 1950-1951; *CCA* Bu-curești (Adalbert Balint) 1952-1956; *Dinamo* București (Emerich Freund) – 1957; *Dinamo* București (Carol Corcec) 1958-1971; *Rapid* București (Constantin Vasiliu) 1972; *Dinamo* (Anatolie Grințescu) 1973-1974; *Rapid* (Constantin Vasiliu) 1975-1977; *Dinamo* (Iuliu Kapșa) 1978-1980; *Rapid* (Corneliu Rusu și Constantin Vasiliu) 1981; *Dinamo* (I. Kapșa) 1982-1984; *Crișul* Oradea (Ioan Alexandrescu) 1985; *Crișul* Oradea (I. Alexandrescu și Liviu Garofeanu) 1986; *Dinamo* (I. Kapșa) 1987; *Dinamo* (Dinu Popescu) 1988-1990; *Steaua* (Viorel Rus) 1991-1995; *Dinamo* (Liviu Răducanu) 1996-1997; *Dinamo* (Liviu Răducanu) 1998-2000; *RAPID INTRAROM* (Corneliu Rusu și Răzvan Mustață) 2001-2004; *STEAUA STIROM* (Eugen Georgescu și Gelu Lisac) 2005-2006; *CSM LEONARDO ORADEA* (Cornel Gordan) 2007-2009; *CSM FRIGOCONTI ORADEA* (Cornel Gordan) 2010.

Pentru juniori I, în perioada 1950-2000 s-au organizat 50 de ediții ale CN, cele mai multe titluri (8) revenind echipei *Progresul* București (antrenor T. Angelescu), urmată de *Rapid* – 6 titluri, *Triumf* – 6, *Dinamo* – 6, *Steaua*, *CSȘ 1* București, *Dinamo* și *Crișul* Oradea – câte 3 titluri. În perioada 2001-2010 în CM de juniori I, CS Crișu Oradea a câștigat 4 titluri (2007-2010), *Triumf* București 2 (2003-2004), *Astra* Arad 2005-2006 și câte un titlu *Dinamo* 2001 și *Steaua* 2002. În perioada 1968-1999, au fost organizate 32 de ediții ale CN pentru juniorii II titlurile fiind câștigate de: *Rapid* – 6, *CSȘ 1* București – 5, *Dinamo* – 5, *Triumf* – 4, *CSȘ 2* și *Steaua* București – 3, *Progresul* București și *Dinamo* Oradea – câte 2 titluri, *Vagonul* Arad și *Crișul* Oradea – câte un titlu. La juniori II *Dinamo* câștigat 5 titluri (2002, 2005, 2008-2010), *Astra* Arad 2 (2003, 2004), *Triumf* 1 (02001) *Crișu* Oradea I (2006)

Pentru juniori III, între 1977-1999 au fost organizate 22 de ediții ale CN (*Triumf* – 5 titluri, *Rapid* – 4, CSS 2 și *Steaua* București – câte 3). După 2000 Astra Arad 2001,2002,2003; Crișul Oradea 2006-2007, Viitorul Cluj Napoca 2004.

Dintre antrenorii care s-au remarcat în mod deosebit în activitatea cu juniorii și au câștigat titluri de campion național, menționăm pe: T. Angelescu, Fr. Krișan, C. Vasiliu, P. Niculescu, V. Ștefănescu, I. Kapșa, Gh. Dumitru, Al. Bădiță, Vl. Moraru, E. Georgescu, V. Pleșca, P. Marinescu, V. Țăranu, I. Miu, A. Ionescu și alții. După 2001 a obținut titluri de CN cu echipele lor de juniori I antrenorii: Ciprian Câmpianu – Crișul (2007-2010); Aurel Ionescu – Triumf (2003-2004); Cristian Cosma – Astra Arad (2005-2006); Florin Dumitrache – Dinamo (2001); Gheorghe Ilie – Steaua (2002). La juniori II au obținut titluri antrenorii: Doru Spănu (2005, 2008-2010) și Florin Dumitrache (2002) cu Dinamo, Cristian Cosma (2003) și Ioan Unc (2004) cu Astra Arad, Aurel Ionescu (2001) cu Triumf, Ciprian Cmpianu (2006) cu Crișul.

S-au remarcat în promovarea unor sportivi în loturile naționale de tineret și juniori CSS 1, Rapid, *Dinamo*, *Steaua*, *Crișul* și antrenorii: V. Ștefănescu, H. Prodan, C. Rusu, R. Mustață, Cornelia Poreanu, D. Spănu, Fl. Dumitrache, V. Rus, V. Ionescu, C. Gordan, D. Sava și alții.

După datele prezentate de Adrian Vasiliu în lucrarea *Polo de la A la Z*, echipa națională a susținut, până la 1 ianuarie 1998, un număr de 933 de jocuri (492 câștigate, 106 egale, 335 înfrângeri). Din aceste informații completate cu jocurile și rezultatele obținute până la 1 ianuarie 2000, rezultă că echipa națională de polo a susținut 1 002 jocuri interțări, înregistrând 529 de victorii și 112 meciuri egale, fiind învinsă în 361 de partide. Jucătorii noștri au marcat 7 336 de goluri și au primit 6 005. În cei peste 60 de ani (1946-2010) de activitate competițională internațională, echipa României s-a întâlnit cu reprezentative din 57 de țări. Din datele statistice ale FR de Polo, privind jocurile internaționale interțări susținute de reprezentativele naționale de seniori în perioada 27.08.1946-2.08.2009 rezultă următoarele: 1352 jocuri susținute;

679 jocuri câștigate, 128 de jocuri încheiate la egalitate; 545 pierdute. Față de datele prezentate de Adrian Vasiliu în cele ale FR de Polo apare un număr de jocuri în plus, acestea rezultând din faptul că au fost incluse toate jocurile echipelor de seniori, indiferent sub ce denumire au jucat. În total, au jucat pentru echipa națională până în 20.10.2010 un număr de 191 de jucători din care: 9 au peste 300 de prezențe; 27 cu peste 200 de prezențe și 64 cu peste 100. Dintre acestia 57 au făcut parte dintre echipele participante la JO (1952-1996), 57 în cele pentru CM (1973-2009) și 103 echipele care au reprezentat țara noastră la cele 21 de ediții ale CE (1954-2008). Cele mai multe participări la competițiile oficiale au realizat următorii jucători: Vlad Hagiu – 14, Liviu Răducanu și Ionuț Angelescu câte 10, Viorel Rus, Gelu Lisac și Dinel Stemate câte 9. Componenta loturilor care ne-au reprezentat pentru prima dată în competițiile oficiale: JO (Helsinki – 1952) – Z. Norman, Z. Hoszpodar, B. Ior-dachi, A. Kelemen, Fr. Șimon, O. Iosim, A. Sarkady, A. Stănescu, G. Deac (antrenor Gavril Török); CM (Belgrad – 1973) – Fl. Slăvei, S. Huber, Gh. Zam-firescu, D. Popescu, C. Rusu, Cl. Rusu, D. Frâncu, Ad. Schervan, I. Slăvei, R. Lazăr, V. Rus (antrenor Anatolie Grințescu); CE (Torino – 1954) – I. Deutsch, Z. Hoszpodar, Fr. Șimon, O. Iosim, G. Nagy, A. Stănescu, I. Novac, I. Lörincz, E. Csordas (antrenor Vasile Daroczi).

România a fost prezentă la 8 turnee olimpice, susținând 53 de jocuri, din care 21 câștigate, 10 egale și 22 de înfrângeri, acumulând 52 de puncte, cu care ocupă poziția a 9-a în clasamentul pe țări (după Ad. Vasiliu *Polo de la A la Z*). A debutat la JO în 1952, unde a pierdut jocurile cu echipele Germaniei și SUA în turneul preliminar, situație repetată și în 1956 în fața reprezentativelor Iugoslaviei și URSS. Se clasează pe locurile V în 1960 și 1964, locul VIII în 1972, locul IV în 1976 (soarta posibilei medalii pentru România fiind decisă cu 8 secunde înainte de finalul meciului Italia – Olanda, care s-a terminat la egalitate, singurul rezultat care ne ducea pe locul IV), în 1980 – locul IX, iar în 1996 (după 16 ani de absență), locul IX. Cea mai bună participare olimpică locul I V, a fost

realizată în 1976, la Montreal, de către D. Spânu, Fl. Slăvei, D. Popescu, Ad. Nastasiu, V. Rus, L. Răducanu, C. Rusu, Cl. Rusu, Gh. Zamfirescu, I. Slăvei, G. Novac (antrenori Anatolie Grințescu și Paul Niculescu). După alți 16 ani echipa noastră a reușit să se califice pentru JO din 2012 (Londra), fără să acceadă în zona medaliilor și a punctelor.

La cele 5 ediții ale CM la care a participat, echipa României a jucat 38 de meciuri (21 câștigate, 2 egale, 15 pierdute), obținând următoarele poziții în clasamente: 1973 – locul VII; 1975 – V; 1978 – VI; 1991 – IX; 1994 – XIII. La CM, cel mai bun rezultat a fost locul V ocupat în 1975, la Cali, de următorii jucători: C. Frățilă, Fl. Slăvei, D. Popescu, Ad. Nastasiu, V. Rus, L. Răducanu, C. Rusu, Cl. Rusu, Gh. Zamfirescu, I. Slăvei, G. Novac (antrenor Paul Niculescu). La următoarele ediții ale CM au fost înregistrate următoarele clasări: 2003- Barcelona, locul XII, antrenori Liviu Răducanu și Eugen Georgescu; 2005- Mont Real –locul VI, antrenori Vlad Hagi și Mihai Simion; 2007-Melbourne, locul XII antrenor Vlad Hagi; 2009- Roma, locul VII, antrenori Istvan Kovacs, Gelu Lisac, Ladislau Balanov. La CE (17 participări) s-au obținut următoarele rezultate: necalificată în semifinale (1954); locul V (1962), locul VI (1966, 1970, 1974); locul VII (1977, 1981); locul VIII (1983); locul I în grupa B (1985); locul VII (1987); locul V (1989); locul VIII (1991); locul IV (1993); locul XI (1995); locul III în grupa B (1996); locul I în grupa B (1998), locul IX (1999). Locul IV în 1993, la Sheffield, cel mai bun rezultat la CE, a fost obținut de jucătorii G. Lisac, M. Simion, C. Ghiță, Vl. Hagi, B. Giambașu, A. Georgescu, Fl. Bonca, F. Toth, E. Abrii, G. Geantă, D. Stemate, B. Rath, I. Angelescu (antrenori Cornel Rusu și Victor Ștefănescu). Participările la următoarele 4 ediții ale CE s-au sldat cu următoarele rezultate: 2001 (Budapesta) locul XI (antrenori Liviu Răducanu și Vlad Hagi); 2003 (Kranj) locul X (antrenor Liviu Răducanu); 2006 (Belgrad) locul IV (antrenori Vlad Hagi și Eugen Georgescu), 2008 (Malaga) locul IX (antrenori Cornel Rusu și Ionuț Angelescu). Alături de locul IV obținut în 1993 și cel din 2006 se înscrie printre cele mai bune clasări la CE de seniori, autorii acestei performanțe din 2006

au fost: Neciu Bertini, Dinu Robert, Radu Cosmin, Mușat Florin, Dunca Gheorghe, Iosep Andrei, Bonca Florin, Georgescu Ramiro, Ghiban Alexandru, Georgescu George, Matei Alexandru, Kadar Kallman, Andrei Eduard, Negrean Tiberiu, Bușilă Andrei.

La JMU, reprezentativele României au înregistrat rezultate de prestigiu, cucerind medalia de aur în 1977 la Sofia (Fl. Slăvei, D. Spânu, L. Răducanu, V. Rus, R. Mirea, Cs. Gyarfas, Ad. Nastasiu, I. Slăvei, Ad. Schervan, I. Fejer, Cl. Rusu – antrenori Ștefan Kroner și Alex. Szabo), precum și 2 medalii de bronz, în 1965 (Budapesta) și 1981 (București). La CE de juniori echipa noastră a participat la 26 de ediții (1971-2009).

De la locul IV obținut la CE de juniori în 1971, echipa de juniori a României, compusă din S. Diaconu, L. Zaharia, Fl. Ardelean, Vl. Hagi, C. Moiceanu, E. Tătaru, R. Tufan, V. Șerban, A. Mădescu, D. Ghiță, Z. Iles, P. Malecu, R. Pantea (antrenori P. Niculescu și V. Ștefănescu), cucerește medalia de argint (prima medalie într-o competiție oficială europeană) în 1982, la Varna.

Până la 20.10.2010, jucătorii cu cele mai multe jocuri și cele mai multe goluri marcate pentru echipa națională au fost următorii: Vlad Hagi 404 jocuri/1060 goluri; Edward Andrei Dina 401/312; Andrei Iosep 363/458; Florin Bonca 321/225; Ionuț Angelescu 315/292?, Kalma Kadar 309/157; Cosmin Radu 305/504; Liviu Răducanu 301/133; Dorin Costrăș 277/422 și Florin Mușat 249/83.

Jucătorii care au apărut poarta echipei naționale de polo, cu cele mai multe selecții în meciurile interțări: Robert Adrian Dinu 321 (și un gol marcat); Gelu Lisac 272, Florin Slăvei 222; Doru Spânu 198; Mihai Simion 174; Bertini Nenciu 160; Sorin Diaconu 148; Cornel Frățilă 117; Șerban Huber 108; Mircea Ștefănescu 105; Petre Chețan 82.

În clasamentele golgeterilor în competițiile oficiale se află următorii: Vlad Hagi – la CE locul III cu 22 de goluri în 1989 și locul II cu 24 goluri în 1991; la CM locul I cu 25 goluri în 1991 și locul II cu 21 goluri în 1994; la JO locul II în 1996; Dinu Popescu – la CM din 1973, locul II cu 17 goluri; Cornel Rusu – la CE din 1974 locul II cu 13 goluri; Bogdan Giambașu – la CE din 1993 locul III cu 19

goluri.

Echipele de club care au participat în Cupa Campionilor Europeni (CCE) au avut următoarele rezultate: *Dinamo București* (13 participări), a jucat finala la ediția 1967-1968 intrând în posesia medaliei de argint, s-a clasat pe locul IV în turneul final din 1972 și pe locul III în 1974, în semifinale în 1987 și de 2 ori în sferturi de finală; *Rapid București* (2 participări), în 1973 a ajuns până în semifinale; *Crișul Oradea* (2 participări), în 1986 a ajuns până în grupele semifinale; *Steaua* (6 participări) a promovat de 2 ori până în sferturi de finală. În Cupa Cupelor – *Dinamo* (9 participări) – locul III în 1976, medalie de argint în finala directă cu Vasas Budapesta (11 – 12; 10 – 10) în 1985, semifinalistă în 1986; *Crișul Oradea* (2 participări) – medalie de argint în turneul final de 4 echipe, în 1981.

Ca urmare a rezultatelor obținute, peste 109 de jucători au primit titlul de maestru al sportului, iar 43 pe cel de maestru emerit al sportului: Al. Szabo, Fr. Șimon, D. Popescu, V. Rus, L. Răducanu, Fl. Slăvei, Ad. Nastasiu, G. Novac, C. Rusu, Gh. Zamfirescu, Al. Bădiță, D. Costrăș, C. Gordan, I. Fejer, L. Garofeanu, I. Culineac, C. Mărculescu, G. Blajec, Șt. Kro-ner, Ad. Schervan, E. Ionescu, M. Simion, Vl. Hagi, S. Diaconu, D. Spânu, D. Fischer, Cl. Rusu, G. Gaiță, Ș. Popescu, I. Popa, I. Slăvei, A. Zahan, A. Grințescu, B. Mihăilescu, Dan Cristian, C. Frățilă, R. Lazăr, Zoltan Iles, R. Pantea, B. Rath, M. Rada, E. Fărcaș, A. Stănescu.

Antrenori emeriti: Constantin Vasiliu, Paul Niculescu, Teodor Angelescu, Arcadie Sarkady, Henri Iacobini, Carol Corcec, Francisc Krișan, Iuliu Kapșa, Ioan Alexandrescu, Vladimir Agarici, Dumitru Gheorghe, Nicolae Firoiu, Cornel Rusu, Victor Ștefănescu, Viorel Rus, Liviu Răducanu, Anatolie Grințescu, Valentin Median, Alexandru Bădiță și Liviu Garofeanu, Cornel Mărculescu, Aurel. Zahan, Adalbert Stănescu. Se cuvine să-i amintim și pe ceilalți antrenori care au avut contribuții importante la dezvoltarea acestui sport: Emerich Freund, Iohan Frâncu, Vasile Daroczi, Adalbert Balint, Aurel Ardeleanu, Paul Stroescu, Iosif Enăceanu, Nicolae Rujinski, Ion Borza, Gavrila

Török, Vasile Aranyoși.

Până în 1990, jocul de polo a făcut parte din structura organizatorică a FR de Natație (vezi FRNPM). Din 1990 s-a înființat FR Polo, care a avut următoarea conducere: președinți – dr. Ioan Drăgan (1990-1992), Vladimir Cohn (din 1992); secretar general – Anatolie Grințescu (din 1990); antrenori federali – Gheorghe Zamfirescu (1990-1992), Eugen Georgescu (1992-1994), Virgil Pleșca (din 1994).

La sfârșitul anului 2000, Biroul federal avea următoarea componență: președinte – Vladimir Cohn; vicepreședinți – Ioan Alexandrescu și Paul Niculescu; secretar general – Anatolie Grințescu; antrenor federal – Virgil Pleșca; membri – Adrian Nastasiu, Gheorghe Alexandrescu, Victor Turbatu, Virgil Goian, Anton Netolinschi, Laurențiu Olan.

Situația organizatorică în anul 2000 se prezenta astfel: 15 secții afiliate, din 5 județe; peste 541 de jucători legitimați (160 juniori III, 231 juniori, 150 seniori); 44 de antrenori; 19 arbitri divizionari.

În anul 2001, federația s-a reorganizat în conformitate cu prevederile Legii educației fizice și sportului Nr. 69, din 28 aprilie 2000. Adunarea generală din 12 noiembrie a adoptat noul Statut și a ales Biroul federal (format din 9 membri), ca organ de conducere al federației, având ca președinte de onoare pe Vladimir Cohn, iar ca președinte pe George Gaiță. Ca organ de administrare și gestionare a fost stabilit Biroul executiv, compus din: Anatolie Grințescu – secretar general; Virgil Pleșca – antrenor federal; Adrian Enache – contabil.

Componența Biroului Federal în 2008: președinte – George Gaiță, vicepreședinți – Dumitru Sorescu și Mihai Gherman; membri – Anatolie Glințescu (secretar general); Ioan Alexandrescu, Anton Netoliți, Radu Nechita, Vlad Hagi (antrenor federal), Adrian Enache (economist). Activul salariat al federației: secretar general Anatolie Glințescu; secretar adjunct Romeo Sotiriu; antrenori federali Virgil Pleșca și Vlad Hagi, expert sportiv Mihai Simion; economist Adrian Enache; organizator competiții Costel Creangă. După reorganizare în anul 2009, Biroul Federal a avut următoarea componență: președinte Anatolie

Glințescu; vicepreședinte Niță Florian și Marian Ștefan; membri Georgescu Eugen, Badea Alexandru, Roșca Dorin.

POLO PE APĂ – FEMININ

Jocul de polo a fost practicat numai de bărbați până în 1921, când în Danemarca a luat ființă prima echipă feminină. Exemplul danez a fost urmat și de alte țări, activitatea acestor echipe, destul de restrânsă, având un caracter demonstrativ. Oficializarea se produce în 1985, la CE de la Oslo, când pentru prima dată se organizează un turneu pentru echipele feminine. Printre echipele participante la CE s-au numărat: Olanda, Ungaria, U.R.S.S., Germania, Franța, Italia. Titlurile de campioană a Europei au revenit: Olandei (1985, 1987, 1989, 1993), Ungariei (1991) și Italiei (1995, 1997, 1999). La CE din 2001 Budapesta pe primele 3 locuri s-au clasat Ungaria, Italia, Rusia; în 2003 Kranj Italia-Ungaria-Rusia; 2006 Belgrad Serbia-Rusia-Ungaria, 2008 Malaga Rusia-Spania-Ungaria. În 1986, la cea de-a 5-a ediție a CM, desfășurată la Madrid, se organizează primul turneu mondial de polo feminin. Primele 3 locuri la CM au fost ocupate de: Australia – Olanda – SUA (1986); Olanda – Canada – SUA (1991); Ungaria – Olanda – Italia (1994); Italia – Olanda – Australia (1998). La edițiile următoare ale CM primele 3 clasate au fost următoarele: 2001 Fukuoka Italia-Ungaria-Canada; 2003 Barcelona SUA-Italia-Rusia; 2005 Mont Real Ungaria-SUA-Canada; 2007 Melbourne SUA-Australia-Rusia; 2009 Roma SUA-Canada-Rusia.

Un turneu olimpic de polo feminin, cu 6 echipe, a avut loc, pentru prima dată, la JO din anul 2000, de la Sydney, primele trei locuri fiind ocupate de Australia – SUA – Rusia. La JO din 2004 Atena pe primele 3 locuri s-au clasat Italia-Grecia-SUA, iar la ediția din 2008 Beijing Olanda-SUA-Australia. Și la noi în țară au fost unele încercări, după 1955, de pregătire a unor echipe de polo formate din înotătoare, care au realizat o serie de jocuri demonstrative. Promotorii acestei inițiative au fost antrenorii Petre Blazian și Paul Stroescu.

POLO PE APĂ PENTRU CATEGORIA MASTERS-VETERANI

După anul 2000, stimulați și de activitățile desfășurate în tot mai multe țări și pe plan internațional, a început să se organizeze și în țara noastră structuri organizatorice care să dezvolte jocul de polo pentru categoria *Masters-Veterani*. Astfel, a luat ființă, după propria prezentare în anul 2001 MASTERS WATER POLO CLUB, cu sediul în București cunoscut și sub denumirea de *Roumanian Veterans*. Clubul reunește membri fondatori, membri activi, jucători, antrenori, majoritate foști sportivi care și-au dorit să nu renunțe la sport în jurul vârstei de 30 de ani, ci doar să treacă la o altă categorie, la echipa națională de Old Boys. Printre promotorii și conducătorii acestui club se află fostul jucător de polo, component al loturilor naționale Florin Ardeleanu. Realizările clubului sunt deosebite. Printre acestea pot fi menționate: creșterea la 3 la număr de echipe pe categorii de vârstă; participarea la 5 ediții de Master Water Polo cu medalie de argint în 2001 (categ. 35+), aur la 40+ și bronz la 35+ în 2003, aur la 40+ în 2007; organizarea la Oradea, a CE de Polo Masters în 2009, unde s-a obținut medalie de argint la 40+ și de bronz la 45+; vicecampioană mondială în 2002; organizarea unor turnee pentru copii și juniori care să stimuleze dezvoltarea și practicarea acestui joc. Cu realizări semnificative și promoționale se înscriu și alte structuri care activează în acest domeniu printre care: ACS BRENNITAG ROMÂNIA, înființat în 2005 și ASOCIAȚIA MASTER POLO CLUB ROMÂNIA înființată în 2008. Activitatea în acest domeniu este în curs de perfecționare urmând ca în anii următori să asistăm la o activitate mai bogată care să permită unui număr mai mare de jucători să-și continue practicarea sportului îndragit, pentru sănătatea proprie, pentru petrecerea plăcută a timpului și chiar pentru obținerea unor rezultate de prestigiu pe plan internațional. Rezultatele care au putut fi identificate până în prezent au fost incluse în Cartea de Aur din Enciclopedia pentru cinstirea celor care le-au realizat.

RETROSPECTIVĂ ÎN IMAGINI

1930 - o fază a unui joc de polo pe apă, susținut de echipa CFR București, participantă în anii 1932-1933 în campionatul regiunii Muntenia, câștigătoare a CN din 1934 și 1935

Vișorul Dacia . Victor Catina, președintele secțiunii de Natație și Water-polo , cu echipa cu care a câștigat CN (Sibiu, 1938). Echipa a susținut 6 jocuri oficiale, câștigându-le pe toate, marcând 37 de goluri și primind 5. Din cadrul secției au fost selecționați în echipa națională de polo Ion Slăvescu, Eugen Püllok și Andrei Barna. Al șaselea jucător de la stânga la dreapta este viitorul antrenor de înot Iohan Frâncu (Fischer) de la CCA. Echipa a câștigat titlul și în 1939

*București – 1955 – echipa României, înaintea unui joc internațional.
De la stânga la dreapta: Iohan Frâncu (arbitru), Ion Bordi, Zoltan Hozzpodar, Eugen Csardaș, Ernest Patrichi, Francisc Șimon, Alexandru Marinescu, Gavrilă Nagy, Vladimir Marchițiu, Iosif Novak, Iosif Deutsch (antrenor Vasile Daroczi)*

Lotul olimpic al României 1960: Adalbert Balint -antrenor (în picioare), Ștefan Kroner (rândul unu), Anatolie Grințescu, Emil Mureșan, Ioan Alexandrescu, Mircea Ștefănescu, Alexandru Bădiță, Petre Cheșan, Alexandru Szabo (rândul doi), Gavril Blajec, Nicolae Firoiu, Fran-cisc Șimon, Constantin Marinescu, Iosif Culineac și Aurel Zahan (jos). Echipa s-a clasat la JO de la Roma pe locul V, performanță repetată și la JO de la Tokyo în 1964

Echipa de polo „Știința” București (antrenor Iosif Enăceanu), campioană națională de juniori pe anul 1954. De la stânga la dreapta: Gavril Blajec, Radu Zane, Nico-lae Nistor, Constantin Chirvăsuță, Ștefan Kroner, Gheor-ghe Chiriac, Constantin Marinescu. Patru dintre compo-nenții acestei echipe au fost promovați în echipa națională de seniori, Ștefan Kroner și G. Blajec devenind jucători de bază

Echipa națională de polo în 1958. De la stânga la dreapta: A. Grințescu, C. Chirvăsuță, Al. Marinescu, A. Zahan, M. Ștefănescu, Al. Szabo, Șt. Kroner, G. Blajec, Vl. Marchițiu, N. Firoiu

România tineret 1961: Nicolae Firoiu, Traian Fleşeriu, Nicolae Csiszer, Emil Mureşan (sus); Constantin Chirvăsuţă, Cornel Mărculescu, Valeriu Țăranu, Ioan Alexandrescu (mijloc); Iosif Culineac și Bogdan Mihăilescu. Toți au fost pro-movați în echipa națională de seniori

O mare parte dintre jucătorii de bază din care s-au format echipele naționale în perioada 1956-1972. În paranteză este menționat numărul jocurilor oficiale susținute cu echipa națională. Rândul de sus, de la stânga la dreapta: Nicolae Firoiu (126); Ștefan Kroner (135); Sorin Scurei (16); Gh. Zamfirescu (232); Alexandru Szabo (212); Gavril Blajec (91). Rândul de jos: Nicolae Ciszser (29); Cornel Mărculescu (107); Anatolie Grințescu (131); Aurel Zahan (204); Iosif Culineac (188)

Dinamo 1957-1967. Echipa care a câștigat pentru a 11-a oară consecutiv titlul de campioană republicană (în picioare de la stânga la dreapta): Novac, Zahan, Popa, Mihăilescu, Frățilă, Grințescu; (jos) Mărculescu, Zamfirescu, Blajec, Ciszer, Kroner. Echipa Dinamo a mai câștigat titlurile de campioană la edițiile 1968-1971, 1973-1974, 1978-1980, 1982-1984, 1987-1990, 1996-2000

România 1974 – CE - Viena - locul V (antrenori Constantin Vasiliu și Paul Niculescu)

JO - München - 1972 (locul VIII) Rândul de sus: Sorin Scurei, Gruia Novac, Iosif Culi-neac, Adrian Nastasiu, Bogdan Mihăilescu, Viorel Rus, Dinu Popescu, Cornel Frățilă (antrenori A. Grințescu, N. Firoiu). Rândul de jos: Claudiu Rusu, Cornel Rusu, Radu Lazăr, Șerban Huber, Florin Slăvei

CB 1976 Locul I - echipa României; pe podium Cornel Rusu - căpitanul echipei. Locul II - echipa Iugoslaviei

Delegația României la CM de la Cali (Columbia), în iulie 1975: Florin Slăvei, Claudiu Rusu, Gruia Novac, Adrian Nas-tasiu, Cornel Frățilă, Viorel Rus, Gheorghe Zamfirescu (sus); Florin Slăvei, Paul Niculescu, Cornel Mărculescu, dr. Ioan Drăgan, Dinu Popescu, Cornel Rusu, Liviu Răducanu (echipa s-a clasat pe locul V)

Echipa României la CE din 1977 – Jönköping (locul VII)

Echipa „Rapid”, campioană națională în 1975 Echipa a mai câștigat titlurile de campioană la edițiile din 1976, 1977 și 1981

Grup de sportivi, componenți ai echipei naționale din perioada 1977-1982. În picioare: Ștefan Kroner (antrenor), Radu Mirea, Doru Spânu, Claudiu Rusu, Adrian Nastasiu, Dinu Popescu, Liviu Răducanu, Adrian Munteanu, Alex. Szabo (antrenor), Viorel Rus, Ilie Slăvei, Florin Slăvei, Adrian Schervan, Ivan Fejer. În această formulă, în 1977, echipa a câștigat pentru prima dată titlul de Campioană mondială universitară (Sofia)

Crișul Oradea 1981, autoarea unui succes de prestigiu al polo-ului românesc: locul II în Cupa Cupelor la Split (1981). Ioan Alexandrescu (antrenor), Claudiu Rusu, Petre Raț, Vasile Ungureanu, Liviu Garofeanu, Ivan Fejer (căpitanul echipei), Cornel Gordan, Dorin Costrăș, Nicolae Rujinski (antrenor), în picioare; Emil Fărcața, Radu Arabagiu, Zoltan Illes, Mihai Rada, Csaba Kiss, Roberto Pantea

Crișul Oradea, la primul titlu național, Bazinul Dinamo, 12 mai 1985. De la stânga la dreapta: Ioan Alexandrescu, antrenor, dr. Timaru Kast, D. Costrăș, P. Raț, C. Gordan, R. Pantea, L. Garofeanu, Fr. Kiss, M. Rada, A. Tordai, președin-tele clubului; în picioare: I. Fejer, căpitanul echipei, G. Indig, L. Indig, L. Bone, I. Csaki și Y. Illes. În 1986, echipa „Crișul” a câștigat și cel de-al doilea titlu național

România – 1989, locul V la CE de la Bonn

Grup de sportivi, componenți ai echipei naționale din perioada 1977-1982. În picioare: Ștefan Kroner (antrenor), Radu Mirea, Doru Spânu, Claudiu Rusu, Adrian Nastasiu, Dinu Popescu, Liviu Răducanu, Adrian Munteanu, Alex. Szabo (antrenor), Viorel Rus, Ilie Slăvei, Florin Slăvei, Adrian Schervan, Ivan Fejer. În această formulă, în 1977, echipa a câștigat pentru prima dată titlul de Campioană mondială universitară (Sofia)

Componenți ai echipei naționale din anii 1985-1986. Anatolie Grințescu (antrenor), Doru Spânu, Doru Ciobăniuc, Iuliu Kapșa (antrenor), Liviu Răducanu, Mihai Simion, Cornel Rusu, Horia Niță, Ivan Fejer, Ilie Gheorghe, Dorin Costrăș, Liviu Garofeanu, Vlad Hagi, Adrian Schervan, Cătălin Moiceanu, Florin Ardelean

Bazinul din Pădurice, Arad unde s-au format mulți jucători de polo și s-au disputat numeroase jocuri – poartă numele antrenorului Ioan Borza

Lotul național de polo al României - 2010

FIGURI REPREZENTATIVE

AGARICI, VLADIMIR, (1932) n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF în 1954, specializarea natație. Înotător de performanță și jucător de polo. Concurează în perioada 1943-1956 pentru cluburile *Spartac-Finanțe Bănci*, *Știința ICF*,

Clubul Nautic Universitar și *Știința București*. A participat la diferite concursuri de inot ale Regiunii Muntenia și la competiția de toamnă *Traversarea Lacurilor* (Herăstrău-Floreasca). În 1950 realizează nou record național la 4x100m fluture, cu ștafeta *CS Spartac-Finanțe Bănci* de mai multe ori. Fiind și un bun velist, concurează cu succes în acest sport, pentru clubul *Finanțe*. Primul dintre antrenorii săi care l-a orientat și pregătit la înot, a fost Gh. Bidrinschi. Având o talie impresionantă, putere și înotând foarte bine, joacă polo tot la cluburile pentru care a înotat. Mai târziu va antrena aceste echipe, divizionare A cu rezultate bune în campionat, furnizând și mulți sportivi echipei naționale, care au fost titulari în mari competiții internaționale de polo. Printre aceștia s-au aflat Balanov Ladislau Adrian, Pleșca Virgil și alții. Cadru didactic, gradul I, la Școala generală nr. 3 (Bd. Nicolae Titulescu), unde are marele merit că pe lângă activitatea didactică, cu eforturi deosebite reușește construirea unui bazin de înot, ajutându-i pe toți elevii liceului să participe la cursurile de înot. Pentru toată activitatea și rezultatele sale i s-a decernat titlul de Antrenor Emerit.

ANDREI-DINA, EDWARD (1975), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al Facultății de Educație Fizică și Sport, din Bacău. Antrenor de polo, absolvent al școlii de antrenori. Jucător de polo de performanță. A început să practice înotul la vârsta de 8 ani,

sub îndrumarea antrenorilor Ion Miu și Liliana Dan. A fost legitimat ca jucător de polo la *CS Rapid* din București, în perioada 1992-1995 (antrenor Cornel Rusu), *CS Dinamo* – 1996-1998 (antrenor Liviu Răducanu), *Primorac Kotor* – Iugoslavia – 1998-2000, *CS Rapid* 2000-2002 (antrenor Cornel Rusu), *CS Dinamo*- 2002-2003 (antrenor Liviu Răducanu), *RN SORI- Italia* 2003-2006 (antrenor De Crescenzo), *CS Dinamo* – 2006-2007 (antrenor Liviu Răducanu). A câștigat 10 titluri la diferite categorii de juniori și a devenit de 5 ori campion național la seniori (3 cu *CS Dinamo* – 1996, 1997 și 1998 și 2 cu *CS Rapid* – 2001, 2002). A avut peste 500 de selecții în loturile naționale, realizând o performanță de excepție – 401 de jocuri internaționale inter-țări, în care a marcat 312 goluri. Cu această performanță se situează pe locul al-II-lea în clasamentul tuturor timpurilor (după Vlad Hagi). A participat la 13 competiții internaționale oficiale, 3 la juniori și 10 la seniori. La juniori, a fost prezent la CE din 1992 și 1994 și la CM din 1993-Cairo (locul VI) – antrenori Adrian Ionescu, Florin Dumitrache, Viorel Rus și Eugen Georgescu. În competițiile seniorilor a participat la JO de la Atlanta,

din 1996 (locul IX), la CE din 1996 – Malta (locul III în grupa B), din 1998 – Istanbul (locul I în grupa B), 1999 – Florența (locul IX), 2001 – Budapesta (locul XI), 2003 – Kranj (locul X), 2006 – Belgrad (locul IV), 2008 – Malaga (locul VIII), la CM din 2003 – Barcelona (locul XII), 2005 – Montreal (locul VI), 2007 – Melbourne (locul XI), 2000 – Roma (locul VII). La lotul național de seniori s-a pregătit cu antrenorii Cornel Rusu, Liviu Răducanu, Vlad Hagi, Viorel Rus, Eugen Georgescu, Mihai Simion, Gheorghe Marinescu, Istvan Kovacs, Gelu Lisac, Ladislau Balanov. Pentru rezultatele obținute a primit titlul de Maestru al Sportului.

ALEXANDRESCU, IOAN (1941-2007), n. în Ocna Mureș (jud. Alba). Profesor de educație fizică, absolvent al FEF din cadrul Institutului Pedagogic Oradea, promoția 1974. Jucător și antrenor de polo pe apă. A fost legitimat la CS Rapid (1956-1962), unde s-a pregătit

cu antrenorul Constantin Vasiliu. A mai activat la CCA (1963-1964) și la CS Crișul Oradea (1965-1974). Cu echipele la care a jucat s-a clasat de mai multe ori pe primele 3 locuri la CN de juniori și seniori. Campion național de juniori cu CS Rapid, vicecampion cu CCA (1963/1964), locul 3 cu CS Crișul. Selecționat în loturile naționale de juniori, tineret și seniori (1958-1965), a susținut mai multe jocuri internaționale printre care și 4 meciuri oficiale inter-țări. După retragerea din activitatea competițională s-a dedicat muncii de antrenor, mai întâi la AS Progresul Oradea, și apoi la CS Crișul după 1980 la început împreună cu antrenorul Nicolae Rujinski, iar din 1984 ca antrenor principal. Realizează două performanțe deosebite câștigând titlurile de campioni în 1985 și 1986. Sunt de remarcat și cele 5 clasări pe locul al II-lea. Printre realizările sale ca antrenor se află și promovarea în loturile naționale a peste 30 de jucători, care au contribuit la obținerea unor rezultate de prestigiu pe plan internațional. Valoarea jucătorilor săi este confirmată și de cele titluri de Maeștri Emeriți ai

Sportului acordate acestora. În 1986 a făcut parte din colectivul de tehnicieni care a pregătit lotul național. Prin activitatea și realizările sale, a reușit să finalizeze eforturile predecesorilor săi – antrenorii Emerich Freund și Nicolae Rujinski, a știut să beneficieze de sprijinul organelor locale și al activului obștesc – în special al președintelui secției de polo, Horia Cozma. Debutul succesului internațional se produsese în 1981, când echipa CS Crișul câștigase medalia de argint în Cupa Cupelor. Au urmat și alte participări și în CCE, în CCC și alte competiții în care Oradea a reușit să acumuleze prestigiul internațional. Tot acești oameni dăruieți jocului de polo, avându-l promotor pe Ioan Alexandrescu au contribuit la împlinirea unui vis îndrăzneț - construirea unui bazin modern. Oradea a devenit astfel unul dintre principalele centre ale poloului românesc și chiar internațional găzduind mai multe acțiuni internaționale de amploare. Dovedindu-și calitățile de bun organizator I.A. a îndeplinit și alte funcții importante printre care: vicepreședinte (1984-1990), președinte (1990-2001) și director (2001-2004) la CS Crișul; membru al FR de Natație și FR de Polo din 1982; vicepreședinte al FR de Polo (2000-2004). A contribuit alături de alte personalități la editarea în Oradea a lucrării "Polo de la A la Z" a ziaristului Adrian Vasiliu. Distincții: Diplome de Excelență (2005 - Primăria Oradea și ANS); Diplomă de Merit (2007 –ANS); Cetățean de Onoare al Municipiului Oradea acordat post mortem în 2007. În memoria sa organele locale au hotărât ca Bazinul Olimpic la a cărui realizare a contribuit să-i poarte numele. Antrenor Emerit. Decorat cu Medalia Națională Serviciul Credincios (2000) și cu Ordinul Meritul Sportiv clasa a III-a (2004)

ANGELESCU, IONUȚ (1968), n. în București. A început să joace polo la Clubul *Rapid*, sub îndrumarea antrenorului Valeriu Țăranu și a continuat la Clubul *Steaua*, cu antrenorul Viorel Rus. După 1995 a jucat în campionatul italian. Cu echipa „Steaua” a câștigat 5 titluri de

campion național (1991-1995). A reprezentat România la 10 competiții internaționale oficiale: CM (1991 și 1994) și CE (1985, 1987, 1989, 1991, 1993, 1995, 1998 – grupa B, 1999). A participat la Cupa Mondială din 1991 și la CE de juniori din 1986. Are meritul de a fi contribuit la obținerea celor mai bune rezultate la CE din 1989 (locul V) și în 1993 (IV), precum și la calificarea echipei pentru JO din 1996 de la Atlanta. Se află în clasamentul primilor 10 jucători de polo din țară, fiind prezent în 235 de meciuri interțări, în care a marcat 260 de goluri. Maestru al sportului.

ANGELESCU, TEODOR (1928), n. în București. Sportiv, arbitru și antrenor de înot și polo pe apă. A activat ca sportiv (înotător și jucător de polo) la *Liga Navală Română* (1940-1947) și la *CFR* (1947-1949). Între anii 1949-1951, s-a numărat printre cei care au

contribuit la înființarea secției de natație a Clubului *Dinamo*, ca instructor și jucător de polo, iar din 1952 până în 1988, și-a desfășurat activitatea la Clubul *Progresul* din București. Timp de peste 50 de ani a contribuit la dezvoltarea natației din țara noastră. Are merite în organizarea acțiunilor de învățare a înotului și inițiere a copiilor în acest sport, reușind să formeze numeroși jucători de polo. Specializat în selecția și formarea jucătorilor de polo, cu sportivii pregătiți a cucerit 10 titluri de campioni naționali de juniori cu echipele CS *Progresul* (8 titluri la juniori I și 2 la juniori II), în perioada 1955-1972. La înot a obținut de asemenea numeroase titluri de campion și recorduri naționale de juniori și seniori (Mihai Mitrofan, Emil Voicu, Ștefan Alexandru, Valentin Medianu și alții). A promovat în loturile naționale de polo 15 juniori și 11 seniori, majoritatea dintre aceștia ajungând jucători de bază în echipele naționale, unii dintre ei fiind prezenți la JO din 1964 (locul V) și 1976 (locul IV). Printre jucătorii la a căror pregătire a contribuit, se numără: Doru Spănu, Cornel Mărculescu, Cornel Frățilă, Petre Chețan, Nicolae Fulgeanu, Radu Mirea, Virgil

Pleşca și alții. În perioada 1956-1985, a fost de mai multe ori antrenor la loturile naționale de juniori și tineret. În 1962, a pregătit lotul de seniori pentru CE de la Leipzig, unde echipa s-a clasat pe locul V. În anul 1974, a funcționat ca antrenor de polo în Iran, unde a pregătit echipa acestei țări pentru Jocurile Asiatice, participare care s-a soldat cu cucerirea medaliei de aur. A fost membru al Colegiului Central al antrenorilor, vicepreședinte și președinte al comisiei de polo a municipiului București. În anul 1971, a publicat la Editura *Stadion* lucrarea *Polo pe apă*, împreună cu Octavian Mladin. Pentru contribuția adusă la dezvoltarea natației și rezultatele obținute ca antrenor de polo, în anul 1992 i s-a acordat titlul de Antrenor emerit.

ARANYOSSY LADISLAU- vezi FR Natație și Pentatlon Modern

ARDELEAN, FLORIN (1962) n. în București. Jurist, absolvent al Academiei de Poliție Al. Ioan Cuza din București, specialitatea drept procesual penal. Om de afaceri, director general la *Just Claims SRL*. Jucător de polo de performanță.

A început să învețe înotul și jocul de polo la vârsta de 10 ani, sub îndrumarea antrenorului Iuliu Kapșa. A activat la CS *Dinamo* din București (1972-1992) având ca antrenori pe Iuliu Kapșa, Grințescu, Dinu Popescu și Liviu Răducanu. Sub culorile acestui club a cucerit 4 titluri de campion național la juniori și 8 titluri la seniori. A susținut cu echipa națională 141 de jocuri internaționale inter-țări în care a marcat 70 de goluri. A avut peste 100 de selecții în loturile naționale de juniori și tineret și peste 150 în cel de seniori. A susținut cu echipa națională 141 de jocuri internaționale inter-țări în care a marcat 70 de goluri. Cu echipa CS *Dinamo* a participat în CCE din 1981, 1982, 1987 (semifinală), 1988 (sferturi) și 1990, precum și la ediția din 1985 a Cupei Cupelor unde a câștigat medalia de argint. A reprezentat țara noastră la CE de juniori din 1980,

la Sitard – locul V (antrenori Carol Corcec și Nicolae Arsene) și la cele din 1982, la Varna – locul II, prima medalie obținută de polo-ul românesc într-o competiție internațională oficială (antrenori Paul Niculescu și Victor Ștefănescu). Cu echipa națională de seniori a fost prezent la CE din 1983 (Roma) – locul VIII (antrenor Anatolie Grințescu), din 1985 (Sofia) – locul I în grupa B (antrenor Iuliu Kapșa) și la cele din 1989 (Bonn) – locul V (antrenor Cornel Rusu), precum și la CM din 1991 (Perth) – locul IX (antrenori Cornel Rusu și Gh. Zamfirescu). Pentru rezultatele obținute, în anul 1985, i s-a acordat titlul de Maestru al Sportului. După anul 2000, s-a implicat în organizarea pregătirii și participării în competițiile internaționale a jucătorilor de polo din categoria veterani. Medaliat cu aur la CM din 2002 (Noua Zeelandă), categ. +35 ani și la CE din 2007 (Istanbul), categ. +40 ani și cu bronz la CE din 2009 (Oradea), categ. +45 ani.

BALANOV, LADISLAU-ADRIAN (1967), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al Facultății de Educație Fizică din Universitatea Ecologică, București, promoția 2007. Antrenor de polo pe apă, absolvent al școlii de antrenori.

Jucător de polo de performanță. A început să practice jocul de polo, la vârsta de 7 ani, sub îndrumarea profesorului Vladimir Agarici. Și-a continuat activitatea la Școala generală nr. 3, cu același antrenor (1974-1978), la CSS nr 1- antrenor Eugen Georgescu (1978-1985), la Sportul Studentesc, în paralel (1981-1985), la CSA *Steaua*- antrenor Rus Viorel (1985-1991). Campion național cu CSS nr. 1 în 1983 (la juniori II) și în 1984 și 1985 (juniori I), campion național la seniori cu CSA *Steaua* în anul 1991. Participant cu CSA *Steaua* în CCE și în CCC, până în sferturi. Jucător profesionist (1985-2005) la Taverny SN (Franța) în perioada 1991-2003 și la CSM Crișul Oradea- antrenor Cornel Gordan (2003-2005). Component al lotului național de juniori, cu care a susținut 60 de jocuri- antrenori Eugen

Georgescu, Virgil Pleșca, Alexandru Bădiță, s-a clasat pe locul X la CE de juniori din Germania (1986). Cu echipa națională de seniori a susținut 111 jocuri internaționale inter-țări, marcând 40 de goluri, avându-l ca antrenor pe Cornel Rusu. Participant la: CM din 1991 Perth (locul IX); la CE din 1989- Bonn (locul V) și 1991- Atena (locul VIII); la Cupa Mondială de la Barcelona (locul VI). Începând din 1997, a activat și ca antrenor la CN Taverny (Franța)- 1997-2000 la grupe de copii și 2001-2002 la echipa de seniori, la FC Sete (Franța)- 2002-2003 la echipa de seniori și la Entourcoing (Franța)- 2005-2007 la echipa de seniori. În anul 2003 participând la CE ale veteranilor de la Kranj, reprezentând *Masters Water Polo Club Romania*, a cucerit medalia de bronz. În perioada 2004-2005 a fost antrenor la lotul național de juniori al României, iar din anul 2008 a fost promovat ca antrenor secund la lotul de seniori. În anul 1991, a primit titlul de Maestru a Sportului.

BALINT, ADALBERT (1919-1980), n. în Timișoara. Antrenor de înot și polo. Înotător și jucător de polo de performanță, sporturi pe care le-a practicat în cadrul renumitului Club din Timișoara – *ILSA*. Participă la CN de înot, organizate în perioada 1935-1940, fiind

component al echipelor de ștafetă 4x100 și 4x200m liber, probe în care obține următoarele rezultate: 1935 – locul I la 4x100m și II la 4x200m liber; 1936 – locul II la ambele probe; 1939 – locul I la 4x100m liber și II la 4x200m; 1940 – locul I la 4x100m liber. Concomitent participă și la CM de polo, unde echipa clubului *ILSA* se clasează pe următoarele locuri: 1937 – III; 1939 – II; 1940 – II; 1945 – locul I. În 1946, a participat la prima ediție a JB de la Split. A susținut cu echipa națională 3 jocuri internaționale inter-țări marcând 3 goluri. În 1950 a făcut parte din secția de înot a CCA, participând la CM naționale de înot unde, pe lângă titlurile obținute cu ștafetele 5x50, 7x50 și 10x50m liber, stabilește și noi recorduri naționale. Din 1951 până în 1966, își desfășoară activitatea ca

antrenor de polo în cadrul CCA (CS *Steaua*), calitate în care a reușit să selecționeze și să pregătească cea mai puternică echipă din țară care, în perioada 1952 – 1956, a câștigat 5 titluri de campioană națională. În același timp, majoritatea jucătorilor pregătiți de AB, printre care: G. Nagy, Z. Hoszpodar, I. Deutsch, O. Iosim, A. Grințescu, G. Blajec, Al. Szabo, I. Novac, N. Ștefănescu, N. Firoiu și alții, au constituit nucleul de bază al echipei naționale, care în perioada 1950-1970, au reprezentat țara noastră la cele mai importante competiții internaționale. A pregătit echipa națională de polo pentru JMU din 1954, unde a câștigat medalia de bronz, precum și pentru JO din 1960, care în condițiile unui arbitraj părtinitor, s-a clasat pe locul al V-lea realizând prima performanță de valoare într-o competiție internațională, oficială și primele puncte obținute de polo pentru țara noastră. Este de menționat și faptul că majoritatea jucătorilor pregătiți de AB participau și la CN de înot, câștigând numeroase titluri de campioni și stabilind noi recorduri naționale. A avut calificarea de arbitru de polo, calitate în care a oficiat la numeroase jocuri interne și internaționale. După 1970, a funcționat ca antrenor la echipa de polo a CS *Dunărea Galați*, până în 1980, când a decedat. A fost un foarte talentat desenator, caricaturist, pictor și sculptor amator. A realizat proiecte, machete și schițe pe baza cărora au fost confecționate Insigna FR de Natație, medalii, plachete și diferite trofee care au fost acordate câștigătorilor competițiilor de înot, polo și sărituri în apă. Ca antrenor, a avut o contribuție importantă la perfecționarea sistemului de pregătire fizică, tehnică și în special în introducerea unor noutăți în scopul îmbunătățirii tacticii de joc. Decorat cu Medalia Muncii în anul 1960.

BĂDIȚĂ, ALEXANDRU (1937), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFȘ, promoția 1968. Ca sportiv, și-a desfășurat activitatea la *Liga Navală Română* (1948-1949), *Constructorul* și *Progresul* (1949-1956), *Dinamo* (1957-1962), *Steaua* (1963-1964). La

cluburi s-a pregătit cu antrenorii C. Vasiliu, C. Corcec, A. Balint și T. Angelescu. A câștigat 6 titluri de campion național cu echipa *Dinamo* (1957-1962). A realizat 3 participări cu echipa națională în competițiile oficiale: JO (1956, 1960) și CE (1962). A susținut peste 100 de jocuri cu echipa națională, din care 56 în meciuri interțări, înscriind 30 de goluri. Maestru al sportului și Maestru emerit al sportului. Ca antrenor, a funcționat la *Petrolul Ploiești* (1968-1974), unde a reușit să se claseze pe poziții fruntașe cu echipa de juniori, iar în 1974 a promovat în CN de seniori. Printre jucătorii la a căror pregătire a contribuit, s-au remarcat L. Garofeanu și E. Băjenaru. Din 1987, a funcționat ca antrenor la CS *Triumf*, unde cu echipele de juniori reușește să se claseze pe poziții fruntașe în CN, iar în 1994 să câștige titlul de campion național la juniori I. Printre jucătorii promovați în secțiile altor cluburi și în loturile naționale, se numără: H. Bădiță, B. Matei, D. Stoenescu și alții. În perioada 1971-1991, a lucrat ca antrenor la loturile naționale de juniori aflate în pregătire pentru CE: în 1971 (cu Paul Niculescu) – locul IV, 1986 – locul X și 1990 (cu Răzvan Mustață) – locul XI, ani în care juniorii români au câștigat titlurile de campion balcanic. Antrenor emerit.

BLAJEC, GAVRIL (1939), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF din București, promoția 1965. A jucat la echipele: *Știința București* și *Cluj* (1951-1958), *Steaua* (1958-1960), *Dinamo* (1960-1970), și IEFȘ (1971-1973). La cluburi s-a pregătit cu antrenorii Iosif Enăceanu, Aurel Ardeleanu, Adalbert Balint, Carol Corcec și Vladimir Agarici. A practicat și înotul, participând la mai multe CN și concursuri, soldate cu câștigarea unor titluri de campion (în 1954 a obținut titlul național de juniori la 100 m fluture). La polo a cucerit 10 titluri de campion național cu echipa *Dinamo*. Participant la JO din 1960 (Roma), unde contribuie la clasarea echipei pe locul V, și la CE din 1962 (locul V), 1970 (locul VI). A participat la

91 de jocuri cu echipa națională în meciuri interțări, marcând 56 de goluri. După 1974 s-a stabilit în Germania, unde activează ca profesor de educație fizică. Maestru Emerit al Sportului.

BONCA, FLORIN COSMIN (1971), n. în Șimleul Silvaniei, jud. Sălaj. A jucat la Clubul *Crișul Oradea* sub îndrumarea antrenorilor Mircea Frățilă și Liviu Garofeanu. A participat la 7 competiții internaționale oficiale: CE (1991, 1993, 1995, 1996 – grupa B, 1999); CM –

1994; JO – 1996. A contribuit la clasarea pe locul IV la CE din Sheffield (1993), cea mai bună performanță realizată de echipa națională la *europene*. A mai participat la Cupa Mondială din 1991 de la Barcelona (locul VI). A susținut 155 de jocuri cu echipa națională în meciuri interțări, marcând 82 de goluri. Din 1995 a activat ca jucător profesionist la cluburi din Spania. Maestru al Sportului

BORDY JOHN (1938) n. în Târgu Mureș, jud. Mureș. Studii: Facultatea de zoologie – Universitatea California (1961); Medicina – Stanford California (1966). Medic chirurg ortoped – Stanford. În perioada 1972-1998, s-a aflat în conducerea Facultății de

ortopedie Kaieser. Jucător de polo de performanță. A început să practice jocul de polo la 12 ani, la Târgu Mureș, sub îndrumarea antrenorului Andrei Kiss. A fost legitimat la Tânăruț Dinamovist (1954-1955) și la *Progresul* Târgu Mureș în perioada 1955-1956. Cu echipa *Progresul* s-a clasat de două ori pe locul al-II-lea, după CCA, aceasta constituind o performanță deosebită. A fost selecționat în loturile naționale de 35 de ori, susținând cu echipa națională 31 de jocuri, în care a marcat 9 goluri. A susținut jocuri cu cele mai puternice echipe de polo din Europa: Ungaria, Olanda, URSS, RDG, Italia, Iugoslavia, Anglia și altele. A participat la JO, de la Melbourne (1956) clasându-se

pe locul al-VIII-lea. După JO din 1956 s-a stabilit în SUA, unde a continuat să joace polo la Universitatea California Berkely, în campionatul Colegiilor. Din 1957, a fost legitimat la *Olympic Club* San Francisco California, remarcându-se în Campionatele Naționale ale SUA, unde a jucat până în anul 1961. A devenit un apreciat arbitru de polo pe apă. Locuiește la 35 de km de San Francisco, având o familie numeroasă.

BORZA, IOAN (1932-1996), n. în Gireșu de Criș, jud. Bihor. Sportiv de performanță și antrenor de înot și polo pe apă, considerat unul dintre promotorii școlii arădene de polo. A început activitatea sportivă ca înotător și la CS CFR Arad până în 1950, devenit ulterior Locomotiva, care participă cu echipa la CN. În perioada 1950-1956, a fost legitimat la CS CFR București, unde a continuat să înoate, să joace polo și să se formeze ca antrenor. În 1956, reîntors în Arad activează ca antrenor de înot la ȘSE. Din 1958, antrenor de polo la CS CFR Arad. Participă la Turneul de calificare, de la Timișoara (7-9 septembrie 1956) unde se clasează pe locul I și promovează în divizia B. În anul 1958, echipa este transferată pe lângă Întreprinderea Comunală, iar în 1960 promovează în divizia A. Echipa avea în componență pe Teodor Meleșcanu (portar), Ștefan Wallinger, Ioan Borza, Robert Frank, Ioan Kontor, Andrei Leoszay și alții. Ioan Borza a fost antrenorul echipei, în perioada 1961-1979. A activat cu bune rezultate, contribuind la menținerea și afirmarea înotului și a jocului de polo arădean, până în anul 1986, când s-a retras din viața sportivă. S-a remarcat ca un priceput antrenor și ca un bun gospodar. Ca o recunoaștere a meritelor sale, bazinul de înot din cadrul Complexului sportiv Astra, din Pădurice, se numește Ioan Borza.

BUȘILĂ, DAN-ANDREI (1980), n. în București. Informatician, absolvent al Universității Româno-Americane, Facultatea de Informatică Managerială. Jucător de polo de performanță. A început să practice înotul la vârsta de 7 ani, sub îndrumarea antrenorului

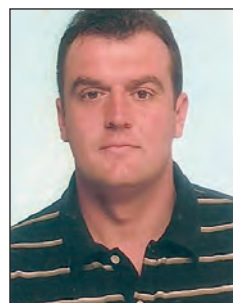
Ovidiu Boteanu. A fost legitimat la CSȘ nr. 1 (prof. Horațiu Prodan) în perioada 1992-1996, cu care s-a clasat de 3 ori pe locul al II-lea în CN de juniori. Ca senior, a activat la CS *Steaua* (1996-2002) unde, sub conducerea antrenorului Viorel Rus, a câștigat 3 titluri de vicecampion național și la CS *Rapid* (antrenori Cornel Rusu și Răzvan Mustață) cu care a cucerit 3 titluri de campion național (2002, 2003 și 2004). În perioada 2005-2007 a reprezentat Clubul Chiavari Nuoto din Italia, iar în 2008 S Nervi, tot din Italia, după care a revenit la CS *Steaua*. A făcut parte din loturile naționale de juniori și tineret (peste 100 de selecții) și din lotul național de seniori (peste 250 de selecții). A susținut 245 de jocuri internaționale inter-țări, în care a înscris 114 goluri. Participant la CE de juniori din 1997-Maribor (locul VIII), din 1998- Bratislava (locul VIII) și la CM de juniori din 1999 Kuwait (locul IX), precum și la CE de seniori din 2006- Belgrad (locul IV), 2008 – Malaga (locul IX) și CM de seniori din 2005-Montreal (locul VI), 2007-Melbourne (locul XI) și din 2009 – Roma (locul VII). La loturile naționale de juniori s-a pregătit cu antrenorii Doru Spânu și Răzvan Mustață, iar la seniori cu Vlad Hagi și Mihai Simion, Ișvan Kovacs, Gelu Lisac, Ladislau Balanov. Pentru rezultatele obținute, în anul 2005, i s-a acordat titlul de Maestru al Sportului.

CHIRVĂSUȚĂ, CONSTANTIN (1939), n. în București. Inginer constructor, absolvent al Institutului de Construcții, promoția 1961. Și-a desfășurat activitatea profesională la o mare întreprindere de construcții din București unde a îndeplinit funcțiile de: inginer

șef de șantier, șef de birou, șef de serviciu, șef atelier proiectare, până la pensionare în 1999. Înotător și jucător de polo, avându-l antrenor pe Iosif Enăceanu. În această perioadă devine multiplu campion național, la juniori mici și mari, în probele de bras și ștafetă, iar în 1954 cucerește titlul de campion național de juniori I la polo, majoritatea componentilor acestei echipe făcând parte și din

lotul reprezentativ. În perioada 1962-1976, a activat la CS *Rapid*, echipa acestuia clasându-se constant în primele 3 locuri, sub conducerea antrenorului Constantin Vasiliu. CC a avut peste 40 de selecții în lotul național de juniori și circa 20 în lotul reprezentativ de seniori, susținând 11 jocuri internaționale oficiale inter-țări. La lotul național s-a pregătit cu antrenorii Vasile Daroczi și Adalbert Balint. A participat la JMU din 1959 (Torino) și 1961 (Sofia) și la CE feroviare de înot și polo, titlul de campioni europeni 1965- fiind câștigat de reprezentativa feroviară a României. Pentru rezultatele obținute i s-a acordat titlul de Maestru al Sportului.

COJOCARIU, BOGDAN (1973), n. în București. Economist, absolvent al Facultății de Științe Economice, din cadrul Universității *Titu Maiorescu*. Masterat: Finanțe și Management în contextul integrării europene. Jucător de polo de performanță. A început să practice înotul și jocul de polo pe apă, la vârsta de 6 ani, sub îndrumarea antrenorului Teodor Angelescu. A fost legitimat la cluburile: *Progresul* antrenori T. Angelescu și A. Ionescu (1981-1987); *Rapid*- antrenori C. Rusu și I. Miu (1987-1996); Eintracht Braunschweig- antrenor Ștefan Kroner (1996-1999); Rote Erde Hamm- antrenor Ivo Trumbic (1999-2000); *Rapid Intrarom*- antrenori C. Rusu și R. Mustață (2001-2006). Din anul 2006 a activat la CS *Steaua Stirom*- antrenori E. Georgescu, Gelu Lisac și Ionuț Angelescu. A câștigat 2 titluri de campion național la juniori și 3 titluri la seniori cu CS *Rapid*; precum și 3 Cupe ale României. În anul 2000 s-a clasat pe locul III în Bundesliga și în Cupa Germaniei. În clasamentul golgeterilor, din Bundesliga, a ocupat locul II în 1997 și locul I în 1999. A fost selecționat de mai multe ori în lotul național de juniori al României, participând la CE din 1992- Sopron (locul IX) și la CM din 1993- Cairo (loc VI). Component al lotului național de seniori a susținut 59 de jocuri internaționale interțări

marcând 54 de goluri. A participat la CM din 1994-Roma (locul XIII) și la CE din 1995- Viena (locul XI)- antrenori C. Rusu și V. Ștefănescu.

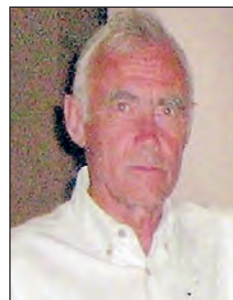

CORCEC, CAROL (1931-2001), n. în București. Profesor de educație fizică. Absolvent al ICF, promoția 1954, cu specializarea natație. Debutază în sport ca jucător de volei în echipa Liceului *N. Bălcescu* în 1948, apoi ca înotător la Clubul *Spartac București* în 1951 și la *CCA* între 1952-1954. După terminarea facultății, este repartizat la *Dinamo București* ca antrenor de înot, unde pregătește 2 sportivi de talie europeană la 200 m bras – Sanda Iordan și Adrian Oanță. Din 1957, trece în cadrul aceluiași club, la secția de polo, cucerind consecutiv 15 titluri de campion național, pregătind o echipă printre cele mai bune din Europa. Sub conducerea sa, echipa a fost de 2 ori în finala CCE și CCC și de 4 ori în primele 4 echipe ale Europei. În 1966, a pregătit echipa națională de seniori pentru CE, unde s-a clasat pe locul VI, iar în 1978 și 1980 echipele de juniori pentru CE de la Budapesta (locul III) și Sitard (locul V). Din 1980 se stabilește în Germania, unde antrenează echipe de polo din prima divizie. În prezent este antrenor al landului Baden și profesor titular într-o școală medie de stat din Würzburg. A avut merite deosebite în concepția de modelare a pregătirii la parametrii efortului competițional, metodologie care, în anii '60-'70, i-a adus mari succese la înot și polo, atât pentru echipa *Dinamo*, cât și pentru echipele reprezentative. Antrenor Emerit.

COSTRĂȘ, DORIN (1959), n. în Oradea. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS din București. Legitimat la Clubul *Crișul Oradea*, unde s-a pregătit cu antrenorii N. Rujin-schi, I. Alexandrescu, L. Garofeanu. Campion național cu echipa *Crișul* în 1985 și

1986. Component al echipelor naționale (1979-1991), a participat la 8 competiții internaționale oficiale: JO (1980), CM (1991), CE (1981, 1983, 1985, 1987, 1989, 1991). A mai participat la 2 ediții ale Cupei Mondiale (1979 și 1991), precum și la JMU din 1979 (locul IV). Cu echipa *Crișul* a participat în Cupa Cupelor în 1981 (locul II) și 1982 (până în grupele semi-finale), precum și în CCE în 1985 și 1986 (până în grupele semifinale). Cu echipa națională a susținut 276 de meciuri interțări, marcând 422 de goluri, performanță care îl situează pe poziția a III-a în clasamentul celor mai buni jucători de polo din țară. Maestru al sportului și Maestru emerit al sportului. Din 1991 și-a desfășurat activitatea ca jucător și antrenor în Spania.

CSISZER, NICOLAE (1941), n. în Tg. Mureș. Profesor de educație fizică, absolvent IEFS și inginer economist absolvent al ASE. Jucător de polo pe postul specializat de joc ca portar. A început să practice polo-ul la vârsta de 12 ani, sub îndrumarea lui Simon Francisc, la echipa progresul din Tg. Mureș în perioada 1953-1965. În 1965 se transferă la clubul *Dinamo București* unde capătă consacrarea sub conducerea antrenorului Carol Corcec până în anul 1970 unde realizează 5 titluri de campiona național. Pe plan internațional are 50 de selecții în echipa națională de juniori și de tineret și 40 de selecții în echipa națională de seniori. Cucerește multe victorii în unele turnee internaționale, iar cu echipa *Dinamo* realizează în 1967 medalia de argint în CCE. Beneficiază în toată activitatea sa de îndrumarea antrenorilor Gigi Dumitrescu, Dodo Angelescu, Carol Corcec, L. Daroczi și Alex. Popescu.. Încetând activitatea sportiv-competițională are o înclinare și o preocupare deosebită pentru pictura cu caracter religios, pictura icoanelor. Are o colecție de icoane vechi de renume european de 1450 de exemplare. Capătă în acest domeniu o faimă europeană și mondială fiind și consilier statal în Germania. Este prezent în multe expoziții specifice, în biserici, în

Germania, Austria, Elveția, în peste 300 de locații. Publică peste 400 de articole în ziare și reviste și susține sute de referate cu teme iconografice. Pensionar stabilit în Germania. Din 1967 este Maestru al Sportului

CULINEAC (KULINIAK), IOSIF (1941), n. în București. Profesor de educație fizică și antrenor, ab-solvent al Academiei de Sport din Köln. A jucat la cluburile *Steaua* (1961-1970) și *Rapid* (1971-1972). Campion național cu echipa *Rapid* în 1972.

Component al echipelor naționale la 4 competiții internaționale oficiale: JO – 1964 (locul V) și 1972 (VIII), CE – 1962 (V) și 1970 (VI). Cu echipa națională a susținut 188 de jocuri interțări, marcând 76 de goluri. Din 1972 până în 1975 a jucat în Germania la *Rote Erde Hamm*, apoi a profesat ca antrenor. După 1990 a devenit antrenor șef al landului Niedersachsen. Maestru Emerit al Sportului.

DAN, CRISTIAN (1960) n. în București. Studii liceale, absolvent al Liceului Industrial 23 August București (1979). Ofițer MAI. Sportiv de performanță, practicant al jocului de polo. A început practicarea jocului de polo la CSȘ Nr.1 București (1972-

1979), antrenori Kroner Piti și Arsene Nicolae. A câștigat 1 titlu de campion național la juniori II (1975). A participat cu echipa națională CE de juniori în 1980 (Sitard) ocupând locul al V-lea (antrenor Corcec Carol și Arsene Nicolae). În perioada 1979-1990, a evoluat la echipa de seniori a CS *Dinamo* București, (antrenori Kapșa Iuliu și Popescu Dinu), cu care a obținut 7 titluri de campion național. și locul al II-lea la Cupa Cupelor 1985. A susținut 84 de jocuri internaționale interțări cu echipa națională de seniori, marcând 11 goluri. A

participat la CE din: 1983 (Roma) – locul al VIII-lea; 1985 (Sofia) grupa „B” – locul I; 1987 (Strasbourg) – locul al VII-lea. Maestru Emerit al Sportului (1992).

DAROCZI, VASILE-LADISLAU (1918-1987), n. în Târgu Mureș. Studii liceale. Calificare profesională – contabil. A activat în diferite întreprinderi și instituții în această specialitate. Antrenor de înot și polo pe apă, cu contribuții semnificative la

afirmarea acestor ramuri de sport pe plan național și internațional. Înotător și jucător de polo de performanță. A început să înoate la vârsta de 13 ani. A fost legitimat la MSE (ulterior CS Tg. Mureș, Dermagant, *RATA*, *Progresul*). Campion Național la înot în 1933 (800m liber) și 1936 (1500m liber) și de mai multe ori în probele de ștafetă, unele soldate cu noi recorduri naționale. Ca jucător de polo, se clasează cu echipa MSE pe locul I la CN din 1933, pe locul al II-lea în 1935, iar cu CS Tg. Mureș pe locul I în 1936 și 1945 și pe locul al II-lea în 1938. S-a mai situat pe poziții fruntașe în 1946 (locul al III-lea cu *Dermagant*), în 1948-1949 (locul al II-lea cu *RATA*) și 1950 (locul al III-lea cu *Progresul* Tg. Mureș). A desfășurat o carieră presitigioasă în calitate de antrenor. Performanțele deosebite ale înotătorilor și în special cele ale jucătorilor de polo, din Tg. Mureș, au fost realizate și cu contribuția lui V.D. A fost antrenor de polo la echipele menționate, plus *Voința* și *Dinamo*, din același oraș. Echipele pe care le-a pregătit s-au situat constant pe poziții fruntașe în CN, numeroși jucători fiind promovați la alte echipe și în loturile naționale. Printre aceștia s-au aflat Gavril Nagy, Ion Bordi, Iuliu Deak, Francisc Șimon, Carol Meder, Andrei Schwartz, Laszlo Bekeș, Adalbert Fodor și mulți alții. Ca antrenor al lotului național de polo, a avut o contribuție deosebită la afirmarea acestui joc sportiv pe plan internațional. A condus echipa națională la prima participare la CE (Italia-1954), la JO din 1956 (Melbourne – locul VIII), și JO din 1964 (Tokio –

locul V) precum și la numeroase jocuri și turnee internaționale, multe dintre acestea încheiate cu victorii ale reprezentantei țării noastre.

DAVID, CRISTIAN (1967) n. în București. Economist, absolvent al Facultății de Statistică, Cibernetică și Informatică, din cadrul ASE București, promoția 1997. Doctor în științe economice (2006). Studii postuniversitare la Colegiul Național de Apărare

(domeniul securității naționale). Două cursuri de vară în Portugalia (1991 și 1993). Angajat și proiectant TMUCB (1986-1991), director firme import-export (1994-1996), consilier – Ministrul Tineretului și Sportului, membru al Biroului Comitetului Interguvernamental pentru Politici de Tineret, din cadrul Consiliului Europei (1997-1998), director Team Internațional Consult SRL (1999-2004), lector asociat ASE (2001-2004), ministru delegat (2004), ministrul internelor și reformei administrative (2006). Om politic, a îndeplinit diferite funcții de răspundere în PNL (1990-2006) Practicant al înotului și jocului de polo pe apă. A învățat înotul, la vârsta de 7 ani, la CSȘ nr.1 sub îndrumarea profesorului Mircea Olaru. A fost legitimat la CS *Dinamo* (1975-1986) având antrenori pe A. Grințescu, M.Deșliu, S. Niculescu și Dinu Popescu, perioadă în care a câștigat, de mai multe ori titlul de campion național de juniori. Între 1986-1990, a activat la *Sportul Studentesc* (CSU), sub îndrumarea antrenorului Gheorghe Zamfirescu. A fost finalist în Cupa României. A făcut parte din lotul lărgit de juniori, avându-l antrenor pe Virgil Pleșca. Are calificarea de instructor de înot. Din 2001, s-a implicat în activitatea foștilor jucători de polo, fiind membru fondator al *Masters Water Polo Club* (activitatea *veteranilor*), fiind ales în funcția de președinte. Acest club și-a propus să promoveze jocul de polo în rândul copiilor și juniorilor, să stimuleze jucătorii talentați și să revigoreze acest sport. Pe plan internațional, echipele de *veterani* ai clubului au cucerit în perioada 2001-2008 mai

multe titluri de campioni europeni și vicecampioni europeni și mondiali. CD este un sprijinitor al sportului fiind implicat în activitatea structurilor organizatorice specifice ale acestui minister. CD este autorul unor lucrări de specialitate publicate sau comunicate în cadrul unor sesiuni naționale și internaționale.

DEAC, IULIU-GYULA (1928-2008), n. în Târgu Mureș. Economist, absolvent al Facultății de Economie Comercială din Cluj-Napoca, promoția 1950. Înotător și jucător de polo de performanță. Și-a început activitatea la 14 ani, la MSE și RATA din Târgu

Mureș (1942-1948), la înot și polo (antrenori Kiss Andrei și Daroczi Ladislau). În perioada studiilor (1946-1950) a jucat polo, la CS *Universitar* din Cluj-Napoca (antrenor Aranyo și Ladislau). A participat la CN de înot, din 1948, în probele de 150 m. mixt și în ștafetă 3x100 m. mixt, reprezentând RATA. A mai activat la CS *Dinamo* București (1950-1952), avându-l antrenor pe Freund Emerich, de unde s-a reîntors la Tg. Mureș, la CS *Progresul* (1952-1956- antrenor Daroczi Ladislau). A jucat pe postul de portar și a făcut parte din jucătorii care au contribuit la dezvoltarea jocului de polo din țara noastră. S-a aflat între jucătorii care au pus bazele echipei de polo *Dinamo* (locul I în Campionatul Capitalei, 1950), locul V la prima participare în CN(1951) și locul II în CN din 1952. La Progresul Tg. Mureș, a contribuit la clasarea acestei echipe pe locul III în 1953 și pe locul II în 1954, 1955 și 1956. Campion național de juniori. A făcut parte din lotul național, în perioada 1946-1956, participând la 26 de jocuri internaționale (antrenori Daroczi Ladislau și Vertesy Iosif). A fost selecționat în lotul olimpic al României, pentru prima participare a acestei ramuri de sport la JO din 1952 (Helsinki). Concomitent cu jocul de polo, a practicat și baschetul, fiind component al celor mai valoroase echipe din Tg. Mureș. A fost selecționat în echipa reprezentativă a României. A avut calitatea de

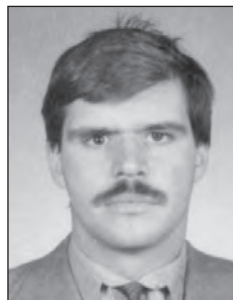
arbitru național și internațional la baschet, oficiind în peste 150 de meciuri din prima divizie. Mastru al sportului la polo pe apă.

DEUTSCH, (DEVENY) IOSIF (1932-1993) n. în Oradea, județul Bihor. Sportiv de performanță, practicant al jocului de polo pe apă. Și-a început activitatea sportivă în cadrul structurilor sportive din Oradea, unde a jucat și polo, cunoscând consacrarea la

CCA/CSA "Steaua" și la loturile naționale. A activat la acest club în perioada 1951-1956 ca jucător de polo, în anul 1952 participând și în competițiile de înot (finalist la CN). S-a pregătit cu antrenorul Adalbert Balint. A fost specializat pe postul de portar, reușind să-și păstreze poziția de titular până în 1956. A contribuit la cucerirea celor 5 titluri de campioni naționali cu echipa de polo a CSA "Steaua", în perioada 1952-1956. Component al loturilor naționale, a susținut, până în anul 1956, pe postul de portar, 44 de jocuri inter-țări. A participat la numeroase turnee și jocuri amicale și oficiale, contra unor echipe din URSS, Ungaria, Italia, RDG, Polonia, Franța, Belgia, Bulgaria, Egipt și din alte țări. Contribuie la clasarea echipei naționale pe locurile III la cea de-a XII-a ediție a Jocurilor Mondiale Universitare din 1957 (Budapesta) și la cel de-al V-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților din 1955 (Varșovia). A făcut parte din echipa reprezentativă participantă pentru prima dată la CE din anul 1954 de la Torino (antrenor Vasile Daroczi), obținând locul al IX-lea. Participant la JO din anul 1956 (Melbourne), unde echipa nu a reușit să promoveze în fazele superioare, clasându-se pe locul al IX-lea. Mastru al Sportului (1952). Împreună și cu alți jucători după JO din 1956, nu s-a mai întors în țară, stabilindu-se în SUA, unde a continuat să mai joace. Astfel, în perioada 1957-1959, a jucat în Campionatul Universitar American, reprezentând Universitatea de Sud din California (USC) - antrenor Neil Kohlhase - câștigând trei titluri de campion. Și-a

dsfășurat activitatea în domeniul importului și exportului.

DIACONU, SORIN (1963), n. în București. Inginer constructor, absolvent al Institutului de Construcții București. A jucat la cluburile CSȘ *Triumf* (1973-1982) și *Dinamo* (1983-1997). A câștigat cu echipa „Dinamo 6 titluri de campion național (1984, 1987-1990, 1996). A

apărat poarta echipei naționale de polo în 148 de meciuri interțări. Se situează pe poziția a VI-a în clasamentul celor mai buni portari de polo pe apă din România. A participat la 4 competiții internaționale oficiale de seniori: CM – 1994; CE – 1987 (VIII), 1989 (V), 1991 (VIII). A mai participat la Cupa Mondială din 1991 (VI) și la CE de juniori din 1980 (V) și 1982, unde cucerește medalia de argint, aceasta fiind prima medalie obținută la polo pe apă. Cu echipa *Dinamo* s-a clasat pe locul II în competiția europeană intercluburi – Cupa Cupelor – în 1985. Mastru emerit al sportului.

FEJER, IVAN (1955), n. în Oradea. Profesor de educație fizică, absolvent al Institutului de Educație Fizică de 3 ani din Oradea. A jucat la Clubul „Crișul Oradea sub îndrumarea antrenorilor N. Rujinski, I. Alexandrescu și L. Garofeanu. Campion

național cu echipa *Crișul* în 1985 și 1986. Participant la 4 competiții internaționale oficiale: CM – 1978 (locul VI); CE – 1981, 1983 și 1985 (locul I – grupa B). La JMU din 1977 câștigă medalia de aur, în 1979 locul IV, iar în 1981 medalia de bronz. Cu echipa *Crișul* se clasează pe locul II în Cupa Cupelor în 1981 și până în grupele semifinale în 1982, iar în CCE din 1985 și 1986 se califică până în semifinale. Cu echipa națională a susținut 139 de meciuri interțări, marcând 62 de goluri. Mastru emerit al sportului.

FIROIU, NICOLAE (1939), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF, promoția 1964. A început să înoate la 13 ani sub îndrumarea antrenorului Augustin Ganga, la CS Voința București. Tot aici a început să joace și polo. A mai activat la *Steaua* și *Rapid* din București.

În 1958 a fost selecționat în lotul național, an în care s-a transferat la CS Steaua unde a activat 11 ani. Participanți la 4 competiții internaționale oficiale: JO – 1960 (locul V) și 1964 (V); CE – 1962 (V) și 1966 (VI). A jucat pentru echipa națională 176 de jocuri internaționale, din care 126 meciuri oficiale interțări, în care a marcat 37 de goluri. A participat și la mai multe concursuri de înot, clasându-se de mai multe ori pe primele 3 locuri, în special în probele de ștafetă 4X100 și 4X200m liber. A profesat ca antrenor la CSS *Triumf*. Alături de antrenorul Anatolie Grințescu, a pregătit lotul național pentru JO din 1972 (München), unde echipa s-a clasat pe locul VIII. În diferite etape, în 1969 și 1973-1974, a activat ca antrenor de polo în Iran. După 1974 și-a desfășurat activitatea în Germania, realizând o carieră prodigioasă ca antrenor al naționalei de polo a Germaniei (1976-1988 și 1994-1996). Rezultatele cele mai semnificative în această calitate au fost obținute la: CE – 1981 (locul I), 1985 (III); CM – 1982 (III); JO – 1984 (III). În 2002 s-a retras din activitatea de antrenori continuând să facă parte din Comitetul tehnic al Federației Germane de Polo. Din 2003, a devenit membru în Comisia formată din 3 specialiști, care se ocupă de formarea arbitrilor de pe toate continentele. În anul 2005 a fost ales în Comitetul tehnic de polo pe apă al FINA. Maestru al sportului (1964). Antrenor emerit.

FRĂȚILĂ, CORNEL (1941), n. în București. Jurist, absolvent al Facultății de Drept a Universității din București. A jucat la cluburile *Progresul* (1958-1960) și *Dinamo* (1961-1976). Cu echipa Clubului Dinamo a câștigat 13 titluri de campion național (1961-1971,

1973-1974). A apărut poarta echipei naționale de 117 ori în jocuri interțări. A participat la JO din 1972 – (locul VIII), la CM din 1975 – locul V (cea mai bună performanță obținută de echipa noastră la *mondiale*) și la CE din 1966 și 1974. Cu echipa Clubului *Dinamo* a participat, în perioada 1965-1969, la 5 ediții ale CCE, cea mai bună performanță – locul II – fiind realizată la ediția 1967-1968. Maestru emerit al sportului.

FRÂNCU (FISCHER), DAN (1951-2012), n. în Sibiu. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS din București, specializarea natație, promoția 1976. După absolvire, și-a desfășurat activitatea într-o Agenție de turism, unde în timpul verii preda tenisul și

schicul nautic, iar iarna schiul în Sinaia și Poiana Brașov. A fost un polisportiv, inițiindu-se în sporturile nautice, schi, tenis și, în mod deosebit, în înot și polo pe apă. A devenit un bun schior și jucător de tenis, însă s-a afirmat ca sportiv de performanță în polo. A fost legitimat la CSA *Steaua*, în perioada 1967-1970, când a câștigat 2 titluri de campion național de juniori, în 1966 și 1969 (antrenor pe Francisc Krișan) și s-a clasat de 2 ori pe locul al II-lea, în CN de seniori, în 1967 și 1970 (antrenor Ad. Balint). După desființarea secției de polo, de la CSA *Steaua*, s-a transferat la CS "Dinamo" București (antrenori Carol Corcec și Anatolie Grințescu), unde va activa în perioada 1970-1974, încununată cu 3 titluri naționale. A mai jucat pentru CNU (antrenor Vladimir Agarici) între 1974-1980. A mai câștigat un titlu de campion balcanic în 1969 și altul de vicecampion balcanic în 1970. La JMU, din 1970, se clasează pe locul al VII-lea. Selecționat în lotul național, participă la CE de juniori din 1971 (Barcelona) unde se clasează pe locul al IV-lea, iar în 1973 la prima ediție a CM de natație, de la Belgrad, unde echipa a ocupat locul al VII-lea (antrenor Anatolie Grințescu). A susținut cu echipa națională 35 de jocuri internaționale interțări, marcând 11 goluri. Pentru performanțele sale i

s-au acordat titlurile de Maestru al Sportului (1973) și Maestru Emerit al Sportului. După 1980, s-a stabilit cu familia în Germania, unde a continuat să joace polo la echipa de Liga C, din Düsseldorf, antrenată împreună cu tatăl său Johan Frâncu (care a revenit la numele de Fischer), echipă care a obținut rezultate deosebite ajungând în Liga A. Revenind în țară, după 1990, a devenit un prosper om de afaceri.

FRÂNCU (FISCHER), JOHAN HEINZ - vezi FR Natație și Pentatlon Modern

FREUND, EMERICH-IMRE - vezi FR Natație și Pentatlon Modern

FŰLÖP, FRANCISC (1942), n. în Târnăveni, jud. Mureș. Antrenor de natație. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS, București, specializarea natație. Profesor gradul didactic I. Înotător și jucător de polo de performanță. A început să practice înotul la vârsta de 13

ani, sub îndrumarea antrenorului Kiss Andrei. A fost legitimat la CS *Mureșul* (1957-1962) având ca antrenori pe Daroczi Ladislau (polo), Kiss Andrei și Toth Pall Iosif (înot), la CS *Steaua* (1962-1964) antrenori Frâncu Johan (înot) și Balint Adalbert (polo) și la *Voința* Cluj-Napoca (1967-1977) antrenor Șarkady Arcadie. La CN de înot a câștigat 6 titluri de campion la juniori și 3 la seniori. La polo s-a clasat de 3 ori pe locul III în CN de juniori, cu CS *Mureșul* (1957-1962), pe locul II cu echipa *Steaua* (1962-1964), de 6 ori pe locul III în divizia A cu echipa de polo a CS *Voința* Cluj Napoca. Participant la JMU din 1961 (Sofia), locul II la Balcaniada de seniori de la Izmir. A susținut cu echipa națională 13 jocuri la juniori, 15 la tineret și 19 la seniori. A început să activeze ca antrenor secund, în perioada când juca la CS „Voința” Cluj-Napoca (1967-1977), contribuind la clasarea echipei de 6 ori pe locul III și de 4 ori pe locul IV, precum și la pregătirea jucătorilor selecționați în loturile

naționale, componenți ai echipei *Voința* (Rusu Claudiu, Rusu Radu, Sebők Ladislau, Gyarfas Csongor și alții). A răspuns de inițierea și pregătirea sportivilor Toth Francisc, Bartalis Karoly și Szasz Karoly care ulterior s-au afirmat în această ramură de sport. După 1977 s-a reîntors la Târgu Mureș unde a activat ca profesor-antrenor de natație la CSS. A selecționat, pregătit și promovat în loturile naționale 5 juniori, 5 tineri și 7 seniori. Cel mai valoros sportiv pe care l-a descoperit, pregătit și promovat a fost înotătorul Trandafir Norbert care s-a afirmat la CE de juniori din 2006, unde a cucerit medalia de aur la 50 m. liber și pe cea de argint la 100 m. liber. În 1998 i s-a atribuit titlul de maestru al sportului.

GAITĂ GEORGE (1955), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS din București, specializări natație și cultură fizică medicală. Om de afaceri – manager la firma Hein. Jucător de polo de performanță. A fost legitimat la CS *Progresul* din

București (1965-1975) cu care a câștigat două titluri de campion național de juniori, în anii 1971 și 1972 (antrenori T. Angelescu și N. Arsene). În continuare, a jucat la CS *Dinamo* București (1975-1980) unde a reușit să devină de trei ori campion național în 1978, 1979 și 1980 (antrenor Iuliu Kapșa), iar în perioada 1981-1985 a activat la CS *Rapid* cu echipa acestuia cucerind titlul național în 1981 (antrenori Cornel Rusu și C-tin Vasiliu). A avut 150 de selecții în loturile naționale susținând 36 de jocuri oficiale inter-țări, în care a înscris 4 goluri. A participat la CE de seniori din 1983 (Roma) – locul VIII (antrenor A. Grințescu). Aflându-se printre cei care au sprijinit dezvoltarea și afirmarea jocului de polo pe apă, în anul 2001 a fost ales președintele Federației Române de Polo, contribuind la îmbunătățirea activității acestui for de specialitate. Pentru rezultatele sale i s-au acordat titlurile de Maestru al Sportului și de Maestru Emerit al Sportului.

GEORGESCU, AURELIAN (1971), n. în București. A jucat la Clubul *Dinamo*, cu care a câștigat 3 titluri de campion național (1988-1990). Component al echipelor naționale, participă la 7 competiții internaționale oficiale: CE de juniori în 1990; CM – 1991 și 1994; CE – 1989, 1991, 1993 și 1999. A contribuit la obținerea celor mai bune performanțe la CE – locul V în 1989 și locul IV în 1993 (Sheffield). În 1991, la Cupa Mondială, s-a clasat pe locul VI. A fost component al echipelor naționale în 150 de meciuri interțări, marcând 100 de goluri. Maestru al sportului. Din 1993 și-a desfășurat activitatea de jucător în campionatul italian.

GEORGESCU, EUGEN (1948), n. în Bistrița. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS, specializarea natație, promoția 1976. Antrenor de polo pe apă. Sportiv de performanță, practicant al jocului de polo. Și-a desfășurat activitatea ca junior la CSȘ *Nr.1* (antrenor V. Agarici), iar din 1969, pe timpul satisfacerii stagiului militar, la CS *Dinamo* (antrenor C. Corcec). A continuat să joace, în Divizia A, la CS *IEFS* (antrenor V. Agarici), începând din 1970. Cu echipa studentască a participat la unele jocuri internaționale în Cehoslovacia și RD Germană. În perioada 1964-1978, a fost selecționat la unele acțiuni de pregătire a loturilor naționale de juniori, tineret și seniori susținând cu aceste echipe jocuri internaționale. A realizat o carieră semnificativă ca antrenor contribuind la selecția, pregătirea și promovarea unor promoții de jucători. Din 1976, a fost încadrat ca profesor, pentru polo pe apă, la CSȘ *Nr.1* din București. Ulterior a fost promovat ca șef al catedrei. A reușit să câștige campionatul național cu echipele de juniori III (1990 și 1991), juniori II (1983 și 1992) și juniori I (1984 și 1985), la acestea adăugându-se numeroase clasări pe locurile II și III. Dintre sportivii promovați în echipele participante în Divizia Națională, peste 35 au fost selecționați în loturile naționale de juniori, tineret și seniori. A mai activat ca antrenor la echipa de seniori a *Sportului Studentesc* cu care s-a clasat pe locul al V-lea precum și a *CSA Steaua* cu care a câștigat CN din 2005 și 2006 și s-a clasat pe

locul al III-lea în 2007. S-a remarcat și în activitatea desfășurată ca antrenor de polo în străinătate: în Malta (1993-1997) unde a pregătit lotul cu care s-a clasat de două ori pe locul I în Cupa celor 8 Națiuni și de două ori pe locul I la turneele de calificare pentru CE grupa A; în Turcia (1997-1999) la Istanbul Yzme Ithisas Klubu cu care a cucerit titlul de campion național la seniori și o clasare pe locul al II-lea, precum și 3 titluri de campioni cu echipele de juniori și tineret; în Kuwait (1999-2001) cu loturile naționale de seniori, tineret și juniori, printre rezultatele obținute aflându-se clasarea pe locul al II-lea la Jocurile Asiatice și pe locul I la turneul de calificare pentru CM de la Istanbul. Pe parcursul anilor, a făcut parte din colectivele tehnice ale loturilor naționale care au obținut rezultate de prestigiu la diferite turnee internaționale, la Concursurile *Prietenia*, la *Jocurile Balcanice* și la alte *Cupe* și *Trofee* tradiționale. Printre rezultatele obținute cu lotul național de juniori se află: locul al VII-lea la CE din 1983 și locul al IX-lea la ediția din 1989, ambele la Istanbul; locul al VI-lea la CM din 1993 (Cairo). Cu lotul național de seniori a contribuit la realizarea unor performanțe semnificative în 2003: locurile I la Turneul de la Istanbul, la Turneul *Prima TV* și la Turneul *de la Bratislava*; locul al II-lea la Turneul *de la Portugalete*; locul I la Turneul de calificare pentru CE; locul al X-lea la CE (Kranj) și al XII-lea la CM (Barcelona). În perioada 1992-1994, a îndeplinit funcția de antrenor federal în cadrul FR de Polo, contribuind la perfecționarea metodologiei selecției și pregătirii echipelor de polo. În mandatul său echipa de seniori a obținut o performanță notabilă clasându-se pe locul al IV-lea la CE de la Sheffield din 1993. A fost membru al Biroului FR de Polo și al Colegiului Central al Antrenorilor unde a devenit președinte.

GEORGESCU, GEORGE (1978), n. în București. Student la Facultatea de Educație Fizică, din Universitatea *Spiru Haret*. A început să practice jocul de polo pe apă la 16 ani, fiind legitimat la *CSA Steaua*, în 1994, sub îndrumarea antrenorului Valentin Median. În

continuare, la acest club s-a antrenat cu Ilie Gheorghe, Viorel Rus, Gelu Lisac și Eugen Georgescu cu care a câștigat două titluri de campion național în 2005 și 2006. A fost selecționat de 200 de ori în lotul național de seniori al României, unde a avut antrenori pe Liviu Răducanu, Vlad Hagi și Ionuț Angelescu. A susținut cu echipa națională 170 de jocuri internaționale inter-țări marcând 134 de goluri. A participat la CE de la Kranj, din 2003 (locul X) și de la Belgrad, în 2006 (locul IV), precum și la CM de la Montreal, din 2005 (locul VI) și de la Melbourne, din 2007 (locul XI). În perioada 2001-2006 a fost căpitanul echipei de polo a CSA *Steaua*. A fost declarat cel mai bun jucător (2001), golgheter în Cupa României (2005) și cel mai tehnic jucător (2006). Pentru rezultatele obținute a primit titlul de Maestru al Sportului.

GHIBAN, ALEXANDRU (1986), n. în Mizil, jud. Prahova. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al FEFS și al masteratului *Management în educație fizică și sport*, din cadrul Universității Ecologice București. Angajat CSA *Steaua*. Jucător de polo de

performanță. A început să practice jocul de polo pe apă la 12 ani, cu antrenorul Francisc Krișan. Din anul 1998, a activat la CSA *Steaua*, având ca antrenori pe F. Krișan, Gheorghe Ilie, iar în perioada 2001-2009, pe Gelu Lisac, Ionuț Angelescu, Eugen Georgescu, Vlad Hagi și Rus Viorel; din 2010, din nou la CSA *Steaua*, cu antrenorii Gelu Lisac și Viorel Rus. În perioada 2001-2010, a activat în Grecia, la clubul *Nop Patras*. A câștigat un titlu de campion național la juniori (2002), 2 titluri la seniori (2005 și 2006) și 3 Cupe ale României. A fost selecționat de 50 de ori în lotul național de juniori, cu care a susținut 158 de jocuri internaționale inter-țări, marcând 39 de goluri. Cu echipa națională de seniori a României a susținut 98 de jocuri internaționale inter-țări, marcând 16 goluri. A participat la două turnee de calificare pentru CE (2003 și 2004). Cea mai bună performanță a realizat-o în anul 2006, la

CE de seniori de la Belgrad, unde s-a clasat pe locul IV. A mai participat la CM 2009 (Roma) - locul VII, la Cupa FINA, de la Budapesta (2006) și Liga Mondială (2007) clasându-se cu echipa pe locul VI, în ambele competiții. Pentru rezultatele obținute a primit titlul de Maestru al Sportului.

GIAMBAȘU, BOGDAN (1966), n. în București. Inginer de instalații, absolvent al Institutului de Construcții din București. A început să practice jocul de polo la ȘS nr. 2 din București, sub îndrumarea antrenorului Gh. Du-mitru. A jucat la cluburile *Dinamo*,

Sportul Studentesc și *Steaua* (1986-1993). Cu echipa Clubului *Steaua* a câștigat 3 titluri de campion național (1991-1993). Participant la 6 competiții internaționale oficiale: CM – 1991 și 1993; CE – 1989, 1991, 1993 și 1996 (grupa B). A contribuit la realizarea celor mai bune performanțe la CE din 1989 (locul V) și 1993 (locul IV), unde, cu cele 19 goluri marcate, s-a situat pe locul III în clasamentul golgheterilor. La Cupa Mondială din 1991 s-a clasat pe locul VI. Cu echipa națională a susținut 141 de jocuri interțări, marcând 241 de goluri. Maestru al sportului. Din 1993 a activat ca jucător profesionist la cluburi în Italia.

GORDAN, CORNEL (1958), n. în Oradea. Profesor de educație fizică, absolvent al Institutului de Educație Fizică de 3 ani din Oradea. Legitimă la Clubul *Crișul Oradea* (antrenori N. Rujinschi, I. Alexandrescu, L. Garofeanu), cu care a câștigat 2 titluri de

campion național în 1985 și 1986. Cu echipa *Crișul* a participat la Cupa Cupelor în 1981, unde a ocupat locul II și în 1982, calificându-se în semifinale, la fel ca și în CCE. Component al echipelor naționale la CE din 1981, 1983, 1985 (grupa B) și 1987. La JMU din 1981 a cucerit medalia de bronz. Cu echipa

națională a susținut 174 de meciuri interțări, marcând 178 de goluri. Maestru al sportului și Maestru emerit al sportului. Din 1991, a activat ca jucător în Spania. În 1997 și-a început cariera de antrenor la *Crișul Oradea*.

GRINȚESCU, ANATOLIE – vezi Personalități

HAGIU, VLAD (1963), n. în București. Absolvent al Facultății de Educație Fizică din Cluj-Napoca. Unul dintre cei mai valoroși și performanți jucători ai polo-ului românesc. Selecționat și consacrat de Clubul *Dinamo* (antrenori Iuliu Kapșa și Dinu Popescu), cu

care a câștigat 9 titluri de campion național (1979-1990) și pe cel de-al 10-lea, în 1996 (antrenor Liviu Răducanu). Deține recordul participărilor în competițiile internaționale oficiale: CE de juniori (1980, 1982); 11 ediții ale CE (1981, 1983, 1985 – grupa B; 1987, 1989, 1991, 1993, 1995, 1996 – grupa B, 1998 – grupa B, 1999; CM (1991 și 1994); JO 1996. Își aduce contribuția la realizarea celor mai bune performanțe ale polo-ului românesc: medalia de argint (prima și singura) la CE de juniori (1982); locul IV la CE seniori de la Sheffield (1993); medalia de bronz la JMU din 1981. Valoarea sa internațională este confirmată și de locurile ocupate în clasamentele golgeterilor la competițiile oficiale: CE – locul III în 1989 (22 de goluri), II în 1991 (24 de goluri); CM – locul I în 1991 (25 de goluri) și II în 1994 (21 de goluri); JO – locul II în 1996 (Atlanta). Cu echipa Clubului *Dinamo* a participat la Cupa Cupelor în 1985 (locul II) și în 1986 (semifinale) și la 4 ediții ale CCE (1981, 1982, 1987, 1989). În cei peste 20 ani de activitate în cadrul loturilor reprezentative, a realizat un palmares remarcabil: 400 de jocuri în echipa națională cu 1 030 de goluri marcate, performanță care-l clasează pe primul loc în ierarhia jucătorilor români de polo din toate timpurile. Maestru al sportului și Maestru emerit al sportului. Între 1990-1995 a activat ca jucător profesionist în divizia națională italiană la

Ortigia-Siracuza, iar din 1997 la Cagliari. Din anul 2001 a fost cooptat în colectivul tehnic care pregătește echipa națională de seniori. În anul 2000 i s-a conferit, prin Decret Prezidențial, Medalia națională *Pentru Merit* clasa a II-a.

HOSZPODAR, ZOLTAN (1934), n. în Arad. A fost un foarte bun înotător care a dominat probele de craul, mixt și flutură în perioada 1952-1955, cucerind numeroase titluri de campion și stabilind noi recorduri naționale. A participat la numeroase

concursuri internaționale de înot. A jucat polo la *ILSA* din Timișoara, la Reșița și la *CCA (Steaua)*, unde, în perioada 1951-1956, câștigă 5 titluri de campion național. A făcut parte din lotul național de polo, susținând 54 de jocuri internaționale oficiale interțări, în care a marcat 40 de goluri. A participat la JO din 1952 și 1956, precum și la CE din 1954. Maestru al sportului la înot și polo pe apă. După 1956 s-a stabilit în SUA, devenind om de afaceri. A continuat să joace și polo pe apă, reușind să câștige un titlu de campion național.

HUBER ȘERBAN ALEXANDRU (1951), n. în București. Absolvent al Facultății de Metrologie a Politehnicii din București, promoția 1974 și al Facultății de Pedagogie și Sport din Germania (1979). A frecventat și absolvit cursurile Academiei

de Sport de la Köln (1980), care i-a conferit diploma de antrenor. Inițial, la 8 ani a fost legitimat ca înotător la Clubul *Steaua* (1959) și apoi a fost selecționat în secția de polo a aceluiași club (1965) de către antrenorul Francisc Krișan. În 1966 a debutat în echipa de polo juniori a României ca portar, preluat în 1971 de echipa reprezentativă de seniori, apărându-i buturile până în 1974. Cu echipa națională de juniori a participat la CE (j) în

1971, la Barcelona. Component al echipei naționale de seniori, cu care a câștigat titlul balcanic, a participat la JO din 1972 (München) unde s-a clasat pe locul al VIII-lea și la primul CM de polo în 1973, la Belgrad (locul VII). A susținut cu echipa națională de seniori 108 meciuri oficiale inter-țări. În 1974 a emigrat în Germania, legitimat la echipa Rote-Erde din Hamm și selecționat în echipa Germaniei, în care a evoluat în peste 100 de jocuri. Cu echipa de club a dobândit de 2 ori titlul de campion al Germaniei și Cupa țării. A antrenat timp de 10 ani, până în 1989, echipe din Liga I cu care a participat la Cupa Campionilor Europeni în 1984. Maestru al Sportului (1974), când a fost declarat cel mai bun poloist al țării. În Germania lucrează de peste 30 de ani în administrația orașului Hamm, pe postul de șef serviciu cu problemele sportului.

IONESCU, EUGEN (1959) n. în București. Studii liceale – la Liceului Dimitrie Bolintineanu (1981). Antrenor de natație, absolvent al Școlii de antrenori (1983). Ofițer MAI. Îndeplinește funcția de Director Parc Auto. A practicat fotbalul, handbalul și canotajul, dedicându-se jocului

de polo pe apă. Sportiv de performanță, practicant al jocului de polo. Și-a început activitatea la polo la CSȘ Nr. 2 București, sub îndrumarea antrenorului Dumitru Gheorghe. În perioada 1976-1979, a evoluat la CS *Progresul* București (antrenor Angelescu Teodor); CS *Dinamo* București (1979-1982, antrenor Kapșa Iuliu); CS *Rapid* București 1982-1986, antrenori – Vasiliu Constantin și Rusu Corneliu); CS *Dinamo* București (1986-1996, antrenori – Kapșa Iuliu, Popescu Dinu și Răducanu Liviu). A fost selecționat de 30 de ori în echipa României de juniori, participând la CE de juniori 1978 (Budapesta) – locul al VIII-lea. Cu echipa CS *Dinamo* București (1986-1996), a obținut 7 titluri de campion național de seniori; locul al II-lea în Cupa Cupelor în 1985 (antrenor Kapșa Iuliu). În echipa națională de seniori a avut 155 de jocuri internaționale interțări, marcând 95 de goluri. Dintre performanțele

obținute, sunt de reținut: medalia de bronz la JMU 1981 (București); locul al VII-lea la CE 1981 (Split); locul al VIII-lea la CE 1983 (Roma); locul I din grupa „B” la CE 1985 (Sofia); locul al VII-lea la CE 1987 (Strasbourg). Maestru al Sportului (1984). Maestru Emerit al Sportului (1992). Decorat cu: Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1982).

IORDAKY (IORDACHI), ADALBERT – vezi FR Natație și Pentatlon Modern

IOSEP, ANDREI-IONUȚ (1977), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al ANEFS, specializarea natație, promoția 2006. Subofițer MI (1998-2001). Jucător profesionist de polo pe apă. A început să practice înotul la vârsta de 3 ani, la Liceul nr. 37 din București, sub

îndrumarea profesorilor I. Codreanu și N. Acioabăniței, iar polo la 10 ani, la CS *Dinamo* (antrenor Cătălin Rațiu). A activat, ca junior, la CS *Dinamo*, în perioada 1988-1995 (antrenori Doru Spânu și Florin Dumitrache) și în continuare la echipa de seniori a aceluiași club, până în anul 2001 (antrenor Liviu Răducanu). Cu echipa CS *Dinamo* a cucerit 5 titluri de campion național de seniori (1996-2000). Din 2001, a activat ca jucător profesionist, în Liga I, la CN Roma (Italia) – 2001-2002, la CN Mataro (Spania) – 2002-2007, unde s-a pregătit cu antrenorul român Dorin Costrăș, iar din 2007 la *Mladost* Zagreb (Croatia). Selecționat în lotul național de seniori, a susținut 363 jocuri internaționale inter-țări în care a marcat 458 de goluri. În 1996, a apărut la CE de juniori, de la Istanbul (locul XIII). Cu echipa națională de seniori a participat la CM din 2003 – Barcelona (locul XII), din 2005 – Montreal (locul VI), din 2007 – Melbourne (locul XI), și din 2009 – Roma (locul VII), precum și la CE din 1998- Istanbul (locul I în grupa B), 1999- Florența (locul IX), 2001 – Budapesta (locul XI), 2003 – Kranj (X) și 2006 – Belgrad (locul IV). A mai participat la Cupa *Dunării* – Slovacia în 2004 (locul I), Cupa *ISPOLO* – Turcia în 2006 (locul I), Cupa Mondială – Budapesta, în 2006 (locul VI) și Liga Mondială în 2007 (locul VI). La lotul

național s-a pregătit cu antrenorii Liviu Răducanu, Eugen Georgescu, Vlad Hagi, Mihai Simion și Cornel Rusu, Istvan Kovacs, Gelu Lisac și Ladislau Balanov. În campionatul Spaniei s-a clasat de 4 ori consecutiv pe locul al-II-lea în clasamentul golgeterilor. Pentru rezultatele obținute a primit titlul de Maestru al Sportului.

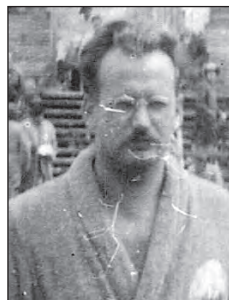
IOSIM, OCTAVIAN (1930 - 1988), n. în Cleveland. Jucător și antrenor de polo pe apă. Și-a început activitatea la "ILSA" din Timișoara, sub îndrumarea antrenorului Gavril Török. Component al echipei de aur a CS "ILSA", contribuie la

obținerea celor 6 titluri naționale consecutive (1946- 1951). Din 1951, se transferă la CCA/CSA "Steaua București", avându-l antrenor pe Adalbert Balint. Își va completa palmaresul său cu încă 5 titluri de campion național (1952-1956), cu un loc IV (1951), două locuri III (1957 și 1959) și un loc II (1958), situându-se printre puținii jucători cu 11 titluri de campion, o adevărată performanță la acea vreme. A fost component al loturilor naționale susținând 13 jocuri internaționale inter-țări, în care a marcat 10 goluri. A participat în premieră, pentru țara noastră, la JO din 1952 (Helsinki) și la CE din 1954 (Torino) fără a se califica în fazele superioare ale acestor competiții. Tot în 1954 participă la turneul de polo, din cadrul Jocurilor Mondiale Univrsitare de Vară, desfășurate în Budapesta, contribuind la clasarea echipei pe locul al III-lea. Participă la CN de juniori din 1946 la 100m s și 400m l, în 1947 stabilește un record național cu ștafeta 3X100m mx juniori, la CN din 1948 100m s juniori – locul I, la 4X100m l juniori – locul II și la 3X100m mx seniori - locul II, iar în 1949 stabilește un record național cu ștafeta 3x50m mx., reprezentând CS "ILSA", în componența O. Iosim, A. Stănescu, I. Novac. A activat o perioadă ca antrenor la echipa de juniori a CS "ILSA". Maestru al Sportului (1952). În 1963 s-a stabilit în Israel, a continuat să mai joace o perioadă. A activat ca antrenor al echipei de polo a CS "Hapoel" din Tel Aviv.

KAPȘA, IULIU (1944), n. în Lugoj. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF București, promoția 1966. Debutază ca antrenor în 1965, la Clubul *Dinamo*, având în atenție selecția și pregătirea juniorilor. Această preocupare se finalizează cu rezultate

deosebite în 1974, când câștigă titlurile de campion național cu echipele de juniori I și II, la care se mai adaugă încă 2 titluri la juniori II în 1976 și 1977. Preia echipa de seniori în 1970 și reușește să cucerească 7 titluri naționale (1978-1980; 1982-1984; 1987). Ca antrenor, conduce echipa *Dinamo* la CCE în 1981, 1982 (nu depășește faza grupelor preliminare) și în 1987 (până în semifinale), precum și în Cupa Campionilor din 1985, când reușește cel mai bun rezultat, clasându-se pe locul II, și din 1986 (până în semifinale). Ca antrenor, are meritul deosebit de a fi promovat un mare număr de jucători valoroși (Șt. Popescu, E. Ionescu, M. Tudor, Fl. Ardeleanu, D. Ciobăniuc, V. Ungureanu, C. Moiceanu și Vlad Hagi, cel care avea să devină *vedeta polo-ului românesc*), mulți dintre aceștia ajungând titulari ai loturilor naționale. În 1981, împreună cu antrenorul Anatolie Grințescu, a contribuit la pregătirea echipei României pentru JMU de la București, unde a fost câștigată medalia de bronz, iar în 1985 la CE (grupa B) s-a clasat pe locul I. Antrenor emerit. Din 1988 a activat ca antrenor în Bulgaria, apoi în Germania, unde a obținut rezultate notabile. După anul 2010 s-a atașat mișcării veteranilor asigurând pregătirea unor echipe care au obținut medalii la CM și CE ale veteranilor.

KELEMEN, ATTILA (1919-1994), n. în Târgu Mureș. Medic, a urmat cursurile universitare de medicină la Iași, Budapesta și Cluj, specializarea chirurgie infantilă. Profesor universitar, șef de catedră la Universitatea de Medicină și Farmacie din Târgu Mureș. A

început să practice înotul la vârsta de 8 ani. Dotat cu calități deosebite, a reușit să se impună atât ca înotător, cât și ca jucător de polo. A activat la cluburile din Târgu Mureș: *MSE*; *Harghita*; *RATA*; *Progresul*; *CS Târgu Mureș*. A avut ca antrenori pe Kalman Meszőj și Ladislau Daroczi. Multiplu campion național la înot (50 de titluri) și recordman în probele de liber (24). A fost campion și recordman național în probele de 200 m, 400 m, 800 m și 1500 m liber, începând din 1934. În 1945, AK de la CS Tg. Mureș, era încă titularul recordurilor naționale la 200 m liber (stabilit în 1939); 400 m liber (din 1937); 1500 m liber (din 1937); 4x100m. liber(1936); 4x200 m liber(1937); 3x100 m mixt(1939). A contribuit la clasarea pe primul loc a echipei CS Tg. Mureș (1936, 1937, 1945) în CN neoficial, precum și la obținerea altor performanțe semnificative ale echipelor de polo din Târgu Mureș. A făcut parte din echipa națională în 17 jocuri oficiale internaționale interțări, în care a înscris 19 goluri. A participat, în premieră, cu echipa de polo, la JO din 1952, de la Helsinki. A fost un exemplu de longevitate în natația de performanță (peste 30 de ani). Maestru al Sportului la polo din 1954. Pentru rezultatele sale a primit numeroase diplome, medalii și trofee sportive.

KISS, ANDOR- ANDREI (1916-1992), n. în Târgu Mureș. Maistru la fabrica de mănuși. Antrenor de înot și polo pe apă. A practicat înotul, jocul de polo pe apă și hocheiul pe gheață. A activat ca antrenor de înot la Clubul *Voința* din Târgu Mureș(1952-1954), la clubul *Dinamo* din același oraș (1954-1959) cu prioritate pentru polo pe apă și ca antrenor de înot la *CS Mureșul*(1959-1966). Cu echipa *Dinamo* Tg. Mureș s-a clasat pe locul III în 1954. Și-a adus contribuția la pregătirea și promovarea unor sportivi de valoare în activitatea de performanță printre care : Carol Meder (înotător și jucător de polo), Both Alexandru, Fülöp Francisc, Șimon Francisc, Bordy John- jucători de polo, componenți ai loturilor naționale. S-a remarcat, în mod deosebit, prin

prestațiile sale în calitate de arbitru internațional de polo, caracterizate prin autoritate, competență și obiectivitate. A oficiat ca arbitru atât la jocurile din divizia națională, cât și la jocuri internaționale.

KRANTZ, TEODOR (TEO) – vezi Federația Română de Rugby

KRIȘAN, FRANCISC (1927), n. în Cluj. Absolvent al Cursului de pregătire a ofițerilor în educația fizică, ofițer MAPN. A activat ca sportiv la CSM *Ferar* din Cluj, între 1944-1948 și la CCA , între 1949-1960. Ca jucător de polo pe apă, a câștigat de 5 ori consecutiv ti-tlul de campion național, cu echipele CCA și *Steaua* . În perioada 1952-1956, a participat la numeroase jocuri și turnee internaționale, iar în 1951 la JMU de la Berlin. Maestru al sportului (1954). În calitate de arbitru categoria I a arbitrat numeroase jocuri din campionatul intern, în special la juniori și copii. Ca antrenor, este considerat unul dintre tehnicienii cu contribuții deosebite în selecționarea, pregătirea și promovarea a numeroși jucători de valoare, mulți dintre aceștia devenind componenți ai loturilor naționale de polo (copii, juniori și seniori). A activat, timp de peste 25 de ani, la Centrele de învățare a înotului, inițiind mii de copii în tainele acestui sport. În cadrul activității desfășurate la Clubul *Steaua* , a îndeplinit între 1952-1985 numeroase funcții: șeful secției de natație (1952-1968); antrenor de înot (1969-1976); antrenor și șef al secției de polo (1977-1985). După pensionare, în 1985, a continuat să colaboreze la Clubul *Steaua* , ocupându-se de selecția și pregătirea copiilor. Cu echipele de juniori a cucerit 6 titluri de campion național pentru *Steaua* și un titlu cu juniorii AS *Brâncoveanu* , unde a activat în 1994-1995. A promovat în loturile naționale de juniori, tineret și seniori peste 40 de jucători de polo. Între 1962-1968, a fost antrenor la lotul național de juniori, cu care a participat la diferite întâlniri bilaterale și turnee, contribuind la afirmarea și promovarea unor jucători în lotul de seniori. Dintre jucătorii de polo selecționați și pregătiți, care s-au afirmat, se numără: A. Grințescu, D.

Popescu, Șt. Huber, D. Fischer, R. Mirea, I. Lorincz, V. Pleșca și foarte mulți alții. A promovat în loturile naționale și înotători care au realizat performanțe notabile. Antrenor emerit. În decursul anilor, a desfășurat cu multă conștiinciozitate diferite activități obștești în cadrul unor Comisii ale FR de Natație și ale Mu-nicipiului București.

KRONER, ȘTEFAN (1939), n. în Sighișoara. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFȘ și economist, absolvent al ASE. A început să practice înotul și apoi jocul de polo la Clubul Știința București, în 1954, sub îndrumarea antrenorului Iosif Enăceanu. A fost campion

național la 100 m fluture, 400 m și 1 500 m liber. Între 1958-1972, a jucat la *Dinamo București* cu care a câștigat 15 titluri de campion național (antrenor C. Corcec). În 1957, a debutat în echipa națională, cu care ulterior a susținut 135 de jocuri interțări, marcând 58 de goluri. La JO din 1960 și din 1964, s-a clasat cu echipa pe locurile V, la CE din 1962 (V) și 1966 (VI). Cu echipa *Dinamo* a participat, în perioada 1965-1969, la 5 ediții ale CCE, cea mai bună performanță – (locul II), fiind obținută în 1967-1968. Maestru al sportului și Maestru emerit al sportului. Între 1972-1982, a activat ca antrenor la cluburile *Dinamo* și *Progresul*. În anul 1977, a fost antrenor secund la lotul național care a participat la CE (locul VIII) și antrenor principal la lotul pentru JMU (medalie de aur), iar în 1978, antrenor principal al echipei care a participat la CM de la Berlin (locul VI). După 1983 s-a stabilit în Germania, unde a profesat ca antrenor.

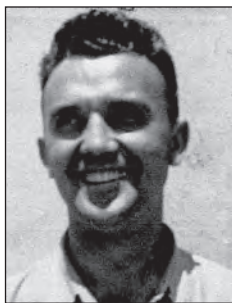
LAZĂR, RADU (1947) n. în Timișoara. Studii liceale. Antrenor de natație, absolvent al Școlii de antrenori (1980). A practicat fotbalul, boxul, în final dedicându-se jocului de polo pe apă. Și-a început activitatea la CSȘ Nr. 1 București (antrenor Agarici Vladimir).

La seniori a jucat la CSU *IEFS* (antrenor Agarici Vladimir); CS *Rapid* București (antrenor Vasiliu Constantin); CS *Dinamo* București (antrenori Corcec Carol și Grințescu Anatolie). A câștigat 4 titluri de campion național. Cu echipa națională a susținut 83 de jocuri internaționale interțări, marcând 48 de goluri. A obținut: locul al VII-lea în 1973 la CM (Belgrad); locul al VIII-lea în 1972 la JO (München). Este manager sportiv. Maestru Emerit al Sportului (1998).

LISAC, GELU (1967), n. în București. Ofițer MAPN. Absolvent al ANEFS – Facultatea Militară de Educație Fizică. A început să practice jocul de polo, la 14 ani, la CSȘ nr. 1 (antrenor V. Ștefănescu), unde a obținut 2 titluri de campion național de juniori

(1985, 1986). A mai jucat la cluburile *Progresul* și *Steaua*. Cu echipa Clubului *Steaua* (antrenor V. Rus) a câștigat 5 titluri de campion național (1991-1995). A fost portarul echipei naționale de polo în 272 de jocuri internaționale inter-țări, situându-se pe locul I în ierarhia jucătorilor români care au jucat pe acest post. A participat la 9 competiții internaționale oficiale: JO – 1996; CM – 1991 și 1994; CE – 1991, 1993, 1995, 1996 (grupa B), 1998 (grupa B), 1999. A contribuit la clasarea pe locul IV la CE de la Sheffield (1993), cea mai bună performanță românească realizată la *europene* (antrenori Cornel Rusu și Victor Ștefănescu). La Cupa Mondială din 1991 s-a clasat pe locul VI. Din anul 2001, s-a dedicat muncii de antrenor la CSA *Steaua*, contribuind la câștigarea a 2 titluri de campion național și la promovarea unui număr de 8 jucători în loturile naționale. În anul 2009, a fost promovat în colectivul de antrenori al lotului național de seniori, având în răspundere pregătirea portarilor, care la CM de la Roma s-a clasat pe locul al VII-lea. A fost declarat, de mai multe ori, cel mai bun portar de polo. Maestru al Sportului.

MANOLIU, ION-PIIU (1916-1980), n. în București. Funcționar. Polisportiv de excepție, practicând la un înalt nivel, jocurile de polo și rugby, fiind de asemenea prezent și pe pârtia de bob. Joacă polo în cadrul echipelor "Viforul Dacia", "Metropola" și "Progresul" București, alături de Tică Vasiliu, Popescu Gheorghe Zgrembus, Teo Krantz, Paul Stroescu, Florin Bratan, Alecu Nefianu, Artur Horacek, Piciu Fischer, I. Lazăr. Practică și înot, câștigând în 1940 ștafeta de 3x100m mixt, fiind premiat de către liga Navală Regală Română. Joacă rugby în prima divizie la echipa "Viforul Dacia" în compartimentul înaintării. Ca bobeur participă în cadrul echipei "Voința" București în echipele de 2 și 4 de asemenea și în echipa națională, unde are ca parteneri pe Tita Rădulescu, Budișteanu, Glavsce. Al. Vișan, M. Roșca, P. Mareș, D. Gheorghiu. Participă ca arbitru de bob la a IX-a ediție a Jocurilor Mondiale Universitare din 28 ian – 5 feb 1951 de la Brașov. În 1952 termină Școala de Antrenori de înot și polo. Face parte din Federația Română a Sporturilor de Apă din OSR, fiind membru în Comisia Regională. O perioadă de timp a făcut gazetărie sportivă. Deținut politic, suferă rigorile regimului în mai multe închisori din țară timp de 8 ani, la Aiud și Văcărești.

MATACHE, RADU SORIN (1968), n. în București. Absolvent al Universității de Construcții București, Facultatea de Construcții Civile, Industriale și Agricole (1994), al cursului de Masterat din cadrul Facultății de Educație Fizică și Sport a Universității Spiru Haret București (2007) și al Școlii Naționale de Antrenori, disciplina polo (1995). A practicat polo de la vârsta de 12 ani (1980) până în 1987, la C.S. Triumf București (antrenor - Virgil Pleșca). Arbitru național de polo

din 1990, arbitru internațional de polo LEN (din 1997), arbitru internațional de polo FINA (din 1999). A fost director adjunct pentru tineret în DTMS București (1999-2003), director al Direcției Tineret a Municipiului București (2005), consilier în Autoritatea Națională pentru Tineret (2006-2008). Din 2008, - director al Direcției Patrimoniu Imobiliar a Universității București. În calitate de arbitru, până în 2009, a oficiat la peste 80 de competiții internaționale de polo, printre care JO din 2004 (Atena), 4 ediții ale CM de seniori (2001, 2003, 2007, 2009), 3 ediții ale CM de juniori (1999, 2007, 2009), 5 ediții ale Superfinalelor Ligii Mondiale (2004, 2005, 2006, 2008, 2009), 4 ediții ale CE (1998, 2006, 2008, 2009), CuM din 2006, Campionatele Panamericane (2002, 2006), Jocurile Mediteraneene (2005), peste 30 de participări în Cupele Europene (Euroliga, Trofeul LEN, Cupe ale Campionilor Europeni) ș.a. A condus, la centru, 7 finale mondiale și continentale: CM fem. din 2001, Campionatul Panamerican, jun. (2002), Campionatul Asiatic, fem. (2007), Superfinalele Ligii Mondiale, fem. (2008 și 2009), CE gr. B (2009), Jocurile Pan-Arabe (2009). Președinte al Colegiului arbitrilor de polo din Municipiul București (din 1998), membru al Asociației Internaționale a Arbitrilor de Polo (AIA). În perioada 1999-2009, a contribuit la organizarea cursurilor naționale de formare și perfecționare a arbitrilor de polo din România. A reprezentat FR Polo la Congresele FINA din 2003 (Barcelona) și 2007 (Melbourne).

MATEI – GUIMAN, ALEXANDRU (1980), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al Facultății de Educație Fizică și Sport din Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, specializare natație, promoția 2003. Ofițer în MAPN și în Ministerul Internelor și Reformei Administrative. Jucător de polo de performanță. A început să practice înotul și jocul de polo la vârsta de 12 ani la CS *Triumf* (1992-1993), sub îndrumarea antrenorului Virgil Pleșca. În continuare,

a mai fost legitimat la CS *Steaua* (1993-2000) – antrenori Gh. Ilie și Viorel Rus și la CS *Dinamo* (2000-2002) – antrenor Liviu Răducanu. În perioada 2002-2004, a activat la EN Tourcoing-Franța (antrenori R.Zivkovic). A revenit la CS *Steaua* (2004-2007) – antrenori Eugen Georgescu și Gelu Lisac, cu care a câștigat 2 titluri de campion național (2005, 2006). Din anul 2007 joacă în echipa CS *Dinamo*. A fost selecționat în loturile naționale de juniori, tineret și seniori. În lotul național de seniori a fost prezent de peste 200 de ori, susținând 210 jocuri internaționale inter-țări, în care a marcat 167 goluri. La loturile naționale s-a pregătit cu antrenorii Doru Spănu și Răzvan Mustață la juniori, Vlad Hagi, Mihai Simion, Cornel Rusu, Ionuț Angelescu, Istvan Kovacs, Gelu Lisac și Ladislau Bananov la seniori. A participat la: CE de juniori din 1997 (Maribor) – locul VIII; CE de juniori din 1998 (Bratislava) – locul VIII; CM de juniori din 1999 (Kuweit) – locul IX; CE de seniori din 2006 (Belgrad) – locul IV și CE din 2008 (Malaga) – locul IX; CM din 2005 (Montreal) – locul VI, CM de seniori din 2007 (Melbourne) – locul XI și CM din 2009 (Roma) – locul VII. Pentru rezultatele obținute, a primit titlul de Maestru al Sportului.

MĂRCULESCU, CORNEL MIHAI – vezi Personalități

MELEȘCANU, TEODOR VIOREL (1941), n. în Brad, jud. Hunedoara. Diplomat și om politic. Jurist, absolvent al Facultății de Drept, din cadrul Universității București (1964). În perioada 1964-1966, a urmat cursurile postuniversitare de relații internaționale la

Universitatea București. În paralel cu activitatea profesională a continuat studiile postuniversitare la Facultatea de Științe Economice și Sociale la Universitatea din Geneva (1967-1968) și la Institutul de Înalte Studii Internaționale din Geneva (1967-1970). Doctor în științe politice și drept internațional la Universitatea din Geneva (1973). Din 1966, și-a desfășurat activitatea ca diplomat în MAE,

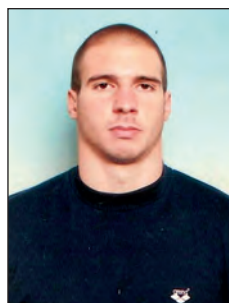
îndeplinind mai multe funcții importante până în 1978, când a fost detașat la Misiunea Permanentă a României pe lângă ONU și alte organizații internaționale de la Geneva. Revenit în 1985 în Centrala MEA este numit subsecretar de stat (1990-1991), secretar de stat (1991-1992), Ministru de stat, Ministru al Afacerilor Externe (1992-1996). Senator de Prahova (1996-2000), îndeplinind și funcția de președinte al Comisiei pentru Afaceri Externe din Senatul României. A fost membru al PDSR până în 1997, când participă la fondarea partidului *Alianța pentru România*, devenind președintele acestuia. În 2002, Alianța pentru România fuzionează cu PNL, TM fiind ales prim-vicepreședinte, iar apoi vicepreședinte. Un nou mandat de senator de Prahova în 2004, pe listele Alianței DA. A fost vicepreședinte în Biroul permanent al Senatului (2005-2007). În 2007, a fost numit ministru al Apărării Naționale, iar între 15 ian-28 febr 2008 - ministru interimar al justiției. Activitate didactică: profesor la Facultatea de Științe Politice a Universității București, catedra relații internaționale și la cursurile de masterat. Autor al mai multor lucrări cu tematică din dreptul internațional și diplomatie. Vicepreședinte al Asociației de Drept Internațional și Relații Internaționale (ADIRI) din București, membru al Institutului de Studii Politice din București și al Institutului Român de Studii Internaționale (IRSI). S-a dovedit a fi un mare iubitor al sportului, un practicant al înotului și al jocului de polo pe apă. După propriile sale mărturisiri, primii pași în descoperirea lumii i-a făcut prin intermediul sportului. Ca jucător de polo, vechea sa pasiune, a ajuns o persoană publică cunoscută. Într-o emisiune la Antena 2 TV, TM își dezvăluie atașamentul și convingerile sale despre rolul sportului în viața unui tânăr: *Am făcut înot și apoi polo pe apă....sportul care m-a ajutat în viață cel mai serios. Șase ani am jucat în divizia A în România, la o echipă locală din Arad, în ultimii ani de liceu și primii ani de facultate. Mi-a deschis o altă viziune asupra lumii; am început să călătoresc, să câștig banii mei. Vara eram profesor de înot și mai ales mulțumită jocului de polo, am devenit persoană publică; am apărut în ziar....* TM a jucat polo pe importantul post de portar,

la echipa reprezentativă a Aradului, care a purtat mai multe denumiri. Din această echipă au făcut parte mulți jucători valoroși, unii dintre ei fiind și componenți ai loturilor naționale. Antrenorul său a fost cunoscutul tehnician și animator al natației arădene – Ioan Borza. În perioada 1962-1964, a făcut parte din echipa de baschet a Universității București. Sportul a avut în TM un permanent susținător. În funcțiile sale importante pe care le-a îndeplinit pe parcursul anilor, s-a aflat printre cei care au acționat pentru dezvoltarea acestui domeniu. În funcțiile exercitate în cadrul MAE, a sprijinit și contribuit la realizarea demersurilor MTS pe linia extinderii relațiilor sportive internaționale, aplicarea politicilor, hotărârilor și rezoluțiilor ONU și ale Consiliului Europei în problemele educației fizice și sportului. Ca ministru al Apărării Naționale, a sprijinit realizarea programelor de pregătire fizică a militarilor și asigurarea condițiilor pentru pregătirea sportivilor de la CSA *Steaua*, în vederea realizării unei reprezentări de prestigiu pe plan intern și internațional. Anul 1996 a fost unul special – a reprezentat oficial România la festivitatea de deschidere a Jocurilor Olimpice de la Atlanta. Decorat cu mai multe ordine și medalii.

MIHĂILESCU, BOGDAN - ION (1942) n. în București. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ICF (1964). Jurist - licențiat și al Facultății de Drept în 1972. Sportiv de performanță, practicant al jocului de polo. Și-a început activitatea sportivă în 1956 la CSȘ Nr. 2 București, sub îndrumarea antrenorului Dumitru Gheorghe. Din 1961 până în 1974, a jucat sub culorile CS *Dinamo* București, sub îndrumarea antrenorilor: Corcec Carol și Grințescu Anatolie cu care a câștigat 13 titluri de campion național. Tot cu echipa CS *Dinamo*, a participat în perioada 1965-1973 la Cupa Campionilor Europeni, obținând următoarele rezultate: 1968 – locul al II-lea; 1973 – locul al III-lea; 1965, 1967 și 1969 – locul al IV-lea. A participat la CE din 1970 (Barcelona) –

locul al VI-lea (antrenor Frâncu Johan) și la JO 1972 (München) – locul al VIII-lea (antrenor Grințescu Anatolie). A jucat în echipa națională în 116 meciuri interțări, marcând 26 de goluri. În perioada 1980-1992, a fost prim -vicepreședinte al CS *Dinamo* București. Maestru al Sportului. Maestru Emerit al Sportului. Decorat cu Meritul Militar clasa I. Pensionar MAI. Manager la o firma de construcții.

MUȘAT, FLORIN-DRAGOȘ (1979), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al ANEFS, din București, specializarea natație, promoția 2000. Înotător și jucător de polo de performanță. A început să practice înotul la vârsta de 6 ani, sub îndrumarea

antrenorului Ștefan Ionescu, devenind elev al Liceului *Emil Racoviță*, pe care l-a absolvit în 1996. În perioada junioratului a obținut 3 titluri de campion național de înot, la această categorie de vârstă, în anul 1995, având dublă legitimare (Liceul *Emil Racoviță*-CS *Steaua*!). A început să joace polo la CS *Steaua* începând din 1994, avându-l ca antrenor pe Francisc Krișan, iar la echipa de seniori pe Viorel Rus. A mai activat la Cluburile CS *Rapid* (antrenor Cornel Rusu) și CS *Dinamo* (antrenor Liviu Răducanu). A cucerit 4 titluri de campion național și mai multe Cupe ale României. A mai jucat în Italia la *Nuoto-Catania* (2006-2007) și la *Pollisportiva*- Messina (din 2007). A avut o bogată activitate la loturile reprezentative, fiind selecționat de 20 de ori în echipele naționale de juniori și de 40 de ori în cele de tineret (antrenori Valentin Median, Gheorghe Marinescu, Doru Spânu, Nicolae Arsene, Răzvan Mustață) cu care a înregistrat următoarele performanțe: medalie de bronz în 1995 și de argint în 1998, la JB de juniori; locul XI la CE din 1995, locul XIII la CE din 1996; locul VIII la CE din 1998; locul IX la CM din 1999. Cu echipa națională de seniori a susținut 249 de jocuri internaționale inter-țări, în care a marcat 83 de goluri. Campion balcanic în anul 2000. A participat la 5 CE în 1998-Istanbul (locul I în grupa B), 1999-Florența

(locul IX), 2001-Budapesta (locul XI), 2003-Kranj (locul X), 2006-Belgrad (locul IV) și la CM din 2003-Barcelona (locul XII) și din 2005-Montreal (locul VI). A mai participat în Cupele Europene cu echipa CS *Steaua* și la Trofeul LEN (2005-2006). Pentru rezultatele obținute, în anul 2004, a primit titlul de Maestru al Sportului.

NAGY, GABOR – GAVRIL – POCO (1932), n. în Târgu Mureș. Producător, director, scenarist, regizor de film și televiziune, absolvent al cursurilor Universității de Sud California (USC), promoția 1960. Președinte al Filmcorp USA, Los Angeles, CA și

Filmcorp Kft, Budapesta. Polisportiv, cu performanțe deosebite la înot și polo pe apă. La vârsta de 12 ani a început să joace fotbal, că junior la MSE, avându-l antrenor pe Incze II, iar la 16 ani a trecut la baschet la CS “Progresul” din Tg Mureș (antrenor Istvan Zoldi). În paralel a jucat hochei pe gheață, cu același antrenor Incze II, la “RATA”, ulterior „Locomotiva RATA” Tg. Mureș, cu care în 1950 și 1951 câștigă titlurile de campion național. A început să joace polo la Tg. Mureș din 1948, reprezentând CS “RATA” (locul II în CN – fiind rezervă) și în 1949 (loc II), CS “Progresul” (loc III în 1950 și loc II în 1951). Aceste echipe au fost antrenate de Dr. Attila Kelemen (1948) și Vasile Darcozi (1949-1951). Inițiat în tainele înotului, în 1950 începe o pregătire organizată., fiind legitimat la CS “Progresul”, obținând și primele rezultate în 1950 când a devenit campion național de juniori la 4x100m l., recorduri naționale de juniori la 6x50m l. și 4x100m l., în 1951 campion național la seniori în proba de 4x100 l. În 1951 se transferă la CCA/CSA “Steaua București”, unde va activa până în anul 1956, la înot (1952-1954) și la polo (1951-1956), avându-l antrenor pe Adalbert Balint. În 1953, câștigă titlul național cu ștafeta de 4x100m l. și stabilește un record național la 4x200m l, în 1954 contribuie la situarea clubului pe locurile I în clasamentele pe echipe la masculin și în cel general și se situează pe

locul al VI-lea în topul celor mai bune performanțe la 100 și 400m l. și realizează un nou record național la 10x100m l., iar în 1955, contribuie la realizarea unui nou record național și de club cu ștafeta de 4x200m l. În 1951, se clasează pe locul al IV-lea cu “CCA” la CN de polo, iar în perioada 1952-1956, cu aceeași echipă, realizează o performanță remarcabilă – câștigarea consecutivă a 5 titluri de campion național. Component al loturilor naționale de polo a susținut 55 de jocuri inter-țări, marcând 64 de goluri. A participat la importante turnee internaționale în Italia, Iugoslavia, Ungaria, URSS și numeroase jocuri amicale, cu majoritatea echipelor țărilor europene. A făcut parte din echipele care au participat la turneele de polo din cadrul festivalului Mondial al Tineretului și Studenților din 1953 (București), 1954 (Budapesta) – locul al III-lea și 1955 (Varșovia) – locul al III-lea. Component al echipei participante, în premieră la CE din 1954 (Torino) – locul al IX-lea. Selecționat în lotul pentru JO din 1952 (Helsinki), nu a făcut deplasarea pe considerente politice. Participă la JO din 1956 (Melbourne), unde echipa nu a reușit să accedă în fazele superioare. Pe parcursul anilor, s-a pregătit cu antrenorii Adalbert Balint, Vasile Daroczi și Iozsef Vertesy (Ungaria). După JO din 1956, nu s-a mai întors în țară, stabilindu-se în SUA, unde a urmat cursurile Universității de Sud din California și a continuat să joace polo în Campionatul Universitar American (antrenor Neil Kohlase), câștigând titlurile de campion în 1957, 1958 și 1959. Maestru al Sportului (1952)

NASTASIU, ADRIAN (1951), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF, promoția 1980. Ofițer MI. A fost legitimat la Clubul *Dinamo*, unde a debutat în 1963 și cu care a cucerit 10 titluri de campion național. Cu echipa națională a participat la 6 competiții internaționale oficiale: JO din 1976 și 1980; CM din 1975 și 1978; CE din 1974 și 1977. A contribuit la realizarea celor mai bune performanțe ale

polo-ului românesc – locul IV la JO de la Montreal (1976) și locul V la CM de la Cali (1975). A făcut parte din echipa care, în 1977, la JMU a cucerit medalia de aur și titlul de campioană universitară. A susținut 227 de jocuri cu echipa națională, marcând 155 de goluri, performanță cu care ocupă locul VIII în ierarhia celor mai buni jucători din țara noastră. Maestru al sportului și Maestru emerit al sportului. Din 1990, îndeplinește funcția de șef al secției de polo la Clubul *Dinamo*, care sub îndrumarea sa a devenit cea mai puternică din țară – până în 2000 a câștigat 4 titluri. Este membru al Biroului FR Polo. Prin Decret Prezidențial, în anul 2000 i s-a conferit Medalia națională *Pentru Merit* clasa a II-a.

NENCIU, BERTINI-ANDREI (1977), n. în București. Absolvent al Liceului cu program de natație *Emil Racoviță* (1996). Profesor de educație fizică și sport, absolvent al Facultății de Educație Fizică din cadrul Universității *Spiru Haret*.

Angajat la CSA *Steaua* București. Jucător de polo de performanță pe postul de portar. A învățat înotul la vârsta de 9 ani sub îndrumarea antrenorului Pleșca Liviu. A fost legitimat la CS *Astra* Arad (1996-1998) – antrenor Barbu Ghițan, cu echipa căreia a devenit vicecampion național (1997) și la CSA *Steaua* (1998-2000). În anul 2000 a activat un sezon la ASA Tel Aviv. În perioada 2000-2004 joacă pentru echipa CS *Rapid Intrarom* (antrenori Cornel Rusu și Răzvan Mustață) cu care cucerește 4 titluri de campion național (2001-2004). Începând din 2004, s-a transferat la CS *Steaua-Stirom* (antrenori Gelu Lisac, Eugen Georgescu, Ionuț Angelescu, Viorel Rus) cu echipa căruia cucerește încă 2 titluri de campion național (2005 – 2006). A mai câștigat și 5 Cupe ale României. A fost component al loturilor naționale, susținând 160 de jocuri internaționale inter-țări cu echipa de seniori a României. A apărat poarta echipei naționale la CE de juniori (Istanbul 1996) – locul XIII, la CM de seniori din 2005 (Montreal) – locul VI și din 2007 (Melbourne) – locul XI,

precum și la CE de seniori din 2001 (Budapesta) – locul XI, din 2006 (Belgard) – locul IV și din 2008 (Malaga) – locul IX. A mai participat la World League în 2007 (Berlin) – locul VI și la Cupa FINA în 2006 (Budapesta) – locul VI. La lotul național s-a pregătit cu antrenorii: Doru Spânu, Nicolae Arsene, Vlad Hagi, Mihai Simion, Liviu Răducanu, Eugen Georgescu, Cornel Rusu, Ionuț Angelescu. În anul 2003 i s-a acordat titlul de Maestru al Sportului.

NICULESCU, PAUL (1932), n. în București. În perioada 1945-1952, a activat la *Viforul-Dacia*, *LNR*, *Dinamo*, *Stadiul Român* (*Constructorul*), participând la competiții de înot și ca jucător în campionatul național de polo pe apă. Ca

antrenor, a profesat la AS Șantierul *Brașov* (1953), *Constructorul București* (1956) și *Triumf București* din 1960. Cu echipele de polo ale Clubului *Triumf*, a câștigat titlurile de campion în 1965 și 1967 la juniori I și în 1970 la juniori II. A promovat în loturile naționale 40 de juniori și 10 seniori. Ca antrenor principal al loturilor de juniori, a obținut la CE următoarele rezultate: locul IV în 1971 (împreună cu Alexandru Bădiță), locul VIII în 1973 (cu Teodor Angelescu) și în 1978 (cu Carol Corcec); locul II în 1982 (cu Victor Ștefănescu); locul IX în 1993 (cu Virgil Pleșca). Cu echipele naționale de seniori a ocupat locul VI la CE din 1974 (cu Constantin Vasiliu), locul V la CM din 1975, locul IV la JO din 1976 (cu Anatolie Grințescu) și locul IV la JMU din 1979. Din loturile pregătite au făcut parte cei mai valoroși jucători de polo, printre care: Gruia Novac, Gheorghe Zamfirescu, Dinu Popescu, Liviu Răducanu, Cornel Rusu, Viorel Rus, Adrian Nastasiu, Claudiu Rusu, Dorin Costrăș, Ivan Fejer și alții. Cea mai bună performanță obținută a fost medalia de argint la CE de juniori din 1982 (prima și singura medalie românească într-o competiție oficială de polo). Antrenor emerit (1992). A activat ca antrenor în Indonezia și Iran (1984-1990) și din

nou în Indonezia (1995-1998), în calitate de director tehnic al Federației de Natație din Indonezia. Prin Decret Prezidențial, în anul 2000 i s-a conferit Medalia națională *Pentru Merit* clasa a III-a.

NORMAN, ZOLTAN (1912 - ?) jucător de polo de performanță legitimat la CS "ILSA" din Timișoara, unul din membri fondatori, component de bază al echipei de aur, cea mai reprezentativă echipă de polo, după 1945. A deținut recordul titlurilor de campion

național la polo, obținute de 6 ori consecutiv, în perioada 1946-1949 (CS "ILSA") și 1950 – 1951 (Flamura Roșie Industria Lânei Timișoara). Antrenorul echipei a fost Gavril Török. Component al primelor loturi naționale de polo rămâne în istorie ca primul portar al reprezentativei naționale. A susținut, pe acest post, 12 jocuri internaționale interțări. A participat, pentru prima dată, cu echipa de polo, la JO din 1952 (Helsinki), avându-l antrenor tot pe Gavril Török, fără să se califice pentru turneul final. A rămas atașat clubului sau, activând ca antrenor al echipei de juniori. A lucrat în producție. Maestru al Sportului (1952).

NOVAC, GRUIA (1944-1999), n. în București. Inginer mecanic, absolvent al Institutului Agronomic – Facultatea de Mecanică Agricolă, promoția 1970. Ofițer MI. A debutat în polo în 1957, la CSȘ *Triumf*, iar din 1963 a continuat activitatea la Clubul *Dinamo*, cu care a

cucerit 6 titluri de campion național. Cu aceeași echipă a participat și la 3 ediții ale CCE, cea mai bună performanță realizând-o în 1967-1968, când echipa s-a clasat pe locul II. În cei peste 10 ani de activitate în loturile naționale, a fost prezent la 6 competiții internaționale oficiale: JO din 1964 (locul V) și 1972 (VIII); CM din 1975 (locul V), cea mai bună

performanță obținută la mondiale ; CE din 1966 (VI), 1970 (V) și 1974 (VI). Cu echipa națională a participat la 191 de jocuri interțări, marcând 99 de goluri. Maestru al sportului și Maestru emerit al sportului.

NOVAK, IOSIF – vezi FR Natație și Pentatlon Modern

ODERMATH (MUREȘANU) EMIL (1939) n. în Mediaș, jud. Sibiu. Inginer și arhitect, absolvent al Institutului Politehnic – Facultatea de Construcții Civile și Industriale, din Cluj Napoca. Jucător de polo pe apă. A început să practice sportul la vârsta de 16

ani, sub îndrumarea antrenorului Corcec Carol, inițial la *Tânărul Dinamovist* și apoi la CS *Dinamo* (1955-1957), devenind jucător de polo de performanță, specializat pe postul de portar. În continuare, a fost legitimat la CS *Oradea* (ulterior *Crișul*), în perioada 1957-1960, avându-l antrenor pe Emerich Freund și la CS Știința (*Politehnica* din 1966) din Cluj-Napoca, unde s-a pregătit cu antrenorul Aurel Ardeleanu (1960-1977). Campion național cu echipa *Tânărul Dinamovist* la juniori (1957), vicecampion național cu echipa din Oradea (1959 și 1960), locul II (1961) și locul III (1962 și 1963) în Divizia Națională de seniori cu echipa CS Știința Cluj-Napoca. Peste 60 de selecții în lotul național și olimpic de seniori, din care a apărut poarta echipei naționale în 42 de jocuri internaționale interțări. A participat la JO din 1960, de la Roma (antrenor Adalbert Balint) și 1964, de la Tokyo (antrenor Vasile Daroczi) unde echipa de polo a României s-a clasat pe locurile V, aducând primele puncte pentru România. Component al lotului universitar participant la CMU din 1959, 1961 și 1965, la această ediție, organizată la Budapesta, cucerind medalia de bronz. Și-a adus contribuția la câștigarea unor jocuri și turnee internaționale. Pentru rezultatele și contribuția sa la afirmarea polo-ului românesc, în 1967, i s-a acordat titlul de Maestru al Sportului. În 1977, a emigrat în RF Germania, unde a activat ca inginer-arhitect.

PAȘCU IOAN MIRCEA (1949), n. în Satu Mare. Economist, absolvent al Facultății de Comerț Exterior, din cadrul ASE București, promoția 1971. Doctor în științe politice (1980). Cercetător la Institutul de Științe Politice (1972-1986), Lector la Aca-

mia de Studii Social-Politice (1986-1989), Consilier Prezidențial (1990-1992), secretar de stat la MAp.N (1993-1996), membru al Camerei Deputaților (din 1996), Ministru al Apărării Naționale (2000-2004), Euro-observator (2005-2007), Euro-parlamentar (din 2007), cercetător, bursier, profesor asociat invitat- Salzburg (1973), Oxford (1985), New-York (1988-1989), Hokkaido, Sapporo și Forumul Japonez pe probleme de relații internaționale (1992-1993). Membru al unor foruri internaționale. Un mare iubitor și susținător al sportului, a început să practice înotul și jocul de polo pe apă la vârsta de 14 ani, fiind legitimat la CS *Rapid* (1964-1974), echipă cu care, în anul 1968, câștigă titlul de campion național de juniori I, iar în anul 1972 titlul de campion național la seniori (antrenor Constantin Vasiliu). A mai activat la Clubul Nautic Universitar, în perioada 1974-1978, locul II în seria B și V în clasamentul final (1974) și locul IV (1976). A sprijinit activitatea FR de Polo, fiind vicepreședintele acesteia la începutul anilor '90. În anul 2001, s-a alăturat fondatorilor organizării activității *Masters* (veteranilor), pentru jucătorii de polo, care au înființat *Masters Water Polo Club România*, fiind ales în funcția de președinte de onoare. Activitatea acestui club s-a soldat cu cucerirea a numeroase titluri de campioni și vice-campioni, la categoria *Veterani*, la CM și CE organizate în perioada 2001-2009. Autor a trei cărți (*Zone denuclerizate* – 1985; *Armele și Politica* – 1989; *Bătălia pentru NATO* – raport personal – 2007) și a numeroase cursuri, studii și articole de specialitate publicate în țară și în străinătate. A fost decorat cu Ordinul *Steaua României* în grad de cavaler.

PATRICHI, ERNEST (1926), n. în Bacău. Studii liceale. Polisportiv. A practicat rugby-ul, înotul și jocul de polo pe apă cu contribuții la realizarea unor performanțe semnificative pe plan intern și internațional, multiplu campion și recordman național în

probele de bras, fluture și în probele de ștafetă. Încă de la 17 ani (1943), a fost calificat ca instructor de înot. Și-a început activitatea ca înotător la LNR (1942), în 1943 participând la CN în proba de 100m bras juniori, clasându-se pe locul al III-lea. Și-a continuat activitatea la ACS *Vișorul Dacia* participând la CN din 1946, apoi la PMB pe care l-a reprezentat la CN din 1948 și 1949. Din 1949, a activat la CCA, ca înotător (1949-1951) și ca jucător de polo (1949-1958). Aici în perioada 1949-1951, a obținut 11 titluri de campion național (antrenor Iohan Frâncu – Fischer), din care 3 la 100m, fluture, câte 2 la 100m fluture, 100m bras și cu ștafeta 3x100m mixt. În aceeași perioadă, a stabilit și 10 recorduri naționale, din care 5 în probele individuale și 5 la ștafete. În 1951, se afla pe locul I în topul celor mai bune performanțe la 100m bras, 100 și 200m fluture. Pe plan internațional, a participat, în premieră, la JB din 1946 (Split), prima competiție oficială, concurând la 100m bras (locul VI) și 200m bras (locul V). a participat la diferite concursuri internaționale, în special la cele organizate în țară, având unele restricții la deplasările peste graniță. A cochetat cu jocul de polo încă din 1942, devenind un jucător de bază pe postul de apărător în echipele la care a jucat. Și-a dovedit calitățile, în special, la CCA, pornind de la locul IV în CN (1949-1951), pentru că în perioada 1952-1956, să contribuie la câștigarea a 5 titluri consecutive de campion național (antrenor Adalbert Balint). S-a mai clasat cu echipa pe locul al III-lea în 1957 și pe locul al II-lea în 1958. A fost component al echipei naționale de polo susținând 11 jocuri oficiale inter-țări. Concomitent, a jucat și rugby la *Sportul Studențesc* și la CCA, obținând câte un titlu național cu ambele echipe. A susținut și unele jocuri internaționale. A

fost unul dintre factorii pozitivi care au contribuit la dezvoltarea înotului și a jocului de polo în țara noastră. Maestru al Sportului la înot, polo și rugby.

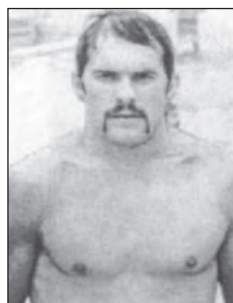

PLEȘCA VIRGIL (1953) n. în Făgăraș, jud. Brașov. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS, din București, promoția 1977. Jucător de polo de performanță, selecționat la vârsta de 10 ani, de antrenorul de polo Krișan Francisc, de la CSA *Steaua* unde a și fost legitimat (1963-1970). A mai activat la: CS *Progresul* – antrenor Teodor Angelescu (1970-1973); Clubul Nautic Universitar – antrenor Vladimir Agarici (1973-1977); CS *Progresul* – antrenor Alexandru Szabo (1977-1979); CS *Triumf* – antrenor Paul Niculescu (1979-1982). A cucerit 3 titluri de campion național la juniori, în 1969 cu *Steaua*, în 1971 și 1972 cu *Progresul*. În campionatul național de seniori s-a clasat de mai multe ori pe locurile IV-VI. A fost selecționat de 30 de ori în lotul național de juniori, în perioada 1969-1973. A participat la CE de juniori din 1971 (Barcelona) unde s-a clasat cu echipa pe locul IV (antrenor Paul Niculescu). Campion balcanic cu echipa de polo juniori (1973). De 4 ori a fost selecționat în lotul național de seniori. Activitatea sa profesională a început, în com. Calvini, jud. Buzău (1977-1978), ca profesor de educație fizică și a continuat ca antrenor la CS *Triumf*, în perioada 1978-1994. Având în pregătire echipe de juniori, a cucerit titlurile de campioni naționali în 1982 și 1984 (juniori III) și în 1985 (juniori II). A promovat în loturile naționale 15 juniori și 4 seniori. A activat ca antrenor la loturile naționale de juniori în perioadele 1984-1985 și 1990-1993. A participat cu echipa națională de juniori, pe care a pregătit-o la CE din 1993. (locul IX). Printre jucătorii promovați, la a căror pregătire a contribuit s-au aflat: Liviu Totolici, Dragoș Stoenescu, Bogdan Matei, Cornel Popa, Ionuț Angelescu, Ladislau Balanov, Horațiu Bădiță și Alexandru Matei, participanți la JO, CM și CE. Din 1994 a ocupat, prin concurs, postul de antrenor federal contribuind la dezvoltarea și afirmarea acestei

ramuri de sport. A fost arbitru național la juniori (1977-1978). A urmat cursurile FINA (1993 și 2005) și cele de Administrație sportivă, sub egida CIO (2001). Pentru rezultatele sale sportive a primit titlul de Maestru al Sportului (1996).

POPA, IOAN (1944) n. în Galați. Ofițer superior, absolvent al cursurilor militare în 1966. Sportiv de performanță, practicant al jocului de polo. A debutat la secția de polo pe apă la CSȘ Nr.2 București, sub îndrumarea lui Constantin Vasiliu în anul 1956. În perioada 1958-1964 a evoluat la CS *Rapid* București, unde s-a pregătit cu același antrenor. Din 1964 va juca sub culorile CS *Dinamo*, până în 1975, având ca antrenori pe: Corcec Carol, Grințescu Anatolie și Kapșa Iuliu. A fost de 3 ori campion național la juniori cu CSȘ Nr.2 și de 10 ori campion național cu CS *Dinamo* București. A participat în perioada 1965-1973 la Cupa Campionilor Europeni, obținând următoarele rezultate: 1968 locul al II-lea; 1973 locul al III-lea; 1965, 1967 și 1969 locul al IV-lea. A participat la 2 ediții a CE din 1966 (Utrecht - antrenor Corcec Carol) – locul al VI-lea și 1970 (Barcelona - antrenor Frâncu Johan) – locul al VI-lea. A jucat în echipa națională în 69 de meciuri interțări, marcând 41 de goluri. Maestru al Sportului și Maestru Emerit al Sportului (1992). Pensionar MAI.

POPESCU, DINU (1949), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS din București, promoția 1980. Om de afaceri. A activat la *Steaua* (1964-1970) și la *Dinamo* (1971). Cu echipa *Dinamo* a câștigat 9 titluri de campion național. Participant la 7 competiții internaționale oficiale: JO din 1972 (locul VIII), 1976 (IV – cea mai bună performanță olimpică) și 1980 (IX); CM din 1973 (VII), 1975 (V – cel mai bun rezultat obținut la „mondiale”) și

1978 (VI); CE din 1977 (VII). La JMU din 1977 – medalia de aur, iar la Cupa Mondială din 1979 (locul VII). La CM din 1973 (Belgrad), cu cele 17 goluri marcate, se clasează pe locul II în ierarhia golgeterilor. A susținut cu echipa națională 234 de jocuri, marcând 219 goluri, performanță cu care ocupă locul VI în clasamentul celor mai buni jucători români de polo. Maestru al sportului și Maestru emerit al sportului. După retragerea din activitatea competițională, a activat ca antrenor la Clubul *Dinamo*, reușind să câștige, cu echipa pe care a pregătit-o, 3 titluri naționale (1988-1990). A fost ales vicepreședinte al FR Polo. Prin Decret Prezidențial, în anul 2000 i s-a conferit Medalia națională *Pentru Merit* clasa a III-a.

POPESCU, ȘERBAN (1958) n. în Craiova, jud. Dolj. Studii liceale cu bacalaureat (1977). Antrenor de natație, absolvent al Școlii de Antrenori (1980). Sportiv de performanță, practicant al jocului de polo. A început practicarea jocului de polo în 1972, sub îndrumarea

antrenorului Kapșa Iuliu, la CS *Dinamo* București, câștigând 2 titluri de campion național la juniori. A participat în 1978 la CE de juniori (Budapesta) antrenori Corcec Carol și Arsene Nicolae. În perioada 1978-1990 a evoluat la echipa de seniori a CS *Dinamo* București (antrenori Capșa Iuliu și Popescu Dinu), câștigând 10 titluri de campion național. S-a clasat pe locul al II-lea în 1985 la Cupa Cupelor (antrenor Capșa Iuliu). În echipa națională de seniori a susținut 160 de jocuri internaționale interțări, în care a marcat 68 de goluri. A participat la următoarele ediții ale CE: locul al VII-lea în 1981 la (Split); locul al VIII-lea în 1983 (Roma); locul al VII-lea în 1987 (Strasbourg). A contribuit la câștigarea medaliei de bronz în 1981 la JMU (București). După retragerea din activitatea competițională, s-a dedicat afacerilor, devenind director la o firmă privată. Maestru al Sportului (1984). Maestru Emerit al Sportului (1992). Decorat cu: Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1982).

RADU, COSMIN-ALEXANDRU (1981), n. în București. Economist, absolvent al ASE, Facultatea Relații Economice Internaționale. Jucător de polo de performanță. A început să practice înotul și jocul de polo la vârsta de 11 ani, sub îndrumarea antrenorului

Răzvan Mustață. A fost legitimat la CS *Rapid* (1992-2004), avându-i antrenori pe Răzvan Mustață și Cornel Rusu. A avut 6 participări la CN de juniori clasându-se de 4 ori pe locul III, o dată pe locul al II-lea (1997) și o dată pe locul I (1999). Cu echipa CS *Rapid* a cucerit 4 titluri de campion național (2001-2004). În anul 2004 s-a transferat în Italia la RN Florența (antrenori Ricardo Tempestini și Marco Risso). În 1997, a fost declarat cel mai tehnic jucător din CN de juniori, iar în 1998 și 1999 a fost golgeterul aceleiași campionat. În anii 2001 și 2004, câștigă titlul de golgeter în CN de seniori. Începând din anul 1998, până în anul 2000, a reprezentat în competițiile internaționale oficiale echipa națională de juniori a României, iar din 2001, până în anul 2008 pe cea de seniori. Cu lotul național de juniori s-a pregătit cu antrenorii Doru Spănu, Răzvan Mustață, Cristian Iordache, Gheorghe Marinescu, Adrian Ionescu și Eugen Georgescu și Mihai Simion. A participat la CE de juniori din 1999 (IX). Cu echipa națională a susținut 305 de jocuri internaționale inter-țări, marcând 504 goluri. A făcut parte din echipa națională la CE de seniori din 2001 Budapesta (XI), 2003-Kranj (X), 2006- Belgrad (IV), 2008 – Malaga (IX) și la CM din 2003- Barcelona (XII), 2005- Montreal (VI), 2007- Melbourne (XI) și 2009 – Roma (VII). La C.I. ale României din 2001 și 2005 a fost golgeter, iar la cele din 2006 a fost declarat cel mai tehnic jucător. La numeroase turnee internaționale a contribuit la clasarea echipei naționale în primele șase locuri. La loturile naționale de seniori s-a pregătit cu antrenorii: Liviu Răducanu, Vlad Hagi, Eugen Georgescu, Cornel Rusu, Ionuț Angelescu, Mihai Simion, Istvan Kovacs, Gelu Lisac și Ladislau Balanov. Pentru rezultatele obținute în anul 2004 i-a fost acordat titlul de Maestru al Sportului.

RATH, BOGDAN (1972), n. în București. Ofițer MAPN. Absolvent ANEFS – Facultatea Militară de Educație Fizică. A început să practice jocul de polo în 1982, la CSȘ nr. 1 (antrenor Victor Ștefănescu), iar din 1991 s-a transferat la Clubul *Steaua* (antrenor Viorel

Rus), cu care a câștigat 5 titluri de campion național (1991-1995). A participat la CE de juniori din 1989, JO din 1996, CM din 1994, CE din 1993, 1995 și 1996 (grupa B), 1999. A contribuit la clasarea pe locul IV la CE din 1993 (Sheffield), cel mai bun rezultat obținut la *europene*. A fost component al echipei naționale în 146 de jocuri interțări, marcând 135 de goluri. Mastru al sportului. Din 1996 a activat ca jucător profesionist la cluburi din Italia.

RĂDUCANU, LIVIU (1954), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS din București, promoția 1980. A început să joace polo în 1969, la CSȘ *Triumf* (antrenor P. Niculescu), unde, în 1970, a câștigat primul său titlu de campion național de juniori II. Din 1973 s-a transferat la Clubul *Dinamo* (antrenor I. Kapșa), unde va cunoaște deplina consacrare. Cu această echipă va câștiga 11 titluri de campion național și va participa la 3 ediții ale CCE (1981, 1982, 1987) și la Cupa Cupelor în 1985 (locul II) și în 1986. Peste 17 ani de activitate în cadrul loturilor naționale, începând cu CE de juniori din 1971 (locul IV) și 1973 (VIII) și continuând cu 10 prezențe în competițiile internaționale oficiale. A participat la: JO din 1976 (locul IV – cea mai bună performanță olimpică) și 1980 (IX); CM din 1975 (locul V – cel mai bun rezultat obținut la *mondiale*) și 1978 (VI); CE din 1974 (VI), 1977 (VII), 1981 (VII), 1983 (VIII), 1985 (I – grupa B) și 1987 (VII). În 1977 (Sofia), la JMU – medalie de aur, iar în 1981 (București) – medalie de bronz. În perioada 1980-1988 a fost

căpitanul echipei naționale. A susținut 301 jocuri cu echipa națională în meciuri interțări, marcând 133 de goluri, cu care se clasează pe poziția a II-a în ierarhia jucătorilor români de polo. Din 1990 activează ca antrenor la Clubul *Dinamo*, reușind să cucerească întâietatea în CN prin cele 5 titluri de campioni, obținute în perioada 1996-2000. În 1992 a fost solicitat să pregătească lotul național de seniori. În 1997 a fost numit antrenor secund, iar în anul 2001 antrenor principal, lucrând împreună cu Vlad Hagi. Mastru al Sportului (1975) și Mastru Emerit al Sportului (1983). Antrenor Emerit din 1997. Prin Decret Prezidențial, în anul 2000 i s-a conferit Medalia Națională *Pentru Merit*.

RUS, VIOREL (1952), n. în Cluj-Napoca. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS București, antrenor. În perioada 1963-1987, ca jucător, a activat la cluburile *Dinamo* și *Universitatea Cluj*. A câștigat 10 titluri de campion național cu *Dinamo* și a participat la 3

ediții CCE (1981, 1982, 1987) și în Cupa Cupelor în 1985 (locul II) și 1986 (semifinale). Debutază în echipa națională la CE de juniori din 1971 (locul IV). Participă la 9 competiții internaționale oficiale: JO din 1972 (VIII), 1976 (IV – cea mai bună performanță olimpică) și 1980 (IX); CM din 1973 (VII), 1975 (V – cel mai bun rezultat obținut la „mondiale”) și 1978 (VI); CE din 1974 (VI), 1977 (VII) și 1981 (VII); la JMU din 1977 – medalie de aur; la Cupa Mondială din 1979 locul VII. A susținut cu echipa națională 242 de jocuri, marcând 203 goluri, situându-se pe locul IV în ierarhia celor mai buni jucători români de polo. Mastru al sportului și Mastru emerit al sportului. Din 1987 a funcționat ca antrenor de polo la Clubul *Steaua* reușind să câștige cu echipa pe care a pregătit-o 5 titluri naționale (1991-1995). A fost solicitat în pregătirea unor loturi naționale de juniori pentru CE din 1994 (VIII), de seniori pentru CE, grupa B, în 1996 (III) și JO din 1996 (XI), precum și pentru nu-meroase

turnee internaționale. Antrenor emerit. Prin Decret Prezidențial, în anul 2000 i s-a conferit Medalia națională *Pentru Merit* clasa a II-a.

RUSU, CLAUDIU (1949), n. în Cluj-Napoca. Jurist, absolvent al Facultății de Drept din orașul natal. A început să practice jocul de polo din 1962 la *Voința Cluj*, care din 1964 este prezentă în prima divizie a țării. A jucat în 17 ediții ale CN, câștigând 17 titluri de golgeter. În 1981, a jucat la *Crișul Oradea*, participând la Cupa Cupelor, unde a obținut o performanță deosebită – locul II. Component al lotului național, participă la 7 competiții internaționale oficiale: JO din 1972 (locul VIII), 1976 (IV-cel mai bun rezultat olimpic) și 1980 (IX); CM din 1973 (VII), 1975 (V-cea mai bună performanță obținută la *mondiale*) și 1978 (VI); CE din 1977 (VII). În 1977, la JMU obține medalia de aur și titlul de campion mondial universitar. Locul VII la Cupa Mondială din 1979. A susținut cu echipa națională 205 jocuri, marcând 194 de goluri. Maestru al sportului și Maestru emerit al sportului. În 1983, s-a stabilit în Suedia, unde a continuat să joace la SKK Stockholm, cu care a câștigat un titlu de campion național al Suediei. În 1996, la 47 de ani, încă mai juca în CN al acestei țări, stabilind un adevărat record de longevitate.

RUSU, CORNEL (1944), n. în com. Cernele, jud. Dolj. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS București, promoția 1971. Ca sportiv, a activat la cluburile *Dinamo* (1957-1965), antrenor C. Corcec, și *Rapid* (1966-1978), antrenor C. Vasiliu. A câștigat 2 titluri de campion național cu *Dinamo* și 4 cu *Rapid*. Cu echipa națională a participat la 7 competiții internaționale oficiale: JO din 1972 (VIII) și 1976 (IV – cea mai bună performanță

olimpică românească); CM din 1973 (VII) și 1975 (V – cel mai bun rezultat obținut la *mondiale*); CE din 1970 (VI), 1974 (VI) și 1977 (VII). La CE din 1974, cu cele 13 goluri marcate, ocupă locul II în clasamentul golgeterilor. Cu echipa națională a susținut 216 jocuri, marcând 164 de goluri, performanță cu care se situează pe locul X în ierarhia jucătorilor români de polo. Maestru al sportului și Maestru emerit al sportului. Concomitent cu activitatea de jucător, încă din 1968 a început să lucreze ca antrenor la Clubul *Rapid*, aducându-și contribuția la câștigarea titlurilor de campion național la juniori II în 1971 și 1972. În 1981, cu echipa de se-niori, cucerește titlul național, iar între 1979-1983, Cupa României. A promovat în loturile naționale peste 40 de sportivi. În 1973, își aduce contribuția la clasarea pe locul I în CE al feroviarilor. Solicitat de mai multe ori în colectivele tehnice care au pregătit loturile naționale, a participat efectiv la obținerea unor rezultate de prestigiu. Antrenor al lotului de tineret (1979-1981), antrenor secund la lotul național (1982 – locul VIII la CE), antrenor principal la lotul de seniori (1988-1991 locurile V și VIII la CE și IX la CM); 1993-1991 locul XIII la CM și IV la CE, cea mai bună performanță obținută la „europene”; 1997-1998 locul I la CE grupa B, locul I la Cupa Țărilor Latine; 1999 locul IX la CE. Antrenor emerit (1993). Prin Decret Prezidențial, în anul 2000, i s-a conferit Medalia națională *Pentru Merit* clasa a II-a.

SABĂU RADU (1968), n. în Făgăraș, jud. Brașov. Profesor de educație fizică, absolvent al Facultății de Educație Fizică și Sport, din cadrul Universității *Babeș-Bolyai*, din Cluj Napoca, promoția 2002. Masterat Kinesiologie (2003). Doctorand UMF, din Cluj-Napoca. Asistent universitar la Politehnică și antrenor la CSU *Politehnica* din anul 2006. A început să practice înotul și jocul de polo pe apă la vârsta de 6 ani, sub îndrumarea antrenorului Zoltan Bogdan, care l-a pregătit și ca junior la AS

Voința Cluj-Napoca (1982-1986), cel mai bun rezultat fiind locul al –III-lea în CN. Tot la *Voința* a activat și ca senior (1985-1991) cu care s-a clasat în CN pe locurile V și VI (antrenori A. Șarkady și V.Pop). În perioada 1992-1998, a jucat în Germania la *SGN Neuköln* cu care s-a clasat pe locurile IV-VI în Campionatul național al Germaniei și a participat în Cupa LEN. În anul 1999, a jucat în Campionatul național al Israelului, la Kiriat Tivon, unde s-a clasat pe locurile I atât în Campionat, cât și în Cupă. A revenit la *Politehnica* din Cluj-Napoca pe care a reprezentat-o în CN între 2001-2007. A fost component a lotului național, susținând 69 de meciuri internaționale inter-țări, în care a marcat 20 de goluri. A participat la următoarele competiții oficiale: CE din 1989 (Bonn) – locul V (antrenor Cornel Rusu); Universiada din 1991 (Sheffield) – locul V (antrenor Viorel Rus); CE din 1996 (Malta – locul III în grupa B (antrenor Viorel Rus); JO din 1996 (Atlanta)-locul IX (antrenor Viorel Rus); CM din 1991 (Perth) – locul IX (antrenor Cornel Rusu și Gh. Zamfirescu).

SCHERVAN, ADRIAN (1956), n. în București. Absolvent al Facultății de Chimie Industrială. Doctor inginer. A jucat la Clubul „Rapid București (1969-1981) sub îndrumarea antrenorului C. Vasiliu. A câștigat cu echipa *Rapid* 4 titluri de campion național (1972, 1975-1977),

locul I în CE al feroviarilor (1973). Tot în 1973, în CCE a ajuns până în semifinale. Cu echipa națională debutează la CE de juniori în 1973 (locul VIII). Participant la 7 competiții internaționale oficiale: JO din 1976 (locul IV – cel mai bun rezultat românesc la JO) și 1980 (IX); CM din 1973 (VII) și 1978 (VI); CE din 1974 (VI), 1977 și 1981 (VII). La JMU din 1977 a făcut parte din echipa care a cucerit medalia de aur. În 1979, la Cupa Mondială se clasează pe locul VII. Cu echipa națională a susținut 191 de jocuri, marcând 85 de goluri. Maestru al sportului și Maestru emerit al sportului. După 1981 s-a stabilit în Germania, continuând să joace la *Braunschweig*. Între 1983-1986 a jucat în echipa națională a Germaniei cu care, la CM din 1986, s-a clasat pe locul I V.

SLĂVEI, FLORIN (1951-1995), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS, București. A jucat la Clubul *Rapid* (1966-1980), sub îndrumarea antrenorilor C. Vasiliu și C. Rusu. A câștigat 4 titluri de campion național (1972, 1975-1977). Medaliat cu

aur la CE al feroviarilor din 1973. Participant cu echipa *Rapid* în CCE (1976). A apărat poarta echipei naționale în 222 de jocuri internaționale, situându-se pe locul II în ierarhia jucătorilor români care au jucat pe acest post. A participat la 7 competiții internaționale oficiale: JO din 1976 (locul IV – cea mai bună performanță românească la JO) și 1980 (IX); CM din 1973 (VII), 1975 (locul V – cel mai bun rezultat obținut la *mondiale*) și 1978 (VI); CE din 1974 (VI) și 1977 (VII). La JMU din 1977 contribuie la cucerirea medaliei de aur. În 1979 se clasează pe locul VII la Cupa Mondială. Maestru al sportului și Maestru emerit al sportului.

SLĂVEI, ILIE (1952), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS din București. A jucat la Clubul *Rapid* (1968-1980), sub îndrumarea antrenorilor C. Vasiliu și C. Rusu, câștigând 4 titluri de campion național (1972, 1975-1977). Medaliat

cu aur la CE al feroviarilor în 1973. Participant în CCE în 1976. A debutat cu echipa națională de juniori în 1976, la CE, unde s-a clasat pe locul IV. A participat la 7 competiții internaționale oficiale: JO din 1976 (locul IV – cea mai bună performanță românească la *olimpiade*) și 1980 (IX); CM din 1973 (VII), 1975 (V – cel mai bun loc ocupat la *mondiale*) și 1978 (VI); CE – 1974 (VI) și 1977 (VII); la JMU – 1977 (medalia de aur); Cupa Mondială – 1979 locul VII. Component al echipei naționale în 200 de jocuri internaționale, în care a marcat 194 de goluri. Maestru al sportului și Maestru emerit al sportului.

ȘPĂNU, DORU (1955), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS din Bu-curești, promoția 1978. A început să joace polo în 1968, la Clubul *Progresul* (antrenor T. Angelescu), cu care a câștigat titlurile de campion național de juniori în 1969, 1971, 1972. Din

1975 s-a transferat la Clubul *Dinamo* (antrenor I. Kapșa), unde a cucerit 8 titluri de campion național. Pe plan internațional a debutat în 1973, pe postul de portar al echipei naționale la CE de juniori (locul VIII). A apărat poarta echipei naționale de polo în 198 de jocuri internaționale interțări, clasându-se pe poziția a III-a în ierarhia jucătorilor români care au jucat pe acest post. A participat la 6 competiții internaționale oficiale: JO din 1976 (locul IV – cea mai bună performanță românească la *olimpiade*) și 1980 (IX); CM din 1978 (VI); CE din 1977 (VII), 1981 (VII) și 1983 (VIII). Medaliat cu aur la JMU din 1977 și cu bronz la ediția din 1981. Locul VII la Cupa Mondială din 1979. Cu echipa Clubului *Dinamo* s-a clasat pe locul II în Cupa Cupelor în 1985. Maestru al sportului și Maestru emerit al sportului. După retragerea din activitatea competițională, s-a dedicat muncii de antrenor, obținând rezultate bune în munca cu copiii și juniorii. A fost solicitat în colectivele tehnice ale loturilor naționale, la CE de juniori din 1996 (XIII), 1997 (VIII) și 1998 (VIII), precum și la CM de juniori din 1999 (locul IX), îndeplinind funcția de antrenor principal. Prin Decret Prezidențial, în anul 2000 i s-a conferit Medalia națională *Pentru Merit* clasa a III-a.

STĂNESCU (ȘTERBENZ) ADALBERT (1924-2004), n. în Timișoara. Inginer constructor. A activat în producție la Industria Lânei din Timișoara. În 1940, la o sugestie a oficialităților vremii familia și-a schimbat numele din Șterbenz în Stănescu. Polisportiv – jucător de fotbal (1942-1945) și

handbal în 11 (1945-1952), la Politehnica Timișoara.

Sportiv de performanță la înot și polo pe apă. Încă de la vârsta de 6 ani s-a atașat grupului de înotători și jucători de polo, care și-au început activitatea în aceste sporturi, la începutul anilor '30, când s-a dat în folosință bazinul de la ILSA, aparținând fabricii Industria Lânei și clubului său reprezentativ. Adalbert Stănescu a devenit emblema și reprezentantul cel mai longeviv al CS *ILSA* (Flamura Roșie), ca înotător și jucător de polo (1938-1958), antrenor (1950-1970) și arbitru (1958-1968). Campion național și numeroase clasări pe locurile II-III la CN de înot, în probele de bras și ștafetă. Recordmen național în proba de ștafetă 3x50m mixt, stabilit în 1949. Fusesse promovat în echipa de polo încă din 1940 când se claează pe locul al II-lea, iar în 1945 pe locul I, după care urmează perioada de dominare (1946-1951) – cu 6 titluri de campion național. Ca antrenor, a menținut echipa pe poziții fruntașe în campionat, în condițiile apariției unor echipe foarte competitive (CCA *Steaua*, *Dinamo*, *Rapid* și altele). Pe plan internațional, a susținut cu echipa reprezentativă numeroase jocuri inter-țări, a participat la JO din 1952 (Helsinki) și la CE din 1954 (Torino). A făcut parte din echipa de polo care a participat la prima ediție a JB din 1946 (Split), unde în meciul cu Iugoslavia a marcat primul gol al naționalei și singurul al acestei partide. A susținut cu echipa națională 16 jocuri inter-țări, marcând 55 de goluri. Calificat ca arbitru de polo, a oficiat la numeroase jocuri interne și internaționale. Pe parcursul anilor a fost implicat în conducerea clubului, îndeplinind diverse funcții, printre care și cele de secretar și vicepreședinte (1958-1968). Pentru realizările și contribuția sa la dezvoltarea și afirmarea jocului de polo, i s-au acordat titlurile de: Maestru al Sportului (1952); Maestru Emerit al Sportului; Antrenor Emerit.

STEMATE, DINEL LUCIAN (1968), n. în Caracal, jud. Olt. Absolvent al Facultății de Educație Fizică din Bacău. A jucat la cluburile: *Rapid* (1978-1986), antrenor V. Țăranu, *Steaua* (1987-1995), antrenor V. Rus. *Dinamo* (1996-1997), antrenor L. Răducanu. A câștigat

5 titluri de campion național cu echipa „Steaua

(1991-1995) și 2 cu *Dinamo* (1996-1997). A debutat pe plan internațional la CE de juniori din 1986 (locul X). Cu cele 9 participări în competițiile internaționale oficiale, ocupă locul IV-VI în clasamentul jucătorilor români. A făcut parte din echipele participante la: CE din 1989 (locul V), 1991 (VIII), 1993 (IV – cea mai bună performanță la *europene*), 1995 (XI), 1996 (III – grupa B), 1998 (I – grupa B); CM din 1991 (IX) și 1994 (XIII); JO din 1996 (XI). Cu echipa națională a susținut 219 jocuri internaționale interțări, în care a marcat 139 de goluri, situându-se al IX-lea în ierarhia jucătorilor români de polo pe apă. Maestru al sportului. În 1995 și apoi din 1998 a jucat în campionatul italian de polo.

STOENESCU, DRAGOȘ (1979), n. în București. Ofițer Ministerul Internelor și Reformei Administrative. Profesor de educație fizică, absolvent al ANEFS, din București, promoția 2005, specializarea natație. Jucător de polo de performanță, specializat pe postul de portar. A

început să învețe înotul și ulterior jocul de polo la vârsta de 7 ani, sub îndrumarea antrenorului Alexandru Bădiță. A fost legitimat la CSS *Triumf* (1992-1996) unde s-a pregătit cu antrenorul Virgil Pleșca, fiind component al echipelor de copii și juniori. Din 1996 se transferă la CS *Dinamo* București (antrenori Fl. Dumitrache, Doru Spânu, Liviu Răducanu) cu echipa căruia cucerește 4 titluri de campion național și 2 Cupe ale României (1997-2000). A fost selecționat în lotul național de juniori cu care a participat la CE din 1995 (Esslingen – locul XI) și 1998 (Bratislava – VIII), precum și la CM din 1999 (Kuwait- IX). La lotul național de juniori a avut ca antrenori pe: Valentin Median, Gh. Marinescu, Doru Spânu, Răzvan Mustață. Cu echipa națională de seniori (antrenori Liviu Răducanu, Vlad Hagi, Eugen Georgescu, Mihai Simion, Istvan Kovacs, Gelu Lisac, Ladislau Balanov) a susținut 180 de jocuri internaționale interțări, apărând poarta echipei naționale la CE din 2001 (Budapesta – locul XI) și la CM din 2003 (Barcelona – XII), 2005 (Montreal – VI), 2007 (Melbourne – XI)

și 2009 (Romana - VII). În anul 2003, a primit titlul de Maestru al Sportului.

SZABO, ALEXANDRU (1937), n. în Cluj-Napoca. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFBS București și jurist, absolvent al Facultății de Drept. A jucat la cluburile Știința *Cluj* (1952-1960), *Steaua* (1961-1970) și *Rapid* (1971-1973). Campion național cu echipa *Rapid* în 1972. A participat la JO din 1956 (locul VIII), 1960 (V) și 1964 (V); la CE din 1962 (V) și 1970 (VI). Component al echipei naționale în 212 jocuri internaționale interțări, în care a marcat 123 de goluri. Maestru al sportului și Maestru emerit al sportului. A activat ca antrenor la cluburile *Progresul* (1973-1986) și *Rapid* (1987-1990). Împreună cu Șt. Kroner, a pregătit lotul României care la JMU din 1977 a cucerit medalia de aur, iar în 1978 lotul național de seniori pentru CM (locul VI). În cei peste 35 de ani dăruți polo-ului de performanță ca jucător, antrenor și arbitru, a adus o contribuție deosebită la afirmarea acestei ramuri de sport. După 1990 s-a stabilit în Ungaria.

ȘARKADY, ARCADIE (1924-2002), n. în Aiud, jud. Alba. Înotător și jucător de polo de performanță și antrenor în aceste ramuri sportive. A început să practice înotul la vârsta de 15 ani. A activat la *Ferar* (1946) ulterior BEAC (1947) și Metalul (1950) din Cluj. A făcut parte din loturile naționale ale României. Pe parcursul activității sale, la club și la lot a fost pregătit de antrenorii Ioan Meszaros, Adalbert Iordaky, Adalbert Balint, Vasile Daroczi. A fost campion național la înot, în probele de 400 și 1500m liber și stafeta 4x200m liber (1946), 3x100m mixt individual (1947 și 1949), 200, 400 și 1500m liber (1950). Medaliat în Cursa de mare fond pe Dunăre-Brăila-Galați (1950-1951). Cu echipa de polo s-a clasat pe locul al-II-lea, în 1946 (*Ferar*) și

în 1947 (*BEAC*), iar cu *Metalul* de 2 ori pe locul III (1949, 1951) și pe locul al-II-lea în 1950. Pe plan internațional, a luat parte la Festivalul Mondial al Tineretului din 1951 și 1953, la Jocurile Universitare din 1954 și la JO din 1952 (Helsinki) Ca antrenor, a activat la AS *Metalul* Cluj (1952-1956) clasat cu echipa de polo pe locurile V (1952-1953) și la echipa de polo a AS *Voința* (1957-1992). Cu echipa AS *Voința* a promovat în prima divizie a țării în 1964, s-a clasat pe locul al-II-lea (1979), de 8 ori pe locul al-III-lea (1972-1980) și de 7 ori pe locul al-IV-lea. S-a implicat în dezvoltarea natației clujene, fiind secretarul Comisiei județene Cluj-Napoca (1966-1981). Printre sportivii pregătiți, în decursul anilor, unii dintre ei componenți de bază ai loturilor naționale, se află A.Csiky (înot), Cl. Rusu, Z.Zete, Fr. Fülöp, C. Gyárfas, frații Szilagyi, R.Timoc, V. Burdea, E. Mureșan (polo). Pentru performanțele sale, ca sportiv și antrenor, a primit titlul de maestru al sportului și pe cel de antrenor emerit.

ȘIMON, FRANCISC (1927-2008), n. în Târgu Mureș. Studii liceale, specialist în contabilitate. Înotător și jucător de polo cu prestații deosebite în reprezentarea polo-ului românesc în competițiile internaționale. A început să practice înotul și ulterior jocul

de polo, de la vârsta de 12 ani, sub îndrumarea antrenorului Kiss Andrei. A activat la MSE (RATA) CS *Progresul* și CS *Mureșul* din Târgul Mureș. A avut ca antrenori pe Kiss Andrei și Daroczi Ladislau. A fost un înotător valoros, reprezentând cu rezultate semnificative înotul din Tg. Mureș. A participat la CN și concursurile interne de înot, în perioada 1947-1960. Multiplu campion național de înot și numeroase clasări pe locurile II și III în CN și campionatele interdepartamentale, în probele individuale de liber, spate și în cele de ștafetă. Selecționat în lotul național de înot, a fost un înotător de echipă, contribuind la câștigarea multor concursuri internaționale. Pe timpul stagiului militar, în 1949, a făcut parte din nucleul de jucători

care au pus bazele echipei de polo Dinamo București, cu care în 1950 a participat în campionatul Capitalei. A revenit la echipele din Tg. Mureș, la care a activat în continuare, ca jucător și antrenor. A participat la JO din 1952 (Helsinki), din 1956 (Melbourne) și din 1960 (Roma) unde echipa României s-a clasat pe locul V, cucerind și primele puncte pentru clasamentul interțări. A făcut parte și din echipa care a participat pentru prima dată la un CE, în 1954(Torino) unde s-a clasat pe locul IX. Component al echipei naționale, a susținut 62 de jocuri interțări, în care a marcat 40 de goluri. Pentru rezultatele și contribuția sa la afirmarea jocului de polo, din țara noastră, i s-a atribuit titlul de maestru emerit al sportului și a fost răsplătit cu numeroase diplome, medalii și trofee sportive.

ȘTEFĂNESCU, MIRCEA (1936), n. în com. Beliu Ineu, jud. Bihor. Inginer constructor, absolvent al Institutului de Construcții din București. A jucat la cluburile Știința (1952-1961), antrenor I. Enăceanu, și *Steaua* (1962-1970), antrenor Ad. Balint. A

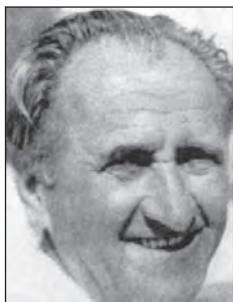
fost unul din portarii de bază ai echipei naționale, apărând poarta în 105 jocuri internaționale interțări. A participat la JO din 1960 (Roma) și 1964 (Tokyo), unde echipele noastre s-au clasat pe locurile V, acestea fiind primele rezultate notabile pe plan internațional ale polo-ului românesc. De asemenea, la CE din 1962 (Leipzig) își aduce contribuția la clasarea echipei pe locul V. Maestru al sportului.

TÖRÖK, GABOR GABRIEL (1919), n. în Ungaria. Înotător, jucător de polo și antrenor de natație. A jucat polo la CS Ferencváros din Budapesta. În 1945 a activat la CS Baia Mare ca jucător de polo și antrenor. Cu echipa de polo a CS Baia Mare, a participat la CN din

1945, organizate la Cluj, unde a oficiat și ca

arbitru. Începînd din 1946, a desfășurat o activitate cu rezultate deosebite la CS Ilsa Timișoara, ca jucător și antrenor avînd contribuții semnificative la crearea premiselor activității de performanță în jocul de polo pe apă. De numele său se leagă primele 6 titluri naționale obținute, sub denumirea Ilsa (1946-1949) și Flamura Roșie Industria Lânei (1950-1951). La unele dintre aceste jocuri a participat și ca jucător. A fost component al echipelor naționale susținînd 12 jocuri inter-țări, în care a marcat 19 goluri. A participat la JB din 1946 (Split) în calitate de jucător și antrenor. În jocul cu Albania a marcat 6 goluri. Tot ca jucător și antrenor a participat și la debutul echipei naționale de polo la JO, în 1952, la Helsinki, unde datorită lipsei de experiență nu s-a depășit faza calificărilor. A participat și la mai multe concursuri de înot, inclusiv la CN din 1946 (100m l) și 1948 (1500m l și 100 m b). A promovat în echipa națională de polo numeroși jucători din lotul CSA Ilsa, printre care Norman Zoltan, Stănescu Adalbert, Iosim Octavian, Novak Iosif și alții. A fost activ pînă în anul 1960. În 1952 i s-a acordat titlul de Maestru al Sportului.

VASILIU, CONSTANTIN (1914-1990), n. în Ploiești. Unul din pionierii natației românești, cu contribuții deosebite la dezvoltarea înotului și jocului de polo pe apă. A practicat înotul și mai ales jocul de polo, începînd din 1931 la *Stadiul Român*, iar

din 1932 la AS CFR (ulterior, *Locomotiva*), cu care a câștigat titlurile naționale în 1934, 1935, 1940, 1943. Selecționat în echipa României, care a participat la prima încercare de organizare a Balcaniadei în 1946 la Split, în Iugoslavia, competiție la care au fost prezente numai reprezentativele Albaniei, Bulgariei, Iugoslaviei și României. A fost jucător și antrenor la *Progresul*, ȘS de Tineret și, după 1960, la Clubul *Rapid*, toate din București. Pînă în 1970 s-a ocupat, concomitent, de înot și de polo, iar din 1971 numai

de polo. La început, a acordat o atenție mai mare înotului, reușind să selecționeze și să pregătească o întreagă pleiadă de înotători (băieți și fete), campioni și recordmeni naționali, componenți ai loturilor reprezentative de juniori și seniori, medaliați la numeroase concursuri internaționale. Printre aceștia se numără: Măriuca Rotaru, Elisabeta Bratu, Elena Ghinea, Nicoleta Ștefănescu, Cornel Mocanu, Petre Chețan și mulți alții. În anii '60 a făcut parte din colectivele tehnice ale loturilor naționale de înot. Din 1960 a antrenat echipa de polo a Clubului *Rapid*, cu care în 1962 a promovat în divizia A, iar în 1972 și 1975-1977 a câștigat 4 titluri naționale. A format și a promovat numeroși jucători, componenți ai loturilor naționale la JO, CM și CE, care au contribuit la afirmarea polo-ului românesc. Printre aceștia s-au aflat: Cornel Rusu, frații Ilie și Florin Slăvei, Adrian Schervan, Petre Chețan, Mihai Simion, Valeriu Țăranu și Ioan Mircea Pașcu, mulți dintre aceștia devenind profesori de educație fizică și antrenori, continuînd să activeze în cadrul secției Clubului *Rapid* pentru îndelungata și prestigioasă sa activitate a primit înaltul titlu de Antrenor emerit și la loturile naționale. În 1974, împreună cu antrenorul Paul Niculescu, a pregătit echipa națională de polo pentru CE de la Viena, care s-a clasat pe locul VI. A avut merite deosebite în realizarea bazei proprii de natație în cadrul Clubului *Rapid*.

ZAHAN, AUREL (1938-2009), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS din București. A debutat la secția de natație a Clubului *Tânărul Dinamist*, apoi a promovat la *Dinamo*. Inițierea la înot a primit-o la 14 ani, de la

antrenorul Emerich Freund, devenind campion național la juniori. Între 1952-1956, a câștigat mai multe titluri de campion și a stabilit noi recorduri naționale de juniori, în toate procedeele tehnice. Deși se anunța un valoros înotător, a optat pentru

jocul de polo, devenind un jucător cu remarcabile contribuții în echipa Clubului *Dinamo*, cu care a câștigat de 15 ori titlul de campion național (antrenor C. Corcec). Cu echipa națională participă la JO din 1956, 1960 și 1964, precum și la CE din 1962 și 1966. A fost căpitanul echipei naționale, cu care a susținut 204 jocuri internaționale interțări, marcând 205 goluri. A avut contribuții deosebite la câștigarea unor turnee și meciuri internaționale. Maestru al sportului și Maestru emerit al sportului. În 1973-1974 ca antrenor, a activat la CSS *Triumf*. Din 1974 s-a stabilit în Germania, unde și-a continuat activitatea de jucător la Rote Erde Hamm, cu care a câștigat 2 titluri de campion național. Tot la acest club a profesat și ca antrenor.

ZAMFIRESCU, GHEORGHE (1945), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS din București, promoția 1975. A început să practice jocul de polo la CSS *Triumf* (1957-1963) sub îndrumarea antrenorului Paul Niculescu.

Din 1964 va juca sub culorile Clubului *Dinamo*, cu care va câștiga 10 titluri de campion național. Tot cu *Dinamo* va realiza o performanță deosebită – clasarea pe locul II în CCE, ediția 1967-1968. Participant la 7 competiții internaționale oficiale: JO din 1972 (locul VIII) și din 1976 (locul IV – cea mai bună performanță olimpică); CM din 1973 (VII) și 1975 (V – cel mai bun rezultat obținut la *mondiale*); CE din 1966, 1970 și 1974 (la toate, locul VI). A jucat în echipa națională în 232 de meciuri internaționale interțări, marcând 163 de goluri, performanță care l-a situat pe locul VII în ierarhia jucătorilor de polo români. Maestru al sportului și Maestru emerit al sportului. După

retragerea din activitatea competițională, a lucrat ca antrenor la cluburile *Sportul Studentesc* (1980-1983 și 1986-1990) și *Steaua* (1983-1986), contribuind la afirmarea unor tineri jucători. În anul 1991, împreună cu C. Rusu, s-a ocupat de pregătirea lotului național pentru CE (locul VIII) și CM (locul IX). Din 1990 până în 1992, a funcționat ca antrenor federal în cadrul nou înființatei FR Polo.

WEINREICH, LAZĂR (1926-2010), n. în Galați. Inginer, absolvent al Institutului Politehnic-Facultatea de Textile, din București, promoția 1952. Înotător și jucător de polo de performanță. A început să practice înotul la vârsta de 14 ani, sub îndrumarea

antrenorilor Iosif Szigeti și Gavril Török. A activat la ILSA Timișoara, unul din cele mai puternice cluburi de natație din țară, care a câștigat 6 titluri naționale consecutive la polo pe apă (1946-1951). **L.W** a participat la mai multe competiții de înot, în probele de bras, realizând performanțe semnificative pentru acea perioadă. În echipa de polo a jucat pe posturile de fundaș și portar. A cucerit cu ILSA primul titlu oficial de campion național, de după război, în 1946, performanță pe care a repetat-o și în 1947. În 1948, a jucat un sezon la PMB (Primăria Municipiului București). A făcut parte din lotul național de polo, susținând 4 jocuri internaționale inter-țări. Cu echipa națională a jucat la Sofia și București, iar cu echipa ILSA la Budapesta. În 1952, făcut parte din lotul care s-a pregătit pentru JO de la Helsinki, însă nu a făcut deplasarea pe considerente politice. Pentru rezultatele obținute și contribuția sa la dezvoltarea jocului de polo din țara noastră, i s-a acordat titlul de maestru al sportului.

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE POPICE - BOWLING

Originea acestui joc, bazat pe aruncarea unei bile de lemn tare la o țintă fixă, este străveche. Inițial, aruncarea se efectua cu pietre sau cranii de animale pentru a lovi 3-7-9 oase sau bețe fixate vertical. Primele atestări le oferă cercetările arheologice, îndeosebi cele efectuate în spațiul Egiptului antic, care au scos la iveală din necropole, datând din anii 5200 î. Hr., obiecte asemănătoare cu bilele de popice. În peninsula italică se cunoaște că Temocrates a introdus în anii 500 d. Hr. o variantă a jocului de popice, numită *boccia*, care este identică cu cea a zilelor noastre. Acest joc avea o largă răspândire în Franța, Elveția, Monaco și Anglia.

În evul mediu apar ilustrații privind practicarea acestui joc. Primul document scris care confirmă că popicele reprezintă un joc de distracție datează din anii 1200. Regulile erau puține, insuficient de riguroase, jocul oferind condiții și motive pentru practica pariurilor, care îi va însoți întreaga evoluție. Sunt documente care confirmă că marile personalități ale evului mediu cunoșteau și practicau jocul popicelor. Astfel, Martin Luther și prietenii săi atribuiă acestui joc o valoare de relaxare, de divertisment. Henric al VIII-lea a ridicat la Withental numeroase popicării pentru distracția curtenilor, iar Sir Francis Drake era de părere că jocul ridică moralul ostașilor săi. O dată cu trecerea Atlanticului de către primii olandezi, jocul respectiv va fi practicat și în noul Amsterdam (New York City). Răspândirea lui în lume, însoțită de scandalurile provocate de pariurile tot mai mari, a determinat

autoritățile să impună măsuri de stăvilirea exceselor și apoi chiar să le interzică. Dar ele nu vor dispărea, chiar dacă devin prohibite. Lumea modernă le va prelua și le va încadra în regulamente revizuite. Astfel, în 1870, numărul popicelor s-a stabilit la 10, jocul căpătând denumirea de bowling, care cunoaște o nouă etapă de răspândire în lume.

În aceeași perioadă apar primele instituții naționale, menite să organizeze concursurile, să stabilească direcțiile și tendințele de dezvoltare ale acestui joc. Așa se explică înființarea Federației Americane de Bowling în 1875, care va organiza în 1901 primul campionat național. La sfârșitul sec. al XIX-lea, jocul este cunoscut în Asia, Australia, în continentul american și în majoritatea statelor europene. Ca o consecință firească a apărut, în aceste condiții de universalizare, Federația Internațională de Popice în anul 1926, la care s-au afiliat în timp peste 94 de țări, jocul respectiv fiind practicat în 4 variante: Asphalt, Bowling, Bohle și Sehere, în cele 5 continente.

Nu se cunosc momentul apariției și evoluția jocului de popice practicat în spațiul românesc. Se presupune că el a fost introdus în sec. al XVII-lea în Banat, unde se juca în piețele publice, târguri, pe lângă hanuri sau chiar în incinta mănăstirilor sau bisericilor. Dar este indubitabil faptul că popicele se răspândesc în Transilvania, Oltenia, Muntenia, Bucovina și nordul Moldovei, către sfârșitul sec. Al XVIII-lea și începutul sec. al XIX-lea. Un document datat din 1817 arată că domnitorul fanariot Ioan

Vodă Caragea, prin condica de legi, *interzice desfășurarea jocului în târguri din cauza scandalurilor iscate din pricina pariurilor*. O astfel de prevedere s-a extins și în Moldova în anii următori, din dispoziția domnitorului Calimachi, fiind abrogate târziu, în 1866, de către ministrul Costache Boerescu, din guvernul domnitorului Alexandru Ioan Cuza.

Evoluția jocului de popice pe plan internațional a influențat dezvoltarea lui și în țara noastră, fapt care a condus la înființarea Federației Române de Popice în 5 aprilie 1931. Apariția și locul de funcționare la Cluj a acestei federații au fost determinate de nivelul de dezvoltare a jocului, atât de practicat la Cluj, și de inițiativa celor 16 asociații sau societăți de popice existente. În anul următor (1932), Uniunea Federațiilor Sportive din România (UFSR) recunoaște FR de Popice, care în 1934 se va afilia la Federația Internațională de Popice. Ca efect imediat s-au făcut precizări în regulamentul de concurs, care își extinde aria de răspândire pe plan local, pentru ca în 1938 să apară primul campionat național pe echipe la 100 de lansări mixte, învingătoare fiind echipa Societății Sportive Uzinele Electrice Cluj (UEC). Numărul lansărilor se va modifica ulterior, de la o ediție la alta a acestui campionat.

În urma dictatului de la Viena (1940), federația își schimbă locul mutându-se la Arad, concursurile încetând din cauza declanșării celui de al II-lea război mondial. Ele vor fi reluate în 1945, titlul de campion național fiind câștigat de echipa CFR Cluj. În 1948, federația națională își schimbă domiciliul la București, dată de la care începe afirmarea puternică și constantă a popicelor masculine și feminine pe plan internațional. În anii '90, existau peste 1 300 de secții de popice în țară, cu circa 40 000 de jucători legitimați, care participă la numeroase concursuri naționale și internaționale. În cele internaționale, reprezentativele României au debutat în 1953, cucerind treptat un prestigiu mondial constant.

Bilanțul sportivilor români în competițiile internaționale oficiale este remarcabil. La 18 ediții ale CM, desfășurate în intervalul 1957-1998, au fost

cucerite 70 de medalii (25 de aur, 22 de argint, 23 de bronz), din care 21 în proba pe echipe și 49 în probe individuale și perechi. Din totalul medalieiilor, 41 (14 de aur, 14 de argint, 13 de bronz) au fost obținute în întrecerile masculine, iar 29 (11-8-10), în cele feminine. Cele 25 de titluri mondiale au revenit: câte 5 echipelor masculine și feminine; 8 probelor de perechi; 7 probelor individuale (Ion Micoroiu, Iosif Tismănar, Iuliu Bice și Stelian Boariu la masculin; Cornelia Petrușcă-Moldovan, Elena Trandafir și Margareta Cățineanu la feminin).

La obținerea celor 41 de medalii au contribuit 23 de sportivi, dintre aceștia 16 intrând în posesia medalieiilor de aur, printre cei mai productivi situându-se: Iosif Tismănar - 18 medalii (8 de aur, 8 de argint, 2 de bronz); Stelian Boariu - 12 (4-3-5); Iuliu Bice - 9 (6-2-1); Vasia Donos - 9 (1-4-4); Gheorghe Silvestru - 8 (4-3-1); Ilie Băiaș - 8 (4-2-2). Au mai obținut medalii de aur: Petre Purje (3); Alex Cățineanu (3); Ion Micoroiu, Constantin Rădulescu și Ilie Hosu - câte 2 medalii; Cristu Vinătoru, Vasile Măntoiu, Tiberiu Szemany, Alexandru Tudor și Marin Grigore - câte o medalie.

Cele 29 de medalii în probele feminine au fost câștigate de 26 de sportive, 14 dintre acestea contribuind la obținerea medalieiilor de aur. Topul sportivelor cu cel mai mare număr de medalii: Elena Trandafir - 10 (6-2-2); Ana Petrescu-Marcu - 10 (5-1-4); Cornelia Petrușcă-Moldovan - 9 (7-0-2); Margareta Cățineanu - 8 (2-3-3). Au mai cucerit medalii de aur: Crista Szöcs (4); Margareta Szemany (3); Tinca Balaban, Elena Cernat-Lupescu, Florica Neguțoiu și Elena Pană-Gonciar - câte 2 medalii; Ildico Grozăvescu, Elena Andreescu, Vasilica Pometcu-Pințea și Elisabeta Badea - câte o medalie.

Echipa feminină a României a realizat o performanță unică, cucerind 4 titluri la 4 ediții consecutive ale CM, desfășurate în 1966 (București), 1968 (Linz), 1970 (Bolzano) și 1972 (Split), iar cea masculină 3 titluri consecutive în 1978 (Lucerna), 1980 (Mangalia) și 1982 (Brno). În perioada 2000-2009, au fost obținute la CM de seniori 20 de medalii (câte 9 în probele feminine și masculine și 2 în cele mixte). Cele 9 medalii ale fetelor au fost obținute în probele: pe echipe - câte 1 medalie de aur, argint și

bronz; individuale – 3 medalii de argint și una de bronz; perechi – 2 medalii de bronz. La masculin: pe echipe – 1 medalie de aur și 2 de argint; individuale – 2 medalii de aur și 2 de argint; perechi – 2 medalii de argint. În probele mixte - câte 1 medalie de aur și de bronz. Sportivilor evidențiați în perioada 1957-1998, li s-au adăugat: Nicolae Lupu – 8 medalii (3-4-2); Stelian Boariu cu 2 medalii de aur și 2 de argint (în plus la cele 12); Mihai Cădinoiu – 3 medalii (1-0-2); Cătălina Calaver - 2 medalii de aur și 2 de bronz; Daniela Muntean – 1 medalie de aur, 2 de argint și 1 de bronz; Luminița Colonișteanu – câte 1 medalie de aur, argint și bronz; Ioana Gonciar – 1 medalie de aur și 3 de bronz; Camelia Matei – câte 1 medalie de aur și de argint; Elena Cârnu - câte 1 medalie de aur și de bronz; Ioana Văidăhăzan – 3 medalii de argint și 1 de bronz. Majoritatea sportivelor menționate au obținut medalii și la CM de juniori și cadeți. În total, reprezentanții jocurilor de popice, din țara noastră, au cucerit la CM din perioada din 1957-2009 un număr de 90 de medalii, cu câte 6 titluri mondiale obținute de echipele feminine și masculine.

Junioarele și juniorii au confirmat și au constituit rezerva marilor performanțe ale echipelor de seniori. Astfel, în 1969, la CE de la Nürnberg au ocupat locul al II-lea pe echipe, iar C. Voicu locul al II-lea în proba individuală. În 1971, echipa feminină de junioare cucerește medalia de aur, iar Ildico Grozăvescu ocupă locul I. În 1973 la Prerov (Cehoslovacia), unde au participat 12 echipe naționale, junioarele noastre au cucerit toate medaliile de aur (echipe, perechi, individual).

În perioada 1969-1981, juniorii au participat la 7 ediții ale CE, cucerind 31 de medalii (12-11-8) la băieți și fete. CE au fost transformate din 1983 în CM, la cele 8 ediții desfășurate până în 1999 fiind obținute 23 de medalii (3-10-10) la băieți și fete. În perioada 2000-2009, juniorii au mai obținut la CM 11 medalii (4-3-4) la feminin, 1 medalie de argint la masculin, câte 1 medalie de aur și argint în probele mixte. Cadeții au obținut la CM din 1998 o medalie de argint la perechi fete (Carmen Șoptoreanu și Alina Petreanu), iar la ediția din anul 2000 . o medalie de aur la perechi băieți (Ioan Călin Cazacu

și Bogdan Căienar) și una de bronz la combinată (Bogdan Căienar). Acestora li se adaugă performanțele realizate până în anul 2009: 6 medalii (3-1-2) la feminin, 2 medalii de aur la masculin și câte 1 medalie de argint și bronz în probele mixte.

Toate aceste succese obținute în sportul popicelor au fost posibile și datorită eforturilor și contribuției zecilor de antrenori, care, în cadrul cluburilor sau la loturile naționale, au îndrumat cu pasiune și competență calea sportivilor spre marea performanță. Printre aceștia s-au aflat: Petre Buzea, Petre Trandafir, Costache Cristea, Ion Micoroiu, Petre Purje, Cornelia Grecescu, Eleonora Ion, Ildico Grozăvescu, precum și antrenorii loturilor naționale cu rezultate deosebite pe plan internațional -Andrei Alexandru, Roger Cernat, Constantin Neguțoiu, Ferdinand Popescu, Crista Szöcs, Margareta Szemany, Tiberiu Szemany, Vasilica Pometcu, Ilie Băiaș, Valeriu Pișcoi, Elena Pană și alții. Eforturile și rezultatele sportivilor și antrenorilor au fost răsplătite prin acordarea celor mai înalte titluri sportive:

MAESTRI EMERIȚI AI SPORTULUI:

1966Szemany Tiberiu (*Voința Târgu Mureș*), Micoroiu Ion (*Olimpia Reșița*), Lupescu (Cernat) Elena (*Rapid București*), Szemany Margareta (*Voința Târgu Mureș*), Szöcs (Rezac) Crista (*Voința București*), Purje Petre (*Flacăra Câmpina*); Balaban Tinca (*Gloria București*), Vânătoru Cristu (*Petrolul Ploiești*);

1969 Trandafir Elena (*Laromet București*), Petrușcă (Moldovan) Cornelia (*Voința București*), Neguțoiu (Andreescu)Florica (*Gloria București*);

1970 Marcu (Petrescu) Ana (*Gloria București*);

1972 Grozăvescu (Zsizsik) Ildico (*CSM Reșița*);

1973 Lăpușan Florica (*Rapid București*);

1974 Băiaș Ilie (*Constructorul Galați*), Tismănar Iosif (*Constructorul Galați*), Cătineanu Alexandru (*Gloria București*), Silvestru Gheorghe (*Rafinăria Teleajen*);

1982 Tudor Alexandru (*Olimpia București*), Marin Grigore (*Olimpia București*), Cătineanu (Bordei) Margareta (*Gloria București*), Pinteana (Pometcu) Vasilica (*Rapid București*), Pană

(Gonciar) Elena (*Voința București*), Badea Elisabeta (*Voința București*), Bice Iuliu (*Electromureș Târgu Mureș*), Hosu Ilie (*Electromureș Târgu Mureș*), Andreescu (Lupoaie) Elena (*Voința București*), Boariu Stelian (*Aurul Baia Mare*), Zsizsik Maria (*CSM Reșița*), Berinde Silvia (*Voința Oradea*);

1988 Rădulescu Constantin (*Voința București*);

1994 Donos Vasia (*Chimpex Constanța*), Albert Elisabeta (*Voința Târgu Mureș*), Ruge Ion (*Victoria Bamberg -GER*), Gergely Ernő (*Aurul Baia Mare*), Grigorescu Ion (*Minerul Vulcan*), Popp Leontin (*Minerul Vulcan*);

1998 Cădinoiu Mihai (*Constructorul Galați*);

2000 Dorin Virgil (*Cimentul Fieni*), Lupu Nicolaie (*Victoria Bamberg -GER*), Bese Dumitru (CFR Cluj-Napoca, *Industria Sârmei Câmpia Turzii*);

2002 Mihălcioiu Petruț (*Mefin Carpați Sinaia*).

ANTRENORI EMERIȚI AI SPORTULUI:

1966 Andrei Alexandru (*Voința București*), Popescu Ferdinand (*Olimpia București*);

1974 Szemany Tiberiu (*Voința Târgu Mureș*), Szemany Margareta (*Voința Târgu Mureș*);

1981 Neuguțoiu Constantin (*Gloria București*);

1982 Cernat Roger (*Aurul Baia Mare*), Szöcs (Rezac) Crista (*Voința București*);

1994 Pișcoi Valeriu (*Minerul Vulcan*), Băiaș Ilie (*Minerul Vulcan*), Pometcu (Pințea) Vasilica (*Rapid București*);

2000 Pană (Gonciar) Elena (FR Popice), Sereș Șandor (*Electromureș Târgu Mureș*), Ivan Victor (*Voința Galați*);

2003 Anastase Apostol (*Voința Galați*), Ion Eleonora (*Conpet Ploiești*).

Pe plan internațional, FR de Popice are o participare activă, fiind membră fondatoare a Federației Internaționale de Quelle (Popice). Valoarea performanțială a sportivilor săi, forța organizatorică cunoscută în lume, au determinat Federația Internațională să încredințeze țării noastre organizarea CM de seniori din anii 1966 (București), 1980 (Mangalia) și 2004 (Brașov), precum și a CM de juniori din 1995 (Hunedoara). De asemenea, Federației Române de Popice i-a fost atribuită

organizarea în 1969 la Mamaia a Congresului al X-lea al FIQ, la care au participat 63 de națiuni. În decursul anilor, Ladislau Szöcs, secretar general și ulterior președinte al FR de Popice, a îndeplinit diferite funcții în forul internațional (membru în comisia de cenzori, președintele comisiei tehnice, vicepreședinte din 1981). În anul 1998 a fost ales președinte al Federației Internaționale de Popice Clasice (WNBA/NBC). Tot ca o recunoaștere a rezultatelor obținute și a capacităților organizatorice și materiale, forul internațional a aprobat desfășurarea în România a CM de seniori din 1966 (București) și 1980 (Mangalia), a CM de juniori din 1995 (Hunedoara) și CE de juniori din 1971 (Galați). Statutul FR de Popice, care a fost adoptat în 1931 și îmbunătățit de-a lungul timpului, stabilește structura, modul de alegere și numire a membrilor și tehnicienilor, organelor de conducere, numărul comisiilor, drepturile și îndatoririle lor, sursa de venituri, sigla, culorile și raporturile instituției cu ministerul de resort.

Prima conducere aleasă în 1931 a fost formată din: președinte - B. Moritz, secretar - I. Boroș, membri. V. Tamaș, I. Andraș și F. Almășan. Componenta biroului ales la Conferința federației, care a avut loc la Brașov în 1936, a fost alcătuită din președinte - O. Pop, secretar - I. Baloș și vicepreședinte - N. Mateiaș. O dată cu mutarea federației la Arad, în 1940, este ales ca președinte Gh. Vostimar, iar ca secretar - L. Bucșa. În 1948, prin transferarea instituției la București, președinte va fi ales I. Paplica și secretar - M. Piperescu. Ca președinți au funcționat A. Sencovici, Gh. Bălan, E. Cherteș, L. Szöcs, N. Dumitru. Pe postul de secretar au mai activat I. Ciucă, L. Szöcs, Gh. Georgescu, A. Grecescu, P. Novac și C. Novac.

Începând din 1997, Federația Română de Popice a preluat oficial și dezvoltarea jocului de bowling (jocul cu 10 popice și o bilă specială prevăzută cu 3 orificii), noua denumire fiind Federația Română de Popice-Bowling. Tot în acest an, a început și organizarea CN pentru acest joc sportiv.

Componenta conducerii biroului federal în 2000 era alcătuită din Nicolae Dumitru - președinte,

Ladislau Szöcs și Constantin Vizireanu -

vicepreședinți, prof. Costin Novac -secretar general, Elena Pană -antrenor federal și 9 membri. Tot în acest an, sportul popicelor se practica la nivel de performanță în 17 județe, în cadrul celor 36 de secții afiliate, cu peste 650 de sportivi legitimați, din care peste 204 seniori, 247 juniori și 201 copii. Numărul de antrenori 13, de instructori 30 și 58 de arbitri.

În anul 2001, federația s-a reorganizat în conformitate cu prevederile Legii educației fizice și sportului Nr. 69, din 28 aprilie 2000. Adunarea generală, din 3 decembrie, a adoptat noul Statut și a ales Prezidiul federal (format din 13 membri), ca organ de conducere al federației. În conducerea federației au fost aleși: Constantin Tănăsi - președinte de onoare; Nicolae Dumitru - președinte; Ladislau Szöcs; Cornel Jitaru și Cristian Nicoară - vicepreședinți; Costin Novac - secretar general; Elena Pană - antrenor federal și 7 membri. Ca organ de administrare și gestionare a fost stabilit Comitetul

executiv, format din 5 membri. În anul 2004, a fost ales un nou organ de conducere format din: Tâncu Florin – președinte; Balaj Mircea, Pană Elena, Popescu Mihai – vicepreședinți; Novac Costin - secretar general; Pană Elena – antrenor federal; 7 membri. În anul 2008, jocul de popice era practicat în 43 de structuri sportive recunoscute din 13 județe, cu 884 de sportivi legitimați (464 seniori, 420 juniori și copii), 24 de antrenori activi, 29 de instructori, 41 de arbitri, 39 maeștri ai sportului, 5 maeștri emerți ai sportului și 7 antrenori emerți în activitate. În anul 2009, Federația s-a reorganizat, fiind ales următorul Prezidiu: Pană Elena – președinte; Balaj Mircea și Ardelean Constantin – vicepreședinți; Novac Costin – secretar general; Botezatu Viorica – antrenor federal; Pipa Radu, Antal Matilda, Francfurt Tiberiu, Popescu Florian, Fătu Valentin, Bianu Felicia, Samoilă Adrian – membri. Cenzor - Buluț Elena.

RETROSPECTIVĂ ÎN IMAGINI

*1909 . Jucători de popice în București.
În jurul anului 1900, au fost înregistrate primele
cluburi organizate în București, Cluj și Brașov*

Echipa națională de popice din 1948

*Primul succes internațional al echipei feminine: medalia de bronz în Cupa Europei - 1958:
Margareta Szemany, Aurelia Ferencz, Margareta Kelemen, Ileana Nagy, Florica Lăpușan, Ana
Felszegi, Erica Arion (de la stânga la dreapta), având în stânga pe antrenorul federal Ion Burduloiu*

Ion Micoroiu, primul campion mondial român, 1957 – Viena

Pentru a doua oară, consecutiv, campioane ale lumii la Linz în 1968. De la stânga spre dreapta, în picioare: Ana Petrescu, Cornelia Petrușcă, Al. Andrei – antrenor, Crista Szöcs, Tinca Balaban; jos: Elena Trandafir, Margareta Szemany, Florica Neguțoiu

București, 1966 - președintele FIQ (Federația Internațională de Popice) Adolf Oesch taie panglica, inaugurând prima arenă modernă a țării, .Voința., cu 6 piste, pe care s-au desfășurat CM în cadrul cărora sportivii noștri au cucerit 3 medalii de aur, 2 de argint și 1 de bronz

Echipele naționale ale României, campioane mondiale în 1966. Rândul de sus (de la stânga la dreapta): F. Popescu - antrenor, Tiberiu Szemany, D. Dumitru, Ion Micoroiu, C. Rădulescu, V. Măntoiu, P. Purje și C. Vinătoru. Rândul de jos: Al. Andrei - antrenor, Cornelia Petrușcă, Crista Szöcs, Tinca Balaban, Elena Trandafir, Elena Cernat, Margareta Szemany și Maria Stanca. La aceleași campionate au mai cucerit medalii: Petre Purje și Constantin Rădulescu - aur la perechi; Ion Micoroiu și Cristu Vinătoru - argint la perechi; Elena Trandafir și Margareta Szemany - argint la perechi; Ion Micoroiu - bronz la individual

Echipa României, vicecampioană a lumii la Linz în 1968. De la stânga spre dreapta: F. Popescu - antrenor; I. Micoroiu, C. Rădulescu, V. Măntoiu, I. Tismănar, P. Purje, C. Vinătoru și Gh. Silvestru. Echipa masculină a mai cucerit titluri mondiale în 1974(Eppelhein); 1978 (Lucerna); 1980 (Mangalia); 1982 (Brno); 2000 (Poznan)

Constantin Voicu - vicecampion european în 1969 (individual) la Nürnberg, medaliat cu argint în proba pe echipe, împreună cu Gh. Silvestru, Iosif Tismănar, Alex. Cătineanu, Gh. Dumitrescu, Ilie Băiaș (a mai câștigat o medalie de bronz la individual)

Echipa feminină de popice a României primită sărbătorește în Gara de Nord după cucerirea celui de-al treilea titlu mondial (Bolzano - 1970); în componență - Elena Trandafir, Crista Szöcs, Ana Petrescu-Marcu, Elena Cernat-Lupescu, Margareta Szemany, Cornelia Petrușcă-Moldovan

Cornelia Petrușcă, triplă campioană la Bolzano (Italia) în 1970: la individual, în proba de perechi, împreună cu Elena Trandafir și în proba pe echipe. A cucerit la CM 9 medalii, din care 7 de aur

Echipa României, campioană europeană (Galați 1971). Rândul de sus (de la stânga la dreapta): Rozalia Stefutz, Margareta Bordei, Florica Filip, Erika Szasz. Rândul de jos: Ildico Grozăvescu, Elisabeta Gall, Vasilica Pințea și Constantin Neaguțoiu - antrenor

Ildico Grozăvescu, campioană europeană de junioare (Galați, 1971)

Iosif Tismănar. Participant la 8 ediții ale CM, a cucerit 16 medalii, din care 7 de aur (4 cu echipa în 1974, 1978, 1980, 1982; 3 la perechi, în 1976 cu Ilie Băiaș, în 1984 cu Iuliu Brice și în 1986 cu Stelian Boariu); 3 de argint și 6 de bronz

Split, 1972 - pentru a patra oară campioane ale lumii. De la stânga la dreapta: Crista Szöcs, Cornelia Petrușcă, Elena Cernat, Ana Petrescu, Florica Neaguțoiu, Ildico Grozăvescu, Alex. Andrei – antrenor

Elena Trandafir: 10 medalii la CM, din care 6 de aur (4 cu echipa în 1966, 1968, 1970, 1972; 1 la perechi cu Cornelia Petrușcă în 1970, 1 la individual în 1972), 2 de argint și 2 de bronz; 1 medalie de argint la individual, la unica ediție a CE din 1964

Echipa de popice a CS 'Electromureș' Târgu Mureș a câștigat medalia de argint în Cupa Mondială din 1998 (Augsburg), în componența: Doina Baciu, Rodica David, Daniela Șopterean, Tilda Duka, Erika Balogh, Monica Dan, Emese Airizer. La ediția din 1999 a Cupei Mondiale, echipa a cucerit medalia de aur

*Echipa națională a României (junioare), campioană europeană în 1973 la Prerov (Cehoslovacia).
De la stânga spre dreapta: Teodor Buzea - antrenor, Elisabeta Szilagyi, Elena Gonciar, Erica Szasz,
Bălașa Mirică, Eugenia Holesch, Vasilica Pințea și Maria Todea. La CE din 1973 au mai cucerit
medalii de aur: Vasilica Pințea la individual; Vasilica Pințea și Elisabeta Szilagyi la perechi*

Campionă națională Rapid București în 1973 cu echipe de senioare, Neptun (Mangalia) - Buzea Tudorache (antrenor), Navon Alexandra, Matei Angela, Irod Elena, Stan (Vasile) Elena, Pinteasa Vasilica, Popescu Maria, Filip Florica, Gonciar Elena

Camelia Sârbu . Erika Balogh, vicecampioane mondiale la perechi în 1999, la CM de juniori de la Opava (Cehia)

1999 - Întâlnire peste ani cu fostele glorii.

Rândul de sus: Constantin Neguțoiu - antrenor emerit; Cornelia Petrușcă - multiplă campioană mondială, maestră emerită a sportului; Elena Pană - campioană mondială, maestră emerită a sportului, antrenoare federală; Crista Szöcs -campioană mondială, maestră emerită a sportului; Ladislau Szöcs - vicepreședinte al federației (fost secretar general și președinte); Ferdinand Popescu - antrenor emerit; Elena Cernat - campioană mondială, maestră emerită a sportului; Tinca Balaban - campioană mondială, maestră emerită a sportului. Rândul de jos: Costin Novac - secretarul general al federației; Constantin Vizireanu - vicepreședinte al federației; Constantin Rădulescu - campion mondial, maestru emerit al sportului

*Campioană națională de la
AS Gherla: rândul de sus
- Vaidahazan Ioana Veronica,
Muresan Romina, Nagy Iosif,
Vaidahazan Alexandra, Farcas
Ionela și rand jos - Lungu
Laura, Oltean Laura Elena,
Mureșan Diana Mirabel*

Echipa națională masculină a cucerit în anul 2000 medalia de aur și titlul mondial la CM de la Poznan. În fotografie, lotul național pentru CM de la Poznan: Costin Novac - secretarul general al federației, Dumitru Bese, Dorin Virgil, Elena Pană - antrenor principal, Mihai Cădinoiu, Constantin Neguțoiu - antrenor secund (rândul de sus), Nicolae Lupu, Petruț Mihălcioiu, Costică Ciurdea, Vasia Donos, Stelian Boariu (rândul de jos)

FÉDÉRATION INTERNATIONALE DES QUILLEURS
SEKTION NINEPIN BOWLING CLASSIC
IN DER WNBA

DIPLOM

WORLD CHAMPIONSHIP

NATIONAL TEAMS 2009

6 x 120 BALLS

WORLD RECORD

WITH **3966** PINS

ROMANIA (ROU)

Bese Dumitri, Boanta Claudiu, Craciun Cosmin
Dorin Dumitru Virgil, Feher Zoltan Flavius, FIGLEA Ioan
Lupu Nicolae, Mihalcioiu Petrut Ovidiu

PLACE: **Dettenheim (GER)**

DATE: **20.05.2009**

*Diploma Federației
Internaționale de
Popice-Bowling în
care confirmă
recordul mondial
realizat de echipa
României de popice
(Bese Dumitru,
Boanță Claudiu,
Crăciun Cosmin,
Dumitru Dorin
Virgil, Feher Zoltan
Flavius, Figlea Ioan,
Lupu Nicolae,
Mihălcioiu Petruț
Ovidiu) într-o fază
preliminară a CM
din 2009
(Dettenheim-
Germania) cu 3966
de popice doborâte,
nereușind să se
califice în finala
acestei competiții*

FIGURI REPREZENTATIVE

AIRIZER, EMESE-JULIA (1975), n. în Târgu Mureș. Studii postliceale, specializarea proiectant. Activează ca proiectant îmbrăcăminte. Sportivă de performanță, practicantă a jocului de popice, de la vârsta de 14 ani, fiind legitimată la CS *Electromureș*

din Târgu Mureș, având ca antrenori pe Elena Chibeleian (1989-1991) și pe Șandor Sereș (1992-2000). Din anul 2000, activează în Ungaria, la Zte-Zaev Zalaegerszeg cu antrenorii Mihaline Major, până în 2005 și în continuare cu Laszlo Nagy. A susținut în divizia națională 90 de jocuri, câștigând 6 titluri de campioană la junioare și 5 la senioare. În Ungaria a realizat următoarele performanțe: 5 locuri II și 1 loc III în CN, proba pe echipe; 2 medalii de aur în Cupa *Elöre*; 3 medalii de aur în Cupa *Savaria*; medalie de aur Top 12 în anul 2003. S-a remarcat la CM de junioare din 1995 (Hunedoara) cu medalie de bronz, în proba de perechi și la cel din 1999 (Opava-Cehia) cu medalie de bronz la individual combinat. Cu echipa *Electromureș* a mai obținut: medalie de bronz la Cupa mondială din 1995 (Viena); medalie de argint la Cupa mondială din 1998 (Augsburg) și aur la ediția din 1999 (Bratislava). Prin performanțele sale, realizate în perioada 1997-2002, a stabilit recordurile pistelor de concurs din Zombor, Bratislava și Zalaegerszeg. În 1999 a primit titlul de maestră a sportului.

ALBERT (SZILAGHI), ELISABETA (1952), n. în Ernei, jud. Mureș. Absolventă școală profesională și a școlii de antrenori. Jucătoare și antrenoare de popice. A început să practice jocul de popice la vârsta de 16 ani. A fost legitimată la CS *Voința* din

Târgu Mureș (1969-1995) având ca antrenori pe soții Tiberiu (1969-1972) și Margareta (1972-1989) Szemany. În perioada 1989-1995, a avut statutul de jucătoare și antrenoare. A susținut în divizia națională peste 600 de jocuri, câștigând 3 titluri de campioană națională la junioare și 12 la senioare (8 cu echipa, câte 2 la individul și perechi), în perioada 1969-1988. A fost selecționată de 30 de ori în loturile naționale de junioare și de peste 80 de ori în cele de senioare. La junioare a avut ca antrenori pe Alexandru Andrei, Tiberiu Szemany, Cristina Szöcs și Constantin Neguțoiu. A contribuit la afirmarea echipei CS *Voința* pe plan internațional, care a câștigat Cupa Campionilor Europeni în anii 1977, 1980, 1982 și 1983. A participat la numeroase cupe și competiții internaționale, reprezentând echipa națională cu rezultate semnificative. S-a remarcat la CE de junioare din 1973 (Prerov) unde a cucerit 2 medalii de aur (cu echipa și la perechi) și una de bronz la individul, precum și la CM de senioare din 1974 (Eppelheim) cu una medalie de argint în proba de perechi și una de bronz cu echipa. Activitatea de antrenoare și-a început-o în 1986,

ocupându-se de inițierea fetelor între 12-16 ani. A fost membră a biroului federal (1994-1995). Pentru rezultatele obținute i s-au acordat: titlul de maestră a sportului (1974) și maestră emerită a sportului (1994), insigna de onoare a UCECOM (1977); medalia *meritul sportiv* clasa I (2004).

ANASTASE, APOSTOL (1940), n. în Galați. Studii liceale. Calificare profesională – tehnician metalurgist. Antrenor de popice, absolvent al Școlii de antrenori. A practicat fotbalul, în 1957 devenind vicecampion al României la juniori (antrenor

Ion C. Ion). În traseul său profesional se înregistrează următoarele activități: tehnician metalurgist, la Întreprinderea Metalurgică Galați (1958-1964); șef serviciu sport la Uniunea Județeană a Cooperativelor Meșteșugărești Galați (1964-1968); secretarul AS *Voința* Galați (1968-2001); director executiv al CS *Voința* din 2001 în continuare. În paralel cu funcțiile pe care le-a îndeplinit, începând din 1975 a activat ca antrenor de popice al echipelor de junioare și senioare de la *Voința*. Cu sportivele pe care le-a pregătit a obținut peste 100 de locuri I-III în CN, dintre care 8 titluri de campioane naționale la junioare și 2 titluri la senioare. A mai câștigat o Cupă a Campionilor Europeni și o Cupă Mondială. A promovat în loturile naționale 30 de junioare și 20 de senioare. În 1989 a fost antrenor la lotul național de junioare, contribuind la pregătirea sportivei Liliana Băjenaru, care a cucerit titlul de campioană mondială de junioare, în proba individuală (1989 - Celje Slovenia). Dintre sportivele pe care le-a pregătit s-au remarcat: Elena Tăbăcaru, Angelica Vasile, Carmen Pilaf, Elena Cârnău, Cosmina Dumitriu, Daniela Iordan și altele. Membru al biroului federal (1994-1996 și 2005-2006) și președintele Colegiului central al antrenorilor (1994-1996). Pentru rezultatele obținute i s-a acordat titlul de antrenor emerit (2003). Decorat cu Ordinul *Muncii* clasa a III-a și cu medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

ANDREESCU (LUPOAIE), ELENA (1953), n. în com. Liești, jud. Galați. Jucătoare și antrenore de popice. A activat la *Voința* Galați, *Voința* și *Olimpia* București, realizând 4 titluri de campioană națională și peste 70 de selecționări în echipele reprezentative. Face

parte din echipa campioană mondială în 1980. În proba pe echipe, mai obține 2 medalii de bronz la CM din 1978 și 1982. La CM din 1978, cucerește 2 titluri de vicecampioană mondială, la individual și la perechi, cu Margareta Cățineanu. Maestră a sportului și Maestră emerită a sportului.

ANDREI, ALEXANDRU (1921-1984), n. în București. Și-a desfășurat activitatea de antrenor de popice la CS *Voința* București, în perioada 1957-1975, unde a pregătit numeroase jucătoare, care au cucerit 5 titluri de campioană națională și au făcut parte din

echipele reprezentative ale țării. În perioada 1958-1975, a îndeplinit funcția de antrenor principal al lotului național feminin de popice, perioadă care coincide cu realizarea unor performanțe de prestigiu pe plan mondial, prin obținerea a 17 medalii (8 de aur, 5 de argint și 4 de bronz). Cele 8 titluri de campioană mondială au fost cucerite: în probele pe echipe în 1966 și 1968; pe echipe, perechi și individual în 1970; pe echipe și individual în 1972; la perechi în 1974. Medaliile de argint au fost obținute în 1962 (echipe), în 1966 (perechi), în 1970 (individual) și în 1972 (perechi și individual), iar cele de bronz în 1972 (perechi și individual) și în 1974 (echipe și perechi). Dintre sportivele pe care le-a pregătit s-au remarcat în mod deosebit jucătoarele: Cornelia Petrușcă, Crista Szöcs, Elena Trandafir, Ana Petrescu, Florica Neuguțoiu, Tinca Balaban, Elena Lupescu. Antrenor emerit (1970). Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a în 1978.

ANDREI, MARIAN (1963), n. în București. Studii liceale. Calificarea profesională – lăcătuș mecanic. A fost încadrat ca lucrător comercial. Jucător de popice de performanță. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 14 ani, fiind legitimat la CS *Gloria* București (1977-

1992), sub îndrumarea antrenorului Costache Cristea. În perioada 1992-1994, a activat la *Inter Petrila* (antrenor Constantin Dobrică). A susținut în divizia națională 400 de jocuri, obținând 8 titluri de campion la juniori, 2 la seniori și numeroase clasări pe locurile II și III. A fost selecționat de 28 de ori în loturile naționale de juniori și de 14 ori în cele de seniori. S-a remarcat la CM de juniori din 1985 (Frankfurt) unde a cucerit 2 medalii de argint în proba individuală și la perechi și o medalie de bronz cu echipa (antrenor Ilie Băiaș și Alexandru Cătineanu). Maestru al sportului (1984).

ANTONESEI (NIGA), ADRIANA (1964), n. în Vama, jud. Suceava. Studii liceale. Calificarea profesională – confecționar textile. Jucătoare de popice de performanță. A reprezentat în competiții AS *Bradul* (1980) și AS *Mucava* (1985) din Vama și AS *Ductil Sigma* Buzău (1990). A susținut în divizia națională 300 de jocuri. Campioană națională de junioare. Componentă a loturilor naționale de juniori și seniori. S-a remarcat la CM de juniori din anul 1987 (Ingelheim) unde a cucerit medalia de aur la perechi, argint cu echipa și bronz la individual. Maestră a sportului (1988).

ARDAC HORIA (1955), n. în Ploiești. Fotograf, studii liceale, absolvent al Școlii postliceale foto. Antrenor de popice. Sportiv de performanță, practicant al jocului de popice. A fost legitimat și a reprezentat în competiții: CS *Petrolul* Ploiești – antrenor Victor Ivan

(1970-1974); CS *Voința* București – antrenor Roger

Cernat (1974-1987); AS *Minerul* Vulcan – antrenor Valeriu Pișcoi (1987-1994); AS *Foresta* Tâlmăciu (1994-1998). A susținut 485 de jocuri în divizia națională, câștigând cu echipa *Minerul* Vulcan 3 titluri de campion național și unul în proba de perechi (1992-1994). În 1998, la vârsta de 43 de ani, s-a retras din activitatea competițională. A fost selecționat de 20 de ori în echipele naționale de juniori și de 14 ori în cele de seniori. A reprezentat țara noastră, cu rezultate deosebite, la CE de juniori (transformate din 1983 în CM) în 1975 (Budapesta) cu medalie de aur în proba de perechi și cu argint în cea pe echipe, precum și în 1977 (Zagreb) cu medalie de aur în proba pe echipe. La lotul național s-a pregătit cu antrenorii Roger Cernat și Ion Petru. În perioada 1982-1984, a activat ca antrenor la CS *Voința* București. Pentru rezultatele obținute, în anul 1975, i s-a acordat titlul de maestru al sportului, iar în 1994 a fost declarat *Cetățean* de onoare al Orașului Vulcan.

BACIU (ȚĂGEAN), DOINA-VICTORIȚA (1957), n. în Moișa, jud. Mureș. Studii liceale. Antrenoare de popice, absolventă a Școlii de antrenori. Jucătoare de popice, și-a început activitatea la CS *Electro-Mureș* din Târgu Mureș, la 17 ani, sub îndrumarea antrenorului Șandor

Sereș (1974-2008). A susținut în divizia națională 670 de jocuri, câștigând la CN de senioare, 20 de titluri cu echipa, 6 la perechi și 6 la individuale (1984-2008). A fost selecționată de 86 de ori în loturile naționale de senioare, având ca antrenori pe Constantin Neuguțoiu și Șandor Sereș. A participat la numeroase competiții internaționale cu echipa de club: Cupa Mondială 1995 (locul III), 1998 (locul II), 1999 (locul I), 2001 (locul III), 2005 (locul I); Cupa Europei 1985 (locul II), 1986 (locul I), 1987 (locul I), 1988 (locul II); Liga Campionilor 2002 (locul I), 2003 (locul III). S-a remarcat la CM de seniori, contribuind la cucerirea medaliilor la edițiile din: 1986 (München) - medalie de argint cu echipa; 2004 (Brașov) - medalie de bronz cu echipa; 2005 (Novi

Sad) – medalie de aur cu echipa; 2007 (Kosice) – medalie de argint cu echipa; 2008 (Banja Luka) – medalie de bronz la individual; 2011 (Sarajevo) – medalie de argint cu echipa. Pentru rezultatele obținute, în anul 1987, i s-a acordat titlul de Maestră a Sportului, Laureată al Sportului Romanesc (2005). Maestru Emerit al Sportului (2011).

BADEA, ELISABETA (1955), n. în București. A activat la *Voința* București. A făcut parte din echipa care a cucerit, în anul 1980, titlul de campioană mondială. Medaliată cu bronz, cu echipa, la CM din 1978. Debutază în competițiile internaționale oficiale în 1977,

la CE de juniori, unde obține cu echipa medalia de argint. Maestră a sportului și Maestră emerită a sportului.

BADEA, NINETA (1957), n. în București. Absolventă școală profesională. Antrenoare de popice, absolventă a Școlii de antrenori. Jucătoare de popice de performanță. Și-a început activitatea sportivă în 1974, la CS *Voința* București, sub îndrumarea antrenoarei Crista

Szöcs. Pe parcurs s-a mai pregătit cu Elena Andreescu (1990-1996) și Mihai Piștalu (1997-2002). În 1997-2000 a participat în competiții sub denumirea *Olimpia-Voința*. A concurat până la vârsta de 45 de ani susținând în divizia națională 456 de jocuri, obținând în CN 5 titluri de campioană la junioare și 2 la senioare, precum și numeroase clasări pe locurile II și III. A fost selecționată de 10 ori în loturile naționale de juniori (antrenor Tudorache Buzea) și de 25 de ori în cele de seniori (antrenori Șandor Sereș și Elena Pană). A câștigat cu echipele de club: la Cupa Mondială - medalia de aur (Mannheim – Germania) în 1984; la Cupa Europei – medalii de argint în 1991 (Bratislava), 1997 (Hunedoara) și 2001 (Târgoviște). Participantă

la CE de juniori din 1981 (Viena) a cucerit două medalii de aur cu echipa și la perechi. La CM de seniori din 1996 s-a clasat pe locul al IV-lea în proba pe echipe. Maestră a sportului (1982).

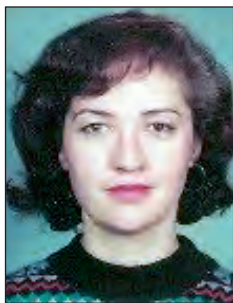
BALABAN, TINCA (1935), n. în București. A activat la *Rapid* București, realizând 4 titluri de campioană națională și 36 de selecții în echipele reprezentative. Dublă campioană mondială cu echipa, în 1966 și 1968. Vicecampioană mondială pe echipe, în anul

1962. Și-a adus contribuția la stabilirea noului record mondial pe echipe, 2 506 popice doborâte, la CM din 1968. Maestră a sportului și Maestră emerită a sportului. Decorată cu Ordinul *Meritul Sportiv*, clasa a III-a în 1978.

BARABAȘ (ȘOPTEREAN), CARMEN (1977), n. în Târgu Mureș. Studii profesionale. Calificarea profesională – asistent medical, specializarea balneo fizioterapie. Jucătoare de popice de performanță. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 17 ani, fiind

legitimată la CS *Electromureș* ulterior *Electromureș-Romgaz* din Târgu Mureș (1994 -2008), unde s-a pregătit cu antrenorii Elena Chibelea, Șandor Sereș și Martina Ludovic. În perioada 1997-2008, a susținut în divizia națională 120 de jocuri, obținând 1 titlu de campioană la juniori și 7 la seniori. Selecționată de 7 ori în loturile naționale de cadeți și juniori. La CM de cadeți din 1998 (Blansko – Cehia) a cucerit medalia de argint în proba de perechi (antrenori Viorica Botezatu și Șandor Sereș). A realizat, pe plan internațional, performanțe deosebite cu echipa de club: în Cupa Mondială – 2 medalii de aur, 2 de argint și 3 de bronz (1999 -2005); în Liga Campionilor – 2 medalii de aur (2001, 2003) și 2 de bronz. Maestră a sportului (2006).

BĂJENARU, LILIANA (1966), n. în București. Studii liceale. Calificare profesională – legător de cărți. A activat ca operator calculatoare. Antrenoare și jucătoare de popice. A fost legitimată la CS *Voința* din București - antrenoare Crista Szöcs

(1981-1992) și la CS *Rapid* - antrenoare Vasilica Pometcu (1992-2000). A susținut în divizia națională 420 de jocuri, obținând 2 titluri de campioană la junioare, 1 la seniore și numeroase clasări pe locurile II și III. A fost selecționată de 10 ori în loturile naționale de junioare și de 12 ori în cele de seniore (antrenori Tudorache Buzea, Constantin Neguțoiu, Apostol Anastase, Șandor Sereș, Crista Szöcs). Cu echipa de club, a câștigat locurile I la CE feroviare din 1994 și 1998, iar la Cupa Europei s-a clasat pe locul al III-lea, în anul 2000. La CM de juniori, din 1987 (Ingelheim) a cucerit două medalii de argint în proba de perechi și cu echipa, iar la ediția din 1989 (Celje) medalia de aur în proba individuală. Maestră a sportului (1982).

BĂIAȘ, ILIE (1947), n. în Reșița, jud. Caraș-Severin. Jucător și antrenor de popice. A activat la asociațiile sportive *Olimpia* Reșița și *Constructorul* Galați. În activitatea sa sportivă, a realizat peste 400 de jocuri în divizia de popice, 12 titluri de campion, 3 recorduri

naționale și peste 120 de selecționări în echipele reprezentative. Debutază cu câștigarea titlului de vicecampion, în proba pe echipe, la CE de juniori din 1969. Cucereste 3 titluri de campion mondial, în proba pe echipe, la CM din 1974, 1978 și 1980. În proba de perechi, împreună cu Tismănar Iosif, obține titlul de campion mondial în 1976, pe cel de vicecampion în 1970 și 1978 și o medalie de bronz în 1974. Medaliat cu bronz la individual, la CM din 1974. Pentru performanțele sale obținute ca jucător,

a fost distins cu titlurile de Maestru al sportului și Maestru emerit al sportului. A desfășurat o bogată activitate ca antrenor. În anul 1986 a răspuns de pregătirea lotului național masculin, cu care a obținut un titlu de campion mondial, în proba de perechi și o medalie de bronz la individual. A activat ca antrenor principal la lotul de juniori, iar în 1998 la cel de seniori, cu care a obținut o medalie de bronz, pe echipe, la CM. Antrenor emerit. Este membru al Biroului FRPB. Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a în 1978. Prin Decret Prezidențial, în anul 2000 i s-a conferit Medalia națională *Pentru Merit* clasa I.

BĂLAN, GHEORGHE (1915-1978), n. în Tichilești, jud. Brăila. Studii liceale. Calificare profesională-croitor. Pe parcursul anilor, a îndeplinit mai multe funcții de conducere în sistemul cooperației printre care: președintele Cooperației meșteșugărești "Steaua Roșie"

din Ploiești (1950); președintele Uniunii Județene a Cooperației Meșteșugărești din Ploiești (1953); președintele Uniunii Cooperativelor Meșteșugărești din București (1958); vicepreședintele Uniunii Centrale a Cooperativelor Meșteșugărești (1960); președintele Casei de Asigurări Sociale a Cooperativelor Meșteșugărești (1972-1975). Fiind un mare iubitor al sportului, a contribuit la dezvoltarea și afirmarea acestuia în structurile organizatorice ale acestui domeniu, la dezvoltarea bazei materiale și organizarea unor acțiuni specifice. Timp de 16 ani, a îndeplinit funcția de președinte al Federației Române de Popice (1958-1974), perioadă în care acest joc sportiv a cunoscut o dezvoltare semnificativă. La CM și CE, desfășurate între 1962-1974, sportivii români au cucerit 28 de medalii (11 de aur, 9 de argint și 8 de bronz), iar la CE de juniori (1969-1973) un număr de 9 medalii (5 de aur și câte 2 de argint și de bronz). Pe timpul mandatului său au fost organizate în țara noastră CM de seniori, în 1966, în București, desfășurate în noua arenă de popice construită, chiar în cadrul Complexului

Sportiv al CS *Voința*, aparținând Cooperației, precum și CE de juniori din 1971 (Galați). Pentru realizările sale pe plan profesional, i s-au acordat diferite ordine și medalii.

BESE, DUMITRU (1962), n. în com. Ileanda, jud. Sălaj. Cursuri liceale. Antrenor de popice absolvent al Școlii de antrenori. A debutat în 1980, la CS *CFR* Cluj-Napoca, sub îndrumarea antrenorului Ioan Gimán. În perioada 1997-1999, a activat la *SKC* Staffelstein (Germania), după care revine în țară la CS *CFR* Cluj-Napoca și apoi la *Industria Sârmei* Câmpia Turzii. În anul 2007, a jucat în Ungaria, la *Zalaegerszeg KKT*. A susținut în divizia națională 480 de jocuri, obținând 7 titluri de campion național la seniori (1995-2006). A fost selecționat în lotul național de seniori de 70 de ori, având ca antrenori pe Valeriu Pișcoi, Ilie Băiaș, Elena Pană, Ilie Hosu. Și-a adus contribuția la câștigarea medaliei de bronz, în proba pe echipe, la CM din 1996 (Praga) și 1998 (Celie). La CM din anul 2000 (Poznan, Polonia), face parte din echipa care cucerește medalia de aur și titlul de campioană mondială. Mai câștigă 2 titluri de vicecampion mondial în 2002 (Osijek) și în 2007 (Kosice). Maestru al sportului (1998) și Maestru emerit al sportului (2000).

BICE, IULIU (1946), n. în Sighetu Marmăției, jud. Maramureș. Jucător și antrenor de popice. Inginer, absolvent al Institutului Politehnic, Facultatea de Construcții din Cluj-Napoca. A activat peste 25 de ani ca jucător de popice la *Voința* Cluj-Napoca, *Constructorul* Galați, *Electromureș* Târgu Mureș, *Aurul* Baia Mare și *CFR* Cluj-Napoca. A cucerit 14 titluri de campion național și a fost selecționat de 122 de ori în echipele reprezentative. Participând la 5 CM, a obținut 9 medalii, din care 6 de aur. A făcut

parte din echipele care au cucerit 4 titluri mondiale în 1974, 1978, 1980, 1982 și un titlu de vicecampion în 1984. Campion mondial la individual în 1984. În proba de perechi, obține împreună cu Iosif Tismănar medalia de argint în 1980 și pe cea de aur în 1984, iar în 1982 intră în posesia medaliei de bronz, în pereche cu Gheorghe Silvestru. Maestru al sportului și Maestru emerit al sportului. A activat ca antrenor la AS *CFR* Cluj-Napoca. A fost vicepreședinte al FRPB.

BÎRNAZ (ANTON), ELENA (1963), n. în București. Studii medii. Calificarea profesională – prelucrător prin așchiere. Jucătoare de popice de performanță. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 17 ani, fiind legitimată la CS *Rapid* din București, având ca antrenori pe Vasilica Pometcu (1980-1982 și 1985-1991) și pe Tudorache Buzea (1982-1984). A susținut în divizia națională 180 de jocuri, obținând 3 titluri de campioană de junioare și numeroase clasări pe locurile II și III. Selecționată de 6 ori în loturile naționale de juniori și de 3 ori în cele de seniori (antrenori Tudorache Buzea și Constantin Neguțoiu). S-a remarcat la CM de juniori din 1987 unde a cucerit două titluri de vicecampioană mondială în proba pe echipe și la perechi. Maestră a sportului (1983). După 1991, s-a stabilit în Italia.

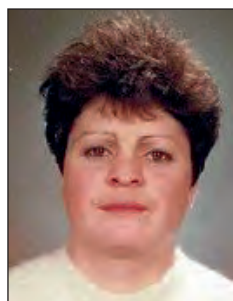
BOANȚĂ, CLAUDIU (1976), n. în Târgu Mureș. Studii liceale. Calificarea profesională – mecanic auto. Jucător și antrenor de popice. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 17 ani, fiind legitimat la CS *Electromureș* din Târgu Mureș (antrenor Martina Ludovic). Își continuă activitatea la *Unio* Satu Mare – 1994 (antrenor Andrei Popp) și CS *Siderurgica* Hunedoara – 1999 (antrenor Ilie Hosu). În anul 2003 s-a transferat la ZTK *Zalaegerszeg*, din Ungaria, unde

a activat și ca antrenor la lotul de juniori. A susținut în divizia națională 176 de jocuri, concurând la CN de popice și bowling. A obținut un titlu de campion național de juniori și 3 la seniori, precum și numeroase clasări pe locurile II și III. A fost selecționat de 6 ori în loturile naționale de juniori (antrenori Liviu Muceag și Victor Ivan) și de 18 ori în cele de seniori (antrenori Ilie Hosu și Elena Pană). La CM de juniori a făcut parte din echipele care s-au clasat pe locurile V în 1997 și VI în 1999. Component al echipelor naționale de seniori la CM din 2005 (Novi Sad) – locul al IV-lea și la ediția din 2007 (Kosice) unde cucerește medalia de argint. Maestru al sportului (2000).

BOARIU, STELIAN (1957), n. în Năsăud, jud. Bistrița-Năsăud. Inginer, absolvent al Institutului de Mine. A activat la *Aurul* Baia Mare, iar din 1992, la *Victoria* Bamberg, în Germania. A susținut peste 300 de meciuri în divizia de popice și a obținut 15 titluri de campion național și peste 80 de selecționări în echipele reprezentative. A participat la 7 CM, în perioada 1982-1998, cucerind 12 medalii . 4 de aur, 3 de argint și 5 de bronz. A făcut parte din echipele care au câștigat titlul de campion mondial în 1982, de vicecampion în 1984, iar în 1992, 1994 și 1996 medalii de bronz. Campion mondial la individual combinat și vicecampion la individual în 1994, medaliat cu bronz la individual combinat în 1996. Două titluri de campion mondial pe perechi în 1986, cu Iosif Tismănar, și în 1994 cu Vasia Donos, vicecampion mondial cu Vasia Donos în 1996, la aceeași probă. La CM din 1994 de la Ludwigshafen, a stabilit 3 recorduri mondiale: la individual cu 1 067 de popice doborâte, la combinată cu 3 057 de popice doborâte și la perechi, împreună cu Vasia Donos, cu 2 028 de popice doborâte. La CM din 1998 (Celje), a făcut parte din echipa care a cucerit medalia de bronz. În anul 2000 își aduce contribuția la cucerirea medaliei de aur la CM de

la Poznan, iar în proba individuală obține medalia de argint. Maestru al sportului și Maestru emerit al sportului. Prin Decret Prezidențial, în anul 2000 i s-a conferit Medalia națională *Pentru Merit* clasa I.

BOTA (ȚENCIU), AURICA (1963), n. în Vadul Moldovei, jud. Suceava. Studii liceale. Jucătoare de popice de performanță. A fost legitimată la CS *UTA* (1981) – antrenor Gheorghe Moise. A susținut în divizia națională 170 de jocuri. Selecționată de 8 ori în loturile naționale de juniori. S-a remarcat la CM de juniori, din 1985 (Frankfurt) , unde a cucerit medalia de aur în proba pe echipe.

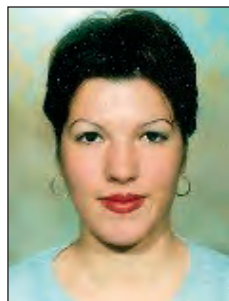
BOTEZATU, VIORICA (1960), n. în Huruiești, jud. Bacău. Profesoară de educație fizică, absolventă a Facultății de Educație Fizică și Sport din Brașov, promoția 2006 și a masteratului în antrenamentul sportiv, la aceeași facultate (2007). Jucătoare și antrenoare de popice (absolventă a Școlii Naționale de Antrenori). A fost încadrată ca profesor de educație fizică la Școala generală nr. 4 din Săcele. Legitimată ca jucătoare de popice în Brașov la cluburile: *Metrom* (1980-1987) unde s-a pregătit cu antrenorii Gh. Răstăman și Maria Bleandă; *Hidrotehnica* (1987-1988), antrenor Marian Constantin; *Metrom* (1988-2007), unde a avut și calitatea de antrenoare. Din 2007 secția de popice a fost transferată la CSM Brașov. A jucat în 27 de ediții ale CN, câștigând 2 titluri de campioană națională la perechi. A fost selecționată de 14 ori în lotul național de senioare, având ca antrenor pe Constantin Neguțoiu. A făcut parte din lotul care a participat la CM din 1986 (München) unde echipa a câștigat medalia de argint. Ca antrenoare la CS *Metrom* și CSM Brașov a obținut cu sportivii pe care i-a pregătit, pentru CN,

70 de medalii la cadete, junioare și senioare. A promovat în loturile naționale numeroase sportive. În perioada 1996-2008, a făcut parte din colectivele tehnice care au pregătit loturile naționale de cadete și junioare, contribuind semnificativ la obținerea unor performanțe de prestigiu la CM ale acestor categorii de vârstă (18 medalii din care 5 de aur). La CM de junioare din 2005 (Nachod – CZE) a stabilit un nou Record Mondial în proba pe echipe. Medaliiile au fost cucerite de sportivele: Iordan Daniela, Văidăhăzan Ioana, Oltean Laura, Calaver Cătălina, Dumitriu Cosmina, Răileanu Nina și altele. Aceste sportive au fost promovate în lotul de senioare. Membră a biroului federal (1997-2008). Pentru rezultatele sale sportive i s-a acordat titlul de maestră a sportului (1990). Decorată cu Medalia Meritul Sportiv Clasa I (2004).

BUZEA, TUDORACHE (1921-1989), n. în Giurgiu. Tehnician proiectant, absolvent al Școlii tehnice. A practicat jocul de popice la CS *Rapid* (1959-1963 și 1964-1968) și CFR- Călători (1963-1964). Antrenor de popice la CS *Rapid* (1966-1989). Cu echipele

feminine pe care le-a pregătit a câștigat 5 titluri naționale și numeroase locuri II și III în CN, în perioada 1970-1979. A promovat în loturile naționale 5 junioare și 3 senioare. În perioada 1972-1987, a fost antrenor la lotul național de junioare contribuind la realizarea unui bilanț pozitiv: 6 medalii de aur, 4 de argint și 3 de bronz. Dintre sportivele sale s-au remarcat: Pometcu (Pințea) Vasilica- 2 medalii de aur cu echipa, la CE din 1971 și 1973 și o medalie de aur la CM, din 1980, cu echipa; Gonciar (Pană) Elena- medalie de aur, la CE din 1973; Dogaru (Popescu) Ioana- medalie de aur, la CE din 1981 și medalie de argint la CE din 1979, ambele cu echipa; Stan (Vasile) Elena- 2 medalii de argint (perechi și echipe) la CE din 1977 și medalie de argint (echipe) la CE din 1979. A contribuit la obținerea medaliei de aur la CE Feroviare din 1970, 1974 și 1978.

CALAVER, CĂTĂLINA (1981), n. în Băicoi, jud. Prahova. Studii superioare de educație fizică neterminate. Jucătoare de popice de performanță, și-a început activitatea la 15 ani. A fost legitimată la CS *Petrolul* Băicoi (1996-2005), sub îndrumarea

antrenorului Constantin Păunescu. A susținut în divizia națională (cadeți, juniori, seniori) 165 de jocuri, câștigând 3 titluri naționale la cadeți și 4 la junioare. A fost selecționată de 14 ori în loturile naționale de junioare și de 10 ori în cele de senioare, unde s-a pregătit cu antrenorii Viorica Botezatu (junioare) și Șandor Sereș (senioare). Se remarcă la CM de juniori din 2003 (Augsburg) unde cucerește medalie de aur în proba individuală clasică. Contribuie la obținerea unor performanțe deosebite la CM de seniori, din 2004 (Brașov), unde câștigă o medalie de aur în proba tandem mixt (cu Record Mondial) și două medalii de bronz cu echipa și la perechi, precum și la CM din 2005 (Novi Sad) unde intră în posesia medaliei de aur cu echipa. Maestră a sportului (2004). După 2005, a plecat să lucreze în Spania.

CAZACU, CĂLIN-IOAN (1981), n. în Abrud, jud. Alba. Studii medii. Calificarea profesională – electrician. Jucător de popice de performanță. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 16 ani, fiind legitimat la AS *Foresta* Talmaci (1997) sub

îndrumarea antrenorului Gheorghe Tivrea. A susținut în divizia națională 186 de jocuri, obținând 6 titluri de campion la cadeți, 3 la juniori, 1 la seniori și numeroase clasări pe locurile II și III. Selecționat de 24 de ori în loturile naționale de cadeți și juniori și o dată în cel de seniori. La CM de cadeți din 1998 (Blansko-Cehia) se clasează cu echipa pe locul al VIII-lea. Se remarcă la CM de cadeți din anul 2000 (Celje-Slovenia) unde cucerește medalie de aur în

proba de perechi și se clasează pe locul al V-lea la individual combinat și al VII-lea cu echipa (antrenor Elena Pană). Mai participă la CM de juniori din 2001 (locul X cu echipa) și din 2003 (locul VI cu echipa și la perechi). Maestru al sportului (2000).

CĂDINOIU, MIHAI (1967), n. în Roman, jud. Neamț. Inginer, absolvent al Fac. de Mecanică din Galați, promoția 1992. Jurist, absolvent al Facultății de Drept din cadrul Universității Biotera din București, promoția 2007. Director la firma *Direct* -

distribuire materiale de construcții. Antrenor de popice, absolvent al Școlii Naționale de Antrenori, promoția 1998. Jucător de popice de performanță. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 12 ani, fiind legitimat la CS *Constructorul* din Galați, în perioada 1979-1982 (antrenor Constantin Silvestru). A mai activat la CS *ICMRS* din Galați – 1983-1987 și 2003-2006 (antrenor Ilie Băiaș), 1987-1994 (antrenor Aurel Chirilă), 1995-1996 (antrenor Ivan Vasile). În perioada 1996-1997 a funcționat ca jucător și antrenor la *KK Vardar Skopje* (Macedonia), iar între 1997-2003 la *KK Slavonia Konikom Osijek* (Croatia), având același statut. A susținut în divizia națională 256 de jocuri, obținând 2 titluri de campion la juniori, 1 la seniori și numeroase clasări pe locurile II și III. Selecționat de 46 de ori în loturile naționale. A contribuit la afirmarea jocului de popice din țara noastră, în proba pe echipe, la CM din 1996 (Praga) – medalie de bronz (antrenor Valeriu Pișcoi), la ediția din 1998 (Celje – Slovenia) – medalie de bronz (antrenor Ilie Băiaș) și la cea din anul 2000 (Poznan-Polonia) – medalie de aur (antrenor Elena Pană). Ca antrenor și jucător, în anul 2001, a cucerit titlul de campion național al Croației, cu echipa *KK Slavonia Konikom*, iar în 2002 s-a clasat cu aceeași echipă pe locul al III-lea în Cupa Campionilor. Tot locul al III-lea îl ocupă în 2003 cu echipa *ICMRS* Galați, în Cupa NBC. În anul 2006 s-a retras din activitatea competițională. A contribuit la construirea unei arene moderne de popice cu 6 piste în incinta CS *ICMRS*

Galați. A fost președintele CS *ICMRS* Galați (1995-2005) și membru al Biroului FR de Popice și Bowling (1998-2004). Pentru realizările sale a primit următoarele distincții: titlul de maestru al sportului (1995) și maestru emerit al sportului (1998); Cetățean de Onoare al municipiului Galați (2000); medalia *Meritul sportiv*” clasa I (2004). Pentru rezultatele obținute în Croația a primit, împreună cu echipa, cheia orașului Osijek și a fost decorat de președintele Croației.

CĂIENAR, BOGDAN (1982), n. în Brașov. Studii liceale. Calificarea profesională – barman. Jucător de popice de performanță. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 14 ani, fiind legitimat la CS *Rulmentul* Brașov (1996), sub îndrumarea antrenorului Ioan

Novac. A susținut în divizia națională 135 de jocuri, obținând 1 titlu de campion la cadeți, 4 la juniori (din care 2 la bowling). A fost selecționat de 16 ori în loturile naționale de cadeți și juniori, avându-i ca antrenori pe Elena Pană (principal) și Constantin Neuguțoiu. S-a remarcat la CM de cadeți, din anul 2000 (Celje), unde a cucerit 1 medalie de aur în proba de perechi și 1 medalie de bronz la individual combinat. La CM de juniori din 2003 (Augsburg) s-a clasat pe locurile VI la perechi și pe echipe.

CĂTINEANU, ALEXANDRU (1949), n. în București. Jucător, antrenor și arbitru de popice. A activat la AS *Gloria* București. A realizat peste 450 de meciuri în divizia de popice, 7 titluri de campion național și 2 recorduri naționale. Selecționat de peste 90 de ori în echipele

reprezentative. A făcut parte din echipele care au cucerit 3 titluri mondiale la edițiile din 1974, 1980 și 1982. Medaliat cu argint la CE de juniori din 1969 în proba pe echipe. Maestru al sportului și Maestru emerit al sportului. A adus o însemnată contribuție

la pregătirea și formarea de noi jucători. Antrenor principal la echipa de juniori *Gloria* București, campioană națională în anii 1980, 1983, 1985. Antrenor secund la echipa de divizie *Gloria*, în perioadele 1978-1986 și 1989-1993. În anul 1985, a fost desemnat antrenor principal la lotul național de juniori al României, cu care a obținut la CM de la Frankfurt două medalii de argint și una de bronz.

CĂȚINEANU (BORDEI), MARGARETA (1948), n. în București. Jucătoare și antrenoare de popice. A activat la AS *Gloria* București, realizând 2 titluri de campioană națională și 100 de selecționări în echipele reprezentative. În cei peste 16 ani de activitate

competițională internațională, a participat la 5 CM, obținând 8 medalii . 2 de aur, 3 de argint și 3 de bronz. Debutază prin cucerirea titlului de campioană europeană cu echipa de junioare, în 1971. Dublă campioană mondială în 1980, la senioare, în proba individuală și în cea pe echipe. Tot în proba pe echipe, mai obține o medalie de argint la CM din 1986 și 2 medalii de bronz, în 1978 și 1982. În proba de perechi, obține 2 titluri de vicecampioană mondială în 1974, împreună cu Elisabeta Szilagyi și în 1978 cu Elena Andreescu. În 1978 mai câștigă o medalie de bronz la individual. Se numără printre cele 3 sportive care au obținut titlul mondial în proba individuală (1980). Maestră a sportului în 1976 și Maestră emerită a sportului în 1982.

CÂRNU, ELENA (1974), n. în Bacău. Absolventă de școală profesională, specializarea forjar tratamentist. Om de afaceri-patron de firmă. A început să practice jocul de popice la vârsta de 17 ani, fiind legitimată la *Metrom* Brașov, unde s-a pregătit cu antrenoarea

Viorica Botezatu (1991-1998). A mai activat la CS *Voința* Galați (antrenor Apostol Anastase) până în

2006 când s-a retras din activitatea competițională. În divizia națională a susținut 220 de jocuri, câștigând 4 titluri de campioană națională de junioare și unul la senioare. Selecționată de 15 ori în loturile naționale de junioare și de 24 ori în cele de senioare. A făcut parte din echipele feminine care au cucerit medalia de bronz la CM din 2004 (Brașov) și medalia de aur la CM din 2005 (Novi Sad). Maestră a sportului (1997).

CERCEL, ION (1987), n. în Pucioasa, jud Dâmbovița. Electromecanic, absolvent al școlii profesionale. Lucrător în sistemul CFR. Jucător de popice de performanță. A fost legitimat la următoarele unități sportive: CS *Cimentul* Fieni (2001-2004)

- antrenor Constantin Bănescu;

CS *ICMRS* Galați (2004-2007) - antrenor Ilie Băiaș;

CS *CFR - Olimpia ABC* Iași din 2007, antrenor Ilie Băiaș.

A susținut în divizia națională 70 de jocuri, obținând 4 titluri de campion la cadeți, 5 la juniori și numeroase clasări pe locurile II și III. Selecționat de 16 ori în loturile naționale de cadeți, de 14 ori în cele de juniori și de 2 ori în cele de seniori. Cu echipa de club, a câștigat, pe plan internațional, medaliiile de bronz în Cupa NBC (2004,2005) și medalia de argint în CCE (2006). Participant la CM de juniori din 2005 (Nachod) - antrenor Ilie Băiaș, unde a cucerit medalia de aur în proba de tandem. În anul 2006 a intrat în posesia medaliei de bronz la CM de cadeți (Sarajevo) – antrenor Ilie Băiaș și a medaliei de argint la CM de juniori (Bolzano) – antrenor Ilie Hosu, ambele în proba de tandem.

CERNAT (LUPESCU), ELENA (1937), n. în București. Jucătoare și antrenor de popice. A activat la *Rapid* București, realizând 6 titluri de campioană națională și peste 60 de selecționări în echipele reprezentative. O scurtă

perioadă a fost legitimată la *Voința* București. Componentă a echipelor care au cucerit titlurile de campioană mondială în 1966 și 1970. La CM din 1962, obține titlul de vicecampioană mondială, în proba pe echipe. Maestră a sportului și Maestră emerită a sportului. Decorată cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a în 1978.

CERNAT, ROGER (1931-1993), n. în Paris. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF, antrenor de popice. A activat ca antrenor al echipelor masculine de popice la CS *Voința* București, în perioada 1958-1983 (locul II în 1973 și 1974 și locul III în 1976, în campionatul național) și la CS *Aurul* Baia Mare, între 1983-1989 (5 titluri de campion național). A promovat 8 sportivi în loturile naționale de juniori și 10 în cele de seniori. Între 1976-1984, a activat ca antrenor principal al lotului masculin de popice, contribuind la pregătirea unor sportivi care au realizat la CM un palmares impresionant . 15 medalii (7 de aur, 7 de argint și 1 de bronz). Titlurile de campion mondial au fost cucerite în 1976 (perechi), 1978 (echipe și individual), 1980 și 1982 (echipe), 1984 (perechi și individual); medaliile de argint au fost obținute la CM din 1976 (individual), 1978 (perechi), 1980 (perechi și individual), 1982 (individual), 1984 (echipe și perechi), iar medalia de bronz în 1982 (perechi). Dintre sportivii pe care i-a pregătit s-au remarcat în mod deosebit: Petre Purje, Iosif Tismănar, Constantin Rădulescu, Iuliu Bice, Alexandru Cățineanu, Ilie Băieș, Stelian Boariu. Pentru activitatea desfășurată pe linia pregătirii sportivilor și afirmării jocului de popice pe plan intern și internațional, în anul 1982 i s-a acordat titlul de Antrenor emerit.

CHERTEȘ EFREM, vezi Personalități

CIOBANU (BURCEA), MARILENA (1960), n. în București. Studii liceale. Calificarea profesională – frizer, manichiuristă. Director general la o firma de confecții. Jucătoare și antrenoare de popice. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 16 ani, fiind legitimată la CS *Voința* București (1976) unde s-a pregătit , pe parcursul anilor, cu antrenorii Crista Szöcs, Elena Andreescu și Mihai Piștalu. A susținut în divizia națională 360 de jocuri, obținând 2 titluri de campioană la juniori, 1 la seniori și numeroase clasări pe locurile II și III. A fost selecționată în loturile naționale de juniori de 10 ori. S-a remarcat la CM de juniori din 1983 (Porec) unde a cucerit medalia de argint în proba pe echipe (antrenor Tudorache Buzea). Cu echipa de club s-a clasat pe locul I în Cupa Mondiala din 1984 (Manheim). În anul 1994, s-a retras din activitatea sportivă dedicându-se activității profesionale. Maestră a sportului (1984).

CIOCÂRLAN (ION), OCTAVIA (1959), n. în Pantelimon, jud. Ilfov. Studii liceale. Calificarea profesională – electrician montator. Antrenoare de popice, absolventă a Școlii Naționale de Antrenori. Jucătoare de popice de performanță. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 14 ani, fiind legitimată la CS *Constructorul* București (1973), sub îndrumarea antrenorului Gheorghe Frunzeti. În anul 1978, s-a transferat la AS *Gloria* București (natrenor Constantin Neguțoiu). A susținut în divizia națională 260 de jocuri, obținând 2 titluri de campioană la juniori (1982) și numeroase clasări pe locurile II și III. A fost selecționată de 6 ori în loturile naționale de juniori și de 19 ori în cele de seniori, participând la diferite competiții internaționale. S-a remarcat la CM de juniori, din 1983 (Poreč), unde a cucerit 2 medalii de argint în

proba pe echipe și la perechi. Maestră a sportului (1984).

CÎMPAN (STANEȘ), ELENA-LENUȚA (1966), n. în Brașov. Studii liceale. Calificarea profesională – lăcătuș mașini și utilaje. Jucătoare de popice de performanță. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 16 ani (1982), sub îndrumarea antrenorului Costantin Marin,

fiind legitimată la AS *Hidromecanică* Brașov. În 1990, s-a retras datorită desființării secției, după care a plecat să lucreze în Spania. A susținut în divizia națională 60 de jocuri. Selecționată de 6 ori în loturile naționale de juniori. S-a remarcat la CM de juniori, în 1985 (Frankfurt), unde a cucerit medalia de aur în proba pe echipe (antrenor Tudorache Buzea).

COJAN (RADU), MARICICA (1965), n. în Focșani. Studii liceale. Calificare profesională – lăcătuș mecanic. Antrenoare de popice, absolventă a Școlii de antrenori (1991). Arbitră de popice (1996). Jucătoare de popice de performanță. Legitimată la următoarele

unități sportive din jud. Brașov: *Rapid* (1984-1986) – antrenor Nicolae Rusu; *Hidrotehnica* (1986-1991) – antrenor Constantin Marian; *Metrom* (1991-2007) – antrenor Viorica Botezatu. Din anul 2007 secția de popice de la *Metrom* a fost transferată la CSM Brașov. A susținut în divizia națională 340 de jocuri. A câștigat 6 titluri de campioană națională la senioare (3 individuale și 3 la perechi) și a reușit numeroase clasări pe locurile II și III în CN de juniori și seniori. A fost selecționată de 10 ori în loturile naționale de juniori (antrenor Tudorache Buzea) și de 30 de ori în cele de seniori (antrenori Crista Szöcs și Sereș Șandor). A făcut parte din echipe care, la CM de juniori din 1987 (Ingelheim) a câștigat medalia de argint. La CM de seniori din

1992 (Bratislava) se clasează cu echipa pe locul al IV-lea, iar la ediția din anul 2000 (Poznan) cucerește medalia de bronz în proba de perechi. Cu echipa de club participă în Cupa NBC unde se clasează pe locul I în 2002 și pe locul al III-lea în 2008. Din anul 1991, a îndeplinit și funcția de antrenor secund, contribuind la realizarea unor performanțe de prestigiu a jucătoarelor de la *Metrom* Brașov. Maestră a sportului (1989).

COLONIȘTEANU (DOGARU), LUMINIȚA-VIORICA (1971), n. în Ploiești. Studii liceale. Calificare profesională – lăcătuș mecanic. Antrenoare de popice, absolventă a școlii de antrenori. Jucătoare de popice de performanță. A început să

practice jocul de popice la 14 ani, fiind legitimată la AS *Petrolistul* Boldești (1985-1988), sub îndrumarea antrenorului Gh. Rădulescu. A mai reprezentat următoarele asociații și cluburi sportive; *Olimpia* București (1990-1997) - antrenori Cornelia Grecescu, Ferdinand Popescu și Constantin Cristea; *Olimpia-Voința* București (1997-2000) și *Voința* (2000-2003) – antrenor Mihai Piștal; *Rapid* București (2003-2004) și *Rapid-Voința* (2004-2008) – antrenor Vasilica Pometcu. A susținut în divizia națională 380 de jocuri, câștigând 5 titluri de campioană la junioare (1990-1993) și 5 la senioare (1996-2008). A fost selecționată de 6 ori în loturile naționale de junioare și de 54 de ori în cele de senioare (antrenori – Vasilica Pometcu, Șandor Sereș și Elena Pană). La CM de juniori din 1993 (Budapesta) obține medalia de bronz cu echipa. Se remarcă la CM de seniori din: 2004 (Brașov) cu medalie de bronz în proba pe echipe și 2 locuri IV la individual clasic și individual sprint; 2005 (Novi Sad) cu medalia de aur și titlul de campioană mondială cu echipa; 2007 (Kosice) cu medalie de argint în proba pe echipe, 2011 (Sarajevo) - medalie de argint cu echipa. Laureată al Sportului Romanesc (2005). Activează ca antrenoare. Maestră a Sportului (1994). Maestru Emerit al Sportului (2011).

CONSTANTIN (LUPU), CONSTANȚA (1959), n. în Ploiești. Antrenoare de popice, absolventă a Școlii de antrenori. Jucătoare de popice de performanță, legitimată la *Voința*, ulterior *Conpet* și *Conpet-Petrolul*, antrenori Marta Moldoveanu și Eleonora

Ion (1977-2008). A obținut un titlu de campioană națională și numeroase clasări pe locurile II și III în CN de juniori și seniori. S-a remarcat în competițiile internaționale susținute cu echipele clubului: în Cupa Europei – locul II în 1991, III în 1992 și I în 2007; în Cupa NBC – locul III în 2005 și I în 2006. A fost selecționată de două ori în lotul național de senioare. În paralel cu activitatea de jucătoare a îndeplinit și funcția de antrenoare la nivelul junioarelor. A contribuit la pregătirea și promovarea unor junioare care s-au afirmat pe plan intern și internațional. În CN, junioarele clubului au obținut 6 titluri de campioane și numeroase clasări pe locurile II și III. În loturile naționale au fost promovate 6 junioare și 3 senioare. A făcut parte din colectivul tehnic care a pregătit lotul național pentru CM de cadeți din 2006 (Sarajevo), unde s-au câștigat medalia de argint la perechi, medalia de bronz la tandem mixt și s-au ocupat 3 locuri IV (echipa, individual și individual combinat) și la ediția din 2007 cu medalie de aur la individual sprint. Pentru rezultatele sale obținute ca sportivă, în anul 1982, i s-a acordat titlul de maestră a sportului.

CONSTANTINESCU, MONICA (1975), n. în Buzău. Studii liceale. Jucătoare de popice de performanță. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 17 ani, fiind legitimată la *Ductil-Sigma* din Buzău (1992-1999) unde s-a pregătit cu antrenorul Ion Gavrilă.

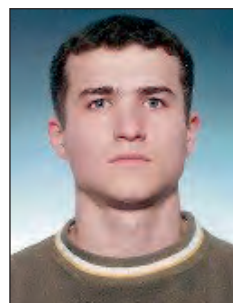
Campioană națională la junioare. A susținut în divizia națională 96 de jocuri. Selecționată de 4 ori în loturile naționale de junioare (antrenoare Vasilica

Pometcu). S-a remarcat la CM de juniori din 1995 (Hunedoara) unde a cucerit medaliile de argint la perechi, de bronz la individual combinat și s-a clasat pe locul al V-lea în proba pe echipe.

CONSTANTINESCU (ROTARU), NARCIS-MIRELA (1968), n. în Medgidia, jud. Constanța. Studii liceale. Antrenoare de popice, absolventă a Școlii de antrenori. Profesoară de educație fizică la Școala generală din Medgidia.

Jucătoare de popice de performanță. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 15 ani, fiind legitimată la următoarele unități sportive: *IMUM* Medgidia (1983 – antrenor Victor Ivan); *Voința* Constanța (1984 – Ecaterina Antonovici); *Olimpia* București (1986 – Cornelia Grecescu); *Laromet* București (1992 – Marian Sabo); *Olimpia* (1994 – Ștefan Cristea). A susținut în divizia națională peste 200 de jocuri, obținând 6 titluri de campioană la juniori și 1 la seniori. Selecționată de 18 ori în loturile naționale de juniori și de 16 ori în cele de seniori. La loturile naționale s-a pregătit cu antrenorii Vasilica Pometcu și Șandor Sereș. La CM de juniori din 1991 (Linz) a câștigat medalia de bronz în proba pe echipe. La CM de seniori s-a clasat cu echipa pe locurile IV la edițiile din 1994 și 1996 și pe locul VIII în 1998. Maestră a sportului (1994).

CRĂCIUN, COSMIN (1978), n. în Galați. Profesor de educație fizică, absolvent al Facultății de Educație Fizică și Sport, specializarea educație fizică și management sportiv. Jucător de popice de performanță. A început să practice sportul la 15 ani, fiind

legitimă, în 1993, la ICMRS – Galați, având ca antrenori pe Vasile Ivan și Ilie Băiaș. În 2006, a jucat la *Racing Club* Strasbourg din Franța, iar din

2007 la SKC *Victoria* Bamberg, din Germania (antrenor Stelian Boariu). În divizia națională a susținut 210 jocuri, câștigând un titlu de campion la juniori, 3 la seniori și numeroase clasări pe locurile II și III. Cu echipa de club, a obținut, pe plan internațional, locul III în Cupa Mondială, 2 locuri II în Cupa NBC și locul I în Cupa Europei. A fost selecționat de 12 ori în loturile naționale de juniori (antrenor Vasile Ivan) și de 15 ori în cele de seniori (antrenori Elena Pana și Ilie Hosu). Participant la CM de seniori din: 2004 (Brașov) – echipa; 2007 (Kosice) – medalie de argint în proba pe echipe și de bronz la tandem. Maestru al sportului (2009). Decorat cu medalia *Meritul sportiv* clasa I (2004).

DARIE, OANA-DANIELA (1988), n. în București. Studentă la Facultatea de Limbi Străine din cadrul Universității București. Jucătoare de popice de performanță. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 13 ani, fiind legitimată la CS *Rapid* București (2001) –

antrenoare Vasilica Pometcu. Făcând parte din noua promoție a jucătoarelor de popice, a susținut în divizia națională 40 de jocuri. Vicecampionă națională la junioare. Selecționată în loturile naționale de cadeți, s-a remarcat la CM, pentru această categorie de vârstă, în 2006 (Sarajevo) unde a cucerit medalia de argint în proba de perechi și s-a clasat pe locul al IV-lea cu echipa (antrenoare Constanța Constantin). Cu echipa CS *Rapid* s-a clasat pe locul al II-lea în Cupa NBC (Augsburg -2007).

DĂNĂILĂ GINA (1983), n. în Galați. Studii liceale. Jucătoare de popice de performanță. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 17 ani, fiind legitimată la CS *Voința* Galați (2000), avându-l ca antrenor pe Apostol Anastase. În continuare a participat în competiții în

diferite formule organizatorice între *Voința* –

Constructorul – ICMRS - Galați. După anul 2006, s-a retras din activitatea sportivă plecând să lucreze în Spania. A susținut în divizia națională 160 de jocuri, obținând 2 titluri de campioană la cadeți, 6 la juniori și numeroase clasări pe locurile II și III în CN de juniori și seniori. Selecționată de 4 ori în loturile naționale de cadeți și de 12 ori în cele de juniori (antrenoare Viorica Botezatu). La CM de juniori din 2003 (Augsburg) se clasează pe locul IV în proba pe echipe, iar la ediția din 2005 (Nachod) cucerește cu echipa, medalia de aur.

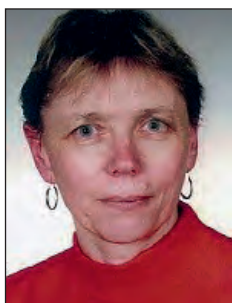
DONOS, VASIA (1954), n. în Brașov. Studii liceale. Calificarea profesională – lăcătuș mecanic. Jucător și antrenor de popice. Și-a început activitatea sportivă în 1974 la *Electrică* Brașov (antrenor Grigore Donos), de unde s-a transferat la *Rulmentul* (1976).

A mai activat la *Chimpex* Constanța (1982), *Explorări* Câmpulung Moldovenesc (1986). Din 1993 s-a transferat în Franța la *Racing Club* Strasbourg. A realizat 450 de jocuri în divizia de popice, 4 titluri de campion național de seniori, peste 100 de selecționari în echipele reprezentative și numeroase participări la CM, la care a obținut 11 medalii și un nou record mondial. Campion mondial în 1994 (Ludwigshafen), la perechi (2x200), împreună cu Stelian Boariu, probă în care au stabilit și un nou record mondial (2028 de popice doborâte). Tot la perechi a devenit vicecampion mondial în 1984 (cu Gheorghe Silvestru) și în 1996 (cu Stelian Boariu). Pe echipe a obținut la CM o medalie de aur în 2000, 2 medalii de argint în 1984 și 2002 și 3 medalii de bronz în 1992, 1994 și 1996. La CM din 1990, cucerește o medalie de argint (individual combinat) și una de bronz (individual). În anul 2004, la CM de la Brașov se clasează cu echipa pe locul al VI-lea. La loturile naționale s-a pregătit cu antrenorii Constantin Neuguțoiu, Valeriu Pișcoi și Elena Pană. În anul 2006 a primit cetățenia franceză. Maestru al sportului (1982) și Maestru emerit al sportului (1994).

DORIN, DUMITRU-VIRGIL (1971), n. în Târgoviște, jud. Dâmbovița. Studii liceale. Calificarea profesională – prelucrător prin așchiere. Jucător de popice de performanță. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 13 ani, în 1984, la *Metalul*

Târgoviște (antrenor Ilie Băiaș). A mai activat la: *Minerul Vulcan* (1993-1997 – antrenor Valeriu Pișcoi); *Rulmentul Brașov* (1997-1998 – antrenor Ioan Novac); *Cimentul Fieni* (1998-2001 – Liviu Muceag); *Inter Petrila* (2003-2008 – antrenor Marcel Dobrică). În perioada 2001-2002 a jucat în Croația. A susținut în divizia națională 520 de jocuri, obținând 1 titlu de campion la juniori, 6 la seniori și numeroase clasări pe locurile II și III. A fost selecționat de 8 ori în loturile naționale de juniori și de 36 de ori în cele de seniori (antrenori Elena Pană și Ilie Hosu). Realizează o performanță deosebită la CM de seniori, din anul 2000 (Poznań – Polonia) unde cucerește medalia de aur în proba pe echipe și pe cea de argint la perechi, cu Nicolae Lupu. La CM din 2002 (Osijek – Croatia) câștigă 2 medalii de argint cu echipa și la perechi, iar la edițiile din 2004 și 2005 se clasează pe locurile VI, respectiv IV cu echipa. Mai obține 1 medalie de argint la CM din 2007 (Kosice) în proba pe echipe și 1 medalie de bronz la ediția din 2008 (Banja Luka) la individual sprint. Maestru emerit al sportului (2000).

DRAGOȘ (DUDAȘ), MARIA (1962), n. în Zalău, jud. Sălaj. Confectioneră îmbrăcăminte, absolventă a Școlii profesionale de croitorie. Jucătoare de popice de performanță. A fost legitimată și a reprezentat în competiții CS *Voința* din Târgu Mureș, antrenori Tiberiu și

Margareta Szemany (1980-1989) și Elisabeta Albert (1989-1995). A susținut în divizia națională 360 de jocuri, obținând 2 titluri de campioană cu echipa și

numeroase clasări pe locurile II și III. Selecționată de 10 ori în loturile naționale de juniori (antrenori Tudorache Buzea și Elena Trandafir) și de 2 ori în cele de seniori. Cu echipa de club *Voința* a cucerit Cupa Campionilor Europeni în anul 1983. La CM de juniori din 1985 (Frankfurt) a câștigat medalia de aur în proba pe echipe. Distincții: titlul de maestră a sportului (1985); medalia *Meritul sportiv* clasa a III-a (2004).

DRAGU (TĂBĂCARU), OLIMPIA (1954), n. în Țuțcani, jud. Vaslui. Studii medii și profesionale. Calificarea profesională – trăgător trefilator. Jucătoare de popice de performanță. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 17 ani, fiind

legitimată la CS *Voința* Galați (1971 - antrenor Ilie Băiaș) de unde s-a transferat la AS *Laromet* (1974 – antrenor Petre Trandafir). A susținut în divizia națională 250 de jocuri, obținând 2 titluri de campioană națională de seniori cu schipa (1977, 1978) și numeroase clasări pe locurile II și III. A fost selecționată de 8 ori în loturile naționale de juniori și de 3 ori în cele de seniori. A participat la numeroase competiții internaționale de juniori și seniori, remarcându-se la CE de juniori din 1977 (Zagreb) unde a cucerit o medalie de argint în proba pe echipe și o medalie de bronz în cea de perechi. Maestră a sportului (1978).

DUKA (LASLO), TILDA (1969), n. în Târgu Mureș. Studii liceale. Jucătoare profesionistă de popice. A început să practice sportul la vârsta de 13 ani, fiind legitimată la CS *Electromureș* din Târgu Mureș. S-a pregătit cu antrenorii Elena Chebelean

și ulterior cu Șandor Sereș. A susținut, în perioada 1990- 2008 peste 280 de jocuri în divizia națională, câștigând 19 titluri de campioană (14 cu echipa, 3

la perechi și 2 individuale). A fost selecționată de 10 ori în loturile naționale de juniori și de 15 ori în cele de seniori (antrenori Vasilica Pometcu și Șandor Sereș). A obținut rezultate deosebite pe plan internațional, cu echipa de club, printre care: în Cupa Mondială – 1995 locul III; 1998 locul II; 2001 locul III; 2004 locul II; în Cupa Europei – 1986 locul I; 1987 locul I; 1988 locul II; în Champions League - 2001 locul I; 2003 locul III. Cu echipa națională de junioare a cucerit medalia de bronz la CM din 1991 (Linz). A participat la numeroase competiții internaționale și la CM de seniori, la ediția din 2000 (Poznan) clasându-se pe locul al VII-lea cu echipa. Maestră a sportului (1998). Decorată cu medalia *Meritul sportiv* clasa I (2004).

DUMITRIU, COSMINA (1980), n. în Galați. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a Facultății de Educație Fizică și Sport, din Galați, promoția 2006. Jucătoare de popice de performanță. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de

13 ani, fiind legitimată la CS *Voința* Galați (1993-2006), avându-l ca antrenor pe Apostol Anastase. După anul 2000, a participat în competiții în diferite formule organizatorice între *Voința – Constructorul*, *ICMRS* – Galați. În anul 2006, s-a retras din activitatea sportivă plecând să lucreze în Spania. A susținut în divizia națională 185 de jocuri obținând 1 titlu de campioană la cadeți și 4 la juniori (2 cu echipa și 2 la perechi). Selecționată de 15 ori în loturile naționale de juniori și de 4 ori în cele de seniori (antrenori Viorica Botezatu și Șandor Sereș). Debutază la CM de cadeți în 1998 (Blansko - Cehia) clasându-se pe locul 19 la perechi. Se remarcă la CM de juniori din 2003 (Augsburg) unde cucerește medalia de aur la individual combinat, medalia de argint la individual clasic și se clasează pe locul al V-lea la perechi. Cu această ocazie stabilește și doua Recorduri Mondiale în cele 2 probe individuale. Maestră a sportului (2004).

DUMITRU, FLORENTINA (1968), n. în Voluntari jud. Ilfov. Studii liceale. Activează ca agent comercial la o companie de telefonie. Jucătoare de popice de performanță. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 15 ani, fiind legitimată la CS *Olimpia* 1983-1999 (antrenori Cornelia Grecescu și Ștefan Cristea) și la CS *Rapid* 1999-2002 (antrenoare Vasilica Pometcu). A susținut în divizia națională peste 100 de jocuri obținând 4 titluri de campioană de junioare cu echipa și unul la perechi, precum și numeroase clasări pe locurile II și III. Selecționată de 5 ori în loturile naționale de juniori (antrenoare Vasilica Pometcu). La CM de juniori din 1991 (Linz) a contribuit la cucerirea medaliei de bronz în proba pe echipe. Cu echipa de club a câștigat în anul 2000 (Skopje) medalia de bronz în Cupa Europei. Maestră a sportului (1987).

DUMITRU, NICOLAE (1964), n. în București. Economist, absolvent al Academiei de Studii Economice. Om de afaceri – manager general al SC *NIRO-GROUP*. Antrenor de popice, absolvent al Școlii de antrenori. Jucător de popice de performanță. A fost legitimat și a reprezentat în competiții următoarele unități sportive: CS *Olimpia* București (1980-1985) – antrenor Ferdinand Popescu; CS *Voința* București (1985-1988) – antrenor Liviu Muceag; AS *Minerul* Vulcan (1988-1990) – antrenor Valeriu Pișcoi. A fost campion național de juniori (1982-1983) și de seniori (1986). A participat la diferite competiții internaționale contribuind la obținerea unor rezultate semnificative pentru jocul de popice din țara noastră. În perioada 1994-2004 a îndeplinit funcția de președinte al FR de Popice și Bowling. A contribuit la susținerea financiară a activității competiționale a cluburilor *Olimpia*, *Voința* și a FR de Popice și

Bowling. Sprijinul său, ca președinte al federației, în rezolvarea problemelor financiare și organizatorice se reflectă și în rezultatele obținute de către jucătorii români la CM. În cei 10 ani au fost obținute 38 de medalii (12 de aur, 13 de argint și 13 de bronz) din care 19 la CM de seniori, 10 la cele de juniori și 9 la cadeți. În anul 1986 a primit titlul de maestru al sportului.

FARKAȘ, MARTON (1960), n. în Târgu Mureș. Studii liceale. Calificarea profesională – electrician. Jucător de popice de performanță. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 16 ani, fiind legitimat la CS *Voința* din Târgu Mureș (1976) – antrenor Tiberiu Szemany. În

1982, se transferă la CS *Electromureș*, antrenor Ștefan Ördög. A susținut în divizia națională 390 de jocuri, obținând 2 titluri de campion la juniori (1983, 1984) și numeroase clasări pe locurile II și III. A fost selecționat de 6 ori în loturile naționale de juniori și de 14 ori în cele de seniori. S-a remarcat la CM de juniori, din 1985 (Frankfurt), unde a cucerit medalia de argint în proba de perechi și pe cea de bronz cu echipa (antrenor Ilie Băiaș).

FEHER, ZOLTAN-FLAVIUS (1982), n. în Hunedoara. Inginer, absolvent al Facultății de Inginerie, din Hunedoara, promoția 2008. A lucrat ca programator. Jucător de popice de performanță, și-a început activitatea sportivă la 15 ani, fiind legitimat la CS

Siderurgica Hunedoara (antrenor Nicolae Popa). A susținut în divizia națională 126 de jocuri, câștigând, cu echipa 2 titluri de campion la juniori și 2 la seniori (1999-2003). Începând din 2004, a jucat în Ungaria la KK Kunfeherta, iar în 2008 s-a transferat la ZTK-Zalaegerszeg. A fost selecționat de 10 ori în loturile naționale de juniori și de 12 ori în cele de seniori (antrenori Elena Pană și Ilie Hosu). La CM

de juniori din 2003 (Augsburg) a câștigat medalia de argint la individual combinat și s-a clasat pe locul V la perechi, VI cu echipa și VII la individual clasic. În anul 2007, la CM de seniori (Kosice) cucerește medalia de argint, în proba pe echipe. Maestru al sportului (2009).

GAȘPAR (GOLOPEA), MARIA (1963), n. în Răcăciuni, jud. Bacău. Studii liceale. Calificarea profesională – operator calculator. Jucătoare de popice de performanță. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 14 ani, fiind legitimată la AS *Constructorul Feroviar*

din București (1977), sub îndrumarea antrenorului Traian Onciulescu. În perioada 1979-1992, a activat la CS *Laromet* (antrenor Petre Trandafir). A susținut în divizia națională 180 de jocuri. A obținut mai multe clasări pe locurile II și III în CN. Selecționată de 8 ori în loturile naționale de juniori și de 4 ori în cele de seniori. S-a remarcat la CM de juniori din 1985 (Frankfurt) unde a cucerit medalia de aur în proba pe echipe (antrenor Tudorache Buzea). Maestră a sportului (1986).

GERGELY, ERNÖ (1957), n. în Baia Mare. Subinginer, absolvent al Institutului de subingineri, specializarea metalurgie. Jucător, antrenor și arbitru de popice. Și-a început activitatea sportivă, la Baia Mare, la AS *Fulgerul PTTR* (1975-1978) sub îndrumarea

antrenorului Ludovic Chira, de unde s-a transferat la AS *Aurul* (1978-1995) având ca antrenori pe Roger Cernat, Iuliu Bice și Stelian Boariu. A susținut în divizia națională 400 de jocuri, câștigând 2 titluri de campion la juniori și 12 la seniori (1978-1991). Tot cu echipa de club a mai obținut 5 medalii în CCE. În perioada 1995-1999, a activat ca jucător la CS *Victoria* Bamberg, din Germania (antrenor Zsolt Toth) susținând 100 de

jocuri, iar din 1999, s-a transferat la BKV Elöre, din Ungaria (antrenor Iosif Kiricsi) unde a participat la 200 de jocuri. În perioada când a jucat la AS Aurul Baia Mare a activat și ca antrenor. A fost selecționat de 6 ori în loturile naționale de juniori (antrenor Petru Ion) și de 45 de ori în cele de seniori (antrenori-Roger Cernat, Ilie Băiaș, Valeriu Pișcoi). În 1981, la CE de juniori (Viena) a contribuit la câștigarea medaliei de bronz în proba pe echipe. Cu echipa națională de seniori a cucerit 4 medalii de bronz la CM din 1992 (Bratislava), 1994 (Ludwigshafen), 1996 (Praga) și 1998 (Celje-Slovenia). A mai obținut medalii la numeroase cupe și concursuri internaționale. În perioada 1999-2001, a oficiat ca arbitru internațional de popice. Pentru rezultatele obținute, în anul 1982, i s-a acordat titlul de maestru al sportului.

GONCIAR, IOANA-GEORGIANA (1976), n. în București. Inspector de specialitate, absolventă a Facultății Inspecție Legislație Fitosanitară Zooveterinară (ILFZ) (2006) și al Masteratului „Realizarea produselor alimentare în

corelare cu protecția consumatorului și a mediului înconjurător” (2009), din cadrul Universității Bioterra. A fost încadrată în funcția de instructor sportiv la Federația Română de Popice-Bowling. Jucătoare de popice de performanță. A început să practice acest sport la vârsta de 16 ani, fiind legitimată la CS Rapid București în 1992, unde a continuat să activeze până în prezent, sub îndrumarea antrenoarei Vasilica Pometcu. S-a situat constant în primele 3 locuri la Campionatele Naționale, de juniori și seniori și susținut în divizia națională 360 de jocuri. A făcut parte din loturile naționale de junioare de 10 ori (antrenoare Viorica Botezatu) și de 24 de ori din cele de senioare (antrenori Elena Pană și Sandor Sereș). S-a remarcat la CM de senioare din: 2000 (Poznan)-medalie de bronz în proba de perechi; 2004 (Brașov)- 2 medalii

de bronz cu echipa și la perechi; 2005 (Novi Sad) - cu medalia de aur și titlul de campioană mondială cu echipa. S-a clasat pe locul III (2000), locul II (2006) și pe locul I (2008) în proba pe echipe la Cupa Europei și pe locul al II-lea (2007) la Cupa NBC. Maestră a sportului (2000). Laureat al Sportului Romanesc (2005). Maestru Emerit al sportului (2011).

GRECESCU ANTON (1942), n. în București. Inginer geolog, absolvent al institutului de Petrol, Gaze și Geologie din București. Specializări în domeniul sportului: management sportiv (2002); administrarea programelor sportive naționale (2005);

managementul prin obiective (2006). A îndeplinit diferite funcții în structurile centrale de conducere a sportului: secretar general la FR de Popice (1990-1994); inspector, șef serviciu, director adjunct la Direcția patrimoniu și investiții din MTS (1994-2003); consilier I la Direcția patrimoniu, investiții și achiziții publice din ANS (2003-2007); secretar federal FR Popice (2007-2009). A practicat jocul de popice, participând în divizia națională pentru cluburile: *Laromet* (1967- 1968); *Voința* (1968-1980, 1982-1985); *Olimpia* (1980-1982). Antrenor și arbitru de popice. Președintele Comisiei de disciplină din cadrul FR de Popice. În perioada 1990-1994, când a îndeplinit funcția de secretar general al FR de Popice, a contribuit la continuarea afirmării sportivilor români pe plan internațional, aceștia câștigând 8 medalii (2 de aur, 2 de argint și 4 de bronz) la CM de popice seniori și 4 medalii de bronz la CM de juniori. În cadrul MTS și ANS și-a adus contribuția la dezvoltarea bazei materiale a mișcării sportive. A participat, în calitate de coautor, la elaborarea capitolului *Baza materială a educației fizice și sportului* din *Enciclopedia educației fizice și sportului din România* (București – editura Aramis Print – 2002). A fost decorat cu Ordinul *Meritul sportiv* clasa a II-a în anul 2004.

GRECESCU (GRECU), CORNELIA (1937), n. în Iași. Studii liceale. Antrenoare de popice categoria I, absolventă a Școlii de antrenori. Jucătoare de popice de performanță. A fost legitimată și a reprezentat în competiții următoarele unități sportive din București: AS *IOR* (1960-1966) – antrenor Alexandru Gomoiu; AS *Laromet* (1966-1968) – antrenor Petre Trandafir; CS *Voința* (1968-1977) – antrenori Alexandru Andrei și Crista Szöcs. A câștigat un titlu de vicecampionă și 3 titluri de campioană națională de senioare în proba pe echipe. A fost selecționată de 40 de ori în loturile naționale de senioare, participând la numeroase competiții internaționale. În 1977 și-a început activitatea de antrenoare la CS *Olimpia*, ocupându-se în special de selecția, pregătirea și promovarea junioarelor. Cu echipa de junioare a câștigat 5 titluri de campioane naționale și 2 titluri în probele individuale. A contribuit și la pregătirea echipei de senioare care participa în CN. A promovat 10 junioare și 2 senioare în loturile naționale, remarcându-se în mod deosebit: Mirela Constantinescu cu 2 medalii de bronz la CM de juniori, din 1991 (Linz), în probele pe echipe și perechi, componentă a lotului național de senioare (1992-1998); Florentina Dumitru cu medalie de bronz la CM de junioare, din 1991 (Linz), pe echipe. În calitate de arbitru de popice categoria I, a oficiat în competiții începând din 1971. Maestră al sportului (1969).

GRIGORESCU, ION (1961), n. în Aninoasa, jud. Dâmbovița. Studii liceale. Calificare profesională - inspector resurse umane. Jucător de popice de performanță. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 13 ani, la AS *Voința* Târgoviște (antrenor Mihai Grigorescu). În continuare a activat la următoarele unități sportive: *Metalul* Târgoviște – 1975-1983 (antrenor Mihai Grigorescu); *Voința* București – 1983-1986 (antrenor

Petre Purge); *Metalul* Târgoviște – 1986-1992 (antrenor Ilie Băiaș); *Minerul* Vulcan – 1992-1996 (antrenor Valeriu Pișcoi); *Cimentul* Fieni – 1996-1998 (antrenor Liviu Muceag); *Mutter Stadt* din Germania – 1998-2001. A susținut în divizia națională 520 de jocuri, câștigând 8 titluri de campion național de seniori (6 cu echipa, 1 la perechi și 1 la individual la *Minerul* Vulcan – 1992-1996; 1 titlu cu echipa *Cimentul* Fieni – 1998). A fost selecționat în loturile naționale contribuind la câștigarea următoarelor medalii la CM de seniori din: 1992 (Bratislava) – medalie de bronz (antrenor C. Neguțoiu); 1994 (Ludwigshafen) medalie de bronz (antrenor Valeriu Pișcoi); 1996 (Praga) – medalie de bronz (antrenor V. Pișcoi) – toate în proba pe echipe. Maestru al sportului (1983) și maestru emerit al sportului (1994). Decorat cu medalia *Meritul sportiv* clasa I (2004).

GROZĂVESCU (ZSIZSIK), ILDICO (1950), n. în Reșița, jud. Caraș-Severin. Jucătoare și antrenoare de popice. A activat la CSM Reșița și *Voința* Timișoara. Are 36 de selecții în echipele reprezentative. Debutază în 1971, la CE de juniori, cucerind 2 titluri de campioană europeană la individual și pe echipe. Campioană mondială cu echipa la senioare, la CM din 1972, unde mai obține și o medalie de bronz, împreună cu Florica Neguțoiu. A contribuit la stabilirea unui nou record mondial pe echipe (2 568 de popice doborâte) la CM din 1972. Maestră a sportului și Maestră emerită a sportului. Activează ca antrenor la echipa de popice a AS *Voința* Timișoara.

HOLESCH, EUGENIA (1952), n. în Reșița. Studii medii. Calificare profesională – presator metale reci. Jucătoare de popice de performanță. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 17 ani, fiind legitimată la CSM Reșița (1969-1997) unde s-a pregătit cu antrenorii Constantin

Iodache, Gh. Floruș și Maria Zsizsik. A susținut peste 400 de jocuri în divizia națională, obținând 2 titluri de campioană la junioare și numeroase clasări pe locurile II și III. A fost selecționată de 20 de ori în loturile naționale de junioare. S-a remarcat la CE de juniori din 1973 (Prerov) unde a cucerit medalia de aur, în proba pe echipe.

HORDILĂ, IOAN (1970), n. în Petroșani, jud. Hunedoara. Studii liceale. Calificare profesională – lăcătuș. Jucător și antrenor de popice. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 14 ani, sub îndrumarea antrenorului Ilie Dobrică. A fost legitimat ca sportiv la *Inter*

Petrila (1988-2008), având ca antrenori pe Gh. Silvestru, Victor Miclea, Constantin Dobrică și Marcel Dobrică. A susținut 370 de jocuri în divizia națională obținând un titlu de campion de juniori și două de seniori, la popice, precum și numeroase clasări pe locurile II și III atât la popice cât și la bowling. A fost selecționat în loturile naționale de juniori și seniori (antrenori Elena Pană și Ilie Hosu). Pe plan internațional, a obținut locul I în 2006, II în 2007 și III în 2008. Cu echipa națională de seniori a cucerit titlul de vicecampion la CM din 2007, de la Kosice (Slovacia). Maestru al sportului (2009).

HOSU, ILIE (1954), n. în Band, jud. Mureș. Calificare profesională – maestru, absolvent al Școlii de maiștri. Antrenor de popice, absolvent al Școlii de antrenori. Jucător de popice de performanță. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 18 ani, sub îndrumarea

antrenorului Gheorghe Vuță, fiind legitimat la AS *CFR* Târgu Mureș (1972). A mai activat la CS *Electromureș* (antrenor Martina Ludovic), la AS *Aurul* Baia Mare și la AS *Jiul* Petrila. A susținut în divizia națională peste 400 de jocuri, obținând: 1 titlu de campion național la juniori, 6 la seniori;

numeroase clasări pe locurile II și III; 2 recorduri naționale. Selecționat de peste 70 de ori în loturile reprezentative. Ca junior participă la CE din 1977 (Zagreb) unde cucerește medalia de aur în proba pe echipe și la ediția din 1979 (Augsburg) unde câștigă 2 medalii de argint (individual și perechi) și 1 medalie de bronz în proba pe echipe. La CM de seniori obține, în proba pe echipe, 2 medalii de aur în 1980 (Mangalia) și 1982 (Brno), o medalie de argint în 1984 (Ljubljana) și una de bronz în 1992 (Bratislava). Cu echipele de club s-a clasat pe locurile II în CCE și în Cupa Europei cu *Electromureș* și pe locul I în CCE cu *Aurul* Baia Mare. A desfășurat o activitate prodigioasă ca antrenor de popice la CS *Electromureș* (1990-1992 și după 2004) și la AS *Siderurgica* Hunedoara (1992-2003). Cu sportivii pe care i-a pregătit a obținut 6 titluri de campioni naționali și a promovat în loturile naționale 6 juniori și 1 senior. Cu echipa *Siderurgica* Hunedoara s-a clasat pe locul al II-lea în Cupa Mondială, în anul 2003. În perioadele 2003-2005 și 2007-2008 a fost antrenor la lotul național de seniori, care a realizat la CM: 1 medalie de aur în proba de tandem (2004); 1 medalie de argint în proba pe echipe (2007); 1 medalie de aur la individual (2008). În anul 2006, a antrenat lotul național de juniori (1 medalie de argint în proba de tandem). Printre sportivii care s-au remarcat au fost Nicolae Lupu, Claudiu Boanță, Zoltan Feher, Ilie Pîrjol, Ștefan Juglea și alții. În calitate de arbitru, a oficiat la diferite competiții. Pentru rezultatele sale, a primit titlurile de maestru al sportului (1978), maestru emerit al sportului (1982), *Diploma de Excelență*, ordinul *Muncii* clasa a III-a și ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (2004).

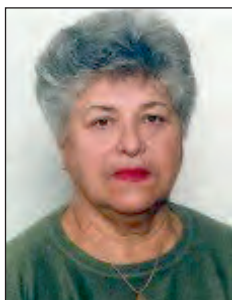
IANOȘI (ALBERT), ANA (1949), n. în Iedu, jud. Mureș. Absolventă școală profesională – calificare frizer. Jucătoare de popice. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 16 ani, fiind legitimată la CS *Voința* din Târgu Mureș unde s-a pregătit cu antrenorii Tiberiu Szemany

(1965-1972) și Margareta Szemany (1972-1980). A susținut 220 de jocuri în divizia națională câștigând titlul de campioană națională la individual junioare (1970) și 4 titluri pe echipă la senioare (1971, 1975, 1976, 1979). Cea mai valoroasă performanță a fost cucerirea medaliei de bronz în proba individuală la CM de seniori în 1976, la Viena (antrenor Alexandru Andrei).

IGNATENCU (NICOLAE), CORNELIA (1955), n. în Piteasca, jud. Ilfov. Studii medii. Calificarea profesională – frizer. A îndeplinit funcția de administrator – responsabil la *Igiena*. Jucătoare de popice de performanță. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de

17 ani, fiind legitimată la CS *Voința* din București, începând din 1972, unde s-a pregătit cu antrenorea Crista Szöcs. A susținut în divizia națională 460 de jocuri, obținând 5 titluri de campioană la juniori, 1 la seniori și numeroase clasări pe locurile II și III. Selecționată de 10 ori în loturile naționale de juniori și de 6 ori în cele de seniori. S-a remarcat la CE de juniori din 1977 (Zagreb) unde a cucerit medalia de argint în proba pe echipe. În 1984, s-a clasat, cu echipa de club, pe locul I la Cupa Mondială, organizată la Mannheim. Maestra a sportului (1977).

ION, ELEONORA (1941), n. în Izvoru, jud. Argeș. Studii liceale. Calificare profesională – tehnician industria ușoară. Antrenoare de popice, absolventă a Școlii de antrenori. Jucătoare de popice de performanță. A fost legitimată la

Petrolul Ploiești unde s-a pregătit cu antrenorii Victor Ivan, din 1963 și Petre Brebeanu, din 1966. Din 1970 a activat la *Voința* Ploiești având ca antrenori pe Ion Dinescu și apoi pe Cristu Păunescu (1974-1976). A câștigat 5 titluri de campioană națională de junioare și 3 de senioare, precum și numeroase clasări pe locurile II și III. A fost selecționată de 3 ori în loturile naționale. Începând din

1970 a îndeplinit și funcția de antrenoare la AS *Voința*, din 1996 *Voința-Conpet*, din 2000 CS *Conpet*, iar din 2003 *Conpet-Petrolul*. A contribuit semnificativ la selecția, pregătirea și afirmarea unor jucătoare, pe plan intern și internațional. Cu sportivele pe care le-a pregătit a obținut, în CN, 6 titluri de campioane, 10 locuri II și 5 locuri III. A promovat în loturile naționale 3 junioare și 4 senioare. A făcut parte din colectivul tehnic care a pregătit lotul de cadete în perioada 1993-1995. Dintre sportivele promovate în loturi s-au afirmat la CM de cadete, junioare și senioare: Mihailă Minela, Lăcătușu Daniela, Petreanu Alina, Matei Camelia, Bidilică Cristina și altele. În perioada 1990-1996 a îndeplinit funcția de Director Executiv la CS *Voința*. A activat și în calitate de arbitru de popice, pe plan județean. În perioada 1994-1996, a fost membră a Biroului federal. Pentru rezultatele obținute și contribuția sa la afirmarea jocului de popice i-au fost acordate următoarele distincții: Diploma de onoare din partea MTS; Diploma de cetățean de onoare al municipiului Ploiești; Medalia Muncii clasa a III-a; Titlul de antrenor emerit.

IORDAN (TACHE), DANIELA-GEORGIANA (1985), n. în Buzău. Profesoară de educație fizică, absolventă a Facultății de educație fizică și sport din Galați, promoția 2008. S-a remarcat ca jucătoare de popice de performanță. A început să practice acest sport la

vârsta de 11 ani, fiind legitimată la CS *Ductil Sigma* din Buzău (antrenor Ion Gavrilă). Din 2003, până în 2007, a activat la CS *Voința* din Galați (antrenor Apostol Anastase) iar între 2007-2008 la *Rapid-Voința* din București (antrenoare Vasilica Pometcu). A susținut în divizia națională 190 de jocuri câștigând 2 titluri de campioană națională la cadete, 12 la junioare și 1 la senioare. A fost selecționată de 6 ori în loturile naționale de cadete, 25 în cele de junioare și 8 de senioare. La loturile naționale s-a pregătit cu antrenorii Viorica Botezatu (cadete și junioare), Elena Pană și Șandor Sereș (senioare). S-a remarcat la CM de cadete din 2002 (Osterhofen-Germania)-

medalie de aur în proba individual-combinat și la cele de junioare din 2005 (Nachod-Cehia) - medalie de aur la echipe, cu record mondial și medalie de argint la individual-combinate și în 2006 (Bolzano-Italia)- medalie de argint la individual sprint și bronz cu echipa. La debutul său în CM de senioare, în 2007 (Kosice) a contribuit la cucerirea medaliei de argint, în proba pe echipe. Maestră a sportului (2008).

IOSIF (NICHIFOR) MARIA (1955), n. în Roșiești, jud Vaslui. Studii medii. Croitoreasă, absolventă a școlii profesionale *Tricotextil*. Jucătoare de popice de performanță. A fost legitimată la CS *Voința* București (1972-1989) unde s-a pregătit cu

antrenoarea Cristea Szöcs. A susținut în divizia națională 240 de jocuri, obținând 5 titluri de campioană la junioare și numeroase clasări pe locurile II și III. Selecționată de 20 de ori în loturile naționale de juniori și de 6 ori în cele de seniori. S-a remarcat la CE de juniori, din 1977 (Zagreb) unde a câștigat o medalie de argint în proba pe echipe și o medalie de bronz la perechi, precum și la ediția din 1979 (Augsburg) cu medalie de aur la perechi și argint la echipe. Maestră a sportului (1977).

IVAN, VASILE (1956), n. în Ploiești. Studii liceale. Absolvent al Școlii de maeștri – calificare profesională – strungar. Antrenor de popice, absolvent al Școlii de antrenori. Jucător de popice de performanță. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de

14 ani, fiind legitimat, în 1970, la *Rafinăria* Teleajăn (antrenor Minea Silvestru). A mai jucat la AS *Constructorul*, ulterior *ICMRS*, din Galați începând din 1978 (antrenor Ilie Băiaș). A susținut în divizia națională 320 de jocuri, obținând câte 2 titluri de campion la juniori și seniori. A fost selecționat, de peste 20 de ori, în loturile naționale de juniori și de

6 ori în cele de seniori. La lotul de juniori s-a pregătit cu antrenorul Roger Cernat. La CE de juniori din 1979, de la Augsburg, a făcut parte din echipa care a cucerit medalia de bronz. Din anul 1992 și-a început activitatea de antrenor la *Constructorul*, ulterior *ICMRS*, contribuind la pregătirea unor jucători care s-au afirmat pe plan intern și internațional. În 1997-1998 a fost antrenor principal al lotului național de cadeți, respectiv de juniori. Printre sportivii la a căror pregătire a contribuit, promovați în loturile naționale, s-au aflat: Cosmin Crăciun (medaliat cu argint și bronz la CM de seniori), Ștefan Gogoriță, Marian Chirilă și alții. Pentru rezultatele sale, obținute ca sportiv, în anul 1978, i s-a acrodat titlul de maestru al sportului.

IVAN, VICTOR (1923-2002), n. în Ploiești. Studii liceale. Antrenor de popice, absolvent al Școlii de antrenori (1959). Sportiv de performanță, practicant al jocului de popice. A desfășurat o bogată activitate ca jucător și jucător-antrenor la următoarele unități sportive: CS *Dorobanțul* Ploiești (1949-1951) și AS *I Mai* (1952), din Ploiești, în calitate de jucător; AS *Flacăra* și CS *Petrolul* Ploiești (1953-1970); CS *Constructorul* Galați (1971-1973 și 1976-1978), CS *Gloria* București (1974), AS *Hidromecanica* Brașov (1975), CS *Voința* Galați (1976-1978 și 1985-1997), toate în calitate de jucător-antrenor; AS *Rafinorul* (1979-1982) și AS *Dacia* (1983-1984) din Ploiești, ca jucător. Multiplu campion național în probele individuale și cu echipa (8 titluri în perioada 1952-1970). Component al loturilor naționale (1953-1960). S-a aflat printre primii participanți la CM de seniori, în 1959 (Bautzen – GER) – locul al IV-lea în proba pe echipe. La Cupa Europei din 1960, s-a clasat cu echipa pe locul al IV-lea, iar în 1976 pe locul al II-lea. În cei 35 de ani cât a activat ca antrenor, a contribuit la selecția, pregătirea și promovarea unor jucători valoroși care s-au afirmat în competițiile interne și internaționale. A obținut cu sportivii săi numeroase titluri naționale și clasări pe locurile II și III în CN, sportivii promovați în loturile naționale au cucerit medalii la CM și au devenit maeștri și maeștri emeriti ai sportului. Printre aceștia s-au aflat Cristi Vânătoru – campion mondial în

1966, Ilie Băiaș – campion mondial 1974, 1976, precum și alți sportivi selecționați și pregătiți în cluburile unde a activat ca antrenor, printre care: Dumitru Dumitru și Nicolescu Vasile (CS *Petrolul*); Pletosu Jan (*Constructorul* Galați); Chiriloiu Elena, Arghir Cristina, Tudorie Bebe, Gogoriță Ștefan (*Voința* Galați). A făcut parte din colectivele tehnice care au pregătit, în anumite perioade, loturile de tineret și cel de seniori. Pentru realizările sale semnificative, ca sportiv și antrenor în decursul a peste 50 de ani i s-au acordat titlurile de maestru al sportului (1957) și de antrenor emerit (2000).

KILINC (ANDREI), LAURA – GENOVEVA (1968), n. în București. Studii liceale. Calificarea profesională – operator calculator. Jucătoare de popice de performanță. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 13 ani, fiind legitimată la AS *Laromet* (1981-1999) sub

îndrumarea antrenorului Petre Trandafir. În perioada 1999-2004, a activat la CS *Rapid* (antrenoare Vasilica Pometcu). A susținut în divizia națională 480 de jocuri obținând 2 titluri de campioană la juniori și numeroase clasări pe locurile II și III. Peste 30 de selecții în loturile naționale de juniori și seniori. La CM de juniori din 1991 (Linz – Austria) a câștigat medalia de bronz în proba pe echipe. Cu echipa CS *Rapid* s-a clasat pe locul al III-lea în Cupa Europei, în anul 2000 (Skopje). În anul 2002, s-a clasat pe locul al VIII-lea la CM de seniori (Hrvatska – Croația). Maestră a sportului (1986). După anul 2004, s-a stabilit la München, în Germania.

LĂCĂTUȘU, DANIELA (1982) n. în Ploiești. Studii liceale. Jucătoare de popice profesionistă. Angajată la CS *Petrolul* Ploiești. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 12 ani, fiind legitimată la CS *Voința*, ulterior *Conpet* și *Conpet-Petrolul* Ploiești, având

ca antrenori pe Constanța Constantin (la junioare) și Eleonora Ion (la senioare). A susținut în divizia națională 200 de jocuri obținând câte un titlu de campioană de junioare și senioare și numeroase clasări pe locurile II și III. A fost selecționată de 14 ori în loturile naționale de junioare și de 8 ori în cele de senioare. Cu echipa de club, a realizat performanțe semnificative, pe plan internațional, printre care: Cupa NBC – locul III în 2005 și locul I în 2006; Cupa Europei – locul I în 2007; Cupa *Polar* – locul I în 2007. La CM de juniori din 2005 (Nachod – Cehia) a contribuit la cucerirea medaliei de aur în proba pe echipe (antrenor Vasilica Botezatu), iar la CM de seniori din 2007 (Kosice) a câștigat, cu echipa, medalia de argint. Maestră a sportului (2007).

LĂPUȘAN (NICHIFOR), FLORICA (1925), n. în București. A activat ca oficianț în sistemul PTTR. A fost jucătoare de popice de performanță, numărându-se printre primele sportive care au contribuit la afirmarea acestui joc pe plan intern și internațional. A fost legitimată la CS „*Rapid*” (1959-1963) și CS „*CFR*” (1963-1964) perioade în care s-a pregătit cu antrenorul Ion Burduloiu și din nou la CS „*Rapid*” (1964-1972) avându-l ca antrenor pe Tudorache Buzea. A susținut în divizia națională 430 de jocuri câștigând 4 titluri de campioană, în proba individuală (1951-1953 și 1961) și un titlu cu echipa (1967). Selecționată de 34 de ori în loturile naționale de senioare, a participat la numeroase competiții internaționale. În 1958, a făcut parte din echipa națională care a obținut medalia de bronz la Cupa Europei, organizată la München. Cu echipa *Rapid* a cucerit medalia de aur la CE Feroviare din 1970. Pentru rezultatele și contribuția sa i s-au acordat titlurile de maestră a sportului (1964) și maestră emerită a sportului (1974).

LEBĂDĂ, CEZAR (1953), n. în Târgoviște, jud Dâmbovița. Sudor, absolvent Școală profesională.

Jucător de popice de performanță. Și-a început activitatea sportivă la 15 ani, în Târgoviște, la AS *Metalul* (1968) – antrenor Dumitru Lebădă și apoi la AS *Voința* (1971) – antrenor Petre Dobre. Din anul 1972 a evoluat la AS *Constructorul* Galați - antrenor Ilie Băiaș. A susținut în divizia națională 490 de jocuri obținând 3 titluri de campion la seniori (1974-1976) și numeroase clasări pe locurile II și III. Selecționat de 25 de ori în loturile naționale de juniori și de 8 ori în cele de seniori. S-a remarcat la CE de juniori din 1975 (Budapesta), unde a cucerit 2 medalii de argint la perechi și în proba pe echipe (antrenor Roger Cernat). Maestru al sportului (1975).

LUPU, NICOLAE (1967) n. în Ploiești. Calificare profesională – operator laborant. Jucător de popice de performanță. A debutat în 1983 la CS *Voința* Ploiești (antrenor N. Dinescu). A mai activat la: CS *Petrolul* Teleajăn (1986-1987); AS *Gloria* București (1987-1988); CS *Voința* București (1988-1991); AS *Minerul* Vulcan (1991-1994); *Rulmentul* Brașov (1994-1995; 1997); CS *Szolnok*- Ungaria (1995-1996); CS *Sombor*-Iugoslavia (1997); *Cimentul* Fieni (1997-1998); CK *Viktoria* Bamberg- Germania (1998-2002; 2004-2008); *Inter* Petrila (2003-2004). A susținut în divizia națională peste 320 de jocuri, obținând 3 titluri de campion la juniori și 6 la seniori, 6 clasări pe locul II și 9 pe locul III. A mai câștigat 5 titluri de campion al Germaniei cu echipa *Viktoria* Bamberg. A fost selecționat de 6 ori în loturile naționale de juniori și de peste 50 de ori în cele de seniori. La lotul național s-a pregătit cu antrenoarea Elena Pană. În 1997 a câștigat Cupa Mondială în proba individuală. La CM din 1998 (Celje), câștigă medalia de bronz în proba pe echipe, iar la ediția din anul 2000 (Poznan – Polonia) face parte din echipa care cucerește medalia de aur și titlul de campioană mondială, unde mai obține și o medalie de argint în proba de perechi, împreună cu Virgil Dorin. A continuat să se afirme la CM din 2002 (Osijek) cu 2 medalii de argint în proba pe echipe și la perechi și 1 medalie de aur la individual

combinat, precum și la edițiile din 2007 (Kosice) – medalie de argint cu echipa și din 2008 (Banja Luka), cu medalie de aur în proba individual clasic. A realizat performanțe deosebite și cu echipa *Viktoria* Bamberg, cu care a câștigat: 4 medalii de aur în Cupa Mondială; 2 medalii de aur în Champions League; 2 medalii de aur și 1 de argint în Cupa Europei. Maestru emerit al sportului (2000). În anul 2004 i s-a conferit Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a.

MARIN, CONSTANTIN (1957), n. în București. Electronist. Jucător de popice de performanță. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 16 ani, fiind legitimat, în 1973, la AS *Locomotiva* din București (antrenor Constantin Marin). În perioada 1975-1986, a activat la *Olimpia-Constructorul* (antrenor Ferdinand Popescu). A susținut în divizia națională 260 de jocuri, obținând 2 titluri de campion național de juniori și numeroase clasări pe locurile II și III. Selecționat de 6 ori în loturile naționale de juniori (antrenori Petru Ion și Roger Cernat). S-a remarcat la CE de juniori, din 1977 (Zagreb), unde a cucerit o medalie de aur în proba pe echipe și una de bronz la perechi. Maestru al sportului (1976).

MARIN, GRIGORE (1950), n. în București. Jucător, antrenor și arbitru de popice. A activat în București la cluburile *Rapid*, *Olimpia*, *Voința* și *Neferal*. În activitatea competițională internă, a realizat 375 de meciuri în divizia de popice și 4 titluri de campion național. A avut 58 de selecționări în echipele reprezentative. A debutat în 1975 la CE de juniori, unde a cucerit 3 medalii, una de aur și două de argint, la echipe și în proba de perechi, împreună cu Cezar Lebădă. La CM de seniori din 1978, a făcut parte din echipa care obține titlul de campioană mondială. Maestru al sportului și Maestru emerit al sportului în 1980.

MARINESCU (BORTA), MARIANA (1961), n. în Lăpușanu, jud. Călărași. Studii liceale. Calificare profesională – electrician. Antrenoare și jucătoare de popice. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 17 ani, fiind legitimată la CS *Voința* București unde s-a

pregătit cu antrenorii Crista Szöcs (1988-1990) și Elena Andreescu (1990-2000). A susținut în divizia națională 400 de jocuri, obținând 1 titlu de campioană națională de junioare și 3 de senioare, precum și numeroase clasări pe locurile II și III. A fost selecționată de 12 ori în loturile naționale de juniori și de 10 ori în cele de seniori. Cu echipa națională de junioare a cucerit medalia de argint la CM din 1983 (Poreč) și medalia de aur la ediția din 1985 (Frankfurt) – antrenor Tudorache Buzea. Cu echipa de club s-a clasat pe locul I la Cupa Mondială, din 1984 (Manheim). Maestră a sportului (1984).

MATE (KATONA), IBOLYA (1962), n. în Oradea, jud. Bihor. Studii liceale, operator calculator. Jucătoare de popice de performanță. A început să practice jocul de popice la vârsta de 14 ani, în 1976 la Progresul Oradea, de unde s-a transferat, în anul următor, la AS *Voința*,

din același oraș, sub îndrumarea antrenoarei Maria Rus. A susținut în divizia națională 420 de jocuri, câștigând 5 titluri de campioană la junioare și 2 la senioare, în perioada 1978-1986. A fost selecționată de 25 de ori în loturile naționale de junioare și de 12 ori în cele de senioare. S-a remarcat la CE de junioare din: 1979 (Augsburg)- cu medalie de aur în proba de perechi și argint cu echipa; din 1981 (Viena)- cu medalie de aur la echipe și argint la perechi. La CM de junioare din 1983 (Poreč- Iugoslavia)- medalie de argint cu echipa; din 1985 (Frankfurt)- medalie de aur cu echipa și bronz la individual. În 1986 a participat la CM de senioare (München) contribuind la câștigarea medaliei de argint, în proba pe echipe.

La lotul de junioare s-a pregătit cu antrenorul Tudorache Buzea, iar la cel de senioare cu Constantin Neguțoiu. Maestră a sportului (1982).

MATEI (SÂRBU), CAMELIA-ELENA (1978), n. în Ploiești. Studii liceale. Calificare profesională – bucătar, absolvent școală profesională. Jucătoare de popice de performanță, și-a început activitatea sportivă la vârsta de 15 ani (antrenor Constanța

Constantin). A fost legitimată și a reprezentat cluburile: *Voința-Conpet* (1993); *Conpet* (2002); *Conpet-Petrolul* (2003). S-a pregătit cu antrenorul Ion Eleonora. A susținut în divizia națională 344 de jocuri, obținând 2 titluri de campioană la juniori, unul la senioare și numeroase clasări pe locurile II și III. A fost selecționată de 5 ori în loturile de junioare (antrenori Elena Pană și Ion Eleonora) și de 17 ori în cele de senioare (antrenor Șandor Sereș). La CM de juniori din 1999 (Opava) a câștigat medalia de argint în proba de perechi. A contribuit în mod semnificativ la cucerirea medaliei de aur la CM de seniori din 2005 (Novi Sad) și a medaliei de argint la ediția din 2007 (Kosice), în probele pe echipe. Maestră a sportului (1997).

MĂNTOIU, VASILE (1934), n. în București. Jucător, antrenor și arbitru de popice. A activat la CS *Rapid* București, reușind peste 145 de meciuri în divizia de popice, 2 titluri de campion național, 3 recorduri naționale și 38 de selecții în echipele reprezentative. Cucerește

medalia de aur și titlul de campion mondial în proba pe echipe, la CM din anul 1966, iar în 1968, tot în proba pe echipe, titlul de vicecampion mondial. Maestru al sportului. A adus însemnate contribuții la dezvoltarea și afirmarea jocului de popice, în calitatea sa de antrenor al echipei Clubului .Rapid. și ca arbitru divizionar.

MICLEA, VICTOR (1955), n. în Petroșani. Absolvent școală profesională. Calificare sudor, miner de întreținere. Jucător de popice de performanță. A început să practice sportul la vârsta de 14 ani, sub îndrumarea profesorului Dan Cocor. A practicat jocul de popice fiind

legitimă la AS *Jiul Petrila* (1970-1994) unde s-a pregătit cu instructorul Ioan Cherecheș și antrenorii Ioan Biciușcă și Gh. Silvestru. A susținut în divizia națională cca 500 de jocuri. Campion național de juniori (1976) și multiplu vicecampion la aceeași categorie. A fost selecționat de 13 ori în loturile naționale de juniori și de 3 ori în cele de seniori. La lotul național de juniori s-a pregătit cu antrenorii Roger Cernat (1974-1976) și Ion Petru (1976-1977). A cucerit medalia de aur în proba de perechi și pe cea de argint cu echipa la CE de juniori din 1975, de la Budapesta. În 1977 i s-a refuzat viza de participare la CE de la Zagreb, pe considerente politice, fiind exclus din lot. În perioadele 1980-1986 și 1990-1992 a activat ca instructor-antrenor, la aceeași unitate sportivă. A contribuit, în 1989, la realizarea pistei de popice din material plastic și la montarea aparatelor de ridicare automată. Pentru rezultatele obținute i s-a acordat titlul de maestru al sportului în anul 1975.

MICOROIU, ION (1922-1988), n. în Reșița, jud. Caraș-Severin. Jucător și antrenor de popice. A activat la *Olimpia Reșița* și *Siderurgica Hunedoara*, realizând peste 250 de jocuri în divizia de popice, 10 titluri de campion național, 6 recorduri naționale și peste

80 de selecționări în echipele reprezentative. La CM din 1957, cucerește medalia de aur la individual, iar la cel din 1966 obține medalia de bronz la aceeași probă. Pe echipe, cucerește titlul de campion mondial în 1966 și pe cel de vicecampion în 1968. La perechi, împreună cu Cristu Vînătoru, devine

vicecampion mondial în 1966. Maestru al sportului și Maestru emerit al sportului. În 1973, a fost desemnat antrenor al lotului național de juniori.

MIHĂILĂ (DAN), MINELA (1957), n. în com. Măgurele, jud. Prahova. Studii liceale. Calificarea profesională – tâmplar. Jucătoare de popice de performanță. A început să practice sportul la vârsta de 15 ani. Și-a desfășurat activitatea, ca jucătoare de popice, în

Ploiești la următoarele unități sportive: *Voința, Conpet, Conpet-Petrolul*. S-a pregătit cu antrenorii Petre Tudoran (1973-1976) și Eleonora Ion (1976-2008). A susținut în divizia națională circa 600 de jocuri, obținând în CN de juniori și seniori numeroase clasări pe locurile II și III. A fost selecționată de 8 ori în loturile naționale de juniori (antrenor Tudorache Buzea) și de 6 ori în cele de seniori (antrenor Crista Szöcs, Margareta Szemany și Constantin Neguțoiu). Pe plan internațional a înregistrat performanțe cu echipa de club: Cupa Mondială – locul I în 1981; Cupa Europei – locul II în 1991, locul III în 1993 și locul I în 2007; Cupa NBC – locul III în 2005 și locul I în 2006. A făcut parte din echipa națională de junioare care la CE din 1981 a cucerit medalia de aur și titlul de campioană europeană la Viena. Maestră a sportului (1989).

MIHĂLCIOIU, PETRUȚ-OVIDIU (1972), n. în Sinaia. Lăcătuș mecanic, absolvent al liceului industrial *M. Cantacuzino* din Sinaia. Jucător de popice de performanță. A început să practice sportul la vârsta de 16 ani, sub îndrumarea lui Șt.

Vlăsceanu. A fost legitimat la AS *Carpați Meșin Sinaia* (1988-2005) – antrenor Fl. Iriminescu, de unde s-a transferat la *CFR Cluj-Napoca – Industria Sârmei* Câmpia Turzii (antrenori Dumitru Bese și Grigore Blaga). A susținut în divizia națională 590

de jocuri, câștigând 2 titluri de campion național de juniori (1994,1995) și 11 titluri de seniori (1994-2008). A fost selecționat în loturile de juniori de 20 de ori și în cele de seniori de 100 de ori. La lotul național s-a pregătit cu antrenorii Ilie Băiaș, Elena Pană și Ilie Hosu. A făcut parte din echipele de seniori care au cucerit titlul de campioană mondială în anul 2000 (Poznan) și pe cele de vicecampioană mondială în 2002 (Osijek-Croația) și în 2007 (Kosice) – cu Record Mondial. Pentru rezultatele obținute i s-au acordat titlurile de maestru al sportului (2000) și de maestru emerit al sportului (2002).

MUNTEAN (ȘOPTEREAN), DANIELA (1973-2009), n. în Târgu Mureș. Studii liceale. Studentă la Facultatea de Educație Fizică și Sport din Târgu Mureș. Jucătoare profesionistă de popice. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 15 ani, la CS

Electromureș având ca antrenori pe Elena Chibelean (1988-1990) și Șandor Sereș (1990-2008). A susținut în divizia națională 350 de jocuri câștigând 3 titluri de campioană națională la junioare și 26 de titluri la senioare (13 cu echipa, 5 la perechi și 8 individuale). A fost selecționată de 15 ori în loturile de junioare și de 70 de ori în cele de senioare. La lotul național de junioare s-a pregătit cu Vasilica Pometcu, iar la senioare cu Șandor Sereș. În Cupa Mondială s-a clasat de 2 ori pe locul I (1999 și 2005), de 2 ori pe locul II și de 2 ori pe locul III, iar în Champions League pe locul I în 2002 și pe locul III în 2003. La CM de juniori din 1993 (Budapesta) a câștigat medalia de bronz cu echipa, iar la ediția din 1995 (Hunedoara) 2 medalii de argint la perechi și individual combinat. A contribuit la cucerirea unor medalii la 3 ediții ale CM de seniori în: 2004 (Brașov) – medalie de bronz cu echipa; 2005 (Novi Sad) – medalie de aur cu echipa și argint la individual sprint; 2007 (Kosice) – medalie de argint cu echipa. Pentru rezultatele obținute, în 1996, i s-a acordat titlul de maestră a sportului.

MUREȘAN, MIRABELA (1984), n. în Gherla, jud.Cluj. Studii liceale. Jucătoare de popice de performanță. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 12 ani, fiind legitimată la CS *Somvetra* Gherla (1996-2006) – antrenor Nagy Josef. A susținut în divizia națională 50 de jocuri. Campioană și medaliată la CN de cadeți și juniori. Peste 30 de selecții în loturile naționale de cadeți și juniori. S-a remarcat la CM de juniori din 2005 (Nachod-Cehia) unde a cucerit medalia de aur, iar la ediția din 2006 (Bolzano) pe cea de bronz, ambele în proba pe echipe (antrenoare Viorica Botezatu). După 2006, a plecat să lucreze în Spania.

NAGY, IOSIF (1925), n. în Cluj. Jucător, antrenor și promotor al jocului de popice, în municipiul Gherla, jud. Cluj. A practicat fotbalul, în 1946-1947, la CFR Cluj, inițiindu-se, concomitent, în jocul de popice pentru care avea o atracție deosebită. Se stabilește în

Gherla unde exista unul dintre primele cluburi de popice din țară noastră, cunoscut sub denumirea adoptată de câțiva ani – *Somvetra* (anterior denumite *Someșul* - în anii '50, apoi *Constructorul* în anii '90). Jocul de popice practicat de familiile de armeni, comunitate stabilită în Gherla în primele decenii ale secolului trecut, la clubul *Casina Armeană*, unde se juca pe pariuri care adunau importante sume de bani. Aici a făcut primii pași și Iosif Nagy, care a predat timp de peste 65 de ani "arta popicăriei", transformând acest joc într-un sport de tradiție în această veche urbe clujeană. Format ca jucător și antrenor, Iosif Nagy înființează prima echipă masculină de popice din Gherla, sub denumirea de *Someșul*, care, după 2-3 ani de pregătire, participă la finala pe țară pentru promovarea în Divizia Națională. Din diferite motive, această echipă se desființează, dar în 1961 se constituie echipa feminină, care va rezista în

ciuda tuturor greutăților, ajungând să participe în Divizia A timp de 40 de ani, în 1995 obținând locul II la perechi, iar în 1998 calificându-se în finală. În cei peste 60 de ani de activitate ca antrenor a reușit să pregătească peste peste 300 de sportivi, mulți dintre aceștia clasându-se pe primele trei locuri la finalele CN, în probele individuale și pe echipe. A câștigat titlurile de campioane naționale cu echipele de junioare în anii 2000 și 2002, precum și pe cele de vicecampioane în 2003 și 2004/2005. Dintre jucătoarele sale selecționate în loturile naționale de junioare și senioare s-au remarcat în mod deosebit: Mureșan Mirabela (aur și bronz la CM de juniori); Oltean Laura (aur și bronz la CM de juniori); Văidăhăzan Ioana (3 medalii de argint la CM de seniori; aur, argint și bronz la CM de juniori); Baci Doina (aur, argint și bronz la CM de seniori). Din 1983, a devenit membru Grupului Popicarilor Veterani din jud. Cluj. Continuă să se antreneze participând la concursurile rezervate veteranilor, unde se situează printre cei mai buni la categoria sa de vârstă. În aceste concursuri s-a clasat pe locul I individual în 1986 și pe locul al III-lea, în 1996 și 2001, cu echipa. Se îngrijește să întrețină în condiții optime sala de popice din Parcul central din Gherla, bază sportivă pentru care s-a luptat cu diverși "binevoitori" care au vrut să desființeze *bătrâna popicărie* sau să-i schimbe destinația. În anul 2003, Prefectura jud. Cluj i-a acordat lui Iosif Nagy o Diplomă de Onoare, pentru merite deosebite în promovarea sportului, iar Primăria municipiului Gherla Diplome de Merit în anii: 2002-2005 pentru rezultatele obținute.

NASZODI, ALEXANDRU-IOSIF (1955), n. în Baia Sprie, jud. Maramureș. Studii liceale. Mecanic auto. Jucător de popice de performanță, a început să practice acest sport la 18 ani, sub îndrumarea antrenorului Ludovic Chira, fiind legitimat la AS *Fulgerul* (1973-1975). A mai reprezentat AS *Aurul* Baia Mare având ca antrenori pe Petre Buruiian (1975), Roger Cernat (1976-1985) și pe Stelian Boariu (1985-1991). Între 1991-1997 a activat ca antrenor al acestei echipe. A susținut în cadrul diviziei naționale 340 de jocuri câștigând 13 titluri

de campion național de seniori, în proba pe echipe (1977-1991). Selecționat de 12 ori în loturile naționale de juniori și de 34 de ori în cele de seniori. S-a remarcat, în mod deosebit, prin performanțele obținute la CE de juniori în 1977 (Zagreb) cu medalie de aur în proba pe echipe și argint la perechi, precum și în 1979 (Augsburg) cu medalie de argint la perechi și două medalii de bronz la echipe și individual. În 1977 i s-a acordat titlul de maestru al sportului.

NEGUȚOIU, CONSTANTIN (1938-2010), n. în Ocina, jud. Prahova. A activat peste 30 de ani, în perioada 1965-1995, ca antrenor al echipelor de popice, de junioare și senioare, la AS *Gloria* București. Cu sportivele pe care le-a pregătit, a reușit să cucerească 13 titluri de

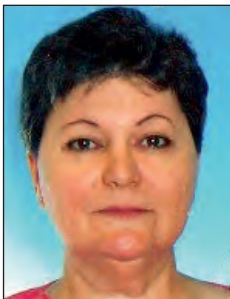
campioană națională și să stabilească 4 noi recorduri naționale. A promovat în loturile naționale jucătoare de mare valoare, care s-au impus pe plan mondial. Printre acestea s-au remarcat: Ana Petrescu, Florica Neguțoiu, Margareta Cățineanu, cu contribuții deosebite la cucerirea unui număr de 13 medalii. Cu echipele Asociației *Gloria* a câștigat numeroase competiții internaționale de popice. În perioada 1969-1992, a îndeplinit funcția de antrenor la diferite loturi naționale de popice. Ca antrenor principal al lotului de junioare, a reușit să obțină 2 medalii de aur la CE din 1971. În calitate de antrenor al lotului feminin al României, și-a adus contribuția la cucerirea a 3 titluri mondiale la individual și pe echipe în 1980 și la perechi în 1982; 3 medalii de argint la individual și la perechi în 1978 și pe echipe în 1982. Între 1990-1992, a fost antrenorul principal al lotului național masculin, cu care a câștigat 1 medalie de argint la individual în 1990 și 2 medalii de bronz la individual combinat în 1990 și pe echipe în 1992. Antrenor emerit din 1982. Din 1988 a oficiat ca arbitru la numeroase competiții. Între 1972-1992, a fost membru al biroului FRPB, iar între 1976-1992 a îndeplinit funcția de președinte al Colegiului Central al Antrenorilor. În 1996, a fost reales ca

membru al Biroului Federal și numit în funcția de președinte al comisiei de competiții, iar din 1998 este antrenor la loturile naționale. Și-a continuat activitatea în cadrul federației îndeplinind funcțiile de președinte al Comisiei centrale de competiții și membru al Colegiului central al antrenorilor. Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a în 1978.

NEGUȚOIU (ANDREESCU), FLORICA (1938-1997), n. în București. Jucătoare și antrenoare de popice. A activat la AS *Gloria* București, reușind un record de participare în divizia națională cu 465 de jocuri. A realizat 3 titluri de campioană și 3 recorduri

naționale, precum și 73 de selecționări în echipele reprezentative. A făcut parte din echipele care au cucerit titlurile de campioană mondială în anii 1968 și 1972, precum și medalia de bronz în 1974. La perechi, împreună cu Ildico Grozăvescu, a obținut medalia de bronz în 1972. A contribuit la stabilirea unor noi recorduri mondiale, în proba pe echipe la CM din 1968, cu 2 506 de popice doborâte, și din 1972 cu 2 568 de popice doborâte. Maestră a sportului în 1967 și Maestră emerită a sportului în 1969. A activat ca antrenor de popice la AS *Gloria* București. Decorată cu Ordinul *Meritul Sportiv* Clasa a III-a în 1978.

NEUHAUS (BERINDE), SILVIA-ADRIANA (1955), n. în Oradea. Studii liceale, contabilă, controlor de date pe calculator. Jucătoare și antrenoare de popice. A început să practice sportul la vârsta de 12 ani, sub îndrumarea mamei sale Rozalia Berinde. A fost

legitimată ca jucătoare de popice la AS *Voința* Oradea, pe care a reprezentat-o în perioada 1974-1985. A susținut în divizia națională peste 200 de jocuri. Campioană națională de junioare, în proba de perechi (1978) și de senioare la individual (1982).

A fost selecționată de 8 ori în lotul național de junioare și de 60 de ori în cel de senioare, participând la numeroase competiții internaționale în țară și peste hotare. La CM de seniori, din 1982, de la Brno, a făcut parte din reprezentativa națională contribuind la câștigarea medaliilor de bronz în probele de perechi și pe echipe. În anul 1982, în cadrul competiției internaționale *Trofeul Carpați* a realizat performanțe echivalente cu recordul mondial (484-477 popice doborâte). La lotul național s-a pegătit cu antrenorii Constantin Neguțoiu și Crista Szocs. În perioada 1974-1981, nu a putut participa la competițiile internaționale peste hotare, neprimind viză datorită faptului că avea rude în Germania. În anul 1987, s-a stabilit în Germania prin căsătorie. A activat ca antrenoare pentru tineret la KSG Hagen din Germania (1995-2000), unde a câștigat 3 titluri de campioane naționale (fete tineret) și un titlu de vicecampion la băieți în probele individuale. În 1998, a participat la CN de senioare ale Germaniei. Pentru rezultatele obținute i s-au acordat titlurile de maestru al sportului (1978) și de maestru emerit al sportului (1982).

NOVAC, COSTIN-FLORIAN (1947), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS din București, specializarea fotbal, promoția 1972. După absolvire, a fost încadrat ca profesor de educație fizică la Școala generală din Brănești (1972-

1976) și la Școala generală din Glina (1976-1981). Vicepreședinte al CS *Progresul* din București (1981-1988); inspector de specialitate în CNEFS (1988-1990), MS și MTS (1990-1996). Din 1996, activează în funcția de secretar general la FR de Popice și Bowling. În perioada 1967-1984, în paralel cu studiile și activitatea profesională a practicat fotbalul, la nivelul diviziei B. A jucat la echipele *Dinamo* și *Dinamo Victoria*, Olimpia Satu Mare, TMB și *Autobuzul*". În cei 12 ani de activitate ca secretar general al federației a contribuit la realizarea unor activități organizatorice și competiționale care

să stimuleze practicarea și performanța în jocurile de popice și bowling și afirmarea jucătorilor români pe plan internațional. În această perioadă au fost obținute la CM de seniori, juniori și cadeți 48 de medalii (13 de aur, 18 de argint și 17 de bronz). Dintre acestea 24 au fost câștigate la seniori, 12 la juniori și 12 la cadeți. Pentru rezultatele obținute în activitatea sa, în anul 2004, i s-a acordat Ordinul Meritul Sportiv clasa I.

OLTEAN, LAURA (1985), n. în Cluj-Napoca. Studentă la Facultatea de Educație Fizică și Sport din Cluj-Napoca. Jucătoare de popice de performanță. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 13 ani, fiind legitimată la CS *Somvetra* Gherla, sub îndrumarea antrenorului Noghy Josef (1998-2003) de unde s-a transferat la CS *Romgaz-Electromureș*, unde s-a pregătit cu antrenorul Șandor Sereș (2003-2005). A activat în Austria la CS *Leoben* (2005-2006) și la CS *Steyer* (2006-2007). A susținut în divizia națională 85 de jocuri, câștigând 7 titluri de campioană națională la cadeți și 1 la juniori. Selecționată de 17 ori în loturile naționale de cadeți și de 15 ori în cele de juniori (antrenoare Viorica Botezatu). A obținut rezultate deosebite la: CM de cadeți din 2004 (Boleslawiec – Polonia) – medalie de argint la tandem mixt și de bronz la perechi; la CM de juniori din 2005 (Nachod – Cehia) – 2 medalii de aur cu echipa și la tandem mixt; la CM de juniori din 2006 (Bolzano – Italia) – 2 medalii de bronz cu echipa și la tandem mixt.

OLTEAN (ȘOPTEREAN), MARIA (1966), n. în Târgu Mureș. Studii liceale. Calificarea profesională – confecționar. Jucătoare de popice de performanță. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 17 ani, fiind legitimată la CS *Electromureș* din Târgu

Mureș (1983-1988), sub îndrumarea antrenorului Șandor Sereș. În perioada 1985-1988, a susținut în divizia națională 35 de jocuri, obținând 4 titluri de campioană la juniori, 1 la seniori și numeroase clasări pe locurile II și III. Selecționată de 6 ori în loturile naționale de juniori (antrenor Tudorache Buzea). S-a remarcat la CM de juniori din 1987 (Ingelheim) unde a cucerit medalia de aur în proba de perechi și pe cea de argint cu echipa.

OROSZ (SZASZ), ERICA (1950), n. în Târgu Mureș. Absolventă a cursului de calificare postliceală. Jucătoare de popice de performanță. Și-a început activitatea sportivă la 15 ani. A fost legitimată și a reprezentat următoarele unități sportive din Trâgu Mureș: *Voința* (1967-1973) – antrenor Tiberiu Szemany; *Electromureș* (1974-1975 și 1976-1988) – antrenor Șandor Sereș; *CFR* (1975-1976) – antrenoare Elena Chibelea. A susținut în divizia națională 310 jocuri, obținând 4 titluri de campioană națională de seniaore și numeroase locuri II și III. A fost selecționată de 14 ori în loturile naționale de junioare și de 2 ori în cele de senioare (antrenori Constantin Neguțoiu și Tudorache Buzea). A făcut parte din echipele care au cucerit titlurile continentale la CE de junioare din 1971 (Galați) și 1973 (Prerov – Cehoslovacia). Maestră a sportului (1974).

PANĂ (GONCIAR), ELENA (1951), n. în București. Profesoară de educație fizică, absolventă a IEFS București, promoția 1976. Antrenoare de atletism și popice. Jucătoare de popice de performanță. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 18 ani, sub îndrumarea antrenorului Anghel Sofronie, fiind legitimată la AS *Tracțiunea* din București (1970). În perioada 1972-1975 a activat la CS *Rapid* (antrenor Tudorache Buzea), de unde s-a transferat

la CS *Voința* (antrenoare Crista Szöcs). A susținut în divizia națională 465 de jocuri, obținând 8 titluri de campioană națională de seniore și numeroase clasări pe locurile II și III. A fost selecționată de 8 ori în loturile naționale de juniori și de 130 de ori în cele de seniori. A realizat performanțe deosebite pe plan internațional, cucerind 6 medalii, din care 3 de aur. A devenit campioană europeană la juniori în 1973 (Prerov-CSR) în proba pe echipe (antrenor Tudorache Buzea). Campioană mondială la seniori în 1980 (Mangalia) în proba pe echipe și în 1982 (Brno-CSR) la perechi, împreună cu Ana Petrescu. Vicecampioană mondială în 1986 (München) la echipe. A mai câștigat 2 medalii de bronz în 1978 (Lucerna) și 1982 (Brno), ambele în proba pe echipe (antrenori Constantin Neguțoiu și Crista Szöcs). Cu echipa CS *Voința* s-a clasat pe locul I în Cupa Europei. În paralel cu activitatea de jucătoare, în perioada 1979-1990, a îndeplinit la CS *Voința* și atribuțiile de antrenoare la junioare, reușind să inițieze mai multe jucătoare, care ulterior s-au afirmat ca sportive de performanță, printre care Liliana Băjenaru și Mariana Borta. În anul 1990, a fost numită în funcția de antrenor federal la FR de Popice. În această calitate a contribuit la continua afirmare a jocului de popice, pe plan național și internațional. A fost implicată direct în pregătirea loturilor naționale în perioada 1998-2002 la seniori și cadeți. Jucătorii seniori au cucerit 1 medalie de aur și 2 de argint la CM din anul 2000, performanță repetată și la ediția din anul 2002 (Lupu Nicolae, Donos Vasea, Dorin Virgil, Mihălcioiu Petruț, Bese Dumitru, Boariu Stelian, Cădinoiu Mihai). Dintre cadeți au obținut rezultate deosebite jucătorii Căienar Bogdan și Cazacu Călin. Ca antrenoare federală, în perioada 1990-2008, a coordonat pregătirea tuturor loturilor naționale, sportivii noștri, cucerind în această perioadă peste 60 de medalii. A îndeplinit funcțiile de președinte al Colegiului Central al antrenorilor (1994-2008) și de vicepreședinte al FR de Popice și Bowling (2005-2009). În luna martie 2009, a fost aleasă ca președinte al FRPB. A contribuit, în calitate de colaborator, la elaborarea materialelor

de specialitate din domeniul popicelor și bowlingului, incluse în volumele I, II și IV ale Enciclopediei Educației Fizice și Sportului din România, apărută în anul 2002. A participat cu lucrări importante la pregătirea ediției a II-a a acestei lucrări fundamentale. Pentru rezultatele obținute și contribuția sa la afirmarea jocului de popice, i-au fost acordate următoarele distincții: maestru al sportului (1973); maestru emerit al sportului (1982); antrenor emerit (2000); medalia națională *Pentru Merit* clasa I (2000); ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (2004).

PETRESCU (MARCU), ANA (1948), n. în București. Jucătoare și antrenor de popice. A fost legitimată la AS *Gloria* București, unde a realizat 6 titluri de campioană națională și 130 de selecționări în echipele reprezentative. În cei 13 ani de activitate competițională internațională, a participat la 6 CM, obținând 10 medalii, din care 5 de aur. A fost componentă a echipelor care au cucerit 3 titluri de campioană mondială în 1970, 1972 și 1980 și 3 medalii de bronz în 1974, 1978 și 1982. În proba pe perechi, obține 2 titluri mondiale, în 1974 cu Cornelia Petrușcă și în 1982, cu Elena Pană. La individual, vicecampioană mondială în 1974 și medalie de bronz în 1982. A contribuit la stabilirea recordului mondial pe echipe, cu 2 568 de popice doborâte, la CM din 1972. Maestră a sportului și Maestră emerită a sportului în 1972. Decorată cu Ordinul *Meritul Sportiv*, clasa a III-a în 1978.

PETRU ION (1930), n. în Constanța. Tehnician constructor, absolvent al Cursului tehnic de construcții. Jucător și antrenor de popice. A fost legitimat la CS *Rapid* (1956) avându-l antrenor pe I. Burduloiu. Ulterior secția acestui club a fuzionat cu cea

a CS *Olimpia* (antrenor F. Popescu). A fost campion național. În 1964, și-a început activitatea de antrenor, concomitent cu cea de jucător, la CS *Rapid*. A promovat în loturile naționale 3 juniori și 2 seniori, dintre aceștia remarcându-se juniorul Marin Grigore care la CE din 1975 a câștigat o medalie de aur și două de argint. În perioada 1977-1983 a fost antrenor la lotul național de juniori contribuind la obținerea unor performanțe deosebite la CE din 1977, 1979 și 1981, unde au fost cucerite 9 medalii (2 de aur, 3 de argint și 4 de bronz) și la CM din 1983 unde echipa de juniori a câștigat medalia de argint. Pentru rezultatele obținute ca sportiv a primit titlul de maestru al sportului. A desfășurat o susținută activitate obștească în cadrul FR de Popice și a condus numeroase delegații sportive la competițiile de peste hotare.

PETRUȘCĂ (MOLDOVAN), CORNELIA (1941), n. în București. A activat la CS *Voința* București, realizând 6 titluri de campioană națională, 80 de selecționări în echipele reprezentative, 5 participări la CM, cu 9 medalii, din care 7 de aur.

Din cele 7 titluri de campioană mondială, 3 au fost obținute la aceeași ediție - Bolzano 1970. A făcut parte din echipele care au cucerit 4 titluri de campioană mondială în 1966, 1968, 1970 și 1972, precum și medalii de bronz în anul 1974. Dublă campioană mondială pe perechi, în anul 1970, împreună cu Elena Trandafir și în 1974 cu Ana Petrescu. În 1970, campioană mondială la individual și medalie de bronz la aceeași probă, în 1972. A contribuit la stabilirea unor noi recorduri mondiale pe echipe, la CM din 1968 (2 506 de popice doborâte) și din 1972 (2 568 de popice doborâte). Maestră a sportului și Maestră emerită a sportului. Decorată cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a în 1978.

PIȘCOL, VALERIU (1950), n. în Buziaș, jud. Timiș. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS din București. Antrenor de haltere și popice. S-a inițiat în tainele sportului la vârsta de 12 ani, sub îndrumarea tatălui său. A practicat jocul de popice la: *Apemin* Buziaș, *Rapid* București (antrenor Petru Ion), AS *Jiul* Petrila; AS *Minerul* Vulcan. A fost atlet de performanță în porba de marș sportiv la AS *Banatul* Timișoara (1967-1970) și la CAU din București (1970). A fost selecționat în lotul național de juniori de 12 ori și de 10 ori în cel de seniori. După absolvire a fost încadrat ca profesor de educație fizică la liceul teoretic *M. Eminescu* din Petroșani. A activat ca antrenor-jucător de popice la AS „Jiul” Petrila (1975-1985) și la AS *Minerul* Vulcan (1987-1995). Cu sportivii pe care i-a pregătit a obținut 21 de titluri de campioni naționali (6 cu echipa de juniori, 7 cu cea de seniori, 8 individuale și perechi la juniori și seniori). A promovat în loturile naționale 4 juniori și 5 seniori care au contribuit semnificativ la cucerirea unor medalii la competițiile internaționale oficiale. De la *Minerul* Vulcan au fost promovați în loturi: Pop Leontin, Lupu Nicolae, Ruge Ioan, Dorin Virgil, Grigorescu Ioan și alții. Cu echipele de club a câștigat 3 medalii de bronz la *Cupa Mondială* (1994-1996). În perioada 1987-1993 a fost numit antrenor cu pregătirea fizică la loturile naționale masculine și feminine de seniori și juniori. Antrenor principal al colectivului tehnic care a pregătit echipa națională masculină la CM din 1994-Ludwigshafen (două medalii de aur, una de argint și două de bronz) și la CM din 1996-Praga (una medalie de argint și două de bronz). La CM din 1994 sportivul Stelian Boariu a stabilit și 3 noi recorduri mondiale la individual, combinată și la perechi împreună cu Vasia Donoș. Pentru rezultatele obținute ca sportiv, în 1983, VP a primit titlul de maestru al sportului, iar pentru contribuțiile sale ca antrenor pe cel de antrenor emerit, în 1994. Și-a adus contribuția la pregătirea halterofilului Ion Bălaș care a fost medaliat cu bronz, la CM de

juniori. A oficiat ca arbitru la popice, haltere și tenis de câmp. În 1993, a primit titlul de *Cetățean de Onoare* al orașului Vulcan. Pentru contribuțiile sale la dezvoltarea și afirmarea jocului de popice a fost recompensat cu diplome, trofee, ordine și medalii.

POMETCU (PINȚEA) VASILICA (1951), n. în București. Studii liceale. Calificare profesională – operator mase plastice. Antrenoare de popice, absolventă a Școlii de antrenori. Jucătoare de popice de performanță. Și-a început

activitatea sportivă la vârsta de 14 ani, sub îndrumarea antrenorului Tudorache Marin, prima legitimare fiind la AS *Tracțiunea* (1966-1968). În continuare și-a desfășurat activitatea la CS *Rapid*, avându-l antrenor pe Tudorache Buzea. A concurat până la vârsta de 41 de ani obținând 1 titlu de campioană națională la junioare, 2 la seniore și numeroase clasări pe locurile II și III. A fost selecționată de 12 ori în loturile naționale de junioare și de 46 de ori în cele de seniore.. A obținut rezultate deosebite ca junioară, cucerind 4 titluri europene, unul în 1971 pe echipe și alte 3, în anul 1973 pe echipe, la individual și la perechi, împreună cu Elisabeta Szilaghi. La CM de seniori din 1980, obține medalia de aur pe echipe, iar în 1974, 2 medalii de bronz, una pe echipe, cealaltă la perechi, împreună cu Elena Trandafir. A contribuit la câștigarea medaliilor de aur la CE feroviare din 1970, 1971 și 1978 și a celei de bronz în CCE din 1975. S-a remarcat și prin activitatea pe care a desfășurat-o fără întrerupere, ca antrenoare de popice la Clubul *Rapid*, începând din 1985. În această calitate, a câștigat cu sportivii pe care i-a pregătit 9 titluri naționale, 4 clasări pe locurile II și 5 pe locurile III și a promovat 6 sportive în loturile naționale de juniori și 5 în cele de seniori. Cu echipele clubului a obținut 2 medalii de aur la CE feroviare (1994 și 1998), câte o medalie de argint și de bronz în Cupa Europei, precum și o medalie de argint în Cupa NBC. Dintre sportivele promovate în loturile naționale s-au remarcat: Luminița Colinișteanu cu o medalie de aur

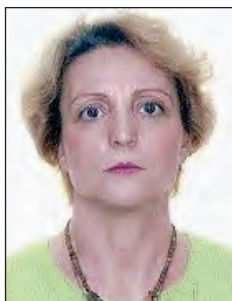
la CM din 2005 și argint la cele din 2007; Ioana Gonciar - medalie de aur la CM din 2005; Elena Bărnaz cu 2 medalii de argint la CM de juniori din 1987; Oana Darie – medalie de argint la CM de cadeți din 2006. În 1990 a fost desemnată antrenoare principală la lotul național de junioare. Ca urmare a activității cu acest lot, la cele 3 ediții ale CM de juniori, desfășurate în 1991, 1993 și 1995, a obținut 2 medalii de argint și 5 de bronz. În perioada 1996-1998 a făcut parte din colectivul tehnic care a pregătit lotul național de seniore. Pentru activitatea desfășurată și rezultatele obținute i s-au acordat: titlurile de maestră a sportului (1972) și de maestră emerită a sportului (1982); titlul de antrenoare emerită (1994); ordinul *Crucea Națională* clasa a III-a; medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

POPESCU, FERDINAND (1923- 2002), n. în Hârlău, jud. Iași. A activat ca antrenor de popice la AS *Recolta* (1952-1958), la CS ITB (1961-1962), iar între 1962-1985 la CS *Unirea*, devenit din 1964 *Constructorul*, iar din 1975 *Olimpia*.. Cu echipele feminine

pe care le-a pregătit, a cucerit 8 titluri de campioane naționale și a stabilit 2 noi recorduri naționale. A promovat 7 sportivi în loturile naționale de juniori și seniori. Între 1964-1972, a activat ca antrenor principal la lotul național masculin de popice, cu care a obținut 7 medalii la CM. A cucerit primele titluri de campion mondial la popice pentru România în 1966, în proba pe echipe și la perechi, 3 medalii de argint în 1966 la perechi, în 1968 la echipe și în 1970 la perechi; 2 medalii de bronz în proba individuală în 1966 și 1970. Dintre sportivii pe care i-a pregătit, s-au remarcat în mod deosebit jucătorii: Ion Micoroiu, Petre Purje, Cristu Vînătoru, Constantin Rădulescu, Vasile Măntoiu, Tiberiu Szemany - Antrenor emerit. A desfășurat o bogată activitate ca arbitru de popice în perioada 1978-1993, remarcându-se ca arbitru internațional. A fost președintele comisiei de popice a Municipiului București timp de 40 de ani și președinte al Colegiului Central al Arbitrilor. Este

membru al Biroului FRPB - Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* - clasa a II-a în 1978 și cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I în 1966.

POPESCU (DOGARU), IOANA (1957), n. în com. Mihai Bravu, Jud. Giurgiu. Studii liceale. A activat ca laborantă și ulterior ca educatoare. Antrenoare de popice, absolventă a Școlii de antrenori. Jucătoare de popice de performanță, și-a început

activitatea sportivă la 17 ani. A fost legitimată la CS *Rapid* București unde s-a pregătit cu antrenorii Tudorache Buzea și cu Vasilica Pometcu (1989-2003). A susținut în divizia națională 480 de jocuri, câștigând titlul de campioană la senioare (1978), precum și numeroase clasări pe locurile II și III. Selecționată de 14 ori în loturile naționale de junioare și de 4 ori în cele de senioare. S-a remarcat la CE de junioare din 1979 (Augsburg) unde câștigă medalia de argint în proba pe echipe și la CE din 1981 (Viena) tot cu echipa care cucerește titlul de campioană europeană de junioare. Medaliată cu aur la CE feroviare în 1978, 1990, 1994, 1998. Maestră a sportului (1978).

POPP, LEONTIN (1952), n. în București. Studii liceale. Calificare profesională – laborant. Antrenor de popice, absolvent al Școlii de antrenori. Jucător de popice de performanță. Și-a început activitatea la 18 ani, sub îndrumarea antrenorului

Constantin Rădulescu. A fost legitimat la CS *Agronomia* (1970-1972) unde s-a pregătit cu tatăl sau, Leontin Popp. În continuare a mai activat la: AS *Laromet* București (1972-1985) – antrenor Constantin Rădulescu; AS *Minerul* Vulcan (1992-1997) – antrenor Valeriu Pișcoi; CS *Rulmentul* Brașov (1998-2002) – antrenor Ion Novac; CS *ICMRS* Galați (2003-2006) – antrenor Ilie Băiaș; CS *Inter* Petrila (2007-2008) – antrenor Marcel Dobrică. A susținut

în divizia națională 540 de jocuri, câștigând 11 titluri de campion național (7 cu echipele pe care le-a reprezentat, 2 la perechi și 2 individuale) și numeroase clasări pe locurile II și III. A fost selecționat de 4 ori în loturile naționale de junioare și de 50 de ori în cele de senioare. A contribuit la cucerirea celor 3 medalii de bronz cu echipa națională la CM de senioare din 1992 (Bratislava) – antrenor Constantin Neguțoiu, 1994 (Ludwigshafen) și 1996 (Praga) – antrenor Valeriu Pișcoi. Pentru performanțe i-au fost acordate titlurile de maestru al sportului (1986) și maestru emerit al sportului (1999). Decorat cu medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

PSIHAS, OLGA (1961), n. în Oradea, jud. Bihor. Studii liceale. Sportivă de performanță, practicantă a jocului de popice, de la vârsta de 14 ani. A fost legitimată la AS „Voința” din Oradea, în 1975, având antrenor pe Gustav Toth. În divizia națională, a susținut 470 de jocuri, câștigând 3 titluri de campioană la junioare și 2 la senioare. A avut 15 selecții în loturile naționale de junioare, unde s-a pregătit cu antrenorul Tudorache Buzea. S-a remarcat la CE de junioare, din 1981 (Viena), unde a cucerit 2 medalii de aur cu echipa și în proba de perechi. La CM de junioare, din 1983, de la Poreč (Iugoslavia), a câștigat cu echipa, medalia de argint. Maestră a sportului (1983).

PURJE, PETRE (1926), n. în Câmpina, jud. Prahova. Jucător și antrenor de popice. A fost legitimat și a concurat pentru *Flacăra* Câmpina, *Petrolul* Ploiești și *Voința* București, reușind peste 200 de jocuri în divizia de popice, 18 titluri de campion, 7 recorduri naționale și

peste 100 de selecționări în echipele reprezentative. A cucerit 3 titluri de campion mondial, două cu echipa (1966 și 1974) și unul la perechi, cu Constantin

Rădulescu, în anul 1966. A făcut parte din echipa care a câștigat titlul de vicecampionă la CM din anul 1968. Maestru al sportului (1960), Maestru emerit al sportului (1966). A activat ca antrenor la *Flacăra* Câmpina și *Voința* București. Pentru unele acțiuni de pregătire a funcționat ca antrenor la loturile naționale de seniori și juniori - Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a în 1978.

RAICIU (MACSIM), SILVIA (1953) n. în Hilișeu Horia, jud. Botoșani. Studii liceale. Jucătoare și antrenoare de popice. A început să practice jocul popicelor la vârsta de 17 ani în 1970, fiind legitimată la AS *Granitul* din București, sub îndrumarea antrenorului

Constantin Cîmpeanu. Din 1971 își continuă activitatea la AS *Laromet*, avându-l antrenor pe Petre Trandafir. A susținut în cadrul diviziei naționale 435 de jocuri, situându-se printre fruntașele acestei ramuri a sportului, în 1973 intrând în posesia titlului de campioană națională de junioare, în proba de perechi și al celor de senioare în 1977 (echipe și individual) și 1978 (echipe). A fost selecționată de 14 ori în loturile naționale de junioare și de 38 de ori în cele de senioare, reprezentând echipele naționale la numeroase competiții internaționale. În anul 1978 a făcut parte din echipa națională de senioare, care a câștigat medalia de bronz la CM de la Lucerna (antrenor Constantin Neuguțoiu). Maestră a sportului (1975). După 1993 s-a stabilit în SUA, intrând în afaceri ca administrator de firmă.

RĂDULESCU, CONSTANTIN (1941), n. în Reșița, jud. Caraș-Severin. Jucător și antrenor de popice. A activat la AS *Olimpia* Reșița, realizând peste 100 de meciuri în divizia de popice, 3 titluri de campion național și peste 50 de selecții în echipele reprezentative. Cucerește două

titluri de campion mondial, în proba pe echipe și în

cea pe perechi, împreună cu Petre Purje, la CM din 1966. Mai obține titlul de vicecampion mondial în anul 1968, în proba pe echipe. Maestru al sportului. A activat cu bune rezultate ca antrenor la mai multe cluburi, printre care *Olimpia* Reșița, *Gloria*, *CFR*, *Constructorul* și *Laromet* București - Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a în 1978.

RĂILEANU, NINA (1984), n. în Buzău. Studii liceale, absolventă a Liceului cu program sportiv. Studentă la Facultatea de Educație Fizică și Sport din Galați. Sportivă de performanță, practicantă a jocului de popice, de la vârsta de 12 ani, fiind legitimată la CS

Ductil Sigma din Buzău (1996-2003), sub îndrumarea antrenorului Ion Gavrilă. Între 2003-2007, a evoluat la CS *Voința* din Galați (antrenor Apostol Anastase), iar din anul 2007 a activat la CS *Dreiflusse Passau* din Germania. În divizia națională a susținut 190 de jocuri câștigând un titlu de campioană la cadete și 6 la junioare. A fost selecționată de 6 ori în loturile naționale de cadete, de 25 de ori la junioare și de 8 ori la senioare. La loturile naționale s-a pregătit cu antrenorii Viorica Botezatu (cadete și junioare), Elena Pană și Șandor Sereș (la senioare). S-a remarcat la CM de junioare din 2005 (Nachod-Cehia), unde a câștigat medalia de aur, cu echipa stabilind și un Record Mondial, precum și la cel din 2006 (Bolzano-Italia) cu medalie de aur la individual sprint și bronz la echipe. În anul 2007, debutează la CM de senioare (Kosice) cu medalie de argint în proba pe echipe.

RUGE, ION (1965), n. în Ciuda Novîța, jud. Caraș-Severin. Studii medii, absolvent Școală profesională. Jucător de popice de performanță. A început să practice jocul de popice la vârsta de 15 ani, la *Olimpia* Reșița, sub îndrumarea

antrenorului Vasile Rașovan, până în 1984 când s-a transferat la *CFR* Timișoara. A mai jucat la : *Aurul Baia Mare* – antrenor Roger Cernat (1985-1988) și la *Minerul Vulcan* – antrenor Valeriu Pișcoi (1988-1990). În perioada 1990-2002, a activat la clubul *Victoria Bamberg* din Germania, avându-l antrenor pe Stelian Boariu. A susținut în divizia națională peste 180 de jocuri câștigând 2 titluri de campion național de juniori și 3 de seniori (1986-1988). A fost selecționat de 8 ori în lotul național de juniori și de 25 de ori în cel de seniori. La CM de popice din 1994 (Ludwigschafen – Germania) a cucerit două medalii de bronz cu echipa și la individual combinat, iar la ediția din 1998 a CM de la Celje (Slovenia) medalie de bronz cu echipa. Pentru rezultatele obținute, în anul 1994, a primit titlul de maestru emerit al sportului.

SAMSON (BIDILICĂ), CRISTINA (1984), n. în Ploiești. Studii postliceale. Calificare profesională – funcționar bancar. Jucătoare profesionistă de popice. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 13 ani, fiind legitimată la următoarele

unități sportive din Ploiești: *Voința*; *Conpet*; *Conpet-Petrolul*. S-a pregătit cu antrenoarele Constanța Constantin (1997-2001) și Eleonora Ion (din anul 2001). În perioada 2008-2009 a activat ca sportivă la CS *Dreiflusse-Dassau* (GER). A susținut în divizia națională 190 de jocuri, obținând 2 titluri de campioană la junioare (2003,2005) și numeroase clasări pe locurile II și III. Selecționată de 8 ori în loturile naționale de juniori. S-a remarcat la CM de juniori din 2006 (Bolzano) unde a cucerit medalia de bronz în proba pe echipe (antrenoare Viorica Botezatu). Contribuie la realizarea unor performanțe de prestigiu în Cupa NBC (Budapesta -2006) și în Cupa Europei (Augsburg 2007), competiții la care echipa de club s-a clasat pe locul I. Maestră a sportului (2007).

SANDA (PETREANU), ALINA-ȘTEFANIA (1979), n. în Ploiești. Studentă la Facultatea de Marketing din Ploiești. A activat ca instructor sportiv. Jucătoare de popice de performanță, a reprezentat următoarele unități sportive din Ploiești: *Voința* ; *Conpet*; *Conpet-Petrolul*. Din 1992 s-a pregătit cu antrenoarea Constanța Constantin, iar din 1997 cu Eleonora Ion. A susținut în divizia națională 290 de jocuri. Campioană națională la cadeți și juniori, clasată de mai multe ori pe locurile II și III în CN de juniori și seniori (1997-2007). Selecționată de 3 ori în loturile naționale de cadeți și juniori și de 2 ori în cele de seniori. La CM de cadeți din 1998 (Blansko-Cehia) a cucerit medalia de argint în proba de perechi (antrenor Șandor Sereș). La CM de juniori din 2001 și din 2003 s-a clasat cu echipa pe locurile IV (antrenoare Viorica Botezatu). Cu echipa de club a realizat două performanțe deosebite clasându-se pe locul I în Cupa NBC (2006-Budapesta) și în Cupa Europei (2007 – Augsburg). Se remarcă la CM de seniori din: 2011 (Sarajevo) - medalie de argint cu echipa. Maestră a sportului (1998).

SCHOLTEZ, GHEORGHE (1955), n. în Cluj-Napoca. Studii liceale. Absolvent al Școlii tehnice de proiectare construcții. Calificare profesională – proiectant construcții din fier. Jucător de popice de performanță. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 14 ani, sub îndrumarea antrenorului Bella Iacob, fiind legitimat la AS *Constructorul* din Cluj-Napoca. A mai activat la CS *Voința* din aceeași localitate (1972-1977) – antrenor Bella Gyárfas și la CS *Aurul Baia Mare* (1977-1982) - antrenor Roger Cernat. A susținut în divizia națională peste 250 de jocuri, obținând 4 titluri de campion național de seniori și numeroase clasări pe locurile II și III.

A fost selecționat de 18 ori în loturile naționale de juniori și de 6 ori în cele de seniori. S-a remarcat la CE de juniori din 1977 (Zagreb), unde a cucerit o medalie de aur în proba pe echipe și o medalie de argint la perechi (antrenor Ioan Petru). Maestru al sportului (1977). În 1982 s-a stabilit în Germania, unde lucrează ca proiectant construcții metalice.

SEREȘ, ȘANDOR (1941), n. în Târgu Mureș. Studii liceale. Calificarea profesională – frezor. Jucător și antrenor de popice. A activat ca sportiv la CS *Voința* Târgu Mureș (1964-1974) avându-l ca antrenor pe Tiberiu Szemany. Campion național cu echipa în 1970 și

numeroase clasări pe locurile II și III. Clasat pe locul al II-lea în CCE din 1970. Începând din 1974, timp de peste 34 de ani, și-a desfășurat activitatea ca antrenor la CS *Electromureș* din Târgu Mureș, reușind să pregătească o puternică echipă feminină care s-a impus pe plan intern și internațional. Dintre realizările sale cele mai importante sunt de reținut: 6 titluri de campioane naționale cu echipa de junioare; 20 de titluri cu echipa de senioare și 45 la probele individuale și perechi; 12 medalii obținute de echipa *Electromureș* la Cupa Mondială și 4 medalii în Liga Europeană; 20 de recorduri naționale; promovarea a 10 sportive în loturile naționale de cadeți, 17 în cele de juniori și 15 în cele de seniori. Dintre sportivele pregătite la club, care au fost promovate în loturile naționale, s-au remarcat: Șopterean Daniela – medaliată cu argint și bronz la CM de juniori, cu aur și argint la CM de seniori; Baciú Doina – medaliată cu aur, argint și bronz la CM de seniori; Duka Tilda și Airizer Emese – mediliate cu bronz la CM de juniori; Barabaș Carmen și Tönök Alexandra – mediliate la CM de cadeți; Oltean Laura și Oltean Maria – mediliate cu aur și argint la CM de juniori; Văidăhăzan Ioana – medaliată cu aur, argint și bronz la CM de cadeți și juniori, cu argint la CM de seniori; Bartha Ilona, Baciú Rodica, Demeter Melinda și altele. În perioada 1989-2008, a fost antrenor la loturile naționale contribuind semnificativ la cucerirea

unor medalii și afirmarea jocului de popice feminin pe plan internațional. În perioada 1998-2008, componentele lotului național de senioare au cucerit 12 medalii (2 de aur, 4 de argint și 6 de bronz) la CM. Sereș Șandor a oficiat și ca arbitru la numeroase competiții. Pentru rezultatele sale și contribuția adusă la dezvoltarea jocului de popice, a primit următoarele distincții: titlul de antrenor emerit (2000); ordinul *Muncii*; medalia *Meritul sportiv* clasă I (2004); Diplomă de Excelență.

SILVESTRU, GHEORGHE (1946), n. în Ploiești, jud. Prahova. Jucător, antrenor și arbitru de popice. A activat la *Petrolul* Ploiești, *Petrolul* Teleajen, *Electromureș*, *Jiul* Petrila, *Minerul* Vulcan, *Cimentul* Fieni, realizând peste 400 de meciuri în divizia de

popice, 9 titluri de campion național și 3 recorduri naționale. Pe parcursul celor peste 17 ani de activitate competițională internațională, a avut peste 130 de selecționări în echipele reprezentative și a participat la 10 CM, la 6 dintre acestea obținând 8 medalii, din care 4 de aur. Cele 4 titluri de campion mondial au fost cucerite, în proba pe echipe, la CM din 1974, 1978, 1980 și 1982. Mai obține două titluri de vicecampion mondial în proba pe echipe, în 1968 și 1984. În proba de perechi realizează o medalie de argint în 1984, împreună cu Vasia Donos și una de bronz, în 1982, împreună cu Iuliu Bice. La CE de juniori din 1969 cucerește titlul de vicecampion. Maestru al sportului și Maestru emerit al sportului.

SIMION (RUS), CLAUDIA (1974), n. în Vulcan, jud. Hunedoara. Profesoară de educație fizică, absolventă a Facultății de Educație Fizică și Sport din Timișoara, promoția 2006. Antrenoare de gimnastică. A început să practice gimnastica la vârsta de 6 ani, la Centrul de

la Deva, iar mai târziu a jucat handbal la echipa

Minerul Lupeni, după care, la vârsta de 14 ani a devenit jucătoare de popice. A fost legitimată la AS *Minerul* Vulcan – antrenor Doru Boloșin (1988-1990). În continuare a mai jucat la CS *Olimpia* București – antrenori Cornelia Grecescu, Ferdinand Popescu și Constantin Cristea (1990-1997), la CS *Olimpia-Voința* – antrenor Mihai Piștal, iar din anul 2001 la CS *Conpet* Ploiești – antrenor Eleonora Ion. A susținut în divizia națională peste 500 de jocuri, câștigând 5 titluri de campioană la junioare, 2 la senioare și numeroase clasări pe locurile II și III. A fost selecționată în loturile naționale de juniori și seniori (antrenori Vasilica Pometcu, Viorica Botezatu și Șandor Sereș). Obține rezultate deosebite pe plan internațional cu echipele de club: în Cupa Europei – locul II în 1997 și locul I în 2007; în Cupa NBC – locul III în 2005 și locul I în 2006. Cu loturile naționale a realizat următoarele performanțe: la CM de juniori din 1995 (Hunedoara) – medalia de bronz la perechi și locul V cu echipa; la CM de juniori din 2007 locul V cu echipa. Maestră a Sportului (1995). Se remarcă la CM de seniori din: 2011 (Sarajevo) - medalie de argint cu echipa.

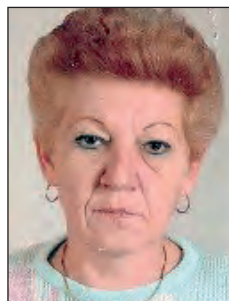
STAMATESCU, CONSTANTIN (1957), n. în Caransebeș, jud. Caraș Severin. Studii liceale. Calificarea profesională - lăcătuș mecanic. A fost încadrat ca șef de echipa instalații. Antrenor și jucător de popice. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 18 ani, fiind

legitimă la AS *Gloria* București (1975) - antrenori Alexandru Gomoiu și Costache Cristea și la AS *Cimentul* Fieni (1996) - antrenor Liviu Muceag. A susținut în divizia națională 600 de jocuri, obținând 2 titluri de campion la juniori, 4 la seniori și numeroase clasări pe locurile II și III. A stabilit 2 recorduri naționale. Selecționat de 30 de ori în loturile naționale de juniori și de 4 ori în cele de seniori. Component al echipelor naționale care au cucerit medalii de bronz la CE de juniori din 1979 (Augsburg) și 1981 (Viena) - antrenor Ion Petru. Cu echipa de club s-a clasat pe locurile III în Cupa Europei (1991) și în Cupa Mondială (1999). Mastru al sportului (1980).

STAN (VASILE), ELENA (1956), n. în Cojasca, jud. Dâmbovița. Studii liceale. Calificare profesională – desenator tehnic. Jucătoare de popice de performanță. A fost legitimată la CS *Rapid*, în 1972, avându-l antrenor pe Tudorache Buzea, iar din 1987

până în 1991 pe Vasilica Pometcu. A obținut 3 titluri de campioană la senioare și numeroase clasări pe locurile II și III. Selecționată de 6 ori în loturile naționale de junioare (antrenor Tudorache Buzea) și de 3 ori în cele de senioare. Cu echipa de club s-a clasat pe locul I la CE feroviare din 1974 și 1978. La CE de juniori din 1977 (Zagreb) a cucerit 2 medalii de argint în proba de perechi și cu echipa, iar la ediția din 1979 (Augsburg) medalia de argint cu echipa. Maestră a sportului (1975).

SZASZ, ILDIKO (1956), n. în Târgu Mureș. Calificare profesională – legător de crăți. Jucătoare de popice de performanță. Legitimată la vârsta de 14 ani la CS *Voința* Târgu Mureș, antrenori Tiberiu și Margareta Szemany (1970-1989) și Elisabeta Albert

(1989-1995). A susținut în divizia națională 600 de jocuri, obținând 4 titluri de campioană la juniori, 6 la seniori și numeroase clasări pe locurile II și III. Selecționată de 20 de ori în loturile naționale de juniori (antrenor Tudorache Buzea) și de 30 de ori în cele de seniori (antrenori Constantin Neguțoiu și Crista Szöcs). A contribuit la afirmarea echipei de popice a CS *Voința* pe plan internațional care a câștigat Cupa Campionilor Europeni în 1977, 1980, 1982 și 1983. Medaliată cu argint la CE de juniori din 1977 (Zagreb) în proba de perechi și la ediția din 1979 (Augsburg - Germania) cu echipa. Maestră a sportului (1976). Distincții: insigna de onoare a UCECOM (1977); medalia *Meritul sportiv* clasa I (2004).

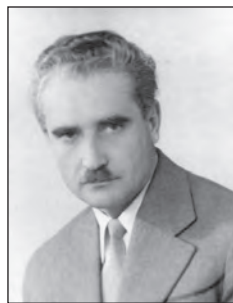
SZEKELY, ALEXANDRU (1959), n. în Derna, jud. Bihor. Studii medii și profesionale. Calificarea profesională – lăcățus. Jucător de popice de performanță. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 17 ani. A fost legitimat la CS *Constructorul* (1976) și CS

Progresul (1977) din Oradea (antrenor Zoltan Szabo) și la CS *Aurul* Baia Mare (1987) – antrenor Stelian Boariu. A susținut în divizia națională 120 de jocuri, obținând 2 titluri de campion național la juniori, 6 la seniori și numeroase clasări pe locurile II și III (1979-1991). A fost selecționat de 10 ori în loturile naționale de juniori (antrenor Ion Petru) și de 4 ori în cele de seniori. A contribuit la cucerirea medaliei de bronz la CE de juniori din 1979 (Augsburg) în proba pe echipe și a medaliei de argint la CM de juniori din 1983 (Poreč) în proba de perechi.

SZEMANY, MARGARETA (1933), n. în Târgu Mureș. Jucătoare și antrenoare de popice. A activat la *Voința* Târgu Mureș. Deținătoare a 12 titluri de campioană națională și a 2 recorduri naționale. Selecționată de peste 100 de ori în echipele reprezentative. A participat la 4

CM, cucerind 3 medalii de aur și titlul de campioană la echipe în 1966, 1968, 1970 și 2 medalii de argint în 1962 pe echipe și alta în 1966, la perechi, împreună cu Elena Trandafir. A contribuit la stabilirea unui nou record mondial pe echipe (2 506 de popice doborâte), la CM din 1968. Maestră a sportului și Maestră emerită a sportului. A desfășurat o bogată activitate în calitate de antrenor la *Voința* Târgu Mureș, secție fruntașă, cu peste 20 de titluri de campion, numeroase sportive promovate în lotul național, medaliat la CM și CE (Elisabeta Albert, Elisabeta Szilagyi, Maria Todea, Ildico Szasz și altele). Echipa de popice a realizat performanțe de prestigiu în CCE, pe care a câștigat-o în 1977, 1980, 1982 și 1983. Pentru rezultatele obținute i s-a acordat titlul de Antrenor emerit - Decorată cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a în 1978.

SZEMANY, TIBERIU (1922), n. în Târgu Mureș, jud. Mureș. Jucător, antrenor și arbitru de popice. A activat la AS *CFR* și *Voința* din Târgu Mureș, realizând peste 180 de meciuri în divizia de popice, 8 titluri de campion național și 2 recorduri naționale. A fost selecționat de

46 de ori în echipele reprezentative. A făcut parte din echipa care a obținut titlul mondial în 1966. Maestru al sportului în 1960 și Maestru emerit al sportului în 1966. S-a remarcat prin activitatea desfășurată ca antrenor. La CS *Voința* Târgu Mureș a contribuit la realizarea unor performanțe de prestigiu, secția de popice fiind una fruntașă pe țară. Pentru rezultatele obținute, i s-a acordat titlul de *Antrenor emerit*. În anul 1974, a fost numit antrenor principal al echipei naționale masculine, care a cucerit titlul de campioană mondială, o medalie de argint la individual și o medalie de bronz la perechi.

SZÖCS (REZAC), CRISTA (1935), n. în București. Jucătoare și antrenor de popice. A activat la *Rapid* și *Voința* București. Peste 70 de selecționări în loturile reprezentative. A făcut parte din echipele care au cucerit 4 titluri de campioană mondială în

1966, 1968, 1970 și 1972. A contribuit la stabilirea unor noi recorduri mondiale pe echipe, la CM din 1968 (2 506 de popice doborâte) și respectiv din 1972 (2 568 de popice doborâte). Maestru al sportului (1960) și Maestru emerit al sportului (1969). A desfășurat o fructuoasă activitate de antrenoare la Clubul *Voința*, în perioada 1970-1990. A inițiat în jocul de popice peste 1 000 de sportive. Între 1973-1990, a câștigat cu sportivele pe care le-a pregătit peste 30 de titluri de campioană națională la junioare și senioare și a stabilit 20 de noi recorduri naționale. Cu echipa de senioare a cucerit, în 1984, CCE. A promovat în loturile reprezentative 25 de junioare și 20 de senioare, care au contribuit la

obținerea a 11 medalii la CM de junioare și a 15 medalii la CM de senioare, din care 3 de aur. Printre acestea s-au remarcat: Elena Pană, Elena Andreescu, Elisabeta Badea, medaliante cu aur la CM. În perioada 1976-1984, a făcut parte din colectivul tehnic care a pregătit lotul național de senioare, iar între anii 1991-1992 a îndeplinit funcția de antrenor principal la acest lot, aducându-și contribuția la pregătirea sportivelor care au cucerit cele 15 medalii la CM. Antrenor emerit (1982). A fost membră a biroului FRPB și a Colegiului Central al Antrenorilor. Decorată cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a în 1978. Prin Decret Prezidențial, în anul 2000, i s-a conferit Medalia națională *Pentru Merit* clasa I.

SZÖCS, LADISLAU . vezi Personalități

ȘTEFUCZ, ROZALIA (1953), n. în Cluj-Napoca. Studii liceale. Calificarea profesională – croitoreasă. Jucătoare de popice de performanță. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 16 ani, fiind legitimată la AS *RAPID* - Cluj-Napoca în 1969 (antrenor Vasile Gyrfas),

de unde , în 1981, s-a transferat la AS *Voința* Odorhei. A susținut în divizia națională 325 de jocuri, obținând numeroase clasări pe locurile II și III. A fost selecționată de 14 ori în loturile naționale de juniori și de 4 ori în cele de seniori. S-a remarcat la CE de juniori din 1971 (Galați) unde a cucerit medalia de aur în proba pe echipe (antrenor Constantin Neguțoiu).

TALPOȘ, ZOLT-IANOȘ (1970), n. în Satu Mare. Studii liceale. Strungar, absolvent școală profesională. A fost încadrat ca ajutor de șef de echipă – secția *Cabluri*. Jucător de popice de performanță. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 14 ani, sub îndrumarea antrenorului Iuliu Balogh. A fost legitimat la *Unio*

Satu Mare (antrenor Andrei Popp), secție care în anul 2000 a fost desființată. A susținut în divizia națională 30 de jocuri. Selecționat în loturile naționale de juniori. S-a remarcat la CM de juniori, din 1993 (Budapesta) unde a cucerit medalia de bronz în proba individuală și s-a clasat pe locurile IV la perechi mixt și pe V cu echipa. Maestru al sportului (1994).

TĂNASE (MIRICĂ), BĂLAȘA (1952), n. în Cănești, jud. Buzău. Studii medii. Calificarea profesională – electrobobinator. Jucătoare de popice de performanță. A fost legitimată la AS *Laromet* București, unde s-a pregătit cu antrenorii Alexandru Gomoiu

(1971) și Petre Trandafir (începând din 1972). A susținut în divizia națională peste 450 de jocuri, obținând 2 titluri de campioană la juniori și 2 la seniori, precum și numeroase clasări pe locurile II și III. Selecționată de 6 ori în loturile naționale de juniori și de 2 ori în cele de seniori. S-a remarcat la CE de juniori din 1973 (Prerov) unde a cucerit medalia de aur în proba pe echipe (antrenor Tudorache Buzea). Maestră a sportului (1974).

TISMĂNAR, IOSIF (1945-1995), n. în Văliug, jud. Caraș-Severin. Multiplu campion mondial la popice, antrenor de popice. A activat peste 25 de ani, în această ramură de sport, la cluburile sportive *Municipal* Reșița, *Constructorul* Galați și

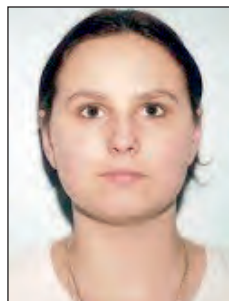
Rulmentul Brașov, cucerind 21 de titluri de campion național. A susținut 140 de jocuri în echipele reprezentative, a participat la 8 CM, în perioada 1970-1986 și a obținut 18 medalii: 8 de aur, 8 de argint și 2 de bronz. Acest palmares impresionant reprezintă unica și cea mai bună performanță a popicelor din țara noastră, neegalată până în prezent. Prima performanță, realizată într-o

competiție oficială, a fost medalia de argint pe echipe, obținută la CE de juniori, din 1969. A făcut parte din echipele care au cucerit 4 titluri de campioană mondială în 1974, 1978, 1980, 1982 și pe cel de vicecampion mondial în 1984. Campion mondial în 1978, vicecampion mondial în 1974, 1976, 1980, 1982 și medaliat cu bronz în 1986, la individual. Campion mondial la perechi în 1976, cu Ilie Băiaș, în 1984 cu Iuliu Bice și în 1986 cu Stelian Boariu. Vicecampion mondial la perechi, în 1970 și 1978, cu Ilie Băiaș, în 1980 cu Iuliu Bice. Medalie de bronz în 1974 cu Ilie Băiaș, în aceeași probă. Maestru al sportului (1970) și Maestru emerit al sportului (1974). A fost membru al Biroului FRPB.

TODEA MARIA (1951), n. în Târgu Mureș. Croitoreasă, absolventă a școlii profesionale. A început să practice jocul de popice la vârsta de 17 ani la CS *Voința* din Târgu Mureș unde s-a pregătit cu antrenorii: Szmany Tiberiu (1968-1972); Szemany

Margareta (1972-1989), Albert Elisabeta (1989-1995). A susținut în divizia națională 660 de jocuri, câștigând 8 titluri de campioană națională (1 la perechi și 7 cu echipa) pentru CS *Voința* Târgu Mureș. Selecționată în lotul național de junioare de 30 de ori și de 25 de ori în cel de senioare. La loturile naționale s-a pregătit cu antrenorii Buzea Tudorache, Trandafir Elena, Szöcs Cristea și Neuguțoiu Constantin. Cu echipa CS *Voința* a câștigat CCE în 1977, 1980, 1982 și 1983. Cu echipa națională de senioare a cucerit medalia de argint la CM de la München, din 1986. Are calificarea de antrenore de popice. Pentru rezultatele obținute a primit următoarele distincții: titlul de maestră a sportului (1975): insigna de onoare clasa I din partea UCECOM (1977); cea mai bună sportivă a județului Mureș (2000); medalia *Meritul sportiv clasa I* (2004).

TÖRÖK, ALEXANDRA (1989), n. în Gherla, jud. Cluj. Studii liceale. Jucătoare de popice de performanță. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 13 ani, fiind legitimată la CS *Somvetra* Gherla (2002) – antrenor Nagy Josef. În perioada 2006-2007,

a activat la CS *Electromureș* din Târgu Mureș – antrenor Șandor Sereș. A câștigat 3 titluri de campioană națională la cadeți și 2 la juniori. Selecționată de 12 ori în loturile naționale de cadeți (antrenoare Constanța Constantin). S-a remarcat la CM de cadeți, din anul 2006 (Sarajevo), unde a cucerit medalia de argint în proba de perechi, pe cea de bronz la tandem mixt și s-a clasat de 3 ori pe locurile IV la individual clasic, individual combinat și cu echipa.

TRANDAFIR, ELENA (1938), n. în Tărtășești, jud. Dâmbovița. Jucătoare, antrenoare și arbitru de popice. A activat la AS *Laromet* București, timp de peste 30 de ani, în perioada 1959-1988, ca jucătoare și antrenor. A cucerit 8 titluri de campioană

națională și a avut peste 100 de selecționări în echipele reprezentative. A participat la 5 CM, obținând 10 medalii, din care 6 de aur. A cucerit 4 titluri de campioană mondială în 1966, 1968, 1970, 1972 pe echipe și medalia de bronz în 1974. Campioană mondială în 1972 și vicecampioană în 1970, la individual. În proba de perechi, medalie de aur în 1970 cu Cornelia Moldovan, vicecampioană în 1966 cu Margareta Szemany și medaliată cu bronz la CM în 1974 împreună cu Vasilica Pințea. A contribuit la stabilirea unor recorduri mondiale în proba pe echipe, la CM din 1968 (2 506 de popice doborâte) și din 1972 (2 568 de popice doborâte). Medaliată cu argint la CE din 1964. Maestră emerită a sportului. Și-a adus contribuția în calitate de antrenor la pregătirea și

afirmarea unor noi generații de sportivi în această ramură sportivă și la promovarea lor în loturile reprezentative. Decorată cu Ordinul Meritul Sportiv. clasa a II-a în 1978. Prin Decret Prezidențial, în anul 2000 i s-a conferit Medalia națională *Pentru Merit* clasa a III-a.

TRANDAFIR, PETRE (1934-1992), n. în București. Studii liceale. Calificare profesională – maestru metale neferoase, absolvent al Școlii de maiștri. Antrenor de popice categoria I. A fost un practicant al jocului de popice. Din 1960 se dedică muncii de antrenor de popice

la AS *Laromet* unde, în cei peste 30 de ani de activitate, a selecționat, pregătit și promovat numeroase jucătoare care s-au afirmat pe plan intern și internațional. În CN a obținut cu sportivele sale 22 de titluri de campioane naționale și numeroase clasări pe locurile II și III. Cu echipa de club participă în Cupa Cupelor unde se clasează pe locul I în 1978 (Maribor – Iugoslavia) și pe locul al II-lea în 1979 (Budapesta). Dintre sportivele pe care le-a promovat în loturile naționale au realizat performanțe deosebite următoarele: Elena Trandafir cu 6 medalii de aur la CM de seniore în proba pe echipe (1966, 1968, 1970, 1972), la perechi (1970) și individual clasic (1972), 2 medalii de argint la perechi (1966) și individual (1970) și o medalie de bronz la perechi (1974); Silvia Raiciu cu medalie de bronz pe echipe la CM de seniori (1978); Olimpia Dragu cu medalie de argint pe echipe și bronz la perechi la CE de juniori (1977); Laura Andrei cu medalie de bronz pe echipe la CM de juniori (1991); Maria Gașpar cu medalie de aur pe echipe la CM de juniori (1985). Timp de 21 de ani (1970-1991) a îndeplinit funcția de președinte al Comisiei centrale de competiții din cadrul federației, având contribuții deosebite la buna desfășurare a activității competiționale de popice. Pentru rezultatele sale a fost distins cu numeroase diplome, trofee și medalii.

TUDOR, ALEXANDRU (1953), n. în București. Jucător și antrenor de popice. A activat în București la cluburile sportive *Rapid*, *Gloria* și *Olimpia*, realizând peste 300 de meciuri în, divizia de popice, 4 titluri de campion național și peste 50 de selecționări în echipele reprezentative. La CE de juniori

din 1977 de la Zagreb, a cucerit două titluri de campion european, la individual și pe echipe, precum și un titlu de vicecampion, în proba pe perechi, împreună cu Alexandru Naszodi. La CM de seniori din 1978 de la Lucerna, a făcut parte din echipa care a obținut titlul de campionă mondială. Maestru al sportului și Maestru emerit al sportului în 1980.

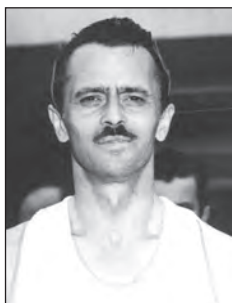
ŢELNAR, TRAIAN (1959), n. în Hunedoara. Studii medii și profesionale. Calificare – electrician. Jucător de popice de performanță. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 17 ani, fiind legitimat la CS *Metalul* Hunedoara (1976), sub îndrumarea antrenorului Ion Micoroiu. În perioada 1978-2005,

a activat la CS *Siderurgica*, din aceeași localitate, avându-i ca antrenori pe Ilie Băiaș, Nicolae Popa și Ilie Hosu. A susținut în divizia națională 660 de jocuri, obținând 6 titluri de campion la senoiri și numeroase clasări pe locurile II și III. Selecționat de 8 ori în loturile naționale de juniori (antrenor Ion Petru – principal și Roger Cernat) și de 10 ori în cele de seniori. La CM de juniori din 1983 (Poreč) a cucerit medalie de argint în proba pe echipe. Cu echipa *Siderurgica* Hunedoara, a câștigat medalie de argint la Cupa Mondială. Maestru al sportului (1986).

VĂIDĂHĂZAN, IOANA-VERONICA (1985), n. în Gherla, jud. Cluj. Studentă la Facultatea de Educație Fizică și Sport din Târgu Mureș. Jucătoare profesionistă de popice. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 14 ani, fiind legitimată la CS *Somvetra* Gherla (1999-

2003), sub îndrumarea antrenorului Josef Nagy. A mai activat la Electro-Romgaz (2003-2006), avându-l antrenor pe Șandor Sereș, iar din anul 2006 s-a transferat la Victoria Bamberg, din Germania (antrenor Knut Wagner). A susținut în divizia națională 75 de jocuri, câștigând 1 titlu de campioana la cadete, 5 la junioare și 3 la senioare. În anul 2005 a realizat un record național cu echipa reprezentativă, care a constituit și un nou Record Mondial de junioare. A fost selecționată în loturile naționale de cadete de 8 ori, de junioare de 14 ori și de senioare de 8 ori (antrenor Șandor Sereș). La CM de cadeți din 2004 (Polonia), sub îndrumarea antrenoarei Viorica Botezatu, a câștigat medalia de aur, în proba individuală sprint și pe cea de bronz la perechi. În anul 2005, la CM de juniori (Nachod - Cehia) a cucerit medalia de aur cu echipa, iar la ediția din 2006 (Bolzano - Italia) obține o medalie de argint la individual combinat și două medalii de bronz la individual clasic și cu echipa. Tot în anul 2006 a participat și la CM de seniori (Skopje) unde a obținut două medalii de argint la individual clasic și cu echipa, iar la CM de seniori din 2007 (Kosice – Slovacia) a intrat în posesia medaliei de argint la echipe și de bronz la tandem. În anul 2008, a fost prezentă din nou la CM de juniori (Zadar – Croația) unde a câștigat medalia de bronz la individual-sprint. Maestră a sportului (2007).

VÎNĂTORU, CRISTU (1933), n. la Ploiești, jud. Prahova. Jucător și antrenor de popice. A activat la CS .Petrolul. Ploiești, realizând peste 190 de meciuri în divizia de popice, 13 titluri de campion, 10 recorduri naționale și peste 80 de selecționări în echipele reprezentative. A făcut parte din echipa care, în anul 1966, a cucerit titlul de campioană mondială. Mai realizează două titluri de vicecampion mondial în 1966, la perechi, împreună cu Ion Micoroiu, iar în 1968 în proba pe echipe. Medaliat cu bronz la CM din 1970 la individual. Maestru al sportului (1960) și Maestru emerit al sportului (1966). Și-a desfășurat activitatea de antrenor la echipa de popice a CS *Petrolul* Ploiești. Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a în 1978.

VOICU, CONSTANTIN (1949), n. în București. Strungar, absolvent Școală profesională. A fost încadrat în producție în funcția de distribuitor. Jucător de popice de performanță. Și-a început activitatea la vârsta de 14 ani, fiind legitimat la CS *Voința*

din București, începând din 1963, sub îndrumarea antrenorului Alexandru Andrei și ulterior a lui Alexandru Gomoiu, Roger Cernat, Petre Trandafir și Petre Purje. A susținut în divizia națională 360 de jocuri. Campion național de juniori. A reușit numeroase clasări pe locurile II și III în CN de seniori. Selecționat de 8 ori în loturile naționale de juniori și de 20 de ori în cele de seniori (antrenori Tudorache Buzea și Ferdinand Popescu). S-a remarcat la CE de juniori din 1969 (Nürnberg), unde a cucerit 2 medalii de argint la individual și cu echipa. Maestru al sportului (1972).

VREAVU ALIN (1983), n. în Tâlmăciu, jud. Sibiu. Studii medii. Calificarea profesională - pompier. Jucător de popice de performanță. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 15 ani, fiind legitimat la CS *Foresta HLV* Tâlmăciu (1998)

– antrenor Gheorghe Țivrea, de unde, în anul 2007, s-a transferat la CS *CFR – Olimpia ACB* din Iași – antrenor Ilie Băiaș. A susținut în divizia națională 198 de jocuri, obținând 5 titluri de campion la cadeți, 5 la juniori, 1 la seniori și numeroase clasări pe locurile II și III. Selecționat de 14 ori în loturile naționale de cadeți și juniori și odată în cel de seniori. S-a remarcat la CM de cadeți din 2002 (Osterhofen-Germania) unde a cucerit 2 medalii de aur la individual clasic și individual combinat și s-a clasat pe locul IV cu echipa (antrenor Ilie Băiaș). La CM de juniori din 2006 (Bolzano-Italia) a ocupat locul IV în proba pe echipe.

ZAHARIA, IOAN (1920), n. în Piatra Neamț. Economist, absolvent al Liceului Comercial *Spiru Haret* din București (1940) și al unor cursuri de specialitate din domeniul cooperăției. După reîntoarcerea de pe front, a activat ca funcționar, iar din 1960 ca

economist la Teatrul Tineretului din Piatra Neamț. I.Z. a petrecut peste 60 de ani în arenele de popice în calitate de jucător, antrenor, arbitru, animator și conducător. S-a dedicat jocului de popice după 1946, integrându-se în echipele de cartier, din care s-a selecționat și reprezentativa orașului. Ca sportiv de performanță a jucat pentru echipele asociațiilor sportive *Hârtia* Piatra Neamț și *Relonul* Săvinești, cu care a promovat și a participat în CN – divizia A, susținând ultimul joc în 1967, la vârsta de 47 de ani. Se află printre cei mai longevivi jucători, care a continuat să participe în competiții și la vârste înaintate, în anii 1990, 2000 și 2001, devenind campion național la categoria “veterani”, peste 80 de ani. În perioada 1995-2001, a condus echipa veteranilor nemțeni în Turneul dotat cu trofeul *Bucur*, pe care l-a cucerit definitiv. A funcționat ca antrenor la *Hartia* și *Relonul* (1946-2009), contribuind efectiv la formarea și pregătirea unui mare număr de jucători și la promovarea acestor echipe în divizia națională. A îndeplinit funcția de președinte al organismelor județene de popice, contribuind semnificativ la amenajarea a numeroase arene de popice în tot județul, precum și la înființarea multor echipe. În anii '70 existau în județ 38 de echipe, din care 7 au promovat în divizia națională, I.Z. având un rol însemnat în îndrumarea acestora. Ca cel mai vechi conducător de comisie județeană din țară (peste 50 de ani neîntreruți), este considerat omul care a scris istoria jocului de popice în județul Neamț. A oficiat ca arbitru la numeroase competiții. Și-a adus contribuția la formarea cadrelor necesare dezvoltării acestui joc sportiv, organizând numeroase cursuri de instructori și arbitri. În anul 1948, s-a numărat printre cei care au pus bazele Organizației Sportului Popular la Piatra Neamț. În 1958, a fost

ales membru de onoare al FR de Popice, iar în 2001 membru de onoare al FR de Popice și Bowling. În anul 2005, cu sprijinul lui Gelu Amarinei, Mitrut Croitoru și Cristian Livescu, a publicat, la Editura *Crigarux*, lucrarea retrospectivă *Popicele – orizontul de o viață*. A fost distins cu Diploma *Merite sportive* (1968, 1971 și 1982) și cu *Diploma de Onoare* (1989, 1992, 2002, 2008 și 2009).

ZSIZSIK, MARIA-ROSALIA (1959), n. în Reșița. Absolventă liceu. A lucrat ca bobinatoare. Jucătoare și antrenoare de popice. A început activitatea sportivă la vârsta de 16 ani, fiind legitimată la CSM Reșița (1975-1997) sub îndrumarea antrenorilor Gh. Floruț și

Constantin Iordache. A susținut în divizia națională 396 de jocuri, câștigând 4 titluri de campioană națională de juniori (1979-1981). A fost selecționată de 16 ori în loturile naționale de junioare și de 30 de ori în cele de senioare. La loturile naționale s-a pregătit cu antrenorii Tudorache Buzea (la junioare) și cu Constantin Neguțoiu, Crista Szöcs și Șandor Sereș la senioare. A participat la numeroase turnee și Cupe internaționale, clasându-se pe primul loc (Austria, Suedia, Bulgaria, Iugoslavia, România) în perioada 1981-1989. În anii 1982 și 1983, concurând pentru *Voința* Târgu Mureș a contribuit la clasarea pe locul I a acestei echipe în CCE. Cu echipele naționale de junioare a realizat performanțe deosebite la CE din 1981 (Viena)-medalie de aur cu echipa, argint în proba de perechi și bronz la individual, iar la CM de junioare din 1983 (Poreč-Iugoslavia)- două medalii de argint cu echipa și în proba de perechi. La CM de senioare, a câștigat două medalii de bronz (perechi și echipe) în 1982 la Brno și o medalie de argint (echipe) în 1986 la München. Pentru rezultatele obținute i s-a acordat titlul de maestră a sportului (1981) și maestră emerită a sportului (1982), diferite trofee, diplome, medalii și ordine. În perioada 1982-1989 a fost membră și vicepreședinte al CJEFS Caraș Severin, precum și membră a CNEFS.

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE RADIOAMATORISM

Se poate spune că radioamatorismul a apărut o dată cu primele rezultate obținute în domeniul transmiției la distanță a undelor electromagnetice. Chiar lui Marconi îi plăcea să se numească radioamator și, la scurt timp după primele sale experiențe reușite, au fost mulți cei care au încercat să reînnoiască rezultatele sale. Despre radioamatori - așa cum sunt ei cunoscuți astăzi - se poate vorbi din momentul în care unii oameni, observând în noua descoperire un mijloc de comunicare între ei, au căutat să dobândească cunoștințele care să le îngăduie a construi și mânui, ei înșiși, o stație de transmisie. Astfel, radioamatorismul constă, în principal, în studierea, experimentarea și instalarea de mijloace de comunicații fără un interes comercial. Dezvoltarea radioamatorismului se suprapune în mare măsură cu dezvoltarea radiofoniei, a tehnologiei radiocomunicațiilor și informațiilor, enorm de mulți radioamatori contribuind, prin pasiunea cu care și-au realizat experimentările, la dezvoltarea generală a științei.

Radioamatorismul, ca sport și domeniu competițional, s-a născut în SUA, cu puțin înainte de primul război mondial, când, prin 1910, iau ființă numeroase asociații care se ocupau de emisii radio.

La Londra, în 1912, se ține prima Conferință Internațională de Telecomunicații. Cum teoriile valabile la acea dată susțineau că bătaia unei stații de emisie scade pe măsură ce se micșorează lungimea de undă (era vorba de propagarea unde directe), la această conferință s-a hotărât să se

atribuie radioamatorilor, pentru experimentări, spectrul cu lungimi de undă mai mici de 300 m, domeniu socotit inutilizabil pentru comunicații la distanțe mari. Puterea stațiilor se limita la 1 kW. La această conferință, România a fost reprezentată de C. Boerescu.

În 1913, radioamatorii americani realizau curent legături radio pe lungimea de undă de 200 m, pentru ca, în aprilie 1914, cei 23 de membri ai Radioclubului din Hartford să-și țină prima lor adunare, în care Hiram Percy Maxim, denumit părintele radioamatorilor din întreaga lume, face propunerea de înființare a ARRL (*American Radio Relay League*). ARRL se dezvoltă, sunt atrași noi membri, numărul lor ajungând la 4 000 în 1917. Aceștia se străduiau să-și construiască aparatura și să realizeze legături radio la distanțe cât mai mari, recordurile fiind de ordinul zecilor de kilometri. Primul război mondial a întrerupt pentru câțiva ani activitatea radioamatorilor, dar, după încheierea păcii, activitatea s-a reluat cu și mai multă pasiune. ARRL adună fonduri, tipărește diplome, QSL-uri și cumpără revista QST, ce devine organul oficial al asociației radioamatorilor americani, revistă ce apare și astăzi.

În 1919, la Pittsburg, se pune în funcțiune prima stație de radiodifuziune din lume. Programele muzicale și buletinele de presă au avut mare succes. În Europa, radiodifuziunea va apărea abia în 1921. Războiul a stimulat mult tehnica radiocomunicațiilor. Lămpile cu vid au început să fie întrebuințate atât

în aparatele de recepție, cât și în cele de emisie. Au început să apară tipuri noi de echipamente. Recordurile de distanță pentru legături cresc repede.

În România, *.Ziarul Științelor și Călătoriilor*, publică în numerele din 5 și 12 aprilie 1921 primele articole despre *Telegrafia și telefonie electrică fără fir*, prezentând schemele electrice ale unui emițător și receptor.

Începând cu decembrie 1921 se fac încercări de a se realiza legături radio peste Oceanul Atlantic. Vine în Europa unul din cei mai de seamă amatori, Paul Godley, pentru a încerca, cu un receptor performant pentru acea vreme, să asculte radioamatorii americani. Rezultatul a fost că 30 de stații de amatori au fost auzite în Europa.

În 1922 se reiau aceste încercări, peste 315 stații americane fiind recepționate în Europa. În plus, o stație franceză și două din Anglia sunt auzite în America. Radioamatorii din întreaga lume erau entuziasmați, dar cercurile oficiale au rămas sceptice, considerând aceste recepții ca fiind *rezultate întâmplătoare pe care nu se putea conta pentru legături comerciale*.

La 27 noiembrie 1923, după pregătiri minuțioase, americanii Schnell, Reinartz și Warner din Hartford realizează, timp de câteva ore, legături bilaterale cu francezul Deloy, din Nisa. S-a lucrat pe lungimea de undă de 110 m. Barierele dintre continente căzuseră! Începea era undelor scurte, iar radioamatorismul căpătase caracter mondial.

Din 1924, zeci de stații comerciale au început să lucreze pe lungimi de undă situate în jurul a 100 m. Haosul ce a urmat acestei stări de lucruri a determinat câteva reuniuni ale celor interesați în serviciile de radio, pentru repartizarea diferitelor benzi de frecvență. Încă de la prima reuniune din 1924, radioamatorii au obținut dreptul de a folosi în exclusivitate benzile de 80, 40, 20, 10 și chiar 5 m, frecvențe care în principiu sunt folosite și astăzi. Radioamatori din tot mai multe țări au apărut în eter. Era necesar să se facă o reglementare internațională a indicativelor. Pentru radioamatorii români era alocat prefixul BR.

În perioada 14-19 aprilie 1925, la Paris se desfășoară primul Congres Internațional al

Radioamatorilor, ocazie cu care, la 17 aprilie, ia ființă IARU (International Amateur Radio Union).

La 1 februarie 1926, în revista *Radiofonia*, este publicat modul de realizare practică a unui mic post de emisie. Se folosea o singură triodă alimentată cu 4 V la filament și 90 V la anod. Articolul nu este semnat, dar se arată că s-au obținut audiții la distanță de peste 50 m, lucrându-se pe unde medii (cca 425 m lungime de undă).

În 1927, la Washington are loc o Conferință de Telecomunicații unde se elaborează Regulamentul Internațional al Radiocomunicațiilor, făcându-se o strictă repartiție a benzilor de frecvență. Radioamatorilor li se atribuie câteva benzi înguste de unde scurte, benzi aprig disputate și de diferite servicii oficiale și comerciale. Deși lungimile de undă cele mai scurte folosite în acea epocă erau în jur de 30 m, reprezentanții radiomatorilor, dând dovadă de spirit de prevedere, obțin pentru folosință exclusivă benzile de 160, 80, 40, 20, 10 și 5 m. Totodată, se modifică și prefixele utilizate de stațiile de emisie. Radioamatorilor români li s-a stabilit prefixul ER (Europa - România).

În România, trebuie arătat că prin anii '20 nu era permisă nici măcar instalarea unor posturi de radiorecepție, deși în Europa se instalau posturi naționale de radiodifuziune și exista o activitate de radioamatorism cu emisie și recepție.

Din dorința de a populariza radiofonia și pentru a trezi gustul maselor pentru audiții radiofonice, în martie 1925, prof. dr. Dragomir Hurmuzescu, ing. E Petrașcu, ing. Bușilă, împreună cu alți colaboratori, formează *Asociația Prietenii Radiofoniei*, asociație recunoscută ca persoană juridică de Tribunalul Ilfov. Asociația își propunea printre altele: organizarea de cursuri de radioamatori, editarea unei reviste de specialitate și instalarea unui post național de emisie de la care să se audă în toate colțurile țării *muzica, cugetul și cuvântul românesc*.

În Adunarea Deputaților din 12 iunie 1925, este adoptată cu 98 de voturi *Legea pentru instalarea și folosirea stațiilor și posturilor radioelectrice*. În cap. II art. 3 se arată cine poate instala și folosi un post de radio emisie, fără a se face însă nici o referire la persoane particulare.

La Geneva, între 6-8 iulie 1925, are loc Conferința Europeană a Inginerilor din Radiofonie. Au participat reprezentanți ai 20 de posturi de emisie. Lucrările au fost conduse de cpt. P. P. Eckersley din Marea Britanie. S-au adoptat rezoluții importante privind autorizarea posturilor de radiodifuziune, lungimilor de undă și de limitare a frecvențelor pe care lucrau emițătoarele cu scânteii. S-a discutat de fapt numai despre lungimi de undă mai mari de 200 m.

Despre amatori de emisie se arăta: ...înainte de a se acorda concesiuni pentru postul de amatori, autoritatea competentă să binevoiască să oblige pe solicitanți de a aduce dovezi că posedă cunoștințe științifice aprofundate și o îndemânare tehnică suficientă pentru exploatarea satisfăcătoare a unui post de emisie radiofonică. Între altele, ca puterea atribuită posturilor de amatori pentru experiențele lor să fie redusă la minimum și a interzice amatorului care a obținut concesiunea de a lucra între orele de emisie pe o gamă de unde între 600 - 200 m.

La 13 septembrie 1925, a apărut prima revistă românească de radioamatorism *Radio-Român*, având ca redactori pe Ion Dragu și Aurel Clococeanu. Sediul era în str. Săringar nr. 4. Începând cu nr. 10 (15 noiembrie 1925), redactor al acestei publicații va fi numit ing. Nicolae Lupaș. Printre colaboratori găsim pe ing. Paul Popescu Mălăiești, ing. Cristescu, M. Zapan, Th. Iorganda etc. Inițial, revista a avut o apariție săptămânală și își propunea: ...a lămurii, a edifica, a sfătui, a îndruma pe amatori, a se ocupa de constructori și a înlesni pe vânzători și instalatori. Revista apărea pentru a oferi tuturor pe care îi interesează îndeaproape într-un chip sau altul, aplicarea utilă și plăcută a celei mai mari descoperiri a veacului, o tribună liberă destinată dezbaterii și clarificării cu obiectivitate și cu cumpănire a chestiunilor pe care le ridică zilnic acțiunea de continuă perfecționare și răspândire a radiofoniei, pentru a informa cât mai complet, mai lămurit și mai sigur asupra tot ce se leagă de TFF În cele 47 de numere apărute (până în aprilie 1928), s-au publicat numeroase articole tehnice și de propagandă pentru sprijinirea amatorilor de emisie. Astfel, în nr. 4, este publicat *Vocabularul*

politeții, cuprinzând prescurtările uzuale de trafic radio, prescurtări utilizate și azi. S-au publicat, de asemenea, articole despre: metode de învățare a alfabetului Morse, codul Q, lecții de inițiere în radioamatorism.

La 13 octombrie 1925, Comisia *Radio* aprobă primele cereri de instalare a unor posturi de recepție din România. Primesc astfel aprobare de a avea un aparat de radio: generalul Moșoiu, ziarele *Viitorul* și *Universul*, Compania Română de Radiofonie, Banca Națională, Institutul de Fizică-Cosmică a Universității din Cernăuți etc.

La 15 octombrie 1925, apare o altă revistă bilunară intitulată *Radiofonia*, publicație având printre colaboratori pe: prof. dr. D. Hurmuzescu, comandor Boerescu, ing. M. Konteschweller, ing. I. Halpern, ing. I. Bruneanu, ing. Sergiu Condrea și ing. Emil Petrașcu. Era o perioadă caracterizată de un interes enorm pentru radiofonie și TFF. În Școlile Superioare se predau cursuri de radioelectricitate de înalt nivel științific, iar din străinătate (Franța, Germania) se primea un număr impresionant de cărți și reviste ce tratau problemele radiofoniei. *Radiofonia* va apare până în iulie 1926, pentru ca la 9 noiembrie 1928, să reapară sub aceeași denumire, dar de data aceasta ca „Organ de publicitate al Societății de Difuziune Radiotelefonice”, sediul Str. General Berthelot 60, tel. 324/90.

În sala Bacaloglu a Universității din București, la 8 noiembrie 1925, a avut loc Adunarea Amatorilor de Radiofonie. Prof. dr. Dragomir Hurmuzescu a vorbit despre *Rolul Radiofoniei în țara noastră*.

În noiembrie 1925, la București are loc prima expoziție de TFF din România. S-au prezentat receptoare și componente utile amatorilor. Se fac emisiuni radiofonice folosind un mic post local, precum un post Levy, proprietar ing. Cotescu, sau un post 4B1 dat revistei *Radio Român*, dar și de la unele emițătoare de la Cercul Militar. Emisiunile din zilele de 3, 5 și 7 decembrie 1925 sunt urmărite atât în Capitală cât și în țară (ex. Râmnicu Vâlcea). Lucrau aproximativ pe 500 m și emiteau, în general, între orele 18,00 și 19,30.

La 17 decembrie, un post de la Școala de Geniu transmite între 16,35 și 17,00 un concert radiofonic.

În *Radio Român* nr. 21, din 7 februarie 1926, sunt semnalate o serie de emisiuni clandestine ce se fac seara în București, în care cineva numără până la șapte și apoi întreabă cum a fost auzit. Când aceste emisiuni încetează, în *Radio Român* nr. 22 (21.02.1926) apare o mică notiță intitulată *De ce taci?* Notița se încheie cu aceste fraze: ...Îl rugăm să reînceapă, căci ne distra cum se distrează, ca un șoricel ce roade într-un colț al camerei.. Este clar că cei ce experimentau emisiuni nu se cunoșteau și chiar se fereau unii de alții.

La Regimentul de Transmisiuni din București se fac o serie de emisiuni pentru a testa stațiile destinate artileriei grele. Puterea de 100 W în antenă face ca aceste emisiuni să fie urmărite cu ușurință în București, numeroși ascultători confirmând acest lucru revistei *Radio Român*. Această revistă organizează cursuri și conferințe în București (Bd. Domniței nr. 1), Câmpulung, Buzău etc. Era o emulație deosebită și o adevărată întrecere între revistele *Radio Român* și *Radiofonia*, întrecere care uneori a degenerat chiar în polemici inutile și critici reciproce.

La 18 martie 1926, la Craiova, ia ființă o asociație denumită *Radio Craiova*. La 25 mai 1927 această asociație își ține adunarea generală sub președinția lui N. Ciocârdia, care face o expunere asupra activității desfășurate în cursul anului, propunând celor prezenți să-l aleagă președinte pe dr. Alexandru Savopol, animatorul radiofoniei din oraș. Adunarea alege pe dr. Alexandru Savopol ca președinte și pe M. Nenoveanu - vicepreședinte. Secretar este ales lt. Ion Băjenescu, ing. Ivanovici va fi atașat tehnic, iar casier Postelnicu. Acest colectiv de conducere va schimba denumirea asociației în *Radioclubul Craiova*, iar în 1928 va înființa și o secție specială de amatori de emisie. Acest radioclub a avut un rol important în dezvoltarea radioamatorismului de emisie la noi în țară. În cadrul Radioclubului Craiova, radioamatorii români vor folosi însă un prefix neoficial și anume CV5. Utilizarea acestuia va dura până la 1 ianuarie 1934, când va fi înlocuit cu prefixul YP5.

Congresul al III-lea al Uniunii Internaționale de Radiofonie, organizat la sediul Societății

Națiunilor Unite din Geneva, la 25 martie 1926, discută despre repartiția lungimilor de undă în intervalul: 200 . 600 m, stabilindu-se un ecart de 10 kHz între posturi; despre drepturile de autor; despre poziția față de telegrafia fără fir (TFF) etc. Pentru România se acordă lungimile de undă de: 205,5 m, 236,5 m și în comun cu Norvegia: 461,5 m.

La 12 iunie 1926, Adunarea Deputaților votează *Legea pentru instalarea și folosința stațiilor și posturilor radio electrice*. În cap. II art. 3 se arată cineare dreptul să instaleze și să exploateze un post de radioemisie, fără a face însă nici o mențiune asupra activității de radioamator.

În ziua de 13 iunie 1926, la București, are loc primul Congres al Radiofoniștilor Români, unde prezintă rapoarte: prof. dr. Dragomir Hurmuzescu și ing. Emil Petrașcu.

În luna octombrie 1926, un grup de entuziaști din Institutul Politehnic București pun în funcțiune un radioemițător cu putere de 25 W, ce lucra pe lungimea de undă de 300 m și care putea fi recepționat în Capitală. Postul transmitea știri și programe artistice. În aceeași lună, folosind aparatură militară, și la Craiova se fac o serie de emisiuni radiofonice.

Tânărul Paul Popescu Mălăești (n. 10 iunie 1910, la București) începe prin octombrie 1926 să lanseze apeluri generale, folosind un mic emițător (oscilator în contratimp . cuplaj inductiv între circuitele de grilă, anod și antenă), oscilator realizat cu două tuburi Philips B406, alimentate la 300-400 V. Antena era instalată în podul casei din str. Carol Davila '89. Tatăl său -profesor la Facultatea de Teologie- era originar din Mălăești. Prahova. Paul își alege indicativul BR5AA. Prefixul BR era destinat de IARU pentru România, iar cifra 5 o alege întrucât i se părea mai ușor de transmis și recepționat în alfabetul Morse și era folosită, în Europa, doar de Anglia. Literele AA arătau evident că nu mai știa de existența altui radioamator de emisie român. Nu primește nici un răspuns. Descurajarea dispare când găsește după câteva săptămâni o notiță în revista austriacă *Radio-Welt*, în care se arăta că emisiunile sale fuseseră recepționate în câteva orașe austriece. Reia

încercările și, în decembrie 1926, reușește primele legături radio (QSO-uri). În câteva zile face contacte cu numeroase țări din Europa.

La 15 noiembrie 1926 se deschide subscripția publică pentru acoperirea cotei de acțiuni rezervate publicului la Societatea Națională de Difuziune Radiotelefonică din România. Prima dovadă ce confirmă o legătură bilaterală, efectuată de o stație din România cu un radioamator străin, este un QSL expediat de radiomatorul englez G2BUP lui BR5AA. Paul Popescu Mălăești. S-a lucrat pe 49 m și poartă data de 27 decembrie 1926. La puțin timp, a apărut în eter un alt indicativ românesc: BR5AB, ce aparținea lui Nicolae Lupaș. Lupaș a fost primul căruia Paul Popescu Mălăești a îndrăznit să-i arate stația realizată și pe care l-a invitat într-o noapte să asiste la QSO-uri. Era la sfârșitul lunii martie 1927. În câteva zile, Nicolae Lupaș realizează un emițător identic și folosind indicativul ER5AB apare în eter. România primise prefixul YR. Deci ER5AA (BR5AA) și ER5AB sunt primele stații de amatori din România, atestate documentar, care au făcut legături bilaterale cu amatori din Europa. Lor li se alătură studentul Th. Iorganda, ing. Cristescu, studentul S. Simionescu și alții. Nicolae Lupaș își instalează stația și lucrează chiar din sediul revistei *Radio Român*, folosind indicativul BR5RR, până ce va fi oprit de autorități la 13 iulie 1927, când postul îi este confiscat, deși obținuse un fel de aprobare de la Marele Stat Major. ER5RR a fost deci prima stație colectivă din România. Revista *Radio Român* în nr. 36-38, din aprilie 1927, înființează rubrica CQ, în care publică o serie de articole cum ar fi: *Ce se poate și ce se va putea auzi pe unde foarte scurte; Cum se învață alfabetul Morse; Lista cu prefixele acordate de IARU pentru diferite țări ale lumii; Recepția pe unde foarte scurte* unde se descrie modul de realizare a unui receptor cu două lămpi, ce lucra în domeniul 20-80 m și cu care era dotată stația ER5AA; *Prescurtările folosite în traficul internațional*, fotografia postului de emisie ER5RR etc.

La 13 iulie 1927, postul de emisie ER5RR este confiscat, deși i se dăduse autorizație în ziua de 12 iulie, autorizație în care i se cerea să instaleze acel

post la Marele Stat Major. N. Lupaș era plecat cu un alt post de emisie la Râmnicu Vâlcea, pentru a face legături cu Bucureștiul.

Interesul pentru radiofonie, telegrafie fără fir și în general pentru experimentări în domeniul radiocomunicațiilor era destul de ridicat, la Politehnica din București existând chiar cursuri cu această tematică.

În această perioadă, pătrund în țara noastră primele receptoare cu galenă și tuburi - alimentate de la acumulatori. Astfel, în afară de Paul Popescu Mălăești, N. Lupaș, Th. Iorganda, S. Simionescu (ER5SS) și alți tineri entuziaști, cum ar fi Cezar Brătescu, I. Băjenescu, Dan Constantin își construiesc receptoare cu care ascultă emisiunile radioamatorilor din străinătate. Aceștia își construiesc prin 1927-1928 și primele stații de emisie.

În decembrie 1927, rubrica CQ de ER5 din *Radio Român* descrie detaliat emițătorul Hartley, folosit de ER5AD. Se arată, de asemenea, cum se stabilește un QSO, se prezintă fotografiile unor confirmări primite de ER5AB din Ungaria, Rusia și Iugoslavia. Este publicată și lista principalelor stații de emisie de amatori din Rusia, Cehoslovacia, Bulgaria etc. Este descris postul de recepție portativ, realizat de slt. Cezar Brătescu - ER5AF. Conferința de la Washington, ținută la sfârșitul anului 1927, decide suprimarea emițătoarelor cu arc electric și alocă radioamatorilor de emisie pe unde scurte următoarele benzi de frecvență: 1715 - 2000 kHz; 3500 - 4000 kHz; 7000 - 7300 kHz; 14 000 - 14 400 kHz; 28 - 30 MHz; 56 - 60 MHz. Revista *Radio Român*, din aprilie 1928, prezintă postul de emisie realizat de EQ2AA, un radioamator din Sofia, precum și încercările de modulație radiofonică făcute de ER5AB. Apar în eter și alte stații, dintre care revista enumeră pe: ER5AM, ER5AF, ER5AG, ER5AP, AR5AR, ER5RC (radioclubul Craiova), ER5MSI. Marele Stat Major (postul confiscat la 13 iulie 1927 și instalat la Statul Major de N. Lupaș), ER5AZ, ER5AJ, ER5R16I (Fălticeni), ER5AL (Lugoj), ER5AO (Cluj), ER5AU, ER5AW, ER5AY, ER5BA (Craiova), ER5LL, ER1AR, ER5AX, ER4ER etc.

Revista *Radio Român* își va înceta apariția, dar își făcuse pe deplin datoria. Emisiunile de amatori apăruseră și în România și nu mai puteau fi oprite de nici o îngrădire birocratică.

La 1 noiembrie 1928, începe să funcționeze postul *Radio București*, post împrumutat de Casa Marconi din Anglia. Putere = 400 W, grad de modulație = 30%. Lungime de undă = 401,6 m (obținută cu greutate la Congresul de la Berlin din septembrie 1928), sediul str. General Berthelot '60.

La 9 noiembrie 1928 re apare revista *Radiofonia*, de această dată ca Organ al Societății de Difuziune Radiotelefonice din România. În editorialul intitulat *Radiofonia Rediviva*, prof. dr. Dragomir Hurmuzescu - președintele Societății de Difuziune, arată stadiul și problemele radiofoniei din țara noastră și cheamă vechii colaboratori la realizarea noii publicații.

Editura Adevărul publică, la 23 septembrie 1928, un ziar săptămânal intitulat *Radio*. Sediul: str. Sărindar nr. 7-9-11.

În decembrie 1928, Cezar Brătescu ER5AF vine special la Craiova pentru a da un apel pe postul radioclubului. Prima legătură se face cu un radioamator din Armenia. Astfel s-a făcut botezul lui 5AS - dr. Alexandru Savopol. A participat și ER5PI - Ion Popescu, vicepreședintele clubului, precum și ER5BI - Ion Băjenescu. Trebuie subliniat meritul de necontestat al dr. Alex. Savopol, care a înțeles că, în absența unor legi clare, activitatea amatorilor de emisie avea șanse să fie permisă numai dacă se desfășura într-un cadru organizat și în colaborare cu armata. S-a stabilit ca radioamatorii români să ceară QSL-uri numai pe adresa Radioclubului craiovean. Timp de aproape 8 ani, aici a funcționat un adevărat *QSL Bureau*. La sediul radioclubului din str. C. A. Rosetti nr. 4, se țineau și cursuri de inițiere. Tinerii ofițeri (lt. Ion Băjenescu, cpt. Dumitriu etc.), însărcinați inițial să-l supravegheze la experimentări pe dr. Savopol, devin curând radioamatori pasionați.

Treptat, la Radioclubul Craiova au aderat și alți amatori din țară (București, Bucovina, Timișoara, Cluj, Iași, Prahova etc.), întrucât fiecare se voia protejat în fața legii. Astfel s-a născut ideea de a se folosi prefixul CV5 (Craiova 5), deși era un prefix

neoficial. Câțiva ani radioamatorii români au lucrat cu acest prefix, până ce, la 1 ianuarie 1934, s-a adoptat prefixul YP5.

În martie 1929, ziarul *Radio* se unește cu *Radiofonia* și apare sub denumirea *Radio și Radiofonia*, director ing. Emil Petrașcu. În al doilea număr al acestei publicații (7.04.1929), sunt menționate drept sedii atât adresa redacției Adevărul (Sărindar 7-9-11), cât și cea a Societății de Difuziune (General Berthelot 60). Începând cu nr. 177 (ianuarie 1932), revista se va tipări pe mașini plane și va avea un aspect grafic mult îmbunătățit. Revista își va schimba din nou numele (octombrie 1934), devenind: *Radio* (Radiofonie, televiziune, știință pentru toți). Sediul: str. C. Mille 7-9-11.

Abia în decembrie 1940, Societatea de Difuziune își va scoate o revistă proprie, intitulată *Radio România*, revistă ce va continua să apară până după război, când va deveni *Radio Azi* (până spre sfârșitul anului 1947), pentru a se transforma apoi în *Secolul Radiofoniei*, *Programul Radio TV*, iar după 1990, din nou în *Radio România*.

În iulie 1933, se înființează Radio-Club-Român (RCR), având ca președinte pe prof. univ. dr. Christian Musceleanu, care a militat mai mult pentru promovarea radiofoniei și mai puțin pentru legalizarea emisiunilor de amatori.

La 1 octombrie 1933, la București, are loc primul Congres al Amatorilor de Emisie din România, manifestare desfășurată sub emblema *Rețeaua de Emițatori Români* (RER). Primul punct la ordinea de zi s-a referit la modalitatea de legiferare a activității de radioamatori emițatori în țară. Lucrările au fost deschise de dr. ing. Emil Petrașcu, iar dr. Al. Savopol (CV5AS) și Paul Popescu Mălăești (CV5AA) au prezentat modul de organizare a rețelelor de radioamatori din străinătate.

În octombrie 1934, apare revista săptămânală *Radio Universul*. Redactor șef: I. C. Florea. Sediul:

Brezoianu 23-25. În paginile acestei publicații, care a apărut fără întreruperi până după război, găsim numeroase descrieri de receptoare, stații de emisie, informații din viața amatorilor români și străini. A fost o revistă independentă ce a criticat adesea Societatea de Difuziune, dar care a sprijinit

enorm mișcarea radioamatorilor de emisie. Chiar Buletinul Oficial al acesteia, intitulat *YR5 Buletin*, a fost găzduit câțiva ani în paginile revistei *Radio Universul*. Dintre radioamatorii care au colaborat cu revista, menționăm pe: Cezar Brătescu, Barbu Dumitrescu, Florian Dinescu, Paul Popescu Mălăești, Liviu Macoveanu, Valeriu Vasilescu etc.

La 23 decembrie 1934, amfiteatrul .Spiru Haret. de la Facultatea de Științe găzduiește cel de-al II-lea Congres al Amatorilor de Emisie din România.

La 17 februarie 1935, Societatea Generală a Radioamatorilor din România și ziarul *Radio Universul* organizează, în amfiteatrul *Spiru Haret*, Congresul General al Radiofoniei. S-a discutat mult despre taxe, despre emisiunile românești, despre perturbațiile industriale, dar și despre: *Chestiunea autorizațiilor de emisie*. Cităm din materialele congresului: *Situația ciudată a emisiunilor de amator este cunoscută: nu se dau autorizații ... din motive superioare de siguranță a Statului. Ca și cum siguranța Statului, în toate țările civilizate, ar fi periclitată din cauza zecilor de mii de emițători amatori.*

Încă o dovadă de gravă ignoranță a conducătorilor noștri. Aiurea legiunile de amatori îndeplinesc sarcini reale armatei - se instruiesc pe cont propriu și statul nu are decât de câștigat de pe urma unor radiotelegrafiști rutinați. La noi am rămas cu câteva zeci de emițători, care lucrează cu frica în sân . iar Siguranța, care îi cam cunoaște, închide ochii pentru ca... legea de prohibiție să fie respectată.

În alte țări, oamenii care se instruiesc pe socoteala lor la emisia și recepția TFF sunt stimați și încurajați. La noi această îndeletnicire este socotită subversivă, iar «delincvenților» li se întocmesc fișe și li se confiscă aparatura. Nu este posibil oare, o dată cel puțin, să imităm străinătatea și în manifestările chibzuite?.

Deci: *Să se ceară organelor în drept reglementarea emisiunilor de amatori pe unde scurte, aceasta dovedindu-se de mare interes pentru apărarea țării!*

La 1 martie 1936, în București are loc un Congres Extraordinar al Radioamatorilor Emițători din România și se înființează Asociația Amatorilor

Români de Unde Scurte (AAUSR), având ca președinte pe doctorul Alex. Savopol. Se stabilesc modalitățile de primire și expediere a QSL-urilor și se adoptă pentru radioamatorii români prefixul YR5. Începe o activitate organizată, extraordinară. Pe lângă radioamatorii de emisie, apar și câteva stații colective, precum și numeroși radioamatori de recepție. Au loc întâlniri periodice, se închiriază un sediu, se transmit emisiuni regulate ale stației oficiale YR5AAC.

Asociația va edita periodic revista *YR5 Buletin*, publicație editată inițial (numerele 1-2) de către Radioclubul Craiova. Această publicație va apărea atât separat, cât și ca rubrică aparte în ziarele *Universul* și *Radio România*. Începe o activitate intensă de promovare a radioamatorismului.

În zilele de 8 și 18 aprilie 1936, se desfășoară primul concurs de unde scurte (YR-TEST) în benzile de 3,5; 7; 14 și 28 MHz, concurs câștigat de preotul Ștefan Rusu (YR5AR), din jud. Arad.

La 31 ianuarie 1937, în sala *Negreanu* de la Facultatea de Științe, are loc Adunarea Generală AARUS. Asociația avea 72 de membri, 58 fiind cu cotizația la zi.

Cotizația pentru 1937 se stabilește la 240 de lei pentru membrii aderenți și 400 de lei pentru activi și fondatori. Se alege un nou Comitet de conducere, după cum urmează: președinte: dr. Alex. Savopol - YR5AS, vicepreședinte: ing. Paul Popescu Mălăești - YR5AA, secretar: Ion Niculescu - YR5EV, casier: ing. G. Andriescu - YR5MG; membri: ing. G. Enescu - YR5EB, dr. I. Militaru - YR5NM, V. Cantuniari - YR5VC, ing. D. Ceapâr - YR5MC, Paul Ciocos - YR5PC; cenzori: Florian Dinescu - YR5FD, ing. G. Benetaud - YR5BB, V. Gheorghiu - YR5VG; supleanți: preot Ștefan Rusu - YR5AR, Anastase Trentea - YR5AT.

Se premiază al II-lea concurs AARUS, câștigat tot de preotul Ștefan Rusu.

La 1 ianuarie 1938, este anunțată oficial acceptarea AAUSR din România în Uniunea Internațională a Radioamatorilor (IARU). După război, datorită poziției oficiale a statului român, vom putea vorbi de reluarea legăturilor cu Uniunea Internațională de Radioamatorism abia după anul

1965. Adunarea Generală AARUS din 6 februarie 1938, care a avut loc tot în sala *Negreanu* de la Facultatea de Științe, alege un nou comitet de conducere. Dr. Alex. Savopol - YR5AS lipsește, fiind bolnav și la tratament în Viena. Președinte va fi ales Gh. Enescu - YR5EB, iar YR5MC, 5EB și 5PC sunt înlocuiți de noi membri: C. Florian - YR5CF, Septimiu Trifu - YR5TI și C. Iarca - YR5IY. Cenzori: YR5VG, S. Simionescu - YR5AK și C. Ionescu - YR5CC; supleanți: YR5AR și J. Sefciuc YR5JS.

La 30 martie 1938, încetează din viață dr. Alex. Savopol . n. 16 octombrie 1886 la Craiova, medic la Școala Normală de Băieți, decorat cu *Steaua României* pentru participarea sa la primul război mondial. A avut un rol remarcabil în unirea radioamatorilor, atât în Radioclubul Craiova, cât și în AARUS.

În 15 aprilie 1938, apare proiectul de lege privind reglementarea emisiunilor de amatori. Proiectul este primit cu entuziasm de radioamatorii români, dar Regulamentul de aplicare al acestei legi va întârzia mult.

În 1938, Conferința Internațională a Radiocomunicațiilor de la Cairo va revizui o serie de benzi de frecvență acordate radioamatorilor. În august 1938, AARUS face demersurile necesare pentru ca 5AA, 5AT, 5EV, 5II, 5ML, 5MV, 5TP, 5VC și 5XJ să primească de la ARRL celebra diplomă WAC (Worked all Continents), aceasta reprezentând un trofeu râvnit de toți radioamatorii lumii. În septembrie 1938, se cere radioamatorilor YR să trimită la Asociație, până la 15 octombrie 1938, un formular *tip* completat, împreună cu actul sau certificatul de naționalitate, 2 fotografii și o descriere sumară a stației. Lunar, fiecare va trimite copii după *Carnetul de Lucru*.

În decembrie 1938, în preajma Crăciunului, sute de kilometri de fir telegrafic au fost distruse din cauza chiciurei și viscolului. Stația YR5AAC, operată de YR5AA, a ajutat oficialitățile în asigurarea comunicațiilor radio între localitățile sinistrate.

La 28 martie 1939, AARUS trimite o circulară membrilor săi, prin care le cere să înceteze emisiunile de amator, până la apariția regulamentului

de aplicare a legii emisiunii de amator. Reiau activitatea numai cei care primesc aprobare de la AARUS, în scris sau prin emisiunea YR5AAC. După începerea celui de-al II-lea Război Mondial în Europa, activitatea radioamatorilor va fi suspendată.

În septembrie 1939, se cere din nou încetarea emisiunilor de amatori. Încep confiscări sau sigilări ale aparatului de emisie.

La 17 martie 1940, are loc o nouă Adunare Generală AARUS. Participă numai 32 de membri, mulți fiind concentrați. Se cere sprijin pentru apariția în continuare a *YR5 Buletin*.

Deși situația în țară era complicată, pasiunea a învins! *YR5 Buletin*. nr. 50 apare în nr. 1 al revistei *Radio România* (decembrie 1940). Erau mai puține pagini, dar apărea bilunar. Știm doar că s-a ajuns cam până la nr. 65. Redactori: ing. Gr. V. Andriescu și C. Iarca.

Pe perioada războiului, în *Radio Universul*, Liviu Macoveanu - YR5ML, Val. Vasilescu - YR5VV, N. Cioc - YR5NC etc. publică sporadic o rubrică intitulată *Unde Scurte* sau chiar *CQ de YR5ML*. Activitatea asociației scade mult.

În mai 1943, Monitorul Oficial publică *Regulamentul Radiocomunicațiilor*. Activitatea radioamatorilor este clar definită, dar situația politică împiedică reluarea acesteia. Europa și țara noastră erau în plin război. Acest regulament, extraordinar de bine întocmit, nu va mai fi aplicat după război întrucât fusese semnat de Ion Antonescu. Va fi modificat și adaptat la « cerințele vremii », în 9 septembrie 1946. Deși după război, în majoritatea țărilor europene, radioamatorii își reiau activitatea, în România aprobarea oficială a acesteia se va face abia în 1948, iar reluarea propriu-zisă a activității în 1949.

La 5 noiembrie 1944, războiul depășise granițele țării, dar nu se terminase. Un grup de radioamatori se întâlnesc și încearcă reactivarea AARUS *Speranțe și vise*.

În 1945, Ministerul Poștelor organizează examene pentru obținerea certificatelor de radioamatori. Liviu Macoveanu, Ion Răduță, George Craiu, Raul Vasilescu și mulți alții se prezintă cu succes la acestea.

Autorizările însă întârzie. Pasiunea era mare și încet, încet, mulți amatori - în special cei tineri - reîncep traficul folosind indicative false. Exemplu: Mircea Negruți din Timișoara era YQ5U, Dan Constantin devine - YR5J sau YR5"J, amintind de fostul indicativ: YR5XJ. Craiu era YR5R.

În toamna anului 1946, un grup de radioamatori vechi și noi, printre care Ernest Gross, Cezar Ionescu, Vintilă Golumbovici, Paul Popescu Mălăești, Mihai Vasiliu, Cezar Pavelescu, Trifu Septimiu, George Craiu, Liviu Macoveanu, Ion Cioc, Ștefan Stănescu, Iani Teodorescu etc. au întocmit un memoriu ce a fost trimis la Direcția Generală PTT din Ministerul Comunicațiilor, Marele Stat Major al Armatei și la Ministerul de Interne.

Prin aceste memorii se solicita aprobarea reluării activității de radioemisie și recepție a amatorilor și reînființarea Asociației Amatorilor Români de Unde Scurte - AARUS. După multe luni de așteptare, memoriile au primit avize favorabile și s-a trecut, la începutul lui 1948, la reorganizarea AAUSR.

La 25 februarie 1948, Tribunalul Ilfov, Secția Notariat a autentificat Procesul Verbal de Constituire și Statutele, luând ființă *Asociația Amatorilor de Unde Scurte din Romania*, stabilindu-se și schimbarea prefixului din YR în YO, prefix utilizat și astăzi. Sediul era în Calea Văcărești nr. 55, iar colectivul de conducere era format din: președinte ing. Ernest Gross; vicepreședinte ing. Cezar Ionescu; secretar Vintilă Golumbovici; casier Constantin Florian; membri: Mihai I. Popescu; Vladimir Gheorghiu; Viniciu Nicolescu; cenzori: ing. Iordan Vasilescu; Ștefan Stănescu, Vladimir Teodorov; cenzori supleanți: Constantin Honae, Gheorghe Lengel.

În ziua de 2 octombrie 1948, Tribunalul Ilfov, prin Sentința nr. 13, acordă personalitate juridică AAUSR. Hotărârea va fi publicată în Monitorul Oficial din 16 octombrie 1948. Dar trebuie să mai treacă aproape un an până la o reluare timidă a activității legale de emisie.

La 23 august 1949, apar în eter primele indicative YO. Primesc indicative și autorizații 23 de persoane.

La 16 aprilie 1950, are loc prima Adunare Generală a Radioamatorilor YO. Denumirea asociației se schimbă în *Asociația Radioamatorilor de Emisie Recepție de Unde Scurte din RPR*, având ca președinte pe Ernest Gross (YO3AA). Asociația va ajunge la peste 400 de membri, din care 41 emițători și va funcționa în str. Jacques Elias nr. 2 din București. Și această nouă asociație se va înregistra la tribunal.

Se organizează cursuri, examene, se încearcă editarea unei reviste. Este vorba de revista *Radioamatorul*, din care apare doar un singur număr. Se eliberează autorizații și pentru radioamatorii de recepție. Acestea aveau forma YO-R-....(3 cifre).

În 1954, activitatea de radioamatorism este încorporată în cadrul Asociației Voluntare pentru Sprijinirea Apărării Patriei (AVSAP). Inițial denumirea acesteia a fost Asociația Voluntară pentru Tehnică și Cultură Fizică (AVTCF). Sediul central era în București, în Bd. Dacia nr. 13.

Asemenea organizații paramilitare funcționau în toate țările cu *democrație populară*. Ex. DOSAAF în URSS, OSO - Bulgaria, MHSZ - Ungaria, GST - RD Germană, SVAZARM - Cehoslovacia etc. Deși controlată de militari, activitatea de radioamatorism cunoaște o revigorare. Se obțin sedii, se înființează stații colective, se angajează șefi de radioclub salariați în toate cele 16 regiuni administrative, sunt tipărite cărți originale sau traduceri, se construiesc echipamente, se organizează cursuri și examene, se tipăresc revistele *Radio* (noiembrie 1954 - octombrie 1955) și *Radioamatorul* (decembrie 1956 - septembrie 1958). Sunt pregătiți ca radiotelegrafiști numeroși tineri. Printre cei angajați la AVSAP remarcăm pe: Ovidiu Olaru - YO3UD, Mihai Liu - YO3ZC, Cristian Petrică - YO3ZR și Raul Vasilescu - YO3LX. La radiocluburile regionale sunt angajați oameni provenind în general din armată, dar care au ajutat enorm radioamatorismul românesc. Exemplu, Dem Dascălu - YO8DD - Suceava, Nicolae urărescu - YO8ME - Bacău, M. Dobrescu - YO4CS - Galați, Ștefan Burduf - Constanța, David Rusu - YO5DC - Cluj, Alex Kormoș - YO5AFJ - Maramureș, Ion Vereș - YO6GJ - Mureș. Lor li se adaugă numeroși radioamatori activi, dintre care amintim: Dan

Constantin - YO2BU, dr. Mircea Avram - YO2VA, Anastase rentea - YO4ATA, C. Borteanu - YO4WG, N. Tănase - YO4WS, Sever Românu - YO4WV, Gh. Grigorescu - YO4YJ, Vasile Hadnagy - YO5AEX, Iosif Bartl - YO5BQ, L. Kovanda - YO6XI, Gh. Stănciulescu - YO7DZ, T. Băducu - YO7AOG, D. Andronescu - YO7APM, Al. Sârbulescu - YO7DL, Dorel Țanu - YO8RL, Iulian Scărlătescu - YO9VI, Ion Răduță - YO9WL și alții.

Se înființează Radioclubul Central, având indicativul YO3RCC cu sediul în Bd. Muncii 59. Salariați: cpt. Vasile Pancenco, cpt. C. Angelescu și C. Vîrban.

În noiembrie 1955 apare revista *Pentru Apărarea Patriei*, revistă care mai târziu se va transforma în *Sport și Tehnică*. În fiecare număr găsim și câteva pagini dedicate radioamatorismului. Articole cu caracter tehnic, utile pentru radioamatori, se vor găsi și în paginile revistei *Tehnum*.

La 24 martie 1957, are loc Adunarea Generală a membrilor Radioclubului Central. Lucrările sunt conduse de YO3RD. Se alege Consiliul de Conducere al Radioclubului Central, consiliu ce răspundea de întreaga activitate de propagandă, de învățământ și *metodică, tehnică, sportivă și financiar - administrativă*.

Consiliul de Conducere era format din: președinte, Augustin Mitiyko; vicepreședinte, Vasile Pancenco; secretar, Raul Vasilescu; membri: Alex. Mărculescu, Alex. Popovici, Amalia Partin, Oleg Strumschi, Teodor Ghicadia, Viorel Boșcoianu. Comisia de revizie: Gh. Ștefan, Constantin Diaconu, Sergiu Costin. George Craiu - YO3RF nu a mai fost ales în funcții de conducere. De fapt, nu va mai trece mult și va fi arestat, făcând aproape 3 ani de închisoare.

La 14 aprilie 1957, Radioclubul Central AVSAP organizează în 3,5 și 7 MHz Concursul Republican de Unde Scurte, la care au participat 48 de stații de emisie și 54 de recepție. La 14 iulie 1957 a fost organizat Concursul Internațional de Unde Scurte, la care erau invitați să participe numai radioamatori din țările cu *democrație populară*. Aceste competiții se vor transforma apoi în CN și CI pe care le organizăm și astăzi.

În mai 1957, în diferite orașe din țară se organizează expoziții cu aparatură realizată de radioamatori.

La 15 decembrie 1959, este angajat și Iosif Paolazzo - YO3JP, care va fi apoi Secretar General al FRR până în iulie 1989. Această funcție va fi îndeplinită din august 1989 de către ing. Vasile Ciobănița - YO3APG. O dată cu desființarea AVSAP prin HCM 970/12 iulie 1960 și adresa comună UCFS - AVSAP 1128/c/31 august 1960, mișcarea de radioamatori din România este inclusă în cadrul Uniunii de Cultură Fizică și Sport (UCFS) ca ramură de sport tehnic, alături de motociclism, tir, modelism, planorism etc. S-a înființat Comisia Centrală a Sportului Radio.

Activitatea de RA se desfășura în cadrul Federației Sportului Aviatic și Radioamator. La 28 martie 1961, la sediul din Bd. Muncii 59, are loc prima ședință la care au participat: Victor Nicolescu - vicepreședinte al FSAR; Ion Lepădat - secretar general adjunct al FSAR; Iosif Paolazzo - instructor FSAR; lt. col. Ion Vidrașcu; Mihai Tanciu, George Filipeanu, Nicolai Oneci, Teodor Ghicadia, Boris Banțgaf. Victor Nicolescu prezintă noua formă de organizare a radioamatorismului în cadrul UCFS, anunță Biroul Federal și Comisia de Radioamatori. Această comisie era formată din: Mihai Tanciu - președinte; George Filipeanu - vicepreședinte; Iosif Paolazzo - secretar; lt. col. Ion Vidrașcu, Vasile Iliș, Traian Dragnea, Boris Banțgaf, Ion Pantea, Teodor Ghicadia, Nicolae Drăguleanu, Nicolae Oneci - membri. În septembrie 1961, pentru lipsă de activitate, sunt scoși din Comisia de Radiomatori Ion Pantea și T. Dragnea și sunt cooptați Liviu Macoveanu și Petre Cristian.

Dintre problemele ce stăteau în fața acestei comisii amintim: elaborarea unor regulamente de funcționare a radiocluburilor; stabilirea regulamentelor de desfășurare a concursurilor; examenele de radioamatori; acordarea insignei *Radist de Onoare*; colaborarea cu revista *Pentru Apărarea Patriei*; activarea stațiilor de US și chiar UUS; pregătirea competițiilor de *Poliatlon Radio* și *Vânătoare de vulpi*; încadrarea Radioclubului Central cu un tehnician etc. Delegat pe lângă MTTC

- Liviu Macoveanu - YO3RD.

În aprilie 1961, este aprobată lista celor propuși pentru acordarea insignei *Radist de Onoare*, Primesc această distincție 30 de radioamatori, dintre care amintim pe: YO2BB, YO3GY, YO3CZ, YO3FN, YO3AQ, YO3FD, YO3RV, YO3GK, YO4WU, YO5LP, YO6XI, YO7DL, YO8ME, YO8DD etc. Se stabilesc și primele loturi naționale cuprinzând pe cei mai buni din diferite ramuri de activitate. Nicolae Oneci asigură redactarea QTC-ului, care se transmitea duminică dimineața. Aceste emisiuni vor fi apoi transmise de Liviu Macoveanu, Iosif Paolazzo, Andrei Giurgea, iar, în ultima perioadă, de Vasile Ciobănița. Activitatea începe să se desfășoare organizat pe bază de *Calendare competiționale*, având la bază un buget propriu și planuri de venituri și cheltuieli. Numărul de competiții crește și se diversifică. Astfel, pe rând, s-a început organizarea de CN de: Unde Scurte (1951); Unde Ultracurte (1952); Radiotelegrafie viteză și Radiogoniometrie de Amator (1961). Competiții cu caracter internațional: Creație Tehnică (1980); CI de Unde Scurte (1950); CI de Unde Ultracurte (1971); Concursul Internațional de Telegrafie Viteză - Cupa Dunării (1970). De asemenea, în colaborare cu Comisiile regionale și mai târziu cu cele județene, precum și cu alte instituții, se organizează și multe alte competiții. Crește astfel nivelul performanțelor și un număr tot mai mare de radioamatori sunt atrași spre activitatea competițională. Se obțin și numeroase rezultate de excepție, pe plan internațional, în întrecerile organizate de Uniunea Internațională sau de către diferite țări.

În 1964, ia ființă Clubul de performanță YO DX Club și se instituie un program de diplome românești.

La 24 aprilie 1964, se acordă primul titlu de Maestru al sportului pentru radioamatorism lui YO3RD - ing. Liviu Macoveanu. Abia în 1968 vor deveni Maeștri ai sportului și alți radioamatori, dintre care amintim pe: Petre Cezar - YO3FF, George Craiu - YO3RF, Vasile Iliăș - YO3CR, Victor Vazian - YO7DO și Victor Demianovschi - YO6AW. Toți pentru activitate în unde scurte.

Primele titluri de Maestru al sportului obținute pentru telegrafie viteză au fost acordate în 1970 lui Vasile Căpraru - YO3AAJ și lui Iosif Ion Mihai - YO3NN. De atunci, numărul celor care au obținut acest titlu a depășit cu mult o sută.

Cu ocazia împlinirii a 30 de ani de la înființarea primei asociații a radioamatorilor din România, în 1966, a avut loc o adunare festivă la care au participat și mulți radioamatori veterani. O parte din cei care au lucrat înainte de război se reautorizează, primind indicative noi.

La 30 august 1967, prin Hotărârea CNEFS nr. 422, Comisia Centrală a Sportului *Radio* se transformă în Federația Română de Radioamatorism, federație autonomă, care prin intermediul Ministerului Tineretului și Sportului și prin celelalte foruri de conducere care s-au succedat a primit un sprijin permanent din partea statului.

Apar radiocluburi și în județele nou înființate. Activitatea se dezvoltă mult, sunt angajați secretari ai Comisiilor județene, se asigură spații, mobilier și condiții pentru desfășurarea activității. Apar reglementări noi, iar numărul de radioamatori emițători crește până în 1989 la cca 3 000.

În 1982, se acordă primele titluri de Maestru Internațional al Sportului următorilor radioamatori - Unde scurte: George Craiu - YO3RF, Vasile Iliăș - YO3CR, Andrei Giurgea - YO3AC, Sever Diaconu - YO4WU, Ștefan Fenyo - YO3JW, Gheorghe Cerchez - YO2BB, Silviu Mara - YO8FZ; - Radiogoniometrie: Ion Dracea - YO9BTR; - Unde Ultracurte: Iulius Șuli - YO2IS; - Telegrafie viteză: Radu Bratu - YO4HW.

În decursul anilor au funcționat în conducerea FRR ca președinți: general C. Păucă - MFA; ing. Gh. Balaș - MTTC; general Gh. Enciu YO3EG - MAPN; general Nicolae Popescu YO3FZZ - MAPN; ing. Vasile Oceanu - YO3NL, iar ca vicepreședinți: ing. Victor Nicolescu - YO3VN; col. Cezar Petre - YO3FF; ing. G. Craiu - YO3RF; ing. Ilie Mihăescu - YO3CO; ing. Gh. Drăgulescu - YO3FU; Dan Antoni - YO3ZA; ing. Carol Szabo - YO3RU; ing. Cornel Petreanu - YO8TU.

În perioada 1975-1988, se elaborează 14 Buletine Informative, însumând peste 2 450 de

pagini. Se amplifică colaborările cu Uniunea Internațională de Radioamatorism, fiind vizitați în 1976 de președintele Noel B. Eaton - VE3CJ și respectiv - vicepreședintele acesteia, Victor Clark - W4KFC. Se rezolvă problema cotizațiilor, iar delegațiile noastre participă activ la Congresele și Conferințele Regiunii 1 IARU (Varșovia, Olanda, Toremolinos, Tel Aviv etc.).

După Revoluția din decembrie 1989, mișcarea de radioamatorism capătă o nouă perspectivă, fiind eliberată de o serie de restricții. Ministerul Comunicațiilor elaborează un nou Regulament de funcționare a Serviciului de Amator din România..

Se primește dreptul de a lucra în benzile WARC (10, 18 și 24 MHz) și chiar în banda de 6 m (50 - 52 MHz). Se elaborează un nou Statut de funcționare.

Din martie 1990, federația își editează propria revistă lunară, revistă intitulată pe rând: *Radioamator YO*, *Radioamatorul* și *Radiocomunicații și Radioamatorism*. Sunt organizate diferite simpozioane tematice și competiții specifice. Se pun bazele unor Rețele Naționale de Urgență, care lucrează în unde scurte și ultrascurte și care intervin în cazul unor calamități naturale sau situații deosebite. Sunt abordate comunicațiile digitale, benzile superioare de frecvență, se construiește sau se importă aparatură modernă. Aproape tot teritoriul țării este acoperit cu stații de retranslație vocală sau noduri pentru Packet Radio. Cei peste 6 000 de radioamatori autorizați pentru a face emisie sunt grupați în câteva zeci de radiocluburi. Sunt abordate benzile superioare până la 1,2 GHz, moduri noi de lucru, traficul pe sateliți etc.

Activități deosebite se organizează cu diferite ocazii: Olimpiade, Eclipsa, Vizita Papei în România, Aniversarea Zilei Naționale, Ziua Transmisioniștilor, Ziua Mondială a Telecomunicațiilor etc. Apar primele radiocluburi și asociații de drept privat, având la bază Legea 21 din 1924 sau Ordonanța 26 din 2000. Se importă aparatură modernă, dar se și realizează în țară: filtre, antene, kit-uri și subansamble. Tehnica modernă, informatica, microprocesoarele, prelucrarea digitală a semnalelor pătrund și în practica obișnuită a radioamatorilor.

Activitatea acestora se diversifică, cuprinzând

în principal următoarele domenii: radiocomunicații și trafic radio în unde scurte și unde ultrascurte; telegrafie viteză; radiogoniometrie de amator; comunicații digitale și rețele de urgență; construcții de aparatură și cercetări în domeniul radiocomunicațiilor.

În prezent, în întreaga lume există peste 3 milioane de radioamatori autorizați care lucrează pe diferite frecvențe, începând cu undele scurte și terminând cu microundele, folosind cele mai diverse tipuri de emisiuni (telegrafie, SSB, transmisii digitale sau video). Sunt studiate moduri noi de propagare, precum și comunicațiile spațiale.

Radioamatorismul este un hobby, o pasiune, dar este și o activitate cu deosebit impact social, dezvoltând interes pentru electronică, radiocomunicații și informatică. Lumea radioamatorilor este deosebit de eterogenă, cuprinzând cercetători și specialiști în electronică, dar și elevi, studenți, actori, președinți de state, cosmonauți, savanți, medici, muncitori etc. Pe toți îi unește dorința de perfecționare, de autodepășire, de interconectare umană și cooperare umană, fascinația noului.

Forul Internațional al Radioamatorismului (IARU) își are sediul în SUA și a fost condus de Richard Baldwin – președinte (din 1982); Michael J. Owen – vicepreședinte (din 1989); Larry E. Price – secretar (din 1989). În anii 1999, 2004 și 2009 au avut loc modificări în conducerea acestui for. În anul 2009, conducerea acestuia a fost următoarea: Timothy S. Ellam – președinte, Ole Garpestad – vicepreședinte și Rod Stafford – secretar. Pe parcursul anilor, mai mulți reprezentanți ai radioamatorilor din țara noastră au făcut parte din diferite grupe de lucru în calitate de membri IARU. După anul 2000, reprezentanții României în Grupele de lucru pentru *Telegrafie viteză* și Radiogoniometrie au fost Carol Szabo și Gheorghe Paisa.

Statistica consemnează, la 31 decembrie 2009, pentru radioamatorism, următoarea structură organizatorică: 36 de județe angajate în activitatea de radioamatorism; 82 de asociații și cluburi sportive profilate sau cu secții de radioamatorism și asociații județene – membre ale federației; peste 3000 de sportivi legitimați (1715 seniori, 959 tineret

și juniori, 335 copii); un mare număr de antrenori și în special instructori care asigură inițierea și îndrumarea tineretului în această ramură de sport.

În anul 2001, FR de Radioamatorism a organizat la Constanța (Mamaia) cea de-a IV-a ediție a CM de telegrafie viteză, sportivii noștri obținând o medalie de bronz pe echipe seniori și 2 medalii de bronz la juniori prin Daniela Manea și Mihai Hârjan.

Printre evenimentele deosebite desfășurate în țara noastră se înscrie și cea de-a V-a ediție a Simpozionului și întâlnirii transfrontaliere a radioamatorilor organizată la Pecica (județul Arad) în luna mai 2008, la care au fost prezenți peste 300 de participanți din 5 țări.

Pe parcursul a 32 de ani (1977-2009), radioamatorii români au realizat un bilanț general deosebit cucerind, la cele 3 ramuri (unde scurte, telegrafie viteză, radiogoniometrie), la CM și CE de seniori, juniori și cadeți 174 de medalii (20 de aur, 51 de argint și 103 de bronz). Pe ramuri, bilanțul se prezintă astfel:

- **UNDE SCURTE** – CM seniori (perioada 1987-1994) – 4 medalii (1 argint și 3 bronz); CE seniori (perioada 2000-2009) – 4 medalii (2 aur - Andi Ruse și Ionuț Pițigoi – 1 argint și 1 bronz).

- **TELEGRAFIE VITEZĂ** – CM seniori (perioada 1995-2009) - 63 medalii (8 aur: Janeta Manea (5), Gabriela Ivan (1), Bogdan Buzoianu (2) – 16 argint și 39 bronz); CM Veterani – 1 medalie de bronz; CM juniori (perioada 1995-2009) – 31 medalii (14 argint și 17 bronz); CM cadeți (perioada 2003-2009) – 14 medalii (3 aur: Vasilica Trofin, Andrei Bidirliu, Petre Ionuț Chiriac – 1 argint și 10 bronz); CE seniori (perioada 2004-2008) – 4 medalii (3 aur: Janeta Manea (1), Bogdan Buzoianu (2) – 2 argint și 9 bronz); CE juniori (perioada 1983-2008) – 21 medalii (3 aur: Manuela Ailincăi (1), Ionela Trofin (1), Cristian Ionuț Hâldan (1) – 9 argint și 9 bronz); CE cadeți (perioada 2004-2008) - 15 medalii (4 argint și 11 bronz).

- **RADIOGONIOMETRIE** – CM seniori - 1 medalie aur – Natalia Făget (1986); CM juniori – 1

medalie de bronz (1998); CE seniori (1977) - 4 medalii (3 argint și 1 bronz); CE juniori (1977) – 1 medalie bronz.

Componența Biroului FRR în anul 2000: Nicolae Popescu - președinte de onoare; Vasile Oceanu - președinte; Cornel Petreanu - vicepreședinte; Vasile Ciobănița - secretar general; Gheorghe Drăgulescu - secretar federal; Radu Bratu, Mihai Mateescu, Adrian Sinițaru, Ioan Folea, Vasile Durdeu, Marcel Aleca,

Nicolae Dincă, Adrian Endrejewski, Adrian Stănescu, Vasile Pestrițu, Gheorghe Nae - membri.

În anul 2001, federația s-a reorganizat în conformitate cu prevederile Legii educației fizice și sportului Nr. 69, din 28 aprilie 2000. Adunarea generală din 17 noiembrie a adoptat noul Statut și a ales Consiliul de administrație (format din 15 membri), ca organ de conducere al federației, având ca președinte de onoare pe Radu Bratu și ca președinte pe Vasile Oceanu. S-a stabilit, de asemenea, Consiliul director - organul de administrare și gestionare al federației - compus din: Vasile Ciobănița - secretar general; Gheorghe Drăgulescu - secretar federal; Ioana Berbecaru - contabil.

Aceeași conducere a funcționat și în anii 2002 și 2003. În perioada 2004-2007, organul de conducere al Federației a avut următoarea componență: președinte – Virgiliu Niculescu; vicepreședinți – Cornel Petreanu și Liviu Olteanu (2006 și 2007); membri – Adrian Sinițaru, Augustin Preoteasa, Gheorghe Paisa, Adrian Marcu, Vasile Durdeu, Marius Mitruț, Nicolae Dincă, Vasile Groșoiu, Ovidiu Burducea, Dumitru Mălinaș, Alexandru Pănoiu, Marian Paicu. Secretar general – Vasile Ciobăniță, secretar federal – Gheorghe Drăgulescu. Consiliul de administrație care a condus activitatea federației în anul 2008 și 2009: președinte – Virgiliu Niculescu; vicepreședinte – Cătălin Negulescu, secretar general – Vasile Ciobăniță, secretar federal – Gheorghe Drăgulescu, contabil – Liliana Zehra.

RETROSPECTIVĂ ÎN IMAGINI

Campionatul mondial de telegrafie viteză -2007, desfășurat la Belgrad (Serbia), unde România a câștigat 25 de medalii la individual și una la echipe (2 aur, 8 argint, 16 bronz.

Medaliile în probele individuale au fost obținute de:

Bogdan Buzoianu

(1 medalie de aur); Andrei Bidirliu (1 medalie de aur și 2 de bronz);

Janeta Manea (2 medalii de argint și 3 de bronz);

Cristian Hâldan (1 medalie de argint și 4 de bronz);

Ionela Trofin (1 medalie de argint și 1 de bronz);

Alexandru Coca Pavlic (1 medalie de argint și 1 de bronz);

Cristinel Covrig (1 medalie de argint și 1 de bronz);

Vasilica Trofin (1 medalie de argint);

Mihai Costache (1 medalie de argint);

Adelina Astefani (2 medalii de bronz);

Gabriela Ivan (1 medalie de bronz).

2004 - SATU MARE
2005 - MANGALIA
2006 - PLOIEȘTI
2007 - CÂMPULUNG MOLDOVENESC
2008 , ALBA IULIA
2009 - TÂRGU JIU
2010 - DROBETA TURNU SEVERIN

Simpo YO. El a fost organizat la Slatina in 20-21 septembrie 1980 in localul Casei de Cultura a Sindicatelor. Cu ajutorul prietenilor nostrii Ovidiu (YO7VP) si Marius (YO7BBE) am intrat in posesia Programului si a unei fotografii de grup.

FIGURI REPREZENTATIVE

AILINCĂI, MANUELA – radioamator-telegrafie. S-a remarcat în anul 1983, la CE de juniori, unde a cucerit o medalie de aur (recepție regularitate) și 2 medalii de argint (transmitere și recepție viteză).

AIRINEI, MIHAI – radioamator specializat în domeniul telegrafiei; și-a desfășurat activitatea la CS *Ceahlăul* din Piatra Neamț (antrenor Gh. Paisa); campion și medaliat la CN; indicativ de apel YO8SMA; pe plan internațional, la CE de juniori, intră în posesia medaliei de argint, în proba individuală morse runner, iar la CM de juniori, din 2009, obține medalia de bronz, la Rufz.

ALECA, MARCEL (1946), n. în Brăila. Economist, absolvent al Facultății Economia Comerțului Exterior, din cadrul ASE București. Activează ca șef al compartimentului resurse materiale. Sportiv de performanță în domeniul radioamatorismului, cu indicativul YO4ATW. S-a inițiat în tainele acestui sport sub îndrumarea radioamatorului Neculai Ilie. Și-a desfășurat activitatea ca sportiv la "Radioclubul județean Brăila", după 1960, avându-l ca antrenor pe Boris Ispir. Multiplu campion național. Peste 15 selecții în loturile naționale. A realizat performanțe deosebite la CM IARU (unde scurte) cu echipa națională la edițiile din 1987 – medalie de argint, 1992, 1993 și 1994 – medalii de bronz. A activat ca

instructor radio (1987-1990). Este membru al Clubului de Performanță al Radioamatorilor Români (YO-DX-Club). În perioada 1997-2000, a fost membru al Biroului Federației Române de Radioamatorism, iar în 2006-2007 Președinte al Comisiei de Cenzori. Maestru și Maestru Emerit al Sportului. Pentru performanțele sale a primit diferite trofee, cupe și diplome (CQWW; CQWPX; CQAA; WAE).

ASTEFANI, ADELINA – radioamator – telegrafie; a activat la „CSM” (2005) și „Palatul copiilor” (2006) din Iași, iar în 2010 s-a transferat la „CSTA” Suceava; campioană națională și medaliată la CN. Palmaresul său internațional cuprinde 17 medalii, realizate astfel: CE de cadeți (2004 și 2006) – 6 medalii de bronz, în probe individuale; CM de cadeți (2007) – 2 medalii de bronz, la recepție și transmisie viteză; CM de juniori (2009) – 3 medalii de bronz în probe individuale; CE de seniori (2004, 2008) – 2 medalii de bronz, cu echipa; CM de seniori (2005, 2006, 2007, 2009) – o medalie de argint și 3 de bronz, toate în clasamentul general pe echipe.

BABEU, PAVEL – radioamator specializat în domeniul radiogoniometriei; antrenor de radioamatorism; și-a desfășurat activitatea în diferite structuri organizatorice specifice, printre care: „Radioclubul” Dâmbovița (1993); „DJTS” Dâmbovița (1996); „Radioclubul Hunedoara (1998); „Radioclubul” Dâmbovița (2000); multiplu campion

și medaliat la CN; pe plan internațional, a obținut medalia de argint, la CE de juniori, în anul 1977 (Skopje), în proba pe echipe 3,5 Mhz; în perioada 1996-1997, a fost antrenor la lotul național de radiogoniometrie; membru în Biroul FR de Radioamatorism (1997).

BACIU, AUREL – radioamator – unde scurte; și-a desfășurat activitatea la „CSTA” București; medaliat la CN; medaliat cu bronz la CM de unde scurte, din anul 1994, în proba pe echipe mixte; membru al Biroului FR de Radioamatorism (1997-1998).

BAKO, LADISLAU - radioamator –unde scurte; a activat la „Radioclubul” județului Harghita; medaliat la CN; medaliat cu bronz la CM de unde scurte, din anul 1994, în proba pe echipe mixte.

BARTOK, JOSZEF–radioamator specializat în domeniul undelor scurte; și-a desfășurat activitatea la mai multe structuri organizatorice specifice, printre care: *CSTA* București (1997); *CSM Sfântu Gheorghe* (1999); *DJTS Covasna* (2000); *ACS KSE Tg. Secuiesc* (din 2006); campion și medaliat la CN; medaliat cu argint la CE de seniori, din 2009, în proba individuală CW/SSB.

BĂLAN, CONSTANTIN – sportiv de performanță, radioamator specializat în domeniul undelor scurte; Antrenor de radioamatorism; a activat la *Radioclubul* județean și *CSM Iași*; a contribuit la obținerea unor rezultate semnificative pe plan internațional la CM de unde scurte în proba pe echipe: în 1987 cu argint, în 1992, 1993 și 1994 cu bronz; ca antrenor de radioamatorism – a activat la *Radioclubul* județean și *Palatul Copiilor* din Iași; a pregătit și promovat numeroși sportivi care s-au afirmat pe plan internațional printre care: Gabriela Ivan și Mihai Costache – medaliați la CM și CE; membru al Biroului FR de Radioamatorism (1994-1996). Maestru al Sportului.

BECHEȘ, HORIA – radioamator specializat în domeniul undelor scurte; a activat la *Radioclubul*

București; multiplu medaliat la CN; pe plan internațional, a contribuit la obținerea medaliei de bronz, în proba pe echipe, la CM de unde scurte, din anul 1993.

BIDIRLIU, ANDREI (1992), n. în Iași. Elev la liceul de informatică. Radioamator specializat în probele de telegrafie e la 9 ani, sub îndrumarea prof. Cristian Popovici. Și-a desfășurat activitatea la *CSM* și *Palatul Copiilor* din Iași, până în anul 2009, iar din 2010 la *CSTA* din Suceava. A obținut 10 titluri de campion național de juniori. Component al loturilor naționale de cadeți, juniori și seniori, a contribuit la câștigarea a 18 medalii la CM și CE. Astfel: la CM de cadeți, din 2005 și 2007, obține medalia de aur la morse runner și 4 medalii de bronz, iar la CM de juniori (2009) două medalii de argint; în clasamentul general pe echipe, la CM de telegrafie seniori a intrat în posesia medaliei de argint la ediția din 2005 și a 3 medalii de bronz în 2006, 2007 și 2009; se remarcă și la CE de cadeți, din 2006 și 2008, cu 2 medalii de argint și 4 de bronz, toate în probele individuale, precum și la CE de seniori (2008) cu o medalie de bronz, în proba pe echipe. Maestru al Sportului.

BIRO, GABRIEL – radioamator specializat în domeniul undelor scurte; a activat la *Radioclubul* Harghita; multiplu medaliat la CN; participant la CM de unde scurte, din 1992 și 1994, a contribuind la obținerea medaliei de bronz în probele pe echipe.

BRATU, RADU - YO4HW (1941), n. în Călărași. De profesie inginer, devine radioamator încă din 1963. Pasionat de trafic radio în unde scurte și telegrafie viteză, câștigă numeroase titluri de campion național și internațional, atât la individual cât și cu echipa radioclubului YO4KCA, începând cu anul 1970. Cel mai bun sportiv al anului în diferite perioade, Radu Bratu s-a impus în lumea radioamatorilor ca un excelent concurent și organizator de competiții. Antrenor de radioamatorism cu contribuții deosebite la formarea și promovarea de tineri radioamatori care s-au afirmat pe plan național și internațional. Antrenor la

lotul național de radiotelegrafie (1998-2000 și în alte perioade). A contribuit la obținerea de către sportivi săi a numeroase medalii la CM și CE. Din 1980, a fost ales secretar al CJ Radioamatorism Constanța și șef al Radioclubului Județean - YO4KCA, unul din cele mai active cluburi județene din țară. Membru al Comitetului și al Biroului Federației Române de Radioamatorism (1994-2003). În anul 2001, a fost ales președinte de onoare al FR de Radioamatorism. Pasiunea sa pentru radioamatorism a transmis-o soției și fiului său, care dețin licențe de radioamatori. Maestru internațional al sportului (1982). Arbitru internațional. Maestru emerit al sportului.

BUZOIANU, EMIL-BOGDAN (1980), n. în Piatra Neamț. Profesor de educație fizică, absolvent al Facultății de educație Fizică și Sport din cadrul Universității *Alexandru Ioan Cuza* din Iași, promoția 2008. În anul 2000, a urmat

Cursurile de operator calculator al *International Computer School*, cursuri avizate de Ministerul Educației Naționale. Antrenor de radioamatorism, absolvent al Școlii Naționale de Antrenori (2001-2002). Radioamator autorizat, clasa a 2-a din anul 1998, având indicativul de apel YO8RJV. Legitimat la CS *Ceahlăul* Piatra Neamț, unde s-a pregătit sub îndrumarea antrenorului emerit Gheorghe Paisa. Multiplu campion național la telegrafie viteză între 1999-2008. S-a afirmat pe plan internațional printr-o suită de performanțe de prestigiu la telegrafie viteză: medalii de bronz la CM din 1999 și 2001; medalii de argint și bronz la CM din 2003; campion european și o medalie de bronz în 2004; medalie de argint la CM din 2005; campion european în 2006; campion mondial în 2007; campion european în 2008; recorduri mondiale în 2005, 2006 și 2007. Maestru emerit al sportului (2005). Decorat cu medalia *Meritul sportiv* clasa I (2004).

CAMINSCHI, GEORGE – radioamator – unde scurte; medaliat la CN; a făcut parte din echipa care,

la CM de unde scurte, din anul 1987, a obținut medalia de argint, prima performanță la o competiție oficială la această ramură.

CĂPRARU, VASILE – radioamator-radiotelegrafie; antrenor de radioamatorism, cu contribuții la formarea și promovarea de tineri radioamatori; indicativ de apel YO3AAJ; antrenor la lotul național de telegrafie viteză (1998-2000). Maestru al Sportului (1970).

CÂMPEANU, GHEORGHE – radioamator specializat în probele de telegrafie; a activat la CS *Petrolul* din Ploiești (1995-2001); medaliat la CN; a avut contribuție semnificativă la CM de telegrafie, pentru seniori, unde a obținut 8 medalii: 2 de argint (transmitere viteză și combinat) și 3 de bronz (recepție viteză, general individual și general echipe) la ediția din 1995 și alte 3 medalii de bronz (1997, 1999 și 2001) în clasamentul general echipe. Maestru al Sportului.

CHIRA, LIVIA – radioamator – radiogoniometrie; participantă la CE de radiogoniometrie, din anul 1977 (Skopje), unde a cucerit medalia de argint în proba pe echipe 3,5 Mhz, împreună cu Lucreția Timoceă.

CHIRIAC, PETRE-IONUȚ – radioamator specializat în probele de telegrafie; și-a desfășurat activitatea la *CSTA* din București; medaliat la CN; se remarcă în anul 2009, la CM de telegrafie, pentru cadeți, unde cucerește medalia de bronz în proba RUFZ și pe cea de aur la morse runner; concomitent, la CM de seniori, din 2009, contribuie la câștigarea medaliei de bronz, în clasamentul general pe echipe.

CIOBĂNIȚĂ, VASILE (1947 - 2012), n. în Negrești, jud. Neamț. Inginer, absolvent al Facultății de Electronică și Telecomunicații, secția radio-tehnică, din cadrul Institutului Politehnic București, promoția 1973. Devine radioamator de recepție în 1962, iar în 1967

primește indicativul YO8APG. A activat la *Radioclubul* și *CSAT* București. Medaliat la campionatele naționale. După absolvire va lucra până în august 1989, ca cercetător științific în domeniul proiectării și realizării de aparatură pentru radiocomunicații în cadrul ICITA (Institutul de Inginerie Tehnologică al Armatei). A susținut numeroase referate la diferite sesiuni științifice. A publicat câteva cărți și numeroase articole în diferite reviste tehnice. Coautor la lucrarea *Pagini din istoria electronicii și radiocomunicațiilor*, publicată în 1998 la Editura Național. Din ianuarie 1993 este redactor al revistei oficiale a FRR, revistă cu apariție lunară și care se intitulează *Radiocomunicații și Radioamatorism*. A colaborat la elaborarea istoricului și articolelor privind figurile reprezentative din domeniul radioamatorismului care au publicate în ediția I a Enciclopediei Educației Fizice și Sportului din România (2002). În perioada anilor '70 a asigurat redactarea și transmiterea QTC-ului, care a contribuit la promovarea radioamatorismului. Din august 1989 este secretar general al FRR. A adus o contribuție însemnată la popularizarea și dezvoltarea radioamatorismului în țara noastră. În cei peste 20 de ani cât a îndeplinit această funcție, radioamatorii români au obținut 165 medalii din care: 6 la CM și CE de unde scurte și 159 la CM și CE de telegrafie viteză. În decembrie 2009, YO3JW i-a înmănat secretarului general al FRR - Vasile Ciobăniță (YO3APG), placheta care atestă calitatea de **“Membru de Onoare al Societății Române a Radioamatorilor”**, pentru activitatea desfășurată în vederea susținerii și promovării radioamatorismului românesc.

COBILINSCHI, SORIN – radioamator – unde scurte; medaliat la CN; a contribuit la obținerea medaliei de argint la CM de unde scurte, din anul 1987, în proba pe echipe.

COCOTĂ, GHEORGHE – radioamator practicant al radiogoniometriei; și-a desfășurat activitatea la „CSȘ” Petroșani și „Radioclubul” Hunedoara; campion național; participant la CM de

radiogoniometrie pentru juniori, din 1998 (Ungaria), unde a intrat în posesia medaliei de bronz, în proba individuală.

COJOCARU, CONSTANTIN-LUCIAN – radioamator specializat în domeniul telegrafiei; și-a desfășurat activitatea la CS *Ceahlăul* din Piatra Neamț (antrenor Gh. Paisa); indicativ de apel YO8SLC; medaliat la CN; pe plan internațional a debutat în anul 2004, la CE de cadeți cu argint la Rufz și bronz la recepție viteză, iar la CE de seniori cu bronz în proba pe echipe.

COLICUIE, ADRIAN – radioamator de performanță în domeniul undelor scurte; a fost legitimat la *Radioclubul* București, apoi la AS (CS) *CFR* Oravița (în 1998 la *Radioclubul* Caraș Severin); indicativ de apel YO2BV; multiplu campion național; a obținut două medalii de bronz, cu echipa la CM de unde scurte în 1992 și 1993; Membru al Clubului de performanță a radioamatorilor români (YODX Club). Maestru și Maestru Emerit al Sportului.

COSTACHE, MIHAI (1961), n. în Iași. Inginer de sistem – programator profesionist, absolvent al Facultății de Electrotehnică, din Iași, promoția 1986 și al programului de masterat de la Regent University – SUA (1992). Își desfășoară activitatea profesională în calitate de consultant în domeniul informației. A practicat șahul și în special radioamatorismul. A fost inițiat, ca radioamator, de către antrenorii Ioan Leonte și Constantin Cucu, la Radioclubul județean Iași (1973), iar în continuare, până în 2004, a fost îndrumat de antrenorul Constantin Bălan. În perioada 2005-2009, a fost legitimat la ACS ”Palatul Copiilor” Iași (antrenor Cristian Popovici), iar din 2010 s-a transferat la ”CSM” Iași (antrenor Gabriela Ivan). Indicativ de apel YO8COL. Participant activ la CN unde s-a clasat constant în primele trei locuri, în diferite probe de

telegrafie. Component al lotului național (antrenor Gh. Paisa), a participat la diferite acțiuni internaționale, la CM și CE de telegrafie. La CM a realizat următoarele performanțe: în 2006 (Primorsko – BUL) – medalie de bronz în proba pe echipe mixte, locul V la morse runner și 2 locuri VI la RUFZ – indicative și recepție viteză; în 2007 (Belgrad – SRB) medalie de argint la morse runner, 2 locuri IV la individual compus și recepție viteză, 1 loc V la RUFZ și locul VI la transiere viteză; în 2009 (Obzor – BUL) – locul VI la RUFZ. În anul 2008, la CE de la Pordenone (ITA) – a obținut 2 medalii de bronz la morse runner și proba pe echipe. Palmaresul său s-a îmbogățit în anul 2010 la CE (medalie de argint la morse runner și de bronz la recepție viteză) și la Cupa Europei (medalie de aur la morse runner și 2 medalii de bronz la RUFZ și pe echipe). Maestru al sportului.

COVRIG, CRISTIAN-AURELIAN – Radioamator cu performanțe deosebite în telegrafie viteză; a fost legitimat la *Radioclubul* din Galați (1995), iar din 1996 la CS *Petrolul* Ploiești; multiplu campion național; a realizat performanțe de excepție pe plan internațional: la CM de telegrafie viteză, pentru juniori, din 1995, obține 2 medalii de argint; la CE de seniori, din 2004 – 2 medalii de bronz, la CM de seniori, din perioada 1995-2009, 4 medalii de argint (2 în probele individuale și 2 în cele pe echipe) și 16 medalii de bronz, câte 8 în probele individuale și pe echipe. În total, palmaresul său până în anul 2009 cuprinde 24 de medalii. Maestru Emerit al Sportului.

CRAIU, GEORGE - YO3RF (1921-1986), n. în București. Inginer constructor, absolvent al Institutului Politehnic București, a lucrat mulți ani în proiectare. Pasionat de radioamatorism, a desfășurat o activitate deosebită în acest domeniu. A adus o contribuție însemnată la reorganizarea radioamatorismului după 1948. A făcut parte din Comitetul și Biroul federal (peste 30 de ani), mulți ani îndeplinind și funcția de vicepreședinte și reprezentant al României la Uniunea Internațională. Multiplu campion național și internațional. În

calitate de arbitru internațional, a arbitrat numeroase competiții de unde scurte și telegrafie viteză. A ținut cursuri de inițiere, a publicat numeroase articole tehnice și de promovare a radiocomunicațiilor. În anul 1968 a primit titlul de maestru al sportului. Maestru internațional al sportului în anul 1982.

CRISTEA, GHEORGHE – radioamator în domeniul undelor scurte; a activat la *Radioclubul* Călărăși medaliat la CN; pe plan internațional, a contribuit la obținerea medaliei de bronz, în proba pe echipe, la CM de unde scurte, din anul 1993.

DASCĂLU, DUMITRU - YO8DD (1914-1988), n. în Dolhasca, jud. Suceava. După terminarea liceului, în 1931, intră la școala de Ofițeri Geniu din București, pe care o va termina în 1934, devenind maestru militar - radiotelegrafist. În perioada 1934-1940 îl găsim la Batalionul 2 Pionieri de Munte din Miercurea Ciuc. În această perioadă devine radioamator și va lucra mult cu indicativul YR5DD. Între 1941-1945 s-a

aflat pe front. După război este pensionat și între 1949-1956 lucrează în calitate de contabil normator la Gostat Ițcani. În 1956, este angajat de AVSAP ca șef al Radioclubului Regional Suceava, unde va depune o muncă extraordinară de promovare a telegrafiei și a radioamatorismului în rândul celor tineri. Radist de onoare, Maestru al sportului, multiplu campion național la telegrafie viteză (1964, 1965, 1966, 1968), dovedind temeinice cunoștințe în domeniul telegrafiei.

DĂNCILĂ, MARIUS – radioamator – unde scurte; medaliat la CN; component al echipei care a obținut medalia de argint la CM de unde scurte, din anul 1987.

DINCĂ, NICOLAE - YO3ND (1947), n. în Craiova. Profesor de radiocomunicații și electronică. Radioamator din 1970. Lucrează la Palatul Național al Copiilor din 1972, instruind în această perioadă numeroase serii de copii. Pasionat de trafic radio și competiții, obține numeroase rezultate deosebite, atât la competițiile interne cât și la cele internaționale (WPX, CM IARU etc.). Este Maestru al sportului și

arbitru internațional. Radioclubul YO3KPA, condus de prof. Nicolae Dincă, este unul din cele mai competitive cluburi din țară, fiind dotat cu aparatură și antene performante. Pasiunea pentru radioamatorism a transmis-o și familiei, copiii săi fiind la rândul lor radioamatori pasionați, cu rezultate deosebite. A fost membru al Biroului Federației Române de Radioamatorism (1997-2007) și președinte al Comisiei Centrale SWL Tineret (2006-2009).

DOROBANȚU, MARIA – radioamator-telegrafie viteză, legitimată la *Radioclubul* Constanța. Participantă la CM de telegrafie a realizat următoarele performanțe: 2 medalii de bronz (transmitere viteză și în clasamentul general pe echipe) și 3 locuri IV în probe individuale la ediția din 1995; medalie de argint (transmitere viteză), medalie de bronz (clasamentul general pe echipe) și 2 locuri IV în probe individuale, în 1997.

DRĂCEA, ION – radioamator specializat în ramura radiogoniometriei; indicativ de apel Y09BTR; medaliat la CN; se numără printre primii medaliați din țara noastră, în ramura radiogoniometriei, care la CE din 1977 (Skopje) cucerește două medalii de argint, în proba pe echipe (3,5 și 144 MHz), precum și o medalie de bronz în proba individuală – 144 MHz; în 1982, i s-a acordat titlul de Maestru Internațional al Sportului.

DRĂGULESCU, GHEORGHE – inginer; sportiv, antrenor și conducător în domeniul radioamatorismului; sportiv de performanță specializat pe frecvența unde scurte; legitimat la *Radioclubul* și *CSTA* București; indicativ de apel YO3FU; multiplu campion național; a contribuit la câștigarea medaliei de argint la CM de unde scurte din 1987 și a celor de bronz la edițiile din 1992, 1993 și 1994, toate în proba pe echipe; peste 15 ani a îndeplinit funcția de secretar federal, vicepreședinte și membru al Biroului FR de Radioamatorism; membru al Grupului de lucru IARU, pentru telegrafie viteză; Maestru Emerit al Sportului.

DURDEU, VASILE - radioamator specializat în domeniul undelor scurte și ultra scurte; și-a desfășurat activitatea la „CSM” Cluj-Napoca; a fost o prezență activă la CN devenind multiplu campion; a fost membru al Biroului FR de Radioamatorism (1996-2007) și președinte al Comisiei centrale pentru creație tehnică (2006-2009).

ENE, FLORIN – radioamator – unde scurte; medaliat la CN; a făcut parte din echipa care la CM de unde scurte, din anul 1992, a obținut medalia de bronz.

ENE, IOANA-DIANA(1995), n. în Iași, elevă; a început să practice radioamatorismul la vârsta de 10 ani, la *CSM* Iași, sub îndrumarea antrenorei Gabriela Ivan; prin realizările sale pe plan intern și internațional, s-a înscris în noua promoție a radioamatorilor

de perspectivă, în domeniul telegrafiei - indicativ de apel YO8TOC; selecționată de 3 ori în loturile naționale unde s-a pregătit cu antrenorul Gh. Paisa; s-a remarcat la CE de juniori, din 2010, unde a obținut 4 medalii de bronz și tot atâtea de bronz la Cupa Europei, din același an.

FĂGET, NATALIA (1954), n. în Deva. Sportivă, radioamator receptor. După terminarea Școlii Profesionale de laborant chimist, se va înscrie la Radioclubul Județean Hunedoara, unde, sub conducerea antrenorului Gh. Pantelimon, începe pregătirea în domeniul radiogoniometriei de amatori. Talentată, cu o voință și o condiție fizică excelente, începe să domine campionatele naționale, câștigând diferite medalii, inclusiv de aur. Cel mai important succes va fi însă câștigarea titlului de campioană mondială în 1986 în Iugoslavia. La puțin timp după acest succes, pleacă împreună cu soțul în Canada.

FENYO, ȘTEFAN – radioamator specializat în domeniul undelor scurte; a activat în cadrul mai multor structuri organizatorice specifice din 1997 fiind membru al *CSTA* București; indicativ de apel

YO3JW; medaliat la CN de unde scurte; a contribuit la câștigarea primei medalii, pentru unde scurte din țara noastră, la CM din anul 1987, intrând în posesia argintului, în proba pe echipe; s-a implicat activ în susținerea și dezvoltarea radioamatorismului, îndeplinind mai multe funcții, printre care: membru al Biroului FR de Radioamatorism (2001-2002); președinte al Comisiei de Apel din cadrul federației (2006-2009). Pentru realizările sale în 1982, i s-a acordat titlul de Maestru Internațional al Sportului. **FRUNZETTI, DAN** – radioamator – unde scurte; medaliat la CN; component al echipei care a obținut medalia de argint la CM de unde scurte, din anul 1987.

GIURGEA, ANDREI - YO3AC (1941-1999), n. în București. Inginer. Radioamator din 1955, reușește câteva performanțe de excepție, recunoscute și de diferite cluburi și asociații din întreaga lume. Astfel, devine membru al Clubului FOC (Anglia), DIG (Germania), HSC (Germania), YO DX (Romania) etc. Dintre trofeele câștigate amintim: 5 Band DXCC, 6 Band DXCC și respectiv 7 Band DXCC, care confirmă legături radio cu țările lumii în 5, 6 și respectiv 7 benzi diferite de frecvență. A câștigat numeroase competiții interne și internaționale de unde scurte. A făcut parte din echipele care la CM de unde scurte a obținut medalia de argint în 1987 (prima la această specialitate) și pe cea de bronz în 1994. Mulți ani, a făcut parte din Comitetul și Biroul federal (1994-1998). Între 1976-1999 a transmis prin radio, săptămânal, emisiunea de informații și știri a federației. În 1975 devine Maestru al sportului, iar în 1982 - Maestru internațional.

GRECU, ADAM(1950), n. în Vetrișoaia, jud. Vaslui. Studii liceale. Antrenor de radioamatorism, absolvent al Școlii Naționale de Antrenori. Sportiv de performanță în domeniul radioamatorismului, legitimat la Radioclubul județean Iași (1970-1999), având ca antrenori pe Constantin Cucu și Ioan

Leonte. Începând din anul 2000, s-a transferat la "CSM" Iași unde s-a pregătit cu antrenorea Gabriela Ivan. La începuturile activității sale a obținut performanțe în frecvența undelor scurte, iar ulterior în specialitățile telegrafiei. Indicativ YO8BIG. Multiplu campion național (ultimul titlu în anii 2008 și 2009) și numeroase clasări pe locurile II și III la CN. Component al loturilor naționale unde s-a pregătit cu antrenorii Radu Bratu, până în anul 2002 și apoi cu Gheorghe Paisa. LA CM de unde scurte, din anul 1994, a contribuit la obținerea medaliei de bronz în proba pe echipe. La Cupa Europei, din 2010, câștigă medalia de argint la transmitere viteză și medalia de bronz cu echipa. Maestru al sportului.

GRIGORE, GEORGE – radioamator în domeniul undelor scurte; antrenor de radioamatorism; a activat la *Radioclubul Brăila*; indicativ de apel YO4WA; multiplu medaliat la CN; participant la CM de unde scurte, din 1992 și 1993, a contribuit la obținerea medaliei de bronz, în probele pe echipe; ca antrenor a contribuit la inițierea și pregătirea unor noi promoții de radioamatori, printre care s-au aflat și Remus Vălcu, Gheorghe Savu și alții.

GRIGORE, VIOREL – radioamator – unde scurte; medaliat la CN; medaliat cu argint la CM de unde scurte, din anul 1987, în proba pe echipe.

GRÜNBERG, FRANCISC- radioamator-unde scurte; medaliat la CN; a contribuit la obținerea medaliei de argint la CM de unde scurte, din anul 1987, în proba pe echipe.

HÂLDAN, CRISTIAN-IONUȚ – radioamator specializat în probele de telegrafie; și-a desfășurat activitatea în Iași, la CSM (până în 2006), *Palatul Copiilor* (până în 2009), iar din 2010 s-a transferat la CSTA Suceava; multiplu campion național; a realizat performanțe deosebite pe plan internațional la CM și CE de seniori și juniori, contribuind la obținerea a 21 de medalii, din care 6 de argint și 15 de bronz; la CM de telegrafie juniori (2005, 2007) obține 3 medalii de argint și 6 de bronz, toate în probele individuale, iar

la CM de seniori (2003-2007) o medalie de argint și 3 de bronz, în probele pe echipe; pe plan european, la competiția juniorilor, din 2004 și 2006, obține 2 medalii de argint și 5 de bronz, iar la seniori o medalie de bronz, cu echipa în 2004. Maestru al Sportului.

HÂRJAN, MIHAI – radioamator specializat în probele de telegrafie; a activat la *Radioclubul* și *CSTA* din București; medaliat la CN; se afirmă în probele individuale la CM, pentru juniori, unde obține: medalie de bronz în 1997, 2 medalii de argint în 1999, medalie de bronz în 2001; concomitent, participă și la CM de seniori, contribuind la câștigarea medaliei de bronz, în clasamentul general pe echipe în 1997, 1999 și 2001. Maestru al Sportului.

HOLLSCHWANDER, GÜNTHER – radioamator de performanță, legitimat la *Radioclubul* județean Caraș-Severin; indicativ de apel YO2GZ; a obținut rezultate semnificative la CN de unde scurte, în probele individuale și pe echipe; component al lotului național, a contribuit la obținerea medaliei de bronz la CM de unde scurte din 1994, în proba pe echipe mixte; s-a implicat activ în organizarea activității radioamatorilor, pe plan județean - în perioada 1974-1976 a îndeplinit funcția de șef al *Radioclubului* județean Caraș-Severin, iar în 1988, în cadrul Comisiei județene de Radioamatorism, devine responsabil pentru ultrascurte; membru al Clubului de performanță a radioamatorilor români (YODX Club). Maestru al Sportului.

HURMUZESCU, DRAGOMIR- vezi Personalități

HUZUM, AMELIA – radioamator-telegrafie viteză; legitimată la CSM Iași; campioană și medaliată la CN. Participantă la CE de juniori, în anul 2004, unde a obținut medalia de argint (recepție viteză) și pe cea de bronz (transmitere viteză), iar la CE de seniori, din același an, a contribuit la câștigarea medaliei de bronz, în proba pe echipe mixte.

IORDĂNESCU, MARCEL – radioamator –unde

scurte; a activat la „Radioclubul” județului Constanța; medaliat cu bronz la CM de unde scurte, din anul 1994, în proba pe echipe mixte.

IOVĂNUȚ, OCTAV – radioamator – unde scurte; medaliat la CN; a făcut parte din echipa care, la CM de unde scurte, din 1992, a obținut medalia de bronz.

IVAN (GEORGESCU), GABRIELA(1974), n. în Iași. Studii liceale. Antrenoare de radioamatorism, absolventă a Școlii Naționale de Antrenori. Activează ca antrenor la CSM Iași. Sportivă de performanță, practicantă a radioamatorismului, specializată în ramura telegrafiei. A început să se înțieze în complicatele taine ale acestui sport la vârsta de 12 ani, fiind legitimată la Secția de radioamatori a Palatului Copiilor din Iași (1986-1999), sub îndrumarea antrenorilor Cristian Popovici și Constantin Bălan. Și-a continuat activitatea ca sportivă și antrenoare la CSM Iași. Are indicativul de apel YO8RKQ. Pe plan intern, a devenit multiplă campioană și a obținut numeroase clasări pe locurile II și III la CN. A fost selecționată în lotul național de juniori, remarcându-se pe plan internațional în 1990 (antrenor Radu Bratu). Realizează performanțe deosebite, cu lotul național de seniori, la CM din 2001 – medalie de bronz cu echipa, cu același antrenor, iar la edițiile din 2003 – medalii de bronz în probele practice și cu echipa, din 2007 – medalie de bronz cu echipa și la cele din 2009 – cu medalie de aur în proba individuală morse runner și 2 medalii de bronz la recepție viteză și cu echipa. La CE din 2008 câștigă medalia de bronz cu echipa și se clasează pe locul al IV-lea în trei probe, iar la ediția din 2010 – aur la morse runner și bronz la recepție viteză și cu echipa. Își confirmă valoarea internațională și la Cupa Europei din 2009 cu 1 medalie de aur, 1 de argint și 4 de bronz. În perioada 2003-2010, la lotul național s-a pregătit cu antrenorul Gheorghe Paisa. Ca antrenor la CSM Iași,

a reușit să pregătească și să promoveze în loturile naționale o serie de sportivi valoroși printre care Dumitru Leșanu, medaliat la Cupa Europei și CM de cadeți din 2009 în probele de telegrafie, Andrei Popa, un junior medaliat la Cupa Europei și CE din 2010, Cristian Sandu – junior medaliat la CE din 2010, Diana Ene – junioară medaliată CE 2010 și alții. Maestră Emerită a Sportului (2010).

KONTESCHWELLER MIHAI, (1897-1947), n. în Craiova. Inginer român, specialist în domeniul radiocomunicațiilor. Promotor al radioamatorismului și modelismului. Realizator al unor experimente în premieră mondială și autor al unor lucrări de radiotehnică de larg interes. A făcut parte din prima grupare de radioamatori din Craiova, condusă de Alexandru Savopol, care a construit în premieră un post de emisie cu care a efectuat o transmisie în ultima duminică a lunii septembrie 1926. A fost primul specialist care, în 1934, a experimentat teleghidajul, realizare care a stat la baza dezvoltării ulterioare a diferite domenii. M.K. a construit primul navomodel teleghidat din lume, model experimentat pe lacul Cismigiu. În 1937 a publicat lucrarea *Telemecanica*, una dintre primele lucrări ale domeniului pe plan mondial. A colaborat la revista bilunară *Radiofonia* (1925) și a continuat să publice numeroase articole de specialitate în domeniile menționate. De experimentele și realizările sale au beneficiat în mod consistent, radioamatorismul și modelismul, ramuri sportive care au cunoscut o dezvoltare deosebită și rezultate de prestigiu pe plan național și internațional.

LEȘANU, DUMITRU EDUARD (1993), n. în Iași. Elev la liceul de Informatică din Iași. Practicant al radioamatorismului, de la vârsta de 14 ani. Legitimat la "CSM" Iași, din anul 2007, unde se pregătește cu antrenorea Gabriela Ivan. Face parte din noua promoție de radioamatori, specializată în telegrafie. Indicativ apel YO8SOL. Pe plan intern,

s-a remarcat în competițiile rezervate juniorilor, reușind să intre în posesia titlului de campion național. Component al lotului național (antrenor Gh. Paiza), a obținut la CM de juniori, din anul 2009 (Obzor – BUL), medalia de bronz în proba recepție viteză, iar la Cupa Europei, din același an, două medalii de argint la morse runner și cu echipa. **LIMONA, STELICA** – radioamator – unde scurte; medaliat la CN; a făcut parte din echipa care a obținut medalia de argint la CM de unde scurte, din anul 1987, în proba pe echipe.

MACOVEANU, LIVIU - YO3RD (1922-1997), n. în București. De profesie inginer. Și-a dedicat întreaga viață radioamatorismului. Astfel, cu indicativul YR5ML a lucrat încă din 1937. Publică articole și numeroase cărți. Ajută la reorganizarea radioamatorismului după război. Realizează diferite emisiuni la radio și televiziune pentru popularizarea radiocomunicațiilor și radioamatorismului. Rezultate deosebite în traficul radio de unde scurte. Multiplu campion național și internațional. A condus comisiile de examinare a radioamatorilor. La 24 aprilie 1964, i s-a acordat primul titlu de Maestru al Sportului. Maestru emerit al Sportului.

MANCAȘ, ȘTEFAN – radioamator specializat în probele de telegrafie; activează la *CSTASuceava*; medaliat la CN de telegrafie; debutează cu medalii la CE de seniori, din 2009 unde obține două medalii de bronz la morse runner și în clasamentul general pe echipe și se clasează pe locul al V-lea la transmitere viteză și pe al VI-lea la recepție viteză.

MANEA, DANIELA – radioamator – telegrafie; a activat la CS „Ceahlăul” Piatra Neamț (1998) – antrenor Gh. Paiza și la „CSM” Bistrița (2001); indicativ de apel Y08TMD; campioană națională și medaliată la CN. Performanțele realizate pe plan internațional : CM de juniori – medalia de bronz (2001) și argint (2003), ambele în proba de recepție viteză; CM de seniori – o medalie de argint și 3 de bronz (1999, 2001, 2003, 2005) – în probele pe echipe; medalie de bronz (2005) în probele individuale de transmitere și recepție viteză.

MANEA, JANETA – sportivă de performanță specializată în probele de telegrafie viteză; legitimată la *CSTA* din București, din 1995; multiplă campioană națională; reprezentanta domeniului telegrafiei cu cel mai bogat palmares pe plan internațional – 31 de medalii (6 aur, 9 argint, 16 bronz): la CE de seniori, din 2008 - 1 medalie de aur, 2 de argint și 1 de bronz în probe individuale, iar la edițiile din 2004 și 2008 încă 2 medalii de bronz cu echipa; la CM de seniori, desfășurate în perioada 1995-2009 - 5 medalii de aur, 5 de argint și 6 de bronz, în probe individuale, precum și 2 medalii de argint și 7 de bronz în probele pe echipe. Maestră Emerită a Sportului.

MANOLESCU, VASILE – radioamator specializat în domeniul undelor scurte; și-a desfășurat activitatea la *Radioclubul* și *CSM* din Brăila; multiplu medaliat la CN; a contribuit la obținerea primelor medalii, pentru țara noastră, la CM de unde scurte, unde a obținut medalia de argint în 1987, și pe cele de bronz în 1993 și 1994, în probele pe echipe.

MARCU, ADRIAN – radioamator specializat în domeniul radiogoniometriei; antrenor de radioamatorism; a activat la *CSM Pandurii* din Târgu Jiu; multiplu campion și medaliat la CN; în calitate de antrenor, a contribuit la inițierea, pregătirea și afirmarea mai multor promoții de radioamatori și a secției clubului; în perioada 1998-2000, a fost numit în colectivul de antrenori care a pregătit lotul național de radiogoniometrie; membru al FR de Radioamatorism (2004-2007) și președinte al Comisiei Centrale de Radiogoniometrie (2006-2009).

MIHĂESCU, ILIE-GHEORGHE (1935), n. în localitatea Stroici, jud. Botoșani. Inginer, absolvent al Facultății de Electronică-promoția 1966 și jurnalist, absolvent al Facultății de Ziaristică, promoția 1974. Descendent colateral al familiei

Stroici. A fost un practicant și un susținător al sportului. A practicat tirul (1951-1958) și canotajul la baza sportivă a Institutului Politehnic din București (1961-1966). În 1957 a obținut titlul de campion al regiunii Bacău în cadrul concursului GMA. Marea sa pasiune a fost radioamatorismul. Devine radioamator de recepție din 1956 și radioamator emițător din 1959, cu indicativul YO8CO, apoi YO3CO. Campion național în 1975 pentru banda 2 m. S-a numărat printre radioamatorii care au recepționat semnalele telegrafice (banda 28 MHz) emise de primul satelit artificial al Pământului lansat de URSS în 1956. A participat la diferite activități internaționale în domeniul radioamatorismului, printre care și cele 9 ediții (1981-1999) ale concursului *Prietenia* organizat de către organizațiile naționale de radioamatorism din Europa, în cadrul unor echipe reprezentative YO. A inițiat și a sprijinit desfășurarea Simpozionului Național de Comunicări Tehnico-Științifice și a Campionatului Național de Creație Tehnică ale radioamatorilor din România. Fondator al revistelor *Tehnium* în 1970 pe care o conduce până în 1997 și *Conex Club* în 1999 în calitate de redactor șef, contribuind la susținerea activității radioamatorilor. Din 1996, face parte din colegiul redacțional al revistei *Radiocomunicații și Radioamatorism*. A publicat peste 2500 de articole în revistele de specialitate din țară și străinătate. În calitate de autor sau coautor a publicat 17 cărți în domeniul electronicii aplicate și radioamatorismului, printre care: *Radioamatorism în unde ultrascurte* (1984); *Practica electronistului radioamator* (1987); *121 scheme de radioreceptoare pentru radioamatori* (1996); *371 scheme electronice* (1997); *Montaje practice radio* (2000). Pentru sprijinul acordat educației tehnice a copiilor și școlarilor, în 1993, a fost ales membru de onoare al Organizației Cercetașilor României. A fost vicepreședinte al Federației Române de Radioamatorism.

MOLDOVEANU, GEORGE – radioamator – unde scurte; medaliat la CN; component al echipei care a obținut medalia de argint la CM de unde scurte, din anul 1987.

MOLDOVEANU, SILVIU – radioamator în domeniul undelor scurte; a activat în cadrul *Radioclubului* județean Constanța; multiplu campion și medaliat la CN; a contribuit la câștigarea primei medalii pentru radioamatorismul de unde scurte, din țara noastră, intrând în posesia argintului la CM din 1987 și a bronzului la edițiile din 1993 și 1994, toate în probele pe echipe; în anul 2000, obține medalia de bronz la CE, în proba individuală. Maestru al Sportului.

MÜLLER, MARIA – radioamator – unde scurte; a activat la „CSAT” București; campioană și medaliată la CN; este prima și singura femeie care împreună cu 24 de bărbați au format echipa medaliată cu bronz la CM de unde scurte, din anul 1994.

NAE, GHEORGHE – radioamator-radiogoniometrie; antrenor radioamatorism, cu contribuții la formarea și promovarea de radioamatori; antrenor la lotul național de radiogoniometrie (1998-2000); membru al Biroului FR de Radioamatorism (1998-2003).

NEACȘU, LAURENȚIU (1952), n. în Hamcearca, jud. Tulcea. Inginer, absolvent al Facultății de Electrotehnică, secția Electronică și Telecomunicații, din cadrul Institutului Politehnic Iași, specializarea radiotehnica, promoția 1979. Activează ca

inginer proiectare-cercetare în radioelectronică, IDT 2. A practicat atletismul, luptele greco-romane, handbalul și baschetul. De la vârsta de 18 ani, s-a dedicat radioamatorismului, remarcându-se pe plan național și internațional. În perioada de inițiere în acest sport, a beneficiat de îndrumările tehnicienilor Nicolae Tănase, Dumitru Lesovici și Laurențiu Ion, din Tulcea. A activat, ca sportiv legitimat, în cadrul următoarelor structuri organizatorice de radioamatori: Radioclubul județean Tulcea (1970-1979) – indicativ de apel YO4KCC; Radioclubul Institutului Politehnic Iași (1974-1978) – indicativ

YO8KGX; Radioclubul județean Bacău (1979-1985) – YO8KAN; Radioclubul Intreprinderii de avioane Bacău (1985-1996R, ulterior AS ”Aerostar” (1996-2002), iar din 2002 CS ”Aerostar” – toate cu indicativele de apel YO8KOS și YR8A. În cei 40 de ani de activitate în domeniul radioamatorismului de performanță, specializat pe frecvența undelor scurte, LN a participat la numeroase competiții interne – devenind campion național și Campionate mondiale și internaționale. Prezent la peste 250 de competiții, Cupe și Campionate internaționale, unde în perioada 1974-2009, s-a clasat de 34 de ori pe locul I, individual sau cu echipa. A contribuit la obținerea medaliilor de bronz la CM – unde scurte, în anii 1992, 1993 și 1994, în proba pe echipe. A contribuit la promovarea, prin mijloace specifice radioamatorismului, a unor personalități, evenimente și realizări tehnice deosebite pentru aviația din țara noastră. A completat și expediat corespondenților săi, din legăturile radio de pe toate continentele circa 50.000 de cărți de confirmare. A urmat cursuri de perfecționare și specializare în radioamatorism, operare calculatoare, management, terapii alternative. A îndeplinit funcții de conducere, obștești, în cadrul Radiocluburilor din Tulcea, Institutul Politehnic Iași și ”Aerostar” Bacău (președintele secției). Pe plan profesional, a participat la realizarea unor proiecte de cercetare-dezvoltare, de nivel național pentru produse militare și civile. Este membru al ”YODX CLUB” și al ”European Telegraphy CLUB”. Posedă Certificat și Licență de radioamator cl.I. Maestru Emerit al Sportului (1997).

NEACȘU, MIRCEA – radioamator specializat în domeniul telegrafiei; a activat în cadrul *CSTA* din București (după 1995); campion și medaliat la CN; a contribuit la obținerea medaliilor de bronz la CM de telegrafie din 1997 și 2001, în clasamentul general pe echipe.

NEAGU, CRISTIAN – radioamator specializat în probele de telegrafie; și-a desfășurat activitatea la *CSTA* din București; campion național; la CM de telegrafie, pentru juniori, obține medalia de bronz

în 2003 și pe cea de argint în 2005, ambele în proba de recepție viteză; concomitent, la CM de seniori contribuie la câștigarea medaliei de bronz în 2003 și pe cea de argint în 2005, ambele în clasamentul general pe echipe.

OCEANU, VASILE – inginer; radioamator specializat în telegrafie; a activat la CSM Baia Mare; indicativ de apel YO3NL; medaliat la CN; în perioada 1997-2003, implicat în activitatea organizatorică a îndeplinit funcția de președinte al FR de Radioamatorism (2000-2003).

OLARU, ALEXANDRU – radioamator specializat în domeniul telegrafiei; și-a desfășurat activitatea la CSTA din București; campion național la juniori (2003-2005), medaliat la CN de seniori; pe plan internațional, câștigă medalia de argint la CM de juniori (recepție viteză), în anul 2003, iar la CM de seniori, din același an, își aduce contribuția la obținerea medaliei de bronz în clasamentul general pe echipe.

ORZA, OVIDIU – practicant al radioamatorismului de performanță; legitimat la *Radioclubul* județean Caraș-Severin; indicativ de apel YO2DFA; participant activ la CN de unde scurte, cu performanțe notabile; component al lotului național de seniori, a contribuit la obținerea medaliei de bronz la CM de unde scurte din 1994, în proba pe echipe mixte; membru al Clubului de performanță a radioamatorilor români (YODX Club). Președintele Comisiei centrale unde scurte, din cadrul FR de Radioamatorism (2008). Maestru al Sportului.

PAOLAZZO, IOSIF . YO3JP (1928-), n. în Galați. După terminarea școlii și a stagiului militar lucrează ca angajat civil în armată de unde, în decembrie 1959, se transferă la AVSAP ca instructor radio în cadrul Radioclubului Central. Prin trecerea activității radioamatorismului la UCFS, devine secretar al Comisiei Centrale Radio și apoi secretar general al în vara lui 1989. A coordonat, competent și cu exigență, mișcarea de radioamatorism, el însuși obținând licența și

indicativul YO3JP. Cu echipa națională a participat la diferite competiții de radiogoniometrie, unde scurte și ultrascurte, devenind Maestru al sportului. A contribuit la dezvoltarea radiocluburilor în aproape toate județele țării, precum și la editarea a 14 Buletine Informative, cuprinzând atât clasamente și documente ale federației, cât și traduceri din literatura străină de specialitate. Pentru activitatea desfășurată i s-a conferit *Ordinul Muncii*. clasa a III-a.

PAISA, GHEORGHE (1964), n. în com. Săvinești, jud. Neamț. Inginer mecanic, absolvent al Facultății de Mecanică din cadrul Institutului Politehnic *Gheorghe Asachi* din Iași, promoția 1990. Absolvent masterat al Facultății de

formare a cadrelor didactice și celor cu funcții de conducere, din cadrul Universității pedagogice *Ion Creangă* din Chișinău, în anul 2008. Absolvent al Școlii Naționale de Antrenori, profil radioamatorism, promoția 2000. Radioamator din anul 1980 cu indicativul YO8CMB, devenit ulterior YO8WW. Din anul 2005 a îndeplinit funcția de Director executiv al Direcției pentru sport a județului Neamț. În activitatea pe care a desfășurat-o ca radioamator a obținut rezultate deosebite printre care: un titlu de campion național de juniori (1986); 12 titluri de campion național de seniori US, în perioada 1991 – 2008; medalia de bronz la CB din Bulgaria (1991); 3 medalii de bronz la CM de seniori, în proba pe echipe (1992, 1993 și 1994). În 1995, își începe activitatea de antrenor de radioamatorism la CS *Ceahlăul*. A pregătit mai multe promoții de sportivi care s-au afirmat pe plan național și internațional. Printre sportivii medaliați la CN s-au aflat : Buzoianu Emil Bogdan YO8RJV; Manea Daniela YO8TMD; Manea Alexandru YO8TMA; Tăzlăoanu Andreea YO8TAM; Paisa Tudor YO8TUD; Cojocaruc Lucian YO8SLC; Airinei Mihai YO8SMA; Ionel Emilian YO8BOD ; Bosculescu Alina YO8SAB; Stasisin Loredana

YO8SLE; Macsim Alexandra YO8SAU. Cei mai reprezentativi sportivi care au obținut performanțe deosebite pe plan internațional au fost : Buzoianu Emil Bogdan – multiplu medaliat la CM de telegrafie viteză și recordman mondial în perioada 1999-2008 ; Manea Daniela medaliată la CM de telegrafie viteză în 1999 și 2001. În anul 2001 a fost antrenorul lotului național de telegrafie, contribuind la obținerea unor rezultate semnificative. Coautor la lucrările: *Jubileul voleiului feminin din Piatra Neamt* și *Enciclopedia Sportului din județul Neamt*. Autor al lucrării *Performanțele în telegrafia viteză* prezentată la Davos în Elveția(2006). Membru în Consiliul de Administrație al FR de Radioamatorism începând din anul 2002. Membru al grupului permanent de lucru al Federației Internaționale de Radioamatori, din 2002. Pentru rezultatele obținute și contribuția sa la dezvoltarea radioamatorismului a primit următoarele distincții: titlul de maestru emerit al sportului (1997); titlul de antrenor emerit (2004); medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

PANTELIMON, GHEORGHE - YO2BBB (1938), n. în Cobia de Jos, jud. Dâmbovița. Radioamator din 1969, an în care se angajează ca instructor radio și șef al Radioclubului Județean Hunedoara. Pasionat și competent, obține rezultate deosebite în special în domeniul radiogoniometriei de amator, activitate pe care o va coordona mulți ani în cadrul Biroului și Comitetului federal. Organizează anual, începând din 1976, concursul internațional dotat cu trofeul *Cupa Decebal*. În calitate de antrenor are merite deosebite în pregătirea Multe promoții de sportivi – radioamatori de la Radioclubul din Deva, numărul medaliilor de campion național câștigate de aceștia, de-a lungul anilor, depășind 150. A activat ca antrenor la lotul național de radiogoniometrie în diferite perioade (1994-1995; 1999-2000). A publicat numeroase buletine informative și a realizat aparatură specifică pentru dotarea multor cluburi din țară. Cea mai valoroasă sportivă a sa a fost Natalia Făget, care în anul 1986 a cucerit medalia de aur și titlul de campioană mondială la CM de radiogoniometrie, în proba individuală 3,5 MHz. În

anul 2006, a contribuit la înființarea CS *SILVER FOX* (vulpea de argint) în municipiul Deva, unde Ghe. Pantelimon îndeplinește funcția de secretar. Clubul este specializat pe radiogoniometrie, ducând mai departe tradiția din această zonă. Antrenor Emerit (1987).

PASTOR, ADRIAN – radioamator-radiogoniometrie; medaliat la CN; medaliat cu argint la CE de radiogoniometrie juniori, din anul 1977 (Skopje), în proba pe echipe 3,5 Mhz, împreună cu Pavel Babeu.

PAVLIC COCA, ALEXANDRU - sportiv de performanță, radioamator specializat în probele de telegrafie; și-a desfășurat activitatea la CS *Petrolul* Ploiești, pe care l-a reprezentat în competiții după anul 2000; multiplu campion național; selecționat în loturile naționale, a participat la 5 CM de telegrafie, desfășurate în perioada 2001-2009, la care a obținut 9 medalii (3 de argint și 6 de bronz), din care 3 în probele individuale și 6 în cele pe echipe; la CE, din 2004 și 2008, a intrat în posesia medaliilor de bronz la recepție viteză și cu echipa. Maestru al Sportului.

PĂNOIU, ALEXANDRU – radioamator cu performanțe în domeniul undelor scurte; a fost legitimat la *Radioclubul* Prahova și la CS *Petrolul* Ploiești; campion național; medaliat cu bronz la CM de unde scurte la edițiile din 1992, 1993 și 1994, în proba pe echipe; membru al Biroului FR de Radioamatorism și președinte al Comisiei Centrale Relații cu Publicul (2004-2009).

PÎȚIGOI, IONUȚ – radioamator specializat în domeniul undelor scurte; a activat la mai multe structuri organizatorice specifice, printre care; *Radioclubul* Dâmbovița (2000); *CSTA* București (2003); CS *Petrolul* Ploiești (după 2005); multiplu campion și medaliat la CN; pe plan internațional, realizează o performanță deosebită la CE de seniori, din 2009, unde intră în posesia medaliei de aur, în proba individuală SSB high power, stabilind și un nou Record European. Maestru al Sportului.

POP, IOAN – radioamator în domeniul undelor scurte; a activat la *Radioclubul* județean și CS *Universitatea* Brașov; medaliat la CN; pe plan internațional a contribuit la obținerea medaliilor de bronz la CM de unde scurte, din 1992, 1993 și 1994, în proba pe echipe.

POPA, ALEXANDRA – practicantă a radioamatorismului, specializată în domeniul telegrafiei; și-a desfășurat activitatea la ACS *Palatul Copiilor* din Iași; medaliată la CN de juniori și seniori; la CM de juniori, din 2009 se clasează de două ori pe locul al V-lea (transmitere viteză și morse), iar la CM de seniori, din același an, își aduce contribuția la obținerea medaliei de bronz, în proba pe echipe.

POPA, ANDREI-CĂTĂLIN (1996), n. în Iași; elev; practicant al radioamatorismului de la 10 ani; legitimat la CSM Iași, antrenor Gabriela Ivan; indicativ de apel YO8TON; face parte din noua promoție a radioamatorilor de performanță în domeniul telegrafiei; a

obținut 3 titluri de campion național la juniori; două selecții în lotul național de juniori; în anul 2010, obține 3 medalii de bronz la CE de juniori, iar la Cupa Europei 3 medalii de argint și 2 de bronz.

POPESCU-MĂLĂIEȘTI, PAUL (1904-?), n. în București. Inginer român, specialist în radiocomunicații. Promotor al radioamatorismului românesc, aflându-se în prim planul acțiunilor de promovare a acestei ramuri de sport. A realizat în perioada 1919-1926, unele dintre primele instalații de recepție și emisie românești. În octombrie 1926 lansează apeluri generale, folosind un mic emițător. Deși nu primește nici un răspuns, constată peste câteva săptămâni, într-o revistă austriacă că emisiile sale fuseseră recepționate de câteva orașe din Austria. P.P-M își alesese indicativul BR5AA. În decembrie 1926 reușește primele legături radio (QSO-uri) stabilind apoi, după alte încercări,

contacte cu diferite țări din Europa. P.P-M s-a numărat printre primele stații de amatori din România, atestate documentar, care aveau legături bilaterale cu amatori din Europa. La primul Congres al Amatorilor de Emisie din România (1 octombrie 1933) Paul Popescu-Mălăiești a prezentat lucrarea privind modul de organizare al rețelelor de radioamatori din alte țări. Din 1925 se numără printre colaboratorii revistei de radioamatorism *Radio-Român*. A fost un prolific colaborator la revista *Radio Universul* care a sprijinit în mod deosebit mișcarea radioamatorilor de emisie. La 1 martie 1936, împreună cu alți radioamatori români a înființat Asociația Radioamatorilor de Emisie din România. În activitatea sa a folosit și indicativele de apel cu prefixe alocate succesiv României: ER5AA; CV5AA; YP5AA; YR5AA. În 1937 devine vicepreședinte al Asociației Amatorilor Români de Unde Scurte (AAUSR). În anul 1946 face parte dintr-un grup de radioamatori care a înaintat organelor de stat un memoriu prin care se solicită reluarea activității de radio emisie și recepție a amatorilor.

POPOVICI, CRISTIAN – radioamator-radiotelegrafie; indicativ de apel YO8RCP; antrenor de radioamatorism; cu contribuții în formarea și promovarea de tineri radioamatori; a activat ca antrenor la ACS *Palatul Copiilor* din Iași; printre sportivii săi, medaliați la CM și CE se află: Mihai Costache, Gabriela Ivan, Ionela Trofin, Adelina Astefani, Andrei Bidirliu, Cristian Hâldan și alții; antrenor la lotul național de telegrafie (1998-2000).

RUCĂREANU, MIRCEA – radioamator de performanță în domeniul undelor scurte; legitimat la *Radioclubul* Constanța; campion național; a contribuit la câștigarea medaliilor de bronz la CM de unde scurte din 1992, 1993 și 1994, în proba pe echipe.

RUSE, ANDI - radioamator- unde scurte; legitimat la CS „Petroful” Ploiești; în anul 2009, a realizat cea mai bună performanță în ramura undelor scurte, devenind campion european în proba CW/SSB.

RUSNAC, GHEORGHE – radioamator în domeniul undelor scurte; a activat la *Radioclubul județean Călărași*; medaliat la CN; participant la CM de unde scurte din 1992 și 1993, unde a obținut medaliile de bronz, în proba pe echipe; antrenor de radioamatorism; în 1998 a antrenat lotul național de radiogoniometrie pentru CM din Ungaria.

RUSOVICI, ION – radioamator specializat în domeniul undelor scurte; a activat la *Radioclubul (CSTA) din București*; campion și medaliat la CN; pe plan internațional, a contribuit la obținerea medaliilor de bronz, la CM de unde scurte, din 1992, 1993 și 1994, în proba pe echipe. Maestru al Sportului.

SANDU, CRISTIAN (1998), n. în Iași, elev, face parte din noua promoție a radioamatorilor de performanță în domeniul telegrafiei; legitimat la CSM Iași, de la 11 ani, antrenor Gabriela Ivan; indicativ YO8TRC; două selecții în lotul național de juniori; medaliat cu argint la CE din 2010.

SAVOPOL, ALEXANDRU - YR5AS (1886-1938), n. în Craiova. Medic la Școala Normală de Băieți din Craiova. Veteran al primului război mondial. Un mare pasionat de noutăți radiofonice, un promotor al radioamatorismului în țara noastră. A acționat pentru unirea radioamatorilor din Craiova și din alte orașe ale României, înființând, în martie 1926, asociația denumită *Radio Craiova*. Depune eforturi mari pe lângă autoritățile vremii pentru recunoașterea oficială a radioamatorilor emițători și pentru înființarea unei asociații naționale, lucru ce se realizează la 1 martie 1936, când se organizează Asociația Amatorilor Români de Unde Scurte. Pentru contribuția sa este ales președintele acestei asociații. Va contribui, de asemenea, la editarea buletinului acestei asociații - YR5 Buletin. A fost decorat cu Ordinul *Steaua României* pentru participarea sa la primul război mondial.

SAVU, GHEORGHE-GEORGE (1957), n. în Fetești, jud. Ialomița; maestru militar transmisiuni, absolvent al Școlii militare de maiștri de marină; radioamator specializat în domeniul undelor scurte - indicativ de apel YO4AAC; a început să practice acest sport

la vârsta de 22 de ani, sub îndrumarea antrenorului George Grigore; a activat la *Radioclubul județean Brăila* (1983), iar din 2001 la CS al *Radioamatorilor* din Brăila; la concursurile internaționale, din perioada 1997-2009, s-a clasat de 8 ori pe locul I și de 7 ori pe locul al II-lea; participant la CE de unde scurte din 2003; a realizat peste 120.000 de legături cu radioamatori de pe toate continentele; a obținut 791 de diplome românești (locul al II-lea în YODX Club) și 386 diplome străine (locul al III-lea în același club). Membru în diferite cluburi și organisme: DIG-6148; European PSK Club; YOMARC; YOQRP; RRDXA. Activități obștești: șeful comisei unde scurte din Brăila; membru în Comitetul director al CS al *Radioamatorilor* din Brăila.

SINIȚARU, ADRIAN – radioamator specializat în domeniul undelor scurte; până în anul 2009, a adunat peste 12 ani în domeniul performanței; legitimat la *Radioclubul București – CSTA*; multiplu campion național; triplu medaliat cu bronz la CM de unde scurte la edițiile din 1992, 1993 și 1994, în proba pe echipe; a fost implicat direct în sprijinirea și dezvoltarea radioamatorismului, fiind membru al Biroului FR de Radioamatorism (1994-2009) și președinte al Comisiei Centrale Unde Scurte.

SINIȚEANU, BOGDAN – radioamator – unde scurte; a activat la „CSAT” București; medaliat la CN; medaliat cu bronz la CM de unde scurte, din anul 1994, în proba pe echipe mixte.

STĂCESCU, LEON - radioamator – unde scurte; a activat la „CSM” Iași; medaliat la CN; a contribuit la obținerea medaliei de bronz la CM de unde scurte,

din anul 1994, în proba pe echipe mixte.

SZABO, CAROL – inginer; radioamator specializat în domeniul undelor scurte, ultracurte și radiogoniometriei; a activat în mai multe structuri organizatorice specifice; indicativ de apel YO3RU; medaliat la CN –locul al III-lea în 2006 la CN de creație tehnică – unde ultracurte; s-a remarcat prin implicarea sa în organizarea și dezvoltarea radioamatorismului, activând în cadrul federației de specialitate în calitate de vicepreședinte până în 1986 și de membru al Grupului de lucru pentru radiogoniometrie amatori, în cadrul IARU (1990-2006).

TĂNĂȘESCU, STELIAN – radioamator de performanță, specializat în domeniul undelor scurte; indicativ de apel YO2BBT; și-a desfășurat activitatea la *Radioclubul* județean Caraș-Severin; multiplu campion național; în anul 1973, a realizat primul receptor-emitter de construcție proprie; component al lotului național, a contribuit la obținerea medaliei de bronz la CM de unde scurte din 1994, în proba pe echipe mixte; s-a implicat activ în organizarea și dezvoltarea radioamatorismului în județul Caraș-Severin - în anul 1988, a fost ales secretar al Comisiei Județene de Radioamatorism din această zonă; membru al Clubului de performanță a radioamatorilor români (YODX Club). Maestru al Sportului.

TEODORESCU, IULIAN – radioamator – unde scurte; medaliat la CN; a contribuit la obținerea medaliei de argint la CM de unde scurte, din anul 1987, în proba pe echipe.

TERENTE, MARIA – radioamator-telegrafie viteză; a activat la *Radioclubul* Constanța și *CSTA* din București; multiplă medaliată la CN. Participantă la CM de telegrafie, a contribuit la realizarea următoarelor performanțe: 3 medalii de bronz în clasamentele generale pe echipe la edițiile din 1999, 2001 și 2006; o medalie de bronz în proba individuală transmitere viteză în 2006; la CM pentru veterani, din 2001, s-a clasat de 3 ori pe locul al V-lea.

TERENTE, ROXANA – radioamator-telegrafie viteză; legitimată la *Radioclubul* Constanța; campioană și medaliată la CN. Pe plan internațional a contribuit la câștigarea medaliei de bronz, în clasamentul general pe echipe la CM de telegrafie din anii 1999, 2001 și 2006. Tot la CM din 2006, a mai obținut 2 clasări pe locul al IV-lea, la recepție și transmitere viteză, iar la ediția din 2007 s-a clasat pe locul IV-lea la recepție viteză și individual compus și pe locul al V-lea la RUFZ.

TIMOCEA, LUCREȚIA – radioamator – radiogoniometrie; medaliată la CN; medaliată cu argint la CE de radiogoniometrie, din anul 1977, în proba pe echipe 3,5 Mhz, împreună cu Livia Chira.

TROFIN, IONELA – radioamator – telegrafie; și-a desfășurat activitatea la „CSM” (2002) și „Palatul Copiilor” (2006), din Iași; iar din 2010 s-a transferat la „CSTA” Suceava; multiplă campioană și medaliată la CN; pe plan internațional, la CM și CE de juniori și seniori, a obținut 14 medalii (1 aur, 3 de argint și 10 de bronz); la CE de juniori (2006, 2008) – medaliată cu aur, 2 de argint și 4 de bronz; la CM de juniori (2007) – medaliată cu argint și bronz; la CE de seniori (2008) – medalie de bronz în proba pe echipe; la CM de seniori (2005, 2006, 2009) – 4 medalii de bronz.

TROFIN, VASILICA – radioamator – telegrafie; și-a desfășurat activitatea la „CSM” și „Palatul copiilor” din Iași; campioană și medaliată la CN. Pe plan internațional a obținut 11 medalii (1 aur, 3 argint și 7 bronz), realizate astfel: CM de cadeți (2003) – medalie de aur și bronz, în probe individuale; CM de juniori (2005, 2007) – 2 medalii de argint și 2 de bronz, în probe individuale; CE de seniori (2003, 2005 și 2007) – o medalie de argint și 2 de bronz, în clasamentul general pe echipe.

TOMA, MIHAELA – radioamator-telegrafie viteză; legitimată la *CSTA* din București. Participantă la CM de seniori, din 1995, a contribuit la câștigarea medaliei de bronz și s-a clasat de 2 ori pe locul IV la transmitere viteză și combinată radio YL, iar la

ediția din 1997 obține o nouă medalie de bronz în clasamentul general pe echipe. Tot în anul 1997, la CM de juniori, se clasează de 2 ori pe locul al V-lea, la transmitere și recepție

VATCU, REMUS (1968), n. în Brăila; operator comunicații, absolvent al Cursului "Comunicații și informații" – Câmpina (2005); subofițer MAI; radioamator de performanță cu indicativul YO4GJH; s-a dedicat radioamatorismului de la vârsta

de 20 de ani, în domeniul undelor ultra scurte, sub îndrumarea antrenorului George Grigore; a activat în cadrul *Radioclubului* județean Brăila; avut realizări în modernizarea echipamentului de lucru pentru legături la distanță în diferite moduri; deși numărul acțiunilor competiționale pentru UUS este mult mai redus RV a reușit să se califice pe poziții

onorabile la CN, în anul 2008 devenind vicecampion; la diferite concursuri internaționale de UUS, din perioada 2005-2009, cele mai bune clasări au fost pe locurile VII-IX; realizat peste 1500 de legături pe UUS-144Mhz, cu 52 de entități DXCC. Activități obștești: șeful comisiei UUS din Brăila; membru al Comisiei clasificări sportive a FR de Radioamatorism.

VLAICU, CONSTANTIN – radioamator – unde scurte; medaliat la CN; medaliat cu argint la CM de unde scurte, din anul 1987, în proba pe echipe.

ZLATE, BOGDAN – radioamator din noua promoția de perspectivă, în domeniul telegrafiei; a activat la *CSTA* București (din 2006); campion și medaliat la CN în probele de telegrafie; se remarcă la CE din 2008 unde obține medalia de argint (recepție viteză) și locul al IV-lea (transmitere viteză) la juniori și o medalie de bronz (echipe) la seniori.

Există obiceiul ca în prezentarea evoluției istorice a unui sport sau a oricărui fenomen, de altfel, să se scoată la iveală primele începuturi. Rugby-ul nu se pretează unui asemenea demers căci este, prin excelență și spre cinstea lui, un joc absolut modern.

S-a născut în mijlocul intelectualilor englezi prin anul 1823 pe un teren întins, celebrul *Big Side*, al colegiului din orașul Rugby, situat pe malurile Avonului din Stratford, acolo pe unde copilărise *marele Will*; s-a născut din *spleen*, calificat drept un joc al *mizerabililor*, s-a născut din nevoia de a sparge și în noi regulile ruginite și absurde ale unui joc *numai cu picioarele*, dând astfel frâu liber unor porniri tinerești, ce te îndeamnă să țâșnești în întâmpinarea mingii, să o prinzi, în loc să te dai înapoi ca s-o lovești.

Părintele spiritual și inventatorul rugby-ului, viitorul pastor William Webb Ellis, a murit uitat și necunoscut, fără ca măcar să bănuiască urmările gestului său istoric. Mai târziu, un cercetător perseverent i-a descoperit mormântul în cimitirul englez de la Menton, din departamentul Alpilor Maritimi francezi; pe un zid de cărămidă roșie al Colegiului din Rugby astăzi există o placă și o dată: 1823; textul sună ca un ordin de zi pe armată: *cu un superb dispreț pentru regulile fotbalului atunci în vigoare, el luă balonul în mâini și alergă înainte, dând astfel naștere uneia dintre caracteristicile esențiale și distinctive ale jocului de rugby*. Evenimentul a avut loc într-o zi de primăvară târzie a anului 1823, pe terenul de joc *Big Side* al

venerabilului Colegiu, instituție ea însăși veche de mai bine de 250 de ani, situată chiar în inima Angliei.

Primul meci consemnat de un *cronicar sportiv* judecătorul Thomas Hughes, a fost cel disputat între echipa selecționată a Colegiului din Rugby și cea a *restului* elevilor, numărând dublul jucătorilor din echipa colegiului, așa încât meciul s-a jucat în formație de 60 contra 120! Partida s-a desfășurat pe *Big Side* în 1835. Descrierea meciului e uluitoare. Cât privește forma ciudată a balonului, aducea jocului o notă de neprevăzut, făcându-l greu de stăpânit, incitând imaginația, fantezia și inteligența; până la urmă acest balon a trebuit să pună de acord bucuria libertății creatoare cu necesitatea disciplinei colective. Să dea naștere, astfel, jocului ce reprezintă un echilibru perfect între individualismul spontan și omogenitatea de echipă.

În 1846 a apărut primul regulament de joc, având 37 de articole. La 27 martie 1871, la Reabourn, pe terenul Universității din Edinburgh a avut loc primul meci internațional din istoria acestui joc, între reprezentativele Scoției și Angliei. Această întâlnire a devenit tradiționala *Calcutta Coup*, ea având loc an de an, timp de peste 100 de ani; inițial a fost dotată cu un trofeu dăruit de câțiva ofițeri englezi întorși din Indii. Într-o următoare etapă de evoluție numărul jucătorilor se reduce la 15, iar echipa se compartimentează, așa cum arată și în prezent: 8 înaintași, 2 mijlocași, 4 treisferturi și fundașul.

Nu a trecut mult și în jurul bilateralului Anglia. Scoția se grupează și reprezentativele Irlandei și ale Țării Galilor. Echipa care le învingea pe celelalte trei într-un singur turneu, urma să obțină invidiata *Triplă Coroană*.

În 1890, s-a produs unirea celor 4 Uniuni, apoi a Dominioanelor, creându-se acea autoritate supremă *International Rugby Football Board* - (IB) - autoritate cu un pronunțat spirit izolaționist și conservator. De la această dată - 1890 - socotită memorabilă, se poate spune că rugby-ul pășește în epoca lui modernă.

În 1934, la Paris a luat ființă *Federația Internațională de Rugby Amator* (FIRA) datorită spaimei francezilor de perspectiva izolării, care s-au gândit să-și creeze și ei o asociație *de casă*, după modelul britanicilor.

În România. În anii primului deceniu al secolului XX, câțiva studenți întorși din Franța, unde își făcuseră studiile, aduceau cu ei în țară, printre bagaje, și o *ciudată alcătuire de piele, umflată pe dinăuntru cu o bășică de porc, gogonată și săltăreață*. În vremea aceea, în Franța se pregătea ofensiva cincisprezecelui galic, din formație făcând parte nume celebre. Reîntorși din Franța, aduceau cu ei și câte ceva din ceea ce li se păruse mai nou și mai interesant pentru conaționalii lor. Iar românii nu au întârziat nici ei prea mult până au prins gustul acestui joc. Printre primii rugbyști români s-au numărat: Grigore Caracostea, cei patru frați Iconomu, Constantin Crățunescu, Henri Manu, Nae Mărăscu, Mișu Vardalla, frații Hussar și Tănăsescu, frații Vidrașcu, Puia Volvoreanu, Sorin Michăilescu și încă mulți alții ale căror nume au rămas uitate, dar la care ne gândim cu pioasă recunoștință. Acești părinți ai rugby-ului românesc și-au înjghebat primul teren de joc pe un loc viran, situat, se pare, în spatele statuii lui Mihai Viteazul, peste drum de Universitate. Acolo, poate, s-au întrunit pentru primele lor antrenamente, acolo s-au dezbrăcat intimidați de privirile scandalizate ale trecătorilor, acolo s-au echipat de joc și tot acolo vor fi făcut primele lor pase cu balonul oval sau vor fi încercat primele lor *transformări*. Dar oriunde, pe orice teren viran s-ar fi petrecut acest act romantic, un adevăr

trebuie consemnat: rugby-ul românesc s-a născut în București.

Primii rugbyști întorși din Franța, în preajma primului război mondial, veneau aureolați de isprăvile lor sportive de acolo. Astfel, Grigore Caracostea făcuse parte din echipa *Racing* din Paris; Mircea Iconomu fusese unul dintre cei mai buni jucători ai formației studențești din Montpellier și legitimat, apoi, la *US Perpignan*, din orașul unde își terminase studiile în științele agricole; Nae Mărăscu, după ce debutase la *Stade Française*, se mutase și el, având studii în chimia industrială, la echipa *Olympique Lillois*, iar Henri Manu fusese titular, chiar căpitan, al echipei Parisului.

Începuturile acestui joc în țara noastră se situează cam prin 1909. Luaseră ființă câteva echipe și asociații sportive de tenis, atletism, scrimă, ciclism, fotbal. Frații Iconomu, frații Husar și Dumitru Tănăsescu, polisportivi dar, în primul rând, rugbyști inveterați, au fost printre promotorii acestora. Astfel, una dintre aceste asociații, numită *Tenis Club Român* (TCR), nici n-a avut, la început, o echipă de rugby. La 1 decembrie 1912 se întemeiază *Federațiunea Societăților de Sport din România* (FSSR), ce cuprindea activitatea tuturor acestor echipe. Într-un raport al acestei prime Societăți sportive e consemnată apariția rugby-ului în țara noastră, înregistrată oficial în anul 1913.

Propaganda pentru jocul cu balonul oval o susținea acum, pe lângă cei de la TCR, și un cenaclu nou, format în jurul lui Dumitru Tănăsescu (fost și el căpitan de echipă în Franța) și fraților Husar. Încep să se formeze echipe regulamentare și, la 8 septembrie 1913, a avut loc primul joc de rugby din România între *TCR* și *Sporting Club*.

Lipseau însă terenurile. În iunie 1913, la o întâmpinare a Comitetului Central al FSSR, Grigore Cantacuzino, primarul Capitalei, hotărăște ca Primăria, contra unei chirii simbolice de 1 leu pe an, să cedeze FSSR, pe timpul existenței sale, terenul de la Șosea, cunoscut de atunci sub numele de *Federație*. Întinderea totală era de cca 25 ha, împărțită în două jumătăți prin alea ce ducea pe atunci la Școala de Agricultură și care se numește astăzi Alea Ștrandului (Tineretului).

La 9 martie 1914 este inaugurat terenul din Parcul FSSR. După meciul *maeștrilor* dintre *Sporting Club* și *TCR* (scor 16-3), a urmat un al doilea joc al echipelor divizionare și, la final, o partidă a echipelor școlare. Al doilea meci de antrenament, în vederea Campionatului, s-a ținut la 16 martie 1914 când *TCR* a învins *Sporting Clubul* cu 6-3. La câteva zile, în Campionatul Școlar de Rugby, Liceul *Gh. Lazăr* a învins Liceul *Sf. Sava*. Pe 23 martie 1914 a urmat competiția Campionatului categoriei a II-a, arbitrat de sublocotenent Văsescu. La 30 martie 1914 "TCR" câștigă Campionatul Rugby-ului la categoria I (6-3 contra *Sporting Club*). Începe să se constituie marea generație de internaționali a lui Nae Mărăscu, Henri Manu, Radu Polizu, Gh. Benția. De altfel, rugby-ul românesc urma să primească jucători de valoare prin întoarcerea de la studii a lui Constantin Crătunescu (care jucase la *Stade Française*) și I. Miclescu (unul din bunii jucători ai echipei Universității din Oxford). Tot în 1914, George Iconomu înființează un nou club de rugby, numit *Rugby Football Club*, ce a avut însă o existență efemeră.

În 1915 ia ființă prima *Comisie de Football-Rugby*, avându-l președinte pe Grigore Caracostea, iar pe George Iconomu și Jean Husar - membri. Dar în condițiile în care nu existau decât două echipe, iar *Sportingul* fraților Husar se retrage din așa-zisul campionat anual, apare un nou club, *Stadiul Român*, și o grupare pur școlărească *Matei Club*, care polariza în jurul lui elevi de la liceele *Matei Basarab* și *Mihai Viteazul*, în frunte cu Sorin Michăilescu, viitor internațional român, o figură devenită apoi legendară. În aceste împrejurări *TCR* câștigă campionatul, dotat cu *Cupa C. Alimănișteanu*, precum și *Cupa TCR* (Cupa României), pe care o deținea din ediția precedentă.

De-abia în 1919 se înscriu și luptă alături în campionat *TCR*, *Stadiul Român* și o nouă formație, Școala Militară de Educație Fizică. În anul 1920, regăsim 5 echipe: *Educația Fizică Militară*, *Stadiul Român* (A+B), *TCR* și *Sportul Studentesc*, care luase ființă prin strădaniile lui Traian Lalescu, Octav Luchide și Sorin Michăilescu. Campioană devine *Educația Fizică Militară*. În Campionatul școlar la

care au participat numai 4 echipe, câștigă Liceul *Matei Basarab*, căpitan fiind Jean Lucescu.

În anii 1914-1915, situația materială era dezastruoasă: lipseau terenurile, echipamentul, chiar jucători erau puțini, pe care fotografiile vremii îi înfățișau jucând meciuri oficiale în costume de stradă. Apare echipa "Rugby Club", care se clasează a treia. În 1915 se întocmește primul regulament al jocului și se introduc foile de arbitraj.

Federația Română de Rugby a luat ființă în anul 1913. Așadar, pentru perioada de început consemnăm primele trei mari echipe, care au dominat ani în șir activitatea competițională: "TCR" (1910) "Stadiul Român" (.SR.) (1915) . Societatea Universitară Sportul Studentesc (.SUSS.) 1916; în anul 1922 iau ființă "Avântul Sportiv" (AS) și "Rugby Club București" (RCB); în 1919 apar primele cluburi provinciale muncitorești: .Jiul., cu sediul la Lupeni și "Minierul", la Petroșani.

Războiul din 1916-1918 a făcut victime și în rândul rugbyștilor. Lista în chenar negru cuprinde și șapte nume de eroi: cpt. Nicolae Crătunescu și George Iconomu, lt. George Manu și slt. Corneliu Mateescu și George Tovar . toți de la .Tennis Club Român., slt. Barzon de la "Stadiul Român" și sld. Pantelimon Pribegeanu de la "Matei-Club".

Pe arena internațională rugby-ul românesc a debutat în 1919 cu prilejul Jocurilor Interaliatate de pe câmpul militar de la Pershing, la Paris. Echipa noastră a fost învinsă de Statele Unite cu 21-0 și apoi, de Franța cu 48-5. Menționăm însă cu satisfacție ediția a VIII-a a JO din 1924, de la Paris, unde participăm pentru prima dată în programul JO, alături de Franța și SUA. România pierde ambele jocuri, cu 59-3 și cu 37-0, iar SUA învinge Franța în finală cu 18-3. Prima medalie olimpică (de bronz) a fost adusă în țară în 1924 de echipa de rugby formată din: Dumitru Armășel, Gh. Benția, Tudor Florian, Ion Gârleșteanu, Teodor Marian, Nicolae Mărăscu, Sorin Michăilescu, Paul Nedelcovici, Iosif Nemeș, Gogu Sfetescu, Mircea Sfetescu, Sterian Soare, Mihai Vardalla, Paul Vidrașcu, Dumitru Volvoreanu, Atanasie Tănăsescu.

Acei tineri entuziaști care au sacrificat rugby-ului, fără drămuire, timpul și averea, uneori și

sănătatea, merită a fi înscrși în .Cartea de Onoare.: ing. Nicolae Mărăscu, Grigore Caracostea, Sorin Michăilescu, frații Tănăsescu, inginerii Nicolae Veluda, Popovici și Ion Grigore Lăzărescu, Paraschiv Ștefănescu, arhitectul Octav Ionescu și mulți alții. Echipând cu banii lor formații întregi, cărând în saci ghetetele și echipamentul la terenul de antrenament și de meci, spălându-l și cărpindu-l la ei acasă, ajutându-i cu bani și cu slujbe pe cei nevoiași sau pe studenții săraci, cheltuindu-și timpul și banii cu dărnicie și mai ales cu dragoste, ei au reușit să mențină în jurul echipelor un climat de prietenie și tovarășie, au lăsat tradiției această familie a rugby-ului românesc.

Interesant că, de fapt, în istoria acestui sport, și nu numai la noi în țară, figurează la propriu mai mulți membri ai unei familii. Așa au fost în alte țări frații Spanghero (4 jucători), de Gregorio, 4, Prat, Camberabero, Boniface, Lacaze, iar la noi, frații Iconomu (pionieri ai anilor 1913-1919), frații Husar, Sfetcu (Mircea, Eugen și Nicu), Anastasiuzii, Tanovicenii, Tănăseștii, Veluda (Nicu și Petrică), frații Balș, precum și Tudor, Camil și Virgil Ioan de la "Stadiul Român", celebri în anii "30. De asemenea, frații Ionescu (Găgan, Găgănel și Găgăneii) la "Sportul Studențesc" și alți trei frați Ionescu (George, Fabi și Titi) tot de la "Sportul Studențesc", frații Fanella, Zamfir (la CFR), frații Gheondea (Ionel, Nae, Florică și Fane), Gică Ionescu-Bizon și cei patru fii ai săi, apoi Virgil și Cornel Munteanu, Costică și Mitică Ionescu (marele antrenor de juniori), frații Nicolau, de la .Viforul Dacia., numeroșii frați, fii și nepoți, purtând numele Țenescu.

În *Anuarul FRR*. pe anii 1938-1939 sunt consemnate condițiile precare în care se practica rugby-ul la noi: în România existau 11 echipe (.SS IAR. Brașov; "TCR", "Stadiul Român", "Sportul Studențesc", "Avântul Sportiv", .RC București., . Viforul Dacia., .PTT., .CFR., .Victoria., .RCB.) care desfășurau un campionat național la categoria . Onoare. în 7 echipe, un campionat la .promoție. cu 11 echipe și unul la categoria a II-a, cu câte se prezentau. La rubrica .societăți dispărute. figurează nu mai puțin de 10 echipe (ceea ce indică dificultățile

în menținerea aceloră!); numărul jucătorilor activi era de trei, patru sute.

Dar iubitorii acestui sport perseverează astfel încât echipele de club și echipa reprezentativă încep să iasă mai mult peste graniță, confruntându-se cu echipe din Franța, Germania, Italia; încep să apară noi jucători de mare valoare ca: avocatul Ion Buzoianu (căpitanul naționalei și unul dintre părinții rugby-ului modern românesc), ing. Aurel Mărășescu, arhitectul și rectorul de mai târziu al Școlii de Arhitectură .Ion Mincu.: Ascanio Damian, inginerii Ion Andrieș și Costică Dinescu, Virgil Ioan, Ștefan Ionescu, Gică Blașek, Constantin Moscu, Gogu Sfetcu, Fănică Bârsan, Nicușor Tanoviceanu, Ghiță Fântâneanu, Gică Ionescu-Bizon, E. Mărculescu, Florea Constantin, Grigore Eremia, E. Crivăț, Gustav Fanella, Adrian Mateescu, Virgil Anastasiade, Francisc Covaci, Nelu Popa, Nicu Nicolau, Nicolae Crissoveloni, Alexandru Argeșiu.

Anul 1939 aduce cu sine unele greutăți, și nu numai pentru rugbyști. Se apropia războiul. Multe competiții și campionate se amână. Apare însă preocuparea pentru antrenarea juniorilor, dintre care se remarcă: la .CFR. . G. Sfetcu; la "TCR" . Șt. Bârsan; la .Viforul Dacia. . T. Krantz; la "Stadiul Român" . Mișu Vardalla. Iau naștere grupe de copii și echipe școlare în peste 30 de licee și școli bucureștine, care vor desfășura în anii următori un bogat și rodnic campionat. Directorii de licee se arată receptivi la acest fenomen, astfel încât se ridică o pleiadă de viitori jucători ce au alimentat marile echipe din anii "50-.60.

În 1942, prin declarația g-l. V. Iliescu, ministru secretar de stat, rugby-ul va figura în cadrul unei federații colective de atletism, gimnastică și oină. Rugbyștii iau atitudine și, spre sfârșitul anului, FR de Rugby este reînființată, mai ales datorită unor oameni de o mare noblete și iubitori ai acestui sport . ing. Șerban Ghica și Virgil Ion. Numele unor noi jucători încep să se facă remarcate: I. Cenușă, E. Karda, Gh. Florea, N. Sipoș, E. Costinaș, T. Picu, G. Epureanu, Ed. Denischi, C. Cocor, B. Zamfir, I. Gheondea, E. Suchianu, N. Frățilă, F. Ionescu.

În 1944, la sărbătorirea a 30 de ani de activitate, s-a deschis o școală de arbitri, unde au predat ca

profesori: Ion Buzoianu, Eugen Sfetescu, Ion Anastasiade, Fernand Herck, Gustav Fanella și alții. Se inițiază o campanie de expansiune a rugby-ului în centrele din provincie: Brașov, Sibiu, Ploiești, Buzău, Târgoviște, Râmnicu Vâlcea, Craiova. Profesorul Radu Țițeica anunță înființarea a două echipe studențești la Timișoara. Apar nume noi de sportivi în acești ani de tranziție (1944-1950), ca: Toma Moldoveanu, Gheorghe Părcălăbescu, Teodor Krantz, Ion Condeescu, Emanuel Valeriu, Petre Cosmănescu, Mircea David, Mihai Manolache, Dan Constantinescu, Nicu Popescu, Nicolae Soculescu, Marin Ciobanu, Petre Buda, A. Groman, Dumitru Tănăsescu ș.a.

În fruntea acestei mișcări tot mai puternice, mai numeroase și prin care se vor impune echipe valoroase, vor sta de aici înainte mereu viitoarele trei mari echipe de club: CFR Locomotiva Grivița Roșie., CCA. ("Steaua") și "Dinamo". Din confruntarea acestora . care a dominat arena rugbystică românească aproape patru decenii . se vor naște, la etape și valori diferite, cele mai mari reprezentative naționale.

Apar noi nume de jucători: A. Marinache și N. Lazarache, D. Ghiuzelea, Ilie Ion, I. Buda, G. Ghiață, P. Iordăchescu, T. Bratu, I. Teodorescu, Fl. Gheondea, I. Danciu, D. Manoileanu, R. Veluda, T. Picu, R. Nanu, Em. Dumitrescu, C. Ștefan, A. Vișan ș.a.

Anii "50"-80 au constituit perioada primelor afirmări, prin victorii asupra echipelor de club și reprezentative engleze și franceze, obținute în cele două turnee în Anglia; s-a înregistrat, apoi, o intensă dezvoltare internă . din punct de vedere numeric, teritorial și un real progres tehnico-tactic și al spectacolului sportiv. Astfel, în anul 1960 se obține prima victorie împotriva Franței cu 11-5, urmată de alte 7 victorii. De asemenea, mai trebuie amintite victoriile asupra echipelor: Swansea, Cardiff, Sel. Londra, Harlequins etc., din Anglia.

Alți noi jucători se evidențiază: V. Morariu, A. Paloșanu, R. Chiriac, G. Florescu, S. Mehedinți, N. Căpușan, M. Țibuleac, I. Dobre, A. Penciu, A. Barbu, M. Cojocar, C. Stănescu, M. Rusu, A. Demian, M. Wusek, V. Mladin, F. Vicol, A. Labo, I.

Sava, V. Luscal, P. Blăgescu, V. Rusu, D. Zlătoianu, G. Mazilu, I. Țuțuianu, S. Luric, G. Dărăban, I. Constantin, C. Dinu, M. Paraschiv, I. Caragea, S. Enciu, G. Stoica, G. Nica, G. Dragomirescu, F. Murariu, M. Aldea, V. Irimescu și mulți alții. După acest avânt în înfruntă rile internaționale urmează o perioadă de declin, cu toate cele 7 calificări și participări la Cupa Mondială (1987, 1991, 1995, 1999, 2003, 2007 2011), care pe plan intern n-au avut nici un răsunet.

În anul 1998 numărul jucătorilor legitimați era de 4 005 (dintre care: 1 135 . seniori, 1 945 . juniori, 925 . copii). Secții afiliate: 98 (dintre care: 12 . Divizia A1, 20 . Divizia A2, 8 . Divizia B, 58 . juniori). Antrenori emeritiți: 14; maeștri emeritiți: 62; antrenori activi: 115; arbitrii: 102. Terenuri omologate: 58.

Conducerea FR de Rugby în perioada 1913-1998 a fost următoarea: 1913-1940: Grigore Caracostea (președinte), Dumitru Tănăsescu, George Iconomu, Ion Husar (membri); 1941-1942: Petrescu (Păsărică), Dumitru Tănăsescu; 1942-1943: Nicolae Crissoveloni, Șerban Ghica; 1943-1944: Șerban Ghica; 1945: Paul Nedelcovici; 1945-1947: Ascanio Damian; 1947-1953: Mihai Nicolau (președinte), Ion Anastasiade - Basu, Eduard Denischi (secretari); 1953-1956: Grigore Preoteasa (președinte), A. Ujlaky, Ed. Denischi, I. Popa (secretari); 1956-1971: Emil Drăgănescu (președinte), Romeo Popescu, Ion Izvoranu (secretari); 1971-1977: Burada (președinte), Ovidiu Marcu (secretar); 1977-1980: Emil Drăgănescu (președinte), Ovidiu Marcu (secretar); 1981-1986: Viorel Morariu (președinte), Ovidiu Marcu (secretar); 1986-1989: Marin Cristea (președinte), Cristache Mitrea (secretar); 1990: Emil Ghibu, Mihai Niculescu (președinți), Cristache Mitrea, Radu Demian (secretari); 1991- 1998: Viorel Morariu (președinte), Radu Demian, Sorin Fuicu (secretari); 1998: Dumitru Mihalache (președinte), Sorin Fuicu (secretar); 2000: Dumitru Mihalache (președinte), Neculai Postolachi, Traian Pătrăhău (vicepreședinți), Hagic Garabet (secretar general), Teodor Rădulescu (antrenor federal); Biroul federal este compus din 15 persoane. Județele unde se practică rugby-ul sunt în număr de 18, la care se

adaugă Municipiul București. Numărul total de echipe: 53; numărul total de jucători activi: 2001; numărul total de sportivi legitimați: 3 757 (copii . 1 200, juniori . 1 775, seniori . 780); numărul de echipe feminine: 3 (Constanța, Iași, Piatra Neamț); numărul de antrenori: 108; numărul de arbitri: 91. Numărul total de jucători înregistrați (din toate timpurile) la FRR până la data de 18.05.2001: 26 687.

În anul 2001, Federația s-a reorganizat în conformitate cu prevederile Legii educației fizice și sportului Nr. 69 din 28 aprilie 2000. Adunarea generală din 26 noiembrie a adoptat noul Statut și a aprobat componența Biroului federal (format din 13 membri). În conducerea federației au fost aleși: Viorel Morariu . președinte de onoare; Octavian Morariu . președinte; Victor Istrate, George Straton și Gheorghe Vărzaru . vicepreședinți; Garabet Hagic . secretar general. Colegiul director . organul de administrare și gestionare al federației . format din 13 membri și condus de Octavian Morariu ca președinte.

În anul 2009, FRR are o nouă organizare. S-a aprobat componența Biroului Federal, ca organism de conducere și legislativ, format din 15 membri: Alin Petrache președinte, 3 vicepreședinți (Pompiliu Borș, Aurelian Arghir, Victorel Istrate), Florinel Matei secretar general, Daniel Mitrea antrenor federal, un trezorier și 8 membri. Ca organism executiv Colegiul Director este format din președintele Alin Petrache, cei trei vicepreședinți și trezorierul. Biroul Federal are în supraveghere și coordonare și cele 10 comisii de specialitate.

ECHIPELE DE RUGBY - CAMPIONATE NAȚIONALE

1914 "TCR" (.Tenis Club Român.)
1915 "TCR" (.Tenis Club Român.)
1916 "TCR" (.Tenis Club Român.)
1917-1918 nu s-a disputat (război)
1919 "Stadiul Român"
1920 .Societatea Sportivă de Educație Fizică.
1921 "TCR"
1922 "TCR"

1923 "TCR"
1924 "Stadiul Român"
1925 "Sportul Studentesc"
1926 "Stadiul Român"
1927 "TCR"
1928 "Stadiul Român"
1929 "Sportul Studentesc"
1930 "Stadiul Român"
1931 "Stadiul Român"
1932 "Sportul Studentesc"
1933 .PTT. 1934 .PTT.
1935 "Sportul Studentesc"
1936 "TCR" 1937 neatribuit
1938 "TCR" 1939 "Sportul Studentesc"
1940 "TCR" 1941 .Viforul Dacia.
1942 "TCR" 1942-1943 .Viforul Dacia.
1943-1944 .Viforul Dacia.
1944-1945 .Viforul Dacia.
1945-1946 "Sportul Studentesc"
1946-1947 "Stadiul Român"
1947-1948 .Universitatea. (fostă "Sportul Studentesc", fostă .Societatea Sportul.)
1948 .CFR.
1949 .CSCA.
1950 .CFR.
1951 "Dinamo"
1952 "Dinamo"
1953 .CCA.
1954 .CCA.
1955 .CFR Grivița Roșie.
1956 "Dinamo"
1957 .CFR Grivița Roșie.
1958 .CFR Grivița Roșie.
1959 .CFR Grivița Roșie.
1960 .CFR Grivița Roșie.
1961 .CCA.
1962 .Grivița Roșie.
1963 "Steaua"
1964 "Steaua"
1965 "Dinamo"
1966 .Grivița Roșie.
1967 .Grivița Roșie.
1968-1969 "Dinamo"
1969-1970 .Grivița Roșie.
1970-1971 "Steaua"

1971-1972 .Universitatea. Timișoara
 1972-1973 "Steaua"
 1973-1974 "Steaua"
 1974-1975 "Farul" Constanța
 1975-1976 "Farul" Constanța
 1976-1977 "Steaua"
 1977-1978 "Farul" Constanța
 1978-1979 "Steaua"
 1979-1980 "Steaua"
 1980-1981 "Steaua"
 1981-1982 "Dinamo"
 1982-1983 "Steaua"
 1983-1984 "Steaua"
 1984-1985 "Steaua"
 1985-1986 .Farul Constanța.
 1986-1987 "Steaua"
 1987-1988 "Steaua"
 1988-1989 "Steaua"
 1989-1990 "Știința Remin" Baia Mare
 1990-1991 "Dinamo"
 1991-1992 "Steaua"
 1992-1993 .CFR Grivița. . .Castor.
 1993-1994 "Dinamo"
 1994-1995 "Farul" Constanța
 1995-1996 "Dinamo"
 1996-1997 "Farul" Constanța
 1997-1998 "Dinamo"
 1998-1999 "Steaua"
 1999-2000 .Dinamo
 2000-2001 Dinamo
 2001-2002 Dinamo
 2002-2003 Steaua
 2003-2004 Dinamo
 2004-2005 Steaua
 2005-2006 Steaua
 2006-2007 Dinamo
 2007-2008 Dinamo
 2008-2009 CSM Baia Mare
 2009-2010 CSM Baia Mare

CENTRALIZATOR DE PERFORMANȚE

24 titluri .CCA. ("Steaua")
 12 titluri .CFR Grivița Roșie.

15 titluri "Dinamo" București
 10 titluri "TCR" (.Tenis Club Român.)
 7 titluri "Farul" Constanța
 7 titluri "Stadiul Român"
 4 titluri .Viforul Dacia.
 3 titluri Știința Remin/ CSM Baia Mare
 2 titluri .PTT. București
 1 titlu .Societatea Sportivă de Educație Fizică. (SSEF)
 1 titlu .Universitatea. Timișoara
 CCE: 1964 .Locomotiva Grivița Roșie.;
 1967 "Dinamo" București

RUGBY - TRADIȚIE DE FAMILIE

a) TATĂ - FIU (FII)

Constantin și Bogdan Șerban ("Steaua"); Sabău Valeriu și Sabău Alexandru ("Grivița"); Rădulescu Teodor și Rădulescu Alexandru ("Steaua"); Veluda Nicolae și Veluda Radu ("Steaua"); Morariu Viorel și Morariu Octavian ("Grivița"); Lungu Adrian și Lungu Remus (.Castres.); Iosif Ion și Iosif Costi (.Locomotiva.); Hariton Dinu Andrei și Hariton Constantin ("Sportul Studentesc"); Damaschin Viorel și Damaschin Șerban ("Grivița"); Constantin Vasile și Constantin Radu (.Locomotiva.).

b) FRAȚI Virgil, Nicolae și Ioan Anastasiade (.PTT.); Balș Andrei și Ștefan Balș ("TCR"); Victor și Virgil Brăbeteanu ("Sportul Studentesc"); Dimitrie și Constantin Brătulescu ("Stadiul Român"); Gustav și Vincențiu Fanella (.Viforul Dacia.); Paul și Tudor Florian (.Ody.) ("Sportul Studentesc"); Ștefan, Radu și Mircea Găgan ("Sportul Studentesc"); Victor și Constantin Grigorescu ("Sportul Studentesc"); Nicolae, Ioan, Florică și Florian Ghiondea ("Stadiul Român"); Jean și Alexandru Hussar ("Sporting Club"); Virgil, Camil și Tudor Ioan ("Stadiul Român"); Ion, Mircea, George și Barbu Iconomu ("TCR"); Fabian, George și Dumitru Ionescu (.Titi.) ("Sportul Studentesc"); Henry, George și Dumitru Manu ("TCR"); Virgil, Ion și Cornel Munteanu ("Stadiul Român"); Gheorghe și Aurel Nica (.Dinamo . . "Steaua"); Gigi și Titi Popescu ("Stadiul Român"); Eugen, Mircea și Nicolae Sfetescu ("Stadiul Român"); Gică și Soare Sterian (.Viforul. . "TCR"); Ion și Constantin Tănase (.PTT.); Gheorghe și Nicolae Tănăsescu

("Sportul Studențesc"); Gheorghe și Nicolae Tanoviceanu ("TCR"); Paul și Mircea Vidrașcu ("TCR"); Nicu și Petre Veluda (.Rugby Club.); George și Alexandru Vraca ("Sportul Studențesc"); Constantin și Dumitru (.Bombi.) Zamfir ("Grivița"); Alexandru și Florin Atanasiu ("Sportul Studențesc"); Mihai și Gheorghe (Bănceanu) Bucos ("Farul" .Rulmentul. Bârlad); Dumitru și Ștefan Călinaru ("Sportul Studențesc"); Nicolae și Ion Chiciu ("Sportul Studențesc"); Gheorghe și Emil Florea ("Farul"); Ion și Mihai Hulă ("Sportul Studențesc"); Petre, Eremia, Marin și Nicolae Mitu ("Steaua" .Gloria.); Mihai și Bică Nicolescu ("Sportul Studențesc"); Gheorghe și Dumitru Răscanu ("Dinamo" Sibiu); George și Vasile (Andronic) Straton (.Gura Humor.); Ion și Nicolae Zamfirescu ("Steaua" . "Dinamo"); Ion (Pitești) și Gheorghe Gheorghe (Balș); Nicolae și Constantin Epureanu (.Progresul.); Constantin și Ion Tănase (.Progresul.); Dinu și Alexandru Pappia (.Constructorul.); Daniel și Mihai Boldor ("Steaua").

PUNCTAJUL ÎN RUGBY DE-A LUNGUL ANILOR (CRISTIAN SPÂNU - ZIARUL „SPORT TOTAL”)

Cel mai savurat moment în rugby este atunci când un jucător culcă balonul în terenul de țintă advers, marcând un eseu. Se acordă imediat 5 puncte pe tabelă, plus șansa de a mai marca 2 din transformare. Nu a fost mereu așa. La începutul practicării jocului de rugby, până în 1889, pentru eseu nu se acorda nici un punct și se punctau doar loviturile de picior. Din această cauză, se spune că primul meci internațional între Scoția și Anglia s-ar fi încheiat cu scorul 0-0. În 1889 s-a introdus sistemul pe punctaj, dar eseu valora 1 punct, în timp ce transformarea 2 puncte. Din 1891 și până în 1893, eseu a fost răsplătit cu 2 puncte și transformarea cu 3, iar în acel an s-a decis să se crească valoarea eseuului la 3 puncte, plus 2 pentru transformare. S-a jucat așa până în 1971, când pentru eseu s-au acordat 4 puncte, iar în 1992 a venit ultima schimbare: 5 puncte pentru eseu. Lovitura de pedalizare, alt mod de a înscrie a cunoscut și ea variații de valoare, până în 1891

aducând 2 puncte celor care marcau, după care s-a trecut la 3 puncte atât cât este și acum. Dropgolul, ultimul mod de a marca, a valorat mai mereu 3 puncte doar între anii 1891 și 1948 acordându-se 4 puncte pentru acest procedeu. În zilele noastre s-a ajuns să se acorde și puncte bonus în clasament echipei care marchează peste 4 eseuri, tocmai pentru a face acest joc mai spectaculos și pentru a stimula marcarea prin procedeul cel mai spectaculos: eseu.

PRIMUL TIMBRU DIN LUME CU TEMATICĂ DE RUGBY

Realizarea aceasta făcută de un român este așa de minunată și simbolică, în primul rând pentru inițiativă și mai apoi pentru rezolvarea unei situații dificile (materiale) a rugbyului nostru, că merită toată lauda. Întâmplarea petrecută pe fondul urmărilor celui de al doilea război mondial, este povestită chiar de "părintele" timbrului cu pricina, prințul Șerban Ghica - fost jucător de rugby internațional (Rugby World 3/2003). Șerban Ghica devine în 1943 președintele FR Rugby, la vârsta de 24 de ani. În această postură era confruntat cu o seamă de dificultăți financiare cu repercusiuni asupra echipamentului sportivilor și deplasărilor echipei reprezentative. Colecționar de timbre, Șerban Ghica are ideea de a crea "timbrul salvator". Profitând și de relațiile în cercurile politice ale vremii, obține aprobarea decretului pentru editarea timbrului, semnată de șeful statului Generalul Ion Antonescu. Îi cere coechipierului său de club și de națională, marele jucător internațional, arhitectul Ascanio Damian (președinte la rândul său al FRR 1947-1952), să deseneze timbrul. Așa s-a născut timbrul de 200 lei, din care partea federației era 186 lei. Poșta Română a vândut atunci circa 70 000 timbre, care au adus federației un venit aproximativ de 13 milioane lei, ce a făcut imediat din cea mai săracă federație una foarte bogată. Povestea nu se oprește aici: la 22 august 1944 în urma rușii alianței noastre cu Germania, președintele împins de o presimțire, a ridicat de la sediul FRR (situat în Piața Lahovari) banii și un important număr de timbre. Tocmai bine pentru ca a doua zi sediul a fost bombardat, dispărând în flăcări toată arhiva

Federației. După război tânărul președinte este destituit de reprezentanții regimului comunist, dar acesta înainte de a-și începe lungul periplu prin pușcării și domiciliu forțate, are timp să predea toată averea federației, miraculos făcută și la fel salvată, de un om de toată isprava și totodată noblețea.

ROMÂNIA LA CUPA MONDIALĂ „WILLIAM WEBB ELLIS”

Cupa Mondială de Rugby este cel mai mare eveniment rugbystic al planetei. Este al treilea mare eveniment sportiv al lumii după Jocurile Olimpice și CM de Fotbal. De la prima ediție (Noua Zeelandă și Australia – 1987) până în prezent, Cupa Mondială a bătut record după record din pld al audiențelor, al veniturilor și al numărului de spectatori și telespectatori. S-a creat chiar și un „Business Club Rugby World Cup” care și-a deschis filiale în toate cele 20 de țări participante. Rugbyul și Cupa Mondială de Rugby sunt deja o afacere extrem de profitabilă în țările cu mare tradiție. Conform unui studiu făcut de specialiști Cupa Mondială din 2007 va atrage în Franța, pe o perioadă de 4 ani 8 miliarde de euro. Se poate spune deci că Rugby World Cup a devenit un eveniment de magnitudine mondială. România se poate mândri că a fost printre cele 12 națiuni din lume prezente la cel mai mare eveniment rugbystic al lumii. Din 1987 și până în 2007 nu am lipsit niciodată de la marele festin al rugbyului planetar (6 ediții). Dacă în 1987, la ediția inaugurală, am fost invitați de IRB (Internațional Rugby Board), la următoarele ediții, România a ajuns la turneul final după ce a trecut de faza calificărilor. Nu am ieșit niciodată din faza grupelor, dar aproape la fiecare turneu final (cu excepția ediției din 1995) am reușit o victorie: în 1987 (N. Zeelandă) am învins Zimbabwe, 21-20; în 1991 (Franța) am trecut de Fiji 17-15; în 1999 (Ț. Galilor) am învins SUA, 21- 25; în 2003 (Australia) am reușit o victorie la Namibia, 37- 7; în 2007 (Franța), am învins Portugalia, 14 -10. Aproape de fiecare dată am nimerit, în grupe, cu echipe care aveau să devină campioane mondiale sau în cel mai rău caz să joace finala mondială:

- 1987 (Noua Zeelandă și Australia); gr. D:

Zimbabwe (23-20), Franța (12-55), Scoția (28-55);
- 1991 (Marea Britanie și Franța); gr. D: Franța (3-30), Canada (11-19); Fiji (17-15)
- 1995 (Africa de Sud); Gr.A Canada (3-34); Africa de Sud (8-21), Australia (3-42)
- 1999 (Țara Galilor); Gr. E Australia (9-57), SUA (27-25); Irlanda (14-44)
- 2003 (Australia); Gr. A: Irlanda (17-45), Australia (8-90), Argentina (3-50), Namibia (37-7)
- 2007 (Franța și Marea Britanie); Gr. C: Italia (18-24), Scoția (0-42), Portugalia (14-10), N. Zeelandă (8-85)

Simpla participare la acest regal rugbystic este o onoare pentru România rugbystică ce trebuie apreciată ca atare. Rezultatele noastre au fost, în acești douăzeci de ani, „normale”. Ne-am comportat „merituos” fără să ne depășim condiția, rămânând într-o zonă cenușie a valorilor, departe de aspirațiile celor ce mai așteaptă să batem, într-o zi, Franța sau o altă națiune majoră. Cupa Webb Ellis va dăinui peste toate durerile, lacrimile sau bucuriile participanților.

Clasamentul marcatrilor români:

- 1987 D. Alexandru 20 puncte; Romeo Bezușcu 12, Florică Murariu 8, Marcel Toader 8, Vasile Ion 5, Liviu Hodorcă 4, Mircea Pareaschiv 4. Total 61 puncte

- 1991 Neculai Nichitean 9 puncte, Cătălin Sasu 8, Hatalambie Dumitraș 4, Gheorghe Ion 4, Adrian Lungu 4, Nicolae Răcean 2. Total 31 puncte

- 1995 Ilie Ivanciuc 6 puncte, Andrei Gurănescu 5, Neculai Nichitean 2. Total 14 puncte

- 1999 Petre Mitu 25 puncte, Gheorghe Solomie 10, Tudor Constantin 5, Alin Petrache 5, Cristian Săuan 5. Total 50 puncte

- 2003 Ionuț Tofan 23 puncte, Valentin Maței 5, Petrișor Toderașc 5, Augustin Petrichei 5, Lucian Sârbu 5, George Chiriac 5, Ion Teodorescu 5, Cristian Săuan 5, Iulian Andrei 2. Total 60 puncte

- 2007 Marius Tincu 15 puncte, Florin Corodeanu 5, Alex Manta 5, Ionuț Dimofte 8, Florin Vlaicu 3, Valentin Calafeteanu 2, Dan Dumbravă 2. Total 40 puncte.

Ca număr de participări în Cupa Mondială îl găsim în puncte pe Romeo Gontineac (Aurillac) cu 4

prezențe(95',99',03',07').

CIFRE RECORD ÎN CUPA MONDIALĂ

145: cel mai mare număr de puncte marcate de o echipă într-un meci (N.Zeelanda-Japonia 145-17, 1995)

142: cea mai mare diferență de scor (Australia-Namibia 142-0, 2003)

22: cele mai multe eseuri marcate de o echipă într-un meci (Australia-Namibia 142-0, 2003)

227: cele mai multe puncte marcate de către un jucător în toate edițiile (Gavin Hastings (1987-1995)

126: cele mai multe puncte marcate de un jucător la o ediție (Grant Fox 1987)

45:cele mai multe puncte marcate de către un jucător într-un meci (Simon Culhane, 1995)

17: cele mai multe meciuri jucate la Cupa Mondială (Sean Fitzpatrick, N. Zeelandă)

15: cele mai multe eseuri marcate de către un jucător în toate edițiile (Jonah Lomu, 1995-1999)

8: cele mai multe eseuri marcate de către un jucător într-o singură ediție (Jonah Lomu, 1999)

6: cele mai multe eseuri marcate de către un jucător într-un meci (Marc Ellis, în N.Zeelandă-Japonia 145-17, 1995)

5: cele mai multe drop-goluri marcate de către un jucător într-un meci (Jannie de Beer, în Africa de Sud-Anglia, 1999)

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE RUGBY, în calitate sa membru fondator al FIRA, a avut o contribuție substanțială la redactarea primului statut al FIRA (1934). FR Rugby a continuat să se manifeste ca un membru activ al FIRA. Astfel,

congresul FIRA din anul 1936, de la Berlin, a aprobat propunerea FRR prezentată de Grigore Caracostea – președintele federației, privind organizarea CE de rugby. Cu acea ocazie, delegatul român a fost însărcinat cu elaborarea proiectului de regulament al competiției, care a fost aprobat de congresul FIRA, din anul 1937. La propunerea FRR, congresul FIRA, din anul 1961, a aprobat organizarea Cupei Campionilor Europeni intercluburi, iar începând din anul 1969, de asemenea la propunerea FRR, a demarat Cupa FIRA, pentru echipele naționale de juniori, care ulterior, a devenit CM pentru juniori, FRR fiind autoarea proiectului de regulament al acestei competiții. FIRA (în prezent FIRA - AER), a fost fondată la Paris, la 2 ianuarie 1934, de reprezentanți din Catalonia (Spania), Cehoslovacia, Franța, Germania, Italia, Olanda, Portugalia, România, Suedia. Pentru România, actul constitutiv a fost semnat de domnul Cionga. La a doua reuniune constitutivă a FIRA (Hanovra - Germania) din 24 martie 1934, s-a adoptat Statutul și Regulamentul FIRA și a fost ales Consiliul FIRA. La reuniune a participat Grigore Caracostea – membru al conducerii UFSR și președinte al FR Rugby, care a fost ales consilier al FIRA. Ulterior, conform acordului intervenit la 29 mai 1999, între IRB și FIRA, aceasta din urmă a primit mandatul de a se ocupa de problemele rugby-ului din Europa, schimbându-și totodată denumirea în Asociația Europeană de Rugby (FIRA - AER). Înțelegerea de mai sus a fost validată de Congresul FIRA-AER, din toamna anului 1999. Statutul FIRA-AER adoptat cu acest prilej, prevede că federațiile fondatoare ale FIRA dispun de două voturi în plus față de ceilalți membri.

RETROSPECTIVĂ ÎN IMAGINI

*1913 . Prima echipă de rugby din
România Tennis Club Român*

*1914 . J. Hussar și M. Iconomu, căpitani
celor două echipe de rugby: Sporting Club și
Tennis Club Român*

Fază de rugby dintr-un meci al anului 1914, disputat de echipa Tennis Club. Un atac al înaintașilor, în care mingea este la Radu Cristodulo

1914 . Echipa de rugby a Liceului .Gh. Lazăr

1915 . Un vestiar... mobil pentru amatorii români de rugby

Echipa București, 1923, în jocul cu Heidelberg: Cristodulo, M. Racoviță, Cociaș III, Ghițulescu III, D. Armășel I, G. Sfetcu (Tal.), G. Nicola I, Tane Săvulescu III, Paul Vidrașcu, M. Sfetcu, H. Manu III, N. Mărăscu, Pulief, Tudor Florian și Ionel Gârleșteanu

Echipa de rugby a României . medaliată cu bronz la JO Paris 1924: T. Florian, A. Benzia, N. Mărăscu, M. Sfetcu, P. Vidrașcu, A. Tănăsescu, P. Volvoreanu, D. Armășel, E. Sfetcu, S. Michăilescu, T. Marian, S. Sterian, A. Nemeș, P. Nedelcovici, M. Vardalla

Echipa națională militară a României care a jucat cu echipa militară a Franței în mai 1926. Rândul de sus, de la stânga la dreapta: Tody Marian, Sivu Nemeș, Cristodulo, Tane Săvulescu, Mircea Racoviță, Mitică Brătulescu, Relu Măldărescu, Mircea Socolescu. Rândul de jos (în genunchi): Eugeniu Stoian, Matei Păunescu, Ștefan Balș, locotenent Aurel Drăghici (căpitanul echipei), locotenent Nicu Sfetescu, locotenent Florescu (Flo.); jos . Paul Vidrașcu

Echipa VfR Dacia, care în 1934 a câștigat Cupa României.

De la stg la dr în picioare: I. Nicolau, Gh. Popovici, F. Covaci, T. Krantz, C. Caracaș, Fl. Zugrăvescu, K. Kurzbauer, Belu Jianu; jos: I. Georgescu, N. Nicolau, Gh. Vasilescu, Ion Beju (căpitanul echipei), Roșca, C. Roșeanu, Gh. Sterian

*1936 . Pe stadionul ONEF se dispută
întâlnirea România.Italia, rezultat: 0-0*

*Fază de atac a echipei României în
jocul cu Franța de la Paris din 1937*

1924 . Rugbyștii aduc sportului românesc prima medalie olimpică (bronz) la JO de la Paris

*Echipa Rugby Club București în 1924.
În picioare: Caracostea, Trandafirescu,
Costolanski, Marvan, Niculescu,
Ochiașanu, Vasilescu, Popa, Cazana.
Mijloc: Tina, Toma, Cionga, R.
Vranialici, Traian.
Jos: V. Vranialici, Ghimpețeanu, Zambra*

Paris, 1937. Faze ale jocului Franța . România

Echipa națională a României: 25 aprilie 1937 (România-Italia 0-0). Rândul I (în genunchi): Gică Ionescu, Ascanio Damian, E. Mărculescu, Const. Florea, I. Andreeaș și C. Dinescu. Rândul II (în picioare): Ștefan Ionescu, I. Erimia, G. Blașek, Virgil Ioan, Const. Moscut, G. Sfetescu (căpitan), N. Tanoviceanu, Ștefan Bârsan și Gh. Fântâneau

Echipa "Stadiul Român", campioană a României în anii: 1919, 1924, 1926, 1928, 1930, 1931, 1946, 1947

Locomotiva Grivița Roșie, 1952.
În picioare, de la stg spre dr: dr. David, Morariu, Zamfir, Ciobanu, Pârcălăbescu,
Georgescu, Picu I, Soculescu, Șerban, Picu II.
Jos, de la stg spre dr: Popa, Caligari, Ghiață, Diamandi, Petrescu, Denischi, Labo

Festivalul Mondial al Tineretului (1953)
Știința București – FSGT Franța 17-0
Sus: Ignat, B. Enăchescu, D. Enăchescu, Șerban,
Beju, Frățilă, Pauchet (arb Franța),
Călinescu, Grigorescu, Ariciu, Niculescu, S. Pappia
Jos: B. Tănăsescu, Hoty, Comșa, Iordache, Iliescu,
Hillard, Albulescu

Echipa de rugby Știința IMF București (1957).
În picioare: I. Buzoianu (antrenor), Șerbu, Grigorescu,
Țemămbau, Dumitrescu, Erhan, Nițu, Creangă, Declezis.
La mijloc: Stănescu, Costescu, Lazarovici, Niculescu,
Angelescu, Rangu, Văgii.

Alexandru Penciu (membru al .CCA.- "Steaua" din 1960), cel mai bun fundaș român din toate timpurile

Maestrul emerit al sportului, Valeriu Irimescu, la antrenamentul de transformări.; locul I la CE din 1964; 8 titluri de campion național

Echipa de rugby Grivița Roșie, câștigătoare a CCE în 1964

Echipa de rugby a CS Dinamo în anul 1967, cucerind CCE

București, 1974: România.Franța (15-10)

Mircea Paraschiv, un veritabil atacant, din 1975 selecționat în lotul național cu care a câștigat Cupa FIRA (CE). În 1985, a câștigat titlul național CS Dinamo

Echipa de rugby a CS Dinamo în anul 1967, cucerind CCE

România-Italia într-una din disputele tradiționale. În perioada 1970-1980, echipa României a avut 2 meciuri egale și restul victorii în confruntarea cu echipa Italiei

Celebrii jucători înaintași din anii .80 (Murariu, Ionescu, Dinu, Dumitru, Pintea) în întâlnirea cu RFG

Stadionul Giulești, 1980, România.Franța (15-0). Echipa României înaintea jocului; de la stânga la dreapta, în picioare: Gh. Dumitru, E. Stoica, C. Dinu, M. Munteanu, Gh. Bucan, Fl. Murariu, Gh. Caragea, P. Borș; jos: S. Fuicu, D. Alexandru, M. Paraschiv, I. Constantin, I. Simion, Gh. Vărzaru, M. Aldea

Echipa României la întoarcerea din turneul efectuat în Irlanda și Anglia (1980)

Moment din meciul România.Franța disputat în 1982

*Lupta pentru balon în meciul România. Scoția
(București, 1984) pe stadionul .23 August.*

România.Scoția. Fază de atac a echipei României

*Adrian Lungu felicitat de președintele Franței,
François Mitterrand, după câștigarea titlului
de campion cu echipa RC Castres, în 1993*

ECHIPA ROMANIEI IN CUPA EUROPEANA A NATIUNILOR 2005
ROMANIA – RUSIA: 33-10 (Timisoara, 26 februarie)

Sus (de la stanga la dreapta): Ioan Teodorescu, Cristian Sauan, Stefan Dumitru, Razvan Mavrodin, Marcel Socaciu, Paulica Ion, Costica Mersoiu
Mijloc: Valentin Maftai, Ovidiu Tonita, Danut Dumbrava, Alexandru Tudori, Cristian Petre, Cezar Popescu, George Oprisor
Jos: Bogdan Zebega, Bogdan Balan, Ionut Tofan, Sorin Socol (capitan), Gabriel Brezoianu, Lucian Sirbu, Iulian Andrei, Darie Curea

FIGURI REPREZENTATIVE

ACHIM, ALEXANDRU (1950), n. în București. Debutază în rugby ca junior la Clubul Școlar nr. 2, din București, în 1963, sub îndrumarea prof. Mariana Lucescu. În 1968 se transferă la CS "Steaua". Aici, până în 1980, realizează

opt titluri de campion național, fiind specializat pe postul de flanker în linia a III-a. Face parte din echipa națională de juniori medaliată cu bronz la CE FIRA de la Barcelona. Ca senior, are 10 prezențe în echipa națională. În 1980, o dată cu încetarea activității competiționale, devine antrenor, pregătind echipele de minirugby, juniori, tineret și seniori, ale Clubului "Steaua", împreună cu A. Mateescu, T. Rădulescu și E. Suciu. Realizează un titlu național de juniori (1986) și două de seniori (1993 și 1999). În 1991 este cooptat în colectivul tehnic al echipei naționale unde, împreună cu G. Dragomirescu și I. Iacob, lucrează cu echipa de juniori (1994-1997), iar la seniori, alături de T. Rădulescu, M. Nacă și M. Paraschiv, lucrează în perioadele: 1991-1993, 1996-1997 și 1997-1999. Realizează performanțe notabile cu echipa națională de juniori la CM, un loc III și un loc V la Brescia și la București. Cu echipa națională de seniori obține calificările la CM din Africa de Sud (1995) și la cel din Irlanda (1999). Din 2009, este numit director tehnic național de dezvoltare cu preocupări pentru echipele naționale de juniori și tineret. Este Maestru Emerit al Sportului și Antrenor Emerit.

ALDEA, MARIAN (1952-2010), n. în Găești, jud. Dâmbovița. Ofițer superior în MI și jurist, licențiat în Drept și relații internaționale în anul 2000. Ca elev, a practicat atletismul și gimnastica la . Grupul Sportiv. al municipiului Pitești, cu prof. Cătănescu.

Debutază în rugby în 1966 pe postul de aripă de 3/4 la Clubul .Petrochimistul . Pitești, avându-l antrenor pe Toma Moldoveanu. Din 1971 se transferă la Clubul "Dinamo" unde capătă pe deplin consacrarea. Activează aici până în 1986, sub supravegherea antrenorilor Fl. Gheondea, I. Țuțuianu și Gh. Nica, realizând un titlu național și o Cupă a României. În 1975 este selecționat în echipa României, unde, cu cele 35 de prezențe pe toate meridianele globului, realizează de 2 ori titlul de campion european FIRA, obține de două ori medalie de argint și o dată medalie de bronz.

ALEXANDRU, DUMITRU (.MITUȘ.) (1953), n. în București. Ofițer superior în MAPN și profesor de educație fizică, absolvent al CPOEF. Debutază în rugby la ȘSE nr. 2 București, având antrenoare pe profesoara Mariana Lucescu. Consacrarea definitivă o cunoaște la Clubul "Steaua", unde a activat în

perioada 1972-1991, fiind unul din cei mai talentați mijlocași la deschidere și un bun transformer. Aici realizează 12 titluri naționale. Jucător internațional, are 26 de selecții în echipa României, jucând în 14 ediții ale Cupei FIRA, realizând 4 titluri de campion european (FIRA), 2 locuri II și 2 locuri III. A participat cu prima echipă a țării în 1987 la prima Cupă Mondială din Noua Zeelandă. Maestru emerit al sportului. Președinte al Comisiei de disciplină a FRR.

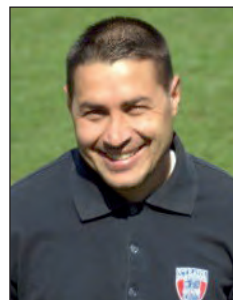

ALEXANDRU, MARIN (BUCĂȚARUL) (1957), n. în București. De profesie bucătar. Debutază în rugby în 1972, la CSȘ Triumf. la juniori până în 1976, având ca antrenor pe A. Groman. Se transferă la echipa de Divizia A. Grivița Roșie. unde joacă pe posturile de aripă

de 3/4 și fundas până în 1988 sub conducerea antrenorilor V. Morariu și R. Demian, cucerind de două ori Cupa României și Cupa FRR. În 1976 este selecționat și în echipa națională de juniori și seniori, având 28 de prezențe și jocuri oficiale FIRA împotriva Franței, Angliei, Spaniei, Italiei, Poloniei, URSS. În CE. FIRA a cucerit două medalii de argint (1978 și 1984) și o medalie de bronz (1982) cu echipa de seniori și de două ori cu juniorii locul II. În 2001 este antrenor și la echipa națională de juniori I. Antrenor al echipelor naționale de juniori U18, U19, participând cu acestea la 5 ediții de CM. Este Maestru al sportului. Membru în comisia tehnică a Comitetului Muntenia. A urmat de 3 ori cursurile de specializare FIRA.

AMAN, GRIGORE (1914-1988), n. în București. Inginer economist și antrenor. La epoca sa nu a fost un mare rugbyst, în schimb a fost un suflet mare, exploziv și volubil, în teren și în afara acestuia. Prin definiție, se poate spune că a fost un antrenor itinerant, peregrinând fără teama efortului dar aducând cu el dragostea pentru rugby. A încercat să formeze un nucleu rugbystic în Moldova, la Iași, Bârlad, Roman. Dar și-a găsit împlinirea la Cluj,

sădind rugbyul într-un club al sportivilor clujeni („Voința”), apoi în cel al universitarilor localnici „Știința”. Aici A. Gr. a descoperit și modelat pe cel ce avea să devină în marginea nr. 1 al României, pe Radu Demian, cel mai bine cotate nr. 8 din Europa. Neobositul A. Gr. și-a continuat pregătirile la Medgidia și Oltenița în divizia B, sigur cu rezultate mai modeste. A fost un dăruit rugbyului cu dorința de a rămâne cât mai aproape de atmosferă pe care o degaja acest sport fascinant. Septuagenar fiind are forța să revină în familia echipei „Sportul Studentesc”, având idea să înființeze un club-centru de perspectivă care să producă continuu jucători pentru marea performanță. Dar acolo în Tei, a apucat numai momentul de start.

ANDREI, IULIAN (1974) n. în București. Este profesor de educație fizică, absolvent al ANEFS. Începe să practice jocul de rugby de la vârsta de 10 ani. Ca junior îl găsim în perioada 1984-1993 la clubul „Triumf” București sub conducerea profesorului

Cristache Mitrea, unde câștigă în 1991 un titlu național. Joacă pentru clubul „CSM-Sibiu” sub supravegherea antrenorului M. Beianu, cucerind cupa României în 1996, iar din 1999 se pregătește și activează în cadrul clubului „Steaua” unde i-a avut ca antrenori pe Ed. Suci, Al. Achim, L. Costea, C. Florea și M. Moț. Aici cucerește 3 titluri de campion național (2003, 2004, 2006) și Cupa României în 2005 și 2007. Postul său specializat de joc este de mijlocas la grămadă și joacă cu succes și pe postul de fundas, fiind, de asemenea și un bun transformer. Intrarea în arena internațională și-a făcut-o la 29 de ani, reprezentând România A cu England Countries (24-26) și apoi contra Cehiei (42-5). Joacă apoi de mai multe ori în CEN și Challenge Cup. Pentru calitățile sale tehnico-tactice foarte bune A.I. a fost introdus în echipa care a reprezentat România la Cupa Mondială din Australia (2003). Are peste 35 de selecții în echipa de seniori a țării.

ANDRIEȘ, ION (1917-1998), n. în Bacău. Inginer, absolvent al Institutului Politehnic București. A început să joace fotbal la echipa de pitici a Clubului .Venus.. Prin prietenul și colegul său de școală, Ascanio Damian, a cunoscut rugby-ul, sport care l-a captivat

și pe care l-a practicat ajungând jucător de mare valoare (centru de 3/4). Aproape 15 ani este titular în echipa .Sportul Studențesc.; a mai jucat la Cluburile .Electrica. . 1974 și .Constructorul. . 1954, imprimând vitalitate liniei de 3/4 a acestor echipe. Jucător internațional de mare viteză și fantezie între anii 1937-1940. A fost multiplu campion național și deținător al multor Cupe ale României. Jocul epocal al vieții sale a fost cel cu Franța, ce a avut loc la București, în ediția din 1938 în cadrul CE, la care nu a lipsit decât o fracțiune de șansă ca să se înregistreze prima mare victorie asupra .cocoșilor galici.. A fost modelul de jucător și o adevărată personalitate pe postul său. Mulți ani a fost pereche nedespărțită de joc cu Ascanio Damian, alături de care a fondat cea de-a doua mare școală a jocului de treisferturi (după cea a lui N. Mărăscu . M. Sfetcu).

ANTONESCU, MITICĂ (1930), n. în Timișoara. Jucător de rugby la echipa „Știința” Timișoara pe postul de centru. Devine antrenorul acestei echipe în perioada 1961-1963, înlocuindu-l pe Al. Carmabel, ca mai apoi în 1966 să preia din nou echipa sub denumirea de „Universitatea” prezentă acum în prima divizie, ducând-o până în finala Cupei României. După acest prim succes urmează anul 1972 când echipa devine campioană națională (12 martie 1972). A doua zi, la poarta căminului studenților rugbyști, se putea citi: „Trecătorule! Oprește-te un moment și înclină-te în fața ușii căminului unde trăiesc perlele rugbyului românesc”. Universitatea Timișoara s-a menținut în topul echipelor din prima divizie până în 1977, se poate spune datorită lui Mitică Antonescu, mai ales că în 1973 era să repete performanța anului 1972.

Antrenor-pedagog a știut să selecteze jucătorii cu vocație și dragoste pentru acest sport, mesaj ce a fost înțeles de sute de studenți formați de el: Argintaru, Candea, Sugar, Rășcanu, Domocoș, Pavlovici, Suci, și mulți alții. În perioada 1977-1981 este promotor și antrenor al echipei *UCEMIN* Baia Mare, după care emigrează în Germania.

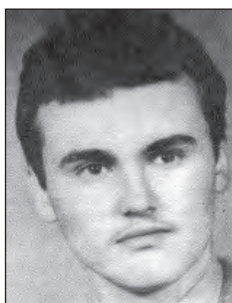
APJOK, EUGEN (1972), n. în Baia Mare. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al Universității Al. I. Cuza, Facultatea de Educație Fizică și Sport din Iași. Antrenor de rugby, absolvent și al Școlii de Antrenori și al Academiei de Rugby a FRR. Începe să joace

rugby în 1986 ca junior, până în 1990 la CSS nr 2 din Baia Mare, jucând în paralel și la echipa de Liga a II-a CSS Foresta II. În 1991 este legitimat în echipa de seniori a orașului CSM Universitatea, realizând cu aceasta locul III în 1992-1993, 2005 și 2007. Câștigă și Cupa României în 1999, iar în 2000, 2006 și 2007 joacă finala. În 2001-2002 îl găsim ca jucător la Universitatea Cluj. Postul specializat de joc a fost cel de mijlocas la deschidere. Pe plan internațional joacă 15 întâlniri la toate categoriile de vârstă. Începând din 1993 se confruntă la seniori cu echipa Angliei, Noua Zeelandă, Portugalia, Belgia, Georgia și cu echipele universităților Oxford și Cambridge. Antrenoratul începe în 2003, ca secund al lui Ovidiu Sugar. Cu o muncă asiduă, devine principal în 2005 și 2006, ocupând locul al III-lea în campionat, locul IV în 2006 și 2008 și joacă de două ori finala Cupei României în 2006 și 2007. Cu pricepere, dăruire și multă muncă, câștigă de 3 ori consecutiv titlul național în 2009, 2010 și 2011, în 2010 titlul fiind dublat și de Cupa României. Este promovat ca antrenor la nivelul naționalei U20, unde realizează titlul European în 2006 (Sopot-Polonia). Imediat face parte din colectivul tehnic al primei reprezentative de seniori culminând cu participarea la Cupa Mondială din 2011 (Noua Zeelandă), unde a întâlnit echipele Scoția, Anglia, Argentina și Georgia.

ARGEȘIU, ALEXANDRU (PUIU.) (1912-1980), n. în București. De profesie economist și antrenor de rugby. A început practicarea acestui sport la "Stadiul Român", specializându-se pe postul de înaintaș- flanker. A cucerit mai multe titluri naționale. Jucător

internațional al anilor .30-.40. Ca antrenor, s-a remarcat pregătind sportivii Clubului .CCA. (fiind primul antrenor de rugby al acestui club în intervalul 1947-1960) și, împreună, cucerind 3 titluri naționale și 6 Cupe ale României.

ASTAFEI, PETRE (1967-1989), n. în București, jucător flanker la echipa .Rapid-Metrex., o speranță pentru prima echipă reprezentativă a României. Provenea dintr-o familie de mari sportivi, tatăl și sora lui, atleți în echipa reprezentativă. A fost împușcat

în dreptul Palatului Telefoanelor, la 22 decembrie 1989, decernându-i-se titlul de Erou al Revoluției din 1989.

ASTALOȘ, GEORGE - vezi **Personalități**.

ATANASIU, ALEXANDRU (1946), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent IEFS, promoția 1970, specializare rugby. Debutază în sport ca jucător de volei (1960) la ȘSE nr. 1 București (profesor Paul Brașoveanu). A început să

practice rugby-ul, sport care l-a consacrat, în 1965, la Clubul Steaua, cu antrenorul Nicolae Gheondea. Au urmat o serie de transferări la: .Rapid. (1966-1968, antrenor Gh. Părcălăbescu), .Grivița Roșie. (1968-1972, antrenor V. Morariu), .Sportul Studentesc. (1972- 1987, antrenor T. Rădulescu).

Realizează 2 titluri naționale cu echipa .Grivița Roșie.. În perioada 1969-1974 a fost selecționat în echipa națională, cu care a jucat în 26 de întâlniri internaționale cu: Franța (de 4 ori), Anglia, Argentina, Germania, Spania, Polonia. A fost prezent și în selecționata universitară a României. Ca antrenor, a antrenat echipa de Divizie A .Sportul Studentesc. (1976-1987) și echipa națională universitară timp de doi ani. În perioada 1990-1994 pregătește în Italia o echipă de Divizie B din Messina. Cadru didactic universitar (lector) în anii 1970-1990 la catedra de educație fizică a Institutului de Construcții București. Din 1998 este antrenor federal la FRR pentru juniori. În 1998, la Heidelberg, a participat la cursul de specializare pentru antrenori. Este Maestru al sportului.

BADEA, DAN (1968), n. în Timișoara. Profesor de educație fizică, absolvent al ANEFS în 1992. Cadru didactic universitar, lector, doctorand la ANEFS, catedra de jocuri sportive, șef disciplină rugby. Este și antrenor categoria I din 1999, la CSȘ .Locomotiva

Aurel Vlaicu. din 1992, unde a realizat cu această echipă 2 titluri naționale de juniori în 1997 și 1999. De asemenea, a promovat mulți jucători în echipele naționale. În cadrul catedrei de la ANEFS, ca funcții asociate, este coordonatorul catedrei de jocuri sportive și membru al Consiliului de administrație. Preocupat intens de fenomenul rugbystic, începând din 1994 are 11 publicații tipărite și susținute în cadrul sesiunilor de comunicări științifice din țară și străinătate: ultima lucrare este susținută la cursul de specializare FIRA . AER 2001 (Amsterdam) nivelul III, tema fiind .Continuitatea jocului după aglomerări . de la teorie la practică.. Președintele Comisiei tehnice de copii și juniori a FRR. Președintele Colegiului de antrenori al Asociației Municipale de Rugby.

BALCAN, NICOLAE (1931-2000) n. în Brăila. Inginer agronom, absolvent în 1968 al Institutului

Agronomic din Iași. Denumit „seniorul rugbyului ieșean”. A început să practice jocul de rugby în 1952 la echipa „Știința” până în 1956, când se mută la Bârlad punând bazele pepinierii de rugbyști de la Grupul Școlar și mai apoi „Rulmentul” Bârlad. Se reîntoarce la Iași în 1962 și evoluează în echipa ieșeană până în 1966. Preocupat de antrenorat antrenează echipa studențească din Iași în intervalul 1966-1969 și 1972-1973. În perioada 1990-1993 este președintele secției de rugby. BN se înscrie ca una din personalitățile emblematiche ale rugbyului ieșean, a celui bârlădean și a celui românesc, întreaga sa carieră caracterizându-se prin seriozitate și dăruire fără precedent, constituind totodată un model de excelență sportivă și civică.

BARBU, AUREL (1933), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFȘ. Jucător de rugby, care a debutat în atletism (alergări de viteză). Consacrat de către Clubul „Dinamo” începând cu anul 1955 (antrenori, A. Vögel și D. Ionescu), cucerește un titlu național în 1956. Jucător internațional în anii .50-.60, are mai multe selecții în echipa națională. În 1960, joacă împotriva Franței, meci câștigat de echipa noastră cu 11-5, A.B. marcând o încercare. Devine antrenor federal și antrenor al primei reprezentative a României, concomitent cu funcția de lector universitar la catedra de educație fizică a Institutului de Construcții din București. În 1971 pregătește echipa .Sportul Studențesc., pe care o readuce în Divizia A după 33 de ani. Preocuparea sa pentru studiul și cercetarea fenomenului rugbystic s-a concretizat în publicarea lucrărilor *Rugby . tehnică și tactică* (1967) și *File din istoria rugbyului românesc* (1969). Stabilizat în Germania din 1972, ocupă în cadrul Federației Germane de Rugby postul de antrenor federal, antrenor al landului Baden-Württemberg și antrenor al echipei .Heidelberg Ruder Klub. (HRK), realizând cu aceasta un titlu de campion. Tot în Germania i se oferă funcția de lector principal la cel mai mare institut medical de refacere

prin sport a handicapaților fizici. Elaborează lucrări de specialitate, apreciate și solicitate în Suedia, Franța și Italia. În prezent este om de afaceri în Germania și în Franța. A avut preocupări pentru studiul și cercetarea fenomenului rugbystic, scriind cărți de specialitate, între care o remarcăm pe cea despre tehnica și tactica în rugby. Este Maestru emerit al sportului.

BĂRGĂUNAȘ GEORGE (1972) n. în București. Profesor de educație fizică. Absolvent al Universității „Lucian Blaga”- Sibiu- a Colegiului Universitar, profilul de educație fizică și sport – rugby (1996-1999); Universitatea „Alex. Ioan Cuza” – Iași, Facultatea de Educație Fizică și Sport (2003-2005); masterat în management și marketing în educație fizică și sport (2005-2007). Lucrează la Centrul Național de pregătire și perfecționare a antrenorilor. A practicat jocul de rugby la nivel de juniori și divizia A.: „R.C. Grivița București” 1987-1995; „Olimpia” București 1995-1996; „CSM Foresta” Sibiu 1996-1999. Pe plan intern a realizat următoarele performanțe: locul I Cupa României 1990 (junior la „R.C. Grivița”); locul I Campionat seniori 1992-1993 cu „R.C. Grivița”. Pe plan internațional, se evidențiază prezența sa la C.M. de juniori din 1991 unde ocupă locul V (Toulouse) precum și ca titular al echipei naționale de tineret în 1993. Încetând activitatea profesională, din 2004 ocupă funcția de secretar a CC de arbitri. Din 1998 îmbrățișează cariera de arbitru, arbitrând peste 250 de meciuri interne și internaționale. Pe această linie urmează stagii de perfecționare sub egida FIRA-AER și IRB: 2000 Gvansk; 2006 Aalborg; 2002 Sofia; 2004 Kiev; 2006 Stockholm și Anglet. Din 2006 este și formator de arbitri la IRB și FIRA-AER. Delegat ca arbitru la numeroase întâlniri internaționale de club sau interțări de juniori, tineret și seniori (Franța, Olanda, Bulgaria, Iugoslavia, Anglia, Africa de Sud, Paraguai, Rusia, Italia, Suedia, N. Zeelandă, Belgia).

BĂRGĂUNAȘ SERGIU-GHEORGHIȚĂ (1946), n. în comuna Pungești, jud. Vaslui. Inginer minier. Absolvent al Facultății de Mine și Topografie de la Petroșani în 1973. Debutază în rugby în 1968, ca junior la „Rulmentul” Bârlad și apoi ca senior (Div. „B”) și „Constructorul” Bârlad. Urmează o serie de transferări la echipele divizionare „A”: „Rulmentul” din Bârlad (1969), „Știința” Petroșanul 1969-1973, „R.C Grivița Roșie” (1973-1981). „Rapid” București (1981-1984). Primii săi antrenori au fost Aurel Călin și Mircea Paiu. În toate aceste intervale s-a bucurat de supravegherea antrenorilor D.Țenescu, I.Dijmăvescu, T.Rădulescu, D. Manoileanu, C. Poeda, V. Morariu, R. Demian. Are 6 selecții în prima reprezentativă, debutul provocându-se în 1971, împotriva Italiei. A mai evoluat în Selecționata Studențească (Franța 1969), în echipa națională „B” (1972), în Selecționata Divizionară (Anglia-1972). Cucerește în 1975 Campionatul Europei. Este maestru al sportului.

BÂRSAN, ȘTEFAN (1910-1966), n. în București. Jucător de linia I (stâlp) la .Tenis Club Român. („TCR”), de o mare longevitate sportivă. Jucător cu o forță și o rezistență fizică excepționale și de o moralitate cu totul deosebită. Jucător internațional între anii 1934-1942. A participat în turneul preolimpic de la Berlin (1936) jucând împotriva Franței (25-5) și împotriva Italiei, aflându-se printre cei remarcați, după Eugen Sfetescu. A fost antrenorul echipei de Divizia A. Progresul. București în anii .50-.60, având o mare preocupare pentru depistarea și pregătirea juniorilor. A fost casier central la Banca Națională a României.

BERCU VASILE (1944-2008) n. în localitatea Saraiu, jud. Constanța. Antrenor de rugby, categ. I absolvind școala națională de antrenori și încadrat la clubul „Callatis” din Mangalia. A practicat jocul de rugby, în

perioada 1960-1972 la clubul „Farul” Constanța, din prima divizie. Ca antrenor se bucură de următoarele rezultate: 2 titluri naționale de seniori cu echipa „Farul” în 1974-1975 și 1975-1976; promovarea în Divizia A a echipei „T.C. IND” Constanța (1976-1977) și rămânerea în Divizia A până în 1989, antrenor la clubul „Știința” Petroșani, (1989-1992) unde în 1991 câștigă Cupa României; 1992-1994 antrenor la „Farul” Constanța, unde în 1995 câștigă titlul național, iar în 1996 ocupă locul al-II-lea; 2000-2005, antrenor la „Callatis” din Mangalia.F.R.R în perioada 1994-1997 îi încredințează conducerea lotului național de tineret, obținând cu acest lot rezultate notabile în întâlnirile cu Franța, Scoția, Italia și Țara Galilor. De asemenea furnizează jucători echipei naționale de seniori (Florea Gh., Giuglea, Ratiu Cosmin, Mitu P., Corodean, Brezoianu și alții).

BEZUȘCU, ROMEO (1960), n. în București. Are studii liceale, fiind bacalaureat al Liceului industrial nr 11, din București. Începe practicarea jocului de rugby ca junior la clubul Locomotiva București, unde cucerește două titluri de campion, pregătit fiind de profesorul Constantin Vasile – Mao. Tot la această categorie de vârstă, pe plan internațional, are 3 participări la CE din 1978 (Italia), 1979 (Portugalia) și 1980 (Tunisia). Ca senior, activează ca jucător legitimat la cluburile divizionare A: *Farul* Constanța (1979-1980, 1981-1985, 1987-1990), *Steaua* (1980-1981) și *Contactoare* Buzău (1985-1987). O scurtă perioadă de timp joacă și în Franța, la echipa Millau (1990-1991). Cu echipa Farul, participă la primul Masters (Toulouse - 1986). Cu echipa națională de seniori este prezent la prima Cupă Mondială (1987), din Noua Zeelandă. Maestru al Sportului din 1999.

BLĂGESCU, MĂRGĂRIT (PUIU) (1925-2004), n. în com. Oancea, jud. Galați. Economist și profesor de educație fizică, absolvent al CPOEF în 1963. Debutază în sport în 1943, la Clubul .Viforul Dacia. la secția de rugby, avându-i ca antrenori pe frații Nicolau. Tot în acest

club mai practică și atletismul și handbalul. Activează aici până în 1947. Din anul 1948 se 943 *Rugby* transferă la .CSA. (.CCA., "Steaua") la secțiile de rugby și bob, club unde activează până în 1964, când se retrage din activitatea competițională. Pe parcursul acestor ani, obține următoarele rezultate pe plan intern: în rugby . 6 titluri de campion național și 6 Cupe ale României în 1949, 1953, 1955, 1961, 1963 și 1964; selecționat în echipa reprezentativă de rugby în 1952, având 6 participări internaționale, cele mai semnificative fiind împotriva echipei Franței și a unor selecționate din Anglia (1954-1955); în bob . activează din 1953 până în 1958, cu mare succes în echipele de 2 și de 4, pe postul de frânar; câștigă titlul de campion național în 1954, cu bobul de 2 persoane, în echipaj cu Liciniu Ciplea; concurează în bobul de 4 persoane cu L. Ciplea (tir) și alți doi tot rugbyști, Alex Vișan și Mielu Manolache. Participă în 1956 în echipajul de 2, la JO de la Cortina di Ampezzo. În paralel, între 1949-1955 activează și în alpinism, luând parte la traversarea crestei Făgărașului, a masivului Rodnei (pasul Rotunda-Vișeu). Participă la parcurgerea unor trasee de mare dificultate (iarna și vara), din munții Bucegi, Piatra Craiului, Retezat, Cerna, Apuseni și Munții Bihorului. În perioada 1964-1980 a funcționat în cadrul Clubului "Steaua" ca instructor al cabinetului metodologic. Este Maestru emerit al sportului la rugby și decorat cu ordinul .Meritul Sportiv . clasa a II-a. Are categoria a III-a de antrenor.

BOJINESCU, AUREL (1942), n. în București. Inginer, absolvent al Institutului de Mine . Facultatea de Electromecanică Minieră, promoția 1966. Debutază ca jucător de rugby în 1954 la .Locomotiva Grivița Roșie., avându-i antrenori pe Tudor George (.Aho.) și pe Ilie

Milea. Primele succese le obține cu echipa de juniori, care cucerește titlul de campioni naționali în anii 1954 și 1958. Ulterior, evoluează la Cluburile . Progresul. București (1959-1960), cu antrenorul V. Wardella și la .Știința. Petroșani (1960-1969) avându-i ca antrenori pe D. Manoileanu și N. Ureche.

În perioada 1959-1968 are câteva prezențe în echipele naționale de juniori și de seniori. Membru în Biroul federal (FRR), ca vicepreședinte al FRR și președinte al Comisiei de disciplină (1978-1998). Președinte executiv al secției de rugby a Clubului "Steaua" (1988-1994) și din 1997 până în prezent. Pe plan profesional, este managerul general al SA .Marmura . București. Sprijinitor efectiv și permanent pe plan material al echipei naționale de rugby, al secției de rugby a Clubului "Steaua" și al FR de Atletism.

BONEA, CONSTANTIN (1960), n. în București. Licențiat al ASE Facultatea de Contabilitate Informatică (2009), realizează o licență în economia serviciilor și turismului la Institutul de Management în Turism – Univ. de Petrol și Gaze (1997 –

2001); absolvă în intervalul 2004-2006 la Univ. *Spiru Haret* Facultatea de psihologie – sociologie un masterat privind integrarea europeană (analiza și gestiunea conflictelor în societate). În 2005 este profesor la Univ. *Spiru Haret*, în 2009 realizează un master complementar la ASE, în contabilitate, control și expertiză. Fost jucător de rugby, în perioada 1974-1993, la categoriile de junior republican, divizia B și A, activează la CSS2 *Steaua* Buc, CS *CFR* Brașov, AS *Arpechin* Pitești, AS *Aeronautica* Buc. În intervalul 1990-1993 este președinte și jucător la echipele R.C. *Domus* și RC *Challenger* din Buc. Arbitru de rugby cat. I-a, în perioada 1990-2010 conduce la centru și margine, la toate categoriile de jucători. În cadrul FR Rugby ocupă diverse funcții: membru al CC de Arbitri și Comisia Statutul Jucătorului și al Compartimentului de formare, evaluare, perfecționare și reguli de joc. După încetarea activității competiționale ocupă diverse funcții: cadru didactic în Inspectoratul Școlar al Municipiului București și Colegiul Economic *Viilor*. Consilier în domeniul financiar-bancar la CEC și BNR. Director și consilier în resurse umane din Min. Culturii, turism, asigurări și în domeniul rețelelor și tehnicii de calcul.

BORȘ, POMPILIU (1954), n. în Cluj. Jurist, absolvent al Facultății de Drept în 1996. Debutază în rugby în 1974, la echipa .Politehnica. (.Agronomia .) Cluj, avându-l antrenor pe Al. Paloșeanu. Urmează un transfer la Clubul .Politehnica. Iași (1975-1976) și apoi la "Dinamo"

București, unde capătă consacrarea în rugby. Aici, în perioada 1975-1987, sub conducerea antrenorului Ion Țuțuianu, realizează un titlu național (1981) și cucerește de 2 ori Cupa României. În echipa națională are 35 de selecții, printre care și cucerirea a două titluri europene (1981, 1983), a unui loc II (1984) și a unui loc III (1982) în CE (Cupa FIRA). Maestru al sportului (1978) și Maestru emerit al sportului în 1980. Membru al biroului federal al FRR în perioada 1997-1999 și președinte al Comisiei de Apel. Pe linie profesională juridică a absolvit cursurile postuniversitare și a fost distins cu decorații și ordine. Este director al serviciului logistic din IGP. Din 2009, este numit manager al echipei naționale de seniori.

BOSTAN, MIHAI MARIN (1935-2010) n. în Cernăuți, jud. Bucovina-Ucraina. De profesie inginer. A absolvit în 1958 Institutul de căi ferate, Facultatea de Construcții. Practică atletismul și rugbyul ca junior și se dedică jocului de rugby având următorul traseu:

1953 – „Locomotiva Grivița Roșie” (junior) având ca antrenor pe T. George; 1954 – „Locomotiva Grivița Roșie” (senior), antrenor fiindu-i Gh. Pârcălăbescu; 1956-1957 „Locomotiva ICF-PTT”, antrenor C. Diamandi; 1957-1964 „Locomotiva Gr. R”; 1965-1968 „Rapid”. În acest interval de activitate internă cucerește 5 titluri: naționale de seniori (1957, 1958, 1959, 1960, 1962) cu echipa „Locomotiva Grivița Roșie”. Tot cu această echipă realizează o medalie de aur (1964) și una de argint (1962) în C.C.E. Deasemenea este jucător internațional B. Postul specializat pe joc este de aripă $\frac{3}{4}$. Este mestru

al sporturilor. Se preocupă și de arbitraj unde în perioada 1972-1985 arbitrează toate categoriile de vârstă. Ocupă și diverse funcții în cadrul FRR: membru al comisiei, de disciplină (1990-1996) și observator federal în 1995-1996. Pensionar.

BRATU, CONSTANTIN ALEXANDRU (1927-2008) n. în București. Economist și avocat, absolvent al ASE (1951) și al Facultății de Drept (1967). Începe să joace rugby la 15 ani la *Vișorul Dacia* avându-l antrenor pe Nicu Nicolau și Gustav Fanella. În perioada 1947-1948 joacă pentru clubul *CAM* pentru ca în anii 1948-1960 să îl găsim ca jucător al clubului *Dinamo* cu care câștigă 2 titluri de campion național, avându-l antrenor pe A. Vogel. În anul 1953 face parte și din echipa națională. Postul său specializat de joc a fost cel de „stâlp” și „trăgător”. A oficiat ca arbitru în anii ,50. Maestru al sportului.

BRAGA, MIRCEA (1946), n. în Corabia, jud. Olt. Ofițer superior (colonel) în M.Ap.N. Inginer agronom, absolvent în 1969 al Institutului Agronomic N. Bălcescu din București, și licențiat în Științele economice absolvent ASE în 1981. În 1984 urmează un program

postuniversitar de Organizarea muncii la Inst. Agronomic și unul de Logistică în 1999 la Academia de Înalte Științe Militare. Jucător de rugby, debutează la 15 ani în echipa de divizie B Petrolul Pitești unde are antrenori pe Sandu Mitru și M. Popescu. Continuă, ca junior, să joace în 1964, la CS Școlar, unde sub conducerea antrenorului C. Munteanu cucerește 3 titluri de campion. Din 1965 îl găsim ca jucătorul clubului Progresul București, antrenor fiindu-i E. Denischi. Clubul unde găsește deplina consacrare este *Steaua* și în intervalul 1969-1979 realizează 11 titluri naționale. Devine jucător internațional la toate categoriile de vârstă (juniori și tineret), precum și la seniori jucând împotriva Franței, Cehoslovaciei, Italiei și a altor selecționate puternice, adunând 12 selecții. Beneficiază cu

succes de instruirea unor mari specialiști precum I. Buzoianu, D. Manoileanu, P. Cosmănescu etc. Postul specializat de joc este centru și aripă de 3/4. Distins cu titlul de Maestru al Sportului și cu multe diplome, ordine și medalii militare. În 1979 se retrage din activitatea competițională.

BRÂNZĂ, TIBERIU (1968), n. în București. Începe să joace rugby la .Locomotiva Grivița Roșie. în 1983. Datorită taliei sale și calităților de prinzător este transferat în echipa de seniori (antrenori V. Morariu și R. Demian). Joacă aici peste 10 ani, urmând apoi un transfer la .Universitatea. Cluj. Din 1999 devine jucător profesionist în prima ligă franceză la echipa RC .Narbonne.; se transferă la o nouă echipă franceză, .Rumilly.. Jucător internațional, pe postul din linia a III-a, cu nr. 8, adună peste 35 de selecții (de 5 ori împotriva Franței), participând la 3 ediții din CM (1991, 1995, 1999), cu evoluții deosebite pe toate meridianele rugby-ului. În 2000 a cucerit Cupa Europeană a Națiunilor.

BREZOIANU, GABRIEL (1977), n. în București. Este profesor de educație fizică. Debutază în rugby la 11 ani, la CSȘ .Locomotiva. București, avându-l antrenor pe prof. N. Manolache. Ca senior, mai joacă la .Universitatea. Timișoara și la "Steaua" (unde evoluează și în competiția .Scutul european.), precum și la echipa .Nena. din Iași. Postul specializat de joc este de centru și fundaș. Ducând tratative cu mai multe echipe din Franța . .Elite 1., se transferă în anul 2000 la echipa .Begles. Bordeaux unde evoluează strălucit pe postul de fundaș, fiind mereu elogiat de presa franceză. Jucător internațional (rol în care debutează în 1997) are peste 15 selecții în prima reprezentativă, participant la CM din 1999 și câștigător al Cupei Europene a Națiunilor, ediția

2000. Maestru emerit al sportului.

BRICI, VASILE (1970), n. în com. Oltina, jud. Constanța. Debutază în rugby în 1985, la CSȘ nr. 2 din Constanța, avându-l antrenor pe D. Bucur. În 1988 este legitimat la echipa din prima divizie "Farul" (antrenor M. Naca), cucerind două titluri naționale. Selecționat în echipa națională în 1991, .adună. 20 de participări. Postul specializat de joc: fundaș. În 1994 ocupă locul III la CE, iar în 1995 participă la CM din Africa de Sud. Jucător profesionist în Franța (1998) la .Rugby Club Nimois..

BUCAN, IOAN (1955), n. în Pașcani, jud. Iași. De profesie inginer (în MI, Cluj, având gradul de locotenent-colonel). Debutază în rugby în 1971, ca junior, la SS .Unirea., Iași, avându-l ca antrenor pe prof. Emil Crișan. Urmează un traseu ca sportiv legitimat prin cluburile .Politehnica. Iași (1973-1978), .Știința. Petroșani (1978-1984) și "Dinamo" București (1984-1990), devenind un jucător consacrat pe postul de pilier. Posedă în palmares un număr de 750 de jocuri în Divizia A. Selecționat în echipa națională devine titular pe post, cucerind 3 titluri de campion european FIRA, 2 medalii de argint și 2 de bronz, având și o participare la CM din 1987. A fost prezent în 54 de întâlniri internaționale și a înscris 10 eseuri în cei 12 ani de activitate în echipa națională. A fost căpitan al echipei de 3 ori. Maestru emerit al sportului.

BUCOS, MIHAI (1950), n. în com. Sandra, jud. Timiș. Până în 1968 a jucat fotbal la cluburile .Rulmentul. și .Gloria. din Bârlad, din Divizia B. Debutază în rugby la echipa .Rulmentul. Bârlad (1968-1971), avându-i ca primi antrenori pe V. Călin și

M. Pain. O scurtă perioadă de timp a anului 1971 joacă și la "Dinamo" (antrenor D. Ionescu), pentru ca în intervalul 1971-1972 să evolueze pentru Știința. Petroșani (antrenor T. Rădulescu). Consacrarea o capătă însă la Clubul "Farul" Constanța, jucând din 1972 până în 1981, sub conducerea antrenorilor D. Ionescu și M. Naca. Aici cucerește 3 titluri naționale (1975, 1976 și 1978). Postul specializat de joc: fundaș, dar are o bună prestație și pe cel de mijlocăș la deschidere. După încetarea activității competiționale se dedică antrenoratului, exercitându-și această profesie la cluburile .TC Ind., .Năvodari. și .Știința. Petroșani. Din 1983 îl găsim ca jucător-antrenor în Franța, la cluburile .Villefranche sur Saône., .Pontarlier. și .Tournus.. Selecționat în echipa națională în 1972, cu peste 37 de selecții, demn de remarcat fiind titlul de campion european FIRA ((1977) și locul II ocupat în cadrul aceleiași competiții în 1978. A jucat împotriva Franței, Noii Zeelande, Țării Galilor etc, fiind un bun realizator datorită loviturilor precise cu piciorul, în care a excelat. Maestru emerit al sportului. Este angajat al FFR în postul de consilier tehnic federal în Alsacia-Lorena.

BURADA CORNELIU - vezi Personalități

BUTIRI, FLORIN (1969-1989), n. în București. Jucător masiv (1,97 m și 100 kg), titular al echipei Rapid-Metrex, pe postul de flanker și nr. 8. Făcuse junioratul la "Rapid - Triumf" și după o scurtă pauză la Hidrotehnica Focșani revenise la echipa de seniori a Rapidului, unde era coleg cu Bogdan Stan și Petre Astafei alți doi martiri ai revoluției. În evenimentele din decembrie 1989 a fost rănit grav în strada Nuferilor, lângă Direcția RATB, căutând să ajute niste oameni a căror casă ardea, decedând la spital după două zile de agonie. Erou al Revoluției din 1989.

BUZOIANU, ION (1908-1974), n. în București, De profesie avocat, absolvent al Facultății de Drept. Jucător multilateral pentru compartimentul de 3/4. A fost utilizat ca centru, uvertură, jumătate la grămadă și chiar taloner, în toate aceste posturi evoluând de nota 10. Avocat de profesie, se

dedică cu trup și suflet meseriei de antrenor, după ce a slujit cu credință rugby-ului, ca jucător, în special la echipa .Sportul Studențesc., unde a cucerit numeroase titluri de campion și Cupe ale României. A fost și jucător internațional și antrenor al primei echipe reprezentative. A antrenat toate eșaloanele de jucători până la categoria juniori, nefăcând niciodată rabat calității. Mulți dintre marii noștri rugbyști sunt creația sa, de la cluburile .Sportul Studențesc., .Progresul Sănătatea ., .Știința București., C.A.M., "Farul" Constanța sau instruiți de el în echipa națională. Socotit unul dintre părinții rugby-ului modern românesc.

CALLIGARI, ALEXANDRU (1928-1994), n. în București. De profesie tehnician. Jucător de rugby internațional în perioada 1947-1954. Postul specializat de joc a fost de centru trei sferturi, cu o deosebită intuiție a jocului. Posesorul unei tehnici desăvârșite. A contribuit la înnoirea concepției ofensive a liniilor noastre de atac. Ajucat la cluburile "TCR" și .Locomotiva Grivița Roșie.

CARACOSTEA, GRIGORE - vezi Personalități

CARAGEA, GHEORGHE (1959) n. în București. Jucător de rugby cu deosebite calități în ce privește desprinderea de la sol, forța specifică și plăcerea permanentă de ofensivitate. Specializat ca jucător înaintaș de linia a II-a. Legitimat la CS *Dinamo* București, club unde și-a câpătat statutul de jucător de performanță. Debutează în echipa națională în 1980, unde are 38 de prezențe, marcând și 24 de

puncte (6 încercări). Joacă împotriva Franței, Italiei, Irlandei, câștigând de 2 ori CE (FIRA) în 1980 și 1982. Pentru o scurtă perioadă de timp, activează în campionatul profesionist francez. În 1988, este distins cu titlul de Maestru Emerit al Sportului.

CALISTRAT, FERDINAND (JUPI) - vezi Personalități

CARNABEL, ALEXANDRU (KUKI) (1926-2006), n. în București. Antrenor de rugby. Debutază ca jucător de rugby în 1941 la .Tenis Club Român. (TCR), avându-l ca antrenor pe Gogu Tanoviceanu. Urmează un traseu sportiv pe la cluburile bucureștene .CSCA. (.CCA.-

”Steaua”), .Pandurul. și ”Minierul”, până în anul 1958, când își încetează activitatea competițională, consacrându-se muncii de antrenor, pe care de fapt o practica încă din 1950 cu echipele de juniori de la .Locomotiva., .RATA. și .Minerul.. Din 1959 antrenează echipe din Divizia A (.Știința. București, .Știința. Timișoara, .CSMS. Iași, ”Farul” Constanța, .Sportul. Studențesc, .Olimpia., .Vulcan. și CSS nr. 2, ultimele patru din Capitală). În anul 1986 antrenează în Sicilia echipa .RC Ragusa. (juniori și seniori). Face parte din colectivul tehnic al lotului național de juniori și tineret, care câștigă în 1973 CE de juniori. În perioada 1991-1992 a fost antrenor federal pentru juniori. Devine arbitru divizionar (1946) și arbitrează, timp de 11 ani (1950- 1961), peste 300 de jocuri. Membru al Comisiei de arbitri (1954-1996). În anii 1966-1997 . responsabil cu organizarea Campionatului de rugby în licee. Antrenor emerit.

CĂPUȘANU, NICOLAE (1930), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFȘ, promoția 1971, cu specializarea rugby, dar și al Școlii Sanitare, în 1963. Debutază în rugby în 1947 la Clubul .Sportul Studențesc., ca junior. În 1949 se transferă la .Metalul. avân-

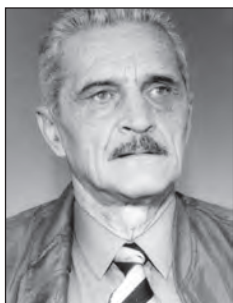
du-l ca antrenor pe Moldoveanu Toma, joacă până în 1950. Din 1950 se legitimează la clubul .CCA., echipă în care a activat până în 1970, unde a cunoscut consacrarea, sub îndrumarea antrenorilor G. Sfetcu, A. Argeșiu și P. Cosmănescu. Cu această echipă câștigă 6 titluri naționale și mai multe Cupe ale României. A fost selecționat în reprezentativa României, între 1956-1968, evoluând în 20 de întâlniri, printre care de 2 ori împotriva Franței, la Bayonne (5-5) și la București (11-5), fiind specializat pe postul de trăgător (taloner). În 1975 este distins cu titlul de Maestru emerit al sportului și decorat cu .Ordinul Muncii. clasa a III-a. După încetarea activității competiționale îl preocupă și meseria de antrenor, lucrând în perioada 1968-1975 cu echipa de juniori a Clubului Steaua, fiind antrenor categoria a III-a. A fost membru al Comisiei municipale de antrenori și arbitri pentru juniori. În prezent este pensionar.

CÂNDEA, GHEORGHE (1942), n. în București. Inginer economist. Absolvent în 1975 la Universitatea din Timișoara, Facultatea de Studii Economice (Economia Industriei, Construcțiilor și Transporturilor). Începe practicarea jocului de rugby în 1955 la juniori la clubul

Tânărul Dinamovist. În 1959 este promovat la echipa de seniori a clubului Dinamo unde joacă până în 1970. Aici antrenat fiind de D. Ionescu și Fl. Gheondea, cucerește 2 titluri naționale în 1965 și 1969. Tot aici cucerește Cupa Campionilor Europeni în 1966. Se transferă în perioada 1970-1975 la *Universitatea Timișoara* unde realizează un titlu de campion național în 1972. Cu acest club mai realizează un loc 3 în 1970 și un loc 2 în 1973. A fost antrenat de Mitică Antonescu. Între 1975-1977 activează ca jucător al clubului bucreștean *Vulcan* sub supravegherea antrenorului Gh. Bărbălău. Pe plan internațional are multe jocuri intercluburi, iar cu echipa României B. câștigă Festivalul Tineretului (1968 – Bulgaria). Postul său specializat de joc a fost cel de mijlocas la deschidere și centru. Maestru Emerit al Sportului din 2010. Membru al Clubului Seniorilor și AIR.

CHICIU, NICULAE (1951), n. în București. Inginer economist, absolvent al ASE. Jucător de rugby la CSS .Triumf., ca junior (1967-1970), la "Farul" Constanța (1970-1972), .Universitatea. Timișoara (1972-1975), .Sportul Studențesc. (1975-1978 și 1979-1986) și "Dinamo" (1978-1979); realizează 2 titluri de campion național de juniori; a fost component al echipei naționale de juniori și al celei universitare, având 10 prezențe. Are o activitate prolifică în arbitrajul intern (peste 250 de jocuri și peste 100 de derbiuri) și internațional (peste 50 de jocuri), din care enumerăm: în CM din 1995 (Africa de Sud), 4 jocuri în CE de seniori (1992, 1993, 1996, 1999), 2 jocuri în calificările pentru CM de rugby în 7 (1992 . Catania și 2000 . Germania), 3 în CM de juniori (1992 . Madrid, 1993 și 1994 . Franța) și 2 jocuri în Componentă Europeană (1997 și 1998). A participat la 3 cursuri internaționale de arbitraj de la Bordeaux (1989, 1990, 1991).

CHIRIAC, RÉNÉ ANTON (1930-2008), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF, promoția 1966. Începe să joace rugby în 1946 la Clubul .RC 13., iar până în 1948 îl găsim legitimat la diverse cluburi din Capitală, ca: .Politehnica 13., .Ospătari., .Sportul Studențesc., .Electrica.. În 1950 se legitimează la clubul .CCA., unde cunoaște adevărata consacrare sportivă. Joacă pentru acest club până în 1959 și din 1961 până în 1968, când își încheie activitatea de performanță internă și internațională. În cadrul acestui club s-a perfecționat sub supravegherea antrenorilor E. Sfetescu, Al. Argeșiu, P. Cosmănescu și N. Gheondea. Specializarea pe post este de mijlocăș la deschidere. În perioada 1959-1961 îl găsim legitimat la secția de rugby a Clubului .Progresul. București, avându-l ca antrenor pe V. Vardella. Continuă, cu intermitențe, să joace în Algeria la .Universitate Constantine., unde a fost și antrenor. În echipa națională a fost selecționat în 1953, unde a fost prezent până în 1964, jucând de 50 de ori sub culorile ei. A jucat de

7 ori împotriva Franței. Din 1968 devine antrenor la echipele .ICF. (1968), .Olimpia. (1973-1974, promovând-o în Divizia A) și .Universitate Constantine. din Algeria în 1974- 1978. Ca antrenor al echipelor naționale, îl găsim în 1973-1974 la conducerea echipei .sub 23 de ani., iar în 1995-1997 la cea de rugby în 7. În perioada 1949- 1982 activează ca arbitru divizionar, categoria I și ca arbitru internațional. În această postură participă și la formarea de stagii de arbitri în Rusia și Algeria. Este cadru didactic, cu funcția de lector la catedra de jocuri sportive (rugby) din ANEFS; a predat la catedrele Institutului de Construcții și ICF. Din 1995 este numit antrenor federal al FRR. A ocupat diferite funcții în Biroul federal. A participat, în țară și în străinătate (Franța, Algeria), la lectoratele pentru perfecționarea antrenorilor, precum și la simpozioane de specialitate la care a prezentat comunicări, cum ar fi: .Evaluarea biometrică a participării echipei României la CM de juniori și seniori. (comunicare făcută la FIRA, în 1996); .Jocul în margine și grămadă., (FIRA, Franța, 1996); .Jocul cu piciorul., (FIRA, Portugalia, 1995). A publicat: *Minirugby*, Editura Stadion, 1972; *Învățarea jocului de rugby prin forme de joc*, ANEFS și FRR, 1994. Maestru emerit al sportului din 1963.

CHIRILĂ, ȘTEFAN (1976) n. în Iași. De profesie polițist, fiind absolvent în 2004 al Academiei de poliție din Melbourne. Debutează în rugby în anul 1982 la echipa CSS „Unirea” din Iași, având ca antrenor pe prof. Clement Nemesniciuc și joacă la această echipă până în anul 1990 sub conducerea antrenorului C. Veriveș. Selecționat în prima reprezentativă a României, aripa C.Șt. joacă sub culorile ei 6 meciuri. În perioada 1996-2002, evoluează ca jucător titular la echipa australiană „Melbourne University”, iar din 2002 în prima echipă de rugby în 13 a Poliției australiene, echipa neînvingă de 6 ani. În toată activitatea sa rugbystică a evoluat în peste 400 de partide înscriind nu mai

puțin de 300 de eseuri. Familia Chirilă este o familie de rugbyști, tatăl Constantin, cei doi frați Ștefan și Remus și fiica lui Constantin, Anca Elena, familie devotată rugbyului.

CHRISSOVELONI, NICOLAE (1911-1971), n. în București. A jucat rugby la Clubul TCR. București ca mijlocăș la deschidere. A adus din Anglia, unde și-a făcut studiile, cel mai curat stil de joc englezesc și cel mai autentic fair-play. Jucător internațional

între 1936-1938 și căpitan al echipei României în această perioadă. Titular în 1936 în jocurile cu Italia și Franța, apoi în 1937 în cele cu Olanda, Franța, Germania, iar în 1938 cu Franța și Germania. Președinte al FRR, N.C. îndeplinea totodată și funcția de director general al Băncii cu același nume. Era o poziție din care a ajutat cluburile care se confruntau cu dificultăți tot mai mari datorită războiului, precum și echipele școlare în mijlocul cărora se afla deseori. În perioada de președinte federal a avut loc una dintre cele mai reușite ediții ale campionatului inter școlar la care și-au dat adeziunea numeroși directori ai unor institute de învățământ, încurajându-și elevii să practice rugbyul. Având aliată școala, rugbyul a fost în măsură să se revitalizeze treptat, elevii cu vocație îndreptându-se către echipele mari de pe atunci. TCR, Stadiul român, C.F.R., Sportul Studentesc, Viforul Dacia. Izvor permanent pentru rugby au fost mai ales, Liceul Gheorghe Lazăr, Școala de horticultură, Liceul Matei Basarab, Colegiul Național SF.Sava.

CIOBANU, ILARION (1931-2008), n. în Tighina (azi, Ucraina). Actor de film. Absolvent al IATC promoția 1960. Începe să joace rugby în 1948 la .Știința. București, sub îndrumarea antrenorului Gustav Fanella. Este transferat apoi la CS "Dinamo" București, unde

devine un sportiv consacrat. Jucător internațional. Începe să îmbine jocul de rugby cu preocuparea pentru cinematografie, debutând în filmul .Setea. (Mitru Moș), care-i marchează celebritatea, rămânând în cultura română un nume reprezentativ al cinematografului românesc. Ultimul club la care a jucat rugby este .Progresul. București. Aici a evoluat timp de patru ani (1959-1962) pe postul de înaintaș linia a II-a, participând la etapele de campionat. Ca sportiv și actor a fost posesorul unui comportament natural, uneori dur, dar foarte direct și corect.

CIORĂSCU, SANDU (1966), n. în Bârlad. Postul specializat de joc: înaintaș linia a II-a. Jucător internațional; are peste 45 de selecții în echipa României, debutul producându-se în 1988. Ca jucător profesionist își aduce aportul în echipa franceză .FC

Auch-Gers. (Elite 1), fiind și căpitanul acestei formații, socotită revelația ediției de campionat 1999-2000. A fost numit de publicația .La Dépêche du Midi. (Toulouse) .cordonul ombilical al lui Auch., adică omul care face legătura între antrenori și jucători. S.C. socotește rugby-ul ca o problemă de cultură. Are două participări în World Cup (1991 . Franța și 1995 . Africa de Sud). Maestru emerit al sportului. Din 2000 a căpătat cetățenia franceză. Este funcționar la municipalitatea orașului Auch.

CIORNEI, MIRCEA (1938-2003), n. în Cernăuți (azi, Ucraina). Maistru electrician. Debută în rugby în 1958 la .Știința. Petroșani, unde joacă până în 1962, pregătit de N. Ureche. Legitimat la "Steaua" în 1962, evoluează în această echipă până în 1975, cucerind 5 titluri naționale. În echipa României este selecționat în 1971, unde până în 1975 cumulează 13 prezențe, jucând de 4 ori împotriva Franței, cucerind o dată Cupa FIRA (CE) și participând la turneele din Argentina, Spania, Italia, Rusia, Germania, Maroc. Este maestru emerit al sportului și decorat cu Ordinul .Merite Sportive.. A fost membru în Comisia de disciplină a FRR.

COCOR, CONSTANTIN (1920-2004), n. în București. Tehnician în utilaje de transporturi. În 1947 a absolvit Școala de Antrenori ANEF. Debutază în sport, la fotbal, în 1936, la Asociația Sportivă .Biruința. (echipa primăriei orașului București, cu care câștigă campionatul la categoria a III-a, a II-a și I). În același timp joacă și rugby la Clubul CFR (.Locomotiva., .Grivița Roșie.), avându-l ca antrenor pe Alex Lăzărescu. A jucat la această echipă până în 1957, când își încheie activitatea competițională, cucerind 7 titluri de campion și fiind și căpitanul acestei echipe. Specializarea sa pe post a fost de jucător linia a II-a și a III-a închidere. În echipa națională este selecționat în 1940 și o slujește până în 1957, făcând parte din prima echipă națională care s-a deplasat în Anglia în 1955. Din 1957, timp de 10 ani, se dedică arbitrajului, oficiind la jocurile de Divizia A, B și de juniori și ca arbitru internațional de margine. În perioada 1959-1966, pregătește echipele .Petrolul. Ploiești, .Chimia. Brăila și .URA. Tecuci. Timp de 15 ani a fost membru al Comisiei de competiții și disciplină și membru al Biroului federal, organizând în perioada 1979-1989 campionatul școlilor din MTTC, de unde au ieșit sportivi de mare valoare. Pensionar fiind, a activat voluntar la Consiliul municipal ca președinte al Comisiei de rugby, având preocupări deosebite și pentru activitatea competițională la copii și juniori. A desfășurat o susținută activitate la secția de copii și juniori de la .Grivița Roșie.. Este Maestru al sportului.

prima divizie, unde sub supravegherea antrenorilor

CODOI LAURENȚIU (1957), n. în București. Este de profesie antrenor de rugby (categoria I). Debutază în rugby în 1974 ca junior la Clubul .Grivița Roșie., avându-l antrenor pe Lică Balcan. Joacă aici până în 1976 când este transferat în cadrul aceleiași club la echipa din

V. Morariu și R. Demian activează până în 1978. Legitimată la Clubul "Steaua" în 1978, avându-i antrenori pe P. Cosmănescu, A. Mateescu, R. Durbac și T. Rădulescu, cucerește 9 titluri naționale până în 1990 când abandonează activitatea competițională. Postul specializat de joc a fost de fundaș. Selecționat în echipa națională de juniori și tineret ocupă locul II în CE din 1975. În anul 1980 este selecționat în echipa reprezentativă de seniori, fiind prezent în 15 jocuri interțări (Franța, Irlanda, Italia, URSS, Tunisia, Cehoslovacia și altele) și ocupă locul II, în 1984, în CE-Cupa FIRA. Începând cu 1990 se ocupă de antrenorat, antrenând în cadrul Clubului "Steaua" toate categoriile de copii și juniori (vicecampion în 1996 și 1999). Antrenează și echipa națională de juniori (1996-1998) participantă la CM din 1998. Este Maestru al sportului.

COJOCARIU, CONSTANTIN (1965), n. în Târgu Neamț, jud. Neamț. Debutază mai întâi în atletism, în 1983, la aruncarea discului, în secția Clubului "Dinamo" (antrenor Ion Benga). Începe să joace rugby în 1985, datorită taliei sale și calităților atletice, la Clubul "Dinamo", unde activează până în 1991, avându-i antrenori pe I. Țuțuianu, Gh. Dărăban și M. Paraschiv și realizează un titlu de campion național. Postul său specializat de joc a fost de linia a II-a. Din 1991 joacă în Franța, la .Bayonne. Selecționat în echipa națională în 1990, evoluează în 43 de jocuri interțări și de 11 ori împotriva Franței, unde a câștigat o dată. Participant la CM din 1991 și 1995. Este maestru emerit al sportului.

COJOCARU, MIHAI – vezi Personalități

COLCERIU, IOAN LUCIAN (1968), n. în com. Lunca Bradului, jud. Mureș. Debutul în rugby se produce în 1986. la CFR Brașov, avându-l antrenor pe N. Haralambie. În 1989 se transferă la "Steaua" (antrenor E. Suci) cucerind un titlu național în ediția 1991-1992. Postul specializat este de aripă pe 3/4. La acest club capătă consacrarea internațională. Jucător internațional cu peste 20 de selecții. Din 1998 devine profesionist la Clubul scoțian .Edinburgh Academical Football Club. Participant la

Cupa Mondială din 1991.

CONDEESCU, ION (MIȘU)

(1923-1978), n. în București. Jucător de rugby, înaintaș linia a III-a de înaltă tehnicitate și cu un deosebit simț tactic. A jucat la cluburile .Sportul Studențesc. și .CCA. („Steaua”), cucerind de mai multe ori titlul național.

Beneficiind de o deosebită constituție fizică, a fost un mare polisportiv, titular în același timp în 3 loturi reprezentative: volei, baschet și rugby. Maestru al sportului.

CONSTANTIN, FLORIAN

(1949), n. în București. De profesie inginer miner. Debutază în rugby în 1967, ca junior, la Clubul .Olimpia. București, unde joacă până în 1970. În acest an se transferă la Clubul .Grivița Roșie. debutând în Divizia Națională.

Urmează un nou transfer, la .Știința. din Petroșani, pentru perioada 1970-1977. Din 1977 se stabilește la Constanța, unde timp de 9 ani joacă pentru Clubul „Farul”; din 1986 este membru al secției de rugby al acestui club. Jucător internațional al primei echipe reprezentative în echipa națională B și universitară. Postul specializat de joc este linia a II-a. Este Maestru al sportului. Din 1987 și până în 1990 a fost membru al Biroului federal al FRR ca delegat al Comitetului .Dobrogea.

CONSTANTIN, LAURENȚIU

(1963) n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS în 1990. Începe să joace rugby, ca junior, la CSS Locomotiva București din 1979 până în 1983, avându-l antrenor pe prof. V.Constantin, și unde realizează 3 titluri de campion

național. Este transferat apoi la secția clubului

„Steaua”, unde în perioada 1982-1987, sub supravegherea antrenorilor T. Rădulescu, R. Durbac și A. Mateescu cucerește 3 titluri naționale. Selecționat în prima echipă reprezentativă de seniori a țării îmbracă de peste 30 de ani tricoul acestei echipe la care se adaugă alte numeroase întâlniri amicale internaționale. Face parte din echipe care au participat la prima ediție a CM (1987- Noua Zeelandă). Din anul 1987 până în 2002 joacă în campionatul profesionist francez de rugby la cluburile „Biaritz”, „Mielan” și „Rouen”. Postul său specializat de joc a fost de înaintaș linia a-II-a și de închizător. Din anul 2008 antrenează echipa națională de U18. După încetarea activității competiționale are preocupări social-pedagogice, fiind director regional de dezvoltare pentru tineret în regiunile Brașov, Sibiu, Harghita, Covasna și Prahova.

CONSTANTIN, ȘTEFAN

(1930), n. în București. Economist, absolvent A.S.E., promoț ia 1955. Debutază în rugby în 1943, la 13 ani, la Clubul „Stadiul Român”, avându-i drept antrenori pe C. Munteanu și D. Ionescu (Mitică). Activează în această

echipă până în 1949, pe postul de jucător linia a III-a aripă, post pe care l-a reprezentat cu succes până s-a retras din activitatea rugbystică, fiind în acea vreme .modelul de jucător linia a III-a.. În 1947 câștigă sub culorile acestui club titlul de campion național. Paralel cu rugby-ul, din 1947 practică și atletismul (aruncarea ciocanului); în 1948 este selecționat în lotul național de juniori, iar în 1949 cucerește titlul de campion național. Din 1949 se legitimează la secția de rugby a Clubului .CCA., unde devine titular pe postul său până în 1964, când își încetează activitatea sportivă de performanță. Cucerește sub culorile acestui club 6 titluri de campion național și 3 Cupe ale României. A fost selecționat de 12 ori în echipa națională, între 1951-1953. Maestru al sportului din 1952 și Maestru emerit al sportului din 1997.

CONSTANTINESCU, DAN (1926), n. în București. Descendent din familia princiară Ghica. Polisportiv, remarcat cu performanțe, la nivel național, într-o perioadă cu activitate competițională redusă pe plan internațional. Încă din timpul studiilor

începute la 6 ani, în Iași, beneficiază de inițiere în practicarea sportului, în cadrul reputatei *Societăți Sport și Muzică*. Revenit în București, practică voleiul și baschetul, sub îndrumarea cunoscutului antrenor Al. Dănilă, timp de 10 ani (1940-1950), la clubul *Delavrancea* (un club teritorial, înființat în 1934, care cuprindea, de regulă elevi, cu echipe participante în competiții la categoria *onoare*, recunoscut pentru numeroșii jucători valoroși promovați în eșaloanele superioare). Continuă să joace baschet la Clubul *CFR* (1950-1952). Un alt sport pe care începe să-l practice de la vârsta de 14 ani a fost rugby-ul la *CS Sportul Studentesc*, club cu o puternică secție și cu rezultate deosebite în această ramură de sport (1940-1948). Pregătit de antrenorul Gh. Nicola, câștigă un titlu de campion la categoria sa de vârstă. Fiind unul dintre inițiatorii înființării echipei de rugby la *CS Progresul* va mai continua să joace la acest club în perioada 1953-1957, pe postul de mijlocăș la grămadă, sub îndrumarea antrenorului Șt. Bârsan. Ca un adevărat polisportiv, la modă în acele vremuri, a fost atras de înot și de jocul de polo pe apă. Învăță înotul la 10 ani la *CS CFR*, unde a activat până în 1940 (antrenor C. Barna). A continuat la *ASC Viforul Dacia* (1940-1946) unde funcționa o puternică secție de natație, antrenori A. Sommer și I. Fischer - Frâncu. În perioada 1946-1948 a fost legitimat la *PMB*, antrenori Gh. Popescu și C. Vasiliu. S-a numărat printre fondatorii secției de natație la *CCA*. A reprezentat înotul, la *acest club*, în sezonul 1949, la diferite competiții și la CN, în probele de bras, contribuind la cumularea de puncte pentru clasamentul pe echipe. La polo pe apă, a făcut parte din echipa *CCA* care, în perioada 1949-1951, s-a clasat pe locul al IV-lea. Atât la înot, cât și la polo,

în acea perioadă de pionierat, s-a pregătit cu antrenorul Iohan Fischer – Frâncu. Aflându-se printre cei care au contribuit la înființarea echipei de polo pe apă la *CS Progresul*, a continuat să mai joace, în perioada 1952-1955. Pe parcursul anilor a îndeplinit și unele funcții, a avut mai multe responsabilități și inițiative organizatorice la *CS Sportul Studentesc* și la celelalte structuri sportive unde și-a desfășurat activitatea. A fost căsătorit cu reputata jucătoare și antrenoare de tenis de masa Ella Zeller, multiplă medaliată la CE și CM, Maestră Emerită a Sportului și Antrenoare Emerită.

CONSTANTIN, TUDOR (1969), n. în București. Începe să joace rugby la Clubul . Gloria. București (antrenor Stelian Dumitru). Urmează câteva transferuri la cluburile "Steaua" și "Dinamo" unde cunoaște consacrarea sportivă pe postul de jucător înaintaș,

linia a II-a. Jucător profesionist, stabilit de 5 ani în Franța, joacă la .Tarbes., .Racing Club de France. curtat de .Perpignan. (sfert finalistă a campionatului) și din 2000 la clubul .Begles. . Bordeaux, unde devine liderul pachetului de înaintași. Cotidianul . Midi Olympique. l-a denumit, datorită staturii sale impresionante (198 cm), .muntele Carpați.. Este participant la Cupa Mondială din 1999 (având și calitatea de căpitan al echipei naționale) și câștigător, în 2000, al Cupei Europene a Națiunilor. Are peste 20 de selecții în prima reprezentativă a țării.

CONSTANTIN, VASILE (MAO) (1937), n. în Plevna, jud. Călărași. Este profesor de educație fizică. Debutază în rugby în 1957 la echipa . Constructorul . București, unde câștigă un titlu național la juniori și o Cupă a României; a avut ca prim antrenori pe Dumitru-Mitică Ionescu și Cornel Munteanu. În perioada 1958-1961 este legitimat pentru .Știința. București

(antrenor Găgănel Ionescu). Recunoscut ca un foarte bun antrenor pentru juniori își începe această profesiune în 1964 când, până în 1968, îl aflăm la conducerea echipei CSS București. Din 1969 până în 1976 este antrenor la .Rapid.-București, unde în 1971 realizează un titlu național de juniori. În perioada 1976-1992 este antrenor la CSS .Locomotiva . București, echipă înființată de el, unde câștigă 12 titluri de campion (dintre care 8 consecutiv). Este demn de menționat că între anii 1986-1990 a fost antrenor federal și al echipei naționale de juniori, realizând cu aceasta 3 titluri de vicecampion european. Profesor și antrenor în Portugalia, la Universitatea din Coimbra, la catedra de rugby, înființată de el, cu echipa Coimbra realizează un titlu național. Antrenează echipa de juniori a orașului Coimbra. În 2000 este ales antrenorul anului în Portugalia. Autorul cărții *Rugby pentru copii și juniori*, plus alte 5 cărți de specialitate privind pregătirea, concursul și tehnica posturilor specializate de joc. Antrenor emerit.

CORNELIU, OCTAVIAN

(1953) n. în București. Profesor de educație fizică (anul II ANEFS) și ofițer superior în M.Ap.N. Începe să joace rugby de la 12 ani la „Clubul Sportiv Școlar”, ca junior, din 1965-1972, sub conducerea antrenorilor D. Dinulescu și C. Munteanu unde cucerește 4 titluri de campion. Din 1972 și până în 1983 se pregătește în cadrul clubului „Steaua”, unde se consacră definitiv pe postul specializat de joc de trăgător și de stâpl, realizând 8 titluri de campion național. Urmează o serie de transferări la cluburile „Olimpia” (1984) și „Sportul Studentesc” (1985). Pe plan internațional are 15 selecții în prima echipă a României și cucerește de două ori CE (1977 și 1981). Este distins cu titlul de maestru al sportului și din anul 2004 maestru emerit al sportului. Din anul 2000 începe să profeseze meseria de antrenor (cat. I) la echipele de juniori ale cluburilor „Triumf”, „Olimpia”, „Metrorex”, „CS3 Steaua”, realizând 3 titluri de vicecampion, furnizând o serie de jucători echipelor naționale. Este absolvent în 2007 al Academiei FRF.

CORODEANU, FLORIN

(1977), n. în Piatra Neamț. Debutază în rugby în 1992 la CSS Iași (antrenor Virgil Gheorghiu). Post specializat în joc: jucător înaintaș, linia a III-a flanker. Are un titlu național în 1999 cu „Steaua”, unde este legitimat prin 1996 (antrenor Al. Achim). Debutul internațional din 1996 îi aduce un număr de 20 de selecții. Participant în 1999 la Cupa Mondială, ocupă în 2000 locul I în Cupa Europeană a Națiunilor. Jucător profesionist, activează pentru clubul francez .Stade Aurillacoise.

COSMĂNESCU, PETRE

(1922-1999), n. în com. Valea Marcului, jud. Mehedinți. Ofițer, absolvent al Școlii de Ofițeri. Debutază în sport în 1936 la atletism, săritor în înălțime și alergător de viteză, legitimat la Clubul .Viforul Dacia.. În același timp a jucat și rugby la .Sportul Studentesc., volei sub culorile Asociației .Săgeata. și baschet la Asociația .Delavrancea.. Între 1945-1946 a absolvit cursurile CPOEF (pregătirea ofițerilor pentru educație fizică) de pe lângă ANEF, lucrând apoi ca ofițer cu pregătirea fizică. În 1947 se legitimează la Clubul AS .Armata. (CCA - Steaua) București, fiind unul dintre semnatarii înființării acestui club militar. Locotenent fiind, este numit șeful secției de volei și înființează ulterior și secția de rugby (1947), care participă la campionatul intern începând cu anul 1948, fiind jucător activ al acesteia până în 1952. Cucerește un titlu național la volei și 3 la rugby. Pe plan internațional, are o singură prezență în echipa națională B, în 1953. Din 1952 este numit șeful instruirii sportive de performanță în Clubul .CCA. („Steaua”). În anul 1958 se dedică muncii de antrenor la secția de rugby, obținând pentru Clubul .CCA. 8 titluri de campion până în 1981. În 1960 devine antrenor al echipei naționale de seniori, pe care o conduce până în 1977, realizând 3 victorii

împotriva Franței și alte rezultate de valoare în Europa și Noua Zeelandă. În 1961 absolvă un curs de antrenori în Franța. Cosmănescu a fost unul dintre puținii jucători polisportivi ai României, a jucat handbal în 11 (1939-1942), iar în echipa .ASA. (.CCA. . "Steaua") a jucat volei, baschet, rugby și a practicat atletismul. În decursul activității sale a mai ocupat și alte funcții: reprezentantul sportului militar în OSP; membru al Biroului federal al FRR și președintele Colegiului de antrenori al FRR; membru al Consiliului Clubului .ASA. (.CCA. . "Steaua"). A susținut numeroase referate de specialitate în cadrul lectoratelor și sesiunilor științifice ale clubului militar. Maestru al sportului din 1949, iar din 1975, Antrenor emerit.

COTTER, LICĂ (1932-1999), n. în București. Jucător de rugby, înaintaș (stâlp). Debutază în anul 1947, ca junior, la Clubul .Locomotiva PTT., antrenori fiindu-i Fr. Covaci și Telu Diamandi; aici a activat și ca senior până în 1952 când se transferă la .Locomotiva Grivița Roșie.. Cu această nouă echipă cucerește 6 titluri naționale. Jucător internațional, are numeroase prezențe împotriva unor mari echipe din Europa. Campion European FIRA și ocupant al primului loc în CCE în 1964. Maestru emerit al sportului. Stabilizat în Israel.

COVACI, FRANCISC (1910-1999), n. în București. Tehnician-proiectant în telefonie. Joacă rugby la PTT .Viforul Dacia., .Vergu., . Juventus., .CFR. București, ca înaintaș în linia a II-a și a III-a, cucerind 2 titluri de campion național în anii 1933-1934.

Renumit prin precizia loviturilor de picior căzute și așezate. După retragerea din activitatea competițională, devine antrenor al echipei .Locomotiva PTT., ce activa în Divizia A. Jucător internațional al anilor .30-.40, jucând împotriva echipelor Franței, Italiei și Germaniei. A mai practicat jocul de volei și popice, devenind antrenor și la aceste discipline.

CRISTĂCHESCU, CORNELIU (1937), n. în București. Este de profesie economist, fiind absolvent al Liceului economic în 1959. Debutază în rugby la .CCA. ("Steaua") la echipa de tineret în 1956 (antrenor, N. Gheondea). Urmează o serie de transferuri: .ASA. Sibiu (1958-1960), .Progresul. București (1961-1970). A jucat pe linia de trei sferturi. În perioada 1965-1988 are o prodigioasă activitate ca arbitru divizionar, devenind și arbitru internațional FIRA. În 1976, absolvă cursurile de la Bordeaux și Paris, ceea ce îl face prezent la 10 turnee internaționale. Din 1974 are o bogată activitate pusă în slujba rugby-ului: președinte al Comisiei Municipale; președinte al Comisiei Centrale de mini-rugby; secretar adjunct al FRR (1990-1993); președinte al Comitetului Muntenia (copii și juniori), întocmind regulamentele de desfășurare ale campionatelor comitetelor regionale; a avut mari contribuții la întocmirea regulamentelor competiționale (copii și juniori); prezență activă la toate cursurile de perfecționare și specializare a arbitrilor. Din 1993 lucrează în MTS ca referent în serviciul protocol.

CRISTEA, ȘTEFAN (1926), n. în București. Este ofițer de carieră cu gradul de colonel (MApN) și profesor de educație fizică, fiind absolvent al CPOEF în 1951. A jucat rugby, debutul făcându-l în 1942 la .PTT., unde a jucat până în 1947, avându-l antrenor pe Feri Covaci. Are marele merit de a fi înființat diverse echipe militare de rugby, unde a și participat ca jucător: în 1949, din ordinul MAN, înființează la Cluj echipa .ASA. Someșeni; în 1950, fiind elev al Școlii Militare de infanterie, înființează echipa .ASA. Sibiu, din cadrul școlilor militare de aviație, infanterie, artilerie și transmisiuni. În perioada 1954- 1958 este transferat la Academia Militară din București la catedra de educație fizică și continuă să joace la echipele .Aeronautica., .Vulcan., .Petroil Chimie..

CRISTEA, MARIN (1934), n. în com. Pietrele, jud. Giurgiu. Inginer mecanic, absolvent al Institutului Politehnic București, Facultatea de Construcții de Mașini, în 1956. Debutază în rugby în 1952 la Clubul „Știința” București (antrenor G. Fanella) unde joacă până în 1957 (Divizia

B). Urmează un transfer la echipa din Divizia A „Gloria” (Metalul) unde își aduce aportul ca jucător până în 1962 și apoi din 1968 până în 1969. Detașat în 1963 în județul Constanța, participă la înființarea echipei „Cimentul” Medgidia Cernavodă, jucând până în 1968. A fost un jucător polivalent: aripă, centru, linia a III-a flanker și fundaș. Foarte bun apărător. agresiv. A fost pregătit de antrenorii T. Moldoveanu, I. Buzoianu, Al. Carnabel și D. Țenescu. A jucat și în diverse selecționate naționale. După încetarea activității competiționale (1969), trece prin toate treptele profesionale și timp de 21 de ani (1976-1996) este ministru adjunct în Departamentul Industriei Materialelor de Construcții și Instalații și în Ministerul Lucrărilor Publice și Amenajării Teritoriului. În perioada 1996-2001 este membru al Parlamentului României în Camera Deputaților (două legislaturi). Este membru al Comisiei Juridice și președintele organizației PDSR al județului Giurgiu. În cadrul FRR are mandatul de președinte în intervalul 1985-1989, aducând un aport material deosebit și având merite organizatorice în înființarea de echipe reprezentative regionale pe categorii de vârstă. Datorită curajului său, împreună cu prof. D. Mihalache semnează contractul de membru asociat al României la *International Board* (IB), după calificarea țării noastre la prima Cupă Mondială din 1987.

CRISTIAN, PETRE (1979), n. în București. Este profesor de educație fizică, absolvent al Facultății de educație Fizică din Cluj în anul 2001. A fost legitimat la clubul „Universitatea” – Cluj (1994-2001). În vara anului 2002 s-a transferat în campionatul

francez, activând ca jucător profesionist la cluburile „Brive” și apoi la „Metro Racing Club de France”. Postul său specializat de joc este în linia a doua (196 cm și 115 kg). Debutul său internațional s-a produs în 2001 la jocul Anglia-România (134-0). Prezent permanent în 15-le României participă la trei ediții de Cupă Mondială (2003 – Australia, 2007- Franța și 2011-Noua Zeelandă) având 85 de selecții.

CRISAN, EMIL (1941) n. în Cluj. Profesor de educație fizică, absolvent în 1964 al Facultății de Educație Fizică și Sport Cluj. Începe să joace rugby, ca junior, în 1955 la echipa „Știința” Cluj. În activitatea sa de jucător are următorul traseu: 1958-1959

este component al echipei naționale de juniori, în 1959 este promovat în echipa de seniori „Știința” Cluj (antrenor D. Manoileanu), în perioada 1958-1961 este jucător al echipei naționale de tineret și a Selecționatei Studențești a României, în 1961-1962 îl găsim ca jucător în clubul „Dinamo” București (antrenor D. Ionescu), în 1962-1963 este legitimat la echipa „Rulmentul” Bârlad, perioada 1963-1968 îl găsește ca jucător al echipei „Politehnica” Iași. A jucat pe postul de fundaș. În 1968, dedicându-se profesiei de antrenor, pregătește Clubul sportiv „Unirea” Iași. În 1986 renunță la această profesie când a promovat în lotul național de seniori mulți sportivi. Este om de afaceri.

DAMASCHIN, VIOREL (1950) n. în București. De profesie inginer, absolvent al Institutului Politehnic, Facultatea de Căi Ferate în anul 1976. Joacă rugby în perioada 1967-1980 numai la clubul « Grivița Roșie », antrenat fiind de T. Rădulescu și V. Morariu și cucerind două titluri de campion național. Jucător internațional la toate categoriile de vârstă (juniori- locul III la CE din 1969 la Barceona ; tineret – locul I la CE din 1974 la Bargaș ; studenți – participant la turneul de la Paris din 1972 ; România B – joacă împotriva Italiei ; România A – din 1972- 1974. Încetându-și activitatea sportivă

competițională se preocupă de arbitraj unde activează cu succes în intervalul 1980-1986. Pensionar.

DAMIAN, ASCANIO . vezi Personalități

DANCIU, ION (1929-2003), n. în Geomal, jud. Alba. Profesor de educație fizică, absolvent al CPOEF și antrenor de rugby. Ofițer superior al MAPN. Debutul în rugby se produce la .RC 13. (.Rugby Club 13.) cu antrenorul Nicu Veluda. Se transferă la .CFR. în 1945, unde joacă până în 1950, pregătit fiind de Ghiță Fântâneau, Gogu Sfetcu și Gh. Pârcălăbescu: aici realizează două titluri naționale. În intervalul 1950-1964 evoluează la Clubul .CCA. ("Steaua") unde, pregătit de antrenorii Gogu Sfetcu, Puiu Argeșiu și Petre Cosmănescu, cucerește 6 titluri de campion și 7 Cupe ale României. Jucător internațional. Postul specializat a fost de înaintaș-stâlp. Se dedică profesiei de antrenor (categoria I) pregătind copii și juniori de la "Steaua" în perioadele 1966-1968, 1971-1996. Aantrenat și prima echipă între anii 1968-1971 realizând un 953 *Rugby* titlu național. A fost membru al Biroului federal al FRR, ca președinte al Comisiei de juniori . tineret și președintele comisiei de rugby al Municipiului București. Maestru al sportului (1954) și Maestru emerit al sportului (1997).

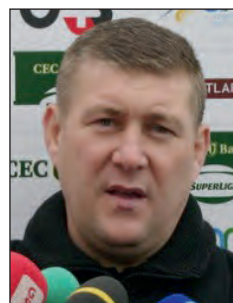

DĂRĂBAN, GHEORGHE (1947-2003), n. în com. Corod, jud. Galați. Inginer, absolvent al Institutului Politehnic, promoția 1969. Debutază în rugby în 1965, la CSS .Triumf. din București, avându-l antrenor pe M. Munteanu. Apoi, traseul său sportiv trece prin cluburile "Dinamo" (1967-1972 și 1978-1986), unde cucerește două titluri naționale, și "Farul" Constanța (1972-1978), unde câștigă trei titluri de campion în 1973, 1974 și 1975. A jucat 18 ani în Divizia A. Jucător

internațional, cucerește de trei ori titlul de campion european (FIRA) în 1975, 1977, 1983 și se clasează pe locul II în 1978. După abandonarea activității competiționale se dedică antrenoratului în cadrul Clubului "Dinamo" (1985- 1986). Este Maestru emerit al sportului din 1975.

D'ECLEZIS, PELLEGRINO (.RINO.) (1925), n. în București. Profesia de bază a fost de tehnician. Debutază în sport ca fotbalist, în 1937, la asociația .Ascama., apoi în 1939 trece la rugby, ca jucător la .Locomotiva CFR. București sub îndrumarea lui Nicu Ionescu. Postul specializat de joc a fost de fundăș, cu bune rezultate. Din 1947 încep pentru el o serie de transferuri la: .Metalul. (1947-1954) . antrenor Toma Moldoveanu, .Constructorul. București (1954-1956) . antrenor Cornel Munteanu, .Progresul Sănătatea., .Cetatea Bucur., .Flacăra Roșie., .IMF., .Olimpia. București. Din 1958 începe pregătirea pentru profesia de antrenor, prin mâna sa trecând echipele .Cetatea Bucur., .Progresul., .Olimpia. și .Rapid. din București. Are categoria I de antrenor. În perioada 1956-1978, devine un foarte apreciat arbitru divizionar având categoria I. A fost președinte al comisiei municipale de arbitri.

DEMCI, ȘTEFAN (1975) n. în București. Absolvent al Facultății de Educație Fizică și Sport în 2002. Profesor de educație fizică. Are un master în "Informatizarea și dezvoltarea sportului". Este absolvent al Academiei de Rugby, promoția "Șerban Ghica". Ofițer în MAI și la C.S. *Dinamo* București. Începe să joace rugby din copilărie, între anii 1982-1992 fiind legitimat, ca junior la R.C. *Grivița Roșie*, avându-l antrenor pe Sergiu Bărgănaș. Își începe senioratul la același club între 1993-1995, pregătit fiind de către E. Pasache și V. Fălcușanu. Între

1995-2005 joacă pentru clubul *Dinamo* București, unde realizează 7 titluri naționale și 4 Cupe ale României. Tot cu acest club participă la 3 ediții în Scutul European. Beneficiază de îndrumarea antrenorilor M. Paraschiv și C. Mihai. Ca activitate internațională are 15 prezențe în echipa de seniori a României între anii 1998-2001. A participat la C.M. din 1999 (Irlanda). Postul său specializat de joc a fost cel de stâlp. Între 2005-2006 joacă pentru CS *Sportul Studențesc*, având antrenor pe C. Merca. Își încetează activitatea competițională în 2006. Preocupat de profesia de antrenor, având categoria a III-a, pregătește secția de rugby *Dinamo* în 2006 împreună cu Daniel Neaga, în 2008 cu Cristian Hîldan și în 2010 cu Gh. Solomie. Ca antrenor a realizat 2 titluri naționale (2006-2007 și 2007-2008) o Cupă a României și un loc 3 și 4 în 2009 și 2010. În 2010 FRR îi încredințează sarcina de a pregăti echipa de U 18 care a participat la C.E.

DEMIAN, RADU (1938), n. în Cluj-Napoca. Inginer mecanic, absolvent în 1960 al Institutului Politehnic din Cluj-Napoca. Debutază în rugby la 14 ani în formația de juniori a .Științei. Cluj. La 18 ani, îl găsim legitimat în Divizia B la Clubul .Voința. Cluj, avându-l ca

antrenor pe Grigore Aman. Din 1958 trece la prima echipă a Clujului, .Știința., pe care o slujește până în 1961 sub supravegherea antrenorului Dumitru Manoileanu. În acest an vine la București și se legitimează la Clubul .Grivița Roșie. atingând aici culmile performanței ei și avându-l ca antrenor pe Gh. Pârcă- lăbescu; postul de joc în care s-a evidențiat a fost cel ce poartă nr. 8 (jucător linia a III-a închidere). Rămâne ca jucător al clubului grivițean timp de 11 ani. În anul 1959 debutează în echipa națională, unde timp de 12 ani n-a lipsit din rândurile tricolorilor. Bilanțul său sportiv este următorul: 5 titluri naționale cu .Grivița Roșie.; cucerirea în 1964 a CCE, cu echipa .Grivița Roșie.; 3 victorii în partidele cu Franța din cadrul CE (1960, 1962 și 1968) și două jocuri egale pe teren francez (1961,

1963). În perioada 1968-1970 îl găsim ca jucător în Franța la echipa .RC Toulon., cu care în 1970 câștigă .Challenge Yves du Manoir. (ce-a de-a doua competiție a Franței). Reîntors din Franța continuă să joace tot la .Grivița Roșie., dar în 1973 abandonează activitatea competițională și se dedică profesiei de antrenor (din 1971 până în 1990), alături de Viorel Moraru, la echipa care i-a adus consacrarea. Este Maestru emerit al sportului din anul 1964. O scurtă perioadă a fost și antrenorul echipei naționale (1972-1974). Între anii 1990-1995, a fost secretarul general al FRR, perioadă în care echipa națională a obținut două calificări la Cupa Mondială (1991 și 1995). Este secretarul general adjunct al FIRA, cu probleme de administrație și calendar sportiv.

DENISCHI, EDUARD (1923-2001), n. în București. De profesie funcționar de stat. Debutază în rugby la 16 ani (1939) la Clubul .CFR.. București, avându-l ca antrenor pe ing. D. Lăzărescu. Tot în acest club activează și ca senior. Părăsește clubul în

1954, când se transferă pentru un an la Clubul .Progresul Sănătatea., tot din București (1955), după care abandonează activitatea competițională. A fost unul dintre cei mai buni sportivi pe postul de fundaș. Ca jucător în echipa națională a fost prezent din 1948 până în 1954. În perioada 1948-1959 îndeplinește munca de secretar general al FR Rugby, FR Scrimă și la FR Oină (activitatea ramurilor de sport era organizată sub formă de inspecții, iar funcția era de inspector). În același timp era și jucător activ. În 1955, sub conducerea sa, FRR inițiază relații mai directe cu rugbyul din Anglia. Pentru o scurtă perioadă (1959-1960) activează și ca arbitru în competițiile Diviziei A. Antrenor la juniori și la seniori de Divizia A, la cluburile .Progresul. și .Olimpia. din București între 1959-1983. Antrenor la lotul național de tineret și la cel de juniori, cu care în anul 1972 câștigă titlul de campion european, iar în 1973 ocupă, din nou, locul

I și titlul european. Este Maestru al sportului din 1950. A fost membru al Biroului federal între anii 1948 și 1959.

DIAMANDI, CONSTANTIN (TELU) (1914), n. în com. Alexeni, jud. Ialomița. Este de profesie tehnician horticol. Debutază în rugby în 1931, la Clubul .Sportul Studențesc. din București, unde a avut ca antrenori pe N. Mărășescu și I. Popovici. Joacă la acest club

până în 1949 și în 1935 obține un titlu național. Mai joacă la echipele .Locomotiva CFR. (1949-1954) și .Locomotiva PTT. (1954-1959). Postul pe care s-a specializat a fost de mijloc la grămadă, pe care l-a slujit, ca jucător activ, timp de 28 de ani (până la vârsta de 45 de ani). A fost și jucător internațional în anii 1935-1939, participant la turneul internațional de la București (Franța, Germania, România) din 1938 unde a ocupat locul III. Joacă, de asemenea, împotriva FSGT (Franța) în 1949. O perioadă scurtă s-a dedicat arbitrajului. A slujit însă cu credință profesia de antrenor timp de 28 de ani (categoria I), la echipele: .Locomotiva PTT., .Rapid., .Metalul. (.Gloria.), .Progresul. București și a încheiat activitatea rugbystică la clubul unde a debutat, .Sportul Studențesc.. În intervalul 1950-1960 a fost membru în Colegiul Central al antrenorilor din cadrul Biroului federal al FRR. Antrenor Emerit.

DIMA, NICOLAE DRAGOȘ (1979) n. în Focșani, județul Vrancea. Bacalaureat al Liceului cu program de educație fizică din Focșani. Începe să practice jocul de rugby în 1993 ca Junior la „Liceul sportiv „ din Focșani, pe postul de stâlp, avându-l ca

antrenor pe E. Bâznă. Se transferă apoi la clubul „Farul” Constanța, unde joacă foarte puțin. În anul 1998 devine jucător de rugby profesionist în Franța, legitimat fiind la clubul „Castres Olympique”.

Debutul internațional se produce în 1997 participând la C.M. de juniori din Argentina. Este prezent și la Cupa Mondială de seniori din anul 1999 din Franța și Marea Britanie. Are 40 de selecții în prima reprezentativă a României.

DINESCU, CONSTANTIN (1912-1997), n. în București. Debutază în rugby în 1933 la „Avântul Sportiv”. În anul următor se transferă la .Sportul Studențesc. unde cucerește, în mai multe ediții, titlul național și Cupa României (de 4 ori). În 1949 a jucat la .Universitatea.

București, .Electrica., ca apoi, în intervalul 1950-1952, să joace la .Constructorul.. Joacă în compartimentul de 3/4 pe toate posturile, cu precădere pe cel de centru, impunându-se prin jocul său sobru, dar eficace. Cu cele 12 selecționări în echipa națională, s-a situat pe primul loc în cinsprezecele .deschizător de drum.. Participă la JO de la Berlin (1936), la turneul internațional de la București (1938) și joacă împotriva Franței, Germaniei, Italiei, Olandei. Debutul internațional se produce în 1934. Alături de Ascanio Damian și Ion Andrieș a constituit .tripleta de aur. a jucătorilor 3/4 români din perioada interbelică și o pildă de prietenie și măiestrie sportivă. Amai practicat atletismul, handbalul, baschetul și voleiul. Din activitatea competițională se retrage, după 20 de ani, în 1953.

DINU, CONSTANTIN (1945), n. în București. Este funcționar de stat. Debutază în handbal și haltere în 1959, la Liceul .Sf. Sava.. Începe să joace rugby, sportul care l-a consacrat, în 1960, ca junior al Clubului .Locomotiva Grivița Roșie., avându-i antrenori pe

Constantin Cocor și Ilie Milea. În 1962 trece în echipa de seniori a aceluiași club, unde joacă timp de 7 ani (1968), fiind instruit de Dumitru

Manoileanu, Viorel Moraru și Radu Demian. Aici cucerește 2 titluri de campion și, în 1964, și CCE. În perioada 1969-1973, se transferă la echipa .Știința. Petroșani, unde este antrenat de Theodor Rădulescu și Dumitru Manoileanu, pentru ca în 1973 să revină la "Grivița", unde va mai juca până în 1983. Din 1983, timp de un an, activează în Italia ca antrenor-jucător la echipa de Divizie B .Reggio-Calabria.. Pleacă apoi în Franța, unde tot în postura de antrenor-jucător își aduce aportul la echipele .RO Cholé. din Divizia a III-a (1984-1987) și în Nantes la Clubul .Snuc. din Divizia B, între 1987 și 1990, an când se poate spune că își încetează activitatea de sportiv, după 30 de ani de prezență pe terenurile de rugby ca jucător. Totodată, la Nantes, deține și funcția de antrenor regional în Comitetul acestui oraș. Este solicitat, între 1990- 1996, la echipa din Paris de Divizia B .AS Police Paris. (ASPP). Este selecționat în echipa națională de juniori între 1962-1965 și în cea de seniori din 1965 până în 1983, unde timp de 18 ani, printre alte multe turnee și jocuri internaționale, joacă de 17 ori împotriva Franței, realizând 5 victorii. În Cupa FIRA (CE) cucerește de două ori locul I (1981,1983), de trei ori locul II (1974,1978, 1979) și o dată locul III (1982). Postul său specializat a fost de .stâlp.. A participat la multe cursuri de perfecționare, printre care și cele de la Bordeaux, Nantes, Paris. În topul mondial publicat de ziarul .l.Equipe. în noiembrie 1997, Dinu Constantin figurează pe locul 13 cu 70 de selecții în echipa națională, după ce în topul mondial, din perioada 1983-1988, fusese pe primul loc. Maestru al sportului (1967), Maestru emerit (1970).

DOBRE, ION (1930-1985), n. în București. Economist. Debutază în rugby la Clubul de Divizie A .Electrica. București. Joacă apoi pentru .Sportul Studențesc., iar din 1949 se transferă la .CCA. ("Steaua"), unde până în 1957 cucerește 3 titluri naționale și 6 Cupe ale României (una cu echipa .Electrica.).

Postul său specializat a fost de aripă pe trei sferturi. Din 1957, forțat de împrejurări, se transferă la Clubul .Progresul. București, ca jucător și antrenor. Jucător internațional în anii .50-.60, are la activ peste 10 prezențe în echipa națională, jucând de 2 ori și împotriva Franței. Maestru al sportului.

DRAGOMIRESCU, GHEORGHE - RAHTOPOL (1941), n. în București. Antrenor de rugby, fost jucător de rugby pe linia de trei sferturi, centru de superclasă. Își capătă consacrarea la Clubul "Dinamo" București, sub îndrumarea antrenorilor

Dumitru (Titi) Ionescu și Dumitru (Bebe) Manoileanu, unde câștigă 2 titluri de campion național; între anii .60-.70, a fost cel mai valoros centru. Jucător internațional cu 30 de selecții în echipa României cu care se clasează pe locul II în CE (Cupa FIRA) în 1974, căpitan al echipei naționale în turneul efectuat în Anglia, în 1973. A cucerit de 2 ori CCE, (1964 și 1967). A fost antrenorul echipei naționale de juniori între 1997-1998 și al Clubului "Dinamo" în anul 2000. Maestru emerit al sportului.

DRĂGĂNESCU, EMIL -vezi Personalități

DRĂGUCEANU, CĂTĂLIN (1970), n. în Mediaș, jud. Sibiu. Subofiter în MApN și profesor de educație fizică, absolvent al Academiei Militare de Educație Fizică, promoția 1997. Debutază în rugby în 1988, ca junior la CSS .Șoimii. Sibiu (antrenor Emil Sârbu), până în

1990 joacă și la prima echipă divizionară din județ, .CSM. Sibiu (antrenor I. Rășcanu). Activează o scurtă perioadă la .CSU. Ploiești, din Divizia B. Din 1990 se transferă la CS "Steaua" unde capătă consacrarea sub conducerea antrenorilor Al. Rădulescu, A. Mateescu, Ed. Suciu, M. Munteanu și Al. Achim, realizând trei

titluri naționale. Este selecționat în echipa națională de juniori în 1988, unde are 12 prezențe, cucerind un loc IV la CM din 1989. În prima echipă reprezentativă are de 33 selecții, fiind prezent la două ediții de CM din Africa de Sud (1995) și Irlanda (1999). Ocupă un loc III la CE (FIRA) din 1994. În perioada 1998-2000 este căpitan al echipei naționale. De asemenea, este prezent la două CM de rugby în 7 (1993 și 1997). Joacă împotriva echipelor din Franța, Anglia, Australia, SUA, Irlanda, Țara Galilor, Scoția, Japonia, Argentina, Italia. În 1997 face parte din echipa Europei de rugby în 7 și în 1995, din selecționata Barbarians, contra Australiei. În anul 2000 cucerește Cupa Europeană a Națiunilor. Pentru patru luni activează, ca jucător, în Australia la .West Club. Brisbane. Maestru al sportului (1994) și antrenor categoria a III-a. Stabilizat în Australia din 2000.

DROBOTĂ, GHEORGHE (1934) n. în Fălticeni, jud. Suceava. Absolvent în 1960 al Facultății de Horticultură din Iași. În 1961 devine, prin concurs, asistent universitar titular la Facultatea de Horticultură a Universității Agronomice „Ion Ionescu de la

Brad” din Iași. Parcurge etapele de lector, conferențiar, iar în perioada 1994-2002 profesor universitar doctor inginer, disciplina Pomicultură generală și specială. Traseul său științific cuprinde 10 tratate și cursuri universitare, 2 caiete de lucrări practice, peste 100 de lucrări științifice și obținerea brevetului de inventator, precum și lansarea a nu mai puțin de 4000 de specialiști ingineri horticoli. În 1992 devine „Membru de onoare al FR de Rugby, iar în 1995 este distins cu titlul de „Cetățean de onoare al Comunei Dolhasca”. A practicat jocul de volei, fotbal și de asemeni schiul. În 1954 este atras, definitiv de jocul de rugby unde joacă la „Știința” Iași în divizia B și A (antrenor Valeriu Ghidinici) pentru ca la vârsta de 26 de ani să fie propulsat în echipa de seniori a României unde adună 25 de selecții jucând împotriva Franței, Italiei, Poloniei, Cehoslovaciei, RD Germane. Postul său specializat

de joc este cel de pilier (stâlp). A jucat numai la echipa studenților ieșeni. În 1979 cucerește Cupa României având postura de antrenor. Este maestru emerit al sportului, titlu acordat în 2007. Se poate spune, pe drept cuvânt, că DGH a reușit să facă o casă bună cu sportul de performanță și cu profesia.

DUDU, FLORIAN (1935) n. în București. Diplomat în economie și finanțe, fiind în 1956, absolvent al A.S.E, facultatea de finanțe credit și contabilitate. A fost jucător de rugby divizionar A și B, legitimat la următoarele cluburi: „Aeronautica”

București 1958-1960 și 1963-1973; „Rapid” București 1961-1962. Profesează cu mare succes în arbitraj, fiind arbitru cat. I, în intervalul 1971-1993. Are peste 450 jocuri arbitrate în campionatul intern (la toate categoriile de vârstă, dintre care 150 de jocuri în divizia A). Arbitru internațional în 35 de jocuri. A participat la 15 stagii interne de perfecționare și la unul internațional în 1983 (Bordeaux) Membru al biroului federal în intervalele 1990-1995 și 1997-2000. În perioada 1991-1993 a condus activitatea economico-financiară a FRR. A avut mai multe funcții în cadrul FRR: în 2003-2006 a fost director al competițiilor interne; președinte de comisii transferări, cenzori, disciplină, competiții, statutul jucătorilor și siguranța stadioanelor (1990-2006); secretarul comisiei economice a FRR (2000-2001); consilier al C.C. de arbitri (2003-2005); membru al comisiei de apel (2006-2007).

DUDU, VASILE (1930), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al ANEF în 1968, specializare rugby. Începe să practice rugby-ul târziu, în 1948, la echipa militară *Pandurul*, fiindu-i antrenor Al. Argesiu. Este transferat în 1951 la echipa clubului C.C.A unde joacă până în 1954, când este

trimis forțat la *Detașamentele brațelor de muncă* la Brașov, evoluând pentru echipa *Aripile RSR* până în 1958, având ca antrenor pe Dragoș Papa. În perioada 1958-1961 este legitimat la echipa *Constructorul* București (antrenor C. Munteanu), cucerind Cupa României. Postul său specializat de joc a fost cel de flanker. După terminarea activității competiționale, funcționează la clubul *Progresul* (1968-1971), ca metodolog al secțiilor de jocuri sportive și vicepreședinte al secției de fotbal. În intervalul 1971-1973 lucrează în cadrul Consiliului Municipal Sportiv din București, responsabil cu activitatea rugbystică și sportul de mase, fiind în paralel și cadru didactic la Liceul nr. 81 din Capitală. Practică și profesiunea de antrenor la secția de rugby a clubului *Sportul Studentesc*.

DUMBRAVĂ, MARIAN DĂNUȚ (1981) n. în București. Este profesor de educație fizică, fiind absolvent al ANEFS în 2003. Începe să practice jocul de rugby la vârsta de 10 ani la „CSS3-Steaua” juniori sub conducerea antrenorului Mihai Stoica și mai târziu la categoria

juniori I, la același club, sub supravegherea antrenorului L. Codoi. În 1999 trece la echipa de seniori a clubului „Steaua” fiind pregătit de antrenorii M. Moț, C. Florea și L. Costea. Postul specializat de joc este cel de fundaș și mijlocăș la deschidere. Pe parcursul activității, ca jucător de rugby de performanță trece prin toate categoriile de vârstă în loturile naționale (juniori, tineret), pentru ca la seniori să acumuleze 60 de prezențe în echipa reprezentativă. Cucerește 3 titluri de campion național cu echipa Steaua: 2003, 2005 și 2006 și de asemenea un titlu național la rugby în 7 și 2 Cupe ale României în 2005 și 2006, cu aceeași echipă. Pe plan internațional câștigă Cupa Europeană a Națiunilor în 2006. Participant la Cupa Mondială din 2007 (Franța) și 2011 (Noua Zeelandă). A fost antrenat de către M. Naca, Șt. Popescu și N. Fulina (juniori) și B. Munteanu, P. Motrescu și C. Leodor (juniori) și B. Charreyre, R. Antonin, G. Sava (seniori).

DUMITRAȘ, HARALAMBIE (1960), n. în Suceava. A practicat atletismul (suliță și decatlon), dar în anul 1980 a fost atras de rugby, dând curs calităților sale fizice de excepție. Ajucat la *CSM Suceava* și la *Contactoare. Buzău*, pe post de flanker, cucerind Cupa

României. Jucător internațional, debutează în echipa națională în 1984 jucând împotriva Franței, apoi în CE (Cupa FIRA) se clasează pe locul II în 1984 și pe locul III în 1987 și 1989. Participă la două ediții ale Cupei Mondiale: 1987 . Noua Zeelandă, 1991 . Franța, aici fiind și căpitanul echipei. Se retrage din echipa tricolorilor în 1993. Plecat în Franța, joacă la cluburile de primă ligă *.Pau.* și *.Strasbourg.*, unde activează și în prezent. Este și antrenor, calificare obținută în Franța, la CREPS. Lucrează și ca responsabil de logistică la Parlamentul European de la Strasbourg. Este Maestru emerit al sportului. În FRR este numit director tehnic național de dezvoltare pentru loturile U. 17, 18, 19, 20 și selecționate regionale.

DUMITRAȘ, IULIAN (1982) n. în Suceava, județul Suceava. Absolvent al Liceului Profesional din Strasbourg (Franța). Electrician. Începe să joace rugby sub supravegherea tatălui său, jucătorul internațional Haralambie Dumitraș. Jucător profesionist

la următoarele cluburi franceze: 2001-2002 la „C.A.P. Pontarlier”, cu antrenorul H. Dumitraș; 2002-2004 la „U.S. Dax”, având ca antrenor pe Tine Martinez; 2004-2005 joacă la „Tarbes”, antrenor J.L. Luneau; 2005-2009 la echipa „Pau”, antrenori fiind Mentieres și Duplantier; 2009-2010, la „Albi” cu antrenorul Eric Bechmu; 2010-2011, la „Lourdes”, antrenor fiind Duplantier. Pe plan internațional are 6 selecții în echipa națională de juniori și 34 în prima echipa reprezentativă. Participant la Cupa Mondială în 2007 (Franța) și 2011 (Noua Zeelandă).

DUMITRESCU ADRIAN (1957) n. în București. Este de profesie inginer, absolvent în 1983 al Institutului de Mine-Facultatea de mașini și instalații miniere din Petroșani. Din anul 2003 este numit în funcția de secretar general al F.R. de Rugby.

A practicat jocul de rugby la nivelul Diviziei A, pe postul specializat de stâlp stânga, având următorul traseu al legitimărilor: 1973-1976: „Grivița Roșie” (juniori) cu antrenorul Lică Balcan, 1976-1982: „Știința”-Petroșani, având ca antrenori pe D. Ionescu și Gh. Băltărețu; 1982-1985: „Gloria”-București, antrenor D. Dumitrescu. A avut clasificarea sportivă de categoria I-a. În intervalul 1982-2003 a ocupat diverse funcții extrasportive (-inginer șef energetic la întreprinderea „Inox”; - revizor control intern la B.C.R). După ce a ocupat funcția de secretar general al FRR, în 2005 este numit membru al Comitetului Director al FRR și manager administrativ al FRR, răspunzând de desfășurarea tuturor competițiilor interne și internaționale (seniori, tineret și juniori). Pe plan internațional are funcția de comisar și observator FIRA, privind condițiile de desfășurare a competițiilor. Are merite deosebite la înființarea și funcționarea Academiei de Rugby a FRR, precum și la extinderea sediului FRR și a bazei materiale aferente: 3 terenuri de joc; sala de forță utilată cu aparatură completă și ultra modernă; sală de studiu cu 90 de locuri; tribuna metalică și cea secundară a terenului principal. În anul 2009 este destituit din funcția de secretar general al FRR.

DUMITRESCU, EMIL (1929), n. în București. Economist, absolvent al ISEP București, promoția 1951. Șef de serviciu și inspector general în Centrala BNR. Debutază în rugby în 1946, la Clubul ”Stadiul Român” avându-l ca prim antrenor pe Cornel Munteanu. Se transferă

apoi la cluburile: .Locomotiva Grivița Roșie. (1947-1949) . antrenor Gh. Pârcălăbescu, ”Dinamo” (1950- 1957) . antrenori: A. Vögel și D. Ionescu, .

Progresul . București (1957-1968) . antrenori: Șt. Bârsan și T. Diamandi. Este de 2 ori campion național cu ”Dinamo”. Postul său de joc, specializat, a fost de linia a III-a, flanker. Selecționat în echipa națională (1952-1957) își aduce aportul în peste 40 de jocuri internaționale. Joacă împotriva echipelor din Italia, Germania, Spania și participă la cele două turnee efectuate în Anglia. Este Maestru al sportului din 1952. A fost arbitru timp de un an, pe plan intern. Membru al Biroului federal al FRR în perioada 1994- 1996.

DUMITRU, GHEORGHE (1952), n. în Constanța. Economist și antrenor de rugby. Ca jucător de rugby, activitatea lui este legată de echipele . Universitatea . Timișoara (antrenor Titi Ionescu) și ”Farul” Constanța (antrenor prof. Mihai Naca), realizând cu această

echipă două titluri naționale, în 1978 și 1986. Jucător internațional din 1972, cu 69 de selecții în prima reprezentativă (linia a III-a), joacă pe terenurile și împotriva marilor echipe ale lumii: Franța, Italia, Spania, Scoția, Zimbabwe, Australia, Argentina, Irlanda, Noua Zeelandă etc. Ca recunoaștere a meritelor sale a fost selecționat în 1980 (alături de Florică Murariu și Ion Constantin) în Selecționata Mondială care a jucat împotriva Țării Galilor cu ocazia centenarului rugby-ului galez. A participat la primul CM (1987- N. Zeelandă). Cu echipa ”Farul” participă în 1986 la prima ediție .Masters. pentru echipe de club, jucând finala turneului cu .R.C. Toulousain.. A fost de două ori campion european FIRA (1981-1983), de patru ori vicecampion (1974,1978,1979,1984), iar în 1982 și 1987 s-a clasat pe locul III. Se retrage din echipa națională în 1989 și se stabilește în Franța. Revine pe terenurile de acolo ca jucător (la 44 ani) la echipele .Valence. și .Limoges., la ultima devenind și antrenor, alături de celebrul Pierre Villepreux. Continuă să joace la o echipă de categorie inferioară în apropiere de Limoges. Acest .monstru sacru., supranumit și . Ursul din Carpați., continuă să ajute rugby-ul românesc atât la echipele de club, cât și la națională. Este Maestru emerit al sportului.

DURBAC, RĂDUCU (1944-1989), n. în com. Turbați, jud. Ilfov. Ofițer superior MAPN. Erou al Revoluției din 1989, căzut la datorie, apărând sediul Clubului Sportiv "Steaua". Începe să joace rugby ca junior și apoi ca senior în echipa . Rapid. București. În perioada

1965-1979 își aduce aportul ca jucător, pe post de fundaș, în echipa "Steaua", cu care cucerește 6 titluri naționale. Selecționat în prima echipă națională, însumează 28 de jocuri interțări, fiind participant la 8 ediții ale CE (FIRA), la două dintre ele clasându-se pe primul loc în 1975 și pe locul al II-lea în 1974. A fost antrenor al echipelor de juniori și de seniori ale Clubului Steaua în 1977-1980 și în 1989, cucerind 2 campionate naționale, iar în anul 1974 este decretat cel mai bun rugbyst român. Maestru emerit al sportului din 1975, după ce în 1972 a primit distincția de Maestru al sportului.

EFTIMESCU, GABRIEL (1928-1992), n. în București. Medic, absolvent al Facultății de Medicină Generală, secția militară (1952). Ca medic-colonel, a fost șeful secției ORL din Spitalul Militar Central București. A jucat rugby la echipele .Știința. și

.Progresul. București. Preocupat permanent de activitatea rugbystică s-a dedicat arbitrajului (inclusiv celui internațional) făcând parte din elita arbitrilor de rugby din România. Studiind cu ardoare problemele de conducere a jocului, traduce în limba română *Regulamentul FIRA* sesizând permanent modificările care survin. A condus comisia de arbitri a FRR și a realizat cursuri de perfecționare a comisiilor din teritoriu și din București.

FANELLA, GUSTAV (1915-1990), n. în București. Jucător de rugby, înaintaș linia a III-a la Clubul . Viforul Dacia. (CAM). A avut o preocupare deosebită pentru pregătirea juniorilor. Antrenor cu un deosebit

simț pedagogic, se ocupă de pregătirea echipelor din Divizia A, .CAM., .Știința. București și .Știința. Iași. A fost și un bun arbitru, călcând pe urmele fratelui său mai mare Vincențiu, unul dintre cei mai exigenți arbitri români, de asemenea un deosebit interpret și comentator riguros al regulamentului de joc.

FÂNTÂNEANU, GHEORGHE (1907-1997), n. în București. A debutat în rugby în 1924, la .Sportul Studentesc. (a jucat numai în cadrul acestui club), pe care l-a slujit cu credință până în 1945. S-a aflat întotdeauna printre componenții de bază ai formației, din 1927 pe postul de

taloneur (trăgător), care i-a adus consacrarea în lumea rugby-ului românesc, constituind până în prezent un model pe acest post. A cucerit în acest interval de timp 6 titluri naționale (în 1937 la categoria .onoare., .promoție. și la categoria a III-a) și 6 Cupe ale României. A îmbrăcat tricoul echipei naționale de 9 ori (având cel mai mare număr de selecții înainte de război), prima dată în 1934 la Milano, împotriva Italiei. Vorbea foarte puțin despre el, mai mult despre colegi, pentru că a fost legat prin .legământul grămezii. de coechipieri și nu se putea desprinde de ei. .Altfel, spunea el, aș rămâne un simplu purtător de balon în mijlocul atâtor jucători adversi. Și asta nu se poate.. A fost coleg cu celebrii O. Luchide, R. Roca, I. Nemeș, P. Nedelcovici, A. Mărășescu, Gh. Pârcălăbescu, I. Dinescu ș.a. Toată ființa sa a dăruit-o .terenului studentesc., fiind prezent (până la 90 de ani) la toate antrenamentele și întâlnirile acestei formații, mereu cu credința în jucătorii formației studentești.

FLOREA, COSTICĂ (1960), n. în Botoșani. Profesor de educație fizică, absolvent al ANEFS în anul 2000; este și ofițer superior în M.Ap.N, cu gradul de locotenent-colonel. Începe să joace rugby în 1974 la SS 2-Constanța, ca junior, sub îndrumarea antrenorului

Traian Doiciu. Trece imediat, încă junior fiind, la prima echipă a orașului Constanța, „Farul”, având ca antrenor pe M. Naca unde joacă în anii 1979 și 1980. Din 1980 până în 1998 este legitimat la clubul „Steaua” unde capătă o adevărată consacrare. Sub conducerea antrenorilor T. Rădulescu și E. Suciu, cucerește 10 titluri de campion național. Postul său specializat de joc este cel de flanker. Din 1979 și până în 1982 joacă pentru echipele naționale de juniori, tineret și „B”, pentru ca în 1982 să fie selecționat în prima echipă reprezentativă și alte selecționate ale României pentru diverse jocuri internaționale ca Scoția, Portugalia, N. Zeelandă, Africa de Sud, Maroc și altele. Din anul 2000 se dedică antrenoratului pentru Clubul Steaua unde realizează 3 titluri naționale și 3 Cupe ale României, având și o participare în Challenge Cup în anul 2000. Este maestru al Sportului.

FLORESCU, PETRE (1945), n. în com. Valea Ciorii, jud. Ialomița. Profesor de educație fizică din 1976, la Timișoara. Debutază în rugby în 1960, la echipa „Vulcan. București, pe postul de mijlocăș la grămadă, avându-l ca antrenor pe Dragoș Țenescu. Urmează o serie de transferări la echipele „Progresul. București (1962-1965), antrenorii Telu Diamandi și Eduard Denischi, la „Dinamo” (1965-1966 și 1967-1974) . antrenor D. Ionescu, „Rulmentul. Bârlad (1966-1967 și 1979-1988), „Politehnica. Iași (1976-1979). Cucerește un titlu național cu echipa „Dinamo” și, tot cu această echipă, câștigă CCE în 1967. Este selecționat în echipa națională (1967- 1975). Joacă împotriva echipei Franței de 4 ori, obținând două victorii. În 1975 devine campion european (Cupa FIRA). Participă la turnee în Argentina, Italia, Franța, Spania, Portugalia, Germania și Anglia. Profesiunea de antrenor de rugby o începe în 1976, trecând pe la cârma echipelor din prima divizie: „Politehnica. Iași (cu care câștigă de 2 ori Cupa României) și „Rulmentul. Bârlad. A fost și antrenor al echipei

naționale de tineret în perioada 1992-1993. Din 1997, sub conducerea lui, a luat ființă Fundația „Rugby Club., cu principala sarcină de a dezvolta activitatea rugbystică din jud. Iași. Maestru emerit al sportului.

FRĂȚILĂ, NICULAE (1928), n. în București. Absolvent în 1953 al Universității București, Facultatea de Geologie. Inginer geolog, parcurge toate gradele profesionale până la cel de director general în Ministerul Minelor și Institutul de Proiectări Miniere. În intervalul 1953-1996 elaborează peste 1000 de studii, lucrări și documentări tehnice, prezentate în țară și străinătate. Realizează documentații de înființarea unor obiective industriale de specialitate în Siria, Egipt, Tunis, Peru. Președinte în diverse comisii de standardizare pentru ramura minieră și la standardele I.S.O din Uniunea Europeană. Obține diplome și brevete de invenție înregistrate la O.S.I.M. Jucător de rugby din 1945 la Clubul „T.C.R” (Tenis Club Român). Urmează o serie de transferări: 1947-1949 la „Petrolul”; 1949-1954 la „C.S.U”; mai joacă pentru „Minierul” și „Sirena” București, încheindu-și activitatea competițională la clubul „Proiectantul”. Participă în 1953 la Festivalul Mondial al Tineretului, jucând împotriva echipei „F.S.G.T” din Franța. Din anul 2007 este membru al Clubului Seniorilor al FRR.

FUGIGI, CONSTANTIN (1945), n. în Sibiu. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS, promoția 1974. Debutază în rugby în 1962 la „CSM. Sibiu, avându-l ca antrenor pe Tudor George. Joacă la acest club până în 1964, când este transferat la „Dinamo” unde activează până în 1973, avându-l ca antrenor pe Titi Ionescu. În 1974 se legitimează la „Sportul Studen- țesc., unde sub conducerea

antrenorilor Al. Carnabel și Th. Rădulescu joacă până în 1979, când se retrage din activitatea competițională. Cu echipa "Dinamo" cucerește în 1965 un titlu național și ocupă primul loc în CCE (1967). Este selecționat în echipa națională în 1964, unde își face prezența până în 1976. Joacă împotriva echipei Franței de 3 ori și efectuează turnee în Noua Zeelandă, Argentina, Anglia, Țara Galilor, Italia și Spania, având 30 de participări internaționale. Postul specializat a fost de flanker. Din 1980 se ocupă de antrenorat, lucrând cu echipele cluburilor .Sportul Studențesc., .Rapid., .Vulcan. București și .Unirea. Focșani. Ca antrenor de lot s-a ocupat de juniori (1984-1986), cu care a obținut de două ori locul III în Cupa FIRA. Antrenează și prima reprezentativă (1993-1996), obținând calificarea la CM din 1995. De asemenea, conduce și echipa națională de rugby în 7 la CM din 1994. Obține locul III, în 1993, la CM Universitar din Italia. Este Maestru emerit și Antrenor emerit. Face parte din Biroul federal al FRR ca vicepreședinte al Comisiei tehnice, medicale și de arbitraj (juniori și seniori). Pe linie didactică, este conferențiar universitar la Catedra de educație fizică a ASE și prodecan al Facultății de Economie și Gestiunea Produselor Agricole și Alimentare (EGPAA).

FUICU, SORIN (1954), n. în București. Este ofițer în MAPN. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS în 1985. Debutază în rugby în 1970 ca junior, în echipa Liceului . Aurel Vlaicu., avându-l ca antrenor pe Vasile Constantin. Este transferat la Clubul "Steaua" în 1973, unde joacă pe post de aripă de trei sferturi, până în 1988, sub conducerea antrenorilor P. Cosmănescu și Th. Rădulescu, cucerind 9 titluri naționale. Selecționat în echipa națională în 1976. Participă la 50 de jocuri internaționale, susținând 4 meciuri împotriva Franței. Campion al Europei (Cupa FIRA) în 1981 și 1983, vicecampion în 1984 și locul al-III-lea în 1982, rezultate obținute în aceeași competiție. Participă la jocuri împotriva

Irlandei, Scoției, Țării Galilor, Noii Zeelande, Rusiei, Olandei, Spaniei, Poloniei, Marocului etc. Părăsind activitatea competițională în perioada 1990-1992, este șeful secției de rugby din cadrul Clubului "Steaua" (1990-1995), și antrenor (categoria I) la echipa de juniori II cu care câștigă titlul național în 1995. În anul 1995 este ales secretar general al FRR, iar din 1997 devine membru al FIRA în consiliul de administrație, pentru comisia de disciplină. Este Maestru al sportului și Maestru emerit al sportului.

FULINA, NICOLAE (1965), n. în Babadag, jud. Tulcea. Inginer miner, absolvent al Institutului de Mine din Baia Mare, promoția 1988. Debutază în rugby în 1980 la CSS Constanța, cu antrenorul Traian Doiciu. Evoluează însă pentru prima dată în Divizia A la Clubul "Farul" Constanța în 1984. Transferat la Baia Mare, joacă la .Știința. unde cucerește un titlu național (1989-1990), antrenor . N. Popovici. Urmează un alt transfer la "Farul" Constanța unde realizează încă 2 titluri de campion (1994-1995 și 1996-1997), antrenor M. Naca. În anul 1987 își face debutul în echipa națională de tineret, pentru ca în același an să fie convocat la echipa de seniori. Susține 32 de meciuri test sub culorile reprezentativei României. În 1990 face parte din selecționata Europei, care întâlnește .Leii Britanici. la Londra pe Stadionul Twickenham, meci în care marchează și o încercare. Participă la Turneul final al CM din 1991. Joacă împotriva echipelor Franței, Italiei, Țării Galilor, Noii Zeelande, Germaniei, Rusiei, Spaniei, Angliei etc. Din 1996 devine antrenor al echipei de seniori "Farul", participând cu aceasta în Cupa Europei (1997). Deține funcția de antrenor al echipei naționale de juniori din 1999, participând în această calitate, cu echipa, la CM din anii 1999 și 2000. Maestru emerit al sportului.

GABRIELESCU, MARIAN, vezi personalități

GHEAȚĂ, VLADIMIR-VLAMI (1927), n. în comuna Lupșa de Sus, județul Mehedinți. Inginer, absolvent în 1952 al Institutului de Căi Ferate. Începe să practice jocul de rugby în 1941 la *Tenis Club Român* cu antrenorul N. Tanoviceanu, unde ca junior

activează până în anul 1947. Începând stagiul de seniorat are un șir de transferuri la cluburile bucureștene *Petrolul* (1941-1949), *Dinamo* (1949-1950) și *Locomotiva CFR* (1950-1954), cu acesta din urmă câștigând un titlu național în 1950. Activează, în continuare, la cluburile divizionare B tot în București, *Minerul* și *Sirena* din 1952 până în 1956 când își încetează activitatea competițională. Postul său specializat de joc a fost cel de centru. În perioada 1949-1953 a fost și jucător internațional, jucând împotriva echipelor din RDG, Cehoslovacia, Anglia, și a unor echipe de club, ca Swansea și Harlequins și a selecționatelor Praga și Bratislava. Rămâne și acum modelul centrului foarte penetrant, cu o alergare și o pasă elegantă și în același timp derutant și eficace. Pensionar și membru al Clubului Seniorilor al FRR.

GHEONDEA FANE (1932-1994), n. în București. Ofițer M.I. Jucător mijlocaș la deschidere și fundaș în echipa *Dinamo*. și în echipa națională. Jucător internațional de un mare rafinament tehnic în loviturile cu piciorul.

GHEONDEA, FLORIAN (1920-1980), n. în București. Ofițer M.I. Joacă rugby la *Viforul Dacia*, după care se transferă la Clubul "Dinamo". Postul de joc pe care a fost specializat era de pilier. Cucerește 2 titluri naționale cu echipa "Dinamo", unde ulterior devine antrenor. **GHEONDEA IONEL** (1922), n. în București. Jucător în cadrul Clubului "Dinamo" pe linia de 3/4 (mijlocaș la grămadă).

GHEONDEA, IONEL (1922-2002), n. în București. Jucător în cadrul clubului *Dinamo* pe linia de 3/4 (mijlocaș la grămadă).

GHEONDEA NICOLAE (1925-1981), n. în București. Ofițer MAPN. Antrenor categoria I. A început să joace rugby la "Stadiul Român". Jucător polivalent pe linia de 3/4 (de la mijlocaș până la fundaș), de o mare îndemânare și tehnicitate. Jucător

internațional, a făcut parte din lotul național care a jucat prima oară în deplasare în Anglia (1955). Transferându-se la echipa .CCA. (1948), câștigă 4 titluri naționale și 3 Cupe ale României. Retrăgându-se din activitatea competițională, devine antrenor al primei echipe a Clubului "Steaua", însă preocuparea sa de bază a fost cea de instruire a juniorilor. Maestru al sportului.

GHEORGHE, ION (TARZAN) (1960), n. în com. Balotești, jud. Ilfov. Profesor de educație fizică și ofițer M.I. Începe să joace rugby în 1976, la CS .Triumf. (antrenor N. Vizitiu). Activează pentru acest club până în 1979, când se transferă la "Dinamo" București, unde se pregătește

cu antrenorii I. Tuțuianu, Gh. Nica și M. Paraschiv, cucerind cu echipa clubului 3 titluri naționale. Debutează în lotul național . trecând prin toate eșaloanele . în intervalul 1986- 1994 adunând aproximativ 40 de participări, dintre care 8 întâlniri cu echipa Franței. A intrat în posesia medaliilor de bronz la CE (Cupa FIRA) în 1989 și 1994. Calificat în Cupa Mondială (Franța), în 1991. Din 1995 se transferă la .Rapid-Metrorex., unde joacă până în 1998, când abandonează activitatea competițională. Ajutat în turneele din Noua Zeelandă (cel mai bun jucător), Anglia, Franța, Italia, Spania, Rusia. La CM din 1991 a fost selecționat în echipa Cupei Mondiale. Pe postul său de joc specializat (trăgător), a fost poate cel mai bun în intervalul anilor .80-.90. O scurtă perioadă de timp a fost și căpitanul echipei naționale de seniori. Maestru Emerit al Sportului din 1990. Antrenor de categoria a IV-a.

GHICA, ȘERBAN - vezi Personalități

GHIDINICI, VALERIU (1925) n. în Slobozia, jud. Ialomița. Inginer mecanic, absolvent, în 1954, al Facultății de Mecanică, secția mecanico-energetică a Institutului Politehnic din Iași. În 1952 vine la Iași studentul GV și propune organizarea secției de rugby, eforturile lui căpătând contur: după aproape 38 de ani de la prima încercare de implementare a rugbyului la Iași, secția de rugby începe să funcționeze. În jurul studentului GV s-au adunat de la început din curiozitate, mai apoi din pasiune, fotbaliști, atleți, baschetbaliști, unde balonul de rugby prezentat de entuziastul Ghidinici, precum și primele moțiuni de rugby, îi va cucerii. Tinerii rugbyști Melinte, Catană, Carseli, Sandu-Ville Gornu, Balcan și alții vor constitui scheletul primei echipe ce se va înființa în 1953. Echipa „Știința” Iași îl are ca jucător și ca primul profesor de rugby (antrenor). Ca jucător s-a remarcat printr-o tehnicitate și putere de luptă deosebită, iar ca antrenor ca un fin psiholog și prieten al sportivilor, port drapel al nevoilor acestora, dar și un iscusit diplomat în relațiile cu cei ce hotărau destinele rugbyului ieșean.

GHIUZELEA, DUMITRU (1927-2000), n. în Corabia, jud. Olt. De profesie a fost funcționar. Debutul în sport îl face în atletism în 1943, în cadrul Liceului Titu Maiorescu. (prof. A. Ionescu). Începe să joace rugby tot în 1943 la ”TCR” (prof. Tanoviceanu). Trece printr-o serie de transferuri la: Viforul Dacia. (1944), .CAM., ”Dinamo” (1949-1958) și .Progresul . (1958-1969). Postul său de joc specializat a fost de aripă pe trei sferturi. Socotit ca cea mai valoroasă aripă din România și poate din Europa, în perioada respectivă. Temperament exploziv, viteză de reacție și deplasare uluitoare, completate de o ținută morală și sportivă de excepție. Joacă la o mare valoare handbal în unsprezece, polo pe apă și de asemenea boxează extraordinar. Cucerește cu echipa ”Dinamo” 3 titluri naționale și 3 Cupe ale României la rugby. Antrenorii săi principali au fost Ion Buzoianu și Dumitru (Titi) Ionescu, cu care realizează pentru prima oară în țară

.atacul aripei de pe partea închisă, pe partea deschisă.. Seleționat în echipa națională (1947-1958), fiind și căpitanul acesteia. Din 1951 este Maestru al sportului, primind și o diplomă de onoare pentru cea mai bună .aripă. din România. A fost președintele Clubului .Tânărul Dinamovist., fiind inițiatorul jocurilor sportive în acest club al juniorilor. În perioada 1965-1996 este actor-cascador. Membru al UCIN (Uniunea Cineaș-tilor) din 1997.

GONTINEAC, ROMEO (1973), n. în com. Hilipcenii, jud. Botoșani. Plăcerea de a deveni jucător de rugby o simte prin 1980 când, ajuns la Pașcani, lucrează cu antrenorii N. Tarcan și Gh. Pintilie la categoria juniori. Ca senior, joacă pentru .Universitatea.

Cluj din 1991 până în 1994, când este seleționat în echipa reprezentativă de seniori a României (contra Franței). Joacă împotriva echipelor Scoției, Japoniei. Participă la CM din 1995, 1999, 2003 și 2007. Are peste 75 de selecții. Postul specializat de joc este de centru și de aripă. Din 1996 este jucător profesionist, evoluând în Africa de Sud și în Franța la .Grenoble., .Pau. și .Aurillac.; la această din urmă echipă, în ancheta făcută pentru desemnarea celor mai buni jucători, s-a clasat al III-lea. În anul 2000 câștigă, cu echipa României, prima ediție a Cupei Națiunilor Europene, fără nici o înfrângere. Maestru Emerit al Sportului. Din 2010, este numit antrenor al echipei naționale de seniori, participând în această postură la CM din 2011 (Noua Zeelandă).

GORUN, SANDU-VILLE (1935-1995) n. în București. Inginer agronom, absolvent în 1957 a Institutului Agronomic „Ion Ionescu de la Brad”, Facultatea de Horticultură. Prin competență științifică și spirit de conducere, a urcat, pe rând, toate treptele profesionale: cercetător științific, secretar științific, director, fiind ctitorul modernului combinat de vinificație. Specialist în tehnologia, chimia și microbiologia vinului și viticulturii,

doctorul inginer GSV și-a concretizat activitatea în 125 lucrări publicate în țară și străinătate și peste 150 de articole tipărite în reviste de specialitate. În 1974 obține titlul de doctor în științe. A reprezentat, timp de aproape 4 decenii, țara noastră în organismele mondiale de specialitate. Pasiunea sa pentru rugby, sport care l-a practicat ca taloner și transformer (denumit „Bombeau”) în prima echipă ieșeană „Știința” din 1952-1953, îl onorează și acum. A îndeplinit funcțiile de vicepreședinte al Comisiei Județene de Rugby și membru în Biroul federal al FRF contribuind la dezvoltarea acestui sport în Iași. A contribuit la realizarea terenului de rugby în perimetrul Universității Agronomice, astăzi arena de rugby purtându-i numele.

GRAUR, GEORGE (1929-2005), n. în Brăila. Inginer, absolvent al Institutului de Mine, Facultatea de electromecanică minieră, promoția 1971. Inițial, a practicat atletismul (disc) și handbalul în unsprezece cluburile .Metalul. și .CCA. din București (1945-1951). În rugby, debutează în 1954 la Clubul .Știința. București (antrenor G. Fanella). În cadrul acestui club joacă până în 1956, apoi se transferă la ”Dinamo”, unde sub conducerea antrenorilor D. Ionescu și A. Groman cunoaște adevărata consacrare în acest sport. În perioada 1964-1972 se află sub culorile Clubului .Știința. din Petroșani, avându-l antrenor pe T. Rădulescu. Jucător internațional, adună 13 selecții în prima reprezentativă a României, unde se confruntă cu Italia, Spania, RDG, URSS, Cehoslovacia ș.a. Postul său specializat de joc este de jucător înaintaș în linia a II-a. Maestru al sportului.

GROMAN, ANTON - vezi Personalități

GURĂMARE, MARIAN (1960), n. în București. Este de profesie inginer, absolvent în 1984 al Facultății de Căi Ferate, Drumuri și Poduri. Activitatea sportivă și-a început-o ca atlet (săritor cu prăjina) în 1971, pe care a continuat-o până în 1978 la „Clubul Sportiv Școlar” cu

antrenorul Gh. Fodoreanu. Începe să practice rugby în 1978 la clubul bucureștean „Sportul Studentesc” unde până în 1984 a fost antrenat de Jean Călărășu și Teodor Rădulescu. Consacrarea rugbystică pe plan intern și internațional începe o dată cu legitimarea la clubul „Grivița Roșie” (1984-1990) pe postul specializat de jucător linia a III-a (nr. 8), unde este pregătit de V. Morariu și R. Demian. În 1990 pleacă să joace în Franța la clubul „Seyne-Sur-Mer” unde stă până în 1992. Urmează o nouă legitimare la clubul „Annonay” (1992-1993), activitatea sa terminându-se jucând pentru formația „A.S. Bedarrides” din 1993 până în 1996. Pe plan internațional evoluează începând cu echipa națională de juniori (1979), cea studentască (1981), pentru ca din 1982 să fie selecționat în prima reprezentativă a țării, unde până în 1988 a adunat peste 20 de selecții. A jucat împotriva Italiei, Scoției, Marocului, Spaniei, Portugaliei, URSS-ului, etc. A fost preocupat și de antrenorat, unde în urma unei specializări, în intervalul 1997-2001 a pregătit diverse echipe din Franța. Este stabilit în Franța, fiind om de afaceri.

GURĂNESCU, ANDREI (1967), n. în București. Profesor de educație fizică, specializare rugby, absolvent al IEFS în 1997. Începe să practice jocul de rugby la vârsta de 9 ani la *Locomotiva* București rămânând la acest club până în 1986 realizând 2 titluri de campion la juniori în 1984 și 1986. Consacrarea ca senior o capătă jucând pentru cluburile Steaua (1986-1988) unde devine campion național în 1987 și Dinamo (1988-1998), aici câștigând 3 titluri naționale în 1991, 1993 și 1996, și Cupa României în 1989, 1993 și 1996. Jucător internațional la tineret, participant la turneele *Prietenia* (București – 1986, locul I) și FIRA (Bruxelles – 1985 și București – 1986) unde realizează locul III. Sub culorile primei reprezentative are 20 de selecții, debutul făcându-l împotriva Scoției în 1991. Participant la două ediții de Cupă Mondială (1991 – Franța și 1995 – Africa de Sud) și în Cupa Mondială de rugby în 7 (Scoția – 1993). În

perioadele 1998-2000 joacă în Italia la clubul Rugby Mogliano și în 2000-2006 activează în Franța ca jucător pentru clubul Rugby Meaux FED2. Postul său specializat de joc s-a manifestat pe toate locurile din linia a III-a. Din 2004 antrenează la categoria juniori, cadeți și seniori la clubul francez Rugby-Meaux. Este maestru Emerit al Sportului.

GURĂNESCU, ȘERBAN (1971), n. în București. Profesor de educație fizică. Începe să practice jocul de rugby, ca junior, la CSS *Locomotiva* București, realizând 2 titluri naționale în 1988 și 1990. Participă la două ediții ale CM (Troia -1989 și Treviso – 1990), precum și la alte două ediții ale Turneului Prietenia, adunând la acest nivel de juniori 12 selecții. Jucător de bază (mijlocăș la deschidere) al clubului *Dinamo* își formează aici o bogată carte de vizită, cucerind 7 titluri de campion național (1991, 1994, 1996, 1998, 2000, 2001 și 2002) și 4 Cupe ale FRR, fiind în ediția 2002/2003 cel mai bun marcator al campionatului nostru, cu 212 puncte (10 eseuri, 20 lovituri de pedeapsă și 51 de transformări). Ca jucător internațional de seniori numără 7 selecții în jocuri – test și participă la șapte turnee de Rugby Seven's (Catania, Hong Kong, C.M. Edimburgh etc). În anul 2004, jucând în Portugalia, devine campion al acestei țări cu echipa *Academia Coimbra*, fiind și cel mai bun marcator al competiției din acel an, cu 199 puncte înscrise (3 eseuri, 42 lovituri de pedeapsă și 29 transformări). Titlul este cu atât mai valoros cu cât reprezentativa lusitană a cucerit în acel an Cupa Europeană a Națiunilor. După încetarea activității competiționale se dedică antrenoratului preluând echipa de juniori a Clubului *Dinamo*.

GUSSI, LEONIDA GHEORGHE (1932) n. în comuna Munteni, jud. Galați. Matematician, absolvent al Universității București, Facultatea de Matematică – Fizică, secția Matematică în anul 1955. În perioada 1955-1958 funcționează ca asistent la

Facultatea de Matematică, iar între 1961-1976 este

cercetător și șef de sector la Institutul de Matematică al Academiei Române. Din 1990 până în 2000 este director al Institutului de Matematică al Academiei. Doctor în matematică (1967). Membru de onoare al acestui institut după pensionare. Profesor invitat la Universitatea *Pierre și Marie Curie* din Paris și cercetător invitat la CNRS (Paris). Are numeroase cărți și lucrări publicate și susținute la mai toate facultățile de specialitate din Europa și SUA. Jucător de rugby, de la 14 ani, ca mijlocăș la gramadă, legitimat fund la echipele *Electrica*, *Tânărul Dinamovist* (ca junior) și ca jucător divizionar la cluburile *Dinamo IX*, *Grivița Roșie*, *Universitatea Timișoara*, *Știința București*, *Petrol - Chimie*. Jucător inteligent, creator de faze spectaculoase, cizelat de antrenorii Manoileanu, Pârcălăbescu, Sfetescu, Fanella și alții. A făcut parte din celebrul lot național de juniori în 1953, dintre care mulți jucători au devenit sportivi titulari ai cluburilor din București și din țară și ai echipei naționale. Provine dintr-o familie de diplomați și senatori. Distins cu *Steaua României* în grad de cavaler (2000).

GUȚU, H. VICTOR (1923), n. în Sf. Gheorghe, jud. Covasna. Inginer, absolvent în 1947 al Institutului de Construcții – Facultatea de Căi Ferate, Drumuri și Poduri din București, obținând diploma Magna cum laude. Doctor inginer. Cadru didactic în

învățământul liceal, timp de 4 ani, ca mai apoi timp de 38 de ani să fie profesor asociat în învățământul superior la Institutul de Construcții din București. Polisportiv, a practicat atletismul și a jucat rugby (30 ani), hochei pe gheață (20 ani) și polo (10 ani). Își face inițierea în sport la *Universitatea Cluj*, unde excelează în alergările de semifond și cros; tot în acest oraș câștigă campionatul școlar de hochei cu liceul *Gh. Barițiu* în 1938 și 1939. Refugiat în București (1940), practică în continuare, atletismul la *Stadiul Român* și *Victoria*, joacă hochei și câștigă titlul de campion școlar cu liceul *Gh. Lazăr* în 1941 și ocupă locul II în 1942; mai realizează un loc întâi

în campionatul de hochei al Școlilor Militare cu *Politehnica* în 1944 (Cupa col.Bengescu); în această ramură sportivă mai joacă pentru *CS Politehnica*, *CS Universitar*, *Spartac Bere Rahova*, *Tarom* și *Victoria*. În același timp îl găsim și ca jucător de polo la cluburile *LNR* și *Telefoane*. Marea pasiune a fost însă jocul de rugby unde în intervalul 1940-1970 evoluează la *TCR*, *AS Politehnica*, *Vișorul Dacia*, *CAM*, *Constructorul București*, *Progresul Finanțe- Bănci*, *Petrolul – Chimia*, *Olimpia*, *AS Proiectantul* și *Arhitectura*. În aceste cluburi a fost pregătit de renumiți antrenori, ca: N.Pădureanu, Tanoviceanu, T.Krantz, C.Munteanu, Șt.Bârsan și realizează următoarele performanțe: locul II în campionatul școlar cu liceul *Gh.Lazăr* (1941) și titlul de campion universitar cu *Politehnica* în 1946; devine campion național în 1942 cu clubul *TCR*. Jucător internațional, este component al primei reprezentative a României și a Capitalei în 1946, avându-i antrenori pe I.Buzoianu și Gh.Fântâneau. La inițiativa sa ia ființă echipa *Proiectantul*, având o componență de excepție: A.Pappia, G.Petrescu, E.Suchianu, E.Patrichi, Al.Caligari, D.Manoileanu, S.Mehedinți, Al. Oprea, Gh. Gussi, M.Gabrielescu, N. Frățilă, I.Tănase și alții. V.G. joacă rugby până la 48 de ani. În 15 dec. 1986 la aniversarea a 70 de ani a *Sportului Studențesc*, echipele de old boys au avut drept căpitani pe V.G. și M.Cristea (fost președinte al FRR, ministru și deputat). Postul specializat de joc al lui V.G. a fost de jucător înaintaș linia a III a, flanker.

HÎLDAN, CRISTIAN (1973) n. în București, profesor de educație fizică absolvent al *ANEFS* în 2006, iar în 2009 și-a finalizat un master în management sportiv. Promovează, în 2007, cursurile Academiei de Rugby a FRR. Ofițer superior în MAI. Începe să joace rugby în 1991, la clubul *Olimpia* sub supravegherea lui Emil Suditu. În 1992 se transferă la *Triumf* București pregătit fiind de Ștefan Popescu unde realizează 4 titluri naționale la grupele 8-12

ani. Începând cu anul 1993 și până în 2007 activează în secția de rugby a clubului *Dinamo*, interval în care este pregătit de antrenorul emerit Mircea Paraschiv, realizând 8 titluri de campion și 6 Cupe ale României. Joacă și în echipa de rugby în 7 a clubului unde câștigă 4 campionate naționale. În acest club capătă reala consacrare pe postul specializat de joc de centru sau aripă de $\frac{3}{4}$. Selecționat în echipa națională de juniori și tineret, participă la două ediții de CM evoluând și câștigând împotriva Spaniei, Rusiei, Poloniei, Argentinei, Uruguaiului, etc. Ca senior este prezent în C.E. jucând împotriva Georgiei, Portugaliei, Rusiei, Olandei, Spaniei, Poloniei. În 1999 este selecționat și participă în Cupa Mondială cu prima echipa a țării. Din anul 2007 se dedică antrenoratului, antrenând echipele de juniori ale clubului *Dinamo*. FR Rugby îi încredințează în 2008 pregătirea lotului de U-18 cu care ocupă un loc 5 la CE din Italia. În perioada 2008-2009 este în colectivul de antrenori a echipei reprezentative participând cu aceasta la CE și Challenge Cup. Este Maestru al sportului.

HUȘTIU, GHEORGHE (1941), n. în Adjud, jud. Vrancea. Inginer economist, absolvent al ASE în 1965, Facultatea de Finanțe Credit și Evidență Contabilă. Ca jucător de rugby debutează în 1955 la Clubul .Grivița Roșie. (copii), avându-l antrenor pe Tudor

George. Se transferă la juniori la .Minerul. București (antrenor Al. Carnabel), apoi la ASE, .Aeronautica., .Sportul Studențesc. și .Rapid., încetând activitatea competițională în 1977. Devine antrenor al Clubului .ASE. în perioada 1971-1984. Antrenează apoi echipele de juniori de la .Rapid. și SS "Steaua". Este antrenor categoria I din 1993. Se face însă remarcat ca arbitru din 1975 până în 1991, arbitrând peste 300 de jocuri de juniori și din Divizia Națională. În 1981, absolvind cursul de la Bordeaux, devine arbitru internațional, având peste 35 de prezențe în meciurile FIRA, oficiază la centru și în campionatul Franței în Divizia I și a II-a. Ține cursuri de

perfecționare și 961 *Rugby* 962 *FEDERAȚII NAȚIONALE* inițiere a arbitrilor în țară și în Ungaria. Este autorul mai multor articole și regulamente de arbitraj (1995-2000). Membru al Biroului federal (președinte al CNA din 1995-2000), observator federal la jocuri interne și internaționale și responsabilul Comisiei de Arbitri a Municipiului București.

IANUSEVICI, PETER (1950), n. în Sibiu. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS în 1974. Începe să joace rugby de performanță pe postul de aripă la .CSM. Sibiu, .Agronomia. Cluj, .Sportul Studențesc. și "Farul" Constanța, cu această ultimă echipă cucerind 3 titluri naționale (1974, 1975 și 1977). Selecționat în echipa națională, își aduce aportul în 15 jocuri internaționale, cucerind de 2 ori CE (Cupa FIRA). Debutază în profesia de antrenor la CSȘ Constanța, practicând această activitate în paralel cu cea didactică (profesor), pregătind numeroși sportivi, dintre care unii au devenit jucători în echipa națională (Brici, Foca, Trancă, Năstase etc.). Numit antrenor al echipei naționale de seniori în 1991, o conduce la turneul celei de-a doua ediții a Cupei Mondiale din Franța. Preocupat și de aspectele metodice ale activității didactice a tradus lucrări, interesat fiind de dezvoltarea în rândurile sportivilor selecționabili a unei gândiri realiste, prompte, eficiente. Rămâne puțin timp la conducerea echipei naționale, fiind solicitat de federația germană ca antrenor federal. Aici organizează cursuri cu profesorii de sport și ține cursuri de rugby la 9 universități, căutând să formeze antrenori de rugby. Este preocupat de activitatea copiilor și juniorilor, dar și de stabilitatea calendarului intern și a sistemului competițional. Din 1997, este numit reprezentantul FIRA în Comisia de dezvoltare a rugby-ului la .International Board. și, ca o încununare a cunoștințelor sale, din 1998 face parte din Comisia tehnică a FIRA. Maestru Emerit al Sportului.

ICONOMU, BARBU (1900-1960), n. în București, jucător la "TCR" (mijlocăș grămadă). Împreună cu ceilalți 3 frați este promotorul înființării echipei "TCR". Polisportiv și campion național de rugby.

ICONOMU, GEORGE (1890-1917), n. în București, jucător la "TCR" ca aripă. Înființează în 1914, la București, Clubul de rugby .Rugby-Football Club.. Din 1915 este membru în prima .Comisie de fotbal-rugby. și în conducerea FSSR. Erou, căzut la datorie în războiul pentru întregirea neamului.

ICONOMU, ION (1897-1962), n. în București, joacă rugby la "TCR", pe post de centru. Jucător internațional; a participat la meciurile contra Franței și SUA (1919).

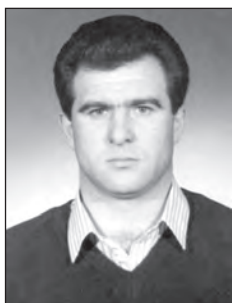

ICONOMU, MIRCEA (1887-1972), n. în București. Jucător de rugby, centru și mijlocăș la grămadă (primul internațional pe acest post) și căpitan al echipei TCR și al primei echipe naționale românești participante în Jocurile Interluate de la Paris (1919). În Franța, a jucat la echipa studentescă din Montpellier și apoi la US Perpignan, unde și-a terminat studiile practice în Științe agricole. Revine în țară în 1908. Face parte dintre *părinții* rugby-ului românesc, fiind unul dintre fondatorii Clubului TCR. Clubul a luat ființă cu consultarea unor tineri care cunoșteau acest joc: E. Caracostea, C. Crătunescu, R. Polizu și pictorul H. Catargi. Campion național și internațional de tenis. A jucat rugby până la sfârșitul anului 1919. Vezi FR Tenis

IFTIMIE, RADU (1946) n. în orașul Vaslui. De profesie este inginer. Debutază în rugby destul de târziu (1963) la clubul „Rulmentul” din Bârlad, unde evoluează până în 1964. În activitatea sa are o serie de transferări: „Politehnica” Iași (1965-

1970), „Dinamo” București (1970-1974), „trecând prin mâinile” antrenorilor D. Țenescu, Al. Carnabel, D. Ionescu, N. Balcan, I. Tuțuianu. Postul său specializat de joc este de înaintaș linia a-II-a și închizător. Pe plan internațional are numeroase selecții la juniori (joacă împotriva Selecționatei Pirineilor de două ori), tineret (împotriva echipelor Cehoslovaciei de două ori), selecționata studentască unde întâlnește echipele „Moulin”, „Issoire”, „Riom” și „Aigueperse”. În intervalul 1966-1971 face parte din prima reprezentativă a României evoluând împotriva Franței de patru ori, Cehoslovaciei, Italiei. La încetarea activității competiționale este preocupat de arbitraj unde evoluează la nivelul echipelor de juniori din divizia B și la școlară.

IGNAT, GELU (1963), n. în com. Văculești, jud. Botoșani. Ofițer în MAPN. Debutază în rugby în 1979 ca junior la CSS Suceava, avându-l ca antrenor pe Petre Panaite. Din 1981- 1982 joacă tot pentru echipa de juniori la .CS Carpați. Mârșa (antrenor I.

Lomotă). Joacă apoi în Divizia A la echipa CSM Sibiu în perioada 1982-1986 (antrenor Bebe Boboc). Se transferă apoi la Clubul ”Steaua”, unde, din 1986 și până în 1996, sub conducerea antrenorilor T. Rădulescu și A. Mateescu, obține 4 titluri naționale și 2 Cupe ale României. Postul specializat a fost de mijlocăș la deschidere și fundaș. Debutul în echipa națională se produce în 1986, unde până în 1992 acumulează 40 de selecții, jucând împotriva Franței de 3 ori (victorie cu 12-6 la Auch, unde înscrie toate punctele), a Scoției, Angliei, Țării Galilor și, într-un turneu, împotriva Noii Zeelande. Participă de 2 ori în CE-FIRA, unde în 1989 cucerește o medalie de bronz. Este Maestru internațional al sportului. Activează ca ofițer cu pregătirea fizică într-o unitate militară.

IGNAT, VIRGIL - vezi personalități

ILIE, ION (1929-2010), n. în București. De profesie tehnician constructor. Debutază în sport, la înot, în 1946 la Clubul ”Stadiul Român”. Începe să joace rugby (sport care l-a consacrat definitiv pe plan național și internațional) în 1947, tot la ”Stadiul Român” (.Constructorul .), unde activează până în 1950, avându-l ca antrenor pe Cornel Munteanu. Se legitimează la ”Dinamo” în 1950, unde, sub conducerea antrenorilor Arthur Vögel și Dumitru Ionescu realizează de trei ori titlul național și cucerește CR. Este selecționat în 1951 în echipa națională, pe care o reprezintă nouă ani, timp în care joacă de două ori împotriva echipei Franței, cu selecționata Parisului. De asemenea, face parte din echipa națională, care întreprinde primul turneu în Anglia (1955). Joacă împotriva echipelor naționale din Germania, Anglia, Cehoslovacia, Italia și Țara Galilor. Din anul 1952 este Maestru al sportului.

ILIESCU, MIRCEA (1939) n. în Cluj. Inginer chimist, absolvent al Facultății de Chimie Industrială (1961). În 1963 și în 1970 absolvă două cursuri postuniversitare în domeniul chimiei. Este autor și coautor a peste 100 de studii și invenții în domeniul chimiei. Debutază în rugby în 1955, ca junior, la Clubul .Constructorul. București, avându-l antrenor pe D. Ionescu; în 1957 devine component al echipei naționale de juniori. Postul specializat: linia a III-a flanker. În Divizia A debutează cu același club, în 1957, sub conducerea antrenorului C. Munteanu. În perioada 1958-1959 se transferă și joacă pentru echipa .Știința. București, antrenor fiind Dan Ionescu. În 1961 urmează un nou transfer la Clubul .Grivița Roșie. (antrenor V. Morariu), unde până în 1969 cucerește 3 titluri naționale, iar în 1964 cu această echipă realizează un titlu de campion al Europei. Tot în această perioadă este selecționat în prima echipă a

României unde, din 1961, are 8 participări interțări, jucând împotriva Franței (6-6 la Toulouse), Italiei, Germaniei, Cehoslovaciei etc. La lot a beneficiat de pregătirea antrenorilor N. Pădureanu, P. Cosmănescu și D. Manoileanu. Își încetează activitatea competițională în 1969. Director general la IPROCHIM și membru în diverse asociații și societăți de specialitate. Maestru Emerit al Sportului. din 1964. Membru în Comisia de Apel și AIR.

IOAN, ALEXANDRU-VIRGIL –vezi Personalități

IOAN, TUDOR (1913-1997), n. în București. Jucător de rugby la "Stadiul Român", pe postul de fundaș; posesor al unei excepționale lovituri de picior.

IOAN, CAMIL (1902-1972), n. în București. Jucător centru pe trei sferturi la "Stadiul Român", recunoscut pentru deosebita sa concepție în crearea fazelor de mare spectacol. A avut o carieră rugbystică scurtă, dar prodigioasă. A fost și arbitru internațional.

ION, CONSTANTIN (1951-2012), n. în com. Fundulea, jud. Ilfov. Ofițer superior M.I. Jucător de trei sferturi aripă, centru și fundaș. S-a consacrat, ca sportiv, la Clubul "Dinamo" București, iar pe plan internațional, în intervalul anilor .70-.80 a dominat Europa prin

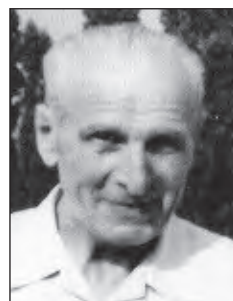
loviturile sale de picior. A fost unul din cei mai mari transformeuri din câți a cunoscut rugby-ul mondial, supranumit de englezi .penalty king. (regele loviturilor de pedeapsă). A reușit transformări chiar de lângă steagul de colț. Titular în echipa României, cu 37 de selecționări, a jucat de nenumărate ori împotriva Franței, evoluând pe terenurile din Anglia, Argentina, Noua Zeelandă și în alte întâlniri internaționale, cu eficiență extraordinară. În 1980 a făcut parte dintr-o selecționată internațională care a

jucat împotriva Țării Galilor și a marcat 17 puncte din totalul de 25. În această competiție s-a clasat cu echipa, de patru ori pe locul I (1975, 1977, 1981, 1983), de două ori pe locul al II-lea (1974, 1979) și o dată pe locul al III-lea (1982). Maestru emerit al sportului.

IONESCU, ALEXANDRU (BIZONUL) (1938-2012), n. în Buzău. Începe să joace rugby la 17 ani la echipa Locomotiva Buzău. Antrenor de rugby, fost jucător, deosebit de valoros pe postul de .stâlp fiind singurul rugbyst care a evoluat pentru echipa națională pe 6 posturi

specializate diferite, jucător deosebit de valoros, dotat cu o mare coordonare și îndemânare. Și-a dobândit consacrarea în cadrul Clubului "Steaua" unde, în perioada 1959-1969, câștigă 3 titluri de campion național; a mai jucat la echipele Vulcan București și echipele buzoiene Constructorul și Contactuare. Jucător internațional cu 43 de selecții în prima echipă a țării, participă la 7 ediții de Cupa FIRA și 3 de Cupa Națiunilor contribuind la obținerea unor victorii importante și clasarea rugby-ului românesc pe pozițiile fruntașe, în aceste competiții. A mai jucat și în 4 ediții ale Cupei Păcii (Victoria), o dată situându-se pe primul loc. După retragerea din activitatea competițională, s-a reîntors la Buzău, unde antrenează echipele divizionare Constructorul până în 1976 și apoi între 1990-1992. Este Maestru al sportului (1960) și Maestru emerit al sportului (1975).

IONESCU, DUMITRU (MITICĂ) (1912-1982), n. în București. Antrenor de rugby pentru juniori, poate cel mai cunoscut, reușind să creeze generații întregi de copii și juniori, care mai târziu au jucat în echipele naționale. Clubul unde, în principal, a pregătit

numeroși sportivi a fost Constructorul. București. A fost și un bun arbitru; a activat în comisiile de antrenori și arbitri ale FRR.

IONESCU, DUMITRU (TITI) (1928-1996), n. în București. Jucător de rugby la .Sportul Studențesc., .Locomotiva CFR. și apoi la "Dinamo" pe postul de mijlocaș la grămadă. Opinia tuturor este că a fost cel mai bun jucător, cel mai valoros pe acest post, poate nici astăzi

egalat. Cunoscut ca un foarte bun tactician, dispunând de o gândire anticipativă în joc. A fost un bun transformeur. Multiplu campion național și jucător internațional cu un număr de 14 prezențe în echipa națională, al cărei căpitan a fost. A făcut parte din lotul care s-a deplasat pentru prima oară în Anglia, evoluând acolo în mod strălucit (ca și împotriva echipei Franței). Cariera sa de excepție a continuat cu cea de antrenor la echipele "Dinamo" București, "Farul" Constanța, .Constructorul. Buzău, .Știința. Timișoara, .Politehnica. Iași. De asemenea, a acordat asistență tehnică unor echipe din Iugoslavia și Canada. A susținut numeroase referate dezvoltând probleme de ordin tehnic în cadrul stagiilor de perfecționare a antrenorilor. Antrenor emerit.

IONESCU, FABIAN (1927-1946), n. în București. Jucător de rugby la .Sportul Studențesc., socotit un fel de copil minune, cu vocație pentru balonul oval. Nimic improvizat, nimic artificial, totul era la el un gest natural, firesc. Un fundaș care a știut să poarte balonul și să-l expedieze când și unde era necesar cu o mare dexteritate. Înainte de 1940, spectatorii veneau să-l vadă și să-l admire pe Fabian Ionescu. A fost cel mai mare fundaș al rugby-ului românesc din acele timpuri, dispărut prematur în urma unui stupid accident.

IONESCU, GEORGE (1925-1999), n. în București, este primul născut dintre frații Ionescu. A debutat în rugby în 1940 la .Sportul Studențesc. (juniori), împreună cu ceilalți frați ai săi. Promovat în prima echipă, joacă mijlocaș la deschidere. (Titi, mijlocaș la

grămadă și Fabian, fundaș.) A fost coleg de linie cu celebrii Ascanio, Andrieș și Dinescu. Se transferă apoi la .Locomotiva CFR. până în 1949, când, încorporat, este adus la .CCA. și .CSA Panduru.. Mai activează și pentru .Locomotiva PTT. și .Progresul Sănătatea.. Jucător internațional. În 1950 primește misiunea organizării secției .Sport Radio. și este trimisul special al Radiodifuziunii Române la JO (1952 și 1956). Corespondent de presă la Praga (1957-1962), apoi, vicepreședinte la Radio Televiziune. În 1970 este trimis corespondent de presă la Belgrad timp de patru ani. Reîntors în țară, devine decan al Facultății de Ziaristică.

IONESCU, MARIN (1953), n. în com. Brezoaiele, jud. Dâmbovița. Ofițer superior MAPN. Debutul în rugby se produce în 1969, la Clubul .Rapid. București, sub îndrumarea prof. Constantin Vasile (Mao). În 1972, la acest club câștigă un titlu național de

juniori. În același an (1972), este transferat la echipa divizionară A .Locomotiva Grivița Roșie., unde va juca până în 1973, când va fi legitimat la Clubul "Steaua". Aici, în intervalul 1973-1986, va realiza 10 titluri naționale. Pentru foarte scurte etape, în perioada 1987-1989 mai evoluează pentru echipele .Sportul Studențesc. și, din nou, la .Grivița Roșie.. În 1972, este selecționat în echipa națională de juniori cu care cucerește . la Roma . titlul de campion al Europei. Cu prima echipă reprezentativă a țării, în perioada 1976-1984, are 25 de întâlniri interțări, jucând de 6 ori împotriva Franței (câștigând un joc). Triplu campion european (Cupa FIRA) în 1977, 1981, 1983 și triplu vicecampion european în 1978, 1979, 1984. Este primul jucător de rugby român care a înscris un .eseu. pe terenurile din Marea Britanie. O scurtă perioadă s-a dedicat antrenoratului. Lucrează în cadrul Clubului "Steaua" ca ofițer al Biroului de logistică. Maestru emerit al sportului din 1977; decorat cu .Ordinul Muncii. clasa I. Președintele Asociației Internaționalilor de Rugby (AIR).

IONESCU, NICU (1914-1984), n. în București. Jucător de rugby la .Locomotiva CFR., în postul de stâlp și de linia a II-a. Și-a desfășurat activitatea ca sportiv în perioada 1934-1949, fiind căpitanul echipei între 1944 și 1949. Apreciat și în domeniul arbitrajului. A fost și

președintele secției de rugby timp de 5 ani.

IORDĂCHESCU, PAUL (1930-1997), n. în București. Economist și ofițer superior în M.I., absolvent ASE. Debutul în rugby se produce la Clubul "Stadiul Român" în 1946. Consacrarea și-o capătă la Clubul "Dinamo" pe postul de

trăgător, pregătit fiind de Arthur

Vögel și Dumitru Ionescu. În decursul activității realizează 4 titluri de campion (unul cu "Stadiul Român" și 3 cu "Dinamo") și o dată, câștigarea Cupei României. Jucător internațional, cu 23 de selecții în echipa națională, jucând de 4 ori împotriva Franței (un joc câștigat și un joc egal), Germaniei, Cehoslovaciei, Poloniei, RDG; participă la cele două turnee efectuate în Anglia în 1954 și 1956. Dispare prematur în urma unui stupid accident de circulație. Maestru emerit al sportului.

IRIMESCU, VALERIU (1940), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent IEFS. A debutat în rugby la .Locomotiva Grivița Roșie., la vârsta de 10 ani, la juniori-copii, sub conducerea lui Tudor George (.Aho.). Activează apoi la echipa de seniori (antrenori

Gh. Părcălăbescu și V. Morariu), unde cucerește 8 titluri de campion național și devine campion al Europei, ocupând locul I în CCE (1964). Jucător specializat pe 3/4 și ca fundaș. A fost, de asemenea, un bun transformeur. Jucător internațional cu 30 de

prezențe în echipa națională în perioada 1960-1970. A fost și căpitan al echipei reprezentative. În 1970 pleacă în Franța ca jucător, activând la echipele .PUC. și .Angoulême.. A jucat în selecționata Parisului împotriva Londrei. Reîntorcându-se în țară, este numit antrenor federal până în 1991, făcând parte din colectivul tehnic care a calificat echipa națională la cea de a II-a ediție a Cupei Mondiale (1991). Din 1991 pleacă din nou în Franța, unde a antrenat o echipă în apropiere de Toulouse, ca ulterior să devină antrenorul echipei .Metro. Paris. Maestru Emerit al Sportului. În perioada 1974-1991, este vicepreședinte FIRA, desemnat de Congresul de la Haga. Lector la aproape toate cursurile de arbitri din Europa. Membru al Comisiei Tehnice FIRA și din 2006 și al FRR, al Clubului Seniorilor al FRR din 2007, iar din 2008, este numit președintele de onoare al Asociației Internaționalilor de Rugby din România (AIR).

KLADNI, ADRIAN FLORIN (1924) n. în București. Este colonel în rezervă, fiind absolvent al Școlii Militare de Ofițeri de geniu (România și Germania). În 1947 absolvă și cursul CMEF (centrul militar de educație fizică) la ANEF. A fost jucător de rugby divizionar

A și internațional al anilor ,40-'50. Evoluează la următoarele cluburi „Viforul Dacia” (1942); „CSCA-ASA-CCA-Steaua” (1947); „PANDURUL” (1951) fiind antrenat în tot acest interval de către F.Calistrat, I.K.Ghermănescu, Gh. Sfetescu și Al. Argesiu. Postul specializat de joc a fost de centru. Cucerește 3 titluri naționale în 1943 și 1944 (Viforul Dacia) și 1949 cu C.C.A. Participă, ca ofițer de geniu, la cel de al-II-lea Război Mondial; după terminarea războiului, este dat afară din armată din cauza specializării efectuate în Germania (1955). A fost membru fondator al clubului CSCA și a secției de rugby (1948, CCA și Panduru).

KONRAD, RUDOLF (.RUDI.) (1920-2001), n. în București. Absolvent al unui liceu industrial. La 15

ani începe să joace rugby pe postul de aripă 3/4 la Clubul "Stadiul Român", timp de 11 ani, unde în 1947 cucerește un titlul de campion național. În perioada 1947-1948 îl găsim ca jucător la CFR. Jucător internațional, cu prezențe împotriva Franței (FSGT) și Cehoslovaciei. În intervalul 1949-1950 este secretar general al FRR. Funcționează, în anii 1947-1948, ca director al Complexului Tineretului (bazin și stadion). Devine renumit (fiind cel mai bun din România) în construirea spațiilor de joc (terenurile cu iarbă). Este .nașul. Complexului .CCA. ("Steaua") din B-dul Ilie Pintilie, Complexul . Ghencea ., stadioanele .Victoria., "Dinamo", . Progresul. (.Național.), .Republicii., .Plopeni., stadionul din Cluj etc. A fost șeful șantierului . Vulcan., unde avea 27 de puncte de lucru. Pensionar, stabilit în Germania.

KRAMMER, CAROL (1929), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al CPOEF (1962) și ICF (1964). Ofițer superior MAPN. Debutază în rugby în 1947 la Clubul .Viforul Dacia., unde joacă un an sub conducerea antrenorului Gustav Fanella.

Trece apoi la .CSU. București (1948-1950). Legitimă în 1950 la Clubul .CCA. ("Steaua"), joacă până în 1965 (antrenori: Al. Argeșiu și P. Cosmănescu), cucerind 5 titluri naționale și 6 Cupe ale României, care-l vor consacra. În echipa națională este selecționat în 1952 unde, timp de 10 ani, evoluează în 17 întâlniri internaționale cu Germania, Italia, Franța, Cehoslovacia, Anglia (2 turnee în 1954 și 1956), la Festivalul Mondial al Tineretului din 1953 etc. După terminarea activității competiționale ocupă în Clubul "Steaua" funcția de metodolog, șef al cabinetului metodologic, secretar și vicepreședinte. S-a ocupat de organizarea simpozioanelor și sesiunilor științifice ale Clubului "Steaua", participând cu referate, comunicări și articole de specialitate și întocmind anuarele acestui club. A fost reprezentantul tehnic al armatei române la întâlnirile sportive ale armatelor prietene (din

zona est-europeană). Maestru al sportului și Maestru emerit al sportului (din 1997); antrenor categoria a III-a. Membru al Biroului federal FRR, având funcția de vicepreședinte până în 1995.

KRANTZ, TEODOR (.TEO.) (1912-1997), n. în București. Inginer, absolvent al Institutului Politehnic București. Polisportiv, practicând rugby, polo și bob de performanță. Joacă rugby la .Viforul Dacia. și .CAM. București, ca jucător înaintaș în linia a II-a, cucerind

cu primul club 4 titluri naționale. Fost jucător internațional al anilor .30-.40. După retragerea din activitatea competițională, îl preocupă pregătirea juniorilor rugbyști, lucrând ca antrenor. Prin prestanță și autoritatea manifestată în arbitrajele meciurilor de rugby, s-a impus ca arbitru, deopotrivă, pe plan intern. A activat mulți ani în cadrul FR de Natație. S-a remarcat ca un foarte bun arbitru de polo pe apă și înot. La polo, joacă în CN pentru echipa *Viforul Dacia*, pe postul de portar. În 1946, ca membru în Comitetul Federației Române de Natație, oficiază în CN ca starter și în juriul tehnic. La ediția din 1948 a CN, îl găsim ca responsabil tehnic în Comitetul federal și ca arbitru la înot și sărituri. La bob, câștigă CN în 1948, cu echipa *Viforul Dacia* și de asemenea, câștigă la Sinaia Cupa M.S. Regelui, la bobul de 4 persoane: Budișteanu, Rădulescu, Flamaropol, Krantz. Tot în 1948, a fost selecționat pentru JO de la Saint Moritz, în echipajul de 4 persoane: Budișteanu, Tita Rădulescu, Fery Flamaropol, Theo Krantz, ediție la care nu s-a mai participat.

LABO, ALEXANDRU (1932), n. în com. Românași, jud. Sălaj. De profesie contabil, absolvent al ASE în 1962. Debutază în rugby în 1948 la .Locomotiva PTT. la juniori (avându-l antrenor pe Francisc Covaci) până în

1951. În 1952 se transferă la Clubul .Locomotiva Grivița Roșie. fiind antrenat de Ion Buzoianu și Gheorghe Pârcălăbescu. Joacă un an la .CCA. (1953) și la .Armata Sibiu. (antrenor Ștefan Cristea), apoi la .Șantierul. Brașov (1953-1954, antrenor Alecu Ștefănescu). Mai joacă la .Constructorul. București (1954-1957, antrenor Cornel Munteanu) și la .Progresul. București (1958-1969, cu antrenorii Șt. Bârsan, V. Vardella și E. Denischi). În perioada 1950- 1951 a fost selecționat în echipa națională de tineret. A jucat rugby timp de 18 ani în Divizia A (1951- 1969), începând cu postul de aripă de 3/4 și terminând pe postul de înaintaș.stâlp, fiind în această postură unul dintre înaintașii cu cea mai mare viteză și forță. Membru al biroului federal al FRR.

LALESCU, TRAIAN (1882-1929), n. în București. Inginer, absolvent al Institutului Politehnic. Întemeietorul (alături de Octav Luchide), în 1916, a lui .Sporting Club Universitar Studentesc., pentru a practica rugby-ul. Reprezenta o personalitate marcantă în lumea universitară, un eminent cadru didactic al Politehnicii în acei ani de la începutul secolului XX. A fost o personalitate progresistă printre intelectualii români care pledau neobosit pentru însușirea științelor și îndrumarea tineretului din școli și facultăți către exercițiul fizic, folosind propriul exemplu de viață (zilnic executa exerciții fizice și practica mersul pe jos). Ideea introducerii rugby-ului în rândul studențimii i-a surâs, mai ales că elevii liceelor .Mihai Viteazul., .Matei Basarab., .Gh. Lazăr. și .Sf. Sava. făcuseră câteva demonstra- ții care l-au încântat. .Să-i apropiem și pe studenți de rugby, să-i facem mai puternici, mai curajoși. sunt cuvintele care exprimau crezul său de-o viață.

LĂZĂRESCU, GRIGORE ION n. în București. Jucător de rugby pe linia a III-a. A activat în perioada anilor 1932-1944 la .Locomotiva CFR., fiind căpitanul echipei în perioada amintită și totodată și antrenorul ei. Pentru merite deosebite, a devenit președintele secției de rugby, în epoca de pionierat a acestei discipline sportive.

LEONTE, GHEORGHE (1963), n. în Fetești. Ofițer în MAPN. Jucător de rugby (.stâlp.), multiplu campion național cu echipa "Steaua". Jucător internațional (cel mai bun român jucător.stâlp care a jucat în Franța), cu 62 selecții în echipa României. A participat la trei ediții ale Campionatului Mondial (1987 . Noua Zeelandă, 1991 . Franța, 1995 . Africa de Sud). A jucat în Franța la Cluburile .Vienne. și . Miélan.. Maestru emerit al sportului. Stabilite în Franța, a devenit funcționar public, iar în România, om de afaceri.

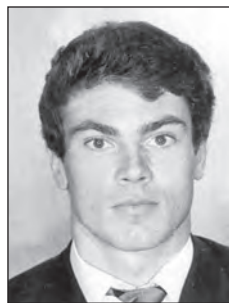

LEONTE, MIRCEA (1936), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF, specializarea handbal, promoția 1961. Cadru didactic universitar, începând cu anul 1963 activează la catedrele de educație fizică de la Institutul Pedagogic, IEFS, Construcții, Arhitectură, unde este conferențiar. Debutază în rugby în 1950, ca junior la Clubul .Progresul Finanze-Bănci. (antrenor Ștefan Bârsan) unde joacă și ca senior în Divizia A, până în 1956. Se transferă la .CCA. . antrenor Alexandru Argeșiu (1956/1957), apoi la .Sportul Studentesc. . antrenori Ion Buzoianu și Dan Ionescu (1958-1962). În anii 1962-1968, în cadrul secției de la "Dinamo", cucerește două titluri naționale și CCE (1966). Ca antrenor, a pregătit echipele de juniori și Divizia universitară de la .Știința. București și ASE. Pentru scurt timp a fost antrenor federal pentru juniori și tineret, fiind și membru în Comisia de juniori a FRR. A elaborat un manual de rugby: *Noțiuni de bază din tehnica și tactica jocului* (1982). De asemenea, a condus cursul de specializare în domeniul rugby-ului și handbalului, publicând și numeroase articole. A condus lucrări de diplomă, fiind membru în comisiile de licență. După încetarea activității competiționale, devine cadru

universitar (conferențiar) la Institutul Pedagogic din cadrul FEFS (1963-1971), la IEFS (1971-1979), la Facultatea de Construcții (1979-1983), Universitatea Spiru Haret (din 1992) și Universitatea de Arhitectură și Urbanism București (1993-2007).

LUCESCU, MARIANA (1935-1999), n. în București. Profesoară de educație fizică, absolventă a ICF, promoția 1957, cu specializare baschet. Debutază în sport la atletism în probe de alergare (viteză) și triatlon. Jucătoare de handbal în 11, de baschet și de volei la 967 Rugby cluburile .Godeanu., .Știința ICF. și .Voința. (București). A fost îndrumată, succesiv, de antrenorii I. K. Ghermănescu, L. Teodorescu, Arnăutu. În 1958 devine profesoară de educație fizică la școala generală nr. 65, iar în intervalul 1963-1999, la Clubul Sportiv Școlar nr. 2, având gradul didactic I. Din 1963 este arhicunoscută ca o mare admiratoare a jocului de rugby (soțul său, Dan Lucescu, fiind arbitru de rugby, iar tatăl, jucător de rugby la .Viforul Dacia.). Devine antrenoare, categoria a II-a. Din 1972, timp de mai mulți ani, a pregătit echipe la toate categoriile de vârstă, obținând numeroase satisfacții prin titlurile de campioane naționale ale echipelor pregătite de ea. Cucerește, sub culorile CSȘ nr. 2, 4 titluri naționale și furnizează echipelor naționale sportivi de valoare ca: Stroe, M. Paraschiv, Alex Dumitru, Podărăscu, V. Tața, M. Voicu, Cioarec, Curea, Bidirel, Al. Achim. Supranumită .Doamna de fier., datorită seriozității și rigurozității în antrenamente, a fost singura femeie-antrenor de rugby din lume care a pregătit și condus echipe de băieți. Mediatizată în lumea rugbyistică din Europa, considerată un fenomen. A fost membră în Comitetul Federal al FRR și în Comisia Municipală. Căutată de jurnaliști și cluburi din Franța, Anglia, Israel, URSS. Decorată cu Ordinul .Merite Sportive. clasa a III-a. Antrenoare emerită.

LUNGU, ADRIAN (1960), n. în Constanța. Debutază în rugby la 12 ani (descoperit fiind de antrenorul Petrică Lungu) și joacă pentru Școala Sportivă Constanța. Tot aici îl mai are ca antrenor pe fostul jucător și antrenor Traian Doiciu. Transferat în București, este legitimat la CSȘ .Locomotiva. juniori (antrenor Vasile Constantin) unde cucerește un titlu național. Ca senior, a activat la echipele: "Steaua", unde realizează 2 titluri de campion (antrenor P. Cosmănescu), "Dinamo", unde în 1991 își mai adaugă o medalie de campion (antrenor M. Paraschiv) și la "Farul" Constanța (doi ani sub conducerea prof. Mihai Naca). Din anul 1992, stabilindu-se în Franța, joacă în echipa de primă ligă .Castres-Olympique., cucerind cu aceasta, în 1993, titlul de campioană a Franței. Mai realizează cu această echipă locul I (1995) în Cupa Franței (Yves du Manoir) și (1996) câștigă titlul național în Divizia B, ca jucător antrenor și căpitan al echipei. Este selecționat în echipa națională a României în 1980; în topul mondial stabilit în 1997 de ziarul .l.Equipe., figurează pe locul 8 în lume cu 77 de selecții, fiind recordmanul național în privința prezențelor în echipa României. A jucat la 3 ediții de CM (1987, 1991, 1995) și împotriva a 21 de selecționate naționale străine: Italia (14 ori), Franța și URSS (de câte 13 ori), Canada, Australia, Noua Zeelandă, Spania, Irlanda. În anul 1981, cu echipa României câștigă CE (Cupa FIRA), iar cu echipa "Farul" Constanța participă în 1986 la turneul Masters de la Toulouse, ca finalist al acestei competiții. În Franța, de asemenea, cu echipa Castres, a jucat contra marilor echipe de club din lume. Antrenor al echipei de juniori și al echipei secunde din Castres. La un moment dat se specializează într-o profesie nouă, lucrând în laboratoarele de cosmetică și farmacie .Fabre.. Din anul 2000 este numit antrenorul echipei naționale de juniori pentru CM din 2001 (Chile). Este Maestru emerit al sportului.

LUNGU, PETRE (1943), n. în com. Nicolae Bălcescu, jud. Constanța. Maestru chimist și antrenor de rugby. Ca jucător, debutează la echipa .Chimia-Năvodari. (antrenor Valerică Gușan) unde evoluează până în 1974 și la care va reveni ca antrenor (precum și la .Callatis.

Mangalia, pe care le va pregăti în Divizia A). Ca antrenor își începe activitatea în 1968, punând multă căldură părintească în munca cu echipele de copii și juniori, cu care a realizat 6 titluri naționale cu copii de 10-12 ani (câte 3 titluri cu fiecare echipă îndrumată). Este primul antrenor din jud. Constanța care a promovat rugby-ul feminin, realizând în 1994 un titlu național. A furnizat foarte mulți jucători echipelor din prima divizie și echipei naționale: Florică Morariu, Adrian Lungu, Gh. Vărzaru, Mihai Dragomir, Marcel Giugăl, Sandu Mihailov, Adrian Achimov. Ca pensionar, se ocupă de selecția copiilor și juniorilor din Constanța. Este membru în Comisia de copii și juniori a FRR.

LURIC, STAN (1929), n. în com. Brezoaiele, jud. Dâmbovița. Bacalaureat. Începe să joace și se consacră în rugby la "Dinamo", în perioada 1948-1955, pe postul de .stâlp., avându-l antrenor pe Arthur Vögel. Cucerește cu acest club de 2 ori titlul național (1951, 1952). Jucător internațional, foarte puternic, titular pe postul său în toate întâlnirile pe care România le-a susținut cu Germania, Cehoslovacia, Italia și în turneul din Anglia. Maestru al sportului. Plecat din țară în 1955, a jucat în campionatul englez. S-a stabilit în Spania, la Malaga.

MAFTEI, VALENTIN-DIMIAN (1974) n. în comuna Săgeata, județul Buzău. Profesor de educație fizică. Absolvent al Facultății de Educație Fizică și Sport din Cluj. Începe practicarea rugbyului în 1990 la „CCS” din Constanța, cu antrenorii D. Bucur și E.

Dumitrescu. Postul principal specializat de joc este

cel de fundaș și secundar centru și aripă. Ca senior începe să joace la „Universitatea” Cluj. În anul 1998 se transferă la clubul profesionist italian „A.S Rugby Mirano”. În anul 2000 realizează un nou transfer, în Franța, la „Stade Aurillacois”. Debutul internațional se produce în 1993, participând la C. M. de juniori împotriva Argentinei. Este prezent la C. M din 2003 din Australia, marcând o încercare în jocul cu Irlanda și deasemenea în Cupa Europeană a națiunilor. Are 45 de selecții în prima reprezentativă a României.

MANOILEANU, DUMITRU (.BEBE.) (1923-1992), n. în București. De profesie juristconsult. Jucător de rugby deosebit de inteligent, își aduce aportul în cluburile .CCA. ("Steaua"), .Locomotiva Grivița Roșie., "Dinamo" și .Progresul Sănătatea., pe posturile de centru și

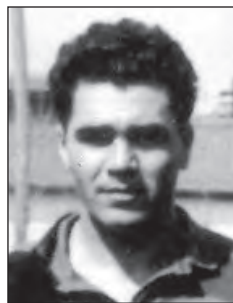
aripă. Debutază ca jucător în echipa națională în 1949. Deține mai multe titluri de campion național. Se remarcă și ca antrenor, activând la cluburile .Locomotiva Grivița Roșie., .Știința. Cluj, .Știința. Petroșani și Bârlad, instruind și furnizând mulți jucători de valoare pentru echipa națională. A fost antrenorul echipei naționale și consilier tehnic al ei, realizând prima calificare la CM din 1987 (Noua Zeelandă). Ca arbitru a fost deosebit de dinamic, introducând în arbitrajul românesc noi concepții privitoare la o cât mai mare continuitate a jocului și păstrarea cât mai mult timp a balonului în joc, anticipând tendințele mondiale ale arbitrajului. A urmat cursurile de perfecționare, în acest domeniu, de la Paris. Socotit cel mai mare teoretician român în domeniul rugbystic, a scris și publicat numeroase articole și cărți de specialitate, dintre care enumerăm: *Mica Enciclopedie* (rugby), *Elogiul efemeiei performanțe*, *Exerciții de gândire rugbystică*, în plus a publicat beletristică și eseuri. Înzestrat cu o elocință remarcabilă, a inițiat și a participat activ la mai multe prelegeri și conferințe cu teme de specialitate, ținute la cursurile de perfecționare ale tuturor antrenorilor din România și în cantonamentele echipei naționale. A activat în cadrul Biroului federal și în Comisia tehnică a FRR. Maestru al sportului.

MANOLACHE, NICOLAE (1953), n. în București. Profesor de educație fizică. Nu împlinise 13 ani, când deja era în echipa liceului „Aurel Vlaicu”, unde se predau tainele rugbyului cu profesori de referință, unul dintre aceștia fiind Vasile Constantin. În 1966 îl găsim în echipa de juniori a Clubului „Rapid”. Profesorul **M.N.** nu a fost un mare jucător (locul 3 în campionatul de juniori și promovat la seniorii clubului sub supravegherea lui I. Teodorescu). Specializat pe posturile de flanker și frunțaș. Dovedește însă o realmente vocație pentru profesia de antrenor, ajungând literalmente un antrenor de referință. Prin mâinile sale trec și scoate peste 100 de rugbiști de mare clasă, specializați, aproape, pe toate posturile și apti de a juca cu succes (de fapt au și dovedit-o) în prima divizie și în loturile naționale. „Marca” Manolache este depusă pe generații întregi atât pe jucătorii care activează în țară, cât și cu predilecție pentru cei ce joacă în Franța. Dispunând de o energie cu totul deosebită, această „mașinărie” de creat jucători de rugby își continuă opera cu inteligență și dragoste ca în anii de la început. Membru al biroului federal, manager al echipelor naționale, a rămas în echipa Rapidului, a „Metrorexului” unde îi este apreciată dăruirea sa, continuând să scoată campioni. Antrenor Emerit.

MANU, HENRY (1899-1940), n. în București. celebru jucător român de rugby în anii pionieratului acestui sport. Polisportiv (aviator, automobilist, schior) și internațional de rugby de mare valoare, joacă împotriva Franței și SUA (1919) la Jocurile

Interaliate de la Pershing și încă o dată împotriva Franței, în 1927. În țară, evoluează la .Tennis Club Român. („TCR”) pe postul de înaintaș linia a II-a. În timpul studiilor în Franța, joacă aici, fiind căpitanul echipei de la .Racing Club. din Paris și jucător titular și căpitan în echipa Parisului. Membru fondator al Federației Române de Rugby. Disparația sa prematură a lăsat imaginea unui personaj de legendă în lumea rugby-ului.

MARINACHE, ANASTASE (1928-1976), născut în com. Ciochina, jud. Ialomița, ofițer MAPN, economist și antrenor. Debutează în sport ca atlet, aruncător de greutate. Adus la Clubul .CCA. („Steaua”) este selecționat pentru echipa de rugby, ajungând, în scurt

timp, cel mai bun jucător înaintaș, linia a doua, din țară. A fost utilizat și pe post de pilier. Joacă rugby la .CCA. în perioada 1948-1957 când, din cauze politice, este exclus și forțat să se transfere. Va activa, în continuare, la Clubul .Progresul. București, pe postul de jucător-antrenor și economist în BNR. Cucerește 3 titluri de campion și 5 Cupe ale României. Jucător internațional cu 20 de selecții în prima reprezentativă, participând și la cele două turnee în Anglia (1954 și 1956). Joacă de 4 ori împotriva Franței, contribuind la obținerea unor rezultate care au dus, în final, la cucerirea a două titluri europene (FIRA). Maestru emerit al sportului.

MARINESCU, DUMITRU-TITEL (1939), n. în București. Inginer exploatare CFR. Absolvent al Institutului de Căi Ferate, București în 1961. Începe să joace rugby în 1953, ca junior, la clubul *Grivița Roșie*, avându-l ca antrenor pe Tudor George-Ahroe. Cu această

echipă realizează două titluri de campion în 1956 și 1957. Datorită talentului și abnegației cu care se pregătea a fost transferat la prima echipă de seniori a clubului unde este prezent până în 1967, cucerind titlul de campion în 1962. Într-un mic interval de timp joacă și în cadrul clubului *Metalul-Republica* (1963-1964). Face parte și din loturile naționale de juniori, tineret și România seniori „B” evoluând cu aceasta în *Cupa Păcii* în 1963 la Berlin. Efectuează cu echipa *Grivița Roșie* multe turnee, disputând jocuri internaționale de club în Iugoslavia, Italia, Franța, Germania, Bulgaria, Polonia, Cehoslovacia

și Maroc. Postul său specializat de joc, a fost cel de fundaș, dar cu bune evoluții și pe postul de mijlocas la grămadă și deschidere și pe cel de centru. Membru al Clubului Seniorilor și al Asociației Rugbyștilor Internaționali.

MARINESCU, VICTOR (1944), n. în com. Rușetu, jud. Galați. Este subinginer, absolvent, în 1973, al Facultății de Topografie Minieră din Petroșani. Începe să joace rugby în 1959, ca junior, în Clubul *Locomotiva Grivița Roșie* (antrenori I. Milea și C.

Cocor). Este imediat promovat în echipele de seniori ale aceluiași club. În 1962, făcându-și stagiul militar, joacă pentru Clubul "Dinamo" două campionate. Revine la echipa *Locomotiva*. (antrenori V. Morariu și Gh. Pârcă- lăbescu) și în 1967 cucerește titlul național. Se transferă la echipa *.Știința*. din Petroșani și joacă pentru acest club din 1968 până în 1973 (antrenor T. Rădulescu). Este selecționat în echipa națională de juniori și joacă împotriva selecționatei pionierilor; remarcat, trece la echipa de seniori, având 11 selecții, jocul cel mai important fiind cel împotriva Franței (11-6), evoluează în echipa *.B.* a României și joacă împotriva reprezentativei armatei franceze, sub culorile echipei "Steaua". Îmbrățișând cariera de arbitru (are categoria I), în perioada 1982-1995 arbitrează toate categoriile de echipe, conducând și meciuri internaționale de club (seniori, juniori, cadeți, copii) și ca judecător la margine la jocul Italia . România (1993). Maestru al sportului.

MATEESCU, ADRIAN (1939- 1995), n. în București. Ofițer MAPN, profesia de bază. Antrenor de rugby. Jucător extrem de talentat pe postul de mijlocas la gămadă. Evoluează în echipele *.Știința*. Petroșani, *.Constructorul* . București, iar în perioada

1963-1975 este legitimat la Clubul "Steaua", unde cucerește 5 titluri naționale. Selecționat în echipa reprezentativă de seniori de 23 de ori, participă la 4 ediții ale Cupei Națiunilor (unde se clasează de patru ori pe locul II), la 7 ediții ale CE –Cupa FIRA (locul II în 1974) și de două ori în Cupa Păcii, ocupând locul I. Dedicându-se antrenoratului, începe să pregătească echipa de juniori a Clubului "Steaua" (în perioadele 1981-1982 și 1985-1986) și pe cea de seniori, în mai multe etape, începând cu anul 1980 și terminând cu anul 1994 cu care s-au câștigat 5 titluri naționale. O scurtă perioadă, în 1979, are în grijă și echipa reprezentativă, ocupând cu aceasta locul II în Cupa FIRA. Maestru emerit al sportului (1975).

MATEI, FLORINEL (1970), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent în 2006 al Facultății de Educație Fizică și Sport din cadrul Universității Ecologice din București. Tot în acest an realizează un master în managementul proiectelor. În perioada 1995-2001 absolvă Școala Națională de Antrenori a FRR. În interiorul acestei perioade ocupă diverse funcții și pe cea de antrenor, în cadrul cluburilor „R.C. Flamingo” și „CSS Triumf” din București. Urmând cursurile Academiei Române de Rugby a FRR, în 2005 capătă diploma de „specialist în rugby”. De asemenea, este și arbitru de rugby. Începând din 2005 FRR îi încredințează echipa națională de „under 18” de care se ocupă timp de 2 ani, cucerind locul I în C.E. grupa B. Din 2006 este numit director național de dezvoltare în cadrul FRR, având ca responsabilități coordonarea activității de dezvoltare la nivel național, promovarea și implementarea rugbyului în toate mediile școlare, elaborarea de proiecte ale promovării rugbyului în toate sferele sociale, înființarea de noi structuri sportive, etc. Din 2009 face parte din Colegiul Director al FRR, în calitate de secretar general.

MAVRODIN, RĂZVAN (1973) n. în București. Subofițer M. Ap.N.. Debutază în rugby în 1987 la clubul „IMGB”, avându-l ca antrenor pe E Suditu. Continuă să joace tot ca junior și la C.S. „Triumf”. În 1991 este transferat la Clubul „Steaua” (antrenori A. Achim și

E Suci), unde cucerește titlul național în 1991 și 1992. Postul său specializat de joc este cel de trăgător. Selecționat în echipa națională de seniori în 1993, adună 46 de prezențe. În anul 1999 devine rugbyst profesionist în Franța, legitimându-se la „Racing Club de France” (Paris). Se transferă apoi la „U.S.A Perpignan” și la „Pau”. Are 3 prezențe la CM (1999 - Anglia și Franța, 2003- Australia și 2007- Franța).

MĂRĂSCU NICOLAE-NAE – vezi Personalități

MĂRĂȘESCU, AUREL (1907-1997), n. în București. De profesie inginer. Sportiv și coleg de echipă aproape fără egal la .Sportul Studențesc. (sau la echipa națională), club pe care l-a slujit și iubit de la înființare și până în 1948. Un longeviv în rugby, cu un

temperament de o înaltă delicatețe. Ajucat aproape pe toate posturile de la compartimentul înaintării; juca unde avea nevoie echipa.. Cu o mare putere de asimilare, el s-a format în condiții vitrege, furând. de la alții tainele rugby-ului, de la rugbyștii de peste hotare, în special din Franța. A făcut o carieră strălucită ca jucător în linia a doua, fiind de neîntrecut la jocul în margine. La activul său, se numără peste 500 de partide oficiale, interne și internaționale, cu peste 600 de puncte marcate (încercări, transformări, lovituri de picior de pedeapsă sau căzute). A fost unul dintre cei mai productivi jucători români din toate timpurile. Prezent la cursurile de pregătire de la Villefranche, în 1935, el a revenit în țară, pledând pentru

necesitatea unei școli de antrenori și de arbitri în România. A fost, de fapt, printre cursanții primei promoții de acest fel și, totodată, primul arbitru internațional român. A cochetat în studenție cu baschetul și atletismul și a fost titular în echipajul României de bob la JO de iarnă din 1936, dar rugbyul, putem spune că a fost adevărata sa dragoste. A fost un mare animator și educator al promoțiilor tinere (copii și juniori) în perioada 1933-1944.

MEHEDINȚI, ȘERBAN (1928-1986), n. în București. Jucător de rugby, înaintaș în linia a II-a sau în linia a III-a flanker. Prințător redutabil în .margine. și un bun realizator din loviturile de penalty. A jucat pentru cluburile „TCR”, .CCA. („Steaua”) și .

Constructorul. București. De mai multe ori a cucerit titlul național în anii .50. Maestru al sportului. Stabilat în Franța din 1970.

MERȘOIU, COSTICĂ (1977) n. în comuna Gugești, județul Vrancea. Începe să practice jocul de rugby în 1996 la clubul piteștean „Arpechim”. În 1999 se transferă la echipa „Precizia” din Săcele, pentru ca în anul 2000 să fie legitimat la C.S.A. Steaua, unde joacă până în

2004, club unde se consacră definitiv pe postul specializat de joc ca închizător (nr.8). Cucerește mai multe titluri naționale și cupe ale României cu echipele Steaua și Dinamo. Din 2004 pleacă să joace în Franța la echipa profesionistă „C.A.” Perigaux, unde activează până în 2006, când se reîntoarce în țară, oferindu-și serviciile clubului Dinamo București. Pe plan internațional a făcut parte din echipa națională de seniori și din selecționata „Stejarii”, câștigând Cupa Europei.

MICHĂILESCU, SORIN (1896-1959). Promotorul formației .Matei Club., grupare școlărească de

rugby, polarizând elevii de la liceele .Mihai Viteazul. și .Matei Basarab. (1915). Jucător internațional, înaintaș, joacă împotriva Franței pe .Stade Colombes. în 1919. Figură devenită legendară, face parte din prima generație de internaționali români, de fondatori ai jocului .cu sistem.. În 1916, este unul dintre fondatorii Clubului .Sportul Studențesc..

MIHAI, CORNEL (1945), n. în București. De profesie este antrenor de rugby. Ca jucător a debutat în 1960, la Clubul .Progresul. București, antrenori fiindu-i Ed. Denischi și Telu Diamandi. Este legitimat apoi la cluburile .Politehnica. București (1965), .Sportul Studențesc. (1969-1970), "Steaua" (1970-1972), unde realizează un titlu de campion național, și .Grivița Roșie. (1972-1975). Ca antrenor, își începe activitatea în 1975 la echipa din Divizia B .Pescărușul. Tulcea (înființată de el), pe care o pregătește până în 1988, apoi trece la secția de copii și juniori a Clubului .Sportul Studențesc. până în 1989. Din 1990 conduce echipa "Dinamo" (alături de M. Paraschiv) realizând 4 titluri naționale, 4 Cupe ale României și 4 titluri de campion la rugby în 7. A fost prezent la toate stagiile de perfecționare inițiate de FRR și a participat cu referate de specialitate la toate lectoratele clubului și ale FRR. Este Antrenor emerit din 1998. Este membru al colegiului central de antrenori al FRR.

MIHALACHE, DUMITRU (1951), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS în 1974 și jurist, absolvent al Facultății de Drept în 1984. Debutază în rugby ca junior în 1968 la Clubul .Rapid. București, unde joacă până în 1972 sub conducerea prof. Constantin Vasile. Mai activează la acest club și în perioada 1974-1976, cu antrenorul Ion Teodorescu. Ca jucător, a fost legitimat și la Clubul .Sportul Studențesc., în perioadele 1972-1974, 1976-1981 (antrenor T. Rădulescu) și 1981-1986, dar de această dată și în postura de antrenor (categoria I). A fost selecționat o dată în

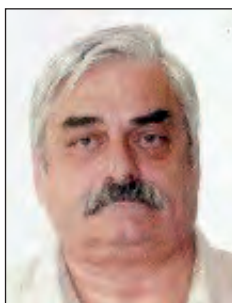
echipa națională și de 2 ori în echipa națională studențească. În 1986 ocupă postul de antrenor federal, unde până în 1990 supraveghează și conduce destinele rugby-ului din țară și echipa națională care, în această perioadă, participă la prima ediție a Cupei Mondiale (1987). Ocupă apoi mai multe funcții: 1990-1996 șef serviciu în cadrul Direcției relații cu federații și unități sportive din MTS și șef departament sporturi la ziarul .Sport XXI., ocupă pentru 3 luni (în 1995) funcția de secretar general al FRR, fiind și membru al biroului federal între 1995-1998; din 1998 este ales președintele FRR. Este, de asemenea, membru în consiliul de administrație și membru în comisia juridică, începând din 1998, a FIRA. A publicat *Rugby . modele de concurs și antrenament*. Este director competiții în cadrul Federației de Fotbal (din 1996).

MILEA, ILIE (1920-1976), n. în București. Funcționar la CFR. A debutat în sport la atletism, dar dragostea pentru rugby, care s-a manifestat de la 14 ani (1934), îl face să devină jucător, pe postul de trăgător, la echipa .Locomotiva CFR. București, pe care a slujit-o toată viața (până în 1956), câștigând mai multe titluri naționale. În perioada 1958-1961 activează ca antrenor. A fost jucător internațional.

MILCĂ, GEORGE (1955) n. în București. Subinginer, absolvent în 1979 a Facultății de Electromecanică din Petroșani. Inspector la primăria Municipiului București. Debutază în rugby la „CSS-București, avându-l antrenor pe prof. Doru Dinulescu. În intervalul 1967-1974 joacă la acest club la toate categoriile de vârstă: rugby în 7, rugby în 10 (antrenor D. Dinulescu) și rugby în 15 (antrenor A. Groman). Din 1971, trece în prima echipă de rugby în 15 de juniori sub îndrumarea antrenorilor C. Munteanu și N. Vizitiu unde realizează următoarele performanțe: 1971 și 1973, vicecampion; 1972 și 1974 campion național. Tot la această categorie de vârstă, dar pe plan internațional cucerește titlurile

de campion FIRA în 1972 la Roma (17-11 cu Spania) și 1973 la București (17-11 cu Franța) și locul secund în aceeași competiție în 1974 la Heidelberg; antrenori i-au fost: N. Pădureanu, T. Doiciu, N. Vizitiu Ed. Denischi, V. Irimescu. În 1974 terminând junioratul se legitimează la clubul „Rapid” București sub supravegherea antrenorului I. Teodorescu. Din 1975-1980 evoluează la Știința Petroșani unde își termină cursurile universitare (antrenori D. Ionescu și Gh. Băltărețu) și câștigă două Cupe ale României în 1977 fiind selecționat în lotul național universitar. Urmează un nou transfer la clubul Sportul Studentesc (1980-1984). Postul specializat de joc a fost cel de fundaș. Se dedică arbitrajului când în perioada 1984-2003 urmând și cursurile de perfecționare din Olanda, este delegat la centru și la margine la multe jocuri internaționale (Cupa Heineken, Campionatul European gr.a-II-a etc.). Conduce în campionatul intern peste 500 de jocuri la toate categoriile de vârstă. Din anul 2000 activează la Asociația Municipală de rugby din București cu preocupări deosebite la comisiile de arbitri, disciplină, competiții.

MITREA, CRISTACHE (1949), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS în 1973. Debutază în rugby în 1959, în echipa de copii a Clubului . Locomotiva Grivița Roșie. (antrenori Gh. Pârcălăbescu și C. Cocor). În perioada 1971-1973 joacă la echipa divizionară .Olimpia. București (antrenor R. Chiriac); urmează un transfer la Clubul .Constructorul. Buzău (antrenor Al. Ionescu și D. Ionescu), unde evoluează din 1973 până în 1977 când își încetează activitatea de sportiv. Se dedică antrenoratului (antrenor categoria I) la CȘ .Triumf., conducând echipa din 1978 până în 1986. În 1987 este numit secretarul general al FRR, pe care o coordonează până în 1990. În acest răstimp, echipa națională a participat la CM (1987) din Noua Zeelandă și la două CE (1987 și 1989). Din 1990 este inspector în MTS. Din 2000 este președintele

Asociației Municipale de rugby. Este observator al FRR.

MITREA, DANIEL MIHAI n. în 26 ianuarie 1974 la București. Este profesor de educație fizică, fiind absolvent al ANEFS în 1996. Din anul 2002, ocupă prin concurs, postul de antrenor federal al FR. Rugby. Începând de la vârsta de 8 ani, practică jocul de rugby sub îndrumarea tatălui său, Cristache Mitrea la clubul „Triumf” (1982-1991, categoria copii și juniori); din 1991-1992 joacă la juniori I la clubul „Steaua”, sub supravegherea antrenorului M. Munteanu; pentru că începând din 1993 și până în 1994 să joace la echipa de seniori a aceluiași club, avându-l antrenor pe Ad. Mateescu. Terminând cu activitatea competițională îmbrățișează profesia de antrenor funcționând la cluburile următoare: 1994-1996 clubul „Triumf” (copii); 1996-1999 clubul „CSS Grivița” (copii și juniori); 1999-2004, clubul „Grivița” . Deasemeni a fost și cadru didactic la catedra de rugby a liceului „Grivița”, în perioada 1996-1999. În intervalul 2001-2002 a funcționat ca expert la CNFP de antrenori, ca mai apoi din 2001-2002 să fie numit consilier în M.T.S. (Federațiile de Radio, Sportul pentru Toți, Rugby și Polo). Numit ca antrenor federal are sub supraveghere loturile naționale U 17, U 18, U 19, U20 și rugby în 7 precum și funcția de manager adjunct al lotului de seniori și cea de director tehnic al Academiei de rugby a FRR (2004 și 2005). Pe plan internațional are funcția de Director de Dezvoltare regională (FIRA-AER) pentru Bulgaria, Ungaria, Serbia, Moldova, Croația, Slovenia și România (2003), primind diploma de atestare IRB în 2004. Este absolvent al cursurilor de perfecționare de la Aarlborg, Palma de Majorca, Touiouse, Aukland, Dublin. Serie, traduce și publică peste 100 de lucrări de specialitate, plus kituri video, pe care le difuzează în țară, în Anglia și Franța, ce se adresează tinerilor rugbyști. În 2004 este distins cu Diploma de Excelență a ANEFS.

MITU, PETRE (1977), n. în București. Debutază în rugby la 9-10 ani la Clubul .Gloria. (antrenor Stelian Dumitru). Activează apoi în mai multe cluburi din București: .Triumf., .Steaua . și .Consig. din Giurgiu. Cucerește un titlu național la juniori I și un altul

la seniori, la secția Clubului "Steaua". Posturile de joc pentru care s-a specializat sunt de mijloc și fundaș. Jucător profesionist, are oferte din Anglia și Franța, dar se stabilește la .Stade Aurillacois. din 1999. Cucerește o medalie de bronz la CM de juniori. În cele peste 20 de selecții internaționale realizează un loc I în Cupa Europeană a Națiunilor în 2000 și participă la CM de seniori din 1999. Este socotit, pe bună dreptate, de cotidianul francez .L.Equipe. cel mai talentat jucător al generației sale. Căpitan al echipei naționale.

MLADIN, VASILE (1932), n. în București. Inginer constructor, absolvent al Facultății de Construcții, promoția 1956. Debutază în rugby în 1949, ca elev în echipa Liceului .Petru Rareș., unde l-a avut ca antrenor pe Gheorghe Pârcălă- bescu. Este

transferat din 1951 la Clubul .Locomotiva Grivița Roșie., pentru care joacă până în 1964 (antrenori, Gh. Pârcălăbescu și V. Morariu). Aici realizează 7 titluri naționale și cucerește locul I în CCE în 1964 (tot în această competiție mai obține un loc II în 1962). Postul său specializat a fost de jucător înaintaș în linia a II-a. Este selecționat în echipa națională în 1953, unde rămâne până în 1964, cu 27 de selecții, cu 3 participări împotriva Franței și 2 turnee în Anglia. Este Maestru și Maestru emerit al sportului. A fost membru al Biroului federal al FRR în perioada 1970-1974, răspunzând de Comisia de disciplină. A fost decorat cu .Ordinul Muncii. clasa I și a II-a și cu .Ordinul Merite Sportive..

MOLDOVEANU, TOMA (1916-2005), n. în Drăgășani, jud. Vâlcea. Absolvent al Institutului Politehnic (Polizu), promoția 1938. Debutază în fotbal în 1926, la "TCR" (.Tenis Club Român.). Începe să joace rugby la 14 ani, în 1930, tot la "TCR",

avându-i ca antrenori-jucători pe N. Popa și Șt. Bârsan, până în 1942, cucerind în acest interval 4 titluri de campion național. Specializarea sa de bază a fost pe postul de fundaș, fiind unul dintre jucătorii renumiți. Din 1942 se transferă la echipa .Rogifer. (fiind unul dintre cei ce au înființat-o), echipă care capătă, în decursul anilor, diverse denumiri: .Metalul., .Republica., .Gloria. și la care activează ca jucător până în 1960. În 1935 este selecționat în echipa națională unde susține, până în 1955, 12 întâlniri internaționale . perioadă în care a fost de multe ori și căpitanul echipei. Din 1942, paralel cu statutul de jucător, este și antrenor, până în 1960, la echipa .Rogifer Metalul.. Are categoria I. În această calitate a dat mulți sportivi echipei naționale: Dr. Țenescu, M. Lucaci, I. Țuțuianu, C. Aldea, D. Ghica ș.a. A fost primul arbitru român care a arbitrat în străinătate; timp de 25 de ani, arbitru categoria I. A fost membru al Comitetului federal al FRR și președintele Colegiului central de antrenori și de arbitri. A fost distins cu .Premiul de Stat. si .Ordinul Muncii. clasa I și cu Diploma de onoare pentru merite deosebite în dezvoltarea activității de educație fizică și sport.

MOLDOVEANU, TRAIAN – BOȘO (1941), n. în București. Bacalaureat. De profesie tehnician la uzinele Grivița Roșie, timonier pe pescadoare, mecanic întreținere. Jucător de rugby, începe să practice acest sport la Rugby Club .Grivița Roșie., unde din 1958 și până în 1973 ca junior și senior,

este pregătit de antrenorii Gh. Milea, C. Cocor, V. Morariu și Gh. Pârcălăbescu. Aici cucerește cinci titluri de CN și din 1964 locul I în CCE. O perioadă de un an (1965) joacă pentru echipa Steaua, unde ocupă locul 2 în campionat. Pe plan internațional este titular în echipa națională de juniori și tineret, câștigând toate cele 7 întâlniri. Participant în Cupa Păcii (ediția a V-a). De asemenea, joacă în toate turneele internaționale efectuate cu echipa Grivița Roșie în Franța, unde are ca adversari echipe foarte puternice din campionatul profesionist (La Voulte, Carcassonne, R.C. Toulouse, Beziers, Besancon etc). Postul său specializat de joc a fost cel de stâlp și taloner. Maestru al Sportului.

MORARIU, OCTAVIAN - vezi Personalități

MORARIU, VIOREL - vezi Personalități

Moromete, Ion (1942), n. în București. Inginer minier, absolvent al Facultății de Mine (exploatarea de mine subterane) în 1972 din Petroșani. Începe să joace rugby la 15 ani ca junior la clubul Știința București, avându-i antrenori pe Ion Buzoianu, Tudor George (Aho) și C. Diamandi. În perioada 1960-1961 se transferă la echipa *Constructorul* București supravegheat de antrenorul Al. Teofilovici. Între 1961-1967 joacă la Dinamo București antrenor fiind Titi Ionescu, club unde cucerește titlul de campion european în 1967, după ce în 1965 își adjudecase titlul național. În intervalul 1967-1972 își aduce aportul în cadrul echipei Știința din Petroșani sub conducerea antrenorilor N. Ureche și T. Rădulescu. Pe plan internațional între 1961-1964 îl găsim prezent în echipa națională de tineret de 11 ori evoluând împotriva unor adversari din Franța, Țara Galilor, RDG, Polonia și altele. Postul său specializat de joc este de înaintaș linia a II-a și flanker. Maestru al Sportului. Din 2001 este pensionar.

MOTRESCU, PETRE (1951), n. în Bârlad. Profesor de educație fizică, absolvent al IPEF din Iași, promoția 1974. Debutează în rugby în 1968 la Clubul .Rulmentul. din Bârlad, la juniori, și tot la acest club continuă și ca senior. În timpul studenției a jucat în formația . Politehnica. din Iași. Apogeul carierei sportive îl atinge însă la Clubul "Farul" Constanța, cu care a cucerit de 3 ori titlul de campion național, fiind o perioadă de timp și căpitanul formației. Postul de joc specializat era cel de .aripă.. În echipa reprezentativă a țării a fost selecționat de 37 de ori și a înscris 40 de încercări. Tot în cadrul echipei naționale a cucerit locul I (1977) și locul al II-lea (1974, 1978, 1979) în cupa FIRA (CE) și a participat la turnee în: Anglia, Țara Galilor, Argentina și Noua Zeelandă. Cariera competițională o încheie la Clubul .Universitatea. Cluj, unde în prezent este directorul tehnic al acestei formații. Fiind cadru didactic cu gradul I activează și la Școala generală nr. 7 din Constanța, de unde a selecționat jucători pentru CSS nr. 2 Constanța. A activat ca antrenor și în Italia, unde a pregătit echipele din Viterbo și Perugia. Este vicepreședinte al FRR, ales în 1998. Maestru al sportului din 1975 și Maestru emerit al sportului din 1977.

MOT, MARIN (1956), n. în com. Albești, jud. Teleorman. Ofițer MAPN. Subinginer electromecanic. Profesor de educație fizică, fiind absolvent al CPOEF în 1992. Debutează în rugby, în 1972, în echipa . Locomotiva 16 Februarie. din Cluj, avându-i ca antrenori pe Alex. Ștef și Mircea Rusu. Postul său specializat de joc este de trăgător. Urmează o serie de transferări la cluburile .Rapid. București, în 1974 (antrenor Constantin Vasile), la .Remin. Baia Mare, în 1979 (antrenor D. Antonescu), unde câștigă Cupa României, și la "Steaua", în 1982, unde joacă până în 1996, realizând 7 titluri naționale, avându-i ca

antrenori pe T. Rădulescu, R. Durbac, A Mateescu, E. Suciu și M. Munteanu. Selecționat în 1975 în echipa națională de tineret cucerește un loc doi în CE-FIRA, pentru ca în 1982 să intre în naționala de seniori unde obține, în cele peste 30 de selecții, locul III în CE-FIRA (1982), devine campion european în 1983 și mai realizează un loc II în 1984. Joacă împotriva Franței, Italiei, Noii Zeelande, Țării Galilor, Scoției, Irlandei, Rusiei etc. Maestru al sportului. Este vicepreședinte în Asociația de Rugby a Municipiului București și șeful Complexului de rugby "Steaua".

MUNTEANU, MIRCEA (1952), n. în Petrița, jud. Hunedoara. Ofițer MAPN și profesor de educație fizică, absolvent CPOEF, promoția 1983. Debutază în rugby în 1967, la juniori, în cadrul Clubului "Dinamo" București, avându-l ca antrenor pe

Gheondea 973 *Rugby* Florică, unde activează până în 1969, când se transferă la CS Triumf., sub conducerea antrenorului Cornel Munteanu până în 1971, cucerind 2 titluri naționale la juniori în 1970 și 1971. Din 1971 se transferă la Clubul "Steaua", unde activează până în 1987, sub supravegherea antrenorilor P. Cosmănescu, Ad. Mateescu și T. Rădulescu, cucerind 12 titluri de campion. În 1969 este selecționat în echipa națională de juniori, cucerind până în 1971 trei locuri III în Cupa FIRA. În echipa reprezentativă de seniori își face prezența în 1972, unde joacă sub culorile tricolorului până în 1987, an când își încheie activitatea de performanță. În națională a jucat de 62 de ori, dintre care de 13 ori cu Franța. În cadrul CE (Cupa FIRA) realizează un palmares impresionant: patru locuri I (1975, 1977, 1981, 1983), trei locuri II (1974, 1979, 1984) și un loc III (1982). A fost specializat pe postul de trăgător, iar secundar a jucat ca centru. Din 1987 se dedică antrenoratului, activând în cadrul Centrului de copii și juniori al Clubului "Steaua" până în 1992, cu o pauză de doi ani, revenind la această grupă de vârstă în 1994

unde, până în prezent, obține locul II în 1995 la categoria juniori I și titlul național în 1996. În perioada 1992-1994 a antrenat și echipa de seniori a Clubului "Steaua". În perioada 1998-1999 a pregătit echipa națională de juniori. Este antrenor categoria I, pregătit la Școala de antrenori de pe lângă IEFS în 1980. Maestru emerit al sportului (1975) și deținătorul Ordinului Muncii, clasa a III-a. În intervalul 1990-1992 a fost membru al Biroului federal și președinte al Comisiei tehnice de juniori a Comitetului Muntenia.

MUNTEANU, ION-CORNEL (1919-1995), n. în București. Bacalaureat, profesor de tehnologie. Jucător mijlocăș la grămadă și deschidere la echipele "Stadiul Român" și Constructorul. A fost un mare antrenor de juniori după 1944. Acondus și pregătit o echipă de

primă divizie. Constructorul București și a fost și în colectivul de antrenori al echipei naționale de seniori. De asemenea, a fost unul dintre excelenții arbitri divizionari, prestațiile sale sobre și exacte constituind mai tot timpul adevărate lecții de arbitraj (cu un plus pentru ținuta și gestică specifică). Sub conducerea sa s-au pregătit numeroși rugbiști de valoare care au ajuns în echipa națională.

MURARIU, FLORICĂ (1955-1989), n. în com. Mitoc, jud. Botoșani. A fost ofițer superior în MAPN. Erou al Revoluției din 1989, împușcat mortal în drum spre Clubul "Steaua", în primele ore ale Revoluției. Jucător titular în echipa Clubului "Steaua" pe postul de

flanker. Câștigă, cu această echipă (al cărei căpitan era), 10 titluri de campion național în perioada 1974-1989. A fost și căpitanul echipei naționale pe care a condus-o de 69 de ori în marile confruntări și victorii cu Franța, Italia, Scoția, Țara Galilor. A participat la prima Cupă Mondială din Noua Zeelandă în 1987. A

fost cooptat în Selecționata Mondială cu ocazia . Centenarului rugbyului galez. desfășurat pe Arms Park. A participat la 12 ediții ale CE (FIRA), primul loc în 1977,1981,1983, locul al II lea în 1978,1979,1984 și locul al III lea în 1982,1987,1989. Maestru emerit al sportului din 1977.

NACA, VASILE MIHAI (1939-2009), n. în Craiova. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF în 1965. A debutat în rugby în 1951, la echipa de juniori a Clubului . Grivița Roșie., avându-l ca antrenor pe Tudor George, reușind să câș- tige 3 titluri de

campion național. A activat la .Grivița Roșie. până în 1958. Se transferă la echipa .Rapid. București din Divizia A, joacă aici timp de un an și revine apoi în 1967, tot pentru un an. În perioada 1960-1965 joacă pentru echipa .Știința. Timișoara, în Divizia A. Își încheie activitatea competițională în 1968. Încă din 1962, la 23 de ani, își începe profesia de antrenor-jucător la .Știința. Timișoara. Revine la București, unde antrenează echipa .Gloria. din Divizia A, din 1968 până în 1972. Din 1973 se stabilește în Constanța, ocupându-se de pregătirea echipei "Farul". Cu această echipă a câștigat de 5 ori titlul de campion național în 1975, 1976, 1978, 1985 și 1995. Tot cu acest club a mai obținut în 1986, la Toulouse, titlul de vicecampion în Masters, având adversare echipe din Noua Zeelandă, Argentina, Australia, Italia, Fidji și Franța. Din 1968 pregătește echipele naționale de juniori, tineret B și A (1984). A calificat echipa de seniori a României la CM din 1987, din Noua Zeelandă, unde a ocupat locul IX. A fost și arbitru divizionar A în anii '60. Este membru al Comisiei Tehnice de antrenori și în prezent este din nou la .cârma. echipei naționale de seniori. Sub supravegherea sa, au promovat numeroși jucători pentru echipa reprezentativă, Dumitru, Dărăban, Bucos, Ianusevici, Varga, Grigore, Lungu, Toader etc. În perioada 1998-2000 este numit antrenor coordonator al echipei naționale de juniori. Din 1991, este Antrenor emerit.

NANU, RADU (1927), n. în Făurei, jud. Brălia. De profesie inginer, absolvent al Facultății de Electronică, București. Debutază în rugby în 1943, jucând la Clubul "Stadiul Român" până în 1947, când este transferat la .noul club., recent înființat, .CCA. ("Steaua"). Realizează aici, ca jucător pe postul de centru, 6 titluri naționale și 6 Cupe ale României. În echipa națională este selecționat în 1948, jucând de 4 ori împotriva Franței și efectuând cele 2 turnee memorabile în Anglia (1954 și 1956), fiind prezent și în alte întâlniri interțări. Maestru al sportului și Maestru emerit al sportului.

NEAGA, DANIEL (1965), n. în Valea Ciresului, jud. Teleorman. Este bacalaureat și ofițer MI. Debutază în rugby în 1980, la .Locomotiva. București, avându-l antrenor pe prof. Nicolae Manolache. Joacă în cadrul acestui club până în 1984, realizând 2 titluri de campion național. Se transferă la echipa de seniori .Grivița Roșie., unde activează din 1984 până în 1988 sub conducerea antrenorului Viorel Moraru. Urmează un nou transfer în 1988 la "Dinamo", condus de antrenorii Gh. Nica, M. Paraschiv și C. Mihai. În această perioadă cucerește 3 titluri naționale. În echipa națională este selecționat în 1988, unde până în 1996 îmbracă de 42 de ori tricoul primei reprezentative. Este participant la două ediții de CM (1991 și 1995). Postul de joc pentru care este specializat e cel de mijlocas la grămadă, pe care-l slujește cu multă fantezie și seriozitate, înregistrând numeroase succese. Îmbrățișând în paralel și profesia de antrenor, din 1995, antrenează echipa de copii, juniori și seniori a Clubului "Dinamo". În 1999 absolvă cursul de la București al antrenorilor de rugby, inițiat de Comisia de educare, dezvoltare și promovare a copiilor prin rugby. Din 2007 este antrenorul echipei de rugby a CSM București. Este Maestru emerit al sportului.

NEDELCOVICI, PAUL – vezi Personalități

NICA, GHEORGHE (1944-2004), n. în com. Gogoșu, jud. Mehedinți. Ofițer în MI. Joacă rugby consacrându-se cu adevărat la Clubul "Dinamo", unde în 1967 cucerește CCE. Specializat pe postul de centru și, în plus, cu o lovitură de picior excepțională, aduce multe puncte echipei sale de club, cât și celei naționale, unde evoluează de 55 de ori (fiind de multe ori și căpitanul ei) în perioada cucerește două medalii de aur (1975, 1977) și una de argint (1974) în CE (Cupa FIRA). Ca antrenor, a condus pentru o scurtă perioadă prima reprezentativă, ca și echipa de Club "Dinamo" și naționala de juniori. Maestru emerit al sportului.

NICOLESCU, MIHAI (1943), n. în Ploiești. Arhitect, absolvent al Institutului de Arhitectură din București, promoția 1965. Jucător de rugby pe postul de mijlocăș la deschidere, poate singurul sportiv care a corespuns în acest post din toate punctele de vedere: inteligență, tehnică rafinată, gândire anticipativă, motricitate specifică de înalt nivel. Debutază la echipa Constructorul., primii pași fiind făcuți sub îndrumarea antrenorului Mitică Ionescu, unde și realizează 3 titluri naționale la juniori. A slujit cu precădere echipa Arhitectura. București și Sportul Studențesc. după un stagiu plin de învățăminte efectuat la "Dinamo". Jucător internațional, cu 31 de selecții în echipa națională, joacă împotriva naționalelor din Noua Zeelandă, Argentina, Franța, Italia, Spania, Maroc, cu un stil elegant, dar eficient, dând încredere liniei de trei sferturi. A făcut parte din echipele care s-au clasat pe locul I (1975) și pe locul al II-lea (1974) în CE (Cupa FIRA). Este jucătorul de rugby nr. 1 în anul 1973. În perioada 1990-1992 a fost președintele

executiv al FRR. Fost cadru universitar al Facultății de Arhitectură și arhitect șef al orașului București. Maestru emerit al sportului.

NICULESCU, PETRE-PILL (1931), n. în București. Inginer economist, absolvent al A.S.E. în 1952. Debutază în rugby în 1946 la clubul „C.A.M” avându-l antrenor pe T.Krantz. Se transferă pentru efectuarea stagiului militar la clubul „Pandurul”(1948-1951) și apoi la „CCA-Steaua” avându-i antrenori pe Gogu Sfetcu și Al. Argeșiu. Cu acest club realizează 2 titluri naționale în 1953 și 1954 și 3 Cupe ale României. Se transferă în intervalul 1955-1961 la clubul „Constructorul” București avându-l ca antrenor pe C. Munteanu. Din 1961 și până în 1972 joacă pentru clubul „Progresul” București. Postul său principal de joc a fost de aripă și centru, și secundar ca flanker. Jucător internațional „A” și „B” își face debutul în 1953 cu ocazia Festivalului Internațional al Tineretului, jucând împotriva Cehoslovaciei și Italiei, și a unor selecționate din Franța și Anglia. Preocupat de arbitraj, în perioada 1972-1982 arbitrează toate categoriile divizionare. Devine arbitru internațional, participând la cursul de la Bordeaux(1977) și conducând de la centru 10 partide, printre care Dinamo Buc-Agen în CCE, în C.E de juniori din Maroc în 1978 și alte întâlniri. În intervalul 1972-1980 este președintele Comisiei de Arbitraj din Municipiul București. Este Maestru al Sporturilor(1954). Pensionar și membru al Clubului Seniorilor al FRR.

OPRESCU, ION-COCO (1930-2008), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF în 1953. jucător de rugby la clubul CCA- Steaua în intervalul 1957-1962, pe postul de flanker. Gazetar sportiv la „Sportul Popular”. În anii cât a lucrat la acest cotidian sportiv pe lângă descrierea activității pe plan intern, sau a altor discipline sportive s-a preocupat de fenomenul sportiv în cadrul sistemului școlar universitar. Stabilindu-se în

Elveția, a depus interes și eforturi, împreună cu soția sa tot profesoară de educație fizică, pentru cultivarea unor jocuri între echipele românești și cele din Țara Cantoanelor, dar rugbyul elvețian, neavând un anume nivel valoric, interesul unor asemenea inițiative n-a dat rezultate.

OPRIȘ, FLOREA (1956), n. în Zimnicea, jud. Teleorman. Debutază ca junior în echipa de rugby *Dunărea Giurgiu* (1972). În 1974 este selecționat în echipa de seniori (div. B) a clubului, unde joacă până în 1980 când se transferă la echipa din prima divizie a țării, *Farul*

Constanța unde activează până în 1990. Aici devine un rugbyst consacrat, aflându-se mereu în primele 3 locuri în clasament, iar în 1985-86 cucerește titlul de campion național. Cu acest club în 1986, pe plan internațional, participă la primul Turneu Master, organizat de echipa franceză *Stade Toulouse* având ca adversari echipele campioane a Franței, Italiei, Australiei, Argentinei, Fiji, N. Zeelandei. În finala competiției *Farul* a jucat împotriva lui *Stade Toulouse*. Între 1980-1989 participă și la turnee în Anglia, Țara Galilor, Italia și Franța împotriva unor echipe de prim rang. Jucător internațional de juniori participă în 1976 în Campionatul FIRA; cu echipa de tineret este prezent în Turneul Primăverii (1977 – Bulgaria) iar cu Selecționata Universitară joacă împotriva Franței în 1978. În 1987 este convocat în prima echipă a țării jucând contra Franței în Campionatul FIRA și participând la prima ediție a Cupei Mondiale (N. Zeelandă). Are 9 selecții în prima echipă, având adversari Franța, Irlanda, Scoția, Portugalia, Turcia, Anglia, Zimbabwe etc. În intervalul 1991-1992 joacă în campionatul francez la echipa *Entete Sportif* (Avignon). Revenind în țară mai joacă doi ani la echipa *Farul*, pentru ca în 1994 să se retragă din activitatea competițională cu ocazia finalei Cupei României. Din 1995 absolvă Școala Națională de Antrenori și se dedică acestei profesii, devenind antrenor la Centrul de copii a echipei *Farul*. Din 2003 antrenează echipa de juniori la CS Ovidiu.

Din 2005 este antrenor secund la echipa de seniori *R.C.J Farul*. Preocupat și de arbitraj activează în campionatul național, iar pe plan internațional este prezent la Turneul FIRA –AER Under 19 (2002 – Constanța). În 2002 este președintele Comisiei de arbitri în cadrul AJR Constanța. Absolvent al cursurilor Academiei de Rugby a FRR (2006-2007) Din 2007 este Oficial sportiv la RCJ Farul. Este maestru al sportului din 1999.

ORTELECAN, MIRCEA (1949), n. în com. Supuru de Jos, jud. Satu Mare. Inginer, absolvent al Facultății de Mine-Exploatare, în 1971. Debutază în rugby, ca .trăgător., în 1968, jucând la echipa .IMP. (. Institutul de Mine Petroșani.) din Divizia B, avându-l ca

antrenor pe Nae Iliescu. În 1970 joacă în echipa de primă divizie .Știința. din Petroșani, până în 1989. Cucereș te în 1983 Cupa Federației. În echipa națională este selecționat în 1970, unde până în 1980 evoluează în 20 de întâlniri interțări, jucând de 5 ori împotriva Franței, cucerind locul I (1975) și locul II (1974) în CE (Cupa FIRA). Participă la turnee în Noua Zeelandă, Anglia, Irlanda, Țara Galilor, Italia, Spania etc. Este cadru didactic universitar, doctor inginer și șef de lucrări la Universitatea din Petroșani. Pe această linie didactică a urmat, în 1995, un curs de specializare în Franța. Este antrenor benevol la echipa .Știința. și membru în Biroul federal al FRR, răspunzând de sportul școlar și universitar. Maestru emerit al sportului.

PALOȘANU, ALEXANDRU (1930-2004), n. în București. Inginer economist. Debutază în sport la box. Joacă, de asemenea, handbal la CAM și PTT și practică și atletismul la .Godeanu. în probele de semifond. În cadrul liceului însă e atras de rugby (prof.

Tanoviceanu) și se legitimează la Clubul .Viforul Dacia. (antrenor G. Fanella), mai evoluează la .Petrolul. în categoria a II-a și la PMB (categoria promoție). Postul său specializat de joc este de înaintaș flanker (fiind un excepțional prinzător în margine și un bun tactician). Consacrarea o capătă la Clubul "Dinamo" (1950), unde câștigă 3 titluri naționale și Cupa României. Din 1957 se transferă la "Steaua", în 1958 la .Progresul. București și își încheie activitatea competițională la .Știința. Cluj. Jucător internațional, evoluează împotriva Angliei, Țării Galilor, Franței, URSS și a altor echipe de club străine. Stabilizat la Cluj, antrenează un timp echipa din Divizia A .Agronomia. (.Știința.). Maestru al sportului și Antrenor emerit. A fost membru al Biroului federal al FRR.

PARASCHIV, MIRCEA

(1954), n. în București. Antrenor, absolvent în 1980 al Școlii de Antrenori a MTS. Debutează în rugby în 1967, la CSS nr. 2 București, având-o ca antrenoare pe Mariana Lucescu, unde joacă până în 1973, obținând aici și un titlu

de campion la juniori. Postul de joc specializat: mijlocas la grămadă. Din 1973 până în 1974 îl găsim legitimat la echipa .Sportul Studentesc., avându-l ca antrenor pe Theodor Rădulescu. Transferat în 1974 la "Dinamo" București, joacă sub culorile acestui club până în 1988, când își încheie activitatea de jucător, perioadă în care, în 1982, câștigă titlul național, sub conducerea antrenorului Ion Țuțuianu. Selecționat în echipa națională în 1975, joacă sub culorile ei 63 de întâlniri, realizând performanțe remarcabile în CE (Cupa FIRA) unde s-a clasat de 4 ori pe locul I (1975, 1977, 1981, 1983), de trei ori pe locul al II-lea (1978, 1979, 1984) și de două ori pe locul al III-lea (1982, 1987). A jucat de 11 ori împotriva Franței, câștigând trei jocuri. Profesia de antrenor și-o începe în 1989, când preia conducerea echipei "Dinamo", echipă pe care o antrenează și în prezent și pe care o conduce spre titlurile naționale în 1990,

1993, 1996 și 1998. Participă cu echipa sa la .Conferința Europeană., în ediția 1996-1997, unde ocupă locul III în grupă, învingând echipele .Bridgent., .Bristol. și .Treorchy.. Ca antrenor al primei echipe reprezentative, participă la pregătirea ei pentru Cupa Mondială din 1987 și pentru calendarul din 1988-1989 și 1994; a făcut parte din colectivul tehnic care a calificat echipa națională la CM din 1995 (Africa de Sud) și 1999 (Anglia). A participat la toate stagiile de perfecționare a antrenorilor din țară și la cel din Scoția din 1993. Maestru Emerit al Sportului (1982), Antrenor Emerit (1996). Este prezent în *Hall of Fame* al rugby-ului mondial.

PARASCHIVESCU, MIRCEA

(1953), n. în București. Este de profesie subinginer, absolvent al Institutului de Construcții din București în 1980. A jucat rugby în perioada 1969-1984, evoluând la cluburile .Rapid., .Politehnica . Iași și .Sportul Studentesc.. Cu echipa națională

de juniori cucerește campionatul european în 1972, la Roma și este component al selecționatei Universitare a României, în perioada 1979-1983. Se face însă remarcant în mod deosebit în arbitraj, anul de debut fiind 1985. Pe plan internațional începe să arbitreze din 1992. În deceniul .90 este considerat cel mai bun arbitru din România. A arbitrat 40 jocuri internaționale oficiale interțări de seniori (FIRA) și 60 similare de juniori, la care se mai adaugă încă 22 de jocuri internaționale amicale. A participat la 6 CM de juniori, conducând jocurile finale ale CM din 1992 și 1997, iar la seniori, jocurile finale FIRA din 1992 și 1993. De asemenea, a arbitrat jocurile de calificare pentru Cupa Mondială din 1995 și la .Conferința Europeană. din 1997. A participat până acum la opt stagii internaționale de perfecționare a arbitrilor (7 în Franța și unul în Anglia). A fost animator la cursurile de arbitraj FIRA (2004-Biarritz, 2005 – Kiev și Souillac). În perioada 2003-2005 a fost președintele comisiei de arbitri a FRR. Din 2009 este numit directorul departamentului competiții a FRR.

PAULICĂ, ION (1983), n. în Brăila. Începe să joace rugby, ca junior la 15 ani, în orașul Brăila. Un jucător foarte puternic, pe postul de pilier fiind imbatabil. Face față cu succes și pe postul de taloner. Se face repede remarcat pentru aceste calități și debutează în echipa României de juniori la C.M din Chile în 2001 și la cel din 2002 în Italia. Pentru comportamentul său general, bun, a fost inclus în prima echipă de seniori, debutând la Cupa Mondială din 2003 (Australia), împotriva Argentinei. Este prezent și la Cupele Mondiale din 2007 și 2011. Participă la Cupele Mondiale (RWC under 19 ani-2001, RWC under 19 ani – 2002) și la CE ediția 2005-2006). În țară a jucat la cluburile „Tracon” din Brăila (1998-2002), „Universitatea” – Cluj (2002-2004) și „Steaua” în 2004 cucerind cu acest club un titlu național. Din anul 2006 este legitimat ca jucător profesionist în Anglia, la echipa din prima ligă „Bath”. Are 45 selecții în echipa națională de seniori.

PAVLOVICI, ALEXANDRU (1944), n. în com. Ciacova, jud. Timiș. Absolvent al Facultății de Științe Naturale a Universității din Timișoara. Debutază în rugby, ca junior la clubul Știința Timișoara. (1962-1966), având ca antrenor pe Mihai Naca. Mai târziu clubul schimbându-și denumirea în *Universitatea* continuă să joace din 1966 până în 1968 sub supravegherea antrenorului Mitică Antonescu. Se transferă apoi la *Locomotiva Grivița Roșie* unde în intervalul 1968-1972 este instruit de antrenorii Gh. Părcălăbescu, V. Morariu și R. Demian, realizând titlul național în 1969-1970. Postul său specializat a fost aripă de $\frac{3}{4}$. Jucător internațional, adună 4 selecții în echipa națională și un turneu în Anglia. Cu echipa de club, efectuează în fiecare an turnee în Franța unde întâlnește adversari din prima ligă. Activează în arbitraj pentru toate categoriile de vârstă în perioada 1978-1991. Absolvind în 1983

Școala de antrenori pregătește echipa R.C. Grivița Roșie în perioadele 1991-1993 (realizând și un titlu de campion național) și 1998-2002. Membru în Comisia Centrală de arbitri (1995-1998) al cărei președinte a și fost în 2005-2006.

PĂDUREANU, NICOLAE (1924-2001), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent ICF, promoția 1953. A debutat în rugby în campionatele școlare, ca elev al Liceului .Dimitrie Cantemir. (1940). Primul transfer îl face la Clubul .YMCA., mai târziu denumit .Sportul Studentesc., unde activează în perioada 1941-1943. După război, în 1946, revine la .Sportul Studentesc., unde joacă până în 1950, când se transferă la Clubul .CCA.. Aici îl găsim până în 1954, cucerind în acest timp 3 titluri de campion național. În 1954 este numit antrenor de stat . primul antrenor federal cu studii superioare de specialitate . și în același timp și antrenor al echipei naționale de seniori; funcția de antrenor federal o deține până în 1961, iar pe cea de antrenor al echipelor naționale de seniori, tineret și juniori până în 1973. Din 1974 preia conducerea echipei divizionare .Arhitectura., pe care o pregătește până în 1979, când trece ca antrenor la Clubul .Sportul Studentesc., unde activează până în 1983. Cadru didactic la Facultatea de Arhitectură (1956-1994), șeful catedrei de educație fizică, profesor universitar. A condus echipa României în 4 CE, obținând 2 victorii și 2 egaluri cu echipa Franței și victorii cu echipele regionale ale Angliei. A supravegheat pregătirile echipei .Grivița Roșie. când a câștigat CCE în 1964 și a .dus. la victorie de 3 ori selecționata universitară a României împotriva Franței. A fost membru în Comisia tehnică FIRA, unde a întocmit regulamentul campionatului de juniori FIRA. Pe plan metodologic are preocupări pentru scrierea unor cărți, anuare și articole de specialitate, a regulamentului de joc. Participă la cursurile de instruire a antrenorilor divizionari și realizează cursurile de rugby ale catedrei de specialitate de la ANEF. Antrenor emerit. Membru al Biroului federal FRR.

Pârâianu, Răzvan (1929), n. în Genova - Italia. Inginer, absolvent al Institutului de Mine din București în 1958. Sportiv multilateral, joacă rugby, polo și înoată în primele echipe ale campionatului național. Practică jocul de rugby între 1946-1948 la

Sportul Stundesc avându-l ca antrenor pe I. Buzoianu. Postul specializat de joc a fost cel de aripă pe 3/4 și de flanker. În același interval de timp joacă polo și înoată la Viforul Dacia (procedul fluture). Antrenorul său era Gh. Popescu - Zgrembus. Din 1948 până în 1951 este închis din considerente politice. La eliberare lucrează ca inginer în materiale de construcții și continuă să facă sport înotând și jucând rugby. Din 1951 până în 1957, înoată pentru clubul *Progresul* București, avându-l antrenor pe C. Vasiliu. În același timp 1951-1955 joacă și rugby la clubul *Progresul Finanțe-Bănci* (antrenor Șt. Bârsan). Se transferă, fiind student, la Știința București (1955-1958) unde este pregătit de antrenorul G. Fanella și unde își încheie activitatea de sportiv. Deținut politic.

PÂRCĂLĂBESCU, GHEORGHE - vezi Personalități

PÎRȚOC, EMIL IOAN (1959) n. în localitatea Iclap, jud. Cluj. Este de profesie electromecanic. Este student al ANEFS și are studii în domeniul sportului absolvind cursul național de arbitri. Este președintele Comisiei centrale de arbitri ai FRR. A jucat rugby la nivelul

Diviziei A la cluburile „CFR” Cluj (1975-1980) și „Universitatea -16 februarie” (1980-1984). Mai are o calificare de instructor sportiv (rugby). Are preocupări deosebite pentru arbitraj unde în 22 de ani, fără întrerupere, oficiază peste 600 de jocuri în Campionatele României la toate nivelurile de vârstă. Pe această linie inițiază un curs de formare de arbitri

(Cluj-2001). În 1996 urmând cursul de pregătire FIRA-AER de la Amsterdam, devine arbitru internațional, conducând peste 20 de jocuri FIRA în cadrul CE și CM U.19 și U.20, precum și jocuri preliminare ale CM din 2006. Pentru activitatea îndelungată este distins de către FRR cu Diploma și Cupa de Merit.

PENCIU, ALEXANDRU - vezi Personalități

PENCIU, NICOLAE (1933), n. în București. Inginer, absolvent, în 1962 al Institutului Politehnic, Facultatea de Mecanică din Iași. Începe să practice jocul de rugby în 1948 la clubul *Petrolul* cu antrenorul Gogu Sfetcu. Din 1949-1950 joacă la echipa

PTT (antrenor Fr. Covaci) unde cucerește titlul de campion la juniori. Se transferă apoi la clubul Locomotiva Gara de Nord (1951-1952), antrenor fiindu-i Gh. Pârcălăbescu și unde cucerește un nou titlu național la juniori. Devine titular în prima echipă la Locomotiva Grivița Roșie (1953), cucerind Cupa României. A mai jucat pentru echipele Știința Cluj, Locomotiva ICF, Locomotiva PTT, Știința Petroșani, Metalul București și își încheie activitatea competițională la echipa Știința Iași în 1962. Beneficiază în instruirea sa de aportul unor mari antrenori: Dan Ștefănescu, Telu Diamandi, Gusti Fanella, N. Ureche. Are și evoluții internaționale de club și joacă cu o selecționată a României, împotriva selecționatei FSGT a Franței. Postul său specializat este de mijloc la deschidere și centru.

PERPELEA, ALEXANDRU (1955) n. în localitatea Optași, județul Olt. Professor de educație fizică, absolvent al Universității Alexandru Ioan Cuza, Facultatea de Educație Fizică și Sport în 2005. Antrenor de rugby, absolvent al Academiei de rugby a FRR.

Antrenor Emerit din anul 2000. A început să joace rugby ca junior și a continuat ca senior la clubul "Olimpia" București, în perioada 1971-1987 avându-i ca antrenori pe I. Fodor, Ed. Denischi, E. Ene și Enciu Stoica. Dedicându-se antrenoratului, realizează 3 titluri de campion național de juniori I în 1999, 2000 și 2003, un titlu național la juniori II în 2003, două locuri de vicecampion la juniori I în 2004 și 2006. A condus ca antrenor selecționata de juniori a României la CM din 2003 la Paris. Este șeful secției de la CSM București și antrenor coordonator la CS Olimpia București. Are merite deosebite la înființarea echipei de rugby a CSM – București (2010) și în ocuparea locului III în CN de rugby în 7 cu CSM în 2010.

PETRACHE, ADRIAN ALIN - vezi Personalități

Petrescu Gheorghe(1924), n. în comuna Niculești-Movila, jud. Ilfov. De profesie arhitect absolvent al Facultății de Arhitectură –București în anul 1948. Începe să joace rugby destul de târziu la 17 ani, la clubul Grivița CFR, avându-l antrenor pe Raul Vizante. Timp de 19 ani de practicarea rugby-ului evoluează la echipele "Petrolul", "Tenis Club Român", "Minerul", "Proectantul", dar echipa lui de suflet unde a căpătat consacrarea și statutul de campion național și de jucător internațional a fost "Grivița Roșie". Postul său specializat de joc a fost de aripă de $\frac{3}{4}$ și fundaș. După încetarea activității rugbystice, joacă fotbal într-o echipă districtuală din Periș.

PICU, TRAIAN GEORGE (1927-2001), n. în București. De profesie tehnician auto. Debutază în sport practicând înotul la .LNR. (.Liga Navală Română.) din 1945 până în 1950, avându-l ca antrenor pe prof. Nicu Dumitrescu. Se consacră însă rugby-ului, începând cu anul 1948, ca jucător la Clubul .Petrolul. București, antrenor fiindu-i fratele său, Constantin Picu. Joacă la acest club până în 1949, când este legitimat la .CCA. până în 1951, avându-i antrenori pe Gogu Sfetcu și Puiu Argeșiu și unde realizează un titlu de campion național. A fost specializat ca flanker. În perioada 1951-1965,

joacă pentru Clubul .Locomotiva Grivița Roșie., instruit de Gh. Pârcălăbescu și V. Morariu, perioadă în care cucerește încă 6 titluri naționale și o Cupă a Campionilor Europeni în 1964. Jucător internațional în anii .50, joacă împotriva echipelor RDG, Italiei, Franței și participă la cele două turnee efectuate în Anglia în 1955 și 1956. Maestru emerit al sportului.

POLIZACHE, ION (1941), n. în București. Post specializat de joc: trăgător (taloner). Debutul se produce la Liceul .Ion Neculce., .tainele jocului. învățându-le pe .Tineretului. și de la antrenorii Al. Carnabel, Gh. Pârcălăbescu și A. Groman. Lucrează ca portar la Hotelul .Intercontinental.. A jucat rugby la cluburile .Minerul., "Dinamo", .Rulmentul. Bârlad și .Rapid. București, fiind apreciat și devenind campion național la juniori, tineret și seniori, fiind selecționat și în echipele reprezentative ale acestor categorii. A făcut cascadorie, având apariții în peste 20 de filme, alături de alți rugbiști deosebiți (D. Ghiuzelea și I. Doruțiu) și actori de frunte ai cinematografului românesc.

POP, ALEXANDRU (1945), n. în București. Inginer, absolvent al Institutului de Mine – Petroșani (1969). A jucat la echipele .Știința. din Petroșani și .Grivița Roșie. București, pe postul de aripă de linia a III-a. De mai multe ori campion național, jucător internațional cu 25 de prezențe în echipa națională. A contribuit la câștigarea locului I (1975) și a locului al II-lea (1974), în CE (Cupa FIRA). În turneul din Noua Zeelandă a fost căpitanul echipei naționale. Ca antrenor, s-a ocupat de pregătirea juniorilor Clubului .Grivița Roșie. și ai echipei naționale. Maestru emerit al sportului. Stabilizat în SUA. În fișa sa de rugbyst de performanță sunt menționate victoriile de la Rovigo (Italia 14-3), 4 jocuri împotriva Franței (Constanța, Valence, București, Bordeaux), turnee în Anglia (1972) și Noua Zeelandă (1975). „Descoperit” pentru jocul de rugby de către Tudor Georgescu- Ahoe. Solicitat să

joace în Franța la „Castres”, refuză.

POPA, EUGEN - vezi Personalități

POPA, EUSEBIU NICOLAE (1967), n. în Piatra Neamț, a absolvit Liceul Auto din localitatea natală și Facultatea de Educație Fizică din Chișinău (la fără frecvență). Inițierea în rugby a primit-o în 1982 la echipa de juniori a Grupului Școlar Auto de unde a plecat la *ITC Constanța*. În 1991 a creat la Piatra Neamț *Rugby Club Venus* ce va deveni “o grupare angrenată în toate edițiile de campionat rezervate categoriilor de copii și juniori, turnee și memoriale”, participantă și la două turnee internaționale de la Rovigo – Italia. La 1 iunie 1996 a înființat echipa feminină de rugby *RC Petrotrans*, imbatabilă la toate turneele la care a participat, considerată, “de departe cea mai puternică din peisajul feminin al acestui sport în România”. Ca urmare a acestor rezultate a deținut și funcția de antrenor al lotului național de rugby feminin.

POPA, ION (NELU) (1910-1995), n. în București. Jucător de rugby pe postul de centru și de mijlocăș la deschidere, în perioada 1934-1946. Debutul în sport îl face în atletism și oină la .Gh. Șincai. și ”Stadiul Român”. A jucat peste 500 de partide interne și internaționale,

constituind modelul jucătorului cu un stil curat, subtil și elegant, devenind cel mai admirat rugbyst din anii .30-.40. Debutază în echipa națională în 1934 (contra Italiei), fiind prezent în aceasta timp de 10 ani, susținând jocuri împotriva echipelor Franței, Germaniei, Italiei, Olandei și a altor selecționate. Clubul său de bază a fost .Tenis Clubul Român. (“TCR”). În perioada 1946-1947 a fost secretarul FRR. În 1951, alături de frații Ion și Constantin Tănase, este fondatorul secției de rugby a Clubului .BNR. (.Spartac. .Progresul. apoi .Finanțe Bănci.).

POPESCU ALIN NICOLAE - vezi Personalități

POPESCU, CEZAR (1976) n. în București. Este profesor de educație fizică, absolvent al Facultății de educație fizică și sport din Timișoara, în 2000. Începe să joace rugby la vârsta de 14 ani, având următorul traseu al legitimărilor, la cluburile „Locomotiva”

București, „Rapid” București, „Știința” Timișoara și „Steaua” București sub îndrumarea antrenorilor Manolache, Domocoș, Costea, Achim, Paraschiv, Charyere și Santamans. Din anul 2003 pleacă în Franța fiind legitimat ca jucător profesionist la cluburile „Tarbes” și „Sporting Union Agen”. Este un fost component al echipei de juniori a României care în 1995 a făcut un meci egal cu Franța (27-27) și a învins Țara Galilor (27-22). S-a impus ca jucător de bază al echipei sale de club „Steaua”, cu care a câștigat titlul național în 2003, fiind inclus în lotul național de seniori pentru Cupa Mondială din Australia (2003). Prima sa selecție în reprezentativa României a fost în 1997, în jocul împotriva Belgiei de la Bruxelles. Este participant la două ediții ale Cupei Mondiale (2003-Australia și 2007-Franța), jucând în toate meciurile din grupele preliminarii. Are 37 de selecții în echipa României.

POPESCU, CONSTANTIN-TITI (1933), n. în București. Profesor de limbă germană, absolvent al Universității București în 1955. Începe să joace încă din liceu handbal și baschet, dar la îndemnul profesorului Ghe. Tanoviceanu se dedică rugby-ului (1943) și

alături de fratele său este legitimat ca junior la clubul „Stadiul Român”, devenit „Constructorul”, unde este pregătit de antrenorii N. Gheondea și M. Ionescu, și joacă până în 1948. Între anii 1952-1956 este legitimat la clubul „CCA-Steaua” (antrenori A. Argeșiu și N. Gheondea). Urmează un transfer la „Progresul Sănătatea” și joacă până în 1960 sub conducerea antrenorului I. Buzoianu. Se dedică

antrenoratului, unde în perioada 1990-2004 la cluburile „Juventus”, „Olimpia”, „CSS 6”, „Școala E. Racoviță” și alte cluburi, instruiește peste 1000 de copii legitimați ulterior de marile cluburi din România, jucători ce au ajuns până la nivelul echipelor naționale. Se remarcă în mod deosebit scrisului despre fenomenul rugbystic publicând și difuzând programe, broșuri, anuare și alte materiale publicistice pe care le răspândește cluburilor, antrenorilor și sportivilor.

POPESCU, ȘTEFAN (1940), n. în București. Descoperit de prof. Iosif Pugliese și adus la „CSS2” unde începe să joace rugby pe post de flanker, post pe care a evoluat mai târziu și în cadrul clubului „Dinamo”. Urmează o serie de transferări printre care la „Farul” Constanța ca mijlocăș la grămadă și la „Gloria” București ca pilier. Trecând prin mâinile antrenorilor D. Ionescu, Fl. Gheonea, I. Buzoianu, T. Moldoveanu și M. Naca, a avut ce învăța nesfiindu-se să întrebe, să „fure” privind, cercetând, analizând întreaga gamă de mișcare rugbystică. Și a avut și șansa să lucreze mai apoi alături de Cornel Munteanu la „C.S.S Triumf” club fanion, unde au modelat o întreagă avalanșă de tineri elevi rugbiști, cucerind 7 titluri de campioni, tineri care au ajuns în echipele naționale de tineret și de seniori. Treizeci de ani a activat la „Triumf”, care i-au adus mari satisfacții, după care a purces să-și realizeze o nouă ambiție: aducerea rugbyului în mediul rural, începând cu această muncă în comuna Ciorogârla din Sectorul Agricol Ilfov, în cadrul Grupului Școlar „Pamfil Șeicaru” dar și la Școala generală din apropiere. Și-a format grupe de începători, iar după un an de zile a înscris echipe în campionatele naționale de juniori II și III. Dar perseverența-i cunoscută nu s-a oprit aici, gândindu-se să aducă pe terenul de rugby și fete. Aici la Ciorogârla a găsit doritoare și a format o primă echipă, pe care a oficializat-o la FRR. Se străduie să inițieze un prim campionat feminin de rugby și poartă tratative cu diverși antrenori din țară care au inițiativă asemănătoare. Antrenor emerit.

POPIȘTEANU, VIRGILIU (1967), n. în comuna Progresul, jud. Călărași. Profesor de educație fizică, absolvent al Universității Ecologice, Facultatea de Educație Fizică și Sport în 2009. Debutul în rugby îl face în 1981 la Clubul Sportiv Școlar București, antrenor

fiindu-i prof. Vasile Constantin. Rămâne la acest club până în 1986 unde realizează și două titluri de campion de juniori în 1984 și 1986. Devenind senior se transferă la clubul „Contactoare” – Buzău, unde în intervalul 1986-1992 sub supravegherea antrenorilor Petre Cosmănescu și Ion Tuțuianu, cucerește Cupa României în 1988. Urmează un nou transfer de astădată la clubul Steaua; jucând pentru acest club în perioada 1992-2004, pregătit fiind de antrenorii Ad. Mateescu, Al. Achim, Ed. Suci, M. Munteanu, L. Costea, C. Florea, și M. Mot, cucerește 3 titluri de campion național în anii 1992, 1999 și 2003. Pe plan internațional, cu echipa națională de juniori, realizează locul 3 în Cupa FIRA în 1986 la București. Cu prima echipă reprezentativă a României, unde este prezent de patru ori (Franța de 2 ori, Portugalia și Polonia), marchează 49 de puncte. În 1999-2000 participă cu echipa Steaua în Cupa Europei inter cluburi. Postul său specializat de joc este de mijlocăș la deschidere. Din anul 2002 se dedică antrenoratului, urmând cursurile Școlii Naționale de Antrenori. Este antrenor categoria a II-a, antrenând din 2005 echipa de juniori a clubului Steaua, U.17. A fost distins cu titlul de maestru al sportului.

POPOVICI, FLORIN (1950-2000), n. în Tecuci, jud. Galați. Profesor de educație fizică. Ajucat rugby, ca taloner, la Clubul Universitatea. Timișoara unde, în 1972, a câștigat un titlu de campion național, legitimându-se apoi la Clubul „Știința Remin” Baia Mare. Îmbrățișează profesiunea de antrenor la echipa pe care a slujit-o ca jucător (. Remin. Baia Mare), realizând cu aceasta titlul național în 1989-1990 și 3 Cupe ale României în 1980-1981, 1989-1990 și 1998-1999. Jucător internațional de juniori (câștigă CE al FIRA în 1972)

și de seniori, participând la turneul din Argentina în 1973. A activat și ca antrenor principal și secund al primei echipe reprezentative, realizând o victorie împotriva Franței (12-6) în deplasare.

POSTOLACHE, NECULAI (1949), n. în com. Banca, jud. Vaslui. Ofițer superior în MAPN și profesor de educație fizică, absolvent al CPOEF. Debutază în rugby în 1966 la Clubul .Rulmentul. din Bârlad, avându- l antrenor pe Mircea Paiu. Joacă aici până în 1968, când se transferă la "Steaua", unde activează până în 1981 sub conducerea antrenorilor P. Cosmănescu și A. Mateescu, cucerind 7 titluri naționale. În 1969 este selecționat în echipa națională de seniori, unde până în 1980 evoluează în 26 de întâlniri internaționale, dintre care de 8 ori împotriva Franței; joacă de asemenea contra Angliei, Argentinei, Spaniei, Italiei, URSS, Marocului și altor țări din Europa. În cadrul CE (Cupa FIRA), cucerește, cu echipa medalia de aur în 1975 și se clasează pe locul al II-lea în 1974. Specializarea pe post a fost de înaintaș în linia a II-a și a III-a. Este și antrenor categoria a II-a. A lucrat în MAPN, în Statul Major General, fiind șeful biroului sport de performanță. Aintrodus în 1995 rugby-ul în liceele militare (5). A fost membru al Consiliului Internațional al Sportului Militar, ca reprezentant al armatei române. Activează la echipa de primă divizie .Rulmentul. în calitate de consilier sportiv. În anul 2000 a fost numit vicepreședinte al FRR. Maestru emerit al sportului.

PREDA, CRISTACHE (1939), n. în com. Surdulești, jud. Argeș. Antrenor de rugby. Debutază în acest sport în 1955, ca elev al Școlii profesionale .Vulcan., avându-l antrenor pe Dragoș Țenescu. Joacă aici ca junior și în Divizia B. Activează apoi în Divizia A, la echipa .Metalul. (Gloria) până în 1959. Este legitimat în 1959 la Clubul "Steaua", unde timp de 10 ani, sub conducerea

antrenorului Petre Cosmănescu, realizează 3 titluri de campion și 3 de câștigător al Cupei României. În anul 1961 este selecționat în echipa națională de seniori, unde până în 1967 realizează 13 selecții, jucând de 4 ori împotriva Franței (un joc câștigat, două egale, unul pierdut). A contribuit la realizarea unor rezultate de prestigiu care au condus la obținerea titlului european. Ca antrenor (categoria I) a pregătit echipe de Divizia B și A: .Rapid. și .Vulcan., promovând jucători la nivelul echipelor naționale de juniori, tineret, seniori. Maestru emerit al sportului.

PREOTEASA GRIGORE -vezi Personalități

PRISĂCARU, GHEORGHE (1942) n. în Fălticeni, județul Suceava. Absolvent în 1962 al Școlii de Maiștri din Iași. Debutază în rugby, ca junior, în 1965 la echipa „CSMS” Iași, unde joacă până în 1967. În perioada 1967-1973 este component al echipei „Agronomia” Iași, avându-l ca antrenor pe prof. Pavel Vizitiu. Din 1974 până în 1977 joacă pentru echipa „Politehnica” Iași sub conducerea antrenorilor P. Vizitiu și Dumitru Ionescu. Din anul 1978 se dedică arbitrajului, fiind inclus în lotul republican de arbitri. Devine imediat arbitru internațional fiind absolvent al stagiului de la Bordeaux. A oficiat partide în Anglia, Rusia, Georgia, Portugalia, Bulgaria, Italia, Polonia, Germania și Moldova. A școlarizat peste 100 de arbitri, dintre care 12 de la Chișinău (5 fete și 7 băieți) A participat ca arbitru la Campionatul Mondial de tineret.

RAȚIU, COSMIN AUREL (1979) n. în localitatea Petroșani, jud. Hunedoara. Bacalaureat. De profesie agent de poliție. Începe să joace rugby la vârsta de 10 ani, având un traseu al legitimărilor foarte variat, activând în cluburile „Minerul”-Lupeni, „Știința”-Petroșani,

„Callatis”- Mangalia și „Dinamo” București, la acest ultim club găsim și consacrarea, supravegheat fiind de antrenorii: M. Ortelecan, A. Sușinschi, V. Bercu, M. Paraschiv, D. Neaga. Cât timp a jucat ca junior la „Triumf” București l-a avut antrenor pe St. Popescu. Postul specializat de joc cel de închizător (nr.8). Câștigă cu echipa „Dinamo” două titluri de campion național. Pe plan internațional realizează un titlu de campion european al națiunilor. Jucător cu mari valențe fizice (198 cm -112 kg), îmbracă de peste 35 de ori tricoul primei echipe de seniori a României. Participant la CM din 2007 și 2011.

RĂCEANU, NICOLAE (1963), n. în com. Sărmașu, jud. Mureș. Debutază în rugby la 15 ani la CSȘ .Locomotiva. Cluj (antrenor I. Deleanu) După patru ani evoluează pentru echipa divizionară A .Universitatea ., antrenor fiindu-i Șt. Ionescu. În echipa națională .pătrunde. în 1985, având peste 35 de selecții, jucând de 6 ori împotriva Franței; participant la 2 ediții ale CM (1991 și 1995). Jucător profesionist, evoluând în Italia pentru Clubul ASR .Viterbo.. Este Maestru emerit al sportului.

RĂDULESCU, ALEXANDRU (1958), n. în București. Este ofițer în M.I. și profesor de educație fizică, absolvent al CPOEF. Debutază în rugby în 1974 (după ce a practicat înotul și baschetul) la .CSȘ. București . antrenoare fiindu-i Mariana Lucescu; aici, în decurs de trei

ani, cucerește 2 titluri de campion la juniori. În perioada 1976-1978 joacă rugby la echipa de primă divizie .Sportul Studențesc., avându-l antrenor pe tatăl său. Consacrarea definitivă ca rugbyst de performanță o realizează la ”Steaua” unde, în intervalul 1979-1991, cucerește 9 titluri naționale. Jucător internațional, joacă de 8 ori împotriva Franței. În CE (Cupa FIRA) se clasează pe locul I (1981), pe locul II (1984), pe locurile III (1982,1989), contribuind la realizarea unor victorii care au condus la ocuparea pozițiilor fruntașe în competiția europeană. În 1984, după jocul împotriva

Franței (Toulouse), a fost decretat de către France Presse sportivul linia a treia flanker numărul 10 în lume. A fost jucătorul linia a III-a, care a marcat cele mai multe încercări în jocurile interțări. Este Maestru emerit al sportului.

RĂDULESCU, THEODOR (1932-2011), n. în București. Este antrenor de rugby. A urmat cursurile SMTCF timp de doi ani, între 1948-1950. Debutul în rugby îl face în 1948 în Campionatul școlar la SMTCF. Joacă apoi, la juniori, la Clubul .Locomotiva. PTT (1949-1952),

avându-l ca antrenor pe Fery Covaci. Din 1952 joacă rugby și handbal în cadrul unităților militare de muncă .Șantierul. din orașul Stalin (Brașov). Din 1954 este transferat la București, la Clubul .Constructorul ., unde activează ca jucător până în anul 1959, când trece la Clubul .Grivița Roșie., unde devine un jucător cu adevărat consacrat, evoluând la acest club până în 1968, când se retrage din activitatea competițională. Aici cucerește 4 titluri de campion național și un titlu de campion european, în 1964. Este selecționat în echipa națională în 1955, unde timp de 9 ani joacă 18 jocuri internaționale și obține rezultate de valoare împotriva Franței, în special. Profesia de antrenor o începe în 1964, la echipa de juniori a Clubului .Grivița Roșie., unde activează până în 1970. Din acest an și până în 1973, este antrenor al echipei .Știința. Petroșani, având în același timp largi preocupări organizatorice și de selecție, oferind echipei naționale 6 jucători. Din 1973-1979 preia echipa .Sportul Studențesc. din București. În perioada 1979-1982 îl găsim pe postul de antrenor federal pentru juniori. Din 1982 conduce echipa Clubului militar ”Steaua”, unde în răstimp de opt ani aduce acestui club 6 titluri naționale și oferă numeroși sportivi echipei naționale; acestor realizări li se adaugă spiritul său gospodăresc în amenajarea și întreținerea bazei materiale a acestei secții. Antrenor al echipelor naționale: la juniori în anul 1969 (locul III în Cupa FIRA); la seniori în perioadele 1970-1973, 1979-1981, 1985-1987,

1989-1991 și 1992-1995 (2 victorii împotriva Franței, la București și la Auch; 2 victorii împotriva Țării Galilor și o victorie împotriva Scoției). Din 1991 este numit antrenor federal al FRR pentru seniori.. În această funcție are preocupări pe plan metodologic, organizând cursuri de perfecționare și avansare a antrenorilor (juniori, A, B). A fost solicitat de mai multe ori ca lector la diferite cursuri organizate în Franța. A fost membru al Biroului federal și președinte al Comisiei tehnice a antrenorilor. În 1995 se retrage din activitatea internă, dar a avut o importantă contribuție în calificarea echipei noastre naționale la CM din 1991 și 1995, din Franța și din Africa de Sud. activat ca antrenor în Italia la Clubul .Arix Viadana.. Din anul 1999 a fost antrenorul echipei .RC Grivița Roșie.. Maestru al sportului și Antrenor emerit. În anul 2000 a fost ales membru al Biroului federal și a îndeplinit din nou funcția de antrenor federal.

RĂȘCANU, GHEORGHE (1935-2011) n. în comuna Orgoiești Vasluiului, județul Vaslui. Își începe „cariera” rugbystică sub culorile echipei „Constructorul” Bârlad în 1961, echipă ce activa în divizia B care după un an va promova în grupa de elită sub conducerea lui D. Tenescu. Sosind momentul stagiului militar RG joacă sub culorile echipei locale „Electroputere” Craiova, divizionară B. În 1966 urmează transferul la „CCA” Steaua unde joacă doar un an pentru că în 1967 să se transfere la clubul Dinamo și antrenat fiind de D.Ionescu cucerește titlul național în 1969. Dar RG nu va rămâne nici la Dinamo, pentru că în 1969 se transferă la Universitatea Timișoara unde găsește calități excelente pentru sport și învățatură și un antrenor, Dumitru Antonescu care-l va călăuzi pentru cucerirea unui titlu de campion în 1972. Debutază în echipa națională în 1966 și în activitatea sa internațională care s-a încheiat în 1974, a numărat 24 de selecții și înscriind 52 de puncte pentru România (de fapt primul joc internațional a fost în echipa de juniori în 1965). Postul său specializat a fost de închizător (nr.8). Joacă împotriva Franței (15-14), Spaniei, Italiei etc. Ca arbitru a condus relativ puține jocuri, debutul său fiind destul de târziu,

participând la stagii de perfecționare de la Sibiu, Buzău, Cluj, Predeal , București. Maestru al sportului.

ROCA, RADU (1900), n. în București. Inginer, absolvent al Institutului Politehnic din București. .Omul cât muntele., cum i s-a spus, a făcut cunoștință cu rugby-ul în 1915, ca elev al liceului .Matei Basarab. unde, împreună cu Vasile Nedelcovici și Ilie Stănescu, a alcătuit trio-ul pe care s-a clădit nucleul echipei liceului, apoi al echipei .Sportul Student esc.. După anii de școală, Roca a jucat la echipa .Tennis Club Român. („TCR”), dar atmosfera din acest club nu i-a fost deloc agreabilă. R.R. a fost printre primii care au îmbrățișat ideea înființării clubului studentesc. A dus din tinerețe o viață disciplinată, iar antrenamentul l-a practicat în completarea efortului intelectual depus ca student la Politehnică și ca inginer. Jucător de linia I și linia a III-a din perioada anilor 1919-1926 a fost, fără contracandidat; exponentul rugby-ului curat, cu o eleganță morală de neimaginat, care n-a lovit niciodată un adversar, n-a absentat de la nici un meci în care era nominalizat în echipă. A cucerit de mai multe ori titlul național și Cupa României la categoria onoare.

RUSU, MIRCEA (1933), n. în Blaj, jud. Alba. Este de profesie inginer mecanic, absolvent al Facultății de Mecanică . Transporturi din București în 1957. Debutază în rugby în 1954, la echipa .Locomotiva Institutul Căi Ferate., sub supravegherea antrenorului Telu Diamandi, și unde joacă până în 1956. Din acest an se transferă la .Locomotiva Grivița Roșie. unde, până în 1970, sub conducerea antrenorilor Gh. Pârcălăbescu și V. Morariu, devine un jucător consacrat. Cucerește cu acest club 8 titluri naționale

și în 1964 se situează pe primul loc în CCE. Se transferă apoi la Cluj unde, în perioada 1970-1976, joacă la .Agronomia., avându-l antrenor pe Al. Paloșanu, iar din 1976-1978 se află în postura de jucătorantrenor și activează la .CFR.. Este selecționat în echipa națională în 1959, unde, până în 1967, participă la 24 de întâlniri, printre care de 7 ori împotriva Franței, realizând 2 victorii, succese care au contribuit la obținerea Cupei FIRA. A fost de 3 ori căpitan al echipei naționale. Din 1964 este Maestru emerit al sportului. Fiind cadru didactic timp de 24 de ani, predă la Grupul Școlar de Transporturi Material Rulant .Locomotiva. Cluj, oraș unde a fost ales președintele Comitetului Transilvania și al Fundației .Prietenii rugby-ului clujean..

RUSU, VASILE (1938), n. în București. Inginer, absolvent al Institutului de Mine din Petroșani, promoția 1972. Debutază în rugby în 1953 la echipa .Constructorul. București, ca jucător înaintaș, în linia a II-a și a III-a (flanker și nr. 8), avându-l antrenor pe Dumitru

Ionescu (Mitică). Se transferă la Clubul .Gloria. (1955-1956) în Divizia A (antrenor . Toma Moldoveanu). Consacrarea în rugby s-a realizat la "Dinamo" (1956-1966) unde era angajat ca ofițer (antrenori . A. Gorman, A. Vögel și D. Ionescu). Aici cucerește un titlu național și Cupa României (1959). Continuă să evolueze la cluburile .Grivița Roșie. (1966 și 1972-1974), .Știința. Petroșani (1966-1972) și .Sportul Studentesc. (1972). În 1969 a fost solicitat să joace în Franța, la Grenoble. În echipa națională este selecționat în 1954 (juniori), 1956 (tineret) și 1959-1966 (seniori). Joacă împotriva Franței de 4 ori, precum și cu Italia, Germania, Maroc. Are 20 selecționări în echipa României. Este Maestru al sportului din 1963. Ca antrenor (categoria a III-a) a pregătit echipele din Petroșani (1966-1972) și .Sportul Studentesc., în 1972. În perioada 1990- 1993 a fost membru în Comisia de selecție a FRR. Pensionar. Din anul 2000, secretar adjunct al FRR.

SABĂU, GHEORGHE (1959) n. în Cluj. Este profesor de educație fizică, fiind absolvent, 1997, al Universității „Avram Iancu”, facultatea de educație fizică și sport – specializarea rugby. În 2006 absolvă un masterat în știința sportului la Universitatea „Babeș-Bolyai”

din Cluj. A fost jucător de rugby divizionar A: 1976 la „CSS Viitorul-Cluj” (junior); 1978-1995 la „Agronomia”, „Politehnica” „U. 16 februarie”, „Universitatea” (toate din orașul Cluj). Este și antrenor la centrul de copii și juniori din Cluj („Universitatea”), care a furnizat pe jucătorul Csaba Gall, component al echipei Steaua și al echipei naționale de seniori. Se evidențiază și ca arbitru având această preocupare din 1993, arbitrând peste 300 de jocuri la nivel național. A participat la toate cele 26 de stagii de instruire inițiate de FRR. Este președintele Comisiei Regionale de arbitri din Transilvania, fiind și instructorul de arbitri al acestei comisii. Din 1999, devine arbitru internațional, participând, în 2005, la stagiul FIRA-AER (Souillyac-Bordeaux). Arbitrează jocuri din C.E de seniori, și în U20, jocuri de calificare la rugby în 7, jocuri internaționale bilaterale (peste 20 de jocuri). În anul 2006 este decretat arbitru anului, în România. Este distins cu numeroase diplome și medalii din partea FRR cu ocazia conducerii jocurilor finale de seniori, juniori II și I.

SAVA, GEORGE n. în 1966, la București. Este subinginer minier, fiind absolvent, în 1992 al Universității din Baia Mare, Facultatea de Mine. Este și antrenor de rugby categoria I-a, absolvind Școala Națională de Antrenori (1995), cursurile Academiei de Rugby a FRR

(2004) și cursul de perfecționare FIRA-AER nivelul 3. Activează ca antrenor la clubul sportiv „Universitatea” din Cluj Practică rugbyul de la vârsta de 9 ani, având următorul intinerar ca

sportiv: 1975-1984, la „CSS” nr. 2, București, 1984-1986, la „Dinamo”, 1986-1988, la „Știința” Petroșani, 1988-2000 la „Universitatea-Remin” din Baia Mare. Pe plan intern realizează următoarele performanțe: campion național (1989-90), Cupa României în 1989 și 1999, locul al-II-lea în campionat în 1992 și locul al-III-lea în campionatul din 1991-2002. Pe plan internațional participă la Cupele Mondiale din 1991 (Franța) și 2003 (Australia). Este Maestru Emerit al Sportului. Face parte din colectivul tehnic al echipei naționale de seniori. Din anul 2007 este numit antrenor al echipei de seniori „Steaua”. În anul 2009 se transferă ca antrenor al echipei divizionară A „Enisei” din Rusia.

SAVA, ION (1938-1993), n. în București. Inginer și jucător de rugby la echipa „Constructorul” București, crescut și format de antrenorii Mitică Ionescu și Cornel Munteanu. Era dotat cu o mare viteză de deplasare. Jucător internațional, având 13 selecții în prima reprezentativă.

Joacă împotriva Franței de 3 ori, realizând 2 victorii și un meci egal, succese care au contribuit la obținerea Cupei FIRA. A jucat împotriva Italiei, Germaniei, Cehoslovaciei, Poloniei. Maestru emerit al sportului.

SÂRBU, LUCIAN (1976) n. în București. Profesor de educație fizică. Începe să joace rugby de la vârsta de 10 ani la clubul „Grivița”-București, ca junior, continuând ca senior la același club sub conducerea antrenorilor Bărgăunaș, Pasache și Rădulescu. A mai

jucat și pentru echipa Steaua, ca senior, fiind căpitan de echipă. A trecut la echipele naționale prin toate categoriile de vârstă: juniori, tineret și seniori, fiind pe postul său specializat, mijlocăș la grămadă, poate cel mai bun jucător. În vara anului 2002, s-a transferat în campionatul francez, jucând pentru

cluburile „Metro Racing Club France” și „AS Beziers”. Este și un bun marcator. A participat la Campionatul Mondial de U 19 din 1995. A fost prezent la două ediții de Cupă Mondială (2003 – Australia și 2007 – Franța). Este maestru al sportului și are peste 55 de selecții în echipa de seniori a României.

SCARLAT, CORNELIU (1953), născut în Dîmbovița. Absolvent al școlii profesionale și de maiștrii în 1986. Își începe activitatea de jucător de rugby, ca junior, în 1969 la „CSS-Triumf” București, avându-i antrenori pe A. Groman, N. Vizitiu, și C. Munteanu.

Urmează un transfer la clubul „Grivița Roșie”, unde evoluează timp de 10 ani (1972-1982) care îi aduce consacrarea, antrenat fiind de către V. Morariu și R. Demian. În acest interval de timp este prezent și pe plan internațional la toate categoriile de vârstă unde realizează un titlu de campion european FIRA (1972-Roma). Are 10 selecții în echipa națională de juniori, 5 în cea de tineret și 13 prezențe în prima reprezentativă contra Franței, Italiei, URSS, Olandei, Spaniei, etc., antrenori fiindu-i V. Irimescu, T. Rădulescu și Al. Paloșeanu. Postul său specializat de joc este cel de stâlp. După abandonarea activității competiționale, în 1982, absolvă Școala Națională de Antrenori, în perioada 1984-1988 pregătind echipa „Energia” („Vulcan”) București, echipa din Focșani și din 2001 echipele de copii și de juniori ale clubului „Grivița Roșie”. Este maestru al sportului.

SFETESCU, EUGEN (GOGU) (1908-?), n. în București. Considerat, prin longevitatea și valoarea sportivă a jocului său, unul dintre cei mai compleți jucători de rugby români ai tuturor timpurilor. A jucat magistral pe postul de trăgător, linia a III-a și mijlocăș la

deschidere. La numai 17 ani, joacă trăgător în echipa României în 1924 la Paris, la JO și în turneul preolimpic de la Berlin (1936), fiind cel mai bun înaintaș. A jucat titular în echipa națională până în 1937. În țară a jucat la "Stadiul Român", apoi la . CFR..Ca antrenor, după 1944, a fost primul care a adus în concepția noastră de joc noțiuni moderne, transmițând multor jucători pe care i-a îndrumat o gândire lucidă și spirit de creativitate, ce au constituit apoi un model de instruire a jucătorilor unor echipe (ca .CFR., .CCA., .Știința. Timișoara ș.a.). În arbitraj, a fost primul care a dat regulilor de joc sensul modern și spectaculos. A fost una din personalitățile puternice ce au dominat ani mulți rugby-ul românesc.

SFETESCU, MIRCEA (1906-?), n. în București. Arhitect de profesie; cel mai vârstnic dintre frați. A jucat la echipa "Stadiul Român" pe postul de centru, dovedind o mare valoare creatoare. Era considerat cel mai bun jucător pe acest post. Internațional în perioada 1924-

1927. Creatorul primei școli moderne în jocul de trei sferturi.

SFETESCU, NICOLAE (NICU), n. în București. Militar, jucător internațional: România . Franța, 1926, apoi în 1927 cu Franța B și cu Cehoslovacia. Din păcate, mort prematur.

SLOBOZEANU, MARIN (1908-?), n. în com. Bragadiru, jud. Ilfov. Jucător internațional, se face remarcă însă cu prilejul unor concursuri atletice, devenind ulterior campion național la aruncarea suliței. Legitimă la Clubul "Stadiul Român" și îndrumat spre rugby de Virgil Ioan și Nae Mărăscu, devine titular în prima echipă ca jucător înaintaș în linia I (taloner). În 1936 este selecționat în echipa națională participând la JO din 1936 (Berlin), jucând împotriva Franței, Olandei, Angliei, Germaniei, Marocului, Italiei, Belgiei etc. În 1938 face parte din echipa națională care a participat la turneul internațional de rugby de la București (15-22 mai).

SLUȘARIUC ȘTEFAN-OVIDIU (1968), n. în Suceava. Profesor de educație fizică și ofițer de poliție, absolvent al Facultății Militare de Educație Fizică și Sport (FMEFS), în 2000. Începe să practice luptele în 1978, la CSȘ Suceava, cu antrenorul Gh. Baltă. Rugby-ul

este însă sportul care-l va consacra, o dată cu legitimarea ca junior, în 1980, la CSM Suceava (antrenor Petre Panait) și unde va continua să joace și ca senior, până în 1990, avându-l antrenor pe Ștefan Ionescu. O scurtă perioadă, ca ostaș, activează și la "Steaua" (1986) unde cucerește un titlu național de juniori. Din 1990 este jucător titular al Clubului "Dinamo", pe post de închizător sau, în funcție de împrejurări, și linia a II-a. Sub conducerea antrenorilor emeriți M. Paraschiv și C. Mihai cucerește 5 titluri naționale și 4 Cupe ale României, precum și 2 turnee de rugby în 7. Din 1989 a făcut parte din lotul național, unde a susținut 35 de întâlniri internaționale, 2 participări în Cupa mondială (1995 și 1999), un loc III în Cupa Europei FIRA și jocuri împotriva Franței, Angliei, Scoției, Țării Galilor, Canadei, Australiei, Africii de Sud și altora. Maestru emerit al sportului.

SOARE, PAUL (1942), n. în Giurgiu. Este de profesie inginer mecanic, fiind absolvent al Institutului Politehnic București (TCM), promoția 1969. Debutează în rugby în 1957, ca junior, la Clubul . Vulcan. din București, antrenor fiindu-i Dragoș Țenescu, unde

joacă până în 1960, cucerind în 1957 un titlu național. În perioada 1960-1966 este prezent în prima echipă divizionară a Clubului .Metalul. (.Gloria.), sub conducerea antrenorilor T. Moldoveanu, D. Dumitrescu și M. Naca. Tot în acest club a mai jucat și între anii 1967-1975. În anul 1966-1967 joacă pentru echipa "Steaua" (antrenor P. Cosmănescu) și ocupă locul II în campionatul

național. Este Maestru al sportului. Are 3 prezențe, în 1962, în echipa națională de tineret. Dar devine foarte cunoscut ca arbitru din 1975, oficiind la 320 de competiții de toate categoriile în campionatul intern și 32 de meciuri internaționale în perioada 1986-1993. Pe linia arbitrajului absolvă, în 1981, cursul internațional de perfecționare de la Bordeaux. Este membru al Biroului federal, fiind vicepreședinte al FRR cu preocupări în Comisiile de competiții, arbitraj și disciplină. Este membru al Colegiului central de arbitri. În anul 1997 a căpătat distincția de Manager de onoare pentru Întreprinderea .Termoenerg. SA. Este distins cu diploma de .Luptător participant în Revoluția din 1989..

SOCOL, SORIN (1977), n. în București. Postul specializat de joc: înaintaș linia a 2-a. Este medaliat cu bronz la CM de juniori din 1996 (Brescia) și declarat cel mai bun jucător. În 1997 este solicitat de echipa .Brive. (Franța), fosta campioană a Europei. După patru sezoane jucate pentru CA .Brive., S.S. rămâne cel mai bine plasat jucător român profesionist în campionatul Franței, alături de .italianul. A.C. Stoica, fiind lăudat de săptămânalele franceze de specialitate. În 2001 a fost selecționat în prima echipă a României, participând în Cupa Europeană a Națiunilor. Participant la 2 ediții a Cupei Mondiale (2003 și 2007).

SOCULESCU, NICOLAE (GOGU) (1923-1990), n. în București. Jucător de rugby, consacrat ca un taloner deosebit de laborios, după ce a avut un stagiu eficient ca jucător de linia a III-a. A activat în perioada 1945-1957 la echipele .Locomotiva Grivița Roșie., unde cucerește 5 titluri naționale și o Cupă a României. Jucător internațional, a făcut parte din lotul care a efectuat cele 2 turnee în Anglia în 1954

și 1956. A fost arbitru și președinte al Comisiei de arbitri. A activat în .Comité Île de France. în comisia de arbitri. După încetarea activității competiționale a fost directorul Agenției TAROM de la Paris și București. Maestru emerit al sportului.

SOLOMIE, GHEORGHE LUCIAN (1969), n. în Beiuș, jud. Bihor. Profesor de educație fizică. Debutază în rugby în 1984 la CSS .Locomotiva. Oradea (antrenor I. Szvercsac). Urmează o serie de transferări la IAMT Oradea (Vasile Man), "Steaua", .Universitatea. Timișoara. A mai practicat handbalul și atletismul. Postul pentru care este specializat e cel de pe linia de trei sferturi aripă sau fundaș. Debutul internațional se produce în 1992. Participant la 2 ediții de Cupă Mondială (1995 .Africa de Sud și 1999 .Irlanda). Câștigător al Cupei Europene a Națiunilor în 2000. Are peste 50 de selecții în echipa națională. Jucător de rugby profesionist, joacă pentru AS .Grenoble. și .Stade Aurillacois.. Maestru emerit al sportului. Antrenor din 2010 la clubul *Dinamo* București.

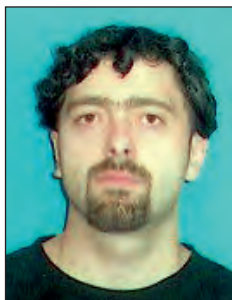

SOPORAN, VASILE (1943), n. în Brașov. În 1973 este bacalaureat și absolvent al Școlii Tehnice de proiectanți. Profesia de bază este cea de profesor-antrenor, cat. I din 1969. Începe să joace rugby în 1953 la clubul „Olimpia” – Orașul Stalin, cu antrenorul Alecu Ștefănescu. Urmează o serie de noi legitimări la cluburile „Dezrobirea” (1964), „UM Timișoara” (1964-1965), „CSM Reșița” (1965), „Precizia” – Săcele (1965-1968), „CFR”- Brașov (1968-1974), cu ultima echipă promovând în divizia A, pe care o și antrena, în anii 1978-1980. Activează ca antrenor, cat. I, la „Rugby-Club” Brașov, din 1985. Acest club este, din 1986, primul club privat de copii și juniori (autorizat de tribunal), gestionat, administrat, având și rolul de

antrenor coordonator de către S.V. Este un furnizor dintre cei mai prolifici din România, de jucători internaționali: (M.Vioreanu, Bâgiu G., Maxim FI); are de asemeni 3 jucători dați echipei naționale de juniori. Pe linie profesională a participat la 8 cursuri de specializare organizate de FRR. Clubul său are relații internaționale stabilite cu cuburile de profil din Italia, Anglia și Franța. Este implicat permanent în campionatul liceelor din Brașov cu 4 echipe, care au o participare activă și regulată.

SORA, CONSTANTIN (1957) n. în București. Bacalaureat. Activează în cadrul F.R.R ca director al compartimentului de competiții interne (din 2005). A practicat jocul de rugby la nivelul diviziei A și B, la următoarele cluburi: „Constructorul” București 1970-1974; „Olimpia” București 1974-1982 avându-i ca antrenori pe D. Dumitrescu, Ed. Denischi și Al. Carnabel. Postul specializat de joc: aripă $\frac{3}{4}$. După încetarea activității competiționale, se remarcă în arbitraj, în perioada 1982-2005, fiind arbitru de cat. I; conduce peste 500 de întâlniri la toate categoriile de vârstă. Având această preocupare participă și absolvă, în 1985, stagiul de arbitri internaționali desfășurat la Praga. Este membru al Comisiei centrale de arbitri, al Comisiei statutului jucătorilor și al Comisiei de amenajare a terenurilor de joc. Funcționează și ca observator al FRR la competițiile interne.

SPÂNU, CRISTIAN (1979), n. în București. Licențiat al Facultății de ziaristică Hyperion din București ziarist de profesie, face parte din noul 2005 din cadrul Departamentului de Imagine și Comunicare al Federației Române de Rugby. Debutul în rugby s-a produs în anul 2000 la „Gazeta sporturilor”. Urmează o perioadă, de circa un an, la cotidianul „Ora” ca

redactor al unei pagini de actualitate sportivă. Imediat intră în lumea și activitatea rugbystică și mutarea în domeniul electronic, ca webmaster al site-ului www.rugby.ro singurul loc unde iubitorii sportului cu balonul oval pot afla. În aceeași perioadă se realizează și moderează emisiunea Club Rugby Sport Total. Vreme de aproape doi ani colaborează cu ziarul „Sport Total” un supliment săptămânal dedicat jocului dominat de semnul lui Hercule. Comentator autorizat al Jocurilor de rugby din campionatul intern și campionatele externe

STAN, BOGDAN (1968-1989), n. în București. A jucat la o singură echipă Rapid Metrorex., candidat permanent pentru prima echipă a țării. În noaptea de 21 spre 22 decembrie Bogdan a fost pe celebra baricadă de la Inter, printre gloanțe, el a adus atunci în mijlocul pieței camionul pe care s-a clădit rezistența baricadei. În cartea „Trage lașule” pe care a scris-o mama sa Elena Băncilă, se descrie cum a murit fiul său, împușcat de 2 ori. Pulooverul lui Bogdan plin de sânge este expus la Muzeul Militar, într-un spațiu dedicat special Revoluției. A fost răpus în fața Televiziunii Române în 1989. Erou al Revoluției din 1989.

STAN, CONSTANTIN (1969), n. în Poșta Cânlău Buzău. Polițist, ofițer MI. Postul specializat: jucător înaintaș și stâlp. Debutează în rugby în 1985 la CFR Buzău, avându-l antrenor pe C. Mogoș. Consacrarea o capătă în cadrul Clubului .Dinamo . (antrenori M. Paraschiv și C. Mihai) unde, din 1992, realizează: 4 titluri naționale, plus 2 la rugby în 7 și Cupa României. Jucător internațional, poziție în care își face debutul în 1990, având 25 de selecții în prima reprezentativă. Participant la Cupa Mondială din 1991. Maestru al sportului.

STANCU, VASILE (1956), n. în com. Mogoșani, jud. Dâmbovița. Este de profesie antrenor de rugby, absolvent al cursului de doi ani al IEFS (1986-1988), obținând categoria a III-a. Ca jucător de rugby a fost legitimat ca junior la Clubul .Grivița Roșie. (1971-

1975), avându-i antrenori pe L. Balcan și S. Weisenberg. Trece apoi la echipa de seniori, jucând până în 1986. A fost selecționat în echipa națională de juniori, participând în Cupa FIRA în 1974 și 1975 (Heidelberg și Madrid), realizând medaliile de argint. A mai jucat și în lotul de tineret contra Portugaliei (1976). Un an a fost și antrenor la echipa .Constructorul Feroviar. (1986-1987). Se dedică arbitrajului, absolvind școala de arbitri în 1986, obținând categoria I în 1990. În 1995 este .uns. arbitru internațional, absolvind cursurile de la Bordeaux (1991, 1992, 1993), Avignon . 1994 și Paris . 1996. A arbitrat la .Conferință Europeană., în Cupa FIRA, în jocurile de calificare pentru Cupa Mondială de rugby în 7, în Cupa Latină, jocuri de calificări în Cupa FIRA și în campionatul FIRA de juniori.

STĂNCULESCU DUMITRU – TITI - vezi Personalități

STĂNESCU, CONSTANTIN (1934), n. în Hasi-Keoseler (Bulgaria). Este de profesie inginer constructor, absolvent al Facultății de Construcții Feroviare în 1957. Debutează în 1946 în fotbal, în echipa de juniori a FC Argeș. Începe să joace rugby, sport care l-a

consacrat pe plan intern și internațional, în 1953, la .Locomotiva ICF., avându-l antrenor pe Telu Diamandi. Din 1955 se transferă la .Locomotiva Grivița Roșie., unde își aduce aportul ca jucător până în 1966, când se retrage din activitatea competițională. Postul său specializat de joc a fost

de mijloc la grămadă. Are în panoplia cu trofee 5 titluri de campion național, un loc I la CCE în 1964 și un loc II, tot în CCE, în 1962. Selecționat în echipa națională în 1957, joacă până în 1966 în 21 de întâlniri internaționale, dintre care de 4 ori împotriva Franței (având 2 victorii și 2 jocuri nule). Ajucat în turnee în Anglia, Spania, Belgia, Italia, Germania, Franța. Sporadic s-a ocupat și de antrenorat (categoria a IV-a), precum și de arbitraj. Din 1964 este Maestru emerit al sportului; a fost decorat cu .Ordinul Muncii. clasa a III-a. În perioada 1967-1968 a fost secretarul Clubului de rugby .Locomotiva Grivița Roșie..

STOENESCU, DAN (1933), n. în București. Este inginer constructor, fiind absolvent în 1956 al Facultății de Construcții în Transporturi. În rugby, debutează în 1952 la echipa din Divizia B, .Institutul de Transporturi . București, avându-l antrenor pe Telu

Diamandi. Post de joc: linia a II-a. În 1954 joacă în echipa de primă divizie .Locomotiva Grivița Roșie. (antrenori Gh. Pârcălăbescu și Viorel Morariu) unde, până în 1968, cucerește 8 titluri de campion național și câștigă CCE în 1964. A fost căpitan al echipei. Jucător internațional în perioada 1957-1958. Maestru emerit al sportului. A fost președintele comisiei de disciplină a FRR timp de 11 ani și membru al Biroului federal în perioada 1988-1994.

STOICA, ENCIU (1953-2003), n. în com. Cuza Vodă, jud. Călărași. Debutul în sport îl face în fotbal, la Clubul .Rapid., cu antrenorii Socec și Mihăilescu. Începe să joace rugby în 1971, în cadrul Liceului Industrial de Transporturi, avându-l ca antrenor pe Sergiu Weisenberger. În același an joacă la echipa de juniori, apoi la cea de seniori a

Clubului .Locomotiva Grivița Roșie. (antrenor V. Morariu), unde rămâne până în 1974. Se transferă apoi la .Știința. din Petroșani ca jucător-antrenor, unde activează până în 1979. Urmează ultimul transfer la "Dinamo" București, unde joacă până în 1986, avându-l antrenor pe I. Țuțuianu, cucerind și un titlu de campion în 1981. Postul de joc: flanker, linia a III-a. Este selecționat în echipa națională în 1973, în rândurile căreia joacă până în 1982 în 50 de jocuri internaționale. Joacă de 14 ori împotriva Franței, reușind 4 victorii. Cucerește de 4 ori Cupa FIRA (CE) în 1975, 1977, 1981, 1983, de două ori se clasează pe locul al II-lea, în 1978, 1979 și o dată pe locul al III-lea în 1982. Joacă împotriva echipelor din Anglia, Țara Galilor, Scoția, Irlanda, Argentina, Franța, Noua Zeelandă, Zimbabwe etc. Din 1977 este Maestru emerit al sportului. Din 1983 devine arbitru divizionar, iar din 1986, arbitru internațional, participând la 10 stagii de perfecționare în Franța. Membru al Biroului federal al FRR; a fost președintele comisiei medicale (1994-1998). Vicepreședinte al Clubului "Dinamo", cu atribuții în sporturile individuale și ale secției de rugby. Președinte al Comisiei Centrale de Arbitri (2000).

STOICA, CRISTOI ALEXANDRU (1977), n. în București. Debutază în rugby la Clubul "Steaua". Stabilizat în Italia, devine jucător profesionist, debutul făcându-l la echipa .Padova., o echipă din a patra divizie italiană.

Face apoi un transfer la echipa .Milan.. Inițial joacă pe postul de mijlocăș la deschidere, pentru ca apoi, datorită robusteții sale, să treacă pe postul de centru și aripă de trei sferturi. Titularizat în echipa Italiei în 1997 contra Irlandei, este curtat de renumite echipe din Franța (.Brive., .Toulon., .Perpignan.) și din Anglia (.Saracens. și .Harlequins.). Acceptă oferta echipei franceze .Narbonne. din prima divizie, unde joacă și astăzi. Este desemnat căpitanul acesteia. În anul 1999 a fost ales de mai multe ori în topul primilor 10 centri

mondiali. Este primul rugbyst român care joacă în .Turneul celor 6 Națiuni. în echipa Italiei, debutul său de jucător internațional fiind în anul 2000 în meciul contra Scoției, pe care a învins-o cu 34-20.

STRATON, GEORGE (1956), n. în com. Pârteștii de Jos, jud. Suceava. Economist, absolvent al Facultății de Studii Economice (ASE), promoția 1985. Debutază în rugby în 1971, ca junior, la echipa .Minerul. Gura Humorului (antrenor Emil Crișan).

Evoluează apoi, ca jucător, la echipele divizionare .Minerul. Gura Humorului (1976-1979, Divizia A) și .Știința. București (1981- 1989). După încetarea activității competiționale se dedică profesiei de bază, urmând o serie de specializări în marketing în SUA și în Germania (1993 și 1999) și de inițiere în evaluarea de active și patrimoniu (în țară, 1997). Este susținător de bază al activității rugbystice la nivelul copiilor și juniorilor, concretizat prin: dezvoltarea rugby-ului juvenil (băieți și fete) în zona Gura Humorului (pe plan material, selecție, pregătire, concursuri); participare activă la realizarea regulamentelor de desfășurare a activităților rugbystice la nivelul competițiilor pentru copii și juniori, după modelul altor țări; traducerea unor materiale din literatura tehnică de specialitate (Anglia, Franța) și difuzarea lor tehnicienilor; inițiatorul revistei-buletin .Dropgol. a FRR pe care a sponsorizat-o integral; inițiatorul .Programului național de educație și dezvoltare a copiilor (6-13 ani). prin metode specifice rugby-ului; sponsor al echipelor naționale de seniori și juniori. Om de afaceri, director și principal acționar, precum și redactor-șef la mai multe grupuri și case de editură. Membru al Biroului federal, vicepreședinte. Președintele Fundației pentru Educarea prin Sport a Tineretului (FEST). Patronul și inițiatorul apariției în presa rugbystică a revistei lunare .Rugby Magazin. și a săptămânalului .100% Rugby.. Vicepreședinte al FRR (2000). Președinte al FRR din anul 2001.

SUCHIANU, GHEORGHE-GUGHI (1924), n. în București. De profesie medic, absolvent al Facultății de medicină din București în anul 1952. Jucător de rugby pe postul de flanker, evidențiat prin circulația sa permanentă în spatele liniei de $\frac{3}{4}$,

prinderilor sigure în margine și placajelor hotărâte. Evoluează la cluburile bucureștene "Sportul Studențesc", "Constructorul", "Electrică" și "Proectantul". Pe lângă rugby practică cu succes, schiul alpin, fiind campion național și selecționat în echipa națională pentru JO din 1948 (Saint Moritz). Ca medic răspunde în România de starea de sănătate a lotului național de canotaj. Se stabilește în Spania din 1967, fiind angajat la Ministerul Sportului însoțind echipa de volei a Spaniei la JO din 1972; în calitate sa de medic mai are în preocupări sportive spanioli din natație și fotbal. Este fiul cunoscutului cinefil Suchianu, scriitor și comentator de prestigiu al acestui domeniu.

SUCIU, EDUARD (1952), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al CPOEF în 1997. Ofițer superior în M.Ap.N. Începe să joace rugby în 1970 ca junior la clubul *Steaua*, cu antrenorul Al. Penciu. Imediat este transferat în prima echipă

unde se consacră pe postul de mijlocăș la grămadă și realizează 10 titluri de campion până în 1986. Jucător internațional cu 15 prezențe în echipa națională. În intervalul 1986-1988 se transferă la *Gloria* București ca jucător-antrenor. Încetându-și activitatea competițională se dedică antrenoratului, pregătind echipa *Steaua* (1993-2001) unde câștigă un titlu național și echipa națională (1999-2000) unde cucerește Campionatul European în 2000. Maestru al Sportului (1978). Maestru Emerit al Sportului

(1987). Este distins și cu diverse ordine militare și diplome de merit și de excelență pe linie sportivă.

SUCIU, MIHAIL (1946-2004) n. în comuna Tătârlana, jud. Mureș. A început practicarea jocului de rugby la clubul „Flacăra” Târnăveni, ulterior numindu-se „Chimica” cu Valer Neacșa și cu prof. Iustin Șuteu. Înainte de a se dedica rugbyului a fost atlet (aleargă pe distanțe scurte și săritura în lungime – fund campion pe județ în 1964). Până în 1966 joacă rugby la „Chimica” după care satisfăcându-și stagiul militar la clubul „Steaua” joacă pentru acest club până în 1968, realizând un titlu de campion. Se transferă imediat la „Universitatea” Timișoara club unde cucerește titlul național în 1972 și unde a jucat până la încheierea carierei sportive. Jucător de mare travaliu, excelent sprinter SM a servit și sub culorile XV-lui României, titular al postului de aripă de $\frac{3}{4}$ constant. Joacă în meciul în care România a învins Franța cu 15-14 (1968) și în alte multe întâlniri internaționale. SM a dovedit și ca arbitru reale calități: corectitudine, interpretare ideală a regulamentului și respect față de jucători și public. Exponent al rugbyului transilvean SM a rămas un model de devotament pentru rugby. Este maestru al sportului.

SURMEI, BĂLAN MIHAELA (1981) n. în Iași. Absolventă în 2003 a Facultății de Agricultură a Instit. Agronomic „Ion Ionescu de la Brad”. Debutează în rugby în 1997, la echipa feminină „Frima” din Iași, unde joacă până în 2000 avându-i ca antrenori pe P. Florescu și L.

Vârșe. Preocupată de arbitraj, absolvă în perioada 2000-2007 Cursul de Arbitri și Academia de Rugby a FRR. Este singura femeie arbitru de rugby din România. Din anul 2000 arbitrează la toate nivelurile, atât în campionatul național cât și în partide internaționale. A terminat Masterul și se pregătește pentru susținerea tezei de doctorat în agricultură.

ȘERBAN, CONSTANTIN (1941), n. în com. Piuia Pietrii, jud. Ialomița. Este profesor de educație fizică, absolvent IEFS, promoția 1974. Debutază în box, la Clubul .Metalul., în 1959 (antrenor Z. Popazu și Gh. Zamfirescu), în 1962 se transferă la "Steaua" (antrenor Marcu Spakov). În 1963 abandonează boxul, trecând în secția de rugby a Clubului "Steaua" (antrenor Petre Cosmănescu), sport pe care îl practică până în 1976 și care i-a adus consacrarea și pe plan internațional. Realizează 6 titluri naționale. Selecționat în echipa națională în 1964, o slujește până în 1976, având 16 selecții, jucând de 5 ori împotriva Franței, câștigând o dată, dar devenind și campion european (FIRA). A practicat profesia de antrenor (categoria a III-a) doar un an, cu juniorii de la .Vulcan., secție pe care a înființat-o. Este membru în Comisia de apel al FRR. A fost ofițer superior (colonel) în MI răspunzând și de educația fizică. A fost decorat cu numeroase ordine militare. Preocupări deosebite pentru pictură. Maestru emerit al sportului.

ȘERBAN, GHEORGHE (1930-2006), n. în București. Inginer, absolvent al Institutului Politehnic din București în 1953. Debutază în rugby în 1946 la Clubul .RC 13. (antrenor Nicu Veluda), ulterior activând la cluburile .ASAS Ospățari. (antrenor I. Buzoianu), .Știința. și, din 1950 până în 1964, la Clubul .Grivița Roșie. unde capătă consacrarea pe postul de .stâlp., sub conducerea lui Gh. Părcălăbescu și V. Morariu. Câștigă 7 titluri de campion național și 2 Cupe ale României cu echipa .Grivița Roșie.. Tot cu acest club cucerește în 1964 Cupa Campionilor Europeni, după ce în 1962, tot în CCE, fusese finalist. Adversare i-au fost binecunoscutele echipe din Franța .Mont de Marsan. și .Béziers.. Jucător internațional în anii 1950 și 1951. După încetarea activității sportive, ocupă funcții la diferite întreprinderi și în Ministerul Industriei

Constructoare de Mașini, până la cea de director general. Maestru al sportului.

ȘIȘIU, NICOLAE (1954), n. în București. Tehnician principal (absolvent al Institutului de Studii și Proiectări Căi Ferate). Debutază în rugby în 1960 la categoria copii, apoi la juniori și seniori la Clubul .Grivița Roșie., avându-i antrenori pe C. Cocor și V. Morariu. Urmează o serie de transferuri la cluburile .Olimpia. și .Rapid. din București, .Metalurgistul. Cugir și .Petrochimistul. Pitești (transferuri efectuate în intervalul 1974-1986); a susținut peste 250 de jocuri în divizia națională. Selecționat în echipa națională de juniori, devine, în 1973, campion european FIRA. În 1968 promovează în arbitraj, trecând prin toate categoriile pe plan intern, categoria I obținând-o în 1988. În 1999 devine arbitru internațional, absolvind cursul internațional FIRA de arbitri, care îi oferă prilejul să arbitreze jocul Elveția . Andora pentru calificarea în World Cup 2003. A arbitrat peste 300 de meciuri (juniori, tineret, Divizia B, Divizia națională). În 1997 a fost antrenorul de juniori al Braziliei, țară participantă la CM de juniori de la Santiago de Chile. Are și preocupări de gazetar, fiind, în anul 2000, colaborator la ziarul .100% Rugby. și revista .Rugby Magazin..

TANOVICIANU, NICOLAE (1910-1975), n. în București. Jucător de rugby în deceniile .30-.40 la echipele "TCR" și "Stadiul Român". Are 8 prezențe în echipa națională. A jucat ca înaintaș, având o mare rază de acțiune și fiind un bun prinzător în margine. Profesor universitar. Erou în cel de-al II-lea război mondial, decorat cu ordinul .Mihai Viteazul..

TĂNASE, CONSTANTIN (1909-1996), n. în com. Roșu, jud. Ilfov. Diplomat în științele economice, absolvent al ASE. Începe să joace rugby la 19 ani (taloner) la Clubul "TCR". Jucător internațional în anii .30-.40, joacă cu echipa României împotriva

Franței, Germaniei și Italiei. Întreprinde turnee cu echipa de club în Franța și Italia jucând împotriva unor selecționate.

TĂNASE, ION (1924-2005), n. în com. Roșu, jud. Ilfov. Economist. Debutează în rugby la "TCR" unde evoluează din 1940 până în 1951, când se transferă la Clubul .Progresul Finanze Bănci.. Postul specializat este de fundaș. Căpitan al acestei echipe. Joacă

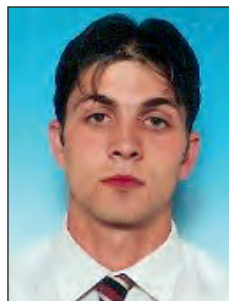
aici până în 1964, avându-l ca antrenor pe Șt. Bârsan.

TĂNĂSESCU, DUMITRU - vezi Personalități

TEODORESCU, IOAN (1936), n. în București. Inginer, absolvent al Institutului de Căi Ferate din București, în anul 1962. Debutul în rugby se produce în 1952, ca junior, la Clubul .Progresul Finanze Bănci. unde joacă până în 1958, și ca senior, sub

conducerea antrenorului Ștefan Bârsan. Se transferă apoi la cluburile .Constructorul . (1958-1960, antrenor C. Munteanu), .Știința. București (1960-1962, antrenor Dan Ionescu) și .Grivița Roșie. (1962-1970, antrenor V. Morariu) unde cucerește mai multe titluri naționale. Selecționat în reprezentativele de tineret și în cele de seniori, joacă în mai multe întâlniri internaționale, dintre care amintim jocurile din turneul în Belgia, din Cupa Păcii și cele cu Franța, Italia etc. În 1964 devine campion al Europei cu echipa .Grivița Roșie.. Din 1970 îmbrățișează profesia de antrenor la echipa de juniori (.Grivița Roșie.) și la .Rapid. București, echipă pe care o promovează în Divizia A. De asemenea, conduce cca 5 ani echipa națională de tineret. A fost decorat cu .Ordinul Muncii., . Medalia Muncii. și alte distincții profesionale. Maestru emerit al sportului.

TEODORESCU, IOAN (1976) n, la București. Profesor de educație fizică. Absolvent al Facultății de Educație Fizică și Sport din Cluj. Începe să joace rugby în 1992, ca junior, la clubul „Triumf” București. Traseul său ca jucător legitimat este următorul: în 1997 joacă

pentru echipa din Divizia „B” , „Consig”-Giurgiu. În 1998 se transează la clubul „Universitatea” Timișoara, unde joacă până în 2000, când se legitimează pentru „Universitatea” din Cluj antrenat de P. Motrescu pentru care joacă până în 2006, an în care se transferă la clubul „Contor Zenner” Arad, unde obține un loc II în campionatul național. Postul său specializat de joc este de aripă $\frac{3}{4}$. Jucător internațional, participă la CEN din 2001, 2002, 2003-2004 și 2005-2006. De asemenea, îl găsim ca jucător titular la CM U19 în 1995, la Cupa Mondială în Australia din 2003 și din Noua Zeelandă în 2007, totalizând aproape 40 de jocuri interțări. A îmbrățișat profesia de antrenor.

TEOFILOVICI, ALEXANDRU (1928), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent IEFS, promoția 1968. Jucător de rugby, înaintaș în linia I, pilier, își începe cariera sportivă ca luptător; venit la Clubul .CCA. ("Steaua"), este .preluat. de secția de rugby,

unde s-a consacrat definitiv. Cucerește, cu echipa acestui club, 3 titluri naționale și 5 Cupe ale României. O perioadă scurtă joacă și pentru echipa .Constructorul. București, pe care o și antrenează. Jucător internațional, are 22 de prezențe în prima echipă a României; jucând de 6 ori împotriva Franței, devine de 2 ori Campion al Europei FIRA. În perioada 1970-1972 este antrenor federal al FRR și antrenor al echipei naționale. Are intense preocupări publicistice, dintre care amintim anuare ale FRR și cărți tehnice cu caracter metodic: *Rugby . antrenament, exerciții, jocuri; Rugby . ghidul*

antrenorului și jucătorului; Rugby la copii și juniori. Maestru emerit al sportului. Din 1972 s-a stabilit în Canada.

Thau Christian (1946), n. în București. De profesie inginer energetic, absolvent al Institutului Politehnic, facultatea de energetică-termo în anul 1969; parcurge și doi ani la Inst. de Artă Teatrală și Cinematografică, secția operatorie; realizează un master (1982-1984) la Imperial College-Londra, secția Istoria Științelor și Tehnologiei. Jucător de rugby, la juniori la CS Școlar (antrenori Cornel Munteanu, Baras Alex și Vasile Constantin). Trece mai apoi la seniori, evoluând pentru cluburile "Progresul" Buc. (antrenori Ed. Denischi și C. Diamandi), "Politehnica" Buc. (antr. Fl. Tudorache), "Arhitectura" (antr. N. Pădureanu) și "Farul" Constanța (antr. M. Naca). Emigrând în Anglia joacă pentru clubul BBC Londra și apoi în echipa secundă a clubului "Saracens". A mai practicat atletismul ca aruncător de ciocan la CSS București (antr. Const. Spiridon), baschetul la clubul Voința-Junior (antr. Gelu Chiraleu) și scrima-spadă la clubul Progresul București. Cu mari înclinații și preocupări pentru gazetăria sportivă, este reporter operator la TVR, producător și redactor la BBC Londra secția română din 1978, producător și regizor la Secția Science BBC TV, reporter de rugby la ziarul Times și corespondent la Londra al Revistei Midi Olympique (10 ani). Mai ocupă și diferite funcții ca: redactor șef adjunct la revista Rugby Word-Post, redactor șef al revistei Kick off and Oval World și redactor de presă al Federației Britanice de Haltere al Federației Galeze de Rugby și al Federației Internaționale de Rugby (IRB) la CM din 1995 și 1999. A mai fost și producător executiv al programului TV al IRB Total rugby. A absolvit și examenul de antrenor de rugby (RFU), la Saracens, antrenor de categoria I antrenând echipele de juniori la clubul Penarth (Țara Galilor). Scrie cu teme despre rugby cărțile: Istoria Universală a Rugbyului și The Spirit of Penarth – 131 de ani de rugby pe malul

mării.

TINCU, VASILICĂ MARIUS (1978) n. în localitatea Vânători, județul Iași. Absolvent al liceului *Unirea* din Cluj și student în anul III al Facultății Educația Fizică și Sport din Cluj. A început practicarea jocului de rugby la vârsta de 15 ani, sub îndrumrea antrenorului

Tarcan Nicolae la clubul *CFR-UNIREA* Pașcani. Urmează apoi o legitimare la clubul *Universitatea-Cluj* (antrenor Ionescu Ștefan); devine jucător de rugby profesionist la următoarele cluburi din Franța: *Rugby Club Rouen*, antrenor Yanick Karl, *Rugby La Teste*, antrenor R. Antonin, Secțiunea Paloise (Pau), antrenor Torrossian A., *USAP* - Perpignan, antrenor Berrot Philippe. Postul specializat de joc este cel de taloner. Acumulează 15 selecții la lotul de juniori, 2 la lotul de tineret și 40 în prima echipă reprezentativă; a fost antrenat, în cadrul loturilor de antrenorii Al. Achim, L. Codoi, M. Paraschiv, J. Phillips, B. Charreyre. În anul 2000-2001 este declarat cel mai bun taloner, dar în anul 2003 cel mai bun marcator (încercări) și cel mai bun taloner, din campionatul francez. În anul 2002-2003 și 2005-2006 devine campion european cu echipa României. Participant în 1997 la Cupa Mondială de juniori și la Cupa Mondială de seniori din 1999, 2003, 2007 și 2011. Activează la echipele din Franța timp de 9 sezoane, în 2009 câștigând campionatul Franței cu echipa *U.S.A. Perpignan*, după o pauză de 54 de ani. Pentru echipa națională a României a înscris 14 eseuri.

TOADER MARCEL (1963), n. în com. Bărăganu, jud. Constanța. Debutază ca junior la Clubul "Farul", sub conducerea antrenorului Tr. Doiciu. Este selecționat în echipa națională de juniori care în Germania se clasează pe primul loc în Turneul Prietenia.. Urmează apoi titularizarea în echipa

națională de tineret. În 1982 este legitimat de Clubul „Steaua”, încadrat ofițer și titular în echipă. Mai activează scurt timp și la Clubul „Dinamo”. Postul său preferat a fost de aripă pe trei sferturi și fundaș, unde realizează mai multe titluri naționale. Selecționat în prima reprezentativă sub conducerea antrenorilor T. Rădulescu și V. Irimescu, participă în 1984 la turneul din Anglia, pentru ca apoi să joace împotriva Spaniei, Angliei, Țării Galilor, Franței și în cadrul primei Cupe Mondiale (1987, Noua Zeelandă). În 1990 face parte din Selecționata Europei unde, pe celebra arenă Twickenham, întâlnește o selecționată britanică, joc organizat de FIRA ca o acțiune de binefacere pentru FRR. În această selecționată au mai jucat românii N. Fulina, H. Dumitraș și A. Ciorăscu. Tot în 1990 pleacă, cu contract, în Franța, unde joacă până în 1998 cu mare succes. Maestru emerit al sportului. Întors în România devine om de afaceri, conducând societatea „Bleu Ciel” și două cluburi de fitness și gimnastică aerobică. Președintele Comisiei de Disciplină a FRR, din 2011.

TODERASC, PETRIȘOR (1980) n. în Iași. Este profesor de educație fizică. A început să joace rugby din 1991 ca junior la „CSS Unirea” din Iași, avându-l antrenor pe L. Vârșe. Devenind senior joacă pentru echipele „Poli-Nena” Iași, iar din 2000 se transferă la clubul

„Farul” din Constanța, antrenor fiindu-i M. Naca. Postul său specializat de joc este de pilier în care poate evolua atât pe partea stângă cât și pe partea dreaptă. Ca jucător internațional a debutat, în anul 2000, la Benevento, împotriva Italiei. A îmbrăcat tricoul echipei reprezentative de 50 de ori, fiind și participant la Jocurile din Cupa Mondială în edițiile din 2003 și 2007 ca un jucător de bază (a marcat chiar o încercare, în CM din 2003, echipei Australiei, campioana mondială în aceea ediție). Este un jucător de mare forță (185 cm și 116 kg) câștigând toate testele la ridicarea halterelor. Joacă în Franța din anul 2004, ca rugbyst profesionist, la cluburile „

Oyanax” și „Brive”.

TOFAN, IONUȚ (1977) n. în București. Începe să joace rugby la clubul „Triumf” din București la vârsta de 12 ani. Postul său de mijlocăș la deschidere și l-a consacrat definitiv la clubul „Steaua” unde câștigă și titlul național. A mai jucat pe postul de centru și este și un foarte bun transformer și realizator remarcabil (în jocul decisiv de calificare pentru Cupa Mondială din 2003, a marcat 32 de puncte din cele 67 înscrise de România împotriva Spaniei). A fost medaliat cu bronz în 1996 la Campionatul Mondial U 19 de la Brescia. A fost component al echipei României U 21 și România A. A participat la Cupa Mondială în trei ediții (1999 – Marea Britanie-Franța, 2003 – Australia și 2007-Franța). Câștigă de două ori Cupa Europeană a Națiunilor (2000 și 2002). Adună în prima reprezentativă peste 60 de selecții.

TONIȚA, OVIDIU (1980) n. la Bârlad. La 17 ani începe să practice jocul de rugby la „Rulmentul” Bârlad. Rugbyst extrem de puternic (195 cm și 105 kg), excelent apărător și un bun jucător de suport. Participant constant la jocurile primei reprezentative, debutează ca titular în anul 1999 împotriva Olandei. În 1999 a făcut parte din echipa României pentru Cupa Mondială (Marea Britanie-Franța) când încă nu împlinise 20 de ani, fiind unul din cei care promiteau. La ediția din 2003 (Australia) a fost vicecapitanul echipei României. De asemenea, a participat și la edițiile din 2007 (Franța) și 2011 (Noua Zeelandă) a Cupei Mondiale. Postul său specializat de joc este cel de închizător (nr.8). Câștigă cu echipa României, Cupa Europeană a Națiunilor (2003), învingând Rusia cu 23-12 și Georgia cu 19-6. Remarcat într-un meci test România – Franța, în anul 2000 se transferă în

campionatul francez, ca jucător profesionist la clubul „Grenoble” (2000-2002), urmând „CO Biaritz” (2002-2004) și „USA Perpignan”. Are peste 45 de selecții în prima reprezentativă a României.

TOPORAN, CRISTIAN
(1969-1989), n. în București. Jucător de rugby al Clubului . Energia. București. Erou al Revoluției din 1989.

TUDOR, GEORGE (.AHOE.)
(1925-1992), n. în București. Antrenor de rugby cu preocupări deosebite în depistarea și pregătirea copiilor și juniorilor. Fost jucător la .Locomotiva CFR. și . Locomotiva PTT (fundaș) între anii 1947 și 1952.

A fost antrenor al echipei de juniori a CFR-ului, furnizând primei echipe și lotului național numeroși jucători de valoare, precum și antrenor al echipei naționale de juniori. A desfășurat o foarte utilă activitate de propagandă în sprijinul rugby-ului, având și o prezență publicitară în revistele Luceafărul, Flacăra și în presa sportivă de specialitate. A cultivat poezia, fiind numit de George Bacovia un sonetist de clasă europeană. Cartea *Sub semnul lui Hercule* (1976) e dedicată rugby-ului și sportului românesc, în general. Istoricul literar Marian Popa, profesor universitar în Germania din 1973 îl califică pe T.G. în *Istoria Literaturii Române* apărută la Buc. în 1999 drept unul dintre cei mai renumiți scriitori români din generația lui. T.G. figurează în cărțile de școală. T.G. a făcut parte din generația de scriitori și sportivi, ai unui timp convulsionat și catastrofic, o generație care a intersectat două razboaie mondiale, unde delimitarea, fronda, contestatarea și negativismul juvenil, au fost principalele atitudini. T.G. a fost un personaj insolit și memorabil al boemei literare și artistice bucureștene, cu un comportament liber și

sfidător, poet refuzat de societate, care nu s-a sfîșit să-i întoarcă și el spatele, s-o sfideze ori s-o violenteze. T.G. a iubit rugbyul pentru senzația de independență și de forță pe care o oferă, pentru fair-playul scris și nescris pe care-l presupune. Copilăria realistă, prozaică T.G. și-a petrecut-o în cartierul muncitoresc, revoluționar și rugbystic al Griviței. T.G. a fost poetul nerelevat la timp al deceniului 1950-1960, unul dintre cei mai buni ai acestei etape, când însă s-a și retras în el însuși ca un arici. În triada formativă a poetului T.G. (Călinescu, Baladele Singaporene, rugbyul) acesta din urmă ocupă un loc sărbătoresc. Acest Sport pentru T.G. e capabil de a modela nu numai fizicul ci și spiritul practicanților săi. Rugbyul a fost pentru autorul „Imnurilor Olimpice” mai mult decât o încercare a mușchilor, un examen total, un substitut al vieții: „Lupta în teren mi-a oțelit și mi-a disciplinat, deși unora nu li s-ar părea, spiritul. Ca modestie socială, m-am simțit întotdeauna un om de echipă. Ca spiritualitate, un subordonat și-un năstrușnic. Rugbyul, sportul pe care l-am îmbrățișat, este cea mai covârșitoare metaforă a acestui trio de structură: cu momente fixe de joc, monumentale, precum viaductul grămezii, dar și cu fermecătoare derută, cum sunt șarjele impetuoase și eseurile sfâșietoare”. Cărțile sale numeroase: „Legenda cerbului”, „Balade, „Veverița de foc”, „Copacul descătușat”, Baladele Singaporene, Dacica, Olimpia etc., marchează o victorie patetică asupra timpului prin cuvânt. Este trimis la JO de la Munchen (1972) și la Los Angeles (1984) unde ne-a reprezentat la lucrările pe tema Sport și Cultură. Din poezia sa „Rugbyst am fost” desprindem câteva strofe fragmentar. „Rugbyst am fost și din placaj, adese, Pământul m-a respins ca pe-un resort, Și-abia acum începe să m-apeze. Adevărata moarte: gata, sport! / Am sărutat, precum Anteu pământul, De atâtea ori și iar în spic crescui..., De-acum, destul. Când l-oi pupa, mi-i gândul, C-am să rămân etern la pieptul lui.- Atlet superb al Nikei-Somotraci, La-ntrecere, Te-mpintenai, ușor, Cu ciutele, Cu vântul, Cu copacii, Cu Hermes – cel cu aripi la picior. / O ani frumoși! O, ani bărbați, adio. V-ați stins și voi cum tot ce-i neperen, O, primăvara mea n-oi mai trăi-o!, Mi-aplec sub iarnă rugul meu de zeu!”. Tot lui Tudor George îi datorăm și excepționala poezie „La o calificare”, dedicată

calificării echipei de fotbal a României la Campionatele Mondiale din Mexic. Iată doar finalul poeziei: „Salut, deci, cerul mândrei Portugalii, Elveției îi-nchin al meu salut, Și Greciei îi mângâi portocalii – Stindardul țării mele îl sărut».

TUDORI, MARIAN ALEXANDRU (1978) n. în București. Profesor de educație fizică. Începe să joace rugby de la vârsta de 11 ani la clubul „Steaua”, ca junior sub îndrumarea lui R. Durbac, pe postul de aripă pe $\frac{3}{4}$. Ca senior are un traseu al legitimărilor la

cluburile „Steaua”, „Universitatea”- Timișoara, „Universitatea”-Cluj, „Dinamo”-București și apoi cu statut de jucător profesionist la cluburile „Casino di Venezia”, „Peirorade”, „Pontarlie”- Rouen. Datorită profilului său somatic deosebit (197 cm-105 kg) joacă cu succes pe postul de flanker. Pe plan internațional are prezențe în Cupa Mondială de juniori (1997), iar pentru echipa națională de seniori adună 45 de selecții, fiind și participant la 2 ediții din Cupa Mondială (2003 Australia și 2007 Franța).

ȚAȚA, VASILE (1950) n. în Timișoara. Bacalaureat. Absolvent al Școlii Naționale de Antrenori în 1980. Începe să joace rugby în 1962 la Școala Generală din Pantelimon, având-o antrenoare pe Mariana Lucescu. Este transferat în 1963 la „SS2”, unde cucerește un titlu național, jucând tot sub conducerea lui Mariana Lucescu până în 1969. Între 1969-1982 se află sub culorile clubului „Steaua” unde sub supravegherea antrenorilor P. Cosmănescu, A. Mateescu și R. Durbac cucerește 7 titluri naționale și 7 Cupe ale României. Selecționat în echipa națională de juniori în 1969, ocupă cu aceasta locul 3 în C.E. Tot în 1969 este selecționat în prima echipă reprezentativă jucând împotriva Franței, Argentinei, Cehoslovaciei și a altor selecționate naționale. Îmbrățișează profesia de antrenor. În perioada 1982-1984 antrenează echipele de divizia B „Rulmentul” Alexandria, „Petrochimistul” Pitești și echipa din Focșani. Este maestru al sportului.

ȚENESCU, DRAGOȘ (1920-1973), n. în București. A fost mecanic și antrenor de rugby; jucător în anii 40-50. A jucat pe $\frac{3}{4}$ pe post de centru la echipa . Rogifer. (.Metalul. . .Gloria.) . București și .CFR.. Jucător internațional. Ca antrenor a pregătit echipa de juniori a Clubului .Metalul., furnizând numeroși jucători de valoare primei echipe sau altor echipe divizionare, precum și echipei naționale. A pregătit o perioadă scurtă echipa de primă divizie din Bârlad, echipa .Energia. de la Ploiești și .Metalul., din Oltenia.

ȚIBULEAC, MIHAI (1938-2002), n. în Chișinău (azi în Republica Moldova). De profesie este inginer, absolvent al Institutului Politehnic, Facultatea de Exploatare a Materialului Rulant de Cale Ferată, în 1962. Debutează în rugby în 1955, în echipa de juniori a Clubului .Locomotiva Grivița Roșie. (antrenor Tudor George). Joacă până în 1957, când trece în echipa de seniori a aceluiași club, unde este antrenat de Gh. Pârcălăbescu și V. Morariu. Joacă pentru această echipă până în 1973, cucerind 7 titluri de campion național și ocupând primul loc în CCE în 1964 (și un loc II în 1962). Posturile specializate: centru, aripă și fundaş, fiind și un foarte bun apărător și transformer. Este selecționat în echipa națională în 1957, participând la 11 jocuri interțări (Franța, Italia, URSS, Anglia, Germania, Cehoslovacia). Maestru emerit al sportului. Expert în material rulant și transporturi, în Ministerul Transporturilor.

ȚUȚUIANU, ION (1939), n. în com. Bordușelu, jud. Ialomița. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS în 1970. Debutează în rugby în 1953 la echipa „Vulcan” București, avându-l ca antrenor pe Dragoș Țenescu, unde joacă până în

1958. Se transferă la Clubul „Metalul” București din Divizia A, unde timp de un an (1958-1959) se pregătește cu Toma Moldoveanu. Echipa unde s-a consacrat a fost însă „Dinamo” București; începând cu 1959 până în 1971 îl are aici antrenor pe Dumitru Ionescu (Titi) și cucerește două titluri naționale și CCE în 1967. Postul său specializat a fost în linia a II-a și în linia a III-a închidere. Din 1971 până în 1973, joacă în Franța, în echipa de liga a II-a .Mauleon., cu care promovează în prima ligă, fiind decretat al zecelea jucător din Franța pe acest post. Se reîntoarce în 1973 la ”Dinamo”, unde mai joacă până în 1974, când își încetează activitatea ca jucător de performanță. În 1960 este selecționat în echipa națională, unde până în 1973, sub conducerea antrenorilor N. Pădureanu, Al. Teofilovici și V. Morariu, este prezent în 37 de întâlniri, jucând de 10 ori împotriva Franței, câștigând de 2 ori la București. Își începe profesia de antrenor în 1973 la ”Dinamo” București, unde activează până în 1987, câștigând cu această echipă două campionate naționale. În perioada 1987-1989, antrenează echipa .Contactoare. din Buzău, din Divizia A, cu care câștigă Cupa României. În 1989- 987 *Rugby* 1991, pregătește echipa de Divizia B . Energia. București, apoi, în perioada 1992-1993, echipa .Gloria. București, pe care o promovează în Divizia A. În anii 1993-1994, îl găsim antrenor în Franța la echipa de liga a II-a . Saumur.. Din 1994 se ocupă de destinele echipei .Metrorex., pe care a promovat- o în Divizia Ași ale echipei .Precizia. Săcele din 1999. Într-o foarte scurtă perioadă de timp (1988-1989) a fost și antrenor al echipei naționale de seniori. A participat la toate stagiile de perfecționare pentru antrenori, efectuate în țară de către FRR. A fost membru al Biroului federal în 1980 și din 1998 îl găsim din nou prezent ca președinte al comisiei de relații cu comitetele regionale. Din anul 1999 este numit antrenorul primei reprezentative. Este Maestru al sportului și Maestru emerit al sportului iar din 1983 și Antrenor emerit.

UDREA, CONSTANTIN (1933), n. în București. De profesie proiectant; a urmat 3 ani cursurile Institutului Politehnic (Facultatea de mecanică, promoția 1955) și a absolvit Universitatea politică și de conducere profesională în 1978. Debutază în rugby în 1947 la Clubul .Metalul. București (antrenor Toma Moldoveanu) și joacă pentru această echipă până în 1967 (pe postul de aripă de trei sferturi) când se retrage din activitatea sportivă de performanță. Îmbrățișează activitatea de arbitru divizionar A din 1967, pe care o slujește foarte bine, până în 1988, în peste 400 de jocuri. A fost și arbitru internațional, absolvind în 1971 stagiul de la Bordeaux (cursul FIRA), oficiind în circa 14 întâlniri internaționale. A fost membru în Biroul federal al FRR din 1990 și președinte al Comisiei centrale de arbitri. Activează din 1993 în FRR ca secretar federal adjunct și președinte al Comisiei de competiții. Se ocupă de legitimări și de evidența activității rugbystice, omologări de terenuri, regulamentele competiționale și clasamentele tuturor categoriilor (Divizia națională, A și Juniori republicani).

UNGUREANU, NICOLAE (1967), n. în Vărăști, jud. Giurgiu. Profesor de educație fizică, absolvent al ANEFS, promoția 1996 și a masteratului în educație fizică și sport în 2006(antropologie motrică). Este în anul III de doctorat, la Universitatea din Pitești. În

anul 2007 este numit secretar general adjunct la FRR și director de dezvoltare al FRR. În cadrul acestor funcții devine manager al echipei naționale U17 și al Selecționatei Bucureștiului, la care se adaugă cea de director de securitate al turneului IRB Nation Cup 2007. Începe să practice jocul de rugby în anul 1982 la Clubul „Dunărea” Giurgiu, avându-l antrenor pe Andrei Anghel. După terminarea junioratului și satisfacerea stagiului militar, joacă

tot la „R.C Dunărea”- Giurgiu în divizia B, promovând în divizia A(1988-1990). Urmează o serie de transferuri: „Gloria” București(1991-1992), „R.C Grivița”(1993-1995), unde în 1994 cucerește titlul național, „Dinamo” Buc.(1995-1998), unde realizează un loc 2 în 1996 și un titlu de campion și Cupa României în 1997; în perioada 1998-1999 se întoarce și joacă pentru „R.C Grivița”; urmează o nouă legitimare pentru clubul „Sportul Studentesc”(1999-2005); în intervalul 2005-2007 îl găsim ca jucător al clubului „Steaua” unde cucerește titlul național în 2006 și un loc de vicecampion în 2007. După 2007 se legitimează și joacă pentru Clubul „Olimpia” București. Component al echipei naționale de rugby în 7 și de tineret. Este antrenor cat. I. În FRR, din anul 2006 este numit director regional de dezvoltare (copii și juniori). În IRB are preocupări ca educator formator de instructori de rugby. Ambasada SUA îi acordă în 2006 o diplomă de excelență pentru funcția de MPG Security pază și protecție, ambasador SUA (2005-2006.).

VALERIU, EMANUEL . vezi Personalități

VASILICĂ, IOAN VIOREL (1947) n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS în 1973, cu specializarea rugby. Practică jocul de rugby de la vârsta de 13 ani și are satisfacții începând de la nivelul junioratului, promovând în lotul național. Însă cele mai mari satisfacții le are ca senior legitimat la clubul „Steaua”, unde realizează un titlu de campion. Din 1974 apare în postura de arbitru unde se remarcă în mod deosebit, oficiind în țară mereu la meciuri hotărâtoare, cu brio, dar și peste hoatare. În 1991 a fost delegat în colectivul de arbitri care au oficiat la Cupa Mondială – fiind primul „cavalier român” care a arbitrat la CM (jocurile programate la Cardiff, Dublin și Edinburgh). Din anul 1991 a plecat în Portugalia în calitate de cadru didactic, continuând să arbitreze până în anul 2000 în Portugalia. Participă la numeroase cursuri de perfecționare în perioada 1980-1991: Bordeaux, Agen, Auch, Paris. A fost un arbitru cinstit cu toți factorii cu care a intrat în contact – jucători, antrenori, conducători, cât și cu el însuși.

VĂRZARU, GHEORGHE (1960), n. în com. Negrești, jud. Constanța. Jurist și economist, absolvent al Facultății de Drept Comercial. Începe să joace rugby în 1976, la Năvodari (antrenor Petrică Lungu), apoi la CSS nr. 2 din Constanța, sub îndrumarea antrenorului Traian

Doiciu. După trei ani este preluat la echipa de primă divizie „Farul”, unde joacă până în 1982, perfecționându-și calitățile de jucător cu ajutorul antrenorului profesor M. Naca. Postul său specializat a fost de aripă trei sferturi. Din 1982, se transferă la CS „Steaua”, unde cucerește 7 titluri naționale și are numeroase întâlniri tradiționale cu selecționata armatei franceze. Cu echipa națională de juniori a obținut rezultate notabile. Jucător cu o mare viteză de deplasare, este selecționat în prima echipă reprezentativă în 1980, debutând la Dublin împotriva Irlandei (13-13). Are 30 de participări în echipa națională de seniori, jucând împotriva Franței (de 2 ori), Noii Zeelande, Italiei, URSS, Spaniei ș.a. Realizează cu echipa, performanțe deosebite în CE (Cupa FIRA), clasându-se pe locul I în 1981 și 1983, pe locul al II-lea în 1984 și pe locul al III-lea în 1982 și 1987. În perioada 1991-1993 joacă la echipa . Saumur. (Franța), apoi revine la „Steaua” cu a cărei echipă ocupă locul II în C n. în vârsta de 33 de ani renunță la rugby-ul de performanță devenind om de afaceri; nu întrerupe însă legătura cu acest sport, deoarece se află în conducerea secției de rugby a Clubului Steaua fiind unul dintre principalii sponsori al acestei secții. În intervalul 2001-2009 este vicepreședinte al FRR. Maestru Emerit al Sportului.

VĂTU, MIRCEA (1943) n. în București. De profesiune inginer, absolvent în 1967 al Institutului Politehnic București – Facultatea de Metalurgie. După terminarea studiilor ocupă diverse funcții în specialitatea sa ca expert și apoi ca director al Centrului

de Perfecționare al Metalurgie (SC ICEM S.A). În tinerețe a practicat atletismul (proba de viteză) dar din 1964 se dedică jocului de rugby, fiind legitimat, în diverse perioade la cluburile „Dinamo” (1964-1967), „Gloria” (1967-1973), „ASE”, (1973-1975) fiind pregătit, printre alții, de antrenorii: D. Ionescu, T. Moldoveanu, I. Buzoianu, M. Naca și Gh. Fugigi. Abandonând activitatea competițională, devine arbitru, unde în intervalul 1974-1993 a arbitrat peste 300 de jocuri în campionatul național, la toate categoriile de vârstă. Ca arbitru internațional participă la cursurile de perfecționare de la Bordeaux (1982) și Berlin (1988). În cadrul FRR a ocupat diverse funcții: membru al Biroului Federal, vicepreședinte al Asoc. Municipale de Rugby București (AMRB) și președinte al comisiei de competiții, secretar al comisiei centrale de arbitri, membru al comisiei de transferări și pentru statutul jucătorului a FRR. Implicat și participant activ în realizarea sau actualizarea tuturor regulamentelor FRR, și a lucrărilor privind organizarea competițiilor de mini rugby, pentru R 8, 10, 12 și 14. Din 1994 a participat la organizarea și desfășurarea cursurilor de formarea arbitrilor în București iar din 2007 și la nivel național. În anul 2000 a ocupat funcția de manager al echipei naționale în Cupa Națiunilor.

VELUDA, PETRE (1944) n. în București. Inginer. Debutul în rugby se produce în 1960, legitimat fiind la clubul „Grivița Roșie” sub supravegherea antrenorilor T. George, Gh. Pârcălăbescu și V. Morariu. Joacă pentru acest club timp de 17 ani (1960-1977) cucerind 5 titluri de campion național. Jucător internațional, fiind prezent în echipele naționale de juniori (1962), tineret 1966 și 1967 și de seniori. În prima echipă reprezentativă în intervalul 1967-1970 joacă împotriva echipelor Italiei, Franței (de 2 ori), Portugaliei, Poloniei, Cehoslovaciei și Germaniei la care se adaugă încă multe jocuri internaționale intercluburi. Postul său specializat de joc este cel de înaintaș în linia a-II-a și închizător. Maestru Emerit al Sportului.

VELUDA, RADU (1927-1973), n. în București. Pictor grafician, absolvent al Institutului de Arte Plastice. Nicolae Grigorescu., în anul 1951. Autor de coperte și postere cu caracter sportiv premiate la marile expoziții. Jucător de rugby aripă pe linia de 3/4, dotat cu o viteză și o forță de pătrundere neobișnuite. Legitimat la cluburile RC 13, .Electrica. și .CCA. („Steaua”), unde s-a consacrat definitiv, sub conducerea antrenorilor E. Sfetcu, Al. Argeșiu și P. Cosmănescu, multiplu campion național. Jucător internațional, a făcut parte din echipa României care s-a deplasat la turneul din Anglia în 1954. Dispare prematur din viață. Maestru al sportului.

VICOL, FLORIAN (1929), n. în Chișinău (astăzi Republica Moldova). Funcționar bancar. Practică boxul în perioada 1944-1948 la Centrul Școlar ANEF, pentru ca începând cu 1948 să se dedice rugby-ului, pe care îl slujește până în 1970, pe postul specializat de stâlp. Joacă, în tot acest interval, doar la Clubul .Progresul. București (antrenori Șt. Bârsan, Wardella și C. Diamandi). S-a făcut remarcat prin forța sa ieșită din comun și jocul său sobru. În anii .60 are 2 selecții în echipa națională.

VIDRAȘCU, PAUL ION - vezi Personalități

VIOREANU, MIHAI HORIA (1974), n. în Făgăraș. Medic, absolvent al UMF Timișoara, specializarea kinetoterapie. A practicat atletismul și handbalul. Debutază în rugby în 1986, la Rugby Club Brașov (antrenor V. Soporan). Ca senior, are o evoluție care a fost remarcată la .Universitatea. Timișoara. Debutul

internațional se produce în 1994, având peste 20 de selecții la lotul național. Este participant la CM din 1999 și câștigător al Cupei Europene a Națiunilor în 2000. Post specializat de joc: aripă și centru pe 3/4 și fundaș. Jucător de rugby profesionist, este legitimat la Clubul .De la Salle Palmerston. din Dublin.

VIZITIU, PAVEL (1934) n. în comuna Hermeziu, jud. Iași. Profesor de educație fizică, absolvent în 1958 al Facultății de Educație Fizică și Sport din Iași. Își face debutul, în rugby, destul de târziu, în 1955 la echipa „Știința” Iași, avându-l ca antrenor pe V.Ghidinci, după

ce a fost jucător de fotbal și handbal în 11 la nivel județean. Jucător divizionar A (1955-1957) joacă până în 1966 când se retrage din activitatea competițională ca jucător, dedicându-se profesiei de antrenor, pregătind pe rând echipele „Agronomia”, „Politehnica”, „Tepro”, „Liceul metalurgic” toate din Iași. A fost selecționat în prima echipă reprezentativă a țării. În decursul celor 10 ani ca jucător și 36 ani ca antrenor a descoperit și format mulți tineri talentați ca Gh. Dobrotă, Rosenberg, M. Hutanu, Spiratos, Chifan, Crișan și alții fiind unul din cei mai longevivi antrenori din rugbyul românesc. Este pensionar și component al Ligii Suporterilor echipei Poli Agro-Unirea –Iași.

VLAD, GABRIEL (1969), n. în București. Lăcătuș mecanic. Debutază în rugby în 1979 ca junior la Clubul .Grivița Roșie. cu antrenorul Nicolae Vizitiu. Din 1986 se transferă la echipa de seniori a aceluiași club unde, sub conducerea antrenorilor V. Morariu, R. Demian, joacă

până în 1993, realizând și un titlu național. În perioada 1994-1996 îl găsim sub culorile Clubului „Dinamo” (antrenor M. Paraschiv și C. Mihai) unde, din nou, câștigă un titlu național. În 1996 joacă în

Franța la echipa .Puch., pentru ca în intervalul 1997-1999 să fie legitimat la Clubul .Narbonne., ocupând locul V în campionatul francez profesionist. Din anul 2000 joacă din nou în țară pentru RC „Grivița”. În echipa națională este selecționat în anul 1991, realizând peste 45 de selecții. Participă la două ediții de CM în 1991 (Franța) și 1995 (Africa de Sud). Joacă împotriva Franței de 4 ori, cucerind o medalie de bronz în CE (FIRA). Maestru emerit al sportului.

VRACA, GEORGE - vezi Personalități

VULPE, GEORGE (1936-2003), n. în com. Stâlpeni, jud. Argeș. Inginer, absolvent al Institutului Politehnic, Facultatea de Transporturi, în 1960. Lucrează în MTT în Departamentul navigației (1960-1971) și este consilier în Consiliul Economic de pe lângă

Consiliul de Stat al României (1971-1989) și director al Regiei de navigație pe Dunăre (1989-1999). În perioada 1986-1988 a fost vicepreședintele FR de Volei. Atras de fenomenul rugbystic încă din anii .60, activează în FRR, în Comisia de disciplină și ca președinte al Comisiei de istorie și statistică până în anul 2000. Colaborator la ziarul .100% Rugby. și la revistele de specialitate .Rugby Magazin. și .Rugby Info., devine membru în colegiul de redacție al acestora. În anul 2001 întocmește palmaresul echipei naționale de rugby. Are cea mai mare colecție de fotografii, ziare, reviste, programe și articole din domeniul rugby-ului.

WARDELLA, VICTOR (1930-2006), n. în București. Este profesor de educație fizică, absolvent al ICF, promoția 1953, prima promoție cu specializarea rugby. Debutază în rugby în 1945, fiind legitimat ca junior la Clubul .RC 13. și .CAM.. În

1948 este promovat la categoria promoție la

Clubul .ASAS. și în 1950 la categoria onoare la Clubul .Locomotiva. PTT. I-a avut printre primii antrenori pe I. Anastasiade, Gusti Fanella, Fery Covaci și Telu Diamandi. După absolvire este repartizat la Galați, ca asistent la Institutul Politehnic (mecano-naval) și Institutul Agronomic, unde, în 1989 *Rugby* paralel, este antrenor de rugby la divizionara B .Știința. Galați. În 1956 este transferat la CNEFS, ca antrenor de stat pe lângă CMEFS București, unde în principal răspunde de activitatea rugbystică din Capitală (secții, campionate, cursuri de arbitri și instructori, selecția juniorilor, organizarea de tabere ale FRR, regulament etc.). Se ocupă în continuare de antrenorat, aducând echipa .Petrolul. Ploiești în fruntea seriei Diviziei B. Din 1958 este transferat la CS .Progresul. București și antrenează echipa din Divizia A și pe cea de juniori. În 1961 este numit vicepreședinte, apoi președinte al Clubului .Olimpia., unde timp de 15 ani se ocupă de mărirea numărului de secții și a valorii acestora prin legitimarea unor sportivi de nivel olimpic, dar și de îmbunătățirea bazei materiale. În 1976, la CMFES și ca șef al secției tehnice, se ocupă de coordonarea celor 34 de comisii pe ramuri de sport și de activitatea competițională de rugby la nivelul copiilor și elevilor. Ca antrenor federal a condus timp de 11 ani, din punct de vedere tehnic, toate cantonamentele și taberele de juniori și tineret ale FRR. A făcut parte în nenumărate rânduri din colectivul de antrenori al echipei reprezentative de seniori alături de I. Buzoianu, N. Pădureanu, Gh. Pârcălăbescu. Ca arbitru, timp de peste 25 de ani a condus meciuri în campionatul intern și internațional, în 1960 fiind promovat arbitru internațional FIRA. În 1956, absolvă cu brio cursul de antrenori organizat de FIRA și este desemnat membru al Comisiei tehnice FIRA. Încă din 1946 activează în Comisiile de competiții, disciplină, arbitri și antrenori ale FRR și ca președinte al Colegiului central de antrenori. A fost membru al Biroului federal al FRR. Pentru bogata sa activitate a fost distins de 3 ori cu . Ordinul Muncii. clasa a II-a și cu .Ordinul Merite Sportive.. Este stabilit în Germania, din 1980.

WITTING, THEODOR (1937), n. în București. Inginer constructor, absolvent al Institutului de Construcții, în 1967. Debutază în rugby în 1951, la echipa .Metalul. București, avându-l drept antrenor pe Toma Moldoveanu. Joacă la această echipă până în

1955, după care urmează o serie de transferuri la echipele .Constructorul. București (1955-1956), .ASA. Ploiești (1959), .Grivița Roșie. (1959-1961), .Rapid. București (1961-1963), cucerind un titlu național de juniori în 1955 și beneficiind de instruirea făcută de reputați antrenori ca Dumitru Ionescu (Mitică), Nicu Popa, Viorel Morariu și Gh. Pârcălăbescu. Realizează o frumoasă carieră ca arbitru, din 1955 până în 1985, perioadă în care a fost cel mai bun arbitru de rugby din România. Din anul 1969, în urma examenului FIRA, devine arbitru internațional, post pe care l-a onorat cu competență. Conduce comisia de arbitri a FRR, în funcția de președinte al acesteia, din 1971 până în 1995, îmbunătățind regulamentele de arbitraj, activitatea corpului de arbitri și promovând noi arbitri în competițiile interne și internaționale. A fost membru al biroului federal al FRR. A participat la toate simpozioanele de specialitate. A lucrat ca inginer proiectant la ISPH București.

WUSEK, MIHAI (1938-2008), n. în București. Maistru electrician și antrenor de rugby. La vârsta junioratului, în anul 1954, debutează ca rugbyst la Clubul .Locomotiva Grivița Roșie. (mijlocaș la grămadă) avându-l antrenor pe Tudor George (.Aho.). Se transferă în

1957 la echipa de seniori, pe postul de centru-trei sferturi, antrenat de Gh. Pârcălăbescu. Acumulează 10 titluri de campion național, un titlu de campion european (1964) și un loc II, tot în CCE (1961). Din 1969 până în 1973, joacă în Franța, la echipa de primă Ligă .La Voulte Sportif., cucerind cu această

echipă campionatul Franței în 1969. În perioada 1973-1983 activează la echipa .Chartres., devenind din 1985 antrenorul acestei echipe. Jucător internațional, cu 35 de prezențe în echipa națională și cu 9 jocuri împotriva Franței (3 jocuri și 2 egalități). A fost titular al echipei naționale timp de 10 ani contribuind substanțial la obținerea unor victorii care au condus la câștigarea Cupei FIRA și afirmarea rugby-ului românesc pe plan internațional. Maestru emerit al sportului.

ZAMFIR, DUMITRU (BOMBI) (1920-2007), n. în Slobozia, jud. Ialomița. Este de profesie lăcătuș. Debutază în rugby în 1934, la Clubul .CFR., instruit de ing. Alex. Lăzărescu. A slujit acest club până în 1956, jucând pe posturile de centru și linia a III-a flanker, cucerind 7 titluri de campion național. A fost căpitan de echipă în anul 1947. Rămâne o figură legendară prin numele de .Bombi. și siguranța transformărilor loviturilor de pedeapsă. Selecționat în echipa

națională în 1946, participă la 14 întâlniri internaționale într-un interval de 7 ani, până în 1953. Între 1956-1974, activează ca arbitru divizionar A, B și la juniori. A activat ca membru pentru municipiul București în Comisiile de arbitraj, competiții și disciplină, fiind și președintele Comisiei de arbitri. Este Maestru emerit al sportului.

ZLĂTOIANU, DUMITRU (1935), n. în Comrat (Basarabia). Polițist și jurist. Practică jocul de rugby din 1951, la .Locomotiva PTT., avându-i antrenori pe C. Diamandi (Telu) și C. Naciu. În 1953 este transferat la .Institutul de Căi Ferate., echipă aflată în Divizia B. În perioada 1955-1969 joacă la Clubul "Dinamo" unde, sub conducerea antrenorilor A. Vögel și D. Ionescu, realizează 3 titluri naționale și o Cupă a Campionilor Europei (1967). Are 15 prezențe în echipa reprezentativă, jucând împotriva echipei Franței, Spaniei, RDG, Italiei, Cehoslovaciei, RFG, Poloniei și a unor selecționate engleze (Cardiff, Swansea), la care se adaugă mai multe jocuri internaționale de club. Postul său specializat este de jucător linia a III-a (flanker). Maestru emerit al sportului.

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE SCHI – BIATLON

Cercetările arheologice efectuate în spațiul carpatic, care au dus la descoperirea a numeroase așezări din epoci foarte îndepărtate, au scos la iveală, cel puțin până acum, printre alte obiecte, rachete de călcat zăpada sau schiuri. Astfel, în anul 1958, la Cavadinești în Râpa Dracului (jud. Galați) a fost găsită o patină din os, apreciată ca având o vechime de aproximativ 3 000 de ani. Alte două patine au fost descoperite în anul 1959 la Cluj-Napoca, datând din perioada 800-450/300 î. Hr. La Muzeul Sporturilor din România, de la București, se află o patină apreciată a fi din secolul al XI-lea d. Hr.

În lucrarea *Urme de schi peste veacuri*, Gh. Epuran citează articolul *Bocancii de zăpadă în România și în Europa de Sud*, publicat în .Paskider. în anul 1938, de suedezul Zettersen, în care acesta menționează că păstorii din zona Satu Mare foloseau pentru deplasarea lor pe zăpadă niște rachete, rotunde (ca niște cercuri de butoi), cu plase în interior. Spre surpriza cercetătorului, acest gen de rachete, folosit în zona maramureșană, semăna perfect cu rachetele găsite în Suedia. Concluzia sa a fost că asemănările rachetelor găsite în Carpați, Pirinei sau sudul Europei atestă răspândirea unor practici, obiceiuri și forme de cultură care au depășit granițele etnice și de limbă.

Aceeași ipoteză este valabilă și pentru răspândirea schiului. Primele date sunt furnizate de Gwanin, în lucrarea *Sarmatiae Europae descriptio*, apărută la Cracovia în anul 1578. Călător versat,

Gwanin este uimit de viteza cu care locuitorii din zona Ceremușului, din Carpații Păduroși, se deplasau la vânătoare pe niște tălpici lungi din lemn.

În revista autohtonă .Boabe de grâu. nr. 3 și 4, din anul 1933, Emanoil Bucuța menționează prezența schiului nu numai ca un divertisment hibernal, ci mai ales ca o îndeletnicire pentru rezolvarea problemelor cotidiene. Existența în muzee a unor exponate ca patine din os, rachete cu plasă și schiuri cu legături adaptate opincilor, atestă multiseculara folosire a diferitelor procedee de deplasare pe gheață și pe zăpadă a strămoșilor noștri.

Primele știri despre schi ca sport le deținem din .Revista Automobilă. apărută în anul 1920, unde este menționată Societatea de schi .Karpattia. de la Brașov, înființată în anul 1880. Cartea lui Valentin Borda, *Călătorie prin vreme*, constituie o veritabilă sursă de investigare a evoluției schiului ca sport. Legătura intrinsecă dintre turism . schi și schi . turism va condiționa dezvoltarea ambelor activități de-a lungul timpului. Ca urmare, apare spre sfârșitul secolului al XIX-lea preocuparea pentru înființarea unor societăți și asociații de turism. Începând cu anul 1837, o dată cu constituirea la Brașov a Societății Carpatine Ardelene și în 1869 a .Trinității vremelnice. (promotori: Nicolae Grigorescu, Alfred Bernath și Dimitrie Grecescu) și probabil și a altor grupări, s-a creat o atmosferă propice evoluției ideii de turism organizat. Anul 1880 marchează înființarea uneia dintre cele mai puternice societăți, .Societatea

Carpatină Ardeleană a Turiștilor. (.Siebenburgische Karpathenverein. . SKV), cu sediul la Sibiu, care avea secții regionale în diferite zone ale țării ca Bistrița, Orăștie, București, Brașov, Lupeni, Năsăud, Mediaș, Reghin, Petroșani, Sighișoara, Timișoara. Membrii SKV erau, în majoritatea lor, sași transilvăneni. Printre ei, numeroși și activi, se aflau românii din localități urbane ca Brașov, Bistrița, Făgăraș, Sibiu, Năsăud ș.a. Printre realizările SKV . în cei 60 de ani de activitate . menționăm tipărirea unui .Anuar al SKV., apărut între anii 1881- 1944, în care erau tratate și problemele specifice muntelui pe timp de iarnă, inclusiv amenajarea unor pârtii de schi, case de adăpost etc. În anul 1905 ia ființă la Brașov .Societatea de schi., care, fără îndoială, s-a folosit de experiența SKV-ului.

În anul 1893, ia ființă prima societate turistică românească cu activitate efectivă cunoscută: . Societatea Carpatină Sinaia.. În statutul său, alături de obiectivele turistice, științifice și culturale, întâlnim și preocuparea pentru activități sportive ca tirul, vânătoarea și sporturile de iarnă (schi, bob . sanie). Nicolae Bogdan, Mihai Haret, Nistor Urechia, Dan Rădulescu și Bucura Dumbravă vor propaga, ca teoreticieni și scriitori de turism, ideea de drumeție și practicare a schiului (îndeosebi Bucura Dumbravă, care va scrie mai târziu *Cartea Munților*). Să amintim și de marile călăuze Gelepeanu, Butmăloiu, David Turcu și Gheorghe Marin Văsâi, excelenți alpiniști și schiori ai timpului.

În anul 1892, se semnalează un grup de schiori condus de Carol Ganzer, care parcurge Clăbucetele Predealului. Un an mai târziu, revista .Hercules. își informa cititorii că .săniușul pe picioare. se practica în multe localități ardeleni, mai ales în zona Clujului și Bihorului. În 1895, aceeași revistă aducea noi știri despre schiorii clujeni, prezenți pe malurile Someșului sau cu ocazia excursiilor la Turda, la Hoia și pe Feleac, care practicau schi-fondul (cca 35 km). Este semnalată, de asemenea, contribuția adusă răspândirii schiului de .Academia de Comerț. și de .Clubul Sportiv al Tineretului studios din Cluj.. Tot în acest an este menționată urcarea Postăvarului pe schiuri de către Adolf Resch.

Din preajma anului 1900, ne parvin informații mult mai ample din centre ca Brașov, Cluj, Sibiu sau de pe Valea Prahovei. Schiul sportiv apare mai întâi în Transilvania, ca urmare a practicării lui intense de germanii și austriecii existenți acolo, iar mai târziu în Bucegi (în special la Sinaia), ca divertisment al protipendadei bucureștene.

Constituirea primelor asociații turistice statutare la sfârșitul secolului al XIX-lea a însemnat un progres. Sub influența lor, munții încep să fie din ce în ce mai mult cutreierați iarna pe schiuri. Susaiul este parcurs în 1903 de grupul Carol Ganzer jr., Rudi Schiel și Carol Gust; Piatra Mare în 1905 de dr. Siegfried Gusbeth, iar Bucegii în primăvara lui 1908, de Josef Kolbe și o patrulă militară.

În anul 1903, ia ființă .Societatea Turiștilor din România. (STR), ai cărei fondatori au fost Grigore Antipa, Simion Mehedinți, Ludovic Mraszec, G. Munteanu-Murgoci, dr. Alecu Urechia și Alexandru Vlahuță. În cei 13 ani de funcționare neîntreruptă, STR a căutat soluții de revigorare și amplificare a activității, prin dinamizarea laturii sportive: și-a afiliat .Societatea Românească de Sport. din București, apoi în 1912, la inițiativa sa, a luat ființă Federația Societăților de Sport din România . FSSR.

În anul 1905 se înființează .Societatea de Schi Brașoveană. aparținând locuitorilor de naționalitate germană (.Kronstadter Ski Vereinigung. . KSV). Activitatea acestei societăți este deosebită: se construiește prima cabană din Poiana Postăvarului (în 1907); se apelează, în același an, la vestitul Mathias Zdarski pentru instruirea schiorilor și se organizează . în 1909 . primul concurs de schi la noi. Doi ani mai târziu s-a disputat și prima cursă de coborâre din Postăvar până în Poiana Brașovului, învingător fiind W. Janesch. Au participat 11 concurenți. Tot în acești ani încep să fie organizate și întreceri feminine pe distanțe scurte.

În anul 1909, ia ființă la Sinaia .Clubul Sportiv Român., printre obiectivele sale figurând și promovarea sporturilor de iarnă. Sub egida sa se organizează în 1910 la Sinaia .Concursurile pentru sporturile de iarnă.. Un an mai târziu are loc, în zona pârtiei de bob din Sinaia, .Marele premiu al schiorilor. (un concurs mixt, bărbați . femei). În

1911, la Sibiu se constituie Clubul de schi., în scopul promovării schiului și turismului de iarnă. Datorită lui, schiul pătrunde în munții Cibinului și Făgărașului.

Deosebit de importantă este inițiativa Clubului KSV din Brașov de a organiza, în 1912, cel de-al doilea curs de instruire pentru schiorii de naționalitate germană, având ca instructor o altă personalitate a timpului, Carl J. Luther din München. La curs participă 127 de schiori, în metoda de predare fiind inclusă și folosirea a două bețe de schi scurte. Se pune astfel capăt metodei lui Zdarski, a cărei tehnică nu mai corespundea. Tot în acest an ia ființă Federația Societăților Sportive din România (FSSR), primul organ central de conducere și îndrumare a mișcării sportive, în cadrul căruia exista și Comisiunea Sporturilor de Iarnă. La Sinaia se dispută Concursul Național de Schi., la care participă 10 concurenți! Întrecerea consta într-o cursă de coborâre pe un traseu de 2 km.

Anul 1913 consemnează construirea primei trambuline de sărituri cu schiurile în Poiana Postăvarului de către KSV, care organizează, în același an, și primul concurs de sărituri, la care s-a înregistrat o săritură record de ...7,80 m. În anul următor recordul se va ridica la 13,50 m.

În 1914, are loc la Sinaia Concursul Național de schi., premiat cu Cupa Ion Cămărășescu., disputat pe distanța de 5 km, concurenții fiind împărțiți în două categorii: școlari și amatori (seniori). În același an, Sibiu găzduiește primul concurs oficial desfășurat în zonă la inițiativa Clubului de Schi din localitate. Tot lui îi revine meritul de a fi lansat ideea constituirii Federației Ardelene de Schi, proiect nerealizat din cauza războiului. Un an mai târziu are loc la Sinaia primul concurs de schi rezervat grănicerilor și Campionatul Schiorilor, care avea în program o cursă de coborâre pe distanța de 3 km, de la Cota 1 400 până la Popicărie, la care au participat școlari și adulți. Câștigătorii: E. Nanu și, respectiv, G. Boxhall.

Foarte distractivă s-a dovedit prima cursă de skijoring (schiori trasi de cai) desfășurată la Sinaia (1915). Concurenții foloseau cai de curse aduși de la hipodromul Băneasa sau de la grajdurile

Vânătorilor de Munte din localitate. Competitorii erau recrutați dintre cei mai buni schiori locali și ofițeri.

Din iarna anului 1916 concursurile de schi de la Sinaia capătă mai multă independență organizatorică, desfășurându-se separat de întrecerile de bob și sanie. Un eveniment important este apariția pe pârții a militarilor grăniceri și vânători de munte. Ei deprind schiul în armată, în mod organizat, cu instructori, iar la terminarea stagiului devin adevărați promotori ai schiului în localitățile natale. Th. Rosetti-Solescu, personalitate remarcabilă, al cărui aport la dezvoltarea schiului este deosebit, devine membru în Comisiunea Sporturilor de Iarnă.

De reținut că, în 1917, a avut loc la Târgul Neamț, un nou concurs de schi rezervat grănicerilor, iar în anii următori (1918, 1919, 1920) au fost organizate alte concursuri în Postăvar și Tihuța, conduse de doi instructori renumiți: Th. Rosetti-Solescu și Emil Pălăngeanu. Apare prima lucrare românească pentru învățarea schiului, *Manualul schiorului*, al cărei autor este Th. Rosetti-Solescu.

În perioada 1920-1923, unitățile militare de Vânători de Munte își sporesc contribuția la răspândirea schiului. Au loc cursuri pentru predarea schiului la copii. Promotori: principesa Ileana și generalii Bădescu și Iacobici. Deosebit de important este rolul jucat de instituțiile militare și civile de pregătire fizică în formarea instructorilor de schi. După primul război mondial, se reia activitatea turistică și sportivă, manifestându-se tendința spre o mai bună organizare asociativă a lor. Apar mai multe asociații de profil: Prietenii Naturii., Hanul Drumeților., Clubul turistic și sportiv Aurora., Turing Clubul României. (TCR), Asociația drumeților din munții înalți ai României., Societatea turistică Brașov., Clubul Carpatin Român., Clubul German de Schi., Dor de ducă., Amicii Predealului., Ski Clubul București., Clubul Sportiv Predeal. ș.a.

În perioada anilor 1920-1930, se continuă acțiunea de promovare a schiului în întreaga țară. Activitatea se reia cu un concurs organizat la Brașov (1920), care consta dintr-o cursă de coborâre de 5,5 km. Tot din acest an ne parvin date despre cursele

de pe pantele din preajma Castelului Peleş (coborâre și slalom), prin pădurea din jurul Palatului (schi-fond), iar săriturile se fac de pe trambulinele amenajate pe Platoul Vânătorilor spre Riegler, în Poiana Stânii Regale și Poiana Zgarburei. Treptat, schiorii încep să avanseze spre Cota 1 400, angajându-se în întreceri de coborâre pe drumul șerpuitor de la Cota 1 400 până la Popicărie. Așa se face că, în 1921, are loc în această zonă primul concurs de coborâre mai important, la care participă și femeile, pe un traseu de 4 km. Unele surse îl consideră primul Campionat de Schi al României. Cu această ocazie se dispută și o cursă de .schi-obstacole., un fel de slalom printre copaci, lângă stânca Sf. Ana. Promotorii acestei activități sunt primarul orașului Sinaia, George Matheescu și căpitanul Dimăncescu, cu sprijinul Castelului Peleş. Tot în 1921, în Postăvar se desfășoară o spectaculoasă întrecere de schi, care consta dintr-o coborâre combinată cu schi-fond, urmând traseul Postăvar . Poiana Ruia . Crucuri, o buclă în Poiana și, în final, o coborâre pe drumul care duce la Pietrele lui Solomon din Scheii Brașovului. Începând din 1921, CN (schi fond) se desfășoară cu regularitate (exceptând anul 1925, din lipsă de zăpadă) în Bucegi, Predeal și Postăvar. Astfel, în 1922, CN de schi fond se dispută pe un traseu de 16 km în Bucegi (Peștera . Vârful cu Dor . Peleş Sinaia). În 1924, proba de schi fond din cadrul .naționalelor. se dispută pe distanța de 32 km și este câștigată de Gh. Leurzeanu.

Constituirea în 1924 a .Comisiei Centrale de Schi., detașată de .Comisia Sporturilor de Iarnă. a FSSR (președinte Th. Rosetti-Solescu), are darul de a face ordine în activitatea competițională, elaborând regulamentele concursurilor de schi după cele internaționale. Îmbucurătoare este prezența femeilor în concursuri și preocuparea deosebită pentru organizarea de întreceri pentru copii, pe grupe de vârstă (la Sinaia, Predeal, Brașov, Șirnea, Fundata etc.). Aria competițională se diversifică: de exemplu, marele concurs de coborâre din 1928, cu plecarea de la Piatra Turcului (baza Văii lui Carp din Bucegi), prin Cota 1 400, Plaiul Vacilor, Poiana Popicăriei, cu sosirea în fața Corpului de Gardă de la Castelul Peleş. Protagonisții au fost Filică și Costică Pascu,

Alexandru și Toma Calista, Mitică Banciu, Gh. Leurzeanu și juniorul, de numai 16 ani, Constantin Ciocoiu. Militarii își desfășoară cu regularitate campionatele (îndeosebi la schi fond și patrulă).

Ca o replică la concursul de schi fond și patrulă militară, începând din toamna anului 1925 se organizează .Crosul în Munți. pe 50 km, probă de o duritate excesivă, la care participau tinerii din Sinaia, Poiana Țapului și Bușteni.

După câteva concursuri de skijoring desfășurate la Sinaia și Râmnicu Vâlcea, în 1927, are loc primul CN disputat la Sinaia; campionatul Ardealului atrage din ce în ce mai mulți concurenți; primul campionat inter-universitar are loc la Predeal în 1930. Contactele internaționale se intensifică. În 1925 se participă la un concurs de schi fond în Cehoslovacia. Gh. Leurzeanu primește .Cupa pentru cea mai bună performanță., ca urmare a bravurii de care a dat dovadă, concurând cu o mână fracturată. Suntem prezenți la startul JO de iarnă din 1928 de la St. Moritz (Elveția), cu o echipă de patrulă militară (Zăgănescu, Rucăreanu, Pascu, Calista) și un concurent la proba de skijoring (ambele probe fiind demonstrative). Patrula se clasează pe locul VIII. În 1930, participăm la Jocurile Internaționale de Iarnă de la Davos (Elveția). Uniunea Națională a Studenților Creștini din România, membră fondatoare a Confederației Internaționale a Studenților, a deplasat la această primă ediție a Jocurilor o echipă de schiori alpini și fondești. Luăm parte la Campionatele FIS (CM de mai târziu) de la Zakopane (Polonia), cu o patrulă militară și doi coborători (1929). De asemenea, am participat la concursurile internaționale de schi fond din Cehoslovacia (1924, 1925, 1926 și 1928), din Polonia (1927) și Iugoslavia (1930), toate pe line militară. Organizăm două concursuri internaționale de schi la Predeal și Poiana Brașov (1929), cu participarea schiorilor din Iugoslavia, Polonia și Cehoslovacia, și la Sinaia, în 1930.

Paralel cu activitatea competițională, participăm în anul 1923 la Congresul Internațional al Sporturilor de Iarnă de la Praga. Se lărgește baza materială a practicării schiului. Cabanelor și caselor de adăpost construite în munți li se adaugă primul hotel de

munte .Hohenhaim. din Poiana Braşov. Se amenajează pârtii şi trasee, se construiesc trambulinele din Bunloc, Cioplea şi Poiana Braşov, ultima după proiectul vestitului inginer elveţian Straumann, sub directa supraveghere a ing. Otto Lexen. Trambulina permitea sărituri de peste 40 m.

Deceniul trei debutează cu înfiinţarea Federaţiei Române de Schi (1931), eveniment hotărâtor în viaţa acestui sport. Au loc concursuri de schi pentru toate categoriile de schiori. CN se desfăşoară cu regularitate, în mai multe localităţi: Sinaia, Poiana Braşov, Predeal, Vatra Dornei, Păltiniş . Sibiu. Concursurile militare sunt tot mai numeroase.

Se participă la JO din 1936, de la Garmisch-Partenkirchen din Germania, cu o delegaţie numeroasă de 29 de sportivi, din care numai 2 erau femei. Înscrierea se va face la probele de schi alpin, ştafetă, schi fond şi sărituri. În 1933, se ia startul la Campionatele FIS de la Innsbruck (Austria) la proba de schi fond, iar la JMU de la Bardonechia (Italia) la schi fond. În 1935, participăm la CM din Cehoslovacia la probele nordice şi de schi alpin, iar în 1940 la un concurs în Germania la probele alpine. La toate aceste competiţii, rezultatele obţinute au fost modeste. În anii 1931, 1933, 1934 la Predeal şi în 1932 la Miercurea- Ciuc se organizează competiţii internaţionale. În anii 1936 şi 1939, schiorii noştri participă la concursuri în Iugoslavia şi respectiv Polonia. După mai multe participări la probele de schi fond, la Sinaia se organizează şi o competiţie de schi alpin. Proba de coborâre a avut loc pe Valea lui Carp, iar concurenţii au fost numeroşi şi din diverse ţări: Franţa, Germania, Austria, Iugoslavia, Polonia şi Anglia. S-au remarcat cei doi francezi, campioni mondiali, James Couttet şi Maurice Laforque, ultimul câştigând întrecerea.

De remarcat performanţa tânărului Constantin Ciocoiu, clasat al doilea. Anii de glorie ai acestui sportiv sunt 1941 şi 1942, în care devine campion naţional la coborâre şi respectiv slalom, pentru care a primit pe lângă trofee obişnuite şi o diplomă de merit semnată de regele Carol al II-lea. Concomitent, C. Ciocoiu înregistrează rezultate deosebite şi la probele de schi fond şi scheleton.

În anul 1936, FR de Schi se reorganizează şi

îşi schimbă statutele. Anul 1937 este debutul celebrei curse de coborâre pe Valea Cerbului, organizată de Ski Clubul Bucureşti. Societăţile KSV (germană) şi ASM (română) din Braşov aduc instructori străini, printre care H. Zachaus, S. Ruud, K. Schnabel, I. Oberisek, W. Obermann ş.a. În 1939, începe construcţia trambulinei mari din Bunloc şi se inaugurează cea din Păltiniş . Sibiu. Se stabileşte traseul pârtiei .Sulinar. din Postăvar, se consolidează lucrările de la pârtia .Lupului. (1945). Promotorul inimos al acestor iniţiative a fost braşoveanul dr. Virgil Voicu. Tot în 1939, la Diham, are loc cursul pentru unificarea metodelor de predare a schiului, în urma căruia absolvenţii au primit calificarea de monitori de schi.

Deşi în anul 1941 majoritatea CN de la alte discipline se suspendă, schiul continuă să organizeze concursuri, iar în 1942 activitatea competiţională se desfăşoară normal.

Începând cu anul postbelic 1944, ca urmare a transformărilor prin care trecea ţara, schiul devine un sport popular. Primul impuls spre popularizare este dat de Organizaţia Sportului Popular (OSP) care, sprijinită de Comisiile judeţene, preia toate sarcinile organizatorice. Se reiau CN şi sunt organizate numeroase şi variate concursuri şcolare, sindicale, studentăşti, militare etc. În anul 1949, se instituie .Crosul popular de schi., la care participă 18 000 de tineri! Se participă la JO de la St. Moritz . Elveţia, la probele alpine şi militare; rezultatele sunt mediocre. Totuşi, în epocă se remarcă schiori ca: Ion Coliban, Dumitru Sulică, Radu Scârneci . la probele alpine, Ştefan Ionescu, Constantin Vlădea, Cornel Crăciun, Ion Koschi . la patrulare militare. În Bucegi, este organizată prima competiţie de schi rezervată ţărilor balcanice (precursoarea JB), unde românii se remarcă ocupând locul I (pe echipe), iar Ion Coliban devine campion la probele de coborâre şi combinată alpină.

Perioada 1951-1960 debutează cu organizarea Universiadei de Iarnă (1951) la Poiana Braşov. După ample amenajări şi construcţii (pârtia de coborâre de la Valea Lupului, pista de bob, trambulina de 90 m ş.a.), staţiunea Poiana Braşov devine cea mai importantă bază pentru practicarea sporturilor de

iarnă, aptă să găzduiască competiții de mare amploare. Mihai Bără devine campion mondial universitar la slalom (și locul II la combinată), iar Dumitru Sulică obține medalia de bronz la slalom. Pe plan extern, participăm la JO de iarnă din 1952 de la Oslo (Norvegia), cu o echipă de 17 sportivi, la schi alpin și probe nordice. Rezultatele au fost onorabile: locul X la ștafeta 4x10 km schi fond (Moise Crăciun, Manole Aldescu, Dumitru Frățilă, Constantin Enache); Cornel Crăciun, locul XIX la combinata nordică, George Olteanu, locul XXII la 50 km schi fond și Mihai Bără, locul XXXV la coborâre. În 1954 participarea la CM din Suedia nu s-a soldat cu rezultate semnificative pentru noi. Dar la .Universiada. din același an de la Zakopane (Polonia), Magdalena Marotineanu va cuceri medalia de argint la slalom și coborâre. În 1956 la JO de la Cortina d'Ampezzo (Italia) din cei 21 de sportivi se remarcă Nicolae Pandrea, Gh. Cristoloveanu și Magdalena Marotineanu (schi alpin), Manole Aldescu și Iuliana Șimon (schi fond), clasati în primele 30 de locuri. Participarea schiorilor noștri la alte competiții a evidențiat mult mai bine valoarea lor. Astfel, la .Marele Premiu al Slovaciei. (1955) Gh. Cristoloveanu ocupă locul VII la slalom uriaș; la concursul de la Harrachov (Cehoslovacia) Constantin Enache se situează pe locul V la schi fond . 15 km; la .Cupa Șarplanina. (1956 . Iugoslavia) Mihai Bără . locul I la slalom uriaș, coborâre și combinată; la .Campionatele Internaționale de la Oberhoff . (1956 . RDG), Manole Aldescu . locul III la schi fond . 15 km; la .Criteriul de juniori. (1957 . Jahorina . Iugoslavia) Petre Clinci cucerește medalia de bronz la slalom.

În anul 1957 iau ființă școli de schi și centre pentru instruirea copiilor la Sinaia, Brașov, Lupeni, Bicaș, Victoria, Rășinari . Sibiu, Valea Strâmbă . Gheorgheni, Lonea, Teșila, Fundata, Șirnea, Câmpulung Muscel și Câmpulung Moldovenesc etc. Se instituie .insigna de schior. pentru copii, iar complexul FGMA prevede și norme de schi. Paralel cu centrele de copii vor funcționa, mai târziu, încă 80 de centre regionale deschise pentru toți amatorii de schi. În anul 1958, la Poiana Brașov sunt organizate două competiții internaționale pentru

schiorii alpini din Austria, Franța, Finlanda, Polonia, Ungaria și bineînțeles România. La .Universiada. din 1960 de la Chamonix (Franța), Elena Suciu ocupă locul V la slalom. La concursul .3 Giorni dell. Etna. din Sicilia, Ilona Micloș . locul II la slalom, iar la Oberwiesenthal (RD Germană), fondeștii ocupă locul IV la ștafeta 4x10 km.

Perioada 1961-1975 poate fi considerată cea mai fructuoasă pentru schiul românesc. Aniversarea a 50 de ani de schi în România declanșează noi energii, îndeosebi din partea biatloniștilor, care obțin rezultate de prestigiu în competiții de amploare. Contactele internaționale se intensifică. În 1965 la Mamaia are loc cel de-al XXV-lea Congres al Federației Internaționale de Schi (FIS), înființată în 1924, eveniment care onorează schiul românesc. În anul 1964 participăm la JO de iarnă de la Innsbruck (Austria) la 997 *Schi-Biatlon* schi fond și biatlon, unde Gh. Vilmoș ocupă locul V (proba individuală). La CM din anii 1965 și 1966, performanțele se află la cote ridicate prin rezultatele realizate de Gh. Vilmoș, Gh. Cimpoiu și N. Bărbășescu, iar la CM pentru tineret din 1967, Gh. Cercel obține medalia de bronz la proba individuală. Rezultatele obținute la JO de iarnă din 1968 de la Grenoble (Franța) sunt mulțumitoare: locul VII la ștafetă biatlon (Gh. Cimpoiu, Constantin Carabela, N. Bărbășescu, Gh. Vilmoș), locul XIV la proba individuală de biatlon (Constantin Carabela) și locul XXV la slalom . Dan Cristea. Participarea la CM de biatlon din 1969 este modestă. În schimb, participările la JB, Spartachiade și alte competiții internaționale dau satisfacții, schiorii noștri ocupând frecvent primele trei locuri.

Sporește baza materială a schiului: la Reghin se fabrică schiuri, se amenajează pârtii noi, poligoane pentru biatlon, se construiesc mijloace mecanice moderne de urcare (telecabine, telescaune, telelifturi) în multe stațiuni montane. Sunt invitați specialiști străini pentru o mai bună informare a tehnicienilor noștri.

La CM de biatlon din 1971 și la JO din 1972 de la Sapporo (Japonia) nu se obțin rezultatele scontate. Cel mai bun loc îl va obține Virgil Brenci . locul VI la combinată, iar echipa biatloniștilor (N. Veștea, V.

Fontana, I. Țeposu, Gh. Vilmoș) se va situa pe locul IX la ștafetă. La CM de biatlon, din 1974 de la Minsk, Gh. Gârniță cucerește medalia de argint la proba de 20 km, ca o confirmare a valorii biatlonului românesc la acea dată. În continuare, la JO din 1976 de la Innsbruck, ștafeta biatloniștilor noștri se situează pe locul X (Gh. Voicu, V. Fontana, Gh. Gârniță, N. Cristoloveanu), iar Gh. Voicu obține locul XVI la proba de 20 km. Nu se participă la JO din 1980 de la Lake Placid . SUA.

În anul 1977, FR de Schi-Bob se divide în două organisme independente, schiul având ca for conducă tor Federația Română de Schi . Biatlon, bobul și sania . FRBS.

Perioada 1981-2000 este marcată de o căutare continuă pentru revitalizarea schiului. Din păcate, condițiile materiale și contactele internaționale nesemnificative au împietat asupra obținerii unui salt calitativ. Liceul experimental de schi a fost desființat, iar școlile de schi pentru copii se zbat cu tot felul de greutate. În planul pregătirii pentru performanță, paralel cu activitatea desfășurată la cluburi și asociații, nominalizate pe ramuri de sport (unele priorități dovedindu-se arbitrare), s-au înființat Centre de pregătire olimpică a juniorilor. O atenție deosebită se acordă biatlonistelor. La Predeal, se creează o bază complexă pentru schi fond și biatlon; se reamenajează trambulinele de la Valea Strâmbă și Predeal și se construiește la Săcele . Brașov o trambulină acoperită cu masă plastică pentru copii și juniori.

În anul 1988, FRSB revine la mai vechea structură, incluzând bobul și sania. Se participă la JO de iarnă din 1984 la Sarajevo (Iugoslavia) cu schiori alpini, fondești și biatloniști. Rezultatele sunt modeste: locul XIII ștafetă bărbați . biatlon (Gh. Berdar, I. Lestyen, M. Rădulescu, V. Todașcă), la probele de schi fond feminin și slalom uriaș, figurând în partea a doua a clasamentelor. Situația se repetă și la JO din 1988 de la Calgary (Canada): locul XII la ștafetă schi fond feminin (M. Cârstoi, A. Țuțulan, R. Drăguș- Hoha, I. Hangan). Debutul biatlonistelor la JO din 1992 de la Albertville (Franța) se soldează cu locul X la ștafetă (A. Șotropa, M. Cârstoi, I. Ianoșiu- Hangan). Celelalte

rezultate obținute sunt modeste. Aceeași situație se va repeta și la JO din 1994 de la Lillehammer (Norvegia): locul XVI la ștafeta femeii la 15 km, Adina Șotropa locul XVIII, Mihaela Fera locul XX la combinată (schi alpin). La JO din 1998 de la Nagano (Japonia) participăm cu biatloniști (bărbați + femeii), schiori alpini și fondești. Cu excepția biatlonistei Eva Tofalvi (locul XI la 15 km), celelalte rezultate sunt foarte slabe.

În anul 1998, federația se desparte din nou în două organisme independente: Federația de Schi . Biatlon și Federația de Bob . Sanie.

O activitate susținută în aceste discipline a depus prof. Petre Focșeneanu . președintele federației, prof. Ion Matei, Mihai Sulică . antrenori federali pentru schi, Constantin Arghiropol . antrenor federal pentru probe nordice, prof. Ștefan Sava . secretar general, prof. Ioan Berindei . antrenor federal. În anul 1993, federația era formată din 73 de secții, având un total de 894 de sportivi din 13 județe.

În anul 1997, componența Biroului federal era următoarea: Petre Focșeneanu . președinte; Radu Reit, Nicolae Dogaru și Dragoș Dogaru . vicepreședinți; Alexandru Wagner . secretar general; 16 membri. Activitatea este practică în 14 județe, în 73 de secții, cu un efectiv de 926 de sportivi, din care 161 seniori, 309 juniori și 456 copii, pregătiți de 121 de antrenori și asistați de 206 arbitri.

Din iulie 1998, componența federației este următoarea: Dan Gheorghe Mihoc . președinte, Ioan Rufa . vicepreședinte; Constantin Arghiropol . secretar general, 12 membri.

La sfârșitul anului 2000, din componența Biroului federal făceau parte: Dan Gh. Mihoc . președinte; Ioan Rufa și Brend Valmar . vicepreședinți; Constantin Arghiropol . secretar general; Alexandru Wagner . secretar general adjunct; Ioan Lungociu . antrenor federal pentru probe nordice; Liviu Predeleanu . antrenor federal pentru probe alpine; 6 membri. Cele 76 de secții afiliate funcționează în 12 județe, la care sunt legitimați 1 230 de sportivi, din care 110 seniori (69 bărbați + 41 femei), 469 juniori (210 băieți + 259 fete), 651 copii (255 băieți + 396 fete), pregătiți de

116 antrenori, 9 instructori și asistați în concurs de 201 arbitri.

BIATLON

Forul suprem al biatlonului este Uniunea Internațională de Biatlon (IBU) sau Federația Internațională de Biatlon. Ea s-a desprins din Uniunea Internațională de Pentatlon Modern și Biatlon (UIPMB) la 2 iulie 1993. În prezent are 57 de Federații Naționale de Biatlon afiliate, printre care și Federația Română de Schi-Biatlon (FRSB).

Biatlonul are rădăcini adânci în istorie. Încă din neolitic (cca 3 000 de ani î. Hr.) sunt semnalate oameni pe schiuri, purtând arme rudimentare de vânătoare în nordul Europei, nordul Asiei și Americii și în China. În Evul Mediu, armate din țările nordice sau alpine ale Europei (Scandinavia, Rusia, Germania, Austria, Elveția) au în componența lor escadroane de schiori echipați cu arme de luptă. Primele întreceri ale acestor schiori înarmați nu se lasă așteptate. Ele sunt semnalate în 1776, în Norvegia; în perioada 1792-1818 au deja un caracter regulat. Patrule militare, bine instruite, își fac apariția în 1902, în Germania. Treptat, se organizează competiții (individuale sau pe echipe) de schi fond combinate cu trageri cu arma (1912 în Norvegia, cu 10 trageri). Prima ediție a JO de iarnă (Chamonix . Franța, 1924) include în program o probă de patrulă militară, cu caracter demonstrativ, care cuprinde o cursă de schi fond, combinată cu trageri cu arma la țintă fixă. Proba aceasta este prezentă și la edițiile JO de iarnă din 1928, 1936 și 1948.

La cea de a 44-a sesiune a CIO de la Roma, din 1948, la propunerea Suediei s-a hotărât includerea în programul oficial al Jocurilor a unei probe individuale combinate de schi fond și tragere cu arma, rezervată sportivilor civili. Numele de . biatlon. dat acestei probe este oficializat în 1955. Includerea biatlonului în programul oficial al JO se face în 1960, la Squaw Valley (SUA), cu o probă individuală . pentru bărbați . pe distanța de 20 km. Această măsură a fost posibilă și datorită faptului că Uniunea Internațională de Pentatlon Modern (UIPM) și-a integrat biatlonul în 1957.

Primul CM are loc în 1958, la Saalfelden (Australia), unde concurează 25 de biatloniști din 7 țări (în program a figurat o singură probă: 20 km individual, bărbați). Proba de ștafetă 4x7,5 km apare în programul CM în 1966 (Garmisch-Partenkirchen, Germania), la JO în 1972 (Sapporo, Japonia). Din 1974 (CM de la Minsk, URSS) și 1980 (JO de la Lake Placid, SUA) datează proba de 10 km sprint. Proba de 20 km echipe va fi introdusă la CM din 1989 (Freistritz, Austria).

Biatlonul feminin își face apariția la CM din 1984, de la Chamonix (Franța), cu probele de 10 km, 5 km și ștafeta de 3x5 km, pentru ca în 1989, la CM de la Freistritz, să fie inclusă proba de 15 km echipe, iar proba de 10 km să fie înlocuită cu cea de 15 km. La JO din 1992 de la Albertville (Franța), biatlonul feminin este prezent cu probele de 5 km, 5 km sprint și ștafeta 4x5 km. CM de juniori debutează în 1967 cu probele individuale și ștafeta; iar junioarele cu probele individuale, ștafeta și echipe. Juniorii vor concura în proba de sprint din 1974, iar în cea de echipe din 1989, cu o întrerupere în anul 1991. O altă mare competiție a biatloniștilor este Cupa Mondială, organizată pentru bărbați din anul 1978, iar pentru femei din 1987.

În România sunt semnalate întreceri de patrule militare încă din anul 1920. Ele făceau parte din programul de pregătire a unităților de Vânători de Munte. O patrulă era formată din 8 soldați și un ofițer. Concursul avea loc pe un traseu de schi fond, unde, la 2/3 din distanță, se executau trageri cu arma. Acest gen de întreceri se va extinde curând, angrenând toate unitățile de Vânători de Munte și Garda Regală într-o competiție de nivel național.

Constituirea, în 1924, a .Comisiei Centrale de Schi., detașată de .Comisia Sporturilor de iarnă. a FSSR, are darul de a stimula activitatea competițională. Sub aceste auspicii, armata își desfășoară cu regularitate campionatele la schi fond și patrule formate din 15 militari. Organizarea fazei finale a acestor campionate la Sinaia constituia o mare sărbătoare militară, la care luau parte comandanți de unități și oficialități. Traseul . lung și greu . începea din fața Castelului Peleş spre Poiana Țapului, urca pe Valea Babei spre Poiana Stânii și Cota 1 400,

cobora apoi prin Calea Codrului până la Fântâna lui Gatej, trecea Valea Neagră în Muntele Păduchiosul, unde se executau tragerile în poligon, se întorcea pe Valea Codrului și, de acolo, pe la Castelul Foișor până la Poiana Palatului, unde avea loc sosirea. Cursa dura 2 ore și jumătate și era foarte spectaculoasă. Interesant de semnalat că întrecerile de patrulare militare s-au menținut până în zilele noastre, căpătând caracter internațional. O dovedesc participările la concursurile militare din Cehoslovacia (1924, 1925, 1926 și 1928), din Polonia (1927), din Iugoslavia (1930), Predeal și Poiana Brașov (1929) și Sinaia (1930).

Suntem prezenți la JO de iarnă din 1928 de la St. Moritz (Elveția) cu o echipă de patrulă militară (Zăgănescu, Rucăreanu, Pascu, Calista), unde ne clasăm pe locul VIII (proba demonstrativă).

În 1931, ia ființă Federația Română de Schi, eveniment hotărâtor în viața biatlonului. Concursurile interne și internaționale militare se desfășoară în Iugoslavia în anii 1931, 1932, 1933, 1934, 1936 și în Polonia . 1939. Reorganizarea FR de Schi în 1936 are darul să impulsioneze întrecerile combinate de schi fond și tragere cu arma.

Cel de-al doilea razboi mondial va întrerupe activitatea competițională. Abia în 1948 , la JO de la St. Moritz, vom lua startul la proba demonstrativă de patrulare (de această dată cu sportivi civili . în formația Ștefan Ionescu, Constantin Vlădeș, Cornel Crăciun, Ion Koschi), unde ne clasăm pe locul VIII. În anii care au urmat, valoarea deosebită a schiorilor fondești și pregătirea specifică la tir, efectuată în unitățile militare, au impus orientarea spre proba de biatlon. Un rol deosebit au jucat AS .Armata. și Clubul .Dinamo. Brașov.

În perioada 1961-1970, au loc evenimente importante pentru biatlon. El își capătă un loc bine definit în cadrul FR de Schi, care se va afilia la Federația Internațională de Biatlon. În 1964, se organizează primul CN de biatlon bărbați (o probă individuală de 20 km). Proba de ștafetă 3x7,5 km este introdusă în 1966. Ea va fi înlocuită cu cea de 4x7,5 km în 1969. Contactele internaționale se intensifică, iar rezultatele obținute în concursurile de amploare sunt deosebite. Participarea la JO de

iarnă din 1964 de la Innsbruck (Austria), în proba individuală, se soldează cu locul V (Gh. Vilmoș). La CM din 1965 și 1966, ștafeta (Gh. Vilmoș, Gh. Cîmpoia, N. Bărbășescu) se clasează în primele 10 locuri. Un rezultat deosebit . locul III la proba individuală . este obținut de Gh. Cercel la CM pentru tineret din 1967. A urmat clasarea pe locul VII la ștafetă (Gh. Cîmpoia, C. Carabela, N. Bărbășescu, Gh. Vilmoș) la JO de iarnă din 1968 de la Grenoble (Franța); locul IX la ștafeta de la JO din 1972 de la Sapporo (N. Veștea, V. Fontana, I. Țeposu, Gh. Vilmoș); o medalie de argint în proba individuală de 20 km, la CM din 1974 de la Minsk, prin Gheorghe Gârniță ; locul X la ștafetă la JO din 1976 de la Innsbruck (Gh. Voicu, V. Fontana, Gh. Gârniță, N. Cristoloveanu).

În 1977, din FR de Schi.Bob se desparte Schiul și Biatlonul, devenind organisme de sine stătătoare. Această structură va funcționa până în 1988, când se va reveni la vechea formulă, împreună cu bobul și sania. O nouă reorganizare se va petrece în 1998, când FRSB va avea un statut propriu de funcționare. În 1989, se organizează primul CN de biatlon feminin. Sportivele noastre vor lua startul la JO de iarnă din 1992 de la Albertville (Franța), unde se clasează pe locul X la ștafetă (Adina Șotropa, Mihaela Cârstoi, Ileana Hangan-Ianoșiu). La JO de iarnă din 1994 de la Lillehammer (Norvegia), ștafeta (Adina Șotropa, Mihaela Cârstoi, Ileana Hangan-Ianoșiu, Ana Roman) ocupă locul XVI, iar Adina Șotropa locul XVI în proba individuală. Un rezultat bun va fi obținut de junioara Eva Tofalvi la JO din 1998 de la Nagano (Japonia), locul XI în proba individuală de 15 km. La începutul anului 2001, Eva Tofalvi obține locul VI la CM de seniori.

În anul 2001, biatlonul românesc și-a înscris în palmares o medalie de argint, prin Dana Cojocă, la CM de juniori (12,5 km), și o medalie de bronz, prin Dana Cojocă, Alexandra Rusu și Simona Crăciun, la CM de juniori-role (3x4 km).

Tot în anul 2001, FRSB s-a reorganizat în conformitate cu prevederile Legii educației fizice și sportului Nr. 69, din 28 aprilie 2000. Adunarea generală din 7 noiembrie a adoptat noul Statut și a ales Biroul federal, format din 9 membri, ca organ

de conducere al federației. Au fost aleși: Dan Gheorghe Mihoc . președinte; Brent Mihai Valmar și Nicolae Dogaru . vicepreședinți; Constantin Arghiropol . secretar general; Alexandru Wagner . director tehnic; Răzvan Dumbravă . trezorier; Marton Simon, Vasile Bejenaru și Ștefan Urs . membri. Ca organ de administrare și gestionare, a fost stabilit Comitetul executiv, condus de Dan Gheorghe Mihoc, în calitate de președinte.

În anul 2009, în cadrul FRSB, s-a produs o nouă reorganizare, stabilindu-se organul de conducere federal și componența sa, precum și conducerea administrativă. Biroul federal are ca președinte pe Mihoc Dan Gheorghe, 3

vicepreședinți: Shine Shachar, Dogaru Nicolae și Pelin Florin; secretar general a fost ales Arghiropol Constantin, secretar federal Gașpar Puiu și 2 antrenori federali: Lungociu Ion și Cristea Dan; precum și 4 membri: Marton Simon, Popescu Oana Aurora, Ștefan Urs și Mălușel Dan. Trezorier a fost ales Popescu Oana Aurora, auditor – Baci Aurora Oana și expert sportiv – Sârb Oana; au mai fost alese și 10 comisii sau colegii federale. Distribuția teritorială la 31.12.2009 a surprins 50 de structuri afiliate în 42 de județe, inclusiv Bucureștiul: sportivi legitimați – 1280, din care seniori - 129, juniori, tineret, cadeți - 460, copii – 691; au fost stabiliți 113 antrenori, 8 instructori și 201 arbitri.

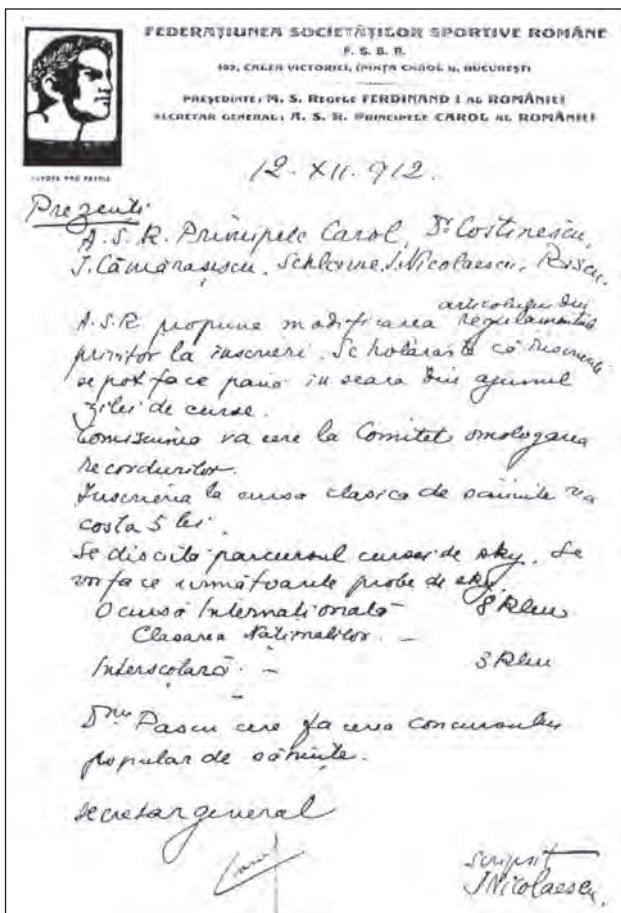
RETROSPECTIVĂ ÎN IMAGINI

1915 . G. Boxshall, campion școlar

1920 . Plutonierul schior Mănescu

Document din începuturile de organizare a schiului românesc

Gh. Vilmoș, locul V la JO din 1964

Schiul fond și-a găsit gazdă bună la .Dinamo. Brașov. Sub îndrumarea antrenorului Gh. Olteanu, iată-i, schiori gata de întrecere cu biatloniștii antrenați de Ștefan Stăiculescu

Participanții la cel de-al XXV-lea Congres FIS, organizat la Mamaia în anul 1965. Reprezentanții țării noastre au fost: Petre Focșăneanu, Virgil Teodorescu și Grigore Arjoca.

Mihai Bără, în cursa în care a realizat marea performanță: campion mondial universitar la slalom special, 1951, Poiana Brașov

Gheorghe Gârniță . vicecampion mondial în 1974 la Minsk . biatlon 20 km

Tinerii dinamoviști .străjuși. de titanii biatlonului românesc, Gh. Gârniță și G. Vilmoș, antrenorii secției

Campioni ai României mai mereu, dinamoviștii brașoveni de azi, cu piepturile pline de medalii: Elemér Tankó, antrenorul Nicolae Dudu, Radu Stanciu și Anton Bulbuc, după încheierea CN din 1997

La ediția 1998 a Balcaniadei, Adina Șotropa a devenit dublă campioană balcanică

*Imbatabila Monica Lăzăruț, cu
21 de titluri de campioană
națională la numai 22 de ani*

*Eleganță, suplețe, artă! Iată-l zburând pe Florin
Spulber, campionul și recordmanul României*

FEDERAȚIA ROMÂNĂ de SCHI-BIATLON

str. Vasile Conta nr. 16
sector 2
București România
tel: +40.1 211 55 50
fax: +40.1 210 01 61

Nr. 056 / 3.05.1999

Către
C.S. Dinamo Brașov

Vă comunicăm prin prezenta, că pe data de
14.03.1999 în localitatea Borșa, cu ocazia desfășurării
Campionatului Național de sărituri – seniori sportivul Spulber
Florin, legitimat la CS Dinamo Brașov, a stabilit un nou record
național – 118 m –, vechiul record fiind 113,5 m, stabilit pe ace-
iași trambulină în anul 1985.

*Record național la
sărituri. Comunicatul
oficial al FRSB privind
omologarea săriturii
de 118 m, realizată la
Borșa, 1999, de către
Florin Spulber*

FIGURI REPREZENTATIVE

ALDESCU, MANOLE (1929), n. în com. Talea, jud. Prahova. A fost legitimat ca practicant de schi la Clubul .Dinamo. Braşov. Antrenori: Gheorghe Epuran şi Ştefan Stăiculescu. Performanţe: locul X în proba de ştafetă 4x10 km schi fond la JO de la Oslo (Norvegia), în 1952; locul XXXI

la 30 km şi XXXII la 15 km schi fond, la JO de la Cortina d'Ampezzo (Italia) în 1956; locul I la ştafetă 4x10 km schi fond, Bulgaria, 1953; clasat în primii 6 la diferite concursuri internaţionale în perioada 1955-1960; 11 titluri de campion naţional la schi fond. Maestru al sportului. A îmbrăţişat profesia de antrenor.

ANTAL, ZSOLT (1972), n. în Gheorghieni, jud. Harghita. A început să schieze din anii copilăriei. În 1982 a fost descoperit de prof. Gyula Bela de la „CSS”-Gheorghieni. Se remarcă la Naţionalele Şcolare, impunându-se apoi la juniori şi seniori. Transferat la „Armata”

în 1990 şi pregătit de antrenorul Gyula Kiss; din sezonul 2001 este preluat de Nicolae Şerban, devenind liderul schiului de fond militar şi al celui românesc. Cartea sa de vizită îl plasează în fruntea ierarhiei campionilor români la schi fond, din toate timpurile. În peste 20 de ani de activitate competiţională a cucerit 43 de titluri de

campion (record naţional). Specialist în probele medii şi scurte (sprint) unde a câştigat 37 medalii de aur, el îşi mai adaugă şi 6 titluri naţionale în „maratonul zăpezii” cursă ce are 50 km. Participă la 4 ediţii ale J.O. de iarnă (1994-Norvegia, 1998-Japonia, 2002-SUA şi 2006-Italia). La ediţia din SUA în proba de 30 km liber ocupă un onorant loc 27 din 70 de schiori, apreciat ca fiind cel mai bun rezultat al schiului nostru de fond la J.O de iarnă. Participă la 50 de curse în circuitul Cupelor Mondiale, în 2002 în proba de 30 Km. de la Nove Mesto (Cehia), ocupând locul 19. A revenit emblematic şi prin cele 16 medalii de aur cucerite în întrecerile balcanice. De câţiva ani domină aceste competiţii FIS. În sezonul 2004 din opt curse disputate a ieşit victorios în şapte, iar una a încheiat-o pe locul al doilea. La C.M. Militar de Schi precum şi la Competiţiile internaţionale de sub egida C.I.S.M. (Consiliul Internaţional al Sportului Militar) în întrecere cu schiori reductabili din Austria, Canada, Finlanda, Franţa, Rusia, Suedia, Italia, etc. A urcat de 6 ori pe podium. Maestru al sportului.

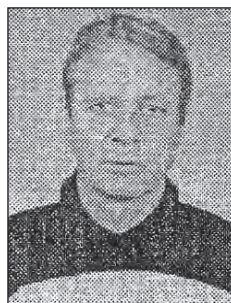
ARGHIROPOL, CONSTANTIN (26/08/1945), n. în Predeal. Profesor de educaţie fizică şi sport, absolvent al IEFS, specializarea schi, promoţia 1970. Antrenor şi promotor al schiului. După absolvire, a funcţionat ca profesor –

antrenor, la Liceul de schi din Predeal (1970-1977). În continuare, și-a desfășurat activitatea la Unitatea de schi a armatei – ASA Brașov, ca antrenor coordonator instruire sportivă (1977-1989), cu rezultate deosebite în pregătirea și promovarea unor schiori valoroși în sportul de performanță. Avându-se în vedere experiența acumulată pe parcursul anilor, la club și la loturile naționale a fost promovat în funcții de conducere în cadrul Federației Române de Schi-Biatlon (în unele perioade în structură cu bobul și cu sania), cu responsabilități directe privind schiul fond și biatlonul. A coordonat pregătirea loturilor naționale de schi (1983-1997), îndeplinind și funcția de antrenor federal (1990-1998). Din 1998, i se încredințează funcția de secretar general al FR de Schi-Biatlon, pe care o îndeplinește până în anul 2009. Timp de peste 10 ani, cu ajutorul Birourilor Federale, al organelor locale și al cluburilor, a reușit, cu toate condițiile specifice precare, să mențină active ramurile schiului, atât pe plan intern cât și pe plan internațional. CA a promovat și a stimulat inițiativele centrale și locale, inclusiv cele private, precum și preocupările pentru dezvoltarea bazei materiale, asigurându-se astfel condițiile necesare care au permis, în ultimii ani, organizarea unor acțiuni competiționale internaționale de prestigiu. Ca antrenor, la club și la loturile naționale a contribuit la pregătirea și afirmarea unor schiori fondești și biatloniști. Printre aceștia s-au aflat: Bejenariu Vasile; Berdar Gheorghe; Fontana Victor; Forika Francisc; Hangan – Ianoșiu Ileana; Lestyan Imre; Rădulescu Mihai; Șotropa Viorel; Todașcă Vladimir; Tuțulan -Șotropa Adina și mulți alții. Pe tot parcursul activității sale a fost membru în Biroul Federal. CA a participat la diferite cursuri de perfecționare, printre care cele din: URSS (1976); Roma – Scuola dello Sport (1988); Finlanda – Institutul de Cercetări pentru Sport Vuokatti (1991); Franța (1991). A efectuat și diferite studii și a elaborat o serie de lucrări de specialitate privind: metodică pregătirii schiorilor fondești (1974); precizia și cadența tragerii la biatlon (1983); corelația volum/intensitate/complexitatea efortului, în pregătirea biatloniștilor.

Pe plan internațional a fost membru fondator al Uniunii Internaționale de Biatlon și membru în Comisia de dezvoltare din cadrul acestui for (din 2001). Membru al Grupului de experți din cadrul Comitetului de schi fond al Federației Internaționale de Schi (1993-2004). Pentru realizările sale, în 1982 a primit Diploma Merite în activitatea sportivă, în anul 1988 i s-a acordat titlul de Antrenor Emerit iar în anul 2000, a fost decorat cu Medalia *Națională pentru Merit* clasa a II-a.

ASSAN (CRĂSNARU), IVONNE (1925), n. în București. A practicat schiul alpin. A fost legitimată la *Turing Club Român*. A obținut 9 titluri de campioană națională: 1943 . coborâre; 1945 . coborâre, slalom și combinată alpină; 1946 - coborâre și combinată alpină; 1948 - coborâre, slalom și combinată alpină.

BĂDESCU, GHEORGHE (1937), n. în com. Fundata, jud. Brașov. A concurat sub culorile cluburilor: AS .Recolta. Brașov, AS .Progresul. Sinaia, .Dinamo . Brașov. Antrenorii săi au fost: George Olteanu și Marcel Stuparu (la lotul național). Performanțe: locul XXXIX la 15 km și LIV la 30 km schi fond, la JO de la Innsbruck (Austria) în 1964; 10 titluri de campion național la schi fond și biatlon.

BĂLAN, GHEORGHE (1938), n. în Bușteni, jud. Prahova. A fost legitimat la AS .Avântul. Bușteni și ASA Brașov. Antrenorii săi au fost: Matei Dedu, Mihai Bără, Ion Cașa, Ion Berindei (lot național). Antrenor de schi alpin. Performanțe: locul I în proba

de slalom uriaș la Spartachiada Armatei Prietene în Polonia, 1961; locul III la slalom și locul I la combinata alpină în același concurs; locul I în proba de slalom uriaș, la CI din România în 1961; locul I în proba de slalom, la același concurs în 1962; locul I în proba de slalom uriaș în Bulgaria, 1962; 3 titluri de campion național la schi alpin.

BÂRĂ, ELENA (1931), n. în Predeal, jud. Brașov. Absolventă a Facultății de Filologie, secția limba engleză, a Universității din București, 1955. Afăcut parte din echipele de schi .CCA. și .Știința. București. În anii 1949 și 1951, a fost campioană națională, iar între 1951-1956 a ocupat de 12 ori

locul II. A participat la JMU de la Poiana Brașov (1951) și Zakopane (Polonia, 1956), precum și la JO de la Cortina d'Ampezzo (Italia, 1956). Între 1951-1956, a fost selecționată în lotul național. A obținut rezultate bune și în competițiile internaționale. Este conferențiar dr. la Universitatea din București, Facultatea de Limbi Străine, catedra de limbă engleză. A participat la mai multe cursuri de vară în Anglia, SUA; are peste 50 de lucrări științifice, prezentate în țară și peste hotare.

BÂRĂ, MIHAI GHEORGHE - vezi **Personalități**

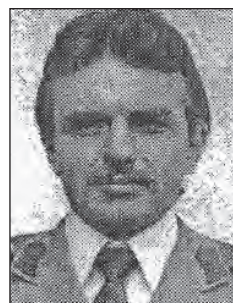
BĂRBĂȘESCU, NICOLAE (1940), n. în Brașov. Absolvent al IEFS, promoția 1974. A fost legitimat la AS .Bucegi. Râșnov, ASA Brașov și la Clubul .Universitatea . Oradea. Antrenorii săi au fost: Ioan Miloiu, Marcel Stuparu, Dumitru Mușat și Virgil Teodorescu. A participat la JO de

la Innsbruck (Austria), unde s-a accidentat. A obținut locul VII la ștafeta 4x7,5 km biatlon. în JO de la Grenoble (Franța) în 1968 a ocupat locul IX la ștafeta 4x7,5 km și locul XVII la 20 km biatlon, la CM din 1969. Are 6 titluri de campion național la biatlon și schi fond. Antrenor de biatlon, Maestru al sportului.

BEJENARIU, VASILE (1957), n. în com. Grămești, jud. Suceava, absolvent al IEFS, promoția 1981. A concurat sub culorile Clubului .Dinamo. Brașov (1979-1981) și ASA Brașov (1981-1987). Antrenorii săi au fost: Orest Frățeanu, Ștefan Stăiculescu și Constantin

Arghiropol. Performanțe: locul III la ștafeta 4x10 km schi fond la CB din 1982; locul II ștafetă la JMU de la Sofia, 1983; locul III în aceeași probă la CB din 1985; locul II la ștafeta 3x7,5 km biatlon și locul V la ștafeta 4x10 km schi fond la Dinamoviada din 1980; locul II la patrula biatlon la Spartachiada Armatelor Prietene în 1987; 10 titluri de campion național la schi fond și biatlon. Antrenor de biatlon.

BERDAR, GHEORGHE (1961), n. în com. Dângenii, jud. Botoșani. A concurat pentru ASA Brașov. Antrenorii săi: Iuliu Pata, Constantin Arghiropol, Constantin Carabela și Gheorghe Gârniță. Performanțe: locul XIII la ștafeta 4x7,5 km și locul XLI la

10 km biatlon la JO de la Sarajevo (Iugoslavia) în 1984; locul II la ștafeta 4x7,5 km biatlon la JMU în 1983; 4 titluri de campion național. Antrenor de schi fond și biatlon.

BERINDEI, ION (1928), n. în com. Sohodol, jud. Alba. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF din București, promoția 1953, specializare schi. Antrenor al lotului național de schi alpin și antrenor federal între anii 1958-1975. Activitate de selecție și pregătire nemijlocită a două generații de schiori între anii 1957-1974: Cornel Tăbăraș; Gheorghe Bălan; Kurt Gohn; Ilona Miklos . Dan Cristea; Gheorghe Vulpe; Virgil Brenci; Dorin Munteanu, sportivi care au realizat performanțe neegale până în prezent în schiul alpin: locul VI la CM din 1972; peste 20 de medalii la CB; clasări în primele 15 locuri în mai multe concursuri internaționale FIS . Austria, Italia, Germania, Iugoslavia, Turcia. Precursorul schiului nautic în România în 1964. Inventatorul .Cursei de obstacole. în schiul acrobatic, lucrare înaintată Comitetului Alpin FIS. Membru în comisia de organizare și dezvoltare a infrastructurii sporturilor de iarnă (pârții, mijloace mecanice . Predeal, Poiana Brașov, Bucegi, Păltiniș, Făgăraș etc.). Contribuie la construcția refugiului Valea Albă . Bușteni și organizează stagii de

pregătire a schiorilor până în lunile iunie-iulie. Elaborează lucrarea *Schiul Alpin*, cu specific metodologic strict original . românesc. A contribuit la îmbogățirea școlii de schi din România.

BÎRĂ, MIHAI (1961), n. în Brașov. Absolvent al IEFS, promoția 1981, profesor de educație fizică și antrenor de schi alpin. Membru al Comitetului pentru învățare și antrenament al FIS. A fost legitimat la Clubul .Dinamo. Brașov. Antrenori: Constantin Bârsan, Gheorghe Roșculeț, Kurt Gohn și Dan Cristea. Performanțe: locul XLV la slalom uriaș, la JO de la Sarajevo (Iugoslavia) în 1984; locul III la slalom, la Concursul Internațional .Cupa Teleferic. din România în 1983; locul V la slalom în același concurs, din 1984; locul IV la slalom, la CB în 1986; locul II la combinata alpină, locul III la slalom uriaș și locul V la coborâre, la Dinamoviada din România în 1985; locul VI la coborâre, la Spartachiada Armatelor Prietene din România în 1987; 2 titluri de campion național.

BRATU (LEAMPĂ), MARCELA (1942), n. în com. Fundata, jud. Brașov. A fost legitimată la AS .Avântul. Șirnea (1956-1959) și la Clubul .Dinamo. Brașov (1959-1976). Antrenori: Vasile Olteanu, Victoria Costică, Ștefan Stăiculescu și George Olteanu. Performanțe: locul I la 5 km schi fond și ștafetă 3x5 km în Ungaria, 1963; locul V la 5 km și VII la ștafeta 3x5 km în Bulgaria, 1967; locul III la 5 km și locul VI la ștafeta 3x5 km schi fond, în RD Germană, 1968; locul V la 5 km și locul VI la ștafeta 3x5 km în Cehoslovacia, 1969; locul V la 5 km și ștafeta 3x5 km în URSS, 1973; locul V la 5 km în Iugoslavia, 1972; 29 de titluri de campioană națională la schi fond. Maestră a Sportului.

BRENCI, VIRGIL (1947), n. în Brașov. A concurat pentru ASA Brașov. Antrenorii săi: Ion Cașa la club, 1007 *Schi-Biatlon* Ion Matei și Ion Berindei la lotul național. Performanțe: locul VI la combinată alpină, la JO de la Sapporo (Japonia) în 1972 (cel mai bun rezultat obținut de un schior alpin român la JO); locul XX la slalom, locul XXXIII la slalom uriaș și locul XLVIII la coborâre în aceeași competiție; locul

III la slalom uriaș, la CB din România, în 1969; 4 titluri de campion național la schi alpin.

BOGDAN, ION (1950), n. în Sinaia. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS București în 1973. Face parte din generația de elită a schiorilor prahoveni, printre care Dan Cristea, Gh. Vulpe, M. Focșăneanu, L.Predeleanu și C.Cișmașu. A parcurs primii “pași” în schi, sub îndrumarea prof. Ion Matei, care i-a transmis și pasiunea pentru schiul alpin. Grație și strădaniei s-a afirmat ca un schior desăvârșit, clasându-se printre primii la campionatele naționale pentru copii, juniori și seniori și multiplu campion la Campionatele Universitare. Reprezentând și IEFS-ul în competiții, începând cu 1973 activează ca antrenor la CSS Școlar din Predeal. Descoperă, crește și pregătește schiori valoroși, Ioan Frățilă fiind etalonul său de bază. Pe o perioadă îndelungată a fost antrenorul echipei naționale de copii și juniori, avându-i elevi pe E. Focșăneanu, I.Frățilă, O.Frүн, D.Focșăneanu, evoluând pe toate părțile din țară și din străinătate. Cu o mare generozitate, are preocupări privind competițiile veteranilor. Este și patronul și managerul unuia dintre cele mai moderne complexe turistice la Sinaia, cu servicii pentru schi și turismul montan (școală de schi, centru de închiriere de echipament pentru schi și alimentație publică. Complexul, denumit sugestiv “Snow”, nu este cu nimic mai prejos decât cele din Alpi. Dar această firmă de turism nu l-a îndepărtat de adevărata sa pasiune, schiul.

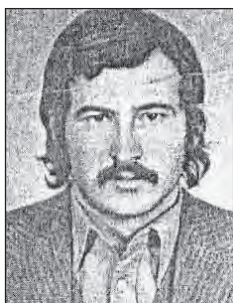

CARABELA, CONSTANTIN (1940), n. în Sinaia, jud. Prahova. Ofițer MApN, antrenor de schi biatlon. A purtat tricoul AS .Progresul., AS .Voința. Sinaia și ASA Brașov. Antrenorii săi: Fănel Ionescu, Nicolae Burchi, Marcel Stuparu. Performanțe: locul

XIV la 20 km biatlon, la JO de la Innsbruck (Austria) în 1964; locul IV în proba de ștafetă 3x7,5 km biatlon, la CM din 1967; locul VII la ștafetă 3x7,5 km și locul XIV la 20 km biatlon, la JO de la Grenoble (Franța) din 1968; locul IX la ștafetă 4x7,5 km și locul XVI la 20 km biatlon, la CM din 1969; locul VIII la ștafetă 4x7,5 km și locul XXX la 20 km biatlon, la CM din 1970; locul VII la ștafetă 4x7,5 km biatlon, la CM din 1971; locul LII la 20 km biatlon, la JO de la Sapporo (Japonia), în 1972. Maestru al sportului.

CAȘA, ION (1928-1999), n. în Bușteni, jud. Prahova. Ofițer MApN și antrenor de schi alpin categoria I. Legitimă la Clubul CCA. Antrenor la CCA și ASA. A ocupat locul LIX la coborâre, la JO de la Oslo. Norvegia din 1952; un titlu de campion național la schi alpin în 1951, la coborâre. Maestru al Aportului.

CAVAȘI, IOAN (1956), n. în Predeal. Unul dintre schiorii de seamă ai Predealului. A schiat încă de la trei ani. În 1963, trece de la joacă la schiul de performanță. A început să schieze ca sportiv legitimat la „C.S.S-Predeal” și-și încheie activitatea competițională la „C.S. Dinamo”-Brașov. De pregătirea sa sportivă s-au ocupat Titus Toma, M. Sulică și C. Gohn. Începând din 1969 cucerește numeroase medalii de aur la copii și juniori. Face parte din grupul de schiori tineri de frunte ai României alcătuit din V. Boenci, D. Cristea, Al. Manta, D. Munteanu, B. Zsolt, V. Poenaru. În cariera sa sportivă câștigă 18 titluri naționale (în 1974, deși junior, cucerește titlul de campion la seniori). A fost liderul generației sale, cu victorii la mai toți consacrații vremii: V. Boenci, D. Cristea, D. Munteanu. Ultimul titlu îl cucerește în 1980 în proba de coborare. Participant în 1976 la J.O. din Austria (Innsbruck-ediția a XII-a), campion

balcanic în 1975 în Grecia, competiții care completează activitatea sa timp de 19 ani desfășurată pe părțile de schi alpin din țara noastră și străinătate. În anul 1982 trece din activitatea de competitor în cea profesională ca ofițer la poliția din Brașov. Maestru al sportului.

CERCEL, GHEORGHE (1944), n. în Fundata, jud. Brașov. Schior specializat în biatlon. A concurat pentru Clubul Tractorul și ASA Brașov. Se clasează pe locul III la CM de juniori de la Altenberg, în 1967. A fost pregătit de antrenorul I. Sumedrea.

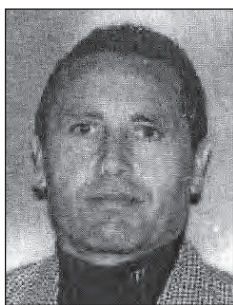
CIMPOIA, GHEORGHE (1939), n. în Râșnov, jud. Brașov. A fost membru al AS Casa Ofițerilor și ASA Brașov. Antrenorii săi: Marcel Stuparu, Costică Tiron și Virgil Teodorescu. Performanțe: locul XXVII la 20 km biatlon, la JO de la Innsbruck (Austria) în 1964; locul VII la ștafeta 3x7,5 km biatlon, la CM din 1965; locul V la 20 km biatlon, la CM în 1966; locul IV la ștafeta 4x7,5 km biatlon, la CM din 1967; locul VII la ștafeta 4x7,5 km și locul XXIII la 20 km biatlon, la JO de la Grenoble (Franța) din 1968; locul IX la ștafeta 4x7,5 km și locul XXIX la 20 km, la CM din 1969. Maestru al sportului.

CINCU, GHEORGHE (1939), n. în Azuga, jud. Prahova. A concurat pentru cluburile Metalul, CCA și ASA Brașov. Antrenorii săi: Gheorghe Neguș, Dumitru Frățilă, Constantin Enache. Performanțe: 15 titluri de campion național la schi fond. Maestru al sportului.

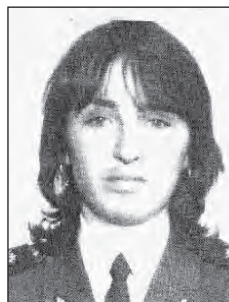
CIOCOIU, CONSTANTIN (1912), n. în Sinaia, jud. Prahova. Cel mai vestit polisportiv al orașului Sinaia: practică cu succes ciclismul, motociclismul, patinajul, schiul (combinată nordică), scheletonul, sania, săriturile cu schiurile și schiul alpin (în toate

aceste discipline obținând titluri de campion național sau locuri frunțase). Debutază în sport în 1924, la AS .Peleş., antrenor instructor fiind căpitanul Dimăncescu, mai târziu activând în cadrul clubului .CFR. Sinaia. Dintre numeroasele cupe, plachete și diplome obținute remarcăm: Cupa de campion național la schi coborâre (1938); Cupa de campion național la schi slalom (1938); Cupa de campion național la combinata nordică (1939); Cupa .Valea Cerbului. (Bucegi) la coborâre (1942); Cupa .Bucegilor. (1940, 1941, 1942); Cupa .Federației Române de Schi. (fond . 1939); Cupa .Federației Române de Automobilism și Motociclism. (1937); locul I la concursul internațional de schi slalom și coborâre (1939). În perioada 1929-1935 domină concursurile de sanie și scheleton. Anul 1940 a fost cu totul special pentru C. C.: primește Meritul Cultural pentru sport .Straja Țării., oferit de Regele Carol al II-lea (Brevet nr. 540/aprilie). În 1943, primește Insigna de Instructor de schi (Brevet 3140 din 15 septembrie). Tot în 1943, cu prilejul săptămânii .Sportului Românesc., este citat cu .Ordin de Zi. pe întreg sportul românesc și atestat ca arbitru de schi. În 1940 și 1941, participă la CI de schi ale Germaniei (Garmisch-Partenkirchen), unde se clasează în primele 10 locuri. În intervalul 1943-1983 primește numeroase distincții la concursurile veteranilor la schi.

CIȘMAȘU, CONSTANTIN (1947), n. în Predeal. Profesor de educație fizică, absolvent al I.C.F. în 1971. A pregătit câteva generații de schiori, având cele mai vechi stagii în „C.S.S. Predeal”. Este prezent în concursurile de schi din anul 1959, odată cu înființarea clubului, antrenor fiindu-i Ion Cosma, aducând clubului, împreună cu alți schiori, 4 titluri de campioni la probele alpine pe pârtiile din Brașov, Predeal sau Sinaia. Ca junior internațional are rezultate notabile la concursurile din Cehoslovacia, Polonia, Ungaria, etc. Ca student a cucerit 3 titluri

naționale universitare (slalom, coborâre și combinată alpină). Ca antrenor la „C.S.S. Predeal”, care a fost anexat de către „ASA- Brașov”, profesorul C.C. pregătește sportivi de valoare precum I. Pogan, D. și M. Popescu, L. Frățilă și alți sportivi care au obținut rezultate de excepție în țară și pe pârtiile din Europa. Ca antrenor al echipei naționale participă cu juniorii E. Focșeneanu, A. Foiciuc, Mihaela Feva la C.M. din Austria, iar în 1994 participă cu sportiva Maria Zavog la J.O. din Norvegia (Lillehammer). În 2003 aduce cu sportivii predeleni D. Staicu, Bianca Năvea și Simona Olaru (lotul național de juniori), două medalii la „Cupa Balcanică”, sportivi care au participat apoi în anul 2006 la J.O. de la Torino.

CÎRSTOI, CORINA MIHAELA (1970), n. în Predeal, jud. Brașov. A fost legitimată la CSS Predeal și ASA Brașov. Antrenorii săi: Cornelia Dudu și Ion Dudu, Gheorghe Berdar, Dan Lăzărescu și Constantin Arghiropol (la lotul olimpic).

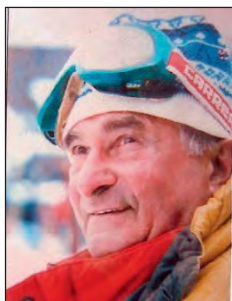
Performanțe: locul XII la ștafeta 3x5 km schi fond, la JO de la Calgary (Canada) în 1988; locul X la ștafeta 3x7,5 km biatlon, la JO de la Albertville (Franța) în 1992; locul XVI la ștafeta 3x7,5 km biatlon, la JO de la Lillehammer (Norvegia), în 1994; 4 titluri de campioană națională la schi fond și biatlon. Antrenoare de schi.

COJOCARU, ION (1920-1986), n. în Brașov. A fost legitimat la cluburile IAR, TCR, Dinamo și .CCA. Brașov. A profesat ca antrenor la cluburile: .Aripile., .Voința. și .Dinamo. Brașov. A avut o contribuție deosebită la amenajarea bazei sportive (pârtii, mijloace mecanice etc.) din Poiana Brașov și la metodica antrenamentului în schiul alpin. A fost promotorul probei de .kilometru lansat. în România și a raliurilor pe schi în masivii montani pe timp de iarnă. Performanțe: 6 titluri de campion național la schi alpin. Maestru al sportului. Antrenor de schi alpin categoria I.

COLIBAN, ION (1925), n. în Brașov. Absolvent al Academiei Comerciale din București, promoția 1951. A fost legitimat la cluburile ASM Brașov, AS .Scheiul., .CCA. și .Olimpia. Brașov. Performanțe: campion balcanic la coborâre și combinata alpină, locul II la

slalom, Sinaia, în 1946; locul VI la slalom la CB din 1947; locul V la slalom, la JMU din 1949; locul VI la slalom, în RD Germană, 1951; locul V la slalom la Concursul Internațional din România, 1951; locul XXXIX la slalom, locul XLI la combinata alpină și locul LXVI la coborâre, la JO de la St. Moritz (Elveția) 1948; a participat și la JO de la Oslo (Norvegia) din 1952. Maestru al sportului. Antrenor de schi alpin la loturile naționale. Antrenor al lotului olimpic de schi alpin la JO de la Cortina d'Ampezzo (Italia); 4 titluri de campion național la schi alpin.

COSMA, IOAN-NELU (1927), n. în Cluj. Profesor de educație fizică. Absolvent al ICF în 1953, cu specializarea schi. Începe să schieze de la vârsta de 6 ani. Prima sa legitimare este la clubul „Electrică” din Timișoara, avându-l ca antrenor pe Ion Arnăutu. A mai practicat

atletismul și gimnastica la Cluj cu antrenorul Albin Moraru, care l-a inclus în echipa orașului. Se dedică și se consacră schiului la clubul „CCA” (1949-1953) avându-l antrenor pe Gh. Epuran. Terminând stagiul militar, trece la „Știința” București (1953-1955) ca antrenor și schior. În perioada 1956-1960 îl găsim consilier sportiv și antrenor la clubul „Energia” din București. În 1961-1987 este profesor în cadrul Mm. Turismului la I.A.P.I.T. În intervalul 1960-1962 este cadru didactic la liceul „N. Krețulescu” din București. În anii ‘50 este selecționat în echipa națională de schi, participând la 9 ediții de campionat național, ocupând locul 4 în 1952 la coborâre. Concurează la toate probele alpine. După încetarea activității competiționale se dedică schiului pentru

copii începând de la 2 ani. Aici introduce noi metode de învățare a schiului pentru înlăturarea fricii și alunecării mai ușoare, prin comunicare permanentă. Îmbunătățirea vitezei de execuție este noul procedeu pe care îl aplică schiorilor de performanță, prin eliminarea unei părți a frânării în timpul alunecării. De asemenea introduce pasul de patinaj în schiul alpin. Este primul antrenor care a făcut alunecarea pe schiuri cu nevăzători. Formează sportivi care au ajuns campioni naționali: E. Treibal, Ileana Mikloș, P. Clinci, M. Bucur, K. Gohn, N. Iovici și alții.

COVACI, IOSIF (?-?), n. în Brașov. Schior complex, cu rezultate de vârf în probele de schi alpin și fond. A concurat pentru .IAR. Brașov. Performanțe: locul XIV în proba de ștafetă 4x10 km și locul LXI la 18 km schi fond, la JO de la Garmisch-Partenkirchen (Germania) 1936; 8 titluri de campion național la schi fond și alpin.

CRĂCIUN, CORNEL (1925), n. în com. Crucea de Sus, jud. Vrancea. A fost sportivul Asociației .Amicii Predealului., apoi la .Metrom., .CSCA. și .CCA. Brașov. Personalitate multilaterală, promotor al stilului modern de sărituri cu schiurile la noi în țară. Perfor-

manțe: locul VII în proba de patrulă militară (probă demonstrativă), la JO de la St. Moritz (Elveția) 1948; locul XIX la combinata nordică și locul LXVIII la schi fond, la JO de la Oslo (Norvegia) în 1952; 14 titluri de campion național la schi fond și sărituri. Maestru al sportului. Antrenor de sărituri cu schiurile.

CRĂCIUN, MOISE (1927), n. în Săcele, jud. Brașov. A obținut 9 titluri de campion național la probele nordice. A făcut parte din ștafeta de 4x10 km, clasată pe locul al X-lea la JO din 1952 de la Oslo. Maestru al Sportului.

CRISTEA, DAN (1949), n. în Bușteni, jud. Prahova. A fost legitimat la cluburile AS . Caraimanul. Bușteni, CSO Sinaia și .Dinamo. Brașov. Antrenorii săi: Mircea Enache, Ion Matei, Ion Berindei, Gohn Kurt. Afuncționat și ca antrenor la loturile naționale. Cel mai

valoros schior alpin român. Performanțe: locul XXV la slalom, locul XLIX la slalom uriaș, locul LXII la coborâre, la JO de la Grenoble (Franța) în 1968; locul XXVI la slalom uriaș și locul XXXIX la coborâre, la JO de la Sapporo (Japonia) în 1972; locul XXXIV la slalom, locul XLIX la coborâre și locul LXX la slalom uriaș, la JO de la Innsbruck (Austria) în 1976; locul LII la slalom uriaș și locul LXVIII la coborâre, la CM din 1970; locul XV la slalom, locul LVIII la coborâre și locul IX la combinata alpină, la CM din 1974; 6 titluri de campion balcanic; locul VI la combinata alpină la Marele Premiu Internațional de la Maurienne (Franța) în 1969; locul III la slalom la Cupa .Aleko. (Bulgaria) în 1971; locul I la slalom și locul IV la slalom uriaș, la aceeași competiție din 1972; locul I la ambele probe de slalom, la concursul internațional Cupa .Dinamo., în 1972; locul III la slalom la Cupa .Pernitz. (Austria) în 1972; locul V la slalom, la Cupa .Neustift. (Austria) în 1972; locul III la slalom, la Cupa .Pernitz. (Austria) în 1973; locul II la slalom, la Landek (Austria) în 1973; locul I la slalom uriaș la concursul internațional Cupa .Bucegi. (România) în 1973; locul I la slalom și locul IV la coborâre, la Spartachiada Armatei Prietene (Bulgaria) în 1973; 26 de titluri de campion național la schi alpin. Maestru al sportului. Antrenor de schi alpin la Clubul Dinamo Brașov.

CRISTOLOVEANU, GHEORGHE (1931-1998), n. în Brașov. Profesor de educație fizică și sport. Legitimă la AS .Olimpia. și .Dinamo. Brașov. Antrenor: Dumitru Sulică. Performanțe: locul XXXVII la slalom uriaș și locul XLIV la slalom, la JO de la Cortina d'Ampezzo (Italia) în 1956; locul XXXVII la slalom uriaș, la CM de la Are (Suedia)

în 1957; locul IX la slalom uriaș la CM în 1957; locul I la slalom uriaș în Ungaria în 1957; 9 titluri de campion național la schi alpin. Maestru al sportului. Antrenor de schi alpin la CSȘ .Dinamo. Brașov.

CRISTOLOVEANU, NICOLAE (1950), n. Râșnov, jud. Brașov. Purtător al tricoului ASA Brașov. Antrenori: Constantin Enache și Marcel Stuparu. Performanțe: locul X la ștafeta 4x7,5 km și locul XLV la 20 km biatlon, la JO de la Innsbruck (Austria) în 1976; locul IV la ștafeta 4x7,5 km biatlon, la Passo-Rolle (Italia) în 1975; 3 titluri de campion național la schi fond și biatlon.

DOBRESCU, AUREL (1919), n. în Băicoi, jud. Prahova. Ofițer de carieră (colonel în rezervă). Absolvent al Școlii de Ofițeri în 1941. Debutază în schi în 1934, la Liceul Militar .N. Filipescu. din Predeal, sub supravegherea antrenorului Gică Zăpadă, unde concurează

până în 1948. Joacă fotbal la .Carpați. Sinaia (1944-1950). În 1943, devine instructor de schi, brevetat pentru probele alpine, de fond, precum și profesor de aeromodelism. În perioada 1948-1954, este concurent și șef de echipă al secției de schi din AS .Armata . (CCA.) cu sediul la Predeal. În 1954, este transferat la București la MFA (Direcția cazare). Din acest an până în 1959, va participa la probele de schi pentru ofițeri din cadrul Spartachiadelor militare de iarnă (alpine și fond), unde timp de 5 ani va ocupa primul loc. În 1950, face parte din echipa națională la probele de fond, iar în 1951 participă la JMU, la proba de 30 km. Din 1941 până în prezent, face parte din activul voluntar al FR de Schi. Devine arbitru de schi, începând cu anul 1950, la probele nordice și alpine, fiind și membru al Colegiului de Arbitri. Pensionar din 1973, participă ca arbitru și concurent la probele de fond și alpine pentru veterani. În anul 1999 (la 80 de ani!) participă la a XXXII-a ediție (din Semenice) a Campionatului pentru veterani, precum și la a VIII-a ediție a Cupei

Veteranilor de la Sinaia, unde a ocupat mereu primul loc.

DRAGOMIRESCU, MIHAI-PUIU (1933-2004), n. în Sinaia. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF în 1958, specializare schi. După terminarea facultății este numit cadru didactic la liceul din Breaza. În perioada 1965-1967, activează ca instructor principal în secția sport a UGSR. Din 1968 se transferă în cadrul CNEFS, unde până în 1983, ocupă diferite funcții, printre care secretar general în federațiile de lupte (1973-1975), adjunct la schi-bob (1975-1977), adjunct la turism-alpinism (1977-1978), secretar general la schi-biatlon (1978-1983). Începând cu anul 1985, este numit director la IEABS (Intreprindere Economică de Administrare a Bazelor Sportive), ca ulterior, în această funcție să conducă Baza Olimpică de la Snagov, până în 1990. Din 1991 a ieșit la pensie.

DRĂGUȘ (HOHA), RODICA (1946), n. în Bistrița, jud. Bistrița-Năsăud. A purtat tricoul CSM Bistrița. Antrenori: Ștefan Berbecaru, Gheorghe Berdar, Dan Lăzărescu. Performanțe: locul XII la ștafeta 4x10 km, locul XXXIX la 10 km și 20 km și ștafeta 3x5 km, la CB din 1988; 3 titluri de campioană națională la schi fond.

DRĂGUȘ, STELIAN (1934), n. în Bușteni, jud. Prahova. Legitimă la Casa Ofițerilor și ASA Brașov. Antrenorii săi: Dumitru Frățilă și Marcel Stuparu. Performanțe: 10 titluri de campion național la schi fond. Maestru al sportului.

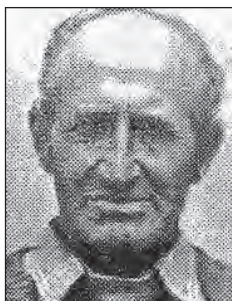
DUDU, ION - IOAN (1947), n. în Fundata, jud. Brașov. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS, București în 1971, succese notabile în schiul alpin, fond și biatlon. Bilanțul activității sale ca profesor – antrenor, realizat în perioada 1975-2006 înscrie 120 titluri de campioni naționali la toate categoriile de vârstă și peste 150 de clasări pe locurile II și III. Obiectivul

său de performanță, împreună cu ceilalți antrenori, a fost formarea de sportivi competitivi pentru echipele naționale și ocuparea primului loc în întrecerile cu celelalte cluburi sportive școlare. Pentru realizările sale a primit distincția Meritul pentru Învățământ, iar în 2004 a fost decorat cu Medalia Meritul Sportiv clasa a II-a.

DUDU, NICOLAE (1951), n. în Fundata, jud. Brașov. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS, promoția 1974. După absolvire a activat ca asistent la Catedra de schi a IEFS. Unul dintre frații Dudu care și-a dăruit întreaga activitate schiului. A făcut cunoștință cu schiul încă de la 5 ani, iar la 11 ani a câștigat titlul de campion național la copii în probele de schi fond, titluri care pe parcurs s-au înmulțit. A continuat să se perfecționeze în schi la școala din comună, apoi la LPS din Brașov. A fost legitimat și a concurat pentru CS Dinamo Brașov, unde s-a pregătit cu antrenorul Gheorghe Olteanu, de la care a învățat foarte multe secrete ale meseriei de antrenor. În timpul studiilor a continuat să practice schiul, reușind și performanțe notabile la CN. A fost component al lotului național înscriindu-și în palmaresul său 8 medalii la CB. În anul 1980, revine la CS Dinamo Brașov, fiind angajat și ca antrenor al secției de schi fond. În toată cariera sa începută în 1980 și continuată timp de 25 de ani, până în 2005, când s-a pensionat, ND a reușit să cucerească cu sportivii săi, peste 230 de titluri de campioni naționali și numeroase clasări pe locurile II și III. Perioada cât s-a aflat la cârma secției de schi de la Dinamo Brașov, este considerată una dintre cele mai rodnice dintre secțiile acestui club. A activat ca antrenor și la loturile național și olimpic. Printre contribuțiile sale se numără și cele 20 de medalii, din care 10 de aur obținute la CB. Dintre sportivii care au realizat aceste performanțe, sunt de menționat: Elemer Tanko, Gavril Boițș, Dezső Antal, Monica Gyorgy, Ioan Lungociu, Daniel Borca. Pe parcursul anilor, au fost și alți schiori care au fost

promovați în loturile naționale și s-au afirmat pe plan internațional. În 2009 i s-a acordat titlul de Antrenor Emerit.

ENACHE, CONSTANTIN (1928), n. în Bușteni, jud. Prahova. Purtător al tricoului AS .Caraimanul. Bușteni (1945-1948), al cluburilor .Dinamo. Brașov (1949-1956), .Energia. (1957) și CCA. (1958- 1961). Antrenori: Gheorghe Epuran și Ștefan

Stăiculescu. Performanțe: locul X la ștafeta 4x10 km și locul XXXIX la 18 km schi fond la JO de la Oslo (Norvegia) în 1952; locul XXXVI la 30 km și locul XL la 15 km schi fond, la JO de la Cortina d. Ampezzo (Italia) în 1956; locul I la ștafeta 4x10 km în Bulgaria în 1953; 14 titluri de campion național la schi fond. Maestru al sportului. Antrenor de schi fond la ASA Brașov.

FERA, MIHAELA (1970), n. în Sibiu. Legitimată la CSS .Șoimii. și .IPA. Sibiu. Antrenori: Dan Ungureanu, Dan Cristea, Ștefan Sava. Performanțe: locul XXI la combinata alpină și locul XXXIV la slalom gigant, la JO de la Calgary (Canada) în 1988; locul XXVIII la coborâre, locul XXIX la slalom și slalom uriaș și locul XL la slalom gigant, la JO de la Albertville (Franța) în 1992; locul XX la combinată (schi alpin) la JO de la Lillehammer în 1994; 5 medalii de argint la Cupa .Prietenia.; locul II la slalom uriaș la CB din România, în 1988; 12 titluri de campioană națională la schi alpin. Maestră a sportului. Antrenoare de schi alpin.

FERENCZ REKA (1989), n. în Gheorghieni. Studentă. Legitimată în primii ani de activitate la CSS Gheorghieni, se transferă la Dinamo Brașov unde îl are ca antrenor pe Gh. Stoian. În 2010 la CM de biatlon de juniori (Suedia) realizează medalia de aur în

proba de 12,5 km individual. Ocupă locul IV la CM de biatlon juniori în proba de sprint (Canada, 2009). Pregătirea ei a fost efectuată în străinătate (sept. 2009) și în centrul olimpic de juniori. Este prima campioană mondială din istoria acestui sport. Calificată pentru JO din 2010 (Vancouver). În ștafeta feminină de 4x6 km, alături de Eva Tofalvi, Dana Plotogea și Mihaela Purdea, ocupă locul 10, cea mai bună poziție a reprezentanților țării noastre în actuala ediție a J.O. (2010 – Vancouver).

FONTANA, VICTOR (1948-1989), n. în Bușteni, jud. Prahova. Sportiv al Clubului .Steagul Roșu. și ASA Brașov. Antrenori: Moise Crăciun, Marcel Stuparu și Costică Tiron (lotul național), Constantin Arghiropol. Performanțe: locul IX în proba de ștafeta 4x7,5 km și locul XXXIV la 20 km schi biatlon, la JO de la Sapporo (Japonia) în 1972; locul X la ștafeta 4x7,5 km biatlon, la JO de la Innsbruck (Austria) 1976; locul VIII la ștafeta 4x7,5 km și locul XLII la 20 km biatlon, la CM din 1970; locul VII la ștafeta 4x7,5 km și locul XLV la 20 km biatlon, la CM din 1974; locul XVII la 20 km, în Cehoslovacia, în 1969; locul XXIV la 20 km, în Cehoslovacia, în 1970; locul VIII la 20 km, la Spartachiada Armatelor Prietene, din Polonia, 1971; locul I la ștafeta 4x7,5 km și locul VI la 20 km în Germania, 1971; locul II la ștafeta 4x7,5 km și locul VI la 20 km, în Italia, 1971; locul II la ștafeta 4x7,5 km și locul XIV la 20 km în Polonia, 1972; locul VI la ștafeta 4x7,5 km în RD Germană, 1973; 7 titluri de campion național la biatlon. Maestru al sportului.

FORIKA, FRANCISC (1954), n. în com. Valea Strâmbă, jud. Harghita. Ofițer MI. Legitimat la Clubul .Dinamo. Brașov. Antrenori: Ștefan Stăiculescu, Gheorghe Vilmoș, Constantin Arghiropol (la lotul național). Performanțe: locul XLVIII la 10 km biatlon, la JO de la Sarajevo (Iugoslavia) în 1984; 8 titluri de campion național la schi fond și biatlon, locul II la ștafetă biatlon, la JMU (Sofia). 1993. Maestru al sportului.

FRĂȚILĂ, DUMITRU - vezi Personalități

FRĂȚILĂ, IOAN (1967), n. în Predeal. Este cel mai bun produs al schiului predelean din anii 1980-1995. La nici trei ani a fost „pus” pe schiuri de tatal său, schiorul Dumitru Frățilă. Începe să practice schiul de performanță la „C.S.S.

Armata” din Predeal, fiind elevul antrenorilor I. Bogdan și L. Predeleanu. La „ASA”-Brașov sub supravegherea antrenorilor Gh. Bălan și L. Predeleanu, devine lider autentic, fiind un schior talentat. Devenind component al echipei naționale dorește să pătrundă în elita schiului mondial. Performanțele sale: 12 titluri naționale, un loc 5 la C.M. Militar de schi (Cehoslovacia-1989) și o participare alături de celebru Tomba la același campionat în Austria în 1990, nu îi este suficient. A fost cel mai spectaculos schior predelean al ultimelor două decenii. Ca antrenor la „CSAM”-Predeal, descoperă și cultivă noi talente, realizând în sezoanele 2001-2003, 10 titluri naționale și 5 în competițiile internaționale. Maestru al sportului.

FRĂȚILĂ, LUCIAN FLORIN (1972), n. în Predeal. Începe să schieze în 1978 la CSS *Armata* Predeal, sub supravegherea tehnică a reputatului antrenor C. Cișmașu. În 1990 este promovat în secția de schi la AS *Armata* Brașov. Aici este

perfecționat de către antrenorii Gh. Bălan, L. Predeleanu, I. Frățilă și Z. Balazs. În 25 de ani de competitivitate se înscrie cu un bogat palmares: numeroase titluri naționale, clasat de 25 de ori pe podium în competițiile interne și internaționale, medaliat cu argint la Megeve (2001-Franța) la slalom uriaș; în perioada 1988-1998 a fost component al echipei naționale. Format la CSS Predeal, preia ștafeta de antrenor de la Ioan Frățilă, pregătind speranțele schiului local.

FRĂȚILĂ - ARVAY MARGARETA (1939), n. în comuna Sinălesc, jud. Caraș-Severin. Este prima competitoră olimpică a schiului de fond feminin românesc împreună cu Iuliana Simon, Ștefania Botcariu-Peter și Elena Zangor-Tom (4x5 km)

care au participat la ediția a VIII-a a J.O. din 1956-Cortina d'Ampezzo. Căsătorită cu schiorul Dumitru Frățilă, este mama celei mai numeroase familii de schiori din Predeal și poate din Romania (are trei copii și cinci nepoți, toți schiori de performanță și antrenori, cu numeroase succese pe plan intern și internațional, urmași demni și reprezentanți de prestigiu ai schiului românesc. Maestră a Sportului.

GASPAR, PUIU (05/03/1961), n. în București. Antrenor de schi. Specialist în managementul sportiv și administrativ. Pregătire profesională: absolvent al cursurilor Școlii de antrenori – antrenor de schi categ. I (1992-1995); absolvent al

Facultății de Studii Economice ESA, cu specializare în managementul administrativ (2001-2005); absolvent al cursului de masterat în managementul sportiv – Facultatea de Științe ale Mișcării, Sportului și Sănătății, din cadrul Universității Bacău (2007-2008). În anul 2003, a absolvit cursul de administrație sportivă, organizat în cadrul Solidarității CIO. Parcursul său profesional include funcțiile de: Director al departamentului Sport în cadrul Direcției Tineret și Sport al Municipiului București; expert sportiv pentru federațiile sportive. Începând din anul 2005, și-a desfășurat activitatea în cadrul FR de Schi-biatlon, îndeplinind funcțiile de: expert sportiv, director de marketing (2005); secretar federal (2006-2009); secretar general din anul 2010. Membru al Comitetului Executiv al COSR. GP a avut un rol important privind angajarea și implicarea FR de Schi și Biatlon în acțiunile de

dezvoltare a bazei materiale a schiului și biatlonului în organizarea unor competiții cu caracter național și internațional, în zonele cu condiții specifice favorabile și tradiții în sporturile de iarnă. Începând cu 2009 a avut o contribuție importantă în realizarea pe Valea Cărbunării, cu eforturi centrale și locale deosebite, a Complexului de Trambuline pentru sărituri cu schiurile și a celui mai modern poligon de biatlon din țara noastră. Au urmat și marile competiții internaționale de prestigiu care au permis și apariția talentelor cu reale calități de afirmare în viitor. A desfășurat o activitate susținută în diferite organisme naționale și pe plan internațional, fiind de menționat: membru fondator și secretar al Fundației de Schi-Biatlon București; coordonator din partea României, în cadrul Programului OMV; responsabil cu organizarea unor competiții internaționale; delegat la congresele FIS; membru în comisia schi-sărituri din cadrul FIS. PG a publicat, în calitate de autor, unele lucrări de specialitate, printre care: Bazele teoretice și metodice ale învățării în schi - Tehnopress Iași 2005; Cross-Country antrenament, planificare, modelare – Cavallioti Publishing – București 2007.

GHÎȚĂ, ȘTEFAN (1928), n. în Predeal, jud. Brașov. Ofițer MApN. Performanțe: participant la JO de la Oslo (Norvegia) în 1952 la slalom uriaș. Maestru al sportului.

GÂRNIȚĂ, GHEORGHE (1948), n. în com. Măgura, jud. Brașov. Ofițer MI, antrenor, absolvent al Școlii de antrenori, ANEFS, promoția 1974, antrenor de biatlon la Clubul .Dinamo. Brașov și lotul național. Legitimă la Clubul .Dinamo. Brașov. Antrenori:

George Olteanu, Ștefan Stăiculescu, Gheorghe Vilmoș, Marcel Stuparu și Costică Tiron. Performanțe: medalie de argint în proba de 20 km biatlon, la CM din 1974; locul X la ștafeta 4x7,5 km și locul XXXI la 20 km biatlon, la JO de la Innsbruck (Austria) în 1976; locul II la ștafeta 3x10 km schi fond, la CB în

1972; locul II la ștafeta 4x7,5 km și locul XIX la 20 km biatlon, în Italia, 1972; locul II la ștafeta 4x7,5 km și locul V la 20 km biatlon în Polonia, 1972; locul I la ștafeta 4x7,5 km și locul X la 20 km biatlon, în România, 1972; locul V la 20 km și locul VI la ștafeta 4x7,5 km biatlon, în RD Germană, 1973; locul VII la ștafeta 4x10 km schi fond, în Bulgaria, 1973; locul I la ștafeta 3x10 km și locul V la 15 km schi fond, la CB din 1973; locul VI la ștafeta 4x10 km schi fond la Spartachiada Armatei Prietene, din Bulgaria, în 1973; locul IV la ștafeta 4x7,5 km și locul IV la 20 km biatlon, în Italia, 1975; locul V la ștafeta 3x10 km schi fond, la JMU din Polonia, în 1976; locul II la ștafeta 3x10 km și locul III la 15 km schi fond la CB din Iugoslavia în 1977; locul IV la ștafeta 4x7,5 km biatlon, la Dinamoviada din Polonia, în 1977; 20 de titluri de campion național. Maestru emerit al sportului. În anul 2000, i s-a decernat Medalia națională .Pentru Merit. clasa a III-a.

GOHN, KURT (1938-1989), n. în Brașov. Antrenor de schi alpin. Legitimă la Clubul .Dinamo. Brașov. A avut antrenori pe: Gheorghe Roșculeț, Ion Matei și Ion Berindei. A profesat ca antrenor la Clubul .Dinamo. Brașov și la lotul național. Performanțe: 7 titluri de campion național la schi alpin. Maestru al sportului.

HANGAN (IANOȘIU), ILEANA (1969), n. în com. Bistrița Bîrgăului, jud. Bistrița-Năsăud. Legitimă la CSS Bistrița și ASA Brașov. Antrenori: Ștefan Berbecariu, Gheorghe Berdar, Dan Lăzărescu și Constantin Arghiropol (lotul național). Performanțe: locul XII la ștafeta 4x5 km schi fond, la JO de la Calgary (Canada) în 1988; locul X la ștafeta biatlon 4x7,5 km, la JO de la Albertville (Franța) în 1992; locul XLVIII la 30 km schi fond, locul LII la 10 km și locul LXIII la 5 km schi fond, la CM din 1991; locul IV la ștafeta 3x5 km și locul X la 10 km schi fond, la JMU din 1987; locul II la ștafeta 3x5 km la CB din 1985; locul II la 5 km și ștafeta 3x5 km, la CB din 1984; locul I la ștafeta 3x5 km și locul III la 5 km, la CB din 1988; locul XVI la ștafeta 4x7,5 km și locul XLIII la 7,5 km biatlon, la JO de la Lillehammer (Norvegia), în 1994; 18 titluri de campioană națională la schi fond și biatlon. Maestră a sportului.

HEBEDEANU, ION (1929), n. în Abrud, jud. Alba. Merceolog. A activat la Clubul .CCA. Brașov, antrenor Gheorghe Epuran. Performanțe: locul XXXII în proba de schi fond 50 km, la JO de la Oslo (Norvegia), 1952.

ICHIM (MUREȘANU), LILIANA (1967), n. în Vatra Dornei, jud. Suceava. A activat la CSȘ Vatra Dornei, ASA și .Dinamo. Brașov, avându-i ca antrenori pe Constantin Gorea, Liviu Predeleanu și Dan Cristea. Performanțe: locul XXXV în proba de slalom uriaș la JO de la Sarajevo (Iugoslavia) în 1984; locul III la slalom uriaș, la CB din 1985; 5 titluri de campioană națională la schi alpin. Antrenor de schi alpin.

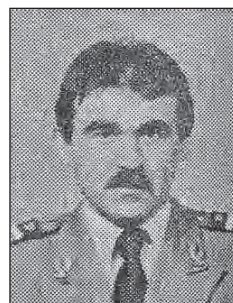
IONESCU, FĂNEL (1918-1991), n. în Calafat, jud. Dolj. Absolvent al ANEF, promoția 1947. Ofițer superior în MAPN. Schior de fond, participant la JO din St. Moritz, în patrula militară, proba demonstrativă. Membru fondator al Clubului .CCA., antrenor la echipele naționale de fond ale țării. Fost campion național la 50 km.

IONESCU, VASILE (1922), n. în Bușteni, jud. Prahova. Economist și antrenor de schi, custode al .Muzeului Sportivului Transilvănean.. A activat la SC București, AS Scheiul și Universitatea Brașov și .Flamura Roșie.. Performanțe: locul LIII la combinata alpină și locul LXXIV la coborâre, la JO de la St. Moritz (Elveția), în 1948.

IOVICI, NICOLAE (1937), n. în Sinaia. De profesie tehnician instalator și antrenor de schi alpin. Începe să schieze de la 5 ani îndrumat de fostul schior Jifcă Aurel. De pregătirea sa ca junior s-a ocupat și antrenorul Vasile Ionescu. Prima legitimare o are în cadrul Asociației Sportive *Spartac* București în

1958. Tot ca junior câștigă peste 20 de titluri de campion național la toate probele alpine. Din 1959 este legitimat la clubul Dinamo unde schiază până în 1964, supravegheat de antrenorul Gică Roșculeț realizând două titluri naționale. Din 1964 se transferă la Steagul Roșu Brașov și activează până în 1970 sub conducerea antrenorului Radu Scârneci. Și aici câștigă două titluri de campion național. Component al echipei naționale de juniori și apoi de seniori este prezent la numeroase întâlniri internaționale în Bulgaria, Polonia și România. În 1970 încetează cu activitatea competițională, dedicându-se antrenoratului. În perioada 1978-1979 este antrenorul echipei naționale de seniori, participând la jocurile Balcanice din Grecia. Stabilit din 1985 în Germania. Pensionar.

KISS, GHYULA (1961), n. în Gheorgheni, jud. Harghita. A activat la CSȘ Gheorgheni și ASA Brașov, cu antrenorii Adalbert Ghyulai, Constantin Enache și Nicolae Dudu (lot național). Performanțe: locul II în proba de ștafetă 3x5 km și locul III în aceeași probă, la CB de juniori din 1979 și 1980; locul III în proba de ștafetă 3x10 km, la CB din 1982 și 1984; locul III în proba de ștafetă 4x10 km, la Spartachiada Militară din 1981; locul II la ștafeta 4x10 km, locul III la 15 km și locul V la 20 km, la Cupa .Carpați. . România în 1982; locul III la ștafeta 4x10 km și locul IV la 15 km în Bulgaria, 1985; 7 titluri de campion național la schi fond. Maestru al sportului. Antrenor de schi fond la ASA Brașov.

LAGUSIS (REIT), ELENA (1960), n. în com. Bran, jud. Brașov. A activat la Clubul .Tractorul. Brașov, cu antrenorii Iosif Olteanu, Gheorghe Piștea și Ion Sumedrea. Performanțe: locul XXXII în proba de 5 km și locul XLII la 10 km schi fond, la JO de la Sarajevo

(Iugoslavia), în 1984; locul I în proba de ștafetă 3x3 km și locul II la 5 km, la CB din 1979; locul I la 5 km și ștafeta 3x3 km la CB din 1980; locul I la 5 km și ștafeta 3x3 km, la CB din 1986; locul I la ștafeta 3x5 km la CB și la JMU din 1987; 24 de titluri de campion național la schi fond. Maestră a sportului. Instruitoare sportivă.

LEPĂDATU, FLOREA (1926-1981), n. în Predeal, jud. Brașov. A activat la .Amicii Predealului ., .CSCA. și .CCA. București, cu antrenorii Dumitru Frățilă și Gheorghe Epuran. Performanțe: locul LXIII în proba de 18 km schi fond, la JO de la Oslo

(Norvegia) în 1952; 6 titluri de campion național la schi fond.

LESTYAN, IMRE (1963), n. în Târgu Mureș. A activat la CSȘ Miercurea-Ciuc și ASA Brașov, cu antrenorii Ștefan Borbath, Constantin Carabela, Ovidiu Gârbacea și Constantin Arghiropol. Performanțe: locul XIII în proba de ștafetă 4x7,5 km, locul XLIII la 20 km și locul LII la 10 km biatlon, la JO de la Sarajevo (Iugoslavia) în 1984; 8 titluri de campion național la schi fond și biatlon.

LUNGOCIU, IOAN (1961), n. în Fundata. Profesor de educație fizică, absolvent al ANEFS în 1986. Dragostea pentru schi a căpătat-o de la tatăl său, fost schior la vânătorii de munte. În istoria schiului românesc L.I. este cunoscut ca un schior de elită, un star al

generației sale de fondisti. El deține cele mai valoroase performanțe în această disciplină între anii 1975-1985. A început să alerge pe schiuri pe distanța ce-o avea de făcut, de câțiva kilometri dintre casă și școală. Afirmă că de atunci a întrevăzut rostul antrenamentului cu intervale. Profesorul Iosif Olteanu a văzut în el viitorul performer,

legitimându-l la CSȘ din Fundata, a câștigat nu după mult timp titlul de campion național. În 1975 este admis la Liceul de schi din Predeal. Pregătit la CSȘ de Ion Dudu apoi la lotul național de N. Dudu, se va afirma prin cele 30 titluri de campion, campion absolut în 1978 (cucerind toate titlurile, atât la juniori cât și la seniori), medaliat balcanic, participant la 8 ediții de CM (trei ca sportiv și cinci ca antrenor). A concurat și pentru cluburile *Armata* și pentru *Dinamo* Brașov. Revine însă la clubul de suflet CSȘ Predeal, unde, ca antrenor, în 1993 cucerește toate titlurile naționale la juniori. În anul 1999 devine antrenor federal pentru probele de fond, biatlon și sărituri. Sportivii pregătiți de el au realizări notabile: Eva Tofalvi- biatlon, locul XI la JO Nagano, Dana Cojocă – biatlon, locul II la CM de tineret și locul III la CE obținut de Alexandra Rusu, la care se adaugă cele 67 medalii obținute la Cupele Balcanice. Este maestru al sportului.

MANEA, RAREȘ (1986), n. în Zărnești, județul Brașov. Bacalaureat. Schiază de la vârsta de la vârsta de 5 ani, iar din anul 2000 s-a apucat de schi-alpinism (sport puțin promovat și sprijinit de autoritățile de specialitate de la noi; este destul de diferit de schiul pe care îl cunoaștem. Este defapt o combinație între schi și alpinism. Schiurile sunt mai speciale iar legătura lor este flexibilă, astfel că poți urca cu ele. Au pe tălpi aplicate piele de focă să te poți deplasa pe orice fel de pantă. Coborârea nu se face pe pârția normală ci prin locuri unde zăpada nu este bătută, pe un fel de văi abrupte; în unele cazuri se folosesc și corzi pentru a escalada anumite zone). M.R. lucrează și antrenează în Austria. Alături de fratele său Silviu, deține "monopolul" premiilor la campionatele naționale iar la CM a reușit să se clasifice pe locul VII, în 2006, la JO de la Torino. Este primul român care a luat parte la un maraton de schi-alpinism de 24 de ore desfășurat în localitatea austriacă Bad-Gastein (din cei 300 de sportivi aliniați la start doar 50 au terminat competiția). M.R., singurul român prezent la această competiție, s-a clasat pe locul 14; după 24 de ore a parcurs 25 Km și 12,600 m, pornind de la 0 metri altitudine; efectuând 10 ore de concurs nu a mai

rezistat și a luat o pauză de 60 de minute pentru a se odihni – a terminat la 4 ore de ocupantul primului loc, un austriac. Înaintea competiției din Austria, M.R. a participat la Campionatul Internațional Militar de schi-alpinism, desfășurat în Germania, clasându-se pe locul I, iar fratele său Silviu Manea a terminat al doilea. Pentru viitor intenționează să se axeze pe mountain bike și dorește să se legitimeze la o echipă de specialitate, dorind să participe la proba de mountain bike la JO din 2012 de la Londra. Din anul 2000 participă la concursurile de schi-alpinism obținând în țară titlul de vicecampion. În 2004 participă la CM din Spania unde s-a clasat pe locul IX. Acest sport pare a fi un sport extrem dar și ciudat nefolosind telescaunul ci se urcă direct pe schiuri. Antrenamentele sunt dure, chiar și vara, echipamentul este scump și pericolul permanent, mai ales cel privind avalanșele. Traseul cel mai frumos din România este cel de la Sinaia dintre cota 1400 și 2000, un traseu optim pentru schi-alpinism, cu peisaje foarte frumoase pe valea Dorului.

MAROTINEANU (BÂRĂ), MAGDALENA (1935-2001), n. în București. Absolventă a Institutului Politehnic din Brașov, Facultatea de Silvicultură, promoția 1959. Inginer silvic. Ca sportivă, a activat la CCA. București la secția de schi și în perioada

1959-1962 la Clubul Olimpia. Brașov. A fost campioană națională la schi alpin, în anii 1951-1958, la slalom, coborâre și combinată, obținând 20 de titluri naționale la senioare și 4 la junioare, dar și multe locuri II și III. A câștigat peste 50 de cupe. A participat la JO de iarnă din 1956 de la Cortina d'Ampezzo (Italia), la toate probele de schi alpin și în 1951 la JMU. A participat la mai multe întâlniri internaționale: Zakopane (Polonia . 1955), Stara Planina (Iugoslavia . 1956), Cehoslovacia ș.a. La JMU de la Zakopane, în 1956, a ocupat locul II la slalom special și tot locul II la coborâre. În anul 1955, i s-a decernat titlul de Maestră a sportului. Pe linie profesională, a fost șef de proiecte în cadrul

Institutului de proiectări . îmbunătățiri funciare, asistentă la Universitatea din Brașov până în 1976, după care a lucrat la ICAS Brașov în domeniul cercetării silvice până în 1988. A efectuat cercetări importante cu contribuții originale în domeniul silviculturii. A participat la numeroase simpozioane naționale și internaționale, având și multe publicații în domeniu.

MATEI, ION - vezi **Personalități**

MAZILU, MARIA MARINELA (1991), n. în comuna Mihăești, jud. Vâlcea. Fostă judoka, campioană națională de junioare la atletism (ștafeta 4x100m, vicecampioană națională la 60m, locul III la CN în proba de 200 m). La 16 ani se apucă de skeleton,

unde este remarcată de antrenorul lotului Marius Ene. Neștiind absolut nimic despre skeleton, derutată în primele coborâri, unde se poate atinge 130km/h, este o raritate la vârsta ei fiind considerată una dintre cele mai de perspectivă sportive din lume la acest sport. Este cea mai tânără sportivă calificată la JO de la Vancouver (2010). Atletismul însă nu l-a abandonat pe care îl practică încă în paralel cu skeletonul. Palmaresul ei arată un loc 6 la CM de junioare în 2009, locul 8 la Cupa Intercontinentală de la Winterberg în 2009, locul 3 la Cupa Europei de la Igls în 2008.

MIKLÒS EDITH (1988), n. în Miercurea Ciuc, jud. Harghita. Începe să schieze de la vârsta de 5 ani, pe plaiurile locale. Vroia să facă hochei ca și tatăl ei. A mai făcut taekwando. De 7 ani se află în Austria, recurgând la diferite metode pentru a-și continua cariera. Se pregătește în localitatea Innerkrems, cu un antrenor austriac, participând la competițiile și campionatele austriece. Este singura reprezentantă a României în

proba de schi alpin la J.O. de la Vancouver (12-28 II 2010). Înainte de aceasta a participat și la etape de Cupa Europei ultima la Caspoggio, un super uriaș, o super combinată, două coborâri toate terminate în puncte. A reușit în 2008 să câștige primele 5 puncte la Cupa Mondială. Înainte ca schioară din M. Ciuc să termine în primele 28 la St. Moritz și să facă pasul în clasamentul general, n-a existat nici un rezultat notabil al românilor la această disciplină. Dorește să intre în cartea istoriei schiului alpin tricolor, situându-se în primele 10 alpine. La JO din 2006 (Torino) n-a participat fiind accidentată. Este legitimată la clubul Dinamo, dar baza de pregătire este în Austria la *Alpines Leistungszentrum Innerkrems*. Ca palmares competițional are un loc 6 la CM de juniori din 2007 (Altenmarkt-Zauchensee Austria); locul 5 la Formigal (2008, Spania); locul 18 la CM de seniori (2009, Val d'Isere, Franța) la super G și coborâre; locul 11 în 2008 la Cupa Europei (St. Moritz); locul 4 la Tarvisio la super-combinată și coborâre. La JO din 2010 este calificată la coborâre, la super G și la supercombinată. Antrenamentele ei se compun din două părți: 4-8 coborâri pe zi, plus tehnică (dimineață) iar partea a doua a antrenamentului este rezervată pregătirii fizice. Pasiunea care o atrage, în afara schiului, este endure motor.

MIKLOȘ, ILONA (1934), n. în com. Joseni, jud. Harghita. Profesoară de educație fizică. A activat la .Dinamo. și ASA Brașov, cu antrenorii Ion Arnăutu și Gheorghe Kiss (la atletism), Gheorghe Roșculeț la schi. Performanțe în schi alpin: locul III în proba combinata alpină la JMU din 1964; locul I la slalom uriaș la .3 Giorni dell Etna., Catania (Italia) în 1960; locul II la slalom uriaș în Polonia, 1960; locul I la slalom uriaș la .3 Pisten Rennen. în Austria, 1963. A câștigat 32 de titluri de campioană națională la schi. Performanțe în atletism: locul II în proba de aruncare a suliței la CB de la Atena în 1957 și București în 1959; locul II în aceeași probă la CI ale

României din 1950; 6 titluri de campioană națională la atletism, între anii 1950- 1960. Maestră emerită a sportului la schi și Maestră a sportului la atletism.

MUNTEANU, DORIN (1946), n. în Moeciu, jud. Brașov. Profesor de educație fizică. A activat la CS .Luceafărul., .Steagul Roșu., ASA Brașov și CSU Oradea cu antrenorii Dragoș Burghilea, Ion Cașa, Radu Scârneci, Ion Matei și Ion Berindei (lotul național). Performanțe: locul LV în proba de slalom uriaș și locul LXV la coborâre la JO de la Grenoble din 1968; locul II la slalom uriaș la CB din 1968 și 1973; locul III în aceeași probă în 1974; 6 titluri de campion național la schi alpin. Maestru al sportului. Antrenor de schi alpin.

NĂREA, BIANCA ANDREEA (1986), n. în Brașov. Profesoară de educație fizică- absolventă a Facultății de Educație Fizică și Sport din Brașov, în anul 2008. Urmează cursurile de masterat în management sportiv. A început să practice schiul de la vârsta de 7 ani la „C.S.S”- Predeal cu antrenora Cecilia Szilagyi, realizând 3 titluri naționale. Din anul 2003 este legitimată la „A.S. Schi Club”-Predeal, sub supravegherea antrenorilor Andrei Silagyi, Călin Nărea și Boniș Ferentz, cucerind 10 titluri naționale la categoria copii și juniori și 10 titluri la seniore. Din anul 2000 adună 8 selecții în echipa națională fiind instruită de Florin Cristea și Andrei Szilagyi și participând la 2 ediții de Campionat Mondial de juniori și 2 ediții de C.M. de seniori (Bormio-Italia 2005 și Are-Suedia 2007). De adăugat participarea ei la J.O. din 2006 (Torino) și la C.M. Universitar din anul 2005 și 2007. Medaliată în anul 2005 la Jocurile Balcanice. Specializarea ei de bază este slalomul uriaș, special, super G și coborârea. Pentru activitatea și rezultatele ei deosebite a primit Diploma de Merit din partea Liceului „M. Săulescu” din Predeal. Este nepoata vestitului schior Dumitru Frățilă. Maestră a sportului (2004).

NĂREA, CĂLIN (1954-2010), n. în Predeal. Este un împătimit al schiului din Predeal. **N.C.** este un personaj de seamă al schiului atât pentru ce a reprezentat, cât mai ales pentru ce înfăptuiește astăzi pentru acest sport. După ce a fost sportiv competitor la „C.S.S”-

Predeal unde cucerește 2 titluri naționale și la „A.S. Armata” la care a avut o evoluție constantă sub îndrumarea antrenorului Ion Cașa, el s-a dedicat tot schiului, însă pe alt plan. Împreună cu soția sa (tot o fostă schioară) sunt în situația de gospodari și proprietari, gestionând complexul „Fulg de Nea” din apropierea pârtiei Clăbucet, prin asigurarea de servicii schiului de performanță, loturile reprezentative, echipelor sportive, centrului olimpic și celorlați schiori și sportivi. Familia Nărea-Caliu, Doina (soția) și ficele sale Bianca Sandra și Luiza sunt membrii ai celei mai numeroase și cunoscute familii de schiori din Predeal și din România, familia Frățilă.

NĂREA, DOINA (1960), n. în Brașov. Lucrează în turism. Practică schiul din copilărie la „Liceul Experimental de schi” din Predeal, îndrumată fiind de către Rodica Munteanu, Liviu Predeleanu și Ani Neagoe. Urmează apoi un transfer la „Clubul Teleferic”

din Brașov, unde se antrenează cu Mircea Ene. Cucerește 6 titluri naționale la copii și juniori și 2 titluri la seniori. Se retrage din activitatea competițională la vârstă tânără, îmbrățișând profesiunea de antrenor la „A.S. Schi Club” din Predeal unde într-un interval de 4 ani câștigă 4 titluri naționale la juniori fete, participă la C.M. de la Maribor(2004) la C.M. militar de la Östersund și de la Predeal în 2005. Prezintă la 2 cursuri de perfecționare de antrenori-monitori trimisă de FRSB (Austria-1996 și Predeal-2004). Are 3 prezențe active la Congresul Internațional al

Monitorilor de schi (Japonia-1995, Norvegia-1999, Elveția-2003). Din 1997 participă din partea României ca observator, la lucrările Asociației Mondiale Interschi, care numără 139 de state. Este om de afaceri conducând baza de pregătire și agrement „Fulg de nea” din Predeal, precum și școala de schi cu același nume.

NĂREA, SANDRA ELENA (1983), n. în Brașov. Studentă în anul I la Facultatea de Educație Fizică și Sport din Brașov. Practică schiul, prima legitimare fiind la „C.S.S”-Predeal, având-o antrenoare pe Cecilia Szolagyi. Se transferă apoi la „A.S. Schi

Club” din Predeal unde îi are ca antrenori pe A. Szilagyi, B.Ferenz și pe tatăl ei Călin Nărea. De mică începe să „adune” titlurile naționale (8 la copii și juniori și 5 la seniori) în probele de slalom special, uriaș, super G și combinată. Începând cu anul 2001 este selecționată în echipa națională, participând la numeroase întâlniri internaționale printre care la 3 ediții de C.M. de juniori:2004-Slovenia, 2006-Canada, 2007-Austria; la 2 ediții de C.M. Militare (2004-Suedia, 2005-România). Ocupă de 2 ori locul I la Cupa Națiunilor Mici (2007-Austria și 2008-Ucraina). Campioană balcanică la coborâre și slalom. Se situează în primele două locuri în Concursurile Universitare din 2006 din Austria. Ocupă locul III la Concursurile FIS din 2004 și 2005 din Italia la slalom. Face parte din vestita familie de schiori Frățilă. În ziua de 27 dec. 2007, ziarul „Jurnalul Național” a decretat-o OMUL ZILEI pentru performanța sa, câștigarea Cupei Națiunilor din Bukovel (Ucraina).

NEDELCU RUXANDRA (1984) Locuiește la Vancouver, și a primit acordul FIS de a participa la J.O. A participat la mai multe competiții de schi-cross organizate de FIS, dar și la etape de C.M. și C.E. Prima competiție internațională la care a participat a avut loc în Spania, la Sierra

Nevada în 2007 unde s-a clasat pe locul 12. A mai ocupat un loc patru la o etapă de Cupă Mondială în 2008 la Horni-Misecky (Cehia) și la campionatele naționale din Canada și o medalie de aur la Nor-Am Cup, în 2009. În anul olimpic 2010, a participat la 5 etape de Cupă Mondială, cel mai bun loc ocupat fiind 26, în Austria. A reprezentat România la J.O. din 2010 (Vancouver) la proba de schi-cross.

OLTEANU, GHEORGHE (1926), n. în com. Fundata, jud. Brașov. A activat la CSC Armata și Dinamo. Brașov. Performanțe: locul X în proba de ștafeta 4x10 km și locul XXII la 50 km la JO de la Oslo (Norvegia) din 1952; locul IV la ștafeta 4x10 km la JMU din 1953; locul I la ștafeta 4x10 km în Bulgaria, 1954; locuri în primii 6 la diferite concursuri internaționale de schi fond în perioada 1950-1956; 11 titluri de campion național la schi fond. Maestru al sportului. Antrenor emerit de schi fond.

PEPENE, CONSTANTIN PAUL (1988), n. în Brașov. Student la Facultatea de Educație Fizică și Sport din Bacău. Legitimă la Dinamo Brașov și antrenat de Daniel Borca. Campion mondial de juniori în proba de 30 km urmărire de schi fond

(Hinterzarten – Germania, 2010). Campion balcanic în 2006 și 2009. Multiplu campion național. Chiar dacă a practicat la început și biatlonul, s-a axat pe fond în 2005 având necazuri cu tragerea la țintă. Se antrenează 10-11 luni pe an, iar 80% din pregătirea o face în Bulgaria, Austria sau Italia. Ocupă locul I la Alpen Cup (Alta Baldia) în 2009 la 15 km individual. Pentru titlul mondial cucerit s-a dueltat de la egal la egal cu fondistii nordici (până la Km 19 a mers în pluton, apoi a impus un ritm infernal, obținând un avans de 30s care s-a mărit treptat). Participant la JO din 2010 (Vancouver).

PETER-BOTCARIU ȘTEFANIA (1936), n. în Bistrița. Absolventă a Școlii Medii Tehnice Horticole. Din anii școlii a practicat atletism, gimnastică, înot, patinaj și cu precădere schi. Primul antrenor de schi i-a fost profesorul I. Sângeorzan. În 1953 realizează

primul succes, cucerind medalia de bronz la CN de schi fond, în urma căruia este selecționată în lotul național de senioare. Este legitimată imediat la clubul Dinamo Brașov. În perioada '53-'58 cunoaște adevărata performanță, cu prezență permanentă în lotul național. Câștigă numeroase concursuri în țară, dar se impune și în multe concursuri peste graniță (Cehoslovacia, URSS etc). În 1955 cucerește 2 titluri naționale la 5km fond și la ștafeta de 4x5km. Este competitoră olimpică, participantă la ediția a VIII-a a JO din 1956 (Cortina d'Ampezzo), unde participă la proba de 5km fond și ștafeta de 4x5km alături de Iuliana Simon, Margareta Arvay Frățilă și Elena Zangor Tom. Este Maestră a sportului.

PLOTOGEA, DANA (1981) n. în Brașov. Legitimată la SC Dinamo Brașov. Ofițer-polițist. Antrenamentul dur (2 ore și jumătate pe schiuri – 40, 50 km parcurși, 70-100 de focuri trase) plus o oră și jumătate de lucru cu arma fără cartuș la care se adaugă și gerul de afară,

a făcut din P.D. o sportivă de nădejde. Exersează și în cameră, în fața oglinzii, așezându-se în poziție și simulând declanșarea. Participantă la JO de la Vancouver (2010), a treia olimpiadă a carierei. Împreună cu Eva Tofalvi, Reka Ferencz și Mihaela Purdea, în ștafeta de 4x6 km, ocupă locul 10, fiind cea mai bună poziție a reprezentanților țării noastre în actuala ediție a J.O. (2010 – Vancouver).

POPA, SORIN (1964), n. în com. Valea Doftanei, jud. Prahova. Ofițer MI. A activat la .Dinamo. Brașov, cu antrenorii Dinu Clinici (în perioada de formare), Ștefan Stăiculescu, Gheorghe Vilmoș și

Gheorghe Gârniță. Performanțe: locul XXXVII în proba de 20 km biatlon la CM din 1985; locul III la 20 km biatlon în Cehoslovacia în 1984; locul II la ștafeta 4x7,5 km în România în 1985. A cucerit 3 titluri naționale. Maestru al sportului.

PREDELEANU, LIVIU NICOLAE (1949), n. în Predeal. Profesor de educație fizică, absolvent al Institutului de Cultură Fizică și Sport în 1971, cu specializarea schi. A făcut parte din prima generație de schiori cunoscută și formată de profesorul Titus Toma,

primul său antrenor. După terminarea studiilor superioare, în 1971, revine la Liceul din Predeal (SSE-Schi) ca profesor de educație fizică, specializarea schi alpin, fiind încadrat și ca antrenor la Clubul Sportiv Școlar. Se remarcă ca un antrenor pasionat și făuritor de talente, mulți dintre sportivii săi cucerind titluri naționale și având bune comportări în întâlnirile internaționale. A funcționat ca antrenor al loturilor naționale de copii, juniori și seniori. În perioada 1974-1977, cu lotul de juniori, cucerește medaliile balcanice de bronz. După 1980 i se încredințează prima echipă de seniori formată din: I. Frățilă, E. Focșăneanu, Liliana Ichim, A. Foiciuc unde pe părțile din Franța, Italia, Elveția, Cehoslovacia, Slovenia, reușesc prestații onorante în compania unor adversari consacrați. Conduce timp de 16 ani, una dintre cele mai puternice secții de schi alpin a clubului „A.S Armata”-Brașov, unde alături de renumitul schior Gh. Bălan, cu sportivii Al. Manta, Z. Balasz, I. Frățilă, E. Focșăneanu, L. Frățilă, Tofalvi și alții cuceresc toate locurile fruntașe la campionatele naționale. Cu această „echipă de aur” a ocupat primele trei locuri în punctajul F.I.S alcătuit de FRSSB. Are o mare contribuție d.p.d.v organizatoric în reamenajarea părții de schi de sub teleferic, modernizând domeniul schiabil din Predeal pentru agrement și performanță. Profesionalismul său, meticulozitatea și competența sa au fost probate în activitatea sa ca sportiv, antrenor, metodolog la A.S.A (1995-1998),

antrenor federal la A.S.A (2000-2001), președinte al Asociației Naționale a Școlilor de Schi din România și consilier pentru Primăria din Predeal.

RĂDULESCU, MIHAI (1962), n. în Vatra Dornei, jud. Suceava. Antrenor. A activat la CSS Vatra Dornei și CSS Predeal (în perioada de formare), la ASA Brașov cu antrenorii Rodica Pal, Pavel Chiriluş și Ion Dudu, Constantin Arghiropol,

Constantin Carabela și Ovidiu Gârbacea. Performanțe: locul XIII în proba de ștafetă 4x7,5 km și locul XLIX la 20 km biatlon la JO de la Sarajevo (Iugoslavia) din 1987; locul I la biatlon la Spartachiada Armatei Prietene din România, 1987; locul I la patrula militară 4x5 km (împreună cu Vasile Gheorghe, Șerban Nicolae și Imre Lestyan) la Spartachiada Armatei Prietene din Cehoslovacia, în 1989; 8 titluri de campion național la biatlon.

SCÂRNECI, RADU (1928), n. în Brașov. Antrenor de schi alpin. A activat la .CCA. Brașov. Performanțe: locul LI în proba de coborâre la JO de la St. Moritz (Elveția) din 1948; locul LIV la slalom uriaș la JO de la Oslo (Norvegia) din 1952; campion național în proba de coborâre în 1953. Maestru al sportului.

SAVA, ȘTEFAN - vezi **Personalități**

SIMON (MATEI), IULIANA (1934), n. în Tușnad Băi, jud. Harghita. A activat la .Dinamo. Brașov, cu antrenorii Ștefan Stăiculescu și George Olteanu. Performanțe: locul XXXVIII la 10 km schi fond la JO de la Cortina d'Ampezzo (Italia) din 1956; 8 titluri de campion național la schi fond.

SIMION, NELA (1955). Profesoară de educație fizică, absolventă a Institutului de Educație Fizică și Sport din Oradea în 1977. Cadru didactic, funcționează la Buzău și în Brașov. Schiul de performanță îl începe în 1965 la liceul din Predeal.

Primul antrenor i-a fost prof. Titus Toma. Este reprezentanta unei generații care a făcut epocă în schiul școlar. Dovadă sunt cele 12 titluri cucerite la campionatele naționale și urcarea de zece ori pe celelalte trepte ale podiumului. A fost fidelă Clubului Sportiv din Predeal. De asemenea, Liceul cu program de schi din Predeal a avut un mare cuvânt de spus în campionatele de schi ale juniorilor, sportivii liceului cucerind majoritatea titlurilor naționale pentru probele de slalom, slalom uriaș și combinată alpină, S.N. fiind una dintre campioni.

STOIAN, RALUCA ALEXANDRA (1983) n. în Bran. Practică schiul, proba de biatlon din 1993, iar din 1997 face parte din echipa națională. Prima competiție internațională a fost participarea la o etapă de Cupă Mondială, în 1999 la Hochfilzen unde a ocupat locul 90. În 2009 în Coreea de Sud, la Cm de la Pyeong Chang, realizează cea mai importantă performanță din cariera sa clasându-se pe locul 24 la sprint. A participat la două ediții ale J.O., în 2002 la Salt Lake City și în 2006 la Torino, unde la ediția din 2006 s-a clasat pe locul 45 la sprint și pe 68 la individual. La cea de a treia participare la J.O. de la Vancouver (2010) participă la proba de biatlon.

STUPARU MARCEL (1928-1999), n. în Predeal. Este socotit formatorul biatlonului românesc și cel dintâi antrenor de biatlon din România. Ofițer superior (colonel) în M.Ap.N. Debutază în schiul de performanță în anul 1948. Împreună cu Frățilă, cu frații

Crăciun și cu Fl. Lepădatu- toți predeleni- constituie secția de schi fond a C.C.A., având sediul la barăcile de pe Cioplea. Timp de peste 10 ani participă cu bune rezultate la numeroase întreceri din țară și străinătate. Însă adevărata satisfacție o realizează și o trăiește în profesiunea de antrenor. În intervalul 1960-1982 ca antrenor la clubul său și la echipa reprezentativă, pregătește două generații de biatloniști, printre care Carabelea, Bărbănescu,

Campoia, Wilmoș, Voicu, Fontana, Mârzea, Potranchen, Cercel, Stoian, care în 1964 la J.O. de la Innsbruke realizează locurile I la tir prin Carabelea-20 Km., locul V la individual prin Wilmoș și pe echipe (Carabela, Bărbănescu, Cimpioia, Wilmoș); medalie de bronz în 1967-Altenberg prin Cercel; clasarea pe locurile 4 și 5-Bărbănescu și Cimpioia în 1965 la C.M. de Biatlon la Garmisch; 6 medalii la Campionatele Internaționale militare de Schi (aur cu patrula, 1963, argint la 20 km-1969, bronz la 20 km. și ștafeta 4x7,5 km. în anii 1963, 1969,1973 și 1977). Realizează peste 50 de titluri naționale și participă la 4 ediții ale J.O. de iarnă. A slujit biatlonul și ca arbitru, contribuind aproape 20 de ani la organizarea și desfășurarea competițiilor. A fost distins cu numeroase ordine militare și cu titlul de Maestru Emerit al sportului.

SULICĂ, DUMITRU (1922-1987), n. în Brașov. Antrenor de schi alpin. A activat la IAR, AS . Schei., .Tractorul. și .Dinamo. Brașov. Performanțe: sportiv multilateral, a obținut rezultate de vârf la schi alpin și probe nordice; locul XXXVIII la slalom, locul XLII la combinata alpină și locul LVIII la coborâre la JO de la St. Moritz (Elveția) din 1948; locul LI la coborâre și locul LIX la slalom uriaș la JO de la Oslo (Norvegia) din 1952; locul 3 în proba de slalom la JMU din 1951; 10 titluri de campion național la schi alpin, sărituri speciale și combinata nordică. Maestru al sportului. A contribuit la formarea unor sportivi valoroși în schiul alpin.

SUMEDREA, ION (1925), n. în com. Fundata, jud. Brașov. A activat la .Dinamo. Brașov, iar în calitate de antrenor a obținut rezultate de excepție la .Tractorul . Brașov. Antrenori: Dumitru Frățilă și Ștefan Stăiculescu. Performanțe: locul XXIII la 50 km la JO de la Oslo (Norvegia) din 1952; locul VI la 30 km schi fond la JMU din 1951; locul IV la ștafeta 4x10 km și locul V la 30 km schi fond la JMU din 1953; 4 titluri de campion național la schi fond. Maestru al sportului. Antrenor de schi fond.

SZILAGYI-FRĂȚILĂ, CECILIA (1959), n. în Predeal. Profesoară de educație fizică. absolventă în 1981 a Facultății de Educație Fizică și Sport de la Pitești. Începe să schieze la vârsta de 3 ani antrenori fiindu-i părinții săi Margareta și Dumitru Frățilă. Este legitimată la *C.S.S – Predeal*

unde în 1977 ocupă locul I în campionatul național școlar. Îmbrățișează profesia de antrenor, conduce o echipă de schiori la clubul *A.S. Armata – Brașov* în perioada 1982-1992. În intervalul 1992-2002, activează ca antrenoare la *C.S.S – Predeal*. Are categoria a II-a de antrenor. Sportivii pe care i-a inițiat sau perfecționat, mulți dintre ei au ajuns în loturile naționale. Este urmașa familiei Frățilă, continuând să aibă aceleași preocupări pe care le-au avut și părinții săi și de fapt toți membrii acestei numeroase familii.

SOTROPA, VIOREL (1969-1993), n. în com. Siret, jud. Suceava. A activat la CSS Vatra Dornei și ASA Brașov cu antrenorii O. Pungovschi, C. Enache, G. Kiss, C. Arghiropol. Performanț e: locul XXXVI în proba de 50 km, locul LIV la 15 km stil liber, locul LXXII la 10 km și

locul LXXXIX la 30 km la JO de la Albertville (Franța) din 1992; locul L la 10 km la CM din 1991; campion balcanic la ștafeta 3x10 km (alături de Elemer Tanko și Valentin Cacina) în 1990; locul V la 30 km schi fond la Spartachiada Armatei Prietene din 1989; 9 titluri de campion național la schi fond. Maestru al sportului.

TĂBĂRAȘ CORNEL (1938) n. în Sinaia. De profesie lăcătuș mecanic. Perioada 1969-1976 îl găsește antrenor la Clubul Sportiv Orășenesc Sinaia la secția de schi-alpin. A absolvit școala de profesor de schi din Austria (St. Anton), fiind antrenor de categoria a II-a. Începe să practice

schiul la vârsta de 8 ani, deținând un palmares impresionant de titluri naționale și având cea mai bună comportare din istoria schiului românesc. Cel care l-a descoperit a fost profesorul de sport Grigoriev. Trece ca junior, la clubul « Progresul » unde participă în 1954 la campionatele naționale. Este primit imediat în secția de seniori a acestui club sub supravegherea antrenorului Nicu Soare. Dar cel care l-a format ca sportiv de performanță a fost Dan Busuioc, avocat de profesie și un bun psiholog. Acesta a format un lot restrâns de juniori în taberele de pregătire vara la Bălea Lac, iar toamna în Bucegi, la Babele, lot care apoi s-a redus la 5-6 sportivi : Gohn Kurt, Gh. Bălan, Ion Zangar, Nicolae Iovici, Petre Clinci, Bucur. În 1957, în ultimul an de juniorat cucerește titlul național la slalom special. În 1958 devine dublu campion național, iar ca militar a fost preluat de clubul CCA Bucuresti. În 1959 secția a fost transferată la Casa Ofițerilor din Brașov, unde este antrenat de I. Cașa și M. Niculescu. În perioada 59-60 a câștigat 5 titluri naționale la schi alpin, urmând apoi transferul la clubul « Carpați » Sinaia. Cucerește 22 de titluri naționale la seniori. Participă victorios la Jahorina (1957) în Criteriul European; ocupă locuri fruntașe în concursurile de la Zacopane, din Slovacia, Sicilia, Meribel – Franța (alături de campionii mondiali Duvillard și Lacroix), Puchberg-Austria, Prali și Costa Longa – Italia. La Campionatele Internaționale din 1963 de la Poiana Brașov ocupă locul IV, concurând alături de Jean Cloud Killi. Se poate spune că a dominat schiul alpin în perioada sa. În continuare, s-a angajat la Secția de transport pe cablu la Telecabina Sinaia, până în anul 1993, anul pensionării pe motiv de boală. În februarie 2004, i s-a acordat titlul de Cetățean de Onoare al stațiunii Sinaia. Este Maestru al Sportului.

TEODORESCU, VIRGIL - vezi **Personalități**

TIRON, COSTICĂ (1928-2011), n. în Tulcea. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF din București, promoția 1953, specializarea schi. Antrenor de schi, biatlon și tir. Metodist și cercetător în problemele sportului de performanță. Antrenor emerit la biatlon. A

practicat schiul, tirul și a jucat handbal în divizia A la .Petrodul. Ploiești. A activat ca antrenor de schi și biatlon la Clubul .Energia. (.Metalul.) București, la loturile naționale de schi fond, sărituri cu schiurile, combinată nordică și la lotul olimpic de biatlon (1964-1976). În perioada 1954-1979, cu unele întreruperi, în paralel cu activitatea de antrenor de lot, a îndeplinit și funcția de antrenor federal în cadrul FR de Schi-Bob-Biatlon. O bogată activitate a desfășurat ca metodist la loturile olimpice (1958-1996), ca antrenor și consultant pe problemele pregătirii fizice la loturile de hochei, scrimă, tir, bob, kaidac-canoe, contribuind la realizarea unei pregătiri complexe care a favorizat obținerea unor rezultate de prestigiu de către sportivii din aceste ramuri la JO și CM. Între 1979-1990, a fost încadrat ca cercetător la Centrul de Cercetări pentru Problemele Sportului al CNEFS, iar din 1991 la Laboratorul de cercetări din cadrul ANEFS. În această calitate a elaborat mai multe lucrări de sinteză, cu caracter metodico-științific, în special pentru kaidac-canoe și tir, unele dintre acestea fiind prezentate și în cadrul unor simpozioane științifice interne și internaționale. A publicat numeroase articole tehnice în presă și în diferite reviste de specialitate. A avut o contribuție directă la obținerea primelor rezultate de prestigiu la biatlon, între acestea remarcându-se titlul de vicecampion mondial obținut de Gheorghe Gârniță în 1974. În 1997 a activat ca antrenor de tir al echipei naționale a Venezuelei, contribuția sa fiind deosebit de apreciată. Este unicul reprezentant din țara noastră, care a cucerit o medalie olimpică de aur la o probă de natură artistică, manifestare organizată în cadrul programului cultural al Olimpiadei din 1964, de la Innsbruck.

TODAȘCĂ, VLADIMIR (1957), n. în com. Dorna Căndrenilor, jud. Suceava. Profesor de educație fizică. A activat la .Dinamo. Brașov cu antrenorii Gheorghe Vilmoș, Gheorghe Gârniță, Constantin Arghiropol (lot). La JMU (Sofia, 1983) a cucerit locul II la ștafetă. Performanțe: locul XIII în proba de ștafetă 4x7,5 km și locul L la 20 km biatlon la JO de la Sarajevo (Iugoslavia) din 1984; 14 titluri de campion național la biatlon. Maestru al sportului.

TOFALVI, EVA (1978), n. în Miercurea-Ciuc, jud. Harghita. Schioară biatlonistă, a concurat . ca junioară . pentru CSȘ Miercurea-Ciuc și, ca senioară, la ASA Brașov și SC Miercurea-Ciuc, pregătită de antrenorul Marton Simon. În CM de juniori din 1997 a ocupat locurile IV și VI. La JO de la Nagano din 1997 s-a clasat pe locul XI, cel mai bun rezultat obținut de un sportiv român la această ediție. Cea mai titrată biatlonistă din România. În 2009 a câștigat Grand Prix-ul din Rusia. Este port drapelul delegației României la JO de la Vancouver, unde participă pentru a patra oară, fiind cea mai bine cotate sportivă româncă a momentului, probă de tir fiind punctul ei forte (trage lunar 5000 de cartușe). La proba de sprint 7,5 km individual s-a clasat pe locul 14 - 20'45.01 – (la Torino a sosit pe locul 30); în proba de urmărire 10 km ocupă locul 19, iar la 15 km sosește pe poziția a 11-a fiind penalizată cu un tur. Componentă în ștafeta feminină alături de Dana Plotogea, Mihaela Purdea și Reka Ferencz, termină pe locul 10 în cursa de 4x6 km din cadrul J.O. din 2010 (Vancouver). Aceasta este cea mai bună poziție ocupată de reprezentanții țării noastre la actuala ediție a J.O.

TOMA, TITUS (1936-1994). Profesor de educație fizică, absolvent în 1958 al IEFS. A fost unul dintre cei mai de seamă antrenori ai schiului școlar din Predeal și în același timp o personalitate a schiului din zona Bucegi, Postăvar și Piatra Mare. O scurtă perioadă de timp este cadru didactic la Mediaș, dar urmându-și chemarea, iarna anului 1959 îl găsește antrenor-profesor la Predeal la liceul „M. Săulescu”. A fost unul dintre întemeietorii „C.S.S”-Predeal (mai târziu C.S.S. Armata). Ca director și antrenor la această unitate sportivă a format și promovat 8 generații de schiori, toți reprezentanți valoroși ai

schilui românesc. Munca sa perseverentă s-a concretizat în cucerirea a peste 30 de titluri naționale. Cei care ieri i-au fost elevi, astăzi sunt profesori și antrenori de schi. A fost un desăvârșit pedagog și antrenor. Distins cu titlul de Maestru al sportului.

TRANDAFIR, ION (1974). Provine dintr-o renumită familie de schiori, Munteanu, a cărei membrii au fost campioni, componenți ai lotului reprezentativ și olimpic în anii '70. Ion face schi de la vârsta de 4 ani, deja de la 12 ani participând la competiții internaționale în Cehia, Bulgaria, Polonia etc; 18 ani a practicat schiul, în probele alpine. Specialist din 1996 în schi-offpiste sau schi freeride, un gen de schi practicat în afara pârtiilor amenajate. Prima încercare de freeride oficială în România a fost la Bâlea Lac: podurile de pe Transfăgărășan, pe lângă cascadă, se coboară offpiste până jos la Bâlea Cascadă. Se practică pe locuri greu accesibile, concursurile se fac pe gol alpin, fețe foarte înclinate, culoare, stânci. T.I. a concurat pe pârtii din Franța, Austria, Slovenia, Germania, Bulgaria și normal România, și începe să fie remarcat din 1999. Ocupă locul 8 la C.M. din 2003 la Chamonix-Franța. E cunoscut ca cel mai bun freeskiier din Estul Europei, căpătând numele de "Le Saint". În afara schiului, are activități de mountainbike, trekking, canoeing, ski-offpiste împreună cu o echipă a sa, toți sportivi practicanți. În perspectivă are realizarea unei caravane outdoor: să meargă în toată țara și să practice diverse sporturi din zona respectivă. A semnat un contract cu "Movement", o companie celebră de freeski internațională, pentru a deveni imaginea lor pentru Europa de Est. Din 2000 până în 2009 T.I. a fost cooptat în domeniu, "Dynastar". De asemenea din 2008 este rider Columbia. Este singurul român cu astfel de rezultate în ski-freerider, în acest an, 2010, marcând o premieră: a realizat împreună cu alți rideri, primul film dedicat sporturilor de iarnă din România, "Globalfreezing", lansat la Brașov și București. În 2011 pregătește filmul "Fața nevăzută a Carpaților iarna".

TUȚULAN (ȘOTROPA), ADINA (1969), n. în Sibiu. Instructor sportiv. A activat la IPA Sibiu. S-a pregătit cu antrenorii Liviu Bischin, Gheorghe Berdar și Constantin Arghiropol. Performanțe: locul XII la ștafeta 4x5 km, locul XLVII la 10 km și locul XLVI la 20 km schi fond la JO de la Calgary-Canada din 1988; locul X la ștafeta 3x7,5 km și locul XLI la 15 km stil liber, biatlon la JO de la Albertville (Franța) din 1992; locul XVI la ștafeta 4x7,5 km, locul XVIII la 15 km și locul LV la 7,5 km la JO de la Lillehammer (Norvegia) din 1994; campioană balcanică la 5 km și ștafeta 3x5 km (alături de Ileana Hangan și Daniela Filimon) în 1990; locul VII în proba de ștafetă 3x5 km schi fond la CM din 1988; 4 titluri de campion național la schi fond și biatlon.

TEPOSU, ION (1943), n. în com. Fundata, jud. Brașov. A activat la .Dinamo. Brașov sub îndrumarea antrenorului George Olteanu. Performanțe: a participat la JO de la Grenoble (Franța) din 1968; locul IX la ștafeta 4x7,5 km biatlon la JO de la Sapporo (Japonia) din 1972; locul I la ștafeta 4x7,5 km în România, 1969; locurile I și III la ștafeta 4x7,5 km în RD Germană, 1969; locul VII la ștafeta 4x7,5 km și locul XX la 20 km biatlon la CM din 1971; 7 titluri de campion național la schi fond și biatlon.

VASILE, GHEORGHE (1967), n. în com. Valea Doftanei, jud. Prahova. Schior specializat în biatlon. Este legitimat la ASA Brașov, avându-i ca antrenori pe D. Clinciu și C. Carabela. A cucerit 6 titluri de campion național. La JO din 1994 (Lillehammer) a ocupat locul XXI.

VEȘTEA, MIHAI, vezi personalități

VEȘTEA, NICOLAE (1948), n. în Râșnov, jud. Brașov. A activat la ASA Brașov, cu antrenorii Marcel Stuparu și Ion Cimpoea. Performanțe: locul IX la ștafeta 4x7,5 km, locul XXXIV la 20 km biatlon la JO de la Sapporo (Japonia) din 1972; locul VII la ștafeta 3x7,5 km biatlon la CM de tineret din 1971; locul I la ștafeta 4x7,5 km și locul XV la 20 km în RF Germania, 1971; locul II la

ștafeta 4x7,5 km și locul XIV la 20 km biatlon în Italia, în 1971; 5 titluri de campion național la biatlon și schi fond.

VILMOȘ, GHEORGHE (1941), n. în com. Valea Strâmbă, jud. Harghita. Ca sportiv a activat la Dinamo. Brașov, cu antrenorii Ștefan Stăiculescu, Costică Tiron și Virgil Teodorescu (lotul național). Performanțe: locul V la 20 km biatlon la JO de la Innsbruck (Austria) din 1964; locul VII la ștafeta 4x7,5 km și locul XXII la 20 km biatlon la JO de la Grenoble (Franța) din 1968; locul IX la ștafeta 4x7,5 km și locul XXXII la 20 km biatlon la JO de la Sapporo (Japonia) din 1972; locul VII la ștafeta 4x7,5 km și locul VIII la 20 km biatlon la CM din 1965; locul IX la ștafeta 4x7,5 km și locul XI la 20 km biatlon la CM din 1969; locul VIII la ștafeta 4x7,5 km la CM din 1970; locul VII la 20 km și ștafeta 4x7,5 km la CM din 1971; 15 titluri de campion național la schi fond și biatlon. Maestru al sportului. Antrenor de biatlon.

VOICU, GHEORGHE (1950), n. în Azuga, jud. Prahova. A activat la CSO Sinaia și ASA Brașov, cu antrenorii Nicolae Burchi, Constantin Enache și Marcel Stuparu. Performanțe: locul VII la ștafeta 3x7,5 km și locul XII la 15 km biatlon la CM de tineret din 1971; locul II la ștafeta 3x10 km și locul V la 15 km la CB din 1972; locul VI la ștafeta 4x7,5 km biatlon în RD Germania, în 1973; locul I la ștafeta 3x10 km și locul II la 15 km schi fond la CB din 1973; locul X la ștafeta 4x7,5 km și locul XVI la 20 km biatlon la JO de la Innsbruck (Austria) din 1976; locul III la ștafeta 3x10 km și locul IX la 15 km schi fond la CB din 1976; locul III la ștafeta 4x7,5 km și locul X la 20 km biatlon la Spartachiada Armatei Prietene din 1977; 11 titluri de campion național la schi fond și biatlon.

WAGNER, ALEXANDRU (1944), n. în Satu Mare. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ICF, specializarea schi, promoția 1966. Antrenor de schi. Primele noțiuni despre schi le capătă de la profesorul Ion Berindei. După absolvirea facultății, între

1967-1983, devine cadru didactic la Turda și Deva și mai apoi antrenor la CSȘ Muntele Băișoru din Munții Apuseni. În perioada 1984-1985 funcționează la Centrul Republican de Pregătire a Loturilor Naționale din București, ca profesor – antrenor pentru schi fond – biatlon; între 1985-1988 este încadrat la CNEFS, instructor în secția de performanță, răspunzând de activitatea federațiilor sporturilor de iarnă (schi, bob-sanie, patinaj, hochei); între 1988-1992 este numit secretar general adjunct la FRSBS, iar între 1993-1998 devine secretar general la aceeași federație. Menționăm că în toate aceste intervale a contribuit substanțial la performanțele realizate de sportivii și antrenorii pe care i-a coordonat. În perioada 1999-2006 a funcționat ca secretar general adjunct la FRSB, federație care s-a separat de bob-sanie din 1998. În această perioadă, a răspuns direct de activitatea schiului alpin. În intervalul 2007-2009 activează în cadrul FR de Hochei pe Gheață ca expert sportiv, și ca președinte al Comisiei de disciplină. Ca reprezentant al FRSB, a însoțit echipa olimpică la JO de iarnă de la Lillehammer (1994) și Nagano (1998). În întreaga sa activitate a contribuit la aplicarea programelor de redresare a sporturilor de iarnă, pentru dezvoltarea unor centre de pregătire a juniorilor, îmbunătățirea condițiilor de organizare a activității competiționale și pentru obținerea unor performanțe semnificative pe plan internațional. În perioada mandatelor sale s-au reușit calificări la JO de iarnă de la Calgary și Albertville, clasarea pe locul al VI-lea a echipajului de sanie Cepoi – Apostol la JO de la Calgary (1988), locul I și calificarea în grupa A a echipei de hochei juniori (1986), locul al IV-lea la sanie (Cepoi – Apostol) la JO 1992, locul al XI-lea obținut de Eva Töfalvi

la JO din 1998 (Nagano). A acordat o atenție deosebită formării și perfecționării profesionale a antrenorilor și realizării unor materiale documentare.

ZANGOR (TOM), ELENA (1929), n. în Azuga, jud. Prahova. Aconcurat pentru cluburile .Progresul. Sinaia și .CCA. (.Steaua.) București. A cucerit 22 de titluri naționale. Ca sportivă internațională, cea mai importantă competiție la care a participat au fost JO din

1956 de la Cortina d'Ampezzo. Antrenoare de schi (biatlon).

ZANGOR, ION - vezi **Federația Română de Bob și Sanie**

ZĂPADĂ, GHEORGHE (1915), n. în Predeal. Gheorghe Zăpadă și fratele său Constantin Zăpadă, și-au înscris numele în istoria schiului românesc și al celui din Predeal în special.

Gh. Z. a participat, între cele două războaie mondiale, la concursuri internaționale de

fond și în probele de ștafetă și patrulă militară, a fost instructor și antrenor de schi, campion național la fond și sărituri de la trambulină. Cu mari înclinații poetice, a făcut parte din cenaclul literar .Mihai Săulescu. din orașul Predeal, iar în 1996 a publicat volumul de poezii *Gânduri, Rânduri, Rânduri...*. A cântat în versuri munții Bucegi și orașul Predeal, leagănul numeroaselor concursuri la care a participat.

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE SCRABBLE

În timpul mării crize financiare din SUA, pierzându-și locul de muncă, arhitectul Alfred Mosher Butts, din orașelul Poughreepsie, statul New-York, s-a decis să-și câștige existența pe seama pasiunii sale pentru jocurile de litere. Spre sfârșitul anului 1931, el reușește să definitiveze o variantă de joc pe care a numit-o .Lexico., la care punctajul se stabilea în funcție de lungimea cuvintelor formate.

Cererea de brevetare a jocului este respinsă (1933), varianta .Lexico. neavând un succes comercial. În 1938, Butts, constatând succesul de care se bucurau .cuvintele încrucișate., s-a gândit să le preia .suportul.. În consecință, a anexat jocului său de litere o tablă caroiată (careul), pe care cuvintele se puteau lega între ele precum .cuvintele încrucișate.. .Lexico. a devenit, astfel, pe rând, .Noi Anagrame., .Alph., .Criss-Cross., apoi .Criss-Crosswords. (cuvinte în zigzag). Dar nici aceste variante nu au avut succes.

După război, în 1948, soții Brunot, practicând cu pasiune jocul respectiv, s-au gândit să-l comercializeze. A. Butts și J. Brunot au încheiat un contract, schimbându-i numele în .Scrabble.. La 16 decembrie 1948, jocului i s-a acordat atestarea de marcă înregistrată.

În anii .50, .Scrabble. cucerise lumea anglosaxonă. Într-o jumătate de secol, .Scrabble. a evoluat de la statutul unui joc de societate la cel de sport. Creatorul său, A. Butts, a trăit până la vârsta de 93 de ani (1993), apucând să participe la

primul CM în limba engleză, care s-a desfășurat la Londra (1991).

Până în 1990, s-au înființat zeci de federații naționale. Cele din Franța, Belgia, Elveția și Canada au fondat Federația Internațională de Scrabble Francophon, la care au aderat alte 15 federații și asociații naționale, printre care și cea din România (1991).

Marile competiții internaționale se dispută în limbile engleză și franceză.

Istoria jocului respectiv în România începe în februarie 1982, când Șerban Teodoru și Ion Comănescu adaptează jocul de scrabble la limba română, făcând studii pe diferite texte pentru stabilirea frecvenței literelor în vocabularul românesc. Aceștia publică în revista .Știință și Tehnică., timp de 2 ani, o serie de articole de inițiere.

Tot în 1982, Ion Apostol inițiază o pagină de scrabble în revista .Flacăra . Rebus., pagină preluată, în 1983, de Alexandru Petrescu, Mihai Duda și Ninel Aldea.

În 1987, jocul este recunoscut oficial în România, prin constituirea, la nivelul FR Șah, a Comisiei de șah electronic și jocuri logice, care cuprindea și Secția de scrabble. Această secție a fost nucleul în jurul căruia, în 26 ianuarie 1990, a luat ființă Federația Română de Scrabble.

FR de Scrabble a avut ca președinți pe: Ștefan Pall (1990-1991), Alexandru Petrescu (1991-1997), Matei Gall (1997-2000). În 1990, în funcția de

secretar general a fost numit Ninel Aldea.

Adunarea generală de reorganizare a FR de Scrabble . conform Legii educației fizice și sportului nr. 69/2000 ., la care au participat trei cluburi recunoscute oficial ca structuri sportive, a ales, la 30 decembrie 2001, organul de conducere . Biroul federal, alcătuit din: președinte . Ștefan Pall; vicepreședinte . Dan Laurențiu Sandu; secretar general . Ninel Aldea; membri . Florin Tudor și Corneliu Faur.

La finele anului 2001, numărul jucătorilor aflați în evidența FR de Scrabble se ridica la cca 3 000, dintre care peste 450 de sportivi legitimați (între 8-75 ani) participau la diferite competiții. Acest joc se practica în toate județele țării, în diverse medii sociale, de către jucători de toate vârstele.

Pe lângă turneele de sală (forma principală de practicare a scrabble-lui sportiv), FR de Scrabble organizează competiții prin corespondență (scrisori sau e-mail) ori pe internet (on-line). De remarcă faptul că în România există cel mai puternic club de scrabble on-line din lume (Internet Scrabble Club), care a înregistrat peste 40 000 de participanți.

Printre cei mai valoroși sportivi afirmați pe plan național, prin punctele realizate conform normelor de clasificare sportivă, se numără: Claudia Mihai, multiplă campioană națională, participantă de opt ori la CM în limba franceză; Dan Laurențiu, multiplu campion național de sală și prin corespondență, reprezentantul României la CM în limbile franceză și engleză; Mihai Negrea, Cătălin Lățiș, Alexandru Lăcățiș, Liviu Jerghiută, multipli campioni naționali, cărora li s-a acordat titlul de Maestru al sportului.

Cele mai bune rezultate obținute de jucătorii români de scrabble la concursurile internaționale în limba franceză: locul I la Cupa Mondială, Poiana Brașov (2000), Teodora Popescu și Hervé Bohbot (Franța) . și locul I la Festivalul Internațional de Scrabble Francophon, Sinaia (1998) . perechea Dorina Arhip . Jachi Parpillon (Franța).

La sfârșitul anilor 1990 au fost fondate mai multe Federații Naționale de Scrabble, Federația din Franța, Belgia, Elveția și Canada (Quebec) au fondat Federația Internațională de Scrabble Francofona, la

care ulterior au aderat alte 15 Federații și Asociații Naționale, printre care și cea din România(1991). Istoria jocului de Scrabble începe în România în anul 1982. Din entuziaști din țara noastră, Serban Fedora și Ion Comanescu, adaptează jocul la limba română, realizând studii și cercetări pe diferite pentru stabilirea frecvenței literelor în vocabularul limbii române. În 1987 jocul este recomandat oficial în România prin înființarea Comisiei Naționale de Sah Electronic și Jocuri Logice care cuprindea și secția de Scrabble în cadrul Federației Române de Sah. Aceasta secție a fost nucleul în jurul căruia la 26 ianuarie 1990 a luat ființă Federația Română de Scrabble. Federația a avut, în ordine cronologică , următorii președinți: Ștefan Pall (1990-1991), Alexandru Petreanu (1991-1997), Matei Gall (1997-2000), Adunarea Generală de reorganizare a FRS, în acord cu Legea Educației Fizice și Sportului nr. 69 din anul 2000, care a avut loc la 30 decembrie 2001, a ales organul de conducere, respectiv Biroul Federal, compus din Ștefan Pall (președinte), Dan Laurențiu Sandu (vicepreședinte) și Ninel Aldea (secretar general). Marile competiții internaționale se disputa în limbile engleză și franceză. Din acest motiv, performanțele jucătorilor români sunt modeste. Cele mai reprezentative rezultate la concursurile internaționale în limba franceză au fost: locul I la Cupa Mondială –(Pescechi) organizată la Poiana Brașov în anul 2000 ocupat de perechea Fedora Popescu (România) și Herve Bohbot (Franța) și locul I la Festivalul Internațional de Scrabble Francophon de la Sinaia (1998) obținut de perechea Dorina Arhip (România) și JACHI Paprillon (Franța) pe plan național, cei mai valorosi sportivi, după punctele realizate, conform normelor de clasificare sportivă sunt: Claudia Mihai, multiplă campioana națională, participantă de opt ori la Campionatele Mondiale în limba franceză. La bărbați, Dan Laurențiu este multiplu campion național de sală și prin corespondență, participant la Campionatele Mondiale în limba franceză și engleză. Rezultatele deosebite au obținut și Mihai Negrea, Catalin Latis, Alexandru Lacatis și Liviu Jerghiuta, multipli campioni naționali și internaționali.

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE SCRIMĂ

Federația Română de Scrimă reprezintă organismul de conducere a scrimei românești pe plan competițional intern și internațional, precum și de organizare și desfășurare a întregii activități din această ramură de sport.

Pentru a cunoaște condițiile în care a apărut și a evoluat FR de Scrimă, este necesară o scurtă incursiune în istoria scrimei mondiale și autohtone.

Apariția metalelor, implicit a armelor albe pe teritoriul românesc, este atribuită sciților, care, spre sfârșitul secolului al VII-lea î. Hr., s-au stabilit în regiunile nord-pontice ale teritoriului românesc. Sub influența lor, geto-dacii și-au făurit unelte și arme metalice ca topoare, vârfuri de lance, spade, săbii, pumnale etc.

Fără a insista asupra multitudinii de ocazii (de-a lungul istoriei universale) în care armele au fost folosite ca mijloc de luptă reală sau de destindere (turniruri, întreceri domnești, asalturi etc.), subliniem totuși rolul vital pe care acestea le-au avut în evul mediu, pentru cavaleri și nobile și, în epoca modernă, pentru ostași și .dueliști.. Scrima sportivă, considerată un produs al școlii spaniole de la sfârșitul secolului al XV-lea și ajutată în dezvoltarea ei de legile severe ale interzicerii duelului (jumătatea secolului al XVIII-lea), a schimbat total și definitiv rostul armelor albe. Devenite ușoare și inofensive (în special floreta), ele au servit aproape două secole, în exclusivitate, numai pentru cucerirea performanțelor sportive chiar și ale celor mai .fragili. luptători: femeile și copiii!

Făcând un salt peste veacuri, la începutul secolului al XX-lea, întâlnim în țara noastră fenomenul numit .scrimă sportivă.. Originea lui are două surse: internă și externă. Cea internă . activitatea militară (scrima făcând parte integrantă din pregătirea profesională), urmată de interesul civililor pentru pregătirea lor fizică și pentru că era de .bon ton. în epocă! Sursa externă . influența străină, apărută din multiplele contacte avute cu reprezentanții diverselor școli de scrimă. Amprenta școlii franceze de scrimă va fi cea mai puternică, deoarece tinerii de neam . care studiau în Franța . în mare parte frecventau și sălile de scrimă (la modă) aducând, la revenirea lor în țară, și acest bagaj de cunoștințe. Totodată, începând cu a doua jumătate a sec. al XIX-lea, statul român încheie contracte cu numeroși maeștri de arme francezi, renumiți tehnicieni. De remarcat că mulți dintre maeștrii străini (francezi, italieni, germani etc.) s-au stabilit definitiv în țara noastră, contribuind astfel la o mai intensă emulație a scrimei pe tot teritoriul țării.

În prima jumătate a sec. al XIX-lea, în București, dar și în țară (Iași, Cluj, Galați, Sibiu, Mediaș, Sighișoara, Brașov, Arad, Sebeș, Giurgiu etc.) apar săli de scrimă. În Ardeal, studențimea (școlită mai mult în țările germanice) practică scrima și gimnastica în cluburi exclusiviste (ca de ex. Turnvereinurile). Scrima practică era după modelul mensei germane, apoi și după cel al școlii ungurești (sabia, în special).

La București existau câteva săli particulare.

Spre jumătatea sec. al XIX-lea se stârnește un viu interes pentru scrimă. În 1849, ia ființă Școala Militară de Ofițeri. (ca o replică la existența Academiei Mihăilene. de la Iași, care funcționa din 1840), unde scrima va figura ca disciplină obligatorie. Se deschid noi săli. În 1864, elvețianul Louis Seres anunța înființarea unei Școli de scrimă. în casa boierului Scarlat Rosetti (lângă Cișmigiu), cu aprobarea prefecturii! În 1883, pastorul luteran A. Sarai propunea chiar înființarea unui Institut de educație fizică și de studii pentru tinerii de neam.. Începând cu anul 1849, își fac apariția primii maeștri francezi, printre care: Antoine Paré, René Suyris și Jean Cyrille. Aceștia vor activa singuri sau cu maeștri autohtoni, în diferite săli sau institute militare din București și Iași. Concomitent, funcționau și maeștri italieni. Astfel, în anul 1840 la Academia Mihăileană. și în 1857 la Școala Militară pentru Ofițeri. (ambele din Iași), scrima era predată de Giorgio Luzatto și, respectiv, Luigi Spinzi, urmat de Antoine Paré, apoi de Nicolae Șt. Velescu. În anul 1867, ia ființă primul și cel mai mare complex sportiv din București: Societatea Centrală de Arme, Gimnastică și Dare la Semn. (. Tirul.). În afara activităților obișnuite ale membrilor, în cadrul Societății se țineau lecții pentru formarea maeștrilor autohtoni de scrimă. Tirul a fost cea mai activă și mai longevivă societate sportivă bucureșteană (peste 70 de ani). Director . prof. Gh. Moceanu, președinte . istoricul V. A. Urechia. Primii profesori: Constantin Constantiniu, W. Koroschetz (scrimă și gimnastică) și Gh. Stănică (tir și scrimă). Dea lungul existenței sale, Tirul. și-a schimbat de multe ori componența membrilor, comitetele, programele și localul (ultimul, aflat pe cheiul Dâmboviței, în clădirea în care a funcționat ulterior vechea Operetă). Viața Tirului. a cunoscut perioade bune și rele în funcție de bugete, de manageri și, bineînțeles, de evenimentele majore prin care trecea țara (cum au fost, de exemplu, cele două războaie mondiale).

Începând din 1869, Tirul. organizează lunar concursuri de antrenament. la floretă (din 1870 și la sabie), iar anual concursuri examene. (cu calificative și diplome) pentru noile promoții de

maeștri de scrimă (profesioniști). Preocupările didactice se extind și în literatura de specialitate. Astfel, prof. Constantin Constantiniu elaborează prima carte românească de scrimă *Tratatu de scrimă* (1873). Același autor va redacta și primul *Regulament de scrimă* (1882).

Maeștrii care au predat scrima la Tirul. au fost: Auguste Emile Guyon, Augustin Michel, Achyle Morrin, Henry Pipart, Simon Lachèvre (francezi), Ion Ghețu, Andrei Bagav, Nicolae Șt. Velescu, Simion Petrescu, Nicolae Bădescu, Gh. Nicolau, Mihai Pancu, Ion Lăzărescu, Ion Steliu, Constantin Teodoreanu, Scarlat Atanasie, Ion Cioroianu, Constantin Panescu. Concepția și maniera lor de lucru a contribuit substanțial la formarea școlii românești de scrimă. Printre membrii societății, cu statut de amatori, se aflau și personalități ca: Alexandru Satmari, C. H. Rosetti, Horia Rosetti, arh. C. Mincu, George Goleacu, Boldur-Voinești, dr. Carol Davilla, Grigore Lahovary, Valter Mărcăneanu, general Heracle Arion, general Cernat, aviator Mihai Savu ș. a.

Paralel cu Tirul, funcționau și alte Societăți, Cercuri, Săli și Cluburi de scrimă. Scrima se preda uneori și în școli. Astfel, în 1883, programa analitică pentru licee și gimnazii (art.17) prevedea: . gimnastica și exercițiul cu arma se vor face în toate clasele, câte o oră pe săptămână.. În 1884, se înființează Școala de Gimnastică și Scrimă., din ale cărei prime promoții au făcut parte: Nicolae Șt. Velescu, Simion Petrescu, Nicolae Rădulescu, Andrei Bagav. Aceștia vor participa mai târziu în concursuri cu statut de profesioniști.

Sălile și cluburile cu activitate intensă și care, ulterior, împreună cu Tirul., au făcut posibilă apariția primului nucleu de federalizare a sălilor de scrimă . în ordine cronologică . au fost: Jockey club. (1885- 1940) . maeștrii: A. Michel, Gh. Nicolau, A. E. Guyon, S. Lachèvre; membrii marcanti . prinții George Bibescu, Gh. Cantacuzino și Mihai Șutzu, general Leon Mavrocordat (primul președinte al Federației Sălilor de Arme.), Emil Lahovary, Dinu Brătianu, George Manu, Alex. Marghiloman, Dinu și George Cesianu, Heracle Arion ș.a. Clubul Tinerimea. (1894-1940) . maeștrii:

A. E. Guyon (care a activat 37 de ani în țara noastră), Constantin Panescu. Membrii marcanți: H. Rosetti, dr. Fotino, George Golescu, N. Nenciulescu ș.a. .Cercul Militar București. . CMB (1896-1940) . maeștrii: belgienii Henry Pipart și Léonard Wary, iar mai târziu, Constantin Panescu și Angelo Pellegrini; membrii marcanți: Nicolae și George Caranfil (care, peste un deceniu, vor domina concursurile de scrimă), Dimitrie Sturdza, Dimitrie Raiciu, Radu Brăescu, Răzvan Penescu ș.a. Sala .Scarlat Atanasiu. (1907-1946) va fuziona cu Sala Camerei de Comerț, în perioada 1911-1919. Maestru principal . Scarlat Atanasiu, iar printre membri se aflau: arh. Paul Prager, Constantin Bran, Nicolae Marinescu, Aristide Galimir, Raul Dristoreanu, Constantin Filotti, Denis de Dolescko, Paul Drogeanu, Mircea Niculescu-Duvăz ș.a. .Automobil-Club. (1919-1928) . maeștrii: Simon Lachèvre, Gh. Nicolau; membri: prinții Grigore Ghica și Ion Caradzea, pictorul Theodor Pallady, Dinu Cesianu, Alex. Racoviță, Constantin Donici, Neagu Boerescu ș.a.

La începutul secolului al XX-lea, în București au mai funcționat: Școala Normală Militară de Scrimă, .Cercle d.Escime., Sala FSSR, Sala .H. Pipart., Sala .Floreta., *Cercle d.Épée* etc., care au dăinuit mai puțin decât celelalte. Specific acestei perioade este .migrația. maeștrilor și sportivilor de la o sală la alta, dintr-o localitate într-alta. În țară, de asemenea, se deschid numeroase săli și centre de scrimă. La Cluj: Clubul Sportiv Ardelean (1897), inițiat de Gavrilă Deac, profesor de gimnastică și scrimă, campion al Ardealului la sabie (1907); Giurgiu: .Tirul. (1883); Iași: .Societatea Internațională de Arme, Tir și Gimnastică . (1877); Brăila: .Rally-Club. (1897), unde va preda maestrul Alfredo Bachelli până în 1907, când se va stabili la Craiova și va deschide și acolo o sală .Rally-Club.. La cumpăna dintre secole apar noi lucrări de specialitate: Nicolae Șt. Velescu . *Scrima cu floreta și sabia* (1892), Mircea Elian . *Știința armelor* (1894), Horia C.A. Rosetti . *Teoria sau alfabetul scrimii și Codul duelului* (1901), Alfredo Bachelli . *Tratat teoretic și practic de scrimă cu sabia* (1910).

Pe plan extern au loc evenimente importante

pentru scrimă. În anul 1896, la Atena . prima ediție a JO (se desfășoară probele individuale masculine la floretă și sabie), la JO din 1900 de la Paris este inclusă proba de spadă (masculin). La JO din 1904 de la St. Louis (USA), au loc primele întâlniri pe echipe la floretă și sabie (ambele la masculin) În țară, în această perioadă, dar mai mult în Capitală, au loc numeroase Gale, Asalturi, Mari Asalturi, Mari săptămâni ale armelor, concursuri și campionate de scrimă. Se remarcă activitatea maestrului de scrimă belgian Henry Pipart, care predă lecții și contribuie la formarea școlii românești de scrimă, aducând la .Galele. și .Asalturile. organizate în sălile Ateneului Român, o serie de celebrități din lumea scrimii mondiale. Câțiva scrimeri participă la concursuri în străinătate. Astfel, Mihai Savu cucerește trofeul oferit pentru locul I la concursul de floretă de la Uriages-des-Bains (Franța) în 1910, iar Dinu Cesianu se clasează pe primul loc la concursul de spadă de la Paris din 1911.

Participarea personalităților din România în organisme internaționale de scrimă începe cu Horia C. A. Rosetti și prof. Gh. Nicolau, care, în 1899, devin membri ai Academiei de Arme din Paris (primul membru onorific și al doilea membru corespondent). Vor fi urmați, în 1912, de maestrul Scarlat Atanasiu și, în 1920, de Grigore Filipescu (membri de onoare).

Protagoniștii competițiilor vremii erau deopotrivă profesioniști și amatori, ale căror asalturi constituiau veritabile spectacole. La .Gala de scrimă. din 1899 de la București (desfășurată pe categorii de maeștri și amatori), sunt invitați mai mulți scrimeri renumiți, printre care și faimosul *duelist* francez Kirchoffer. La .Marea săptămână a armelor. din 1911 de la Ateneul Român, participă numai .vedete. ale timpului: Nedo Nadi (campion olimpic și mondial), Oliver, Santelli, Mangiarotti, Gianese, Rouleau, Filippi, Ochs, Feyerick (care va deveni primul președinte al FIE) ș.a. Din partea României: S. Atanasiu, Gh. Nicolau, C. Teodoreanu, A. Guyon, C. Pancu, S. Lachèvre, A. Morrin, R. Bussière, A. Vannier (maeștri) și M. Savu, D. Cesianu, R. Boldur-Voinești, R. Boerescu. Al. Racoviță, D. Arion, D. Crissoveloni, Gr. Filipescu, C. Caradzea,

N. Nenciulescu, R. Polizu, D. Sturdza și C. H. Rosetti (amatori). Probele: floretă și spadă (individual și pe echipe). Presa vremii a comentat cu lux de amănunte evoluția asalturilor, remarcând: *comportarea scrimerilor autohtoni a fost la același nivel cu a ilustrațiilor invitați*. În această perioadă, au mai avut loc și alte competiții, atât în țară, cât și în provincie (Ploiești, Galați, Iași, Giurgiu etc.).

În timp ce alte ramuri sportive de-abia începeau să-și contureze existența, scrima putea fi considerată o .veterană. în ce privește organizarea pregătirii competițiilor, afirmarea potențialului tehnico-tactic pe plan internațional, publicarea unor lucrări de specialitate etc. Pentru a face față numeroaselor lipsuri materiale cu care se luptau multe săli de scrimă și a spori forța lor pe plan național, s-a încercat o federalizare a unor săli bucureștene, în 1898, cunoscută sub denumirea de .Federațiunea Sălilor de Arme., avându- l ca președinte pe dr. Carol Davilla. În 1906, la inițiativa profesorului de gimnastică D. Ionescu, ia ființă .Federațiunea Societăților Române de Gimnastică, Arme și Dare la Semn., care a grupat 21 de societăți i. După scindarea federațiunii în gimnastică, scrimă, tir, cea de scrimă devine: .Federația Română de Scrimă. (1906), apoi .Societatea pentru Încurajarea Scramei. (1911) și .Comisiunea de Scrimă. (1912), președinte . Dinu Cesianu. Ca urmare a stadiului de dezvoltare la care ajunsese activitatea sportivă în acești ani, a necesității de a apăra interesele comune ale societăților sportive și a întocmirii unui plan comun de stimulare a acțiunilor lor, ia ființă la 1 decembrie 1912 .Federația Societăților Sportive din România. (FSSR). Majoritatea disciplinelor sportive s-au afiliat la FSSR, dar nu și scrima, care avea multe personalități orgolioase în structura ei.

Pe plan extern, în perioada respectivă, ia ființă, la 29 noiembrie 1913, .Federația Internațională de Scrimă. (FIE), cu sediul la Gand (Belgia) și al cărei președinte a fost belgianul Albert Feyerick. Primul război mondial întrerupe activitatea federației și, spre disperarea membrilor ei, este distrusă și arhiva. Primele țări afiliate la FIE: Franța, Belgia, Italia, Germania, Boemia (Cehia), Olanda, Ungaria, Norvegia și Portugalia. În 1998, numărul federațiilor

naționale afiliate este de 98. Președinții care s-au succedat la conducerea FIE au fost: Albert Feyerick . Belgia (1913-1920); André Maginot . Franța (1921-1924); G. van Rossem . Olanda (1925-1928); Eugène Empeyta . Elveția (1929-1932); Paul Anspach . Belgia (1933-1948); Jacques Coutrot . Franța (1949-1952); Giuseppe Mazzini . Italia (1953-1956); Pierre Ferri . Franța (1957-1960), Miguel A. de Capriles . SUA (1961-1964); Pierre Ferri . Franța (1965-1980); Gian Carlo Brusati . Italia (1981-1984); Roland Boitelle . Franța (1985-1992); René Rach . Franța (1993-1998). Personalități ale scramei românești care au făcut parte din diferite comisii și comitete ale FIE: Vasile Ionescu . membru în Comitetul executiv (1969-1982); Dan Apostol . membru în Comisia de regulamente (1969-1973); Dionisie Tepșan . membru în Comisia de regulamente (1973-1983); Tănase Mureșanu . membru în Comisia de arbitraj (1976- 1993); dr. Petre Mita . membru în Comisia medicală (1976-1984); Ana Pascu - membră în Comisia de Regulament (1984-1996), membră în Comisia de Arbitraj (1996-2004) și vicepreședinte F.I.C. (din 2004); Ioan Pop - director tehnic FIE (din 1984).

Revenind la activitatea internă, la 22 noiembrie 1913 (concomitent cu înființarea FIE), este elaborat primul .Statut al scramei românești. . considerat a fi și primul statut al unei discipline sportive din țara noastră . și primul .Regulament tehnic competițional., conform căruia concurenții sunt militari și civili, profesioniști și amatori (seniori, juniori și școlari).

Tentativele de federalizare a scramei continuă. La 11 ianuarie 1920, ia ființă .Federația de Arme din România. denumită când .Federația Română de Scrimă., când .Federația Sălilor de Arme.. Președinte: general Leon Mavrocordat, secretar general: Alex. Racoviță. De fapt, această federalizare privea numai sălile bucureștene, deci în mod eronat își spunea .din România.. Se duc tratative pentru afilierea la forul sportiv FSSR, care avea drept de coordonare și prin care se putea realiza afilierea la FIE. Ca urmare, .Federația Sălilor de Arme. trimite o scrisoare FSSR prin care se solicită afilierea, dar cu condiția să-și păstreze deplina autonomie! FSSR

refuză aceste pretenții.

În Capitală și în țară continuă să aibă loc competiții săptămânale (organizate prin rotație de sălile bucureștene) și Cupe omagiale (florete și spada în 1920, la care se vor adăuga floreta .juniori în 1922, sabia în 1924 și floreta femei în 1933). Cei mai buni scrimeri din perioada 1920-1940, multipli câștigători ai concursurilor (devenite campionate naționale din 1928), au fost: Nicolae Caranfil, Mihai Savu, C. H. Rosetti, Alexandru Racoviță, Constantin Donici, Dinu Cesianu, Nicolae Nenciulescu, George Caranfil, Dimitrie Raiciu; juniorii: Nicolae Marinescu, Dan Constandache, Aristide Galimir, Denis de Dolesco; femei: Lili Prager, Eva Kimmel etc. De menționat că, până în deceniul al șaselea, majoritatea antrenorilor și sportivilor practicau scrima la mai multe arme.

La Cluj, din 1923 au loc campionatele regionale (Oradea, Târgu Mureș, Arad, Timișoara), unde se remarcă Iosif Bartunek și Marian Popu.

În 1921, la Paris are loc prima ediție a Campionatelor Europene (CE), care din 1937 vor deveni Campionate Mondiale (CM). La JO din 1924 de la Paris este inclusă și proba feminină de floretă. La CE de spadă de la Budapesta din 1933 (la care participă și românii), este folosită pentru prima dată spada electrică.

Pe plan intern, continuă discuțiile privind afilierea la FSSR. Pentru a se da o șansă afilierii, va trebui schimbată denumirea .Federației de Scrimă. (federație în federație nu se putea!). Ca urmare, .Federația..... va deveni din anul 1927 .Societatea Națională Română pentru Încurajarea Scramei. (SNRIS), care va fi afiliată în aprilie 1928 la FSSR și FIE, președinte: general Nicolae Mavrocordat. Prin urmare, actul de naștere al FR de Scrimă poate fi datat din aprilie 1928. În anul următor, un grup de scrimeri de la .Cercul Armatei. (CMB) încearcă să retragă afilierea. În 1928, la JO de la Amsterdam, se înregistrează prima participare a scramei la întrecerile olimpice. Suntem prezenți în concursurile masculine individuale și pe echipe la floretă, sabie și spadă.

În 1929, este înființată *Uniunea Federațiilor Sportive din România* (UFSR), avându-l președinte

pe George Plagino și secretar general pe Dinu Cesianu. În statutul acestui for, deși era prevăzută libertatea inițiativei particulare, acesta își rezerva totuși dreptul de a coordona și controla activitatea disciplinelor afiliate. La 27 aprilie 1931, se constituie *Federația Română de Scrimă* (provizorie) cu un comitet interimar . președinte Dinu Cesianu. În 1932, se formează două subcomitete regionale: Regionala de Nord, cu sediul la Cluj . președinte Marian Popu și Regionala de Sud, cu sediul la București . președinte Nicolae Caranfil. La **9 septembrie 1932, Federația Română de Scrimă (provizorie) este recunoscută oficial de UFSR**. Pe plan extern, în 1932, la Copenhaga, are loc prima ediție a CE (viitoarele CM) de floretă feminin (echipe), la care noi nu participăm. În 1933 la CE de la Budapesta, prima participare românească la toate probele masculine, iar în 1934 la Varșovia și la floretă feminin. Rezultatele obținute au fost modeste. În 1936 se participă la JO de la Berlin, în concursurile masculine de floretă, spadă și sabie.

În perioada 1934-1937, *Federația....* devine *Comisia de Scrimă* . președinte, Nicolae Caranfil. În 1935, Constantin Panescu publică lucrarea *Scrima modernă cu floreta, spada și sabia*. În 1936 la JO de la Berlin, la probele masculine individuale (floretă, spadă, sabie) și sabie echipă, scrimerii noștri vor ocupa locul VI. Anul 1936 este anul de glorie al lui Dimitrie Raiciu, care cucerește toate titlurile de campion național la cele trei arme. În 1940, ia ființă .Organizația Sportului Românesc. (OSR), iar la scrimă .Federația.... devine .Directorat., apoi din nou .Federație.. Dimitrie Raiciu este numit director, apoi președinte (când se revine la denumirea de .Federație.).

Izbucnirea celui de-al doilea război mondial a întrerupt activitatea sportivă (inclusiv, scrima). Activitatea competițională este reluată, cu mari dificultăți, în anul 1943. Ulterior (1945), va funcționa .Organizația Sportului Popular. (OSP), iar la scrimă, .Direcția.... se transformă în .Comisia interimară de scrimă. subordonată Direcției tehnice a OSP-ului. În 1947, Comisia redevine .Federația de Scrimă. . președinte Ștefan Slăvescu. Se reiau campionatele de floretă feminin și de juniori. În

1948, Federația.... se va numi Secția de Scrimă. avându-l secretar tehnic pe Titus Predescu (un excelent organizator de competiții). Se înființează divizia A pentru probele masculine, iar din 1951 și pentru femei. În 1953, apar normele de clasificare sportivă . o noțiune nouă.

Forul sportiv devine în 1949 .Comitetul de Cultură Fizică și Sport. (CCFS). .Secția.... devine .Inspeția de Scrimă. . inspector rugbystul (!) Eduard Denischi. Această funcție va dăinui până în 1958. Încă din 1951, pe lângă federații funcționau active voluntare de tehnicieni constituite în .Comisii Centrale ., devenite în 1958 .Birouri federale.. Primul președinte al .Comisiei Centrale de Scrimă. a fost generalul Ioan Burcă. În 1953, se înființează divizia B, iar la .Inspeția de scrimă, pentatlon, călărie și auto-moto. este numit inspector Dumitru Nedelea.

Pe plan extern, în 1950 la Nisa . are loc prima ediție a CM de juniori (CMJ) numai la floretă (băieți), apoi din 1952 și la sabie. Din 1961, CM pentru juniori se va transforma în CM pentru tineret, vârsta maximă . 20 de ani. La CM de la Roma din 1955, probele de floretă se vor desfășura pentru prima dată cu aparatură de semnalizare electrică. Din acest an și în continuare, ea va fi utilizată la toate competițiile oficiale.

În perioada 1954-1957, .Inspeția de Scrimă. are următoarea componență: președinte . Petre Bălăceanu, inspector . Dumitru Nedelea, antrenor de stat . Ruxandra Ionescu. Se organizează, pentru prima dată: Cupa Orașelor pentru juniori (1955), CN cu aparatură electrică (1956), CI ale României (1956), CN de juniori . pe categorii de vârstă (1957), CM pentru tineret (1958).

În cele aproape două decenii (1944-1960) are loc, poate mai mult ca oricând, o .luptă. între generațiile .vechi și noi. de sportivi și antrenori. Scrimeri cu vechi state de campioni naționali (unii și internaționali) se confruntă cu tineri talentați și ambițioși. Deși ajunși la vârste mature, mulți dintre ei continuă să concureze: Scarlat Atanasiu, Ion Popescu, frații Angelo și Adalbert Pellegrini, Constantin Panescu, Ion Szantay, Andrei Kakucs, Alexandru Csippler, Andrei Altman, Nicolae

Marinescu (20 de titluri de campion național la toate armele), Grigore Neculce, Gh. Man, Aristide Galimir și mai tinerii: Tudor Ilie, Cornel Georgescu, Tiberiu Bartoș, Dumitru Mustață, Vasile Chelaru, Andrei Vâlcea, Jacques Istrate, Androne Covaci ș.a. Din noua generație: Tiberiu Szabo, Cornel Pelmuș, Costică Stelian, Ștefan Tapalagă, Iosif Zilahy, Nicolae Ghilezan, Ladislau Rohony, Attila Csippler, Tănase Mureșan, Lili Prager, Ioana Dobrin, Maria Vicol, Olga Szabo ș.a.

Anul 1956 marchează debutul marilor performanțe ale scrimei românești în arena mondială: Olga Orban, Szabo devine vicecampionă la JO de la Melbourne (Australia).

În 1957, forul sportului românesc se va numi .Uniunea pentru Cultură Fizică și Sport. (UCFS). În 1958, .Inspeția se transformă în *Federația Română de Scrimă* (FR de Scrimă) - denumire neschimbată ulterior. Președinte: Vasile Ionescu, secretar general, Nicolae Lupu, antrenor federal: Ruxandra Ionescu. FR de Scrimă hotărăște să se tragă *omul și arma*.

În perioada 1959-1982, la conducerea FR de Scrimă se află: Vasile Ionescu (președinte), Dionisie Tepșan (secretar general). Cele mai frecvente participări la competițiile interne și internaționale, cu rezultate remarcabile, s-au realizat în intervalul 1959- 1982. Primii care au spart gheața, cucerind titluri mondiale, au fost juniorii. Astfel, în perioada 1956-1998, au fost obținute la CM de tineret: 10 medalii de aur, 8 de argint, 10 de bronz și un număr mare de finaliști (majoritatea clasati pe locurile IV). Medaliații cu aur: Adalberth Gurath, Ana Pascu-Ene, Ecaterina Iencsic- Stahl, Ștefan Ardeleanu, Anton Pongratz, Petru Kuki (de 2 ori), Ioan Pop, Monica Weber, Reka Lazăr- Szabo; medaliații cu argint: Maria Vicol-Taitiș, Olga Orban-Szabo, Ion Drâmbă, Ileana Gyulai-Ieney (de 2 ori), Dan Irimiciuc, Reka Lazăr-Szabo, Romică Molea; medaliații cu bronz: Tănase Mureșanu (de 2 ori), Mihai Țiu, Paul Szabo, Elisabeta Guzman-Tufan (de 2 ori), Alin Lupeică, Simona Iluți (de 2 ori), Roxana Scarlat, Cornel Milan.

Eșalonul medaliaților sau finaliștilor seniori (JO, CM, CE) este mai larg, deoarece el cuprinde

deopotrivă performanțele individuale și pe echipe.

Proba feminină de floretă (echipe). Reconstituirea echipelor participante la aceste competiții, în urmă cu 3-4 decenii, este relativ simplă. Se știe că, de-a lungul mai multor ani, echipele erau omogene și constante, atuuri care puteau fi realizate numai cu componentele lotului național, care aveau o pregătire specială. În decursul celor patru decenii de participare (cu echipele) se remarcă două valuri distincte: 1956-1976 și 1983-1999. Din primul val., echipa de bază a fost formată din: Olga Szabo, Maria Vicol, Ana Pascu, Ecaterina Stahl, Ileana Ieney, Suzana Ardeleanu. Temporar și cu succes, acestea erau înlocuite cu alte valoroase scrimere, care de fapt erau titulare în competiții internaționale de mare anvergură: Ecaterina Orb-Lazăr, Marina Stanca, Gabi Ștefănescu, Magda Chezan, Aurora Crișu, Adriana Dragomir, Viorica Draga-Țurcanu, Denisa Berindei, Geta Sachelarie, Csila Ruparcsics. Cel de-al doilea val. (1983-1999) a fost alcătuit din: Elisabeta Tufanu, Rea Lazăr-Szabo, Claudia Vanță, Laura Badea, Roxana Scarlat, Roxana Dumitrescu, Monica Weber. Prin rotație, au mai participat și: Marcela Moldovan, Aurora Dan, Rozalia Husti, Georgeta Beca, Mioara David. Antrenorii primului val.: Ludovic Ozoray, Alexandru Csipler, Angelo Pellegrini, Andrei Vâlcea, Vasile Chelaru, Adalbert Pellegrini, Gică Matei, Judith și Ștefan Haukler. Al doilea val.: Maria Vicol, Olga Szabo, Rodica Popescu, Jacques Istrate, Ștefan Haukler, Maria Teodoru, Lucian Glišcă, Iuliu Falb, Romeo Pellegrini, Tănase Mureșanu, Tudor Petruș, Vlad Șerban, Romică Molea, Ducu Petre ș.a.

Proba masculină de floretă (echipe) a avut perioada cea mai prosperă în 1967-1970, în care au excelat: Ion Drâmbă, Tănase Mureșanu, Mihai Țiu, Iuliu Falb, Ștefan Ardeleanu, Ștefan Haukler. În anii următori, generația lui Petru Kuki (cu excepția lui M. Țiu) din păcate nu a reușit să se constituie într-o echipă omogenă, valoroasă. În competițiile internaționale de mare anvergură, alți protagoniști au mai fost: George Oancea, Florin Nicolae, Sorin Roca, Livius Buzan. Antrenori: Alexandru Csipler, Angelo Pellegrini, Constantin Panescu, Vasile

Chelaru, Iosif Zilahy, Eva Lengyel, Attila File, Androne Covacs ș.a.

Proba de sabie masculină (echipe) are cea mai veche prezență internațională (din 1938) și a reușit să se mențină peste 2 decenii (1969-1994) în atenția elitei mondiale de sabie. Protagonistii de bază au fost: Dan Irimiciuc, Ioan Pop, Ladislau Rohony, Dan Popescu, Cornel Marin, Marin Mustață, Alexandru Nilca, Alexandru Chiculiță, Alin Lupeică, Vilmoș Szabo; apoi: Hariton Bădescu, Ciprian Porumb, Mihai Covaliu, Dan Găureanu. Antrenori: Tiberiu Bartoș, Adalbert Pellegrini, Nicolae Pufnei, Ladislau Rohony, Dumitru Mustață, Mihai Ticușan, Constantin Nicolae, Iulian Bițucă, Gabriel Duția, Emilian Nuță.

Proba de sabie feminină (echipe) - este ultima probă inclusă în circuitul competițional oficial mondial în anul 1998 cu ocazia C.M. feminin de sabie de la Chaux de Fonds (Franța). Primele medalii pentru țara noastră la această probă au fost cucerite de echipa formată din : Gheorghitoaia Cătălina, Covaliu Irina, și Pelei Andreea – echipă care a devenit vicecampionă mondială la C.M. de la Nimes (Franța) în anul 2001. Alte sabrere care s-au remarcat: Bianca Pascu, Elena Munteanu, Mihaela Bulică. Antrenori: Alexandru Chiculiță, Marius Florea, Emil Oancea, Dan Găureanu, Adrian Cârlescu.

Proba de spadă masculină (echipe) a reușit să se afirme pe plan internațional în perioada 1977-1980, când din lotul național făceau parte: Anton Pongratz, Ion Popa, Octavian Zidaru, Costică Bărăgan, Liviu Angelescu, Rudolf Szabo, Mihai Popa, Alexandru Istrate, Dumitru Popescu, Mikloș Bodoczi. Antrenori: Andrei Kakucs, Constantin Panescu, Raul Dristoreanu, Paul Ghinju, Ion Rădulescu, Marin Ghimpușan, Ladislau Vigula, Constantin Stelian, Ion Halmagy, Victor Teodorescu, Mihai Echimenko ș.a.

Proba de spadă feminină (echipe) - această probă a fost inclusă în circuitul competițional oficial mondial în anul 1989. În anul 1984, antrenorul Liviu Angelescu de la C.S. „Viitorul” București a făcut prima selecție pentru proba de spadă feminin. În anii 1991-1992, sportivele pregătite de el au obținut 4

calificări în finalele CM de cadete și junioare. Evoluția spadasiinelor noastre de la primele competiții internaționale de anvergură până în anul 2008 o prezentăm în continuare. Sportivele care s-au remarcat la această armă sunt: Ana Maria Brânză, Iuliana Măceșanu, Anca Băcioiu (Măroiu), Simona Alexandru, Simona Deac, surorile Loredana și Alexandra Iordăchioiu, Simona Iluți. Antrenori: Dan Podeanu, Francisc Csiszar, Dumitru Popescu, Cornel Milan.

Rezultatele realizate de sportivi se află în volumul VI - Cartea de Aur.

Din păcate, lista nu-i poate cuprinde și pe acei scrimeri care, deși au practicat scrima ani de zile, cucerind medalii de campion național și internațional, nu au avut șansa să participe la marile competiții (JO, CM, CE, CMT). Unii dintre aceștia au devenit cunoscute personalități în lumea politică (Alexandru Mironov, Răzvan Dobrescu), a radioului și TV (Octavian Vintilă), afacerilor (Iosif Sepeschy, Lucian Glișcă, George Burlea, Corneliu Kișu, Micky Varady etc.), științei (Pierre de Hillerin, Zoltan Uray ș.a.), medicinei (Nicolae Ghilezan, Alexandru Pascu, Anton Pongratz, Radu Manoliu, Marina Stanca, Decse Istvan etc.), învățământului (Petre Habala, Mircea Chiș ș.a.).

Ca o recunoaștere a valorii antrenorilor noștri de scrimă, sunt numeroasele solicitări și contracte încheiate, chiar cu țări unde scrima are o veche tradiție. Stabiliți definitiv sau nu acolo unde lucrează, acești tehnicieni predau după .canoanele. scrimei românești, elevii lor afirmându-se adeseori pe plan mondial. În 1999, peste 20 de antrenori aveau contracte în străinătate.

În perioada 1964-1984, au fost publicate următoarele cărți: *Scrima cu floreta* . Angelo Pellegrini (1964), *Floreta electrică* . Ruxandra Ionescu (1968), *Tactica scrimei* . Jacques Istrate (1971), *Floreta* . Ruxandra Ionescu (1979), *Scrima de la A la Z* . lucrare enciclopedică . Ruxandra Ionescu, Paul Slăvescu, Tiberiu Stama (1983), *Sabia* . Angelo Pellegrini și Sorin Poenaru (1984).

Un secol și un deceniu (1898-2008)- perioadă de timp parcursă în relatările noastre de până acum-federația s-a aflat sub influența diferitelor foruri, a

purtat diverse denumiri și a avut variate organigrame. Pentru a rămâne cu o imagine mai clară asupra personalităților aflate la conducerea federației și denumirile forului de specialitate, prezentăm în situația acestora în intervalul 1898-2008.

Președinți: Dr. Carol Davila (1898-1901) „Federația sălilor de arme”; Dinu Cesianu (1911-1912) „Societatea de încurajare a scrimei”; gral. Leon Mavrocordat (1919-1927) „Federația societăților de arme din România” (neafiliată la UFSR); Dinu Cesianu (1931-1932) „Comitetul interimar al Federației Române de Scrimă” (afiliată la UFSR); Nicolae Caranfil (1932-1937) „Comisia de scrimă” (Regionala de sud, cu sediul la București); Marian Pop (1932-1937) (Regionala de nord, cu sediul la Cluj); Dumitru Raiciu (1940-1944) „Directorat” sau „Comisia tehnică de scrimă”; gral. Ion Burcă (1951-1952) „Federația Română de Scrimă”; Petre Bălăceanu (1954-1957) „Inspekția de scrimă”; Vasile Ionescu (198-1982) „Federația Română de Scrimă”; Ana Pascu (1982-1983) „Federația Română de Scrimă”; Constantin Boștină (1983-1986) „Federația Română de Scrimă”; gral. Florea Cârneanu (1987-1990) „Federația de scrimă”; Ana Pascu (din 1990- 2010) „Federația Română de Scrimă”; Alexandru Mironov (din 1990-2008) **președinte onorific al FRS.**

Inspectori și secretari generali: Alexandru Racoviță (1919-1927) secretar general; Eduard Denischi (1949-1953) inspector; Nedelea Dumitru (1953-1958) inspector; Nicolae Lupu (1958-1959) secretar general; Dionisie Tepșean (1959-1982) secretar general; Ana Pascu (1983-1990) secretar general; Octavian Zidaru (1993-1996) secretar general; Paul Novac (din 1999-) secretar general.

Secretari generali adjuncți: Ioan Pop (1989-1992); Mircea Cărăbăț (don 2007-).

Antrenori de Stat și federali: Ruxandra Ionescu (1954-1958); Tănase Mureșanu (1964-1983); Vasile Chelaru (1964-1974); Zoltan Gered (1990-2008); Marin Ghimpușan (1993-2008).

Director tehnic: Octavian Zidaru (din 2002-)

Secretari tehnici : Militiade Atanasiu (1974-1983); Liviu Angelescu (1999-2003); Cristian Mihai (din 2003-).

De-a lungul anilor, FRS a beneficiat de serviciile a numeroși specialiști și a unor persoane fără pregătire de specialitate, dar care au învățat „din mers” anumite reguli și cerințe necesare antrenamentelor și competițiilor. Cei mai destoinici dintre specialiști au fost: Titus Predescu, Valeriu Istrate, Jaques Istrate, Dan Apostol, Dan Niculae, Ioan Halmagy, Geta Sachelarie, Tudor Florin, ș.a; asupra sănătății fizice și psihice au vegheat doctorul Petre Mita și psihologii Irina Holdevici și Maria Șerban, știri și informații din lumea scrimei au fost elaborate de Renato Iliescu, Tiberiu Stama, Paul Slăvescu, Octavian Vintilă; la repararea și întreținerea materialului electric au trudit amatorii Marin Sotir și Nicolae Istrate, la ridicarea și menținerea potențialului sportiv au contribuit Pierre de Hillerin, Adrian Gagea, Sorin Poenaru.

Prin forța lucrurilor, în scrimă, mai toți antrenorii îndeplinescu o mare parte din îndeletnicirile de mai sus (inclusiv pe cele de arbitri).

Comitetul executiv al Federației române de Scrimă în anul 2008: Alexandru Mironov (președinte de onoare); Ana Pascu (președinte); George Boroi, Laura Carlescu Badea

(vicepreședinte); Paul Novac (secretar general); Octavian Zidaru (Director Tehnic); Gabriela Vasile(contabil); Constanța Gudin, Mircea Alecu, Elena Buhaiev (membri).

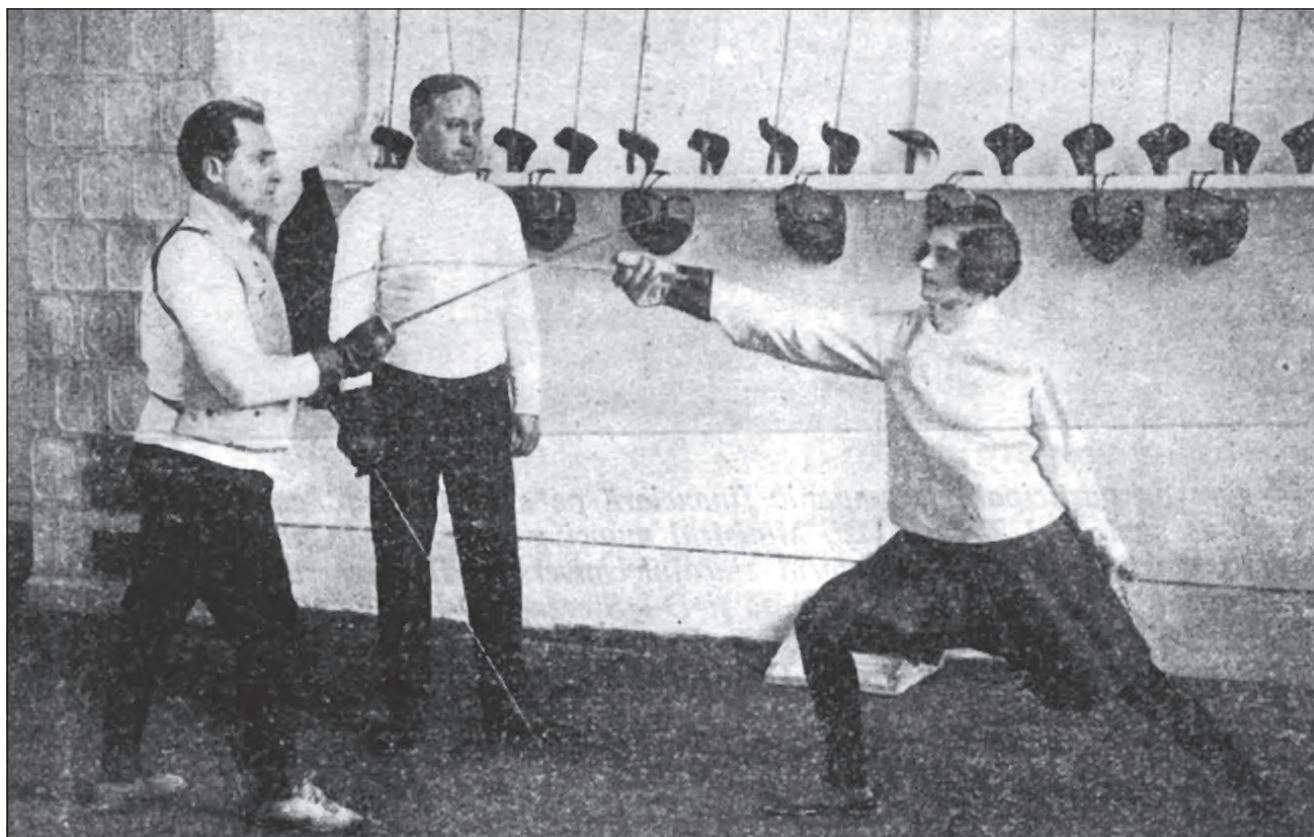
Zoltan Gered și Marin Ghimpușan (antrenori federali); Cristian Mihai (Secretar Federal); Mircea Cărăbaș (secretar general adjunct);

Federația Internațională de Scrimă (F.I.E). Sediul: Lausanne (Elveția) și Paris (Franța). Președinte: René Roch (din 1993). **Reprezentanți români în F.I.E:** Vasile Ionescu- 1969-1982- membru în Comitetul Executiv F.I.E; Dan Apostol- 1969-1973- membru în Comisia de Regulament; Dionisie Tepșean- 1973-1983- membru în Comisa de Regulament; Tănase Mureșanu- 1976-1993- membru în comisia de Arbitraj; Dr. Petre Mita 1976-1984- membru în comisia medicală; Ioan Pop- 1984-2008 – Director Tehnic Internațional; Ana Pascu din 2004 vicepreședinte FIE; alte funcții avute: membru în comisia de arbitraj si membru în comitetul executiv din anul 2000; Laura Badea Cârlescu- membră a comisiei de regulament din 2004; Ioana Ionescu din 2004-2008 membru în comisia juridică; Octavian Zidaru expert F.I.E din 2004.

RETROSPECTIVĂ ÎN IMAGINI

Maeștrii Bădescu și Pipart se întâlnesc, pentru prima dată, într-un asalt direct, organizat în 1911, la Baia Eforie, sub patronajul ASR Principesa Maria

O lecție de scrimă cu floreta, în 1927

CM de la Montreal, 1967. De la stânga la dreapta: Iuliu Falb, Ștefan Ardeleanu, Mihai Țiu, Tănase Mureșanu, Ion Drâmbă

*Echipa de floretă a României, formată din:
(de la stânga la dreapta) Olga Szabo,
Maria Vicol, Ileana Gyulai, Ecaterina Stahl,
Ana Pascu, campioană mondială, 1969 și
medaliată cu bronz la JO Mexic, 1968*

CM de la Montreal, 1967. De la stânga la dreapta: Iuliu Falb, Ștefan Ardeleanu, Mihai Țiu, Tănase Mureșanu, Ion Drâmbă

Ana Pascu, multiplă medaliată la CM și JO

Anton Pongratz, campion mondial de tineret, Teheran, 1967

*Ion Drâmbă, unul dintre artizanii echipei
campioane mondiale de la Montreal, 1967
și campion olimpic în 1968, în Mexic*

*Olga Orban-Szabo, multiplă
campioană mondială și olimpică*

*Elisabeta Guzganu-Tufan, campioană
mondială în 1987, la Lausanne*

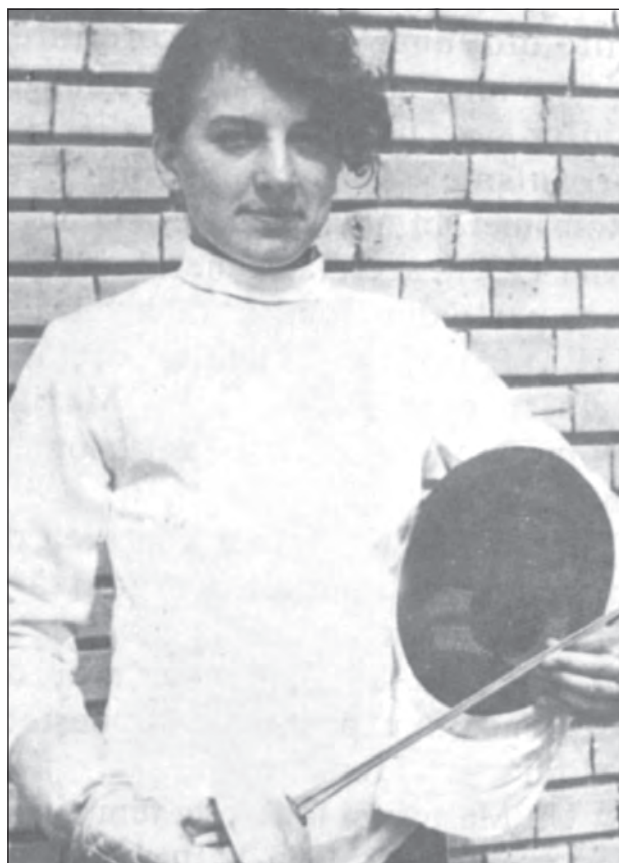
*Claudia Grigorescu, medalie de
argint la floretă, CM 1991, Budapesta*

Bucuria revenirii în țară cu medalii de aur

*Elisabeta Tufan, Laura Badea, Roxana
Dumitrescu, Reka Szabo-Lazăr, Claudia Vanjă.
Medaliate cu bronz la JO Barcelona, 1992*

*Spadasina Simona Iluți, componentă
a lotului olimpic, medaliată cu bronz
la CM tineret, edițiile 1993 și 1994*

Reka Szabo-Lazăr, floretă. Medalie de argint pe echipe la JO '96

Roxana Scarlat, floretă. Medalie de argint pe echipe la JO '96

Laura Badea, JO '96 . floretă individual medalie de aur, echipă fete . medalie de argint

Mihai Covaliu, JO Sydney, 2000, campion olimpic- sabie, locul IV . sabie echipe

Mihai (Lupu) Dorina - campioană mondială la sabie în anul 2003, Havana

Cârlescu (Badea)Laura - dublă campioană europeană în proba de floreta individual și cu echipa în anul 2004 (Copenhaga) alături de Andrei Corina, Scarlat Roxana, Stahl Cristina

*CE Izmir 2006, echipa feminină de spadă medaliată cu aur.
Componența echipei: Brânză Ana, Măceșeanu Iuliana, Băcioiu Anca, Iordăchioiu Loredana*

*CE Izmir 2006, echipa masculină de sabie medaliată cu aur.
Componența echipei: Covaliu Mihai, Zalomir Florin, Dumitrescu Rareș, Sandu Constantin*

Ana Maria Brânză, medaliată cu argint în proba de spadă JO 2008 (Beijing)

*Lecții de scrimă, Mihai Covaliu medaliat
cu bronz din anul 2008 - Beijing*

*CE Plovdiv 2009 seniori, echipa feminină de spadă, compusă din: Brânză
Ana, Măceșeanu Iuliana, Alexandru Simona, Măroiu Anca - medaliată cu aur*

CE Plovdiv 2009 seniori, echipa masculină de sabie, compusă din: Dumitrescu Rareș, Zalomir Florin, Hâncianu Cosmin, Siriteanu Alexandru – medaliată cu argint, împreună cu președintele federației Ana Pascu

CM Paris (Franța) 2010 echipa feminină de spadă medaliată cu aur. Componența echipei: Ana Maria Brânză, Alexandru Simona, Anca Măroiu, Loredana Iordăchioiu

FIGURI REPREZENTATIVE

ALECU, MIRCEA (1942), n. în Calafat, jud. Dolj. Absolvent al ICF București, promoția 1965, profesor de educație fizică și antrenor de scrimă. A practicat scrima la Clubul .Electroputere. Craiova, cu antrenorii Raul Dristoreanu, Paul Ghinju și Nicolae Pufnei. În anii 1967-1973, a făcut parte din puternica echipă de spadă .Electroputere. Craiova, care a cucerit titlurile de CN în 1968 și 1971. După ce a părăsit planșa ca sportiv, s-a dedicat muncii de antrenor, lucrând la Galați, unde a creat o puternică secție de scrimă. În perioada 1964-1989 lucrează, ca antrenor, la CSS .Olimpia. Craiova. Dar talentele sale manageriale se vor evidenția în 1998, când devine director al Liceului cu Program Sportiv . Petrache Trișcu. (unde a înființat o clasă cu program de scrimă). În anii .90 a devenit directorul Centrului Olimpic de Spadă din Craiova.

ALEXANDRU CRISTINA SIMONA (1985) n. în București. Absolventă a liceului teoretic Dimitrie Gusti din București. Spadasină. Primii pași în scrimă i-a făcut la floretă sub îndrumarea antrenoarei Mihaela Dincă la Clubul sportiv Steaua.

Rezultatele remarcabile realizate la spadă se datoresc pregătirii sale cu cei doi antrenori de spadă, Dan Podeanu și Cornel Milan. În anul 2008 a reușit o dublă performanță internațională cucerind titlul de campioană europeană la tineret și, după 2 luni

același titlu la senioare. Aceste realizări au fost precedate de un palmares deosebit realizat la competițiile interne și internaționale. Cucereste titlul de campioană națională de junioare, individual și cu echipa, în 2004, și devine dublă campioană națională la senioare, individual și cu echipa, în 2004, 2006 și 2008. Castigă Cupa Federației în 2004 și Cupa României individual și cu echipa în anii 2005, 2006 și 2007. Cu talentul său și competența antrenorilor care o pregătesc S.M.A. este capabilă să realizeze performanțe remarcabile în marile competiții internaționale. În anul 2009 cucereste prima sa medalie prețioasă, de aur, la CE, împreună cu echipa (Brânză A.M., Măceșanu Iuliana, Măroiu Anca).

ANGELESCU, LIVIU-NICOLAE (1954), n. în București. Absolvent al Facultății de Educație Fizică și Sport din Constanța, promoția 1979. Profesor de educație fizică, antrenor de scrimă (spadă). Ca sportiv, spadasin, s-a antrenat la Clubul IEFS, cu

antrenorii Jacques Istrate, Raul Dristoreanu și Marin Ghimpușan, iar la Clubul Farul, din Constanța, cu antrenorii Mihai Echimenko și Gheorghe Horia. În perioada 1972-1982, s-a remarcat atât în competițiile interne, cât și în cele internaționale. Anul 1977 a fost cel mai fructuos din cariera sa sportivă: la prestigiosul turneu internațional de la Tallin a obținut medalia de bronz (individual) și cea de

argint (echipe); CB Ankara, locul I (individual și echipe); Cupa Campionilor Europeni locul II (echipe); Patrulaterul de Spadă din Franța locul I (echipe); Trneul Țărilor Socialiste - Kiev locul I (echipe); JMU, Sofia locul I (individual și echipe). În 1979, la JMU din Mexic medalie de bronz (echipe), iar în 1981 la JMU din București - medalie de aur (echipe); 1977, CM de la Buenos Aires, locul V (echipe) ș.a. Este Maestru al sportului din 1977. După retragerea din activitatea competițională, a activat ca antrenor la Clubul Sportiv Viitorul București, punând bazele primei echipe de spadă feminin din țară. A obținut cu sportivele antrenate calificarea în mai multe finale de CM de juniori și cadeți. Sportiva Irina Gôrbe deține o performanță unică în țară: a obținut în același an, 1991, calificarea în două finale de CM juniori și cadeți, clasându-se de fiecare dată pe locul VIII. În perioada 1987 - 1997, a lucrat la Clubul Sportiv BNR, unde a fost vicepreședinte din 1994. În 1998 a plecat la Atena, în urma unui contract cu Federația Elenă de Scrimă. A fost antrenor al echipelor naționale de spadă - masculin și feminin. În perioada 2000 - 2002 a deținut funcția de Secretar Federal al FR de Scrimă. Din 2002 până în anul 2009 a fost Director Adjunct la Clubul Sportiv Olimpia București, iar din 2009 este Șeful Laboratorului Biomotrie din cadrul Institutului Național de Cercetare pentru Sport. A fost decorat cu Ordinul Meritul Sportiv Clasa I-a în anii 1977 și 1979, iar în anul 2004 – cu Medalia Meritul Sportiv Clasa a II-a.

ARDELEANU (TAȘI), SUZANA (1946), n. în Satu Mare. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă ICF, promoția 1968, scrimeră . floretistă, antrenoare de scrimă (floreță). ABC-ul scrimei l-a parcurs sub îndrumarea antrenorului emerit Alexandru

Csipler la ȘS, apoi la Clubul .Unio. din Satu Mare. În 1964, se transferă la Clubul .Steaua., împreună cu colegile ei de echipă Ecaterina Iencsic-Stahl și Ileana Ieney-Gyulai, avându-l ca antrenor pe Andrei

Vâlcea. Campioană națională în anii 1971, 1972, 1974, 1976 și câștigătoare a CR în 1974. După ce cucerește, consecutiv, trei titluri de campioană balcanică (1973, 1974, 1975) și obține și alte succese internaționale (Göppingen, Torino, Minsk etc.), devine campioană mondială la CM Havana, 1969, cu echipa: Olga Szabo, Maria Vicol, Ana Pascu, Ileana Ieney-Gyulai. Tot cu echipa cucerește la CM medalie de argint la Ankara în 1970, medaliile de bronz la Göteborg . 1973 Grenoble . 1974, Budapesta . 1975, Buenos Aires . 1977, Hamburg . 1978 și Melbourne . 1979. În calitate de componentă de bază a echipei Steaua, este câștigătoare a trei ediții consecutive a CE din anii 1971, 1972, 1973; campioană universitară la JMU Moscova . 1973, cu echipa: Ecaterina Stahl, Ileana Ieney-Gyulai, Magdalena Chezan, Viorica Draga. Maestră emerită a sportului din 1969. După anul 1980 se reîntoarce la Satu Mare și, împreună cu soțul ei, floretistul Ștefan Ardeleanu, lucrează ca antrenoare. În anul 2000, i s-a decernat Medalia națională .Serviciul Credincios. clasa a III-a.

ARDELEANU (WEISBOCH), ȘTEFAN (1940-2006), n. în Satu Mare. Scrimier (florețist și sabrer) crescut la faimoasa școală sătmă-reană condusă de antrenorul emerit Alexandru Csipler. A activat la cluburile .Unio. și .Olimpia. din Satu Mare, până în anul 1964, când

a fost transferat la Clubul .Steaua., unde s-a pregătit cu antrenorul emerit Vasile Chelaru. Campion de sabie în 1965 la CN (juniori), dar profilat ulterior pe floreță, se menține între anii 1965-1976 în elita florețiștilor autohtoni. Din 1969 va intra și în elita mondială, prin cucerirea titlului de campion mondial de juniori la floreță (CM de juniori . Viena), iar la CM de seniori de la Montreal, din 1967, obține titlul de campion mondial, cu echipa: Ion Drâmbă, Tănase Mureșanu, Iuliu Falb, Mihai Țiu. Este Maestru emerit al sportului din 1966. În anii 1978-1980, lucrează ca antrenor la Clubul .Triumf. din București, iar din 1980 până în 1986 este antrenor

secund al lotului feminin de floretă; în 1986-1990 antrenor principal la lotul olimpic floretă femei; în 1992-1997 antrenor în Kuwait; în 1998-2000 antrenor la CS Satu Mare.

ATANASIU, SCARLAT (1885-1963), n. în București. Pionier al scrimii românești, elev al maestrului francez Henry Pipart. A participat la mai toate competițiile (Cupe, Asalturi, Gale) până în deceniul al doilea al secolului XX. Component al echipei clasate pe locul III (din 10 țări participante) la Jocurile militare interaliat. de la Paris din 1911. Membru de onoare al Academiei de Arme din Paris (1912). Pentru a stimula participarea tinerilor la competiții, organiza ocazional .Cupe., pe care le dota din modestele sale mijloace. A întreținut o sală particulară de scrimă, în care s-au format generații de scrimeri, renumiți prin tehnica lor excelentă (la toate armele). Printre aceștia s-au numărat: Nicolae Marinescu (20 de titluri de campion național, la toate armele), Paul Drogeanu, Aristide Galimir, Denis de Dolesco, Raul Dristoreanu, Lili Prager, Puiu Atanasiu, Cornel Georgescu ș.a.

BACHELLI, ALFREDO (1869 -1961), n. în Padova, în Italia. Maestru de arme italian, venit în România în anul 1898. Este angajat ca maestru de arme la .Rally-club. din Brăila, unde lucrează până în 1907. În perioada 1907-1961, maestrul A. B. se stabilește la Craiova, unde va înființa o secție de scrimă în cadrul .Jockey . clubului. din localitate. Din 1909, va preda lecții și la un curs de formare a măștrilor de scrimă militari, din rândul ofițerilor în termen. Cursul va anticipa înființarea unui gimnaziu, apoi a unui liceu militar în care scrima va figura ca disciplină prioritară de învățământ. Succesorul său va fi neobositul propagator al scrimii, Ion Savin. În 1911, a publicat volumul *Scrima cu sabia*, iar spre sfârșitul vieții l-a preocupat confecționarea unui braț mecanic, necesar în instruire. A început o vastă lucrare privind istoria universală a scrimii, nefinalizată. De remarcat că, la vârsta înaintată de 78 de ani, maestrul A. B. dădea încă lecții de scrimă! Confruntat cu mari lipsuri materiale personale și la sală (unde se lucra și cu arme din ...lemn), maestrul

A. B. va pune totuși bazele unei viitoare secții de scrimă craiovene, care se va dezvolta treptat, devenind în zilele noastre un puternic centru de spadă. Printre 1037 *Scrimă* elevii săi s-au aflat frații Alexandru și Mihai Mironov, Luigi Moloni, Marin Ghimpușan, Paul Ghinju ș.a.

BADEA (CÂRLESCU), LAURA-GABRIELA (1970), n. în București. Profesoară de educație fizică, absolventă ANEF, București. A obținut titlul de doctor, în anul 2008, la ANEFS, cu tema *Contribuții la clarificarea raportului dintre inteligența motrică și*

capacitatea de efort în scrima de performanță. Scrimeră-floretistă. Practică scrima de la 11 ani la CSS 1 București (1981-1988), lucrând succesiv cu antrenoarele emerite Rodica Popescu și Maria Vicol. Din 1988 se transferă la CSA .Steaua., unde se va pregăti (inclusiv la lot) cu antrenorul emerit Tudor Petruș. Deține titlul de campioană națională la junioare și senioare în perioada 1987- 1997, iar cu echipa cucerește de 11 ori titlul de campioană națională și de 8 ori este câștigătoare a CR. Ca exponentă a celei de-a doua generații .de aur. a floretei feminine românești, L. B. a reușit să readucă strălucirea acestui metal în palmaresul individual și pe echipe. Primii pași în arena internațională îi face în 1986, prin intermediul cupelor .Sofia., .Prietenia. și al CB, care promet apariția unei viitoare performere mondiale. După un stimulativ loc IV la CM de la Budapesta din 1991, echipa (din care făcea parte și L. B.) începe marea ofensivă asupra titlului suprem (mondial și olimpic). La JO din 1992 de la Barcelona, echipa se va clasa pe locul III, la CM de la Essen din 1993 pe locul II, la CM de la Atena din 1994 pe locul I, devenind campioană mondială (împreună cu E. Tufan, R. Szabo, Cl. Vanță,) și, la CM de la Haga din 1995 . locul II (echipa) și titlul de campioană mondială (individual). În 1996, la JO de la Atlanta (SUA), L. B. devine campioană olimpică, iar cu echipa, vicecampioană.

La CM de la Cape Town din 1997, locul II (cu echipa). În competițiile din cadrul CE s-a clasat (individual sau cu echipa) în primele 3 locuri: 1990, 1991, locul III, 1993 . locul III (individual și cu echipa), 1994 . locul II (individual), 1996 și 1997 . locul I, campioană europeană (individual) și II, cu echipa. Anul 1996 poate fi considerat un an de apogeu al performanțelor sale sportive: campioană olimpică, campioană europeană (individual și cu echipa), vicecampioană olimpică (cu echipa). În 1997 cucerește Cupa Europei (Gdansk), iar în 1998, la CM din Elveția, obține medalia de argint cu echipa și pe cea de bronz la individual. L. B. participă la numeroase alte competiții internaționale, în care este prezentă în primele trei locuri sau în finalele acestora. În anul 2000 la CE de la Madeira împreună cu Reka Szabo, Roxana Scarlat și Claudia Vanță, cucerește medalia de argint. La J.O. de la Sydney se clasează pe locul IV. În același an, se situează tot pe locul IV în clasamentul oficial FIE cu 187 de puncte. În 2001, la CE de la Koblenz, împreună cu echipa (R. Szabo, C. Stahl și C. Vanță) obține medalia de bronz. Tot medalie de bronz obține și în 2002 la CM de la Lisabona și la CE de la Moscova împreună cu coechipierele R. Szabo, R. Scarlat și C. Stahl; aceeași echipă și aceeași medalie este cucerită și în 2003 la CM de la Havana. În 2004 cucerește titlul de vicecampioană mondială (cu echipa) la CM de la New York și dublă campioană europeană (ind. și cu echipa) la CE de la Copenhaga. În 2005, la CE de la Zalaegerszeg, împreună cu echipa, primește medalia de bronz, iar la CM din același an, de la Leipzig, împreună cu Roxana Scarlat, Cristina Stahl, Andreea Andrei și Cristina Ghiță, confirmă titlul de vicecampioană mondială. Maestră a Sportului (1992), Maestră emerită a sportului (1994). Tot în 1994 i se conferă „Trofeul național pentru sport, în 1995 .Premiul național pentru sport, iar în anul 2000, i s-a decernat Ordinul național „Pentru Merit” cu grad de ofițer. După retragerea din activitatea competițională (2006), **L.B.** deține funcția de *Director al Departamentului de Educație Olimpică, Sport școlar și universitar* la COSR, iar în cadrul FIE este *membră a Comisiei de Regulament* (din 2005).

BĂRLĂDEANU (SCARLAT), ROXANA-MARIANA (1975),

n. în București. Profesoară de educație fizică, absolventă ANEFS, promoția 1997. Scrimă . floretistă. Inițierea și pregătirea în scrimă în primii 12 ani le-a efectuat cu antrenorul emerit Romeo Pellegrini la CS

.Energia. (1984-1995), apoi la .Progresul . BNR. în 1995, de la care se transferă la Clubul .Steaua., unde este selecționată pentru lotul olimpic și lucrează cu antrenorul emerit Tudor Petruș. Primele succese . pe plan intern . sunt obținute în cadrul CN de juniori, unde obține titlul de campioană în 1988, 1989, 1990 (individual și cu echipa). Debutul în arena mondială îl face cu participarea la JB, pe care le cucerește în 1991. Următoarele două participări la CM de tineret, din anii 1992 și 1994, promit apariția unei noi .stele. pe firmamentul scrimei mondiale. Confirmă la Cupele Mondiale de juniori de la Budapesta din anii 1994 (bronz) și 1995 (argint). La CM de tineret de la Paris din 1995, obține medalia de bronz. La JO de la Atlanta, din 1996, contribuie la cucerirea titlului de vicecampioană olimpică a echipei. În 1997, la CM de la Cape Town, cucerește titlul de vicecampioană (cu echipa) și același titlu îl va dobândi și la CE de la Gdansk (tot în 1997) la proba individuală, succedând-o pe Laura Badea. La CM de la Chaux de Fonds (Elveția) din 1998, se clasează pe locul II cu echipa. Cucerirea faimoasei Cupe .Jeanty . de la Paris, din 1997, vine să confirme valoarea R. M. S. La CE din 1999 de la Bolzano –cucerește titlul de vicecampioană europeană împreună cu L. Badea, R. Szabo și C. Vanță. Acest titlu va fi confirmat în anul 2000 la CE de la Madeira în aceeași formație. Anul 2001 a fost de bun augur deoarece **R.S.** cucerește la individual și cu echipa (L.Badea, R.Szabo , C.Stahl) medaliile de bronz la CM de la Nimes. Reeditează succesul și în anii următori la CE de la Moscova (2002) și la CM de la Havana (2003). Împreună cu echipa (L.Badea, C. Stahl și C. Ghiță) la CM de la New York (2004) și la CM de la Leipzig (2005) cu C.Stahl, C. Ghiță și A. Andrei cuceresc titlul de vicecampioane mondiale. Tot în anul 2004 împreună

cu echipa (L.Badea, C.Stahl, C. Indrei) devin campioane europene la CE de la Copenhaga. În 2005 la CE de la Zalaegerszeg se clasează pe locul III (cu echipa), iar în 2006 la CE de la Izmir locul de vicecampioane a fost cucerit împreună cu C.Stahl, C. Ghiță și A. Andrei. În paralel cu aceste campionate, **R.S.** a mai participat și la alte importante competiții unde s-a clasat de cele mai multe ori în primele 3 locuri. În anul 1996, i s-a conferit titlul de Maestră emerită a sportului.

BIȚUCĂ IULIAN (1949), n. în localitatea Crai Nou, jud. Timiș. Absolvent al liceului teoretic din Iași (1971) și al școlii de antrenori de scrimă din București. A fost inițiat și antrenat la sabie de antrenorul Nicolae Pufnei timp de 16 ani (1963-1979) la CSM Iași. **I.B.**

a demonstrat reale calități de antrenor la arma sa preferată sabia, pregătind un număr mare de sportivi de la inițiere până la obținerea performanțelor internaționale. Face parte dintre puținii antrenori de scrimă, care au realizat rezultate deosebite pe plan intern și internațional cu elevi pregătiți de la A la Z numai de el. Dintre cele peste 100 de titluri de campioni naționali de sabie (m. și f.) obținute de elevii săi s-au remarcat și pe plan internațional următorii: Alin Lupeică, Florin Zalomir, Virgil Marcea, Tiberiu Dolniceanu, Alexandru Sireteanu, Cosmin Hăncianu, Elena Munteanu ș.a. Pentru activitatea sa remarcabilă **I.B.** a primit titlul de antrenor emerit în anul 1996 și ordinul „Meritul sportiv cl. a II-a” în mai 2004.

BODOCZI, MIKLOȘ-GABOR (1962), n. în Satu Mare. Absolvent al școlii de antrenori (scrimă). În 1971 a început să practice scrima (spada) la Satu Mare, cu antrenorii Ștefan Haukler și Laios Vigula. Transferat la Clubul „Steaua” din București,

lucrează, în perioada 1980-1987, cu antrenorii Constantin Stelian, Octavian Zidaru și Alexandru Istrate. Se remarcă pe plan național cu 2 titluri de CN la juniori (1978-1979) și de CN la seniori (1982). Pe plan internațional, atât la individual, cât și cu echipa de spadă, realizează mai multe rezultate de prestigiu (la Budapesta, Bursa, Greifsfeld, Ankara, Tatabanya etc.). Apogeul carierei sale de trăgător l-a atins în 1986, când cucerește medalia de argint la CM (spadă) de la Sofia. Pentru meritele sale i s-a conferit titlul de Maestru emerit al sportului în 1986. Activează ca antrenor în Germania, la clubul de scrimă din Offenbach.

BRÂNZĂ ANA MARIA (1984) n. în București. Absolventă a liceului cu program sportiv „Petrache Trișcu” din Craiova. A început să practice scrima (spada) cu Radu Szilagyi la CSS3 Steaua, a continuat pregătirea cu antrenorul Dan Podeanu la

CSM-LPS Craiova și apoi cu Cornel Milan la CSA Steaua. La lot s-a antrenat cu antrenorii Dan Podeanu, Nicu Mihăilescu și Cornel Milan. Campioană națională la spadă de 4 ori (1999, 2000, 2002, 2005). La ora actuală poate fi considerată cea mai bună spadasiță din țară datorită rezultatelor obținute la mai multe competiții internaționale importante. Astfel, **A-M B.** devine campioană mondială la CM Cadeți și vicecampioană mondială la juniori echipe (Brânză A.-M. Măceșeanu I., Iordăchioiu L.) ambele desfășurate în 2001 la Gdansk; campioană mondială de junioare în 2002 (Kemer); medaliată cu bronz la CM seniori în 2002 la Lisabona; campioană mondială de junioare în 2004 (Plovdiv); medalie de bronz la CM juniori cu echipa; campioană europeană de junioare la individual și cu echipa (Iordăchioiu L., Iordăchioiu M., Puiu O.) la CE în 2003 la Porec (Slovenia); campioană europeană cu echipa (Măceșeanu I., Băcioiu A., Iordăchioiu L.) la CE de la Izmir (Turcia). Triplă campioană europeană (cu echipa) în anii 2006

(Izmir), 2008 (Kiev), 2009 (Plovdiv). Rezultatele deosebite realizate în anii preolimpici și cel olimpic, au calificat-o ca participantă la J.O. din 2008. Dintre ele amintim: Cupele Mondiale de seniori individual de la Praga – locul 2 și de la Florina (Grecia) locul 1; G. P. sen. de la Barcelona, locul 3, iar cu echipa locul 1; G.P. de la Nankin (China) cu echipa, locul 3; Cupa Mondială de la Havana (Cuba), locul 3; În 2008, la G.P. de la Budapesta, locul 2, și cu echipa, locul 3; la Cupele Mondiale de la Barcelona și Luxembourg, ocupă locul 3 și, după ce cucerește G.P.(ind.) de la St Petersburg, împreună cu echipa se clasează pe locul 2 la C.M.U. de la Bangog. Vicecampionă europeană (individual) în 2008 (Kiev). **A.-M. B.** a primit titlul de Maestră a Sportului în anul 2001. A fost declarată laureată a Clubului Steaua în anii 2004, 2005, 2006 și aleasă „Cetățean de Onoare” al orașului Craiova în anul 2004. În anul 2009, împreună cu Mănoiu Anca, cucerește medalia de bronz la CI de la St. Maur. Împreună cu echipa, devine campioană europeană cucerind medalia de aur, la CE ,din 2009. În anul 2010 împreună cu coechipierele : L. Iordăchioiu, S. Alexandru și A. Măroiu, devine campioană mondială la C.M. de la Paris.

BULICĂ MIHAELA (1990), n. în Slobozia, jud. Ialomița. Elevă la Școala generală din Slobozia. A început să practice scrima (sabia) la vârsta de 8 ani sub îndrumarea antrenorilor Marin Mihăiță și Marius Pușcașu, în perioada 1998-2004, la Clubul Sportiv Slobozia. Continuă pregătirea la CSA „Steaua” București cu antrenorii Dan Găureanu și Adrian Cârlescu. Debutază în competiții de juniori ocupând locul I la Cupa Federației (2007), locul II la CN (2007), locul I la CN (2008). În competiții de seniori se clasează pe locul II la CN (2007), locul III în Superligă (2007), locul I în Cupa României (2007 și 2008) și locul II în CN (2008). Pe plan internațional, se afirmă ocupând locul III la CE de

tineret de la Monza (Italia) în 2007 și un loc VIII la CE de junioare de la Amsterdam în 2008. MB este considerată cea mai reprezentativă sabreră româncă din generația sa.

CESIANU, DINU . vezi Personalități

CARANFIL, NICOLAE . vezi Personalități

CHELARU, VASILE (1921-1999), n. în com. Șerbești, jud. Neamț. Scrimier complet (florețist, sabrer, spadassin), absolvent al Institutului Militar de Educație Fizică (IMF) . specializare scrimă, promoția 1946. Primii pași în scrimă i-a făcut sub directa îndrumare a

antrenorului emerit Constantin Panescu. Ca sportiv, V. C. a participat la mai toate competițiile interne și internaționale organizate în perioada 1950-1965, remarcându-se printr-o mare tehnicitate și combativitate. Din păcate, a făcut parte din generația foarte tehnică, dar cu participări reduse în competiții internaționale. Din 1957, lucrează ca antrenor la Clubul .CCA. (.Steaua.), dar și la lotul de scrimă. Foarte eficient în pregătirea sportivilor și prin faptul că dădea lecțiile cu mâna stângă. Marele succes . ca antrenor . îl realizează când echipa masculină de floretă cucerește (pentru prima dată în istoria scrimei românești), titlul de campioană mondială la CM de la Montreal (1967). Din echipă au făcut parte: Ion Drâmbă, Tănase Mureșanu, Mihai Țiu, Iuliu Falb, Ștefan Ardeleanu. De asemenea, rezultatele excelente obținute de lotul feminin în competițiile internaționale i se datoresc în mare parte. Dintre floretistele care au lucrat cu maestrul V. C. amintim pe: Olga Szabo, Maria Vicol, Ana Pascu, Ecaterina Stahl, Ileana Ieney, Suzana Ardeleanu, Aurora Dan, Magda Chezan, Geta Sachelarie, Viorica Draga ș.a. Pentru meritele sale, i s-a decernat în anul 1968 titlul de Antrenor emerit. Concomitent cu activitatea de antrenor, a funcționat în perioada 1964-1974 ca antrenor federal la FR de Scrimă.

CHEZAN (BARTOȘ), MAGDALENA (1954), n. în București. Profesoară de educație fizică și sport, specializare scrimă, absolventă IEFS în anul 1981. A început să practice scrima în 1964, la CS .Viitorul. cu antrenorul sătmărean Alexandru Csipler

(aflat în București, ca antrenor al lotului feminin de floretă), apoi a continuat pregătirea . la același club . cu antrenorul Tănase Mureșanu, până în anul 1973. Transferată la Clubul .Steaua. și, concomitent, făcând parte și din lotul de floretă, îl va avea ca antrenor principal pe Andrei Vâlcea (1973-1984), iar în perioada 1984-1985 se va antrena la Clubul IEFS, cu profesorul-antrenor Sorin Poenaru. Devine campioană națională de junioare în anii 1969 și 1970, iar cu echipa .Steaua. deține titlul de campioană națională timp de 7 ani (intervalul 1973- 1979) și, tot cu echipa, va obține și titlul de campioană balcanică în anii 1970, 1972, 1973, 1974. La CE din 1979 cucerește cu echipa .Steaua. medalia de argint, iar la CE din perioada 1974-1978 mai adaugă încă 5 medalii de bronz palmaresului său. După un loc V ca finalistă . individual la CM de tineret din 1974 (Istanbul), cucerește cu echipa națională de floretă la CM seniore . 5 medalii de bronz în anii: 1973, 1974, 1975, 1977, 1978. La JMU din 1973 (Moscova), împreună cu floretistele Ec. Stahl, I. Ieney, V. Draga, S. Ardeleanu, obține medalia de aur și tot la JMU, dar de la Sofia, în 1977 . medalia de argint. Finalistă și câștigătoare a numeroase concursuri individuale de categorie A (.Trofeul Martini. . Torino, 1973; .Floreta de argint. . Como, 1976; .Trofeul L. Jeanty. . Paris, 1980 etc.), dar și cu echipa (națională și de club). În anul 1977, primește Medalia .Meritul Sportiv. clasa a II-a. Maestră a sportului (1973), Maestră emerită a sportului (1998), ca o recunoaștere tardivă a meritelor sale sportive. Împreună cu soțul ei, voleibalistul Mihai Chezan, a lucrat în Mexic ca antrenoare de scrimă a lotului feminin de floretă, în anii 1991 și 1992.

CHICULIȚĂ, ALEXANDRU (03/02/1961), n. în București. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al Facultății de Educație Fizică și Sport Iași (2007). Antrenor de scrimă, absolvent al Școlii de antrenori (2000). Sportiv de performanță, practicant al scrimii, specializat

în proba de sabie. S-a inițiat în scrimă începând de la vârsta de 10 ani, fiind legitimat la CS *Progresul* București (1971-1981). Începând din anul 1982, a activat la CS *Dinamo* București. Pe plan intern, a câștigat un titlu de campion național în proba individuală de sabie și de 8 ori Trofeul Cupa României în proba individuală. Cele mai valoroase rezultate obținute în competițiile internaționale oficiale, în calitate de component al loturilor naționale și olimpice: medalie de bronz cu echipa de sabie la JO din 1984 (Los Angeles); medalie de bronz cu echipa la JMU din 1981 (București); locul al IV-lea cu echipa la JO din 1992 (Barcelona); locul al IV-lea cu echipa la CM din 1993 (Essen). După retragerea din activitatea competițională, în anul 1986, s-a dedicat muncii de antrenor, inițial la CS *Progresul BNR* (1996-2002), iar din anul 2002 la CS *Dinamo* București. Cu sportivii săi foarte valoroși ai secției de scrimă ai acestui club, a realizat performanțe deosebite, atât pe plan intern cât și pe plan internațional. La competițiile internaționale oficiale cel mai valoros sportiv și component al loturilor naționale și olimpice Mihai Covaliu a cucerit la CM medalia de aur în 2005 (Leipzig), medalia de argint în 2003 (Havana) și medalia de bronz în 2002 (Lisabona), iar la CE medalia de aur în 2006 (Izmir) și 4 medalii de bronz în perioada 2005-2008. În CCE din 2005 (Kohin), echipa de sabie a CS *Dinamo* s-a clasat pe locul I. La JO din anul 2000 (Sydney) acest sabreur de excepție – Mihai Covaliu a cucerit titlul de campion olimpic, iar la ediția din 2008 (Beijing) a intrat în posesia medaliei de bronz. Performanțele realizate de sportivii antrenorului Alexandru Chiculiță, atât la club cât și la loturile naționale și olimpice confirmă calitățile sale profesionale. Pentru realizările sale ca sportiv i-a fost acordat titlul de Mastru Emerit al Sportului, iar pentru cele obținute ca antrenor , titlul de Antrenor

Emerit. Decorat cu: Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1982); Ordinul *Național pentru Merit*, în grad de Cavaler (2000); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

COVALIU (DRĂGHICI)

CLARA IRINA (1974) n. în București. Absolventă a Facultății de Educație Fizică și Sport și a Școlii naționale de antrenori (scrimă). A început să practice scrima de la vârsta de 10 ani la C.S. B. N.R. cu antrenorul Romeo Pellegrini. La

acest club s-a pregătit din anul 1985 până în anul 2001, apoi din 2002 s-a transferat la C.S. Dinamo. Aici și apoi la lot s-a pregătit cu antrenorii Tudor Petruș, George Oancea, Emil Oancea, Marius Florea, Hariton Bădescu și Alexandru Chiculiță. Face parte din primul eșalon național de sabre române, care a reușit să se afirme pe plan internațional la această armă. Multiplă campioană națională la C.J.T și CNS de sabie atât la individual, cât și cu echipa. Pe plan internațional, devine vicecampioană mondială în anul 2001 la Nimes împreună cu coechipierele sale C. Gheorghitoaia, și A. Pelei, iar în anul 2004 la Copenhaga, împreună cu aceleași coechipiere devine vicecampioană europeană. La Jocurile Universitare din anul 2005 cucerește medalia de bronz. În anul 2002 i se acordă titlul de Maestră a Sportului. Medaliată cu „Meritul Sportiv” clasa I. Căsătorită cu campionul mondial de sabie, Mihai Covaliu.

COVALIU, MIHAI (1977), n. în Brașov. Primul contact cu scrima l-a avut la vârsta de 10 ani la sala Clubului Tractorul din Brașov. De-a lungul unui deceniu a beneficiat de o pregătire complexă (la club și lot), datorită unui număr relativ mare de antrenori cu care a lucrat:

Mihai Ticușan, Gabriel Duția, Alexandru Chiculiță, Mihai Orița, Emilian Nuță. Mastru emerit la scrimă (sabie) din anul 2000, ca urmare a cuceririi titlului de campion olimpic la proba de sabie la JO de la Sydney

(Australia). Succesul său confirmă avantajul de a lucra cu mai mulți tehnicieni, fiecare avându-și partea sa de contribuție la formarea stilului de luptă și a personalității sportivului. Până la confruntarea de la JO, a mai participat la câteva Cupe de categoria A, unde a ajuns pe locul III, iar în clasamentul Cupei Mondiale, ocupa locul X. Cele mai importante calități care l-au propulsat pe cea mai înaltă treaptă a podiumului olimpic, au fost: încrederea în propriile-i forțe, tenacitatea, dorința de a reuși și, bineînțeles, calitățile sale fizice și tehnice fără de care nu ar fi ajuns în lotul de sabie. Legitimată la clubul bucureștean BNR. În intervalul anilor 2000 – 2008, **M.C.** a participat la numeroase competiții de anvergură cu rezultate diferite și care în final, au culminat cu promovarea sa – după baremul F.I.E. – la J.O. din 2008 de la Beijing. Dintre aceste rezultate amintim: C.M. – 2001, Nimes (Franța) locul 3 (ech.); C.M. 2002 - Lisabona (Portugalia) locul 3 (ind.); C.M. 2003 - Havana (Cuba) locul 2; C.M. 2005 – Leipzig (Germania) locul 1 (ind); C.E. 2001 – Koblenz (Germ.) locul 3; C.E. 2002 – Moscova locul 3 (ech); C.E. 2005 – Zalegerszeg (Ungaria) locul 3 (ech.); C.E. 2006 – Izmir (Turcia) locul 1 (ech.). În anii 2007 și 2008 premergător olimpiadei și 2008 anul olimpic, **M.C.** a câștigat G.P. de la Kish Island medalia de argint la Cupa Mondială din Venezuela și medalii de bronz la Cupa Mondială de la Varșovia, și de la C.E. Gand (Belgia). Încă o medalie de bronz și una de argint (G.P. Padova și respectiv C.E. Varșovia) vin să completeze salba medaliilor din 2007. În 2008, la G.P. de la Budapesta ocupă locul 3 și este finalist (locul 5) la G.P. Atena, la Cupa Mondială Tunis și la G.P. Madrid (ind și ech.). În anul 2009, în postura de antrenor al lotului masculin de sabie, conduce echipa la cucerirea titlului de campioană mondială de sabie în 2009. Iar în anul 2010, la C.M. de la Paris, echipa formată din C. Hăncianu, R. Dumirescu, T. Dolniceanu și F. Zalomir, antrenată și îndrumată efectiv de **M.C.** a cucerit medalia de bronz la C.M. de la Paris. O performanță deosebită a realizat cu echipa de sabie la JO din 2012 (Londra) care a cucerit medalia de argint și titlul de vicecampioană olimpică. Decorat cu Ordinul Național pentru Merit în grad de comandor (2000), Ordinul Meritul Sportiv clasa

(2004), Ordinul Meritul Sportiv clasa a III-a cu două barete (2008), Ordinul Național Serviciul Credincios în grad de ofițer (2012).

CSISZAR FRANCISC (1956), n. în Carei, jud. Satu Mare. Inginer, absolvent al Institutului Politehnic Cluj-Napoca, Facultatea de mecanică (TCM) și al cursului de antrenori de scrimă (spadă). Inițierea în scrimă (ca elev) a avut loc în 1979 cu antrenorul Andor

Kovacs și continuată cu Ludovic Vigula (1976-1985). A lucrat ca antrenor de spadă în perioadele 1982-1993; 1997-2002 și 2005-2009 la CS Satu-mare; în perioada 1993-1997 în Kuweit, iar în perioada 2002-2005 în Seul. În țară, elevii săi au realizat 74 de titluri de campioni naționali, promovând în lotul național 14 juniori și 8 seniori. Printre elevii săi mai performanți se află și Simona Deac, vicecampionă mondială la CM de juniori și cadeți din 2008, Adrian Pop, vicecampion la Campionatele europene de juniori din 2004 și Alexandru Nyistor, calificat la JO din 2004.

CSIPLER, ALEXANDRU (1909-1999), n. în Satu Mare. Inițierea în scrimă o face cu maestrul de arme Virgillio Pellegrini, după care urmează cursuri de specializare cu marii maeștri Santelli . la sabie, și cu Mérignac . la spadă și floretă. În 1930, lucrează la Sibiu ca

asistent al maestrului Drotleff, iar după stabilirea la Satu Mare, colaborează cu frații săi, Ștefan și Vasile, pentru crearea și menținerea unui centru de scrimă în acest oraș. Perseverența, hărnicia și mai ales dragostea sa pentru copii au stat la baza realizării celei mai prolfice și eficiente pepiniere de scrimeri pentru loturile naționale, la toate armele. Reprezentativele naționale de scrimă s-au alimentat cu multe generații de scrimeri de la . Șoni baci.. Atmosfera de lucru creată în sala sa de

scrimă se afla sub semnul dictonului latin, afișat pe pereții acesteia: „Labor omnia vincit improbus!”. (Munca stăruitoare învinge totul!). Într-adevăr se lucra cu spor. Printre scrimerii ajunși în loturile naționale s-au aflat: Elena Șamșudeanu, Maria Lucky, Otilia Vadnay, Attila Csipier, Ștefan Haukler, Ștefan Toth, Iosif Sepeschy, Ștefan Ardeleanu, Suzana Ardeleanu, Ileana Ienei, Ecaterina Stahl, Suzana Olajos, Maria Pop, Eva Lengyel, Marcela Moldovan, Petru Kuki, Gabriela Betuker, Rozalia Oros, Zoltan Husti, Ottilia Hochdorffer, Csila Ruparcsics, Miklos Bodoczi, Attila File (ultimii șapte, antrenați în colaborare cu Șt. Haukler). Prezență a lor în echipele reprezentative ale țării au adus numeroase titluri și medalii în palmaresul scrimii românești. Este meritul antrenorului A. C. că a devenit o tradiție ca foștii campioni internaționali, originari din Satu Mare, să opteze pentru meseria de antrenori de scrimă. Antrenor emerit în anul 1968.

DAN (CRIȘU), AURORA (1955), n. în București. Începe să practice scrima la Clubul . Viitorul . cu antrenorul Lucian Glișcă; continuă activitatea la Clubul .Dinamo., dar pregătirea cea mai intensă a făcut-o în cadrul lotului, cu antrenorii Andrei Vâlcea, Vasile Chelaru

și Ștefan Haukler. Ca junioară, realizează două titluri de vicecampionă (1971 și 1975) și de campioană națională în 1972. Devine campioană națională (seniori) în anii 1980 și 1981. Participă cu echipa și individual, la numeroase competiții internaționale, unde obține rezultate foarte bune. Debutează în arena mondială la începutul anilor .70, devenind campioană balcanică (Ankara, 1972), apoi câștigă concursul și turneul internațional de la București (1972); se clasează pe locul IV la CM de tineret de la Ciudad de Mexico (1975); cu echipa la turneul de la Minsk (1980) ocupă locul III; devine campioană balcanică (seniori) la București (1980). Tot în 1980, cucerește cu echipa medalia de aur la JMU (București) și pe cea de argint la individual. În

anul 1984, împreună cu echipa, ocupă al doilea loc în ierarhia mondială, devenind vicecampionă olimpică la JO de la Los Angeles.

DEAC SIMONA (1988), n. în Satu Mare. Practică scrima (spada) de la 11 ani, antrenor Francisc Csiszar la CS Satu Mare. Se poate spune despre ea că și-a dominat generația de spadasi, deoarece a cucerit toate titlurile de campioană națională la categoriile de:

copii (2001), cadeți (2004), juniori (2006). Talentul ei s-a făcut simțit și peste graniță, devenind vicecampionă mondială la CM de juniori de la Arcireal (Italia) în 2008. Începând din anul 2009 urmează să demonstreze că între valoarea sa de junioară și cea de senioară nu sunt mari diferențe, iar continuitatea în pregătire și perseverența sunt factorii esențiali ai succesului său.

DOLNICEANU, TIBERIU (1988), n. în Iași. Sportiv de performanță, specializat în proba de sabie. Și-a început activitatea la CSM Iași, sub îndrumarea antrenorului Iulian Bițucă, de unde s-a transferat la CS Dinamo București, avându-l antrenor pe Mihai Covaliu. Pe plan intern s-a remarcat la CN de juniori și seniori obținând titluri de campion și numeroase clasări pe podium. Pe plan internațional, câștigă prima medalie la CE de juniori din 2006 (Poznan), unde intră în posesia medaliei de argint în proba individuală de sabie. Mai obține o medalie de bronz la CE de juniori din 2007 (Praga), la aceeași probă. În competițiile internaționale, oficiale ale seniorilor își aduce contribuția la obținerea unor performanțe de prestigiu, în proba de sabie pe echipe, astfel: CM din 2009 - Antalya – medalie de aur și titlul de campion mondial; CM 2010 (Paris) – medalie de bronz; CE 2012 (Legnano) – medalie de argint; JO 2012 (Londra) – medalie de argint și titlul de vicecampion olimpic. Maestru al Sportului și Maestru Emerit al Sportului. Decorat cu Ordinul Meritul Sportiv clasa a II-a cu o bareta.

DRAGA (ȚURCANU), VIORICA (1954), n. în București. Scrima a început să o practice la ȘS nr. 2, cu profesorul-antrenor Cornel Pelmuș. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă IEFS, promoția 1976. Campioană națională de tineret în 1971, 1974. Cu echipa Steaua devine campioană națională în 1974, 1975, iar cu echipa națională realizează următoarele rezultate: locul I la CB în 1973; locul III . 1978, locul II . 1979, locul I . 1980 la Cupa Europei; locul III . 1978 și finalistă (V) la CM de la Hamburg; locul I . 1973 (Moscova), locul II . 1974 (Sofia), locul I . 1981 (București) la JMU. Maestră a sportului din 1973. Meritul sportiv. clasa I în 1981.

DRÂMBĂ, ION (1942-2006), n. în Timișoara. Scrimier, floretist și sabrer. A început scrima în 1952, cu antrenorul Andrei Altman de la Asociația Flacăra Roșie. din Timișoara, iar în 1960 s-a transferat la Clubul Steaua. din București. Mobilitatea, suplețea și

îndemânarea sa, completeate de o intuiție specifică marilor scrimeri, l-au ajutat să urce rapid treptele măiestriei și să-și formeze un stil inconfundabil. Deplasările ușoare, aidoma felinelor, îndelungatele momente de expectativă, ca și finalizarea rapidă și precisă a loviturilor, îl făceau să pară o panteră în acțiune. Calitățile sale fizice îi permiteau, printre altele, să transforme fandarea într-un șpagat, fără eforturi deosebite. Debutază în 1959 la CN de juniori de sabie și floretă, cucerind locul I la ambele probe. Își menține titlul de campion la floretă și în anii 1960, 1961 și 1962. În 1964, devine dublu campion (floretă și sabie) la seniori, iar în 1968 și 1969, campion la floretă. Performanțele sale pe plan mondial: campion mondial la CM de la Montreal în 1967 (cu echipa formată din T. Mureșanu, M. Țiu, I. Falb, Șt. Ardeleanu), campion olimpic (individual) la JO din Mexic în 1968, medaliat cu bronz la CM de la Havana din 1969 (cu echipa). Câștigător al CE de la Paris din 1968 și 1969, vicecampion universitar la floretă și medaliat cu bronz, la sabie, la JMU de la Gand din 1963, vicecampion la JMU de la Budapesta

din 1965, cu echipa de floretă; câștigător al Cupelor Mondiale .Giovani . din Bologna (1967), .A. Rommel. din Paris (1968), .Martini. din Torino (1970) ș.a. Stabilit în străinătate din 1970, a continuat să concureze un timp, apoi s-a consacrat activității de antrenor de scrimă. În Germania, în perioada 1970-1972, a contribuit la succesele realizate de M. Beher și Al. Pusch; între 1972 și 1980, aflat în SUA . Arizona și San Francisco . a lucrat cu campionul sud-american Antonio Telles. Pentru realizările sale sportive, a fost distins cu titlul de Maestru emerit al sportului în anul 1967. În anul 2000, i s-a decernat Ordinul național .Pentru Merit. în grad de ofițer.

DUCU PETRE (1967) n. în București. A început să practice scrima (floreta) la vârsta de 9 ani cu antrenoarea Maria Teodoru la clubul Steaua. Vicecampion național de copii la 11 ani. La 17 ani este selecționat la lotul național unde lucrează cu antrenorii Iuliu Falb

și Petru Kuki, care i-au influențat substanțial cariera scrimistică. La 19 ani cucerește într-o manieră categorică (scor 10-1) titlul de campion național de juniori, apoi de 4 ori titlul de campion național individual la seniori, de 10 ori campion național cu echipa Steaua, câștigă de 4 ori cu echipa Cupa României. Pe plan internațional cucerește titlul de campion balcanic, la C.E de la Viena (1991, se clasează pe locul 5 cu echipa și pe locul 8 la CM de la Essen (1995). După anul 1994 lucrează ca antrenor (sub îndrumarea experimentatului antrenor Tudor Petruș) la loturile feminine (senioare și junioare) de floretă cu care obține rezultate deosebite : bronz, cu echipa la C.E. de la Koblenz (2001) ; bronz, Roxana Scarlat la C.M. de la Nimes (2001) ; argint - Laura Badea și bronz – Roxana Scarlat la C.E. de la Moscova (2002) ; bronz – echipa la C.M. de la Lisabona (2003) ; bronz – Roxana Scarlat și echipa la C.M. de la Havana (2003) ; aur – Laura Badea și echipa la C.E. de la Copenhaga (2004) ; argint – echipa la C.M. de la New York (2004) ; locul 5 - Laura Badea la J.O. de la Atena (2004) ; bronz – echipa la

C.E. de la Budapesta (2005) ; argint – echipa la C.M. de la Leipzig (2005) ; argint – echipa la C.E. de la Izmir (C.E. (2006). În anul 2002 este avansat la gradul de căpitan și este numit șeful secției de scrimă al Clubului Steaua. În această nouă calitate obține cu echipa feminină de floretă câștigarea a 3 ediții a Cupei Campionilor Europeni și alte rezultate remarcabile : în 2003 la Jocurile Mondiale Militare de la Catania, locul 3 pe națiuni ; în 2004 la C. E. Militar de la Zaragoza, locul 1 pe națiuni ; în 2005 la C. M. de la Grosetto, locul 2 pe națiuni ; în 2006 la C. M. Militar de la București, locul 1. În prezent, pe lângă multiplele sale responsabilități profesionale de la Clubul Steaua, le are și pe acelea de antrenor principal la lotul național de floretă feminin pentru care și-a fixat deja obiective îndrăznețe dar realiste.

DUMITRESCU, RAREȘ EUGEN (1983) n. în Brașov. Profesor de educație fizică și sport și antrenor de scrimă (spadă). A început să practice scrima la vârsta de 10 ani cu Cătălin Albu la CS Dinamo București ; apoi, în perioada 1993-2002 a fost legitimat la CS

Tractorul Brașov, iar în 2002-2007 la CS Dinamo București. S-a pregătit cu antrenorii Cătălin Albu, Dan Costache, Mihai Oriță și Alexandru Chiculiță. După un loc 2 la CN de juniori, a devenit campion național (individual) la seniori în anii 2004 și 2006 și cu echipa în anii 2003, 2004, 2005, 2006. Tot cu echipa a cucerit locul I la CN din anii 2005 și 2006. Pe plan internațional, cucerește titlul de campion european (cu echipa) în anul 2006 la CE de la Izmir (Turcia). De asemenea, cucerește Cupa Mondială (Sofia 2006) și G.P. (ind.) de la Budapesta în 2007. Tot în anul 2007, obține medalii de bronz la G.P. din Venezuela și din Padova și de argint la C.E. din Varșovia. În anul 2008, la Cupa Mondială de la Kish Island obține din nou medalie de bronz, iar la Madrid, cucerește G.P. Rezultatele sale l-au calificat - conform baremului FIE – la J.O. din 2008 de la Beijing. **E.R.D.** este distins cu titlul de maestru al sportului și devine „bursier olimpic” în anul 2006. În

2007 a fost legitimat la C.S. Dinamo București. Locul I la Cupa Mondială de la Sofia în 2006 și tot locul I la Cupa Mondială de la Budapesta în 2007. La lotul național s-a pregătit cu antrenorii Mihai Oriță, Marius Florea, Dan Găureanu, Dan Costache și Emilian Duță. În anul 2006 este distins cu titlul de Maestru al sportului, primește diploma de „Laureat al sportului” și devine și bursier olimpic ! În prezent este P.C. la CS Dinamo București și component al lotului național de spadă. În 2009 cucerește medalia de argint (individual) și medalia de aur (cu echipa) la CM din Antalya (Turcia). Din echipă au făcut parte: Florin Zalomnir, Cosmin Hâncioiu și Tiberiu Dolniceanu. Excepționalul rezultat constituie și prima mare satisfacție a antrenorului debutant, Mihai Covaliu. La Jocurile Olimpice, Londra 2012 a obținut medalia de argint în proba pe echipe. Decorat cu Ordinul Meritul Sportiv clasa a II-a cu o baretă.

FALB, IULIU (1942-2009), n. în Timișoara. Primii pași în scrimă (floreță) i-a făcut în orașul natal sub îndrumarea antrenorului Andrei Altman și avându-l coleg (și prieten) pe viitorul campion olimpic, Ionel Drâmbă. Din anul 1961 s-a transferat la Clubul .

Steaua. București, unde începe să-și perfecționeze tehnica și stilul, lucrând cu mai mulți antrenori, printre care Constantin Panescu și Vasile Chelaru. Campion național de floreță în anii 1965, 1966, 1967, vicecampion în 1969, 1970 și un loc III la spadă (!) în 1991. Cele mai bune rezultate internaționale le-a obținut în perioada 1966-1968, la: Cupa .Adrien Rommel. . Paris (1966) locul I; CM . Montreal (1967) medalie de aur și campion mondial (cu echipa); JO . Mexic (1968) locul IV (echipe); CM Havana (1968) medalie de bronz (echipe). După retragerea din competiții, a continuat să lucreze ca antrenor, în mai multe secții de scrimă, cel mai mult la IEFS. Pentru meritele sale sportive, a fost distins cu titlul de Maestru al sportului în 1966 și de Maestru emerit al sportului în 1967. Foarte activ în calitate de arbitru intern și internațional (categ. A). În anul 2000, i s-a decernat Crucea națională .Serviciul Credincios . clasa a III-a.

FLOREA MARIUS (1965) n. în București. Profesor de educație fizică și antrenor de scrimă (sabie). Practică scrima (sabie) din anul 1973 sub îndrumarea antrenorului Nicolae Mihăilescu de la CSS Slobozia (1973-1983). Din anul 1994 până în prezent, a continuat

pregătirea la CSA Steaua București. Ca sportiv, a fost de două ori campion național la juniori și de 5 ori la seniori. Selecționat de 4 ori în lotul național de juniori și de 6 ori în cel de seniori. Ca antrenor, îi revine meritul de a-l fi antrenat pe Dan Găureanu, component al echipei de sabie medaliată cu bronz la CM din 2001 de la Nimes. În perioada 1999 – 2004 a antrenat lotul de sabie feminin, care a obținut titlul de vicecampionă mondială la CM de la Nimes în 2001 și un titlu de campioană mondială realizat de sabiera Dorina Mihai la CM de la Havana în anul 2003. În perioada 2003-2007 a antrenat lotul de sabie masculin din care Mihai Covaliu cucerește titlul de campion mondial la Havana în 2005, echipa de sabie devine campioană europeană în 2006 la Izmir, iar Florin Zalomir câștigă medalia de bronz (la aceeași competiție). **M.F.** este arbitru internațional de sabie (categ. A) și de floreță (categ. B). Pentru activitatea sa laborioasă în anul 2004, a fost răsplătit cu ordinal “Meritul Sportiv” clasa III-a.

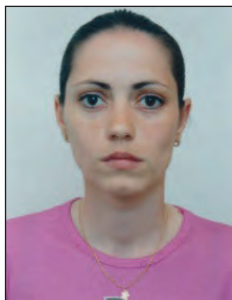

GĂUREANU VICTOR DAN (1967) n. în com. Nicolae Bălcescu jud. Botoșani. Profesor de educație fizică și antrenor de scrimă (sabie). A început să practice scrima la vârsta de 10 ani la CS Tractorul Brașov cu antrenorul Mihai Ticușan. Apoi a continuat cu

antrenorii Daniel Costin și Marin Mustață, iar în perioada 1999-2004 cu Marius Florea la CSA Steaua . Ca sportiv a obținut la CN de juniori la sabie de trei ori titlul de campion național cu echipa și de patru ori pe cel de vicecampion individual, iar la CN de sabie seniori, a obținut de 4 ori titlul de campion

național individual și de 10 ori cu echipa. A cucerit Cupa României o dată individual și de 10 ori cu echipa. În competițiile internaționale, cucerește medalia de argint(cu echipa) la CE din 1999 de la Bolzano (Italia), medalia de bronz, individual (la același CE), și tot medalie de bronz la CM (cu echipa) în 2001 la Nimes (Franța). De 2 ori se clasează pe locul IV (cu echipa) la J.O. din anii 2000 și 2004, locul I la CCE echipe și tot locul I la C.I.S. Militare cu echipa. Este Maestru emerital sportului din anul 2002. Pentru rezultatele sale remarcabile a primit distincția de “Laureat al sportului 2002” și Ordinul “Meritul Sportiv” clasa I. D.G. este antrenor al lotului național de sabie.

GERED, ZOLTAN (1937), n. în com. Frumoasa, jud. Harghita. Profesor de educație fizică, absolvent ICF, promoția 1964. Practică scrima (spada) sub îndrumarea antrenorilor Constantin Ciocârlie la .Steaua. și Ion Halmagy la .Petrulul. Ploiești. Din anul 1973, devine antrenor de spadă și floretă, activând în cadrul Școlii Experimentale .Viitorul. București până în anul 1987, după care continuă la CS .Progresul. București (1987-1990). Dintre elevii săi, s-au detașat Cornel Milan, cuceritorul medaliei de bronz la CM de tineret din 1991 de la Istanbul, floretistele Florentina Munteanu și Angela Popa (componente ale lotului olimpic în 1987-1988) și floretiștii Fernando Bucur și Constantin Zaharia (componenti ai lotului național în 1987-1989). În perioada 1990-1999 a deținut funcția de antrenor federal la FR de Scrimă, coordonând activitatea loturilor de sabie masculin și floretă feminin, precum și activitatea competițională internă.

GHEORGHEAIA (PETRESCU) CĂTĂLINA (1975) n. în București. Absolventă a Facultății de Educație Fizică și Sport din cadrul Universității Al. I. Cuza din Iași. Inițierea în scrimă a primit-o la vârsta de 9 ani de la antrenorul Romeo Pellegrini

la clubul BNR București. La acest club a activat în perioada 1985-2001 apoi a continuat din 2002 până în prezent, la clubul Steaua. La lot s-a pregătit cu antrenorii Emil Oancea, Marius Florea și Alexandru Chiculiță. Face parte din primul eșalon național de sabre române, care a reușit să se afirme pe plan internațional. În competițiile interne a cucerit titlul de campioană națională (j și s.) individual și cu echipa. La principalele competiții internaționale la care a participat si-a dovedit valoarea la CM din anul 2001 de la Nimes unde, împreună cu echipa (A.Pelei și I. Covaliu) a cucerit titlul de vicecampioană mondială. În anul 2004 la CE de la Copenhaga este dublă vicecampioană europeană (individual și cu echipa). Echipa fiind aceeași din 2001. La JO de la Atena din 2004 C.G. s-a situat pe un meritoriu loc IV. În anul 2002 i s-a conferit titlul de Maestră a sportului.

GHIMPUȘAN, MARIN (1941), n. în Craiova. Absolvent ICF, promoția 1964. Profesor de educație fizică, antrenor de scrimă categoria I. Scrima (spada) a deprins-o la Clubul CFR din Craiova, lucrând cu antrenorii Raul Dristoreanu și Paul Ghinju. La .Poli. Iași a lucrat cu antrenorul Nicolae Pufnei, iar în București, la CPMB și IEFS, cu antrenorul Jacques Istrate. A fost component al lotului național de spadă în intervalul 1960-1964. S-a remarcat ca bun pedagog și antrenor de scrimă la Centrul pentru Juniori al FR de Scrimă din București, dând lecții de floretă și spadă, și la Clubul BNR (spadă). Dintre elevii săi, cele mai bune performanțe le-au realizat Liviu Angelescu . locul I la CMU din 1977 și 1981 (individual și echipe) CM (spadă) 1977, locul V (echipe), și George Epurescu, participant la JO Barcelona în 1992. Antrenor federal la FR de Scrimă în perioada 1993-2000.

GHINJU, PAUL (1935-1981), n. în Craiova. Absolvent al Școlii de Comerț din Craiova, antrenor

de scrimă. A fost elevul unui bun spadasin, Raul Dristoreanu, care l-a și încurajat să se consacre profesiei de antrenor. Marcat fizic după un grav accident (rămâne fără mâna dreaptă), nu disperă, ci se dedică . trup și suflet . muncii de antrenor, dând dovadă de o voință remarcabilă prin .reprofilarea. sa în stângaci, învățând să dea lecții cu mâna stângă. Elevii săi s-au remarcat în competiții interne și internaționale, mulți dintre ei continuând profesia de antrenor. În timpul vieții sale relativ scurte, a pus bazele Școlii de Spadă și actualului Centru Olimpic de Spadă din Craiova, condus apoi de foștii săi elevi Mircea Alecu, Dumitru Popescu și Dan Podeanu.

HALMAGYI, IOAN (1940), n. în București. Profesor de educație fizică și sport și antrenor de scrimă. A început să practice scrima la ȘS de Tineret cu antrenorul Gheorghe Man, apoi a continuat pregătirea cu antrenorii Constantin Panescu și Cornel

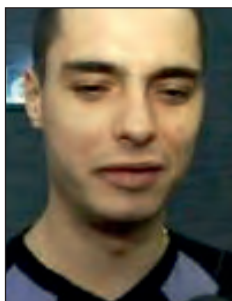
Georgescu. Cu echipa .Știința. București cucerește locul I la CN de spadă și locul II la floretă (1964). Începe activitatea de antrenor, mai întâi la Clubul .Petrolul. Ploiești (1965-1966), apoi la CS .Triumf. București (1966-1972). A fost solicitat să pregătească lotul național de spadă în două perioade: 1972-1976 și 1989-1990. În această calitate, a avut satisfacția calificării în finală (locul IV) a lui Anton Pongratz la JO de la München (1972) și a situării echipei de spadă pe locul V la JO de la Montreal (1976). Contribuț ia sa la pregătirea spadasinilor din lot s-a făcut simțită în performanțele realizate în special de Ioan Popa și Octavian Zidaru în mai multe competiții internaționale. Numele lui I. H. este cunoscut în scrimă, mai ales prin omniprezența și eficiența sa la competițiile interne și internaționale (din România), aflat în multiple ipostaze: organizator, arbitru coordonator, arbitru de planșă etc. Președinte al Comisiei de Competiții în cadrul Biroului FR de Scrimă. În 1998 a primit titlul de Antrenor emerit.

HAUKLER, ȘTEFAN (1942-2006), n. în Satu Mare. Scrimer (floretist și spadasin). Profesor de educație fizică, absolvent ICF, promoția 1964. A fost unul dintre cei mai destoinici elevi ai antrenorului emerit Alexandru Csipser de la cluburile .Unio. și .Olimpia.

din Satu Mare. A încercat și a reușit să depășească nivelul cunoștințelor primite, documentându-se și experimentând permanent noțiunile însușite. Ca spadasin, deține de trei ori titlul de campion național de tineret (1961, 1962, 1963) și tot de trei ori pe cel de campion național de seniori (1959, 1962, 1965). Pe plan internațional, palmaresul său poartă amprenta penuriei de competiții a anilor .60. A realizat totuși câteva rezultate satisfăcătoare pe plan internațional: medalie de bronz la CM de la Havana, în 1969 (cu echipa) și, individual, un loc IV la CM de juniori de la Cairo din 1962. Câștigă concursurile de spadă de la Karl-Marx-stadt și medalia de argint la Berlin în 1964. Maestru emerit al sportului. Devine foarte curând .mâna dreaptă. a lui Al. Csipser, contribuind la ridicarea faimei Centrului de Scrimă de la Satu Mare. În perioada anilor 1980- 1986, lucrează cu lotul feminin de floretă ca antrenor principal, secondat de Ștefan Ardeleanu și Tudor Petruș. Eforturile lor conjugate au revigorat floreta feminină, ca dovadă rezultatele obținute: locul I . la JMU de la București (1981), cu echipa formată din: Aurora Dan, Marcela Moldovan, Viorica Draga, Csila Ruparsics, Elisabeta Tufan; la individuale, Aurora Dan . medalie de argint; Elisabeta Tufan . locul I la JMU de la Edmonton (Canada) în 1983. La CM de juniori de la Budapesta (1983) și de la Leningrad (1984), aceeași Elisabeta Tufan obține medalie de bronz, iar la Arnhem (Olanda) 1985, Reka Lazăr-Szabo ocupă locul II și tot ea cucerește titlul de campioană mondială de junioare la Stuttgart în 1986. La JO de la Los Angeles din 1984, echipa devine vicecampioană olimpică. Stabilirea sa în Germania în anul 1986 nu a însemnat o întrerupere a relațiilor cu scrima românească, el pregătind în

continuare sportive aflate acolo (Monica Weber, Rozalia Husti-Oros ș.a.), care au continuat să reprezinte România în competiții. Amprenta muncii sale a dăinuit multă vreme în pregătirea lotului. În Germania s-a profilat pe proba de spadă feminină, elevele sale realizând succese remarcabile la CM Atena 1994 și ulterior. În 1993, pentru meritele sale deosebite, FR de Scrimă i-a conferit titlul de Antrenor emerit.

HĂNCIANU, COSMIN (1986) n. în Iași. Profesor de educație fizică, absolvent al Universității Al.I. Cuza, Facultatea de Educație Fizică și Sport din Iași, promoția 2010. A început să practice scrima (sabia) la vârsta de 10 ani cu antrenorii Iulian Bițucă

și Ioan Țârdea la CSM Iași. A continuat pregătirea la CSA Steaua București din anul 2006 cu antrenorii Marius Florea și Dan Găureanu. Din anul 2005, face parte din lotul național de sabie al României pregătindu-se cu antrenorii Emilian Nuță (2005-2007), Marius Florea (2007-2008) și Mihai Covaliu (din 2008). Performanțele sale încep din anul 2008 când, împreună cu echipa, cucerește locul I la Grand Prix-ul de la Las Vegas și un loc IV (tot cu echipa) la C.E. de seniori (Kiev); în anul 2009 cucerește (cu echipa) medalia de aur la C.M. seniori (Antalya), medalia de argint la C.E.seniori (Plovdiv) și un loc VI (individual) la Cupa Mondială de la Madrid. În anul 2010 are cele mai multe și cele mai bune rezultate: locul II (individual) la Cupa Mondială (Istanbul), locul II la Grand Prix (Plovdiv) cu echipa și, locul I la Grand Prix din Tunis, tot cu echipa; la C.M. Militare din Venezuela, cucerește o medalia de argint (individual) și una de aur (cu echipa); pe plan intern, la Cupa României se clasează pe locurile I (individual și cu echipa). La ultima competiție a anului 2010, C.M seniori de la Paris, împreună cu R. Dumitrescu, T. Dolniceanu, F. Zalomir (antrenor M. Covaliu), cucerește medalia de bronz, un trofeu binemeritat.

HUSTI (OROS), ROZALIA (1963), n. în Satu Mare. Scrimă . floretistă. Absolventă a Școlii postliceale de antrenori. Inițiată și formată ca floretistă la școala sătmăreană de scrimă, sub îndrumarea antrenorului emerit Ștefan Haukler. La lot, a continuat pregătirea cu

antrenorul emerit Tudor Petruș. Prezență constantă în finalele campionatelor naționale de floretă, inclusiv cucerirea locului I (individual și cu echipa). Participă la numeroase competiții internaționale, la care obține rezultate remarcabile, precum: titlul de vicecampionă universitară la JMU de la Edmonton din 1983 (individual și cu echipa), vicecampionă olimpică la JO de la Los Angeles (1984) și vicecampionă mondială la CM de la Lausanne din 1987 (ambele cu echipa). După anul 1990, s-a stabilit definitiv în Germania, unde lucrează ca antrenoare, dar a continuat să activeze și ca sportivă la marile competiții. Astfel, în 1991, împreună cu echipa Germaniei, cucerește medalia de bronz la CM de la Budapesta. Pentru meritele sale deosebite, FR de Scrimă i-a acordat, în anul 1996, distincția de Maestră emerită a sportului.

IONESCU, RUXANDRA . vezi Personalități

IORDĂCHIOIU ALEXANDRA - MĂDĂLINA (1986) n. în Craiova. Studentă la Institutul de Educație Fizică și Sport din Craiova. A început să practice scrima (spada) la vârsta de 11 ani sub îndrumarea antrenorului Dumitru Popescu la Liceul cu program sportiv

„Petrache Trișcă” din Craiova. Și la lotul olimpic de la Craiova continuă pregătirea tot cu antrenorul Dumitru Popescu. Ca junioară, a făcut parte din echipa campioană de două ori a CN. în fel s-a întâmplat și când a devenit senioară : de două ori locul I cu echipa la CN, apoi de 2 ori locul 2 la CN, și locul III în 2005. În competițiile internaționale

cucerește cu echipa (Brânză A.-M., Iordăchioiu L., Puiu O.) locul I CE de juniori în anul 2003 de la Porec (Slovenia). De două ori se clasează pe locul III (individual) la etape de Cupă Mondială din Izrael și din Budapesta (2003). Este soră cu Loredana Iordăchioaie cu care se confruntă la „individuale”, dar fac și echipă când se confruntă cu alte echipe.

IORDĂCHIOIU LOREDANA (1984) n. în Craiova. Studentă anul IV la Institutul de Educație Fizică și Sport din Craiova. A început să practice scrima (spada) la vârsta de 11 ani sub îndrumarea lui Radu Mitrăchioiu și Dumitru Popescu la Liceul cu program sportiv

„Petrache Trișcă” din Craiova. La lotul olimpic se antrenează cu Dan Podeanu și Dumitru Popescu. Ca junioară, cucerește de 4 ori titlul de campioană națională, iar cu echipa locul II la Cupa Federației. Ca senioară, cucerește de 3 ori medalii de aur la CN, de 4 ori Cupa României. și o medalie de bronz la CN din 2006. Primul succes internațional, ca junioară, la realizat câștigând Trofeul „Trividia d-Oro” (Italia) în 2001; tot în anul 2001 la CM de juniori pe echipe de la Gdansk (Polonia) împreună cu Brânză A.-M. și Măceșeanu I. cuceresc medalia de argint. Apoi la CE de juniori, individual și pe echipe (cu Brânză și Băcioiu) din anul 2002 de la Caneghiano (Italia) cucerește medalia de bronz. La CE juniori din anul 2003 de la Porec (Slovenia) obține medalie de argint individual și medalie de aur cu echipa (Brânză A.-M. și Iordăchioiu M.). La CM juniori din 2004 de la Plovdiv (Bulgaria) se clasează pe locul III cu echipa (Brânză A.-M., Alexandru S., Puiu O.). În anul 2006 la CE seniori de la Izmir (Turcia), devine campioană europeană împreună cu coechipierele sale Brânză A.-M., Măceșeanu I. și Băcioiu A. Tot cu echipa cucerește și etapa de Grand Prix de la Barcelona din 2006, iar la CM seniori din 2006 se clasează, cu echipa pe locul IV. **L.I.** a primit titlul de Maestră a sportului în anul 2002.

IRIMICIUC, DAN-CONSTANTIN (1949), n. în Iași. Inginer, absolvent al Facultății de Industrie Ușoară din Iași, om de afaceri. A început să practice scrima . sabia . în orașul natal, la Clubul .Politehnica., cu antrenorul Nicolae Pufnei.

Inteligența și impetuozitatea stilului l-au situat de la începutul carierei sale competiționale în primul eșalon de sabrieri. Cucerește două campionate de juniori (1968, 1969), CR (1972, 1974) și CN de seniori (1973, 1974, 1976). A fost unul dintre puținii sabrieri români care, prin rezultatele realizate, a reușit să scoată din anonimat această probă pe plan mondial. Vicecampion mondial de tineret la CM de tineret Genova (1969); campion balcanic la Atena (1971); vicecampion mondial . cu echipa . la CM de la Grenoble (1974) și la CM de la Buenos Aires (1977); medaliat cu bronz . cu echipa . la CM de la Budapesta (1975) și la JO de la Montreal (1976); locul VI . cu echipa . la JO de la München (1972); de două ori finalist (locul IV) la individuale . într-o companie de corifei ai sabiei mondiale . la CM de la Viena (1971) și Grenoble (1974). Tot la individuale, a fost medaliat cu bronz la JMU de la Moscova (1973), iar cu echipa cucerește locul I la JMU Sofia (1977). De două ori medaliat cu bronz la CCE . Budapesta în 1977 și 1978. Câștigător a numeroase Cupe internaționale de mare prestigiu (Bari . 1972, Moscova . 1973, Rozny-sur-Bois . 1973, Plovdiv . 1975, Wappen . 1975, Hamburg . 1976, Budapesta . 1976 etc.). Clasat de mai multe ori pe locurile II și III la concursuri și Cupe tradiționale: Cupa .Santelli. (1971, 1972, 1973, 1974), Sofia (TI . 1973), Berlin (TI . 1974), Moscova (TI . 1974), București (TI . 1975), Varșovia . Cupa .Wolodjowski. (1975), Bologna .Trofeul Luxardo. (1976) etc. Maestru al sportului din anul 1972, Maestru emerit al sportului din 1974. Decorat cu Ordinul .Meritul Sportiv. clasa a III-a . 1974 și clasa I . 1976.

ISTRATE, JACQUES (1919), n. în București. Participă în competiții ca sabrer, devenind campion național în anul 1947 și multiplu campion național cu echipa .CCA. (.Steaua.). A publicat lucrarea *Tactica scrimei*, în anul 1971. Cu toate că a concurat numai ca sabrer,

J. I. s-a dovedit a fi totuși un foarte bun cunoscător al floretei, elevii săi Rodica Văduva- Popescu și Tudor Petruș devenind floretiști de valoare internațională și, în special, antrenori de lot național la această armă. Este meritul Rodicăi Popescu de a o fi descoperit pe viitoarea campioană mondială și olimpică, Laura Badea, iar Tudor Petruș pregătește echipa feminină de floretă de aproape două decenii, cu rezultate excelente. În afara activității de antrenor, J. I. s-a remarcat, de-a lungul multor ani, ca un foarte bun organizator de competiții și ca arbitru național și internațional.

IENEI (GYULAI), ILEANA (1946), n. în Satu Mare. Profesoară de educație fizică, absolventă ICF. Face parte din valoroasa generație de scrimare lansate de Centrul de Scrimă de la Satu Mare în 1964. Inițierea și formarea deprinderilor de bază a fost făcută cu venerabilul

Alexandru Csipler, iar perfecționarea o datorează antrenorului emerit Andrei Vâlcea de la .Steaua. și de la lotul național. Pe plan intern, cucerește titlul de campioană națională de juniori în 1965, de seniori în 1966, 1967, 1973; de 15 ori campioană națională cu echipa .Unio. (1964) și .Steaua. (1965-1980). În arena internațională se lansează cu succes cucerind succesiv 2 titluri de vicecampioană mondială de tineret la CM de tineret Budapesta (1964) și CM de tineret Rotterdam (1965). Palmaresul individual: 11 medalii de aur, 14 medalii de argint și 7 de bronz, cucerite în întreaga sa activitate competițională. Împreună cu echipa .Steaua. intră în posesia CCE în 1973, după situarea pe locul I în cele 3 ediții

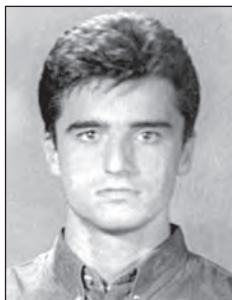
consecutive. Cucerește te cu echipa (O. Szabo, M. Vicol, A. Pascu, S. Ardeleanu) medalia de aur la CM de la Havana din 1969; medalii de argint la CM de la Paris (1965), Havana . individual (1969) și Ankara (1970); medalii de bronz la CM de la Montreal (1967), Göteborg (1973), Grenoble (1974), Buenos Aires (1977), Hamburg (1978), precum și la JO din Mexic (1968) și de la München (1972). La JMU de la Budapesta din 1964 și de la Torino (1970) (cu echipa), obține medalii de argint, iar la JMU de la Moscova (1973), medalie de aur (cu echipa . Ec. Stahl, M. Chezan, V. Draga, S. Ardeleanu). Individual, cucerește numeroase cupe, trofee sau se clasează în primele 3 locuri la mai multe competiții de categoria A, ca: .Martini . Torino. locul II în 1967, 1968, 1970 și locul I în 1969; CI Sofia (I) în 1969, CI Varșovia (I) în 1969; .Floreta de argint. . Como (Italia) locul II în 1971. Cucerește de trei ori primul loc în Cupa .Jeanty. . Paris (1969, 1970, 1972), fapt pentru care intră în posesia faimosului elefant emailat, drept .cupă transmisibilă.. Timp de 15 ani (1964-1979), Ileana Ienei s-a aflat constant în ierarhia scrimei feminine mondiale. I s-a decernat titlul de Maestră a sportului în 1965 și cel de Maestră emerită a sportului în 1970. În anul 1969, ziarul . Sportul. o declară .cea mai bună sportivă a anului.. După retragerea din activitatea competițională, a lucrat o scurtă perioadă ca antrenoare. În anul 2000, i s-a decernat Crucea națională .Serviciul Credincios. clasa a III-a.

KUKI, ADALBERT-PETRU (1955), n. în Satu Mare. Profesor de educație fizică, absolvent ICF București, promoția 1967. Scrimier . floretist. Ofițer MAPN. Scrima a deprins-o în orașul natal, sub îndrumarea antrenorilor emeriți Alexandru Csipler și Ștefan

Haukler (1965-1974), apoi a lucrat la IEFS cu antrenorul Iuliu Falb (1974-1975), iar ca stelist s-a antrenat cu antrenorul emerit Iosif Zilahy (1979-1984). Într-un deceniu de activitate competițională, P. K. a realizat performanțe remarcabile: 8 titluri de

campion național (individual) în 1973-1975, 1979, 1980-1983, 6 titluri cu echipa .Steaua. (1979-1984), 8 locuri I la CR (1976, 1979- 1985). Pe plan mondial, debutează în CB de la Ankara din 1972, unde cucerește titlul de campion (individual și cu echipa), urmate de o serie de victorii . locul I . la CI de la București (1973), Jena (1974), Leningrad (1974) ș.a., succedate de marile sale realizări: titlul de campion mondial la CM de tineret de la Istanbul (1974) și de la Ciudad de Mexico (1975). După aceste succese, continuă să se mențină în formă, cucerind CI de la Budapesta (1976), Ankara (1977), București (1978, 1980), Potsdam (1980), Kiev (1981), medalie de bronz la CCE de la Paris (1980), cu echipa .Steaua .. În 1981, devine vicecampion mondial de seniori la CM de la Clermont-Ferrand (Franța), obține medalii de bronz la CE (individual) de la Foggia (Italia) și la CI de la Nanjing (China) și devine vicecampion mondial universitar la JMU . București. În 1982, continuă să participe, cu succes, în mai multe competiții, printre care Cupa .Adrian Rommel. de la Liège (locul II) și CI de la Schwed . locul I. De 14 ori finalist la Cupa Mondială și finalist (locul VI) la JO de la Moscova (1980). Pentru meritele sale deosebite în scrimă, i s-a acordat în 1971 titlul de Maestru al sportului, iar în 1981, pe cel de Maestru emerit al sportului. Este arbitru internațional, categoria A. Din 1985 este angajat la CS .Steaua. ca antrenor-ofițer, obținând rezultate meritorii cu elevii săi: Romică Molea (preluat de la R. Pellegrini) . vicecampion mondial de tineret (1986) și cucerirea tuturor titlurilor de CN la seniori și a CR, individual și pe echipe, în perioada 1985-1995. În anul 2000, i s-a decernat Crucea națională .Serviciul Credincios . clasa a II-a.

LUPEICĂ, ALIN (1973), n. în Iași. Absolvent ANEFS București, promoția 1996. A început să practice scrima cu sabia la Universitatea .Al I. Cuza. din Iași, cu antrenorul emerit Iulian Bițucă. A continuat pregătirea cu antrenorii Ioan Pop, Gabriel

Duția și Marin Mustață. Multiplu campion național și câștigător al unor cupe tradiționale; în concursurile internaționale s-a remarcat la: CM (cadeți) Italia din 1990 . medalie de bronz (individual); JO Barcelona din 1992 . locul IV (echipe); CM de tineret Denver 1993 . medalie de bronz (individual); CM Essen locul IV (echipe); CM Atena 1994 . medalie de bronz (echipe) ș.a.

MARIN, CORNELIU (1953), n. în București. S-a pregătit pentru meseria de bijutier, dar în final a optat pentru cea de antrenor la sabie. În perioada 1967- 1972, practică scrima la Clubul .Viitorul. cu antrenorul Lucian Glișcă. În 1972, se transferă la Clubul .Steaua.,

unde lucrează cu antrenorul Dumitru Mustață. Se afirmă la CN de juniori din 1970 (locul II), apoi devine campion național în 1971, 1973 (juniori) și 1976 (seniori), timp de 15 ani clasându-se constant în primul eșalon de sabrieri în CN și CR. Pe plan mondial, cucerește cu echipa medalii de bronz la JO de la Montreal (1976) și la JO de la Los Angeles (1984), la CM de la Buenos Aires (1977), medalie de argint și de bronz, la Budapesta (1975), la JMU București (1981); medalii de argint la CM de la Buenos Aires (1977) și medalii de aur (individual și cu echipa), la JMU de la Sofia (1977). Campion balcanic la Belgrad în 1975 (individual și echipe). La JO de la Moscova din 1980, locul V cu echipa. Participă, individual și cu echipa, cu foarte bune rezultate, la numeroase CI și Cupe tradiționale: CI . Sofia în 1971, locul I (individual); .Wolodjowski. . Varșovia în 1975, locul III (individual și echipe); CI München . 1975, locul I (individual și cu echipa), .Santelli. . Budapesta, locul I . în 1977 și 1983 (cu echipa); .Turneul celor 7 națiuni. . 1979, locul III (cu echipa); .Sabia moscovită. . Moscova, în 1981 și 1982 . finalist (locul V și VI); CCE Budapesta, în 1978, locul III și în 1982, locul I cu echipa (Pop, Mustață, Chiculiță, Păunescu); de 4 ori câștigător al trofeului .Carpați. (individual) și de 3 ori cu echipa etc. În anul 1977, C. M. a fost

desemnat .cel mai bun scrimer al anului. și al .10-lea sportiv al țării.. În același an (1977), primește și titlul de Maestru emerit al sportului. Din anul 1985 activează ca antrenor de sabie la CSA .Steaua..

MARINESCU, NICOLAE (1911-1977), n. în București. Economist, salariat la BNR. Scrimer, multiplu campion național la toate armele, deținător a 22 de titluri de campion național (juniori . 3 la floretă; seniori . 11 la floretă, 5 la spadă și 3 la sabie). A participat în competiții de-a lungul a 4 decenii (din 1925 până în 1959). A fost unul dintre cei mai activi și fideli scrimeri ai clubului bancar bucureștean (.Finanțe-bănci., .Progresul.), cu ale cărui echipe a cucerit și câteva titluri de campion (cu echipa de floretă și sabie . în anii 1948, 1949, 1950). Deși de profesie economist, a preferat după retragerea din activitatea competițională să rămână în lumea scrimei, dând lecții și făcând asalturi cu scrimeri din tânăra generație. A participat la JO de la Helsinki din 1952, unde a ajuns până în semifinală.

MARINESCU NICULAE (1937) n. în București. Antrenor de scrimă (spadă), absolvent al cursului de antrenori de la București. Ca sportiv, a fost selecționat în naul 1956 de către antrenorul Mureșanu Ion la secția de Pentatlon Modern de la CCA (Steaua). La proba de scrimă (spadă) a fost pregătit de antrenorul Constantin Ciocârlie. A participat concomitent la competițiile de pentatlon și la cele de scrimă unde a obținut unde a obținut un titlu de campion național (individual) și multiple titluri de campion național împreună cu echipa în perioada 1957-1970. Primește titlul de Maestru al Sportului în anul 1967. Ca antrenor de spadă (m și f) a activat la CSS Triumf, Olimpia și CSSL, toate din București. A dat lotului național de juniori 7 sportivi și celui de tineret, 6 sportivi. În intervalul 1977-1997 a lucrat ca antrenor de spadă atât cu lotul național de scrimă cât și cu cel de Pentatlon Modern obținând cu sportivii săi numeroase titluri de campioni internaționali individual și pe echipe atât la

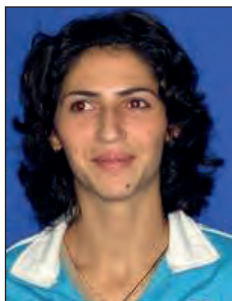
probele masculine cât și feminine. Arbitru internațional cu numeroase prestații la concursuri interne și externe.

MĂCEȘEANU ELENA IULIANA (1981) n. în Craiova.

Absolventă a Institutului de Educație Fizică și Sport Craiova; masterat : Management educațional. A început să practice scrima cu spada la vârsta de 12 ani sub îndrumarea antrenorului Dan

Podeanu (1994-2003), apoi la Steaua București cu antrenorul Cornel Milan (2004-2007). La lotul olimpic din Craiova continuă să facă pregătirea cu ambii antrenori. În anul 1999 este dublă campioană națională de junioare la spadă (individual și cu echipa), Din nou campioană de junioare în anul 2002. Vicecampioană națională la CN senioare în anul 2001, câștigătoare a Cupei României și a Superligii din anii 2002, 2004 și 2006; În ceea ce privește participarea la „Internaționale” printre primele mari competiții a fost CM din 2001 de la Gdansk unde echipa formată din Brânză A.-M., Iordăchioiu L. și Măceșeanu I., a cucerit medalia de argint; participarea la Cupa Martini (Italia) în 2003 s-a soldat cu un loc III, ca și la CE (individual) din 2005 de la Zalaegerszeg (Ungaria). În anul 2006 la Cupa Europei seniori individual se clasează pe un modest loc 8, iar cu echipa pe locul I ! Tot în anul 2006 participă și la CM unde împreună cu echipa ocupă locul IV. Dar în 2007 la Grand Prixul de la Barcelona împreună cu echipa se situează pe un onorabil loc I. În anul 2001 devine Maestră a Sportului. Clubul sportiv Steaua a răsplătit-o pe **I.M.** pentru activitatea sa acordându-i distincția de „Laureată a anului 2005” și „Laureată a anului 2006”. Triplă campioană europeană (cu echipa) în anii 2006 (Izmir), 2008 (Kiev), 2009 (Plovdiv). În anul 2009, **I.M.** împreună cu echipa (Brânză A.M., Alexandru Simona și Maroiu Anca) cucerește medalia de aur la CE de la Plodviv. Împreună cu aceeași echipă de la CE (Plodviv) cucerește, în anul 2010, CM Paris.

MĂROIU (BĂCIOIU) ANCA (1983), n. la Craiova. Absolventă a Facultății de Educație Fizică și Sport din Craiova. Primii pași în scrimă i-a făcut sub îndrumarea antrenorului Mircea Alecu la L.P.S. – C.S.M. Craiova. La lotul național a mai lucrat cu

antrenorii Dan Podeanu, Nicu Mihăilescu și Cornel Milan. Face parte din primul eșalon de spadasiene române și atât debutul cât și evoluția sa au fost promițătoare pentru intrarea în arena mondială. La C.N. de junioare din 2001 și din 2003 cucerește medalia de argint, iar la C.N. pe echipe, medalia de aur. Tot în 2003, câștigă Superliga, iar în 2005, Cupa României. La C.N. seniore (2002), la Cupa României (2006) și la Super Liga (2006) este vicecampioană. Cucerește medalii de bronz la Super Ligile din 2001 și 2006. În ce privește evoluția pe plan internațional rezultatele sunt promițătoare chiar de la debut. Astfel, la C.B. din 2000 de la Antalya (Turcia) cucerește cele mai strălucitoare medalii : argint la individual și aur cu echipa. În anul următor (2001) tot la C.B., dar organizate la Zrenjanianu (Yugoslavia) cucerește medalia de bronz la individual și medalia de aur cu echipa. Mai obține medalii de bronz la C.E. (2002) de la Conegliano (Italia), la etapa de Cupă Mondială de la Barcelona (Spania) din 2006, la C.E. (2006) de la Izmir (Turcia) și la etapa de Cupă Mondială de la Praga din 2007. La C.E. din 2006 de la Izmir împreună cu echipa se clasează pe locul I. Pentru scrima românească acest debut promițător al Ancăi Băcioiu și al echipei de spadasiene vine să completeze cu succes renumele internațional cucerit de mulți ani și de multe ori de floretiste consolidând astfel poziția scrimei românești pe plan mondial. În 2009, împreună cu Brânză Ana Maria, la CI de la St Maur, cucerește medalia de bronz. Tot în 2009, cu echipa, devine campioană europeană la CE, de la Plodviv. **A.M.** devine campioană mondială în anul 2010 la C.M. de la Paris, împreună cu Brânză A-M, Iordăchioiu L. și Alexandru S.

MIHAI (LUPU) DORINA GABRIELA (1981) n. în București. Licențiată a Facultății de educație fizică și sport „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, promoția 2005. A început să practice scrima (sabie) la vârsta de 7 ani la clubul Progresul cu antrenorii

Romeo Pellegrini și Livia Stângă. Ulterior, la C.S. Steaua și la lot s-a pregătit cu antrenorii: Emil Oancea, Marius Florea, Alexandru Chiculiță și Dan Găureanu. Ca junioară cucerește titlul de campioană națională atât la individual cât și cu echipa, Apoi la C.N de seniore se clasează în primele trei locuri la individual și pe locul I cu echipa. În anul 2002 cucerește individual Cupa României. Pe plan internațional, devine campioană mondială în anul 2003 la C.M. de la Havana. I se acordă titlul de maestru al sportului în 2003.

MILAN CORNEL RĂZVAN (1971) n la București. Profesor de educație fizică și antrenor de scrimă (spadă). Absolvent ANEFS, promoția 1997. Ca sportiv **M.C.R.** a început să practice scrima la vârsta de 12 ani cu antrenorul Zoltan Gered la Clubul Sportiv „Viitorul”

din București, a continuat la clubul „Progresul” cu Liviu Angelescu și apoi la clubul „Steaua” cu Octavian Zidaru. Deține un titlu de campion național la juniori și 7 titluri de campion național la seniori. A fost selecționat la lotul național de spadă seniori de 6 ori. În anul 1993 a primit titlul de Maestru al sportului. În activitatea sa ca antrenor a obținut, cu elevii săi 10 titluri de campioni naționali și a promovat în loturi reprezentative 2 juniori și 2 seniori. În anul 2006 la CE de la Izmir (Turcia) echipa feminină de spadă antrenată de el (Brânză Ana Maria, Măceșeanu Iuliana, Băcioiu Anca, Iordăchioiu Loredana) a cucerit medalia de aur, iar elevii săi, Zalomir Florin și Băcioiu Anca, medaliile de

bronz. Este arbitru internațional (categ. B) din anul 2005. **M.C.R.** deține funcția de antrenor de spadă în cadrul Clubului sportiv Steaua și totodată pe cea de antrenor la lotul național feminin de spadă.

MIRONOV, ALEXANDRU . vezi Personalități

MOCEANU, GHEORGHE . vezi Personalități

MOLDOVAN, MARCELA (1956), n. în Satu-Mare. Profesoară de educație fizică, antrenoare de scrimă. A început să practice scrima la CSS din Satu Mare, cu antrenorul Alexandru Csipler (1968-1975), apoi la .Farul. Constanța, cu Mihai Echimen

(1980-1985) și din nou la Satu Mare, la CSS cu Ștefan Haukler. Se remarcă cu ocazia CN (de juniori și seniori), când cucerește titlul de campioană națională (1977, 1982, 1983, 1984), individual și cu echipa. În arena mondială se afirmă cucerind numeroase titluri și medalii la diferite competiții internaționale de categorie A, ca de exemplu: locul I la Cupa .Jeanty. de la Paris (1978) și la JMU București (1981). Locul I la cele două concursuri internaționale de la București, din 1976 și 1980. Campioană balcanică . individual și cu echipa (1977 și 1978). La JO de la Los Angeles (1984), împreună cu echipa, cucerește medalia de argint. Maestră a sportului (1978), Maestră internațională a sportului (1984). Lucrează ca antrenoare de floretă la CSS (1985-1989), apoi la Clubul Elevilor (1990-1991), ambele din Satu Mare. Din 1992 va preda spada sportivelor CSS. Dintre elevele sale se remarcă Simona Iluți, care cucerește medalii de bronz la proba de spadă de la CM de tineret din Denver (1993) și din Mexic (1994). Meritul deosebit al antrenoarei și al sportivei sale este acela că ambele au fost precursore în țara noastră la această armă (prima antrenoare la spadă și prima spadasiță medaliată la concursuri de mare anvergură).

MOLEA, ROMICĂ (1966), n. în București. A început să practice scrima în anul 1975 la Clubul .Energia., cu antrenorul emerit Romeo Pellegrini. În anul 1985, se transferă la Clubul .Steaua., unde lucrează cu antrenorul emerit Petru Kuki.

Performanțele sale pe plan intern: campion național de seniori în anii 1986, 1991, 1994, câștigător al CR de 5 ori (1987, 1988, 1991, 1992, 1995) și campion național cu echipa .Steaua., de 9 ori. Pe plan internațional, după un promițător loc IV la CM de tineret de la Leningrad, din 1984, cucerește titlul de vicecampion mondial de tineret la CM de tineret de la Stuttgart, din anul 1986. Primește titlul de Maestru emerit al sportului în 1986. S-a retras relativ rapid din activitatea competițională, dedicându-se celei de antrenor la floretă în cadrul CSA .Steaua. și la lotul național feminin.

MOROȘANU (DRAGOMIR), ADRIANA (1949), n. în București. Absolventă a Facultății de Mecanică Fină (Politehnica București). Scrima a început s-o practice la Clubul .Progresul. (antrenori Angelo Pellegrini și Nicolae Marinescu) de unde a și debutat

în activitatea competițională (1965). A fost vicecampioană de juniori (1967) și s-a menținut timp de 4 ani în plutonul fruntaș al junioarelor. La vârsta majoratului s-a transferat la CSA .Steaua. (antrenor Andrei Vâlcea), de unde se lansează în arena competițională internațională. Împreună cu echipa .Steaua. (multiplă campioană națională), participă la numeroase ediții ale CE, situându-se, constant, pe locurile I . II . III. Cucerește numeroase trofee în concursuri și turnee internaționale, inclusiv Spartachiada Cehă (Bratislava, 1979). La CM de juniori de la Londra (1968), se califică în finală și ocupă locul VI. După un deceniu în 1978, la CM de seniori de la Hamburg, împreună cu echipa, cucerește medalia de bronz. Pentru întreaga sa

activitate, FR de Scrimă i-a acordat în anul 2001 distincția de Maestră emerită a sportului.

MUNTEANU ELENA (1988), n. în Iași. Inițiată și antrenată la sabie de neobositul antrenor Iulian Bițucă de la CSM Iași până în luna mai a anului 2008, când s-a transferat la Steaua București, continuând antrenamentele cu Cârlescu Badea Adrian. Pe plan intern, a cucerit titlurile de campioană națională de sabie la cadete în 2005 și la junioare în anii 2006 și 2007. Pe plan extern, cucerește în ianuarie 2008 medalia de bronz la Cupa Mondială de sabie junioare de la Budapesta și, în luna februarie a aceluiași an devine campioană balcanică de juniori-cadeți la CB de la Zrenjain (Serbia), un debut promițător pentru o carieră internațională prestigioasă.

MUREȘANU, TĂNASE (1940-2007), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent ICF, promoția 1963. La vârsta de 11 ani a devenit elevul antrenorului emerit Angelo Pellegrini de la CS .Progresul . București (1951-1964); s-a transferat la Clubul .Steaua., unde a continuat pregătirea cu antrenorul Vasile Chelaru. Timp de peste 15 ani, T. M. s-a aflat în primul eșalon al floretiștilor și sabrerilor români atât pe plan național, cât și internațional. Devine campion la CN de juniori în anii 1956, 1957 și de seniori în 1957, 1958 și 1963 și câștigă CR în 1969 și 1970. Participă la CM de tineret de la București (1958) și de la Paris (1959), ocupând la ambele arme (floreță și sabie) locurile III, iar la CM de tineret de la Leningrad (1960), locul IV. În 1960, cucerește locul I la CI de la Smolensk, locul II la CI . București, locul I la concursul bilateral (România . Polonia); locul I, la CI de la Kiev (1962 și 1963). Performanța cea mai mare a realizat-o cucerind medalia de aur la CM de la Montreal din 1967 cu echipa (I. Drâmbă, M. Țiu, I. Falb, Șt. Ardeleanu). Valoarea echipei (implicit a

lui T. M.) a fost confirmată și de medaliile de bronz obținute la CM de la Havana (1969) și CM de la Ankara (1970). Activitatea competitivă a fost completată cu aceea de antrenor la Clubul .Viitorul., apoi cu cea de antrenor federal la FR de Scrimă (1974-1990). Pentru meritele sale sportive, i s-a conferit titlul de Maestru emerit al sportului în 1968. Arbitru internațional. Afăcut parte din Comisia de Arbitraj din cadrul FIE. Stabilite în Elveția, unde a lucrat ca antrenor de scrimă.

MUSTAȚĂ, DUMITRU (1928-1977), n. în București. Sabrer, elev al antrenorului Constantin Panescu în cadrul CS al Armatei .CCA.. Multiplu campion național la proba de sabie (1960, 1961, 1962, 1963, 1965 și vicecampion în anii 1959 și 1964); campion național cu echipa .CCA. în perioada 1959-1972; component al echipei României în deceniul al șaselea. Antrenor al echipei naționale de sabie, consacrată pe plan mondial prin câștigarea unor valoroase cupe și competiții internaționale (.Cupa de Cristal. . Plodviv, 1975; CCE . Wappen, 1975 etc.) și, mai ales, prin cucerirea (cu echipa) a medaliilor de bronz la CM de la Budapesta (1975), la JO de la Montreal (1976), și a medaliei de argint la CM de la Buenos Aires (1977). Sabrerii pe care i-a pregătit și care s-au afirmat fie individual, fie cu echipa, au fost: Ioan Pop, Dan Irniciuc, Cornel Marin, Alexandru Nilca, Marin Mustață ș.a. Pentru meritele sale sportive, a primit titlul de Maestru al sportului în anul 1967 și de Antrenor emerit în anul 1976.

MUSTAȚĂ, MARIN (1954-2007), n. în București. Scrimer. sabrer, antrenor de sabie. A fost inițiat și specializat în mănuierea sabiei de antrenorii Dumitru Mustață și Alexandru Nilca, la Clubul .Steaua., în perioada 1973-1989. Se afirmă la CN de juniori (campion în 1972) și de seniori, unde cucerește de 6 ori titlul de campion

național. Performanțele sale internaționale le-a realizat la: JO de la Montreal (1976) . medalie de bronz (cu echipa); CM de la Buenos Aires (1977) medalie de argint (cu aceeași echipă valoroasă formată din D. Irimiciuc, I. Pop, C. Marin. Al. Nilca); CM de la Hamburg (1978) finalist, locul VI; CMU . Sofia (1977) . campion universitar cu echipa (D. Irimiciuc, C. Marin, I. Pop, I. Pantelimonescu), CMU . Mexic (1979) medalie de bronz (individual). Cu echipa .Steaua., la CCE de la Budapesta, obține medalia de bronz în 1978 și pe cea de aur în 1982 (Pop, Marin, Chiculiță, Păunescu). La JO de la Los Angeles (1984) . locul III, cu echipa. În perioada 1976-1982, participă (individual și cu echipa) la numeroase turnee și cupe tradiționale de prestigiu: (Cupa .Santelli. . Salerno . 1979 (echipe . locul III), Cupa .Carpați. . Brașov 1980, 1981, 1982 (individual I, echipe I și II), TI Sollingen . 1980 (individual III), Cupa .Wolodjowski. . Konin . 1980 (echipe IV), .Sabia moscovită. . Moscova 1982 (individual III), Cupa .Santelli. . Palermo 1982 (echipe II), Trofeul .Luxardo. . Padova 1982 (finalist) etc. Maestru internațional al sportului (1982), Maestru emerit al sportului (1994). A optat pentru meseria de antrenor la sabie, pe care o practică la Clubul .Tractorul . din Brașov și la lotul național de sabie. Din acest lot, echipa formată din Alin Lupeică, Vilmoș Szabo, Daniel Grigore și Dan Găureanu s-au situat pe locul IV la JO de la Barcelona (1992) și pe locul III la CM de la Atena (1994).

NICOLAU, GHEORGHE (1874-1945), n. în București. Unul dintre cei mai apreciați maeștri de scrimă de la începutul secolului al XX-lea. Absolvent al Academiei de Arme din Paris, cu o prezență foarte activă în sălile pariziene Hissar, Rouleau, Mérignac, Cercle d'Anjou etc. Reîntors în țară, predă lecții la Jockey-Club-ul bucureștean, împreună cu maestrul francez Auguste Emile Guyon (1912-1924). Printre scrimerii care au frecventat acest club, s-au numărat și câteva personalități ale timpului ca: generalul Leon Mavrocordat (primul președinte al FR de Scrimă), prințul Mihai Șutzu, Emil Lahovary, Gh. Crețianu, Dimitrie Brătianu, Nicolae Lahovary, George Manu, Alex.

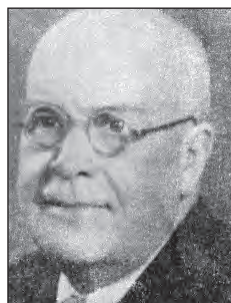
Marghiloman, G. Cantacuzino ș. a. Din anul 1924, va activa ca profesor de arme și la Institutul Militar de Educație Fizică, alăturându-i-se ulterior și maestrul francez, Simon Lachèvre.

NILCA, ALEXANDRU (1945), n. în Târgu Mureș. Primele noțiuni de scrimă și antrenamente le-a primit în orașul natal, de la prof. Andrei Kakucs. La Clubul .Steaua. și la lot s-a antrenat cu Ladislau Rohonyi și Dumitru Mustață. Pe plan intern, reușește să

surclaseze valorosul cvintet (Pop, Irimiciuc, Pantelimonescu, Marin, Mustață), situându-se de două ori pe locurile I la CR (1977 și 1978); pe plan internațional, se clasează (individual sau cu echipa) în primele trei locuri la mai multe competiții de categorie A, iar cu echipa reușește cinci mari performanțe, prin cucerirea medaliilor de bronz la CM de la Budapesta (1975) și la JO de la Montreal (1976), precum și a medaliei de argint la CM de la Buenos Aires (1977). De asemenea, în următorii 2 ani . tot cu echipa . se va menține în primele patru locuri ale CM de la Hamburg (1978) și ale CM de la Melbourne (1979). Individual, ocupă poziția a IV-a în Cupa Mondială, în urma rezultatelor realizate în anul 1978 la Hanovra (locul I), Varșovia (III), Budapesta (II). Este Maestru emerit al sportului din 1977. Antrenor de scrimă în Venezuela.

NOVAC, PAUL MIHAIL – vezi Personalități

OZORAY, LUDOVIC (1894-1983), n. în Sibiu. Maestru de arme, care a activat în sălile de scrimă din Sibiu (1911-1914). După primul război mondial, s-a transferat la Cluj (1923-1956), activând la cluburile .Universitatea. și .Haggibor.. Concomitent, a ajutat și la dezvoltarea secțiilor de scrimă de la Târgu Mureș și

Gheorgheni. Longevitatea sa sportivă (la 77 de ani lucra încă alături de .mai tinerii. Tiberiu Bartoș și Adalberth Gurath), i-au permis să formeze numeroase generații de scrimeri, printre care se numără și campioana mondială și vicecampioană olimpică Olga Orban-Szabo.

PANESCU, CONSTANTIN (1900-1979), n. în Doicești, jud. Gorj. Scrimer și antrenor de scrimă. Absolvent al Școlii Militare de Educație Fizică din București, a activat ca instructor tehnic la ONEF (1928-1929); după 2 ani de specializare în Franța

(Joinville-le-Pont, Paris) este angajat la ONEF, apoi la Clubul .Tinerimea., după încetarea din viață a maestrului francez Auguste Guyon (1931-1939). Printre scrimerii sălii s-au numărat: Horia C. Rosetti (mare animator al scrimii românești), dr. Fotino, N. Nenciulescu, dr. Mihailidi ș.a. În 1924, este angajat la Institutul Militar de Educație Fizică, institut în care se vor forma viitorii antrenori: Vasile Chelaru, Andrei Vâlcea, Nicolae Pufnei, Constantin Ciocârlie, Nicolae Nițu ș.a. În perioada 1945-1958, este angajat la CS .CCA. (.Steaua.), iar între 1959- 1962, la sala .ABSS. de la Stadionul Tineretului. A predat toate armele: floreta, sabia și spada, atât în secții, cât și la loturi unde era frecvent solicitat. Longeviva sa activitate ca antrenor i-a permis să lucreze cu diferite generații de scrimeri. A avut o contribuție deosebită la formarea de campioni (naționali și internaționali), dar și de antrenori de scrimă. În afara celor amintiți mai sus, a mai lucrat și format următorii scrimeri . antrenori: Constantin Niculae, Niculae Culcea, Constantin Stelian, Dumitru Mustață, Ștefan Tapalagă, Iosif Zilahy, Mihai Țiu, Cristian Costescu, Geta Sachelarie ș.a. În anul 1968, i s-a decernat titlul de Antrenor emerit. Este autorul manualului *Scrima modernă cu floreta, spada și sabia* (1935).

PASCU (ENE), ANA . vezi Personalități

PELEI ANDREEA (1975) n. în București. Economistă. Absolventă a Academiei de Științe Economice din București, facultatea Management. A început să practice scrima în anul 1984 cu antrenorea Maria Teodoru la Clubul Sportiv Steaua. Până în

anul 1996 s-a pregătit și cu antrenorii George Culcea, Mihai Țiu, Petru Kuki. La C.S. Oltchim (1996-2002) a continuat pregătirea cu Liviu Buzan și în perioada 2002-2007 s-a antrenat cu Emil Oancea și Alexandru Chiculiță. La lotul național s-a pregătit cu antrenorii Tudor Petruș, Romică Molea, Marius Florea, Hariton Bădescu, Florin Păunescu, Emil Oancea și Alexandru Chiculiță. Debutază în Campionatul național de juniori ocupând locul 3 (1993 și 1994). Apoi, în anul 2004 la CN de senioare cucerește titlul de vicecampioană națională la proba individuală și pe cel de campioană cu echipa ; în 2005 din nou iese campioană națională la individual dar și cu echipa, cu care cucerește și Cupa României. În 2006, continuă să-și mențină titlul de campioană națională cu echipa. Pe plan internațional, împreună cu echipa (C. Gheorghioaia și I. Covaliu) devine vicecampioană mondială în anul 2001 la Nimes, și în anul 2004 la Copenhaga, vicecampioană europeană. **A.P.** face parte din primul eșalon național de sabrere române, care a reușit să se afirme pe plan internațional. În anul 2002 a primit titlul de Maestră a Sportului. I s-a decernat diploma și medalia „Pentru Merit” clasa I.

PELLEGRINI, ANGELO (1913-1986), n. în Timișoara. Fiul reputatului Giuseppe Pellegrini, maestru de arme italian, stabilit în 1913 la Timișoara, unde a întemeiat primul .nucleu . de scrimă bănățean. A. P. continuă tradiția practicării armelor albe din

familia sa (unchiul său Virgilio preda scrima la Arad, iar fratele său, Adalbert, la Cluj), mai întâi ca sportiv, apoi ca antrenor. Participă în CN de floretă,

clasându-se, la mai multe ediții din perioada 1936-1953, în primele 3-4 locuri. Până în 1940, activează la Clubul .Tinerimea. din Timișoara, apoi la București la Clubul militar, la Clubul .Finanțe . bănci. (ulterior, Clubul .Progresul.), la IEFS și la .Arta.. Între anii 1956-1975 a predat și scrima scenică la .Institutul de Teatru și Cinematografie.. A făcut parte din generația de antrenori care au fost nevoiți să-și modeleze cunoștințele teoretice și maniera de lucru . de tip clasic . după normele impuse de modificările spectaculoase survenite în construcția armelor și a regulamentelor tehnice (electrificarea spadei și floretei). Activitatea sa laborioasă a dat scrimii numeroși și valoroși scrimeri, printre care: Ioana Dobrin, Maria Vicol, Ana Pascu, Eugenia Țărăngoiu, Glicheria Ștefănescu, Lidia Grib, Adriana Moroșan, Marina Stanca, Elena Bejan, Tudor Ilie, Tănase Mureșanu, Ștefan Tapalagă, Barbu Olănescu, Răzvan Dobrescu, Mircea Baia, Gică Matei, Cornel Pelmuș, Costică Stelian, Gheorghe Burlea, Gabriel Ursovi, Nicolae Bejan ș.a. În sala .Progresul. s-au antrenat și scrimeri mai vârstnici, participanți în CN cu rezultate excelente și care, adeseori, primeau lecții de la maestrul A. P. Printre aceștia se aflau: multiplul campion național Nicolae Marinescu (toate armele), Grigore Neculce (spadă), Ghiță Man (sabie), Mihai Savu (floreță și spadă), Costică Marinescu (floreță) ș.a. Aceștia au avut totodată o importantă contribuție în pregătirea tinerilor scrimeri amintiți mai sus. În cadrul loturilor (și nu numai), A. P. a dat numeroase lecții și altor scrimeri, proveniți din cluburile provinciale sau din București. A publicat cărțile *Scrima cu floreta* (1963) și *Sabia* (1974, în colaborare cu prof. Sorin Poenaru). Pentru activitatea sa prodigioasă, i s-a decernat, în 1968, titlul de Antrenor emerit.

PELLEGRINI, AMADEO ROMEO (1952-1997), n. în București. Antrenor de scrimă, care a continuat tradiția familiei sale. Fiul reputatului antrenor Angelo Pellegrini, a intrat în lumea scrimii relativ târziu, direct în postura de antrenor, fără a se remarca în competiții,

ca sportiv. Conlucrarea la sală cu tatăl său l-a ajutat substanțial pentru a deveni el însuși un tehnician valoros. Atât la secție, cât și la lot, a antrenat cu competență numeroși scrimeri, printre care: Felicia Truț, Florin Nicolae, Cornelia Chelaru, Carmen Leahu, Irina Drăghici, Cătălina Petrescu (campioni balcanici și câștigători ai mai multor concursuri internaționale); Romică Molea . vicecampion mondial de tineret (Stuttgart . 1986); Georgeta Beca . vicecampionă mondială cu echipa la CM de la Lausanne (1987), locul V (individual) la CMT Arnhem . Olanda (1985), campioană balcanică . individual și cu echipa; în cadrul lotului a dat lecții și viitoarelor campioane mondiale și olimpice: Laura Badea, Roxana Scarlat, Claudia Vanță, Mioara David ș.a. I s-a decernat în 1986 titlul de Antrenor emerit.

PELMUȘ, CORNEL (1933), n. în București. Profesor de educație fizică. Format la Clubul bancar .Progresul., ca floretist și sabrer, sub îndrumarea antrenorului Angelo Pellegrini, dar și a unor iluștri scrimeri ca M. Savu, Gh. Man, N. Marinescu, C. Marinescu ș.a. Multiplu campion național la floreță și sabie (juniori și seniori) în deceniul al cincilea; component al echipei naționale de sabie. Un stilist al sabiei moderne. Fost profesor-antrenor la ȘS din București, apoi profesor de cultură fizică medicală la Spitalul de Urgență din București.

PETRUȘ, TUDOR-ANDREI (1949), n. în Cluj. Profesor de educație fizică, absolvent IEFS București, promoția 1971. Scrima.floretist. Mastru al sportului din 1976. A practicat scrima la cluburile ANEF, cu antrenorii Jacques Istrate și Vasile Chelaru (1963-1975) și

la .Steaua., cu antrenorii Vasile Chelaru și Iosif Zilahy (1976-1980). Palmaresul său este asociat cu al echipei Clubului .Steaua., care a cucerit titlul de campioană națională în perioada 1976-1980, medalia de bronz la CE din 1978; cu echipa națională se clasează în finală pe locul V la JO de la Moscova

(1980). T. A. P. confirmă regula, conform căreia antrenorii cei mai buni nu sunt întotdeauna mari performeri. În 1981, este angajat ca antrenor la Clubul „Steaua”, iar în 1982 și la lotul feminin de floretă, inițial ca secund al antrenorului Ștefan Haukler. Din 1986, devine antrenor principal la această probă. Readucerea floretei feminine în elita mondială a scrimei se datorează, în mare măsură, bunei colaborări a celor doi antrenori. În perioada 1986-1990, este antrenor secund la lotul național de floretă feminin (antrenor principal Ștefan Ardeleanu), iar din 1990-2000, antrenor principal. În această perioadă, responsabilitatea față de evoluția floretistelor noastre pe plan mondial a revenit, în exclusivitate, lui T. A. P. Activitatea sa de antrenor este reflectată în rezultatele remarcabile obținute de floretistele române în marile competiții. Ne vom referi numai la JO, CM, CE, CMT, JMU (individual și pe echipe). JO: Los Angeles . 1984, locul II (echipe); Barcelona . 1992, locul III (echipe); Atlanta . 1996, locul II (echipe) și locul I Laura Badea. CM: Lausanne . 1987, locul II (echipe) și locul I Elisabeta Tufan; Budapesta . 1991, locul II Claudia Vanță; Essen . 1993, locul II (echipe); Atena . 1994, locul I (echipe: E. Tufan, R. Szabo, Cl. Vanță, L. Badea, R. Dumitrescu) și locul I . Reka Szabo; Haga . 1995, locul II (echipe) și locul I . Laura Badea; Cape Town . 1997, locul II (echipe). CE: Linz . 1993, locul III Laura Badea; Krakovia . 1994, locul II Laura Badea; Kesthely (Ungaria) locul I . Reka Szabo; Limoges . 1996, locul I Laura Badea; Gdansk . 1997, locul I Laura Badea, locul II Roxana Scarlat, locul III Monica Weber. CMT: Budapesta . 1983, locul III Elisabeta Tufan; Leningrad . 1985, locul III Elisabeta Tufan; Arnhem (Olanda) locul II Reka Szabo; Stuttgart . 1986, locul I Reka Szabo; Paris . 1995, locul III Roxana Scarlat. JMU: Edmonton (Canada) . 1983, locul II (echipe), locul I Elisabeta Tufan, locul II Rozalia Husti-Oros; Fukuoka (Japonia) . 1995, locul III Reka Szabo. Pentru rezultatele deosebite realizate ca antrenor, i s-a acordat în 1987 distincția de Antrenor emerit. De asemenea, din partea MTS i s-a mai acordat, în 1994 și 1995, „Premiul internațional pentru sport”, iar din partea COR „Trofeul Fair Play”.

PODEANU, DAN (1952) n. în Poiana Mare jud. Mehedinți. Absolvent al ANFS București. Profesor de Educație Fizică și Sport – specializare Scrimă. A început să practice scrima (spada) în anul 1964 cu antrenorul Paul Ghinju la Craiova. Ca sportiv, a fost legitimat la : Electroputere Craiova în anii 1964-1970, 1973-1974; Steaua București în perioada 1970-1972; Farul Constanța (1975-1979). A realizat 2 titluri de campion la juniori și unul la seniori. A fost selecționat de 6 ori în echipa națională de spadă juniori și de 2 ori la lotul de seniori. Ca antrenor, a activat la CSS „Olimpia” Craiova (1982-1995) și la L.P.S. „Petrache Trișcu” din 1995 până în prezent. A promovat la loturile naționale de juniori 12 sportivi și la cele de seniori 8 sportivi. De-a lungul activității sale a obținut cu elevii săi 62 de titluri de campioni naționali la spadă. În perioada 1995-2001 a lucrat ca antrenor la Centrul Național Olimpic pentru Juniori iar din 2001 lucrează la același Centru având responsabilitatea pregătirii spadasiinelor cu care a obținut rezultate remarcabile Astfel, la C.M. Cadeți din anul 2001 de la Gdansk sportiva Brânză Ana Maria cucerește titlul de campioană mondială, iar echipa de junioare (Brânză A-M, Măceșeanu I., Iordăchioiu L.), medalia de argint. În 2002 la C.M. de juniori de la Kemer (Turcia), Brânză Ana Maria din nou cucerește titlul de campioană mondială de junioare, iar la CE de la Porec echipa (Brânză A-M, Iordăchioiu L., Iordăchioiu M și Puiu O.) se clasează pe locul III. În același an, 2002, Brânză Ana Maria cucerește medalia de bronz la CM de senioare de la Lisabona. În anul 2003 la CE de junioare de la Porec (Slovenia), Brânză Ana Maria cucerește titlul individual de campioană europeană de junioare, apoi și cu echipa (Brânză A-M., Iordăchioiu L., Iordăchioiu M., Puiu O.) obține aceeași performanță. În anul 2004 se obține numai locul I: la CM de juniori de la Plodviv (Bulgaria), și la CE de juniori de la Porec, Brânză Ana-Maria locul I, la fel și echipa (Brânză A-M., Iordăchioiu L., Iordăchioiu M., Puiu O.). În anul 2005 la CE de seniori de la Zalaegerszeg (Ungaria) Măceșeanu Iuliana cucerește

medalia de bronz. La CE seniori din anul 2006 de la Izmir(Turcia), Băcioiu Anca cucerește și ea medalia de bronz, iar echipa (Brânză A-M., Măceșanu I., Băcioiu A., Iordăchioiu L.) pe cea de aur. În urma rezultatelor remarcabile obținute în cariera sa, antrenorul Dan Podeanu a primit în anul 2002 titlul de Antrenor Emerit, și distincția de Cetățean de Onoare al orașului Craiova.

POENARU RADU SORIN

(1938) n. în Câmpina - Prahova, absolvent IEFS promoția 1964, profesor de educație fizică și antrenor de scrimă. Ca scrimer (florețist) a realizat, în ordine cronologică, următoarele performanțe: campion național de juniori (1956); campion

național cu echipa Steaua de 7 ori în perioada 1957-1963; finalist la C.M.T. (1961) și la JMU (1961); component al echipei naționale (1957-1963). Maestru al sportului (1964), Maestru emerit al sportului (1965). Din 1970 – antrenor de scrimă la clubul Steaua; În 1971-1973 antrenor la Centrul de copii și juniori FRS; antrenor la secția de scrimă a Clubul Universitar București. Obține rezultate deosebite cu elevii săi în diferite competiții interne și internaționale. În 1973 inițiază un curs de bază la scrimă în IEFS, când este și angajat ca asistent la Catedra de specialitate. Din 1974 până în prezent (2007) a parcurs toată filiera de grade didactice (asistent, lector, conferențiar, profesor). Din anul 2000 deține funcția de prorector în cadrul ANEFS cu responsabilități în activitatea de cercetare științifică și probleme sociale, iar din anul 2001 susține teza de doctorat devenind „doctor în domeniul educației fizice și sportului” Desfășoară o remarcabilă activitate pe mai multe planuri, atât în Laboratorul de Cercetări Interdisciplinare ANEFS, cât și prin susținerea a numeroase comunicări științifice la diferite sesiuni. A publicat 5 lucrări în anii 1979, 1984, 2001, 2002. A deținut și deține numeroase funcții atât în cadrul FR Scrimă (membru în Biroul federal, arbitru internațional categ. B), cât și la ANEFS (președintele Clubului Universitar, președintele Consiliului Științific și al Comisiei de

acordarea burselor studențești, președinte IOD-ANEFS. Din anul 1991 devine antrenor emerit. Pentru întreaga sa activitate (ca sportiv, antrenor, cadru didactic etc.), **P.R.S.** a primit numeroase distincții precum : medalia „Meritul militar” cl. II (1968), „Meritul sportiv” cl. II (1969), „Diplomă de onoare” de la FR Scrimă (1974), „Diploma de onoare” C.I.O (1990 și 2000), „Diplomă de excelență” de la MTS, „Meritul sportiv” cl. II (2004) pentru întreaga activitate în domeniul sportului.

PONGRATZ, ANTON (1948-

2009), n. în Târgu Mureș. Medic stomatolog. Scrimer. spadasin. Secretele spadei și le-a însușit sub îndrumarea profesorului-antrenor Andrei Kakucs din Târgu Mureș. Talentul, sânguința, modestia și tenacitatea au fost calitățile

care l-au caracterizat de-a lungul celor aproape două decenii de activitate competițională. Între 1965-1968, se clasează constant în fruntea clasamentului CN de juniori; de 6 ori câștigător al CR (1968, 1969, 1971, 1975, 1977, 1980), dublu campion național (1967 și 1973). Apogeul carierei sale de spadasin îl atinge în 1967, când cucerește titlurile de campion național (juniori și seniori), dar mai ales pe cel de campion mondial la CM de tineret de la Teheran. Devine campion balcanic în 1969 la Zagreb. La JO de la München (1972), este finalist (locul IV), iar la CM de la Grenoble (1974) cucerește medalia de bronz. Tot bronz obține și la TI de la Budapesta (1975). Participă cu succes la numeroase competiții internaționale (individual și cu echipa), printre care Memorialul .Mihai Savu. . București (1969-1975), TI . Innsbruck (1974), TI . Budapesta (1974) și tradiționala Cupă .Monal. . Paris (1976) la care a luat parte un număr record de participanți . 323! Pentru rezultatele obținute, precum și pentru meritele sale deosebite, i s-a conferit în 1968 titlul de Maestru emerit al sportului. Profesia de medic nu la îndepărtat de scrimă, A. Pongratz rămânând un fidel susținător al celor care practică scrima în orașul său natal.

POPA, IOAN (1953), n. în București. Ofițer MAPN, antrenor de scrimă (spadă). A început să practice scrima la Clubul „Triumf” București, cu profesorul- antrenor Ioan Halmagyi (1969-1972), apoi la Clubul „Steaua”, cu antrenorul Constantin Stelian (1972-

1984). Pe plan intern, performanțele sale sunt: campion național (spadă) în anii 1976, 1977, 1979, vicecampion național, în 1975. Cu echipa, a realizat 12 titluri de campion național, în perioada 1972-1984. Pe plan internațional, s-a remarcat deopotrivă la individual și cu echipa. La JO de la Montreal (1976), locul VI (cu echipa), la JO de la Moscova (1980), finalist . locul VI (individual) și IV cu echipa; locul I la JMU de la Sofia (1977) și București (1981) și locul III la Mexic (1979); la CCE de la Heidennheim: locul I (1980), locul II (1979) și locul III (1981); la JB, campion balcanic (individual) în 1972 și de 3 ori cu echipa (1972, 1973, 1975). Se numără printre puținii antrenori de spadă, care lucrează și cu spadă. Simona Iluți, antrenată de el . a cucerit medalii de bronz la CM (cadeți) de la Denver (USA), în 1993 și la CM (juniori) din Mexico, în 1994. De asemenea, cu echipa feminină de spadă a Clubului „Steaua”, a reușit să obțină titlurile de campion național în anii 1993, 1995, 1997. Echipa masculină de tineret (spadă) a cucerit locurile I în anii 1994, 1995, 1996, 1997, iar la individual, elevul său A. Pavel s-a clasat pe locul I la CN (seniori) în 1995, 1996, 1997. Este Maestru al sportului din 1973 și Maestru emerit al sportului din 1982.

POPA, MIHAI (1957), n. în București. A fost inițiat și pregătit la spadă, în cadrul Clubului „Steaua”, de antrenorii Nicolae Marinescu-jr. (1974-1976) și Constantin Stelian (1976-1996). Dintre performanțele realizate pe plan intern: campion național .

tineret (1977) și seniori (1984, 1988, 1990), vicecampion în 1980; cu echipa „Steaua” campion de 17 ori (1977-1988 și 1990-1995) și vicecampion (1989, 1996). De 7 ori câștigător al CR (individual și cu echipa). În ce privește palmaresul internațional (selectat): campion balcanic (1981) și câștigător a CI de la București (1976, 1979), din Olanda (1991); campion al CI de la Moscova (1975), CI din Germania (1978, 1979), CCE . 1980, JB și JMU (1981), „Armatele prietene” de la Leningrad (1982); medaliat cu argint la CI de la Jena (1977), CB (1978), CI din Bulgaria (1989) (individual); JB (1977, 1978), CCE (1981, 1985), CI din Germania (1983, 1986); bronz la JMU din Mexic (1979). Maestru al sportului din 1982, Maestru emerit al sportului din 1987. M. P. a devenit o celebritate în lumea mirifică a jucăriilor mecanice și electrice pe care le confecționează, dovedind un mare talent și în acest domeniu.

POPESCU DUMITRU (1943) n. în com. Beciu jud. Teleorman. Absolvent ANEFS București, Profesor de Educație fizică și Sport cu specializare Scrimă. Pregătirea sa a fost completată cu cursuri de perfecționare de specialitate. A început să practice scrima în

anul 1959, sub îndrumarea spadasiului Raul Dristoreanu, un adept al stilului clasic. Apoi a continuat pregătirea la C.S. Universitatea București (1960-1964) cu antrenorul Cornel Georgescu (un alt mare stilist). La Craiova la C.S. Electroputere (1964 – 1975) a lucrat sub îndrumarea regretatului antrenor Paul Ghinju. Ca antrenor, a lucrat în perioada 1965-1966 la C.S. Electroputere Craiova; în perioada 1975-1989 la C.S.S. Olimpia Craiova; antrenor național al Marocului (1991-1993) și la L.P.S „Petrache Trișcu” Craiova (1995-2006). La loturile naționale de juniori a promovat 28 de sportivi și 6 la seniori, cucerind cu elevii săi 48 de titluri de campioni naționali. Antrenor la lotul de spadă juniori (1979-1980) și la lotul de seniori cu care reușește la JMU din anul 1981 de la București un

meritoriu loc I cu echipa, iar spadasiul Mikloș Bodoczi locul II. În calitate de antrenor al echipei naționale a Marocului obține cu echipa sa Medalia „Cupa Africii” În perioada 1995-2007 funcționează ca antrenor la Clubul Olimpic de Spadă . Printre cei mai destoinici elevi ai săi se numără Loredana Iordăchioiu ,vicecampionă cu echipa la CMJ de la Gdansk (2001) și locul III la CMJ de la Plovdiv (2004); medaliată cu bronz la CEJ din 2002 de la Conegliano (Italia), vicecampionă europeană de juniori la individuale și campionă europeană de juniori cu echipa la C:E: de juniori din 2003 de la Porec (Slovenia); Alexandru Nysztor este medaliat cu bronz la CM de Cadeți de la Tournai (Belgia) din 1996 și tot bronz la C.M.J. de la Keszthely (Ungaria) din 1999; Robert Rigo vicecampion la CEJ de la Bratislava (Slovacia) din 1998; Cosmin Kortyan este vicecampion la C.M. de Cadeți de la Plovdiv (Bulgaria) din anul 2004. **D.P.** este antrenor emerit din anul 1990 și arbitru internațional practicând timp îndelungat această activitate. Între anii 1992-1996 deține postul de director DJTS Dolj. Pentru activitatea depusă a fost distins cu Ordinul „Meritul Sportiv” cl. II-a.

POPESCU, ION (1893-1973), n. în București. Polisportiv (atlet, rugbyst, scrimer) și antrenor de scrimă. Cunoscut și apreciat în lumea scrimei pentru jovialitatea, optimismul și talentul său de animator al sportului cu armele albe. Pregătirea sa în scrimă a fost de bună calitate, fiind absolvent al cursurilor de scrimă predate de maestrul Simon Lachèvre de la Școala Militară de Educație Fizică.. A inițiat și format numeroși scrimeri, atât la Cercul Militar. (1925-1940), cât și la sala Metropola. de la Societatea de gaz și electricitate . (1932-1961). Încearcă să democratizeze. scrima de la Metropola., atrăgând și antrenând copii de origine modestă. Unul dintre aceștia a fost și campionul de spadă, Cornel Georgescu, un stilist al armei respective. În perioada 1955-1958, consolidează prin prezența sa (făcând naveta), secția de scrimă Flacăra. Ploiești. Dintre elevii săi ploieșteni, amintim câteva nume de prestigiu în scrima românească: Cecilia Neagu, Sorin Poenaru, Octavian Vintilă, Gheorghe Lăudoiu, Constantin

Paisie, Ștefan Moldanschi, Gheorghe Cristoff, George Isopescu, Alexandru Pascu, Mira Crăciunescu, Mihai Bănică, Paul Filip, Dan Popescu, Adrian Crăițaru, Cristian Georgescu ș.a. În perioada 1961-1964, maestru I. P. pune bazele secției de scrimă de la Farul. Constanța, care funcționează și în prezent.

POP, IOAN (1954), n. în Cluj. Licențiat în filozofie. Scrimer . sabrer. A început să practice scrima la CSM Cluj, cu antrenorul Ladislau Rohony; la Clubul Steaua. și la lotul național de sabie a mai lucrat cu antrenorii D. Mustață, Al. Nilca, C. Nicolae. Pe plan intern, deține titlul de campion național de tineret (1974), de campion național de seniori (1974, 1980) și de câștigător al CR (1976, 1981). Participarea sa la competițiile internaționale începe cu rezultate promițătoare: campion balcanic (1972, 1973) și câștigător al TI de la București și Jena (1973); campion mondial de tineret la CMT de la Istanbul (1974). La CM de la Budapesta (1975) obține medalia de bronz cu echipa. La JO de la Montreal (1976), reușește să se claseze (individual) pe un valoros loc IV (în compania unor monștri sacri. ai sabiei mondiale), iar cu echipa pe locul III. La CM de la Buenos Aires (1977) . cu echipa formată din D. Irimiciuc, C. Marin, M. Mustață, I. Pantelimonescu . cucerește titlul de vicecampion mondial. Tot cu echipa, la CM de la Hamburg (1978) și la CM de la Melbourne (1979) se clasează pe locul IV. Același loc IV îl va avea și la JO de la Los Angeles (1984), la individual, iar cu echipa, medalie de bronz. În 1976, i se conferă titlul de Maestru emerit al sportului. După un stagiul de 4 ani (1990-1994) la FR de Scrimă ca secretar general adjunct, se dedică muncii de antrenor, contribuind la succesul sabrerului Alin Lupeică (medalie de bronz la CMJ . Denver, 1993) și echipei de sabie la CM Atena, 1994 (medalie de bronz). Lucrează ca antrenor de scrimă în Tunisia, din anul 1995. Activează ca Director tehnic la Federația Internațională de Scrimă (FIE), din anul 1997.

PUFNEI, NICOLAE (1922-1983), n. în Dumești, jud. Iași. Sabrer, absolvent al Institutului Militar de Educație Fizică . specializare scrimă, promoția 1946. Elev al maestrului Constantin Panescu. După ce lucrează, ca antrenor, în mai multe săli din București, printre care și .CCA. (.Steaua.), pleacă la Iași (1965) unde se și stabilește. Descoperă și-l formează pe unul dintre cei mai importanți sabrieri români, Dan Irimiciuc, ale cărui performanțe acoperă o mare arie de titluri și medalii naționale și internaționale: multiplu campion național și internațional, campion mondial de tineret (1969), finalist . locul IV . la CM din 1971 și 1974, medalie de aur (cu echipa) la JMU din 1977 de la Sofia etc. Pentru succesele realizate de elevii săi, maestrului de arme N. P. i s-a decernat, în anul 1969, distincția de Antrenor emerit.

PIUIU LAVINIA OANA (1985) n. în Craiova. Studentă la Institutul de Educație Fizică și Sport și la Universitatea Spiru Haret, specializare Psihologie. A început să practice scrima la vârsta de 11 ani cu Tomescu Gabriela la Liceul cu program sportiv „Petrașcu Trișcu” din Craiova, iar la lotul olimpic de spadă feminină, s-a pregătit cu antrenorii Dan Podeanu, Nicu Mihăilescu și Cornel Milan. La CN de junioare a avut o prezență constantă în primele trei locuri în intervalul 2001 – 2005 atât la probele individuale, cât și pe echipe. S-a impus și la alte competiții interne ca: Superligă, Cupele Federației și Cupele României, fapt care a propulsat-o și în competiții internaționale. După un start modest în anul 2001 locul VII obținut la CE de juniori de la Keshtey (Ungaria), ocupă un meritoriu loc I la CE juniori pe echipe de la Porec (Slovenia), împreună cu Brânză A.-M., Iordăchioiu L. și Iordăchioiu M. La CM pe echipe din 2004 de la Plovdiv (Bulgaria), se clasează cu echipa (Brânză A.-M., Iordăchioiu L., Aklexandru S.) pe locul III; la CB pe echipe din anul 2004 de la București cucerește medalia de aur, primind și titlul de campioane balcanice. Tinerețea și strădaniile sale o recomandă împreună cu pleiada

de spadasine de la Craiova ca o speranță a scrimei feminine românești.

ROHONY, LADISLAU (1938-1983), n. în Cluj. Profesor de educație fizică și sport, absolvent ICF, promoția 1962. Sabrer, care a avut perioada de strălucire sportivă în anii .60. Făcea parte din pușinii sabrieri-stiliști, care știau să mânuiască sabia cu eleganță, dar și cu fermitate, cu artă și măiestrie sportivă. Particularitatea stilului său se explică și prin faptul că a fost elevul lui Tiberiu Bartoș, un alt mare stilist, și al impetuosului Adalbert Pellegrini (ambii antrenori clujeni). La rândul său, va forma alți ași ai sabiei ca: Ioan Pop, fost campion mondial de tineret (Istanbul . 1974) și locul IV la JO (Montreal . 1976) etc., brașovenii Vilmoș Szabo . de mai multe ori campion național și internațional și Șerban Vlad (viitorul antrenor al multiplei campioane olimpice, mondiale și europene, Reka Lazăr-Szabo) ș.a. În anul 1962, i-a fost decernat titlul de Maestru al sportului. FR de Scrimă, în colaborare cu soția sa, Laura Rohonyi, organizează anual .Memorialul Ladislau Rohonyi., competiție internațională de sabie de categorie A (Grand Prix FIE).

SACHELARIE (PURICE) GEORGETA (1928) n. în Dorohoi jud. Botoșani. De profesie arhitect. Scrima a practicat-o sub îndrumarea a doi prestigioși antrenori, Constantin Panescu și Andrei Vâlcea la clubul sportiv Steaua București. În anul 1962 își dispută titlul de campioană națională cu Olga Szabo și Maria Vicol. Apreciată, pentru tenacitatea, combativitatea și perseverența sa, G.S. este selecționată în lotul național fapt pentru care participă la mai multe competiții internaționale. Astfel, în 1960 la J.O. de la Roma împreună cu echipa reușește să se claseze pe un modest dar încurajator loc V. În anul următor, în 1961 la C.M. de la Torino cucerește (tot cu echipa) medalia de bronz, iar în 1963 la T.Ț.S. de la Leningrad (Petersburg) se clasează (cu echipa) pe locul I. Pe linie de club, participă la C.I. al Armatelor Prietene de la Budapesta unde cucerește medalia de argint (individual). A obținut carnetul de arbitru internațional, dar nu a prea avut ocazii să-l folosească, retrăgându-se din viața competițională. A continuat

să activeze în lumea scrimei străduindu-se să înființeze o Fundație, care, din păcate, nu a funcționat. Scrima românească modernă cunoaște regulile de arbitraj datorită traducerii din limba franceză de către G.S. a sofisticatului Regulament de Scrimă.

SAVU, MIHAIL - vezi Personalități

SEPESCHY, IOSIF ȘTEFAN (1946), n. în Satu Mare. Spadasin. Profesor de educație fizică și absolvent al Institutului Economic de Marketing (Germania); antrenor de scrimă și director executiv la diferite firme (manager comerț exterior și marketing internațional). În țară, debutează ca sportiv la Clubul .Olimpia. Satu Mare, de unde se transferă la CSA .Steaua. (1964-1970). Cucerește titlul de campion național juniori în 1966, pe cel de campion balcanic în 1968, locul I la turneul din Cuba (1967) și la cel din Polonia (1968); de 5 ori campion național cu echipa .Steaua.. În Germania continuă activitatea de scrimă la Heidenheimer Sport-Bund (Marie) din 1972. Se remarcă la diferite competiții interne și internaționale, ca de exemplu: locul IV la Cupa .Berna. (1972), locul III la TI Berlin (1973), locul I (cu echipa) la CM de la Göteborg (1973). Este decorat cu .Silberne Lorbeerblatt. (cea mai înaltă distincție pentru sport în Germania) pentru activitatea sportivă și politica sportului. Reușește să realizeze rezultate foarte bune și ca antrenor. Echipa sa de floretă (junioare) cucerește titlul de campioană națională (1981, 1982, 1983), floretista M. Radeke devenind vicecampioană mondială de junioare în 1980; echipa de spadă juniori devine campioană națională în 1981-1983, iar cea de seniori în 1982. În 1994 este ales președinte al Centrului de Scrimă din Heidenheim; membru al Academiei de Scrimă din Germania și membru al Academiei Internaționale de Arme. A participat și la competiții .Olds boys., devenind vicecampion național (1986) și campion național (1987) la spadă în Germania. Relația sa cu FR de Scrimă este permanentă și eficientă. Ultima ediție a competiției de Grand Prix de la București (2001) a beneficiat de un aport substanțial din partea firmei unde este director executiv.

SIRITEANU ALEXANDRU (1984) n. în Iași. Profesor de educație fizică și antrenor de scrimă, absolvent al Facultății de Sport din Iași, promoția 2008. A început să practice scrima (sabia) cu antrenorul Iulian Bițucă la CSS Iași (1994-1997), a continuat la CSM Iași și apoi la CSA Steaua București (din 2005). La lotul național a lucrat cu antrenorii: Alexandru Chiculiță, Mihai Oriță, Emilian Nuță și Marius Florea. Dintre rezultatele realizate la competițiile interne importante sunt de menționat: locurile I și II la CN de juniori (individual și cu echipa CSM Iași) în anii 2001 și 2004; locul III la CN seniori individual în anul 2000 și cu echipa CSM Iași în anul 2004, iar cu echipa Steaua București – la același campionat - se situează pe locul II în anii 2005 și 2006. Cucerește (cu echipa) de două ori medalii de argint la Cupa României în anii 2005 și 2006. Pe plan internațional, se clasează, împreună cu echipa, pe locul III la CE (seniori) din 2005 de la Zalaegerszeg (Ungaria). A mai participat și la alte competiții de amploare ca de ex. CM de juniori din 2004 de la Plodviv (Bulgaria) unde s-a clasat (cu echipa) pe locul IV, apoi în 2005 la CM Militar cucerind medalii de argint, individual și cu echipa, iar în 2006 la CM militar, realizează o medalie de argint la individual și o medalie de aur cu echipa. La Jocurile Olimpice, Londra 2012 a obținut medalia de argint în proba pe echipe. Decorat cu Ordinul Meritul Sportiv clasa a II-a.

STAHL CRISTINA (1978) n. în București. Absolventă a U.P.B. (Universitatea Politehnică București). A început să practice scrima (floreta) la vârsta de 8 ani având-o ca antrenoare pe mama sa, Ecaterina Stahl, campioană mondială la floretă (Rotterdam -1965 și Moscova -1966) și câștigătoare a numeroase medalii (individual și cu echipa) la

olimpiade și alte prestigioase competiții internaționale de scrimă. C.S. s-a mai antrenat la clubul Steaua cu Tudor Petruș, Petre Ducu și Florin Gheorghe, iar la clubul BNR cu George Oancea. Aceiași antrenori au pregătit-o și la lot la care s-au adăugat Romică Molea și Mugur Codreanu. C.S. a obținut primele sale rezultate mai importante (campionă) la C.N.J în anii 1997 și 1998 și, în 2004 (cu echipa). Vicecampionă națională în edițiile din 1999, 2001, 2004, 2005 și campioană națională în 2006. Cucerește Cupa României în anul 2004 și locul 2 în 2006. Participă la numeroase competiții internaționale cu rezultate fluctuante : la C.M.J. (1998) locul 8; la C.B. (1998) locul 1; la C.M. (2002 și 2003) locul 3; în 2004, locul 2, în 2005. locul 3; în 2006, locul 2 (toate cu echipa); la C.E. din 2002, locul 3; în 2004, locul 1; în 2005, locul 3; în 2006, locul 2 (toate cu echipa); la C.M. Militare din 2002 locul 3 (cu ech.) și în 2004 locul 3 ind. și locul 2 cu ech.; în 2005 locul 5 (ind. și cu ech.), în 2006 locul 3 ind., iar cu echipa locul 1. În anul preolimpic 2007 cucerește G.P. de la Budapesta și 4 medalii de bronz la: G.P. Marsilia (ind și ech.), G.P. - Seul (ind), Cupa Mondială - Cairo (ind), iar în anul 2008 câștigă G.P. la St. Petersburg. Cu aceste rezultate reușește să realizeze baremul stabilit de FIE pentru calificare la J.O. din 2008. Participarea sa la J.O.-Beijing soldată cu locul 18 a constituit pentru federație și nu numai, o mare dezamăgire.

STAHL (IENC SIC), ECATERINA (1946-2010), n. în Satu Mare. Profesoară de educație fizică, absolventă ICF, promoția 1968. Elevă a reputatului antrenor emerit Alexandru Csipler de la ȘS (1960-1962) și Clubul .Unio. (1962-1964) din Satu Mare. La

Clubul .Steaua. și la lot a lucrat cu antrenorul emerit Andrei Vâlcea (1964-1980), apoi cu antrenorul Iuditha Haukler (1980-1984) la Satu Mare. În competiții debutează în 1960. În calitate de componentă a Clubului .Steaua., cucerește, cu echipa, de 5 ori CR. Pe plan internațional, primul

rezultat răsunător a fost cel de campioană mondială de tineret, din 1965, de la Rotterdam (secondată de colega sa, Ileana Gyulai-Ieney). În același an (1965) este finalistă (locul V) la CM de la Paris și cucerește medalia de argint (cu echipa) la CMU Budapesta. La CM de la Moscova (1966) se clasează pe locul III (ex aequo cu G. Gorohova și I. Bobiș). În 1967 la CM de la Montreal (cu echipa), obține medalia de bronz. Tot bronz obține cu echipa și la JO din Mexic (1968), iar la CI . Budapesta (același an) tot cu echipa, medalia de argint și pe cea de aur la CCE Torino (cu echipa .Steaua.). Devine vicecampionă mondială de tineret (individual și pe echipe) la CM de tineret Torino (1970). La JO de la München (1972), echipa din care făcea parte s-a clasat pe locul III. Cu echipa .Steaua., după trei ediții câștigate consecutiv (1970, 1971, 1972) cucerește trofeul definitiv al CCE . Torino (1973). Campioană (cu echipa: M. Chezan, V. Draga, S. Ardeleanu) la JMU . Moscova (1973). Campioană mondială (individual) și medalie de bronz (cu echipa) la CM de la Budapesta (1975). La CM de la Buenos Aires (1977), cu echipa cucerește bronzul, iar la individual, finalistă (locul IV). A mai participat la numeroase alte competiții internaționale (turnee, cupe tradiționale etc.) la care, constant, s-a menținut în topul câștigătoarelor sau al primelor trei. Anul 1980 înseamnă cântecul lebedei pentru cariera sa competițională, pe care o încheie cu rezultate excelente: medalii de aur la TI de la Leipzig și Göppingen și finalistă (locul IV) la JO de la Moscova. A fost a cincea ediție de JO la care a participat! Pentru meritele sale deosebite i s-a decernat titlul de Maestru al sportului în 1966 și cel de Maestru emerit al sportului în 1970. După anul 1980 s-a consacrat familiei (soț și două fete) și profesiei de antrenor. Conform tradiției sătmărene, s-a reîntors în orașul natal și practică, cu succes, meseria de antrenor. Printre numeroasele sale eleve se află și Rita König (Germania), care este campioană mondială de tineret (1995), iar fiica sa, Cristina Stahl . finalistă CM cadeți în 1995 și 1996. Arbitru internațional. În anul 2000, i s-a decernat Crucea națională . Serviciul Credincios. clasa a III-a.

STANCA MARINA (1946) n. în București. A început să practice scrima (floreți) la vârsta de 12 ani, la Clubul Progresul cu maestrul Angello Pellegrini. A cucerit primul titlu de campioană la juniori în anul 1964, apoi în 1966. La campionatul senioarelor s-a clasat pe locul 4 (1964) și apoi pe locul 3 în 1966. Participarea sa la C.M. de la Paris în 1965 a fost de bun augur, deoarece a cucerit, împreună cu echipa (O. Szabo, I. Gyulai, E. Stahl, M. Vicol, A. Pascu) titlul de vicecampioană mondială. Amintirea cea mai vie care ne leagă de **M.S.** este tragicul eveniment din 1977, când în urma cutremurului a fost prinsă sub dărâmturile blocului Scala (unde locuia împreună cu familia) suportând cu stoicism mai multe zile situația infernală în care se afla. A fost singura supraviețuitoare din familie, s-a recăsătorit, a născut 2 copii, a studiat medicina devenind medic stomatolog și s-a stabilit cu familia în Germania.

STELIAN, CONSTANTIN (1934-2010), n. în Chișinău, azi în Republica Moldova. Stabilit din copilărie în București. Scrima floretist și spadassin. A fost pregătit de antrenorii Angello Pellegrini și Constantin Panescu, dar a beneficiat și de îndrumarea celor mai buni scrimeri, ca N. 1053 *Scrimă* Marinescu, G. Neculce, C. Georgescu ș.a. Multiplu campion național de spadă (1958, 1960, 1961, 1963); antrenor al echipei reprezentative de spadă și al Clubului .Steaua., câștigătoare a Cupei Europei în 1980, vicecampioană europeană în 1977 și 1981 și medaliată cu bronz în 1982 (toate la Heidenheim). De asemenea, a contribuit la obținerea rezultatelor de prestigiu ale unor spadasi ca A. Pongratz, I. Popa, M. Popa, O. Zidaru, L. Angelescu ș.a., atât în întrecerile individuale, cât și pe echipe. Dintre acestea amintim: locul IV la JO de la Moscova (1980), locul V la CM de la Buenos Aires (1977), locul I la CM de tineret de la Sofia (1977) și București (1981) și medalie de bronz la Mexico (1979).

SZABO (ORBAN), OLGA (1938), n. în Cluj. Profesoară de limbă franceză, scrimeră . floretistă. Inițial, a fost eleva venerabilului antrenor clujean Ludovic Ozoray. Considerată copilul precoce al scrimei anilor .50, a debutat în 1954 la CN (juniori) cucerind locul I, după care au mai urmat încă 3 titluri (1955, 1956, 1958), urmate de 7 titluri de campioană națională de seniori (1955, 1958, 1959, 1961, 1962, 1965, 1969). Pe plan internațional, în cele două decenii de activitate competițională . individual și cu echipa . O. S. a realizat un palmares remarcabil. Vicecampioană olimpică la JO de la Melbourne (1956), campioană mondială la Buenos Aires (1962), de două ori vicecampioană mondială (individual și cu echipa) la CM de la Paris (1965), medalie de bronz (echipa) și locul IV (individual) la JO din Mexic (1968), campioană mondială (cu echipa) la CM de la Havana (1969), medaliată cu bronz la CM de la Torino (1961) și, tot cu bronz, dar cu echipa, la CM de la Montreal (1967); vicecampioană la CM de juniori de la Paris (1959), finalistă (locul V) la JO de la Roma (1960), campioană și vicecampioană (cu echipa) la JMU de la Sofia (1961), finalistă (locul IV) la CM de la Gdansk (1963), medaliată cu bronz (individual) și cu argint (echipa) la CM de la Ankara (1970), campioană balcanică (individual și cu echipa) la Zagreb (1969), câștigătoare (cu echipa .Steaua.) a CCE . după cucerirea a trei ediții consecutive . inclusiv trofeul final (1970, 1971, 1972, 1973). Multiplă câștigătoare a unor competiții internaționale (Leipzig, Budapesta, București, Gdansk, Leningrad, Paris, Como etc.). Participantă la 5 ediții ale JO (1956, 1960, 1964, 1968, 1972). A primit titlul de Maestră a sportului în 1956 și de Maestră emerită a sportului în 1989. În cadrul lotului național, s-a pregătit cu mai mulți antrenori, dar cel mai mult cu antrenorul emerit Andrei Vâlcea. Arbitră internațională. Din anul 1976 a lucrat ca antrenoare la Clubul .Steaua., iar din 1990 la Clubul .Honved. din Budapesta, unde s-a stabilit cu familia (este căsătorită cu poloistul Alexandru Szabo).

SZABO (LAZĂR), REKA (1967), n. în Brașov. Profesoară de educație fizică, absolventă ANEF. Scrimeră-floretistă. Primii pași în scrimă i-a făcut în sala .Tractorul. din Brașov, sub îndrumarea antrenorului emerit Vlad Șerban. Pregătirea în cadrul lotului a făcut-o cu antrenorii

emeriti Ștefan Haukler și Tudor Petruș. Multiplă campioană națională de tineret și seniori. Finalistă și câștigătoare în mai multe competiții internaționale de categoria A. În ordine cronologică, rezultatele la marile competiții au fost realizate astfel: locul II la JMU de la Arnhem.Olanda (1985), locul I la JMU de la Stuttgart (1986); medalie de argint (cu echipa) la CM de la Lausanne (1987); medalie de bronz (cu echipa) la JO Barcelona (1992); medalie de argint, cu echipa, la CM de la Essen (1993); medalie de aur și dublă campioană mondială (individual și cu echipa) la CM de la Atena (1994); medalie de aur și campioană europeană la CE de la Budapesta (1995); medalie de argint, cu echipa, la CM de la Haga (1995) și, tot în același an, cucerește medalia de bronz la JMU de la Fukuoka (Japonia). Vicecampioană olimpică (cu echipa) la JO de la Atlanta . SUA (1996); vicecampioană (cu echipa) la CM de la Cape Town (1997) și la CM de la Chaux de Fonds . Elveția (1998). În 1999 la CE de la Bolzano cucerește medalia de argint împreună cu echipa (L.Badea, R. Scarlat, C. Vanță). Vicecampioană europeană la individual și cu echipa (aceeași de mai sus) și la CE din anul 2000 de la Madeira. Împreună cu C. Stahl și C. Vanță la CE de la Koblenz în 2001 și apoi la CE de la Moscova în 2002 împreună cu L.Badea, R.Scarlat, C. Stahl și A. Andrei se clasează pe locul III. Tot medalie de bronz va obține și la CM de la Lisabona în anul 2002, ca și la CE de la Moscova (2002). Bronzul va fi cucerit și la CM de la Havana cu echipa: L. Badea, R. Scarlat, C. Stahl. Maestră a sportului (1985), Maestră emerită a sportului (1993). Din anul 1993 lucrează ca antrenoare de floretă la .Fechtclub Bayern . Dormagen . din Germania, dar a continuat să participe la marile competiții pentru România, venind la pregătire în ajunul acestora. Este căsătorită cu sabrerul de talie internațională, brașovea-

nul Rudolf Szabo. În anul 2000, i s-a decernat Crucea națională .Serviciul Credincios. clasa a II-a.

SZABO, VILMOS (1964), n. în Brașov. Profesor de educație fizică, absolvent IEFS, promoția 1988. Scrima cu sabia a deprins-o în orașul natal, sub îndrumarea antrenorului Mihai Ticușan, a perfecționat-o cu Ladislau Rohonyi și a continuat s-o practice în cadrul CS .Steaua..

Printre numeroasele sale performanțe internaționale reținem: locul IV (echipe) la JO de la Barcelona (1992), locul IV (echipe) la CM de la Essen (1993), locul III (echipe) la CM de la Atena (1994), locul I (individual) la Concursul pentru Cupa Mondială de la Budapesta (1993) și locul III (individual) la CE de la Krakovia (1994). Maestru al sportului din 1992.

TEPȘAN, DIONISIE . vezi Personalități

TEODORESCU, VICTOR . vezi Personalități

TOADER (DUMITRESCU), ROXANA-DANIELA (1967), n. în Urziceni, jud. Ialomița. Absolventă ASE București . Facultatea de Cibernetică. A început să practice scrima (floreta) la Clubul .Steaua., cu antrenoarea Olga Szabo, apoi a continuat cu antrenorul emerit

Tudor Petruș. S-a remarcat la competițiile interne, cucerind titlurile de CN la individual în 1990, iar cu echipa . același titlu . în fiecare an din perioada 1986-1993 și CR în perioada 1990-1993. Pe plan internațional, obține de asemenea rezultate deosebite: medalie de bronz (echipe) la JO de la Barcelona (1992), locul VIII la JMU de la Sheffield (1991); medalie de bronz la Cupa Mondială de la Göppingen (1993), medalii și titluri la CB, CI . .Prietenia., CCE (cu .Steaua.) și altele (la individual și cu echipa). Pentru meritele sale sportive a fost distinsă cu titlul de Maestră a sportului în 1991 și de Maestră emerită a sportului în 1992.

TUDOR, ILIE (1925), n. în București. Scrimier complet, care a practicat cele trei arme: floreta, sabia și spada la CS .Finanțebă nci. (ulterior, .Progresul.) din București. S-a antrenat cu maestrul Angelo Pellegrini, dar concomitent, trăgea și cu cei mai buni scrimieri, care frecventau sala și se pregăteau: Nicolae Marinescu, Mihai Savu, Grigore Neculcea, Ghiță Man, Raul Dristoreanu, Costică Marinescu ș.a. Campion național la floretă (1943, 1948, 1950, 1959), la sabie (1946, 1953) și la spadă (1954, 1955). Participant la JO din 1952, de la Helsinki unde, împreună cu Adalberth Gurath, s-a calificat în semifinală. Câștigător al unor concursuri internaționale în anii 1954 (Sofia), 1955 (București), 1955 și 1957 (Leipzig) ș.a. După retragerea din competiții, a devenit antrenor de scrimă, lucrând în sălile din Ploiești, București și din Grecia. Mastru al sportului.

TUFAN (GUZGANU), ELISABETA (1964), n. în București. Scrimeră .florețistă. Absolventă a Școlii Postliceale de Antrenori. A început practicarea scrimei la ȘS a Clubului .Steaua. cu antrenorea Maria Teodoru, apoi a continuat cu antrenorea Olga Szabo și, la lot, cu antrenorii emeriți Ștefan Haukler (1980- 1986) și Tudor Petruș (1986-1995). Pe plan intern, împreună cu echipa .Steaua., a cucerit de mai multe ori titlul de campioană națională. Finalistă și câștigătoare a mai multor competiții internaționale de categorie A. Între anii 1984-1995, a devenit un nume de referință în arena mondială a scrimei, datorită performanțelor realizate: campioană mondială (individual) și vicecampioană, cu echipa (R. Szabo, Cl. Vanță, G. Beca, R. Husti) la CM de la Lausanne (1987); campioană mondială, cu echipa (R. Szabo, Cl. Vanță, L. Badea) la CM de la Atena (1994); vicecampioană (cu echipa) la

CM de la Essen (1993) și la CM de la Haga (1995). Vicecampioană olimpică (cu echipa) la: JO de la Los Angeles (1984), JO de la Atlanta (1996), CM de la Cape Town (1997); medaliată cu bronz la JO de la Barcelona (1992). Tot cu bronz (individual), a fost medaliată la CM de tineret de la Budapesta (1983) și de la Leningrad (1984). La JMU de la București din 1981, cucerește locul I cu echipa, iar la JMU de la Edmonton (1983) locul I (individual) și locul II cu echipa. Pentru meritele sale sportive a primit distincția de Maestră emerită a sportului în 1987. Deși s-a stabilit cu familia și lucrează ca antrenoare din 1990 la Clubul .Giardino. din Milano, s-a pregătit pentru marile competiții cu lotul din țară, sub îndrumarea antrenorului emerit Tudor Petruș.

ȚIU, MIHAI (1946), n. în București. Scrimier-florețist. Ofițer MAPN, antrenor de scrimă. Începe să practice scrima la vârsta de 9 ani cu sabrerul Ghiță Man la sala .Mendelev., apoi la sala .ABSS. de la Stadionul Tineretului, avându-l ca antrenor pe Constantin Panescu (1955-1966) și, în final, la Clubul .Steaua., unde va continua să se antreneze cu C. Panescu, V. Chelaru și alți antrenori. Debutază în competiții în 1960, la CN de tineret și cucerește de 2 ori titlul de campion (1963, 1964), de 6 ori pe cel de campion național seniori (1970-1973, 1976, 1978), de 14 ori pe cel de campion național cu echipa .Steaua. (1966-1979) și de 6 ori câștigător a CR (1967, 1971, 1972, 1974, 1975, 1977). Câștigător al mai multor concursuri internaționale, inclusiv CB. Cucerește medalia de bronz la CM de tineret de la Viena (1966). Tot la individual se clasează pe locul V la CM de la Göteborg (1973) și pe locul IV la CM de la Hamburg (1978). Component al echipei campioane mondiale de la Montreal (1967) împreună cu I. Drâmbă, T. Mureșanu, I. Falb, și al echipelor care au obținut medalii de bronz la CM de la Havana (1969), de la Ankara (1970) și un loc IV la CM din Mexic (1968). Finalist, locul VI, la JO din Mexic (1968) și locul IV la München (1972). Mastru al sportului din 1966 și Mastru emerit al

sportului din 1968. Antrenor la CS .Steaua. București, din 1980. În anul 2000, i s-a decernat Crucea națională .Serviciul Credincios . clasa a III-a.

VÂLCEA, ANDREI (1922-1998), n. în com. Sălcuța, jud. Dolj. Scrima și antrenor de scrimă. Absolvent al Institutului Militar de Educație Fizică .specializare scrimă, promoția 1946. A fost pregătit, în principal, de antrenorul emerit Constantin Panescu. Ca sportiv, a făcut parte

din generația .de sacrificiu., cu rare competiții internaționale. Este permanent prezent în finalele CN (de sabie și floretă), iar în 1954 devine campion la floretă. Stilul său de luptă era marcat de viteză și tenacitate. Talentul și priceperea sa s-au manifestat pe deplin în calitatea de antrenor la Clubul .CCA. (.Steaua.) și, mai ales, la lotul feminin de floretă. Măiestria lui A.V. s-a reflectat timp de peste 20 de ani în cucerirea numeroaselor titluri și medalii olimpice, mondiale, europene și Cupe de prestigiu, atât la individual cât și la echipe ale lotului feminin de floretă, în perioada 1957-1980. Pentru meritele sale, i s-a decernat în anul 1968 titlul de Antrenor emerit.

VANȚĂ (GRIGORESCU), CLAUDIA-LAURA (1968), n. în București. Scrimă-floretistă. Profesoară de educație fizică, absolventă IEFS, promoția 1990. Ofițer MApN. A început să practice scrima la Clubul .Steaua . cu antrenoarea Olga Szabo, iar mai

târziu cu antrenorul emerit Tudor Petruș. După mai multe succese realizate în cadrul CN de juniori și seniori, devine campioană națională (individual) în 1991 și cu echipa în perioada 1986-1994; câștigătoare a CR ediția 1994. Pe plan internațional, cucerește titlul de vicecampioană mondială (individual), la CM de la Budapesta (1987). Cu echipa, devine de 3 ori vicecampioană mondială la: CM de la Lausanne (1987), CM de la Essen (1993) și CM de la Haga

(1995). Campioană mondială, cu echipa (E. Tufan, R. Szabo, L. Badea) . la CM de la Atena (1994). Tot cu echipa, cucerește medalie de bronz la JO de la Barcelona (1992) și medalii de argint la JO de la Atlanta (1996) și la CM de la Chaux de Fonds din Elveția (1998). La Cupele Mondiale de la Göppingen (1991) și de la Buenos Aires (1994), obține medalii de argint. Cu echipa .Steaua. participă la CCE, unde se clasează de 3 ori pe locul III (1989, 1991, 1992) și pe locul II în 1993. Campioană balcanică (individual și cu echipa) la Atena, în 1986. Pentru meritele sale sportive, i s-a decernat titlul de Maestră a sportului în 1987 și de Maestră emerită a sportului, în 1991. În anul 2000, i s-a decernat Crucea națională .Serviciul Credincios. clasa a II-a.

VELESCU, NICOLAE-ȘTEFAN (1859-1916), n. în București. Aviator, maestru de scrimă și gimnastică la mai multe școli și cluburi bucureștene de la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea. În 1877, primește medalia de aur la

primul examen-concurs de scrimă organizat de societatea .Tirul., ca sportiv și instructor, împreună cu alți doi scrimerigimnași: Simion Petrescu și Andrei Bagav. A participat la multe .asalturi., .gale. și concursuri în calitate de scrimer amator, apoi profesionist. N. Ș. V. era considerat și un .as. al gimnasticii acrobatice din acea vreme. Ca gimnast-acrobat dădea spectacole în locuri publice, inclusiv în Cișmigiu, unde printre alte .producțiuni gimnastice și de forță. executa .saltul mortal la două trapeze volante., .gigantica. la bară fixă, .jocuri cu micii sprintari., unde 100 de elevi sub conducerea sa distrau publicul cu .sârma tremurândă pe lac, sârma de echilibru..... Era totodată și un bun dansator, făcând parte din echipa de dansuri populare, care a cutreierat lumea (SUA, India, Africa etc.) și care era condusă de prof. Gheorghe Moceanu. Acest polisportiv prezenta două curiozități: la mâna dreaptă avea 6 degete (polidactilism) și era ambidextru, fapt pentru care, în timpul asalturilor, își schimba poziția

de gardă, trăgând când cu dreapta, când cu stânga. În pofida faptului că era un foarte activ practician, a găsit timpul necesar și pentru a face literatură, scriind și publicând cartea *Scrima cu floreta și sabia* (1892), în care face și unele pertinente recomandări privind comportarea într-o sală de scrimă.

VICOL (TAITIȘ), MARIA (1935), n. în București. Profesoară de educație fizică, absolventă ICF, promoția 1961. Scrimeră . floretistă, elevă a antrenorului emerit Angelo Pellegrini de la Clubul .Finanțe-bănci. (.Progresul.) București (1950-1972). La lot, a primit

lecții și de la antrenorul emerit Andrei Vâlcea. A cucerit de 5 ori titlul de campioană națională (1954, 1956, 1960, 1963, 1964) și de 7 ori pe cel de vicecampioană națională. Eleganța și virtuozitatea stilului său au fost bine apreciate în lumea specialiștilor autohtoni și străini. Palmaresul realizat în timpul celor aproape două decenii de activitate competițională este remarcabil: vicecampioană la CM de tineret de la Luxemburg (1956), medaliată cu bronz la JO de la Roma (1960), medalie de bronz (cu echipa) la CM de la Torino (1961), vicecampioană mondială (cu echipa) și finalistă (locul IV) la CM de la Paris (1965), medalie de bronz (cu echipa) la CM de la Montreal (1967), campioană mondială (cu echipa) la CM de la Havana (1969); câștigătoare a numeroase competiții internaționale de anvergură, individual sau cu echipa: CI Varșovia (1955, 1960, 1967), Leipzig (1956 și 1955 . locul II, 1957 . locul III), Como (1959 și 1965 . locul III), București (1960, 1961 și 1969 . locul II), Budapesta (1961), Sofia (1961 . JMU), Minsk (1961), Kiev (1962, 1963), Leningrad (1963), Paris (1965 și 1969 . locul III), Zagreb (1969) etc. Maestră a sportului în 1960 și Maestră emerită a sportului în 1969. Profesoară-antrenoare la CS .Cutezătorii. (1968-1975) și la CSS-1 (1975- 1990). Arbitră internațională. Antrenoare emerită din 1995, având o contribuție esențială la descoperirea campioanei europene, mondiale și olimpice, Laura Badea. Căsătorită cu rugbystul Florin Vicol. În anul 2000, i s-a decernat

Crucea națională .Serviciul Credincios . clasa a III-a.

VLAD, ȘERBAN - MOVILĂ (1951), n. în Brașov. Inginer mecanic, dar din dragoste pentru scrimă a devenit și antrenor de scrimă. Aîndrăgit sportul armelor albe datorită antrenorului și animatorului scrimei brașovene, Mihai Ticușan. Acesta l-a inițiat și antrenat în perioada 1961-1966, după care au urmat anii de pregătire cu antrenorul sabrer Ladislau Rohonyi. Debutul său în competițiile de sabie are loc în 1968, la CN juniori mari, unde se clasează pe locul III. Urmează câteva participări la JMU și la CB, unde se clasează cu echipa pe locul I (1971 -1972). Din anul 1976, începe ucenicia de antrenor la Clubul . Tractorul . din Brașov, unde se dovedește a fi un remarcabil antrenor de...floretă! Din efectivul de copii antrenat de **Ș. M. V.** s-au detașat câteva tinere, care vor cuceri în anii următori numeroase medalii și titluri la cele mai prestigioase competiții (JO, CM, CE etc.): Reka Lazăr-Szabo, Salvina Ionescu, Mioara David. Din anul 1987, sa stabilit în Germania (Dormagen), unde practică deopotrivă ingineria și scrima.

WEBER (KOSTA), MONICA (1966), n. în Satu Mare. Asistentă medicală, scrimeră . floretistă formată la renumita școală sătmăreană de scrimă, avându- l ca antrenor principal pe Ștefan Haukler. După câteva succese pe plan intern (CN, cupe), se lansează la numai 15

ani în arena mondială a scrimei, cucerind titlul de vicecampioană mondială de tineret la CM de tineret de la Lausanne (1981) și, același titlu (cu echipa), la CMU de la Edmonton (1983); locul II la CE (cu echipa). Înaintea stabilirii sale definitive în Germania, cucerește (cu echipa de floretă a României) medalia de argint și titlul de vicecampioană olimpică la JO de la Los Angeles (1984). Câștigătoare a Cupei Mondiale (seniori) ediția 1986 de la Cervi (Italia). În Germania se antrenează la .Fecht-Club Bonn. și participă la marile competiții (JO, CM, CE etc.) cu rezultate foarte bune: vicecampioană olimpică la JO de la

Barcelona (1992), campioană mondială la CM de la Essen (1993), medaliată cu bronz la CM de la Haga (1995), toate cu echipa Germaniei și, tot cu bronz, în 1997, la CM de la Cape Town (individual și cu echipa). Interesantă și totodată semnificativă a fost finala CE de la Gdansk din 1997, în care primele trei medaliatate proveneau din România: Laura Badea (I), Roxana Scarlat (II) și Monica Weber (III). M. W. este frecvent finalistă la turneele de categorii A. În anul 1996, ca recunoaștere a meritelor sale la menținerea prestigiului scrimei feminine românești pe plan mondial, a primit din partea statului român titlul de Maestru emerit al sportului.

ZALOMIR, GELU FLORIN

– (1981), n. în Iași. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al FEFS Iași (2009). Practică scrima (sabie) de la vârsta de 10 ani. A fost inițiat de maestrul Bițucă Iulian de la CSM-CȘȘ Unirea Iași. În perioada 2002-2010 s-a pregătit

cu antrenorul Mihai Covaliu la CS *Dinamo* București. Cele mai performante rezultate le-a obținut la: CE (j) Bratislava (1998) – medalie de bronz la individual; CM (j) South Bend (2000) – medalie de argint la individual; CM (s) Nîmes (2001) – bronz pe echipe; CE (s) Izmir (2006) – aur pe echipe și bronz individual; CE (s) Plovdiv (2009) – argint pe echipe; CM (s) Antalya (2009) – aur pe echipe; CM (s) Paris (2010) – bronz pe echipe. Maestru al Sportului. La Jocurile Olimpice, Londra 2012 a obținut medalia de argint în proba pe echipe. Decorat cu Ordinul Meritul Sportiv clasa a II-a cu o bareță

ZIDARU, OCTAVIAN PETRU

(1953), n. în București. Economist, absolvent al Academiei de Studii Economice (ASE), ofițer MAPN. Primele contacte cu scrima le-a avut la CS .Triumf., unde primește lecții de la antrenorul Ioan Halmagyi (1967- 1973). Transferat la Clubul

.Steaua., va continua antrenamentele cu antrenorul Constantin Stelian (1973- 1984). La acest club și în același timp la lotul național de spadă, va activa și ca antrenor (1984- 1994). Din palmaresul de spadassin spicuim următoarele rezultate: campion național în 1975, vicecampion în 1978, 1980, 1982; cu echipa . Steaua. obține de 11 ori titlul de campion național (1974-1984); cucerește locul I la CR în 1982. Pe plan internațional, cu echipa națională se clasează pe locurile IV la JO de la Moscova (1980); locul V la CM de la Buenos Aires (1977); locul I la JMU de la Sofia (1977) și București (1981), locul III în Mexico (1979); la CCE de la Heidennheim, locul I (1980), locul II (1977, 1981), locul III (1982); campion balcanic de 14 ori . individual și cu echipa. Ca antrenor de club și de lot național, a obținut . prin elevii săi . următoarele rezultate: 18 titluri de campion național (individual și pe echipe) și 4 CR; Nicolae Bodoczi, vicecampion mondial la Sofia (1986), Cornel Milan . medaliat cu bronz la CM de tineret de la Istanbul (1991); echipa . vicecampioană europeană la Heidennheim în 1985 și medalie de bronz la CM Militare de la Arhelm din 1988. Din anul 1977, deține titlul de Maestru al sportului, iar din 1982 pe cel de Maestru emerit al sportului. Antrenor emerit din 1994. Secretar general al FR de Scrimă în perioada 1994-1999. În anul 2007 a susținut examenul de doctorat la ANEFS cu teza: *Procesarea individualizată, premisă a modelării în antrenamentul tehnico-tactic din scrima de performanță*. Lucrare, este apreciată ca o deschidere valoroasă pentru a înțelege comportamentul scrimerilor în sălile de antrenament și de concurs și, mai ales, care oferă antrenorilor și psihologilor mijloace specifice de pregătire bazate pe teme științifice. Din anul 2006 **O.Z.** deține și funcția de „Expert al Solidarității olimpice și al Federației Internaționale de Scrimă” (FIE).

ZILAHY, IOSIF

(1933), n. în Târgu Mureș. Floretist, vicecampion la CN de juniori mari în 1951, 1952 și la CN de seniori din 1959 și de 3 ori locul III la CN din 1956, 1957, 1964. Campion național (seniori) în 1960, 1961. De 10 ori campion național cu echipa

.CCA. .Steaua.. Împreună cu Ștefan Tapalagă, au constituit nucleul constant al echipei masculine de floretă a .Steiei., în deceniul al șaselea. În 1955, împreună cu Maria Vicol, este selecționat pentru a participa la CM de tineret de la Budapesta. Era debutul scrimei românești în arena mondială. Ambii participanți s-au calificat în finală, ocupând locul

VI. A fost considerat un rezultat bun. Dar penuria de competiții internaționale în perioada ascensiunii și afirmării talentului său în scrimă i-au redus șansele pe plan mondial. Ca antrenor de floretă la Clubul Steaua și la lotul național, a contribuit la consacrarea pe plan internațional a scrimei românești în deceniul al șaptelea.

ASOCIAȚIA ROMÂNĂ DE SKANDENBERG

Skandenberg-ul reprezintă o formă de întrecere interumana simplă, accesibilă, directă efectuată în condiții spațiale și de desfășurare ușor realizabile din punct de vedere organizatoric. Oponenții stau față în față în picioare, la o masă specială (pod), fiecare încercând să forțeze brațul adversarului (drept sau stâng), să coboare înspre suprafața inferioară a mesei, atingând-o. Etimologia cuvântului "Skandenberg" are ca sursă numele istoric al unui conducător militar albanez, Gjergj Kastriot Skandenberg (1405-1468), care a condus luptele anti-otomane. Întrecerea ca atare, în spațiul american s-a numit Armwrestling, care în traducere directă ar însemna "braț de fier" (bracio di fero în limba italiană sau "bras de fer" în cea franceză). Practicarea acestei întreceri se pierde în vremuri străvechi, risipite în diverse locuri ale planetei. Mărturie a unui astfel de concurs o constituie o frescă descoperită într-un mormânt egiptean ce datează cu 2000 de ani în. Hr. Formele relativ recente ale skandenbergului au izvorât dintr-un joc american, denumit "indian wrestling", practicat de grăniceri în sec XIX, de copii și elevii colegiilor americane în prima jumătate a sec XX, cât și de petrecăreții barurilor (tavern sport), restaurantelor, cărciumilor europene, inclusiv a celor din lumea satelor și iarmaroacelor românești din ultimele două secole. Pe lângă întrecerea forței brațelor, cunoscută sub denumirea de skandenberg armwrestling se mai practică și alte variante, cea mai cunoscută fiind cea în care adversarii stau față în față, în picioare, cu

partea exterioară a tălpii picioarelor lipite și palmele aflate în priză fermă. Învingător era cel care reușea să-l facă pe adversar să-și piardă echilibrul. Primul concurs organizat a avut loc în 1952 inițiatorul fiind ziaristul american Bill Sobranes, iar locul în care s-a petrecut evenimentul a fost Gilardi's Saloon din Petaluma (California). Competiția s-a repetat anual în nordul Californiei, de unde curând avea să fie cunoscut și practicat mai peste tot în statul american. Peste zece ani (1962) Bill Sobranes împreună cu Dave Devoto dau altă dimensiune întrecerii, înființând World's Wrist Wrestling Championship, care a cunoscut o dezvoltare impetuoasă, datorită preluării tematicii de către televiziune. În 1968, graficianul de animație Charles Schultz a realizat o suită de benzi desenate comice, în care eroul principal Snoopy se pregătea să câștige World Wrist Wrestling Championship. Un an mai târziu (1969) Dave Devoto a semnat un contract cu American Broadcast Corporation (1969) și astfel turneul din Petaluma timp de 16 ani a fost difuzat, Skandenbergul cucerind interesul continentului american. Televizarea turneului de la Petaluma a făcut cel mai mare rating din istoria emisiunii Wide World of Sports (articol din revista Playboy), care au durat până în 1984. În octombrie 1995 campionatul respectiv a fost filmat la Learning Channel și difuzat pe mapamond. În anul următor (1996) competiția difuzată de patru ori, a fost preluată de NBC World News Today și retransmisă pe glob. În anul 2000 concursul s-a televizat pe CBS și prezentat în

emisiunea Bryant Gambel Show. La cunoașterea și răspândirea în lume a acestei forme de întrecere o mare contribuție a adus-o filmul artistic *Over the top*, avându-l ca personaj principal pe actorul care a cultivat în cariera sa cinematografică frumusețea corpului omenesc și potențialul îndemânării și forței sale musculare, Sylvester Stalone. Filmul a cărui scenariu s-a bazat pe un caz real, a fost realizat în 1987. Armwrestling, Armsports și Wristwrestling reprezintă același sport - skandenberg ce se desfășoară la o masă dotată cu mânere. Singura diferență constă în aceea că în armwrestling brațul se prinde pe mâner în timp ce la wristwrestling brațul respectiv face priză peste masă. Skandenbergul pornit de la un simplu joc, într-un timp relativ scurt a ajuns să se identifice cu veritabil sport individual încadrat în categoria întrecerilor de luptă extrem de disputate, sport de contact în care adversarii luptă unul contra celuilalt, respectând anumite reguli de angajament. Ele sunt de profil tehnic: priza palmelor, paralela umerilor față de mediana concursului, poziția cotului în permanent contact cu suprafața de sprijin, avertismentele. Dimensiunea răspândirii acestui sport în lume a determinat apariția organismelor sale naționale și internaționale de coordonare. Astfel, în anii 60 Bob O'Leary a înființat American Armsport Association (AAA) la care astăzi sunt afiliate 50 de asociații. Tot el a avut inițiativa constituirii Federației Mondiale de Skandenberg World Armsport Federation (WAF) la care, pentru început, s-au afiliat asociațiile naționale din SUA, Canada, Brazilia și India. În 2009 sunt acreditate peste 70 de țări printre care și România. În cei aproape 50 de ani de existență a acestui organism (WAF) până în 2008 a organizat 30 CM, iar Federația Europeană a realizat 18 CF. În România acest gen de întrecere este consemnat înainte de sec XX, dar organizarea primelor concursuri după regulamentele federației continentale va avea loc în anii 90 ai secolului trecut. Primul concurs la nivel național s-a desfășurat la Tg. Mureș în anii 1990, inițiat de culturistul Eugen Dunca, folosindu-se de o masă adecvată adusă de la Budapesta. În 1998 un concurs similar se va realiza la București în barul Sidney din Piața Victoriei.

Organizarea frecventă a concursurilor de Skandenberg, ca urmare a interesului, atât al concurenților de valoare cât și a spectatorilor va fi înregistrată începând cu anul 2001. Inițiatorii și susținătorii acestor concursuri vor fi Cristian Niculescu de la clubul Fitness Powerzone și Cristian Dulgheru de la firma de suplimente nutritive Redis Nutriție. Prima ediție a acestei suite de concursuri Skandenberg va fi cea a Cupei Powerzone-Redis, la care au participat 57 concurenți, proveniți din diferite probe și ramuri sportive de forță. Întrecerile au fost arbitrate de Eugen Dunca, secundat de culturistii Alexandru Costache și Dragoș Corcoveanu. Aceste întreceri aveau să evidențieze un sportiv român. Ion Oncescu, care curând se va consacra pe plan internațional. Amploarea concursurilor, înmulțirea sportivilor și sportivelor selecționați și pregătiți în spațiul acestui sport relativ recent înregistrat în peisajul sportului românesc explică inițiativa celor trei susținători mai sus menționați, de a fonda în 2003 Asociația Română de Skandenberg "Brațul de fier", care în 2004 se afiliază la Federația Europeană (EAF) și Federația Mondială (WAF). Asociația Română de Skandenberg n-a dobândit încă statutul de federație națională, dar activitatea ei pe plan național și internațional s-a dovedit convingătoare: după mai multe titluri de vicecampion european obținute de sportivi români. În 2007 Ion Oncescu cucerește titlul de dublu campion mondial. (la ambele mâini) în concursul major din Bulgaria, titlu pe care-l repetă și în Canada (2008) la CM. La acest titlu de excepție se adaugă și titlul maxim dobândit de sportiva Mirela Pîrjol la CM din 2004 din Africa de Sud. Președintele asociației Române de Skandenberg "Braț de fier" este Cristian Dulgheru, vicepreședinte Cristian Niculescu, iar Secretar general Dragoș Corcoveanu (2009).

I. DISPOZITII GENERALE

1. Orice meci va fi arbitrat de 2 arbitri. Arbitrul care dă startul meciului se numeste arbitru principal, celălalt arbitru se numeste arbitru secundar.

2. Eliminare directă. În anumite faze preliminare ale concursului este posibila eliminarea directă. Aceasta înseamnă că un concurent care pierde un

meci va iesi din luptă pentru categoria respectiva.

3. Dublă eliminare. Din momentul în care se intra în sistemul dublei eliminări, un concurent este eliminat numai după ce pierde două meciuri în cadrul unei categorii. Asta înseamnă că, după ce a pierdut un meci, concurentul va desfășura alte meciuri cu alți concurenți, care la rândul lor, au pierdut și ei un meci, cel care pierde al doilea meci fiind eliminat.

4. Concursul se desfășoară pe categorii de greutate. Categoriile de greutate la seniori sunt 70 kg, 80 kg, 90 kg, +90 kg. Categoriile de greutate la senioare sunt 60 kg și +60 kg. Organizatorii pot decide unificarea a două categorii în cazul în care sunt insuficienti sportivi pentru fiecare categorie.

5. Cântarul oficial și înscrierea sportivilor vor avea loc în perioada cuprinsă între, cu cel mult 24 de ore înaintea startului competițiilor și până la 1 ora înaintea startului.

6. Toti participantii își asumă urmările oricărui accident posibil cauzat de participarea la competiție.

II. REGULI ÎNAINTE DE STARTUL MECIURILOR

1. Dacă un competitor nu ajunge la masa în 60 secunde, de când a fost strigat de către organizatori, va pierde meciul.

2. Competitorii trebuie să vină la masă cu coatele descoperite. Ei trebuie să poarte tricou sau maieu. În cazul în care mânecile tricoului sunt prea lungi, acestea trebuie ridicate pînă la minim 5 centimetri deasupra coatelor.

3. Bandajele pentru cot sau încheieturi sunt interzise.

4. Este interzisă purtarea inelelor, ceasurilor, brățărilor sau a altor bijuterii pe mână la masa de concurs.

5. Este interzisă purtarea sepcilor la masa de concurs. Părul lung trebuie să fie prins în coadă. Sunt permise bentitele pentru frunte.

6. Dacă un concurent este prea scund, trebuie folosit un postament special, pe care sportivul să stea suit când concurează, pentru a evita să se ridice cu ambele picioare de pe sol.

7. Pentru evitarea alunecării palmelor se va folosi cretă, talc sau magneziu.

8. Atât înainte, cât și în timpul meciului, sportivii trebuie să aibă o conduită sportivă față de adversari, arbitri, oficiali și public.

III. PRIZA MÂINILOR ȘI POZITIA CORPULUI LA START

1. Concurenții au la dispoziție 1 minut pentru a se așeza într-o poziție corectă de start. Aceasta înseamnă că:

2. “Mâna liberă” trebuie să aibă contact, pe tot parcursul meciului, cu mânerul special.

3. Priza mâinilor trebuie să respecte “vizibilitatea falangei” degetului opozabil (degetul mare).

4. Priza palmelor competitorilor trebuie să se situeze exact deasupra mijlocului mesei.

5. La start încheieturile trebuie să fie perfect drepte.

6. Umerii competitorilor trebuie să fie paraleli cu masa de skandenberg; își pot modifica poziția după start.

7. Cotul bratului care trage trebuie să fie situat pe perna specială de pe masă.

8. Trebuie să fie o distanță minimă de un pumn între umăr și priza mâinilor; aceeași distanță (minimă) față de priza trebuie să aibă și bărbia (la start).

IMPORTANT: Arbitrii nu sunt la masă pentru a se lupta cu dumneavoastră. Vă vor atinge ușor cu degetele pozițiile gresite ale prizei pentru a le corecta.

8. Orice nesupunere, la sfatul arbitrilor, de corectare a poziției de start va fi sancționată cu o atenționare. Două atenționări înseamnă o greșeală (poza 14).

9. Participantii au 1 minut de a face priza, dacă nu se apelează la “priza arbitrului” (poza 04), cu palmele paralele cu masa. În cazul acesta, după ce arbitrul a consemnat poziția mâinilor (poza 06 și 09), până la start (poza 10) nu se mai modifică nici poziția corpului și, bineînțeles, nici cea a mâinilor. Din momentul în care arbitrul spune “NU MISCATI” (poza 09) și până la startul (poza 09), orice mișcare a umerilor, coatelor, sau modificarea prizei de către un concurent generează o greșeală (poza 14).

IV. STARTUL SI DESFASURAREA MECIURILOR

1. Semnalul de start este "GATA... START" (READY... GO) într-o cadentă nespecificată (poza 10).

2. Concurenții trebuie să se oprească din tras când arbitrul spune STOP și pune mâinile pe priza concurenților (poza 01, 02 și 16).

3. Arbitrul poate opri meciul cu comanda STOP când concurentul a făcut o greșeală (poza 14) sau pentru a anunța învingătorul (poza 17).

4. După ce un concurent este sancționat cu prima greșeală, meciul se reia din poziția de start.

5. Arbitrul atenționează concurenții dacă aceștia desprind mâna liberă de pe mânerul special. Dacă aceștia nu pun mâna la loc pe maner, arbitrul oprește meciul și îi sancționează cu greșeală.

6. Concurentul care face două greșeli pierde meciul (poza 15).

7. Greșeală este considerată ridicarea cotului de pe pernă în cazul în care nici o altă parte a antebrațului nu mai este în contact cu pernă (poza 12)

8. Greșeală este considerată și ieșirea cotului de pe pernă (poza 11).

9. Greșeală este inițierea scăpării mâinii din priza adversarului în vreun fel, când dai drumul la mână (poza 18 și 19).

10. Greșeală este când umerii competitorilor depășesc centrul mesei.

11. Este interzisă folosirea altei părți a corpului (de ex. bărbie, umăr sau cap) în scopul câștigării meciului; orice încercare de acest gen se consideră greșeală.

12. Așezarea în cele 2 poziții periculoase "Bratul rupt" este greșeală (poza 13).

13. Comportamentul nesportiv se consideră greșeală.

14. După o greșeală sunt permise maximum 30 secunde de repaus.

15. Dacă și numai dacă ambii concurenți dau drumul simultan la mână, sau priza alunecă din cauza ambilor concurenți, arbitrul indică semnul din poza 05 și poate proceda la legarea mâinilor concurenților cu cordelina specială (STRAP) și nu se acordă nici o greșeală nimănui pentru acest fapt. Modul de legare a mâinilor concurenților este ilustrat în pozele 20-26).

V. DECIDEREA ÎNVIĞĂTORULUI

1. La sfârșitul meciului, arbitrul va indica în mod clar câștigătorul, care trebuie să treacă pe la masa juriului pentru a se autentifica.

2. Meciul se pierde când orice parte a încheieturii sau a degetelor pierzătorului trec de limita pernutelor laterale ale mesei, indiferent dacă le ating sau nu.

3. În cazul unei răniri accidentale se consideră meci pierdut pentru cel accidentat.

4. Două greșeli generează pierderea meciului.

5. Dacă competitor face o greșeală când e într-o poziție pierzătoare, el pierde meciul, chiar dacă e prima lui greșeală. Poziția pierzătoare e judecată de arbitri (în principiu dacă a fost dus la, cel puțin, 2/3 spre perna laterală, dar arbitrii pot decide exact și alte poziții pierzătoare).

6. Atât arbitrul principal cât și arbitrii secundari pot da atenționări sau greșeli.

7. DECIZIA ARBITRILOR ESTE FINALĂ SI NU POATE FI SCHIMBATĂ !!!

8. Protestele nu se adresează arbitrilor! Protestele se adresează mesei juriului, care, dacă este necesar, poate cere arbitrilor să se consulte. După ce se consultă, arbitrii pot decide dacă meciul se reia sau nu.

 01: STOP	 02: STOP	 03: STOP	 04: priză de arbitru
 05: se va folosi Strap-ul	 06: puneti coatele pe masă	 07: aliniati umerii	 08: umerii înapoi
 09: trebuie respectat "vizibilitatea falangei"	 10: fiti GATA... START	 11: cotul a alunecat de pe pernă	 12: cotul s-a ridicat de pe pernă
 13: încerperea în pozitia "brat rupt"	 14: o greseală	 15: două greseli	 16: STOP
 17: învingător	 18: pierderea prizei	 19: pierderea prizei	 20: legerea cu Strap
 21: legerea cu Strap	 22: legerea cu Strap	 23: legerea cu Strap	 24: legerea cu Strap
 25: legerea cu Strap	 26: legerea cu Strap		

RETROSPECTIVĂ ÎN IMAGINI

Ion Oncescu, unul dintre cei mai reprezentativi practicanți ai skandenbergului, cu performanțe deosebite în competițiile internaționale: 1 medalie de aur și 2 de argint la CE 2005, 2006, 2009 și 5 medalii de aur la CM 2007, 2008 și 2010.

Lotul sportivilor români, participant la CM Italia 2009, compus din reprezentanții unor centre din țară, care promovează și susțin practicarea skandenbergului, printre care: Rădăuți, Făgăraș, Pitești, Suceava, București.

Mirela Pîrjol – multiplă medaliată la competițiile internaționale, alături de Ion Onescu și Dragoș Corcoveanu la CM 2004, Africa de Sud.

FIGURI REPREZENTATIVE

BORBIL DĂNUȚ - URIAȘUL(1973), n. în orașul Luduș. Absolvent de școli medii. A practicat înotul și culturismul. Debutază în concursurile Scandenbergh la 30 de ani. ocupă locul I la CN București (2007) la brațul stâng și locul II la brațul drept,

în cadrul categ. 110 kg. . Performanțele sunt repetate în 2008 și 2009. Se clasează onorabil la CE din 2009 în Bulgaria – locul III la brațul stâng și locul VII la brațul drept, la categ 110 kg.. Evoluează merituos în intervalul (2006-2009) la Cupele Naționale: Grand Prix Baia-Mare (2006) - locul V, la Open Zone Cluj – locul II, la fel la Trofeul Moldovei, locul I în concursul Brațele de Fier la Luduș, Am Arena Mediaș (2007) – locul II, locul I la Brațele de Fier (2008) Luduș și locul II la Cupa Vâlcea, locul II brațul stâng la Cupa Julius Mall Suceava (2009), în cadrul categoriilor +95 și +110 kg.

CHIVU, DANIEL (1977), n. în Pitești. Absolvent al liceului economic. A debutat în concursurile de Scandenbergh în 1998. A concurat în cadrul categoriilor 70 și 75 și 80 kg. Primele rezultate promițătoare îl evidențiază în 2003, când la Cupa Vâlcea ocupă locul II. În anul următor, ocupă locul III la brațul drept și locul VI la cel stâng la concursul de la BANSKO-OPEN (2005) în Bulgaria. Cucerește locul I la brațul drept la cupa

“Fight Academy” - Mamaia (2005) și se situează pe locul III la “JUDGEMENT DAY” - Budapesta (2005). În 2006 urcă pe locul I la brațul stâng și ocupă locul IV, la brațul drept la BANSKO OPEN (Bulgaria). Domină concursurile (locul I) la Liga Profesionistă Română la Scandenbergh (2007) și CN a aceluși an, locul II la Internațional Cup, Bulgaria, locul III la Blagoe Grand Open (Bulgaria).

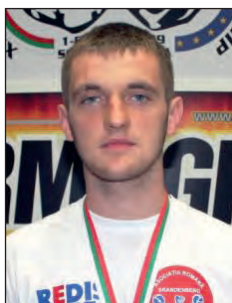
FĂȚ, OLIMPIU-PACO (1975), n. în com. Sisești Baia Mare. Studii medii. Legitimă la clubul Sisești din Baia-Mare și Galactic din Baia-Sprie. A practicat înotul, culturismul și din 2001 a înregistrat rezultate notorii în concursurile de Scandenbergh: locurile II la cupa

Power Zone Redis (2001,2002), locul I la aceeași cupă în 2002, la categ. +90 kg, locul II la Cupa Gym Man Strong – Oradea (2003), locul II la trofeul Maramureșului Baia-Mare (2004) la brațul drept, locul I la categ. +85 kg. brațul stâng și brațul drept la Cupa Fight Academy, Mamaia (2005), locul I la categ. 100 kg., brațul drept la AFH Grand Prix, Baia-Mar (2006), Locul IV la aceeași categorie, la CE 2006, Budapesta, locul I la ambele brațe la CN, 2007, locul I la Cupa Vâlcea (2007), locul V și VI la CM (2007), la ambele brațe, locul I la CN și la Cupele Litoralului, Vâlcea; Julius Mall din Suceava (2008-2009).

GEORGESCU RADU (VALAHU) (1975), n. în București. Absolvent al Facultății de Educație Fizică și Sport a Universității Spiru Haret din București, promoția 2000. instructor de culturism și fitness, masseur. Polisportiv. Debutează în 1999 în

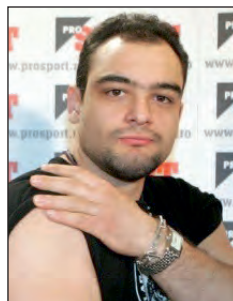
concursurile de skandenberg legitimat la clubul din București, la categoria grea, având peste 130 de kile. Vicecampion național; locul al II-lea la categoria +100kg la brațul stâng și brațul drept (2007), locul al III-lea la ambele brațe (2008), locul II (2009) în cupa Energy (2006), cupa Vâlcea (2008) și cupa Litoralului (2008).

GHIPSEANOV ANDREI-GLONTUL (1987), n. în București. Studii medii. S-a afirmat în concursurile de Skandenberg în 2005. În 2007 obține primul titlu de CN la ambele brațe la categ. 75 kg., performanță egalată în 2008 și în 2009. Performanța sa de

referință o va obține în 2009 la CE, în cadrul categ. 75 kg., cu brațul drept. Se află printre sportivii fruntași în întrecerile din cadrul Vâlcea (2007) și Nord Arena (2009), cu brațul drept.

GHIȚĂ, BOGDAN (1981), n. în Pitești. Studii liceale. A practicat inițial culturismul. A debutat în întrecerile Skandenberg la începutul anilor 2000. La cupa Vâlcea, concurând în limitele categoriei 80Kg. Cucerește locul III (2003), repetat la Cupa Sport Magic, ediția I- a din Făgăraș (2004). în 2005 la Cupa Brăila se situează pe locul I, la brațul drept. Cu același braț obține locul II la AGH Grand Prix, Baia Mare (2006); cu brațul stâng cucerește locul I la CN și apoi cu cel drept, la categoria 86 București (2007), performanță repetată în 2008, la ambele brațe în 2008 (locul II la Cupa Vâlcea) și 2009 (locul II la Cupa României și locul I la CN București).

ONCESCU ION- "IRON" (1978), n. în București. Studii: ASE: Relații Internaționale și Facultatea de Jurnalism. De la vârsta de 13 ani a practicat mai multe sporturi: înot, fotbal, tenis, turism montan, tir cu arcul. Este singurul luptător din istorie (la skandenberg)

care a cucerit doi ani la rând medalia de aur la CM (la ambele brațe și la categorii diferite: 90, apoi 100 de kilograme) la ediția a 30-a desfășurată la Kelowna (Canada - 2008) și la CM disputant în 2007 la Veliko Tirnovo (Bulgaria), unde Oncescu Ion devenea campion mondial la categoria 90 de kilograme; în anul 2008 la categoria 100 de kilograme au participat 23 de competitor și Oncescu Ion a cucerit medalia de aur fără înfrângere. În această ediție a CM niciun adversar nu i-a rezistat mai mult de o secundă (rusul Matinsenko și ucraineanul Pavlenko principalii adversari ai românului au avut nevoie de intervenția medicilor). Oncescu Ion nu e un dur, dar secretele sale nu lasă nici o șansă adversarului. "Forța mea e în creier, nu în mușchi". Atacul său e special, de esență mental și psihic. Este pasionat de filozofia "zen" și cunoaște câteva metode inspirate din acest curent filozofico-religios dezvoltat în Japonia în Evul Mediu. Învingându-i mental campionul nostru, îi învinge și fizic. Deși practicanții skandenbergului din România nu au o federație, ca sport, skandenbergul este organizat de Asociația Română "Braț de Fier" care se bucură de notorietate. Sportivii români în frunte cu Oncescu Ion domina acest sport, care se împarte în competiții de amatori și de profesioniști, fiind printre pușinii care au participat în ambele circuite, unde este vicecampion mondial și la profesioniști; preferă să concureze la amatori deoarece la această categorie, spre deosebire de cealaltă, sportivii nu se dopează. Concurent complet (media sa ponderală este de 98 kg și înălțimea de 1.80 m) a cucerit în acest deceniu peste 30 titluri de campion: de 4 ori în CM (2007-2008), de mai multe ori la CE (2004, 2005), de 9 ori CN (2001-2009) și de 25 de ori la diverse cupe,

în țară și străinătate (2001-2009). Se antrenează zilnic sub diferite forme. Ca planuri de viitor are obținere a unui MBA la Chicago. În 2009 și în 2010 are concursuri pe plan intern împotriva a 100 și 300 de concurenți învingându-i fără drept de apel.

PÎRJOL MIRELA (1970), n. în București. Studii medii. Funcționar al Ministerului Administrației și Internelor. A practicat motociclismul. A debutat mai târziu în concursurile de Skandenberg. Ocupă locul I la Cupa PowerZone Redis, ediția a II-a

în București (2001), performanță repetată în următoarele 3 ediții ale acestei Cupe (din 2002, 2003). Același loc I îl obține în Trofeul Maramureș, ediția a II-a, Baia Mare (2004) și la Cupa Sport Magic, în Făgăraș (2004). Își confirmă valoarea în concursurile internaționale: locul I la Open senioare brațul drept, la Bansko-Open din Bulgaria (2004), locul I la CE din Polonia (2004) la ambele brațe. Dar performanța de excepție la P.M. este locul I, la

80+ kg. la brațul stâng și locul II la brațul drept la CM din Africa de Sud (2004). La următoarele concursuri în intervalul 2005-2009 a ocupat constant locul I la brațul stâng în limitele categoriei +70 kg. 80 și +85 kg. la Cupa Fight Mamaia, la Ultimate Armwrestling III - Las Vega, la World Challenge și la CN București locul II la brațul stâng la penultima competiție.

PUȘCAȘU, IOAN-URSU (1979), n. în orașul Făgăraș. Agent de intervenție în cadrul Ministerului Administrației și Internelor. Concurează din 1999 în Campionatul Național de Scandenberg la categoria +100 kg. și +90 kg. Reușește să devină campion național la

brațul drept (categ. +100 kg.) în 2007 și 2009. se situează de mai multe ori pe locul II la CN (2008) la Cupele: Power Zone Redis (2003), Cupa Sport Magic Club ediția I, Făgăraș (2004, 2007) cu același braț drept. Remarcabil este locul II cucerit, la același braț la CE din 2009 la categ. +100 kg.

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE SNOOKER

Acest joc derivă din biliard, care are o vechime de 6 secole, el apărând în secolul al XV-lea în Anglia. Biliardul se bucura de o mare popularitate printre ofițerii britanici, staționați în colonii, mai cu seamă în India care obișnuiau să experimenteze diferite variante ale jocului clasic. Așa se explică că la o întâlnire a ofițerilor în 1875 la Jubbulpore în sala de biliard, colonelul Sir Neville Chamberlain a sugerat să se joace și cu bile colorate adăugate celei albe. Cuvântul Snooker înseamnă în argoul armatei, militar în termen sau din primul an de stagiu. Prin extensie, termenul a fost folosit pentru începătorii care se inițiau în jocul de biliard. Treptat, el a fost acceptat pentru a desemna această ramură mai nouă a jocului de biliard. Șansa snooker-ului de a fi cunoscut în Anglia a apărut în 1885, când campionul britanic de biliard John Roberts, călătorind în India l-a întâlnit pe N Chamberlin care i-a demonstrat inovația sa convingându-l să-l introducă și în metropolă. Campionatul național de snooker datează din 1916. Joe Davis, cel mai redutabil jucător al timpului a determinat organizarea primului campionat mondial profesionist dotat cu un premiu de 6,50£ actuale. Valoarea sa ca jucător l-a ajutat să câștige neîntrerupt toate edițiile campionatului mondial de snooker desfășurate până în 1946. Traseul acestei competiții tot mai disputate, care a fost dăruit atunci de J Davis este conferit și astăzi învingătorului. Răspândirea jocului mai cu seamă în hotarele imperiului britanic, a prilejuit apariția unor jucători de valoare și în alte părți ale lumii. Ca

urmare a măririi puterii de cuprindere a Campionatelor Mondiale de profesioniști, forul conducător internațional al snooker-ului, Billiards Association&Control Council a prilejuit întâlnirea dintre jucătorii Horace Lindrum (Australia) și Mc. Conachi (Noua Zeelandă) intrată în istoria acestui joc, primul fiind învingător. În acest fel jucătorii profesioniști au organizat propriul lor campionat mondial, denumit Professional match- Play Championship între 1952-1957, câștigătorii acestei competiții fiind acceptați de campioni mondiali. Însă numele lui H. Lindrum este înscris pe trofeul de argint. Dar în curând, în anii 50 și 60 jocul a pierdut din interes și nu au mai fost organizate turnee și campionate între 1958-1963. Șansa relansării jocului i-a oferit-o BBC-ul, care inaugurând emisiunile de televiziune în culori a lansat un turneu în 1969 numit „Pot Black” care a stârnit interesul publicului, programele postului depășind așteptările. Jocul cunoaște o revigorare puternică, el devenind un sport profesionist din 1976. Premiile mari și tentante, mediatizarea competițiilor au generat o concurență acerbă, impunându-se jucătorul Steve Davis. Primul break maxim de 147 puncte a fost realizat într-un turneu televizat (Lada Classic) de către S. Davis împotriva lui John Spencer în 1982. Același break de 147 puncte a fost repetat la Campionatul Mondial de către canadianul Cliff Thorburn la Crucible, Sheffield. Vârful anilor de aur ai snooker-ului a fost realizat la Campionatul Mondial din 1985 când

aproape 19 milioane de telespectatori (1/3 din populația Angliei) l-au urmărit la BBC-C2 pe Dannis Taylor ridicând cupa după o partidă viu și îndelung disputată împotriva lui S. Davis, care s-a încheiat cu introducerea ultimei bile după miezul nopții. Snooker-ul are o mare popularitate în Marea Britanie, depășită doar de fotbalul din Premier League (soccer).

În România acest joc fascinant, derivat din biliard, pătrunde către sfârșitul secolului XX, instituționalizându-se în 12.05.2004 când ia ființă Asociația de Snooker, care oficializează participarea de debut a celor 3 reprezentanți ai României la o competiție internațională – Challenge Tour Qualifiers în orașul austriac Völkermarkt, în 25-26 mai 2004. Reprezentanții noștri au fost: Bontea Daniel, Cristea Ovidiu, Bojică Virgil. Prima victorie a unui sportiv roman la o competiție oficială internațională de snooker a fost reputată de un adolescent de 14 ani – Bogdan Cozmăciuc, în 04.04.2006 în Letonia la Riga la European U19 Snooker Championship. În 25.02.05 consemnăm promovarea primului antrenor calificat de snooker din țara noastră, în urma examenului susținut la Terry Griffiths Match Room Snooker Academy din orașul Llanelli (Țara Galilor). Ca urmare a ritmului de dezvoltare a rețelei de concursuri din țara au fost instituți primii arbitri internaționali de snooker la Constanța în zilele 03-15.06.06: Alexandru Chioveanu și Alexandru Crișan. Intensificarea vieții

competiționale a contribuit la afirmarea pe plan internațional a unui jucător român – Daniel Bontea, care cucerește locul IX la CE de seniori de la Constanța în 03.15.06, prima competiție internațională de snooker în România. Participarea jucătorilor români de snooker la competițiile oficiale se înregistrează în 2004 la Challenge Tour Qualifiers din Austria (Völkermarkt), la care participă D. Bontea, Cr. Ovidiu, V. Bojică. În 2005 Marius Piticariu și Marius Chira concurează în Polonia la European Men's Championship. În anul următor (2006). Bogdan Cozmăciuc, Vlad Ionescu și Matei Moroșanu se întrec la European Under 19 Championship de la Riga în Letonia. Asociația de Snooker din România se transformă în Federație pe ramura de sport în 2005, an când se afiliază la Federația Internațională de Snooker. În 2009 (01.03) la FRS sunt afiliate 12 asociații și cluburi de profil (Asociația Clubul Sportiv de Snooker din România, Clubul Sportiv de Snooker din București, Clubul Sportiv Aristocrat – București, Clubul Sportiv de Snooker din Iași, Clubul Sportiv din Fălticeni, Clubul Sportiv din Piatra Neamț, Clubul Sportiv din Pitești, CSS Constanța, CSS din Timișoara, CSS din Cluj-Napoca, Star Snooker Club Snagov, Baak Pot. Snooker Brașov). Federația, între anii 2004-2008, a organizat 42 de turnee naționale. La 01.01.09 președintele FRS este Francisc Toba, vicepreședinte dr. Marius Augustin Ancuța, secretar general – prof. C. Paraschivescu, director tehnic D. Cozmăciuc.

RETROSPECTIVĂ ÎN IMAGINI

Inaugurarea Centrului Național de Snooker în prezența oficialităților din conducerea mișcării sportive

Inaugurarea Centrului Național de Snooker în prezența oficialităților din conducerea mișcării sportive

Invenție orientală, având ca patrie prezumtivă India, șahul a cucerit cu repeziciune toate lumile: antică, medievală, modernă. Prima legendă, cea mai cunoscută, scrisă în limba persană, datează din perioada Sasanizilor și ne povestește despre un înțelept indian care hotărâse să dea o lecție prințului său, prea orgolios. A folosit pentru aceasta un joc nou, încă necunoscut, care prefigura personaje și moravuri ale curții regale. Piesa cea mai neajutorată, regele, era în permanentă înconjurată de slujitorii săi modești, fără de care nu s-ar fi putut descurca. Când tânărul și orgoliosul prinț, entuziasmat de frumusețea jocului învățat, l-a întrebat pe înțelept în ce fel dorește să fie recompensat, acesta i-a întins cu modestie o nouă și subtilă cursă: .Mă mulțumesc cu grâul care s-ar putea obține punând un bob pe primul pătrat al tablei de șah, două pe al doilea, patru pe al treilea, opt pe al patrulea și așa mai departe, dublând neconștient numărul boabelor din pătrat, până la ultimul pătrat.. Când rezervele de grâu ale Indiei s-au terminat, nu se acoperise nici jumătate din fața tablei de șah. Înțeleptul indian ceruse o cantitate de grâu imensă, pentru strângerea căreia ar fi fost necesare câteva recolte ale întregului glob.

570 d.Hr. După datele mai mult sau mai puțin cunoscute, mai mult sau mai puțin reale, se poate totuși afirma că jocul de șah a apărut în jurul anului 570, în India, pe valea Gangelui, sub numele de .Ciaturanga.. Jocul de șah făcea parte din procesul de educație a tinerilor de la curtea Sasanizilor, felul în care se juca șah fiind pe larg explicat într-o *Carte*

a regulilor. Legenda șahului o găsim însă într-o formă sau alta în romanul persan *Karmanak*, apărut în jurul anului 600 d.Hr., în poemul indian al lui Bana (600-650), din care aflăm că, în regatul Kanau, în timpul domniei rajahului Harșa (606-648) .n-a avut loc vreo altă luptă decât între albinele strângătoare de miere, nu s-au tăiat alte picioare decât cele ale versurilor și n-au fost întreținute alte armate decât cele de pe tabla cu 64 pătrate. Referiri la legenda șahului găsim și la istoricii arabi Masudi (secolul X), Biruni (970-1038), Ibn Khallikan (1211-1282), în *Cartea regilor*, a marelui poet persan Firdusi (secolul X), *Dante în Paradis XXVIII*, 91-93 și la Sadoveanu în *Povestirea șahului*, care a încântat copilăria fiecăruia dintre noi. Este greu de spus unde sfârșește legenda și unde începe adevărul istoric. De la locuitorii Indiei, arabii împrumută pasiunea pentru matematică și, în contextual interesului general, șahul își găsește și el un loc bine determinat. O dată cu întreaga cultură arabă ajunge în lumea occidentală și șahul.

762 Poate n-ar fi lipsit de interes să arătăm că studiul matematicii la arabi a început sub dinastia Abbasizilor, în anul 762, la Bagdad, perioadă care marchează începerea studiului științific al șahului. Se știe că celebrul matematician Alkorizmi (secolul al IX-lea), de numele căruia este legată noțiunea de .algoritm., a consacrat o parte din activitatea sa aplicațiilor matematicii în șah.

890 Tot în această epocă apare și prima carte de șah pe care o cunoaște istoria și care este datată în

jurul anului 890, aparținând medicului Abul-Abas din Bagdad. De aici și din acest moment, șahul se răspândește rapid, îndreptându-se spre Europa pe două căi: către vest, prin nordul Africii până la Gibraltar și pe teritoriul Spaniei și prin Asia Mică spre Bizanț, Balcani, peninsula Italică. Odată cucerită, Europa devine a doua patrie a șahului, el trăindu-și o nouă tinerețe și maturitate.

1400 Prima apariție a șahului în forma sa modernă poate fi datată cu precizie. El este menționat în *Manuscrisul de la Göttingen*, la 1505. Iar adausul ultimei reguli de bază a mișcării pieselor, cea a rocadei, apare și în lucrarea autorului francez Claude Gruget, în 1560. O dezvoltare impetuoasă cunoaște șahul în Evul mediu, atunci când a fost considerat ca disciplină de bază în procesul de educație a cavalerilor, indispensabilă pentru formarea caracterelor ferme și nobile. La curțile suveranilor apar, alături de artiști și învățați, și celebri jucători de șah. În 1497, spaniolul Lucena, în cartea sa *Arta șahului* tipărită la Salamanca, cea mai veche carte de șah cunoscută, cu caracter tehnic, a introdus regula .piesa atinsă trebuie jucată.. Tot în această perioadă se definitivează regula luării *en passant* și transformarea pionului, jocul de șah luând astfel forma cunoscută astăzi, dezvoltându-se continuu, în mod vertiginos, până în secolul al XIX-lea când apar competiții de mare interes și primii campioni mondiali.

Șahul în Țările Române. În ceea ce privește apariția și cunoașterea șahului în Țările Române sunt mai multe ipoteze și unele certitudini. Se presupune că l-ar fi putut aduce pentru prima oară, la noi, invadatorii mongoli (tătari) de la mijlocul veacului al XIII-lea. Nimic nu este dovedit în acest sens. Mai logică ar fi varianta prin care jocul de șah ar fi fost introdus sub forma șatrândjului de către o invazie ulterioară, cea a turcilor. Greu de spus când anume.

1700 Prin cercetarea lexicală și istoriografică, este sigur faptul că, pe la 1700, în limba română figura termenul de .șatrândj., sinonim cu pătrățelele tablei de șah (cf. N. Iorga, L. Șeineanu, Em. Grigorovitz). Acest joc putea fi practicat în cercurile boierești sau chiar la curtea domnească. În acest

sens pledează și pasaje din *Ciocoii vechi și noi* de N. Filimon, de unde aflăm că beizadea Costache Caradzea era un jucător de temut.

1784 În acest an apare la Oradea un manual de șah în limba latină (*Informaciones speculativae et practicae.*), datorat monahului Ignat Ioan B. Balent. Aceasta ar fi a doua cale de intrare a șahului, cea vestică, pe teritoriul țării noastre. Anterioară este, cu siguranță, cea orientală și încă un argument filologic îndreptățește această deducție: în limba română veche, denumirea uneia dintre piesele șahului provine direct din limba persană. Nebunul se numea .fil. (*pil* . elefant, în persană) și abia ulterior i s-a spus .fugar., .ofițer. sau .nebun. Așadar, turcii, elevi la șah ai perșilor și arabilor, ne-au fost nouă primii profesori. În sfârșit, mai trebuie avută în vedere și o a treia poartă de pătrundere a șahului în mediul românesc, cea de nord-est, folosită de ocupanții ruși din prima jumătate a secolului al XIX-lea.

1838 Din această perioadă influențele se amplifică și se întrepătrund. În 1838, în publicația. Alăuta românească., sub pana marelui cărturar Mihail Kogălniceanu, se face referire la .jocul șatrance. și .pravilele șahului.

1868 În revista franceză *La Strategie* apare prima problemă (3#) compusă de un român, Mihail C.A. Sutzu (1841-1933), viitor guvernator al Băncii Naționale a României.

1871 În revista *Familia* (director: Iosif Vulcan), care apărea la Pesta (iar din 1880 la Oradea) este introdusă prima rubrică de șah dintr-o publicație de limba română, incluzând și probleme originale. Rubrica va dura până în 1882.

1872 Este un an important în istoriografia noastră șahistă, la București apare prima carte de șah în limba română *Amiculu Jocului de Schachu, Theoreticu și Practicu*, de A. Albin. Pe prima pagină, autorul își dedică lucrarea .Domnului Manolache Epureanu, fostu președinte al Consiliului de Miniștri.. Autorul jucase în acei ani, la Breslau (azi Wrocław), împotriva celebrului maestru german Johannes Zukertort. Adolf Albin (1848-1920), cel care scrisese și editase cartea, a fost și el un maestru de renume, cu un remarcabil palmares. A adus prima

victorie internațională câștigând turneul de la Viena, organizat în anul 1891. Este inițiatorul unui sistem propriu, „Contragambitul Albin”, inclus în teoria deschiderilor. Spre sfârșitul secolului se multiplică prezențele românești pe eșichierul internațional. De fapt, primele afirmări peste hotare le datorăm lui Hercule A. Gudju, student român în Franța, remarcat la concursurile Cercului de șah de la Paris încă din anul 1880 (dar fără prioritatea etudistică pe care fiul său i-a supraevaluat-o).

1880 Cea dintâi participare românească la un concurs internațional de compoziție se datorează avocatului tulcean Constantin Scheletti, care trimite (sub moto-ul *Fă-mă cu noroc / Si m-aruncă-n foc*) un mat în 2 mutări la Congresul de la New York.

1890 Un eveniment memorabil are loc la 14 ianuarie 1890, prin înaugurarea primului club de șah din România, la inițiativa unui grup de jucători bucureșteni, în frunte cu Mauriciu Armand. Acesta începe, în 1896, publicarea unei prime rubrici șahiste de amploare în paginile revistei „Adevărul ilustrat”. Personalități ale șahului autohton, în acea vreme, mai erau dr. Theodorescu, g-l S. Scheletti, Gr. Băleanu, V. Costin, actorii Matei Millo și Petre Liciu, muzicianul L. Wiest.

1895 Un alt român avea să strălucească în competiții de mare anvergură, Gheorghe Marcu (1863-1923), bucovinean din preajma Cernăuțiului, devine maestru de forță la Viena, unde îl imită pe Albin, câștigând în 1895 un puternic turneu. Debut convingător, urmat de alte importante victorii, pe parcursul a nu mai puțin de 35 de participări la întrecerile internaționale. Ceea ce i-a adus lui G. Marco (așa cum își ortografa numele, italianizându-l), o veritabilă celebritate, în acea epocă. A desfășurat, totodată, în țară și străinătate, o vastă activitate publicistică.

Începând cu 25 septembrie 1895, „Adevărul ilustrat” găzduiește o consistentă rubrică de șah girată de Mauriciu Armand, cu numeroase probleme originale. Rubrica va fi continuată până la sfârșitul secolului XIX în „Adevărul și Adevărul de joi”.

1898 Câțiva dintre cei menționați mai sus au fost immortalizați de condeiul bine ascuțit al lui I.L. Caragiale în schița „Șah și mat”, publicată în

1898. Aceasta a fost epoca de pionierat a șahului românesc. În lume, în acești ani, jocul de șah făcuse mari progrese. Turneele internaționale sunt inițiate în 1851. La Londra încep meciurile pentru titlul mondial, oficializat în 1886 prin victoria germanului W. Steinitz asupra compatriotului său J. Zukertort.

1900 Începutul de veac găsește șahul românesc oarecum descumpănit. Cei mai buni jucători români, Albin și Marco, se aflau dincolo de hotare. G. Marco lucrează la Viena pentru prestigioasa revistă de șah „Wiener Schachzeitung”, până în anul 1914, iar Albin se dedică exclusiv participării la turneele din Vest. Amândoi revin însă pentru scurte vizite în țară. Nume noi nu apar încă, vechii jucători se întâlnesc numai în colțul de șah al cafenelelor.

1906 Primul turneu de șah din țara noastră s-a desfășurat cu prilejul Expoziției Generale Române, organizată în Parcul Carol din Capitală. Câștigător a fost maestrul Sigmund Herland, reputat jucător de concurs și problemist. Al patrulea s-a clasat Wolfgang Pauly, un alt problemist cunoscut, totodată matematician și astronom. Herland și Pauly pot fi considerați fondatorii școlii românești de compoziție șahistă. Inițiativa de a reuni un congres al șahiștilor români eșuează.

1908 Bucureștiul este vizitat de cunoscutul șahist german Jacques Mieses, care susține câteva partide amicale cu jucători români.

1911 Cu numărul său din 19 martie, ziarul „Românul” din Arad inaugurează o rubrică permanentă de șah, redactată de ilustrul maestru G. Marco; din păcate se va dovedi efemeră.

1912 . La Timișoara are loc un prim turneu internațional câștigat de maestrul maghiar G. Breyer. Al cincilea se clasează timișoreanul Alexandru Tyroler. Premieră și în șahul prin corespondență. Sub auspiciile Cercului inginerilor din Iași, prof. Victor Costin inițiază un concurs cu 20 de participanți din diferite localități ale țării. Pe primele locuri: G. Neșțianu (Bârlad), J. Sachetti (Odobesti). **1914** Șahul este tot mai mult prezent în presa vremii. Noi rubrici apar în „Recreațiunea”. „Gazeta literară”. Revista copiilor și tinerimii.. Elevul de liceu Ion Gudju, fiul lui Hercule Gudju, încearcă editarea unei reviste dedicate exclusiv șahului sub titlul.

România șahistă., apoi .Șahul., care apare în câteva numere izolate.

1919 Prin Marea Unire, cercuri șahiste puternice din Timișoara, Arad, Sibiu, Cluj, Cernăuți dau un impuls considerabil activității șahiste din România. De asemenea, în orașele din vechiul regat, mai ales la București, Iași și Brăila se face resimțită această revigorare.

1920 Ia ființă cercul de șah .București, din inițiativa unui grup de entuziaști ca: A. Hențescu, I. Gudju, dr. S. Babeș, A. Bibescu, W. Pauly. Primul sediu este sala .Liedertafel, ulterior mutat la .Camera de Comerț și Industrie. din str. Doamnei. Este primul pas de scoatere a șahului din cafenele.

1921 Marele maestru ceh Richard Reti întreprinde o vizită în România, susținând simultane la București și Sibiu. Fac senzație partidele sale de șah orb, adică fără să vadă tabla.

1923 La cercul .București. un meci-turneu al celor mai puternici jucători din Capitală se încheie cu următorul clasament: I. Gudju 4 puncte (6), S. Herland 3,5 puncte, M. Wechsler 2,5 puncte, L. Loeventon 2 puncte.

1924 În cadrul JO de la Paris este organizat un prim turneu internațional între reprezentativele naționale, câștigătoare fiind echipa Cehoslovaciei, din 18 țări participante, iar laureat este H. Mattison (Letonia). Echipa României (G. Davidescu, I. Gudju, L. Loeventon) se clasează pe locul al XII-lea. Tot atunci, la inițiativa federației franceze, a fost adoptat actul de fondare a Federației Internaționale de Șah (FIDE), de către 15 delegați de țări. Ion Gudju este unul din cei 15 semnatari ai actului de fondare a FIDE.

1925 În acest an se petrec evenimente marcante în viața șahistă românească. La 4 ianuarie, un comitet de inițiativă, condus de Adam Hențescu, fondează Federația Română de Șah, cu sediul la București. Organizația era afiliată la FIDE încă din anul precedent prin semnarea actului de fondare a FIDE de către I. Gudju. Tot în acest an, la 15 mai 1925, din inițiativa unui entuziast al șahului, A.F.Ianovcic, secondat de colaboratorul său L. Brazuli, apare primul număr din *Revista de Șah*, care din 1927 devine *organ oficial al F.R. de Șah*,

trecând sub direcția scriitorului Mihail Sadoveanu, la Iași. În anul 1930 I se definitivează titlul sub numele de *Revista Română de Șah*, continuându-și existența, cu unele întreruperi, până în zilele noastre. Sediul redacției s-a mutat succesiv la Iași, Brăila și la București. În capital are loc meciul București-Timișoara, câștigat de oaspeți cu 7-3. Revanșa, în deplasare, revine bucureștenilor cu 8-2 (la prima masă, I. Gudju l-a învins pe A. Tyroler). **1926** *Actul de constituire a Federației Române de Șah (FR Șah) va fi oficializat* cu adeziunea a 26 de cercuri de șah, la 14 martie 1926, când este ales primul comitet de conducere, prezidat de scriitorul Mihail Sadoveanu, un mare sprijinitor al șahului. Prima ediție, neoficială, a Olimpiadei de Șah are loc la Budapesta, petrecându-se și cu participare românească. În concursul pe echipe participă numai 4 țări: Ungaria 9 puncte, Iugoslavia 8 puncte, România 5 puncte, Germania 2 puncte. Din echipa română au făcut parte: R. Brody, I. Mendelsohn, Z. Proca, Al. Tyroler. . Într-un concurs la Paris, românii A. Baratz și I. Gudju ocupă locurile II și III. Maestrul Gudju câștigă la V. Bogdanovski, partidă remarcată și de presa franceză. . Are loc primul Campionat Național la Sibiu cu 8 participanți. Campion este A. Tyroler (Timișoara) cu 6 puncte, urmat de Z. Proca (București) 5,5 puncte, I. Balogh (Miercurea Ciuc) 5 puncte.

1932 . Absentă la prima ediție oficială a Olimpiadei (Londra 1927), România participă la a doua ediție, la Haga. Câștigătoare este echipa Ungariei. Echipa noastră s-a clasat pe locul XVI din 17 participante. Învățătorul Aurel Stellia înființează primul nucleu șahist rural din țară, în com. Dumbrăveni (jud. Suceava). Cercul ființează și astăzi. Exemplul său a fost urmat și de profesorul Nicolae Bădiță din satul Roșieni (jud. Olt), care a organizat numeroase manifestări naționale și chiar internaționale.

1934 Meciul: selecționata României și reprezentativa Bucureștiului este câștigat de bucureșteni cu 9-8. Puncte întregi au adus G. Davidescu, M. Wechsler, H. Silberman, I. Mendelsohn, S. Israilovici. Este consemnată întâlnirea Clubului .Tura. (București) cu .Șah club. (Rusciuk-Bulgaria). Scor: 5,5.0,5 pentru Tura. Are loc Campionatul. României,

la care participă hors concours, marele maestru austriac R. Spielmann; campion, timișoreanul Șt. Erdely. . Problemistul H. Ginninger din Cernăuți câștigă concursul de studii al revistei Șahmatî. din URSS.

1935 La Campionatul Național participă și Maestrul francez (de origine rusă), E. Znosko Borowski, care se clasează pe locul I, la egalitate cu compatriotul nostru, H. Silbermann. . Întreaga presă remarcă pierderea titlului mondial de către A. Alehin (cel care-l .detronase. pe Capablanca în 1927 în celebrul meci de la Buenos Aires), acum învins de olandezul M. Euwe. După doi ani însă Alehin își va recupera .coroana.. Ambii rivali au colaborat constant la revista noastră de specialitate. Ulterior, Euwe, când a devenit președinte al FIDE, a fost oaspetele țării noastre.

1936 Echipa română participă la Olimpiada de la München, clasându-se pe locul XIV, din 21 de țări. La prima masă a jucat G. Alexandrescu, iar cele mai bune rezultate le-au obținut I. Halic (66%) și E. Zelinski (65 %).

A câștigat Ungaria, urmată de Polonia și de Germania. Cu același prilej, clujeanul Paul Farago obține primul loc la concursul olimpic de compoziție, secția studii. . La București se desfășoară primul campionat național feminin, titlul de campioană fiind cucerit de Rodica Luția (Manolescu) din Cernăuți.

1937 Asociația problemiştilor români., nou înființată la Iași, sub președinția lui A. Ianovcic, are o rodnică activitate. Echipa României participă la Campionatul Mondial de dezlegări (probleme de șah) obținând locul II, la distanță minimă de prima clasată, Austria. La compoziție șahistă învingem Finlanda cu 79.77 puncte. Concursul Campionilor (bucureșteni) este câștigat de maestrul G. Alexandrescu, clasat înaintea invitatului special, polonezul H. Friedman. 1938 . În al doilea meci de compoziție șahistă România.Finlanda, scorul este de 79.57. La secția problemelor în două mutări, primul loc revine timișorencei Isabela Keller. Este constituită .Asociația. Universitară de Șah. cu sprijinul rectorului Universității bucureștene C. Stoicescu, avându-l în conducere pe magistratul D. Jecu ca președinte, iar

pe studentul politehnician C. Butnariu, secretar.1939. Primul Campionat Universitar este câștigat de Paul Beckman (Facultatea de Drept), urmat de Valeriu Tigoianu (Facultatea de Drept) și de C. Butnariu (Politehnica), toți bucureșteni.

1940 Anii de război au adus o stagnare a activității șahiste. A contribuit la aceasta și cedarea teritoriilor din nordul și răsăritul țării, precum și excluderea șahiștilor evrei, printre care figurau numeroși maeștri.

1943 Este organizată o ediție .de război. a CN, care prilejuiește victoria surprinzătoare a lui Petre Seimeanu cu 12 puncte (din 15 partide), clasat înaintea favoriților întrecerii Gheorghe Alexandrescu și Octav Troianescu 11,5 puncte, Toma Popa, Sergiu Samarian și A. Pichler 9-5 puncte. Întâlnirea România-Bulgaria, disputată tur-retur la Rusciuc (Ruse) și la Giurgiu, ia sfârșit cu victoria adversarilor noștri 17,5-14,5 puncte.

1945 Sfârșitul războiului va prilejui un sensibil reviriment al șahului nostru. La București, vechii și noii maeștri se întâlnesc în sala Clubului ARLUS (str. Batiște), dotată cu mobilier și seturi de șah moderne, de către industriașul H. Toma (Taubman). Din păcate, autoritățile comuniste și prosovietice deturneză sensul acestor activități, folosindu-le ca instrumente de propagandă. O serie de jucători, suspectați ca .dușmani. ai regimului, trebuie să părăsească rândurile șahiștilor, unii luând calea emigrației.

1948 . Echipa României cucerește primul loc în Campionatul Mondial de dezlegări, devansând Ungaria și India, dintr-un lot de 12 țări participante. Din formația noastră au făcut parte: Leon Loeventon, Petre Seimeanu, A. Lepădatu, Eugen Rusenescu, Paul Leibovici, Saul Segenreich, Radu Voia, Emilian Dobrescu, Rubin Moise, Paul Diaconescu. Cupa Unității Tineretului, competiție cu vădit caracter propagandistic, are ca laureați pe Teodor Flondor și Frieda Weinstein. Bucureșteanul Emanoil Reicher este primul campion național școlar.

1949 În aceeași notă de propagandă pentru noua mișcare sportivă este organizat și un campionat popular de șah, la care se comunică numărul total de 105.000 participanți, cifră greu controlabilă.

Câștigătorii: R. Palterer (Timișoara) și Clara Loevy (Friedman). Primul turneu internațional din țara noastră reunește, în sala Colegiului .Sf. Sava. din Capitală, participanți din șase țări. Câștigă L. Pachman (Cehoslovacia) cu 14,5 puncte (din 19 partide), urmat de P. Benko (Ungaria) 13,5 puncte. Cel mai bun rezultat al concurenților români este realizat de dr. O. Troianescu cu 11 puncte, clasat pe locul V. Într-o lojă a sălii a asistat la partidele demonstrate maestrul Mihail Sadoveanu. FR Șah introduce clasificarea sportivă cu 7 categorii, cele superioare fiind: candidat de Maestru și Maestru al sportului.

1950 Printre primele titluri de Maestru Internațional acordate de FIDE sunt și cele ale șahiștilor dr. Octav Troianescu și Ștefan Erdely. La fostul Palat al Pionierilor din București ia ființă primul cerc de șah pentru elevi, condus de Traian Ichim.

1951 Prima participare românească la turneele zonale din cadrul campionatelor mondiale are loc la Marianske Lazne (Cehoslovacia). I. Bălănel ocupă locul al XIII-lea, din 17 participanți.

1952 Prezență (numai individuală) la Concursul Olimpic de la Helsinki, la compoziție șahistă (studii), unde P. Farago obține medalie de bronz. Titlul de campion național revine tânărului șahist Victor Ciocâltea, un nume care va căpăta o rezonanță deosebită mai târziu. La feminin, titlul de campioană națională a fost câștigat de Elena Grabovietchi-Răducanu.

1953 La București are loc cel mai valoros turneu internațional organizat vreodată în țara noastră în secolul XX. Printre cei 20 de participanți, se află nu mai puțin de trei viitori campioni mondiali: Vasili Smâslov, Tigran Petrosian și Boris Spasski. Victoria revine însă unui alt sovietic, A. Toluș, cu 14 puncte. Cel mai bun rezultat realizat de gazde a fost al orădeanului Ștefan Szabo cu 11 puncte. O prezență remarcabilă o constituie tânărul de 21 ani, V. Ciocâltea. El joacă de la egal la egal cu puternicii săi adversari, cucerind 6,5 puncte. Mai spre finele clasamentului s-au aflat și M. Rădulescu, dr. O. Troianescu, Em. Reicher.

1954 Oaspeți de seamă la cea de a IV-a ediție a Turneului Internațional al României, câștigat de

Victor Korcinoi. De data aceasta, O. Troianescu obține cel mai bun loc (al X-lea) dintre români. În urma sa s-au clasat: Ion Bălănel, Ștefan Szabo, Victor Ciocâltea și Paul Voiculescu.

1955 Primul Campionat Național pe echipe revine Clubului .Politehnica. București, având în formație pe C. Botez, D. Drimer, Th. Ghițescu, M. Pavlov, Elisabeta Ionescu (Polihroniade), printre alții.

1956 Reprezentativa studențească a României participă la Campionatul Mondial Universitar de la Uppsala (Suedia), clasându-se pe locul al VII-lea, din 16 țări.

1957 Maria Albuleț-Pogorevici câștigă turneul zonal al Campionatului Mondial desfășurat la Cracovia, devenind prima româncă care obține calificarea la Turneul Candidatelor pentru titlul mondial. Maria Albuleț împreună cu Margareta Teodorescu înscriu un strălucit succes la prima Olimpiadă feminină de la Emmen (Olanda). România împarte primul loc cu echipa URSS, aflându-se la egalitate de puncte, dar sovieticele primesc medalia de aur și titlul olimpic datorită numărului mai mare de meciuri câștigate. În final, România se clasează pe locul al II-lea și primește medalia de argint.

1959 Maria Albuleț, prima Maestră Internațională româncă, participă la Turneul Candidatelor de la Plovdiv (Bulgaria), prima calificată la o treaptă atât de înaltă a ierarhiei șahului mondial, unde se clasează pe locul al XI-lea, deci a 12-a în lume (deoarece câștigătoarea turneului juca meci cu campioana mondială care își aștepta adversara).

1960 Turneu Zonal feminin la Sinaia. Pe primele trei locuri: Eva Karakas (Ungaria), Elisabeta Polihroniade și Alexandra Nicolau (ambele din România). Ele vor participa la Turneul Candidatelor la titlul mondial de la Vrnjacka Banja (Iugoslavia), din 1961. FIDE confirmă titlul de Maestră Internațională pentru Alexandra Nicolau și Elisabeta Polihroniade. Eveniment memorabil și pentru șahul masculin: elevul ploieștean Florin Gheorghiu (16 ani) este cel mai tânăr campion (la seniori) al României.

1961 Florin Gheorghiu obține un meritat loc II

la Campionatul Mondial de juniori de la Haga. La Vrnjacka Banja (Iugoslavia), Alexandra Nicolau și Elisabeta Polihroniade, la Turneul Candidatelor, se clasează pe locurile VII-IX și respectiv X. Se realizează afilierea la Federația Internațională de Șah prin Corespondență - ICCF.

1962 La Olimpiada a XV-a, care s-a desfășurat la Varna, Victor Ciocâltea a obținut memorabila victorie în fața lui Bobby Fischer!

1963 Talentatul jucător Florin Gheorghiu mai urcă o treaptă pe scara consacrării sale, prin cucerirea titlului de campion mondial de juniori de la Vrnjacka Banja. Termină întrecerea la egalitate de puncte (7,5 din 9) cu cehoslovacul M. Janata. După un baraj egal, departajarea prin sistemul Sonneborn îl favorizează pe F. Gheorghiu. În șahul feminin, următoarea confruntare mondială a avut loc abia după 6 ani! La Olimpiada de Șah (a doua) de la Split (Iugoslavia), echipa noastră (Alexandra Nicolau, Margareta Teodorescu, Margareta Perevoznic) a ocupat un onorabil loc IV după echipele URSS, Iugoslaviei, RDG. A. Nicolau (prima masă) a realizat 10 puncte din 12 posibile! . În Polonia, la Lodz, se înregistrează un nou succes al șahului feminin: Margareta Teodorescu câștigă Turneul Zonal al Campionatului feminine individual cu 10 puncte din 13 posibile, calificându-se astfel pentru Turneul Candidatelor.

1964 Margareta Teodorescu participă la Turneul Candidatelor de la Suhumi (Georgia) unde s-a clasat pe locul al XVI-lea.

1965 Desfășurarea Campionatului Mondial Universitar de Șah, la Sinaia, a demonstrat o excelentă capacitate organizatorică a românilor și, mai ales, a lui Aurică Stoian, promotorul acestui eveniment. Florin Gheorghiu primește titlul de Mare Maestru Internațional, fiind primul șahist român căruia FIDE i-a acordat această distincție.

1966 La cea de a III-a Olimpiadă feminină de Șah (Oberhausen, Germania), echipa noastră în componența: Alexandra Nicolau, Elisabeta Polihroniade, Margareta Perevoznic s-a clasat pe un excelent loc al II-lea, după puternica echipă a URSS. Scorul de 2.0 realizat la ambele echipe (URSS și Iugoslavia, cotate ca favorite ale Olimpiadei), a făcut ca presa

să eticheteze evenimentul ca .victoria secolului. Poșta română emite o serie de timbre filatelice dedicate Olimpiadei de la Havana. La Olimpiada aceasta s-a distins în mod deosebit tânărul campion al României, Florin Gheorghiu, care a repurtat o victorie strălucită la masa întâi în fața celebrului Bobby Fischer. La Varna (Bulgaria) are loc Turneul Zonal, la care se califică pentru faza superioară a campionatului mondial Alexandra Nicolau și Margareta Perevoznic.

1967 La Brașov are loc primul turneu internațional feminin organizat în țara noastră. Elisabeta Polihroniade și Margareta Perevoznic își împart victoria. La Turneul Candidatelor de la Subotica (Iugoslavia), Alexandra Nicolau se clasează pe locurile VII-IX și Margareta Perevoznic, pe XI-XII.

1968 La Olimpiada nevăzătorilor de la Weymouth, Anglia, reprezentativa României obține medalia de bronz cu 31,5 puncte, după URSS (38) și Iugoslavia (33). Întâlnirea directă cu echipa URSS s-a soldat cu scorul de 2,5-1,5 pentru români.

1969 Aurel Urzică aduce de la CM de juniori de la Stockholm medalia de bronz. Aurul i-a revenit lui A. Karpov (URSS), iar argintul lui A. Adorjan (Ungaria). Alexandra Nicolau se clasează pe locul al III-lea la Cupa Campioanelor Europene (Vrnjacka Banja) Iugoslavia.

1970 La TVR are loc prima partidă de șah: Florin Gheorghiu - telespectatori. Prima partidă prin radio Elisabeta Polihroniade - ascultători.

1971 Are loc a III-a Balcaniadă de șah, unde se înregistrează prima victorie a țării noastre asupra echipelor bulgare și iugoslave. Maria Albuleț-Pogorevici primește titlul de Maestră Emerită a sportului, acordat pentru prima dată unei jucătoare de șah. Eugen Costea este primul român căruia i se acordă titlul de Maestru Internațional la șahul prin corespondență. La Cupa Campioanelor Europene (CCE) de la Vrnjacka Banja, Elisabeta Polihroniade încheie competiția pe primul loc, la egalitate de puncte cu Nona Gaprindașvili și Maria Ivanka, fiind declarată printre primii 10 sportivi ai anului. La Turneul Candidatelor de la Ohrid (Iugoslavia) participă Elisabeta Polihroniade, Alexandra Nicolau, Gertrude Baumstark. E. Polihroniade se clasează pe

locul al VII-lea, cel mai bun rezultat, de până atunci, al româncelor la o asemenea competiție.

1972 La Olimpiada de Șah de la Skopje (Iugoslavia), echipa României (Alexandra Nicolau, Elisabeta Polihroniade, Margareta Perevoznic) cucerește medalia de argint. O comportare meritorie, locul al VI-lea, are echipa națională a României (E. Costea, C. Ștefaniu, P. Diaconescu, E. Rusenescu și Gh. Rotariu) la cea de a VI-a ediție a Olimpiadei de șah prin corespondență. La Pernik (Bulgaria), șahistele române, Alexandra Nicolau și Gertrude Baumstark, se califică din zonal pentru Turneul Candidatelor. Pentru prima oară în țara noastră, în cadrul emisiunii *De toate pentru toți*, au loc partide prin radio, Ascultătorii contra Elisabeta Polihroniade.

1973 La Turneul Candidatelor pentru CM de la Menorca (Spania), A. Nicolau cu 12 puncte se clasează pe locurile VI-VIII, E. Polihroniade, pe X-XI cu 21 puncte și G. Baumstark, pe XII. 1974 . Cel mai bun rezultat obținut de echipa noastră feminină la o Olimpiadă a fost cel de la Medellin (Columbia), când s-a clasat pe locul I-II, la egalitate cu echipa URSS (13,5 puncte), dar cu un coeficient Sonneborn superior: 52,125 față de 51,625 puncte. Dar, dacă la Olimpiadele precedente coeficientul a fost suficient pentru departajare, acum sovieticii au reușit să determine jucarea unui meci de baraj, neprevăzut în regulament. Starea de frustrare a jucătoarelor a influențat evoluția meciului, care a fost pierdut de România. Astfel, prin jocuri de culise s-a decis locul II pentru echipa română. O reparație tardivă s-a făcut prin faptul că, după 1990, în statisticile oficiale FIDE (referitoare la Olimpiada de la Medellin), echipa română (E. Polihroniade, G. Baumstark și M. Teodorescu) este situată pe locul I. Echipa formată din M. Breazu, V. Demian, E. Mende cucerește .Cupa Latină. La șahul prin corespondență. În februarie secretarul general al federației Francisc Hartman se pensionează, iar în locul acestuia, la 1 mai prof. Anghel Vrabie, este numit secretar general.

1975 . La Timișoara are loc un puternic Turneu feminin, la care participă 14 șahiste din 8 țări. Câștigă campioana mondială, Nona Gaprindașvili,

cu scorul record de 13 puncte, din tot atâtea posibile. Ea este urmată de Gertrude Baumstark și Suzana Makai. A. Anton devine campion european la CM prin corespondență; împarte laurii victoriei cu sovieticul A. Vaisman. La Istanbul, Margareta Mureșan cucerește titlul de campioană balcanică.

1976 La București au loc lucrările prezidiului ICCF, prin grija Comisiei Centrale de Șah prin corespondență, primul eveniment de acest gen din țara noastră; președinte, dr. Radu Vasilescu. Se schimbă formatul CM, prin introducerea turneelor interzonale ca fază intermediară între zonale și meciurile candidaților. La Rozendaal (Olanda) se desfășoară Interzonalul la care participă, sub culorile Olandei, Alexandra Nicolau. Van der Mije, care se clasează pe locurile III-IV. La Olimpiada de la Haifa (Israel) neparticiparea echipei României este determinată de alte rațiuni decât cele sportive.

1978 O bună evoluție a șahiștilor la Olimpiada de la Buenos Aires (Argentina), unde echipa română (Florin Gheorghiu, Victor Ciocâltea, Theodor Gițescu, Mihai Șubă, Mihai Ghindă) s-a clasat pe locul V-VI cu 32,5 puncte, la egalitate cu Israelul. . Echipa feminină (Elisabeta Polihroniade, Gertrude Baumstark, Daniela Nuțu, Margareta Mureșan) s-a clasat pe locul X. Congresul FIDE acordă titlul de Mare Maestru Internațional lui Victor Ciocâltea și Mihai Șubă. Tânăra Maestră Internațională Daniela Nuțu câștigă primul său titlu de campioană națională.

1979 În Turneul Zonal de la Zalaegerszeg (Ungaria), Elisabeta Polihroniade s-a clasat pe locurile II-III, calificându-se totodată pentru faza interzonală. La CE de juniori, reprezentatul țării noastre, Adrian Negulescu, obține medalia de bronz. La Interzonalul de la Riga, Florin Gheorghiu ratează cu puțin calificarea la Turneul Candidaților, clasându-se pe locul al V-lea (după o înfrângere neașteptată la brazilianul Trois). S-au calificat M. Tal și L. Polugaevski (ambii din URSS). La Interzonalul feminin de la Rio de Janeiro, Elisabeta Polihroniade s-a clasat pe locul III-IV, la egalitate cu G. Fischdick. Pentru că se calificau doar trei jucătoare, s-a jucat un meci de baraj (la Köln) care, soldându-se tot cu egalitate, s-a recurs la criteriul

coeficienților, de care a beneficiat jucătoarea germană. În cel de-al doilea Interzonal al Campionatului feminin, desfășurat la Alicante (Spania), Gertrude Baumstark se clasează pe locul X.

1980 În finala Campionatului Mondial prin corespondență, Elisabeta Polihroniade ocupă locul IV, cea mai bună performanță individuală obținută de un șahist român până atunci. La Olimpiada de Șah din Malta, echipa feminină (Elisabeta Polihroniade, Marina Pogorevici, Daniela Nuțu, Margareta Mureșan), în pofida faptului că delegația română a ajuns în Malta doar în runda a doua a competiției, a jucat foarte bine și a încercat până în ultima rundă să cucerească o medalie, nereușind, din cauza handicapului de start întârziat, decât clasarea pe locul IV.

1981 După 24 de ani de la victoria mamei sale în zonalul de la Krakovia (Polonia), în aceeași țară, dar la Bydgoszcz, Marina Pogorevici (antrenor Mircea Pavlov) câștigă strălucit zonalul cu 12,5 puncte, se califică pentru interzonal și primește direct titlul de Mare Maestră Internațională, prima din România. În clasament, pe locul II s-a situat Margareta Mureșan (antrenor Șerban Neamțu), care s-a calificat și ea pentru interzonal. Congresul ICCF acordă titlul de Mare Maestru jucătorului Gh. Rotariu, primul din țara noastră care primește această distincție.

1982 În premieră autohtonă, Turneul Zonal masculin are loc la Băile Herculane, veritabilă *capitală a șahului românesc*, organizat cu sprijinul Clubului de Șah «Hercules» și al inimosului director și vicepreședinte al FRS, prof. dr. Ilie Cristescu. Șahiștii români ocupă 2 din cele 5 locuri de calificare: Z. Ribli (Ungaria) 15,5 puncte, M. Șubă (România) 13,5 puncte, G. Sax (Ungaria) 13,5 puncte, Fl. Gheorghiu (România) și J. Pinter (Ungaria) 12 puncte. Ultimii doi s-au și calificat după un turneu de baraj tur.retur la care au mai participat P. Lukacs (Ungaria) și Al. Sznepik (Polonia). Pentru prima dată România are doi participanți la turneele interzonale. La Bad Kissingen (Germania), Marina Pogorevici (antrenor Mircea Pavlov) participă la Interzonal și evoluează în forță conducând

în clasament. Din cauza unui finis mai slab, jucătoarea româncă se situează în prima jumătate a clasamentului dar, din păcate, ratează calificarea în etapa următoare, pe care o merita din plin. Margareta Mureșan se clasează autoritar pe primul loc din 10 țări participante la Interzonalul de la Tbilisi (Georgia), cu 10,5 puncte. Performanța sa individuală echivalează cu cele înscrise anterior de Alexandra Nicolau și Elisabeta Polihroniade în Turneele Candidatelor de la Menorca și, respectiv, Ohrid. Ca urmare a acestui strălucit succes, apreciat plastic de presa sportivă de specialitate a timpului, ea primește titlul de Mare Maestră Internațională și se califică pentru Meciurile Candidatelor, formulă care înlocuiește Turneele Candidatelor pentru a evita, prin eliminările directe din meciuri, eventualele aranjamente posibile în turneele la care participau mai multe jucătoare din aceeași țară. După edițiile din 1957, 1966, 1972 și 1974 la ediția a X-a a Olimpiadei (Lucerna) echipa feminină (Margareta Mureșan, Marina Pogorevici, Daniela Nuțu și Elisabeta Polihroniade) cucerește pentru a cincea oară medaliile de argint și titlul de vicecampionă mondială. Antrenori: Mircea Pavlov și Șerban Neamțu. De remarcat excepționala performanță a Maestrei Internaționale Daniela Nuțu (medalia de aur) care, la masa a III-a, realizează un procentaj de 91,67 puncte, cel mai bun rezultat atât al întrecerilor (masculine și feminine) de la Lucerna, cât și al participărilor românești la toate Olimpiadele. De asemenea, Elisabeta Polihroniade cucerește medalia de aur la masa a IV-a. Este locul să mai amintim că reprezentativa feminină și-a completat colecția de medalii cu bronzul cucerit la Salonic. Grecia (1984) și Dubai, din Emiratele Arabe Unite (1986). Se pare că anii .80 au fost anii de vârf ai șahului nostru, perioadă neegalată de rezultatele ce au urmat. La Congresul FIDE de la Lucerna se atribuie titlul de Mare Maestră sportivelor Elisabeta Polihroniade, Marina Pogorevici și Margareta Mureșan. În acest an, prin eforturi deosebite ale președintelui federației Petre Gigea, academicianului Emilian Dobrescu, secretarului general Anghel Vrabie și șefului Secției economice din CNEFS Aurică Stoian s-a obținut și amenajat un sediu pentru FR de Șah

și Clubul Central de Șah, o vilă situată în Str. Oțetari nr.2 colț cu Str. Italiană vis-à-vis de Liceul Spiru Haret. Această vilă, denumită *Vila Matilda* a fost construită la sfârșitul secolului al XIX-lea și a fost proprietatea verișoarei renumitului pictor Ștefan Luchian. În semn de recunoștință și prețuire a acesteia, care l-a îngrijit, fiind bolnav, în ultimii ani de viață, marele artist Ștefan Luchian i-a pictat tavanul și unele ștucaturi ale unor încăperi din această vilă. După câțiva ani de reamenajare a vilei, FR Șah și Clubul Central de Șah s-a mutat într-un sediu pe măsură.

1983 La Bad Kissingen (Germania), Margareta Mureșan (antrenori Șerban Neamțu și Florin Gheorghiu) pierde în fața Lidiei Semenova (URSS) sferturile de finală din cadrul Meciurilor Candidatelor cu scorul la limită de 4,5 la 5,5. . Ne vizitează campionul mondial Anatoli Karpov. Simultanele susținute la București și Timișoara, ca și conferința de presă de la Ambasada Rusă au fost intens mediatizate în epocă și urmărite cu viu interes. Marele Maestru Internațional Victor Ciocâltea participă în luna septembrie la un circuit de turnee open, în Spania, care îl suprasolicită. Se stinge din viață la Berga, în timpul celui de al treilea turneu. Este o imensă pierdere pentru șahul românesc, memoria marelui campion fiind omagiată de turneele organizate anual de RATB.

1984. La Salonic (Grecia), echipele naționale ale României participă la Olimpiada de Șah. Rivalitatea sportivă dintre marii maeștri Florin Gheorghiu și Mihai Șubă este folosită cu multă abilitate tactică de Emanoil Reicher (antrenor coordonator al lotului masculin) în folosul echipei, care se clasează pe excelentul loc V, cel mai bun rezultat din istoria șahului masculin românesc. Echipa feminină, formată din Margareta Mureșan, Elisabeta Polihroniade, Daniela Nuțu, Gabriela Olărașu (antrenori Mircea Pavlov și Șerban Neamțu) evoluează în forță în prima parte a competiției și în final își adjudecă medalia de bronz. Elisabeta Polihroniade obține medalia de argint la masa a II-a (arbitri A. Vrabie, Gh. Candea, H. Candea). Rodica Reicher s-a calificat în finala CM de șah prin corespondență. La CM de Junioare (sub 16 ani) de la Champigny sur

Marne, Mădălina Stroe a devenit campioană mondială. Antrenor . Gh. Candea. La CE de junioare de la Katowice, Gabriela Olărașu obține medalia de argint. AS RAT București organizează prima ediție a .Memorialului Victor Ciocâltea, turneu ce va fi asimilat mai târziu cu Turneul Internațional Masculin al României.

1985 Ca urmare a excelenței realizări de la Olimpiada de Șah (locul V), conform regulamentului FIDE, echipa masculină a României primește dreptul de a evolua în Cupa Mondială ce se desfășoară la Lucerna (Elveția). Condușă competent de antrenorul Emanoil Reicher, echipa noastră se clasează pe locul IV-V, după URSS, Ungaria și Iugoslavia. Mihai Șubă este cel de-al 12-lea clasat în Interzonalul de la Tunis. Daniela Nuțu și Margareta Mureșan ies din cursa aceleiași faze a CM de la Havana și Jeletzovski. Mihai Șubă încearcă o tresărire de orgoliu la Openul din Berlinul occidental, unde împarte primul loc cu vicecampionul mondial V. Korcinoi, ambii cu 7,5 puncte (9). La 0,5 puncte de ei s-a aflat F. Gheorghiu.

1986 Echipa feminine format din Margareta Mureșanu, Daniela Nuțu, Elisabeta Polihroniade, Gabriela Stanciu (Olărașu) își dovedește din nou valoarea prin cucerirea medaliilor de bronz la Olimpiada de la Dubai (Emiratele Arabe Unite). Realizând cel mai bun rezultat individual al rezervei, Gabriela Stanciu (Olărașu) cucerește medalia de aur. Antrenori, Mircea Pavlov și Șerban Neamțu. Echipa masculină nu confirmă excelențele rezultate din anii anteriori. Arbitri: P. Diaconescu și A. Vrabie (arbitru senior). La Campionatele Internaționale ale Australiei (Adelaide) sunt invitați MMI Elisabeta Polihroniade și MI Dolfi Drimer. E. Polihroniade împarte locul I cu Zsuzsa Polgar (Ungaria). La Herculane este organizat CE de șah pentru junioare. Cristina Bădulescu . medalie de bronz, după Ildiko Madl (Ungaria) argint și S. Mateeva (URSS) aur.

1987 În Turneul Zonal al CM, desfășurat la Varșovia (Polonia) în grupa A, se remarcă un tânăr și talentat șahist din România, Mihail Marin. Patru șahiști români sunt clasati pe primele patru locuri, cu câte 9 puncte (15), la Turneul Internațional de la Timișoara: O. Foișor, V. Stoica, M. Șubă și Fl.

Gheorghiu. În ediția a XXI-a a CN de compoziție șahistă s-au impus V. Nestorescu și M. Manolescu, primul deținând un total de 14 titluri. Un alt proeminent problemist român, Em. Dobrescu (aur olimpic în 1984), s-a clasat al II-lea la secția studii. Sergiu Samarian (stabilit în Germania) publică lucrarea *Antrenamentul sistematic în șah*. Este încununarea unei ample activități publicistice și de cercetare teoretică.

1988 În România, la Timișoara, se organizează prima ediție a CM de copii și juniori (categoriile de vârstă de 10-18 ani). Competiția se bucură de mare succes prin participarea celor mai buni sportivi copii și juniori. Pentru micii șahiști din România este o ocazie deosebită de lansare mondială prin faptul că federația organizatoare beneficiază de un număr sporit de jucători. Șahiștii români obțin rezultate deosebite (5 medalii): Corina Peptan (10 ani) medalie de aur, Luminița Radu (16 ani) și Gabriel Schwartzman (12 ani) medalii de argint, Eleonora Balint (14 ani) și Francisc Nemeth (10 ani) medalii de bronz. Cu acest prilej, la Timișoara, pentru prima oară în istoria șahului românesc, FR Șah organizează reuniunea conducerii FIDE. Un merit deosebit în reușita organizatorică a reuniunii revine lui Anghel Vrabie, Aurică Stoian și, nu în ultimul rând, academicianului Pius Brânzeu, viitor președinte de onoare al FR Șah. Turneul internațional feminin al României (Poiana Brașov) este câștigat de Cristina Bădulescu, urmată de Gabriela Stanciu. La Salonic (Grecia), la Olimpiada de Șah participă și echipele naționale ale României. Echipa feminină, formată din Margareta Mureșan, Elisabeta Polihroniade, Gabriela Stanciu și Cristina Bădulescu, se clasează pe locul al VII-lea. Echipa masculină, alcătuită din Florin Gheorghiu, Constantin Ionescu, Mihail Marin, Mihai Ghindă, Ovidiu Foișor și Iulius Armaș evoluează mai modest decât era de așteptat, situându-se pe locul XXV. O evoluție excelentă a avut Mihail Marin, care a totalizat 9 puncte din 13 posibile și a obținut medalia de bronz, la masa a III-a. (Arbitri: A. Vrabie, P. Diaconescu, Gh. Erdeuș, L. Dobronăuțeanu.)

1989 La CE pe echipe din Israel, formația noastră (Fl. Gheorghiu, C. Ionescu, M. Marin, S.

Lupu, B. Takacs, D. Dumitrache, C. Navrotescu) se clasează pe locul al VI-lea.

1990 România cucerește două titluri de campioană mondială prin Corina Peptan (12 ani) și Luminița Radu (18 ani), la categoriile respective de vârstă. La Novi Sad (Iugoslavia) are loc Olimpiada de șah, la care echipele României au o prestație mai slabă (doar locul IX): Margareta Mureșan, Marina Pogorevici, Daniela Nuțu, Luminița Radu. (Arbitri: A. Vrabie, D. Savin, C. Ionescu). Apare ultimul volum, dintr-o serie inițiată în 1985, al almanahului *Planeta Șah* sub îngrijirea publicistului U. Văluceanu-Friedberg. Își încetează apariția *Revista Română de Șah*, care a avut ca prim director pe scriitorul Mihail Sadoveanu, iar redactori principali pe: A. Ianovic, M. Milescu, Al. Portocală, V. Nestorescu, S. Samarian, T. Rădulescu, V. Chiose, R. Voia și Fl. Gheorghiu. Până în 1989 apărea susținută din fonduri de stat, sub administrația *Gazetei Sporturilor*, iar după 1989 este preluată de particularul Dan Gurămulț care scoate câteva numere izolate. După o întrerupere de câțiva ani, revista re apare, tot cu resurse proprii, într-o serie nouă, *Revista Română de Șah-Gambit*.

1991 Egalitate între câștigătoarele Superturneului feminin de șah de la Sinaia, Cristina Bădulescu-Foișor și Gabriela Olărașu; pe locul al III-lea, Daniela Nuțu. Din nou România intră în atenția șahului mondial prin organizarea, la Mamaia, atât a CM de copii și juniori (categoriile de vârstă 10-18 ani), cât și a CE. La CM de junioare, Corina Peptan cucerește locul I și titlul de campioană mondială la categoria 14 ani. Andrei Istrățescu obține medalia de aur și titlul de campion european la 16 ani, la CE de la Mamaia.

1992 La Olimpiada de la Manila (Filipine) echipa feminină substanțial întinerită având în compență pe Cristina Foișor, Luminița Radu, Corina Peptan (debutantă în echipa olimpică la vârsta de 14 ani și jumătate) și Daniela Nuțu (antrenor Daniel Savin). obține excelentul loc IV. Arbitri români: Elisabeta Polihroniade și Anghel Vrabie. Luminița Radu câștigă titlul de campioană națională a senioarelor. Controversatul Gabriel Schwartzman devine cel mai tânăr mare maestru român, performantă pas-

trată până în prezent.

1993 La Timișoara, în condiții excelente, FR Șah organizează Turneul Zonal individual feminin la care, pentru etapa superioară, s-a calificat Cristina Foișor. Cristina Foișor, din Turneul Interzonal de la Djakarta (Indonezia), se califică pentru Turneul Candidatelor la titlul mondial.

1994 Medaliații *mondialelor* și *europenelor* anului sunt primiți și felicitați de către Președintele României, Ion Iliescu. Din nou la Băile Herculane, Federația Română de Șah organizează o competiție oficială: CE pentru copii și juniori (10-18 ani). Medalii de argint obțin juniorii români Florin Felecan, Vlad Jianu, iar medalia de bronz revine Corinei Peptan. . La CM pentru copii și juniori de la Szeged (Ungaria) se remarcă din nou Vlad Jianu (antrenor Teodor Ursuianu), care cucerește titlul de vicecampion mondial al categoriei sale de vârstă. În Turneul Candidatelor la titlul mondial, desfășurat la Tilburg (Olanda), Cristina Foișor evoluează excelent într-o companie puternică și se clasează pe locul VIII. În CE individual de seniori la șah prin corespondență, Gheorghe Rotariu cucerește medalia de argint . La CE de juniori (20 ani), organizate la Canakkale (Turcia), echipa României. formată din Andrei Istrățescu, Dieter Nisipeanu, Adrian Mușat, Dragoș Dumitrache și Ranko Szuhaneck (antrenor Sergiu Grunberg), câștigă medalia de aur și titlul de campioană europeană. La CE de șah rapid de la Paris, Levente Vajda cucerește argintul La Olimpiada de Șah de la Moscova (Rusia), echipa națională feminină (Cristina Foișor, Luminița Radu, Corina Peptan, Daniela Nuțu) se clasează pe excelentul loc III-IV, la egalitate de puncte cu echipa Chinei, acesteia din urmă, cu un coeficient mai bun, revenindui medalia de bronz. Corina Peptan are o comportare de excepție la masa a treia, unde realizează cel mai bun rezultat individual, premiat cu medalia de aur. A fost ultima olimpiadă pe care Daniela Nuțu a jucat-o pentru țara noastră. Antrenori: Mihai Ghindă, Mircea Pavlov (masculin), Șerban Neamțu, Daniel Savin (feminin). Arbitru senior al Olimpiadei feminine, Elisabeta Polihroniade și arbitru Gheorghe Erdeus. Apare seria nouă a .Revistei Române de Șah Gambit., la Editura

Epoli, condusă de MMI E. Polihroniade, în dorința reînnoșării unei frumoase tradiții publicistice și a umplerii acestui gol din eșichierul literaturii șahiste românești, redactor-șef Mircea Pavlov, redactor-șef adjunct Valentin Stoica. MMI Ian Timman (Olanda), vicecampion mondial, ne vizitează țara la invitația E. Polihroniade și a Ambasadei Olandei la București. Oaspetele a susținut o conferință de presă urmată de un simultan la Sala Rondă a Hotelului Intercontinental. Din păcate, în acest an este declanșată o acțiune care va duce în 1995 la cedarea cu prea mare ușurință de către Margareta Mureșan (secretar general în acea perioadă) a frumosului sediu al FR Șah, dobândit cu uriașe eforturi și care nu va mai putea fi înlocuit cu ceva asemănător.

1995 Szidonia Vajda câștigă detașat CE de cadete de la Zagan (Ungaria). Antrenor, Albert Vajda, tatăl ei. Mihai Breazu primește titlul de Mare Maestru Internațional la șahul prin corespondență. Luminița Radu se califică, după un baraj, pentru Turneul Interzonal al CM (Chișinău). Cristina Foișor era calificată direct, de la Turneul Zonal de la Nadole (Polonia). Alina Motoc . campioană mondială (la 10 ani) la Sao Lourenco (Brazilia). Antrenor Margareta Perevoznic. Corina Peptan . campioană mondială (categ. 18 ani) la CM de la Guarapuava (Brazilia), iar Szidonia Vajda obține medalia de bronz în competiția cadetelor. Antrenori Cornel Pașcalău și Albert Vajda. Medaliații .mondialelor. și ai europenelor. sunt primiți și felicitați de Președintele României, Ion Iliescu. . La Timișoara apare revista de șah .Tim șah. cu eforturile și sub conducerea soților Ligia Jicman și Adrian Bach. La București, Mihai Panait editează revista de șah . Chess extrapres., avându-l ca redactor șef pe Mihail Marin. . Mihai Breazu primește titlul de Mare Maestru Internațional la șahul prin corespondență. Federația cunoaște un moment de criză și se convoacă adunare general extraordinară, alegându-se un nou Birou federal. Președinte al federației este reales Mugur Isărescu, guvernatorul Băncii Naționale a României. Pentru merite deosebite sunt aleși acad. Pius Brânzeu, președinte de onoare al FR Șah și membri de onoare ai federației: Maria Albulet, Margareta Perevoznic, Margareta Teodorescu, Emanoil

Reicher, Corvin Radovici, Corneliu Butnariu, Anghel Vrabie, Attila Hoszu, Luis Haritver. . FR Șah organizează la Odorhei Turneul Zonal al CM (individual masculin) cu sprijin financiar din partea sponsorului Attila Hoszu precum și datorită unei substanțiale sponsorizări din partea Băncii Naționale a României. Se califică mai departe Andrei Istrățescu în urma unui meci de baraj susținut la Budapesta.

1996 La cea de a XXXII-a Olimpiadă feminină de Șah de la Erevan (Armenia), echipa (Cristina Foișor, Corina Peptan, Luminița Radu-Cosma și Gabriela Olărașu) se clasează pe locul VI. Antrenori, Mircea Pavlov și Șerban Neamțu. În echipa masculină (A. Istrățescu, M. Marin, C. Ionescu, V. Nevednici, D. Nisipeanu, D. Dumitrache), cel mai bun rezultat individual este obținut de Mihail Marin, 7,5 din 12 partide, care obține cel de al doilea premiu de frumusețe a jocului, oferit de Președintele Armeniei, Levon Ter Petrosian, pentru partida Marin.Aleksandrov. (Arbitri: Elisabeta. Polihroniade, Gh. Erdeuș). Excepționala sportivă timișoreană Corina Peptan cucerește titlul de vice-campioană mondială (20 ani) la Medellin (Columbia) . La Siofok (Ungaria) Dieter Nisipeanu cucerește medalia de argint la CE de juniori 20 ani. . La CE de șah pentru copii și juniori de la Rimavska Sobota (Slovacia), Vlad Jianu (12 ani) obține medalia de argint, Horia Geantă (14 ani), medalia de bronz și Alina Calotă (16 ani), medalia de argint. La Olimpiada copiilor. din localitatea Suttomore (Republica Muntenegru a Iugoslaviei), echipa de cadeți (Levente Vajda, Alin Berescu, Gabriel Mateuță, Florin Felecan) a devenit campioană olimpică. Antrenor, Cristian Ionescu. . Corina Peptan a devenit vicecampioană la CM de șah de juniori mari de la Medelin. . Ia ființă Fundația de Șah Gambit . Elisabeta Polihroniade, cu acțiuni dedicate, în special, tinerelor talente.

1997 Levente Vajda devine campion mondial la 20 ani, la Erevan (Armenia). . ~~Un nou record românesc:~~ Cristina Calotescu medaliată cu bronz la CM de șah rapid .Disney. . Paris. . La CE de la Pola (Croatia), echipa feminină a României (Corina Peptan, Cristina Foișor, Luminița Cosma) a câștigat titlul de vicecampioană europeană. Antrenor, Șerban

Neamțu. Echipa .Venus RGAB. (Gabriela Olărașu, Ana Șusterman, Viorica Ionescu, Andreea Sasu Ducșoară, Iudita Chiricuță) s-a calificat pentru Turneul final al CCE. Antrenori, Theodor Ghițescu și Marius Chiricuță. Levente Vajda . campion mondial la CM de șah pentru juniorii sub 20 ani, de la Erevan (Armenia). Medalie de argint la .Olimpiada cadeților. dela Belgrad Echipa era compusă din: MI L. Vajda, C. Ardelean, C. Burnoiu, G. Szabo, V. Răceanu. . La prima ediție a CM (formula KO), MMI Andrei Istrățescu (secondat de D. Nisipeanu) a fost eliminat în Turul doi de redutabilul Mare Maestru rus Andrei Sokolov.

1998 La Wupertal (Germania), Cupa Cluburilor Europene pentru echipe feminine revine echipei AEM Luxten Timișoara.: Natalia Jukova, Corina Peptan, Cristina Foișor, Luminița Cosma, căpitan Sergiu Grunberg. Eveniment fără precedent în lumea șahistă din țara noastră. Maia Ciburdanidze, multiplă campioană mondială, a susținut la Cercul Militar din București un mare simultan. La el au participat personalități din lumea politică și cultural precum: Radu Vasile, C. Bălăceanu-Stolnici, Mugur Isărescu, Dan Grigore, Adrian Păunescu, George Pruteanu, Oliviu Gherman, Teodor Meleșcanu, Sorin Roșca Stănescu, Cornel Nistorescu, Horia Alexandrescu, Horia Moculescu ș.a. Președintele țării, Emil Constantinescu, în cuvântul său de deschidere, printre altele, a spus: .Șahul este mai mult decât un joc, este un model de viață. după care a efectuat prima mutare. Corina Peptan câștigă în mod strălucit Turneul de la Chișinău și urcă în topul primelor 20 de șahiste din lume. . Adunarea Generală a COR recunoaște pentru prima dată FR Șah ca membră a acestui organism. Sunt cooptați ca membri ai COR prof. Anghel Vrabie și MMI Elisabeta Polihroniade. La Olimpiada de la Elista (Republica Kalmîkia) echipa națională feminină a României (Corina Peptan, Cristina Foișor, Luminița Radu, Gabriela Olărașu, căpitan Sergiu Grunberg) se clasează pe locul VI. Jucând excelent la masa a treia, Luminița Cosma obține al doilea rezultat individual, premiat cu o medalie de argint. Echipa masculină (Andrei Istrățescu, Mihail Marin, Dieter Nisipeanu, Constantin Ionescu, Vladislav Nevednicii, Levente Vajda,

căpitan Mircea Pavlov) se clasează pe locul X, din 110 echipe participante. Pentru prima oară în istoria olimpiadelor de șah, se atribuie .Cupa Nona Gaprindașvili., oferită chiar de fosta campioană mondială, conform unui clasament neoficial mixt, acceptat de FIDE. În acest clasament, echipele României și ale Georgiei au împărțit locurile V-VI. E. Polihroniade este desemnată Arbitru Senior (principal) al întrecerii echipelor feminine. La Congresul FIDE, pentru a doua oară în istoria șahului românesc (după Ion Gudju), se acordă titlul de membru de onoare al Federației Internaționale de Șah MMI Elisabetei Polihroniade. . După o pauză de opt ani, se reia o frumoasă tradiție: Campionatul Universitar. El este organizat de Serviciul Român de Informații (SRI) la inițiativa directorului Costin Georgescu, fost participant la campionatele studențești și naționale. Campion, Dragoș Dumitrescu, reprezentant al gazdelor. . La CE de la Mureck (Austria), juniorii Andrei Murariu (12 ani) și Constantin Lupulescu (14 ani) obțin medaliile de bronz. Antrenor, Cătălin Navrotescu. Revista .Gambit. decernează premii pentru Concursul internațional de studii. De altfel, .Gambit. este o reușită a acestui gen la care contribuția reputatului Virgil Nestorescu a fost mai mult decât inspirată și decisivă. Reprezentanții noștri la Turneul Zonal de la Kmica (Polonia) luptă pentru calificare pe cele patru locuri disponibile pentru etapa superioară. Dieter Nisipeanu este singurul român care reușește să se califice pentru meciurile KO ale CM. . Levente Vajda obține medalie de bronz la CM de juniori (grupa 18 ani) de la Oropesa del Mar (Spania). Antrenor personal, MMI Constantin Ionescu.

1999 În meciurile KO ale CM Individual masculin, organizate la Las Vegas (SUA), Marele Maestru Liviu Dieter Nisipeanu legitimat la Venus RGA. București (antrenor Valentin Stoica), secundat de Andrei Istrățescu, ajunge până în semifinale și cucerește *ex-aequo* locul III, realizând astfel cea mai bună performanță sportivă a unui șahist roman participant la «mondialele» seniorilor. Pentru performanța sa, Dieter Nisipeanu se numără printre primii 10 sportivi ai anului, eveniment important pentru șahul românesc. Președintele României, Emil

Constantinescu, îl felicită personal pentru performanța sa în cadrul unei primiri oficiale la Cotroceni. . În Turneul Zonal al CM Individual feminin, desfășurat la Ostrava (Cehia), Corina Peptan demonstrează un joc de mare clasă și câștigă competiția obținând astfel calificarea pentru prima ediție a CM feminin, sistem KO de la New Delhi (India). La Cupa Cluburilor Europene pentru echipe feminine, desfășurată la Nova Gorica (Slovenia), echipa .AEM Luxten. Timișoara. Nana Ioseliani, Corina Peptan, Cristina Foișor, Gabriela Olărașu, antrenor Sergiu Grunberg . cucerește medalia de argint. În formă ascendentă, Szidonia Vajda se situează pe locul VI în topul mondial rating al junioarelor. În CE pe echipe, organizat la Batumi (Georgia), echipa reprezentativă a României (Corina Peptan, Luminița Cosma, Szidonia Vajda, antrenor Sergiu Grunberg) cucerește medalia de bronz. Arbitru principal al secției feminine este MMI Elisabeta Polihroniade. FIDE își serbează, la Paris, aniversarea a 75 de ani de existență invitând reprezentanții celor 159 federații afiliate să participe la emoționantul eveniment istoric. România a fost reprezentată de MMI Elisabeta Polihroniade, singurul român inclus în *Cartea de aur a FIDE* (FIDE Golden Book) editată cu acest prilej. Medaliile și diplomele au fost înmânate de președintele FIDE, Excelența sa Kirsan Ilyumjinov. Președintele Republicii Kalmîkia (Rusia). Papa Ioan Paul al II-lea, un binecunoscut iubitor al șahului și totodată un ~~prodigios~~ compozitor de studii șahiste, vizitează România. . Raluca Sgîrcea, antrenor Adrian Georgescu, devine campioana Europei la categoria de vârstă de 10 ani!. Fundația .Gambit. E.P. organizează, sub egida Uniunii Scriitorilor din România (prin intermediul personal al președintelui ei, Laurențiu Ulici), prima ediție a Cupei .Mihail Sadoveanu., la care au participat scriitori și ziariști. Locul I, la egalitate de puncte, a revenit ziaristului Octavian Pușcașu și scriitorului Dieter Fuhrman. Încetează din viață pictorul-problemist Radu Drăgoescu, a cărui fiică Serbana (artistă plastică) va institui un trofeu anual în memoria sa, atribuit pentru performanțe în compoziția șahistă. După o lungă pauză, șahul prin corespondență este din nou în atenție. La Congresul ICCF din Elveția participă

Mihai Baltă, membru în Biroul federal şi responsabil cu şahul prin corespondenţă, care încearcă să ia contact cu forul internaţional de specialitate în vederea reconsiderării şahului românesc prin corespondenţă, activitate cu veche tradiţie în ţara noastră. La Doha (Qatar) a avut loc cel de-al LXX-lea Congres FIDE şi Adunarea Generală Extraordinară. S-au adoptat măsuri determinate de recunoaşterea şahului de către Comitetului Olimpic Internaţional (CIO) ca sport olimpic. Federaţia cunoaşte din nou o criză şi sunt convocate două adunări generale extraordinare şi alegeri anticipate. Preşedinte al federaţiei este ales Liviu Hagea.

2000 Excepţionala evoluţie a Corinei Peptan (antrenor Iulian Drăghici) în meciurile KO ale CM Individual feminin de şah, desfăşurate la New Delhi (India), a dus la clasarea sportivei românce pe locurile V-VIII în clasamentul mondial, cel mai bun loc realizat de o şahistă româncă în această competiţie. Performanţele continuu ascendente ale Corinei Peptan (sportiva cu cele mai multe medalii din şahul românesc, obţinute atât ca junioară, cât şi ca senioară), tinereţea sa şi ambiţia de a deveni campioană mondială a senioarelor, după ce, ca junioară, şi-a adjudecat de mai multe ori supremaţia mondială, reprezintă o şansă pentru confirmarea tradiţiei şahului feminine românesc în plan internaţional. Echipa naţională de juniori (18 ani) a României, alcătuită din sportivi de la CS .BNR. şi AS .RAT. Bucureşti câştigă medalia de bronz la CE pe echipe de juniori, organizat la Balatonlelle (Ungaria). . Constantin Lupulescu câştigă medalia de argint la CE de cadeţi, organizat la Kallithea (Grecia). La Olimpiada de şah de la Istanbul (Turcia) echipele naţionale ale României au o prestaţie mediocră. Un rezultat individual excelent (cel mai bun rezultat românesc la masa I, după rezultatul lui Florin Gheorghiu, la Buenos Aires, în 1978) a fost cel al lui Mihail Marin, cu 8 puncte din 13 partide. Arbitră principală a Olimpiadei feminine a fost Elisabeta Polihroniade. RAT. Bucureşti obţine locul VII la Cupa Campionilor Europeni desfăşurată la Neum (Bosnia), unde a prezentat următoarea formaţie: V. Iordăchescu, Al. Motîlev, M. Marin, C. Ionescu, D. Rogozenko, L. Vajda. În anul 2000, componenţa

Biroului federal era următoarea: Liviu Hagea (preşedinte), Sergiu Grünberg şi Elisabeta Polihroniade (vicepreşedinţi), Margareta Mureşan (secretar general), Radu Chirilă (antrenor federal) şi 10 membri.

2001 La CE echipe juniori 18 ani de la Balatonlelle, băieţii (Gergely Szabo, Constantin Lupulescu, Vlad-Cristian Jianu, Bogdan Vioreanu, Valentin Răceanu, antrenor: Cristian Ionescu) câştigă argintul, iar Iozefina Păuleţ câştigă titlul junioarelor 12 ani la Kallithea (Grecia). Echipa feminină AEM Timişoara (N.Zhukova, C.Peptan, G.Olăraşu, A.Bogza) se clasează pe locul 2 la Cupa Cluburilor Europene de la Belgrad. La 24 august Alexandru Crişan este numit de ministrul tineretului şi sportului, Georgiu Gingăraş, în funcţia de preşedinte al FR de Şah, în locul Margaretei Mureşan-Juncu, care a demisionat din funcţia de preşedinte interimar ; după o săptămână, Al Crişan suspendă în mod abuziv o serie de figuri bine cunoscute ale şahului autohton (L.Dobronăuţeanu, L.Jicman, G.Erdeuş, S.Grunberg, M.Pavlov, E. Polihroniade) – În funcţia de responsabil naţional rating este numit Haralambie Candea. Federaţia s-a reorganizat, în 2001, în conformitate cu prevederile Legii educaţiei fizice şi sportului Nr. 69 din 28 aprilie 2000. Adunarea generală de la Braşov, din 16 decembrie, a adoptat noul Statut şi a ales Consiliul director, ca organ de conducere al federaţiei compus din: Alexandru Athanasiu . preşedinte de onoare; Alexandru Crişan - preşedinte; Radu Ioan Mureşan şi Dan Ioan Mirescu - vicepreşedinţi; Margareta Mureşan-Juncu - secretar general, Gheorghe Candea, Gabriel Georgescu, Claudiu Iordache, Laszlo Noel, Adrian Sasu-Ducşoară şi Dorin Şerdean - membri. Ca organ de administrare şi gestionare a fost stabilit un Directorat compus din: secretarul general; antrenorul federal şi contabilul federaţiei. La Adunare au participat reprezentanţii a 86 cluburi, multe dintre ele tocmai înfiinţate în Bucureşti şi Valea Jiului !

2002 Vladimir Sălceanu câştigă cu 11,5 p.din 14 a 59-a ediţie a campionatului European de şah porin corespondenţă - La CE echipe juniori 18 ani de la Balatonlelle, băieţii (Constantin Lupulescu,

Vlad-Cristian Jianu, Bogdan Vioreanu, Andrei Murariu, Vlad-Victor Bârnaure, antrenor : Cristian Ionescu) câștigă aurul, iar fetele (Alina Motoc, Camelia Ciobanu, Monica Mănicuță, antrenor : Vasile Manole) obțin bronzul – La Peniscola (Spania), Alina Motoc (antrenor Vasile Manole) devine campioană europeană de junioare 18 ani, La Novi Sad; Iozefina Păuleț pe locul I la CE șah rapid junioare 14 ani – Balcaniada din Turcia aduce aurul Alinei Motoc și echipei feminine a României. În urma vizitei la București a Vicepreședintelui FIDE Giorgios Makropoulos, se aplanează conflictul între președintele Alexandru Crișan și contestatarii săi Elisabeta Polihroniade, Sergiu Grunberg, Mircea Pavlov și Andrei Istrățescu.

2003 Ana Cristina Calotescu vicecampioană mondială de junioare 20 ani la Nakchivan (Azerbaidjan) - La CE echipe juniori 18 ani de la Balatonlelle, fetele (Alina Motoc, Camelia Ciobanu, Monica Mănicuță) obțin aurul, iar băieții (Andrei Murariu, Vlad-Victor Bârnaure, Tiberiu Mănescu, Augustin Madan, Vladimir Doncea) câștigă bronzul. La CE șah rapid juniori de la Budva (Serbia-Muntenegru) aduce prima afirmare internațională a Mihaelei-Veronica Foișor (9 ani), care câștigă aurul la cat.10 ani, ca și Ana Cristina Calotescu la cat.20 ani. Board-ul FIDE se desfășoară la București în zilele de 22-23 februarie, eveniment în urma căruia FR de Șah rămâne cu o datorie istorică la Hotel Marriott. Congresul FIDE de la Kallithea acordă titlul de mare maestră internațională la șah prin corespondență jucătoarei Mariana Caravan-Plass, în premieră pentru România.

2004 La Campionatul Mondial de la Tripoli (câștigat de Rustam Kasimdzhanov din Uzbekistan), Dieter Nisipeanu s-a calificat până în turul 4. La Campionatul European de la Antalya, Andrei Istrățescu se clasează pe locul 3-7 (după departajare 7). La CE echipe juniori categoria 18 ani de la Obrenovac (Serbia-Muntenegru), băieții (Vlad-Victor Bârnaure, Andrei Murariu, Tiberiu Mănescu, Eduard-Andrei Văleanu, Lucian-Costin Miron) au terminat pe treapta a doua a podiumului. Cristina-Adela Foișor se clasează pe locul al VII-lea la Europenele de la Dresda. Medalii de aur pentru

juniorii români la CE de la Obrenovac (Serbia-Muntenegru): Sabina-Francesca Foișor la șah rapid și blitz cat.16 ani, Ioana-Smaranda Pădurariu la șah rapid cat.18 ani, Andrei Murariu dezlegări cat.18 ani. La Campionatul Mondial Universitar de la Istanbul (Turcia), echipa mixtă a României (Alina Motoc, Constantin Lupulescu, Răzvan-Alexandru Sebe-Vodislav) a ocupat locul 6, iar Alina Motoc locul 5 – La Olimpiada de la Calvia (Spania), ambele echipe ale României (masculină și feminină) ocupă același modest loc 20, dar Corina-Isabela Peptan obține medalia de argint la masa 2.

2005 Strălucit succes al marelui maestru Liviu-Dieter Nisipeanu, care obține titlul de campion european la Varșovia cu 10 p. din 13, câștigând spectaculos în ultima rundă la celebrul Aleksandr Beliavski (Slovenia), după ce acesta a refuzat o propunere de remiză la mutarea 10. Acceptarea remizei ar fi dus la un meci-turneu de baraj. La Campionatele Europene la dezlegări desfășurate la Legnica (Polonia), echipa României (E.Huber, V. Crișan, D.I.Nicula, M.Uță) ocupă locul 6, cel mai bun rezultat obținut în această ramură în competițiile desfășurate la sală. La Novi Sad are loc Olimpiada copiilor . România este reprezentată de o echipă formată din A.Uță, C.Chirilă și R.Dragomirescu. Se clasează pe locul II-III, iar Cristian Chirilă obține medalia de aur, ca și la Campionatul Mondial Școlar de la Kallithea (Grecia). Campionatul European pe echipe de la Goteborg aduce un onorant loc 5 jucătoarelor române (C.Peptan, C.Foișor, G. Olărașu, A.Bogza, C.Calotescu). La Hotelul Crowne Plaza din București are loc meciul Istrățescu-Karpov, câștigat de ex-campionul mondial cu 6-2, dar cu o frumoasă victorie a jucătorului român în partida a treia. Coborât la un Elo sub 2000, brașoveanul Raul Schmidt obține două medalii de aur și una de argint la Campionatele Europene de amatori de la Pardubice (Cehia). După numai 3 ani, campionul amator va ajunge la un Elo de 2400, obținând titlul de MI ! Aur pentru Cristian-Daniel Șiclovan la Europenele de șah rapid pentru copii și juniori, cat.10 ani, de la Herceg Novi (Serbia-Muntenegru); tot de la CSS 1 Timișoara, Adeline-Ramona Uță câștigă bronzul la cat.14 ani șah practic, una dintre

rarele medalii obținute în această principală ramură în ultimul deceniu. La Campionatul Mondial de dezlegări de la Eretria (Grecia), Eric Huber câștigă spectaculoasa probă neoficială de Solving Show (5-2 în finală cu sârbul Kovacevic); în aceeași locație se desfășoară și Congresul Mondial al Problemiștilor, la care delegat permanent al României devine Dinu-Ioan Nicula.

2006 La 28 ianuarie are loc la sala „Nadia Comăneci” (de la sediul ANS) Adunarea Generală de alegeri a FR de Șah, în urma căruia este ales noul Consiliu Director, format din: Ion-Șerban Dobronăuțeanu – președinte, Mariana Ioniță și Constantin Dumitriu – vicepreședinți, Mihai Baltă, Marius-Nicolae Ceteraș, Claudiu-Badea Iordache, Vasile Manole, Ioan Mărășescu, Iulian Sofronie – membri. Fostul secretar general Margareta Juncu va mai activa un timp ca antrenor federal. Consiliul Director se completează în luna august prin numirea lui Constantin Ionescu ca secretar general și a lui Radu Breahnă ca antrenor federal – Căpitani ai echipelor naționale sunt aleși Constantin Ionescu la masculin și Ovidiu-Doru Foișor la feminin (acesta fiind în fapt reconfirmat până la Olimpiada de la Torino, după care este înlocuit de Ligia-Letiția Jicman, fapt care va răci relațiile dintre familia Foișor și noua conducere a FR de Șah). Între 6-9 aprilie se desfășoară la Hotelul Sofitel (actualmente Pullman) din București meciul Nisipeanu-Topalov, câștigat de campionul mondial bulgar cu 3-1 - La 15 mai 2006 se inaugurează site-ul www.frsah.ro (responsabil: Dinu-Ioan Nicula, cu suportul tehnic al lui Nicolae Zidaru, iar din 2010 al lui Laurențiu Dosoftei), excelent mijloc de comunicare ce denotă propensiunea spre transparență a noii echipe federale. Cristian Chirilă reeditează succesul la Mondialele școlare de la Kallithea (cat.15 ani), în timp ce la fete (cat.11 ani) argintul revine Dariei-Ioana Vișănescu de la Comexim Lupeni (antrenor: Gheorghe Șcurhan), cea care în scurt timp va deveni cea mai mediatizată prezență șahistă în România, după ce în luna septembrie va obține un aur și un argint la Europenele de juniori de la Herceg Novi (unde și Iozefina Păuleț a terminat pe locul 2 la șah practic, cat.18 ani). La Snagov are loc, în organizarea arbitrilor internațio-

nal Liviu Dobronăuțeanu, prima ediție a Cupei României pe echipe la șah rapid, câștigată de Clubul Central de Șah (feminin) și ACS Șah Apa Nova București (masculin) – Adrian Petrișor obține medalia de bronz la Olimpiada copiilor de la Novi Sad – CS Otopeni (F.Dobre, T. și C.Vasile, cu T. Georgescu împrumutat de la Clubul Central de Șah), câștigă titlul mondial la echipe școlare de la Pardubice - La C.E. echipe juniori 18 ani de la Balatonlelle, fetele (Iozefina Păuleț, Teodora Trăistaru, Paula-Iulia Crăciun, antrenor: Ligia-Letiția Jicman) se clasează pe treapta a doua a podiumului – Raul Schmidt se impune din nou la Europenele de amatori de la Pardubice, unde Alexandru Forțu obține o medalie de argint, ambii brașoveni fiind antrenați de Iulian Sofronie - Pe data de 20 august la Atena ia ființă Federația Balcanică de șah, în fruntea căreia este ales Ion-Șerban Dobronăuțeanu, președinte al FR de șah – La Snagov se desfășoară triumfiularul de juniori (10-14 ani) România-Bulgaria-Ungaria. Revanșa din 2007 de la Vidin este boicotată de echipa României, întoarsă acasă de antrenorul Radu Breahnă din cauza condițiilor insalubre, iar în 2008 partea maghiară derobează de la sarcina organizării unei noi ediții. Teodora Trăistaru obține primul titlu național de senioare la dezlegări, afirmându-se drept cel mai talentat element feminin din istoria acestui domeniu în România.

2007 – La începutul anului, marele maestru german de origine rusă Artur Jussupow susține un cantonament în Capitală, la sala RATB. Alin Berescu câștigă Mastersul Grand Prix, disputat în aula ASE. Daria-Ioana Vișănescu transformă argintul în aur la CM școlar (cat.11 ani) de la Kallithea. Apărut fulgurant (și dispărut ulterior la fel de rapid) pe scena competițională în toamna lui 2006, maestrul FIDE Dan Mițaru câștigă licitațiile pentru CN seniori și juniori, ambele organizându-le la Amara; tot el lansează și ideea Turneului Regilor. La clubul sediul ASE din str.Moxa, reputatul antrenor ucrainean Mihail Podgaets (fost secundant al lui Karpov) participă la sesiuni de pregătire cu loturile României. La CE de la Dresda, Sabina-Francesca Foișor câștigă strălucit barajul cu Maia Lomineșvili și se califică la CM 2008, iar Liviu-Dieter Nisipeanu și Vladislav

Nevednichy obțin calificarea la Cupa Mondială. Cu substanțialul sprijin al Romgaz, la Bazna se dispută prima ediție a Turneului Regilor, la care participă celebriți ale anilor 70-80: **Ulf Andersson** (Suedia), **Alexander Beliavski** (Slovenia), **Maia Chiburdanidze** (Georgia), **Alexander Khalifman** (Rusia) – câștigător al turneului, **Henrique Costa Mecking** (Brazilia), **Lajos Portisch** (Ungaria), **Zoltan Ribli** (Ungaria), **Andrei Sokolov** (Franța), **Mihai Șubă** (România), **Jan Timman** (Olanda), **Rafael Vaganian** (Armenia). Deși premiul fusese efectuată de președintele FRS, Cupa României la feminin este retrasă echipei Politehnica Iași, din cauza folosirii neregulamentare a unei jucătoare. Patru medalii de aur pentru România la Europenele de juniori de la Subotica (Serbia): Sabina-Francesca Foișor (cat.18 ani blitz și superfinala de șah rapid), Răzvan Dicu (cat.12 ani) și Cristian Chirilă (cat.16 ani), ambii la blitz. Meci amical feminin la Bascov: România-Bulgaria 8-8. Georgiana Steluța Morea (antrenor: Vasile Manole) se clasează pe locul 1 la Campionatul Uniunii Europene (fete 12 ani) din orașul austriac Mureck. Trei importante competiții internaționale în cadrul Festivalului de șah de la Predeal: Campionatul European feminin de șah rapid (câștigat de lituaniana Viktorija Cmilyte), Campionatul European feminin de blitz (câștigat de slovena Anna Muzychuk) și Campionatul Mondial de Amatori (unde s-au impus juniorii Alexandru-Gabriel Duca și Eugenia-Daniela Ghiță). Odată cu deschiderea școlilor, pe 17 septembrie 2007 are loc prima ediție a acțiunii șahiste *Copii mai inteligenți*, organizată la nivel național de FR de Șah. Sabina-Francesca Foișor obține bronzul la CE de juniori șah practic cat.18 ani de la Sibenik (Croatia). În urma demisiei lui Marius-Nicolae Ceteraș, este ales ca membru al Consiliului Director Daniel Candea. România se clasează pe un meritoriu loc 8 la feminin în clasamentul CE pe echipe de la Heraklion, în componența: C.Peptan, A.Motoc, C.Voicu, I.Păuleț, căpitan L.Jicman, antrenor G.Szabo. Excepțional succes al lui Cristian Chirilă (pregătit de antrenorul emerit Mihail-Viorel Ghindă) la CM șah juniori de la Antalya, unde a obținut titlul suprem al cat.16 ani (Buchholz superior celorlalți

trei concurenți cu care a terminat la egalitate); în aceeași localitate s-a desfășurat Cupa Mondială la dezlegări pentru juniori, câștigată de Petruța-Alisia Moldovan. Prezență onorantă a lui Liviu-Dieter Nisipeanu în optimile Cupei Mondiale de la Khanty-Mansyisk (Rusia), după o memorabilă victorie în fața lui Vassili Ivanchuk. Printre noii arbitri FIDE se numără și maestra internațională ploieșteană Mariana Moșneguțu, cel mai promițător element din tânăra generație de arbitri. Andrei-Nestor Cioară este numit director tehnic al FR de Șah, post omolog cu cel ce era deținut de Radu Breahnă, demisionat. Masters Grand Prix 2007 este câștigat pe teren propriu de timișoreanul Alin Berescu.

2008 Pe data de 4 ianuarie are loc prima sărbătorire a Zilei Mondiale a Compoziției șahiste, de către Comisia de specialitate a FR de Șah. Corina Peptan obține la Cluj-Napoca al 8-lea titlu național, doborând recordul Elisabetei Polihroniade. La C.M juniori 18 ani de la Vung Tau (Vietnam) șansa nu-i mai surâde lui Cristian Chirilă, care termină pe locul 5, fiind depășit la Buchholz de alți patru competitori cu care terminase la egalitate. Elena Cristian, organizator internațional, câștigă licitația pentru finalele de juniori 2008, fapt care se va repeta și în anul următor, locația fiind aceeași: Voineasa. Din nou egal în amicalul dintre România și Bulgaria, de astădată la Kozlodui. Mihnea Costachi (cat.8 ani) și Daria-Ioana Vișănescu (cat.12 ani) câștigă medalii de aur la Campionatul Uniunii Europene pentru juniori de la Mureck (Austria). Corina Peptan se impune în prima ediție a Memorialului Maria Albuleț, disputat la Brăila. Sabina-Francesca Foișor pierde absolut ~~cu totul~~ dramatic (3-4) întâlnirea cu poloneza Monica Socko din turul 1 al C.M. feminin de la Nalchik (Rusia), depășind timpul în ultima partidă de blitz în poziție de rege și cal vs. rege și cal; a fost ultima apariție pentru România a talentatei jucătoare, care a ales apoi să reprezinte Statele Unite. La C.E. echipe juniori 18 ani de la Szeged (Ungaria), băieții (Cristian Chirilă, Tiberiu Georgescu, Tiberiu Anton, Tudor Sfârlog, Bogdan Posedaru; antrenor Vladimir Danilov) au obținut medaliiile de bronz la masa verde, în baza prevederii (aplicată cu întârziere) conform căreia o țară

(Ungaria) nu poate ocupa două locuri pe podium. Nigel Short triumfă în a doua ediție a Turneului Regilor la Bazna. Campionul european Sergei Tiviakov (Olanda) câștigă Festivalul Internațional de șah de la Mangalia. La „Trofeul Litoralului” de la Eforie Nord are loc pentru prima dată la noi un concurs de dezlegări după modelul CM/CE, respectiv pe durata a două zile, câștigat de Eric Huber, nr.1 al României în domeniu. Dan Păsărelu obține organizarea Superligii 2008 la Eforie Nord, după retragerea inopinată a câștigătorului Doru-Alexandru Ionescu. Apare blogul *Sah cu Ceausescu*, promovat de jucătorul giurgiuvean Iulian Ceausescu. CS Cotnari-Politehnica Iași ocupă un onorabil loc 7 la Cupa Cluburilor Europene de la Kallithea, în componența: Corina Peptan, Elena-Luminița Cosma (ambele fiind împrumutate), Alina Motoc, Iozefina Păuleț, Ioana Smaranda Pădurariu. Adrian Petrișor (șah rapid), Mihaela-Veronica Foișor (blitz) și Cristian Chirilă (dezlegări) urcă pe prima treaptă a podiumului la C.E. juniori de la Herceg Novi (Muntelegru). Olimpiada de la Dresda aduce, ca de obicei, o mai bună clasare a echipei feminine (pregătită de Ligia-Letiția Jicman și Gergely Szabo): locul 8, în comparație cu locul 19 al băieților care au avut în nou căpitan în persoana lui Doru-Alexandru Ionescu. Mihai Șubă termină pe locul 1-2 la C.M. veterani de la Bad Zwischenahn (Germania), la egalitate cu Larry Kaufman (SUA), unul dintre creierele celebrului program Rybka. Inițial titlul a fost acordat americanului, în baza regulamentului FIDE, dar în urma demersurilor insistente și argumentate ale FR de Șah, care a invocat criteriile de departajare din prospectul de pe site-ul oficial al C.M., boardul FIDE de la Istanbul i-a declarat pe cei doi ca fiind campioni mondiali ex-aequo.

2009 Se dă startul primei ediții a Balkan Grand Prix, cu etape în Serbia, Muntenegru, Bosnia-Herțegovina, Bulgaria și România. La Campionatele Europene de la Budva (Muntelegru), Liviu-Dieter Nisipeanu și Constantin Lupulescu obțin calificarea pentru Cupa Mondială. La Memorialul Victor Cioabla (câștigat de Gergely Szabo), juniorul Ioan-Cristian Chirilă realizează ultima normă necesară obținerii titlului de mare maestru. Ștefan Pârlog

și Radu-Cristian Toma (11 ani !) obțin medaliile de aur și bronz la Campionatul Mondial pentru amatori de la Salonic. Prima ediție a puternicului turneu închis Cupa Limpede (desfășurat lângă Baia Sprie) este câștigată de George-Gabriel Grigore. Turneul Regilor de la Bazna își schimbă formatul, devenind tur-retur de 6 jucători (categoria XX !) și se încheie cu victoria ucraineanului Vassili Ivanchuk. Prima ediție a Turneului Eforie, organizată de Dan-Gabriel Păsărelu, se încheie promițător, dar în următorul an finalul va suscita nemulțumiri. Zece medalii câștigate de tinerii români la Campionatele Europene pentru juniori la șah rapid, blitz și dezlegări de la Subotica (Serbia), culminând cu aurul lui Ioan-Cristian Chirilă la șah rapid. Corina Peptan triumfă din nou în a doua ediție a Memorialului Maria Albulea de la Brăila. Ioana Gelip devine campioană a Uniunii Europene la juniori, delegația României întorcându-se de la Mureck cu alte trei medalii de argint. Echipele României se situează pe locurile 11 (feminin) și 14 (masculin) la Europenele de la Novi Sad. La Cupa Mondială de la Khanty-Mansiysk, după ce-l învinge în turul 1 pe Constantin Lupulescu, marele maestru Nisipeanu este eliminat la tie-break de maghiara Judit Polgar. În perioada 27-29 noiembrie, la invitația mării maestre Elisabeta Polihroniade, campionul mondial Viswanathan Anand (India), împreună cu soția sa Aruna (care îi e și manager), întreprinde o vizită în România, în cursul căreia dă un simultan la Parlament (remiză Daria Visănescu) și oficiază premiarea finalelor naționale de seniori la șah rapid, blitz și dezlegări, disputate la Ghermănești-Snagov. Are loc la Satu Mare prima ediție a Viessmann Open, turneu de amploare care atestă capacitatea organizatorică a maeștrilor FIDE Petrică Costin și Ciprian-Sorin Muntean (acesta devenind IO în 2010).

2010 La finala Balkan Grand Prix, disputată în sistem închis la Plevna (Bulgaria), Constantin Lupulescu ocupă locul 2, după sârbul Vuckovic. Se dispută prima ediție a redutabilului turneu internațional feminin Cotroceni, sub direcția deputatului Dan-Radu Zătreanu, victoria revenindu-i gruzinei Melia Salome. La 20 februarie are loc la sala „Nadia Comănechi” (de la sediul Autorității Naționale pentru

Tineret si Sport) Adunarea Generală de alegeri a FR de Șah, în urma căruia este ales noul Consiliu Director, format din: Constantin Dumitriu – președinte, Mariana Ioniță și Vasile Manole – vicepreședinți, Daniel Candea, Alin-Vivian Câmpeanu, Vasile Dragomanu, Claudiu-Badea Iordache, Costică-Ciprian Nanu, Corneliu Pașcalău – membri. Aspecte procedurale discutabile ale alegerilor generează a-la-longue o serie de procese între FRSah și contestatarii ei (în principal Asociația Municipală de Sah București), unul dintre ele soldându-se cu suspendarea temporară a conducerii Federației (timp în care puterea de legiferare a revenit Directoratului). Maestrul FIDE Gheorghe-Nicolae Doroftei și Marin-Dumitru Fântână sunt numiți consilieri prezidențiali. În urma Campionatului European de la Rijeka, Liviu-Dieter Nisipeanu se califică la Cupa Mondială. **Boardul ECU aprobă desfășurarea C.E. juniori echipe 2011 la Iași. Sunt desemnați noii căpitani ai echipelor naționale: Vladimir Danilov (feminin) și Costică-Ciprian Nanu (masculin).** La Călimănești are loc a șasea ediție a **Cupei Mondiale de Șah pe echipe pentru nevăzători**, câștigată de Spania (în formație cu jucătorul de origine română Gavril Drăghici). Tot în aceeași stațiune se desfășoară **Balcianiada pentru echipe naționale de juniori**, fiecare formație fiind alcătuită din **câte 1 jucător sub 16 ani, sub 14 ani, sub 12 ani și sub 10 ani, plus 1 rezervă**. Laurii Memoria-lului Maria Albuleț rămân în România, prin victoria Elenei-Luminița Cosma. Elena Bulmaga și Mihai Bidă obțin aur, respectiv bronz, la Campionatul Uniunii Europene pentru juniori. Turneul Regilor (disputat acum la Medias și Bazna) atinge un nivel record (categoria XXI) prin participarea numărului 1 mondial, norvegianul de 20 ani Magnus Carlsen, care se impune fără emoții. La Campionatele Europene pentru echipe juniori de la Pardubice (Cehia), formația României (Robin-Alexandru Dragomirescu, Adrian Petrișor, Radu-Marian Doroș, Vlad-Ionuț Stegariu, Alexandru-Ovidiu Stanciu; antrenor: George-Cătălin Ardelean) obține medaliile de argint.

La data limită de 20 iulie, FRSah transmite organizatorilor Olimpiadei următoarele loturi: **Mas-**

culin: Liviu-Dieter Nisipeanu, Andrei Istrățescu, Constantin Lupulescu, Mircea Pârligras, Vladislav Nevednicii; **Feminin:** Cristina-Adela Foișor, Elena-Luminița Cosma, Alina L'Ami-Motoc, Iozefina Păuleț, Carmen Voicu-Jagodzinsky (după câteva zile, Păuleț își anunță indisponibilitatea din motive școlare și se obține aprobarea înlocuirii ei cu Irina Bulmaga). Cu mai puțin de 1 lună înainte de începerea Olimpiadei, căpitanul Nanu anunță că jucătorii echipei masculine condiționează participarea de mărirea cuantumului avansului de la 50% (cifra convenită) la 70% din onorariile anunțate de președintele Dumitriu (acesta neprecizând sursele de finanțare). Diferendul devine tensionat prin schimburi de replici scrise și se va solda cu neparticiparea la Olimpiadă a băieților.

Între 3 și 5 septembrie, IO Ciprian-Sorin Muntean organizează la Satu Mare (cu sprijinul lui Dinu-Ioan Nicula, din partea FRSah), primul seminar FIDE pentru arbitri, lector fiind reputatul IA Igor Vereschagin (Rusia). După alegerile de la Khanty-Mansiysk (Rusia), Ion-Serban Dobronăuțeanu devine vicepreședinte al ECU. La 1 decembrie este instalat noul secretar general, Cristian Palamar, în timp ce marele maestru Constantin Ionescu trece antrenor federal. La Campionatul Mondial feminin din Turcia, Cristina-Adela Foișor este eliminată la tie-break de Almira Skripchenko (Franța). Vlad-Cristian Jianu câștigă la Belgrad a doua ediție a Finalei Balkan Grand Prix. Președintele României acordă ordinul *Meritul sportiv – clasa I* veteranilor șahului prin corespondență, Aurel Anton și Vladimir Sălceanu, ambii campioni europeni.

*

În încheierea acestui succint istoric al șahului românesc, se cuvine să reamintim cuvintele marelui scriitor Mihail Sadoveanu: *Lângă știința pe care o respectăm, lângă arta pe care o iubim, trebuie să adăugăm și acest misterios joc născut din numere, gimnastică pur intelectuală, noblețe nevinovată, vis spumos al euforiei. E ușor de observat că există o legătură directă între starea culturală a unui popor și jocul de șah. Cu cât populația unei țări este mai*

tristă economică și mai înapoiată sub raport intelectual, cu atât șahul este mai puțin cunoscut și mai răspândit. Farmecul lui se adaugă unor stări mai bune, e o răsplată a eforturilor generațiilor (fragment din editorialul .Revista Română de Șah., nr. 1/1931).

*

Până în anul 2010, Federația Română de Șah a parcurs 75 de ani de existență (de la atestarea sa

documentară, din 4 ianuarie 1925). După ce actul de constituire al FR Șah a fost oficializat la data de 14 martie 1926 prin adeziunea a 26 de cercuri de șah din țară, a fost ales un Comitet Director prezidat de Mihail Sadoveanu care a devenit președintele Federației. Și alte personalități marcante ale vieții politice, culturale și sportive românești au îndeplinit funcția de președinte al Federației Române de șah.

PREȘEDINȚII FEDERAȚIEI ROMÂNE DE ȘAH

Hențiescu Adam	05.01.1925 - 14.03.1926
Sadoveanu Mihail	14.03.1926 - 01.04.1929
Ciulei Liviu	01.04.1929 - 30.12.1933
Ionescu Ștefan	30.12.1933 - 24.02.1934
Leu Cristian	24.02.1934 - 01.08.1937
Manolescu Mircea	01.08.1937 - 30.06.1939
Vacant	30.06.1939 - 20.10.1945
Mihoc Gheorghe	20.10.1945 - 10.07.1948
Comitet provizoriu	10.07.1948 - 01.09.1950
Sadoveanu Mihail	01.09.1950 - 15.01.1958
Mihoc Gheorghe	15.01.1958 - 20.04.1960
Lăzăreanu Alexandru	20.04.1960 - 18.05.1962
Costăchel Octav	18.05.1962 - 29.07.1967
Pacoste Cornel	29.07.1967 - 30.03.1980
Gigea Petre	30.03.1980 - 00.00.1985
Eremia Nicolae	00.00.1985 – 00.00.1990
Brânzeu Pius	00.00.1990 – 00.00.1993
Tatulici Mihai	00.00.1993 – 00.00.1994
Isărescu Mugur	00.00.1994 – 00.00.1999
Hagea Liviu	00.00.1999 - 00.00.0000
Athanasiu Alexandru	00.00.0000 - 16.12.2001
Crișan Alexandru	16.12.2001 - 28.01.2006
Dobronăuțeanu Ion-Șerban	28.01.2006 – 20.02.2010
Dumitriu Constantin	20.02.2010 -

SECRETARI GENERALI AI F. R. DE ȘAH:

(la începuturi nu cred că federația a avut funcția de secretar general sau secretar, cu atât mai mult salariat ???)

Ianovcic Anatole	??
Lehaci Ion	??
Grünmblat Ariel	??
Hartman Francisc	00.00.1957 – 00.00.1974
Vrabie Anghel	01.05.1974 - 31.12.1982

Mitrescu Maria	01.01.1983 – 00.00.1986
Candea Gheorghe	00.00.1986 – 00.00.1990
Vrabie Anghel	00.00.1990 – 00.00.1993
Candea Gheorghe	00.00.1993 – 00.00.1994
Mureșan-Juncu Margareta	00.00.1994 – 01.04.2006
Ionescu Constantin	01.08.2006 -01.12.2010
Palamar Cristian	01.12.2010 -

CAMPIONI NAȚIONALI

Masculin

1926 Alexandru TYROLER	1970 Victor CIOCÂLTEA
1927 Alexandru TYROLER	1971 Victor CIOCÂLTEA
1929 Alexandru TYROLER	1972 Carol PARTOȘ
1930 Ion BALOGH	1973 Florin GHEORGHIU
1931 Ștefan ERDELY I	1974 Aurel URZICĂ
1934 Ștefan ERDELY I	1975 Victor CIOCÂLTEA
1935 Hari SILBERMAN	1976 Mihai GHINDĂ
1936 Ion HALIC	1977 Florin GHEORGHIU
1943 Petre SEIMEANU	1978 Mihai GHINDĂ
1946 Octav TROIANESCU	1979 Victor CIOCÂLTEA
1947 Traian ICHIM	1980 Mihai ȘUBĂ
1948 Toma POPA	1981 Mihai ȘUBĂ
1949 Ștefan ERDELY II	1982 Ovidiu FOIȘOR
1950 Ion BĂLĂNEL	1983 Mihai GHINDĂ
1951 Teodor FLONDOR și Gheorghe ALEXANDRESCU	1984 Sergiu GRÜNBERG
1952 Victor CIOCÂLTEA	1985 Mihai ȘUBĂ
1953 Ion BĂLĂNEL	1986 Adrian NEGULESCU
1954 Octav TROIANESCU	1987 Florin GHEORGHIU
1955 Ion BĂLĂNEL	1988 Mihai MARIN
1956 Octav TROIANESCU	1989 Mihai GHINDĂ
1957 Octav TROIANESCU	1990 Ion BIRIESCU
1958 Ion BĂLĂNEL	1991 Dragoș DUMITRACHE
1959 Victor CIOCÂLTEA	1992 Andrei ISTRĂȚESCU
1960 Florin GHEORGHIU	1993 Dieter NISIPEANU
1961 Victor CIOCÂLTEA	1994 Mihai MARIN
1962 Florin GHEORGHIU	1995 Romeo MILU
1963 Theodor GHÎȚESCU	1996 Dieter NISIPEANU
1964 Florin GHEORGHIU	1997 Bela BADEA
1965 Florin GHEORGHIU	1998 Bela BADEA
1966 Florin GHEORGHIU	1999 Constantin IONESCU și Mihai MARIN
1967 Florin GHEORGHIU	2000 Iulian SOFRONIE
1968 Octav TROIANESCU	2001 Mircea PÂRLIGRAS
1969 Victor CIOCÂLTEA	2002 Dieter NISIPEANU
	2003 Mihai GRÜNBERG

2004 Alin BERESCU
2005 Alin BERESCU
2006 Vlad JIANU
2008 Vladislav NEVEDNICII
2009 Eduard-Andrei VĂLEANU
2010 Constantin LUPULESCU

Feminin

1936 Rodica MANOLESCU (LUȚIA)
1949 Lidia HABERMAN (GIUROIU)
1950 Ilonca SZATMARY
1951 Maria ALBULEȚ (POGOREVICI)
1952 Elena RĂDUCANU
1953 Lidia HABERMAN (GIUROIU)
1954 Lidia HABERMAN (GIUROIU)
1955 Maria ALBULEȚ (POGOREVICI)
1956 Maria ALBULEȚ (POGOREVICI)
1957 Rodica MANOLESCU (LUȚIA)
1958 Lidia HABERMAN (GIUROIU)
1959 Maria ALBULEȚ (POGOREVICI)
1960 Alexandra NICOLAU
1961 Alexandra NICOLAU
1962 Margareta PEREVOZNIC
1963 Alexandra NICOLAU
1964 Alexandra NICOLAU
1965 Alexandra NICOLAU
1966 Elisabeta POLIHRONIADÉ
1967 Gertrude BAUMSTARK
1968 Margareta TEODORESCU
1969 Margareta TEODORESCU
1970 Elisabeta POLIHRONIADÉ
1971 Elisabeta POLIHRONIADÉ
1972 Elisabeta POLIHRONIADÉ
1973 Alexandra NICOLAU
1974 Margareta TEODORESCU
1975 Elisabeta POLIHRONIADÉ
1976 Elisabeta POLIHRONIADÉ

1977 Elisabeta POLIHRONIADÉ
1978 Daniela NUȚU (GAJICI)
1978 Daniela NUȚU (GAJICI)
1980 Daniela NUȚU (GAJICI)
1981 Gertrude BAUMSTARK
1982 Eugenia GHINDĂ
1983 Margareta MUREȘAN
1984 Marina POGOREVICI
1985 Margareta MUREȘAN
1986 Smaranda BOICU
1987 Margareta MUREȘAN (JUNCU)
1988 Gabriela OLĂRAȘU
1989 Gabriela OLĂRAȘU și
Cristina FOIȘOR (BĂDULESCU)
1990 Mariana IONIȚĂ
1991 Corina PEPTAN
1992 Elena-Luminița RADU (COSMA)
1993 Gabriela OLĂRAȘU
1994 Corina PEPTAN
1995 Corina PEPTAN
1996 Gabriela OLĂRAȘU
1997 Corina PEPTAN
1998 Cristina FOIȘOR (BĂDULESCU) și
Ligia JICMAN (BACH)
1999 Gabriela OLĂRAȘU
2000 Corina PEPTAN
2001 Iulia IONICĂ
2002 Irina IONESCU
2003 Gabriela OLĂRAȘU
2004 Corina PEPTAN
2005 Angela DRAGOMIRESCU
2006 Smaranda PĂDURARIU
2007 Corina PEPTAN
2008 Corina PEPTAN
2009 Corina PEPTAN
2010 Elena-Luminita COSMA

PARTICIPĂRILE ROMÂNIEI LA OLIMPIADELE DE ȘAH FEMININE (CAMPIONATUL MONDIAL PE ECHIPE)				
Anul	Orașul și țara	Nr. ed.	Loc. în cl.	Componenta echipei
1957	Emmen-Olanda	I	1-2	Maria Albuleț, Margareta Teodorescu
1963	Pola-Iugoslavia	IV	4	Alexandra Nicolau, Margareta Teodorescu, Margareta Perevoznic
1966	Oberhausen-RFG	V	2	Alexandra Nicolau, Elisabeta Polihroniade, Margareta Perevoznic
1969	Lublin-Polonia	VI	7	Elisabeta Polihroniade, Gertrude Baumstark, Suzana Makai
1972	Skoplje-Iugoslavia	VII	2	Alexandra Nicolau, Elisabeta Polihroniade, Gertrude Baumstark
1974	Medelin-Columbia	VIII	1-2	Elisabeta Polihroniade, Gertrude Baumstark, Margareta Teodorescu
1978	Buenos-Aires-Argentina	IX	9	E. Polihroniade, G. Baumstark, D. Nuțu, M. Mureșan
1980	La Valetta-Malta	XI	4	E. Polihroniade, M. Pogorevici, D. Nuțu, M. Mureșan
1982	Lucerna-Elveția	XII	2	M. Mureșan, M. Pogorevici, D. Nuțu, E. Polihroniade
1984	Salonic-Grecia	XIII	3	M. Mureșan, E. Polihroniade, D. Nuțu, G. Olărașu
1986	Dubai-Em.Ar.Unite	XIV	3	M. Mureșan, D. Nuțu, E. Polihroniade, G. Olărașu
1988	Salonic-Iugoslavia	XV	7	M. Mureșan, E. Polihroniade, G. Olărașu, C. Bădulescu-Foișor
1990	Novi Sad-Iugoslavia	XVI	11	M. Mureșan, G. Stanciu (Olărașu), C. Foișor, L. Radu
1992	Manila-Filipine	XVII	6	Corina Peptan, Cristina Foișor, Daniela Nuțu, Elena-Luminița Radu
1994	Moscova-Rusia	XVIII	4	Cristina Foișor, Elena-Luminița Radu, Corina Peptan, Daniela Nuțu
1996	Erevan-Armenia	XIX	5	Corina Peptan, Cristina Foișor, Elena-Luminița Radu, Gabriela Olărașu
1998	Elista-Rusia	XX	6	Corina Peptan, Cristina Foișor, Elena-Luminița Radu, Gabriela Olărașu
2000	Istanbul-Turcia	XXI	10	Cristina Foișor, Elena-Luminița Radu, Irina Ionescu, Andreea Sasu-Ducșoara
2002	Bled-Slovenia	XXII	14	Corina Peptan, Cristina Foișor, Gabriela Olărașu, C. Calotescu
2004	Calvia-Spania	XXIII	20	Cristina Foișor, Corina Peptan, Gabriela Olărașu, Alina Motoc
2006	Torino-Italia	XXIV	14	Corina Peptan, Cristina Foișor, Gabriela Olărașu, C. Calotescu
2008	Dresda-Germania	XXV	11	Corina Peptan, Elena-Luminița Cosma, C. Voicu, I. Păuleț, A. Motoc
2010	Khanty Mansiysk-Rusia	XXVI	13	Cristina Foișor, Elena-Luminița Cosma, C. Voicu-Jagodzinsky, A. L'Ami (Motoc), I. Bulmaga

PARTICIPĂRILE ROMÂNIEI LA OLIMPIADELE DE ȘAH MASCULINE (CAMPIONATUL MONDIAL PE ECHIPE)				
Anul	Orașul și țara	Nr.ed.	Loc.în clas.	Componenta echipei
1924	Paris-Franța		12	E.Davidescu, I.Gudju, L.Löventon
1926	Budapesta-Ungaria		3	Mica Olimpiadă: R.Brody, I.Mendelsohn, Z.Proca, Al.Tyroler, Delanoff
1927	Londra-Anglia	I		Prima Olimpiadă oficială, România nu a participat
1928	Haga-Olanda	II	16	R.Brody, Z.Proca, I.Balogh, I.Gudju
1930	Hamburg-Germania	III	13	A.Baratz, I.Balogh, Al.Tyroler, H. Taubman, I.Gudju
1931	Praga-Cehia	IV	16	Șt.Erdaly, I.Balogh, A.Baratz, I.Gudju, M. Vexler
1935	Varșovia-Polonia	VI	17	H.Silberman, Tr.Ichim, R.Brody, Șt.Erdely, T.Popa
1956	Moscova-URSS	XII	11	I.Bălănel, V.Ciocâltea, O.Troianescu, Th.Ghițescu, M.Rădulescu
1960	Leipzig-RDG	XIV	11	Th.Ghițescu, D.Drimer, C.Radovici, Gh.Mititelu, O.Troianescu, I.Szabo
1962	Varna-Bulgaria	XV	.8-9	V.Ciocâltea, Th.Ghițescu, Fl.Gheorghiu, C.Radovici, Al.Günsberger
1964	Tel Aviv-Israel	XVI	.7-8	Th.Ghițescu, Fl.Gheorghiu, V.Ciocâltea, C.Radovici, Gh.Mititelu, C. Botez
1966	Havana-Cuba	XVII	8	Fl.Gheorghiu, V.Ciocâltea, Th.Ghițescu, D.Drimer, Tr.Stanciu
1968	Lugano-Elveția	XVIII	.7-8	Fl.Gheorghiu, V.Ciocâltea, Th.Ghițescu, E.Ungureanu, B.Soos
1970	Siegen-RFG	XIX	10	Fl.Gheorghiu, V.Ciocâltea, Th.Ghițescu, E.Ungureanu, Gh.Mititelu, E. Reicher
1972	Skopje-Iugoslavia	XX	7	Fl.Gheorghiu, V.Ciocâltea, Th.Ghițescu, E.Ungureanu, B.Soos
1974	Nisa-Franța	XXI	8	Fl.Gheorghiu, V.Ciocâltea, Th.Ghițescu, M.Pavlov
1978	Buenos Aires-Argentina	XXIII	6	Fl.Gheorghiu, V.Ciocâltea, Th.Ghițescu, M.Șubă, M.Ghindă
1980	La Valetta-Malta	XXIV	11	Fl.Gheorghiu, V.Ciocâltea, M.Șubă, M.Ghindă
1982	Lucerna-Elveția	XXV	12	Fl.Gheorghiu, V.Ciocâltea, Th.Ghițescu, M.Șubă, M.Ghindă
1984	Salonic-Grecia	XXVI	5	M.Șubă, Fl.Gheorghiu, M.Ghindă, V.Stoica, Th.Ghițescu, D.Bărbulescu
1986	Dubai-Em.Ar.Unite	XXVII	18	M.Șubă, Fl.Gheorghiu, C.Ionescu, M.Ghindă, V.Stoica, D.Bărbulescu
1988	Salonic-Grecia	XXVIII	18	Fl.Gheorghiu, C.Ionescu, M.Marin, M.Ghindă, O.Foișor, I.Armaș
1990	Novi Sad-Iugoslavia	XXIX	24	Fl.Gheorghiu, M.Marin, C.Ionescu, M.Ghindă, B.Badea, S.Lupu
1992	Manila-Filipine	XXX	24	M.Șubă, M.Marin, C.Ionescu, A.Istrățescu, C.Navrotescu, R.Milu
1994	Moscova-Rusia	XXXI	25	M.Marin, C.Ionescu, A.Istrățescu, V.Nevednicii, D.Dumitrache
1996	Erevan-Armenia	XXXII	31	A.Istrățescu, M.Marin, C.Ionescu, V.Nevednicii, D.Nisipeanu, D. Dumitrache
1998	Elista-Rusia	XXXIII	10	A.Istrățescu, M.Marin, D.Nisipeanu, C.Ionescu, V.Nevednicii, L.Vajda
2000	Istanbul-Turcia	XXXIV	27	M.Marin, D.Rogozenco, C.Ionescu, B.Badea, I.Cosma, G.Grigore
2002	Bled-Slovenia	XXXV	24	D.Nisipeanu, A.Istrățescu, M.Marin, V.Nevednichy, L.Vajda, M.Pârligras
2004	Calvia-Spania	XXXVI	20	D.Nisipeanu, V.Nevednicii, M.Marin, M.Pârligras, C.Lupulescu, G. Grigore
2006	Torino-Italia	XXXVII	26	D.Nisipeanu, A.Istrățescu, M.Marin, M.Pârligras, L.Vajda
2008	Dresda-Germania	XXXVIII	19	D.Nisipeanu, A.Istrățescu, M.Pârligras, C.Lupulescu, L.Vajda

CAMPIONATELOR MONDIALE INDIVIDUALE

SENIOARE:

1959, Plovdiv (Bulgaria), Turneul Candidatelor (TC), Maria Albuleț, locul XII;

1961, Vrnjacka Banja (Iugoslavia), TC Alexandra Nicolau, VIII-IX și Elisabeta Polihroniade, locul X;

1964, Suhumi (Georgia), TC Margareta Teodorescu, XVI;

1967, Subotica (Iugoslavia), TC Alexandra Nicolau, XIII și Margareta Perevoznic, XVII;

1971, Ohrid (Iugoslavia), TC Elisabeta Polihroniade, VI, Gertrude Baumstark, XIV;

1973, Menorca (Spania), TC Alexandra Nicolau, VII-VIII, Elisabeta Polihroniade, X, Gertrude Baumstark, XII;

1980, CM prin Corespondență: Elisabeta Polihroniade, IV;

1983, Bad Kissingen (Germania), Meciurile Candidatelor (noul sistem de desfășurare), Margareta Mureșan, VI-VIII;

1994, Tilburg (Olanda), TC (se revine la formatul turneu), Cristina Foișor, VIII;

2000, New Delhi (India), (sistem KO), Corina Peptan, V-VIII.

2001, Moscova (Rusia), Cristina Foișor, V-VIII și Corina Peptan, eliminată în turul preliminar.

2008, Nalchik (Rusia), Sabina-Francesca Foișor eliminată în turul I

2010, Hatay (Turcia), Cristina Foișor eliminată în turul I

SENIORI:

1997, Groningen (Olanda), (format nou KO),

Andrei Istrățescu;

1999, Las Vegas (SUA), Dieter Nisipeanu, III;

2000, New Delhi (India), Dieter Nisipeanu și Vladislav Nevednicii;

2001, Moscova (Rusia), Dieter Nisipeanu și Dorian Rogozenco, eliminați în turul preliminar.

CAMPIONATE EUROPENE INDIVIDUALE

SENIOARE:

1969, Vrnjacka Banja (Iugoslavia), Alexandra Nicolau, III; 1971, Vrnjacka Banja, Elisabeta Polihroniade, I-III.

COMPETIȚII EUROPENE PE ECHIPE

CAMPIONATUL EUROPEAN

SENIOARE:

1997, Pola (Croatia), România locul II, Cristina Foișor, Corina Peptan, Luminița Cosma; 1999, Batumi (Georgia), România locul II-III, Corina Peptan, Luminița Cosma, Szidonia Vajda.

JUNIORI: 1994, CE 20 ani Kanakkale (Turcia), România locul I, Andrei Istrățescu, Dieter Nisipeanu, Adrian Mușat, Dragoș Dumitrache, Ranko Szuhaneck.

CUPA CLUBURILOR EUROPENE

SENIOARE:

1998, Wuppertal (Germania), .AEM. Timișoara, locul I, Natalia Jukova, Cristina Foișor, Corina Peptan, Luminița Cosma; 1999, Nova Gorica (Slovenia), .AEM. Timișoara, locul II, Nana Ioseliani, Corina Peptan, Cristina Foișor, Gabriela Olărașu.

RETROSPECTIVĂ ÎN IMAGINI

Primul număr al revistei .România Șahistă., 1914 .Jocul de șah., 1915

Coperta primei cărți de șah (ediția a II-a),

Finalistele CN din 1961: Suzana Makai, Margareta Teodorescu, Emilia Chiș, Rodica Reicher, Adela Gesticone, Elisabeta Polihroniade, Margareta Mureșan; sus: Maria Albuleț, Gertrude Baumstark, Elena Rădăcină, Alexandra Nicolau, Eleonora Gogălea

Olimpiada de șah din 1974 (Medellin . Columbia). Echipa României vicecampioană: Gertrude Baumstark, Margareta Teodorescu, Elisabeta Polihroniade

Întâlnirea de șah România-Gruzia (1960); printre participanți: Alexandra Nicolau, Manana Togonidze, Elisabeta Polihroniade, Margareta Teodorescu, Nona Gaprindasvili (campionă mondială), Maria Albuleț, Florin Gheorghiu, Corvin Radovici, Bela Soos, Dolfi Drimer, Teodor Ghițescu, Veniamin Urseanu, Octav Troianescu, Iuliu Szabo, Ion Halic

Centenarul Max Euwe (Olanda) De la stânga la dreapta: Luis Haritver, Nicolae Stoian, Octav Troianescu, Elisabeta Polihroniade, Ion Gudju, Florin Gheorghiu, Max Euwe, Sergiu Samarian, Radu Vasilescu. Moment din vizita lui Max Euwe la București (1979)

Olimpiada de șah din 1982 . Lucerna. Echipa națională: Florin Gheorghiu, Daniela Nuțu, Marina Pogorevici, Makropoulos, Victor Ciocâltea, Gheorghe Candea, Elisabeta Polihroniade

*Olimpiada de șah din 1994 (Moscova).
Echipa masculină a României:
Constantin Ionescu, Andrei Istrățescu,
Vladislav Nevednii, Dragoș Dumitrache*

*Primire la președintele României, Ion Iliescu:
Vlad Jianu, medaliat cu argint la CM și la
CE de juniori, 1994, împreună cu Alexandru
Mironov, Dragoș Dumitrescu, Gheorghe
Erdeuș, Vlad Jianu, Teodor Ursuianu*

Brazilia 1995 (Minas Gerais) . Alina Motoc (în mijloc, lângă A. Karpov), campioană mondială la categoria 10 ani

Olimpiada de șah din 1998 (Elista . Kalmâkia). Echipa feminină a României: Corina Peptan, Cristina Foișor, Gabriela Olărașu

Echipa de cadeți a României, campioană mondială (Sottomore . Muntenegru), 1996. Levente Vajda, Alin Berescu, Gabriel Mateuță, Florin Felecan

Olimpiada de șah din 1998 (Elista . Kalmâkia). Echipa masculină a României: Andrei Istrățescu Mihail Marin, Dieter Nisipeanu, Constantin Ionescu

*Dieter Nisipeanu, cel mai bun
șahist român al anului 1999.
La CM din 1999 (Las Vegas), a
intrat în .careul de ași. ai lumii*

*Gabriela Olărașu, campioană
națională în 1988, 1989, 1993,
1996 și 1999*

*CE, 1999, Litohoro (Grecia),
Raluca Sgîrcea, noua .regină. a
Europei, la categoria de 10 ani*

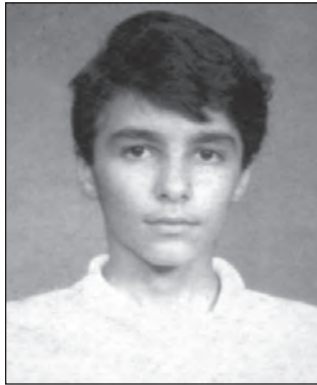
*Echipa de șah a României participă la Olimpiada
de șah pentru copii, Artek. Ucraina 1999*

*Luminița Cosma, Corina Peptan, Szidonia
Vaida, componentele echipei feminine a
României care a obținut medalii de bronz la CE
pe echipe (de la Batumi . Georgia, din 1999)*

*Cristina Calotescu, medaliată cu argint la CM de
juniori de la Oropesa del Mar, Spania, 1999*

*Corina Peptan și Iulian Sofronie .
campioni naționali în anul 2000*

*MMI Corina Peptan, clasată pe locurile
V-VIII la CM de la New Delhi (India), 2000*

*Adina Bogza a
îndeplinit
norma de MMI*

Echipa RAT București, care a obținut titlul de campioană absolută a anului 2000 la: mixt, feminin, juniori

*Andrei Istrățescu . câștigător al Turneului
open internațional, .București 2001.*

Corina Peptan și Cristina Foișor . calificate la CM 2001

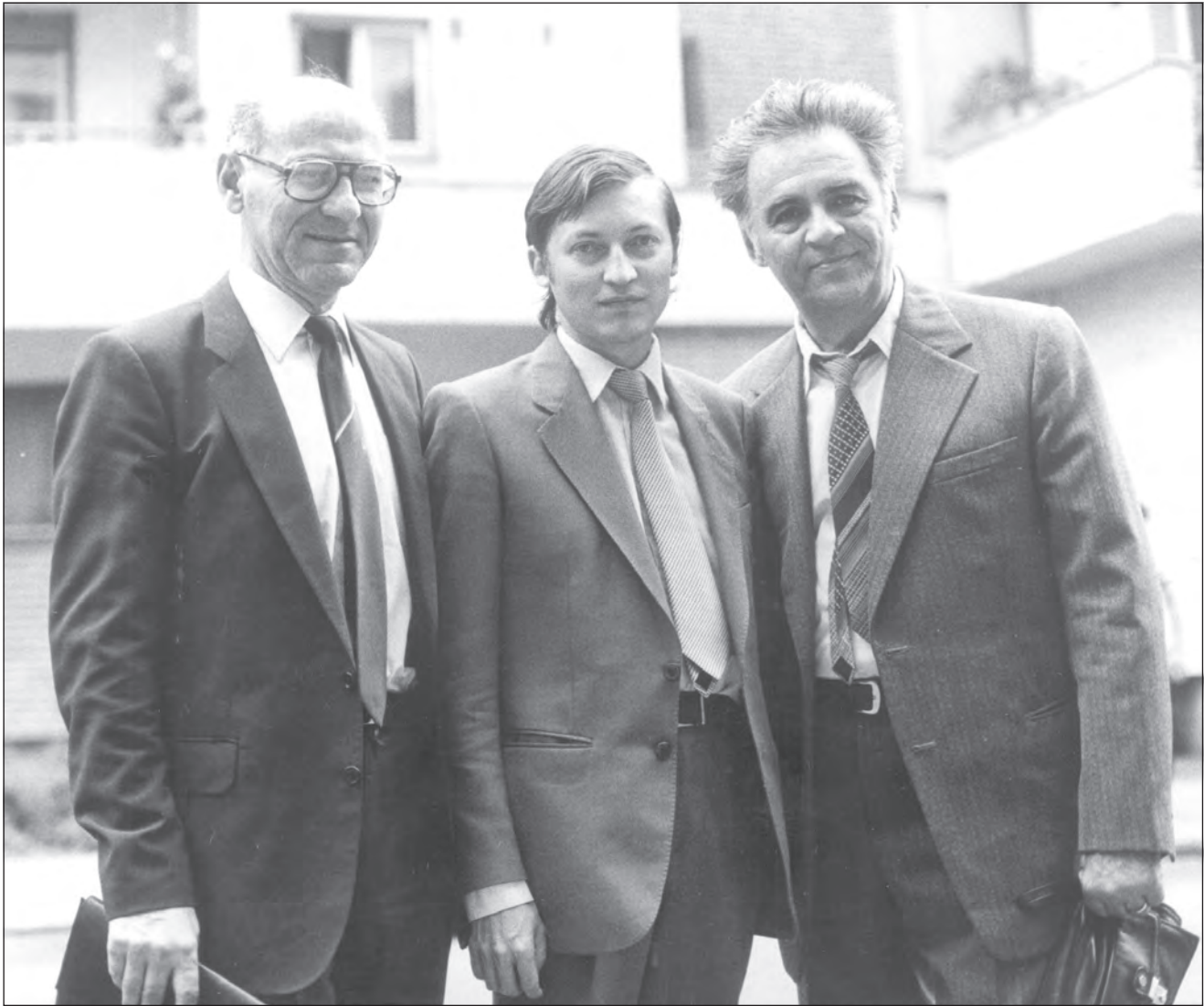
*Dieter Nisipeanu .câștigător al .Memorialului
Victor Ciocâltea. alături de Gheorghe
Candea. organizatorul marelui turneu*

*Petre Seimeanu (campion național în
1943) și Anghel Vrabie (secretar general
al FR Șah 1974-1983 și 1990-1993)*

Bela Badea . MMI

*Anatoli Karpov . campion mondial, alături de Victor Ciocâltea
(MMI) și Anghel Vrabie (secretar general al FR Șah)*

Anna Muzychuk victorioasa la CE feminin blitz Predeal 2007

*Campionul mondial de juniori Cr.Chirila premiat
de președintele ANS - Octavian Bellu – 2007*

Jianu-Chirila la Memorialul Ciocaltea 2008, ultima editie jucata la sala RATB

Marina Makropoulou la Memorialul Albulat 2009 - Teatrul din Braila

Premiantii la International Solving Contest Romania 2008 - Jianu, Duca, Nicula

Conferinta presa Anand in Romania 2009, în prezența MMI Elisabeta Polihroniade și Ion Șerban Dobronăuțeanu – președinte FR Șah.

Carlsen-Nisipeanu la Turneul regilor 2010

FIGURI REPREZENTATIVE

ALBIN, ADOLF (1848-1920), n. în București. Este primul jucător român de talie internațională; a participat la circa 33 turnee internaționale, cu rezultate notabile, dintre care: Viena, 1892, locul I; New York, 1893, locul II (după Lasker); New York, 1894, locul

II; Paris, 1901, locul I-II; Viena, 1908-1909, locul II; Viena, 1912-1913, locul II. De asemenea, a susținut 12 meciuri individuale, remarcabil fiind meciul egal cu R. Reti, în 1918 la Viena. Este autorul primei cărți de șah în limba română (cu caractere latine), *Amicul jocului de șchach. Teoreticu și practicu*, 1872. Este părintele .Contragambitului Albin.

ALBULEȚ (POGOREVICI), MARIA (1932-2005), n. în Brăila. Medic. Multiplă campioană națională (1951, 1955, 1956 și 1959). Victorii în turneele naționale de la Miercurea Ciuc (1950), Brăila (1954), Cluj (1966), Onești (1968), Craiova (1969),

București (1970). Participări și victorii în turneele zonale: Cracovia (1957), Plovdiv (Turneul Candidatelor, din 1959), la Olimpiada de șah, din 1957 și la Olimpiada de Șah prin corespondență 1974/1978. În anul 1957 realizează

cele mai bune rezultate ale șahului românesc până la acea dată: câștigarea zonalului de la Cracovia și cucerirea, împreună cu Margareta Teodorescu, a medaliei de argint la Olimpiada de la Emmen (Olanda). A fost prima șahistă calificată la Turneul Candidatelor pentru titlul mondial, unde s-a clasat pe locul al VII-lea. Maestră a sportului (1958), Maestră emerită (1971), Maestră Internațională (1957), Mare Maestră Internațională (1982).

ALEXANDRESCU, GHEORGHE (1906 - ?), n. în București. Activitatea sa îndelungată reprezintă un record în șahul românesc. Timp de șase decenii (1923-1982) a luat parte la aproximativ 85 de concursuri interne și internaționale individuale și pe

echipe, dintre care de remarcat sunt, mai ales, olimpiadele neoficiale de la München (1936) unde, jucând la prima masă, a obținut o remarcabilă victorie la marele maestru maghiar, G. Maroczy. În anul respectiv devine Maestru al sportului, iar în 1951, este campion național. Obține mai multe victorii la turneele naționale din București (1938, 1939, 1953) și Bușteni (1958), ca și la cel internațional din București (1937). Jocul său se baza pe *deschiderea românească-I.Cc3*. S-a dedicat selecției și pregătirii tinerei generații de șahiști la CS Universitatea. București.

BACIU, ȘTEFAN (1964) n. în Brăila, inginer și ziarist, absolvent al Institutului Politehnic din București, Facultatea TCM (1984-1989) și al Cursului postuniversitar de jurnalism de pe lângă Universitatea din București (2000). Are calificarea de antrenor de șah din 1998. Profesează ca publicist comentator. A învățat să joace șah la vârsta de 9 ani sub îndrumarea antrenorului Victor Cuciuc la AS *Sănătatea* Brăila (1973). A mai fost legitimat printre altele la CS *Politehnica* Buc.(1981-1989), *Porțelanul* Alba Iulia (1992-1997), Cl. Central de Șah (2004-2007) și, din 2008, la CS *Conpet*. Ploiești. A fost pregătit de Th. Ghițescu, P. Joița, V. Stoica, M. Ghindă, T. Stanciu, V. Vaisman, I. Drăghici și I. Armaș. MS din 1990. Mastru FIDE. Cu echipa CS *Politehnica* București: Locul I la CN pe echipe (1988), locul al II-lea (1985) și locul al III-lea (1983). Corespondent de presă al Radio România la olimpiadele de șah de la Bled (2002), Torino (2006) și Dresda (2008). A publicat mai multe articole de specialitate în mai multe reviste printre care: *Chess Extrapress* și *Gambit șah*.

BADEA (TAKACS) BELA (1969) n. în Aiud jud. Alba, absolvent al liceului din Aiud. A învățat să joace șah în familie, de la tatăl său, directorul liceului din localitate. A început să se perfecționeze cu maestrul Elemer Hosszu. Stabilindu-se în București, a

continuat să se pregătească cu MI Gabriel Georgescu. A jucat pentru echipele: *Metalul* Aiud, *Utilajul* Alba Iulia, *Dinamo* Brașov, *Metalul*, *Sp. Studențesc*, *Energoconstrucția* și *Dinamo*, toate din București. În 1989, la numai 20 de ani, atinge remarcabilul ELO de 2500 puncte. Obține titlurile de MI în 1990 și pe cel de MMI în 2000. Realizează două frumoase remize cu excampionul mondial Mihail Tal în CCE (1991), în meciul disputat de *Sportul Studențesc* cu campioana Germaniei. Este selecționat în echipa României pentru CE din 1989 și pentru olimpiadele de șah din anii 1990 și 2000. Obține titlul de campion național în anii 1997 și

1998, precum și locul al III-lea în 2005.

BAUMSTARK, GERTRUDE-ROSAMARIA (1941), n. în Timișoara. Inginer electronist. Șahistă de elită în plan național și internațional. În intervalul 1965-1978, realizează performanțe de prestigiu. Astfel, a obținut victorii în turnee naționale: Galați (1962), București (1967), Sinaia (1969) și București (1975). Prezență remarcabilă în turnee zonale, unde a obținut mai multe victorii: Vrnjacka Banja (1970), Pernik (1972). Obține victorii în turnee internaționale: Lublin (1969, 1974, 1978), Pernik (1977) și turnee zonale internaționale: Ohrid (1971), Menorca (1973). Prezentă la Olimpiadele din 1963, 1972, 1974, 1978, cucerind 2 medalii de argint în 1972 și 1974. Finalistă a primului CM prin corespondență (1969-1972). Performanțele sale îi aduc titlul de Maestră a sportului (1969), Maestră emerită (1975) și Maestră internațională în 1970. Campioană națională la șah prin corespondență (1964-1965). A devenit campioană națională de senioare în 1967 și 1981. Stabilită în Germania.

BĂLĂNEL, ION (1926- ...), n. în București. Ofițer. Jucător de mare talent, a câștigat de patru ori CN (1950, 1953, 1955, 1958). A participat la mai multe turnee naționale și internaționale, ocupând primul loc la București 1948, 1953 (locul I-II), 1958 (locul I-II), Iași 1950 (locul I-II), Bacău 1960, respectiv la Miedzy Zdroj, 1952 (locul I-II) și Ploiești 1957. În 1956 a făcut parte din lotul prezent la Olimpiada de șah de la Moscova.

BEJAN, EMIL SILVIU (1921-1995), n. în com. Tinca, jud. Bihor. Jurist. Profesor de educație fizică și sport. A absolvit Liceul *C. D. Loga* din Timișoara, în 1929, și, apoi, Facultatea de Drept din Oradea, în

1933. Între 1934 și 1935, a urmat Școala Militară de Ofițeri de Rezervă din Craiova. În perioada 1935-1937, a practicat avocatura, ca stagiar, la Brad și Arad. În anul 1937, se înscrie la ANEF și, în anul 1941, obține diploma de licență în educație fizică. În baza acestei licențe, a fost încadrat la FR de Atletism, de unde a fost mobilizat pentru a pleca pe front. La înapoierea de pe front, a activat, în perioada septembrie 1942 - septembrie 1945, ca profesor de educație fizică la Liceul *C. D. Loga* din Timișoara. După ce predă educația fizică în mai multe licee din Timișoara, în 1954, se transferă la Catedra de educație fizică a Institutului Politehnic *Traian Vuia* din același oraș, unde este promovat la gradul didactic de șef de lucrări și, apoi, de conferențiar universitar.

BOTEZ, CONSTANTIN (1935), n. în Hotin (azi în Ucraina). Inginer. A obținut victorii la turneele internaționale desfășurate la Cluj (1953), București (1954, 1973), Iași (1961). Component al echipei naționale care a participat la Olimpiada de Șah

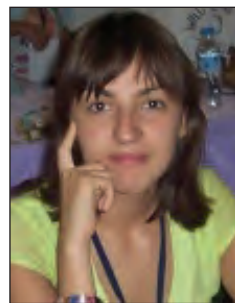
din 1964. În anii '80 a funcționat și ca antrenor coordonator al echipei naționale masculine. Căpitan al echipei naționale masculine la Olimpiada de șah din Malta din anul 1980. Maestru al sportului (1959), Maestru FIDE (1981).

BRÂNZEU, PIUS (1911-2002), n. în Vulcan, jud. Hunedoara. Profesor, doctor docent în medicină. A învățat șahul în primii ani de liceu (Lugoj), după cartea lui J. Dufresne, alături de C. Raina și A. Pichler, care vor deveni renumiți șahiști, mai ales în

domeniul compoziției. Ca elev de liceu, a participat la simultanul dat de Șt. Erdely, viitorul campion național. Din cauza studiilor medicale nu s-a putut dedica șahului competițional, dar i-a făcut o

excelentă popularizare, în special în rândul tineretului. În perioada 1952-1989 a fost președintele Comisiei județene (Timiș) de șah. În 1956 a înființat Clubul de șah Medicina. Timișoara, a cărei echipă a devenit campioană națională (1967, 1976). În 1970 a contribuit la amenajarea celui mai mare spațiu din țară, dedicat exclusiv activității șahiste (opt săli, din care două, mai spațioase, erau afectate competițiilor). Sub auspiciile sale au fost invitați la Timișoara campionii mondiali Nona Gaprindașvili (Turneu Internațional) și Anatoli Karpov (simultan). A contribuit substanțial la organizarea primului CM pentru copii și juniori la Timișoara (1988). La acest CM au participat viitorii mari șahiști (C. Peptan, D. Nisipeanu, A. Istrățescu, A. Shirov, V. Kramnik, G. Kamski, J. Polgar, Zhu Chen, A. Galiyeva ș.a.). A redactat publicația anuală *Șah-Timișoara*. (1983) și lucrările: *Șahul, magie în alb și negru* (1995), iar în colaborare cu N. Iljin: *Lupta pentru supremație în șah* (1989). Președinte de onoare al FR Șah și al Comisiei de șah din jud. Timiș. Rectorul Institutului de Medicină din Timișoara (1964-1976). Membru al Academiei Române. A fost un renumit colecționar de obiecte de artă, cărți, jocuri de șah, documente istorice din domeniul șahului. Este considerat mentorul șahului timișan. Pasiunea pentru șah i-a transmis-o și fiicei sale, Pia Brânzeu, campioană de junioare (1964), medaliată la campionatele universitare, membră a lotului național de junioare.

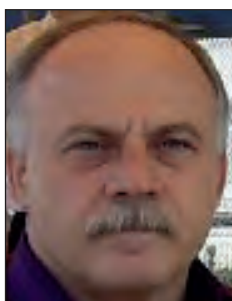

BULMAGA, IRINA (1993), n. în Republica Moldova. Campioană națională în anii 2007 și 2008. Maestră internațională din anul 2008, când participă la Olimpiada de la Dresda pentru echipa Moldovei, cu un excelent rezultat de 8,5/11. Antrenată de

Boris Itkis. Stabilită din anul 2010 la Iași împreună cu sora ei Elena (n. 1998), devine cvadruplă campioană de junioare a României și componentă a echipei noastre naționale pentru Olimpiada din Rusia.

CÂMPEANU, ALIN-VIVIAN (1977) n. în Arad. Avocat. Remarcat în activitatea organizatorică prin edițiile succesive ale Memorialului Ivan Halic și ale openului Arad. Promotor al mișcării juvenile prin clubul său, Vados Arad. În anul 2010 obține titlurile de organizator internațional și arbitru FIDE, după ce în 2008 oficiase la Europenele individuale de la Plovdiv. Actualmente membru al Consiliului Director al FRS.

CANDEA, DANIEL (1956) n. în București, Administrator de firmă. Absolvent al Liceului de mecanică 23 August (1975). După 1990, a investit în diverse activități, devenind om de afaceri. A debutat în șah ca jucător legitimat la CS Centrocoop din București, iar în turneele la care a participat a obținut categoria I-a de clasificare. În anul 1988 a absolvit Școala de doi ani pentru formarea de antrenori, de pe lângă IEFS, devenind antrenor de șah. Adevărata mediatizare în șah a obținut-o ca arbitru și organizator de turnee. Pentru acestea a fost răsplătit cu titlul de arbitru FIDE (2007) și obținerea licenței de organizator de turnee internaționale eliberată de FIDE (2008). Este membru al Consiliului Director al FR de Șah (din 2007) și președintele Comisiei de competiții a federației (din 2007).

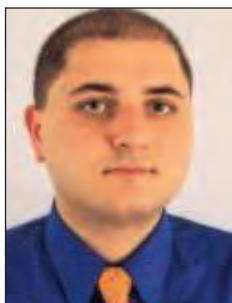
CANDEA, GHEORGHE (1944) n. în satul Clinceni, comuna Slobozia, județul Giurgiu. Profesor de matematică, absolvent al Facultății de matematică a Universității din București (1968). Pe linie de șah, este sportiv, antrenor și arbitru de șah. Ca jucător a participat la mai multe turnee din țară și străinătate obținând titlul de Maestru al

Sportului (1980) și Maestru Internațional (1992). În anul 1975 a obținut calificarea de antrenor, desfășurându-și activitatea în cadrul Clubului Central de Șah, Clubul sportiv școlar nr.6 din București și ITB/RATB. Pentru rezultatele deosebite i s-a acordat titlul de Antrenor emerit (2000). A fost legitimat la Flacăra Bălcescu, Steaua Lehliu, Unirea SPRB, Centrocoop București, ITB/RATB, Progresul, și Siciliana și Mastermind din București. Din 1977 până în 1986 a fost încadrat ca președinte al Clubului Central de Șah, apoi secretar general al FR de Șah (1986-1990 și 1993-1994), antrenor federal (1990-1992), antrenor la CSS nr.6 (1994-1996) și antrenor la RATB (1997-2006), de unde s-a pensionat (dar continuă să activeze ca organizator în cadrul clubului, cu merite deosebite legate de Memorialul Victor Ciocâltea). Din 1980 a obținut calificarea de arbitru internațional. În această calitate a arbitrat la Olimpiadele de șah de la Salonic și Novi Sad. În cadrul federației a avut contribuții însemnate la organizarea primei ediții a Campionatului mondial de copii și juniori din 1988 de la Timișoara, Campionatului european de copii și juniori de la Mamaia din 1991 și cea de la Herculan din 1994. A fost autorul introducerii în România a Coeficientului intern de valoare (CIV), după modelul celui internațional ELO (1977). Chiar și după pensionare este solicitat permanent ca organizator internațional FIDE (titlu primit în 2007) și ca neobosit arbitru atât în București cât și în țară.

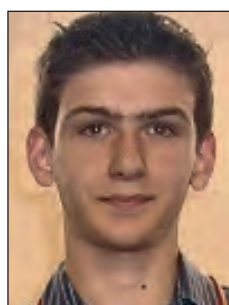
CANDEA, HARALAMBIE (1935) n. în comuna Vedeia, județul Giurgiu. Profesor-învățător, absolvent al Universității din București (1965). A funcționat ca profesor la școli generale din București, deținând și funcția de director. Pe linie de șah, a fost sportiv (legitimat la A.S. Centrocoop din București) și mai ales organizator și arbitru de șah (cu precădere în competițiile feminine). În această calitate a fost solicitat de federație și diverși organizatori de turnee, dovedind competență și bucurându-se de

respect din partea jucătorilor, ca unul dintre cei mai buni arbitri din țară. Pentru meritele sale, FIDE i-a acordat titlul de arbitru internațional. În anul 1984 Comitetul de organizare al Olimpiadei de șah de la Salonic l-a invitat, fiind apreciat pentru modul cum s-a comportat ca oficial. În țară a fost organizator și arbitru la Campionatul mondial de copii și juniori de la Timișoara din 1988, Campionatele europene de copii și juniori de la Mamaia din 1991, Turneul zonal de la Timișoara (1993) al Campionatului Mondial feminin ș.a. Ofițer FIDE pentru România, a girat raportările la FIDE. În cadrul federației a fost președintele Colegiului Central de Arbitri, iar din anul 2008 este președintele Comisiei de legitimări, transferări, clasificări și rating, precum și responsabil cu combaterea violenței. În anul 2000, cu ocazia aniversării a 75 de ani de la fondarea FR de Șah, i s-a înmănat *Diploma de onoare* a federației pentru întreaga activitate.

CETERAȘ, MARIUS NICOLAE (1973) n. în Alba Iulia. Inginer, absolvent al Universității Tehnice din Cluj-Napoca, Facultatea de Electrotehnică (1994-1999). Bursă de studii (1998) la *Instituto Superior de Engenharia do Porto* (Portugalia). Masterat la Universitatea Tehnică Cluj Napoca, Facultatea de Electrotehnică (1999-2000). Doctorand la Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca. Din 1999 este inginer la SC FISE Electrica Serv SA AISE Alba Iulia. Din 2004 este reprezentantul Consiliului Local Alba Iulia în Adunarea Generală a Acționarilor, iar din 2009 în Consiliul de Administrație la SC APA CTTA SA ALBA. A învățat șahul în familie, apoi s-a perfecționat în cadrul secției de șah a AS Porțelanul Alba Iulia, fiind îndrumat de antrenorul și promotorul șahului din Alba Iulia, Mihail Breaz (1947-2009), fondator al *Uniunii cluburilor de șah din România*. MS și MF. Antrenor de șah din anul 1995, își desfășoară activitatea în această calitate, din 2005, la CM de șah din Alba Iulia. A mai funcționat ca antrenor la CS

Apulum Alba Iulia (1995-1999), la *GDDF Matosinhos* din Portugalia (1998-1999, 2008-2009), *CS Potaissa* Turda (2000-2004) și CMS Alba Iulia (din 2005). Este arbitru de șah. Publicist cu numeroase articole apărute în presa de specialitate din țară și străinătate. Autor al unui apreciat manual de șah (2007). Membru al Consiliului Director FRSah (2006-2007). Responsabil al site-ului www.romanianchess.org, dedicat cu precădere șahului prin corespondență. Președinte al Clubului Municipal de Șah Alba Iulia din 2008.

CHIRILĂ, IOAN CRISTIAN (1991) n. în București, student în Statele Unite. Legitimă la CSȘ nr.6 București (1999), Clubul Central de șah (1999-2001), CS IAȘITEL (2002), Clubul Central de Șah (din 2004) cu dublă legitimare la CSM Craiova (2002), Șah club Homorod Odorheiu Secuiesc (2002-2004), CS Dinamo Brașov (2005-2006) și AEM Luxten Timișoara (2007 până în prezent). Primii pași în șah i-au fost îndrumați de tatăl său Radu-Cătălin Chirilă, maestru FIDE, iar în continuare a primit îndrumări din partea antrenorilor: Tudor Ristea, Constantin Ionescu, Ion Glodeanu și cu precădere Mihail-Viorel Ghindă. Pregătirea și talentul său l-au propulsat în elita mondială juvenilă, devenind campion mondial la vârsta de 16 ani (Antalya 2007) și 6 medalii la CE dintre care 3 de aur, 2 de argint și 1 de bronz. Saltul valoric i-a fost confirmat și de locurile 5 ocupate în 2008 la C.E. și C.M. (la egalitate cu locul 1!) pentru juniori. Federația Internațională l-a răsplătit cu titlul de Maestru Internațional (2008). Județele în care a jucat l-au nominalizat printre primii 10 sportivi juniori în anul 2004 în județul Harghita, în anul 2007 în județul Timiș și în anul 2007 în Municipiul București. La C.E. seniori 2009 de la Budva (Munteneșu) a realizat prima normă dublă de mare maestru, iar la Memorial *Victor Ciocâltea* din martie 2009 îndeplinește o nouă normă și deci obține titlul de Mare maestru internațional.

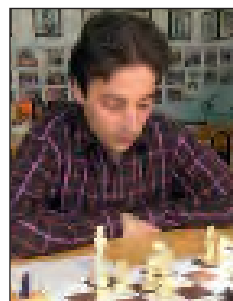
HIRILĂ, RADU-CĂTĂLIN
șah **CHIRILĂ, RADU-CĂTĂLIN** (1967) n. în București. Inginer aeronave, absolvent al Universității Politehnice din București. Antrenor de șah categ. I, absolvent al Colegiului

Universitar de Educație Fizică și Sport, promoția 2003. A practicat jocul de șah și a fost legitimat la *Calculatorul* București, *Calculatorul* Sibiu, *Laromet* București, *Chimia* Râmnicu Valcea, *Electrică* București, Șah Club Homorod, *CSM* Craiova și *CS* Otopeni, jucând în prima divizie a țării. A participat la mai multe turnee din țară și străinătate obținând titlurile de MS (1991) și M.FIDE în 1992. S-a dedicat activității de antrenor și arbitru de șah. Ca antrenor, în urma cursurilor și examenelor promovate a obținut categ.I, iar ca arbitru din anul 2003 este arbitru internațional FIDE. În cadrul FR de Șah (unde a activat și ca antrenor federal) este președintele Colegiului central de arbitri din anul 2001. Funcționează ca antrenor la CSS nr.2 din București, unde este și șef de catedră. Mai mulți elevi pregătiți în grupa sa au fost selecționați în loturile naționale de copii și juniori, participanți la turnee internaționale, CE și CM de copii și juniori. Fiul său, Chirilă Ioan Cristian a obținut medalii la CE (3 de aur, 2 de argint și una de bronz) și CM (1 de aur) de copii și juniori. Publicist cu mai multe articole semnate în reviste de specialitate din țară și străinătate. Autor al unui manual pentru începători: *Primii pași ai unui campion*. În anul 2008 a fost angajat ca salariat al FR de Șah, în calitate de instructor sportiv.

CHIVU, NECULAI (1938) n. în Constanța. Inginer, absolvent al Institutului de Construcții din București, secția Căi Ferate (1961). După ce cochetează cu șahul practic obținând unele rezultate ne semnificative, se dedică problemisticii. Publică în reviste din țară și străinătate

numeroase probleme din mai multe genuri. Multiplu campion național la compoziție șahistă. Este legitimat la CS *Alehin* din Tg. Jiu și apoi la CS *Zugzwang* din București. În anul 2001 devine arbitru internațional. Este membru al Comisiei centrale de compoziție șahistă și după anul 2000 unul din redactorii *Buletinului problemistic*.

CIOARĂ, ANDREI-NESTOR (1971) n. în Câmpina, județul Prahova. Absolvent al Liceului *Mihai Viteazu* din Ploiești (1989). Jucător de șah, legitimat la CS *Petrolul* Ploiești (1981-2000), CS *Medicina* Timișoara (2000-2003), *Juventus* București (din 2003). Dublă

legitimare la CS *Turm Trier* din Germania (din 2000). La Ploiești a fost pregătit de renumitul antrenor Corneliu Butnariu, iar la lotul național, de Daniel Savin și Emanuel Reicher. Două medalii de argint la CN de juniori și 2 medalii de aur la CN școlare. Participant la mai multe turnee internaționale din țară și din Italia, Franța, Germania, Suedia, Ungaria, Cehia, Belgia ș.a. Fondator al Clubului *Gambitul Damei* din Ploiești, cu deosebită activitate organizatorică, mai ales în circuitul Grand Prix Romania. Maestru al Sportului din 1991 și Maestru Internațional, titlu acordat de FIDE în 1999. Din decembrie 2007, director tehnic în cadrul FR de Șah, coordonator al centrelor de excelență pentru copii și juniori.

CIOCÂLTEA, VICTOR (1932-1983), n. în București. Tehnician constructor. Un talent viguros, se impune timpuriu, la 20 de ani devenind campion național, titlu pe care și-l va însuși de încă 7 ori. Abordând un stil de joc combativ, agresiv și

imprevizibil, a reușit de mai multe ori victorii spectaculoase, memorabilă fiind partida câștigată la Bobby Fischer, la Olimpiada de la Varna din

1962. Cu o mare frecvență în viața competițională în cei 30 de ani de activitate, începând din 1952 ia parte la peste 120 de întreceri internaționale, fapt pentru care FIDE i-a acordat înalte distincții sportive. Victorii în turneele internaționale de la Sofia (1962), Reggio Emilia (1967 și 1969), Tunisia (1973), Dortmund (1974), București (1975) etc. Prezent la Turneele Zonale de la Marianske Lazne (1954), Halle, (1967) Barcelona (1982). A fost un jucător de bază al echipei naționale, în perioada 1956-1982, participând la 9 Olimpiade de șah. La Olimpiada de la Lucerna din anul 1982 a fost și căpitanul echipei naționale. A publicat numeroase articole în Revista Română de Șah și în reviste de prestigiu din străinătate. Maestru al sportului în 1951, Maestru emerit în 1973, Maestru Internațional în 1957, Mare Maestru Internațional în 1978. A dispărut prematur în 1983, la Berga (Spania), în timpul unui circuit de turnee.

COSMA (RADU), ELENA-LUMINIȚA (1972), n. în București. Ingineră. Multiplă campioană de junioare (prima oară în 1983, la 12 ani). A cucerit titlul național de senioare în 1992. Căsătorită cu MI Ioan Cosma. Este dublă campioană balcanică. Cele mai

bune rezultate obținute la CM de junioare sunt următoarele: locul II, 1988 (Timișoara) . la junioare, 16 ani; 1989 (Porto Rico) . junioare, 18 ani; locul I, 1990 (Singapore) . junioare, 18 ani; locul II, 1992 (Buenos Aires) . junioare, 20 ani. La CE de junioare, a cucerit medalia de bronz în 1992 (Cehia). A participat la 8 olimpiade de șah, cel mai bun rezultat individual obținându-l la Elista (1998), cucerind medalia de argint. A participat la numeroase turnee internaționale cu rezultate foarte bune. La CM individuale de senioare, în 1995, s-a calificat la Turneul Interzonal de la Chișinău. A făcut parte din echipa României, vicecampioană europeană (1997), câștigătoare a CCE (1998) cu echipa .AEM. Timișoara. La Campionatul European pe echipe de la Batumi (Georgia), în afara medaliei

de bronz obținută cu echipa, i-a fost conferită și medalia de aur pentru rezultatul individual excepțional, cel mai bun din tot campionatul (6 din 7). Campioană națională la blitz (2007) și șah rapid (2008). În anul 1994, a devenit Mare Maestră Internațională.

COSMA, IOAN (1965) Inginer. Căsătorit din 1995 cu MMI Elena Luminița Cosma. Vicecampion național 1992, 2000. În 1983 ocupă locul II cu echipa balcanică de juniori în 1984, locul I cu echipa balcanică de juniori, la Skopje (Iugoslavia). În repetate rânduri obține locurile I, II și III cu echipele AEM. Timișoara, .RAT. București și .RGA. București, la CN pe echipe mixte. Participant la Olimpiada de la Istanbul 2000, cu echipa României. Maestru Internațional din 1988.

COSTĂCHEL, OCTAV (1911-1987), n. în Zătrene. Doctor în medicină. Jucător și problemist. În perioada 1930-1936 participă la o serie de concursuri la Șahul practic., la Iași. Ca problemist, compune cca 120 de lucrări cu mat în două și trei mutări, studii și probleme feerice, elaborând și .Tema Costăchel., cu mat în două mutări, publicată în 1936. În perioada 1962-1967 a fost președintele FR Șah. Fondator al *Buletinului problemistic* (1971), alături de A.F. Ianovcic și G. Teodoru.

COSTEA, EUGEN (1921- ?), n. în Tecuci. Jucător de șah la tablă până în anul 1956, apoi devine jucător prin corespondență. Obține titlul de Maestru în anul 1957, iar pe cel de Maestru la șahul prin corespondență, în 1975. Pentru rezultatele remarcabile realizate la șahul prin corespondență a fost distins cu titlul de Maestru Internațional în 1971, fiind primul român care a primit această distincție la șahul prin corespondență.

CRÎȘAN, VLAICU-MARCEL (1973), n. în Cluj-Napoca. Informatician. Masterat la Universitatea Babeș-Bolyai (1997). Maestru al sportului (2006). Maestru internațional la dezlegări, latură la care a excelat în echipa României alături de MI

Eric Huber (n.1971, șahist născut în Franța și stabilit în România prin căsătorie). Cel mai valoros compozitor român contemporan, ilustrându-se strălucit în domeniul feerismului, ca și Huber (care este arbitru internațional), cu care organizează Trofeul Tzuica (ajutoare-inverse) la fiecare congres mondial. A jurizat numeroase competiții de compoziție la nivel maxim, fără a dori însă să devină arbitru internațional. Anul 2010 i-a adus mari succese: victorie în Turneul olimpic de compoziție și la Cupa Mondială, loc 2 la Turneul jubiliar 50 ani PCCC, toate organizate de FIDE, determinând astfel FRSah să-l claseze pe locul 9 în ierarhia anuală (după ce în 2008 se situase pe locul 10).

CUCIUC, VICTOR (1918-1989). N. în Chișinău – R.Moldova. Inginer. Campion național la compoziție șahistă în anii 1948 și 1953. A compus, între 1937-1988, peste 150 de lucrări, parte dintre ele premiate. A participat la turnee cu partide directe sau prin corespondență, dezlegător și compozitor în toate genurile problemisticii șahiste, analizator, antrenor și mobilizator de amatori, fondator sau organizator de cluburi, asociații sau secții de șah. Redactor de rubrici de șah la ziare și reviste, traducător de literatură șahistă. Arbitru în toate domeniile șahului. Colaborator la mai multe publicații de specialitate din țară și străinătate, sprijinitor și mentor al șahului. A avut o vocație spre a introduce în tainele șahului copiii și tineretul, fiind un adevărat magnet la sălile unde își desfășura activitatea.. Prima problemă i s-a publicat în 1937, în Revista Română de Șah, iar ultima în 1988. În perioada până în 1951 creația lui se afirmă cu tărie, concurând cu succes la toate competițiile majore din țara noastră, compunând și inovând pe teme de actualitate, în publicații din țară și străinătate, în ciuda greutăților vremii. Obține numeroase distincții – premii, mențiuni și

diplome de onoare, iar ulterior titlul de Maestru al sportului (1957). Prolific și în continuare, însușindu-și cu o ușurință uimitoare noile curente componistice, dovedind originalitate și o tehnică aparte, iar ca rezultat compoziții de ale sale sunt publicate în Albumul FIDE din anii 1968-1970. După 1944 s-a stabilit la Brăila fiind principalul organizator și animator al șahului din această parte a țării în calitate sa de președinte al Comisiei regionale și apoi județene de șah. După 1990, discipolii lui (în frunte cu Nicolae Doroftei), au organizat mai multe turnee memoriale și concursuri de dezlegări în amintirea sa..

DIACONESCU, PAUL (1929 - 1997), n. în Ploiești. Inginer. Jucător la tablă, prin corespondență și problemist. Victorii în turnee naționale: Ploiești 1950 și 1954. Compune circa 50 de probleme diferite, primind 12 distincții. După 1955 se dedică șahului prin corespondență. Par-

ticipă la Olimpiadele prin corespondență din perioada 1968-1971, ocupând locurile VI și VII în anii 1972-1976. Vicepreședinte al Federației Internaționale de Șah prin corespondență între 1972-1976 și secretar general în ultima perioadă de viață. Maestru al sportului în 1954, Maestru Internațional (1974), Mare Maestru prin corespondență (1982). FIDE i-a acordat titlul de Arbitru internațional la șahul practic. În această calitate a arbitrat la Turneul interzonal de la Soussa în 1969, unde s-a întâmplat retragerea intempestivă a lui Bobby Fischer. A mai arbitrat la Olimpiada de șah de la Dubai din anul 1986.

DOBRESCU, EMILIAN (1933), n. în București. Doctor în științe economice, absolvent al Institutului de Științe Economice din Moscova (1955) A predat la ASE din București Teoria economiei și Modelarea matematică în doemniul economic. În 1968 primește

premiul AR pentru lucrarea: *Ritmul creșterii economice*.

În perioada dinaintea de 1989 a fost președintele Comitetului de Stat al Planificării și consilier prezidențial pe probleme economice. Din cauza unor disensiuni pe probleme de politică economică a țării noastre a fost trecut pe post de cercetător la Institutul de cercetări economice al Academiei Române. După 1989 publică mai multe lucrări de referință în domeniul economic. Contactul cu activitatea șahistă datează din perioada de elev la Liceul Comercial *Regele Carol I* din București. Se remarcă atât ca jucător la tablă cât, mai ales, în domeniul compoziției șahiste. În această perioadă de început, la vârsta de numai 15 ani, face parte din echipa națională a României campioană mondială la dezlegări. Tot la această vârstă debutează în domeniul problemelor directe în 2 și 3 mutări. După 1957, fiind înzestrat cu o mare putere de analiză și posesorul unei tehnici de artizan, se dedică studiilor de final, elaborând peste 200 de lucrări de o mare valoare artistică. Toate compozițiile sale prezintă o profunzime și frumusețe de idei cu poziții, având piese puține, create cu o deosebită măiestrie. În prodigioasa sa activitate a compus peste 300 de lucrări din mai multe domenii a compoziției șahiste, dintre care aproape jumătate au fost premiate. De mai multe ori campion național, începând din anul 1953. Lucrările sale au fost publicate în Revista Română de Șah și în renumite reviste internaționale. În 1974, în colaborare cu Virgil Nestorescu, publică volumul *Compoziția șahistă din România*, o excelentă antologie a șahului artistic din România. În 1999 a publicat în Olanda o vastă antologie din propria creație. Arbitru internațional la compoziție șahistă (1958). Maestru al Sportului (1974), Maestru Internațional (1982) și Mare Maestru Internațional (1989). Membru titular al Academiei Române (1990).

DOBROŢĂUȚEANU, ION-ȘERBAN (1968) n. în Bacău. Fiul arbitrilor internaționali **Liviu Dobronăuțeanu** (n.1937). Inginer-economist, licențiat al Universității Politehnice din București, Facultatea de Inginerie și Management a Sistemelor Tehnologice, promoția

1993 și absolvent al Academiei de Studii Economice

din București, promoția 1998. Din anul 1999 este Directorul general adjunct al *SC Euro Trade Invest SA*, având ca obiect de activitate în domeniul producției și comerțului cu vinuri, cea mai cunoscută implicare fiind în cadrul brandului Murfatlar. În această calitate a fost ales vicepreședinte al Patronatului Național al Viei și Vinului din România (2002), precum și vicepreședinte al Oficiului Național al Viei și Vinului din România (2004), organ public înființat în 2002. Pe linie de șah, a fost un jucător la nivel de maestru al sportului, ca și fratele său Emanuel (n.1965). Este președinte al *Fundației Șah Astral* (1999), cofinanțator și organizator al turneelelor Open București edițiile 2001, 2004, 2005 și 2006, al meciului din 2005 dintre marii maeștri Anatoli Karpov, fost campion mondial și Andrei Istrățescu, al meciului din 2006 dintre marii maeștri Veselin Topalov, fost campion mondial și Liviu-Dieter Nisipeanu, al Circuitului *Grand Prix România* și finalelor *Masters*. Datorită disponibilității sale de bun organizator, de a stabili relații, de negocieri și parteneriat cu potențiali sponsori, în luna ianuarie 2006 a fost ales președintele FR de Șah. În luna august 2006 a fost desemnat la Atena președinte al nou-constituitului for balcanic șahist. A făcut parte în anul 2010 din echipa bulgarului Silvio Danailov care a câștigat alegerile ECU, astfel că România detine vicepreședinția forului european.

DRĂGHICI, IULIAN-CRISTIAN-IANCU (1945). După o sporadică activitate de jucător, devine antrenor în cadrul clubului Universitatea București. Se specializează în șahul feminin, devenind de-a lungul timpului unul dintre cei mai respectați mentori din domeniu. Rol deosebit în ascensiunea Corinei Peptan. În prezent activează în cadrul clubului CSU Brașov.

DRIMER, DOLFI (1934), n. în Iași. Inginer mecanic, absolvent al Institutului Politehnic București, promoția 1956. Inginer economist, licențiat în 1966. Doctor inginer în metalurgie fizică (1969). Conferențiar, apoi profesor universitar (1974) la Institutul

Politehnic București. A înființat prima instituție de învățământ superior particular din România - Universitatea Ecologică din București al cărei rector a devenit (1990). Membru al Societății Inginerilor Mecanici din SUA. A publicat 18 volume singur și în colaborare, peste 300 de articole și comunicări, 8 invenții. Ca șahist, a debutat în concurs în 1950, după ce s-a inițiat în fotbal. A ocupat locul al III-lea în CN de șah. Între 1952-1981 a făcut parte din echipele naționale de juniori și de seniori și a participat la 4 olimpiade de șah. A concurat pentru cluburile: Electronica, Rapid. și, cel mai mult, pentru Politehnica București. Este primul Maestru Internațional de șah din România.

DUMITRIU, CONSTANTIN (1971) n. în Brăila. Jurist. Absolvent al Universității Bioterra din București, Facultatea de Drept (2005). Pe linie profesională a avut activități de producție și vânzări în domeniul tehnologiei oftalmologice și metalurgiei, comerț intern și internațional, administrator al SC Lubrimet SRL din Galați. Din anul 2004, viceprimar al municipiului Galați din partea PC, iar în anul 2008 a fost ales europarlamentar din partea PDL. În cadrul secției de șah a CSȘ din Brăila a început să practice jocul de șah, ajungând până la categoria I. Ulterior s-a dedicat afacerilor, calitate în care a sponsorizat acțiuni ale Palatului Copiilor din Brăila și Open Galați. În anul 2006 a fost ales vicepreședinte al FR de Șah..

ERDEUȘ, AUREL-GHEORGHE (1938) n. în Satu Mare. Contabil, absolvent al Școlii postliceale de tehnică financiară (1957). Are calificarea de antrenor obținută ca urmare a terminării cursurilor Școlii de antrenori de pe lângă IEFȘ (1986). A ajuns la categoria I.

Ca sportiv, a obținut mai multe locuri I-III la turneele la care a participat în țară și străinătate. FR de Șah

i-a acordat titlul de Maestru al Sportului (1978) iar FIDE pe cel de Maestru Internațional (1986). În îndelungata sa activitate a avut preocupări și în domeniul arbitrajului fiind un arbitru competent și apreciat de jucători. FIDE i-a acordat calitatea de arbitru internațional (1986). În această calitate a fost invitat și a arbitrat la Olimpiada de șah de la Salonic (1988) și Erevan (1996). A fost legitimat la *Spartac* Satu Mare, *Constructorul*, *Progresul*, *Electronica*, *Mecanică Fină* și *RATB* toate din București. În ultimii ani de activitate, ca sportiv, a jucat în Campionatul național pe echipe pentru *CS Apulum Alba Iulia*. Pe linie profesională a activat în calitate de contabil la mai multe întreprinderi și instituții, ca antrenor la diverse secții de șah, iar în perioada 1987-1997 și-a desfășurat activitatea la FR de Șah în cadrul Clubului Central de Șah. Din 1999 este secretar executiv la Fundația de șah *Astral*. Pentru merite deosebite i s-a înmănat *Diploma de excelență*, cu ocazia retragerii din activitate și aniversării a 75 de ani de la fondarea Federației Române de Șah.

FOIȘOR (BĂDULESCU), CRISTINA-ADELA (1967), n. în Petroșani. Profesoară, absolventă a Facultății de Matematică de pe lângă Universitatea din Timișoara. S-a dedicat în întregime șahului împreună cu soțul său Ovidiu Foișor și cu cele două fiice, marea maestră

Sabina-Francesca Foișor (n.1989, stabilită în SUA) și maestra FIDE Mihaela-Veronica Foișor (n.1994). Componentă a echipei naționale la 11 Olimpiade de șah în perioada 1988-2010. A fost medaliată cu bronz la CE de junioare (1985). În 1997, cu echipa națională de senioare, a obținut medalia de argint la CE. În CCE, cu echipa .AEM. Timișoara, a câștigat medalia de aur. A fost campioană națională de senioare în 1989 și 1996, în ambele cazuri ex-aequo. A participat la numeroase turnee internaționale, obținând permanent rezultate foarte bune. S-a clasat pe primul loc la Turneele Zonale din 1991 și 1993. S-a calificat la Turneul Candidatelor în 1994, clasându-se pe locul al VIII-lea. Este Mare Maestră Internațională (1991).

Deține și titlul de maestru internațional la masculin

FOIȘOR OVIDIU (1959), n. în Iași. Inginer. Ca junior se pregătește sub îndrumarea MI Margareta Perevoznic și ajunge rapid campion național de juniori (1974). Devine membru de bază al lotului național de juniori și participă la

Balcaniada de șah și la Campionatul European de juniori, 20 ani, de la Groningen, 1975, ocupând locul al IV-lea. Campion național (1982). În 1982 participă la Olimpiada de la Lucerna (Elveția) și în 1988, la cea de la Salonic (Grecia). Ca antrenor, devine căpitanul echipei naționale la Campionatele Europene de la Debrecen (Ungaria) 1993 și la Olimpiadele de Șah de 2000-2006. Maestru Internațional.

GEORGESCU, GABRIEL (1953) n. în Craiova, județul Dolj. Antrenor de șah. Absolvent al Școlii de antrenori de pe lângă IEFS București. A început să practice șahul de performanță la vârsta de 18 ani, fiind îndrumat de antrenorul Aurelian Teacă de la CS

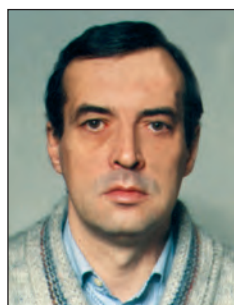
Spartac unde era legitimat. În lunga carieră de sportiv, circa 30 de ani, a fost legitimat la mai multe cluburi, printre care: *Recolta*, *Metalul*, *Sportul Studențesc*, *Energoconstrucția*, *Zugzwang*, toate din București. De asemenea, este un arbitru cu multe cunoștințe de specialitate, autoritar, având categoria de arbitru național, iar pe plan internațional este arbitru FIDE (2007). A funcționat ca antrenor la Clubul Central de Șah (1988-2001), iar din anul 2003 își desfășoară activitatea, ca salariat, în cadrul FR de Șah, fiind apreciat pentru capacitatea sa organizatorică, conducând cu competență sectorul de afiliere și legitimări. Este omul de bază al federației pentru realizarea calendarului național și internațional, fiind un foarte bun administrator și organizator. Pentru rezultatele deosebite înregistrate în diferite turnee naționale și internaționale a fost

distins cu titlurile de Maestru al sportului (1981) de către FR de Șah și cel de Maestru Internațional (1993) acordat de FIDE.

GHEORGHIU, FLORIN (1944), n. în București. Ziarist. Manifestă precoce un mare talent șahist, care îl va consacra pe plan național și internațional, devenind campion național de seniori și Maestru al sportului la 16 ani, performanță remarcabilă pentru șahul românesc.

În 1961 este vicecampion mondial de juniori, iar doi ani mai târziu, în 1963, cucerește titlul de campion mondial de juniori la Vrnjacka Banja, performanță pentru care i s-a acordat titlul de Maestru Internațional. Alte performanțe: prima participare a unui jucător român la turnee de la Hastings (1964-1965), unde ocupă locul II. În urma performanțelor realizate la Olimpiada din 1964 și la CE din 1965, i se conferă titlul de Mare Maestru Internațional, o premieră pentru șahul românesc. Este memorabilă și partida sa, câștigată la Bobby Fischer, la JO din 1966. Locul I-IV ocupat la Hastings în 1967-1968, victoriile de la Manila în 1969 (unde câștigă toate cele 11 partide jucate), cele peste 20 de turnee câștigate în perioada 1962-1982, cele 9 titluri de campion național și cele 14 participări la olimpiadele de șah și 30 la turneele internaționale îi creează o aureolă de mare campion al șahului modern. A fost redactor la *Revista Română de Șah*. Este autorul cărții *Partide alese* (1980). După 1990 își desfășoară activitatea în Elveția, dar fără strălucirea de altădată. Membru de onoare al FRS.

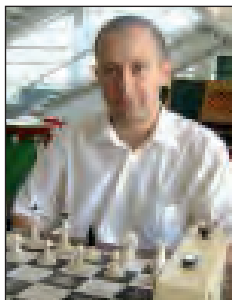
GHINDĂ, MIHAIL-VIOREL (1949), n. în București. Campion național la juniori (1967), campion național la seniori (1976, 1978, 1983, 1989). Participant la numeroase turnee internaționale în țară și în străinătate, câștigând

numeroase premii și locuri fruntașe. Component de bază al echipelor naționale, care au participat la JO din perioada 1978-1990. Jucător talentat, excelent pregătit teoretic, remarcându-se și ca un foarte bun antrenor al echipelor naționale. Maestru al sportului (1970), Maestru Internațional al sportului (1977). Rol deosebit în formarea regretatei campioane naționale Eugenia Ghindă (1950-2010), care i-a fost lung timp soție. Antrenor al echipei naționale masculine la Olimpiada de la Moscova din 1994. Antrenor emerit, a pregătit pe mulți dintre actualii mari maeștri, cum este Ioan-Cristian Chirilă, campion mondial de juniori la Antalya în 2007, Mare maestru internațional în 2009. Antrenor la AEM Luxten Timisoara. Membru de onoare al FRS.

GHÎTESCU, THEODOR (1934-2008), n. în București. Inginer constructor. Jucător de bază al echipei naționale de șah, timp de trei decenii, participant la peste 60 de turnee internaționale cu rezultate notabile. Campion național (1963). Victorii în Turneele

Naționale de la Craiova (1957), București (1959) și în Turneele Internaționale de la Beverwijk (1966), București (1976), Val Thorens (1979), Prezent la Turneul Zonal de la Marianske Lazne (1961) și participant în echipa țării la Olimpiadele de Șah din 1956, 1960-1974, 1978, 1980 și 1984. Maestru Național (1957), Maestru emerit (1978) și Maestru Internațional (1961), Mare Maestru Internațional (1986). Căpitanul echipei naționale la Olimpiada de la Bled din 2002.

GRIGORE, GEORGE-GABRIEL (1970), n. în Constanta. Absolvent al Facultății de matematică (1996). A început șahul cu maestrul FIDE Constantin Vasile. Jucător la Electica Constanta, Politehnica-Sportul studentesc, Policolor, Victoria

Techirghiol, C.M. Sah Baia Mare. Vicecampion național (2007) și medaliat cu bronz în anii 1993 și 1997. Component al echipei olimpice a României (2000). Mare maestru internațional (2002).

GRÜNBERG, SERGIU-HENRIC (1947) n. în București. Inginer, absolvent al Institutului Politehnic din București, Facultatea de Electrotehnică, promoția 1970. A profesat ca inginer proiectant (1970-1982), din 1982, consilier pe probleme de import

la AEM Timișoara (apoi *Luxten*). De asemenea, lider sindical la AEM Timișoara începând din 1993. Pe linie de șah, a făcut parte din elita românească, fiind component al echipelor naționale de juniori, tineret și seniori. A obținut titlul de MI (1985). A jucat 22 de finale ale Campionatelor naționale individuale, obținând titlul de campion național în 1984 și medalia de bronz în 1978. Cu echipele *Universitatea București* și *AEM Timișoara* a câștigat 10 titluri de campion național pe echipe. Pe plan internațional a făcut parte din echipa națională clasată pe locul al V-lea la Cupa Mondială din 1985, la balcaniadele din 1979 de la Bihaci și 1980 de la Iraklion. De asemenea, a fost component al echipei naționale universitare la CMU din 1970 de la Dresda și 1972 Graz. A participat la mai multe turnee internaționale individuale ocupând locul I la TI de la Herculan (1978), Satu Mare (1985), Kecskemet (1986), Budapesta (1987), Bratislava (1991), precum și mai multe locuri II și III. Din 1980 a fost antrenor atât la loturile naționale de juniori și tineret, cât și la cele de senioare și seniori. A activat ca antrenor la la Secției de șah de la *AEM-LUXTEN* din Timișoara unde este și președinte. Membru al Colegiului central de antrenori (1982-1998) și președinte al acestuia din 2006, vicepreședinte al FR de Șah (1990-1992 și 1996-2001). Antrenor Emerit din 1995.

GUDJU, ION - vezi **Personalități**

HALIC, IVAN (1910-1967), n. în Arad. Licențiat în relații internaționale la Paris. Maestru Național din 1932. A obținut victorii în Turneele Internaționale de la Viena (1931 și 1932). Component de bază al echipei naționale în perioada 1936-1952. Căpitan și antrenor al echipei naționale la prima Olimpiadă feminină de la Emmen (Olanda) din 1957, unde România s-a clasat pe locul al II-lea, medalie de argint. În memoria sa se organizează Open International de Șah Memorialul Ivan Halic. În anul 2007 s-a desfășurat la Arad cea de a șaptea ediție a acestei competiții.

HARTMAN, FRANCISC (1914-1988) n. în Debrecen, Ungaria. Specialist legător de cărți și instructor de dans. A îndeplinit diferite funcții în organizațiile sportive locale și centrale. După satisfacerea stagiului militar (1936) și câțiva ani de activitate în

producție, în 1939 este trimis în diferite detașamente de muncă, iar după 1940, la Oradea și apoi la Budapesta, a fost concentrat la muncă obligatorie și apoi internat în lagăr. În 1945, s-a înapoiat la Oradea, unde a lucrat ca instructor de dans. Activează în domeniul muncii cultural-sportive. În 1948, a fost încadrat ca instructor sportiv la OSP din Oradea, iar în 1949 este promovat ca inspector organizatoric la CCFS/CM. În continuare, a mai desfășurat următoarele activități: instructor la AS *Rezervele de muncă* (1954-1956); șef servitiu personal la IEBS (1956-1957). În 1957 este încadrat în funcția de inspector la inspecția de șah, din CCFS/CM, iar din 1958, până în 1974 a fost ales în calitate de secretar general al FR de Șah. În această perioadă, șahul românesc a cunoscut o dezvoltare semnificativă, obținând la competițiile oficiale: 4 medalii de argint la Olimpiada de Șah, prin echipa feminină; câte o medalie de aur, argint și bronz la CM de juniori; o medalie de bronz la CE de juniori. A fost decorat cu Medalia Muncii.

HERLAND, SIGMUND (1865-1954), n. în Viena. Învăță șahul la Viena și se stabilește în România în 1887. Face meci egal cu renumitul jucător al vremii, J. Mieses (1890). Câștigă primul Turneu Internațional organizat în România, la București (1906).

Participă la Turneul Internațional de la Breslau (1912), având o evoluție remarcabilă și la festivalul șahist de la Mannheim (1914), unde este inclus în grupa maeștrilor internaționali. La întreruperea festivalului (din cauza războiului), el ocupa locul X, după 10 runde. Devine campion al Bucureștiului în 1925, 1930 și 1935. Începe să compună probleme de șah din 1900. În cei peste 50 de ani de activitate șahistă elaborează peste 1500 de lucrări în toate domeniile compoziției șahiste, multe dintre ele fiind publicate în cele mai renumite reviste de specialitate din lume. A fost răsplătit cu peste 300 de distincții, din care 40 sunt pentru locul I.

IANOVIC, ANATOLIE-FELIX (1897-1986), n. în Soroca (azi în Republica Moldova). Compozitor complet și publicist erudit. În 1921 debutează în revista franceză *La cause commune*, cu o problemă în trei mutări. Compune peste 500 de lucrări, din care circa 80

obțin distincții, iar 24, premiul I. Este fondatorul . Revistei Române de Șah., pentru care a militat încă din 1919. Tipărirea ei, timp de 6 ani, a evoluat de la scrisul de mână (în 2 exemplare), multiplicarea la șapirograf (15 exemplare) și, în sfârșit, la tipar (în mai 1925). În numai câțiva ani, revista ajunge organul oficial al federației. În 1938 constituie la București .Asociația Universitară de Șah.. În 1950 publică o carte pentru începători, iar în 1967, volumul *Șahul artistic*, reeditat în 1979. Timp de peste 20 de ani, a redactat rubrica de șah a ziarului, *Flacăra Sibiului* (ulterior *Tribuna Sibiului*) începând din 1963. În perioada 1946-1950 a deținut și funcția de secretar general al FR Șah.

ICHIM, TRAIAN (1905-1974), n. în Iași. Participă la turneele organizate la Iași (1932-1933) și Arad (1938), pe care le câștigă sau împarte victoria cu alții. Face parte din echipa participantă la Olimpiada din 1935. A funcționat ca maestru de șah la Palatul Pionierilor din București (1958-1974), profesie căreia i s-a dedicat cu pasiune și talent pedagogic de excepție. În această calitate, a descoperit și a cizelat numeroase talente, care s-au consacrat șahului de performanță. Majoritatea jucătorilor bucureșteni, născuți după 1944, se pot mândri că au fost elevii maestrului Traian Ichim. Maestru în 1933. Căpitan al echipei naționale masculine la Olimpiada de la Leipzig din anul 1960.

IONESCU, CONSTANTIN (1958), n. în Brașov. Matematician, absolvent al Universității din București, Facultatea de matematică, promoția 1982. A început să practice jocul de șah la CSS din Brașov sub îndrumarea prof. Ion Șeitan (1973), în continuare

la CSU Brașov avându-l ca antrenor pe Corvin Radovici. În timpul studenției s-a transferat la CS Universitatea București, fiind pregătir de MI Mihai Ghindă. Remarcat încă din perioada când participa la CN de juniori (campion național de 5 ori) la campionatele universitare și la cele naționale (de 11 ori). Component de bază al echipei naționale de juniori și apoi a celei de seniori, cu care a participat la 8 olimpiade de șah, începând din 1986 de la Olimpiada de la Dubai, continuând cu cele de la Salonic (1988), Novi Sad (1990), Manila (1992), Moscova (1994), Erevan (1996), Elista (1998), Istanbul (2000). A participat la mai multe turnee internaționale individuale obținând 9 locuri I la TI de la Bratislava (1977), Ljubljana (1983), Ruse (1985), Bojnice-Slovacia (1991), Manresa-Spania (1991 și 1994), El Vendrell-Spania (1994) și La Roche de Yon-Franța (1999), Trofeul litoralului de la Eforie Nord (2002). De asemenea, a obținut alte 11 locuri II și III. Ca junior a câștigat turneul internațional de la Tg.Mureș din 1977, an în care la vârsta de 19 ani

a devenit campion al municipiului Brașov. În anul 1999 a câștigat titlul de campion național la seniori. Medaliat cu bronz la C.N. șah rapid (2007) și C.N. blitz (2008). De-a lungul activității de peste 30 de ani de activitate competițională a fost pregătit și de antrenorii: Mihai Rădulescu, Petre Seimeanu, Constantin Botez, Margareta Perevoznic, Valentin Stoica, Emanuel Reicher și Mircea Pavlov. Titlul de Maestru al sportului l-a obținut în 1978, cel de Maestru internațional în 1983, iar pe cel de Mare maestru internațional în 1998. Căpitan al echipei naționale masculine la Olimpiadele 2006, 2008 și la Europenele din 2007. În luna august 2006 a fost desemnat Secretar general al FR de Sah, funcție ocupată până la 1 decembrie 2010, când devine antrenor federal.

IONESCU, DORU ALEXANDRU (1971). A absolvit dreptul în 1996. director executiv Music Edit Viva SRL. Redutabil organizator, alături de Andrei-Nestor Cioară, al circuitului Grand Prix Romania și al câtorva finale naționale. Maestru internațional (2002) și

organizator FIDE (2007). Legitimă la: Petrolul Ploiești, Electronica, Medicina Timișoara, Potaissa Turda, Voest Linz, Turm Trier. Câștigător în turneele de la București (1993), Predeal (1998), Ljubljana (2001), Bad Zwischenahn (2002). Căpitan al echipei naționale masculine la Europenele din 2009, a revenit în această funcție în decembrie 2010.

IONESCU (ILIE), VIORICA (1960), n. în Ploiești. Campioană națională de junioare (1976 și 1980). Câștigătoare a Turneelor Internaționale de la Sinaia (1979) și Herculan (1981). La CE de junioare obține locul III-VII (1977), III (1978), V (1979). A făcut parte din echipa națională de senioare. Maestră a sportului (1977), Maestră Internațională (1980).

IONICĂ IULIA-IONELA (1980) n. în București. Absolventă a Academiei de Științe Economice din București și a Școlii Naționale de formare și perfecționare a antrenorilor, promoția 2007. A fost depistată, având reale calități pentru șah, de către prof. Cristian Moisesescu

la Școala generală din Chitila. Ulterior a fost remarcată, alături de Carmen Voicu, de către antrenorul Iulian Drăghici. Pregătirea pentru performanță a început-o la *CSȘ nr.1* din București, unde a avut și prima legitimare. A continuat să joace pentru echipele *Laromet* și *Progresul* ambele din București, precum și la *Hidrocon* Bacău. La lotul național a fost pregătită de Cristian Ionescu, Mihai-Viorel Ghindă și Cristian Palamar. Dintre rezultate se remarcă: Locul al V-lea la CM de junioare (16 ani). A jucat în echipa națională de senioare în meciul Bulgaria-România în anul 2008 desfășurat la Kozlodui. Campioană națională la senioare în anul 2001, precum și medalii de argint și bronz în anii 2004, 2005 și 2007. Pentru rezultate deosebite obținute în turnee individuale a fost răsplătită de către FIDE cu titlurile de MI în 1999 și MMI în 2008.

IONIȚĂ (BĂDICI), MARIANA (1962) n. în comuna Negru Vodă, județul Constanța. Inginer, absolventă a Institutului Politehnic din București, Facultatea de Metalurgie. (1987). După absolvire a fost repartizată ca inginer stagiar la Întreprinderea de Piese Turnate Băilești (1987-1990), lucrând

apoi la Electromagnetica București (1990-1993) și SC Nimar Comimpex SRL în funcția de director general (1993-1995). Din anul 1995 se dedică în totalitate activității șahiste, fiind președinte și apoi director al Clubului Central de Șah. Pe linie sportivă a fost campioană națională de junioare (1976, 1978, 1982), campioană națională universitară (1982, 1983, 1984) și campioană națională de senioare (1990). Componentă a echipelor naționale de junioare și senioare. Maestră a

Sportului și maestră FIDE. Este absolventă a cursului de arbitri în 1993 și a celui de antrenori în 1995. De asemenea, a urmat cursurile Centrului Național de Învățământ Turistic, obținând *atestatul în limbile franceză și engleză* (2001). În paralel, tot în anul 2001, termină cursul de *Management al activităților din turism*, experiență pe care o fructifică prodigios în cadrul firmei Gerroma. În anul 2005 frecventează Cursul de perfecționare profesională *Administrarea programelor sportive naționale*, organizat de ANS. Are o bogată activitate publicistică: A tradus și publicat cartea *L'amateur devient maître*, autor fostul campion mondial Max Euwe (1986). A fost consilier editorial la publicarea cărții lui Aleksandr Kotov *Manualul de tactică șahistă* (2000). În colaborare cu Cristian Palamar, este autoarea lucrării *Jocul de șah - Manual pentru învățământul primar și gimnazial*. În calitate de directoare a Clubului Central de Șah, a promovat ideea pregătirii unor sportivi la un înalt nivel care să reprezinte șahul de performanță din țara noastră pe plan internațional. Astfel, dintre elevii Clubului, Cristian Chirilă a câștigat medalia de aur la CM de juniori și pe cea de argint la CE de juniori (la cat.14 ani), iar surorile Sabina-Francesca și Mihaela-Veronica Foișor s-au numărat printre cele mai bune junioare din țara noastră, recunoscute pe plan internațional. A inițiat și organizat numeroase competiții printre care: Festivalul Clubului Central de Șah (8 ediții, disputat la Cap Aurora), Festivalul șahist al elevilor bucureșteni (3 ediții), Memorial *Petre Seimeanu*, Memorial *Constantin Ungureanu*, Turneul *EDIVAL* ș.a. Organizator internațional FIDE (din 2007). Din anul 2006 este vicepreședinte al Federației Române de Șah, militând cu însuflețire pentru introducerea șahului ca obiect de studiu în programa școlară.

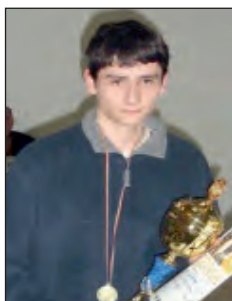
IORDACHE, CLAUDIU-BADEA (1955), n. la Zâmbreasca (Teleorman). Școala de aviație *Aurel Vlaicu* (1977). Licențiat și master la Universitatea Ovidius Constanța, Facultatea de Educație Fizică și Sport (2008). Maestru al sportului. Arbitru național (1994). Antrenor la

Palatul Copiilor Constanța. Președinte al Asociației Județene de Șah Constanța din 1999. Membru al Consiliului Director al FRS începând din 2002.

ISTRĂTESCU, ANDREI (1975), n. în București. Se remarcă încă de la vârsta junioratului, când a cucerit medalia de bronz la prima ediție a CM de copii și juniori, de la Timișoara (1988). La numai 16 ani, câștigă titlul de campion european la CE de la

Mamaia (1991). Campion național la categoria 20 de ani (1992). Participă la numeroase turnee internaționale cu rezultate remarcabile: locul I-II la Memorialul V. Ciocâltea. (1994); calificat la Turneul Interzonal (1995); locul II la Turneul Internațional de la București (1997). Component de bază al echipei naționale; a participat la 7 olimpiade. Maestru internațional (1993), Mare Maestru Internațional (1994). A susținut, la București, în anul 2005, un mediatizat meci contra ex-campionului mondial Anatoli Karpov (scor 2-6), în fața căruia a câștigat cu albele o memorabilă partidă de atac.

JIANU, VLAD-CRISTIAN (1984), n. în București. Student al Universității Spiru Haret (secția marketing) și al Scolii Naționale de Antrenori. Se formează sub îndrumarea antrenorului Teodor Ursuianu, la clubul RadioTV. Evoluează apoi la BNR, RATB, Medicina Timișoara, Dinamo și CSM Lugoj. Vicecampion european de juniori (1994, 1996). Vicecampion mondial de juniori (1994). Triplu medaliat la Campionatele Europene pe echipe (2000-2002). Campion național de seniori (2006). Mare maestru internațional din 2007, an în care este selecționat în echipa României pentru Europenele din Grecia. Cel mai talentat dintre dezlegătorii ne-problemiști, devine campion național în anii 2006 și 2009, iar în 2007 are o bună prestație la Europenele pe echipe la dezlegări, în Pardubice.

JICMAN, LIGIA-LETIȚIA (1956), n. în Timișoara. Profesoară de educație fizică, absolventă a Facultății de Educație Fizică din Timișoara. Campioană națională în 1986 și în 1998, de ambele dăți ex-aequo. Participă la numeroase turnee internaționale soldate cu:

locul I-II la Timișoara (1980), locul I la Herculane (1982, 1984), Bled (1986), Hrazdan-Armenia (1991), București (1992), Belgrad (1994). După absolvirea facultății s-a ocupat intens de pregătirea unor tinere talente la Clubul Școlar timișorean. Din 1993 redactează, împreună cu soțul ei, maestrul FIDE Adrian Bach, revista .Tim-Șah.. Maestră a sportului (1977), Maestră Internațională (1982). Căpitan al echipei naționale feminine în perioada 2006-2010.

JOIȚA, PAUL (1937-2000), n. în București. Inginer mecanic. Campion național la compoziție șahistă (1969). Se remarcă deopotrivă la tabla de șah, ca jucător în turnee, dar și compozitor de studii, în special. Din cele 130 de lucrări, foarte multe au fost premiate la concursurile

internaționale. S-a remarcat și ca un erudit teoretician al antrenamentului jucătorului de șah. Maestru din 1969.

LEU, CRISTIAN (vezi personalitati)

LUPULESCU, CONSTANTIN (1984), n. în Buftea. Descoperit de antrenorul Tudor Zaplac. Component al echipei României la Olimpiadele 2002-2008. Campion național în anii 2007 și 2010, perioadă în care obține și două bronzuri.. Mare maestru internațional din 2006. Un

merit covârșitor în perfecționarea sa l-a avut antrenorul emerit Mihail-Viorel Ghindă. Component al echipei AEM Luxten Timisoara.

MANOLE, GHEORGHE-VA-SILE (1967) n. în Iași. Inginer, absolvent al Facultății de Mecanică, Universitatea Tehnică *Gheorghe Asachi* din Iași, promoția 1991. După terminarea studiilor universitare a fost reținut în cadrul Facultății de Știința și Ingineria Materialelor din Iași.

Mai întâi ca preparator (1991-1994), apoi asistent universitar (1994-2005) și, din 2005, șef de lucrări. Din anul 2001 a fost doctorand în știința și ingineria materialelor. Autor și coautor la 4 cărți de specialitate, la 2 îndrumare de laborator și 15 comunicări științifice. A condus 7 cercuri științifice studențești. Pe linie de șah, ca jucător, a obținut titlul de Maestru al Sportului. În perioada 2003-2005 a urmat cursurile Școlii Naționale de Formare și Perfecționare a Antrenorilor, obținând calificarea de antrenor. A fost promovat ca antrenor al lotului național de juniori. În această calitate a însoțit echipele naționale de juniori la 15 campionate mondiale și europene, unde s-au obținut 16 medalii. Activitatea de antrenor la Iași o desfășoară la secțiile de șah ale cluburilor sportive *Iașitel* și *Politehnica*. Este membru al Consiliului director al F.R. de Șah, membru al Colegiului central de antrenori și președintele Asociației județene de șah Iași. A avut o contribuție importantă la organizarea în Iași a unor importante competiții de șah: finale ale unor campionate naționale de juniori și junioare, trei ediții ale Festivalului internațional de șah *Mihail Sadoveanu*. Are calificarea de arbitru de șah. Este promotorul practicării șahului în școli și grădinițe. În acest sens, a elaborat o programă pentru învățarea și perfecționarea jocului de șah în unele școli și grădinițe din municipiul Iași. Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* Clasa a III-a (2004).

MANOLESCU (LUȚIA), RODICA (1911-?), n. în Cernăuți (azi în Ucraina). Ingineră. Campioană națională în anii 1936 și 1957, fiind prima campioană națională a României. Participă la Turneele de la București (1953), Iași (1953), Arad (1960) cu rezultate bune. Maestră din 1936.

MANOLESCU, MIRCEA-MIHAI (1938-2003), n. în Arad. Inginer, activând în domeniul aviației militare. Campion național la compoziție șahistă la mai multe secții. Elaborează peste 160 de lucrări, dintre care peste 50 primesc distincții, iar peste 20 obțin premii I. Maestru al sportului din 1982. Maestru FIDE la compoziție șahistă. Redactor șef al revistei *Buletinul problemistic*.

MARCO (MARCU), GEORGE (1863-1923), n. în Cuciurul Mare. În perioada 1890-1922 a participat la 35 de turnee internaționale cu rezultate deosebite. A disputat 10 meciuri. Cea mai bună performanță: locul III la turneul de la Viena (1903), după Cigorin și Marshall și înaintea unor jucători de renume ca: Pillsbury, Maroczy și Mieses. Publicist erudit, este redactor la cea mai renumită revistă de șah *Wiener Schachzeitung* (1898-1914). În 1911 deschide o rubrică permanentă de șah în ziarul *Românul*, din Arad.

MARIN, MIHAIL (1965), n. în București. Inginer. Component de bază al echipei naționale de juniori (1980-1985). Consacrarea apare o dată cu ocuparea locului II în finala CN de seniori (1986). În același an participă la Turneul Zonal al CM și se califică la Turneul Interzonal, unde se situează la mijlocul clasamentului. Campion național (1988, 1994, 1999). Câștigă Turneul Zonal de la Stara Zagora, Bulgaria (1990), dar la Turneul Interzonal se situează tot la mijlocul clasamentului. Component al echipei olimpice; participant la 5 turnee zonale (1987, 1990, 1993, 1995, 1998), a concurat la

numeroase turnee internaționale în țară și străinătate, având un palmares bogat, cu multe premii și locuri fruntașe. În 1992 se căsătorește cu Luiza Ionescu, Maestră Internațională, sora geamănă a maestrei FIDE Anca-Otilia Ionescu Baciuc Seleționat de 10 ori în echipa olimpică (1988-2006), pe care a și condus-o în 2004 în calitate de căpitan. De trei ori participant cu echipa națională la CE (1989, 1992, 1999). Deține o victorie la Alexei Shirov (Spania), cu puțin timp înainte ca acesta să devină vicecampion mondial. Cucerește premiul al doilea de frumusețe al Olimpiadei de Șah de la Erevan, acordat de președintele Levon Ter Petrosian pentru partida cu Aleksandrov. La Olimpiada de la Istanbul, 2000, înregistrează cel mai bun rezultat individual al său, la masa I.

MĂRĂȘESCU, IOAN (1958) n. în Petroșani. Inginer mecanic, absolvent al Institutului Politehnic Traian Vuia, facultatea de Mecanică (1984). A lucrat în specialitate la Departamentul de Ape din Timișoara, desenator tehnic și subinginer, șef de serviciu în

cadrul Institutului de Medicină. A început să practice șahul la vârsta de 8 ani în sala Clubului *Medicina*, unde obține și carnetul de legitimare. Curând face parte din echipa națională de juniori (1973-1977). Cu echipa Clubului *Medicina* Timișoara obține titlul de campion național de echipe mixte (1975, 1976 și 1989). Este câștigător al unor puternice turnee internaționale: Herculan-1984, Băile Felix-1999, Stuttgart (Germania)-2003, precum și numeroase locuri fruntașe la diferite turnee naționale sau internaționale. În 1984 FIDE îi acordă titlul de MI. Din 1999 este realizatorul unei emisiuni de șah la postul *Analog TV* din Timișoara. Absolvent al Școlii Naționale de Antrenori (2009). Membru al Colegiului central de antrenori, iar din 2006 membru al Consiliului Director al FR de Șah. Din anul 2002 este director al Clubului Studentesc *Medicina* Timișoara, a cărui echipă masculină a obținut titlul național în 2008.

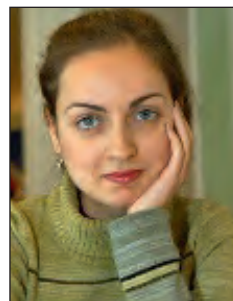
MICU, NICOLAE (1939), n. în București. Profesor universitar, absolvent al Facultății de Matematică din cadrul Universității din București (1963). A început să practice șahul în școală. A obținut categoria I-a la jocul practic, fiind legitimat la CS *Sănătatea* București. S-a dedicat însă compoziției șahiste ajungând un reputat etudist. În această calitate a câștigat numeroase concursuri interne și internaționale. O compoziție proprie a fost declarată Studiul anului 2005. Pentru prodigioasa și îndelungata sa activitate, forul internațional i-a acordat titlul de Maestru FIDE (1995), iar ulterior și pe cel de arbitru internațional (2004).

MILEA, MARIA MIHAELA – vezi Federația Română a Sportului pentru Persoanele cu Handicap

MITITELU, GHEORGHE (1934-1996), n. în Apața, jud. Brașov. Inginer constructor. Participă la numeroase turnee: Craiova (1952), Iași (1956), Sinaia (1958), Satu Mare (1959, locurile I-III), București (1959, locurile I-II), Brăila (1969, locurile I-II), Suceava

(1971, locurile I-II). Participă la 12 turnee internaționale. În 1980 a publicat *Momente critice în pregătirea șahistă, în colaborare cu Constantin Ștefaniu*. Maestru al sportului (1958).

MOTOC (L'AMI), ALINA (1985), n. în Iași. Licențiată în psihologie (2008) la Universitatea Al. I. Cuza Iași. Formată sub îndrumarea antrenorilor Margareta Perevoznic, Cătălin Navrotescu și Vasile Manole. Campioană mondială de junioare (Brazilia

1995) și europeană (Spania 2002). Locul I la Campionatele Europene pentru echipe junioare (2003). Mare maestră internațională (2005). Campioană balcanică de senioare (2002). Componentă a echipei naționale a României la

Olimpiade (2008 – loc III la masa 5, 2010) si Europene (2007,2009). Căsătorită cu marele maestru olandez Erwin L'Ami.

MURARIU, ANDREI (1986), n. în Roman. Absolvent al Universității Româno-Americane. Lucrător în domeniul turismului. Bronz la Europenele de juniori 1998 și aur la dezlegări în 2004. *Triplu medaliat la Europenele pe echipe de juniori* (2002, 2003;

2004). Mare maestru internațional din anul 2006, sub pregătirea antrenorului emerit Mihail-Viorel Ghindă. Triplu câștigător al Memorialului Victor Ciocâltea. Component al echipei României la Europenele din Grecia 2007. Succesul în Open Romgaz 2007 (Eforie Nord) i-a adus participarea la Turneul Regilor de la Bazna – 2008.

MUREȘAN (JUNCU), MARGARETA (1950), n. în Cluj. Licențiată în filologie. A început inițierea în șah în anul 1965, sub îndrumarea antrenorului Mihai Breazu. Obține rapid titlul de campioană națională de juniori și calificarea în finala CN de

senioare. Participantă la 23 de finale ale CN de senioare, în perioada 1967-1994, obține 3 titluri de campioană națională de senioare (1983, 1985, 1987). A mai obținut: 6 titluri de campioană națională, cu echipa „Medicina” Timișoara; un titlu de campioană națională (la echipe mixte), cu echipa „Sportul Student esc” București; un titlu de campioană națională, cu echipa „Olimpia” Călărași. În 1976, la Belgrad, a învins-o pe campioana mondială Nona Gaprindașvili. Cel mai bun rezultat individual a fost câștigarea, în 1982, a turneului interzonal al CM de la Tbilisi (URSS) și calificarea în sferturile de finală ale meciurilor candidatelor la titlul mondial (unde a pierdut cu 4,5-5,5 întâlnirea cu Lidia Semenova din URSS). Palmares sportiv

internațional: locurile VIVIII, la CM individual (1983); locul VIII, în clasamentul ELO (1983); locurile III-IV în clasamentul Trofeului „Oscar” (1982); 3 medalii olimpice (argint-1982, bronz-1984 și 1986); 2 medalii balcanice la individual (bronz-1974, aur- 1975). Participantă la peste 50 de competiții internaționale de șah. Repurtează victorii în peste 15 turnee internaționale. A fost secretar federal, mai mulți ani, la FR de Șah. Maestră internațională, în 1975, și Mare maestră internațională, în 1982. A făcut parte din unele comisii ale FIDE (Șah computer, Informații, presă și statistică, Comisia pentru Campionatul Mondial, Șah feminin). Deține titlurile onorifice de Maestru al sportului (1970), Maestru internațional al sportului din România (1983) și Maestru emerit al sportului.

NEAMȚU, ȘERBAN (1934) n. în Sibiu. Antrenor de șah din 1972, absolvent al Școlii de antrenori de pe lângă ICF 1972). A învățat să joace șah în familie, apoi a activat ca sportiv în orașul Craiova, în cadrul secției de șah a AS CFR. A mai fost legitimat la CSM Lugoj,

CS Crișul Oradea și CS Medicina Timișoara. De-a lungul activității de jucător a obținut câteva rezultate notabile (inclusiv victorie la Satu Mare în 1976), ceea ce i-a adus titlul de Maestru al sportului (1966) și titlul internațional de Maestru FIDE (1982). Cea mai bună performanță: locul al II-lea la finala CN individual de seniori (1964). Adevărata consacrare în șah a dobândit-o însă în calitate de antrenor. Timp de peste două decenii a fost antrenorul echipei naționale feminine, participând în această calitate la Olimpiadele de șah de la Lucerna (1982) unde echipa națională a obținut medalia de argint, locul al III-lea la Salonic (1984), locul al III-lea la Dubai (1986), locul al III-lea din nou la Olimpiada de la Moscova (1994). A fost antrenorul personal al MMI Margareta Mureșan care, în perioada respectivă, a câștigat turneul zonal de la Tbilisi și calificarea la meciurile candidatelor pentru titlul mondial (1982). De asemenea, a fost antrenorul MMI Corina Peptan

în perioada 1990-1997. Nu a fost un teoretician novator, însă s-a remarcat ca un antrenor cu un simț practic deosebit, intuind ca nimeni altul stilul de joc al jucătoarelor pe care le-a pregătit. Antrenor emerit.

NESTORESCU, VIRGIL (1929), n. în Pârscov, jud. Buzău. Doctor în științe filologice. Debutază în 1948 în paginile .Revistei Române de Șah., elaborând de-a lungul a peste cinci decenii peste 700 de lucrări, dintre care peste 150 sunt studii. A obținut peste 60 de premii I. Redactor al .Revistei Române de Șah. (1956-1961). Autor, în colaborare cu Emilian Dobrescu, al monografiilor *Compoziția șahistă în România* (1973) și *Studii de șah* (1984). A publicat antologia de studii românești *Miniaturi în alb și negru* (2003). De mai multe ori campion la compoziția șahistă. Maestru Internațional și apoi Mare Maestru Internațional la șahul artistic.

NEVEDNICHII (scris și **NEVEDNICHY**), **VLADISLAV**, n. în Moldova (URSS). A început șahul cu tatăl său, Boris, maestru internațional. După 1992, când reprezintă Moldova la Olimpiadă, se stabilește în România, pentru care participă la 6 întreceri olimpice până în 2008, an în care devine și campion național. Mare maestru internațional din anul 1993. Component al echipei AEM Luxten Timișoara.

NICOLAU (VAN DER MIJE), ALEXANDRA-ECATERINA (1940), n. în București. Profesoară de limbă chineză. Campioană națională în anii 1960, 1961, 1963, 1964, 1965 și 1973. Victorii realizate în Turneele Internaționale de la: Haga (1963), Emmen (1964),

Beverwijk (1965, 1966), Ulan Bator (1968), Sinaia (1960), Tbilisi (1970), Belgrad (1972, 1973). Prezentă la peste 30 turnee internaționale, în care a realizat de cele mai multe ori performanțe de prestigiu. De asemenea, a participat la Turnee Zonale de la: Sinaia (1960), Lodz (1963), Nisipurile de Aur (1966), Pernik (1972), Pola (1975) și la Turnee Interzonale de la: Menorca (1973), Roosendaal (1976) și Alicante (1979) și la Turneul Candidatelor, de la Vrnjaska Banja. A concurat la Olimpiadele din 1963, 1966 și 1973 din România, și din 1976 (Olanda). Jucătoare de elită. Prin căsătorie a devenit cetățeană olandeză, având numele de f milie Van der Mije. A fost considerată una dintre cele mai bune jucătoare din lume. La Turneul Candidatelor de la Menorca . Spania (1973) s-a clasat pe locul VI, acesta fiind cel mai bun rezultat al unei jucătoare românce. La Olimpiadele din 1966 și 1972 a obținut medalii de argint cu echipa României. Maestră Națională (1960), Maestră Internațională (1960), Mare Maestră în 1977.

NICULA, DINU-IOAN (1968) n. în București. Inginer, absolvent al Institutului de Construcții din București (1992). Istoric de film, licențiat al Academiei de Teatru și Film (1997), iar în 1998 absolvă masteratul. Doctorat în *Cinematografie și media*, la Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică din București (2004). Își desfășoară activitatea în specialitate la Arhiva Națională de Filme (1994-2001), șeful secției catalogare (1999-2001). Redactor-șef în domeniul jocurilor de divertisment la editurile Maxim și Elixir. Publicist cu numeroase articole apărute în reviste de specialitate din țară și străinătate, autor al volumului *Călătorie în lumea animației românești* și coautor la *Filmografia filmului românesc de ficțiune 1930-1948* (1998). Este membru al Uniunii Cineaștilor (1996) și al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România (1999). A fost membru al unor jurii internaționale de film: Dakino-București, Istanbul, Motovun-Croația

etc. Organizator al retrospectivei filmului românesc de la Trieste (2001) și al retrospectivei *Mircea Daneliuc* tot de la Trieste (2005). Absolvent al Cursurilor de management cultural european (2000-2001) de la Sinaia, Bologna, Paris, Londra, Atena și Bușteni. A început să practice șahul la vârsta de 10 ani, mai întâi în familie și apoi în mod organizat la CSS nr.1 din București, sub îndrumarea antrenorului Dumitru Năstase (1982-1986). În paralel frecventează și lecțiile prof.Gheorghe Candea la Clubul Central de Șah (1983-1985). După ce obține categ.I la jocul practic și categ. a II-a la șahul prin corespondență, se dedică în totalitate problemisticii. Face parte din echipa națională de dezlegări începând din anul 2003. În această calitate se clasează cu echipa României pe locul al VI-lea la C.E. (2005) și câștigă medalia de bronz la CI de dezlegări al Serbiei (2006, 2008). Este prezent în primii 10 sportivi pe anul 2006 în clasamentul oficial întocmit de FR de Șah. În anul 2007 absolvă Școala Națională de Antrenori. Este arbitru de categ.I la dezlegări/compoziție (cu formalitățile îndeplinite pentru arbitru internațional) și de categ.FIDE la șahul practic. În anul 2006 i s-a acordat titlul de Maestru al sportului. Este antrenor al lotului național de dezlegări. Din anul 2005 și-a desfășurat munca în cadrul activului FR de Șah, având funcția de instructor sportiv, apoi referent de specialitate. S-a ocupat de site-ul oficial al FR de Șah; secretar al Comisiilor de presă, compoziție șahistă și antidoping, redactor-șef al Buletinului intern și al celui de Problemistic. Președinte al comisiei de competiții a FR de Șah, demisionează în cursul anului 2010. Este delegat al României la Congresele internaționale de compoziție șahistă (începând din 2005).

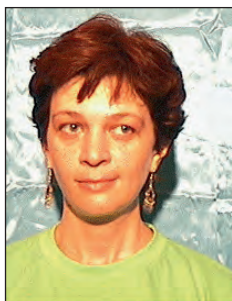
NISIPEANU, LIVIU-DIETER (1976), n. în Brașov. De mai multe ori campion național de juniori la diferite categorii, în strânsă concurență cu Andrei Istrățescu, Adrian Mușat și Gabriel Schwartzman. Campion național de seniori la numai 17 ani (1993),

performanță pe care o repetă în 1996 și 2002. Campion la juniori mari (1996). În același an câștigă și titlul de vicecampion european la CM de juniori, grupa 20 de ani. Tot în 1996 este inclus în echipa națională de seniori, care va participa la Olimpiada de Șah de la Erevan, aducând echipei prețioase puncte. Câștigă, în același an, Turneul de la Balatonbereny (Ungaria) și cea de a doua normă de mare maestru. Câștigă turneul internațional de la București (1997). Consacrarea definitivă se produce cu ocazia CM de seniori de la Las Vegas (1999), unde învinge adversari foarte puternici, mari maeștri, printre care Ivanciuk și Shirov, calificându-se în semifinalele acestei competiții. Aici, este învins de Khalifman, cel ce va deveni și campionul mondial al acestui CM. Prin urmare, D. Nisipeanu, la numai 23 de ani, s-a numărat printre primii patru jucători de șah din lume. Campion European, în 2005, la Varșovia, rezultat de apogeu al șahului național. Singurul șahist român care a depășit pragul Elo de 2700. Învinge cu 3-1 de campionul mondial Topalov., într-un meci amical disputat la București (2006). Invitat constant din partea României la Turneul regilor de la Bazna, începând cu anul 2009.

NUȚU (GAJICI, TERESCENCO), DANIELA (1957), n. în Timișoara. Licențiată în matematică, analist programator. Campioană națională de junioare (1974, 1977). Campioană națională de senioare (1978, 1979, 1980). Câștigă numeroase turnee internaționale, printre care: Plovdiv (1979), Belgrad (1980), Herculan (1982), Netanya . Israel (1983), Rodos (1984) ș.a. A făcut parte din echipa națională a României, participantă la Olimpiadele din: 1978, 1980, 1982, 1984, 1986, 1992, 1994. Maestră a sportului (1976), Maestră emerită (1982), Maestră Internațională (1978). În 1987 a emigrat în Iugoslavia, a devenit campioana acestei țări și s-a căsătorit. Din 1996, împreună cu familia, s-a stabilit în Australia, devenind campioana națională și în

această țară. Așadar se poate mândri cu titlurile de campioană națională a trei țări: România, Iugoslavia și Australia.

OLĂRAȘU (STANCIU), GABRIELA (1964), n. în Iași. Prima sa antrenore, Margareta Perevoznic. Vicecampioană europeană de junioare în 1984, la Katowice. Medaliată cu aur la Olimpiada din 1986, la Dubai, pentru rezultatul individual la masa a

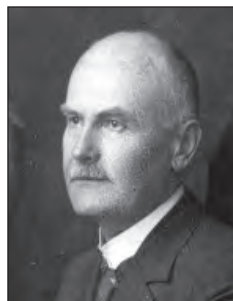
patra. Medaliată cu bronz la Olimpiadele din Salonic, în 1984 și din Dubai, în 1986. Multiplă campioană națională de senioare în 1989, 1993, 1996, 1999. Campioană internațională a Cehoslovaciei în 1991. Reprezentantă a țării la 7 olimpiade. Vicecampioană europeană la Cupa Campionilor Europeni, pentru echipa .AEM-Luxten. Timișoara în 1999. Multiplă campioană națională la CN pe echipe pentru: Universitatea Iași, Universitatea București, Policolor București și .AEM Luxten Timișoara. A fost căsătorită cu Maestrul FIDE Traian Stanciu. Actualmente partenera de viață a lui Vladislav Nevednicii. Mare Maestră Internațională.

ONIȚIU, VALERIU (1872-1948), n. în Sf. Gheorghe. Talentat problemist român. A trăit la Timișoara, unde a compus peste 1 000 de probleme de șah, din toate genurile. Pentru performanțele sale a obținut numeroase și valoroase premii și mențiuni.

Onițiu s-a aflat în permanentă corespondență cu cei mai de seamă problemști ai lumii: T. Dawson, S. Kipping, L. Ceriani, A. White ș.a. Pentru a cinsti memoria marelui problemist, revista .Sport. a instituit, în 1949, un concurs național de probleme cu mat în 3 mutări.

PALAMAR, CRISTIAN (1956)

PAULY, WOLFGANG (1876-1934), n. în Dohna (Dresda), Germania. Matematician. Subdirector la Societatea de asigurări .Dacia România.. Astronom amator, a descoperit în 1898, simultan cu un american, o cometă care poartă numele .1898-VII. și este

recunoscută drept cometa .Coddington-Pauly.. Este cel mai mare problemist pe care l-a avut România și este considerat de istorici ca unul dintre cei mai importanți problemști din epoca romantică a compoziției șahiste, alături de americanii Sam Loyd și William Shinkman. A jucat și la tablă (locul II în Campionatul Bucureștiului, 1920), dar s-a dedicat compoziției șahiste, unde a dovedit o activitate prolifică compunând peste 4 000 de probleme, în special probleme cu mat în 3, 4 ori mai multe mutări, ca și probleme din gama neortodoxelor (mat invers, mat ajutor, piese feerice etc.) A scris, în 1927, în colaborare cu englezul T.R. Dawson, lucrarea *Asymetry* și a contribuit decisiv la apariția altor două volume: *The White Rooks* și *The Theory of Pawn Promotion*, toate trei fiind publicate în celebra .Colecție de Crăciun. a americanului Alain C. White. A ajutat mișcarea șahistă din țară, sprijinind tinerii compozitori și contribuind, de câteva ori chiar decisiv, la continuitatea apariției Revistei Române de Șah.

PAVLOV, MIRCEA (1937), n. în Salonta, jud. Bihor. Inginer, absolvent al Institutului Politehnic, promoția 1962. Victorii obținute în Turneele Naționale din București în 1958 (locurile I și II), 1964, 1965, 1969, 1970 și 1973 (locurile I și III), din Timișoara (1971 și 1977, locurile I și V), din Arad, în 1972 (locurile I și IV), în Turneele Internaționale de la Jarovice (1970), Satu Mare (1977, locurile I și II), Köln (1980) și Blagoevgrad (1982, locurile I și II); în Turneele Zonale de la Halle, 1963, și Băile Herculane, 1982. A par-

ticipat la Olimpiada de Șah din 1974. Maestru al sportului în 1960, Maestru Internațional în 1977. În 1982 i se conferă titlul de Antrenor emerit, pentru merite deosebite în pregătirea echipelor feminine ale României, participante la olimpiadele de șah începând cu anul 1982. Este autorul cărților de specialitate *Cooperarea tactică* și *Olimpiada de la Elista*. Editor al revistei Sah. Stabilite la Techirghiol, construiește echipa de superligă Victoria. În 2010 a participat (neînvins) la Campionatul Mondial de veterani din Italia. Membru de onoare al FRS.

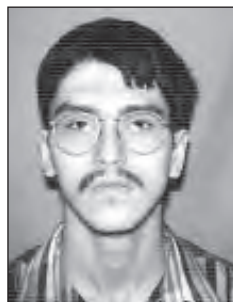
PĂȘCĂLĂU, CORNELIU (1958), n. în Lupeni. Absolvent al Facultății de Informatică (1985) și a Facultății de Educație Fizică (2006), ambele la Universitatea de Vest din Timișoara. A funcționat ca profesor la Bumbești-Jiu (1985-1989). Pe linie de șah, a fost sportiv

legitimă la Medicina Timișoara, calificat în finala națională de juniori 1977. Calificarea de antrenor a obținut-o în anul 1990. Este profesorul care a descoperit-o în 1986 și a pregătit-o în primii ani pe Marea maestră internațională Corina Peptan, în localitatea Bumbești-Jiu. În 1989 s-a mutat la Timișoara, fiind profesor-antrenor la secția de șah la Clubul sportiv școlar 1 din localitate. În această calitate a pregătit o serie de copii și juniori care de-a lungul anilor au obținut numeroase medalii la Campionatele mondiale și Campionatele europene. În afară de Corina Peptan, a promovat în lotul național pe MMI Alin Berescu, iar în anul 2005 elevii lui, Adeline Uță și Cristian Daniel Șiclovan, la Campionatele europene de juniori, au obținut medaliile de bronz la șah practic și respectiv aur la șahul rapid. În grupa sa figurează mulți campioni naționali Mihaela-Veronica Foișor și Robin-Alexandru Dragomirescu. L-a preluat în pregătire pe Adrian Petrișor, care în 2008 va obține aurul la C.E. șah rapid juniori. Pentru meritele sale deosebite a primit titlul de Antrenor emerit în anul 1995. Din aprilie 2002, de la înființare, este președintele Asociației județene de șah Timiș. Membru al Consiliului Director FRSah din 2010.

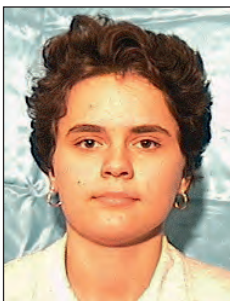

PĂULEȚ, IOZEFINA (1989) n. în Iași. A absolvit Liceul Sportiv din Iași în anul 2008. A început să practice jocul de șah la vârsta de 7 ani la CS Politehnica din Iași, sub îndrumarea profesorului Manole Vasile. A avut dublă legitimare la CS Hidrocon

Bacău. A fost selecționată de 11 ori în echipa națională de junioare, de 3 ori în cea de tineret și de 2 ori în lotul național de senioare. De două ori a câștigat titlul de campioană națională de junioare. Pe plan internațional, în anul 2001 a câștigat medalia de aur și titlul de campioană mondială la categ. de vîrstă de 12 ani. Campioană europeană la șah rapid în anul 2002, la categ. de vîrstă de 14 ani. Medalie de argint la Campionatele europene din anul 2006 la categ. 18 ani, iar la campionatul european pe echipe a făcut parte din reprezentativa României, la categ. 18 de ani, clasată pe locul al doilea (2006). Un an mai târziu, în 2007, la Campionatul european pe echipe de junioare 18 de ani, a câștigat medalia de aur. Componentă a echipei naționale de senioare la Europenele din 2007 (Grecia) și la Olimpiada din 2008 (Germania), unde ocupă un remarcabil loc 4 la masa 4. În clasamentul mondial al junioarelor, publicat de FIDE la 1 ianuarie 2009, a fost situată pe locul al 19-lea. La vârsta de 20 de ani, în martie 2009, FIDE i-a acordat titlul de Mare maestră internațională. Stabilită pentru studii în Olanda.

PĂRLIGRAS, MIRCEA (1981), n. în Pitești. Absolvent al ASE (secția Finanțe-Bănci). Desi nu a excelat ca junior, devine campion național de seniori la numai 20 de ani (2001). Participant la 4 Olimpiade consecutive (2002-2008). De patru ori clasat între primii trei la concursul Akropolis. Component al echipei AEM-Luxten Timisoara.

PEPTAN, CORINA-ISABELA (1978), n. în Bumbești, jud. Gorj. Stabilită la Ploiești. De patru ori campioană națională de junioare și de nouă ori campioană națională la senioare. Campioană balcanică cu echipa de junioare (1990). La CM și CE de junioare a obținut 13 medalii, din care 4 de campioană mondială. La Olimpiada de Șah de la Moscova, din 1994, a cucerit medalia de argint la individual. În perioada 1996-1998 urcă în topul primelor 20 de jucătoare ale lumii. Titulară a echipei olimpice feminine, care a obținut locul IV în 1994 și locul VI (1992, 1996 și 1998). Vicecampioană (cu echipa) la CE de la Pola-Croatia (1997). Componentă a echipei României și a formației .AEM. Timișoara, care a câștigat CCE (1998) Mare Maestră Internațională (1995). Detine și titlul de maestru internațional la masculin.

PEREVOZNIC, MARGARETA (1936), n. în Cernăuți (azi, în Ucraina). Profesoară. Campioană națională (1962). A participat la peste 12 turnee internaționale, dintre care: Polonia (1962, locul I-II) și turnee interzonale: Lodz (1963) și Varna (1966), precum și la Turneul Candidatelor de la Subotica (1967). A făcut parte din echipa olimpică a României la Olimpiadele de șah din 1963 și 1967. Maestră a sportului (1959), Maestră Internațională (1967). După retragerea sa din activitatea competițională, a devenit antrenore de șah, descoperind și pregătind numeroase talente. Membru de onoare al FRS.

PETROVICI, VALERIU (1932) n. în București. Inginer mecanic-motoare, absolvent al Institutului Politehnic din București (1960). Și-a exercitat profesia în cadrul fostei Uzine 23 August din București. Pe linie sportivă, în tinerețe a practicat alergările din atletism la nivel de

categoria I, iar apoi șahul ca jucător de turnee locale. Cu timpul s-a dedicat în exclusivitate problemisticii, devenind un compozitor de marcă, recunoscut pe plan național și internațional. A fost legitimat la CS Metalul, Constructorul, Alehin Tg.Jiu și Zugzwang București, fiind un autodidact. În calitate de compozitor de probleme de șah, încă din tinerețe s-a impus ca un specialist multilateral, abordând o gamă largă de secții și teme, cu mult succes. A participat la numeroase concursuri organizate în special de publicații specializate în domeniul problemisticii. În anii 1978-1979 a devenit campion național la *ajutoare și inverse*. La aceleași secții, în anii 2000-2002, a fost vicecampion național. Pentru rezultatele deosebite obținute a fost distins cu titlul de Maestru al sportului, iar Federația Internațională i-a acordat în anul 2001 titlul de arbitru internațional la secțiile 2 *mutări și ajutoare*. A oficiat ca arbitru principal sau secund la mai multe finale ale C.N. dezlegări. Căpitan al României la Campionatul Mondial de compoziție pe echipe, ediția 2006-2008. În anul 1977 FR de Șah l-a inclus în primii 10 sportivi ai anului. Președinte al Comisiei Centrale de Compoziție Șahistă, organ de specialitate al FR de Șah. Este unul din principalii artizani ai *Buletinului problemistic* al FR de Șah. Ca suplimente ale acestei reviste, a publicat monografiile I.A.Schiffmann și V.Cuciuc (în colaborare cu D.I.Nicula) și trei lucrări dedicate problemisticii românești vechi. Autor al broșurii „V.Petrovici – 75”, apărută în anul 2007. Colaborator al revistei *Euxinus Pontus*, editată de Stelian Lambă la Constanța.

POGOREVICI (MAKROPOULOU), MARINA (1960) n. în Ploiești. Profesoară de matematică. A fost inițiată în arta jocului de șah la cinci ani, de către mama sa, Maria Albu-leț-Pogorevici. Tenace și bine orientată de către antrenorele sa, reușește ca la 15 ani să devină campioană națională de junioare II, iar în 1979 să obțină titlul de campioană națională de junioare I. În intervalul 1976-1986 participă la 25 turnee de prestigiu, obținând rezultate notabile, dintre care se detașează câștigarea valorosului turneu zonal al CM

individual feminin de la Bydgoszcz (1981), prin care obține titlul de Mare Maestră Internațională și calificarea la Turneul Interzonal de la Bad Kissingen, unde a condus până spre final. În sinteză, treptele afirmării sale sunt următoarele: Maestră a sportului în 1977, iar peste patru ani realizează normele de Maestră Internațională și de Mare Maestră. În 1976 și 1979 deține titlul de campioană națională de junioare. A obținut victorii în Turneele Internaționale de la Ploiești (1974, 1975), București (1977) și Herculan (1982); la Turneele Internaționale de la Szentes (1978), Czeszokowa (1978), Călimănești (1979), Arad (1981) și Atena (1982). În anul 1984 a cucerit titlul de campioană națională de senioare. La Olimpiada de Șah de la Lucerna (1982) a cucerit, împreună cu echipa olimpică a României, medalia de argint. Este căsătorită, în Grecia, cu Georgios Makropoulos, Maestru Internațional și prim-vicepreședinte al FIDE. Participă sub culorile Greciei la 12 Olimpiade (1988-2010).

POLIHRONIADE, ELISABETA - vezi Personalități

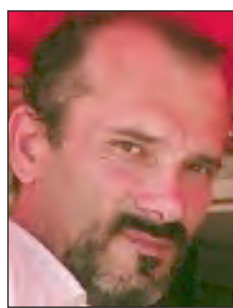
RADOVICI, CORVIN (1931), n. în localitatea Călățele, jud. Cluj. Câștigă mai multe Turnee Internaționale la: Cluj-Napoca (1951), Sibiu (1957) și Arad (1958). Component al echipei naționale care participă la Olimpiadele de Șah din 1960, 1962 și 1964. Maestru al sportului (1958), Maestru Internațional (1968). S-a remarcat și ca un foarte bun antrenor (inclusiv al lui Nisipeanu), fiind solicitat în repetate rânduri să pregătească loturile naționale de juniori. Membru de onoare al FRS.

RĂDUCANU (GRABOVIETSCHI, SIGALAS), ELENA (1922-1997), n. în Brăila. Calculator-economist. Campioană națională în 1952. Câștigă turneele de la: București (1951), Sibiu (1952), Arad (1954), Ploiești (1956) și Sinaia (1980). Maestră a sportului (1952). Membru de onoare al FRS.

RĂDULESCU, MIHAI (1913-1980), n. în București. Inginer agronom. Campion al Bucureștiului în 1936. Victorii în turneele de la București (1944, 1954, 1958, locurile I și II), Târgu Mureș (1950, 1952, locurile I și II), Focșani (1952), Arad (1955). Component al echipei naționale care a participat la Olimpiada de Șah din 1956. Maestru al sportului (1950). Autor al unor cărți de șah, cu referire la finaluri, deosebit de instructive pentru toate categoriile de jucători.

RAICAN, PAUL (1957) n. în Galați. Profesor de matematică, gradul I. Campion național la compoziție șahistă, secția feerice. Specialist, recunoscut și pe plan internațional, în probleme cu analiză retrogradă. A fost solicitat să arbitreze numeroase concursuri de gen organizate de reviste din străinătate. Începând din 1996 editează la Tulcea revista *Quartz*, publicație problemistică de limba franceză. Are preocupări și în domeniul practicării jocului de scrabble la nivel de performanță.

REICHER, EMANUEL GEORGE (1930), n. în București. Analist programator. Campion al municipiului București (1950, 1953), iar în 1958, 1964 și 1971 a ocupat locurile I și II. Participă la peste 20 de turnee internaționale; component al echipei naționale care a participat la Olimpiada de Șah din 1970. Antrenor al echipei naționale participante la mai multe ediții ale olimpiadelor de șah. Maestru al sportului (1951), Maestru FIDE (1982). Activitatea sa coincide cu perioada de glorie a clubului I.T.Bucuresti. Membru de onoare al FRS.

REICHER (IACOVESCU), RODICA (1934), n. în București. Soția lui Emanuel Reicher. A participat la numeroase turnee internaționale în țară și peste hotare. Cel mai bun rezultat l-a realizat la Turneul Internațional de la Sinaia (1969; locul IV), învingând-o pe câștigătoarea concursului, Alla Kușnir. Abordând șahul prin corespondență din anul 1970, se califică în finala CM 1980-1981. Primește titlul de Maestră a sportului (1963), Maestră Internațională (1981) și de Maestră Internațională la șahul prin corespondență (1982).

ROGOZENCO, DORIAN (1973), n. în Republica Moldova (URSS). Elev al reputatului antrenor Veaceslav Cebanenko. Campion național în 1994. Stabilizat în România la mijlocul anilor 90, apoi din 2007 în Germania, împreună cu soția (maestra FIDE Ileana Brădianu-Rogozenco) și fiica. Mare maestru din anul 1995. Învins în turul 1 al Campionatului Mondial 2001 de mai experimentatul Mikhail Gurevich. Participant la 4 Olimpiade (trei pentru Moldova și una pentru România). O lungă perioadă a fost redactor-șef al revistei *Gambit*, condusă de E. Polihroniade. Constant colaborator al Chess Base, pentru care a publicat numeroase lucrări.

ROTARIU, GHEORGHE (1933), n. în București. Inginer. Obține titlul de Maestru al sportului la șahul practic (1971), dar din 1965 se dedică șahului prin corespondență, unde are rezultate remarcabile, care vor fi apreciate prin acordarea titlului de Mare Maestru Internațional (1975). Este primul șahist român care obține acest titlu.

SADOVEANU, MIHAIL – vezi Personalități

SEIMEANU, PETRE (1917-1994), n. în București. Sportiv și antrenor. Maestru național în 1943, când cucerește titlul de campion național de seniori. Obține victorii în turneele naționale de la Craiova (1950), București (1951) și Cluj (1955). Participă la peste 40 de turnee naționale, realizând rezultate onorabile. Este component al echipei naționale în intervalul 1943-1955. Remarcabil dezlegător de probleme, a făcut parte din echipa reprezentativă care a cucerit titlul de campioană a lumii, în 1948, la dezlegări. Animator al vieții șahiste bucureștene, excelent jucător de șah blitz. A predat șahul în cercul de la Palatul Pionierilor din București, în intervalul 1970-1973. Strateg și subtil tactician, a cultivat un joc psihologic.

SOFRONIE, IULIAN (1974) n. în Iași. Informatician, absolvent al Universității *Alexandru Ion Cuza* din Iași, Facultatea de Informatică (1998). Antrenor, absolvent al Școlii Naționale de Formare și Perfecționare a Antrenorilor (2005). Arbitru, absolvent al Cursului de formare a arbitrilor organizat de FR de Șah (2005). Ca sportiv a obținut titlul de Maestru al sportului și pe cel de Maestru internațional acordat de FIDE; o normă de mare maestru (2004). Cele mai bune performanțe: campion național de seniori (2000), locul al III-lea la Campionatul național de șah-blitz (2004) și șah rapid (2005), Locul VIII-XIII la Campionatul mondial de la Timișoara, categoria 14 ani. Legitimă la CS Dinamo – centrul teritorial Brașov și antrenor tot aici până în 2010, fiind încadrat în calitate de inspector principal de poliție, gradul comisar șef. Ca antrenor, sportivii Raul Schmidt și Alexandru Forțu pregătiți de el au obținut rezultate deosebite la CE și CN. Două medalii de

aur la CE de seniori - șah practic, categoria ELO <2000 (2005) și respectiv la șah rapid categoria ELO <2200 (2005). O medalie de argint la CE de seniori - șah practic, categoria ELO <2200 (2005). De asemenea, elevele sale au ocupat la finalele Campionatelor naționale de junioare mai multe locuri I-III. A fost membru al Consiliului Director al FR de Șah. Căsătorit cu Maestra FIDE Claudia-Ramona Bîlcu (n.1980), vicecampionă mondială (1990) și europeană (1992, 1993) la copii. Împreună au fondat în 2010 clubul Logic 64 Brașov.

STELLIA, AUREL-AURICĂ (1906-1989) n. în com. Dumbrăveni jud. Suceava. Învățător la Școala generală din localitatea natală, unde în anul 1932 înființează primul Cerc sâtesc de șah denumit *Energia*. A fost unul din pionierii șahului românesc ca sport de masă. Toți

copiii din comuna Dumbrăveni știau să joace șah, unii dintre ei la liceu sau mai departe la facultate continuau să joace și deveneau propagatori ai jocului de șah. Ani de zile a fost membru al Comisiei județene de șah Suceava, iar spre sfârșitul vieții membru de onoare al acestei Comisii. În anul 1982 a înființat *Muzeul șahist* al Comunei Dumbrăveni.

STOIAN, AURICĂ – vezi Personalități

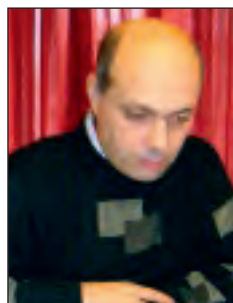
STOICA, VALENTIN (1950), n. în București. Inginer. Campion național de juniori (1967). Câștigător a numeroase turnee interne și internaționale printre care: București (1974, 1979, , Costinești (1973,1979), Agard (1976), Atena (1977), Timișoara (1981) și Burgoin

Jallieu (1982). A fost component al echipelor naționale care au participat la Olimpiadele din 1980 și 1982. Maestru al sportului (1972), Maestru Internațional (1977). Antrenor federal la F. R. de Șah în perioada 1990-1999.

SZABO, GERGELY-ANDRAS-GYULA (1983) n. în București. Profesor de limbi străine, absolvent al Facultății de limbi străine Universitatea București, specializarea română-portugheză (2006). Antrenor de șah, absolvent al

Centrului Național de Formare și Perfecționare a Antrenorilor (2008). A început să practice șahul la vârsta de 5 ani sub îndrumarea antrenorului Vladimir Sălceanu (1988-1991). A continuat pregătirea sub îndrumarea antrenorilor Biro Sandor și Grigore Fugulyan la CSS Tg.Mureș (1991-1995), Cristian Ionescu la BNR București (1995-1997), Constantin Ionescu la RATB (1997-2002), Valentin Stoica la ACS Apa Nova București (2002-2007), iar din 2007 este legitimat la C.S.Stud. Medicina Timișoara. La lotul național a fost pregătit de Cristian Ionescu, Romeo Milu și Radu-Cătălin Chirilă. A fost selecționat de 5 ori în echipa națională de juniori și de 3 ori în cea de seniori. A făcut parte din echipa națională de juniori clasată pe locul al 2-lea la CE (2000) și pe locul al 3-lea la CE (2001). Este Maestru al Sportului din 1998 și Mare Maestru Internațional (2010). A condus și antrenat echipa națională de senioare la CE din Grecia (2007) și la Olimpiada de șah din Germania (2008).

ȘERBAN, FLORIN (1964). Absolvent al Academiei Militare. A lucrat la Institutul de Fizică Atomică de la Măgurele și la Agenția Spațială Română. Consultant al Agenției Spațiale Europene. Doctorat în anul 2000, cu o temă din domeniul teledetecției satelitare. Conduce

o firmă de consultanță. A practicat șahul clasic (candidat maestru) la A.S. Armata București. Primul succes la șahul prin corespondență a fost câștigarea Cupei României în 1991. Clasat de FRS în top 10 pe anul 2006. În 2008 s-a calificat în finala Campionatului Mondial și a câștigat masa 1 la Campionatul European pe echipe. Mare maestru ICCF din anul 2010.

ȘUBĂ, MIHAI (1947), n. în București. Profesor de matematică. Antrenor i-a fost maestrul Gică Alexandrescu. A început târziu practicarea șahului și a participat la primele concursuri oficiale de șah în 1967, pentru ca în 1970 să devină campion universitar,

iar în 1968 să se califice în finala Campionatului Național, în care a participat an de an, până în 1978. Jucător original și echilibrat, a parcurs rapid treptele măiestriei șahiste, obținând rezultate de prestigiu: Mastru al sportului în 1972, Mastru Internațional în 1975 și Mare Mastru Internațional în 1978. Campion național în 1980 și 1981. Victorii în turneele de maeștri de la: București (1972), Predeal (1972), Sinaia (1973), Timișoara (1977), ca și în cele internaționale: Banks (1977), Pernik (1978), Almeria (1979), Sokoloc (1980), Narbonne (1981). Prezent la Turneele Zonale ale CM individual masculin, a obținut mai multe calificări și participări în Turneele Interzonale (1982 și 1985). La Olimpiadele de șah din perioada 1978-1986 (apoi 1992), a fost unul dintre jucătorii cei mai eficienți ai echipei noastre olimpice. A emigrat în 1988 în Anglia (țară pentru care a jucat în 1989 la Europenele pe echipe din Israel), stabilindu-se ulterior în Spania. Invitat din partea României la primele două ediții ale Turneului Regilor (2007, 2008). S-a clasat pe locul I-II la Campionatul mondial de veterani, din 2008, organizat în Germania.

TEODORESCU (ANDRE-ESCU), MARGARETA (1932), n. în București. Contabilă. Talent de excepție. Debutază la 14 ani într-un concurs masculin, deoarece cele feminine se vor organiza abia în 1948. La 17 ani, în 1949, va cuceri titlul de vicecampionă națională, iar în 1950 va deveni

campionă a municipiului București. După acest debut promițător în cariera sa sportivă de peste 30 de ani, s-au înscris rezultate de mare răsunet internațional, din care reținem: locul I la Turneul Zonal de la Lodz (1963), participarea la Turneul Candidatelor din 1964 și, în mod deosebit, evoluția de excepție de la prima Olimpiadă feminină de la Emmen (1957), unde, împreună cu Maria Pogorevici (Albuleț), obține medalia de argint. De 4 ori campioană națională (1959, 1968, 1969, 1967). Victorii în Turneele Naționale de la București (1950, 1951, 1957, 1959, 1962, 1967), Iași (1952), Sinaia (1959), Timișoara (1960), Oradea (1964), Arad (1967), Herculane (1979); în cel internațional de la Brașov (1967). De asemenea, participă cu rezultate redutabile la Turneele Zonale de la Krakovia (1957), Sinaia (1960), Lodz (1963), Vesely nad Morava (1969). Componentă a echipei naționale la Olimpiadele din 1957, 1963 și 1974. La Olimpiada de Șah de la Medellin. Columbia (1974), împreună cu Elisabeta Polihroniade și Gertrude Baumstark, s-a clasat pe locurile I-II, la egalitate cu echipa URSS. Maestră a sportului (1957), Maestră Internațională (1964), Maestră emerită (1970), Mare Maestră Internațională (1982). Membru de onoare al FRS.

TROIANESCU (TROIANOV-SCHI), OCTAV (1916-1980), n. în Cernăuți (azi, în Ucraina). Doctor în medicină. Primul antrenor care îl inițiază în tainele șahului este tatăl său. La 18 ani participă la Campionatul Bucovinei, unde se remarcă.

Valoarea sa precocă o va confirma însă în anul următor, la prima ediție a memorialului Gh. Moscu. În cei 35 de ani de activitate competițională, este selecționat în 15 meciuri ale echipei naționale. Participă la 46 turnee naționale și la 24 turnee internaționale, cu rezultate remarcabile. Campion național multiplu (1946, 1954, 1956, 1957, 1968). Obține victorii în Turneele Naționale de la Cernăuți (1937) și

București (1951, 1952, 1953, 1959, 1967, 1968). Participă la Olimpiadele de Șah din 1956 și 1960. Colaborator asiduu al *Revistei Române de Șah*, din 1947. Antrenor coordonator al loturilor naționale și olimpice. Maestru al sportului (1946), Maestru emerit (1970), Maestru Internațional (1950).

TYROLER, ALEXANDRU (1891-1990). Primul campion național al României (1926, 1927, 1929). Participă la activitatea competițională șahistă a Ungariei în perioada 1910-1919, după care se stabilește în România, la Timișoara. Cu echipa națională

a participat la Olimpiadele de Șah din 1926 și 1930. A participat la peste 15 turnee internaționale, cu bune rezultate. Din 1960 se stabilește în Ungaria.

UNGUREANU, EMIL (1936), n. în Tg. Jiu. Inginer mecanic. A câștigat numeroase turnee, printre care cele de la: București (1960, 1966, 1967), Sinaia (1961), Sibiu (1970, locurile I și III), Craiova (1971), Oradea (1973), Brașov (1974), Timișoara (1981,

locurile I și III). Component al echipei naționale participantă la Olimpiadele din 1968, 1970, 1972. Maestru al sportului (1967), Maestru Internațional (1978).

URSEANU (MEDVEȚCHI), VENIAMIN (1914-1983), n. în com. Dăncăuți, jud. Hotin (azi, în Ucraina). Doctor în matematică și jurist. Maestru al sportului în 1946. Participă la 9 finale ale CN și la 6 confruntări internaționale. Victorii în Turneele Naționale de la Cernăuți (1935), București (1946, 1950 și 1954), Târgu Mureș (1956) și Iași (1960). Jucător inventiv și teoretician erudit. Este autorul cărții *Strategia jocului de mijloc în șah* (1985), apărută postum.

URZICĂ, AUREL (1952), n. în București. Ca junior, a obținut locul al III-lea la CM de juniori (1969), după A. Karpov și A. Adorjan. Locul III la CE (1972-1973), după Romanișin și Miles, și locul VIII la CE din 1973-1974. Participă la mai multe turnee interne și internaționale obținând locul I la: București (1973, locurile I și II), București (1981, locurile I și III), Ploiești (1973), Reșița (1974), Galați (1977), Varșovia (1977), Atena (1979), București (1981: ICED). Participă la Turneul Zonal de la Pola (1975). Maestru al sportului (1970), Maestru Internațional (1980). Antrenor la CSS 1 București.

VAISMAN, VOLODEA (1937), n. în localitatea Bălți – Republica Moldova. Profesor de limbă și literatură română, absolvent al Facultății de Filologie de pe lângă Universitatea din Iași (1959). Întâlnirea cu șahul a avut loc pe când era pe băncile școlii elementare. S-a dedicat în

întregime acestei activități devenind un reputat jucător. A obținut pe rând titlul de Maestru al Sportului (1969), Maestru Internațional FIDE (1975) și două norme de Mare maestru internațional. A absolvit Cursul de formare a antrenorilor, obținând pe parcursul activității calificarea de antrenor categoria I-a (1977). În calitate de sportiv a fost legitimat la CS Medicina Iași, CS Universitatea Iași, Voința Suceava și Calculatorul București. Component al echipei naționale a României la CE din 1977. A participat la numeroase turnee internaționale organizate în țară și străinătate. Colaborator cu certe calități didactice la *Revista Română de Șah* și la reviste de specialitate din străinătate. Autorul al volumului *O idee străbate deschiderile* (1983) și a unei trilogii dedicată *strategiei jocului de șah* apreciată, atât de către jucătorii avansați cât și de cei de mare performanță (2000-2003). A cochetat și cu șahul prin corespondență devenind campion național în anii 1967 și 1969. În 1985 s-a stabilit în Franța unde a continuat prodigioasa

activitate de jucător și antrenor. În anul 2008 a susținut la Snagov un apreciat curs de pregătire pentru antrenorii români.

VAJDA, SZIDONIA (1979), n. în Odorheiu Secuiesc. Campioană națională de junioare (1994, 1995 și 1997). În 1994 s-a clasat pe locul V în CN de senioare și s-a calificat la Turneul Zonal al CM. A fost campioană balcanică cu echipa de junioare în 1992 și

campioană europeană de cadete în 1995. În 1998 a devenit Mare Maestră Internațională. Sora marelui maestru Levente Vajda (n.1981), campion mondial de juniori în 1997 și a maestrului international Albert Vajda (n.1976). Stabilită în Ungaria.

VOIA, RADU – vezi Personalități

VRABIE, ANGHEL - vezi Personalități

CUPRINS

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE HOCHEI PE GHEAȚĂ	9
FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE HOCHEI PE IARBĂ	31
FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE JUDO.....	49
FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE KARTING.....	83
FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE LUPTE	101
FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE MODELISM	161
FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE MOTOCICLISM	193
FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE NATAȚIE ȘI PENTATLON MODERN	223
FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE NATAȚIE ȘI PENTATLON MODERN	337
FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE OINĂ	351
FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE ORIENTARE SPORTIVĂ	371
FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE PATINAJ	387
FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE POLO	435
FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE POPICE - BOWLING.....	489
FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE RADIOAMATORISM.....	551
FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE RUGBY	585
FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE SCHI-BIATLON	695
FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE SCRABBLE	737
FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE SCRIMĂ.....	739
ASOCIAȚIA ROMÂNĂ DE SKANDENBERG	797
FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE SNOOKER.....	809
FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE ȘAH	813

ENCICLOPEDIA
EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI DIN ROMÂNIA
Ediția a II-a

© 2015 MINISTERUL TINERETULUI ȘI SPORTULUI

VOLUMUL II
FEDERAȚII NAȚIONALE PE RAMURI DE SPORT:
ISTORIC, RETROSPECTIVĂ ÎN IMAGINI,
FIGURI REPREZENTATIVE

ISBN 978-606-516-780-3
ISBN 978-606-516-782-7

Editura MĂIASTRA
Târgu-Jiu, Str. Lt. Col. Dumitru Petrescu, Nr. 20
Tel. 0253-212.991, Fax: 0253-218343

DTP: Daniel GUREANU, Mariana JDEICĂ, Rodica TEIȘI

Pre-press & print:

S.C. TIPOGRAFIA PROD COM S.R.L.
Târgu-Jiu, Gorj, str. Lt. Col. Dumitru Petrescu, nr.20
Tel. 0253-212.991, Fax 0253-218.343
E-mail: tipografia.prodcom@gmail.com

CAMPIONII ROMÂNIEI

ISBN 978-606-516-780-3
ISBN 978-606-516-782-7